

ရခိုင်ပြည်နယ်ဝယ် ဝိနည်းပိဋက

ပါစိတ်ပါဠိတော်မြန်မာပြန်

နှင့်

ပါစိတ်အဋ္ဌကထာမြန်မာပြန်

ပထမတွဲ

(ဘိက္ခုဝိဘင်းအစမှ - ပါစိတ်အဆုံးထိ)

(အဋ္ဌကထာပြန်ဆိုသူ အရှင်ဝံသပါလ - မြိုင်)

ဤစာမူသည် ဓမ္မဒါနဖြစ်သည်။

မည်သူမဆို အလိုရှိသလို သုံးနိုင်သည်။

ဘာသာပြန်သူ၏အမှာ...

ဤ "ပိတ်အဋ္ဌကထာမြန်မာပြန်ကျမ်း" မှာ မြန်မာစာကိုသာအားပြုဖက်ရှုနေရသော ရဟန်းသာမဏေများ ဝိနည်းနှင့်ပတ်သက်၍ ပါဠိတော်၏အဆိုသာမက အဋ္ဌကထာ၏အဆိုကိုပါ တက်နိုင်သမျှ နားလည်သဘောပေါက်ပြီး လက်တွေ့ကျင့်သုံးနိုင်ရန် ဘာသာပြန်ဆိုထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဘုရားဟောပါဠိသည် ဝိဇ္ဇကသုံးပုံရှိရာ ဝိနည်းဝိဇ္ဇကသည် တစ်ပုံအပါအဝင်ဖြစ်ပြီး ဝိနည်းဝိဇ္ဇကသည်လည်း ငါးအုပ်ရှိသည့်အနက် ပိတ်ပါဠိတော်သည် တစ်အုပ်ဖြစ်ပါသည်။ ပိတ်ဟူသည် ကုသိုလ်စိတ်ကို လျော့ကျစေတတ်သောကြောင့် ပိတ်ဟုခေါ်ပါသည်။ ပိတ်ပါဠိတော်ဟု ဆိုသော်လည်း ဘိက္ခုသုဒ္ဓါပိတ်မှစ၍ ဘိက္ခုနီအဓိကရကသမထအထိ ပါဝင်ပါသည်။ ၎င်းပါဠိစာအုပ်ကို ဖွင့်ဆိုသောအဋ္ဌကထာကျမ်းမှာ ပိတ်ကျာဒိအဋ္ဌကထာကျမ်းပင်ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းကျမ်း၌ ဘိက္ခုဝိဘင်းအဖွင့် ဘိက္ခုနီဝိဘင်းအဖွင့် ဝိနည်းမဟာဝါအဖွင့်တို့ ပါဝင်ပါသည်။ ဤမြန်မာပြန်ကျမ်း၌ကား ဘိက္ခုဝိဘင်း ဘိက္ခုနီဝိဘင်းအဖွင့်တို့သာ ပါဝင်ပါသည်။

အဋ္ဌကထာသာဘာသာပြန်သက်သက်ဖြစ်ပါက သိနားလည်ရန်ခဲယင်းသောကြောင့် ဆဋ္ဌသံဃာယနာတင်တော်မူကြသော သံဃာတော်များ၏ ပါဠိတော်မြန်မာပြန်နှင့်ပါ တွဲ၍ ဘာသာပြန်ထားပါသည်။

အဋ္ဌကထာဟူသည် အလွယ်ပြောရလျှင် ဘုရားဟောပါဠိတော်များ၌ အသိခက်သော ဟိုလိုကျင့်ရမှာလား ဒီလိုကျင့်ရမှာလား စသည်ဖြင့် ယုံမှားစရာဖြစ်နေသော ပါဠိတော်များကို ဖွင့်ချဲ့ပြသောကျမ်းစာ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ဖွင့်ဆိုရာတွင် အဘယ်သူကဖွင့်ဆိုသနည်းဟု မေးသော် ဘုရားကိုယ်တော်တိုင်လည်း ဖွင့်ဆို၏။ ဥပါလိစသည့် ရဟန္တာမထေရ်ကြီးများ ထို့နောက်အဆက်ဆက်သော ရဟန်းများကလည်း ဖွင့်ဆိုကြ၏။ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်တိုင်ဖွင့်ဆိုသောအဖွင့်များကိုကား အဋ္ဌကထာဟု မဆိုတော့ဘဲ သိက္ခာပုဒ်အဖွင့် အမည်ဖြင့် သိက္ခာပုဒ်တိုင်း၌ ပါရှိပေသည်။ ၎င်းကို ပါဠိတော်၌ စာရင်းသွင်းကြပေသည်။ အရှင်ဥပါလိစသည့် ရဟန္တာမထေရ်ကြီးများ ထို့နောက်အဆက်ဆက်သော ရဟန်းများက ဖွင့်ဆိုကြသောအဖွင့်များကိုကား အဋ္ဌကထာစာရင်းသွင်း၍ သင်္ဂါယနာတင်ထားကြပေသည်။

မိမိသည် ဝိနည်းအဋ္ဌကထာကိုသာ စတင်ဘာသာပြန်ဆိုခြင်းမှာ ဝိနည်းသည် သာသနာတော်၏အသက် ဟု အဋ္ဌကထာဆရာမြတ်တို့ မိန့်ကြသောကြောင့် ဝိနည်းကို ဦးစွာ ဘာသာပြန်ဆိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဝိနည်းဟူသည် ရဟန်းတော်များနှင့် သာမဏေများလိုက်နာရမည့် စည်းကမ်း'သိက္ခာပုဒ်တော်'များ ဖြစ်ပါသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် လူပုဂ္ဂိုလ်များအတွက်လည်း ထိုက်တန်သမျှ သိရှိနားလည်သင့်ပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဝိနည်းသိမှ ရဟန်းတော်များကို ကြည်ညိုတက်ပြီး၊ ပစ္စည်းများလှူဒါန်းရာ၌လည်း အပ်အပ်စပ်စပ် လှူဒါန်းတတ်ပါသည်။ မှန်ပေသည် လူများလည်း သံဃာတော်များရဲ့ မြတ်သောအကျင့်ကို ဖက်ရှုရသဖြင့် ပိုမိုကြည်ညိုနိုင်ပါသည်။ ရွှေငွေသည် ရဟန်းတော်များမှာ လုံးဝမအပ်သော ပစ္စည်းဖြစ်ရာ ထိုသို့ လုံးဝမအပ်စပ်မှန်း မသိသဖြင့်လှူဒါန်းသောအခါ ရဟန်းသာမဏေများမှာ အပြစ်'အာပတ်' သင့်နေပါသည်။ အပြစ်သင့်နေသောရဟန်းသာမဏေများမှာ မည်မျှပင် တရားကို ကြိုးစားအားထုတ်စေကာမူ တရားထူးတရားမြတ် မရနိုင်ပါ။ သို့ဖြစ်၍ ဝိနည်းစာအုပ်များသည် လူများလည်း အချိန်မရလျှင် ထိုက်သင့်သလောက်ဖက်သင့်သော စာအုပ်များဖြစ်ပါသည်။ အချိန်ရလျှင်ကား ပို၍ပင် လေ့လာဖက်ရှုသင့်ပေသည်။

မှီခိုရာကျမ်းမှာ ဘာသာဋီကာနိဿယတို့ ဖြစ်ပါသည်။ မမှားအောင်ကြိုးစားထားသော်လည်း တစ်စုံတစ်ခုအမှားပါလျှင် မိမိရေးသည့်စာအုပ်လို သဘောထားပြီး ပြင်ဆင်ဖက်ရှုကြပါကုန်။ အဓိကအားဖြင့် အဓိပ္ပါယ်မပျက်အောင် ပေါ်လွင်အောင် ပြန်ဆိုထားသောကြောင့် အချို့မှာ ပါဠိသဒ္ဒါစည်းကမ်း ကျမည်မဟုတ်ပါ။ အရေးသိပ်မကြီးလှသော ဟိ စ ပန..စသည့်နိပါတ်များကို ထည့်သွင်းမပြန်ဆိုဘဲ အရေကြီးလျှင်ကား ထိုနိပါတ်များကိုလည်း ထည့်သွင်း၍ ဘာသာပြန်ဆိုထားပါသည်။ မြန်မာဘာသာပြန်ဆိုရာ၌ မြန်မာ့သဒ္ဒါစည်းကမ်း မြန်မာဝါကျအသုံးအနှုန်းဖြင့် သုံး၍ ဘာသာပြန်သင့်သည်ဟုလည်း ထင်ပါသည်။ များသောအားဖြင့် မြန်မာလူမျိုးတို့၏ နေ့စဉ်သုံးဝါကျများဖြင့် ပြန်ဆိုပါက ပို၍ပင် နားလည်လွယ်မည်ဟု ထင်ပါသည်။ မြန်မာစာဖြစ်ငြားသော်လည်း နေ့စဉ်သုံး ဝါကျသွားဖြင့် မသုံးသောကြောင့် စာတစ်ကြောင်းဖက်ပြီးသော်လည်း ဘာဆိုလိုမှန်း မသိဖြစ်တတ်ပါသည်။ "အကြင်"ဆိုသောဝါကျကို နည်းနိုင်သမျှနည်းအောင် သုံးထားပါသည်။ "အကြင်ရဟန်းသည် မေထုန်မှီဝဲအံ့" ထိုရဟန်း ပါရာဇိကကျ၏"ဟု ဘာသာပြန်မည့်အစား ရဟန်းတစ်ပါးပါးသည် မေထုန်မှီဝဲအံ့ ပါရာဇိကကျ၏" ဟုဖြစ်စေ "မေထုန်မှီဝဲသောရဟန်း ပါရာဇိကကျ၏" ဟုဖြစ်စေ ပြန်ဆိုခြင်းသည် မြန်မာများ၏ နေ့စဉ်သုံးဝါကျများ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ပြန်ဆိုသည့်အတွက် ဘုရားရှင်၏ဆိုလိုရင်း အဓိပ္ပါယ်ပျက်မည်မထင်ပါ။ သို့ဖြစ်၍ ထိုသို့ ပြန်ဆိုချက်များဖြင့်ပြန်ဆိုထားရာ၌ နားလည်လွယ်အောင်ပြန်ဆိုသည်ဟုသာ သိစေချင်ပါသည်။

မိမိအားသင်ပေးဖူးသောကျေးဇူးအထူးကြီးသည့်ဆရာအားလုံးအား ဤစာဖြင့် ပူဇော်ပါ၏။ မိမိအားမွေးကျေးဆုံးသော ကျေးဇူးအထူးကြီးသည့် မိဘတို့အား၎င်း ဆွမ်းတစ်လုပ် ဟင်းတစ်ခွက်မှအစ ထောက်ပံ့ဖူးသော သီတင်းသုံးဖော်များနှင့် ဒကာဒကာမအပေါင်းတို့အား၎င်း ဤစာဖြင့် ကျေးဇူးဆပ်ပါ၏။

မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်၏ မည်သို့သောအကြံပေးမှု ပြစ်တင်မှုမျိုးကိုမဆို စာဖတ်သူများအား အဋ္ဌကထာဆရာ၏ ဆိုလိုရင်းကို

နာလည်စေ့ အထောက်အကူပြုပါက လက်ခံကြိုဆို၍ ပြုပြင်သွားပါမည်။ အကြံဉာဏ်ပေးဖို့လည်း လိုလားစွာ တောင်းခံအပ်ပါသည်။

အကြံပေးဖို့ဆက်သွယ်ရန်.. ဖုံး - ၀၉ ၂၅၅၈၈၅၀၂

ဤစာအုပ်ကွန်ပျူတာဖိုင်ကိုလည်း အလှူခံနိုင်ပါသည်။

ဘာသာပြန်ပုံအစီအစဉ်

- (၁) ပါဠိတော်မြန်မာပြန်ကို နှစ်ကြောင်းမျဉ်း(===)အောက်ကထားပြီး အဋ္ဌကထာမြန်မာပြန်ကို တစ်ကြောင်းမျဉ်း(-----)အောက်က ထား၍ ဘာသာပြန်ထားပါသည်။
- (၂) ပါဠိတော်ရှိအဖွင့်ခံပုဒ်များနှင့် အဋ္ဌကထာရှိအဖွင့်ခံပုဒ်များကို ပိုမည်းသောစာလုံးဖြင့် ဖော်ပြထားပါသည်။
- (၃) ကွင်းအတွင်းရှိစာများသည် အဋ္ဌကထာမူရင်းပါဠိစာအုပ်၌ မပါသော်လည်း ထည့်မှ စကားချောမည် အဓိပ္ပါယ်ထင်ရှားမည်ဖြစ်၍ ထည့်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။
- (၄) စိတ်ပျံ့လွင့်မှု'ကုက္ကစ္စ' ဟူသောပုဒ်မျိုး၌ စိတ်ပျံ့လွင့်မှုသည် မြန်မာပြန်ဖြစ်ပြီး ကုက္ကစ္စသည် ပါဠိဖြစ်သည်။ ထို၌ စိတ်ပျံ့လွင့်မှုဟုသာဆိုပါက မထင်ရှားသောကြောင့် ပါဠိကိုပါထည့်၍ ရေးထားခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ထိုသို့ကပ်လျက် ရှိသောနှစ်ပုဒ်တို့ကို အဓိပ္ပါယ်တူဟု မှတ်ပါ။
- (၅) ဂါထာများကို ဘာသာပြန်ဆိုသောအခါ ရှေ့၌ ခရေပွင့်(*) ပြဆိုထားပါသည်။
- (၆) စာပိုဒ်များကိုလည်း ရှာရလွယ်ကူစေရန် မူရင်းပါဠိစာပိုဒ်အတိုင်း ထားပါသည်။
- (၇) ဂဏန်းနောက်က ပုဒ်မနှစ်ခုပါလျှင် အဋ္ဌကထာမူရင်းစာမျက်နှာဟု သိပါ။ ဥပမာ(၁။) ၊ ဂဏန်းနောက်က ပုဒ်မတစ်ခုသာပါလျှင် စာပိုဒ်နံပါတ်ဟု သိပါ (ဥပမာ ၁။) ။
- (၈) လည်းကောင်း=၎င်း သော်လည်းကောင်း= သော်၎င်း ဟု တိုအောင် ရေးထားသည်ဟု သိပါ။

အဋ္ဌကထာ၌ စကားလုံးတစ်လုံး၏ရင်းမြစ်များ သဒ္ဒါအဖွင့်များ အနက်စပ်ဆက်ပြသည့်အဖွင့်များ စကားကျများ ဘာကြောင့် ဘုရားရှင်ကဒီလို ပညတ်တော်မူရသလဲစသော အမေးအဖြေများ အခြားသိက္ခာပုဒ်နှင့်စပ်ဆက်မှုများ ဝိနည်းအဆုံးဖြတ်များ ရှေးဆရာတို့၏အဆိုများ စသည်ဖြင့် များစွာဖွင့်ဆို၏။ ထိုများစွာသောအဖွင့်ထဲတွင် စကားလုံးတစ်ခု၏ရင်းမြစ်နှင့် သဒ္ဒါအဖွင့်များ အနက်စပ်ဆက်ပြသည့်အဖွင့်များသည် များသောအားဖြင့် မြန်မာစာဖတ်သူများအတွက် အကျိုးမများလှပေ။ သို့သော် အားလုံးကို မကျန်စေလိုသောကြောင့်သာ အားလုံးကို ပြန်ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ ဝိနည်းကို ဘယ်လိုကျင့်ရသည်ကိုသာ သိလိုသူသည် ဤစာကိုဖက်ရင်း ဖက်ရင်းနဲ့ ဘယ်အဖွင့်များသည် လက်တွေ့ကျင့်သုံးရမလဲဆိုတာ အလိုလိုသိလာနိုင်ပါသည်။ ထိုအခါ အရေးမကြီးသောအဖွင့်များကို အဓိကမဖက်ဘဲ အရေးကြီးသောအဖွင့်များကိုသာ ဖက်ခြင်းဖြင့် ဘယ်တွေများပြောနေပါလိမ့်ဆိုသော အတွေးများ ဝင်မလာနိုင်ပေ။ လူတို့သည် ဆေးစာကိုဖက်သောအခါ ဖက်ကောင်း၍ဖက်သည်မဟုတ်ဘဲ ဘယ်ရောဂါပျောက်ဖို့ ဘယ်လိုသောက်ရမလဲဆိုတာကိုသာ အဓိကထားဖက်သလို ရဟန်းတော်များအနေဖြင့် မိမိအပြစ်ကို ဘယ်လိုကုစားရမလဲ... အာပတ်မသင့်အောင် ဘယ်လိုရှောင်ရမလဲ... ဆိုတာကိုသာ သိဖို့ အဓိကထား၍ ဖက်စေချင်ပါသည်။

ဝိနည်းပိဋက ပါစိတ်ပါဠိတော် မြန်မာပြန်
နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။
၅-ဘိက္ခုပါစိတ်အခန်း ၁-မုသာဝါဒဝဂ် ၁-မုသာဝါဒသိက္ခာပုဒ်

အသျှင်တို့ ဤကိုးဆယ့်နှစ်ပါးသော ပါစိတ်အာပတ်တို့သည် သရုပ်အားဖြင့် ပြဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်၏။

၁။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ သာကီဝင်မင်းသား ဟတ္ထကရဟန်းသည် ဝါဒကပဏ္ဍိတအပ်သူ/ဝါဒဆိုရာ၌တွေ့အပ်သူ ဖြစ်၏။ ထိုဟတ္ထကရဟန်းသည် တိတ္ထိတို့နှင့်အတူတကွ စကားပြောဆိုသောအခါ ပယ်ပြီးမှ ဝန်ခံ၏။ ဝန်ခံပြီးမှ ပယ်၏။ အကြောင်းတစ်ပါးဖြင့် အကြောင်းတစ်ပါးကို ဖုံးလွှမ်းပြောဆို၏။ သိလျက် မဟုတ်မမှန်ကို ပြောဆို၏။ ချိန်းဆိုပြီးမှ ပျက်ကွက်၏။

တိတ္ထိတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် သာကီဝင်မင်းသား ဟတ္ထကရဟန်းသည် ငါတို့နှင့်အတူ စကားပြောဆိုသောအခါ ပယ်ပြီးမှ ဝန်ခံဘိသနည်း၊ ဝန်ခံပြီးမှ ပယ်ဘိသနည်း၊ အကြောင်းတစ်ပါးဖြင့် အကြောင်းတစ်ပါးကို ဖုံးလွှမ်းပြောဆိုဘိသနည်း၊ သိလျက် မဟုတ်မမှန်ကို ပြောဆိုဘိသနည်း၊ ချိန်းဆိုပြီးမှ ပျက်ကွက်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။

ရဟန်းတို့သည် ထိုတိတ္ထိတို့၏ ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြသော စကားကို ကြားကြသည်သာတည်း။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့သည် သာကီဝင်မင်းသား ဟတ္ထကရဟန်းထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် သာကီဝင်မင်းသား ဟတ္ထကရဟန်းအား "ငါ့သျှင်ဟတ္ထက သင်သည် တိတ္ထိတို့နှင့်အတူ စကားပြောဆိုသောအခါ ပယ်ပြီးမှ ဝန်ခံ၏။ ဝန်ခံပြီးမှ ပယ်၏။ အကြောင်းတစ်ပါးဖြင့် အကြောင်းတစ်ပါးကို ဖုံးလွှမ်းပြောဆို၏။ သိလျက် မဟုတ်မမှန်ကို ပြောဆို၏။ ချိန်းဆိုပြီးမှ ပျက်ကွက်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု မေးမြန်းကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုတိတ္ထိတို့ကို မည်သည့်နည်းနှင့်မဆို အနိုင်ယူအပ်ကုန်၏။ ထိုတိတ္ထိတို့အား အောင်မြင်မှုကို မပေးသင့်ချေဟု (ဆို၏)။

အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် သာကီဝင်မင်းသား ဟတ္ထကရဟန်းသည် တိတ္ထိတို့နှင့် အတူ စကားပြောဆိုသောအခါ ပယ်ပြီးမှ ဝန်ခံဘိသနည်း၊ ဝန်ခံပြီးမှ ပယ်ဘိသနည်း၊ အကြောင်းတစ်ပါးဖြင့် အကြောင်းတစ်ပါးကို ဖုံးလွှမ်းပြောဆိုဘိသနည်း၊ သိလျက် မဟုတ်မမှန်ကို ပြောဆိုဘိသနည်း၊ ချိန်းဆိုပြီးမှ ပျက်ကွက်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့သည် သာကီဝင်မင်းသား ဟတ္ထကကို များစွာသော အကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်ကြပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကြကုန်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအကြောင်းအရာကြောင့် ရဟန်းသံဃာကို စည်းဝေးစေပြီးလျှင် သာကီဝင်မင်းသား ဟတ္ထကရဟန်းကို-

"ဟတ္ထက သင်သည် တိတ္ထိတို့နှင့်အတူ စကားပြောဆိုသောအခါ ပယ်ပြီးမှ ဝန်ခံ၏။ ဝန်ခံပြီးမှ ပယ်၏။ အကြောင်းတစ်ပါးဖြင့် အကြောင်းတစ်ပါးကို ဖုံးလွှမ်းပြောဆို၏။ သိလျက် မဟုတ်မမှန်ကို ပြောဆို၏။ ချိန်းဆိုပြီးမှ ပျက်ကွက်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။

မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်၏)။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သောယောက်ျား အဘယ့်ကြောင့် သင်သည် တိတ္ထိတို့နှင့်အတူ စကားပြောဆိုသောအခါ ပယ်ပြီးမှ ဝန်ခံဘိသနည်း၊ ဝန်ခံပြီးမှ ပယ်ဘိသနည်း၊ အကြောင်းတစ်ပါးဖြင့် အကြောင်းတစ်ပါးကို ဖုံးလွှမ်းပြောဆိုဘိသနည်း၊ သိလျက် မဟုတ်မမှန်ကို ပြောဆိုဘိသနည်း၊ ချိန်းဆိုပြီးမှ ပျက်ကွက်ဘိသနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား ဤ (သင်ပြုမိသော အမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၅၀။ ၁-၂။ "သိလျက် မဟုတ်မမှန်ကို ပြောဆိုခြင်းကြောင့် ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

ပါစိတ်အဋ္ဌကထာ မြန်မာပြန် ၅-ဘိက္ခုပါစိတ်အခန်း ၁-မုသာဝါဒဝဂ် ၁-မုသာဝါဒသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

* ယခုအခါ ကောင်းစွာတည်ရှိသော ကိုးပါးသောဝဂ်တို့ဖြင့် စုစည်းထားသော သေးငယ်ကုန်သော (ပါစိတ်) သိက္ခာပုဒ်တို့၏အဖွင့်သည် ဖြစ်၏ (ရောက်ပြီ)။

၁။။ ထိုတွင် မုသာဝါဒဝဂ်၏ ဦးစွာသောသိက္ခာပုဒ်၌ ဟတ္ထကဟူသည် သူ၏အမည်ဖြစ်၏။ သာကီဝင်မင်းတို့၏ သားဖြစ်သောကြောင့် သာကီဝင်မင်းသား။ ဘုရားလက်ထက်တော်က သာကီဝင်မင်းမျိုးမှ ယောက်ျားတစ်ထောင်တို့ ရဟန်းပြုကြ၏။ ထိုသူတို့တွင် သူလည်း အပါအဝင်ဖြစ်၏။ ဝါဒကပဏ္ဍိတအပ်သူဟူသည် "ဝါဒကို ပြအံ့"ဟု

ဤသို့သောကြံထားသော (မိမိ)ဝါဒသည် တစ်ပါးသောဝါဒရှိသူတို့ အထံသို့ (သူ့ကို)ပစ်လွှတ်အပ်သောကြောင့်
'ဝါဒခိတ္တ'ဝါဒကပစ်လွှတ်အပ်သူ၊ (မိမိဝါဒကို) စေလွှတ်အပ်သူ ပို့လွှတ်အပ်သူဟု အနက်တည်း(မိမိကြံစည်ထားသောဝါဒက
မိမိကို မိစ္ဆာဝါဒရှိသူများအထံသို့ စေလွှတ်နေသကဲ့သို့ဖြစ်သောကြောင့် အရှင်ဟတ္ထကကို ဝါဒကပို့လွှတ်အပ်သူဟုခေါ်၏။
တစ်နည်း ဝါဒ၌ မိမိစိတ်ကို ပစ်သွင်းထားသူ၊ ဝါဒပြောဆိုရာအရပ်၌ (သူ့ကို) တွေ့အပ်သောကြောင့်လည်း သူသည်
'ဝါဒက္ခိတ္တော'ဝါဒဆိုရာ၌တွေ့အပ်သူ။ ပယ်ပြီးမှ ဝန်ခံ၏ဟူသည် မိမိဝါဒ၌ အပြစ်အနည်းငယ်ကို မှတ်သား၍(တွေ့သောကြောင့်)
"ဤကား ငါ၏ဝါဒမဟုတ်"ဟု ပယ်ပြီး၍ တစ်ဖန် ပြောရင်းပြောရင်း အပြစ်မရှိသည်ကို မှတ်သား၍(ရှေးဦးမိမိငြင်းပယ်ခဲ့သောဝါဒ
မှန်သည်ကို သိ၍) "ဤကား ငါ၏ဝါဒပင်တည်း"ဟု ဝန်ခံ၏(မိမိဝါဒလုပ်ပြန်)။ ဝန်ခံပြီးမှ ပယ်၏ဟူသည် တစ်ခုခုသောစကား၌
အကျိုးကိုမြင်၍ "ဤကား ငါ့ဝါဒ"ဟုဝန်ခံ၍ တစ်ဖန်ပြောရင်းပြောရင်း ထို(စကား)၌ အပြစ်ကို မြင်၍

၂။

"ဤကား ငါ့ဝါဒမဟုတ်"ဟု ပယ်၏။ အကြောင်းတစ်ပါးဖြင့် အကြောင်းတစ်ပါးကို ဖုံးလွှမ်းပြောဆို၏ဟူသည်
အခြားသောအကြောင်းတစ်ခုဖြင့် အခြားအကြောင်းတစ်ခုကို ဖုံးလွှမ်း၏။ လွှမ်းမီလိုက်၏။ "

'ဇာနိတဗ္ဗတော'သိထိုက်သောကြောင့် ရုပ်သည် အနိစ္စ"ဟု ဆိုပြီး၍ တစ်ဖန် " 'ဇာတိဓမ္မတော'ဇာတိသဘောကြောင့် ရုပ်သည်
အနိစ္စ"ဟု ဆို၏။ ကုရုန္တိ၌ "ဖုံးလွှမ်းလိုသူက ဖုံးလွှမ်းခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော အခြားများစွာသောစကားကို ပြောဆို၏"ဟု
မိန့်ထား၏(စကားလမ်းကြောင်းပြောင်းခြင်း စကားလမ်းလွှဲခြင်း)။ ထိုစကားရပ်၌ ဤဆိုလတ္တံ့ကား
အဓိပ္ပါယ်တည်း..မိမိဝန်ခံထားသည်ကို ပယ်လို၍ ထိုအကြောင်းအရာကို ဖုံးလို၍ "ဘယ်သူကပြောသလဲ၊ ဘယ်လိုပြောသလဲ၊
ဘယ်အချိန်ပြောသလဲ" စသည်ဖြင့် များစွာပြောဆို၏ (မေး၏)။ တစ်ဖန် မဟာအဋ္ဌကထာ၌ "ပယ်ပြီး၍ ဝန်ခံလိုရကား (ဝါ)
ဝန်ခံပြီးမှ ပယ်လိုရကား အခြားတစ်ခုဖြင့် အခြားတစ်ခုကို ဖုံးလွှမ်း၏"ဟု ဆိုထား၏။ သိလျက် မဟုတ်မမှန်ကို
ပြောဆို၏ဟူသည် သိပါလျက် မသားကိုဆို၏။ ချိန်းဆိုပြီးမှ ပျက်ကွက်၏ဟူသည် ဆွမ်းမစားမီအချိန်စသည်တို့တွင်
"ဤမည်သောအချိန်၌ ဤမည်သောအရပ်၌ ပြောဆိုခြင်းသည်(ဝါဒပြိုင်ပွဲသည်) ဖြစ်စေ"ဟု ချိန်းထား၍ ချိန်းထားသောအချိန်မှ
စောစီးစွာလာ၍ဖြစ်စေ နောက်ကျမှလာ၍ဖြစ်စေ "အချင်းတို့ ကြည့်ကြလော့၊ တိတ္ထိတို့သည် မလာကြသဖြင့် ရုံးပြီ"ဟု ဆို၍
ဖဲခွဲသွား၏။

၂။သိလျက် မဟုတ်မမှန်ကို ပြောဆိုခြင်းကြောင့်ဟူသည် သိပါလျက် (သိသူ၏)မသားကို ဆိုခြင်းကြောင့်။

=====

၁-မုသာဝါဒသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၃။ သိလျက် မဟုတ်မမှန်ကို ပြောဆိုခြင်း မည်သည် မမှန်မကန် ပြောဆိုခြင်းကို ရှေးရှုသော ရဟန်း၏ (စေတနာ)

စကားအသံ၊ စကားအကြောင်း၊ နှုတ်မြွက်မှု၊ နှုတ်၌ ဖြစ်သော သိစေမှုတည်း။

မမြင်သည်ကို ငါမြင်၏ဟူ၍၊ မကြားသည်ကို ငါကြား၏ဟူ၍၊ မတွေ့သည်ကို

ငါတွေ့၏ဟူ၍၊ မသိသည်ကို ငါသိ၏ဟူ၍၊ မြင်သည်ကို ငါမမြင်ဟူ၍၊ ကြားသည်ကို

ငါမကြားဟူ၍၊ တွေ့သည်ကိုငါမတွေ့ဟူ၍၊ သိသည်ကို ငါမသိဟူ၍ ပုထုဇဉ်တို့၏ ပြောဆိုမှုသည်

ရှစ်ပါးတို့တည်း။

မမြင် မည်သည်ကား မျက်စိဖြင့် မမြင်။

မကြား မည်သည်ကား နားဖြင့် မကြား။

မတွေ့ မည်သည်ကား နှာခေါင်းဖြင့် မနံ၊ လျှာဖြင့် မလျက်၊ ကိုယ်ဖြင့် မတွေ့ထိ။

မသိ မည်သည်ကား စိတ်ဖြင့် မသိ။

မြင် မည်သည်ကား မျက်စိဖြင့် မြင်၏။

ကြား မည်သည်ကား နားဖြင့် ကြား၏။

တွေ့ မည်သည်ကား နှာခေါင်းဖြင့် နှမ်း၏၊ လျှာဖြင့် လျက်၏၊ ကိုယ်ဖြင့် တွေ့ထိ၏။

သိ မည်သည်ကား စိတ်ဖြင့် သိ၏။

၄။ မပြောမီ ရှေးမဆွကပင် ထိုရဟန်းသည် မဟုတ်မမှန် ပြောမည်ဟု သိ၏။ ပြောဆဲရဟန်းသည် မဟုတ်မမှန်
ပြောသည်ဟု သိ၏။ ပြောပြီးရဟန်းသည် ငါ မဟုတ်မမှန် ပြောမိပြီဟု သိ၏။ ဤအကြောင်းသုံးမျိုးတို့ဖြင့် မမြင်သည်ကို
ငါမြင်၏ဟု သိလျက် မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုသော ရဟန်းအားပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ မပြောမီ ရှေးမဆွကပင် ထိုရဟန်းသည်
မဟုတ်မမှန် ပြောမည်ဟု သိ၏။ ပြောဆဲရဟန်းသည်မဟုတ်မမှန် ပြောသည်ဟု သိ၏။ ပြောပြီး ရဟန်းသည် ငါ မဟုတ်မမှန်
ပြောမိပြီဟု သိ၏။ မိမိ၏အယူအဆကို ဖုံးထားလျက် ဤအကြောင်းလေးမျိုးတို့ဖြင့် မမြင်သည်ကို ငါမြင်၏ဟု
သိလျက်မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုသော ရဟန်းအား ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ မပြောမီ ရှေးမဆွကပင် ထိုရဟန်းသည် မဟုတ်မမှန်
ပြောမည်ဟု သိ၏။ ပြောဆဲရဟန်းသည်မဟုတ်မမှန် ပြောသည်ဟု သိ၏။ ပြောပြီး ရဟန်းသည် ငါ မဟုတ်မမှန် ပြောမိပြီဟု

သိ၏။ မိမိ၏အယူအဆကို ဖုံးထားလျက် မိမိ၏ နှစ်သိမ့်သဘောတူညီမှုကို ဖုံးထားလျက် ဤအကြောင်းငါးမျိုးတို့ဖြင့်မမြင်သည်ကို ငါမြင်၏ဟု သိလျက် မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုသော ရဟန်းအား ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ မပြောမီ ရှေးမဆွကပင် ထိုရဟန်းသည် မဟုတ်မမှန် ပြောမည်ဟု သိ၏။ ပြောဆဲရဟန်းသည်မဟုတ်မမှန် ပြောသည်ဟု သိ၏။ ပြောပြီး ရဟန်းသည် ငါ မဟုတ်မမှန် ပြောမိပြီဟု သိ၏။ မိမိ၏အယူအဆကို ဖုံးထားလျက် မိမိ၏ နှစ်သိမ့်သဘောတူညီမှုကို ဖုံးထားလျက် မိမိ၏ နှစ်သက်ကျေနပ်မှုကိုဖုံးထားလျက် ဤအကြောင်းခြောက်မျိုးတို့ဖြင့် မမြင်သည်ကို ငါမြင်၏ဟု သိလျက် မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုသော ရဟန်းအား ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ မပြောမီ ရှေးမဆွကပင် ထိုရဟန်းသည် မဟုတ်မမှန် ပြောမည်ဟု သိ၏။ ပြောဆဲရဟန်းသည်မဟုတ်မမှန် ပြောသည်ဟု သိ၏။ ပြောပြီး ရဟန်းသည် ငါ မဟုတ်မမှန် ပြောမိပြီဟု သိ၏။ မိမိ၏အယူအဆကို ဖုံးထားလျက် မိမိ၏ နှစ်သိမ့်သဘောတူညီမှုကို ဖုံးထားလျက် မိမိ၏ နှစ်သက်ကျေနပ်မှုကိုဖုံးထားလျက် မိမိ၏ ရည်မှန်းချက်ကို ဖုံးထားလျက် ဤအကြောင်းခုနစ်မျိုးတို့ဖြင့် မမြင်သည်ကို ငါမြင်၏ဟု သိလျက် မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုသော ရဟန်းအား ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

၃။မမှန်မကန် ပြောဆိုခြင်းကို ရှေးရှုသောဟူသည် ချွတ်ယွင်းခြင်းကို ရှေးရှုသောစိတ်ကို ရှေ့ထား၍ပြောဆိုသောသူအား။ (စေတနာ) စကားအသံဟူသည် မိစ္ဆာဝါစာ၌အကျုံးဝင်သောစကားကိုဖြစ်စေသော စေတနာ။ စကားအသံဟူသည် ထိုစေတနာဖြင့် ဖြစ်စေအပ်သောအသံကို ပြ၏။ စကားအကြောင်းဟူသည် စကားလမ်းကြောင်း၊ စကားသည်ပင် အခြားသော မြင်ခြင်းသို့အတုလိုက်ကုန်သောသူတို့၏ လမ်းကြောင်းဖြစ်ခြင်းကြောင့် "စကားအကြောင်း"ဟု ဆိုအပ်၏။ နှုတ်မြွက်မှုဟူသည် ဝစီဟုဆိုအပ်သောစကား၏ ကွဲပြားခြားနားခြင်းတည်း။ အပြားအားဖြင့်ကွဲပြားခြင်းသို့ရောက်သောစကားကိုပင် ဆိုလို၏။ နှုတ်၌ ဖြစ်သော သိစေမှုဟူသည် နှုတ်၌ဖြစ်သော သိစေခြင်းဖြစ်၏။ ဤသို့ ပထမပုဒ်ဖြင့် စေတနာသက်သက်ကို၊ အလယ်သုံးပုဒ်ဖြင့် ထိုစေတနာကြောင့်ဖြစ်သောအသံနှင့်တကွသော စေတနာ၊ အဆုံးတစ်ပုဒ်ဖြင့် ဝိညာတ်နှင့်တကွဖြစ်သောစေတနာကို ဟောတော်မူ၏။ ပုထုဇဉ်တို့၏ ပြောဆိုမှုဟူသည် အရိယာမဟုတ်သော မိုက်သောပုထုဇဉ်တို့၏အခေါ်အဝေါ်တည်း။

ဤသို့ သိလျက်မဟုတ်မမှန်ပြောဆိုခြင်းကို ပြပြီး၍ ယခုအခါ အဆုံး၌ ဟောတော်မူအပ်သော သိလျက်မဟုတ်မမှန်ပြောဆိုခြင်းဟုဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်တို့၏လက္ခဏာကို ပြလိုသောကြောင့် "မမြင်သည်ကို ငါမြင်၏ဟူ၍"အစရှိသည်ကို ဆိုပြီး၊ ထိုတွင် မမြင်သည်ကို ငါ မြင်၏ဟူ၍"ဟုဆိုသောပုဂ္ဂိုလ်၏ စကားသည် တစ်နည်း ထိုစကားကိုဖြစ်စေတက်သောစေတနာသည် ပုထုဇဉ်တို့၏ပြောဆိုမှုတစ်ခုတည်းဟု အစရှိသောနည်းဖြင့် အနက်ကို မှတ်ထိုက်၏။ မမြင်သည်ကိုဟူသည် မျက်စိဖြင့် မယူအပ်သော(မမြင်အပ်သော)အာရုံကို ဆိုလို၏။ မကြားသည်ကိုဟူသည် နားဖြင့်မကြားအပ်သောအာရုံကို ဆိုလို၏။ မတွေ့သည်ကိုဟူသည် နာခေါင်းစသည်ဖြင့် ဖွဲ့နှောင်၍ ယာန ဇိဝှာ ကာယအားဖြင့် သုံးပါးကုန်သောဣန္ဒြေတို့ဖြင့် တစ်ဆက်တည်းဖွဲ့အပ်သကဲ့သို့ ပြ၍ ရောက်၍ မယူအပ်သော (အာရုံမပြုအပ်သော အနံ့ အရသာ အထိတွေ့ကို ခေါ်၏။ မသိသည်ကိုဟူသည် ငါးပါးသောဣန္ဒြေတို့ကို ကြည့်ထား၍

၃။ သက်သက်သောဝိညာဉ်ဖြင့်သာ မယူအပ်သော (အာရုံမပြုအပ်သော ဓမ္မာရုံကို) ခေါ်၏။ သိက္ခာပုဒ်အဖွင့်ပါဠိတော်၌ကား မမြင် မည်သည်ကား မျက်စိဖြင့် မမြင် ဟု ရုန့်ရင်းသောနည်းဖြင့် ဟောတော်မူထား၏။ မိမိမြင်ခြင်း(သို့) သူတစ်ပါးက မြင်ခြင်းကို မြင်ခြင်းဟု ဆိုလို၏။ ဤအတူ ကြားခြင်း တွေ့ခြင်း သိခြင်းတို့၌လည်း မိမိ(သို့)သူတစ်ပါးတို့ ကြားခြင်းတွေ့ခြင်းသိခြင်းတို့ကို ဆိုလို၏။ တစ်နည်းကား မိမိမြင်ခြင်း ကြားခြင်း တွေ့ခြင်း သိခြင်းတို့ကို မြင်၏ ကြား၏ တွေ့၏ သိ၏ဟု ဆို၍ သူတစ်ပါးတို့ မြင်ခြင်းစသည်ကား မိမိ၏ကြားခြင်းစသည့်အရာ၌ တည်၏။

၄။ ယခုအခါ ထိုပုထုဇဉ်တို့၏အခေါ်အဝေါ်၏အစွမ်းအားဖြင့် အာပတ်သို့ တင်၍ ပြတော်မူလိုသောကြောင့် "မပြောမီ ရှေးမဆွကပင်"စသည်ကို ဟောတော်မူပြီး၊ ထိုတွင် အကြောင်းသုံးမျိုးတို့ဖြင့်ဟူသည် "သုံးမျိုးသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့် မုသားကို ဆိုသောသူအား ပါရာဇိကအာပတ်သင့်၏"ဟု စတုတ္ထပါရာဇိကအဖွင့်၌ ဆိုခဲ့သောနည်းဖြင့် သိလေ။ ထိုစတုတ္ထပါရာဇိက၌ ပထမဈာန်ကို ဝင်စားပြီး၊ ဤ၌ မမြင်သည်ကို ငါမြင်၏၊ ထို၌ ပါရာဇိကအာပတ်သင့်၏၊ ဤ၌ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏ဟု ဤသို့ ဝတ္ထုမျှ အာပတ်မျှသာ ထူး၏။ ကြွင်းသောလက္ခဏာကို တူ၏။

၅။ မပြောမီ ရှေးမဆွကပင် ထိုရဟန်းသည် မဟုတ်မမှန် ပြောမည်ဟု သိ၏။ ပြောဆဲရဟန်းသည်မဟုတ်မမှန် ပြောသည်ဟု သိ၏။ ပြောပြီး ရဟန်းသည် ငါမဟုတ်မမှန် ပြောမိပြီဟု သိ၏။ ဤအကြောင်းသုံးမျိုးတို့ဖြင့် မကြားအပ်သည်ကို ငါကြား၏ဟူ။ နာခေါင်း လျှာ ကိုယ်တို့ဖြင့် မတွေ့သည်ကို ငါတွေ့၏ဟူ။ မသိသည်ကို ငါ သိ၏ဟု သိလျက် မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုသော ရဟန်းအားပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ အကြောင်းလေးမျိုးတို့ဖြင့်။ပ။ အကြောင်းငါးမျိုးတို့ဖြင့်။ပ။ အကြောင်းခြောက်မျိုးတို့ဖြင့်။ပ။ မပြောမီ ရှေးမဆွကပင် ထိုရဟန်းသည် မဟုတ်မမှန်ပြောမည်ဟု သိ၏။ ပြောဆဲရဟန်းသည် မဟုတ်မမှန်ပြောသည်ဟု သိ၏။ ပြောပြီး ရဟန်းသည် ငါ မဟုတ်မမှန် ပြောမိပြီဟု သိ၏။ မိမိ၏ အယူအဆကိုဖုံးထားလျက် မိမိ၏ နှစ်သိမ့်သဘောတူညီမှုကို ဖုံးထားလျက် မိမိ၏ နှစ်သက်ကျေနပ်မှုကို ဖုံးထားလျက် မိမိ၏ ရည်မှန်းချက်ကို ဖုံးထားလျက်

၈။ အကြောင်းသုံးမျိုးတို့ဖြင့် မြင်သည်ကို ငါသည် ကြား၏ဟု။ပ။ အကြောင်းသုံးမျိုးတို့ဖြင့် မြင်သည်ကို (နာခေါင်း လျှာ ကိုယ်တို့ဖြင့်) ငါသည် တွေ့၏ဟု။ပ။ အကြောင်းသုံးမျိုးတို့ဖြင့် မြင်သည်ကို ငါသည် သိ၏ဟု သိလျက် မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုသော ရဟန်းအား ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ပ။ အကြောင်းသုံးမျိုးတို့ဖြင့် မြင်သည်ကို ငါသည် ကြားလည်း ကြား၏။ (နာခေါင်း လျှာ ကိုယ်တို့ဖြင့်) တွေ့လည်း တွေ့၏ဟု။ပ။ အကြောင်းသုံးမျိုးတို့ဖြင့် မြင်သည်ကို ငါသည် ကြားလည်း ကြား၏။ သိလည်း သိ၏ဟု။ပ။ အကြောင်းသုံးမျိုးတို့ဖြင့် မြင်သည်ကို ငါသည် ကြားလည်း ကြား၏။ (နာခေါင်း လျှာ ကိုယ်တို့ဖြင့်) တွေ့လည်း တွေ့၏။ သိလည်း သိ၏ဟု သိလျက် မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုသော ရဟန်းအား ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။ပ။ အကြောင်းသုံးမျိုးတို့ဖြင့် ကြားသည်ကို (နာခေါင်း လျှာ ကိုယ်တို့ဖြင့်) ငါသည် တွေ့၏ဟု။ပ။ အကြောင်းသုံးမျိုးတို့ဖြင့် ကြားသည်ကို ငါသည် သိ၏ဟု။ပ။ အကြောင်းသုံးမျိုးတို့ဖြင့် ကြားသည်ကို ငါသည် မြင်၏ဟု သိလျက် မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုသော ရဟန်းအား ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ပ။ အကြောင်းသုံးမျိုးတို့ဖြင့် ကြားသည်ကို (နာခေါင်း လျှာ ကိုယ်တို့ဖြင့်)

[illegible]

သိလျက် မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုသော ရဟန်းအား ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

အဆောတလျှင် ပြောဆိုအံ့ မည်သည် အလျင်အမြန် ပြောဆိုအံ့။

ချွတ်ယွင်းပြောဆိုအံ့ မည်သည် 'အကြောင်းတစ်ခုကို ပြောအံ့ဟု ရည်ရွယ်လျက်
အခြားအကြောင်းတစ်ခုကို ပြောဆိုမိအံ့'။

ရှေးသော ရဟန်း၊ အစလကဉ်းလွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။
ပဌမ မုသာဝါဒသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

1. ကုသိုလ်စိတ်ကို လျှော့ကျစေတတ်သောကြောင့် ပါစိတ် မည်၏။

၁၁။ အဆောတလျင် ပြောဆိုအံ့ဟူသည် မရူးစမ်းဘဲ မဆင်ခြင်ဘဲ မြင်ပါလျက် "ငါမမြင်"ဟု အဟုန်ဖြင့် ဆို၏။
အကြောင်းတစ်ခုကို ပြောအံ့ဟု ရည်ရွယ်လျက် အခြားအကြောင်းတစ်ခုကို ပြောဆိုမိအံ့ဟူသည် (ပညာ)နန့်သောကြောင့်
ထိုင်းမှိုင်းသောကြောင့် ချွတ်ချော်လျက် "စိဝရံ"ဟု ဆိုသင့်သည်ကို "စီရ"ဟု စသဖြင့် ဆို၏။ အကြင်ရဟန်းသည်
သာမဏေနှင့် "အရှင်ဘုရား တပည့်တော်ဥပဇ္ဈာယ်ကို မြင်ကြပါကုန်သလောဟု ဆိုသော် ရယ်စရာပြုလိုသောကြောင့်
"သင့်ဥပဇ္ဈာယ်သည် ထင်လည်းကို ယှဉ်၍(တပ်မောင်း၍) သွားသည် ဖြစ်ပေလိမ့်မည်"ဟု သော်လည်းကောင်း ခွေးအသံကို
ကြား၍ "အရှင်ဘုရား အဲဒါ ဘာသံလဲ"ဟု မေးသော် "သင့်မယ်တော်သည် လှည်းနဲ့ သွားစဉ် ညွှန်၌နစ်သောလည်းဘီးကို
ထုတ်နှုတ်သူတို့၏ အသံတည်း"ဟု သော်လည်းကောင်း ရယ်မြူးလို၍လည်းမဟုတ်
အဆောတလျင်ချွတ်ယွင်းပြောသည်လည်းမဟုတ်ဘဲ အခြားသောစကားကို ဆို၏။ ထိုရဟန်းအား
အာပတ်သင့်သည်သာတည်း။ အခြားသော စကားဖြည့်ပြောခြင်းမည်သည် ရှိ၏။ တစ်ပါးသည် ရွာ၌ ဆီအနည်းငယ်ရ၍
ကျောင်းသို့ပြန်လာ၍ သာမဏေကို ဆို၏.. "သင်သည် ယနေ့ အဘယ်သို့ သွားသနည်း၊ ရွာသည် တစ်ခဲနက်သောဆီရှိ၏
(ရွာထဲမှာ ဆီတွေပေါမုပေါ..)"ဟု သော်ငှား တောင်းငယ်၌ထားသော မုန့်ပိုင်းကို

၄။ ရ၍ "ယနေ့ ရွာ၌ တောင်းတို့ဖြင့် မုန့်တို့ကို လှည့်လည်(ဝေငှ)ကုန်၏"ဟု ဟုသော်ငှား ဆို၏။ ဤကား
မုသာဝါဒသာတည်း။ အကြွင်းကား ထင်ရှားပြီ။

ကိုယ်နှုတ်ကြောင့်ငှား နှုတ်စိတ်ကြောင့်ငှား ကိုယ်နှုတ်စိတ်ကြောင့်ငှား ဖြစ်၏။ ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏။ သညာဖြင့်လွတ်၏။
စိတ်နှင့်တကွဖြစ်၏။ လောက၌အပြစ်ရှိ၏။ ကာယကံ ဝစီကံတည်း။ အကုသိုလ်စိတ် ဝေဒနာသုံးပါးတို့ဖြင့် သင့်၏။
မုသာဝါဒသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်ပြီး။

၁-မုသာဝါဒဝဂ် ၂-ဩမသဝါဒသိက္ခာပုဒ်

၁၂။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သောဇေတဝန်ကျောင်း၌
သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် သီလကို ချစ်မြတ်နိုးကုန်သောရဟန်းတို့နှင့်အတူ
ငြင်းခုံကြသည်ရှိသော် သီလကို ချစ်မြတ်နိုးကုန်သော ရဟန်းတို့ကို နှုတ်လှံထိုးကုန်၏။ အမျိုးဇာတ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊
အမည်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊အနွယ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အမူ 'အလုပ်အကိုင်'အားဖြင့်လည်းကောင်း၊
အတတ်ပညာအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အနာရောဂါအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အသွင် 'ပုံသဏ္ဌာန်' အားဖြင့်လည်းကောင်း၊
ညစ်ညမ်းမှု ကိလေသာအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာပတ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ယုတ်ညံ့သော
ဆဲရေးခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း ဆဲရေးကြကုန်၏။ ရှုတ်ချကြကုန်၏။ အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည်
သီလကို ချစ်မြတ်နိုးကုန်သော ရဟန်းတို့နှင့်အတူ ငြင်းခုံကြသည်ရှိသော် သီလကို ချစ်မြတ်နိုးကုန်သော ရဟန်းတို့ကို
အဘယ့်ကြောင့် နှုတ်လှံထိုးကုန်ဘိသနည်း၊ အမျိုးဇာတ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အမည်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊
အနွယ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အမူအားဖြင့်လည်းကောင်း၊အတတ်ပညာအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အနာရောဂါအားဖြင့်လည်း
ကောင်း၊ အသွင် 'ပုံသဏ္ဌာန်' အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ညစ်ညမ်းမှုကိလေသာအားဖြင့်လည်းကောင်း၊
အာပတ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ယုတ်ညံ့သောဆဲရေးခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း ဆဲရေးကုန်ဘိသနည်း၊
ရှုတ်ချကုန်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့သည်
ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့ကို များစွာသော အကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ ပြစ်တင်ကြပြီး လျှင်မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို
လျှောက်ကြကုန်၏။ပ။ "ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် သီလကိုချစ်မြတ်နိုးကုန်သော ရဟန်းတို့နှင့်အတူ ငြင်းခုံကြသည်ရှိသော်
သီလကို ချစ်မြတ်နိုးကုန်သော ရဟန်းတို့ကို နှုတ်လှံထိုးကုန်၏။ အမျိုးဇာတ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ပ။ ယုတ်ညံ့သော
ဆဲရေးခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း ဆဲရေးကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။
မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။
(မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သောယောက်ျားတို့ သင်တို့သည် သီလကို ချစ်မြတ်နိုးကုန်သော ရဟန်းတို့နှင့်အတူ ငြင်းခုံကြသည်

ရှိသော်သီလကို ချစ်မြတ်နိုးကုန်သော ရဟန်းတို့ကို အဘယ့်ကြောင့် နှုတ်လိုထိုးကုန်ဘိသနည်း၊
အမျိုးဇာတ်အားဖြင့်လည်းကောင်း။ပ။ ယုတ်ညံ့သော ဆဲရေးခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း ဆဲရေးကုန်ဘိသနည်း၊
ရှုတ်ချကုန်ဘိသနည်း၊ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ ဤ (သင်တို့ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော
သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။ ကဲ့ရဲ့တော်မူ၍ တရားစကားကို ဟောတော်မူပြီးလျှင် ရဟန်းတို့အား
မိန့်တော်မူ၏။

၁၃။ ရဟန်းတို့ **ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကား** တက္ကသိုလ်မြို့၌ ပုဏ္ဏားတစ်ယောက်အား **နန္ဒီဝိသာလအမည်ရှိသော**
နွားလားသည် ရှိ၏။ ထိုအခါ နန္ဒီဝိသာလနွားလားသည် ထိုပုဏ္ဏားအား "ပုဏ္ဏား **အသင် သွားချေ၊** ငါ၏ နွားလားသည်
တစ်စပ်တည်း ချည်နှောင်ထားသည့် ဝန်အပြည့်တင်သော လှည်းတစ်ရာကို လိမ့်စေနိုင်၏"ဟု သူဌေးနှင့်အတူ
အသပြာတစ်ထောင် အလောင်းအစား ပြုလေလော့ဟု ဆို၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ထိုပုဏ္ဏားသည် ငါ၏ နွားလားသည်
တစ်စပ်တည်း ချည်နှောင်ထားသည့် ဝန်အပြည့်တင်သော လှည်းတစ်ရာကို လိမ့်စေနိုင်၏ဟု သူဌေးနှင့်အတူ
အသပြာတစ်ထောင် အလောင်းအစား ပြုလေ၏။ ထို့နောက် ထိုပုဏ္ဏားသည် လှည်းတစ်ရာကို မြဲမြံစွာနှောင်ဖွဲ့၍
နန္ဒီဝိသာလနွားလားကို ကပြီးလျှင် "စဉ်းလဲ ကောက်ကျစ်သော နွား သွားလော့၊ စဉ်းလဲကောက်ကျစ်သော နွား ရုန်းလော့"ဟု
ဆို၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ နန္ဒီဝိသာလနွားလားသည် **ထိုကသော နေရာ၌ပင် ရပ်တန့်နေလေ၏**။ ထိုပုဏ္ဏားသည်လည်း
အသပြာတစ်ထောင် ဆုံးရှုံးသောကြောင့် မိုက်တွေ့၍ နေ၏။ ထိုအခါ နန္ဒီဝိသာလနွားလားသည် ထိုပုဏ္ဏားအား "ပုဏ္ဏား
သင်သည် အဘယ့်ကြောင့် မိုက်တွေ့နေသနည်း"ဟု ဆို၏။ နွားလား သင်သည် ငါ့ကို အသပြာတစ်ထောင်
ဆုံးရှုံးစေသောကြောင့် မိုက်တွေ့နေ၏ဟု (ဆို၏)။ ပုဏ္ဏား သင်သည် မကောက်ကျစ်သော ငါ့ကို ကောက်ကျစ်သော နွားဟု
အဘယ့်ကြောင့် ပြောဆိုဘိသနည်း၊ ပုဏ္ဏား သင် သွားချေဦး၊ "ငါ၏ နွားသည် တစ်စပ်တည်း ချည်နှောင်ထားသည့်
ဝန်အပြည့်တင်သော လှည်းတစ်ရာကို လိမ့်စေနိုင်၏"ဟု သူဌေးနှင့်အတူ အသပြာနှစ်ထောင် အလောင်းအစား ပြုလေဦးလော့၊
"မကောက်ကျစ်သော ငါ့ကိုလည်း ကောက်ကျစ်၏"ဟု မဆိုလင့်ဟု ဆို၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ပုဏ္ဏားသည် "ငါ၏ နွားလားသည်
တစ်စပ်တည်း ချည်နှောင်ထားသည့်ဝန်အပြည့်တင်သော လှည်းတစ်ရာကို လိမ့်စေနိုင်၏"ဟု သူဌေးနှင့်အတူ
အသပြာနှစ်ထောင် အလောင်းအစား ပြုလေ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ပုဏ္ဏားသည် ဝန်အပြည့်တင်သော လှည်းတစ်ရာကို
ခိုင်မြဲစွာဖွဲ့နှောင်၍ နန္ဒီဝိသာလနွားလားကို ကပြီးလျှင် "ကောင်းသော နွားလား သွားပါလော့၊ ကောင်းသော နွားလား
ရုန်းပါလော့"ဟု ပြောဆို၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ နန္ဒီဝိသာလနွားလားသည် ဝန်အပြည့်တင်သော လှည်းပေါင်းတစ်ရာကို
လိမ့်စေ၏။ နှစ်သက်ဖွယ်စကားကိုသာ ပြောဆိုရာ၏။ မနှစ်သက်ဖွယ်စကားကို တစ်ရံတစ်ခါမျှ မပြောဆိုရာ၊
(နန္ဒီဝိသာလနွားလားသည်) နှစ်သက်ဖွယ်ကို ပြောဆိုသော ပုဏ္ဏား၏ လေးလံသော (လှည်းပေါင်းတစ်ရာ) ဝန်ကိုလည်း
ရွက်ဆောင်နိုင်၏။ ထိုပုဏ္ဏားအား ဥစ္စာကိုလည်း ရစေ၏။ **ထို့ကြောင့်လည်း ဝမ်းမြောက်လေ၏**။ ရဟန်းတို့
နွားတိရစ္ဆာန်ဖြစ်စဉ်အခါ၌ပင် ငါဘုရားသည် ဆဲရေးခြင်း ရှုတ်ချခြင်းကို မနှစ်သက်ခဲ့ပေ၊ ယခုအခါ၌မူကား ဆဲရေးခြင်း
ရှုတ်ချခြင်းကို အဘယ်မှာ နှစ်သက်ပါအံ့နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤ (သင်တို့ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား
ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၅၁။ ၂-၁၄။ "ထိဒိုက် နာကျင်အောင် ပြောဆိုခြင်းကြောင့် ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု
မိန့်တော်မူ၏)။

၂-ဩမသဝါဒသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၁၅။ ထိဒိုက်နာကျင်အောင် ပြောဆိုခြင်း မည်သည် အမျိုးဇာတ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အမည်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊
အနွယ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အလုပ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊အတတ်ပညာအားဖြင့်လည်းကောင်း၊
အနာရောဂါအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အသွင် 'ပုံသဏ္ဌာန်'အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ညစ်ညမ်းမှု ကိလေသာအားဖြင့်လည်းကောင်း၊
အာပတ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ **ဆဲရေးခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း** ဆယ်ပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ထိဒိုက်နာကျင်အောင်
ပြောဆို၏။

အမျိုးဇာတ် မည်သည် ယုတ်သော အမျိုးဇာတ် မြတ်သော အမျိုးဇာတ်ဟူ၍ နှစ်မျိုး ရှိ၏။ ယုတ်သော အမျိုးဇာတ်
မည်သည် ဒွန်းစက္ကားအမျိုးဇာတ် **ဒေါင်းရွှေသမား** အမျိုးဇာတ် **မှဆိုး တံငါအမျိုးဇာတ် သားရေနယ်သမားအမျိုးဇာတ်**
ပန်းမှိုက်သွန်အမျိုးဇာတ်တည်း။ ဤကားယုတ်သော အမျိုးဇာတ် မည်၏။ မြတ်သော အမျိုးဇာတ် မည်သည် မင်းမျိုးဇာတ်
ပုဏ္ဏားမျိုးဇာတ်တည်း။ ဤကား မြတ်သောအမျိုးဇာတ် မည်၏။

အမည် နာမ မည်သည် ယုတ်သော အမည် မြတ်သော အမည်ဟူ၍ နှစ်မျိုး ရှိကုန်၏။ ယုတ်သော အမည် မည်သည်
ငနားရှည်အမည် ငနားပဲ့အမည် ငနားလုံးအမည် ငနားကျယ်အမည် ငမျိုးပွားအမည်၊ ထိုမှတစ်ပါး ထိုထိုဇနပုဒ်တို့၌
ယုတ်ညံ့သောအားဖြင့် သိအပ်သော အမည် **မထိမ့်မြင်ပြုအပ်သော အမည် စက်ဆုပ်အပ်သော အမည် နှိပ်စက်အပ်သော အမည်**
အလေးအမြတ်မပြုအပ်သောအမည်တည်း။ ဤကား ယုတ်သောအမည် မည်၏။ မြတ်သောအမည် မည်သည်

ဘုရားနှင့်စပ်သော အမည် တရားနှင့်စပ်သော အမည် သံဃာနှင့် စပ်သော အမည်၊ ထိုမှတစ်ပါး ထိုထိုနေပုဒ်တို့၌ ယုတ်ညံ့သောအားဖြင့် မသိအပ်သော အမည် မထိမဲ့မြင်မပြုအပ်သော အမည် မစက်ဆုပ်အပ်သော အမည် အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော အမည်တည်း။ ဤကား မြတ်သောအမည် မည်၏။ အနွယ် မည်သည် ယုတ်သောအနွယ် မြတ်သောအနွယ်ဟူ၍ နှစ်မျိုး ရှိ၏။ ယုတ်သောအနွယ် မည်သည် ကောသိယအနွယ် ဘာရဒွါအနွယ် ထိုမှတစ်ပါး ထိုထိုနေပုဒ်တို့၌ယုတ်ညံ့သောအားဖြင့် သိအပ်သောအနွယ် မထိမဲ့မြင်ပြုအပ်သောအနွယ် စက်ဆုပ်အပ်သောအနွယ် နှိပ်စက်အပ်သောအနွယ် အလေးအမြတ်မပြုအပ်သောအနွယ်တည်း။ ဤကား ယုတ်သောအနွယ် မည်၏။ မြတ်သောအနွယ် မည်သည် ဂေါတမအနွယ် မောဂ္ဂလာနအနွယ် ကစ္စနအနွယ် ဝါသိဋ္ဌအနွယ်ထိုမှတစ်ပါး ထိုထိုနေပုဒ်တို့၌ ယုတ်ညံ့သောအားဖြင့် မသိအပ်သောအနွယ် မထိမဲ့မြင်မပြုအပ်သောအနွယ် မစက်ဆုပ်အပ်သောအနွယ် မနှိပ်စက်အပ်သောအနွယ် အလေးအမြတ်ပြုအပ်သောအနွယ်တည်း။ ဤကား မြတ်သောအနွယ် မည်၏။

အလုပ် မည်သည် ယုတ်သော အလုပ် မြတ်သော အလုပ်ဟူ၍ နှစ်မျိုး ရှိ၏။ ယုတ်သော အလုပ် မည်သည် ကျီစောင့်အလုပ် ပန်းမအလုပ် စက်ဆုပ်အပ်သော အလုပ် နှိပ်စက်အပ်သော အလုပ် အလေးအမြတ်မပြုအပ်သော အလုပ်တည်း။ ဤကား ယုတ်သော အလုပ်မည်၏။ မြတ်သောအလုပ် မည်သည် လယ်ထွန်ခြင်းအလုပ် ကုန်သွယ်ခြင်းအလုပ် ကျွဲနွားမွေးမြူခြင်းအလုပ်၊ ထိုမှတစ်ပါး ထိုထိုနေပုဒ်တို့၌ ယုတ်ညံ့သောအားဖြင့် မသိအပ်သော အလုပ် မထိမဲ့မြင်မပြုအပ်သောအလုပ် မစက်ဆုပ်အပ်သော အလုပ် မနှိပ်စက်အပ်သော အလုပ် အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော အလုပ်တည်း။ ဤကား မြတ်သော အလုပ်မည်၏။

အတတ် မည်သည် ယုတ်သောအတတ် မြတ်သောအတတ်ဟူ၍ နှစ်မျိုး ရှိ၏။ ယုတ်သောအတတ် မည်သည် ကျူထရံသည်အတတ် အိုးထိန်းသည်အတတ် ရက်ကန်းသည်အတတ် သားရေနယ်သမားအတတ် ဆတ္တာသည်အတတ်၊ ထိုမှတစ်ပါး ထိုထိုနေပုဒ်တို့၌ ယုတ်ညံ့သောအားဖြင့်သိအပ်သောအတတ် မထိမဲ့မြင်ပြုအပ်သောအတတ် စက်ဆုပ်အပ်သောအတတ် နှိပ်စက်အပ်သောအတတ် အရိုအသေမပြုအပ်သောအတတ်တည်း။ ဤကား ယုတ်သောအတတ် မည်၏။ မြတ်သောအတတ် မည်သည် လက်ချိုးရေခြင်းအတတ် ဂဏန်းဖြင့် ရေးခြင်းအတတ် စာရေးအတတ်၊ ထိုမှတစ်ပါး ထိုထိုနေပုဒ်တို့၌ အမြတ်အားဖြင့် သိအပ်သောအတတ် မထိမဲ့မြင်မပြုအပ်သောအတတ်မစက်ဆုပ်အပ်သောအတတ် မနှိပ်စက်အပ်သောအတတ် အရိုအသေမပြုအပ်သောအတတ်တည်း။ ဤကား မြတ်သောအတတ် မည်၏။

အလုံးစုံသော အနာတို့သည် ယုတ်ကုန်၏။ သို့ရာတွင် ပျားရည်နှင့်တူသော မုတ် (ကျင်ငယ်) ကို ယိုစေတတ်သော အနာ(ဆီးချိုနာ)သည် မြတ်၏။

အသွင် 'ပုံသဏ္ဌာန်' မည်သည် ယုတ်သော အသွင် မြတ်သော အသွင်ဟူ၍ နှစ်မျိုး ရှိ၏။ ယုတ်သော အသွင် 'ပုံသဏ္ဌာန်' မည်သည် အလွန်ရှည်ခြင်း အလွန်တိုခြင်း 'အလွန်ပူခြင်း' အလွန်မည်းခြင်း အလွန်ဖြူခြင်းတည်း။ ဤကား ယုတ်သော အသွင် 'ပုံသဏ္ဌာန်' မည်၏။ မြတ်သော အသွင် 'ပုံသဏ္ဌာန်' မည်သည် မရှည်လွန်း မတိုလွန်း မမည်းလွန်း မဖြူလွန်းခြင်း တည်း။ ဤကား မြတ်သော အသွင် 'ပုံသဏ္ဌာန်' မည်၏။

အလုံးစုံသော ညစ်ညမ်းမှုကိလေသာတို့သည် ယုတ်ကုန်၏။

အလုံးစုံသော အာပတ်တို့သည် ယုတ်ကုန်၏။ သို့ရာတွင် သောတာပတ္တိသမာပတ်သည် မြတ်၏။

ဆဲရေးခြင်း မည်သည် ယုတ်သော ဆဲရေးခြင်း မြတ်သော ဆဲရေးခြင်းဟူ၍ နှစ်မျိုး ရှိ၏။ ယုတ်သော ဆဲရေးခြင်း မည်သည် သင်သည် ကုလားအုပ်ဖြစ်၏။ သိုးဖြစ်၏။ နွားဖြစ်၏။ မြည်းဖြစ်၏။ တိရစ္ဆာန်ဖြစ်၏။ ငရဲသူဖြစ်၏။ သင့်အား ကောင်းသော လားရာဂတိ မရှိ၊ မကောင်းသော လားရာဂတိကိုသာလျှင် သင် အလိုရှိထိုက်၏ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ယအက္ခရာ ဘအက္ခရာဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကာဠကောဠစိကာယ=ယောကျာ်းနိမိတ် မိန်းမနိမိတ်ဖြင့်လည်းကောင်း (ဆဲရေးခြင်းတည်း) ဤကား ယုတ်သော ဆဲရေးခြင်းမည်၏။ မြတ်သော ဆဲရေးခြင်း မည်သည် သင်သည် ဉာဏ်ပညာရှိသူ ဖြစ်၏။ လိမ္မာသူ ဖြစ်၏။ ထက်မြတ်သောပညာရှိသူ ဖြစ်၏။ အကြားအမြင်များသူ ဖြစ်၏။ တရားဟောပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်၏။ သင့်အား မကောင်း သောလားရာဂတိ မရှိ၊ ကောင်းသော လားရာဂတိကိုသာလျှင် သင် အလိုရှိထိုက်၏ဟု (ဆဲရေးခြင်းတည်း)။ ဤကား မြတ်သော ဆဲရေးခြင်း မည်၏။

၂-ဩမသဝါဒသိက္ခာပုဒ်

၁၂။ ဒုတိယသိက္ခာပုဒ်၌ နှုတ်လှံထိုးကုန်၏ဟူသည် ထိုးကုန်၏။ (ခုံသေန္တိ)ဆဲရေးကြကုန်၏ (အတ္တောသန္တိ)ဆဲရေးကြကုန်၏။ ရွတ်ချကြကုန်၏ဟူသည် ဂုဏ်ကိုဖျက်ဆီးကုန်၏။

၁၃။ ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကား ဟူသော ဤဝတ္ထုသည် မြတ်စွာဘုရားရှင်က နှုတ်လှံထိုးခြင်းကို ကဲ့ရဲ့ဖို့ ဆောင်တော်မူ၏။ နန္ဒိဝိသာလအမည်ရှိသောဟူသည် ထိုနွားလား၏အမည်တည်း။ ၎င်း၏ချိုတို့သည် တင့်တယ်ကုန်သောကြောင့် နန္ဒိဝိသာလဟု ဆိုအပ်၏။ ဘုရားလောင်းသည် ထိုအခါက နန္ဒိဝိသာလအမည် ရှိ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို စောင့်ရှောက်လိုသောကြောင့် အသင်

သွားချေဟု စသည်ကို ဆိုပြီ။ ထိုကသော နေရာ၌ပင် ရပ်တန့်နေလေ၏ဟူသည် အဟိတ်ပဋိသန္ဓေဖြစ်သောကာလ၌လည်း သူတစ်ပါးအား နှုတ်လှံထိုးခြင်းကို(ဆဲခြင်းကို) မနှစ်သက်သည်သာတည်း။ ထို့ကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်၏အပြစ်ကို ပြလိုသောကြောင့် ရပ်နေ၏။ တစ်စပ်တည်း ချည်နှောင်ထားသည့် ဝန်အပြည့်တင်သော လှည်းတစ်ရာကို လိမ့်စေနိုင်၏ဟူသည် အစဉ်အတိုင်းထား၍ အောက်၌ သစ်ကိုပေး၍(လှည်းတစ်ဆက်တည်းဖြစ်အောင် သစ်သားလျှံ၍)တစ်ဆက်တည်းပြု၍ မဲနောက် ပဲကြီးသဲစသည်တို့ဖြင့် ပြည့်သော လှည်းတစ်ရာကို လိမ့်စေသော် ရှေးဒေါက်ဆံ၏တည်ရာအရပ်ကို တစ်ဖန်ဒေါက်ဆန်ရောက်သော် (ရှေ့လှည်းဒေါက်ဆံ၏တည်ရာအရပ်သို့ နောက်လှည်းဒေါက်ဆံရောက်သော်) လှည်းစေသည်ဆိုငြားသော်လည်း ဘုရားလောင်းသည်ကား ရှေးလှည်းတည်ရာသို့ နောက်ဆုံးလှည်းရောက်စေခြင်းဟူသော လှည်းတစ်ရာပမာဏရှိသော နေရာသို့ လိမ့်စေ၏(ရောက်စေ၏)။ ဘုရားလောင်းတို့သည် လျော့လျော့ပြုခြင်းမည်သည် မရှိ။ ထို့ကြောင့်လည်း ဝမ်းမြောက်လေ၏ဟူသည် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုလားဘ်ခြင်းကြောင့်၎င်း မိမိ၏အမှုဖြင့်ထိုနန္ဒိဝိသာလသည် နှစ်သက်သည်၎င်း ဖြစ်ပြီ။

၁၅။ ဆဲရေးခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်းဟူသည်၌ နောက်၌ "ယုတ်သောဆဲရေးခြင်း မြတ်သောဆဲရေးခြင်းဟု ဆဲရေးခြင်းနှစ်မျိုးရှိကုန်၏"ဟူသောစကားကို ဝေဖန်ပြလိုသောကြောင့် ရှေး၌ "ယုတ်ညံ့သောဆဲရေးခြင်းဖြင့်လည်း ဆဲရေး၏"ဟု(သင်္ဂါယနာတင်မထေရ်မိန့်ဆိုသကဲ့သို့) ဤအတူ ဟောတော်မူသော "ဆဲရေးခြင်းအားဖြင့်လည်း"ဟု ဟောတော်မူ၏။ ဒေါင်းရွှေသမားဟူသည် နီးရွှေသမား၊ ဝါးကိုပြုတက်သောအမျိုးတို့(လူမျိုးတို့)ဟုလည်း ဆိုကြကုန်၏။ မုဆိုး တံငါအမျိုးဇာတ်ဟူသည် သားမုဆိုးစသောဇာတ်။

သားရေနယ်သမားအမျိုးဇာတ်ဟူသည် သားရေကိုပြုတက်သောဇာတ်။ ပန်းမှိုက်သွန်အမျိုးဇာတ်တည်းဟူသည် ပန်းစွန့်သောဇာတ်(မစင်ကျုံးသောအမျိုးဇာတ်)။ ငနားရှည်အမည်ဟူသည် ကျွန်တို့၏အမည်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်ယုတ်၏။ ယုတ်ညံ့သောအားဖြင့် သိအပ်သောဟူသည် ယုတ်နိမ့်သောအားဖြင့်သိအပ်သော။ ဥညာတံဟုလည်း ရွတ်ကုန်၏။ မတိမ့်မြင်ပြုအပ်သော အမည်ဟူသည် ရှုတ်ချ၍ သိအပ်သောအမည်။ စက်ဆုပ်အပ်သော အမည် ဟူသည် ရွံရှာအပ်သောအမည်။ နှိပ်စက်အပ်သော အမည်ဟူသည် "ဤအမည်ဖြင့် အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း"ဟု လွှမ်းမိုးအပ်သောအမည်။ အလေးအမြတ်မပြုအပ်သောအမည်ဟူသည် အလေးမပြုအပ်သောအမည်။

ကျီစောင့်အလုပ်ဟူသည် လက်သမားအလုပ်(အဋ္ဌကထာအလိုရ လယ်သမားအလုပ်)။ လက်ချိုးရေခြင်းအတတ်ဟူသည် လက်ဆုပ်ဖြင့်ရေတွက်ရသောအတတ်။ ဂဏန်းဖြင့် ရေခြင်းအတတ်ဟူသည် အတ္ထန္တကအစရှိသော ကြွင်းသောဂဏန်းအတတ် (လက်ဆုပ်ဖြင့်ရေတွက်ရသောအတတ်မှ ကြွင်းသော ဂဏန်းအတတ်)။ စာရေးအတတ်ဟူသည် အက္ခရာကို ရေးသောအတတ်။ အနာ(ဆီးချိုနာ)သည် ဝေဒနာမရှိခြင်းကြောင့် အမြတ်ဟု ဆိုအပ်၏။ အလိုရှိထိုက်၏ဟူသည်အလိုရှိထိုက်၏။ ယအက္ခရာ ဘအက္ခရာဖြင့်လည်းကောင်းဟူသည် ယအက္ခရာ ဘအက္ခရာတို့ကို ယှဉ်စပ်၍ ဆဲရေးခြင်း။ ကာဠကောဠစိကာယ၌ ကာဠသည် ယောက်ျားနိမိတ်၊ ကောဠစိကာသည် မိန်းမနိမိတ်။ ထိုယောက်ျားနိမိတ် မိန်းမနိမိတ်တို့ဖြင့်ဆဲရေးခြင်းသည် ယုတ်သောဆဲရေးခြင်းတည်း။

=====

အမျိုးဇာတ်ဖြင့် ဆဲရေးခြင်း

၁၆။ ရဟန်းသည် ရဟန်းကို ဆဲရေးလို ရှုတ်ချလို အရှိန်အစော်မဲ့ကို ပြုလုပ်လို၍ ယုတ်သော ဇာတ်ဖြင့် ယုတ်သော ဇာတ်ရှိသူကို ပြောဆို၏။ ဒွန်းစက္ကားကို ဒေါင်းရွှေသမား 'နီးသမား'ကို မုဆိုးတံငါကို သားရေနယ်သမားကို ပန်းမှိုက်သွန်ကို "သင်သည် ဒွန်းစက္ကားမျိုး ဖြစ်၏။ ဒေါင်းရွှေသမားမျိုး ဖြစ်၏။ မုဆိုးတံငါမျိုး ဖြစ်၏။ သားရေနယ်သမားမျိုး ဖြစ်၏။ ပန်းမှိုက်သွန်မျိုး ဖြစ်၏"ဟု ပြောဆိုအံ့။ စကားခွန်းတိုင်း ခွန်းတိုင်း ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်းသည် ရဟန်းကို ဆဲရေးလို ရှုတ်ချလို အရှိန်အစော်မဲ့ကို ပြုလုပ်လို၍ ယုတ်သော ဇာတ်အားဖြင့် မြတ်သောဇာတ်ရှိသူကို ပြောဆို၏။ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို မင်းမျိုးကို "သင်သည် ဒွန်းစက္ကားမျိုး ဖြစ်၏။ ဒေါင်းရွှေသမားမျိုး ဖြစ်၏။ မုဆိုး တံငါမျိုး ဖြစ်၏။ သားရေနယ်သမားမျိုး ဖြစ်၏။ ပန်းမှိုက်သွန်မျိုးဖြစ်၏"ဟု ပြောဆိုအံ့။ စကားခွန်းတိုင်း ခွန်းတိုင်း ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်းသည် ရဟန်းကို ဆဲရေးလို ရှုတ်ချလို အရှိန်အစော်မဲ့ကို ပြုလုပ်လို၍ မြတ်သော ဇာတ်ဖြင့်ယုတ်သော ဇာတ်ရှိသူကို ပြောဆို၏။ ဒွန်းစက္ကားကို ဒေါင်းရွှေသမားကို မုဆိုးတံငါကို သားရေနယ်သမားကို ပန်းမှိုက်သွန်ကို "သင်သည် မင်းမျိုး ဖြစ်၏။ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး ဖြစ်၏"ဟု ပြောဆိုအံ့။ စကားခွန်းတိုင်း ခွန်းတိုင်း ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်းသည် ရဟန်းကို ဆဲရေးလို ရှုတ်ချလို အရှိန်အစော်မဲ့ကို ပြုလုပ်လို၍ မြတ်သော ဇာတ်ဖြင့်မြတ်သော ဇာတ်ရှိသူကို ပြောဆို၏။ မင်းမျိုးကို ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို "သင်သည် မင်းမျိုး ဖြစ်၏။ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးဖြစ်၏"ဟု ပြောဆိုအံ့။ စကားခွန်းတိုင်း ခွန်းတိုင်း ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ အမည်နာမဖြင့် ဆဲရေးခြင်း

၁၇။ ရဟန်းသည် ရဟန်းကို ဆဲရေးလို ရှုတ်ချလို အရှိန်အစော်မဲ့ကို ပြုလုပ်လို၍ ယုတ်ညံ့သောအမည်အားဖြင့် ယုတ်ညံ့သော အမည်ရှိသူကို ပြောဆို၏။ ငနားရှည်မည်သောသူကို ငနားပဲ့မည်သောသူကိုငနားလုံးမည်သောသူကို

၂၀။ ရဟန်းသည် ရဟန်းကို ဆဲရေးလို ရှုတ်ချလို အရှိန်အစော်မဲ့ကို ပြုလုပ်လို၍ ယုတ်သောအတတ်အားဖြင့် ယုတ်သောအတတ်ရှိသူကို ပြောဆို၏။ ကျူထရံသည်ကို အိုးထိန်းသည်ကို ရက်ကန်းသည်ကို သားရေနယ်သမားကို ဆတ္တာသည်ကို "သင်သည် ကျူထရံသည် ဖြစ်၏။ အိုးထိန်းသည် ဖြစ်၏။ ရက်ကန်းသည် ဖြစ်၏။ သားရေနယ်သမား ဖြစ်၏။ ဆတ္တာသည် ဖြစ်၏"ဟု ပြောဆိုအံ့။ စကားခွန်းတိုင်းခွန်းတိုင်း ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်းသည် ရဟန်းကို ဆဲရေးလို ရှုတ်ချလို အရှိန်အစော်မဲ့ကို ပြုလုပ်လို၍ ယုတ်သောအတတ်အားဖြင့် မြတ်သောအတတ်ရှိသူကို ပြောဆို၏။ လက်ချိုးရေတွက်သူကို ဂဏန်းဖြင့် ရေတွက်သူကိုစာရေးတတ်သူကို "သင်သည် ကျူထရံသည် ဖြစ်၏။ အိုးထိန်းသည် ဖြစ်၏။ ရက်ကန်းသည် ဖြစ်၏။ သားရေနယ်သမား ဖြစ်၏။ ဆတ္တာသည် ဖြစ်၏"ဟု ပြောဆိုအံ့။ စကားခွန်းတိုင်း ခွန်းတိုင်း ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်းသည် ရဟန်းကို ဆဲရေးလို ရှုတ်ချလို အရှိန်အစော်မဲ့ကို ပြုလုပ်လို၍ မြတ်သောအတတ်အားဖြင့်

၂၅။ ရဟန်းသည် ရဟန်းကို ဆဲရေးလို ရှုတ်ချလို အရှိန်အစော်မဲ့ကို ပြုလုပ်လို၍ ယုတ်သောဆဲရေးခြင်းဖြင့် ယုတ်သောသူကို ပြောဆို၏။ ကုလားအုပ်ကို ဆိတ်ကို နွားကို မြည်းကို တိရွှာန်ကို ငရဲသူကို "သင်သည် ကုလားအုပ်ဖြစ်၏။ ဆိတ်ဖြစ်၏။ နွားဖြစ်၏။ မြည်းဖြစ်၏။ တိရွှာန်ဖြစ်၏။ ငရဲသူဖြစ်၏။ သင့်အား ကောင်းသော လားရာဂတိမရှိ၊ မကောင်းသော လားရာဂတိသို့သာလျှင် သင်ရောက်ထိုက်၏"ဟု ပြောဆိုအံ့။ စကားခွန်းတိုင်း ခွန်းတိုင်း ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်းသည် ရဟန်းကို ဆဲရေးလို ရှုတ်ချလို အရှိန်အစော်မဲ့ကို ပြုလုပ်လို၍ ယုတ်သော ဆဲရေး ခြင်းဖြင့်မြတ်သောသူကို ပြောဆို၏။ ပညာရှိသူကို လိမ္မာသူကို ထက်မြက်သော ပညာရှိသူကို အကြားအမြင်များသူကို တရားဟောတတ်သူကို "သင်သည် ကုလားအုပ်ဖြစ်၏။ ဆိတ်ဖြစ်၏။ နွားဖြစ်၏။ မြည်းဖြစ်၏။ တိရွှာန်ဖြစ်၏။ ငရဲသူဖြစ်၏။ သင့်အား ကောင်းသော လားရာဂတိမရှိ၊ မကောင်းသော လားရာဂတိသို့သာလျှင် သင်ရောက်ထိုက်၏"ဟု ပြောဆိုအံ့။ စကားခွန်းတိုင်း ခွန်းတိုင်း ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်းသည် ရဟန်းကို ဆဲရေးလို ရှုတ်ချလို အရှိန်အစော်မဲ့ကို ပြုလုပ်လို၍ မြတ်သော ဆဲရေး ခြင်းဖြင့်ယုတ်သောသူကို ပြောဆို၏။ ကုလားအုပ်ကို ဆိတ်ကို နွားကို မြည်းကို တိရွှာန်ကို ငရဲသူကို "သင်သည်ပညာရှိ ဖြစ်၏။ လိမ္မာသူ ဖြစ်၏။ ထက်မြက်သော ပညာရှိသူ ဖြစ်၏။ အကြားအမြင်များသူ ဖြစ်၏။ တရားဟောတတ်သူ ဖြစ်၏။ သင့်အား မကောင်းသော လားရာဂတိမရှိ၊ ကောင်းသော လားရာဂတိသို့သာလျှင် သင် ရောက်ထိုက်၏"ဟု ပြောဆိုအံ့။ စကားခွန်းတိုင်း ခွန်းတိုင်း ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်းသည် ရဟန်းကို ဆဲရေးလို ရှုတ်ချလို အရှိန်အစော်မဲ့ကို ပြုလုပ်လို၍ မြတ်သော ဆဲရေး ခြင်းဖြင့်မြတ်သောသူကို ပြောဆို၏။ ပညာရှိသူကို လိမ္မာသူကို ထက်မြက်သော ပညာရှိသူကို အကြားအမြင်များသူကို တရားဟောတတ်သူကို "သင်သည် ပညာရှိ ဖြစ်၏။ လိမ္မာသူ ဖြစ်၏။ ထက်မြက်သောပညာရှိသူ ဖြစ်၏။ အကြားအမြင်များသူ ဖြစ်၏။ တရားဟောတတ်သူ ဖြစ်၏။ သင့်အား မကောင်းသောလားရာဂတိမရှိ၊ ကောင်းသော လားရာဂတိသို့သာလျှင် သင် ရောက်ထိုက်၏"ဟု ပြောဆိုအံ့။ စကားခွန်းတိုင်း ခွန်းတိုင်း ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

၁၆။ယခုအခါ ထိုဇာတ်စသည်တို့၏အပြားအားဖြင့် အာပတ်သို့တင်၍ ပြတော်မူလို၍ ရဟန်းသည် ရဟန်းကိုစသည်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုတွင် ဆဲရေးလို ရွတ်ချလို အရှိန်အစော်မဲ့ကို ပြုလုပ်လို၍ ဟူသည် ဆဲရေးလိုသည်ဖြစ်၍ ရွတ်ချလိုသည်ဖြစ်၍ ကဲ့ရဲ့လိုသည်ဖြစ်၍၊ အရှိန်အစော်မဲ့ကို ပြုလိုသည်ဖြစ်၍ဟု အနက်ရှိ၏။ ယုတ်သော ဇာတ်ဖြင့် ယုတ်သော

ဇာတ်ရှိသူကိုဟူသည် ယုတ်သူကို ယုတ်သောဇာတ်စကားဖြင့်(ပြော၏)။ ဤနည်းအတိုင်းအလုံးစုံသောပုဒ်တို့၌ အနက်ကိုသိထိုက်၏။

ဤ၌ယုတ်သောဇာတ်ရှိသူကို ယုတ်သဖြင့်ဆိုရာ၌ မှန်သည်ကိုသာဆိုပါသော်လည်း ဆဲရေးလိုခြင်းကြောင့် ထိုသူအား စကားတိုင်းစကားတိုင်း ပါစိတ်။ ယုတ်သူကို အမြတ်ဖြင့်ဆိုရာ၌ ချွတ်ယွင်းသည်ကို ဆိုသော်လည်း ဆဲရေးလိုသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ဖြင့်ပင် ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။ ရှေ့ကသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် မသင့်။ အကြင်သူသည်လည်း "(သင်သည်) လွန်ကဲသောဒွန်းစက္ကား ဖြစ်၏။ လွန်ကဲသောပုဏ္ဏားဖြစ်၏။ ဒွန်းစက္ကားယုတ် ဖြစ်၏။ ပုဏ္ဏားယုတ်ဖြစ်၏။"စသည်ဖြင့်ဆို၏။ ထိုသူကိုလည်း အားပတ်ဖြင့်ပြုထိုက်၏။

=====

၂၆။ ရဟန်းသည် ရဟန်းကို ဆဲရေးလို ရှုတ်ချလို အရှိန်အစော်မဲ့ကို ပြုလုပ်လို၍ "ဤအရပ်၌ အချို့သော ဒွန်းစက္ကား ဒေါင်းရွှေသမား မုဆိုး တံငါ သားရေနယ်သမား ပန်းမှိုက်သွန်တို့သည် ရိုကုန်၏"ဟု ပြောဆိုအံ့။ စကားခွန်းတိုင်း ခွန်းတိုင်း ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်းသည် ရဟန်းကို ဆဲရေးလို ရှုတ်ချလို အရှိန်အစော်မဲ့ကို ပြုလုပ်လို၍ "ဤအရပ်၌ အချို့သော မင်းမျိုး ပုဏ္ဏားမျိုးတို့သည် ရိုကုန်၏"ဟု ပြောဆိုအံ့။ စကားခွန်းတိုင်း ခွန်းတိုင်း ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

၂၇။ ရဟန်းသည် ရဟန်းကို ဆဲရေးလို ရှုတ်ချလို အရှိန်အစော်မဲ့ကို ပြုလုပ်လို၍ "ဤအရပ်၌ အချို့သော ငနားရှည်မည်သောသူ ငနားပဲ့မည်သောသူ ငနားလုံးမည်သောသူ ငနားကျယ်မည်သောသူမင်းပွားမည်သောသူတို့သည် ရိုကုန်၏"ဟု ပြောဆိုအံ့။ပ။ "ဤအရပ်၌ အချို့သော ဗုဒ္ဓရက္ခိတမည်သောသူ ဓမ္မရက္ခိတမည်သောသူ သံဃရက္ခိတမည်သောသူတို့သည် ရိုကုန်၏"ဟု ပြောဆိုအံ့။ပ။ "ဤအရပ်၌ အချို့သော ကောသိယအနွယ် ဘာရုဒ္ဓါအနွယ်တို့သည် ရိုကုန်၏"ဟု ပြောဆိုအံ့။ပ။ "ဤအရပ်၌ အချို့သော ဂေါတမအနွယ် မောဂ္ဂလာနအနွယ် ကဇ္ဇာနအနွယ် ဝါသိဋ္ဌအနွယ်တို့သည်ရိုကုန်၏"ဟု ပြောဆိုအံ့။ပ။ "ဤအရပ်၌ အချို့သော ကျီစောင့် ပန်းမှိုက်သွန်တို့သည် ရိုကုန်၏"ဟု ပြောဆိုအံ့။ပ။ "ဤအရပ်၌ အချို့သော လယ်သမား ကုန်သည် နွားမွေးမြူသူတို့သည် ရိုကုန်၏"ဟု ပြော ဆိုအံ့။ပ။ "ဤအရပ်၌ အချို့သော ကျူထရံသည် အိုးထိန်းသည် ရက်ကန်းသည် သားရေနယ်သမား ဆတ္တာသည်တို့သည် ရိုကုန်၏"ဟု ပြောဆိုအံ့။ပ။ "ဤအရပ်၌ အချို့သော လက်ချိုးရေတွက်တတ်သူ ဂဏန်းဖြင့် ရေတွက်တတ်သူ စာရေးတတ်သူတို့သည် ရိုကုန်၏"ဟု ပြောဆိုအံ့။ပ။ "ဤအရပ်၌ အချို့သော နူနာရှိသူ အိုင်းအမာနာရှိသူ (ပွေးညှင်းတင်းတိပ်စသော) အရေပြားနာ ရှိသူချောင်းဆိုးနာရှိသူ ဝက်ရူးနာရှိသူတို့သည် ရိုကုန်၏"ဟု ပြောဆိုအံ့။ပ။ "ဤအရပ်၌ အချို့သော ပျားရည်နှင့်တူသော မုတ်ယိုနာ 'ဆီးချိုနာ' ရှိသူတို့သည် ရိုကုန်၏"ဟုပြောဆိုအံ့။ပ။ "ဤအရပ်၌ အချို့သော ရှည်လွန်းသူ တိုလွန်းသူ မည်းလွန်းသူ ဖြူလွန်းသူတို့သည် ရိုကုန်၏"ဟုပြောဆိုအံ့။ပ။ "ဤအရပ်၌ အချို့သော မရှည်လွန်းသူ မတိုလွန်းသူ မမည်းလွန်းသူ မဖြူလွန်းသူတို့သည် ရိုကုန်၏"ဟုပြောဆိုအံ့။ပ။ "ဤအရပ်၌ အချို့သော ရာဂထ<ကသူ ဒေါသထ<ကသူ မောဟထ<ကသူတို့သည် ရိုကုန်၏"ဟုပြောဆိုအံ့။ပ။ "ဤအရပ်၌ အချို့သော ရာဂကင်းသူ ဒေါသကင်းသူ မောဟကင်းသူတို့သည် ရိုကုန်၏"ဟုပြောဆိုအံ့။ပ။ "ဤအရပ်၌ အချို့သော ပါရာဇိကအာပတ်သင့်သူ။ပ။ ဒုဗ္ဘာသီအာပတ် သင့်သူတို့သည် ရိုကုန်၏"ဟုပြောဆိုအံ့။ပ။ "ဤအရပ်၌ အချို့သော သောတာပန်တို့သည် ရိုကုန်၏"ဟု ပြောဆိုအံ့။ပ။ "ဤအရပ်၌ အချို့သော ကုလားအုပ် ဆိတ် နွား မြည်း တိရစ္ဆာန် ငရဲသားတို့သည် ရိုကုန်၏။ ထိုသူတို့အား ကောင်းသော လားရာဂတိ မရှိ၊ မကောင်းသော လားရာဂတိကိုသာလျှင် ထိုသူတို့အလိုရှိထိုက်၏"ဟု ပြောဆိုအံ့။ စကားခွန်းတိုင်း ခွန်းတိုင်း ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

၂၈။ ရဟန်းသည် ရဟန်းကို ဆဲရေးလို ရှုတ်ချလို အရှိန်အစော်မဲ့ကို ပြုလုပ်လို၍ "ဤအရပ်၌အချို့သော ပညာရှိသူ လိမ္မာသူ ထက်မြက်သော ပညာရှိသူ အကြားအမြင်များသူ တရားဟောတတ်သူတို့သည် ရိုကုန်၏။ ထိုသူတို့အား မကောင်းသော လားရာဂတိမရှိ၊ ကောင်းသော လားရာဂတိသို့သာလျှင် ထိုသူတို့ ရောက်ထိုက်၏"ဟု ပြောဆိုအံ့။ စကားခွန်းတိုင်း ခွန်းတိုင်း ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

၂၉။ ရဟန်းသည် ရဟန်းကို ဆဲရေးလို ရှုတ်ချလို အရှိန်အစော်မဲ့ကို ပြုလုပ်လို၍ ဤသို့ ပြောဆို၏။ "အကြင်သူတို့သည် ရိုကုန်၏။ ထိုသူတို့ကား စင်စစ်အားဖြင့် ဒွန်းစက္ကားမျိုး ဒေါင်းရွှေသမား မျိုးမုဆိုးတံငါမျိုး သားရေနယ်သမားမျိုး ပန်းမှိုက်သွန်မျိုးတို့တည်း"ဟု ပြောဆိုအံ့။ စကားခွန်းတိုင်းခွန်းတိုင်း ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ပ။ ရဟန်းသည် ရဟန်းကို ဆဲရေးလို ရှုတ်ချလို အရှိန်အစော်မဲ့ကို ပြုလုပ်လို၍ ဤသို့ ပြောဆို၏။ "အကြင်သူတို့သည် ရိုကုန်၏။ ထိုသူတို့ကား စင်စစ်အားဖြင့် ပညာရှိသူ လိမ္မာသူ ထက်မြက်သော ပညာရှိသူ အကြားအမြင်များသူ တရားဟောတတ်သူတို့တည်း"ဟု ပြောဆိုအံ့။ စကားခွန်းတိုင်း ခွန်းတိုင်း ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

၃၀။ ရဟန်းသည် ရဟန်းကို ဆဲရေးလို ရှုတ်ချလို အရှိန်အစော်မဲ့ကို ပြုလုပ်လို၍ ဤသို့ ပြောဆို၏။ "ငါတို့ကား ဒွန်းစက္ကားမျိုး မဟုတ်ကုန်၊ ဒေါင်းရွှေသမားမျိုး မဟုတ်ကုန်၊ မုဆိုးတံငါမျိုး

မဟုတ်ကုန်၊ သားရေနယ်သမားမျိုး မဟုတ်ကုန်၊ ပန်းမှိုက်သွန်မျိုး မဟုတ်ကုန်"ဟု ပြောဆိုအံ့။ပ။ "ငါတို့ကား ပညာရှိ

၃၁။ ရဟန်းသည် ရဟန်းမဟုတ်သူကို ဆဲရေးလို ရှုတ်ချလို အရှိန်အစော်မဲ့ကို ပြုလုပ်လို၍ ယုတ်သောအမည်ဖြင့် ယုတ်သော အမည်ရှိသူကို ပြောဆို၏။ပ။ ယုတ်သော အမည်ဖြင့် မြတ်သော အမည်ရှိသူကိုပြောဆို၏။ပ။ မြတ်သော အမည်ဖြင့် ယုတ်သော အမည်ရှိသူကို ပြောဆို၏။ပ။ မြတ်သော အမည်ဖြင့်မြတ်သော အမည်ရှိသူကို ပြောဆို၏။ပ။ ပညာရှိသူကို လိမ္မာသူကို ထက်မြက်သော ပညာ ရှိသူကိုအကြားအမြင်များသူကို တရားဟောတတ်သူကို "သင်သည် ပညာရှိဖြစ်၏၊ လိမ္မာသူဖြစ်၏၊ ထက်မြက်သော ပညာရှိသူဖြစ်၏၊ အကြားအမြင်များသူဖြစ်၏၊ တရားဟောတတ်သူဖြစ်၏၊ သင့်အား မကောင်းသော လားရာဂတိ မရှိ၊ ကောင်းသော လားရာဂတိသို့သာလျှင် သင် ရောက်ထိုက်၏"ဟု ပြောဆိုအံ့၊ စကားခွန်းတိုင်း ခွန်းတိုင်း ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်းသည် ရဟန်းမဟုတ်သူကို ဆဲရေးလို ရှုတ်ချလို အရှိန်အစော်မဲ့ကို ပြုလုပ်လို၍ ဤသို့ ပြောဆို၏၊ "ဤအရပ်၌ အချို့သော ခွန်းစက္ကားမျိုး ဒေါင်းရွှေသမားမျိုး မုဆိုးတံငါမျိုး သားရေနယ်သမားမျိုး ပန်းမှိုက်သွန်မျိုးတို့သည် ရှိကုန်၏"ဟု ပြောဆိုအံ့။ပ။ "ဤအရပ်၌ အချို့သော ပညာရှိသူ လိမ္မာသူ ထက်မြက်သော ပညာရှိသူ အကြားအမြင်များသူတရားဟောတတ်သူတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ထိုသူတို့အား မကောင်းသော လားရာဂတိ မရှိ၊ ကောင်းသောလားရာဂတိသို့သာလျှင် ထိုသူတို့ ရောက်ထိုက်၏"ဟု ပြောဆိုအံ့၊ စကားခွန်းတိုင်း ခွန်းတိုင်း ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်းသည် ရဟန်းမဟုတ်သူကို ဆဲရေးလို ရှုတ်ချလို အရှိန်အစော်မဲ့ကို ပြုလုပ်လို၍ ဤသို့ ပြောဆို၏၊ "အကြင်သူတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ထိုသူတို့ကား စင်စစ်အားဖြင့် ခွန်းစက္ကားမျိုး ဒေါင်းရွှေ သမားမျိုးမုဆိုးတံငါမျိုး၊ သားရေနယ်သမားမျိုး ပန်းမှိုက်သွန်မျိုးတို့တည်း"ဟု ပြောဆိုအံ့။ပ။ "အကြင်သူတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ထိုသူတို့ကု ဘေး စင်စစ်အားဖြင့် ပညာရှိသူ လိမ္မာသူ ထက်မြက်သောပညာရှိသူ အကြားအမြင်များသူ တရားဟောတတ်သူတို့တည်း"ဟု ပြောဆိုအံ့၊ စကားခွန်းတိုင်း ခွန်းတိုင်းဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်းသည် ရဟန်းမဟုတ်သူကို ဆဲရေးလို ရှုတ်ချလို အရှိန်အစော်မဲ့ကို ပြုလုပ်လို၍ ဤသို့ ပြောဆို၏၊ "ငါတို့ကား ခွန်းစက္ကားမျိုး မဟုတ်ကုန်၊ ဒေါင်းရွှေသမားမျိုး မဟုတ်ကုန်၊ မုဆိုးတံငါမျိုး မဟုတ်ကုန်၊ သားရေနယ်သမားမျိုး မဟုတ်ကုန်၊ ပန်းမှိုက်သွန်မျိုး မဟုတ်ကုန်"ဟု ပြောဆိုအံ့။ ပ "ငါတို့ကား ပညာရှိ မဟုတ်ကုန်၊ လိမ္မာသူ မဟုတ်ကုန်၊ ထက်မြက်သော ပညာရှိသူ မဟုတ်ကုန်၊ အကြားအမြင်များသူ မဟုတ်ကုန်၊ တရားဟောတတ်သူ မဟုတ်ကုန်၊ ငါတို့အား

၃၂။ ရဟန်းသည် ရဟန်းကို မဆဲရေးလို မရှုတ်ချလို အရှိန်အစော်မဲ့ကို မပြုလုပ်လိုဘဲ ရယ်မြူးလိုသဖြင့် ယုတ်သော အမျိုးဇာတ်အားဖြင့် ယုတ်သော အမျိုးဇာတ် ရှိသူကို ပြောဆို၏။ ဒွန်းစက္ကားမျိုးကို ဒေါင်းရွှေသမားမျိုးကို မုဆိုးတံငါမျိုးကို သားရေနယ်သမားမျိုးကို ပန်းမှိုက်သွန်မျိုးကို "သင်သည် ဒွန်းစက္ကားမျိုး ဖြစ်၏။ ဒေါင်းရွှေသမားမျိုး ဖြစ်၏။ မုဆိုးတံငါမျိုး ဖြစ်၏။ သားရေနယ်သမားမျိုး ဖြစ်၏။ ပန်းမှိုက်သွန်မျိုး ဖြစ်၏"ဟု ပြောဆိုအံ့။ စကားခွန်းတိုင်း ခွန်းတိုင်း ဒုဗ္ဗာသီအာပတ် သင့်၏။

ရဟန်းသည် ရဟန်းကို မဆဲရေးလို မရှုတ်ချလို အရှိန်အစော်မဲ့ကို မပြုလုပ်လိုဘဲ ရယ်မြူး လိုသဖြင့်မြတ်သော အမျိုးဇာတ်အားဖြင့် ယုတ်သော အမျိုးဇာတ် ရှိသူကို ပြောဆို၏။ ခွန်းစက္ကားမျိုးကို ဒေါင်းရွှေသမားမျိုးကို မုဆိုးတံငါမျိုးကို သားရေနယ်သမားမျိုးကို ပန်းမှိုက်သွန်မျိုးကို "သင်သည် မင်းမျိုးဖြစ်၏။ ပုဏ္ဏားမျိုး ဖြစ်၏"ဟု ပြောဆိုအံ့။ စကားခွန်းတိုင်း ခွန်းတိုင်း ဒုဗ္ဗာသီအာပတ် သင့်၏။

ရဟန်းသည် ရဟန်းကို မဆဲရေးလို မရှက်ချလို အရှိန်အစက်မဲ့ကို မပြုလုပ်လိုဘဲ
ရယ်မြူးလိုသဖြင့်မြတ်သော အမျိုးဇာတ်အားဖြင့် မြတ်သော အမျိုးဇာတ်ရှိသူကို ပြောဆို၏။
မင်းမျိုးကို ပုဏ္ဏားမျိုးကို "သင်သည် မင်းမျိုး ဖြစ်၏။ ပုဏ္ဏားမျိုး ဖြစ်၏"ဟု ပြောဆိုအံ့၊
စကားခွန်းတိုင်း ခွန်းတိုင်း ဒုဗ္ဗာသီအာပတ် သင့်၏။

ရဟန်းသည် ရဟန်းမဟုတ်သူကို မဆဲရေးလို မရှုတ်ချလို အရှိန်အစော်မဲ့ကို

မပြုလုပ်လိုဘဲရယ်မြူးလိုသဖြင့် ဤသို့ပြောဆို၏။ "အကြင်သူတို့သည် ရှိကြကုန်၏။ ထိုသူတို့ကား စင်စစ်အားဖြင့် ဒွန်းစက္ကားများ ဒေါင်းရွှေသမားများ မုဆိုးတံငါများ သားရေနယ်သမားများ ပန်းမှိုက်သွန်များတည်း"ဟုပြောဆိုအံ့။ပ။

ရဟန်းသည် ရဟန်းမဟုတ်သူကို မဆဲရေးလို မရှုတ်ချလို အရှိန်အစော်မဲ့ကို မပြုလုပ်လိုဘဲရယ်မြူးလိုသဖြင့် ဤသို့ပြောဆို၏။ "အကြင်သူတို့သည် ရှိကြကုန်၏။ ထိုသူတို့ကား ပညာရှိသူများလိမ္မာသူများ ထက်မြက်သော ပညာရှိသူများ အကြားအမြင်များသူများ တရားဟောတတ်သူများတည်း။ ထိုသူတို့အား မကောင်းသော လားရာဂတိ မရှိ၊ ကောင်းသော လားရာဂတိသို့သာလျှင် ထိုသူတို့ ရောက်ထိုက်၏"ဟု ပြောဆိုအံ့။ စကားခွန်းတိုင်း ခွန်းတိုင်း ဒုဗ္ဘသီအာပတ် သင့်၏။

ရဟန်းသည် ရဟန်းမဟုတ်သူကို မဆဲရေးလို မရှုတ်ချလို အရှိန်အစော်မဲ့ကို မပြုလုပ်လိုဘဲရယ်မြူးလိုသဖြင့် ဤသို့ပြောဆို၏။ "ငါတို့ကား ဒွန်းစက္ကားများ ဒေါင်းရွှေသမားများ မုဆိုးတံငါများသားရေနယ်သမားများ ပန်းမှိုက်သွန်များ မဟုတ်ကြကုန်"ဟု ပြောဆိုအံ့။ပ။

"ငါတို့ကား ပညာရှိသူများ လိမ္မာသူများ ထက်မြက်သော ပညာရှိသူများ အကြားအမြင်များသူများတရားဟောတတ်သူများ မဟုတ်ကုန်၊ ငါတို့အား မကောင်းသော လားရာဂတိ မရှိ၊ ကောင်းသောလားရာဂတိသို့သာလျှင် ငါတို့ ရောက်ထိုက်၏"ဟု ပြောဆိုအံ့။ စကားခွန်းတိုင်း ခွန်းတိုင်း ဒုဗ္ဘသီအာပတ် သင့်၏။

၆။

၂၆။ ဤအရပ်၌ အချို့သော..ရိုကုန်၏ဟူသောအကြိမ်၌ ရှောင်လွှဲ၍ ဆိုခြင်းကြောင့် ဒုက္ကဋ္ဌ။ ဤနည်းအတိုင်းပင် အကြင်သူတို့သည် ရိုကုန်၏...ငါတို့ကားစသောဝါရတို့၌လည်း (ရှောင်လွှဲဆိုခြင်းကြောင့် ဒုက္ကဋ္ဌ)။ ရဟန်းမဟုတ်သူတို့၌လည်း ၄-ခုကုန်သောဝါရတို့၌ ဒုက္ကဋ္ဌသာသင့်၏။ "(သင်သည်)သူခိုးဖြစ်၏၊ အထုတ်ကိုဖောက်တတ်သူဖြစ်၏"စသောစကားတို့ဖြင့် ရဟန်းဟုတ်သူအား၎င်း မဟုတ်သူအား၎င်း(ဆိုသော)အလုံးစုံသောအကြိမ်တို့၌ ဒုက္ကဋ္ဌသာတည်း။ ရယ်မြူးလို၍ ရဟန်း၌သော်၎င်း ရဟန်းမဟုတ်သူ၌သော်၎င်း အလုံးစုံသော(ဆိုသည့်)အကြိမ်တို့၌ ဒုက္ကဋ္ဌ။ ရယ်မြူးလိုခြင်းမည်သည် ကစားလိုသောကြောင့်(နောက်လိုသောကြောင့်ဆိုခြင်းတည်း)။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ ရဟန်းကိုချန်ထား၍ ဘိက္ခုနီစသောအားလုံးသောသတ္တဝါတို့သည် ရဟန်းမဟုတ်သူများအရာ၌တည်၏။

၃၅။ အနက်ကို ရှေးရှုသော ရဟန်း၊ ပါဠိကို ရှေးရှုသော ရဟန်း၊ ဆုံးမခြင်းကို ရှေးရှုသော ရဟန်း၊ ရူးသော ရဟန်း၊ အစလက်ဦးလွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။ ဒုတိယ ဩမသဝါဒသိက္ခာပုဒ်ပြီး၏။

၃၅။ အနက်ကို ရှေးရှုသော ရဟန်းစသည်တို့၌ ပါဠိ၏အနက်ကို ဖွင့်လိုသောကြောင့် အနက်ကို ရှေးရှုသော ရဟန်းဟုခေါ်၏။ ပါဠိကို ဝိချသောရဟန်းသည် ပါဠိကို ရှေးရှုသော ရဟန်း မည်၏။ ဆုံးမခြင်း၌ရပ်တည်၍ "ယခုအခါ၌ သင်သည် ဒွန်းစက္ကားသည်ဖြစ်ရ၏၊ မကောင်းမှုကို မပြုနဲ့၊ အမှောင်မှ အမှောင်သို့ မသွားလင့်"စသဖြင့် ပြောသူသည် ဆုံးမခြင်းကို ရှေးရှုသော ရဟန်းမည်၏။ အကြွင်းကား ပေါ်လွင်သောအနက်ရှိသည်သာတည်း။ ကိုယ်စိတ်ကြောင့်၎င်း နှုတ်စိတ်ကြောင့်၎င်း ကိုယ်နှုတ်စိတ်ကြောင့်၎င်း သုံးပါးသောဖြစ်ကြောင်းတို့ကြောင့် သင့်၏။ ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏၊ သညာဖြင့်လွတ်၏၊ စိတ်ပါမှသင့်၏၊ လောက၌အပြစ်ရှိ၏၊ ကာယကံ ဝစီကံတည်း၊ အကုသိုလ်စိတ်ဖြင့်သင့်၏၊ ဒုက္ခဝေဒနာဖြင့်သင့်၏။ ဒုဗ္ဘသီတအာပတ်ကား နှုတ်စိတ်ကြောင့် သင့်၏၊ ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏၊ သညာဖြင့်လွတ်၏၊ စိတ်ပါမှသင့်၏၊ အကုသိုလ်စိတ်တည်း၊ သုဝေဒနာ ဥပေက္ခာဝေဒနာဟု ဝေဒနာနှစ်ပါးဖြင့်သင့်၏။ ဒုတိယမြောက်ဩမသဝါဒသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်ပြီး၏။

၁- မုသာဝါဒဝဂ် ၃- ပေသုညသိက္ခာပုဒ်

၃၆။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် တိုင်ပင်ကြ ငြင်းခုံကြ ဝါဒကွဲပြားခြင်းသို့ ရောက်ကြကုန်သော ရဟန်းတို့ထံသို့

ချောပစ်ကုန်းတိုက်သော စကားကို ပို့ဆောင်ကြကုန်၏။

ဤရဟန်း၏ စကားကို နားထောင်၍ ဤရဟန်းနှင့် ကွဲပြားအောင် ထိုရဟန်းကို ပြောကြားကုန်၏။ ထိုရဟန်း၏ စကားကို နားထောင်၍ ထိုရဟန်းနှင့် ကွဲပြားအောင် ဤရဟန်းကို ပြောကြားကုန်၏။ ထိုသို့ပြောကြားခြင်းကြောင့် မဖြစ်သေးသော ခိုက်ရန်တို့သည်လည်း ဖြစ်ပွားကုန်၏။ ဖြစ်ပြီးသော ခိုက်ရန်တို့သည်လည်း အတိုင်းထက်အလွန် ပွားများခြင်း ကျယ်ပြန့်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။

အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် ခိုက်ရန်ဖြစ်ကြ ငြင်းခုံကြ ဝါဒကွဲပြား ခြင်းသို့ရောက်ကြကုန်သော ရဟန်းတို့ထံသို့ ချောပစ်ကုန်းတိုက်သော စကားကို အဘယ့်ကြောင့်ပို့ဆောင်ကုန်သနည်း၊ ဤရဟန်း၏ စကားကို နားထောင်၍ ဤရဟန်းနှင့် ကွဲပြားအောင် ထိုရဟန်းကို ပြောကြားကုန်သနည်း၊ ထိုရဟန်း၏ စကားကို နားထောင်၍ ထိုရဟန်းနှင့် ကွဲပြားအောင် ဤရဟန်းကို ပြောကြားကုန်သနည်း၊ ထိုသို့ ပြောကြားခြင်းကြောင့် မဖြစ်သေးသော ခိုက်ရန်တို့သည်လည်း ဖြစ်ပွားကုန်၏။ ဖြစ်ပြီးသော ခိုက်ရန်တို့သည်လည်း အတိုင်းထက်အလွန် ပွားများခြင်း ကျယ်ပြန့်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့သည် ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့ကို များစွာသောအကြောင်းဖြင့်

ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်ကြပြီးလျှင်မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကြကုန်၏။ပ။ "ရဟန်းတို့

သင်တို့သည် ခိုက်ရန် ဖြစ်ကြငြင်းခုံကြ ဝါဒကွဲပြားခြင်းသို့ ရောက်ကြကုန်သော ရဟန်းတို့အထံသို့ချောပစ်ကုန်းတိုက်သော စကားကိုပို့ဆောင်ကုန်၏။ ဤရဟန်း၏ စကားကို နားထောင်၍ဤရဟန်းနှင့် ကွဲပြားအောင် ထိုရဟန်းကို ပြောကြားကုန်၏။ ထိုရဟန်း၏ စကားကို နားထောင်၍ထိုရဟန်းနှင့် ကွဲပြားအောင် ဤရဟန်းကို ပြောကြားကုန်၏။ ထိုသို့ ပြောကြားခြင်းကြောင့် မဖြစ်သေးသော ခိုက်ရန်တို့သည်လည်း ဖြစ်ပွားကုန်၏။ ဖြစ်ပြီးသော ခိုက်ရန်တို့သည်လည်း အတိုင်းထက်အလွန် ပွားများခြင်း ကျယ်ပြန့်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏ဟူသည်မှန်သလော"ဟု စိစစ်မေးမြန်းတော်မူ၏။ မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဗိုလ်မှ)အချည်းနှီးဖြစ်သောယောက်ျားတို့ သင်တို့သည် ခိုက်ရန်ဖြစ်ကြ ငြင်းခုံကြ ဝါဒကွဲပြားခြင်းသို့

ရောက်ကြကုန်သော ရဟန်းတို့ထံသို့ ချောပစ်ကုန်းတိုက်သော စကားကို အဘယ့်ကြောင့် ပို့ဆောင်ကြကုန်သနည်း၊ ဤရဟန်း၏စကားကို နားထောင်၍ ဤရဟန်းနှင့် ကွဲပြားအောင် ထိုရဟန်းကို ပြောကြားကုန်သနည်း၊ ထိုရဟန်း၏စကားကို နားထောင်၍ ထိုရဟန်းနှင့် ကွဲပြားအောင် ဤရဟန်းကို ပြောကြားကုန်သနည်း၊ ထိုသို့ ပြောကြားခြင်းကြောင့် မဖြစ်သေးသော ခိုက်ရန်တို့သည်လည်း ဖြစ်ပွားကုန်၏။ ဖြစ်ပြီးသော ခိုက်ရန်တို့သည်လည်း အတိုင်းထက်အလွန် ပွားများခြင်း ကျယ်ပြန့်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ (မဂ်ဗိုလ်မှ)

အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ ဤ (သင်တို့ ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း၊ ကြည်ညိုပြီးသော သူတို့အား တိုး၍ ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၅၂။ ၃-၃၇။ "ရဟန်းတို့အား ချောပစ်ကုန်းတိုက်သော စကားကို ပြောဆိုခြင်း ကြောင့်ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၃- ပေသုညသိက္ခာပုဒ် (အဋ္ဌကထာ)အဖွင့်

၃၆။တတိယသိက္ခာပုဒ်၌ **တိုင်ပင်ကြ** ဟူသည် လွန်စွာတိုင်ပင်ခြင်း။**တိုင်ပင်ကြခြင်း**သည် ငြင်းခုံခြင်း၏ ရှေးအစိုတည်း။

"ဤသူက (ဤအရာကို) ဤသူက ဤအရာကို ပြအပ်၏။ ဤသို့ဆိုသော် ဤသို့ဆိုကုန်အံ့" စသဖြင့် မိမိအသင်းပင်း၌ တိုင်ပင်ခြင်း။ **ငြင်းခုံခြင်းသည်** အာပတ်သို့ရောက်သော ကိုယ်နှုတ်တို့၏လွန်ကျူးခြင်းတည်း။ **ဝါဒကွဲပြားခြင်း**ဟူသည် ကွဲပြားသော အယူရှိသောစကား။ ထိုအယူကွဲပြားခြင်းသို့ရောက်ကုန်သော။ **ချောပစ်ကုန်းတိုက်သော စကား**ဟူသည် ချောပစ်ကုန်းတိုက်သောစကား၊ ချစ်ခင်ခြင်းကို ကင်းဆိတ်အောင်ပြုသောစကား'ပိသုဏ္ဍာဝါစာ'ဟု ဆိုလို၏(ပိယ-ချစ်ခင်မှု+သုည-ကင်းဆိတ်+ဝါစာ-စကား=ချင်ချင်မှုကို ကင်းဆိတ်စေသောစကား)။

၃၇။ ရဟန်းတို့အား ချောပစ်ကုန်းတိုက်သော စကားဟူသည် ရဟန်းတို့အား ချောပစ်ကုန်းတိုက်ခြင်း၌၊ ရဟန်းထံမှ ကြား၍ ရဟန်းသည် ရဟန်းအား ပို့ဆောင်အပ်သော ချောပစ်ကုန်းတိုက်အပ်သောစကားကြောင့် (ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏)ဟု အနက်ရှိ၏။

=====

၃- ပေသုညသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၃၈။ ချောပစ်ကုန်းတိုက်ခြင်း မည်သည် မိမိအား ချစ်ခင်စေလိုသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ကွဲပြားစေလိုသောကြောင့်လည်းကောင်း ဤအကြောင်းနှစ်ပါးတို့ဖြင့် ချောပစ်ကုန်းတိုက်၏။ အမျိုးဇာတ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊

အမည်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အနွယ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊

အလုပ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အတတ်ပညာအားဖြင့်လည်းကောင်း၊

အနာရောဂါအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အသွင် 'ပုံသဏ္ဌာန်'အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ညစ်ညမ်းမှု

ကိလေသာအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာပတ်အားဖြင့် လည်းကောင်း၊

ဆဲရေးခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း ဆယ်ပါးသောအကြောင်းတို့ဖြင့်ချောပစ်ကုန်းတိုက်သော စကားကို ပို့ဆောင်၏။

အမျိုးဇာတ် မည်သည် ယုတ်သော အမျိုးဇာတ် မြတ်သော အမျိုးဇာတ်ဟူ၍ နှစ်မျိုး ရှိ၏။

ယုတ်သော အမျိုးဇာတ် မည်သည် ဒွန်းစက္ကားအမျိုးဇာတ် ဒေါင်းရွှေသမားအမျိုးဇာတ် မုဆိုး

တံငါအမျိုးဇာတ် သားရေနယ်သမားအမျိုးဇာတ် ပန်းမှိုက်သွန်အမျိုးဇာတ်တည်း၊ ဤကား

ယုတ်သော အမျိုးဇာတ် မည်၏။

မြတ်သော အမျိုးဇာတ် မည်သည် မင်းမျိုးဇာတ် ပုဏ္ဏားမျိုးဇာတ်တည်း၊ ဤကား

မြတ်သောအမျိုးဇာတ် မည်၏။ပ။

ဆဲရေးခြင်း မည်သည် ယုတ်သော ဆဲရေးခြင်း မြတ်သော ဆဲရေးခြင်းဟူ၍ နှစ်မျိုး ရှိ၏။

ယုတ်သော ဆဲရေးခြင်း မည်သည် (သင်သည်) ကုလားအုပ်ဖြစ်၏၊ သိုးဖြစ်၏၊ နွားဖြစ်၏၊

မြည်းဖြစ်၏၊ တိရစ္ဆာန်ဖြစ်၏၊ ငရဲသူဖြစ်၏၊ သင့်အား ကောင်းသော လားရာဂတိမရှိ၊

မကောင်းသောလားရာဂတိသို့သာလျှင် သင်ရောက်ထိုက်၏ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ယအက္ခရာ

ဘအက္ခရာဖြင့်လည်းကောင်း၊ ယောကျ်ားနိမိတ် မိန်းမနိမိတ်ဖြင့် လည်းကောင်း

(ဆဲရေးခြင်းတည်း)။ ဤကား ယုတ်သော ဆဲရေးခြင်းမည်၏။

မြတ်သော ဆဲရေးခြင်း မည်သည်ကား သင်သည် ပညာရှိသူ ဖြစ်၏၊ လိမ္မာသူ ဖြစ်၏၊

ထက်မြက်သော ပညာရှိသူ ဖြစ်၏၊ အကြားအမြင်များသူ ဖြစ်၏၊ တရားဟောတတ်သူ ဖြစ်၏၊

သင့်အား မကောင်းသော လားရာဂတိမရှိ၊ ကောင်းသော လားရာဂတိသို့သာလျှင် သင်

ရောက်ထိုက်၏ဟု ဆဲရေးခြင်းတည်း၊ ဤကား မြတ်သော ဆဲရေးခြင်း မည်၏။

၃၉။ ရဟန်းသည် ရဟန်း၏ စကားကို နားထောင်၍ (အခြား) ရဟန်းအထံသို့ "သင့်ကို ဤ

မည်သောရဟန်းက 'ဒွန်းစက္ကားမျိုးတည်း၊ ဒေါင်းရွှေသမားမျိုးတည်း၊ မုဆိုးတံငါမျိုးတည်း၊

သားရေနယ်သမားမျိုးတည်း၊ ပန်းမှိုက်သွန်မျိုးတည်း'ဟူ၍ ဆို၏"ဟု ချောပစ်ကုန်းတိုက်စကားကို

ပို့ဆောင်အံ့၊ စကားခွန်းတိုင်း ခွန်းတိုင်း ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ရဟန်းသည် ရဟန်း၏ စကားကို နားထောင်၍ (အခြား) ရဟန်းအထံသို့ "သင့်ကို

ဤမည်သောရဟန်းက 'မင်းမျိုးတည်း၊ ပုဏ္ဏားမျိုးတည်း'ဟူ၍ ပြောဆို၏"ဟု

ချောပစ်ကုန်းတိုက်စကားကိုပို့ဆောင်အံ့၊ စကားခွန်းတိုင်း ခွန်းတိုင်း ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ရဟန်းသည် ရဟန်း၏ စကားကို နားထောင်၍ (အခြား) ရဟန်းအထံသို့ "သင့်ကို

ဤမည်သောရဟန်းက 'ငနားရှည်မည်၏၊ ငနားပွဲမည်၏၊ ငနားလုံးမည်၏၊ ငနားကျယ်မည်၏၊

ငမျိုးပွားမည်၏'ဟူ၍ပြောဆို၏"ဟု ချောပစ်ကုန်းတိုက်စကားကို ပို့ဆောင်အံ့၊ စကားခွန်းတိုင်း

ခွန်းတိုင်း ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

ရဟန်းသည် ရဟန်း၏ စကားကို နားထောင်၍ (အခြား) ရဟန်းအထံသို့ "သင့်ကို

ဤမည်သောရဟန်းက 'ဗုဒ္ဓရက္ခိတမည်၏၊ ဓမ္မရက္ခိတမည်၏၊ သံဃရက္ခိတမည်၏'ဟူ၍

ပြောဆို၏"ဟု ချောပစ်ကုန်းတိုက်စကားကို ပို့ဆောင်အံ့၊ စကားခွန်းတိုင်း ခွန်းတိုင်း

ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

[illegible]

ဤမည်သောရဟန်းက 'ပါရာဇိကအာပတ် သင့်သူတည်း၊ သံဃာဒိသိသ်အာပတ် သင့်သူတည်း၊ ထုလ'စွဉ်းအာပတ်သင့်သူတည်း၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်သူတည်း၊ ပါဠိဒေသနီအာပတ် သင့်သူတည်း၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်သူတည်း၊ ဒုဗ္ဘာသီအာပတ် သင့်သူတည်း'ဟူ၍ ပြောဆို၏"ဟု ချောပစ်ကုန်းတိုက်စကားကို ပို့ဆောင်အံ့၊ စကားခွန်းတိုင်း ခွန်းတိုင်း ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ရဟန်းသည် ရဟန်း၏ စကားကို နားထောင်၍ (အခြား) ရဟန်းအထံသို့ "သင့်ကို ဤမည်သောရဟန်းက 'သောတာပန်တည်း'ဟူ၍ ပြောဆို၏"ဟု ချောပစ်ကုန်းတိုက်စကားကို ပို့ဆောင်အံ့၊ စကားခွန်းတိုင်း ခွန်းတိုင်း ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ရဟန်းသည် ရဟန်း၏ စကားကို နားထောင်၍ (အခြား) ရဟန်းအထံသို့ "သင့်ကို ဤမည်သောရဟန်းက 'ကုလားအုပ်တည်း၊ သိုးတည်း၊ နွားတည်း၊ မြည်းတည်း၊ တိရစ္ဆာန်တည်း၊ ငရဲသူတည်း၊ ထိုရဟန်းအား ကောင်းသော လားရာဂတိမရှိ၊ မကောင်းသော လားရာဂတိသို့သာလျှင် ထိုရဟန်း ရောက်ထိုက်၏"ဟူ၍ ပြောဆို၏"ဟု ချောပစ်ကုန်းတိုက်စကားကို ပို့ဆောင်အံ့၊ စကားခွန်းတိုင်း ခွန်းတိုင်းပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ရဟန်းသည် ရဟန်း၏ စကားကို နားထောင်၍ (အခြား) ရဟန်းအထံသို့ "သင့်ကို ဤမည်သောရဟန်းက 'ပညာရှိသူတည်း၊ လိမ္မာသူတည်း၊ ထက်မြက်သော ပညာရှိသူတည်း၊ အကြားအမြင်များသူတည်း၊ တရားဟောတတ်သူတည်း၊ ထိုရဟန်းအား မကောင်းသော လားရာဂတိမရှိ၊ ကောင်းသောလားရာ ဂတိသို့သာလျှင် ထိုရဟန်းရောက်ထိုက်၏"ဟူ၍ ပြောဆို၏"ဟု ချောပစ်ကုန်းတိုက်စကားကိုပို့ဆောင်အံ့၊ စကားခွန်းတိုင်း ခွန်းတိုင်း ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ရဟန်းသည် ရဟန်း၏ စကားကို နားထောင်၍ (အခြား) ရဟန်းအထံသို့ "ဤမည်သော ရဟန်း သည် 'ငါတို့ကား ခွန်းစက္ကားမျိုး မဟုတ်ကုန်၊ ဒေါင်းရွှေသမားမျိုး မဟုတ်ကုန်၊ မုဆိုးတံငါမျိုး မဟုတ် ကုန်၊ သားရေနယ်သမားမျိုး မဟုတ်ကုန်၊ ပန်းမှိုက်သွန်မျိုး မဟုတ်ကုန်'ဟု ပြောဆို၏။ ထိုရဟန်း သည်အခြားသူကို ဆိုသည် မဟုတ်၊ သင့်ကိုသာလျှင် ဆို၏"ဟု ချောပစ်ကုန်းတိုက်စကားကို ပို့ ဆောင်အံ့၊ စကားခွန်းတိုင်း ခွန်းတိုင်း ဒုက္ကဋ် အာပတ် သင့်၏။

ရဟန်းသည် ရဟန်း၏ စကားကို နားထောင်၍ (အခြား) ရဟန်းအထံသို့ "ဤမည်သော ရဟန်းသည် 'ငါတို့ကား ပညာရှိသူတို့ မဟုတ်ကုန်၊ လိမ္မာသူတို့ မဟုတ်ကုန်၊ ထက်မြက်သော ပညာ ရှိသူတို့မဟုတ်ကုန်၊ အကြားအမြင်များသူတို့ မဟုတ်ကုန်၊ တရားဟောတတ်သူတို့ မဟုတ်ကုန်၊ ငါတို့ အားမကောင်းသော လားရာ ဂတိမရှိ၊ ကောင်းသော လားရာဂတိသို့သာလျှင် ငါတို့ ရောက်ထိုက်၏'ဟူ၍ပြောဆို၏။ ထိုရဟန်းသည် အခြားသူကို ဆိုသည် မဟုတ်၊ သင့်ကိုသာလျှင် ဆို၏"ဟု ချောပစ်ကုန်းတိုက်စကားကို ပို့ဆောင်အံ့၊ စကားခွန်းတိုင်း ခွန်းတိုင်း ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

၄၂။ ရဟန်းသည် ရဟန်း၏ စကားကို နားထောင်၍ (အခြား) ရဟန်းအထံသို့ ချောပစ်ကုန်းတိုက်စကားကို ပို့ဆောင်အံ့၊ စကားခွန်းတိုင်း ခွန်းတိုင်း ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ရဟန်းသည် ရဟန်း၏ စကားကို နားထောင်၍ ရဟန်းမဟုတ်သူ အထံသို့ ချောပစ်ကုန်းတိုက် စကားကိုပို့ဆောင်အံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

ရဟန်းသည် ရဟန်းမဟုတ်သူတို့၏ စကားကို နားထောင်၍ (အခြား) ရဟန်းအထံသို့ ချောပစ်ကုန်းတိုက်စကားကို ပို့ဆောင်အံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

ရဟန်းသည် ရဟန်းမဟုတ်သူ၏ စကားကို နားထောင်၍ ရဟန်းမဟုတ်သူအထံသို့ ချောပစ်ကုန်းတိုက်စကားကို ပို့ဆောင်အံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

၄၃။ မိမိအား မချစ်ခင်စေလိုသော ရဟန်း၊ မကွဲပြားစေလိုသော ရဟန်း၊ ရူးသော ရဟန်း၊ အစလက်ဦးလွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ်မသင့်။ တတိယ ပေသုညသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၃၈။ အကြောင်းနှစ်ပါးတို့ဖြင့် ခွီဟာကာရေဟိ'ကား နှစ်ပါးသောအကြောင်းတို့ဖြင့်။

ချစ်ခင်စေလိုသောကြောင့်လည်းကောင်းဟူသည် "ဤသို့ပြုသော် ငါ့ကို ထိုသူသည် ချစ်လိမ့်မည်"ဟု မိမိအားချစ်သည့်အဖြစ်ကို အလိုရှိ၍၎င်း။ ကွဲပြားစေလိုသောကြောင့်လည်းကောင်းဟူသည် "ဤသို့ပြုသော် ဤသူသည် ထိုသူနှင့်တကွ ကွဲပြားလိမ့်မည်"ဟု သူတစ်ပါးကို အခြားသူနှင့် ကွဲပြားခြင်းကို အလိုရှိ၍၎င်း။ အမျိုးဇာတ်အားဖြင့်လည်းကောင်းစသည်ကို ရှေးသိက္ခာပုဒ်၌ ဖွင့်ခဲ့ပြီ။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌လည်း ဘိက္ခုနီကိုအစပြု၍ အားလုံးသည် ရဟန်းမဟုတ်သူမည်၏။

မိမိအား မချစ်ခင်စေလိုသော ရဟန်း၊ မကွဲပြားစေလိုသော ရဟန်းဟူသည် တစ်ပါးကဆဲ တစ်ပါးကသီးခံသည်ကိုမြင်၍ "ဪ (ဤသူသည်)အရှက်မရှိ၊ ဤသို့သဘောရှိသောအရှင်ကို တစ်ဖန်ပြောထိုက်၏ဟု မှတ်ထင်ဘိ၏တကား"ဟု ဤသို့ သက်သက် မကောင်းမှုကို ကဲ့ရဲ့ခြင်းဖြင့် ပြောဆိုသူအား အာပတ်မသင့်။ အကြွင်းကား အနက် ထင်ရှားပြီ။

ကိုယ်စိတ်ကြောင့်၎င်း နှုတ်စိတ်ကြောင့်၎င်း ကိုယ်နှုတ်စိတ်ကြောင့်၎င်း ၃.ပါးတို့ကြောင့်ဖြစ်၏၊ ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏၊ သညာငြိမ့်လွတ်၏၊ စိတ်မပါဘဲသင့်၏၊ လောက၌အပြစ်ရှိ၏၊ ကာယကံ ဝစီကံတည်း၊ အကုသိုလ်စိတ်ဖြင့်သင့်၏၊ ဝေဒနာသုံးဖြင့်သင့်၏။

တတိယပေသုညကာရသိက္ခာပုဒ်ပြီး၏။

=====

၁- မုသာဝါဒဝဂ် ၄-ပဒသောဓမ္မသိက္ခာပုဒ်

၄၄။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သောဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် ဥပါသကာတို့အား တရားကိုပုဒ်ပြိုင် ပို့ချကုန်၏၊ ဥပါသကာတို့သည် ရဟန်းတို့၌ မရှိသေကုန်၊ မတုတ်ဝပ်ကုန်၊ တူသော အသက်မွေးခြင်းမရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကုန်၏။

အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် ဥပါသကာတို့အား တရားကိုပုဒ်ပြိုင် ပို့ချကုန်ဘိသနည်း၊ ဥပါသကာတို့သည် ရဟန်းတို့၌ မရှိသေကုန်၊ မတုတ်ဝပ်ကုန်၊ တူသောအသက်မွေးခြင်းမရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကုန်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏၊ ရှုတ်ချကုန်၏၊ အပြစ်ပြောဆိုကြကုန်၏။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့သည် ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့ကို များစွာသော အကြောင်းဖြင့်
ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်ကြပြီးလျှင်မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကြကုန်၏။ "ရဟန်းတို့
သင်တို့သည် ဥပါသကာတို့အားတရားကို ပုဒ်ပြိုင် ပို့ချကုန်၏။ ဥပါသကာတို့သည် ရဟန်းတို့၌
မရှိသေကုန်၊ မတုတ်ဝပ်ကုန်၊ တူသောအသက်မွေးခြင်းမရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကုန်၏ဟူသည်
မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။

မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ (မဂ်ဗိုလ်မှ)အချည်းနှီးဖြစ်သောယောက်ျားတို့ သင်တို့သည်
ဥပါသကာတို့အား တရားကို ပုဒ်ပြိုင် အဘယ့်ကြောင့် ပို့ချကုန်ဘိသနည်း၊ ဥပါသကာတို့သည်လည်း ရဟန်းတို့၌ မရှိသေကုန်၊
မတုတ်ဝပ်ကုန်၊ တူသော အသက်မွေးခြင်းမရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကြကုန်၏။ (မဂ်ဗိုလ်မှ)

အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ ဤ (သင်တို့ပြုမိသောအမှု) သည်မကြည်ညိုသေးသော

သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း၊ ကြည်ညိုပြီးသော သူတို့အား

တိုး၍ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၅၃။ ၄-၄၅။ "အကြင်ရဟန်းသည် ရဟန်းမဟုတ်သော သူအား တရားကို ပုဒ်ပြိုင် ပို့ချ

ငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင်၏။ ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့)ဟု မိန့်တော်မူ၏။

၄- ပဒသောဓမ္မသိက္ခာပုဒ် (အဋ္ဌကထာ)အဖွင့်

၄၄။ စတုတ္ထသိက္ခာပုဒ်၌ မတုတ်ဝပ်ကုန်ဟူသည် တုတ်ဝပ်ခြင်းမရှိ၊ ဥပါသကာဟု ဆိုသောစကားကိုသော်မှ မကြားလို၊

မရှိသေဟု အနက်တည်း။ တစ်နည်း မှီခိုအားထားခြင်းမရှိကုန်၊ နှိပ်ချမှုမရှိကုန်ဟု အနက်တည်း။ တူသော

အသက်မွေးခြင်းမရှိကုန်သည် ဟူသည် မတူသောအသက်မွေးခြင်းရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့၌ ဖြစ်ထိုက်သည့်အတိုင်း မဖြစ်ကုန်ဟု
အနက်တည်း။

၄၅။ တရားကို ပုဒ်ပြိုင် ပို့ချငြားအံ့ဟူသည် တစ်ပေါင်းတည်းတစ်ပြိုင်တည်း တရား၏ ပုဒ်အသီးသီးကို ပို့ချငြားအံ့၊

အစုအစုပို့ချငြားအံ့ဟု အနက်တည်း။ ထိုအစုဟုဆိုအပ်သောပုဒ်သည် လေးပါးရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုပုဒ်ကို ပြခြင်းငှာ "ပုဒ်ပြိုင်၊

နောက်ပုဒ်ပြိုင်၊ အက္ခရာတစ်လုံးချင်းပြိုင်၊ သဒ္ဒါအပေါင်းပြိုင်တည်း"ဟု သိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၌ ဆိုထား၏။ ထိုတွင် ပုဒ်ဟူသည်

ဂါထာ၏တစ်ပိုဒ်၊ နောက်ပုဒ်ဟူသည် ဒုတိယပုဒ်၊ အက္ခရာတစ်လုံးချင်းဟူသည် အက္ခရာတစ်လုံးစီတစ်လုံးစီ၊ သဒ္ဒါပြိုင်ဟူသည်

ရှေ့ပုဒ်ဗျည်းနှင့်တူသော နောက်ပုဒ်ဗျည်းကိုခေါ်၏။ တစ်နည်း တစ်ခုခုသော အက္ခရာတစ်လုံးသည်

အက္ခရာတစ်လုံးချင်းမည်၏။ အက္ခရာအပေါင်းသည် သဒ္ဒါအပေါင်းမည်၏။ (တစ်နည်း)အက္ခရာအပေါင်းသည် ပုဒ်၊

ပထမပုဒ်သည် ပုဒ်သာတည်း၊ ဒုတိယပုဒ်သည် နောက်ပုဒ်မည်၏။ ဤသို့ ဤနေရာ၌ ထူးသောအကြောင်းကို သိထိုက်၏။

=====

၄- ပဒသောဓမ္မသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်။

၄၆။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို

"ရဟန်း"ဟူ၍အလိုရှိအပ်၏။

ရဟန်းမဟုတ်သောသူ မည်သည် ရဟန်းယောက်ျား ရဟန်းမိန်းမကို ချန်ထား၍

ကြွင်းကျန်သောသူသည် ရဟန်းမဟုတ်သောသူ မည်၏။

ပုဒ်ပြိုင် မည်သည် ပုဒ်ပြိုင်၊ နောက်ပုဒ်ပြိုင်၊ အက္ခရာတစ်လုံးချင်းပြိုင်၊

သဒ္ဒါအပေါင်းပြိုင်တည်း။

ပုဒ်ပြိုင် မည်သည် တစ်ပြိုင်နက် ရွတ်ဆို၍ တစ်ပြိုင်နက် ပြီးဆုံးစေ၏ 'အချီအချ

ပြိုင်တူကျ၏'။

နောက်ပုဒ်ပြိုင် မည်သည် အသီးအခြား ရွတ်ဆိုပြီးမှ တစ်ပြိုင်နက် ပြီးဆုံးစေ၏ 'အချီမမျှ

ပြိုင်တူချ၏'။

အက္ခရာတစ်လုံးချင်းပြိုင် မည်သည် "ရှုပုံ အနိစ္စ"ဟူ၍ ဆိုသောအခါ ရှုဟူ၍ အကြား၌

ကျစေ၏ 'ရှုအက္ခရာတစ်လုံးသာ သံပြိုင်ရွတ်ဆို၏'။

သဒ္ဒါအပေါင်းပြိုင် မည်သည် (ဆရာက) 'ရှုပုံ အနိစ္စ'ဟူ၍ ဆိုစဉ် (လူသာမဏေက)

'ဝေဒနာ အနိစ္စ'ဟူ၍ အသံမြွက်ဆို၏ 'အနိစ္စပုဒ်ချင်း ပြိုင်တူ ကျ၏'။

အကြင် ပုဒ်ပြိုင်သည်လည်းကောင်း၊ နောက်ပုဒ်ပြိုင်သည်လည်းကောင်း၊
အက္ခရာတစ်လုံးချင်းပြိုင်သည်လည်းကောင်း၊ သဒ္ဒါအပေါင်းပြိုင်သည်လည်းကောင်း ရှိ၏။
ဤအလုံးစုံသည် ပုဒ်ပြိုင် မည်၏။
တရား မည်သည် ဘုရားဟောတရား၊ သာဝကဟောတရား၊ ရသေ့ဟောတရား၊
နတ်ဟောတရား၊ အနက်နှင့် စပ်သောတရား၊ ဓမ္မနှင့် စပ်သော တရားတည်း။
ပို့ချငြားအံ့ဟူသည် ပုဒ်ဖြင့် ပို့ချအံ့၊ ပုဒ်တိုင်း ပုဒ်တိုင်း ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
အက္ခရာဖြင့် ပို့ချအံ့၊ အက္ခရာတိုင်း အက္ခရာတိုင်း ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
၄၇။ ရဟန်းမဟုတ်သူကို ရဟန်းမဟုတ်သူဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ တရားကို ပုဒ်ပြိုင် ပို့ချအံ့၊
ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
ရဟန်းမဟုတ်သူကို ယုံမှားရှိလျက် တရားကို ပုဒ်ပြိုင် ပို့ချအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
ရဟန်းမဟုတ်သူကို ရဟန်းဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ တရားကို ပုဒ်ပြိုင် ပို့ချအံ့၊
ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
ရဟန်းကို ရဟန်းမဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
ရဟန်းကို ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
ရဟန်းကို ရဟန်းဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ အာပတ် မသင့်။

၈။ ယခုအခါ ပုဒ်ပြိုင် မည်သည် တစ်ပြိုင်နက် ရွတ်ဆို၍ တစ်ပြိုင်နက် ပြီးဆုံးစေ၏ဟူသည်၌ ဂါထာဖွဲ့ထားသောတရားကို ပို့ချသော် "မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဓမ္မာ"ဟု တစ်ပုဒ်စီကို သာမဏေတို့နှင့်တူ တစ်ပြိုင်နက်အားထုတ်၍(ဆို၍) တစ်ပြိုင်နက်သာ ပြီးစေ၏။ ဤသို့ပို့ချသောသူအား ပုဒ်အရေအတွက်ဖြင့် ပါစိတ်အာပတ်တို့ သင့်၏။ နောက်ပုဒ်ပြိုင် မည်သည် အသီးအခြား ရွတ်ဆိုပြီးမှ တစ်ပြိုင်နက် ပြီးဆုံးစေ၏ဟူသည်၌ မထေရ်က "မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဓမ္မာ"ဟု ဆိုသော် သာမဏေသည် ထိုပုဒ်သို့ မရောက်ဘဲ(မရွတ်ဘဲ) "မနောသေဋ္ဌာ မနောမယာ"ဟု ဒုတိယပုဒ်ကို တစ်ပြိုင်တည်းရွတ်၏။ ဤရဟန်းသာမဏေတို့ကို "အသီးအခြား ရွတ်ဆိုပြီးမှ တစ်ပြိုင်နက် ပြီးဆုံးစေ၏"ဟု ဆိုလို၏။ ဤသို့ပို့ချသောရဟန်းအားလည်း နောက်ပုဒ်အရေအတွက်အားဖြင့် ပါစိတ်အာပတ်တို့ သင့်၏။ အက္ခရာတစ်လုံးချင်းပြိုင် မည်သည် "ရူပံ အနိစ္စံ"ဟူ၍ ဆိုသောအခါ ရူဟူ၍ အကြား၌ ကျစေ၏ဟူသည် "ရူပံ အနိစ္စံဟု သာမဏေ ဆိုလော့"ဟု ပြောသည်ရှိသော် ရူအက္ခရာမျှတစ်ပြိုင်နက်ဆို၍ ရပ်နေ၏။ ဤသို့ ပို့ချသောရဟန်းအားလည်း ပြိုင်တူရွတ်သောအက္ခရာအရေအတွက်အားဖြင့် ပါစိတ်သင့်၏။ ဂါထာဖွဲ့တို့၌လည်း ဤနည်းကို ရနိုင်၏။ သဒ္ဒါအပေါင်းပြိုင် မည်သည် (ဆရာက) 'ရူပံ အနိစ္စံ'ဟူ၍ ဆိုစဉ် (လူသာမဏေက) 'ဝေဒနာ အနိစ္စာ'ဟူ၍ အသံမြွက်ဆို၏ဟူသည် ရူပံ ဘက္ခဝေ အနိစ္စံ ဝေဒနာ အနိစ္စာဟူသောဤသုတ်ကို ပို့ချရာ မထေရ်က ရူပံ အနိစ္စံဟု ဆိုသော် သာမဏေက ဉာဏ်လျင်သောကြောင့် ဝေဒနာ အနိစ္စာဟူသော ဤအနိစ္စပုဒ်ကို မထေရ်၏ ရူပံ အနိစ္စံဟု ရွတ်ဆိုလိုက်သော အနိစ္စပုဒ်နှင့် တစ်ပြိုင်နက်ရွတ်၍ အသံထွက်စေ၏။ ဤသို့ ပို့ချသောရဟန်းအားလည်း (ရှေ့ပုဒ်နှင့်တူသော) နောက်ပုဒ်၏အရေအတွက်အားဖြင့် ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။ ဤကား အကျဉ်းအနက်တည်း။ ဤပုဒ်တို့တွင် အကြင်အကြင်ပုဒ်ကို တစ်ပြိုင်နက်ရွတ်၏။ ထိုထိုပုဒ်ဖြင့် အာပတ်သင့်၏။

ဘုရားဟောတရားဟူသည် အလုံးစုံသော ဝိနည်းပိဋက အဘိဓမ္မာပိဋက ဓမ္မပဒ စရိယာပိဋက ဥဒါန ဣတိဝုတ် ဇာတ် သုတ္တနိပါတ် ဝိမာနဝတ္ထု ပေတဝတ္ထု ဗြဟ္မဇာလစသောသုတ်များတည်း။ သာဝကဟောတရားဟူသည် ပရိသတ်လေးပါး၌အကျိုးဝင်သောသာဝကတို့ဟောထားသော အနင်္ဂဏ သမ္မာဒိဋ္ဌိ အနုမာနသုတ် စူဠဝေဒဋ္ဌ မဟာဝေဒဋ္ဌစသည်တို့ဖြစ်ကြ၏(အနင်္ဂဏ၊သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊မဟာဝေဒဋ္ဌသုတ်တို့ကို အရှင်သာရိပုတြာက ဟောတော်မူ၏။ အနုမာနသုတ်ကို အရှင်မောဂ္ဂလာန်က ဟောတော်မူ၏။ စူဠဝေဒဋ္ဌသုတ်ကို ဓမ္မဒိန္နဘိက္ခုနီက ဟော၏။)။ ရသေ့ဟောတရားဟူသည် (သာသနာ့)အပြင်ဘက်ရှိပရိဝိုဇ်တို့ကဟောသော(လျှောက်ထားသော) အလုံးစုံသော ပရိဗ္ဗာဇကဝဂ်၊ ဗာဝရီ၏အနီးနေတပည့် ၁၆ ဦးတို့၏အမေးမျှ စသည်တို့ဖြစ်၏။ နတ်ဟောတရားဟူသည် နတ်တို့လျှောက်သော်တရား၊ ၎င်းတရားကား ဒေဝတာသံယုတ် ဒေဝပုတ္တသံယုတ် မာရသံယုတ် ဗြဟ္မသံယုတ် သက္ကာသံယုတ်စသည်တို့ ဖြစ်၏။

အနက်နှင့် စပ်သောတရားဟူသည် အဋ္ဌကထာနှင့် စပ်သောတရား။ ဓမ္မနှင့် စပ်သော တရားဟူသည် ပါဠိ(တော်)နှင့်စပ်သောတရား။ နှစ်ခုလုံးလည်း ဝဋ်တရားကို မမှီသည်ကိုသာ ဆို၏။ ဝဋ်တရားကို မမှီသည်ကိုဆိုသော်လည်း သင်္ဂါယနာသုံးကြိမ်တင်ထားသောပုဒ်ကို ပို့ချသောသူအား

၉။ အာပတ်သင့်၏။ ဝဋ်တရားကို မမှီသောအကြောင်းအရာ၌လည်း အ(ပါဠိဘာသာမှတစ်ပါး)

မျိုးမျိုးသောဘာသာဖြင့်၎င်း (အမျိုးမျိုးသောဘာသာဖြင့်) ဂါထာဖွဲ့၍၎င်းပို့ချရာ၌ အာပတ်မသင့်။
သင်္ဂါယနာသုံးကြိမ်မတင်အပ်သော ကုလမ္မသုတ်၊ ရာဇောဝါဒသုတ်၊ တိက္ခန္တိယသုတ်၊ စတုပရိဝဋ္ဌသုတ်၊
နန္ဒောပနန္တသုတ်စသောသုတ်မျိုးတို့၌ အာပတ်သင့်သည်သာတည်း။ အပလာလနဂါးများကို ဆုံးမကြောင်းစကားကိုလည်း
(အာပတ်သင့်ခြင်း၏အကြောင်းဟု) ဆိုအပ်ပြီ။ မဟာပစ္စရိန္ဒကား (အာပတ်သင့်ခြင်း၏အကြောင်းမဟုတ်ဟု)တားမြစ်ထား၏။
မေဏှကအမေး မိလိန္ဒအမေးတို့၌ မထေရ်၏မိမိဉာဏ်ဖြင့်ဟောသောတရား၌ အာပတ်မသင့်၊ မင်းအား အားလည်စေရန်
(ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာတို့မှ) ဆောင်ပြသောတရား၌ကား အာပတ်သင့်၏။ ဘုရားဂုဏ်တော်ကိုပြဆိုသောပိဋက၊
အင်္ဂုလိမာလပိဋက၊ရဋ္ဌပါလ၏ကြိုးဝါးသောစကားရပ်၊အာဠာဝကကြိုးဝါးသောစကား ဂုဠဝေဿန္တရ၊
ဂုဠဝိနယ၊ဝေဒလ္လပိဋကတို့သည် ဘုရားဟောစကားတော်တို့ မဟုတ်။ "သီလဥပဒေသမည်သောသုတ်ကို တရားစစ်သူကြီး
ဟောတော်မူ၏"ဟု ဆိုကြ၏။ ထိုသုတ်ကို ဟောသော် အာပတ်သင့်၏။ အခြားလည်းဖြစ်သော
မဂ္ဂကထာကျမ်းဗုဒ္ဓိက၊ဒဏ္ဍက၊ဉာဏဝတ္ထု၊ အသုဘကထာကျမ်းတို့၌ ဗောဓိပက္ခိယတရား ၃၇.ပါးတို့ကို ဟောထား၏။
မုတင်အမေးကျမ်း၌ အကျင့်ကို ခွဲခြားပြထား၏။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့၌ အာပတ်သင့်၏ဟု ဆို၏။ မဟာပစ္စရိစ္စသည်တို့၌
သင်္ဂါယနာသို့မတင်ထားကုန်သော ရာဇောဝါဒ တိက္ခန္တိယ စတုပရိဝဋ္ဌ နန္ဒောပနန္တ ကုလမ္မသုတ်တို့၌သာ အာပတ်သင့်၏ဟု
ဆိုပြီ ကြွင်းကုန်သောတရားတို့၌ ဘုရားဟောမှ ဆောင်၍ ဟောသောတရားများ၌သာ အာပတ်သင့်၏။ အခြားတရားတို့၌
မသင့်ဟု ဆိုထား၏။ ဤအနက်ကို ပိုင်းခြားထား၏။

=====

၄၈။ (လူ သာမဏေနှင့်) တစ်ပြိုင်နက် ပါဠိသင်ယူအံ့၊ အာပတ် မသင့်။
(လူ သာမဏေနှင့်) တစ်ပြိုင်နက် သရဇ္ဈာယ်အံ့၊ အာပတ် မသင့်။
အများအားဖြင့် လေ့လာပြီးသော ကျမ်းဂန်ကို ရွတ်ဆိုသော လူသာမဏေအား
ထောက်ပေးအံ့၊ အာပတ်မသင့်။
ကြောက်ရွံ့စွာ ပါဠိကို ရွတ်ဆိုနေဆဲ လူသာမဏေအား ထောက်ပေးအံ့၊ အာပတ် မသင့်။
ရှူးသောရဟန်း၊ အစလက်ဦး လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။
စတုတ္ထ ပဒေသောဓမ္မသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၄၈။ တစ်ပြိုင်နက် ပါဠိသင်ယူအံ့ဟူသည် လူသာမဏေနှင့်အတူ တစ်ပေါင်းတည်း ပါတိမောက်ကို
သင်ယူရာ၌တစ်ပေါင်းတည်း ဆိုသောရဟန်းအား အာပတ်မသင့်ဟု အနက်တည်း။
ထိုတွင် ဤကားအဆုံးအဖြတ်တည်း.. ရဟန်းသည်၎င်း လူသာမဏေသည်၎င်း ထိုင်၍ ပါဠိကို ရွတ်ပြစေကြ၏(ဆရာအား
ရွတ်ပြဖို့ တပည့်တို့က တောင်းပန်ကုန်၏)။ ဆရာသည် ထိုင်နေသူတို့အား ရွတ်ပြအံ့ဟု ထိုသူတို့နှင့်အတူ တစ်ပြိုင်နက်
ရွတ်ဆို၏။ ဆရာအား အာပတ်သင့်၏။ လူသာမဏေနှင့်အတူ ရွတ်သော (တပည့်ဖြစ်သူ)ရဟန်းအား အာပတ်မသင့်။ နှစ်ဦး
မက်တပ်ရပ်၍ သင်ယူကြရာ၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်။ ရဟန်းငယ်က ထိုင်နေ၏။ သာမဏေက ရပ်နေ၏။ ထိုင်နေသူအား
ပို့ချမည်ဟု ရွတ်ဆိုသောရဟန်းအား အာပတ်မသင့်။ အကယ်၍ ရဟန်းငယ်သည် ရပ်နေ၏။ သာမဏေသည်ထိုင်နေ၏။
ရပ်နေသူကို ပို့ချအံ့ဟု ရွတ်ဆိုသောသူအား အာပတ်မသင့်။ အကယ်၍ ရဟန်းများစွာအကြား၌ သာမဏေတစ်ပါးထိုင်နေစဉ်
အစုအစုအားဖြင့် တရားကို ပို့ချသောဆရာအား အစိတ္တကအာပတ်သင့်၏။ အကယ်၍ သာမဏေသည် ဥပစာကိုလွတ်ရာ၌
ရပ်၍ဖြစ်စေ ထိုင်၍ဖြစ်စေ နေ၏။ ပို့ချသောခံသူများ၌ မပါဝင်သောကြောင့် တစ်ခုသောအရပ်မျက်နှာအဖို့ဖြင့်
ပြေးသွားသောကျမ်းဂန်မည်သည်ကို သင်ယူ၏ဟု ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ထို့ကြောင့် အာပတ်မသင့်။ **တစ်ပြိုင်နက်**
သရဇ္ဈာယ်အံ့ဟူသည် ရဟန်းသည် လူသာမဏေနှင့်အတူ တစ်ပေါင်းတည်း ရွတ်မှုကို
၁၀။ ပြုသော် ထိုသူနှင့်အတူသာ ရွတ်၏။ အာပတ်မသင့်။ လူသာမဏေတို့အထံ သင်ယူသောရဟန်းသည်လည်း
၎င်းတို့နှင့်အတူ ရွတ်ခြင်းကြောင့် အာပတ်မသင့်။ ဤရဟန်းကို တစ်ပေါင်းတည်း ရွတ်၏ဟု ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။
အများအားဖြင့် လေ့လာပြီးသော ကျမ်းဂန်ကို ရွတ်ဆိုသော လူသာမဏေအား
ထောက်ပေးအံ့ဟူသည် အကယ်၍ တစ်ခုသောဂါထာ၌ တစ်ပိုဒ်ကိုမရ၊ ကြွင်းသောအပိုဒ်များကိုကား ရ၏။ ဤသူကို
များသောအားဖြင့် လေ့ကျက်ပြီးသောကျမ်းဂန်ကို ရွတ်ဆိုသောလူသာမဏေဟု ခေါ်၏။ ဤနည်းအတိုင်း သုတ်၌လည်း
သိထိုက်၏။ ထိုသုတ်တရားကို ထောက်ပေးသောရဟန်းက ဤသို့ ဆိုလေ့ဟု တစ်ပေါင်းတည်းဆိုလျှင် အာပတ်မသင့်။
ကြောက်ရွံ့စွာ ပါဠိကို ရွတ်ဆိုနေဆဲ လူသာမဏေအား ထောက်ပေးအံ့ဟူသည် သုတ်ကိုရွတ်ဆိုရာ ပရိသတ်အလယ်၌
ကြောက်ရွံ့နေသဖြင့် ဤသို့ဆိုလေ့ဟု ထိုသူနှင့်အတူဆိုရာ၌လည်း အာပတ်မသင့်။ မဟာပစ္စရိစ္စသည်တို့၌
"ငါနှင့်အတူမဆိုနဲ့ဟု ပြောသော်လည်း အကယ်၍ ဆိုအံ့ အာပတ်မသင့်"ဟု ဆိုထား၏။ ထိုအဆိုသည် မဟာအဋ္ဌကထာ၌ မရှိ၊
မဆိုခြင်းသည်သာ သင့်မြတ်၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ပြုခြင်းကြောင့်သင့်သော

သိက္ခာပုဒ်ဖြစ်သောကြောင့်တည်း(အတူမရွတ်ရဟု ပညတ်ထားရာ၌ ရဟန်းက သာမဏေအား "ငါနဲ့အတူမရွတ်နဲ့"ဟု တားမြစ်ထားသော်လည်း သာမဏေက ရွတ်၏။ ထိုအခါ ရဟန်းကရပ်ရမည်ကို မရပ်ဘဲ ဆက်ရွတ်နေ၏။ ထိုသို့ ဆက်ရွတ်နေခြင်းသည် ပြုခြင်း'ကိရိယ'ပင်တည်း။ ထိုသို့သိလျက်ပြုနေလျှင် အာပတ်သင့်မည်ကို မဟာပစ္စရိက မသင့်ဟု ဆိုခြင်းသည် မဟာအဋ္ဌကထာနှင့်မညီသောကြောင့် မဟာအဋ္ဌကထာ၌ မဟာပစ္စရိသို့သကဲ့သောအဆိုမျိုး မရှိခြင်းသည်သာ သင့်လျော်၏။ ကောင်း၏ဟု ဆိုလို၏။ သို့မဟုတ်လျှင် ပြုခြင်း မပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏ဟု ဖြစ်ရာ၏။ အကြွင်းကား အနက်ထင်ရှားပြီ။

ပဒသောဓမ္မသိက္ခာပုဒ်ကဲ့သို့ ဖြစ်ကြောင်းရှိသဖြင့် နှုတ်ကြောင့်၎င်း နှုတ်စိတ်ကြောင့်၎င်း သင့်၏။ ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏။ သညာဖြင့် မလွတ်၊ စိတ်မပါဘဲသင့်၏။ ပညတ်တော်ကြောင့် သင့်၏။ ဝစီကံဖြစ်၏။ စိတ်သုံးပါး ဝေဒနာသုံးပါးဖြင့် သင့်၏။

၄- ပဒသောဓမ္မသိက္ခာပုဒ် (အဋ္ဌကထာ) ဖွင့်ပြီး၏။

=====

၁-မုသာဝါဒဝဂ် ၅-သဟသေယျ သိက္ခာပုဒ်

၄၉။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် အာဠဝိပြည် အဂ္ဂိဠဝစေတီ၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ ဥပါသကာတို့သည် တရားနာအံ့သောငှါ ကျောင်းအရံသို့ လာကုန်၏။ တရားဟောပြီးသောအခါမထေရ်ကြီး ရဟန်းတို့သည် မိမိတို့နေရာကျောင်းသို့ ကြွသွားကုန်၏။ ရဟန်းငယ်တို့မှာမူကား ထိုတရားဟောရာ ဧရပ်၌ပင်လျှင် ဥပါသကာတို့နှင့် အတူ သတိလွတ်ကင်းလျက် ပညာအဆင်အခြင်မရှိဘဲ အဝတ်ကိုယ်၌ မကပ်မူ၍ ယောင်ယမ်း

မြည်တမ်းကာ ကျီးသံကဲ့သို့ ဟောက်လျက် အိပ်ကုန်၏။

ဥပါသကာတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် အချုပ်ကောင်းတို့သည် သတိလွတ်ကင်းလျက် ပညာအဆင်အခြင်မရှိဘဲ အဝတ်ကိုယ်၌ မကပ်မူ၍ ယောင်ယမ်း မြည်တမ်းကာ ကျီးသံကဲ့သို့ ဟောက်ကုန်လျက်အိပ်ကုန်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရွတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။

ရဟန်းတို့သည် ကဲ့ရဲ့ ရွတ်ချ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြသော ထိုဥပါသကာတို့၏ စကားကို ကြားကြသည်သာတည်း။ အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် ရဟန်းတို့သည် ရဟန်း မဟုတ်သော သူနှင့်အတူ အိပ်ကုန်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရွတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့သည် ရဟန်းငယ်တို့ကို များစွာသော အကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်ကြပြီးလျှင်မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကြကုန်၏။ပ။ "ရဟန်းတို့ ရဟန်းတို့သည် ရဟန်းမဟုတ်သော သူနှင့်အတူ အိပ်ကုန်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။

မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ ရဟန်းတို့ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောကျ်ားတို့သည် အဘယ့်ကြောင့် ရဟန်းမဟုတ်သူတို့နှင့်အတူအိပ်ကုန်ဘိသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤ (ရဟန်းတို့ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော

သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ပင်လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

(က) "အကြင်ရဟန်းသည် ရဟန်းမဟုတ်သော သူနှင့်အတူ အိပ်ခြင်းကို ပြုငြားအံ့၊

(ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူ၏။

၅၀။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အာဠဝိပြည်၌ ဓမ္မေလျော်တော်မူသရွေ့

သီတင်းသုံးနေတော်မူပြီး လျှင်ကောသမ္ဘိပြည်သို့ ခရီးဒေသစာရီ ကြွချီတော်မူ၏။ အစဉ်အတိုင်း

ခရီးဒေသစာရီ ကြွချီတော်မူသည် ရှိသော်ကောသမ္ဘိပြည်သို့ ရောက်တော်မူ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုကောသမ္ဘိပြည် ဗဒရိကာရုံကျောင်း တိုက်၌သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့သည် အချုပ်ရာဟုလာကို "ငါ့ချုပ်ရာဟုလာ မြတ်စွာဘုရားသည်

'ရဟန်းမဟုတ်သောသူနှင့်အတူ မအိပ်ရ'ဟု သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူ၏။ ငါ့ချုပ်ရာဟုလာ

အိပ်ရန်နေရာကို သိလော့"ဟုဆိုကုန်၏။ ထိုအခါ အချုပ်ရာဟုလာသည် အိပ်ရန် နေရာကို

မရသည် ဖြစ်၍ ကျင်ကြီးစွန့်ရာ ဝစ္စကုဋိ၌ အိပ်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ညဉ့်၏
မိုးသောက်ယံအခါ၌ ထတော်မူ၍ ဝစ္စကုဋိသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ချောင်းဟန့်တော်မူ၏။
အသျှင်ရာဟုလာသည်လည်း ချောင်းဟန့်လေ၏။
"ဤနေရာ၌ မည်သူနည်း"ဟု (မေးတော်မူရာ)။
"မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ် ရာဟုလာပါတည်း"ဟု (လျှောက်၏)။
"ရာဟုလာ သင်သည် အဘယ့်ကြောင့် ဤနေရာ၌ နေဘိသနည်း"ဟု (မေးတော်မူ၏)။
ထိုအခါ အသျှင်ရာဟုလာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ထား၏။
ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအကြောင်းအရာကြောင့် တရားစကားကို
ဟောကြားတော်မူ၍ရဟန်းတို့ကို "ရဟ
န်းတို့ ရဟန်းမဟုတ်သော သူနှင့် နှစ်ညဉ့် သုံးညဉ့် အတူတကွ အိပ်ခြင်းကို
ပြုခြင်းငှါခွင့်ပြုတော်မူ၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။
ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၁-မုသာဝါဒဝဂ် ၅-သဟသေယျ သိက္ခာပုဒ်

၄၉။ ပဉ္စမသိက္ခာပုဒ်၌ သတိလွတ်ကင်းလျက် ပညာအဆင်အခြင်မရှိဘဲဟူသည် (မအိပ်မီ)ရှေးအဖို့သတိသမ္ပဇဉ်မပြုခြင်းကို
ဆိုလို၏။ ဘဝင်ကျသောကာလ၌ အဘယ်မှာ သတိသမ္ပဇဉ်ရှိမည်နည်း၊ ယောင်ယမ်း မြည်တမ်းကာဟူသည်
ဖောက်ပြန်စွာမြည်လျက်၊ ကျီးသံကဲ့သို့ ဟောက်လျက်ဟူသည် နှာခေါင်းမှ ကျီးသံကဲ့သို့ အချဉ်းနှီးသောအသံကို လွှတ်လျက်။
ဥပါသကာတို့သည်ဟူသည် ဦးစွာထကုန်သောဒကာတို့သည်။

၅၀။ ဟုဆိုကုန်၏ကား ငါ့ရှင်ရာဟုလာ မြတ်စွာဘုရားသည် သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်ထား၏ဟု
သိက္ခာပုဒ်၌ရှိသောကြောင့်သာ ဤစကားကို ဆိုကုန်၏။ ပင်ကိုယ်အားဖြင့်ကား သူတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၌
ရှိသောကြောင့်၎င်း အရှင်ရာဟုလာက သိက္ခာပုဒ်၌ လိုလားသောကြောင့်၎င်း မိမိတို့နေရာအရပ်သို့
လာသောအရှင်ရာဟုလာအား ညောင်စောင်းငယ်ကို၎င်း မှီရာတံကဲပျဉ်ချပ်ကို၎င်း ခင်းပေး၍ ဒုကုဋ်သင်္ကန်းကိုသော်၎င်း
ကိုယ်ဝတ်သင်္ကန်းကိုသော်၎င်း ခေါင်းအုံးပြုခြင်းငှာ

၁၁။။ ပေးကုန်၏။ ထိုတွင် ဤကား အရှင်(ရာဟုလာ)၏ သိက္ခာပုဒ်၌ လိုလားပုံတည်း.. ရဟန်းတို့သည်
အဝေးကသူလာနေသည်ကိုမြင်၍ တံမျက်စည်းကို၎င်း အမှိုက်တောင်းကို၎င်း အပြင်၌ ပစ်ကုန်၏။ ထိုအခါ အခြားရဟန်းတို့က
"ငါ့ရှင် ဒါဘယ်သူပစ်ချထားတာလဲ"ဟု မေးသော် အခြားရဟန်းတို့က ဤသို့ဆိုကြ၏.. "အရှင်ဘုရား ရာဟုလာသည်
ဤနေရာ၌ လှည့်လည်သွား၏။ သူများပစ်သွားလေသလောမသိ" ။ ထိုအရှင်(ရာဟုလာ)သည် "အရှင်ဘုရား အဲဒါ
တပည့်တော်မလုပ်ပါ"ဟု တစ်နေ့မျှလည်း မဆိုဘဲ ထိုအရာတို့ကို သိမ်း၍ ရဟန်းတို့အား ကန်တော့၍ သွား၏။ ကျင်ကြီးစွန့်ရာ
ဝစ္စကုဋိ၌ အိပ်၏ဟူသည် ထိုသိက္ခာပုဒ်၌လိုလားသည့်အဖြစ်ကိုတိုးစေ၍ အရှင်သာရိပုတြာ အရှင်မောဂ္ဂလာန်စသည်တို့အထံသို့
မသွားဘဲ မြတ်စွာဘုရား သုံးစွဲသောကျင်ကြီးစွန့်ရာ၌ အိပ်၏။ ၎င်းကုဋိသည် တံခါးတပ်ထား၏။ အနံ့ထုံထားသည်
ပန်းကုံးတွဲလျားဆွဲထားသည်ဖြစ်၍ စေတီနေရာကဲ့သို့ တည်ရှိ၏။ အခြားသူတို့ မသုံးစွဲကုန်။

=====

၅၄။ ၅- (ခ) ၅၁။ "အကြင်ရဟန်းသည် ရဟန်းမဟုတ်သော သူနှင့် နှစ်ညဉ့် သုံးညဉ့်ထက်
အလွန် (တစ်မိုးတစ်ရံတည်းသော ကျောင်း၌) အတူတကွ အိပ်ခြင်းကို ပြုငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏"
ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၅-သဟသေယျသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၅၂။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့
ရောက်သူကို "ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။

ရဟန်းမဟုတ်သော သူ မည်သည် ရဟန်းကို ချန်ထား၍ ကြွင်းသော သူသည် ရဟန်းမဟုတ်သော သူမည်၏။

နှစ်ညဉ့် သုံးညဉ့်ထက် အလွန်ဟူသည် နှစ်ညဉ့် သုံးညဉ့်ထက် ပိုလွန်၍။

အတူတကွဟူသည် တစ်ပေါင်းတည်း။

အိပ်ရာ နေရာ မည်သည် အလုံးစုံအမိုး ရှိသော အလုံးစုံအကာအရံ ရှိသော၊ အများအားဖြင့် အမိုးရှိသော အများအားဖြင့်
အကာအရံ ရှိသော ကျောင်းအိပ်ရာနေရာတည်း။

အိပ်ခြင်းကို ပြုငြားအံ့ဟူသည် လေးရက်မြောက်သောနေ့၌ နေဝင်သောအခါ

ရဟန်းမဟုတ်သူအိပ်သည်ရှိသော်ရဟန်းသည် အိပ်အံ့၊ ပါမိတ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်းသည် အိပ်သည်ရှိသော် ရဟန်းမဟုတ်သူသည် လျောင်းအိပ်အံ့၊ ပါမိတ်အာပတ် သင့်၏။ နှစ်ဦးလုံးမူလည်း အိပ်ကြကုန်အံ့၊ ပါမိတ်အာပတ် သင့်၏။ ထ၍ အဖန်တလဲလဲ အိပ်ကုန်အံ့၊ ပါမိတ်အာပတ် သင့်၏။

၅၁။ နှစ်ည၌ သုံးည၌ထက် အလွန်ဟူသည် ဘုရားရှင်သည် သာမဏေတို့အား ချီးမြှောက်ရန် သုံးည၌ရှောင်လွှဲခွင့် ပေးတော်မူ၏။ မှန်၏.. အမျိုးကောင်းသားငယ်တို့ကို ရှင်ပြုပေးပြီး မချီးမြှောက်ဘဲနေဖို့ မသင့်။ အတူတကွ အိပ်ခြင်းကိုဟူသည် တစ်ပေါင်းတည်း(တစ်ပြိုင်နက်)အိပ်ခြင်း။ အိပ်ခြင်းဟူသည် ကိုယ်ကိုဆန့်ခြင်းဟုဆိုအပ်သောအိပ်ခြင်းကို ဆိုလို၏။ အိပ်ရာကိုလည်း ဆိုလို၏။ ထိုတွင် အိပ်ရာကို ပြခြင်းငှာ အိပ်ရာ နေရာ မည်သည် အလုံးစုံအမိုး ရှိသောစသည်ကို မိန့်ပြီ။ ကိုယ်ကိုဆန့်ခြင်းကိုပြရန် ရဟန်းမဟုတ်သူအိပ်သည်ရှိသော်

ရဟန်းသည် အိပ်အံ့စသည်ကို မိန့်ပြီ။ ထို့ကြောင့် ဤဆိုလတ္တံ့ကား အနက်တည်း.. "ကျောင်းအိပ်ယာသို့ ဝင်၍ ကိုယ်ကိုဆန့်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော အိပ်ခြင်းကို ပြခြင်းအံ့ ဖြစ်စေအံ့" ။ အလုံးစုံအမိုးစသည်ဖြင့် ထိုအိပ်ယာနေရာ၏လက္ခဏာကို မိန့်တော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် အထက်၌ အမိုးငါးမျိုးတွင် တစ်မျိုးမျိုးဖြင့် အားလုံးကို(တစ်ပြင်လုံးကို) မိုးထား၏။ ၎င်းကို အလုံးစုံအမိုးရှိသောဟု ဆိုလို၏။ အဋ္ဌကထာတို့၌ကား ထင်ရှားသောဝေါဟာရကို ယူ၍ နှုတ်တက်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့် "အလုံးစုံအမိုးမည်သည် ငါးပါးသောအမျိုးတို့ဖြင့် မိုးအပ်သော"ဟု ဆိုထား၏။ ထိုသို့မိန့်ခြင်းသော်လည်း စင်စစ်သော်ကား အဝတ်ကုဋ်၌(အတူ)အိပ်သောရဟန်းအားလည်း အာပတ်သင့်၏။ ထို့ကြောင့် မိုးရသောတစ်ခုခုသောအမိုးကို ဤနေရာ၌ အမိုးဟု၎င်း အပိုင်းအခြား(အကာအရံ)ဟု၎င်း သိထိုက်၏။ ငါးပါးသောအမိုးဖြင့်သာယူအပ်သော် သစ်သားအမိုး၌လည်း အတူအိပ်ခြင်းသည် အပ်ရာ၏။ (အဆောက်အဦးကို) မြေမှစ၍ အမိုးအထိ တံတိုင်းဖြင့်သော်၎င်း အခြားတစ်ခုခုဖြင့်သော်၎င်း ယုတ်စွအဆုံး အဝတ်ဖြင့်သော်၎င်း ကာရံထား၏။ ၎င်းကို အလုံးစုံအကာအရံ ရှိသောဟု ဆိုလို၏။ အမိုးကိုမထိဘဲ ယုတ်စွအဆုံး တစ်တောင်ထွာနံရံစသည်ဖြင့် ကာရံထားရာ၌လည်း အလုံးစုံအကာအရံ ရှိသောဟု ကုရုနိဉ်ဆို၏။ အထက်၌ များပို၍များသောနေရာ၌ မိုးထားပြီး အနည်းငယ်ကို မမိုးရသေး။

၁၂။ ထက်ဝန်းကျင်မှ(ပတ်ပတ်လည်၌) များများကာရံထားပြီး အနည်းငယ်ကား မကာရံရသေးသောအဆောက်အဦးကို အများအားဖြင့် အမိုးရှိသော အများအားဖြင့် အကာအရံ ရှိသောဟု ဆိုလို၏။ ဤလက္ခဏာနှင့်ပြည့်စုံသော ဘုံ၇ဆင့်ရှိသော ပြဿာဒ်သည်ဖြစ်စေ လေးထောင့်ပြဿာဒ်၌ အခန်းတစ်ရာ ရှိသည်ဖြစ်စေ ဥပစာတူအံ့၊ အတူအိပ်၏ဟူသာ ရေတွက်ရ၏။ ၎င်းကိုရည်၍ လေးရက်မြောက်သောနေ့၌ နေဝင်သောအခါ ရဟန်းမဟုတ်သူအိပ်သည်ရှိသော်

ရဟန်းသည် အိပ်အံ့၊ ပါမိတ်အာပတ် သင့်၏ဟု စသည်ကို မိန့်တော်မူ၏။

ထိုတွင် အိပ်ခြင်းမျှ၌ပင် ပါမိတ်။ အကယ်၍ များစွာသောသာမဏေများပြီး ရဟန်းတစ်ပါးတည်းဖြစ်အံ့၊ သာမဏေအရေအတွက်ဖြင့် ပါမိတ်တို့သင့်၏။ အကယ်၍လည်း ထ၍ထ၍ အိပ်ကုန်အံ့၊ ထိုသာမဏေတို့၏ပယောဂတိုင်း ပယောဂတိုင်း ရဟန်းအား အာပတ်သင့်၏။ အကယ်၍ ရဟန်းများပြီး သာမဏေတစ်ပါးတည်းဖြစ်အံ့ အားလုံးသောရဟန်းတို့အား အာပတ်ပြု၏(အာပတ်သင့်ကြ၏)။ ထိုသာမဏေ၏ထ၍ထ၍အိပ်ခြင်းဖြင့်လည်း ရဟန်းတို့အား အာပတ်သင့်သည်သာတည်း။ (ရဟန်းသာမဏေ)နှစ်မျိုးလုံး၏ များသည်၏အဖြစ်၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်တည်း။

ဤနေရာ၌ တူသောကျောင်းအစသည့်လေးပါးကို သိထိုက်၏။ ရဟန်းတစ်ပါးသည် တစ်ခုသောကျောင်း၌ တစ်ပါသောသာမဏေနှင့်အတူသုံးည၌အတူအိပ်၏။ ထိုရဟန်းအား၎င်း လေးရက်မြောက်နေ့မှစ၍ နေ့တိုင်း အာပတ်သင့်၏။ ရဟန်းတစ်ပါးသည်လည်း တစ်ခုတည်းသောကျောင်း၌ အမျိုးမျိုးသောသာမဏေတို့နှင့်အတူ သုံးည၌ပတ်လုံး အတူအိပ်၏။ ထိုရဟန်းအားလည်း၊ ရဟန်းတစ်ပါးသည် အမျိုးမျိုးသောကျောင်းတို့၌ သာမဏေတစ်ပါးနှင့်အတူ သုံးည၌အတူအိပ်၏။ ထိုရဟန်းအား၎င်း၊ ရဟန်းတစ်ပါးသည် အမျိုးမျိုးသောကျောင်းတို့၌ အမျိုးမျိုးသောသာမဏေတို့နှင့်အတူ ယူဇနာတစ်ရာထိသော်လည်း သွား၍ အတူအိပ်၏။ ထိုရဟန်းအား၎င်း လေးရက်မြောက်နေ့မှစ၍ နေ့တိုင်းအာပတ်သင့်၏။

ဤအတူအိပ်သောအာပတ်မည်သည် "ရဟန်းကို ချန်ထား၍ ကြွင်းသောသူတို့သည် ရဟန်းမဟုတ်သူ"ဟု ဘုရားမိန့်တော်မူခြင်းကြောင့် တိရစ္ဆာန်နှင့်တူလည်း အာပတ်သင့်၏။ ထိုတွင် တိရစ္ဆာန်၏(အရွယ်အစား)အပိုင်းအခြားကို မေထုန်အာပတ်၌ ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း သိထိုက်၏။ ထို့ကြောင့် ဖွတ် ကြောင် မြွေပါစသည်တို့တွင် တစ်ကောင်ကောင်သည် ဝင်၍ ရဟန်း၏နေရာကျောင်းရှိ တူသောဥပစာ၌ အိပ်၏။ အတူအိပ်ခြင်းဖြစ်သည်သာတည်း။

အကယ်၍ တိုင်တို့၏အထက်၌ဆောက်ထားသောပြဿာဒ်၏အထက်ပြင်နှင့်မစပ်သော နံရံရှိသောပြဿာဒ်၏ အောက်ထပ်နံရံ၏အထက်၌ အခေါင်းရှိသောထုတ်လျောက်ဦး၏ အခေါင်းဖြင့်ဝင်၍ ထုတ်လျောက်၏အတွင်း၌ အိပ်၍ ထိုထုတ်လျောက်အခေါင်းဖြင့်ထွက်၍ သွား၏(နှစ်ထပ်ကျောင်းရှိအောက်ထပ်၌ အပေါ်ထပ်နံရံနှင့် အောက်ထပ်နံရံ အစပ် ထုတ်လျောက်ရှိ အခေါင်း၌ အကောင်ဝင်ပြီး ရဟန်းမသိအောင် အိပ်၏။ မသိဘဲပြန်ထွက်သွား၏ဟု ဆိုလို၏)။

၁၃။ အောက်ထပ်အိပ်သောရဟန်းအား အာပတ်မသင့်။ အကယ်၍ အမိုးသည်ပေါက်နေအံ့၊ ထိုအပေါက်ဖြင့်ဝင်၍ အမိုးအတွင်း၌ဝင်၍ ထိုအပေါက်ဖြင့်ပင် ထွက်အံ့ ဥပစာခြားရာ၌ အထက်ကြမ်းပြင်၌ အမိုးအတွင်း၌ အိပ်ခြင်းကြောင့် အာပတ်သင့်၏။ အောက်ကြမ်းပြင်၌ အိပ်သောရဟန်းအား အာပတ်မသင့်။ အကယ်၍ ပြဿာဒ်အတွင်းဖြင့်ပင် တက်၍ အလုံးစုံသောကြမ်းပြင်တို့ကို သုံးစွဲကုန်အံ့ ဥပစာတူကုန်သဖြင့် မည်သည်ကြမ်းပြင်၌မဆို အိပ်သောရဟန်းအား အာပတ်သင့်၏။

ဈေးရုံအသွင်ဖြင့် ပြုသော် ထက်ဝက်နံရံရှိသောကျောင်း၌ အိပ်သောရဟန်းအား သားရဲတပ်သောထုတ်လျှောက်စသည်တို့၌ ခိုစသည်တို့သည် ဝင်၍ အိပ်ကုန်၏။ အာပတ်သင့်သည်သာတည်း။ အကာ၏အပြင်ဘက်တံစက်မြိတ်အတွင်းအိပ်ကုန်အံ့ အာပတ်မသင့်။ ပိုင်းသော(သို့)လေးထောင့်ဖြစ်သော တူသောအမိုးရှိသော တိုက်ခန်းအစဉ်အတန်းဖြင့် အခန်းတစ်ရာရှိသော ကျောင်းသည် ရှိအံ့၊ ထို၌ တစ်ခုသောအားလုံးသုံးတံခါးဖြင့်ဝင်၍ သီးခြားအကာဖြင့် မပိုင်ဖြတ်အပ်သောတိုက်ခန်းဥပစာရှိသော အလုံးစုံသောတိုက်ခန်းတို့သို့ ဝင်ကုန်၏။ တစ်ခုသောတိုက်ခန်း၌ သာမဏေအိပ်သော အလုံးစုံသောတိုက်ခန်းတို့၌ အိပ်ကုန်သောရဟန်းတို့အား အာပတ်သင့်၏။ အကယ်၍ အဦးစမှန်နှင့်တကွဖြစ်သော တိုက်ခန်းတို့သည် ရှိကုန်၏(အဦးစမှန်ဟူသည် အဝင်ဝဌ နေရာအဆောင်ငယ် အခန်းငယ်ပင်တည်း)။ အဦးစမှန်၏အထက်၌ အမိုးမရှိဘဲ မြင့်သောအကျည် ရှိရာ အဦးစမှန်၌ အိပ်သောသာမဏေသည် တိုက်ခန်း၌အိပ်သောရဟန်းတို့အား အာပတ်မသင့်စေ။ အကယ်၍ တိုက်ခန်းအမိုးနှင့်အတူ ကောင်းစွာစပ်သောအမိုးသည် ရှိအံ့၊ ထိုအဦးစမှန်၌အိပ်သောသာမဏေသည် အလုံးစုံသောအခန်း၌အိပ်သောရဟန်းတို့အား အာပတ်ကိုပြု၏။ အဘယ်ကြောင့်နည်း.. အလုံးစုံမိုးအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း အလုံးစုံကာထားအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း အာပတ်သင့်ရ၏။ တိုက်ခန်းအကာသည်ပင် ထိုအဦးစမှန်၏အကာဖြစ်၏။ ဤနည်းဖြင့်ပင် အဋ္ဌကထာတို့၌ ကြေးပြဿာဒ်၏အကာအရံ၏ လေးခုသောတံခါးမရှိတို့၌ အာပတ်ကို မိန့်အပ်ပြီ။

အန္ဓကအဋ္ဌကထာ၌ "မကာရံထားသောအဦးစမှန်၌ အာပတ်မသင့်ဟူသော သီဟိုဠ်အဋ္ဌကထာစကားကို အကြည်နှင့်ကင်းကွား၍ မြေ၌တည်သော အဦးစမှန်ကို ရည်ရွယ်၍ ဆိုအပ်ပြီ"ဟု အကြင်စကားကို ဆို၏။ ထိုစကားသည် အန္ဓကထာတိုင်း၌ အသီးအသီးစုဝေးတည်နေကုန်သော တူသောအမိုးရှိသော အခန်းအစဉ်တို့ကို ရည်၍ ဆိုအပ်၏။ ထိုအန္ဓကအဋ္ဌကထာ၌ "မြေ၌ အကြည်နှင့်ကင်း၍"ဟု အကြင်စကားကို ဆို၏။ ထိုစကားသည်အဋ္ဌကထာတို့၌ မရှိ၊ ပါဠိနှင့်မညီ။ ၁၀.တောင်ရှိသောအကျည်သည်လည်း အကာအရံအရေအတွက်သို့ မရောက်။ ထို့ကြောင့် ထိုအန္ဓကအဋ္ဌကထာ၌ ဒုတိယသဟဿယုသိက္ခာပုဒ် (အမျိုးသမီးနှင့်အတူအိပ်သောသိက္ခာပုဒ်)၌ အကျည်၏ ပမာဏကို ဆို၍ "၎င်းသည် ဥပစာတူသောအပိုင်းအခြားမည်သည် ဖြစ်၏"ဟူသော အကြင်စကားကို ဆိုပြီ။ ထိုစကားကို မယူအပ်။ ကျောင်းတစ်ဆောင် နှစ်ဆောင် သုံးဆောင် လေးဆောင်တွဲကျောင်းအဖြစ်ဖြင့် စုဝေးတည်နေကုန်သော အကြင်များစွာသော ပြဿာဒ်တို့သည် ရှိတက်ကုန်၏။ တစ်ခုသောနေရာ၌ ခြေဆေးပြီး ဝင်သောရဟန်းသည် အလုံးစုံသောကျောင်းတို့၌ လှည့်လည်ခြင်းငှာ တက်ကောင်း၏။ ထိုကျောင်းတို့၌လည်း အတူအိပ်ခြင်းကြောင့်သင့်သောအာပတ်မှ မလွတ်။ အကယ်၍ ထိုထိုအရပ်၌ ဥပစာကို ပိုင်းခြား၍ ပြုအပ်ကုန်သည်ဖြစ်ကုန်အံ့၊ ဥပစာတူရာ၌သာ အာပတ်သင့်၏။

၁၄။ တံခါးနှစ်ပေါက်တပ်သော အင်္ဂတေမိုးသောမဏ္ဍပ်၏အလယ်၌ နံရံကို ပြုထားကုန်၏။ တံခါးတစ်ပေါက်ဖြင့်ဝင်၍ တစ်ဘက်၌ သာမဏေသည် အိပ်၏။ တစ်ဘက်၌ ရဟန်းအိပ်၏။ အာပတ်မသင့်။ နံရံ၌ ဖွတ်စသည်တို့ ဝင်လောက်သောအပေါက်သည် ရှိ၏။ တစ်ဘက်၌ ဖွတ်တို့ အိပ်ကုန်၏။ အာပတ်မသင့်။ အပေါက်ဖြင့် တူသောဥပစာ မဖြစ်။ အကယ်၍ နံရံအလယ်ကို ဖြတ်ဖောက်၍ တံခါးတပ်၏။ ဥပစာတူသောကြောင့် အာပတ်သင့်၏။ ထိုတံခါးပေါက်ကို တံခါးရွက်ဖြင့်ပိတ်၍ အိပ်ကုန်၏။ အာပတ်သင့်သည်သာ။ မှန်၏ အိမ်ဥပစာမည်သည် တံခါးပိတ်ကာမျှဖြင့် ဥပစာကွဲမှုမဖြစ်။ တံခါးပေါက်မည်သည်လည်း တံခါးပေါက်မဟုတ်သည် မဖြစ်။ တံခါးရွက်မည်သည် ဖွင့်ခြင်းပိတ်ခြင်းဖြင့် ချမ်းသာသလိုသုံးစွဲခြင်းငှာ ပြုအပ်၏။ သုံးစွဲခြင်းကို ဖြတ်တောက်ဖို့ တပ်သည်မဟုတ်။ အကယ်၍ ထိုတံခါးကို အုပ်တို့ဖြင့် ပိတ်ကုန်၏။ တံခါးမဟုတ်တော့ပြီ။ ရှေးဖြစ်သော ဥပစာကွဲသည့်အဖြစ်၌ပင် တည်၏။ ရှည်သောအဦးစမှန်ရှိသော စေတီကျောင်းဆောင်သည်ရှိ၏။ တစ်ခုသောတံခါးရွက်ကို အတွင်း တစ်ခုသောတံခါးရွက်ကို အပြင်၌ တပ်ထား၏။ တံခါးရွက်နှစ်ခုအကြား၌ သာမဏေသည် စေတီအိမ်အတွင်း၌အိပ်သောရဟန်းအား ဥပစာတူခြင်းကြောင့် အာပတ်ကိုပြု၏။ ထိုတွင် အကြင်သူသည် "ဤဥပစာတူသည်၏အဖြစ် ကွဲသည်၏အဖြစ်ကို ဥဒေါသိတသိက္ခာပုဒ်၌ ဟောတော်မူ၏။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ 'အိပ်ရာ နေရာ မည်သည် အလုံးစုံအမိုး ရှိသော အလုံးစုံအကာအရံ ရှိသော၊ အများအားဖြင့် အမိုးရှိသော အများအားဖြင့် အကာအရံ ရှိသော ကျောင်းအိပ်ရာနေရာတည်း'ဟု ဤမျှသာဘုရားဟောတော်မူ၏။ တံခါးပိတ်ထားသောအခန်းသည်လည်း အလုံးစုံ ပိုင်းခြားထားသည်သာ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ထို၌ အတွင်း၌ အတူ

အိပ်သောရဟန်းအားသာ အာပတ်သင့်၏။ အပြင်အိပ်သောရဟန်းသည် အာပတ်မသင့်"ဟု (စောဒကတကံရာ၏)။ သူ့ကို ဤသို့ဆိုထိုက်၏.. "တံခါးမပိတ်ရာ၌ အဘယ်ကြောင့် အပြင်အိပ်သောသာမဏေနှင့် အာပတ်သင့်သနည်း" ။ အဦးစမှန်ကို အခန်းနှင့်အတူ အလုံးစုံ မိုးထားသောကြောင့်တည်း။ "အခန်းတံခါးပိတ်သော် အမိုးသည် ပျက်သွားသလော" "မပျက်ပါ။ အခန်းနှင့်အတူ အဦးစမှန်၏ အလုံးစုံကာရံအပ်သည်၏အဖြစ်သည် မဖြစ်ပါ။ "အကာအရံသည် ပျက်သလော"။ (စောဒကက) "မပျက်ပါ။ တံခါးရွက်ဖြင့် ဥပစာကို ပိုင်းခြားထား၏"ဟု မချွတ်ဆိုလိမ့်မည်။ ဤသို့အဝေးသို့သွား၍လည်း တစ်ဖန် ဥပစာတူသည်၏အဖြစ် မတူသည်၏အဖြစ်သို့သာ ပြန်ရောက်လိမ့်မည်။။

တစ်နည်းသော်ကား အကယ်၍ သဒ္ဓါမျှ၌ပင် အနက်ကိုသိလွယ်ငြားအံ့ အလုံးစုံမိုးအပ်သောဟု ဘုရားဟောတော်မူခြင်းကြောင့် အမိုးငါးပါးတို့တွင်း တစ်ခုခုဖြင့် မိုးခြင်းသည်သာ (အာပတ်သင့်သော)ကျောင်းမည်သည် ဖြစ်ရာ၏။ အခြားဖြင့်မိုးသောကျောင်းကား ကျောင်းမမည်ရာ။ ဤသို့ဖြစ်သော် သစ်သားဖြင့်မိုးထားသောကျောင်းတို့၌ အာပတ်မသင့်ရာ။ ထို့ကြောင့်သိက္ခာပုဒ် ပညတ်ရခြင်းအကျိုးသည် ယုတ်လျော့ရာ၏။ ယုတ်သော်လည်းယုတ်စေ အဘယ်သို့လျှင် မဟောသည်ကို ယူထိုက်မည်နည်း(ဟု စောဒကကဆို၏)။ အဘယ်သူကကော "မဟောသည်ကို ယူထိုက်၏"ဟု ဆိုနေသနည်း။ ထိုအကြောင်းကို အနိယတ၌ ဟောထား၏.. "အမိုးမည်သည် နေရာ နံရံဖြင့်ဖြစ်စေ တံခါးရွက်ဖြင့်ဖြစ်စေ

၁၅။ ဖျာဖြင့်ဖြစ်စေ တင်းတိမ်ဖြင့်ဖြစ်စေ သစ်ပင်ဖြင့်ဖြစ်စေ တိုင်ဖြင့်ဖြစ်စေ ကဲလားဖြင့်ဖြစ်စေ တစ်ခုခုဖြင့် ဖုံးထားသည်ဖြစ်၏" ။ ထို့ကြောင့် ထိုသိက္ခာပုဒ်၌ တစ်ခုခုဖြင့် ဖုံးထားသည်ကို ဖုံးထားသည်သာဟု ယူသကဲ့သို့ ဤအတူ ဤ၌လည်း ယူထိုက်၏။ ထို့ကြောင့် ကျောင်းသည် ကြီးသည်ဖြစ်စေ ငယ်သည်ဖြစ်စေ အခြားနှင့်အတူစပ်သည်ဖြစ်စေ မစပ်သည်ဖြစ်စေ ရှည်သည်ဖြစ်စေ လုံးသည်ဖြစ်စေ လေးထောင့်ဖြစ်စေ တစ်ထပ်ဖြစ်စေ အထပ်များစွာဖြစ်စေ အကြင်အကြင်ကျောင်းသည် တူသောဥပစာသည်ရှိ၏။ အလုံးစုံသောထိုထိုကျောင်း၌ တစ်ခုခုသောအမိုးဖြင့် အလုံးစုံမိုးထားကားထားသောကျောင်း၌၎င်း များသောအားဖြင့် မိုးထားကာထားသောကျောင်း၌၎င်း အတူအိပ်ခြင်းအာပတ်သင့်သည်သာတည်း။

=====

၅၃။ ရဟန်းမဟုတ်သူကို ရဟန်းမဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နှစ်ည၌ သုံးည၌ထက် အလွန်အတူတကွ အိပ်ငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ရဟန်းမဟုတ်သူကို ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ နှစ်ည၌ သုံးည၌ထက် အလွန် အတူတကွ အိပ်ငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ရဟန်းမဟုတ်သူကို ရဟန်းဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နှစ်ည၌ သုံးည၌ထက် အလွန် အတူတကွအိပ်ငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

အမိုးထက်ဝက် အကာအရံထက်ဝက် ရှိသော နေရာ၌ (အတူတကွ အိပ်ငြားအံ့)၊

ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

ရဟန်းကို ရဟန်းမဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

ရဟန်း၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

ရဟန်းကို ရဟန်းဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ အာပတ် မသင့်။

၅၄။ နှစ်ည၌ သုံးည၌ နေအံ့၊ နှစ်ည၌ သုံးည၌အောက် ယုတ်လျော့၍ နေအံ့၊

နှစ်ည၌နေပြီး၍သုံးည၌မြောက်၌ အရက်မတက်မီ ထ၍ တစ်ဖန် နေအံ့၊

အမိုးအလုံးစုံရှိသော်လည်း အကာအရံ လုံးလုံးမရှိသော နေရာ၌ နေအံ့၊ အကာအရံအလုံးစုံ

ရှိသော်လည်း အမိုးလုံးလုံး မရှိသော နေရာ၌ နေအံ့၊ အများအားဖြင့် အမိုးမရှိသောငှ

အများအားဖြင့် အကာအရံမရှိသော နေရာ၌ နေအံ့၊ ရဟန်းမဟုတ်သူသည်အိပ်နေ၍

ရဟန်းသည် ထိုင်အံ့၊ ရဟန်းသည် အိပ်နေ၍ ရဟန်းမဟုတ်သူသည် ထိုင်အံ့၊

နှစ်ဦးစလုံးသော်လည်း ထိုင်နေကုန်အံ့၊ အာပတ် မသင့်။

ရှူးသောရဟန်း၊ အစလက်ဦး လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။

ပဉ္စ သဟဿယျသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၅၃။ အမိုးထက်ဝက် အကာအရံထက်ဝက် ရှိသော နေရာ၌ (အတူတကွ အိပ်ငြားအံ့)၊ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏ဟူသည်၌ အလုံးစုံမိုး၍ တစ်ဝက်ကာထားသောကျောင်းစသည်တို့၌လည်း မဟာပစ္စရိ၌ ဒုက္ကဋ်ဟူသာ ဆိုထား၏။ မဟာအဋ္ဌကထာ၌ကား "အလုံးစုံမိုး၍ များသောအားဖြင့်ကာထားရာ၌ ပါစိတ်၊ အလုံးစုံမိုး၍ တစ်ဝက်ကာထားရာ၌ ပါစိတ်၊ များသောအားဖြင့်မိုး၍

ထိုအခါ ထိုမိန်းမသည် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ၏ ညောင်စောင်းကို အိမ်တွင်း၌ ခင်း၍ အဝတ်တန်ဆာကောင်းစွာ ဝတ်စားဆင်ယင်ပြီးလျှင် သင်းပျံ့မွှေးကြိုင်သော နံ့သာအနံ့တို့ဖြင့် ကြိုင်လှိုင်စေလျက် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါကို "အသျှင်ဘုရား အသျှင်သည် အလွန်အဆင်းလှ၏။ ရှုချင်စဖွယ် ရှိ၏။ ကြည်ညိုဖွယ် ကောင်းလှ၏။ အကျွန်ုပ်သည်လည်း အဆင်းလှပါသည်။ ရှုချင်စဖွယ်ရှိပါသည်။ ကြည်ညိုဖွယ်ကောင်းပါသည်။ အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါသည်။ တပည့်တော်မသည် အသျှင်ဘုရား၏ မယားဖြစ်လိုပါ၏"ဟု လျှောက်၏။ ဤသို့ လျှောက်သောအခါ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါမထေရ်သည်ဆိတ်ဆိတ် နေ၏။ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း။ပ။ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း ထိုမိန်းမသည် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါကို "အသျှင်ဘုရား အသျှင်သည် အလွန်အဆင်းလှ၏။ ရှုချင်စဖွယ် ရှိ၏။ ကြည်ညိုဖွယ်ကောင်းလှ၏။ အကျွန်ုပ် သည်လည်း အလွန်အဆင်းလှပါသည်။ ရှုချင်စဖွယ် ရှိပါသည်။

ကြည်ညိုဖွယ်ကောင်းပါသည်။ အသျှင်ဘုရား တောင်းပန် ပါသည်။ အသျှင်သည် တပည့်တော်မနှင့် ဥစ္စာပစ္စည်းအားလုံးကို သိမ်းပိုက်ခံယူတော်မူပါ"ဟုလျှောက်၏။

အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် သုံးကြိမ်မြောက်လည်း ဆိတ်ဆိတ်နေ၏။

ထိုအခါ ထိုမိန်းမသည် **အဝတ်ထဘီကို ရွတ်၍** အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ၏ ရှေ့မှ စင်္ကြံလည်း လျှောက်၏။ ရပ်လည်း ရပ်၏။ ထိုင်လည်း ထိုင်၏။ အိပ်လည်း အိပ်၏။ ထိုအခါ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် (မျက်စိအစရှိသော) ဣန္ဒြေတို့ကို **အောက်သို့ချ၍** ထိုမိန်းမကို ကြည့်လည်း မကြည့်၊ စကားလည်း မပြော (နေတော်မူ၏)။

ထိုအခါ ထိုမိန်းမသည် "အချင်းတို့ အံ့ဖွယ် ရိစ္ဆတကား၊ အချင်းတို့ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်စွတကား၊ များစွာသော လူတို့သည် ငါ့ကို အရာအထောင်သော ဥစ္စာပစ္စည်းဖြင့် စေလွှတ်၍ တောင်းရမ်းကုန်၏။ (စေ့စပ်ကြောင်းလမ်းကြကုန်၏)။ ဤရဟန်းသည်ကား ငါ့ကိုယ်တိုင် တောင်းပန်ပါလျက် ငါနှင့်ဥစ္စာပစ္စည်းအားလုံးကို သိမ်းပိုက်ခံယူဖို့ရန် အလိုမရှိ"ဟု ဆို၍ ထဘီကို ဝတ်ပြီးလျှင် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ၏ ခြေတံ့၌ဦးခေါင်းဖြင့် ဝပ်လျှိုးလျက် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါကို "အသျှင်ဘုရား မိုက်သည့်အလျောက် တွေဝေသည့်အလျောက် မလိမ္မာသည့်အလျောက် **အပြစ်သည် တပည့်တော်မကို လွှမ်းမိုးကျရောက်ခဲ့ပါပြီ။** တပည့်တော်မသည် ဤသို့ မတော်မလျော်သော အမှုကို ပြုမိပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အသျှင်သည် တပည့်တော်မ၏အပြစ်ကို အပြစ်အားဖြင့် နောင်အခါ စောင့်စည်းပါရခြင်းငှါ သည်းခံတော်မူပါလော့"ဟု လျှောက်၏။

"နမ ကောင်းပါပြီ။ မိုက်သည့်အလျောက် တွေဝေသည့်အလျောက် မလိမ္မာသည့်အလျောက် အပြစ်သည် သင့်ကို လွှမ်းမိုးနိုင်စက်ခဲ့၏။ သင်သည် ဤသို့ မတော်မလျော်သော အမှုကို ပြုမိ၏။ နမ သင်သည် အကြင်ကြောင့် အပြစ်ကို အပြစ်အားဖြင့် မြင်၍ တရားနှင့်လျော်စွာ ကုစား၏။ ထို့ကြောင့် သင်၏ထိုအပြစ်ကို ငါတို့ သည်းခံကုန်၏။ နမ အကြင်သူသည် အပြစ်ကို အပြစ်အားဖြင့် မြင်၍ တရားနှင့်လျော်စွာ ကုစား၏။ နောင်အခါ၌လည်း စောင့်စည်း၏။ ဤသို့ ပြုခြင်းသည် ဘုရား၏အဆုံးအမ၌ ကြီးပွားကြောင်းသာလျှင် ဖြစ်၏"ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ ထိုမိန်းမသည် ထိုည၌လွန်သဖြင့် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါကို မွန်မြတ်သော ခဲဖွယ် ဘောဇဉ်ဖြင့်ရောင့်ရဲသည့်တိုင်အောင် တားမြစ်သည့်တိုင်အောင် ကိုယ်တိုင် လုပ်ကျွေးလျက် ဆွမ်းစားပြီး၍ သပိတ်မှလက်ဖယ်ပြီးသောအခါ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါကို ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏။

တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော ထိုမိန်းမကို အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွားကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရွှင်လန်းစေ၏။

ထိုအခါ ထိုမိန်းမသည် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါက တရားစကားဖြင့် အကျိုးစီးပွားကို သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရွှင်လန်းစေအပ်ပြီးဖြစ်ရကား အသျှင် အနုရုဒ္ဓါအား-

"အသျှင်ဘုရား တရားတော်သည် အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။ အသျှင်ဘုရား တရားတော်သည်အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။ အသျှင်ဘုရား ဥပမာသော်ကား "မှောက်ထားသည်ကို လှန်ပြဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဖုံးလွှမ်းထားသည်ကို ဖွင့်လှစ်ပြဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မျက်စိလည်သောသူအားလမ်းမှန်ကို ပြောကြားဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ 'မျက်စိအမြင်ရှိသော သူတို့သည် အဆင်းတို့ကို မြင်ကြလိမ့်မည်'ဟု အမိုက်မှောင်၌ ဆီမီးတန်ဆောင်ကို ဆောင်ပြဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း ဤအတူသာလျှင်အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် များစွာသော အကြောင်းဖြင့် တရားတော်ကို ပြတော်မူပါပေ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုတပည့်တော်မသည် ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ တရားတော်ကိုလည်းကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ သံဃာတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ အသျှင်သည်တပည့်တော်မကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သော ဥပါသိကာမဟူ၍ မှတ်တော်မူပါ"ဟု လျှောက်၏။

ထိုအခါ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် သာဝတ္ထိပြည်သို့ သွား၍ ရဟန်းတို့အား ဤအကြောင်းကို ပြောကြား၏။ အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည်

မာတုဂါမနှင့်အတူ အိပ်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။
ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါကို များစွာသောအကြောင်းဖြင့်
ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်ကြပြီးလျှင်မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကြကုန်၏။ပ။ "အနုရုဒ္ဓါ
သင်သည် မာတုဂါမနှင့်အတူအိပ်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။
မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ အနုရုဒ္ဓါ သင်သည် အဘယ့်ကြောင့်မာတုဂါမနှင့်အတူ
အိပ်ဘိသနည်း။ အနုရုဒ္ဓါ ဤ (သင်ပြုမိသောအမှု) သည်မကြည်ညိုသေးသောသူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။
ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။
၅၅။ ၆-၅၆။ "အကြင်ရဟန်းသည် မာတုဂါမနှင့်အတူ အိပ်ခြင်းကို ပြုငြားအံ့၊
(ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။
၆-ဒုတိယ သဟဿယျသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၅၇။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။
ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို
"ရဟန်း"ဟူ၍အလိုရှိအပ်၏။
မာတုဂါမဟူသည် လူမိန်းမတည်း၊ ဘီလူး (နတ်) မ မဟုတ်၊ ပြိတ္တာမ မဟုတ်၊ တိရစ္ဆာန်မ
မဟုတ်၊ အယုတ်ဆုံးအားဖြင့် ယနေ့မွေးဖွားသော သူငယ်မပင် ဖြစ်စေကာမူ မာတုဂါမ မည်၏။
ထို့ထက်ကြီးသော မိန်းမဖြစ်မှုကား ဆိုဖွယ်ရာမရှိ။
အတူဟူသည် တစ်ပေါင်းတည်း။
အိပ်ရာနေရာ မည်သည် အမိုးအလုံးစုံ ရှိသော အကာအရံ အလုံးစုံရှိသော နေရာ၊
အများအားဖြင့်အမိုးရှိသော အများအားဖြင့် အကာအရံရှိသော နေရာတည်း။
အိပ်ခြင်းကို ပြုငြားအံ့ဟူသည် နေဝင်သောအခါ၌ မာတုဂါမအိပ်နေသော် ရဟန်းသည်
အိပ်ငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်းအိပ်နေသော် မာတုဂါမသည် အိပ်ငြားအံ့၊
ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ နှစ်ဦးလုံးမူလည်း အိပ်ကုန်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ထ၍
အဖန်တလဲလဲ အိပ်ကုန်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။
၅၈။ မာတုဂါမကို မာတုဂါမဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ အတူအိပ်ငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ်
သင့်၏။ မာတုဂါမ၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ အတူအိပ်ငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ မာတုဂါမ၌
မာတုဂါမ မဟုတ်ဟုအမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ အတူအိပ်ငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
အမိုးတစ်ဝက် အကာအရံတစ်ဝက် ရှိသော ကျောင်း၌ (အိပ်အံ့)၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
ဘီလူးမနှင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပြိတ္တာမနှင့်သော်လည်းကောင်း၊
ပဏ္ဍုက်နှင့်သော်လည်းကောင်း၊ တိရစ္ဆာန်မနှင့်သော်လည်းကောင်း အတူအိပ်ငြားအံ့၊
ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
မာတုဂါမ မဟုတ်သူ၌ မာတုဂါမဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
မာတုဂါမ မဟုတ်သူ၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
မာတုဂါမ မဟုတ်သူ၌ မာတုဂါမ မဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ အာပတ် မသင့်။
၅၉။ အမိုးအလုံးစုံ ရှိ၍ အကာအရံလုံးဝ မရှိသော နေရာ၊ အကာအရံအလုံးစုံ ရှိ၍
အမိုးလုံးဝမရှိသော နေရာ၊ အများအားဖြင့် အမိုးမရှိသော အများအားဖြင့် အကာအရံမရှိသော
နေရာ၌ အာပတ်မသင့်။
မာတုဂါမအိပ်သော် ရဟန်းသည် ထိုင်နေအံ့၊ ရဟန်းအိပ်သော် မာတုဂါမ ထိုင်နေအံ့၊
နှစ်ဦးလုံးမူ လည်းထိုင်နေကုန်အံ့၊ အာပတ် မသင့်။ ရူးသော ရဟန်း၊ အစလက်ဦး လွန်ကျူးသော
ရဟန်းတို့အား လည်းအာပတ် မသင့်။
ဆဋ္ဌ ဒုတိယသဟဿယျသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၁-မုသာဝါဒဝဂ် ၆-ဒုတိယသဟဿယျသိက္ခာပုဒ်
၁၆။ ၅၅။ ဒုတိယသဟဿယျသိက္ခာပုဒ်၌ ဧည့်သည်တည်းခိုရန် အိမ်ဟူသည် ဧည့်သည်တို့အတွက်အိမ်။
ပြုလုပ်ထား၏ဟူသည် ကောင်းမှုကို အလိုရှိသောကြောင့်ပြုထားသည်ဖြစ်၏။ ထိုမိန်းမထံသို့ ရျဉ်းကပ်ပြီးလျှင်ဟူသည်

ဤမည်သောဌာန၌ ဧည့်သည်တို့အတွက်အိပ်ကို ပြုလုပ်ထား၏ဟု လူတို့ထံမှကြား၍ ချဉ်းကပ်ပြီ။ သင်းပျံ့မွှေးကြိုင်သော နံ့သာအနံ့တို့ဖြင့်

ကြိုင်လှိုင်စေလျက်ဟူသည် အကျော် ကုကုမံစသောနံ့သာတို့(ကိုယ်၌)ရှိသည် (ဖြစ်၍)။ အဝတ်ထဘီကို ရွတ်၍ဟူသည် "ဖောက်ပြန်သောအခြင်းအရာကို မြင်သော် သူရာဂဖြစ်လောက်ရာ၏"ဟု ကြံစည်၍ ဤသို့ပြု၏။ အောက်သို့ချ၍ဟူသည် အောက်သို့ချ၍။ အပြစ်သည်ဟူသည်=ပြစ်မှားမှု။ တပည့်တော်မကို လွှမ်းမိုးကျရောက်ခဲ့ပါပြီဟူသည် တပည့်တော်မကို လွှမ်းမိုး၍ ဖြစ်ပါပြီ။ အကြွင်းကား ပထမသိက္ခာပုဒ်၌ ဆိုခဲ့သောနည်းအတိုင်းသာ သိထိုက်၏။ ပထမသိက္ခာပုဒ်၌ စတုတ္ထနေ့၌အာပတ်သင့်၏။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ ပထမနေ့၌လည်း သင့်၏။ မြင်ရသော ဘီလူးမပြိတ္တာမများ မေထုန်လောက်သောတိရစ္ဆာန်မများနှင့် (အိပ်လျှင်) ဒုက္ကဋ်၊ အကြွင်းတို့၌ အာပတ်မသင့်။ ဖြစ်ကြောင်းစသည်တို့သည် ပထမသိက္ခာပုဒ်နှင့်တူသည်သာ။

ခြောက်ခုမြောက်ဒုတိယသဟဿယုသိက္ခာပုဒ်၏ (အဋ္ဌကထာအဖွင့်) ပြီးပြီ။

=====

၁-မုသာဝါဒဝဂ် ၇-ဓမ္မဒေသနာသိက္ခာပုဒ်

၆၀။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သောဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ အသျှင်ဥဒါယီသည် သာဝတ္ထိပြည်၌ အိမ်သို့ ကပ်တက်သော ရဟန်းဖြစ်၏။ အိမ်ပေါင်းများစွာသို့ ချဉ်းကပ်၏။ အသျှင်ဥဒါယီသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူလျက် အိမ်တစ်အိမ် သို့ချဉ်းကပ်၏။ ထိုအခါ အိမ်ရှင်မသည် အိမ်တံခါးဝ၌ နေ၏။ အိမ်ရှင်မ၏ ချွေးမကား အခန်းတံခါးဝ၌နေ၏။ ထို့နောက် အသျှင်ဥဒါယီသည် အိမ်ရှင်မထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အိမ်ရှင်မ၏ နားရင်းသို့ ကပ်၍တရားဟော၏။ ထိုအခါ ချွေးမဖြစ်သူအား "အသို့နည်း ထိုရဟန်းသည် ငါ့ယောက္ခမ၏ သယောကလင် 'လင်ငယ်' လေလော၊ သို့မဟုတ် ပြက်ရယ်ပြောဆိုလေသလော"ဟု အကြံဖြစ်၏။ ထိုအခါ အသျှင်ဥဒါယီသည် အိမ်ရှင်မ၏ နားရင်းသို့ ချဉ်းကပ်၍ တရားဟောပြီးလျှင် အိမ်ရှင်မ၏ ချွေးမထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ချွေးမ၏ နားရင်းသို့ ကပ်၍ တရားဟော၏။ ထိုအခါ အိမ်ရှင်မအား "အသို့နည်း ထိုရဟန်းသည်ငါ့ချွေးမ၏ သယောကလင် 'လင်ငယ်'လေလော၊ သို့မဟုတ် ပြက်ရယ်ပြောဆိုလေသလော"ဟုအကြံဖြစ်၏။ ထို့နောက် အသျှင်ဥဒါယီသည် ချွေးမဖြစ်သူ၏ နားရင်းသို့ ကပ်၍ တရားဟောပြီးလျှင်ပြန်ကြွသွား၏။ ထိုအခါ အိမ် ရှင်မသည် ချွေးမကို "ဟယ် ချွေးမ ဤရဟန်းသည် သင့်အား အဘယ်စကားကိုပြောဆိုဘိသနည်း"ဟု မေး၏။ အရှင်မ အကျွန်ုပ်အား တရားကို ဟောပါ၏။ အရှင်မကိုမူကား အဘယ်စကားကို ပြောဆိုပါသ နည်းဟု (ပြန်မေး၏)။ ငြိုငြိုလည်း တရားဟော၏"ဟု (ဆို၏)။ ထိုမိန်းမတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် အသျှင်ဥဒါယီသည် နားရင်းသို့ ကပ်၍ တရားဟောဘိသနည်း၊ လွတ်လွတ်လပ်လပ် ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း တရားဟောသင့်သည် မဟုတ်ပါလော"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့သည် ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြသော ထိုမိန်းမတို့၏ စကားကို ကြားကြသည်သာတည်း။ အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် အသျှင်ဥဒါယီသည် မာတုဂါမအား တရားဟောဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့သည်အသျှင်ဥဒါယီကို များစွာသော အကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်ကြပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကြကုန်၏။ပ။ "ဥဒါယီ သင်သည် မာတုဂါမအား တရားဟော၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟုစိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။ မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်၏)။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားအဘယ့်ကြောင့် သင်သည် မာတုဂါမအား တရားဟောဘိသနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီး ဖြစ်သောယောက်ျား ဤ (သင်ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

(က) "အကြင်ရဟန်းသည် မာတုဂါမအား တရားကို ဟောပြောအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူ၏။

၆၁။ ထိုအခါ ဥပါသိကာမတို့သည် ရဟန်းတို့ကို တွေ့မြင်လျှင် "အသျှင်ဘုရားတို့ တောင်းပန်ပါ သည်တရားဟောကြပါကုန်လော့"ဟု လျှောက်ကြကုန်၏။

နမ မာတုဂါမအား တရားဟောခြင်းငှါ မအပ်ဟု (ဆိုကြကုန်၏)။

အသျှင်တို့ တောင်းပန်ပါ၏။ ငါးခွန်း ခြောက်ခွန်းသော စကားတို့ဖြင့်

တရားဟောကြပါကုန်လော့၊ ဤမျှလောက်ဖြင့် တရားကို သိခြင်းငှါ တတ်ကောင်းပါ၏ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

"နမ မာတုဂါမအား တရားဟောခြင်းငှါ မအပ်"ဟု (ပြောဆိုပြီး) တွေးတောမူ

'သံသယကုက္ကုစ္စ'ရှိကြကုန်၍ တရားမဟောကြကုန်။

ဥပါသိကာမတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် အသျှင်တို့သည် ငါတို့က တောင်းပန်

တိုက်တွန်းအပ်ကုန် လျက်တရားကို မဟောကုန်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။

အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။

ရဟန်းတို့သည် ဥပါသိကာမတို့၏ ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြသော စကားတို့ကို

ကြားကြသည်သာတည်း။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကြကုန်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအကြောင်းအရာကြောင့် တရားစကားကို

ဟောကြားတော်မူ၍ရဟန်းတို့ကို-

"ရဟန်းတို့မာတုဂါမအားငါးခွန်းခြောက်ခွန်းသော စကားတို့ဖြင့်တရားဟောခြင်းငှါ

ခွင့်ပြုတော်မူ၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

(ခ) "အကြင်ရဟန်းသည် မာတုဂါမအား ငါးခွန်း ခြောက်ခွန်းထက် ပိုလွန်သော

စကားတို့ဖြင့် တရားကိုဟောပြောအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန် လော့ဟု မိန့်တော် မူ၏)။

ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူ၏။

၆၂။ ထိုအခါ ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် "မြတ်စွာဘုရားသည် မာတုဂါမအား

ငါးခွန်းခြောက်ခွန်းသောစကားတို့ဖြင့် တရားဟောခြင်းငှါ ခွင့်ပြုတော်မူ၏"ဟု မသိမလိမ္မာသော

ယောက်ျားကို အနီး၌ နေစေ၍ငါးခွန်း ခြောက်ခွန်းထက် ပိုလွန်သော စကားတို့ဖြင့်

မာတုဂါမအား တရားဟောကုန်၏။

အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့သည်

မသိမလိမ္မာသောယောက်ျားကို အနီး၌ နေစေ၍ မာတုဂါမအား ငါးခွန်းခြောက်ခွန်းထက်

ပိုလွန်သော စကားတို့ဖြင့် တရားဟောကုန်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ

ပြောဆိုကြကုန်၏။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့သည် ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့ကို များစွာသော အကြောင်းဖြင့်

ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်ကြပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအားဤအကြောင်းကို လျှောက်ကြကုန်၏။ပ။ "ရဟန်းတို့

သင်တို့သည် မသိမလိမ္မာသော ယောက်ျားကိုအနီး၌ နေစေ၍ မာတုဂါမအား ငါးခွန်း

ခြောက်ခွန်းထက် ပိုလွန်သော စကားတို့ဖြင့် တရားဟောကုန်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ်

မေးမြန်းတော်မူ၏။

မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သောယောက်ျားတို့ သင်တို့သည်

အဘယ့်ကြောင့် မသိမလိမ္မာသော ယောက်ျားကို အနီး၌ နေစေ၍ မာတုဂါမအား ငါးခွန်း ခြောက်ခွန်းထက် ပိုလွန်သော

စကားတို့ဖြင့်

တရားဟောကုန်ဘိသနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ ဤ

(သင်တို့ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော

သူတို့အားကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၅၆။ ၇- (ဂ) ၆၃။ "အကြင်ရဟန်းသည် သိကြားလိမ္မာသူ လူယောက်ျားကို ကြည်၍ မာတုဂါမအားငါးခွန်း ခြောက်ခွန်းထက် ပိုလွန်သော စကားတို့ဖြင့် တရားကို ဟော ငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော် မူ၏)။

၇-ဓမ္မဒေသနာသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၆၄။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤညွှတ်စတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို "ရဟန်း"ဟူ၍အလိုရှိအပ်၏။

မာတုဂါမ မည်သည် လူမိန်းမတည်း၊ ဘီလူး (နတ်) မ မဟုတ်၊ ပြိတ္တာမ မဟုတ်၊ တိရစ္ဆာန်မ မဟုတ်၊ ကောင်းသောစကား မကောင်းသောစကား၊ ရန်ရင်းသောစကား မရန်ရင်းသောစကားကို သိခြင်းငှါစွမ်းနိုင်သူ လူမိန်းမတည်း။

ငါးခွန်း ခြောက်ခွန်းထက် ပိုလွန်သော စကားတို့ဖြင့်ဟူသည် ငါးခွန်း ခြောက်ခွန်းထက် အပိုအလွန်စကားတို့ဖြင့်။

တရား မည်သည် ဘုရားဟောတရား သာဝကဟောတရား ရသေ့ဟောတရား နတ်ဟောတရားအဋ္ဌကထာနှင့်စပ်သောတရား ပါဠိတော်နှင့်စပ်သော တရားတည်း။

ဟောငြားအံ့ဟူသည် ပုဒ်ဖြင့် ဟောအံ့၊ ပုဒ်တိုင်း ပုဒ်တိုင်း ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

အကွရာဖြင့်ဟောအံ့၊ အကွရာတိုင်း အကွရာတိုင်း ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

သိကြားလိမ္မာသူ လူယောက်ျားကို ကြည်၍ဟူသည် သိကြားလိမ္မာသော လူယောက်ျားကို ဖယ်ထား၍။

သိကြားလိမ္မာသူ မည်သည် ကောင်းသောစကား မကောင်းသောစကား၊

ရန်ရင်းသောစကားမရန်ရင်းသော စကားကို သိခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သူ လူယောက်ျားတည်း။

၆၅။ မာတုဂါမကို မာတုဂါမဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သိကြားလိမ္မာသူ လူယောက်ျားကို ကြည်၍ ငါးခွန်းခြောက်ခွန်းထက် ပိုလွန်သော စကားတို့ဖြင့် တရားဟောအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

မာတုဂါမ၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ သိကြားလိမ္မာသူ လူယောက်ျားကို ကြည်၍ ငါးခွန်းခြောက်ခွန်းထက်ပိုလွန်သော စကားတို့ဖြင့် တရားဟောအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

မာတုဂါမ၌ မာတုဂါမ မဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သိကြားလိမ္မာသူ လူယောက်ျားကို ကြည်၍ ငါးခွန်းခြောက်ခွန်းထက် ပိုလွန်သော စကားတို့ဖြင့် တရားဟောအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ဘီလူးမအားလည်းကောင်း၊ ပြိတ္တာမအားလည်းကောင်း၊ ပဏ္ဍုက်အားလည်းကောင်း၊

လူယောင်ဆောင်သော တိရစ္ဆာန်မအားလည်းကောင်း သိကြားလိမ္မာသူ လူယောက်ျားကို ကြည်၍

ငါးခွန်းခြောက်ခွန်း ထက် ပိုလွန်သော စကားတို့ဖြင့် တရားဟောအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

မာတုဂါမ မဟုတ်သူကို မာတုဂါမဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

မာတုဂါမ မဟုတ်သူ၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

မာတုဂါမ မဟုတ်သူကို မာတုဂါမ မဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ အာပတ် မသင့်။

၁-မုသာဝါဒဝဂ် ၇-ဓမ္မဒေသနာသိက္ခာပုဒ်

၆၀။ သတ္တမသိက္ခာပုဒ်၌ **အိမ်ရှင်မသည်**ဟူသည် အိမ်ပိုင်ရှင်မသည်။ **အိမ်တံခါးဝ၌**ဟူသည် နေသောအိမ်၏တံခါးကြီး၌။

အိမ်ရှင်မ၏ ချွေးမဟူသည် ထိုအိမ်၌ ချွေးမ။ **အခန်းတံခါးဝ**ဟူသည် အိမ်ခန်းတံခါး။ **လွတ်လွတ်လပ်လပ်**ဟူသည်

ကောင်းစွာထွက်သောအသံဖြင့်။ **ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း**ဟူသည် ကောင်းစွာပြသဖြင့် (အသံကို) ထိန်းခြင်းမရှိဘဲ။

တရားဟောသင့်သည်ဟူသည် ဤသရဏဂုံသီလစသည်ပြားသောတရားကို ဟောထိုက်၏။ **သိကြားလိမ္မာသူ**

လူယောက်ျားကိုဟူသည် သိကြားသော ယောက်ျားနှင့်၊

ယောက်ျား၏ကိုယ်ကိုယူ၍လည်းတည်ရှိသော(ယောက်ျားယောင်ဆောင်သော) ဘီလူး ပြိတ္တာ တိရစ္ဆာန်နှင့်မဟုတ်။

=====

၆၆။ **သိကြားလိမ္မာသောသူ လူယောက်ျား အနားမှာ ရှိသည်ဖြစ်၍** တရားဟောအံ့၊

ငါးခွန်းခြောက်ခွန်းသော စကားတို့ဖြင့် တရားဟောအံ့၊ ငါးခွန်း ခြောက်ခွန်းအောက်
ယုတ်လျော့၍တရားဟောအံ့၊ ထပြီး တစ်ဖန် ထိုင်၍ ထိုခါ၌(ဝါ)ထိုမိန်းမတို့အား တရားဟောအံ့၊ ထပြီး တစ်ဖန်
ပြန်ထိုင်သော မာတုဂါမအားတရားဟောအံ့၊ တစ်ပါးသော မာတုဂါမအား တရားဟောအံ့၊
အမေးပွတ္တာကို မေးအံ့၊ အမေးပွတ္တာမေးသည်ကို ဖြေဆိုအံ့၊ သူတစ်ပါး၏ အကျိုးငှါ
ပြောဆိုသည်ကို မာတုဂါမ ကြားနာအံ့၊ အာပတ် မသင့်၊ ရူးသော ရဟန်း၊
အစလက်ဦးလွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။
သတ္တမ ဓမ္မဒေသနာသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၆၆။ သိကြားလိမ္မာသောသူ လူယောက်ျား အနားမှာ ရှိသည်ဖြစ်၍ဟူသည်

သိကြားလိမ္မာသောယောက်ျားနှင့်အတူတည်ရှိ၍ များစွာသောတရားကိုလည်း ဟောသောရဟန်းအား အာပတ်မသင့်။
ငါးခွန်းခြောက်ခွန်းသော စကားတို့ဖြင့်ဟောသောရဟန်းအား အာပတ်မသင့်။
ထိုတွင် ဂါထာတစ်ပိုဒ်သည် စကားတစ်ခွန်းဟု အလုံးစုံ၌စကားပမာဏကို သိထိုက်၏။ အကယ်၍ အဋ္ဌကထာ ဓမ္မပဒ
ဇာတ်စသည့်ဝတ္ထုကို ဟောလိုသည်ဖြစ်အံ့ ခြောက်ပုဒ် ငါးပုဒ်မျှသာ

၁၇။။ ဟောခြင်းငှာ အပ်၏။ ပါဠိတော်နှင့်အတူ ဟောသောရဟန်းသည် ပါဠိတော်မှတစ်ပုဒ် အဋ္ဌကထာမှ ငါးပုဒ်ဟု
၆.ပုဒ်တို့ကို မကျော်လွန်မှု၍ ဟောထိုက်၏။ ပဒသောဓမ္မသိက္ခာပုဒ်၌ ဆိုခဲ့သောအပြားရှိသောတရားသည်
ဤသိက္ခာပုဒ်၌တရားသာတည်း။ ထိုခါ၌ တရားဟောအံ့ဟူသည် ထိုခဏ၌ တရားဟော၏(ဝါ) ၎င်းသည် သမ္ပဒါန်အနက်၌
သတ္တမိဝိဘတ်သက်ထားခြင်းတည်း။ ထိုမိန်းမတို့အား တရားဟောအံ့ဟု အနက်တည်း။ တစ်ပါးသော မာတုဂါမအားဟူသည်
တစ်ဦးကိုဟော၍ တစ်ဖန် လာတိုင်းလာတိုင်းသောအခြားမိန်းမအား ဟောသောအားဖြင့် တစ်နေရာတည်းထိုင်၍
မိန်းမတစ်ထောင်ကိုလည်း တရားဟော၏ဟု အနက်တည်း။ မဟာပစ္စရိအဋ္ဌကထာ၌ တစ်ညီတည်းထိုင်နေသောမိန်းမတို့အား
"သင်တို့တစ်ယောက်စီအား တစ်ပုဒ်စီသောဂါထာကို ဟောပေအံ့၊ ထိုဂါထာကို နာကြလော့ဟု (ဆို၍) တရားဟော၏။
အာပတ်မသင့်။ ဦးစွာတစ်ယောက်စီအား တစ်ဂါထာစီဟောအံ့ဟု နှလုံးသွင်းခြင်းကို ပြု၍ သိစေ၍(အသိပေး၍) ဟောခြင်းငှာ
အပ်၏။ နောက်မှ (နှလုံးသွင်းခြင်းငှာ)မအပ်"ဟု ဆိုထား၏။ အမေးပွတ္တာကို မေးအံ့၊ အမေးပွတ္တာမေးသည်ကို ဖြေဆိုအံ့ဟူသည်
အမျိုးသမီးက "အရှင်ဘုရား ဒီဃနိကယ်မည်သည် အဘယ်အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ပြပါသနည်း"ဟု မေး၏။
ဤသို့အမေးခံရသောရဟန်းသည် အားလုံးသောဒီဃနိကယ်ကို ဟော၏။ အာပတ်မသင့်။ အကြွင်းကား အနက်ထင်ရှားပြီ။

ပဒသောဓမ္မသိက္ခာပုဒ်နှင့်ဖြစ်ကြောင်းတူ၍ နှုတ်ကြောင့်၎င်း နှုတ်စိတ်ကြောင့်၎င်း ဖြစ်၏။ ပြုခြင်း မပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏
(တရားဟောမှုကို ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏။ သိကြားလိမ္မာသောယောက်ျားကို အနားထားမှုကို မပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏)။
သညာဖြင့်မလွတ်၊ စိတ်မပါဘဲသင့်၏။ ပညတ်တော်ကြောင့်သင့်၏။ ဝစီကံဖြစ်၏။ စိတ်သုံးပါး ဝေဒနာသုံးပါးဖြင့် သင့်၏။
၇.ခုမြောက် ဓမ္မဒေသနာသိက္ခာပုဒ်ပြီး၏။

=====

၁-မုသာဝါဒဝဂ် ၈-ဘူတာရောစနသိက္ခာပုဒ်

၆၇။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တောတွင်
ပြာသာဒ်ဆောင်ပေါက်သော ကျောင်းကြီး၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ မြင်ဖူးခါမျှ မိတ်ဆွေ
အတူနေ အတူစားမိတ်ဆွေဖြစ်သော များစွာသော ရဟန်းတို့သည် ဝဂ္ဂုမုဒါ မြစ်ကမ်းနား၌
ဝါကပ်နေထိုင်ကြကုန်၏။
ထိုအခါ ဝဇ္ဇီတိုင်းသည် အစာခေါင်းပါး၏။ အသက်မွေးရန်ခဲယဉ်း၏။ ဖွေးဖွေးဖြူသော အရိုး
ရှိ၏။ စာရေးတံလက်မှတ်ဖြင့် အသက်မွေးရ၏။ သပိတ်စွဲ၍ ဆွမ်းခံခြင်းဖြင့် မျှတရန်
မလွယ်ကူချေ။
ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့အား-
"ယခုအခါ ဝဇ္ဇီတိုင်းသည် အစာခေါင်းပါး၏။ အသက်မွေးရန်ခဲ ခဲယဉ်း၏။ ဖွေးဖွေးဖြူသော
အရိုး ရှိ၏။ စာရေးတံလက်မှတ်ဖြင့် အသက်မွေးရ၏။ သပိတ်စွဲ၍ ဆွမ်းခံခြင်းဖြင့် မျှတရန်
မလွယ်ကူချေ။ ငါတို့သည်အဘယ်နည်းဖြင့် အညီအညွတ် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ မငြင်းခုံကြဘဲ
ချမ်းသာစွာ ဝါကပ်ကြရပါအံ့နည်း၊ ဆွမ်းဖြင့်လည်း မပင်ပန်းဘဲ ရှိပါကုန်အံ့နည်း"ဟု
အကြံဖြစ်၏။ အချို့သော ရဟန်းတို့က-
"ငါ့သူငယ်တို့ ယခု ငါတို့သည် လူတို့၏ အမှုကြီးငယ်ကို စီရင်ကြကုန်အံ့၊ ဤသို့

စီရင်လျှင်ထိုလူတို့သည် ငါတို့အား ပေးလှူကြဖို့ရာ အမှတ်ရကြပေလိမ့်မည်။ ဤသို့ လှူဒါန်းကြလျှင် ငါတို့ သည်အညီအညွတ် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ မငြင်းခုံကြဘဲ ချမ်းသာစွာ ဝါကပ်ကြရပေလိမ့်မည်။ ဆွမ်းအတွက်လည်း မပင်ပန်းဘဲ ရှိကြရပေလိမ့်မည်"ဟု ပြောဆိုကြကုန်၏။ အချို့သော ရဟန်းတို့က-

"ငါ့သျှင်တို့ လူတို့၏ အမှုကြီးငယ်ကို စီရင်ကြခြင်းဖြင့် အကျိုး မရှိကြပါ။ ငါ့သျှင်တို့ ယခု ငါတို့သည်လူတို့၏ တမန်မှုကို ဆောင်ကုန်အံ့။ ဤသို့ဆောင်လျှင် လူတို့သည် ငါတို့အား ပေးလှူ ကြဖို့ရာအမှတ်ရကြပေလိမ့်မည်။ ဤသို့ လှူဒါန်းကြလျှင် ငါတို့သည် အညီအညွတ် ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာမငြင်းခုံကြဘဲ ချမ်းသာစွာ ဝါကပ်ကြရပေလိမ့်မည်။ ဆွမ်းအတွက်လည်း မပင်ပန်းဘဲရှိကြရပေလိမ့်မည်"ဟု ပြောဆိုကြကုန်၏။ အချို့သော ရဟန်းတို့က-

"ငါ့သျှင်တို့ မသင့်လျော်ပါ။ လူတို့၏ အမှုကြီးငယ်ကို စီရင်ကြခြင်းဖြင့် အဘယ်အကျိုး ရှိပါမည်နည်း။ လူတို့၏ တမန်မှုကို ဆောင်ခြင်းဖြင့် အဘယ်အကျိုး ရှိကြပါမည်နည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ယခု ငါတို့သည်လူတို့အား အချင်းချင်း၏ လူတို့ကုသိုလ်ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ် သောဈာန်မဂ်ဖိုလ်တရား၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ပြောဆိုကုန်အံ့။ "ဤအမည်ရှိသော ရဟန်းသည် ပဌမဈာန်ကို ရ၏။ ဤအမည်ရှိသော ရဟန်းသည် ဒုတိယဈာန်ကို ရ၏။ ဤအမည်ရှိသော ရဟန်း သည် တတိယဈာန်ကိုရ၏။ ဤအမည်ရှိသော ရဟန်းသည် စတုတ္ထဈာန်ကို ရ၏။ ဤအမည် ရှိသော ရဟန်းသည်သောတာပန်တည်း။ ဤအမည်ရှိသော ရဟန်းသည် သကဒါဂါမ်တည်း။ ဤအမည်ရှိသော ရဟန်းသည်အနာဂါမ်တည်း။ ဤအမည်ရှိသော ရဟန်းသည် ရဟန္တာတည်း။ ဤအမည်ရှိသော ရဟန်းသည်ဝိဇ္ဇာသုံးပါးကို ရ၏။ ဤအမည်ရှိသော ရဟန်းသည် အဘိညာဉ် ခြောက်ပါးကို ရ၏"ဟု ပြောဆိုကုန်အံ့။ ဤသို့ ပြောဆိုကြလျှင် ထိုလူတို့သည် ငါတို့အား ပေးလှူ သင့်သည်ဟု မှတ်ထင်ကြပေလိမ့်မည်။ ဤသို့လှူဒါန်းကြလျှင် ငါတို့သည် အညီအညွတ် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ မငြင်းခုံကြဘဲ ချမ်းသာစွာဝါကပ်ကြရပေလိမ့်မည်။ ဆွမ်းအတွက်လည်း မပင်ပန်းဘဲ ရှိကြရပေလိမ့်မည်"ဟု ပြောဆိုကြကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ လူတို့အား အချင်းချင်း၏ လူတို့ကုသိုလ်ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သောဈာန်မဂ်ဖိုလ်တရား၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ပြောခြင်းသည်သာလျှင် မြတ်၏ဟု သဘောတူညီကြလေ၏။

ထို့နောက် ထိုရဟန်းတို့သည် လူတို့အား အချင်းချင်း၏ လူတို့ကုသိုလ်ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါး ထက်လွန်မြတ်သော ဈာန်မဂ်ဖိုလ်တရား၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ပြောဆိုကြကုန်၏။

"ဤအမည်ရှိသော ရဟန်းသည်ပဌမဈာန်ကို ရ၏။ပ။ ဤအမည်ရှိသော ရဟန်းသည် အဘိညာဉ်ခြောက်ပါးကို ရ၏"ဟု ပြောဆိုကြကုန်၏။

ထိုအခါ ထိုလူတို့သည် "ငါတို့အား အရတော်ကြလေစွတကား၊ ငါတို့သည် ကောင်းစွာ ရကြပေစွတကား၊ အကြင်ငါတို့၏ အထံ၌ ဤကဲ့သို့သော ရဟန်းတော်များသည် ဝါကပ်တော်မူကြပေသည်တကား၊ အကျင့်သီလနှင့် ကောင်းသော တရားဓမ္မ ရှိကုန်သော ဤရဟန်းတို့ကဲ့သို့သော ရဟန်းတို့သည် ဤအခါမှ ရှေးက ငါတို့၏ အထံ၌ ဝါကပ်တော်မူကြဖူးပေတကား"ဟု အကြင် ဘောဇဉ် ခဲဖွယ် လျက်ဖွယ်သောက်ဖွယ်မျိုးတို့ကို မိမိတို့ မသုံးဆောင်ကြ မခဲကြ မလျက်ကြ မသောက်ကြကုန်၊ မိဘ သားမယားကျွန်အမှုလုပ် မိတ်ဆွေခင်ပွန်း ဆွေမျိုး သားချင်းတို့အား မပေးကြကုန်၊ ထိုဘောဇဉ် ခဲဖွယ် လျက်ဖွယ်သောက်ဖွယ်တို့ကို ရဟန်းတို့အားသာ ပေးလှူကြကုန်၏။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့အား အဆင်းလှခြင်း ဣန္ဒြေပြည့်ဖြိုးခြင်း မျက်နှာအဆင်း ကြည်လင်ခြင်းကိုယ်ရေအဆင်း အထူးကြည်လင်ခြင်း ရှိကြကုန်၏။

၆၈။ ဝါမှထကုန်သော ရဟန်းတို့၏ မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမျှော်ကန်တော့ရန် ချဉ်းကပ်ကြခြင်းသည်အလေ့အထပင် ဖြစ်၏။

ထိုအခါ သုံးလလွန်မြောက်၍ ဝါမှထကုန်သော ထိုရဟန်းတို့သည် ကျောင်းအိပ်ရာနေရာကို သိုမှီးပြီးလျှင်သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူ၍ ဝေသာလီပြည်သို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၏။ အစဉ်သဖြင့် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တောပြာသာဒ်ဆောင်ပေါက်သော ကျောင်းကြီး၌ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကိုရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ နေကြကုန်၏။

ထိုအခါ အရပ်လေးမျက်နှာတို့၌ ဝါမှထကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ပိန်ကြုံကြကုန်၏။ အသွေး
အသားခေါင်းပါးကြကုန်၏။ မလှသော ရုပ်အဆင်း ရှိကြကုန်၏။ (ဖက်ရွက်ရော်ကဲ့သို့)
ဖျော့တော့သော အဆင်းရှိကြကုန်၏။ (ကွန်ရွက်ဖြန့်ခင်းသကဲ့သို့) အကြောပြိုင်းပြိုင်းထသောကိုယ်
ရှိကြကုန်၏။ ဝဂ္ဂုဒ္ဓါမြစ်ကမ်းနေ ရဟန်းတို့သည်ကား လှပသော အဆင်း ရှိကြကုန်၏။
ပြည့်ဖြိုးသော ဣန္ဒြေရှိကြကုန်၏။ ကြည်လင်သော မျက်နှာအဆင်း ရှိကြကုန်၏။
အထူးကြည်လင်သော ကိုယ်ရေအဆင်းရှိကြကုန်၏။

အာဂန္တုရဟန်းတို့နှင့် အတူတကွ ဝမ်းမြောက်စွာ နှုတ်ဆက်စကား
ပြောကြားတော်မူခြင်းသည်ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားတို့၏ အလေ့အထပင် ဖြစ်၏။
ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝဂ္ဂုဒ္ဓါမြစ်ကမ်းနေ ရဟန်းတို့အား-
"ရဟန်းတို့ ကျန်းမာကြကုန်၏လော၊ မျှတကြကုန်၏လော၊ အညီအညွတ် ဝမ်းမြောက်
ဝမ်းသာမငြင်းမခံဘဲ ချမ်းသာစွာ ဝါကပ်ခဲ့ကြရကုန်၏လော၊ ဆွမ်းအတွက်လည်း မပင်မပန်းဘဲ
ရှိကြကုန်၏လော"ဟု မေးတော်မူရာကျန်း
မာကြပါသည် မြတ်စွာဘုရား၊ မျှတကြပါသည် မြတ်စွာဘုရား၊ တပည့်တော်တို့သည်
အညီ အညွတ်ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ မငြင်းမခံဘဲ ချမ်းသာစွာ ဝါကပ်ခဲ့ကြရပါသည် မြတ်စွာဘုရား၊
ဆွမ်း အတွက်လည်းမပင်မပန်းဘဲ ရှိကြပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။
ဘုရားသျှင်တို့သည် သိလျက်လည်း မေးတော်မူကုန်၏။ သိလျက်လည်း မေးတော်မမူကုန်။
အချိန်အခါကို သိ၍ မေးတော်မူကုန်၏။ အချိန်အခါကို သိ၍ မေးတော်မမူကုန်။
မြတ်စွာဘုရားတို့သည်အကျိုးနှင့်စပ်သည်ကို မေးတော်မူကုန်၏။ အကျိုးနှင့်မစပ်သည်ကို
မေးတော်မမူကုန်။ မြတ်စွာဘုရားတို့သည် အကျိုးနှင့်မစပ်သည်တို့ကို မဂ်ဖြင့်
ပယ်တော်မူပြီးဖြစ်ကုန်၏။ "တရားကိုသော်လည်း ဟောကုန်အံ့၊ တပည့်သာဝကတို့အား
သိက္ခာပုဒ်ကိုသော်လည်း ပညတ်ကုန်အံ့"ဟူသော အကြောင်းနှစ်မျိုးတို့ဖြင့်
ဘုန်းတော်ကြီးကုန်သော မြတ်စွာဘုရားတို့သည် ရဟန်းတို့ကို မေးတော်မူကုန်၏။
ထို့နောက်မြတ်စွာဘုရားသည် ဝဂ္ဂုဒ္ဓါမြစ်ကမ်းနေ ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့ သင်တို့သည်
အဘယ်သို့လျှင် အညီအညွတ် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ မငြင်းမခံဘဲ ချမ်းသာစွာ
ဝါကပ်ခဲ့ကြကုန်သနည်း၊ ဆွမ်းအတွက်လည်းမပင်မပန်းဘဲ ရှိကြကုန်သနည်း"ဟု
မေးတော်မူသောအခါ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို
ပြန်ကြားလျှောက်ထားကြကုန်၏။

ရဟန်းတို့ သင်တို့အား (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်တရား) ထင်ရှား ရှိကြပါ၏လောဟု (မေးတော်မူရာ) -
ထင်ရှားရှိပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။
ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည်
ဝမ်းရေး အတွက်လူတို့အား အချင်းချင်း၏ လူတို့ကုသိုလ်ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးထက်
လွန်မြတ်သော ဈာန်မဂ်ဖိုလ်တရား၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို အဘယ်ကြောင့်
ပြောဆိုကြကုန်ဘိသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤ (သင်တို့ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော
သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။
ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၁-မုသာဝါဒဝဂ် ၈-ဘူတာရောစနသိက္ခာပုဒ် (အဋ္ဌကထာ)အဖွင့်

၆၇။ အဋ္ဌမသိက္ခာပုဒ်၌ ဝတ္ထုစကားကို စတုတ္ထပါရာဇိကအဖွင့်၌ ဆိုခဲ့သည့်နည်းအတိုင်းသိပါ။ ဤကားအထူးတည်း..
ထိုသိက္ခာပုဒ်၌ မဟုတ်ဘဲ ပြောကုန်၏။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ ဟုတ်သဖြင့် ပြောကုန်၏။ ပုထုဇဉ်တို့သည် ဟုတ်သည်ကိုလည်း
ပြော၏။ အရိယာတို့ကား ဟုတ်သော်လည်း မပြော။ အရိယာတို့မှာ အပြားအားဖြင့်ယှဉ်သောစကားမည်သည် မရှိ။
အခြားသူတို့က မိမိဂုဏ်ကိုပြောလျှင်ကား မတားမြစ်ကုန်၊ ပြောခြင်းကြောင့်ပစ္စည်းများရ၏ဟု မသိကုန်သောအရိယာတို့သည်
ပြောခြင်းကြောင့်ရသောပစ္စည်းတို့ကို သုံးစွဲကုန်၏။

မေးတော်မူသောအခါ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို
ပြန်ကြားလျှောက်ထားကြကုန်၏အစရှိသည်တို့၌ တရားထူး၏ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုပြောသူတို့သည် ပြောကြ၏ဟု သိထိုက်၏။
ရဟန်းတို့ သင်တို့အား (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်တရား) ထင်ရှား ရှိကြပါ၏လောဟုမေးတော်မူသော် အားလုံးလည်း ထင်ရှားရှိပါသည်

မြတ်စွာဘုရားဟု ဝန်ခံကုန်၏။ အရိယာတို့၏ကိုယ်တွင်း၌ တရားထူးသည် ထင်ရှားရှိသည်သာတည်း။ ထိုအခါ

၁၈။ မြတ်စွာဘုရားသည် အရိယာတို့နှင့်ရောနေခြင်းကြောင့် "အချည်းနှီးသောယောက်ျားတို့"ဟု မဆိုမူ၍ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည်

စသည်ကို မိန့်တော်မူ၍ ဝမ်းရေး အတွက်စသည်ကို ဆိုပြီး၊ ထိုတွင် အခြားသောပုထုဇဉ်တို့၏စကားကို ကြား၍ "အရှင်ဘုရား အရှင်ဘုရားသည် သောတာပန်ဖြစ်တယ်ဆို"ဟု အစရှိသဖြင့် ကြည်ညိုကုန်သော လူတို့က (မေးသည်ရှိသော်) အရိယာတို့ သိက္ခာပုဒ်မပညတ်ရသေးသောကြောင့် အပြစ်မရှိဟု မြင်၍ စင်ကြယ်သောစိတ်ရှိသဖြင့် မိမိ၏၎င်း သူတစ်ပါး၏၎င်းတရားထူးရခြင်းကို ဝန်ခံကုန်၏။ အခြားသောပုထုဇဉ်သည် ဝမ်းအကြောင်းကြောင့် (ထိုအရိယာတို့၏)တရားထူး၏ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုဆို၍ ဆွမ်းကို ဖြစ်စေကုန်၏။ အရိယာတို့သည် ထိုဆွမ်းကို စင်ကြယ်သောစိတ်ဖြင့်သာယာသော်လည်း ဝမ်းရေးအတွက်တရားထူး၏ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ဆိုသကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် အလုံးစုံကို သိမ်းယူသည်နည်းဖြင့် "ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ဝမ်းရေး အတွက်"စသည်ကို မိန့်တော်မူပြီး၊ အကြွင်းကား စတုတဝ္ပါရာဇိကဝတ္ထုနှင့်တူသည်သာတည်း။ သိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၌လည်း သက်သက် ထို၌ ပါရာဇိ၎င်း ထုလွှစွဉ်း၎င်း(ဟောတော်မူ၏)၊ ဤ၌ကား ထင်ရှားရှိသောကြောင့် ပါစိတ်၎င်း ဒုက္ခ၎င်း ဟောတော်မူ၏။ ဤကား အထူးတည်း။ အကြွင်းကား ဆိုခဲ့သည့်နည်းအတိုင်းပင်တည်း။

=====

၅၇။ ၈-၆၉။ "အကြင်ရဟန်းသည် ရဟန်းမဟုတ်သော သူအား လူတို့၏ ကုသိုလ် ကမ္မပထတရားဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော ဈာန်မဂ်ဖိုလ်တရားကို ပြောကြားငြား အံ့၊ ပြောတိုင်းဟုတ်မှန်သော် (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြော ကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၈-ဘူတာရောစနသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၇၀။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤညွှတ်စတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို "ရဟန်း"ဟူ၍အလိုရှိအပ်၏။

ရဟန်းမဟုတ်သောသူ မည်သည် ရဟန်းယောက်ျား ရဟန်းမိန်းမကို ချန်ထား၍ ကြွင်းသော သူသည်ရဟန်းမဟုတ်သောသူ မည်၏။

လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော ဈာန်မဂ်ဖိုလ်တရား မည်သည် ဈာန်၊ ဝိမောက္ခ၊ သမာဓိ၊ သမာပတ်၊ ဉာဏ်အမြင်၊ မဂ်ကို ပွားများခြင်း၊ ဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်း၊ ကိလေသာကို ပယ်ခြင်း၊ စိတ်၏ အပိတ်အပင် 'နီဝရဏ' မှကင်းခြင်း၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာ ကျောင်းသင်္ခမ်း၌မွေ့လျော်ခြင်းတည်း။

ဈာန်ဟူသည် ပဌမဈာန် ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန် စတုတ္ထဈာန်တည်း။

ဝိမောက္ခဟူသည် ကိလေသာ ဆိတ်သုဉ်း၍ လွတ်မြောက်ခြင်း 'သုညတဝိမောက္ခ'၊

ကိလေသာအကြောင်းနိမိတ် မရှိ၍ လွတ်မြောက်ခြင်း 'အနိမိတ္တဝိမောက္ခ'၊ ကိလေသာ တောင့်တမှုမရှိ၍ လွတ်မြောက်ခြင်း 'အပ္ပဏီဟိတဝိမောက္ခ'တည်း။

သမာဓိဟူသည် ကိလေသာ ဆိတ်သုဉ်း၍ တည်ကြည်ခြင်း 'သုညတသမာဓိ'၊

ကိလေသာအကြောင်းနိမိတ် မရှိ၍ တည်ကြည်ခြင်း 'အနိမိတ္တသမာဓိ'၊ ကိလေသာ တောင့်တမှုမရှိ၍ တည်ကြည်ခြင်း 'အပ္ပဏီဟိတသမာဓိ' တည်း။

သမာပတ်ဟူသည် ကိလေသာ ဆိတ်သုဉ်း၍ ဝင်စားခြင်း 'သုညတသမာပတ်'၊

ကိလေသာအကြောင်းနိမိတ် မရှိ၍ ဝင်စားခြင်း 'အနိမိတ္တသမာပတ်'၊ ကိလေသာ တောင့်တမှုမရှိ၍ ဝင်စားခြင်း 'အပ္ပဏီဟိတသမာပတ်' တည်း။

ဝံ ကံအမြင်ဟူသည် ဝိဇ္ဇာသုံးပါးတည်း။

မဂ်ကို ပွားများခြင်းဟူသည် သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး သမ္မပ္ပဓာန်လေးပါး ဣဒ္ဓိပါဒ်လေးပါး

ဣန္ဒြေငါးပါးဗိုလ်ငါးပါး ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါး မြတ်သော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတည်း။

ဖိုလ်ကိုမျက်မှောက်ပြုခြင်းဟူသည် သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်း၊

သကဒါဂါမိဖိုလ်ကိုမျက်မှောက်ပြုခြင်း၊ အနာဂါမိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်း၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို

မျက်မှောက်ပြုခြင်းတည်း။

ကိလေသာကိုပယ်ခြင်းဟူသည် ရာဂကို ပယ်ခြင်း၊ ဒေါသကို ပယ်ခြင်း၊ မောဟကို ပယ်ခြင်းတည်း။

စိတ်၏ အပိတ်အပင် 'နီဝရဏ' မှ ကင်းခြင်းဟူသည် ရာဂမှ စိတ်၏ အပိတ်အပင် 'နီဝရဏ' ကင်းခြင်း၊ ဒေါသမှ စိတ်၏ အပိတ်အပင် 'နီဝရဏ' ကင်းခြင်း၊ မောဟမှ စိတ်၏ အပိတ်အပင် 'နီဝရဏ' ကင်းခြင်းတည်း။

ဆိတ်ငြိမ်ရာ ကျောင်းသင်္ခမ်း၌ မွေ့လျော်ခြင်းဟူသည် ပဌမဈာန်ဖြင့် ဆိတ်ငြိမ်ရာ ကျောင်းသင်္ခမ်း၌မွေ့လျော်ခြင်း၊ ဒုတိယဈာန်ဖြင့် ဆိတ်ငြိမ်ရာ ကျောင်းသင်္ခမ်း၌ မွေ့လျော်ခြင်း၊ တတိယဈာန်ဖြင့်ဆိတ်ငြိမ်ရာ ကျောင်းသင်္ခမ်း၌ မွေ့လျော်ခြင်း၊ စတုတ္ထဈာန်ဖြင့် ဆိတ်ငြိမ်ရာ ကျောင်းသင်္ခမ်း၌ မွေ့လျော်ခြင်းတည်း။

၇၁။ ပြောကြားငြားအံ့ဟူသည် ရဟန်းမဟုတ်သူအား ပဌမဈာန်ကို ဝင်စားခဲ့ပြီဟု ပြောဆိုသော ရဟန်းအား ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ပြောကြားငြားအံ့ဟူသည် ရဟန်းမဟုတ်သူအား ပဌမဈာန်ကို ဝင်စား၏ဟု ပြောဆိုသော ရဟန်းအားပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ပြောကြားငြားအံ့ဟူသည် ရဟန်းမဟုတ်သူအား ပဌမဈာန်ကို ဝင်စားနေ၏ဟု ပြောဆိုသောရဟန်းအား ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ပြောကြားငြားအံ့ဟူသည် ရဟန်းမဟုတ်သူအား ပဌမဈာန်ကို ရ၏ဟု ပြောဆိုသော ရဟန်းအားပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ပြောကြားငြားအံ့ဟူသည် ရဟန်းမဟုတ်သူအား ပဌမဈာန်ကို လေ့လာ၏ဟု ပြောဆိုသောရဟန်းအား ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ပြောကြားငြားအံ့ဟူသည် ရဟန်းမဟုတ်သူအား ပဌမဈာန်ကို ငါမျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီဟု ပြောဆို သောရဟန်းအား ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ပြောကြားငြားအံ့ဟူသည် ရဟန်းမဟုတ်သူအား ဒုတိယဈာန်ကို။ပ။ တတိယဈာန်ကို။

စတုတ္ထ ဈာန်ကိုဝင်စားခဲ့ပြီ၊ ဝင်စားသည်၊ ဝင်စားနေ၏၊ စတုတ္ထဈာန်ကို ရ၏၊ လေ့လာ၏။

စတုတ္ထဈာန်ကိုငါမျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီဟု ပြောဆိုသော ရဟန်းအား ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ပြောကြားငြားအံ့ဟူသည် ရဟန်းမဟုတ်သူအား ကိလေသာ ဆိတ်သုဉ်း၍ လွတ်မြောက်ခြင်း

'သုညတဝိမောက္ခ'ကို။ပ။ ကိလေသာ အကြောင်းနိမိတ် မရှိ၍ လွတ်မြောက်ခြင်း

'အနိမိတ္တဝိမောက္ခ'ကို။ ကိလေသာ တောင့်တမှု မရှိ၍ လွတ်မြောက်ခြင်း

'အပ္ပဏီဟိတဝိမောက္ခ'ကို။ ကိလေသာဆိတ်သုဉ်း၍တည်ကြည်ခြင်း 'သုညတသမာဓိ'ကို။

ကိလေသာ အကြောင်းနိမိတ် မရှိ၍ တည်ကြည်ခြင်း 'အနိမိတ္တသမာဓိ'ကို။ ကိလေသာ

တောင့်တခြင်း မရှိ၍ တည်ကြည်ခြင်း 'အပ္ပဏီဟိတသမာဓိ'ကို ဝင်စားခဲ့ပြီ၊ ဝင်စားသည်၊

ဝင်စားနေ၏၊ 'အပ္ပဏီဟိတသမာဓိ'ကို ရ၏၊ လေ့လာ၏၊ အပ္ပဏီဟိတသမာဓိကိုငါမျက်မှောက်

ပြုအပ်ပြီဟု ပြောဆိုသော ရဟန်းအား ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ပြောကြားငြားအံ့ဟူသည် ရဟန်းမဟုတ်သူအား ကိလေသာ ဆိတ်သုဉ်း၍ ဝင်စားခြင်း

'သုညတသမာပတ်' ကို။ပ။ ကိလေသာ အကြောင်းနိမိတ် မရှိ၍ ဝင်စားခြင်း

'အနိမိတ္တသမာပတ်'ကို။ ကိလေသာ တောင့်တခြင်း မရှိ၍ လွတ်မြောက်ခြင်း

'အပ္ပဏီဟိတသမာပတ်'ကို ဝင်စားခဲ့ပြီ၊ ဝင်စားသည်၊ ဝင်စားနေ၏၊ 'အပ္ပဏီဟိတသမာပတ်'ကို

ရ၏၊ လေ့လာ၏၊ အပ္ပဏီဟိတသမာပတ်ကို ငါမျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီဟု ပြောဆိုသော ရဟန်းအား

ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ပြောကြားငြားအံ့ဟူသည် ရဟန်းမဟုတ်သူအား ဝိဇ္ဇာသုံးပါးတို့ကို ဝင်စားခဲ့ပြီ၊ ဝင်စားသည်၊

ဝင်စားနေ၏၊ ဝိဇ္ဇာသုံးပါးကို ရ၏၊ လေ့လာ၏၊ ဝိဇ္ဇာသုံးပါးတို့ကို ငါမျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီဟု

ပြောဆိုသောရဟန်းအား ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ပြောကြားငြားအံ့ဟူသည် ရဟန်းမဟုတ်သူအား သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ကို။ပ။

သမ္မပ္ပဓာန်လေးပါးတို့ကို။ ဣဒ္ဓိပါဒ်လေးပါးတို့ကို ဝင်စားခဲ့ပြီ၊ ဝင်စားသည်၊ ဝင်စားနေ၏၊

ဣဒ္ဓိပါဒ်လေးပါးတို့ကိုရ၏၊ လေ့လာ၏၊ ဣဒ္ဓိပါဒ်လေးပါးတို့ကို ငါမျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီဟု

ပြောဆိုသော ရဟန်းအား ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

[illegible]

စတုတ္ထဈာန်ကိုလည်းကောင်း ရ၏။ လေ့လာ၏။ ဒုတိယဈာန်ကိုလည်းကောင်း။

စတုတ္ထဈာန်ကိုလည်းကောင်း၊ ငါမျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီဟု ပြောဆိုသော ရဟန်း အား
ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ပြောကြားငြားအံ့ဟူသည် ရဟန်းမဟုတ်သူအား ဒုတိယဈာန်ကိုလည်းကောင်း၊
သုညတဝိမောက္ခကိုလည်းကောင်း။ပ။ ငါ၏ စိတ်သည် မောဟမှလည်း အပိတ်အပင်ကင်းပြီဟု
ပြောဆိုသော ရဟန်းအားပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ပြောကြားငြားအံ့ဟူသည် ရဟန်းမဟုတ်သူအား ဒုတိယဈာန်ကိုလည်းကောင်း၊
ပဌမဈာန်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝင်စားခဲ့ပြီ၊ ဝင်စားသည်၊ ဝင်စားနေ၏၊ ဒုတိယဈာန်ကိုလည်းကောင်း၊
ပဌမဈာန်ကိုလည်းကောင်းရ၏၊ လေ့လာ၏၊ ဒုတိယဈာန်ကိုလည်းကောင်း၊
ပဌမဈာန်ကိုလည်းကောင်း၊ ငါမျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီဟုပြောဆိုသော ရဟန်းအား ပါစိတ်အာပတ်
သင့်၏။ပ။

«မူကို အကျဉ်းချုံးအပ်ပြီ»။

ပြောကြားငြားအံ့ဟူသည် ရဟန်းမဟုတ်သူအား ငါ၏ စိတ်သည် မောဟမှလည်း
အပိတ်အပင်ကင်း၏။ ပဌမဈာန်ကိုလည်း ဝင်စားခဲ့ပြီ၊ ဝင်စားသည်၊ ဝင်စားနေ၏၊ ငါ၏
စိတ်သည် မောဟမှလည်းအပိတ်အပင်ကင်း၏။ ပဌမဈာန်ကိုလည်း ရ၏၊ လေ့လာ၏၊ ငါ၏
စိတ်သည် မောဟမှလည်း အပိတ်အပင်ကင်း၏။ ပဌမဈာန်ကိုလည်း ငါမျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီဟု
ပြောဆိုသော ရဟန်းအား ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။ပ။

ပြောကြားငြားအံ့ဟူသည် ရဟန်းမဟုတ်သူအား ငါ၏ စိတ်သည် မောဟမှလည်း
အပိတ်အပင်ကင်း၏။ ငါ၏ စိတ်သည် ဒေါသမှလည်း အပိတ်အပင်ကင်း၏ဟု ပြောဆိုသော
ရဟန်းအားပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ပ။

ပြောကြားငြားအံ့ဟူသည် ရဟန်းမဟုတ်သူအား ပဌမဈာန်ကိုလည်းကောင်း၊
ဒုတိယဈာန်ကိုလည်းကောင်း၊ တတိယဈာန်ကိုလည်းကောင်း၊ စတုတ္ထဈာန်ကိုလည်းကောင်း၊
သုညတဝိမောက္ခကိုလည်းကောင်း။ပ။ အနိမိတ္တဝိမောက္ခကိုလည်းကောင်း၊
အပ္ပဏီဟိတဝိမောက္ခကိုလည်းကောင်း၊ သုညတသမာဓိကိုလည်းကောင်း၊
အနိမိတ္တသမာဓိကိုလည်းကောင်း၊ အပ္ပဏီဟိတသမာဓိကိုလည်းကောင်း၊
သုညတသမာပတ်ကိုလည်းကောင်း၊ အနိမိတ္တသမာပတ်ကိုလည်းကောင်း၊
အပ္ပဏီဟိတသမာပတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိဇ္ဇာသုံးပါးတို့ကိုလည်းကောင်း၊
သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ သမ္မပ္ပဓာန်လေးပါးတို့ကိုလည်းကောင်း၊
ဣဒ္ဓိပါဒ်လေးပါးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဣန္ဒြေငါးပါးတို့ကိုလည်းကောင်း၊
ဗိုလ်ငါးပါးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါးတို့ကိုလည်းကောင်း၊
မြတ်သောမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကိုလည်းကောင်း၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်ကိုလည်းကောင်း၊
သကဒါဂါမိဖိုလ်ကိုလည်းကောင်း၊ အနာဂါမိဖိုလ်ကိုလည်းကောင်း၊

အရဟတ္တဖိုလ်ကိုလည်းကောင်းဝင်စားခဲ့ပြီ၊ ဝင်စားသည်။ပ။ ရာဂကိုလည်း ငါစွန့်ပြီ၊
ဒေါသကိုလည်း ငါစွန့်ပြီ၊ မောဟကိုလည်း ငါစွန့်ပြီ၊ ဝေဠုအန်ပြီ၊ လွှတ်ပြီ၊ ပယ်ပြီ၊ စွန့်ပစ်ပြီ၊
ထိတ်လန့်စေပြီ၊ ကောင်းစွာ ထိတ်လန့်စေပြီ၊ ငါ၏ စိတ်သည်ရာဂမှလည်း အပိတ်အပင်ကင်းပြီ၊
ငါ၏ စိတ်သည် ဒေါသမှလည်း အပိတ်အပင် ကင်းပြီ၊ ငါ၏ စိတ်သည်မောဟမှလည်း
အပိတ်အပင် ကင်းပြီဟု ပြောဆိုသော ရဟန်းအား ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

၇၄။ ပြောကြားငြားအံ့ဟူသည် ရဟန်းမဟုတ်သူအား ပဌမဈာန်ကို ဝင်စားခဲ့ပြီဟု
ပြောဆိုလိုလျက်ဒုတိယဈာန်ကို ဝင်စားခဲ့ပြီဟု ပြောဆိုသော ရဟန်းအား (နားထောင်သူ)
သိနားလည်သော် ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။ (နားထောင်သူ) မသိနားမလည်သော် ဒုက္ကဋ်အာပတ်
သင့်၏။

ပြောကြားငြားအံ့ဟူသည် ရဟန်းမဟုတ်သူအား ပဌမဈာန်ကို ဝင်စားခဲ့ပြီဟု
ပြောဆိုလိုလျက်တတိယဈာန်ကို။ပ။ စတုတ္ထဈာန်ကို သုညတဝိမောက္ခကို အနိမိတ္တဝိမောက္ခကို
အပ္ပဏီဟိတဝိမောက္ခကိုသုညတသမာဓိကို အနိမိတ္တသမာဓိကို အပ္ပဏီဟိတသမာဓိကို
သုညတသမာပတ်ကို အနိမိတ္တသမာပတ်ကိုအပ္ပဏီဟိတသမာပတ်ကို ဝိဇ္ဇာသုံးပါးတို့ကို

ရဟန်းသည်သုညတဝိမောက္ခကို။ပ။ အနိမိတ္တဝိမောက္ခကို အပ္ပကိဟိတဝိမောက္ခကို
သုညတသမာဓိကို အနိမိတ္တသမာဓိကို အပ္ပကိဟိတသမာဓိကို ဝင်စားခဲ့ပြီ၊ ဝင်စားသည်၊
ဝင်စားနေ၏။ ထိုရဟန်းသည် အပ္ပကိဟိတသမာဓိကို ရ၏။ လေ့လာ၏။ ထိုရဟန်းသည်
အပ္ပကိဟိတသမာဓိကို မျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီဟုပြောဆိုသော ရဟန်းအား ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
ပြောကြားငြားအံ့ဟူသည် ရဟန်းမဟုတ်သူအား သင်၏ ကျောင်း၌ နေသော
ရဟန်းသည်သုညတသမာပတ်ကို။ပ။ အနိမိတ္တသမာပတ်ကို။ အပ္ပကိဟိတသမာပတ်ကို
ဝင်စားခဲ့ပြီ၊ ဝင်စားသည်၊ ဝင်စားနေ၏။ အပ္ပကိဟိတသမာပတ်ကို ရ၏။ လေ့လာ၏။
ထိုရဟန်းသည် အပ္ပကိဟိတသမာပတ်ကိုမျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီဟု ပြောဆိုသော ရဟန်းအား
ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

ပြောကြားငြားအံ့ဟူသည် ရဟန်းမဟုတ်သူအား သင်၏ ကျောင်း၌ နေသော ရဟန်းသည်
ဝိဇ္ဇာသုံးပါးတို့ကို။ပ။ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ကို။ သမ္မပ္ပဓာန်လေးပါးတို့ကို။ ဣဒ္ဓိပါဒ်လေးပါးတို့ကို။
ဣန္ဒြေငါးပါးတို့ကို။ ဗိုလ်ငါးပါးတို့ကို။ ဟေဇ္ဈင်္ဂဓနစံပါးတို့ကို။ မြတ်သော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကို။
သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို။ သကဒါဂါမိဖိုလ်ကို။ အနာဂါမိဖိုလ်ကို။ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ဝင်စားခဲ့ပြီ၊
ဝင်စားသည်၊ ဝင်စားနေ၏။ပ။ ထိုရဟန်းသည် ရာဂကို စွန့်ပြီ၊ ဒေါသကို စွန့်ပြီ၊ မောဟကို စွန့်ပြီ၊
ထွေးအန်ပြီ၊ လွှတ်ပြီ၊ ပယ်ပြီ၊ စွန့်ပစ်ပြီ၊ ထိတ်လန့်စေပြီ၊ ကောင်းစွာ ထိတ်လန့်စေပြီ၊ ထိုရဟန်း၏
စိတ်သည် ရာဂမှ အပိတ်အပင်ကင်းပြီ၊ ဒေါသမှ အပိတ်အပင် ကင်းပြီ၊ မောဟမှ အပိတ်အပင်
ကင်းပြီဟု ပြောဆိုသော ရဟန်းအားဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

ပြောကြားငြားအံ့ဟူသည် ရဟန်းမဟုတ်သူအား သင်၏ ကျောင်း၌ နေသော
ရဟန်းသည်ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ ပဌမဈာန်ကို။ပ။ ဒုတိယဈာန်ကို။ တတိယဈာန်ကို။ စတုတ္ထဈာန်ကို
ဝင်စားခဲ့ပြီ၊ ဝင်စားသည်၊ ဝင်စားနေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ စတုတ္ထဈာန်ကို ရ၏။
လေ့လာ၏။ ထိုရဟန်းသည်ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ စတုတ္ထဈာန်ကို မျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီဟု ပြောဆိုသော
ရဟန်းအား ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

ပြောကြားငြားအံ့ဟူသည် ရဟန်းမဟုတ်သူအား သင်၏ သင်္ကန်းကို သုံးဆောင်သော
ရဟန်းသည်၊ သင်၏ ဆွမ်းကို သုံးဆောင်သော ရဟန်းသည်၊ သင်၏ ကျောင်းအိပ်ရာနေရာကို
သုံးဆောင်သောရဟန်းသည်၊ သင်၏ သူနာ၏ အထောက်အပံ့ဖြစ်သော ဆေးအသုံးအဆောင်ကို
သုံးဆောင်သော ရဟန်းသည် ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ စတုတ္ထဈာန်ကို ဝင်စားခဲ့ပြီ၊ ဝင်စားသည်၊
ဝင်စားနေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ စတုတ္ထဈာန်ကို ရ၏။ လေ့လာ၏။ ထိုရဟန်းသည်
ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ စတုတ္ထဈာန်ကို မျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီဟု ပြောဆိုသော ရဟန်းအား ဒုက္ကဋ်အာပတ်
သင့်၏။

၇၆။ ပြောကြားငြားအံ့ဟူသည် ရဟန်းမဟုတ်သူအား သင်၏ ကျောင်းကို သုံးဆောင်သော
ရဟန်းသည်၊ ။ပ။ သင်၏ သင်္ကန်းကို သုံးဆောင်သော ရဟန်းသည်၊ သင်၏ ဆွမ်းကို
သုံးဆောင်သောရဟန်းသည်၊ သင်၏ ကျောင်းအိပ်ရာနေရာကို သုံးဆောင်သော ရဟန်းသည်၊
သင်၏ သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံးအဆောင်ကို သုံးဆောင်သော ရဟန်းသည်
ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ စတုတ္ထဈာန်ကို ဝင်စားပြီ၊ ဝင်စားသည်၊ ဝင်စားနေ၏။ ထိုရဟန်းသည်
ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ စတုတ္ထဈာန်ကို ရ၏။ လေ့လာ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ စတုတ္ထဈာန်ကို
မျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီဟု ပြောဆိုသော ရဟန်းအား ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏။

ပြောကြားငြားအံ့ဟူသည် ရဟန်းမဟုတ်သူအား သင်သည် အကြင်ရဟန်းကို
အကြောင်းပြု၍ကျောင်းကို ပေးလှူ၏။ပ။ သင်္ကန်းကို ပေးလှူ၏။ ဆွမ်းကို ပေးလှူ၏။
ကျောင်းအိပ်ရာနေရာကို ပေးလှူ၏။ သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံးအဆောင်ကို
ပေးလှူ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌စတုတ္ထဈာန်ကို ဝင်စားခဲ့ပြီ၊ ဝင်စားသည်၊ ဝင်စားနေ၏။
ထိုရဟန်းသည် ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ စတုတ္ထဈာန်ကို ရ၏။ လေ့လာ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌
စတုတ္ထဈာန်ကို မျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီဟု ပြောဆိုသောရဟန်းအား ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

၇၇။ ရဟန်းဖြစ်သူအား အမှန်ကို ပြောကြားငြားအံ့၊ အာပတ် မသင့်။ အစလင်္ကဉ်း
လွန်ကျူးသောရဟန်းအားလည်း အာပတ် မသင့်။
အဋ္ဌမ ဘူတာရောစနသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၇၇။ ရဟန်းဖြစ်သူအား အမှန်ကို ပြောကြားခြင်းအံ့ဟူသည် တရားထူးကိုသာ ရည်၍ မိန့်တော်မူ၏။
ပရိနိဗ္ဗာန်စံသောအခါဖြစ်စေ အကြားအခါဖြစ်စေ (စကားဖြင့်)အလွန်ဆွဲငင်အပ်သောရဟန်းသည် ရဟန်းအား ဟုတ်သည်ကို ပြောခြင်းငှာ အပ်၏။ ဗဟုသုတ ပရိယတ္တိ သီလဂုဏ်ကို ရဟန်းမဟုတ်သူအားလည်း ပြောကောင်း၏။ အစလွန်ကျူးသူအား အာပတ်မသင့်။ ရူးသောရဟန်းကို ဤသိက္ခာပုဒ်၌ မဟော။ အဘယ်ကြောင့်မဟောသနည်း၊ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်အား ရူးခြင်းသည်၎င်း စိတ်ပျံ့လွင့်ခြင်းသည်၎င်း မရှိသောကြောင့်တည်း။ မဟာပစ္စရိ၌စိစစ်ထားသည်မှာ "ဈာန်ရသောပုဂ္ဂိုလ်ကား ဈာန်လျော့သော် ရူးနိုင်၏။ ထိုသူသည် ဟုတ်မှန်စွာပြောခြင်းကြောင့် အာပတ်မသင့်ဟု မဆိုရ(အာပတ်သင့်၏)။ တရားထူး ထင်ရှားမရှိခြင်းကြောင့်တည်း" ။ အကြွင်းကား ထင်ရှားပြီ။

ဤသိက္ခာပုဒ်သည် ရှေး၌ မဆိုရသေးသော ကိုယ်ကြောင့်၎င်း နှုတ်ကြောင့်၎င်း ကိုယ်နှုတ်ကြောင့်၎င်း သုံးပါးသောအကြောင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်၏။ ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏။ သညာဖြင့်မလွတ်၊ စိတ်မပါဘဲသင့်၏။ ပညတ်တော်ကြောင့်သင့်ရ၏။ ကာယကံ ဝစီကံတည်း၊ ကုသိုလ် အဗျာကတစိတ်တို့ဖြင့် စိတ်နှစ်ပါး၊ သုခဝေဒနာ ဥပေက္ခာဝေဒနာအားဖြင့် ဝေဒနာနှစ်ပါးတို့ဖြင့် အာပတ်သင့်၏။

ဘူတရောစနသိက္ခာပုဒ် (အဋ္ဌကထာ)အဖွင့်ပြီးပြီ။

=====

၁-မုသာဝါဒဝဂ် ၉- ဒုဠ္လုလ္လာရောစန သိက္ခာပုဒ်

၇၈။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သောဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ သာကီဝင်မင်းသား အသျှင်ဥပနန္ဒသည် ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့နှင့် ခိုက်ရန်ဖြစ်၏။

ထိုအသျှင်ဥပနန္ဒသည် စေတနာနှင့် တကွဖြစ်သော သုက်လွှတ်မှုအာပတ်သို့ ရောက်၍ သံဃာအားထိုအာပတ်၏ ပရိဝါသ်ကို တောင်း၏။ သံဃာသည် ထိုအသျှင်ဥပနန္ဒအား ထိုအာပတ်၏ ပရိဝါသ်ကိုပေး၏။

ထိုအခါ သာဝတ္ထိပြည်တွင် မထင်ရှားသော အသင်းတစ်ခု၌ သံဃဘတ် ရှိ၏။

ထိုအသျှင်ဥပနန္ဒသည်ပရိဝါသ်ကျင့်သုံးနေစဉ်ဖြစ်၍ ဆွမ်းစားဇရပ်၌ အစွန်ဆုံးနေရာတွင် ထိုင်နေ၏။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည်ထိုဥပါသကာတို့ကို "ဥပါသကာတို့ သင်တို့ ချီးမွမ်းအပ်သော အိမ်သို့ ကပ်တတ်သော သာကီဝင်မင်းသားအသျှင်ဥပနန္ဒ ရဟန်းသည် အကြင်လက်ဖြင့်ပင် သဒ္ဓါကြည်ညို၍ လှူအပ်သော ဆွမ်းကို သုံးဆောင်၏။ ထိုလက်ဖြင့်ပင် လုံ့လပြု၍ သုက်ကို လွှတ်စေ၏။ ထိုအသျှင်ဥပနန္ဒသည် စေတနာနှင့်တကွ ဖြစ်သော သုက်လွှတ်မှု အာပတ်သို့ ရောက်၍ သံဃာအား ထိုအာပတ်၏ ပရိဝါသ်ကို တောင်း၏။ သံဃာသည် ထိုအသျှင်ဥပနန္ဒအား ထိုအာပတ်၏ ပရိဝါသ်ကို ပေး၏။ ထိုအသျှင်ဥပနန္ဒသည် ပရိဝါသ်ကျင့်သုံးနေရသော ကြောင့် အစွန်ဆုံးနေရာမှာ နေရ၏"ဟု ပြောဆိုကုန်၏။

အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် ရဟန်း၏ ရုန့်ရင်းသော အာပတ်ကို ရဟန်းမဟုတ်သူအား ပြောကြားကုန်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။ "ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ရဟန်း၏ ရုန့်ရင်းသော အာပတ်ကို ရဟန်းမဟုတ်သူ အား ပြောကြားကုန်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။

မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဗိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောကျ်ားတို့ သင်တို့သည် အဘယ့်ကြောင့် ရဟန်း၏ ရုန့်ရင်းသော အာပတ်ကို ရဟန်းမဟုတ်သူအား ပြောကြားကုန်ဘိသနည်း။ (မဂ်ဗိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောကျ်ားတို့ ဤ (သင်တို့ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၅၈။ ၉-၇၉။ "အကြင်ရဟန်းသည် ရဟန်း၏ ရုန့်ရင်းသော အာပတ်ကို ရဟန်းတို့၏ သမ္မုတိ ၂ မရဘဲ ရဟန်းမဟုတ်သူအား ပြောကြားခြင်းအံ့၊ (ထိုရဟန်း အား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၉-ဒုဠ္လုလ္လာရောစနသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၈၀။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို "ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။

ရဟန်း၏ဟူသည် အခြားသော ရဟန်း၏။

ရုန့်ရင်းသော အာပတ် မည်သည် ပါရာဇိကလေးပါး သံဃာဒိသိသံ

တစ်ဆယ့်သုံးပါးတို့တည်း။

ရဟန်းမဟုတ်သူ မည်သည် ရဟန်းယောက်ျား ရဟန်းမိန်းမကို ချန်ထား၍ <ကင်းကျန်သော သူသည် ရဟန်းမဟုတ်သောသူ မည်၏။

ပြောကြားငြားအံ့ဟူသည် မိန်းမအားလည်းကောင်း၊ ယောက်ျားအားလည်းကောင်း၊

လူအားလည်း ကောင်း၊ ရဟန်းအားလည်းကောင်း ပြောကြားငြားအံ့။

ရဟန်းတို့၏ သမ္မုတိ မရဘဲဟူသည် ရဟန်းတို့၏ သမ္မုတိကို ချန်ထား၍။

အာပတ်အပိုင်းအခြားရှိ၍ အမျိုး 'ဒါယကာ' အပိုင်းအခြား မရှိသော ရဟန်းတို့၏

သမ္မုတိသည် ရှိ၏။

အမျိုး 'ဒါယကာ' အပိုင်းအခြားရှိ၍ အာပတ်အပိုင်းအခြား မရှိသော ရဟန်းတို့၏

သမ္မုတိသည် ရှိ၏။

အာပတ်အပိုင်းအခြားလည်းရှိ အမျိုးအပိုင်းအခြားလည်း ရှိသော ရဟန်းတို့၏ သမ္မုတိသည် ရှိ၏။

အာပတ်အပိုင်းအခြားလည်းမရှိ အမျိုးအပိုင်းအခြားလည်း မရှိသော ရဟန်းတို့၏

သမ္မုတိသည် ရှိ၏။

အာပတ်အပိုင်းအခြား မည်သည် ဤမျှသော အာပတ်တို့ဖြင့် ပြောကြားအပ်၏ဟု

အာပတ်တို့ကို ပိုင်းခြား သတ်မှတ်ထားခြင်းတည်း။

အမျိုးအပိုင်းအခြား မည်သည် ဤမျှသော အမျိုးတို့၌ ပြောကြားအပ်၏ဟု အမျိုးတို့ကို

ပိုင်းခြား သတ်မှတ်ထားခြင်းတည်း။

အာပတ်အပိုင်းအခြားလည်းရှိ အမျိုးအပိုင်းအခြားလည်းရှိ မည်သည် ဤမျှသော အာပတ် တို့ဖြင့် ဤမျှလောက်ကုန်သော အမျိုးတို့၌ ပြောကြားအပ်၏ဟု အာပတ်တို့ကိုလည်း ပိုင်းခြား

သတ်မှတ်ထားခြင်း အမျိုးတို့ကိုလည်း ပိုင်းခြား သတ်မှတ်ထားခြင်းတည်း။

အာပတ်အပိုင်းအခြားလည်းမရှိ အမျိုးအပိုင်းအခြားလည်းမရှိ မည်သည် ဤမျှသော

အာပတ်တို့ဖြင့် ဤမျှသော အမျိုးတို့၌ ပြောကြားအပ်၏ဟု အာပတ်တို့ကိုလည်း မပိုင်းခြားခြင်း

အမျိုးတို့ကို လည်း မပိုင်းခြားခြင်းတည်း။

၈၁။ အာပတ်အပိုင်းအခြားရှိရာ၌ ပိုင်းခြားသတ်မှတ်၍ ထားအပ်ကုန်သော အာပတ်တို့ကို

ကြည့်၍ တစ်ပါးသော အာပတ်တို့ဖြင့် ပြောကြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

အမျိုးအပိုင်းအခြားရှိရာ၌ ပိုင်းခြားသတ်မှတ်၍ ထားအပ်ကုန်သော အမျိုးတို့ကို ကြည့်၍

တစ်ပါးသော အမျိုးတို့၌ ပြောကြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

အာပတ်အပိုင်းအခြားလည်းရှိ အမျိုးအပိုင်းအခြားလည်းရှိရာ၌ ပိုင်းခြားသတ်မှတ်၍

ထားသော အာပတ် ပိုင်းခြားသတ်မှတ်၍ ထားသော အမျိုးတို့ကို ကြည့်၍ တစ်ပါးသော

အာပတ်တို့ဖြင့် တစ်ပါးသော အမျိုးတို့၌ ပြောကြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

အာပတ်အပိုင်းအခြားလည်းမရှိ အမျိုးအပိုင်းအခြားလည်းမရှိရာ၌ အာပတ် မသင့်။

၁၉။။

၁-မုသာဝါဒဝဂ် ၉- ဒုဠုလ္လာရောစန သိက္ခာပုဒ်(အဋ္ဌကထာ)အဖွင့်

၇၈။ နဝမသိက္ခာပုဒ်၌ **ရုန့်ရင်းသော အာပတ် မည်သည် ပါရာဇိကလေးပါး သံဃာဒိသိသံ**

တစ်ဆယ့်သုံးပါးတို့တည်းဟူသောပါဠိ၌ ပါရာဇိကတို့ကို ရုန့်ရင်းသောသဒ္ဓါအနက်ကိုပြခြင်းငှာ ဟောတော်မူ၏။ သို့သော် ဤနေရာ၌ သံဃာဒိသေသံကို ဆိုလို၏ဟု အဋ္ဌကထာတို့၌ ဆိုထား၏။ ထိုတွင် ဤကား စိစစ်ခြင်းတည်း.. အကယ်၍ ပါရာဇိကကို ပြောသောရဟန်အား ပါစိတ်မသင့်ငြားအံ့ ရဟန်း ရဟန်းမတို့၏ တူသောပစ္စည်းဟူသောသဒ္ဓါ၌ အကြင်သဒ္ဓါ၌ ဘိက္ခုနီကို အလိုမရှိ၊ ထိုအလိုမရှိရာ၌ ရဟန်းကို ကြည့်ထား၍ ကြွင်းသောသူတို့ကို ရဟန်းမဟုတ်ဟု ဆိုသကဲ့သို့ ဤအတူ

ဤ(ရန်ရင်းသောအာပတ်အဖြစ်)ပါရာဇိကနှင့်သံဃာဒီသေသံတို့တူရာ၌လည်း အကယ်၍ ပါရာဇိကကို အလိုမရှိအံ့
"ရန်ရင်းသောအာပတ်မည်သည် သံဃာဒီသေသံ ၁၃.ပါး"ဟူသောစကားကို ဆိုထိုက်သည်ဖြစ်ရာ၏။ ထိုတွင် "အကြင်သူသည်
ပါရာဇိကသို့ရောက်၏။ ထိုသူသည် ရဟန်းအဖြစ်မှ သေ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုသူ၏အာပတ်ကိုပြောကြားသောရဟန်းအား
ဒုက္ကဋ်သင့်၏"ဟု တစ်ပါးပါးက ကြံစည်ရာ၏။ ဤသို့ဖြစ်သော် ပါရာဇိကကျသောရဟန်းကိုဆဲသောရဟန်းအားလည်း ဒုက္ကဋ်သို့
ရောက်ရာ၏။ သို့သော် ပါစိတ်အာပတ်သို့သာ ရောက်ရာ၏။ သာဓကကား "...။ ဤသို့ ပါဠိဖြင့် စိစစ်အပ်သော် ပါရာဇိကကို
ပြောကြားသောရဟန်းအားလည်း ပါစိတ်သာထင်၏(မြင်ရ၏)။ ထိုသို့ထင်သော်လည်း အလုံးစုံသောအဋ္ဌကထာတို့၌
ဆိုထားခြင်းကြောင့် အဋ္ဌကထာဆရာသည်သာ ဤ၌ ပမာဏတည်း။ အခြားသောစိစစ်ခြင်းသည် လိုရင်းမဟုတ်။
ရှေးကတည်းက .. "...ဟု ဆိုခဲ့သည့်မဟုတ်ပါလော။ မှန်၏ အဋ္ဌကထာဆရာတို့သည် ဘုရားရှင်၏အလိုကို သိကုန်၏။

ဤအကြောင်းဖြင့်လည်း ဤ(အဋ္ဌကထာဆရာတို့ဆိုသောစကားသာပမာဏအဖြစ်)ကို သိထိုက်၏။ (ဤသိက္ခာပုဒ်၌)
သမ္မုတိရသောရဟန်းကို ကြည်ထား၍ဟု ဆိုအပ်ပြီ။ သမ္မုတိရသောရဟန်း၏ပြောကြားခြင်းသည်
နောင်စောင့်စည်းခြင်းအကျိုးငှာ တစ်ဖန် ထိုသို့သောအာပတ်ကို မသင့်ရောက်စေခြင်းအကျိုးငှာ မြတ်စွာဘုရား ခွင့်ပြုတော်မူ၏။
ထိုရဟန်း၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို ဖော်ပြခြင်းငှာ သာသနာတော်၌ တည်ရာကိုမရခြင်းငှာ မဟုတ်။
ပါရာဇိကသို့ရောက်သောရဟန်းသည် တစ်ဖန် ထိုသို့သောရရှိသောအာပတ်သို့ မရောက်သဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်မည်သည် မရှိ၊
ထို့ကြောင့် "ပါရာဇိကတို့ကို ရန်ရင်းကြမ်းတမ်းသောသဒ္ဓါအနက်ပြခြင်းငှာ ဟောတော်မူ၏။ သံဃာဒီသေသံကို ဤ၌
အလိုရှိအပ်၏"ဟု အဋ္ဌကထာဆိုခြင်းသည် ကောင်းသောဆိုခြင်းသာဖြစ်၏။

၂၀။ ၈၀။ အာပတ်အပိုင်းအခြားရှိ၍စသည်တို့၌ ဟောထားသောဘိက္ခုသမ္မုတိသည် (အခြားပါဠိတော်)တစ်နေရာ၌မျှ
မလာ(မပါ)။ ဤ၌ ဟောအပ်သောကြောင့်သာ မပြတ်အာပတ်သင့်သောရဟန်းကိုတွေ့၍ "ဤသူသည် ဤသို့ သူတစ်ပါးတို့၌
အရှက်အကြောက်ခြင်းဖြင့်လည်း နောင်စောင့်စည်းခြင်းဖြစ်လိမ့်မည်"ဟု ထိုရဟန်း၏အကျိုးစီးပွားကို လိုလား၍
သုံးကြိမ်ပန်ပြော၍ သံဃာသည် ပြအပ်၏ဟု သိထိုက်၏။

=====

၈၂။ ရန်ရင်းသော အာပတ်၌ ရန်ရင်းသော အာပတ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍
ရဟန်းမဟုတ်သူအား ပြောကြားအံ့၊ ရဟန်းတို့၏ သမ္မုတိကို ချန်ထား၍ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
ရန်ရင်းသော အာပတ်၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ ရဟန်းမဟုတ်သူအား ပြောကြားအံ့၊
ရဟန်းတို့၏ သမ္မုတိကို ချန်ထား၍ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
ရန်ရင်းသော အာပတ်၌ မရန်ရင်းသော အာပတ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍
ရဟန်းမဟုတ်သူအား ပြောကြားအံ့၊ ရဟန်းတို့၏ သမ္မုတိကို ချန်ထား၍ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
မရန်ရင်းသော အာပတ်ကို ပြောကြားအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
သာမဏေ၏ ရန်ရင်းသော လွန်ကျူးခြင်း မရန်ရင်းသော လွန်ကျူးခြင်းကို ပြောကြားအံ့၊
ဒုက္ကဋ် အာပတ် သင့်၏။
မရန်ရင်းသော အာပတ်ကို ရန်ရင်းသော အာပတ်ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
မရန်ရင်းသော အာပတ်၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
မရန်ရင်းသော အာပတ်၌ မရန်ရင်းသော အာပတ်ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
၈၃။ **ဝတ္ထု (သုတ်လွှတ်မှု) ကို ပြောကြား၍ အာပတ်ကို မပြောကြားသော်လည်းကောင်း၊**
အာပတ် (သံဃာဒီသိသ်) ကို ပြောကြား၍ ဝတ္ထုကို မပြောကြားသော်လည်းကောင်း အာပတ်
မသင့်။ သမ္မုတိရသော ရဟန်း၊ ရူးသော ရဟန်း၊ အစလင်္ကဦး လွန်ကျူးသော
ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။
နဝမ ဒုဠုလ္လင်္ဂရောစနသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၈၂။ **မရန်ရင်းသော အာပတ်ကို ပြောကြားအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏**ဟူသည် ငါးပါးသောအာပတ်အစုတို့ကို
ပြောကြားသောသူအား ဒုက္ကဋ်။ မဟာပစ္စင်္ဂီ၌ ပါရာဇိကကိုပြောကြားသောရဟန်းအားလည်း ဒုက္ကဋ်ဟူသာ ဆိုထား၏။
သာမဏေ၏ ရန်ရင်းသော လွန်ကျူးခြင်း မရန်ရင်းသော လွန်ကျူးခြင်းကို ပြောကြားအံ့၊ ဒုက္ကဋ် အာပတ် သင့်၏ဟူသည်၌ အစမှ
ငါးပါးသောသိက္ခာပုဒ်တို့သည် ရန်ရင်းသောအာပတ်မည်၏။ ကြွင်းသောသိက္ခာပုဒ်တို့ကား မရန်ရင်း။
သုက္ကဝိဿဋ္ဌိကာယသံသဂ္ဂဒုဠုလ္လ အတ္တကာမတို့ကို (သာမဏေများအတွက်)လွန်ကျူးခြင်းတို့မည်၏ဟု
(ရှေးဆရာတို့)ဆိုထား၏။

၈၃။ **ဝတ္ထု (သုတ်လွှတ်မှု) ကို ပြောကြား၍**ဟူသည် "ဤရဟန်းသည် သုတ်လွှတ်ခြင်းသို့ရောက်၏။ ရန်ရင်းစွာပြောခြင်းသို့

ရောက်၏။ မိမိအတွက်မေထုန်ကိုအလှူခံ၏။ ကိုယ်လက်နှီးနှောခြင်းသို့ရောက်၏။"ဟု ဆိုသောရဟန်းအား အာပတ်မသင့်။
အာပတ် (သံဃာဒိသိသ်) ကို ပြောကြား၍ဟူသည်၌ "ဤသူသည် ပါရာဇိကသို့ ရောက်၏။ သံဃာဒိသေသ်၊ ထုလ္လစ္စဉ်း၊ ပါစိတ်၊
ပါဠိဒေသနီ ဒုတ္တဋ္ဌ၊ ဒုဗ္ဘာသီသို့ ရောက်၏။"ဟု ဆို၏။ အာပတ်မသင့်။ "ဤရဟန်းသည် သုတ်လွှတ်၍ သံဃာဒိသေသ်အာပတ်သို့
ရောက်၏(သင့်၏)"ဟု အစရှိသဖြင့် ဝတ္ထုနှင့်အာပတ်စပ်၍ ပြောသောရဟန်းအား အာပတ်သင့်၏။ အကြွင်းကား
ထင်ရှားသောအနက်ရှိသည်သာတည်း။

ကိုယ်စိတ်ကြောင့်၎င်း နှုတ်စိတ်ကြောင့်၎င်း ကိုယ်နှုတ်စိတ်ကြောင့်၎င်းဟူသော ဖြစ်ကြောင်းသုံးပါးရှိ၏။
ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏၊ သညာဖြင့်လွတ်၏၊ စိတ်ပါမှသင့်၏၊ လောက၌အပြစ်မရှိ၏၊ ကာယကံ ဝစီကံတည်း၊ အကုသိုလ်စိတ်
ဒုက္ခဝေဒနာဖြင့်သင့်၏။

=====

၁-မုသာဝါဒင် ၁၀-ပထဝီဓဏန သိက္ခာပုဒ်

၈၄။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် အာဠဝီပြည် အဂ္ဂိဠဝစေတီ၌
သီတင်းသုံးနေတော်မူ သောအခါ အာဠဝီပြည်သား ရဟန်းတို့သည် အမှုသစ်ကို ပြုလုပ်ကုန်သော်
မြေကို ကိုယ်တိုင်လည်း တူးဆွကုန်၏။ သူတစ်ပါးတို့ကိုလည်း တူးဆွစေကုန်၏။
လူတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် သာကီဝင်မင်းသား ဘုရားအနွယ်တော်ဖြစ်သော
ရဟန်းတို့သည် မြေကြီးကို ကိုယ်တိုင် တူးဆွကုန်ဘိသနည်း၊ သူတစ်ပါးတို့ကိုလည်း
တူးဆွစေကုန်ဘိသနည်း၊ သာကီဝင် မင်းသား ဘုရားအနွယ်တော်ဖြစ်သော ရဟန်းတို့သည်
တစ်ခုသော ဣန္ဒြေရှိသော အသက်ကို ညဉ်းဆဲကုန် ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရွတ်ချကုန်၏။
အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။
ရဟန်းတို့သည် ထိုလူတို့၏ ကဲ့ရဲ့ ရွတ်ချ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြသော စကားတို့ကို
ကြားကြသည် သာတည်း။ အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် အာဠဝီပြည်သား
ရဟန်းတို့သည် မြေကြီး ကို ကိုယ်တိုင် တူးဆွကုန်ဘိသနည်း၊ သူတစ်ပါးတို့ကို
တူးဆွစေကုန်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရွတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။
ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် မြေကြီးကို ကိုယ်တိုင် တူးဆွကုန်၏။ သူတစ်ပါးတို့ကိုလည်း
တူးဆွစေကုန်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။
မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏။)

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ သင်တို့သည်
အဘယ့်ကြောင့် မြေကြီးကို ကိုယ်တိုင် တူးဆွကုန်ဘိသနည်း၊ သူတစ်ပါးတို့ကို တူးဆွစေကုန်ဘိသနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ)
အချည်းနှီးဖြစ်သောယောက်ျားတို့ လူတို့သည် မြေကြီး၌ အသက် ရှိ၏ဟု ထင်မှတ်ကုန်၏။

(မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ ဤ (သင်တို့ပြုမိသောအမှု) သည်
မကြည်ညိုသေးသောသူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၅၉။ ၁၀-၈၅။ "အကြင်ရဟန်းသည် မြေကို တူးမူလည်း တူးငြားအံ့၊ တူးစေမူလည်း
တူးစေငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု
မိန့်တော်မူ၏)။

၁၀-ပထဝီဓဏနသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၈၆။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို
"ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။

မြေ မည်သည် မြေစစ် မြေတုဟူ၍ နှစ်မျိုး ရှိ၏။

မြေစစ် မည်သည် မြေမှုန့်သက်သက် မြေညက်သက်သက် ကျောက်ခဲအနည်းငယ်

ရှိသောမြေ ကျောက်စရစ်အနည်းငယ် ရှိသောမြေ အိုးခြမ်းကွဲအနည်းငယ် ရှိသောမြေ

ကျောက်ပြုတ်အနည်းငယ် ရှိသောမြေ သဲအနည်းငယ် ရှိသောမြေ မြေမှုန့်များသောမြေ

မြေညက်များသောမြေတည်း၊ မီးမလောင် သော မြေကိုလည်း မြေစစ်ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

လေးလထက် လွန်၍ မိုးစွတ်စိုသော မြေမှုန့်အစုအပုံ မြေညက်အစုအပုံကိုလည်း မြေစစ်ဟူ၍
ဆိုအပ်၏။

မြေတု မည်သည် ကျောက်ခဲသက်သက် ကျောက်စရစ်သက်သက် အိုးခြမ်းကွဲသက်သက်
ကျောက် ပြုတ်သက်သက် သဲသက်သက် **မြေမှုန့်အနည်းငယ်ရှိသောမြေ**
မြေညက်အနည်းငယ်ရှိသောမြေ ကျောက်ခဲ များသောမြေ **ကျောက်စရစ်များသောမြေ**
အိုးခြမ်းကွဲများသောမြေ ကျောက်ပြုတ်များသောမြေ သဲများသော မြေတည်း။ မီးလောင်သော
မြေကိုလည်း မြေတုဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ လေးလအောက် ယုတ်လျော့၍ မိုးစွတ်စို သော
မြေမှုန့်အစုအပုံ မြေညက်အစုအပုံကိုလည်း မြေတုဟူ၍ ဆိုအပ်၏။
တူးငြားအံ့ဟူသည် ကိုယ်တိုင်တူးအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
တူးစေငြားအံ့ဟူသည် သူတစ်ပါးကို တူးစေငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
တစ်ကြိမ်စေခိုင်းအပ်လျက် အကြိမ်များစွာ တူးငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

၁-မုသာဝါဒင် ၁၀-ပထဝီခဏန သိက္ခာပုဒ်(အဋ္ဌကထာ)အဖွင့်

၈၆။ ဒသမသိက္ခာပုဒ်၌ **မြေစစ်မြေတုဟူ၍ နှစ်မျိုး ရှိ၏**ဟူသော ဤပုဒ်တို့ဖြင့် မြေစစ်ကို၎င်း မြေတုကို၎င်း ပြ၏။
ကျောက်ခဲအနည်းငယ်စသည်တို့၌ နည်းသောကျောက်ရှိသောနေရာဟု အနက်ကိုမှတ်ထိုက်၏။ ထိုတွင်

၂၁။

လက်ဆုပ်ပမာဏထက်ကြီးသောကျောက်ကို 'ပါသဏ'ကျောက်ဟု သိထိုက်၏။ လက်ဆုပ်ပမာဏသည် ကျောက်စရစ်။
အိုးခြမ်းကွဲဟူသည် အိုးခြမ်းအပိုင်းအစ။ **ကျောက်ပြုတ်ဟူသည်=။ သဲဟူသည် သဲပင်တည်း။ မြေညက်များသောဟူသည်**
သုံးပုံနှစ်ပုံကမြေ၊ တစ်ပုံက ကျောက်စသည်တစ်မျိုးမျိုး။ **မီးမလောင် သော မြေဟူသည်** ခုံလောက်ပြုခြင်း သပိတ်ဖုတ်ခြင်း
အိုးလုပ်ခြင်းစသည်အားဖြင့် မီးလောင်ထားသောမြေ။ ၎င်းသည် အသီးအခြားမရှိ။
မြေညက်သက်သက်စသည်တို့တွင်းတစ်မျိုးမျိုးဟု သိထိုက်၏။ **ကျောက်စရစ်များသောမြေဟူသည်=။ 'ဟတ္ထိကုစ္ဆိ'**အရပ်၌
(မြေညက်) တစ်တောင်းပြည့်အောင်ဆောင်စေ၍ ကျင်း၌ ဆေး၍ မြေ၌ များသောအားဖြင့် ကျောက်စရစ်နည်းသည့်အဖြစ်ကို
သိ၍ ရဟန်းတို့သည် ကိုယ်တိုင် ရေကန်ကို တူးကုန်သတံ့။ အလယ်၌ **မြေမှုန့်အနည်းငယ်ရှိသောမြေ**

မြေညက်အနည်းငယ်ရှိသောမြေဟူသည်သော နှစ်ပုဒ်ရှိ၏။ ထိုနှစ်ပုဒ်သည် **ကျောက်များသောစသောငါးခု၌သာ ဝင်ကုန်၏။**
၎င်းငါးပါးအပေါင်းသည် မြေမှုန့်အနည်းငယ်ရှိသော မြေညက်အနည်းငယ်ရှိသောနှစ်ပုဒ်တို့၏အပြားကို ပြခြင်းတည်း။
ကိုယ်တိုင်တူးအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏ဟူသည်၌ တူးတိုင်းတူးတိုင်း ပါစိတ်။ **တစ်ကြိမ်စေခိုင်းအပ်လျက် အကြိမ်များစွာ**
တူးငြားအံ့ဟူသည် အကယ်၍လည်း တစ်နေ့လုံးတူး၏။ စေခိုင်းသောရဟန်းအား ပါစိတ်တစ်ကြိမ်သာသင့်၏။ အကယ်၍
(တူးသူက)ပျင်းသောကြောင့် အဖန်ဖန်စေခိုင်းသောရဟန်းအား စကားတိုင်းစကားတိုင်း ပါစိတ်။ ဤကား ပါဠိကိုဖွင့်ခြင်းတည်း။

ဤကား ပါဠိမှအလွတ်ဖွင့်ခြင်းတည်း.. "ရေကန်ကို တူးလော့"ဟု ခိုင်းသော် အပ်၏။ ရေကန်မည်သည်
တူအပ်သည်သာတည်း။ ထို့ကြောင့် ဤကား အပ်သောဝေါဟာရတည်း။ "ရေတွင်းကို တစ်ဘက်ဆည်ကန်ကို တွင်းကို
တူးလော့"ဟုစသည်တို့၌လည်း ဤအတူပင်။ "ဤနေရာ၌တူးလော့၊ ဤနေရာ၌ ရေကန်ကို တူးလော့"ဟု ဆိုခြင်းငှာ မအပ်။
"ဥကို တူးလော့၊ အမြစ်ကို တူးလော့"ဟု (ဘယ်ဥ ဘယ်အမြစ်ဟု) မမှတ်သားဘဲဆိုခြင်းငှာ အပ်၏။ "ဤနွယ်ကို တူးလော့၊
ဤနေရာ၌ ဥကို အမြစ်ကို တူးလော့"ဟု ဆိုခြင်းငှာ မအပ်။ ရေကန်ကို ရှင်းသောရဟန်းတို့သည် အကြင်ကျသောညွန့်ကို
အိုးတို့ဖြင့် ခပ်ယူခြင်းငှာ တက်ကောင်း၏။ ထိုကျသောညွန့်ကို ဖယ်ရှားခြင်းငှာ အပ်၏။ ပျစ်သောညွန့်ကို
(ခပ်ထုတ်ခြင်းငှာ)မအပ်။ နေပူ၌ ခြောက်သောညွန့်သည် ကွဲ၏။ ထို၌ မြေနုနှင့်မကပ်သောညွန့်ကို ဖယ်ခြင်းငှာ အပ်၏။
ရေရောက်ရာ၌ ရေလွှာသည် ဖြစ်၏။ လေတိုက်ခတ်သဖြင့် လှုပ်၏။ ၎င်းကို ဖယ်ခြင်းငှာ အပ်၏။

ရေကန်စသည်တို့၏ကမ်းပါးသည် ကွဲ၍ ရေအနီး၌ကျ၏။ အကယ်၍ မိုးရေစိုစွတ်သည်ဖြစ်၍ လေးလမကြာသေးအံ့
ဖြတ်ခြင်း ခွဲခြင်းငှာ အပ်၏။ လေးလမှအထက်

၂၂။ မအပ်။ အကယ်၍ ရေ၌သာကျအံ့ မိုးသည် လေးလကျော်ရွာသော်လည်း ရေ၌သာလျှင် (မိုး)ရေကျခြင်းကြောင့်
(ကမ်းပါးပြိုမြေပေါ်၌မကျခြင်းကြောင့်) အပ်၏။ ကျောက်ပြင်၌ ရေကန်ကို တူးကုန်၏။ အကယ်၍ ထို၌ ဦးစွာသာလျှင်
သိမ်မွေ့သောမြူသည်ကျ၏။ ၎င်းမြူကို မိုးစိုထား၏။ လေးလကျော်သော် မအပ်သောမြေစာရင်းဝင်ဖြစ်တော့၏။ ရေသည်
ကုန်ခန်းသော် ကန်ကို သုတ်သင်သောရဟန်းတို့သည် ၎င်းကို ပျက်စေခြင်းငှာ မအပ်။ အကယ်၍ ပထမကတည်းက
ရေပြည့်နေ၏။ နောက်မှ မြူသည် ကျ၏။ ၎င်းကို ပျက်စေခြင်းငှာ အပ်၏။ ထိုတွင် မိုးရွာသော်လည်း (ကန်)ရေ၌ပင်
(မိုး)ရေကျ၏။ ကျောက်ပြား၌ သိမ်မွေ့သောမြူသည် ရှိ၏။ မိုးရွာသော် ကပ်ငြိ၏။ ၎င်းကိုလည်း လေးလကျော်သော်
ပျက်စေခြင်းငှာ မအပ်။ အကယ်၍ မပြုအပ်သေးသောချိုင့်ဝှမ်း၌ တောင်ပိုသည် ပေါက်၏။ ချမ်းသာသလို ပျက်စေခြင်းငှာ

အပ်၏။ အကယ်၍ လွင်တည်းခေါင်၌ ပေါက်အံ့ မိုးရေထိသည်မှာ လေးလအတွင်းဖြစ်အံ့ (ပျက်စေခြင်းငှာ) အပ်၏။ သစ်ပင်စသည်တို့၌ တက်ကုန်သောချတို့၏မြေညက်၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်။ သတ္တဝါတို့၏ချေး ကြွက်ကျစ်စာ နွားခွာကြောင့်ဖြစ်သောဆူးအစရှိသည်တို့၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်တည်း။

နွားခွာဆူးမည်သည် နွားတို့၏ခွာသည်ဖြစ်အပ်သော (ခွာနင်းမှုကြောင့်ဖြစ်သော မြေအချွန်ဟူသော)ဆူးကို ဆိုလို၏။ အကယ်၍ အောက်မြေပြင်နှင့်စပ်နေအံ့ တစ်ရက်မျှလည်း မအပ်၊ လယ်ထွန်ရာ၌လည်း ထွန်သွားဖြင့်ဖြစ်အပ်သောမြေစိုက်ကို ယူရာ၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်။ ကျောင်းဟောင်းဖြစ်၍ အမိုးရှိသည်ဖြစ်စေ မရှိသည်ဖြစ်စေ လေးလကျော်မိုးရေစိုစွတ်နေလျှင် မြေစပ်ဖြစ်တော့၏။ ထိုကျောင်းဟောင်းမှ ကြွင်းကျန်သော အမိုးအုတ်ကို၎င်း အခြင်ရနယ်အစရှိသောအဆောက်အဦကို၎င်း "အုပ်ကိုယူအံ့ အခြင်ရနယ်အစရှိသည်ကိုယူအံ့ နံရံအခြေကိုယူအံ့ ပျဉ်ချပ်အခင်းကို၎င်း ကျောက်တိုင်ကို ယူအံ့"ဟု အမှတ်ဖြင့် ယူခြင်းငှာ အပ်၏။ ထိုယူသောအရာနှင့်အတူ မြေညက်တို့သည် ကျ၏အာပတ်မသင့်။ နံရံအခြေကိုယူသောရဟန်းအား အာပတ်သင့်၏။ မိမိယူသောအရာသည် မိုးရေမစွတ်သော် အာပတ်မသင့်။

အိမ်အတွင်း၌ မြေညက်ပုံသည် ရှိ၏။ ထို၌ တစ်နေ့မိုးစိုပြီးမှ အိမ်ကို မိုးကုန်သော် အကယ်၍ (မြေညက်)အားလုံးအားလုံးစိုစွတ်အံ့ လေးလကျော်သဖြင့် မြေစပ်ဖြစ်တော့၏။ သို့မဟုတ် အထက်အဖို့သာစိုအံ့ အတွင်းက မစိုအံ့ စိုသမျှကို ကပ္ပိယကို အပ်သောအခေါ်အဝေါ်ဖြင့်ဖယ်ရှား၍ အကြွင်းကို ချမ်းသာစွာသုံးခြင်းငှာအပ်၏။ ရေဖြင့်စိုစေ၍ တစ်ဆက်တည်းဖွဲ့စပ်အပ်သောမြေညက်သည်သာ မြေစပ်ဖြစ်၏။ (ရေဖြင့် မစိုဘဲ တစ်စပ်တည်းဖွဲ့စပ်နေသော)ကြွင်းသောမြေသည် မြေစပ်မဟုတ်။

၂၃။ လွင်တည်းခေါင်၌ မြေညက်တံတိုင်းကို မိုးရေစိုထားသည်မှာ လေးလကျော်ကြာလျှင် မြေစပ်ဖြစ်တော့၏။ ထို၌ ကပ်ငြိသော မြေမှုန့်ကို စိုသောလက်ဖြင့်ထိ၍ ယူခြင်းငှာ အပ်၏။ အကယ်၍ အုပ်တံတိုင်းဖြစ်အံ့ အိုးခြမ်းကွဲများသောအရာ၌ တည်၏။ ချမ်းသာသလို ပျက်စေခြင်းငှာ အပ်၏။ လွင်တည်းခေါင်၌ တည်ရှိသောမဏ္ဍပ်တိုင်ကို ထိုမှ ဤမှလှုပ်၍(နဲ့၍) မြေကိုပျက်စေ၍ ယူခြင်းငှာ မအပ်။ ဖြောင့်ဖြောင့်သာ နှုတ်ခြင်းကောင်း၏။ အခြားလည်းဖြစ်သော သစ်ပင်ခြောက်ဖြစ်စေ သစ်ငုတ်ခြောက်ဖြစ်စေ ယူသော(နှုတ်သော)ရဟန်းအား ဤနည်းအတိုင်းပင်တည်း။ အမှုသစ်အတွက် ကျောက်ကိုဖြစ်စေ သစ်ပင်ကိုဖြစ်စေ တုတ်ငယ်တို့ဖြင့် လှုပ်၍ လိမ့်စေလျက် သွားကုန်၏။ ထိုတွင် မြေသည် ပျက်စီး၏။ အကယ်၍ စင်ကြယ်သောစိတ်ဖြင့်လိုမ့်ကုန်အံ့ အာပတ်မသင့်။ သို့မဟုတ် (ကျောက်တုန်းလိုမ့်တာပဲ မြေပျက်လို့အရေးမကြီးပါဘူးဟူသော) ထိုညွှန်ပြအပ်သောအမြွတ်ဖြင့် မြေကို ခွဲလိုသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်အံ့ အာပတ်သင့်၏။ သစ်ခက်အစရှိသည်တို့ကို ဆွဲသောရဟန်းအားလည်း မြေ၌သစ်တို့ကို ခွဲသောရဟန်းတို့အားလည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်(မြေကိုခွဲလိုခြင်းသည် ထိုမြေမှမြေစာကိုယူလိုသောကြောင့်၎င်း သို့မဟုတ် ထိုမြေနေရာမြင့်နေသဖြင့်နိမ့်စေလိုသောကြောင့်၎င်း မြေကိုခွဲလိုစိတ်ဖြစ်နိုင်၏။ သို့မဟုတ်လျှင် မြေကိုခွဲလိုစိတ်မရှိနိုင်ဟုထင်၏)။

မြေ၌ အရိုး အပ် ငြောင့်စသည်တို့တွင် တစ်ခုခု ရိုက်ခြင်းငှာ၎င်း သွင်းခြင်းငှာ၎င်းမအပ်။ ကျင်ငယ်အဟုန်ဖြင့် မြေကိုခွဲအံ့ဟု စိတ်ဖြင့် ကျင်ငယ်ကိုသော်လည်း မစွန့်ရာ။ စွန့်ခြင်းကြောင့် ကွဲလျှင် အာပတ်သင့်၏။ မညီသောမြေကို ညီအောင် ပြုအံ့ တံမြက်စည်းဖြင့် ပွတ်တိုက်ခြင်းငှာလည်း မအပ်။ ဝတ်ကိုအဦးပြုသဖြင့်သာ တံမြက်လှည်းထိုက်၏။ တစ်ချို့သည် တောင်ဝှေးစွန်းဖြင့် မြေကို ထောင်းကုန်၏။ ခြေမဖြင့်ခြစ်တက်ကုန်၏။ "စင်္ကြံသွားရာနေရာကို ပြအံ့"ဟု အဖန်ဖန် မြေကိုခွဲလျက်စင်္ကြံသွားကုန်၏။ အားလုံးမအပ်။ ဝီရိယကိုချီမြှောက်ခြင်းအကျိုးငှာ ရဟန်းအတရားကိုပြသောရဟန်းသည် စင်ကြယ်သောစိတ်ဖြင့် စင်္ကြံသွားကောင်း၏။ လက်ကိုဆေးကြောအံ့"ဟု မြေကို ပွတ်ကုန်၏။ မအပ်။ မပွတ်တိုက်ဘဲ စိုသောလက်ကို မြေ၌ ထား၍ မြေမှုန့်ကို ယူခြင်းငှာအပ်၏။ အချို့ကပွေးဝဲအစရှိသည်တို့ဖြင့်အနာရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ အင်္ဂါကြီးငယ်တို့ကို ပွတ်တိုက်ကုန်၏။ မအပ်။

=====

၈၇။ မြေကြီး၌ မြေကြီးဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ တူးသော်လည်းကောင်း၊
တူးစေသော်လည်းကောင်း၊ ခွဲဖျက်သော်လည်းကောင်း၊ ခွဲဖျက်စေသော်လည်းကောင်း၊
မီးတိုက်သော်လည်းကောင်း၊ မီးတိုက်စေသော် လည်းကောင်း ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
မြေကြီး၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ တူးသော်လည်းကောင်း၊ တူးစေသော်လည်းကောင်း၊
ခွဲဖျက်သော် လည်းကောင်း၊ ခွဲဖျက်စေသော်လည်းကောင်း၊ မီးတိုက်သော်လည်းကောင်း၊
မီးတိုက်စေသော်လည်းကောင်း ဒုက္ခဋ္ဌအာပတ် သင့်၏။
မြေကြီး၌ မြေကြီးမဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ တူးသော်လည်းကောင်း၊
တူးစေသော်လည်း ကောင်း၊ ခွဲဖျက်သော်လည်းကောင်း၊ ခွဲဖျက်စေသော်လည်းကောင်း၊

မီးတိုက်သော်လည်းကောင်း၊ မီးတိုက်စေ သော်လည်းကောင်း အာပတ် မသင့်။

မြေကြီးမဟုတ်သည်၌ မြေကြီးဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ခဒူအာပတ် သင့်၏။

မြေကြီးမဟုတ်သည်၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ခဒူအာပတ် သင့်၏။

မြေကြီးမဟုတ်သည်၌ မြေကြီးမဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ အာပတ် မသင့်။

၈၈။ "ဤမြေကို သိလော့၊ ဤမြေကို ပေးလော့၊ ဤမြေကို ဆောင်ခဲ့လော့၊ ဤမြေဖြင့်

အလိုရှိ၏၊ ဤမြေကို အပ်စပ်အောင် ပြုလော့"ဟု ဆိုအံ့၊ အာပတ် မသင့်။

စေတနာ မရှိဘဲ တူးအံ့၊ သတိမေ့လျော့၍ တူးအံ့၊ အာပတ် မသင့်။

မသိသော ရဟန်း၊ ရူးသော ရဟန်း၊ အစလက်ဦး လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။

ဒသမ ပထဝီဓဇာနသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

ပဌမ မုသာဝါဒဝဂ် ပြီး၏။

မုသာဝါဒဝဂ်၏ အကျဉ်းချုပ်

မဟုတ်မမှန်ရာကိုပြောသော မုသာဝါဒသိက္ခာပုဒ်၊ နှုတ်လှံထိုးသော စကားကို ဆိုသော

ဩမသဝါဒသိက္ခာပုဒ်၊ ရဟန်းတို့ကို ကုန်းတိုက်သော ဘိက္ခုပေသုည သိက္ခာပုဒ်၊ ပုဒ်ပြိုင်တရားကို

ပို့ချသော ပဒသောဓမ္မသိက္ခာပုဒ်၊ အတူအိပ်သော သဟ သေယျသိက္ခာပုဒ်နှစ်ပါး၊ မာတုဂါမအား

တရားဟောသော ဓမ္မဒေသနာသိက္ခာပုဒ်၊ ဟုတ် မှန်ရာ ပြောကြားသော ဘူတာရောစနသိက္ခာပုဒ်၊

ရန်ရင်းသော အာပတ်ကို ပြော ကြားသော ဒုဠလ္လပတ္တိရောစနသိက္ခာပုဒ်၊ မြေကိုတူးသော

ပထဝီဓဇာနသိက္ခာပုဒ်တို့။

ဤကား အကျဉ်းချုပ်တည်း။

၈၇။ တူးသော်လည်းကောင်း၊ တူးစေသော်လည်းကောင်းဟူသည် ယုတ်စွအဆုံး ခြေမဖြင့်သော်၎င်း

တံမြတ်စည်းတံဖြင့်သော်၎င်း ကိုယ်တိုင်သော်လည်းတူးအံ့ သူတစ်ပါးအားသော်လည်း တူးစေအံ့၊ **ခွဲဖျက်သော်လည်းကောင်း၊**

ခွဲဖျက်စေသော်လည်းကောင်းအယုတ်အံ့အားဖြင့် ရေကိုသော်လည်းစွန့်လျက် ကိုယ်တိုင် ခွဲသော်၎င်း အခြားသူကို

ခွဲစေသော်၎င်း။ **မီးတိုက်သော်လည်းကောင်း၊ မီးတိုက်စေသော် လည်းကောင်း**ဟူသည် ယုတ်စွအဆုံး သပိတ်ကို ကိုယ်တိုင်

ဖုတ်သော်၎င်း အခြားသူကိုသော်လည်း ဖုတ်စေသော်၎င်း၊ အကြင်မျှသောအရပ်တို့၌ မီးကို ပေး(ရှို့)သော်၎င်း

ပေး(ရှို့)စေသော်၎င်း ထိုမျှလောက်သောအရပ်တို့အတိုင်း ပါစိတ်တို့ သင့်ကုန်၏။ သပိတ်ကို ဖုတ်သောရဟန်းသည်လည်း

ရှေးကဖုတ်ဖူးသောနေရာ၌ ဖုတ်ထိုက်၏။ မလောင်ဖူးသောမြေ၌ မီးကိုထားခြင်းငှာ မအပ်။ သပိတ်ဖုတ်သော

အိုးကင်း၏အထက်၌ မီးကိုထားခြင်းငှာ အပ်၏။ ထင်းတို့၏အထက်၌

၂၄။ ထား၏။ ထိုမီးသည် ထင်းတို့ကို လောင်၍ သွားသော် မြေကြီးကို လောင်၏။ မအပ်။ အုတ်

ဖုတ်ရခွက်စသည်တို့၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်။

ထိုတွင်လည်း အုတ်တို့၏အထက်၌သာ ထားခြင်းငှာ အပ်၏။ အဘယ်ကြောင့်နည်း.. ထိုအုတ်စသည်တို့က

လောင်စာမဟုတ်သောကြောင့်တည်း။ မှန်၏ ထိုအုတ်စသည်တို့သည် မီး၏လောင်စာမဟုတ်ကုန်။ ငုတ်ခြောက်

သစ်ပင်ခြောက်စသည်တို့၌လည်း မီးမရှိ။ ကောင်း။ အကယ်၍ မြေကြီးကို မရောက်မီပင် ငြိမ်းစေ၍ သွားအံ့ဟု ရှို့၏။

ရှို့။ ကောင်း၏။ နောက်၌ ငြိမ်းစေခြင်းငှာ မတက်နိုင်သော် အရာမဟုတ်သောကြောင့် အာပတ်မသင့်။ မြက်မီးရှူးကိုကိုင်၍

သွားသော် လက်၌လောင်သဖြင့် ချလိုက်၏။ အာပတ်မသင့်။ ကျရာအရပ်၌ပင် လောင်စာကိုပေး၍ မီးပြုခြင်းငှာ အပ်၏ဟု

မဟာပစ္စရိ၌ ဆိုထား၏။ လောင်သောမြေ၌ အကြင်မျှလောက်နေရာကို မီး၏အငွေ့သည်(အရှိန်သည်)

အစဉ်လိုက်ပြီ(လောင်ပြီ)၊ အားလုံးသောမီးလောင်ရာ၌ (မြေကို) ပျက်စေခြင်းငှာ အပ်၏ဟု ထိုမဟာပစ္စရိ၌ပင် ဆိုထား၏။

မသိသောရဟန်းသည် ပွတ်ကျည်နှင့်တကွမီးကို ဖြစ်စေ၍ လက်ဖြင့်မြှောက်၍ "အဘယ်ကိုပြုရမည်နည်း"ဟု ဆို၏။

"တောက်စေလော့"ဟု ဆိုထိုက်၏။ "လက်ကို မီးလောင်၏"ဟု ဆို၏။ "မီးမလောင်နိုင်သောအခြင်းအရာဖြင့်ပြုလော့"ဟု

ဆိုထိုက်၏။ "မြေ၌ချလော့"ဟု မဆိုကောင်း။ အကယ်၍ လက်၌မီးလောင်သော် ကျစေ၏(လွှတ်ချ၏)၊ "မြေကြီးကို ရှို့အံ့"ဟု

မကျစေသောကြောင့် အာပတ်မသင့်(မြေကြီးကိုရှို့လိုစိတ်မရှိ၊ ပူ၍လွှတ်ချခြင်းဖြစ်၍ အာပတ်မသင့်)။ ကျရာအရပ်၌ကား မီးကို

ပြုခြင်းငှာ အပ်၏ဟု ကုရုနိ၌ဆိုထား၏။

၈၈။ "ဤမြေကို သိလော့" အစရှိသည်တို့၌ ဤတိုင်၏တွင်းကို သိလော့၊ မြေညက်ခဲကြီးကို သိလော့၊ ဖွဲမြေညက်ကို

သိလော့၊ မြေညက်ခဲကြီးကို ပေးလော့၊ ဖွဲမြေညက်ကို ပေးလော့၊ မြေညက်ကို ဆောင်လော့၊ မြေဖုံးကို ဆောင်လော့၊ မြေညက်ဖြင့် အလိုရှိ၊ မြေဖုံးဖြင့်အလိုရှိ၏။ ဤတိုင်၏တွင်းကို အပ်စပ်အောင် ပြုလော့၊ ဤမြေညက်ကို အပ်စပ်အောင် ပြုလော့၊ ဤမြေဖုံးကို အပ်စပ်အောင် ပြုလော့ဟု အနက်ကို သိထိုက်၏။

စေတနာ မရှိဘဲ တူးအံ့ဟူသည် ကျောက် သစ်ပင်စသည်တို့ကို လိုမ့်ခြင်းကြောင့်၎င်း၊ တောင်ငှေးဖြင့်ထောက်၍ထောက်၍သွားခြင်းကြောင့်၎င်း မြေသည် ကွဲ၏။ ထိုမြေကွဲခြင်းသည် "ထိုသူသည် ခွဲအံ့"ဟု စေ့ဆော်၍ မခွဲသောကြောင့် **စေတနာ မရှိဘဲ တူးအံ့**ဟု မည်၏။ ဤသို့ စေတနာ မရှိဘဲ တူးသူအား အာပတ်မသင့်။ **သတိမေ့လျော့၍ တူးအံ့**ဟူသည် အခြားကိုအာရုံပြုစဉ်သော်၎င်း တစ်ဦးဦးနှင့်စကားပြောစဉ်သော်၎င်း မြေသည်ဖြင့်သော်၎င်း တောင်ငှေးဖြင့်သော်၎င်း မြေကို တူးလျက် ဖြစ်နေ၏။ ဤသို့ သတိမေ့လျော့၍ ရေးခြစ်သော်သူနှင့်ခွဲသောသူတို့အား အာပတ်မသင့်။ **မသိသော ရဟန်း**ဟူသည် အိမ်အတွင်း၌ မိုးစိုသောဝံးလွှမ်းသော်မြေကို "မအပ်သောမြေ"ဟု မသိ၊ "အပ်သောမြေ"ဟု မှတ်ထင်၍ ပျက်စေ၏။ "တူးအံ့ ခွဲအံ့ ပူစေအံ့"ဟု

၂၅။။ သိ၏။ သက်သက် စောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုးငှာ တူးရွင်းစသည်တို့ကိုသော်လည်း ထား၏။ လက်မီးလောင်သဖြင့်သော်လည်း မီးကို ချ၏။ ဤသို့ မသိသောရဟန်းအား အာပတ်မသင့်။ အကြွင်းကား ထင်ရှားပြီ။ ကိုယ်စိတ်ကြောင့်သော်၎င်း နှုတ်စိတ်ကြောင့်သော်၎င်း ကိုယ်နှုတ်စိတ်ကြောင့်သော်၎င်း သုံးပါးသောအကြောင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်၏။ ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏။ သညာဖြင့်လွတ်၏။ စိတ်ပါမှသင့်၏။ ပညတ်တော်အပြစ်တည်း။ ကာယကံ ဝစီကံဖြစ်၏။ စိတ်သုံးပါး ဝေဒနာသုံးပါးဖြင့်သင့်၏။

ပဌမ မုသာဝါဒဝဂ် ဒသမ ပထဝီခဏနသိက္ခာပုဒ်အဖွင့် ပြီး၏။

=====

၂-ဘူတဂါမဝဂ် ၁-ဘူတဂါမသိက္ခာပုဒ်

၈၉။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် အာဠဝီပြည် အဂ္ဂိဠဝစေတီ၌ သီတင်းသုံးနေတော် မူသောအခါ အာဠဝီပြည်သား ရဟန်းတို့သည် အမှုသစ်ကို ပြုလုပ်ကုန်သော် သစ်ပင်ကို ကိုယ်တိုင်လည်း ခုတ်ဖြတ်ကုန်၏။ သူတစ်ပါးတို့ကိုလည်း ခုတ်ဖြတ်စေကုန်၏။

အာဠဝီပြည်သား ရဟန်းတစ်ပါးသည်လည်း သစ်ပင်ကို ခုတ်ဖြတ်ရာ ထိုသစ်ပင်ကို စိုးအုပ်၍ နေသော နတ်သမီးသည် ထိုရဟန်းအား "အသျှင်ဘုရား မိမိ၏ ဗိမာန်ကို ပြုလုပ်လို၍ အကျွန်ုပ်၏ ဗိမာန်ကို မခုတ်ဖြတ်ပါလင့်"ဟု ဆို၏။ ထိုရဟန်းသည် (ထိုနတ်သမီး၏စကားကို)

နားမထောင်မှ၍ ခုတ်ဖြတ်မြဲ ခုတ်ဖြတ်လေရာ ထိုနတ်သမီး၏ **ကလေးလက်မောင်းကို**

ခုတ်ဖြတ်မိ၏။ ထိုအခါ ထိုနတ်သမီးအား "ငါသည် ဤရဟန်းကို ဤနေရာ၌ပင်

သတ်ဖြတ်လိုက်ရမူ ကောင်းလေစွ"ဟု အကြံ ဖြစ်၏။

ထို့နောက် ထိုနတ်သမီးအား "ငါသည် ဤရဟန်းကို ဤနေရာ၌ပင် သတ်ဖြတ်ခြင်းသည်

မသင့် လျော်ချေ၊ စင်စစ်သော်ကား မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ရမူ

ကောင်းလေရာ၏"ဟု အကြံဖြစ်ပြန်၏။

ထိုအခါ ထိုနတ်သမီးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအား ဤ အကြောင်းကို လျှောက်၏။ နတ်သမီး ကောင်းလေစွ ကောင်းလေစွ၊ နတ်သမီး သင်သည် ထိုရဟန်းကို မသတ်ဖြတ်ခြင်းသည် ကောင်းမွန်လှပေစွ၊ **နတ်သမီး သင်သည် အကယ်၍** ထိုရဟန်းကို

သတ်ဖြတ်မိပါမူ သင့်အား မကောင်းမူ (ပဿဝေယျ)တိုးပွားလေရာ၏။ နတ်သမီး သင်

သွားချေလော့၊ ဤမည်သော အရပ်၌ ရှိသော သစ်ပင်သည် (အုပ်စိုးသူ နတ်မှ) ကင်းဆိတ်၏။

ထိုသစ်ပင်ကို စွဲမှီ၍ နေလေလော့ဟု မိန့်တော်မူ၏။

လူတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် သာကီဝင်မင်းသား ဘုရားအနွယ်တော်ဖြစ်သော

ရဟန်းတို့သည် သစ်ပင်ကို ကိုယ်တိုင်လည်း ခတ်ဖြတ်ကုန်ဘိသနည်း၊ သူတစ်ပါးတို့ကိုလည်း

ခုတ်ဖြတ်စေကုန်ဘိသနည်း။ သာကီဝင်မင်းသား ဘုရားအနွယ်တော်ဖြစ်သော ရဟန်းတို့သည်

တစ်ခုသော ဣန္ဒြေရှိသော အသက်ကို အဘယ့်ကြောင့် ညှဉ်းဆဲကုန်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။

ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့သည် ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချ အပြစ်ပြ

ပြောဆိုကြသော ထိုလူတို့၏ စကားတို့ကို ကြားကြသည်သာ တည်း။ အလိုနည်းသော

ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် အာဠဝီပြည်သား ရဟန်းတို့သည် သစ်ပင်ကို ကိုယ်တိုင်လည်း

ခုတ်ဖြတ်ကုန်ဘိသနည်း၊ သူတစ်ပါးတို့ကိုလည်း ခုတ်ဖြတ်စေကုန်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။

ရွတ်ချက်ကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။

"ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် သစ်ပင်ကို ကိုယ်တိုင်လည်း ခုတ်ဖြတ်ကုန်၏။

သူတစ်ပါးတို့ကိုလည်း ခုတ်ဖြတ်စေကုန်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။

မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဗိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ သင်တို့သည် အဘယ့်ကြောင့် သစ်ပင်ကို ကိုယ် တိုင်လည်း ခုတ်ဖြတ်ကုန်ဘိသနည်း၊ သူတစ်ပါးတို့ကိုလည်း ခုတ်ဖြတ်စေကုန်ဘိသနည်း၊

(မဂ်ဗိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ လူတို့သည် သစ်ပင်၌ အသက်ရှိ၏ဟု

မှတ်ထင်ကြကုန်၏။ (မဂ်ဗိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သောယောက်ျားတို့ ဤ (သင်တို့ပြုမိသောအမှု)

သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၂-ဘူတဂါမဝဂ် ၁-ဘူတဂါမသိက္ခာပုဒ်(အဋ္ဌကထာ)အဖွင့်

၈၉။ သေနာသနဝဂ်၏ပထမသိက္ခာပုဒ်၌ နားမထောင်မှု၍ဟူသည် သူမစကားကို မနာယူဘဲ၊ ကလေးလက်မောင်းကို ခုတ်ဖြတ်မိ၏ဟူသည် မြောက်ထားသောပေါက်ဆိန်ကို ထိန်းထားခြင်းငှာ မတက်နိုင်၍ လူတို့၏မျက်စိအမြင်ကိုလွန်သော (နတ်)မင်းကြီးအထံမှရသော သစ်ပင်၌တည်သောဗိမာန်၌အိပ်နေသောကလေး၏လက်မောင်းကို သားမြတ်အရင်းမှပင် ဖြတ်မိပြီ။ ဤနေရာ၌ပင် သတ်ဖြတ်ခြင်းသည်

မသင့် လျော်ချေသည်၌ ဤကား အကျဉ်းအဖွင့်တည်း.. ဟိမဝန္တာ၌ ၁၅.ရက်တိုင်း နတ်အစည်းအဝေးရှိ၏။ ထို၌ သစ်ပင်တရားကို မေးကုန်၏ "သင်သည် သစ်ပင်တရား၌ တည်သလော မတည်သလော" ။ သစ်ပင်တရားမည်သည် သစ်ပင်ခုတ်သူတို့ကို သစ်ပင်စောင့်နတ်တို့သည် အမျက်မထွက်ခြင်းတည်း။ ထို၌ သစ်ပင်တရား၌ မတည်သောနတ်သည် နတ်စည်းဝေးပွဲသို့ ဝင်ခွင့်မရ။ ထို့ကြောင့် ဤနတ်သမီးသည် ဤသစ်ပင်တရား၌ မတည်ခြင်းအပြစ်ကိုမြင်၍၎င်း မြတ်စွာဘုရားမျက်မှောက်၌ ကြားနာထားသောတရားကိုအစဉ်အဆက်မေ့၍ မြတ်စွာဘုရား၏ဆန္ဒနိဗ္ဗာန်ဖြစ်သောကာလ၌ လေ့ကျက်သောအကျင့်ကိုအမှတ်ရခြင်းကြောင့်၎င်း ဤသို့အကြံဖြစ်ပြီ.. "ငါသည် ဤရဟန်းကို ဤနေရာ၌ပင် သတ်ဖြတ်ခြင်းသည် မသင့် လျော်ချေ" ။စင်စစ်သော်ကား မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ရမူ

ကောင်းလေရာ၏ဟူသည်၌ ဤကားသူမကြံစည်မိခြင်းတည်း.. "ဤရဟန်းသည် အဖရိုသောသားတည်း၊ မချွတ် မြတ်စွာဘုရားသည် ဤရဟန်း၏ ဤလွန်ကျူးမှုကို ကြား၍ (ဝိနည်း) စည်းကမ်း သတ်မှတ်လိမ့်မည်၊ သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်လိမ့်မည်"။ နတ်သမီး သင်သည် အကယ်၍(သစ္စာ တွံ ဒေဝတေ=သစေ အဇ္ဈ တွံ ဒေဝတေ)ဟူသည် ယနေ့ သင်သည် အကယ်၍။ (ပသဝေယျ)=ဖြစ်လေရာ၏။ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုနတ်ကို အမှတ်ရစေလို၍(သိစေလို၍)..

၂၆။ * "ရထားထိန်းသည် လှုပ်ရှားနေသောရထားကို ထိန်းသိမ်းသကဲ့သို့ ဖြစ်ပေါ်လာသောဒေါသကို စင်စစ် ထိန်းအံ့ ထိုသူကို ရထားထိန်းဟု ငါ ဆို၏။ မထိန်းနိုင်သူကို ရထားကြိုးကို ကိုင်သူဟု (ငါဆို၏) " ဟူသောဂါထာကို ရွတ်တော်မူပြီ။ ဂါထာအဆုံး၌ ထိုနတ်သမီးသည် သောတာပတ္တိဖိုလ်၌ တည်ပြီ။ တစ်ဖန် မြတ်စွာဘုရားသည် ရောက်လာသောပရိသတ်အား တရားကို ဟောတော်မူလို၍..

* "(ဆေးဆရာသည်)ပျံ့လာသောအဆိပ်ကို ဆေးတို့ဖြင့် ပယ်ဖျောက်သကဲ့သို့ ရဟန်းတစ်ပါးသည် ဖြစ်ပေါ်လာသောဒေါသကို ပယ်ဖျောက်၏။ ထိုရဟန်းသည် မြေသည် အရေဟောင်းကိုစွန့်သကဲ့သို့ (အောက်သံယောဇဉ်ငါးပါးဟူသော) ထိုဘက်ကမ်းကို စွန့်နိုင်၏"ဟု

ဤဂါထာကို ရွတ်ဆိုတော်မူပြီ။ ထိုတွင် ပထမဂါထာကို ဓမ္မပဒ၌ သင်္ဂါယနာ တင်ထား၏။ ဒုတိယ(ဂါထာ)ကို သုတ္တနိပါတ်၌ (တင်ထား၏)။ ဝတ္ထုကား ဝိနည်း၌ (တင်ထား၏)။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုနတ်အား တရားဟောလျက်ပင် ထိုနတ်အတွက်နေရာကို ဆင်ခြင်တော်မူသော် သင့်လျော်သောနေရာကို မြင်၍ "နတ်သမီး သွားလေတော့ ဤမည်သောနေရာရှိသစ်ပင်သည် ကင်းဆိတ်နေ၏။ ထို၌ ကပ်ရောက်လော့"ဟု ဆိုတော်မူပြီ။ ၎င်းသစ်ပင်းသည် အာဠဝီတိုင်း၌မဟုတ်၊ ဇေတဝန်ကျောင်းအတွင်း၌ (ဖြစ်၏)။ ထိုသစ်ပင်ပိုင်သောနတ်သည် စုတေပြီးပြီ၊ ထို့ကြောင့် "ကင်းဆိတ်၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထိုအခါမှစ၍ ထိုနတ်သည် ဘုရားထံမှ ရသည်ဖြစ်၍ ဘုရားကို ချဉ်းကပ်တက်သူဖြစ်ပြီ။ နတ်တို့စုဝေးမိသောအခါ တန်ခိုးကြီးသောနတ်တို့လာတိုင်း တန်ခိုးငယ်သောနတ်တို့သည် မဟာသမုဒ္ဒရာ၏ စကြာဝဠာတောင်အထိ ဆုတ်ပေးရကုန်၏။ သူမကား မိမိနေရာ၌ ထိုင်လျက်ပင် တရားတော်ကို နာ၏။ ပထမယာမိ၌ရဟန်းတို့မေးသော ပုစ္ဆာ အလယ်ယာမိ၌ နတ်တို့မေးသောပုစ္ဆာ အားလုံးကို ထို၌ထိုင်လျက်ပင် နာ၏။ နတ်မင်းကြီးလေးဦးတို့သည်လည်း မြတ်စွာဘုရားအားချဉ်းကပ်ပြီး ပြန်သောအခါ ထိုနတ်ကိုမြင်၍သာ ပြန်ကုန်၏။

=====

၆၀။ ၁၁-၉၀။ "ကြီးပွားသောအပေါင်းကိုဖျက်ဆီးခြင်းကြောင့် ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြ ကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၁-ဘူတဂါမသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၉၁။ ကြီးပွားသောအပေါင်းမည်သည် အမြစ်မျိုးစေ့

ပင်စည်မျိုးစေ့ အဆစ်မျိုးစေ့ အညွန့်မျိုးစေ့ ငါးခုမြောက် အစေ့မျိုးစေ့ဟူ၍ မျိုးစေ့ငါးမျိုးတည်း။

အမြစ်မျိုးစေ့ မည်သည် နန္ဒင်း ချင်းစိမ်း လင်းလေ ဆိတ်ဖူး မိဂုတ် ကုလားဆောင်းမေခါး

ပန်းရင်း နွားမြေရင်းတည်း။ ထိုမှတစ်ပါး အမြစ်၌ ဖြစ်ကုန်သော အမြစ်ကို စိုက်၍ ကောင်းစွာ

ပေါက်ရောက်ကုန်သော အပင်တို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤအလုံးစုံသည် အမြစ်မျိုးစေ့ မည်၏။

ပင်စည်မျိုးစေ့ မည်သည် ညောင်ဗုဒ္ဓဟေပင် ပညောင်ပင် ညောင်ကြတ်ပင် သဖန်းပင်

ခအောင်းပင် ညောင်ချဉ်ပင်တည်း။ ထိုမှတစ်ပါး ပင်စည်အကိုင်အခက်၌ ဖြစ်ကုန်သော

အကိုင်အခက်ကို စိုက်၍ ကောင်းစွာ ပေါက်ရောက်ကုန်သော အပင်တို့သည် ရှိကုန်၏။

ဤအလုံးစုံသည် ပင်စည်မျိုးစေ့ မည်၏။

အဆစ်မျိုးစေ့ မည်သည် ကြံပင် ဝါးပင် ကျူပင်တည်း။ ထိုမှတစ်ပါး အဆစ်၌ ဖြစ်ကုန်သော

အဆစ်ကို စိုက်၍ ကောင်းစွာ ပေါက်ရောက်ကုန်သော အပင်တို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤအလုံးစုံသည်

အဆစ် မျိုးစေ့ မည်၏။

အညွန့်မျိုးစေ့ မည်သည် ကညိုပင် ရုံးရိုင်းပင် (တောရုံးဖြူပင်) ပန်းမပင် (ခေါင်ရမ်းကြီးပင်)

တည်း။ ထိုမှတစ်ပါး အညွန့်၌ ဖြစ်ကုန်သော အညွန့်ကို စိုက်၍ ကောင်းစွာ

ပေါက်ရောက်ကုန်သော အပင် တို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤအလုံးစုံသည် အညွန့်မျိုးစေ့ မည်၏။

အစေ့မျိုးစေ့ မည်သည် ကောက်စပါး ပဲတည်း။ ထိုမှတစ်ပါး အစေ့၌ ဖြစ်ကုန်သော အစေ့ကို

စိုက်၍ ကောင်းစွာ ပေါက်ရောက်ကုန်သော အပင်တို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤအလုံးစုံသည်

အစေ့မျိုးစေ့ မည်၏။

၉၀။ ကြီးပွားသောအပေါင်းကိုဖျက်ဆီးခြင်းကြောင့်ဟူသည်၌ ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်ပြီးသော(အပင်)တို့ကို ကြီးပွားသော ခေါ်၏။

အပေါင်းဟူသည် အစု၊ ကြီးပွားကုန်သော(အပင်) အပေါင်းတို့သည် ကြီးပွားသောအပါင်း။ စိမ်းစိုစွာတည်ရှိသောသစ်ပင်တို့ ကို ခေါ်၏။ ဖျက်ဆီးသည်၏အဖြစ်သည် ဖျက်ဆီးခြင်း၊ ဖျက်ခြင်းခွဲခြင်းအစရှိသည်တို့ဖြင့် စိတ်တိုင်းကျ သုံးစွဲနိုင်သည့်အဖြစ်ဟု အနက်တည်း။ 'ထိုသို့သုံးစွဲနိုင်အောင်ပြုခြင်းကြောင့်' ကို ကြီးပွားသောအပေါင်းကိုဖျက်ဆီးခြင်းကြောင့်ဟု ခေါ်၏။ နိမိတ်အနက်၌ သတ္တမိဝိဘတ်သက်ထားခြင်းတည်း။ ကြီးပွားသောအပေါင်းကိုဖျက်ဆီးခြင်းအကြောင်းကြောင့် ကြီးပွားသော(အပင်)အပေါင်းကို ဖြတ်ခြင်းစသည့်အကြောင်းကြောင့် ပါစိတ်ဟု အနက်တည်း။

၂၇။ ၉၁။ ယခုအခါ ထိုကြီးပွားသောအပေါင်းကို ခွဲပြလိုသဖြင့် ကြီးပွားသောအပေါင်းမည်သည် ...မျိုးစေ့ငါးမျိုးတည်းဟု စသဖြင့် မိန့်တော်မူပြီ။ ထိုတွင် "ကြီးပွားသောအပေါင်းမည်သည်"စသည်ဖြင့် ကြီးပွားသော(အပင်)အပေါင်းကို ထုတ်ဆောင်၍ အကြင်အရာသည်ရှိသော် ကြီးပွားသောအပေါင်း(အပင်)သည် ဖြစ်၏။ ထိုကြီးပွားသော(အပင်)အပေါင်းကို ပြခြင်းငှာ "အမြစ်မျိုးစေ့"အစရှိသည်ကို ဆိုပြီဟု အဋ္ဌကထာဆရာတို့ မိန့်ဆိုကုန်၏။ ဤသို့ဆိုသော်လည်း "ထိုမှတစ်ပါး အမြစ်၌ ဖြစ်ကုန်သော အမြစ်ကို စိုက်၍ ကောင်းစွာ ပေါက်ရောက်ကုန်သော အပင်တို့သည် ရှိကုန်၏"ဟု အစရှိသည်တို့နှင့်မညီကုန်။ အမြစ်မျိုးစေ့သည်တို့သည် အမြစ်စသည်တို့၌ မဖြစ်ကုန်။ စင်စစ်သော်ကား အမြစ်စသည်တို့၌ ဖြစ်ကုန်သောထိုသစ်ပင်တို့ကို မျိုးစေ့သည် ပြုအပ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ဤဆိုလတ္တံ့သောနည်းဖြင့် အဖွင့်ကို သိထိုက်၏.. ကြီးပွားသောအပေါင်းမည်သည် ဝေဖန်ရမည့်ပုဒ်တည်း(ဖွင့်ရမည်ပုဒ်တည်း)။ ငါးမျိုးဟူသည် ဝေဖန်အပ်သောအပိုင်းအခြား(အရေအတွက်)တည်း။ မျိုးစေ့ဟူသည် ပိုင်းခြားအပ်(ရေတွက်အပ်သော)အရာဝတ္ထုကို ပြခြင်းတည်း။ ၎င်း၏အနက်တည်း။ မျိုးတို့ဖြင့်ဖြစ်ကုန်သောအရာတို့သည် မျိုးတို့ကြောင့်ဖြစ်ကုန်သောအရာတို့။ အပင်စသည်တို့၏အမည်တည်း။ နောက်တစ်နည်းကား မျိုးလည်းဟုတ်သောကြောင့်၎င်း ထွက်ကုန်သောအရွက်အမြစ်တို့လည်း ရှိကုန်သောကြောင့်၎င်း မျိုးတို့မည်၏(ဤဝိဂျီဟ်အရ အစေ့တစ်ခုတည်းကိုသာမျိုးဟုခေါ်ခြင်းမဟုတ်ဘဲ အမြစ်စသည်ကိုလည်း မျိုးဟုခေါ်၏။ ဤစကားဖြင့် သဲစိုစသည်တို့၌ ထားကုန်သောအရွက်အမြစ်ထွက်ကုန်သော ချင်းစသည်တို့ကိုလည်း သွင်းယူနိုင်၏။ ယခုအခါ သစ်ပင်တို့စတင်ဖြစ်ပေါ်ရာမျိုးစေ့တို့ကို ပြတော်မူလို၍ အမြစ်မျိုးစေ့စသည်ကို ဆိုတော်မူပြီ။ ၎င်းတို့၏အကျဉ်းကား ထင်ရှားပြီ။ အကျယ်၌ ထိုမှတစ်ပါး အမြစ်၌ ဖြစ်ကုန်သော အမြစ်ကို စိုက်၍ ကောင်းစွာ

ပေါက်ရောက်ကုန် သော အပင်တို့သည် ရှိကုန်၏၌ မျိုးမှဖြစ်သောမျိုးကို ပြ၏။ ထို့ကြောင့် အနက်ကို ဤသို့မှတ်ထိုက်၏။
အခြားလည်းဖြစ်သောပြီးပင် ဝက်မြေပင် ကြာပုဏ္ဏရိတ်ပင် ကြာဖြူပင် သင်းခွေပင်
သစ်ခွပင်အမြစ်စသည်ပြားကုန်သောအမြစ်တို့၌ ချုံနွယ်သစ်ပင်စသည်တို့သည် ပေါက်ကုန်၏။
ထိုအမြစ်၌ပေါက်ကုန်သောအပင်တို့ကို ပါဠိ၌ဆိုထားသော နန္ဒင်းစသည့်အလုံးစုံသောအပင်တို့သည် အမြစ်မျိုးတို့မည်ကုန်၏။
ပင်စည်မျိုးစသည်တို့၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်တည်း။ အိမ်ဂွေး နပဲ ရှားစောင်းကြီး ပင်လယ်ကသစ်ပင်
မဟာလှေခါးစသည်တို့သည် ဆိုပြီးသည်မှ အခြားသော ပင်စည်မျိုးတို့ ဖြစ်ကြ၏။ ဇီးဆောက်နွယ်
ကြာဟင်းနွယ်ကုလားလေပင်စသည်တို့သည် အဆစ်မျိုးတို့ဖြစ်ကြ၏။ သင်ပန်းလျော် မြတ်လေး လယ်ခေါင်းရန်းစသည်တို့သည်
အညွန့်မျိုးစေ့တို့ဖြစ်ကြ၏။ သရက်စေ့ သပြေစေ့ ပိန္နဲစေ့စသည်တို့သည် အစေ့မျိုးတို့တို့ဖြစ်ကြ၏။

=====

၉၂။ မျိုးစေ့၌ မျိုးစေ့ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ဖြတ်မူလည်း ဖြတ်အံ့၊ ဖြတ်စေ့မူလည်း
ဖြတ်စေ့အံ့၊ ခွဲဖျက်မူလည်း ခွဲဖျက်အံ့၊ ခွဲဖျက်စေ့မူလည်း ခွဲဖျက်စေ့အံ့၊ ချက်မူလည်း ချက်အံ့၊
ချက်စေ့မူလည်း ချက်စေ့အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
မျိုးစေ့၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ ဖြတ်မူလည်း ဖြတ်အံ့၊ ဖြတ်စေ့မူလည်း ဖြတ်စေ့အံ့၊
ခွဲဖျက်မူလည်း ခွဲဖျက်အံ့၊ ခွဲဖျက်စေ့မူလည်း ခွဲဖျက်စေ့အံ့၊ ချက်မူလည်း ချက်အံ့၊ ချက်စေ့မူလည်း
ချက်စေ့အံ့၊ ဒုက္ကဋ် အာပတ် သင့်၏။
မျိုးစေ့၌ မျိုးစေ့မဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ဖြတ်မူလည်း ဖြတ်အံ့၊ ဖြတ်စေ့မူလည်း
ဖြတ်စေ့အံ့၊ ခွဲဖျက်မူလည်း ခွဲဖျက်အံ့၊ ခွဲဖျက်စေ့မူလည်း ခွဲဖျက်စေ့အံ့၊ ချက်မူလည်း ချက်အံ့၊
ချက်စေ့မူလည်း ချက်စေ့အံ့၊ အာပတ် မသင့်။
မျိုးစေ့မဟုတ်သည်၌ မျိုးစေ့ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
မျိုးစေ့မဟုတ်သည်၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
မျိုးစေ့မဟုတ်သည်၌ မျိုးစေ့မဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ အာပတ် မသင့်။
၉၃။ "ဤမျိုးစေ့ကို သိလော့၊ ဤမျိုးစေ့ကို ပေးလော့၊ ဤမျိုးစေ့ကို ဆောင်ယူခဲ့လော့၊ ဤ
မျိုးစေ့ဖြင့် အလိုရှိ၏။ ဤမျိုးစေ့ကို အပ်အောင်ပြုလော့"ဟု ဆိုအံ့၊ အာပတ် မသင့်။
စေတနာမရှိသော ရဟန်း၊ သတိမေ့လျော့၍ ပြုမိသော ရဟန်း၊ မသိသော ရဟန်း၊ ရှူးသော
ရဟန်း၊ အစလက်ဦး လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။
ပဌမ ဘူတဂါမသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၉၂။ ယခုအခါ "ကြီးပွားသောအပေါင်းကိုဖျက်ဆီးခြင်းကြောင့် ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏"ဟူသည်၌ သညာအားဖြင့်
အပြစ်ရှိမရှိကို၎င်း ဖျက်ဆီးခြင်းအမျိုးမျိုးကို၎င်း ပြတော်မူလို၍ မျိုးစေ့၌ မျိုးစေ့ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍စသည်ကို မိန့်တော်မူပြီ။
ထိုတွင် "သလေးဆွမ်းတို့ကို ဘုဉ်းပေး၏"စသည်တို့၌ သလေးဆန်ဆွမ်းတို့ကို "သလေးဆွမ်း"ဟု ဆိုအပ်သကဲ့သို့ ဤအတူ
မျိုးစေ့မှဖြစ်သော အပင်ကို "မျိုးစေ့"ဟု ဟောတော်မူ၏ဟု သိထိုက်၏(အစေ့ကိုဆိုသော်လည်း အပင်ကိုယူဟုလို)။

၂၈။ "အစေ့အပေါင်း ကြီးပွားသောအပေါင်းကို ဖျက်ဆီးခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏"စသည်တို့၌ ဆိုအပ်သော
ကြီးပွားသော(အပင်)အပေါင်းမှ ထုတ်ယူထားသောအစေ့သည် ဒုက္ကဋ်ဝတ္ထုဖြစ်၏(ဤအလို အစေ့ကို ဖျက်ဆီးလျှင် ဒုက္ကဋ်)။
တစ်နည်းသော်ကား "ကြီးပွားသောအပေါင်းမည်သည်"ဟူသော သိက္ခာပုဒ်ဝိဘင်း၏ အစပုဒ်သည် ရှိ၏။
ကြီးပွားသောအပေါင်းဟူသောအဟုဒ်နှင့်အတူယှဉ်စပ်၍ "အကြင်အစေ့သည် ကြီးပွားသောအပေါင်းမည်၏။ ထိုအစေ့ကို
အစေ့အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ဓားငယ်အစရှိသည်တို့ကို ယူ၍ ကိုယ်တိုင်သော်လည်းဖြစ်၏။ သူတစ်ပါးကိုသော်လည်း ဖြတ်စေ့၏။
ကျောက်စသည်တို့ကိုယူ၍ ကိုယ်တိုင်သော်လည်း ခွဲ၏။ အခြားသူအားသော်လည်း ခွဲစေ၏။ မီးကိုသော်လည်း ဆောင်၍
ကိုယ်တိုင်သော်လည်းကျက်စေ၏။ သူတစ်ပါးကိုသော်လည်း ကျက်စေ၏။ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏ဟု အနက်ကို သိထိုက်၏
(ဤအလို အစေ့ကိုဖျက်ဆီးလျှင်လည်း ပါစိတ်သင့်၏)။ ပါဠိရှိသည့်အတိုင်းယူ၍ ကြီးပွားသောအပေါင်းမှလွတ်သော မျိုးစေ့ကို
ဖြတ်ခြင်းခွဲခြင်းစသည်ဖြင့် ဖျက်ဆီးသူအား ပါစိတ်ဟု မဆိုထိုက်။

ဤကား ဤနေရာ၌ အဆုံးအဖြတ်စကားတည်း.. ကြီးပွားသောအပေါင်းကို ဖျက်ဆီးသူအား ပါစိတ်၊
ကြီးပွားသောအပေါင်းမှလွတ်သော ငါးပါးသောမျိုးစေ့အပေါင်းကို ဖျက်ဆီးသူအား ဒုက္ကဋ်၊ မျိုးစေ့အပေါင်း
ကြီးပွားသောအပေါင်းသည် ရေဖြစ် မြေဖြစ်ဟု နှစ်မျိုးရှိ၏။ ထိုတွင် ရေဖြစ်သည် မုန့်ညှင်းစေ့မျှရှိသောမှော်ညှင်း
နှမ်းစေ့မျှရှိသော မှော်နှမ်းအားဖြင့် အရွက်ရှိသည်လည်းဖြစ်သော မရှိသည်လည်းဖြစ်သော အားလုံးသောမှော်မျိုးကို

ယုတ်စွာအဆုံး ရေလွှာကိုအစပြု၍ "ကြီးပွားသောအပေါင်း"ဟု သိထိုက်၏။ ရေလွှာမည်သည် အထက်၌ ကြမ်းသည် ကြမ်းသောအဆင်းရှိသည်(ဝါ)ဖက်သက်သီးအဆင်းရှိသည် ဖြစ်၍ အောက်၌ကား နည့်ပြီး ညိုသောအဆင်းရှိ၏။ ထိုတွင် အကြင်ရေမှော်၏အမြစ်သည် သက်ဆင်း၍ မြေ၌တည်သည် ဖြစ်၏။ ထိုရေမှော်အား မြေသည် တည်ရာဖြစ်၏။ အကြင်ရေမှော်သည် ရေ၌ လှည့်လည်၏။ ထိုရေမှော်အား ရေသည် တည်ရာဖြစ်၏။ မြေ၌တည်သောရေမှော်ကို တစ်ခုခုသောနေရာ၌ ဖျက်ဆီးသူ(ဝါ)နှုတ်ပြီးနေရာတစ်နေရာ၌ စိုက်သူအား ပါစိတ်။ ရေ၌လှည့်လည်နေသောမှော်ကို ဖျက်ဆီးသူအားသာလျှင် ပါစိတ်။ လက်တို့ဖြင့် ဟိုဟိုဒီဒီယက်၍ ရေချိုးခြင်းငှာ အပ်၏။ ရေအားလုံးသည် ရေမှော်၏နေရာတည်း။ ထို့ကြောင့် ထိုရဟန်းသည် လက်ဖြင့်ယက်၍ ရေချိုးကာမျှဖြင့် နေရာတစ်ပါးသောပြောင်းသည် မမည်။ စေတနာဖြင့်စေ့ဆော်၍ ရေနှင့်ကင်း၍ ရေမှမြှောက်ခြင်းငှာ မအပ်။ ရေဖြင့်အတူမြှောက်၍ တစ်ဖန် ရေ၌ထည့်ခြင်းငှာ အပ်၏။ ရေစစ်အပေါက်အကြားဖြင့် ထွက်၏။ ကပ္ပိ၍(အပ်စပ်အောင်ပြု၍=အကပ်ခံ၍ နောက်ထပ်စစ်၍)သာ ရေကို ဘုဉ်းပေးထိုက်၏။ ကြာညိုရှိသောကြာရုံ ပဒုမ္မာကြာရှိသောကြာရုံ အစရှိကုန်သော ရေ၌ဖြစ်သောနွယ်မြက်တို့ကို ရေမှထုတ်ဆောင်သောရဟန်းအား၎င်း ထိုရေ၌ပင် ဖျက်ဆီးသောရဟန်းအား၎င်း ပါစိတ်။ သူတစ်ပါးတို့ထုတ်ဆောင်ထားသည်ကို ဖျက်ဆီးသောရဟန်းအား ဒုက္ကဋ်။ ၎င်းတို့ကို အစေ့မျိုးစေ့၌ သွင်းယူပါ။ နှမ်းစေ့ပမာဏရှိသောမှော်နှမ်း မုန့်ညှင်းစေ့ပမာဏရှိသော မှော်ညှင်းဟူသော မှော်သည်လည်း ရေမှထုတ်ဆောင်ထားရာ၌ မညှိုးသေးခြင်းကြောင့် အညွန့်မျိုးစေ့၌ သွင်းပါ။

၂၉။ မဟာပစ္စရိစ္စသည်တို့၌ "မှော်ညှင်း မှော်နှမ်းရေလွှာအစရှိသည်တို့သည် ဒုက္ကဋ်ဝတ္ထုတို့"ဟု ဆိုထား၏။ ထိုတွင် အကြောင်းကို မမြင်။ အန္တကအဋ္ဌကထာ၌ "ပြည့်စုံသောကြီးပွားသောအပေါင်း(အပင်)မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် ဒုက္ကဋ်"ဟု ဆိုထား၏။ ထိုစကားသည်လည်း မညီ။ ကြီးပွားသောအပေါင်း၌ ပါစိတ်၊ မျိုးစေ့အပေါင်း၌ ဒုက္ကဋ် ပညတ်တော်မူ၏။ မပြည့်စုံသောကြီးပွားသောအပေါင်းမည်သောတတိယအဖို့သည် ပါဠိ၌လည်းမရှိ၊ အဋ္ဌကထာ၌လည်း မလာ။ သို့မဟုတ် ၎င်းသည် မျိုးစေ့အပေါင်း၌သွင်းခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည်ဟု ဆိုအံ့ ထိုသို့ဆိုခြင်းသည်လည်း မသင့်တော်၊ ထိုသို့ရှုအပ်သော မျိုးစေ့အပေါင်း၏ အပင်အပေါင်းမှ မဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ တစ်နည်းသော်ကား ဝိနည်းအလေးအပေါ့ရှိသည်တို့တွင် အလေး၌ ရပ်တည်ထိုက်ခြင်းသည် ဝိနည်းလက္ခဏာပင်တည်း။

ကုန်း၌ ပြတ်သောသစ်ပင်တို့၏ကြွင်းကျန်သော စိုသောသစ်ပင်သည်ရှိ၏။ ထို၌ ရေခတ်ပင် သင်းဝင်ပင် ပြင်းပင် ဝိနွယ်ပင်စသည်တို့၏အပင်သည် အထက်သို့ တိုးတက်၏။ ၎င်းအပင်ကို အပင်၌ သွင်းအပ်၏။ ထန်း အုန်းစသည်တို့၏အပင်သည် အထက်သို့ မတိုးတက်၊ ၎င်းကို မျိုးစေ့၌ သွင်းအပ်၏။ အသီးမသီးသောငှက်ပျောပင်တို့၏အပင်ကို အပင်၌ သွင်းအပ်၏။ အသီးသီးသောငှက်ပျောပင်ကို အစေ့၌ သွင်းရ၏။ အသီးရှိသောငှက်ပျောပင်သည် စိမ်းညိုသေးသမျှ အပင်စာရင်း၌သွင်းရ၏။ ဝါးပင်သည်လည်း ထိုအတူပင်။ အဖျားမှ စ၍ ခြောက်လာသောအခါ အစေ့၌စာရင်း၌သွင်းရ၏။ အဘယ်အစေ့စာရင်း၌သွင်းရမည်ဆိုလျှင် အဆစ်အစေ့စာရင်း၌သွင်းရမည်။ ထိုငှက်ပျောပင်မှ (တစ်ဖန်)ဖြစ်သလော၊ မဖြစ်ပါ။ အကယ်၍ (တစ်ဖန်)ဖြစ်ငြားအံ့ အပင်စာရင်း၌သွင်းရ၏။ နပဲပင်စသည်တို့ကိုဖြတ်၍ ပုံထား၏။ ပုံထားသောအရိုးတို့မှ တစ်တောင်မျှလောက်သောအခက်တို့ ထွက်စေဦးတော့ အစေ့စာရင်းသွင်းရ၏။ ထိုတွင် မဏ္ဍပ်အတွက်၎င်း စည်းရိုးအတွက်၎င်း (စိုက်ပျိုးထားသောအပင်များ၏)နွယ်တင်ရန်အတွက်၎င်း မြေ၌စိုက်ကုန်၏။ အမြစ်တို့သည်၎င်း အရွက်တို့သည်၎င်း ထွက်ကုန်သော် တစ်ဖန် အပင်စာရင်းဝင်ကုန်၏။ အမြစ်မျှသော်၎င်း အရွက်မျှသော်၎င်း ထွက်ကုန်သော် အစေ့စာရင်းသာဝင်ကုန်၏။

တစ်ခုခုသောမျိုးစေ့တို့ကို မြေ၌ ရေဖြင့် သွင်းလောင်း၍သော်၎င်း အိုးကင်းစသည်တို့၌ မြေအစိုကိုထည့်၍သော်၎င်း ထားကုန်၏။ အားလုံး အမြစ်မျှဖြစ်စေ အရွက်မျှဖြစ်စေ ထွက်ကုန်သော်လည်း အစေ့တို့သာဖြစ်ကုန်သေး၏။ အကယ်၍ အမြစ်တို့နှင့် အထက်မျှ အညွန့်တို့လည်း ထွက်အံ့၊ အညွန့်တို့သည် မစိမ်းသေးသမျှ အစေ့သာဖြစ်၏။ ပဲနောက်အစရှိသည်တို့၏အရွက်တို့သည် ထွက်ကုန်သော်၎င်း ကောက်စသည်တို့၏အညွန့်စိမ်း၍ အရွက်တို့စိမ်းညိုကုန်သော် အပင်စာရင်းဝင်ကုန်၏။ ထန်းစေ့တို့၌ ဦးစွာ ဝက်အစွယ်ကဲ့သို့ အမြစ်(အညောက်)ထွက်၏။ သို့သော် အထက်၌ အရွက်လိပ်မထွက်သေးသမျှ အစေ့သာဖြစ်၏။ အုန်းသီး၏အခွံကို ခွဲ၍ သွားစွယ်ကဲ့သို့ အညွန့်သည်

၃၀။

ထွက်၏။ သမင်ချိုနှင့်တူစွာ စိမ်းညိုသောအရွက်လိပ်မထွက်သေးသမျှ အစေ့သာတည်း။ အမြစ်မထွက်သော်လည်း ထိုသို့သဘောရှိသော အရွက်လိပ်ဖြစ်သော် အမြစ်မရှိအပင်စာရင်းသွင်းရ၏။

သရက်စေ့စသည်တို့ကို ကောက်ပင်စသည်တို့ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ထိုက်ကုန်၏။ ကြည်းပေါင်းပင်ဖြစ်စေ၊ သစ်ပင်၌ဖြစ်၍သစ်ပင်ကိုပုံးလွှမ်းတက်သောအခြားသောအပင်ဖြစ်စေ ရှိ၏။ သစ်ပင်သည်သာ ၎င်း၏တည်ရာဖြစ်၏။ ၎င်းကို

ဖျက်ဆီးသူအား၎င်း ထိုမှ နှုတ်သူအား၎င်း ပါစိတ်။ အမြစ်မရှိသောနွယ်တစ်မျိုးသည် ရှိ၏။ လက်စွပ်ကဲ့သို့ တောချုံ၏အရိုးတို့ကို ရစ်ပတ်တက်၏။ ၎င်းအားလည်း ကြည်းပေါင်းပင်အတိုင်း ဆုံးဖြတ်ထိုက်၏။ အိမ်တံခါး တံတိုင်း ပွတ်တိုင် စေတီစသည်တို့၌ စိမ်းညိုသော မှော်သည် ရှိ၏။ နှစ်ရွက်သုံးရွက်မဖြစ်သေးသမျှ အညွန့်အစေ့၌ သွင်းပါ။ အရွက်တို့ ဖြစ်ကုန်သော် ပါစိတ်ဝတ္ထုပစ္စည်း ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုသို့သောအရာတို့၌ အင်္ဂတေမလိမ်းကျန်ကောင်း။ သာမဏေက လိမ်းကျန်ထားသည်ကို အထက်မှ ဆေးသုတ်ခြင်းငှာ အပ်၏။ အကယ်၍ နွေအခါ၌ ခြောက်သောမှော်(ရေညို)သည် ရှိ၏။ ၎င်းကို တံမြတ်စည်းစသည်ဖြင့် ပွတ်၍ဖယ်ခြင်းငှာ အပ်၏။ သောက်ရေအိုးစသည်တို့အပြင်၌ ရေညိုသည် ဒုက္ကဋ်ဝတ္ထုပစ္စည်းဖြစ်၏။ အတွင်းကား အာပတ်(အင်္ဂါ)မလောက် (အာပတ်အင်္ဂါမမြောက်)။ ဒန်ပူ မုန့်စသည်တို့၌ရှိသော မှိုတို့သည်လည်း အာပတ်အင်္ဂါမမြောက်။ ၎င်းနှင့်ပတ်သက်၍ "အကယ်၍ ဝေဇနီဖြင့်အချောကိုင်ထားသောနံရံ၌ မှိုတက်သော် အဝတ်ကို ရေစွတ်၍ ညှစ်၍ ပွတ်ထိုက်၏"ဟု ဘုရားဟောတော်မူ၏။

ကျောက်မှဖြစ်ကုန်သော စိမ်းသော အရွက်မရှိကုန်သော ကျောက်ပွေး ကျောက်မှော် ကျောက်ချဉ်စသည်တို့သည် ဒုက္ကဋ်ဝတ္ထုတို့ဖြစ်ကြ၏။ မှိုသည် ငုံနေသေးလျှင် ဒုက္ကဋ်ဝတ္ထုဖြစ်၏။ ပွင့်သောကာလမှစ၍ အာပတ်အင်္ဂါမမြောက်။ စိုသောအပင်မှ မှိုကိုယူသော် သစ်ခေါက်ကို ပျက်ဆီးစေ၏။ ထို့ကြောင့် ထို၌ ပါစိတ်။ သစ်ပင်၏အပွေး၌လည်း(အပွေးကိုခွဲရာ၌လည်း) ဤနည်းအတိုင်းပင်။ နပဲပင် ရေခံတက်ပင်အစရှိသည်တို့၏အပွေးတို့သည် သစ်ပင်မှ လွတ်လျက်ရှိ၏။ ၎င်းကိုယူသော် အာပတ်မသင့်။ အစေးသည်လည်း သစ်ပင်မှ လွတ်၍တည်ရှိသော်၎င်း သစ်ပင်အခြောက်၌ကပ်ငြိနေသော်၎င်း ယူကောင်း၏။ သစ်ပင်အစိုမှ မယူကောင်း။ ချိပ်၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်တည်း။ သစ်ပင်ကိုလှုပ်၍ သစ်ရွက်ရော်ကိုဖြစ်စေ ညွတ်နေသောမဟာလှေကားပန်းစသည်ကိုဖြစ်စေ ကျစေသောရဟန်းအား ပါစိတ်ပင်တည်း။ လက်စော့၍ နည့်ကုန်သော နပဲပင်ပင်စည် ရှားစောင်းကြီးပင်ပင်စည် အစရှိသည်တို့၌သော်၎င်း ထန်းပင်၌ဖြစ်သောထန်းရွက်စသည်တို့၌သော်၎င်း အကွရာရေးသောသူအား ပါစိတ်။

၃၁။ သာမဏေတို့ပန်းခူးသော် သစ်ခက်ကိုညွတ်ပေးကောင်း၏။ ထိုပန်းတို့ဖြင့် သောက်ရေကို အနံ့မထုံကောင်း။ သောက်ရေကို အနံ့ထုံလိုသော် သာမဏေကို မြှောက်ချီ၍ ခူးစေထိုက်၏။ အသီးရှိသောအခက်၌လည်း မိမိဘုဉ်းပေးလိုသော် ညွတ်မပေးထိုက်။ သာမဏေကို မြှောက်၍ အသီးကိုယူခူးစေထိုက်၏။ တစ်ခုခုသောချုံ နွယ်ကိုနှုတ်နေသောသာမဏေတို့နှင့်အတူ (ကူ၍) ဆွဲမနှုတ်ကောင်း။ သာမဏေများအားတက်စေရန် မဆွဲငင်သော်လည်း ဆွဲငင်ဟန်လုပ်၍ အဖျား၌ ကိုင်ခြင်းငှာ အပ်၏။ သစ်ခက်ကို ယင်စသည်မောင်ဖို့ ကပွိုမှုမပြုဘဲ(အပ်စပ်အောင်မပြုဘဲ) ယူပြီး အခေါက်ကိုဖြစ်စေ အရွက်ကိုဖြစ်စေ ယုတ်စွအဆုံး လက်သည်းဖြင့်သော်လည်း အကယ်၍ ခြစ်အံ့ ဒုက္ကဋ်။ ချင်းစိုစသည်တို့၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်။ အကယ်၍ ကပွိုပြီး (ရေဖြင့်)အေးရာ၌ ထားသော် အမြစ်ထွက်လာ၏။ အထက်အဖို့၌ ဖြတ်ခြင်းငှာအပ်၏။ အကယ်၍ အညွန့်ထွက်အံ့ အောက်ပိုင်းကို ဖြတ်ကောင်း၏။ အမြစ် အညွန့်နှစ်ခုလုံးထွက်အံ့ မအပ်။

ဖြတ်မှုလည်း ဖြတ်အံ့၊ ဖြတ်စေမှုလည်း

ဖြတ်စေအံ့ဟူသည် ယုတ်စွအဆုံး တံမြတ်စည်းဖြင့်လည်း မြက်တို့ကို ဖြတ်အံ့ဟု မြေကို တံမြက်လှဲလျက် ကိုယ်တိုင်သော်လည်း ဖြတ်အံ့ သူတစ်ပါးကိုသော်လည်း ဖြတ်စေအံ့ (ပါစိတ်)။ **ခွဲဖျက်မှုလည်း ခွဲဖျက်အံ့၊ ခွဲဖျက်စေမှုလည်း ခွဲဖျက်စေအံ့**ဟူသည် ယုတ်စွအဆုံး စင်္ကြန်သွားလျက် ပြတ်တက်သောအရာများ ပြတ်စေ ကွဲတက်သောအရာများ ကွဲစေ၊ စင်္ကြန်သွားသောနေရာကို ထင်စေအံ့ဟု စေတနာရှိလျက် ခြေတို့ဖြင့်နင်းပြီး မြက်နွယ်စသည်တို့ကို ကိုယ်တိုင်သော်လည်း ဖြတ်၏။ အခြားသူအားသော်လည်း ခွဲ၏။ အခြားသူအားသော်လည်း ခွဲစေ၏(ပါစိတ်)။ မြက်ကို၎င်း နွယ်ကို၎င်း ထုံးသော် ကွဲတတ်(ပျက်တတ်)သဖြင့် အထုံးကိုသော်လည်း မပြုကောင်း။ ထန်းပင်စသည်တို့၌ ခိုးသူများ မတက်ရန် သစ်သားမျောက်လက်ကို စိုက်ထားကုန်၏။ ဆူးတို့ကို ဖွဲ့ကုန်၏(ဆူးတို့ဖြင့် ကာရံကုန်)။ ရဟန်းသည် ဤသို့ မပြုကောင်း။ အကယ်၍ မျောက်လက်သည်သစ်ပင်၌ ချိတ်ကာမျှသာဖြစ်အံ့ သစ်ပင်ကို မညှပ်အံ့ အပ်၏။ (မည်သည့်အပင်ဟု)မသတ်မှတ်ဘဲ "သစ်ပင်ကို ဖြတ်လော့၊ နွယ်ကို ဖြတ်လော့၊ ဥကို အမြစ်ကို ထုတ်လော့(တူးလော့)"ဟု ဆိုခြင်းငှာလည်း အပ်၏။ မှတ်၍ကား "ဤသစ်ပင်ကို ဖြတ်လော့"ဟု စသည်ကို ဆိုခြင်းငှာ မအပ်။ အမည်ကိုယူ၍လည်း "သရက်ပင်ကို ကြာဟင်းနွယ်ကို ပြန်းဥကို ဖြူဆံမြက်ကို ထိုမည်သောသစ်ပင်၏အခွံကို ဖြတ်လော့ ခွဲလော့ နှုတ်လော့"ဟု စသည့်စကားသည်လည်း မမှတ်သားသောစကားသာတည်း။ ဤသရက်ပင်ဟု စသည့်စကားသာ မှတ်သောစကားမည်၏။ ထိုစကားသည်မအပ်။ **ချက်မှုလည်း ချက်အံ့၊ ချက်စေမှုလည်း ချက်စေအံ့**ဟူသည် ယုတ်စွအဆုံး သပိတ်ကိုသော်လည်းဖုတ်လိုသည်ဖြစ်၍ မြက်စသည်တို့၏အပေါ်၌ (စေတနာနှင့်)စေ့ဆော်၍ မီးကို ပြုမွေးလျက် ကိုယ်တိုင်သော်လည်း ဖုတ်၏။ အခြားသူအားသော်လည်း

၃၂။ ဖုတ်စေ၏။ အားလုံးကို ပထဝီဓဇာနသိက္ခာပုဒ်၌ ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း သိထိုက်၏။ မမှတ်သားမှု၍ "ပဲနောက်ကို

ချက်လော့၊ ပဲကြီးကိုချက်လော့"ဟု စသဖြင့် ဆိုခြင်းငှာ အပ်၏။ "ဤပဲနောက်တို့ကို ချက်လော့၊ ဤပဲကြီးတို့ကို ချက်လော့"ဟု ဆိုခြင်းငှာ မအပ်။ **ဤမျိုးစေ့ကို သိလော့..ဆိုအံ့၊ အာပတ် မသင့်စသည်တို့၌ ဤဆေးမြစ်ကို သိလော့၊ ဤအမြစ်ကို အရွက်ကို ပေးလော့၊ ဤသစ်ပင်ကို နွယ်ကို ဆောင်လော့၊ ဤပန်း သစ်သီး အရွက်ကို အလိုရှိ၏။ ဤသစ်ပင် နွယ် အသီးကို ကပွိလော့ဟု ဤသို့ အနက်ကို မှတ်ထိုက်၏။ ဤမျှဖြင့် အပင်(ဖျက်ဆီးခြင်း)မှလွတ်သည်ကို ပြအပ်ပြီ။ ဘုဉ်းပေးသောသူသည် မျိုးစေ့မှ လွတ်စေရန် တစ်ဖန် ကပွိထိုက်၏။**

ကပွိခြင်း၏အကြောင်းကို ဤပါဠိဖြင့် သိထိုက်၏.. "ရဟန်းတို့ ငါးပါးသောရဟန်းတို့အား အပ်အောင်ပြုခြင်းတို့ဖြင့်ဘုဉ်းပေးခြင်းငှာ ခွင့်ပြု၏။ မီးဖြင့်ညှဉ်းဆဲခြင်း(အပူပေးခြင်း) ဓါးဖြင့်ညှဉ်းဆဲခြင်း လက်သည်းဖြင့် ညှဉ်းဆဲခြင်း အစေ့မအောင်သေးခြင်း အစေ့ကိုထုတ်ထားခြင်းဟု ငါးပါးတည်း။" ထိုတွင် မီးဖြင့်ညှဉ်းဆဲခြင်းဟူသည် မီးဖြင့် ညှဉ်းဆဲခြင်း လွှမ်းမိုးခြင်း လောင်စေခြင်း ထိတို့ခြင်း ဖြစ်၏။ ဓါးဖြင့်ညှဉ်းဆဲခြင်းဟူသည် ဓားဖြင့်ညှဉ်းဆဲ လွှမ်းမိုးခြင်း ဖြတ်ခြင်း ဖောက်ခြင်းတည်း။ လက်သည်းဖြင့်ညှဉ်းဆဲရာ၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်တည်း။ အစေ့မအောင်ခြင်း အစေ့ထုတ်ထားခြင်းကား အလိုလို ကပွိပြီးဖြစ်၏။ မီးဖြင့်ကပွိသောသူသည် ထင်းမီးနွားချေမီးစသည့်မီးတစ်မျိုးမျိုးဖြင့်သော်၎င်း ယုတ်စွအဆုံး ရဲနေသောသံပိုင်းဖြင့်သော်၎င်း ကပွိမှုကို ပြုထိုက်၏။ ထိုကပွိရာ၌ တစ်စိတ်တစ်ဒေသကို ထိသဖြင့် "ကပွိယံ"ဟု ဆို၍သာ ပြုထိုက်၏(ကပွိယံ ကရောဟိဟု ဖြစ်စေ မြန်မာလို အပ်အောင်ပြုလော့ဟုဖြစ်စေ ရဟန်းကဆိုရမည်)။ ဓားဖြင့် ပြုသောသူသည် တစ်ခုခုသော သတ္တုဓားဖြင့်ဖြစ်စေ ယုတ်စွအဆုံး အပ် လက်သီးလှီးဓားဖြင့်ဖြစ်စေ အနှောင့်ဖြင့်ဖြစ်စေ အသွားဖြင့်ဖြစ်စေ ဖြတ်ခြင်းကိုဖြစ်စေ(ဖြတ်ရာကိုသော်၎င်း) ဖောက်ခြင်းကိုဖြစ်စေ(ဖောက်ရာရာကိုသော်၎င်း) ပြုလျက်ထင်စေလျက် "ကပွိယံ"ဟု ဆို၍သာ ပြုထိုက်၏။ လက်သည်းဖြင့်ကပွိသောသူသည် ပုပ်သောလက်သည်းဖြင့် မပြုထိုက်။ လူတို့ ခြင်္သေ့ ကျား ကျားသစ် မျောက် ငှက်တို့၏လက်သည်းတို့သည် ထက်ကုန်၏။ ထိုလက်သည်းတို့ဖြင့် ပြုထိုက်၏။ မြင်းကျွ ဝက်သမင် နွားအပေါင်းစသည့်တို့၌မည်သို့ မချွန်ထက်၊ ထို၌တို့ဖြင့် မပြုထိုက်။ ပြုသော်လည်း ပြုရာမရောက်။ ဆင်ခြေသည်တို့သည် ခွါမဟုတ်ကုန်၊ ၎င်းတို့ဖြင့် ပြုကောင်း၏။ အပ်သောအရာတို့ဖြင့်ကပွိရာ၌လည်း ထို၌ဖြစ်သောလက်သည်းတို့ဖြင့်၎င်း(မနှုတ်ဘဲရှိသည့်အတိုင်း၎င်း) နှုတ်ယူထားသောလက်သည်းတို့ဖြင့်သော်၎င်း ဖြတ်ခြင်း ဖောက်ခြင်းကို ထင်စေ၍ "ကပွိယံ"ဟု ဆိုပြီသာ ပြုထိုက်၏။

ထိုတွင် အကယ်၍လည်း အစေ့တို့ကို တောင်မျှပုံထားအံ့ သစ်ပင်တစ်ထောင်ကိုသော်လည်း ဖြတ်၍ တစ်ခုတည်းဖွဲ့စပ်ထားအံ့ ကြံတို့ကို အစည်းကြီးစည်း၍ထားအံ့ တစ်စေ့ကိုဖြစ်စေ သစ်ခက်တစ်ခုကိုဖြစ်စေ ကြံတစ်ချောင်းကိုဖြစ်စေ ကပွိသော် အားလုံးပြုပြီးဖြစ်၏။ ကြံတို့ကို၎င်း သစ်တို့ကို၎င်းတစ်ပေါင်းတည်းစည်းထားကုန်၏။ ကြံကို အပ်အောင်ပြုအံ့ဟု (နလုံးသွင်း၍)

၃၃။ သစ်သားကို ထိုးမိ၏။ အပ်သည်သာတည်း။ အကယ်၍ အကြင်ကြီးဖြင့်ဖြစ်စေ နွယ်ဖြင့်ဖြစ်စေ စည်းထား၏။ ထိုကြီး နွယ်ကိုထိုးမိ၏မအပ်။ ကြံပိုင်းတို့ကို တောင်း၌ထည့်၍ ဆောင်ကုန်၏။ တစ်ချောင်းကပွိသော် အာလုံး ကပွိပြီးဖြစ်တော့၏။ ငရုတ်သီးမှည့်စသည်တို့ဖြင့်ရော၍ ဆွမ်းကပ်၏။ "ကပွိယံ ကရောဟိ"ဟု ဆိုသော် အကယ်၍လည်း ဆွမ်းလုံး၌ ထိုးမိအံ့ အပ်သည်သာ။ နှမ်းဆန်စသည်တို့၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်။ ယာဂုဉ်ထည့်ထားသောငရုတ်သီးမှည့်စသည်တို့သည် တစ်ဆက်တည်းဖြစ်၍မတည်ကုန်၊ ထိုတွင် တစ်ခုစီကို ထိုးဖောက်၍ ကပွိထိုက်၏။ သီသီးအစရှိသည်တို့၏အတွင်း၌ အဆံသည် အခွံမှလွတ်၍ လှည့်လည်နေ၏။ ခွံ၍ ကပွိထိုက်၏။ တစ်ဆက်တည်းဖြစ်နေအံ့ အခွံ၌ ကပွိခြင်းငှာ သင့်၏။

စေတနာမရှိသော ရဟန်းဟူသည် ကျောက်သစ်ပင်စသည်တို့ကို လှိုမ့်သောရဟန်းအား သစ်ခက်ကိုဆွဲသောရဟန်းအား၎င်း တောင်ငှေးဖြင့်မြေကိုပုတ်ခတ်၍ သွားစဉ် မြက်တို့သည် ပြတ်ကုန်၏။ ထိုမြက်တို့ကို ထိုရဟန်းသည် ဖြတ်အံ့ဟု စေတနာရှိလျက်မဖြတ်ခြင်းကြောင့် စေတနာမရှိဘဲပြတ်သည်မည်၏။ ဤသို့ စေတနာမရှိဘဲ ဖြတ်သောရဟန်းအား အာပတ်မသင့်။

သတိမေ့လျော့၍ ပြုမိသော ရဟန်းဟူသည် အခြားတစ်ခုကိုအာရုံပြုလျက် တစ်ဦးဦးနှင့် အတူ တစ်ခုခုကို ပြောလျက် ခြေသည်းဖျားဖြင့်သော်၎င်း လက်ဖြင့်သော်၎င်း မြက်ကိုဖြစ်စေ နွယ်ကိုဖြစ်စေဖြတ်လျက် တည်ရှိ၏(ဖြတ်မိ၏)။ ဤသို့ သတိမရှိဘဲဖြတ်မိသော် အာပတ်မသင့်။ **မသိသော ရဟန်း**ဟူသည် ကိုယ်တွင်း၌ အစေ့ဟုသော်၎င်း အပင်ဟုသော်၎င်း မသိ၊ (ငါ) ဖြတ်နေ၏ဟုလည်း မသိ၊ သက်သက် စည်း၌သော်၎င်း ကောက်ရိုးပုံ၌သော်၎င်း ဆောက်ကိုဖြစ်စေ တူးရွင်းကိုဖြစ်စေ ပေါက်တူးကိုဖြစ်စေ လုံခြုံစေရန် ထား၏။ လက်မီးလောင်သဖြင့်သော်လည်း မီးကိုချလိုက်၏။ ထိုတွင် အကယ်၍ မြက်တို့ကို ဖြတ်ကုန်သော်၎င်း လောင်ကုန်သော်၎င်း အာပတ်မသင့်။ တတိယပါရာဇိကအဖွင့်၌ အလုံးစုံသောအဋ္ဌကထာတို့၌ "အကယ်၍ ရဟန်းကို သစ်ပင်သော်လည်း ပိနေ၏။ ရဟန်းသည် တွင်း၌သော်လည်းကျနေ၏။ သစ်ပင်ကိုဖြတ်၍ဖြစ်စေ မြေကိုတူး၍ဖြစ်စေ ထွက်ခြင်းငှာ တက်နိုင်အံ့ အသက်ဟူသောအကြောင်းကြောင့်လည်း မိမိကိုယ်တိုင်ဖြစ်နေလျှင် မပြုထိုက်။ အခြားရဟန်းသည် မြေကိုတူး၍၎င်း သစ်ပင်ကိုဖြတ်၍သော်၎င်း ပေးကောင်း၏။ သစ်ပင်အစိုမှ တုတ်ကိုဖြတ်၍ ပိနေသောသစ်ပင်ကိုလှိုမ့်၍

ထွက်စေခြင်းငှာအပ်၏။ အာပတ်မသင့်"ဟု ဆိုထား၏။ ထိုတွင် အကြောင်းကို မမြင်(ပါဠိအထောက်ထားမရှိ)။ "ရဟန်းတို့ တောမီးလောင်သော် ကြိုတင်မီးရှို့ခြင်းကိုဖြစ်စေ အရံအတားပြုခြင်းကိုဖြစ်စေ ငါဘုရားခွင့်ပြု၏"ဟူသောဤပါဠိတစ်ခုသာ တွေ့ရ၏။ အကယ်၍ ၎င်းပါဠိအားလျော်အံ့ မိမိသည် မအပ်၊ အခြားသူအား

၃၄။ အပ်၏ဟု ဤအကြောင်းထူးကို ရခြင်းငှာ မတက်နိုင်။ မိမိအတွက်ပြုသောသူသည် မိမိဟူသောချစ်ခြင်းဖြင့်အကုသိုလ်စိတ်ဖြင့်ပင် ပြု၏။ သူတစ်ပါးကို ကရုဏာဖြင့်ပြု၏။ ထိုကြောင့်အာပတ်မသင့်ဟု ဆိုအံ့ ထိုအဆိုသည်လည်း အကြောင်းမဟုတ်၊ မှန်၏။ ဤသိက္ခာပုဒ်သည် ကုသိုလ်စိတ်ဖြင့်လည်း အာပတ်မသင့်၏။ အလုံးစုံသောအဋ္ဌကထာတို့၌ ဆိုထားခြင်းကြောင့် တားမြစ်ခြင်းငှာ မတက်နိုင်(အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသအနေဖြင့် အာပတ်သင့်၏ဟု ဆိုချင်သော်လည်း အဋ္ဌကထာတိုင်းက မသင့်ဟုဆိုထားသောကြောင့် အာပတ်သင့်ပါ၏ဟု မဆိုနိုင်ဟုဆိုလို၏)။ ဤ၌ ယုတ္တိကို ရှာထိုက်၏။ တစ်နည်းသော်ကား အဋ္ဌကထာဆရာတို့ကို ယုံကြည်သောအားဖြင့် ဖြစ်ထိုက်၏။ အကြွင်းကား ထင်ရှားပြီ။

ကိုယ်စိတ်ကြောင့်၎င်း နှုတ်စိတ်ကြောင့်၎င်း ကိုယ်နှုတ်စိတ်ကြောင့်၎င်း သုံးပါးတို့ကြောင့်သင့်၏။ ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏။ သညာဖြင့် လွတ်၏။ စိတ်မပါဘဲသင့်၏။ ပညတ်တော်ကြောင့်သင့်၏။ ကာယကံ ဝစီကံဖြစ်၏။ စိတ်သုံးပါး ဝေဒနာသုံးပါးဖြင့်သင့်၏။

ပထမ ဘူတဂါမသိက္ခာပုဒ်ပြီးပြီ။

=====

၂-ဘူတဂါမဝဂ် ၂-အညဝါဒကသိက္ခာပုဒ်

၉၄။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကောသမ္မိပြည် ဃောသိတာရုံကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူသောအခါ အသျှင်ဆန္ဒသည် မပြုကျင့်သင့်သော အရာကို ပြုကျင့်၍ သံဃာ့အလယ်၌ အာပတ်ဖြင့် မေးမြန်း စိစစ်သောအခါ "အဘယ်သူသည် အာပတ်သင့်သနည်း၊ အဘယ်သို့ အာပတ်သင့်သနည်း၊ အဘယ် အကြောင်းကြောင့် အာပတ်သင့်သနည်း၊ အဘယ်သို့သော အခြင်းအရာဖြင့် အာပတ်သင့်သနည်း၊ အဘယ်သူကို ပြောဆိုကုန်သနည်း၊ အဘယ်ကို ပြောဆိုကုန်သနည်း"ဟု အကြောင်းတစ်ပါးဖြင့် အကြောင်း တစ်ပါးကို ဖုံးလွှမ်းပြောဆို၏။

အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အသျှင်ဆန္ဒသည် သံဃာ့အလယ်၌ အာပတ်ဖြင့် မေးမြန်း စိစစ်သောအခါ အဘယ်သူသည် အာပတ်သင့်သနည်း၊ အဘယ်သို့ အာပတ်သင့်သနည်း၊ အဘယ်အကြောင်း ကြောင့် အာပတ်သင့်သနည်း၊ အဘယ်သို့သော အခြင်းအရာဖြင့် အာပတ်သင့်သနည်း၊ အဘယ်သူကို ပြောဆိုကုန်သနည်း၊ အဘယ်ကို ပြောဆိုကုန်သနည်းဟူ၍ အကြောင်းတစ်ပါးဖြင့် အကြောင်းတစ်ပါးကို အဘယ့်ကြောင့် ဖုံးလွှမ်းပြောဆိုဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။

"ဆန္ဒ သင်သည် သံဃာ့အလယ်၌ အာပတ်ဖြင့် မေးမြန်း စိစစ်သောအခါ အဘယ်သူသည် အာပတ် သင့်သနည်း၊ အဘယ်သို့ အာပတ်သင့်သနည်း၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့် အာပတ်သင့်သနည်း၊ အဘယ် သို့သော အခြင်းအရာဖြင့် အာပတ်သင့်သနည်း၊ အဘယ်သူကို ပြောဆိုကုန်သနည်း၊ အဘယ်ကို ပြောဆို ကုန်သနည်း"ဟု အကြောင်းတစ်ပါးဖြင့် အကြောင်းတစ်ပါးကို ဖုံးလွှမ်းပြောဆို၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။ မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား သင်သည် သံဃာ့အလယ်၌ အာပတ်ဖြင့် မေးမြန်းစိစစ်သောအခါ "အဘယ်သူသည် အာပတ် သင့်သနည်း၊ အဘယ်သို့ အာပတ်သင့်သနည်း၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့် အာပတ်သင့်သနည်း၊ အဘယ် သို့သော

အခြင်းအရာဖြင့် အာပတ်သင့်သနည်း၊ အဘယ်သူကို ပြောဆိုကုန်သနည်း၊ အဘယ်ကို ပြောဆို ကုန်သနည်း"ဟု အကြောင်းတစ်ပါးဖြင့် အကြောင်းတစ်ပါးကို အဘယ့်ကြောင့် ဖုံးလွှမ်းပြောဆိုဘိသနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား ဤ (သင်ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။ဟု ကဲ့ရဲ့တော်မူ၍ တရားစကားကို ဟောကြား တော်မူပြီးလျှင် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ သို့ဖြစ်လျှင် သံဃာသည် ဆန္ဒရဟန်းအား အညဝါဒကကံသို့ တင်လော့

'မေးသည်မှ တစ်ပါးသော စကားကို ပြောဆိုတတ်သူ အဖြစ်၌ တည်စေလော့'။ ရဟန်းတို့

ဤဆိုလတ္တံ့သော အတိုင်း တင်အပ်၏။ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာ၍ စွမ်းရည်ရှိသော ရဟန်းသည် သံဃာကို သိစေရမည်။

၉၅။ "အသျှင်ဘုရားတို့ သံဃာသည် အကျွန်ုပ်၏ (စကားကို) နာတော်မူလော့၊ ဤဆန္ဒရဟန်းသည် သံဃာ့အလယ်၌ အာပတ်ဖြင့် မေးမြန်းစိစစ်သောအခါ အကြောင်းတစ်ပါးဖြင့် အကြောင်းတစ်ပါးကိုဖုံးလွှမ်းပြောဆို၏။ သံဃာအား လျှောက်ပတ်သော အခါရှိသော ကံသည် အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့၊ သံဃာသည် ဆန္ဒရဟန်းအား အညဝါဒကကံသို့ တင်ရာ၏။ ဤကား သိစေခြင်းတည်း။

အသျှင်ဘုရားတို့ သံဃာသည် အကျွန်ုပ်၏ (စကားကို) နာတော်မူလော့၊ ဤဆန္ဒ ရဟန်းသည် သံဃာ့အလယ်၌ အာပတ်ဖြင့် မေးမြန်းစိစစ်သောအခါ အကြောင်းတစ်ပါးဖြင့် အကြောင်းတစ်ပါးကို ဖုံးလွှမ်း ပြောဆို၏။ သံဃာသည် ဆန္ဒရဟန်းအား အညဝါဒကကံသို့ တင်၏ 'မေးသည်မှ တစ်ပါးသော စကားကို ပြောဆိုတတ်သူအဖြစ်၌ တည်စေ၏။' ဆန္ဒရဟန်းအား အညဝါဒကကံသို့ တင်ခြင်းကို အကြင်အသျှင်အား နှစ်သက်ခြင်း ရှိ၏။ ထိုအသျှင်သည် ဆိတ်ဆိတ် နေရာ၏။ အကြင်အသျှင်အား နှစ်သက်ခြင်း မရှိ၊ ထိုအသျှင်သည် ပြောဆိုရာ၏။ သံဃာသည် ဆန္ဒရဟန်းအား အညဝါဒကကံသို့ တင်အပ်ပြီ၊ သံဃာအား နှစ်သက်ခြင်း ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ဆိတ်ဆိတ် နေ၏။ ဤသို့ ဆိတ်ဆိတ်နေသဖြင့် ဤနှစ်သက်သည့် အဖြစ်ကို သိမှတ်ရ ပါသည်"ဟု (သိစေရမည်)။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်ဆန္ဒကို များစွာသော အကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်တော်မူပြီး လျှင် ကိုယ်တိုင် ပြုစုမွေးမြူရန် ခက်ခဲခြင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

(က) "မေးသည်မှ တစ်ပါးသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းကြောင့် ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူ၏။

၉၆။ ထိုအခါ အသျှင်ဆန္ဒသည် သံဃာ့အလယ်၌ အာပတ်ဖြင့် မေးမြန်း စိစစ်သောအခါ "အကြောင်းတစ်ပါးဖြင့် အကြောင်းတစ်ပါးကို ဖုံးလွှမ်းပြောဆိုသော် အာပတ် သင့်၏"ဟု နှလုံးသွင်း၍ ဆိတ်ဆိတ် နေလျက် သံဃာကို ညှဉ်းဆဲ၏။

အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အသျှင်ဆန္ဒသည် သံဃာ၏ အလယ်၌ အာပတ်ဖြင့် မေးမြန်း စိစစ်သောအခါ ဆိတ်ဆိတ် နေ၍ သံဃာကို အဘယ့်ကြောင့် ညှဉ်းဆဲဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။

"ဆန္ဒ သင်သည် သံဃာ့အလယ်၌ အာပတ်ဖြင့် မေးမြန်း စိစစ်သောအခါ ဆိတ်ဆိတ် နေ၍ သံဃာကို ညှဉ်းဆဲ၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။ မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဗိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား သင်သည် သံဃာ့အလယ်၌ အာပတ်ဖြင့် မေးမြန်းစိစစ်သောအခါ ဆိတ်ဆိတ် နေ၍ သံဃာကို အဘယ့်ကြောင့် ညှဉ်းဆဲဘိသနည်း။

(မဂ်ဗိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား ဤ (သင်ပြုမိသော အမှု) သည်

မကြည်ညိုသေးသောသူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။ ကဲ့ရဲ့တော်မူ၍ တရား စကားကို ဟောကြားတော်မူပြီးလျှင် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ သို့ဖြစ်လျှင် သံဃာသည် ဆန္ဒရဟန်းအား ဝိဟေသကကံ၂ သို့ တင်လော့

'ညှဉ်းဆဲတတ် သောသူ အဖြစ်၌ တည်စေလော့'။

ရဟန်းတို့ ဤဆိုလတ္တံ့သောအတိုင်း

တင်အပ်၏။ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာ၍ စွမ်းရည်ရှိသော ရဟန်းသည် သံဃာကို သိစေရမည်။

၉၇။ "အသျှင်ဘုရားတို့ သံဃာသည် အကျွန်ုပ်၏ (စကားကို) နာတော်မူလော့၊ ဤဆန္ဒ ရဟန်းသည် သံဃာ့အလယ်၌ အာပတ်ဖြင့် မေးမြန်း စိစစ်သောအခါ ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းဖြင့် သံဃာကို ညှဉ်းဆဲ၏။ သံဃာအား လျှောက်ပတ်သော အခါရှိသော ကံသည် အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့၊ သံဃာသည် ဆန္ဒရဟန်းအား ဝိဟေသကကံသို့ တင်ရာ၏ 'ညှဉ်းဆဲတတ်သူအဖြစ်၌ တည်စေရာ၏'။ ဤကား သိစေခြင်းတည်း။

"အသျှင်ဘုရားတို့ သံဃာသည် အကျွန်ုပ်၏ (စကားကို) နာတော်မူလော့၊
ဤဆန္ဒရဟန်းသည် သံဃာ့အလယ်၌ အာပတ်ဖြင့် မေးမြန်းစိစစ်သောအခါ
ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းဖြင့် သံဃာကို ညှဉ်းဆဲ၏။ သံဃာသည် ဆန္ဒရဟန်းအား ဝိဟေသကကံသို့
တင်၏။ ဆန္ဒရဟန်းအား ဝိဟေသက ကံသို့ တင်ခြင်းကို အကြင်အသျှင်အား နှစ်သက်ခြင်း ရှိ၏။
ထိုအသျှင်သည် ဆိတ်ဆိတ် နေရာ၏။ အကြင်အသျှင်အား နှစ်သက်ခြင်း မရှိ၊ ထိုအသျှင်သည်
ပြောဆိုရာ၏။
သံဃာသည် ဆန္ဒရဟန်းအား ဝိဟေသကကံသို့ တင်အပ်ပြီး 'ညှဉ်းဆဲတတ်သော သူအဖြစ်၌
တည်စေပြီး' သံဃာအား နှစ်သက်ခြင်း ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ဆိတ်ဆိတ် နေ၏။ ဤသို့ ဆိတ်ဆိတ်
နေသဖြင့် ဤနှစ်သက်သည့် အဖြစ်ကို သိမှတ်ရပါသည်"ဟု (သိစေရမည်)။
ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်ဆန္ဒကို များစွာသော အကြောင်းဖြင့်
ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်တော်မူပြီးလျှင် ကိုယ်တိုင် ပြုစုမွေးမြူရန် ခက်ခဲခြင်း။ပ။
ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၂-ဘူတဂါမဝဂ် ၂-အညဝါဒကသိက္ခာပုဒ်

၉၄။ ဒုတိယသိက္ခာပုဒ်၌ မပြုကျင့်သင့်သော အရာကို ပြုကျင့်၍ဟူသည် မပြုထိုက်သည်ကို ပြ၍၊ ကာယဝစီဒွါရတို့၌
အာပတ်ကို သင့်၍ဟု ဆိုလို၏။ အကြောင်းတစ်ပါးဖြင့် အကြောင်း တစ်ပါးကို

ဖုံးလွှမ်းပြောဆို၏ဟူသည် အခြားစကားဖြင့် အခြားစကားကို လှည့်လည်၏၊ ဖုံးလွှမ်း၏၊ လွှမ်းမိုး၏။ ယခုအခါ
ထိုဖုံးလွှမ်းခြင်းကို ပြတော်မူလို၍ "အဘယ်သူသည် အာပတ်သင့်သနည်း"စသည်ကို ဆိုပြီး၊ ထိုတွင် ဤဆိုလတ္တံ့ကား
စကားကိုစပ်ပြခြင်းတည်း.. ထိုရဟန်းတစ်ခုခုလွန်ကျူးနေသည်ကို မြင်၍ "ငါ့ရှင် အာပတ်သင့်ပြီ"ဟု သံဃာ့အလယ်၌
အာပတ်ကို စစ်မေးသော် "အဘယ်သူသင့်သနည်း"ဟု ဆို၏။ ထိုသို့ပြန်မေးခြင်းကြောင့် "သင် သင့်၏"ဟု ပြော၏။ "ငါသည်
အဘယ်အာပတ်သင့်သနည်း"ဟု ဆို၏။ ထိုအခါ "ပါစိတ်ဟု၎င်း ဒုက္ကဋ်ဟု၎င်း"ဆို၏။ (တစ်ဖန်) ဝတ္ထုကိုမေးလို၍ "ငါအဘယ်မှာ
သင့်သနည်း"။ "ဤမည်သော(လွန်ကျူးစရာ)ဝတ္ထု၌ သင့်၏"။ "ငါသည် အဘယ်သို့သင့်သနည်း၊
အဘယ်ကိုပြုသောကြောင့်သင့်သနည်း"ဟု ပြန်မေး၏။ ထိုအခါ "ဤမည်သောအမှုကိုပြုသောကြောင့်သင့်၏"ဟု ဆိုသော်
"အဘယ်သူကို ပြောနေကြသနည်း"ဟု ပြန်ပြော၏။ "သင့်ကိုပြောနေတာ"ဟုဆိုသော် "အဘယ်ကို ပြောနေကြသနည်း"ဟု
ပြန်ဆို၏။

တစ်နည်းသော်ကား ဤကားပါဠိမှလွတ်သော အကြောင်းတစ်ပါးဖြင့် အကြောင်းတစ်ပါးကို ဖုံးလွှမ်းပြောဆိုခြင်းတည်း..
ရဟန်းတို့က "သင့်အိပ်ထဲမှာ အသပြာကို မြင်တယ်၊ အဘယ်ကြောင့် ဤသို့မလျော်သည်ကို ပြသနည်း"ဟု ဆိုသော်
"အရှင်ဘုရား ကောင်းစွာမြင်ပါပေ၏။ အဲဒါအသပြာမဟုတ်၊ အဲဒါ
သလွဲဖြူဝိုင်းကလေးပါ(ဒန်ပြားဝိုင်းကလေးပါ)"ဟုဆိုသူကို၎င်း၊ "သင်အရက်သောက်တာမြင်တယ်၊ အဘယ်ကြောင့် ဤသို့
ပြသနည်း"ဟု ဆိုသော်

၃၅။ "အရှင်ဘုရား ကောင်းစွာမြင်ပါပေတယ်၊ အဲဒါအရက်မဟုတ်ဘူး၊ ဆေးအတွက်စီစဉ်ထားတဲ့
အရိဋ္ဌ(မည်သောဆေးရည်)"ဟု ဆိုသူကို၎င်း "သင် ဖုံးလွှမ်းရာမှာ အမျိုးသမီးနှင့်အတူ ထိုင်နေတာတွေ့တယ်၊ အဘယ်ကြောင့်
ဤသို့ မတော်တာ လုပ်သလဲ"ဟု ဆိုသော် "သင်ကောင်းမြင်တာ ကောင်းကောင်းမြင်တာပဲ၊ သို့သော် တက်သိသောယောက်ျား
အဲဒီမှာ ရှိပါတယ်၊ ထိုသူကို အဘယ်ကြောင့် မမြင်သလဲ"ဟု ဆိုသူကို၎င်း "သင်သည် ဤသို့သော တစ်စုံတစ်ခုသောအရာကို
မြင်သလော"ဟု မေးသော် "မကြား"ဟု သောတဒွါရသို့ဆောင်သူကို၎င်း သောတဒွါရကိုမေးသော် စက္ခုဒွါရကိုဖြေသူကို၎င်း
အကြောင်းတစ်ပါးဖြင့် အကြောင်းတစ်ပါးကို ဖုံးလွှမ်းသူဟု သိထိုက်၏။ **အညဝါဒကကံသို့ တင်လော့**ဟူသည် မေးသည်မှ
တစ်ပါးသော စကားကို ပြောဆိုတတ်သူ အဖြစ်၌ တင်လော့၊ တည်စေလော့ ဟု အနက်တည်း။ **ဝိဟေသကကံ၂ သို့
တင်လော့**ဟူသည်၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်တည်း။

=====

၆၁။ ၁၂- (ခ) ၉၈။ "မေးသည်မှ တစ်ပါးသော စကားကို ပြောဆိုခြင်း ညှဉ်းဆဲခြင်းကြောင့် ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့
(ပြကြ ကုန်လော့ဟု
မိန့်တော်မူ၏)။

၂-အညဝါဒကသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၉၉။ မေးသည်မှ တစ်ပါးသော စကားကို ပြောဆိုခြင်း မည်သည် သံဃာ့အလယ်၌ ဝတ္ထု

၉၈။ မေးသည်မှ တစ်ပါးသော စကားကို ပြောဆိုခြင်း ညှဉ်းဆဲခြင်းကြောင့်ဟူသည်၌ အခြားကိုဆိုတက်သောကြောင့် အညာဝါဒက မှန်၏။ အခြားတစ်ခုဖြင့် အခြားတစ်ခုကို ဖုံးလွှမ်းခြင်း၏အမည်တည်း။ ညှဉ်းဆဲတက်သောကြောင့်

ဝိဟေသက'ညှဉ်းဆဲခြင်း'၊ ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်း၏ အမည်တည်း။ ထို မေးသည်မှ တစ်ပါးသော စကားကို ပြောဆိုခြင်း ညှဉ်းဆဲခြင်းကြောင့် ပါစိတ်သင့်၏ဟု ဝတ္ထုနှစ်ခု၌ ပါစိတ်နှစ်ခုကို ဆိုထား၏။

၁၀၀။ အညဝါဒကကံသို့ မတင်အပ်မီဟူသည် ကမ္မဝါစာဖြင့် အညဝါဒကသို့ မတင်မီ။ ဝိဟေသကကံသို့ မတင်အပ်မီဟူသည်၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်။

၁၀၁။ မွေကံ၌ မွေကံဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ စသည်တို့၌ ထိုတင်သောအညဝါဒက ဝိဟေသကကံသည် မွေကံဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းကလည်း ထိုမွေကံ၌ မွေကံဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ အခြားသောစကားကို ပြောဆိုခြင်းကို၎င်း ညှဉ်းဆဲခြင်းကို၎င်း ပြု၏။ ထိုအခါ၎င်းအား ထိုအခြားသောစကားကိုပြောဆိုခြင်း ညှဉ်းဆဲခြင်းကြောင့် ပါစိတ်အာပတ်သင့်ဟူသော ဤနည်းဖြင့် အနက်ကို သိထိုက်၏။

=====

၁၀၂။ မသိ၍ မေးအံ့၊ (ခံတွင်း) နာ၍လည်း မပြောဆိုအံ့၊ "သံဃာ၏ ခိုက်ရန်ဖြစ်မှု ငြင်းခုံမှု ဆန့်ကျင်သော အယူကိုယူမှု ဆန့်ကျင်သော စကားကို ပြောဆိုမှု ဖြစ်လတ္တံ့"ဟု (သိ၍) မပြောဆိုအံ့၊ သံဃာကွဲပြားခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ သံဃာအရေးအခင်းသည်လည်းကောင်း ဖြစ်လတ္တံ့"ဟု (သိ၍) မပြောဆိုအံ့၊ "မတရားသဖြင့်လည်းကောင်း၊ နှစ်ပါးသုံးပါးအစုဖြင့်လည်းကောင်း ကံမပြုထိုက်ဘဲလျက် ကံပြုလတ္တံ့"ဟု (သိ၍) မပြောဆိုအံ့၊ အာပတ် မသင့်၊ ရူးသော ရဟန်း၊ အစလကံဦး လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။

ဒုတိယ အညဝါဒကသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၁။ မေးသည်မှ တစ်ပါးသော စကားကို ပြောဆိုသောကြောင့် ပြုအပ်သောကံကို အညဝါဒကဟု ခေါ်ဆိုသည်။

၂။ သံဃာအား စကားတို့ မပြန်ဘဲ ဆိတ်ဆိတ်နေ၍ ညှဉ်းဆဲသောကြောင့် ပြုအပ်သောကံကို ဝိဟေသကကံဟု ခေါ်ဆိုသည်။

၁၀၂။ မသိ၍ မေးအံ့ဟူသည် အာပတ်သင့်ခြင်းကို မသိသောကြောင့်သာ "သင်တို့သည် အဘယ်ကိုဆိုသနည်း၊ ငါသည်မသိ"ဟု မေး၏။ နာ၍လည်း မပြောဆိုအံ့ဟူသည် ခံတွင်း၌ မပြောနိုင်လောက်အောင် နာသောကြောင့် မဆို။ သံဃာ၏ ခိုက်ရန်ဖြစ်မှုစသည်တို့၌ သံဃာ့အလယ်၌ပြောဆိုသော် ထိုပြောခြင်းအကြောင်းကြောင့် သံဃာအားငြင်းခုံခြင်းသည်၎င်း၊ ခိုက်ရန်သည်၎င်း ဖြစ်လိမ့်မည်၊ ထိုသဘောမဖြစ်ပါစေနဲ့ဟု နှလုံးသွင်း၍ မပြောဟု အနက်ကိုသိထိုက်၏။ အကြွင်းကား ထင်ရှားပြီ။

ကိုယ်စိတ်ကြောင့်၎င်း နှုတ်စိတ်ကြောင့်၎င်း ကိုယ်နှုတ်စိတ်ကြောင့်၎င်း သုံးပါးသောအကြောင်းကြောင့်ဖြစ်၏။ ရံခါ ပြုခြင်းကြောင့်ဖြစ်၏။ ရံခါ မပြုခြင်းကြောင့်ဖြစ်၏။ အခြားအကြောင်းဖြင့် အခြားအကြောင်းကိုဖုံးလွှမ်းသူအား

၃၆။ ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏၊ ဆိတ်ဆိတ်နေ၍ညှဉ်းဆဲသူအား (စကားပြောမှုကို)မပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏၊ သညာဖြင့်လွတ်၏၊ စိတ်ပါမှသင့်၏၊ လောက၌အပြစ်ရှိ၏၊ ကာယကံ ဝစီကံတည်း၊ အကုသိုလ်စိတ်ဖြင့်သင့်၏၊ ဒုက္ခဝေဒနာ(ဒေါမနဿဝေဒနာ)ဖြင့်သင့်၏။

ဒုတိယ အညဝါဒကသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်ပြီး၏။

=====

၂-ဘူတဂါမဝဂ်၊ ၃-ဥဇ္ဈပနကသိက္ခာပုဒ်

၁၀၃။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့အား အစာကျွေးရာ ဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ မလ'မင်း၏သား အသျှင်ဒဗ္ဗသည် သံဃာ၏ ကျောင်းအိပ်ရာနေရာကိုလည်း ခင်း၏။ ဆွမ်းတို့ကိုလည်း ညွှန်ကြား၏။ ထိုအခါ မေတ္တိယ ဘုမ္မဇကရဟန်း၁ တို့သည် သီတင်းငယ်လည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ဘုန်းကံလည်း နည်းပါးကုန်၏။ သံဃာ၏ ယုတ်ညံ့သော ကျောင်းအိပ်ရာနေရာ၊ ယုတ်ညံ့ကုန်သော ဆွမ်းတို့သည် ထိုရဟန်း တို့အား ရောက်ကုန်၏။ ထိုမေတ္တိယ ဘုမ္မဇကရဟန်းတို့သည် မလ'မင်း၏သား အသျှင်ဒဗ္ဗကို "မလ'မင်း၏ သား ဒဗ္ဗသည် ချစ်သဖြင့် (ဆန္ဒာဂတိသို့ လိုက်၍) ကျောင်းအိပ်ရာနေရာကို ခင်း၏၊ ချစ်သဖြင့် (ဆန္ဒာ ဂတိသို့ လိုက်၍) ဆွမ်းတို့ကို ညွှန်ကြား၏"ဟု ရဟန်းတို့ကို ကဲ့ရဲ့စေကုန်၏။ အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် မေတ္တိယ ဘုမ္မဇကရဟန်းတို့သည်

မလ'မင်း၏ သားအသျှင်ဒဗ္ဗကို ရဟန်းတို့ကို ကဲ့ရဲ့စေကုန်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။

ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။

"ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် မလ'မင်း၏သား ဒဗ္ဗကို ရဟန်းတို့ကို ကဲ့ရဲ့စေကုန်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။

မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီး ဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ သင်တို့သည် အဘယ့်ကြောင့် မလ'မင်း၏သား ဒဗ္ဗကို ရဟန်းတို့ကို ကဲ့ရဲ့စေကုန်ဘိသနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ ဤ (သင်တို့ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညို သေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

(က) "ကဲ့ရဲ့စေခြင်းကြောင့် ပါမိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူ၏။

၁၀၄။ ထိုအခါ မေတ္တိယ ဘုမ္မဇကရဟန်းတို့သည် "မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့စေခြင်းကို ပယ်တော် မူ၏ဟူသော ဤစကားတော်အရဖြင့် ရဟန်းတို့သည် နှိပ်စက်ကုန်လိမ့်မည်"ဟု ရဟန်းတို့၏ အနီးအနား၌ မလ'မင်း၏သား အသျှင်ဒဗ္ဗကို "မလ'မင်း၏သား အသျှင်ဒဗ္ဗသည် ချစ်သဖြင့် (ဆန္ဒာဂတိသို့ လိုက်၍) ကျောင်းအိပ်ရာနေရာကို ခင်း၏၊ ချစ်သဖြင့် (ဆန္ဒာဂတိသို့လိုက်၍) ဆွမ်းတို့ကို ညွှန်ကြား၏"ဟု ရှုတ်ချ ပြောဆိုကုန်၏။

အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် မေတ္တိယ ဘုမ္မဇကရဟန်းတို့သည် မလ'မင်း၏ သား အသျှင်ဒဗ္ဗကို ရှုတ်ချပြောဆိုကုန်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏၊ ရှုတ်ချကုန်၏၊ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။

"ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် မလ'မင်း၏သား ဒဗ္ဗကို ရှုတ်ချပြောဆိုကုန်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။

မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ သင်တို့သည် အဘယ့်ကြောင့် မလ'မင်း၏သား ဒဗ္ဗကို ရှုတ်ချပြောဆိုကုန်ဘိသနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ ဤ

(သင်တို့ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား

ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၆၂။ ၁၃- (ခ) ၁၀၅။ "ကဲ့ရဲ့စေခြင်းငှ ရှုတ်ချပြောဆိုခြင်းကြောင့် ပါမိတ်အာပတ် သင့်၏"

ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၂-ဘူတဂါမဝဂ်၊ ၃-ဥဇ္ဈာပနကသိက္ခာပုဒ်

၁၀၃။ တတိယသိက္ခာပုဒ်၌ မလ္လမင်း၏သား အသျှင်ဒဗ္ဗကို..ရဟန်းတို့ကို ကဲ့ရဲ့စေကုန်၏ဟူသည် "မလ္လမင်းသာဒဗ္ဗသည် ချစ်သဖြင့် အဂတိလိုက်၏"စသည်ဖြင့် ပြောဆိုလျက် ထိုအရှင်ကို ထိုရဟန်းတို့အား ကဲ့ရဲ့စေကုန်၏။ အောက်တန်းစားဟု ကြည့်စေကုန်၏။ သူယုတ်ဟု တွေးထင်စေကုန်၏ဟု အနက်တည်း။ ဤ၌ သဒ္ဓါလက္ခဏာကိုကား သဒ္ဓါကျမ်းအတိုင်းသိထိုက်၏။ ဩဇ္ဈာပေန္တိဟုလည်း ပါဠိရှိ၏။ အနက်ကား ဤအနက်ပင်တည်း။ ချစ်သဖြင့်ဟူသည် ချစ်ခင်သောကြောင့်၊ မိမိနှင့်မြင်တွေ့ဘူးသူဆွမ်းအတူစားဘူးသူတို့ကို မွန်မြတ်သော(ဆွမ်းတို့ကို)ညွှန်၏ဟု ဆိုလို၏။ ကဲ့ရဲ့စေကုန်၏ဟူသည် "မလ္လမင်းသာဒဗ္ဗသည် ချစ်သဖြင့်.."အစရှိသည်တို့ကို ဆိုလျက် ထင်ရှားပြကုန်။

၁၀၅။ ကဲ့ရဲ့စေခြင်းငှ ရှုတ်ချပြောဆိုခြင်းကြောင့် ပါမိတ်အာပတ် သင့်၏"၌ အကြင်စကားဖြင့် ကဲ့ရဲ့စေကုန်၏၊ ထိုစကားဖြင့်(ဝါ)ကြောင့် (ပါမိတ်သင့်၏)၊ အကြင်စကားဖြင့် ရှုတ်ချ၏၊ ထိုစကားဖြင့်(ဝါ)ကြောင့် (ပါမိတ်သင့်၏)။ ပါမိတ်အာပတ် သင့်၏ဟူသည် ဝတ္ထုနှစ်ခု၌ ပါမိတ်နှစ်ချက်ဟု ဆိုလို၏။

=====

၃-ဥဇ္ဈာပနကသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၁၀၆။ ကဲ့ရဲ့စေခြင်း မည်သည် သံဃာသည် ကျောင်းအိပ်ရာနေရာခင်းခြင်းငှါလည်းကောင်း၊

ဆွမ်း ညွှန်းခြင်းငှါလည်းကောင်း၊ ယာဂဝေဇနခြင်းငှါလည်းကောင်း၊

သစ်သီးဝေဖန်ခြင်းငှါလည်းကောင်း၊ ခဲဖွယ် ဝေဖန်ခြင်းငှါလည်းကောင်း၊ အနည်းငယ်ကို
စွန့်ခြင်းငှါလည်းကောင်း သမုတ်ထားသော ရဟန်းကို ကျေးဇူးမဲ့ ပြုလို၍ အကျော်အစောမဲ့ကို
ပြုလို၍ မျက်နှာမသာမှုကို ပြုလို၍ ရဟန်းဖြစ်သော သူကို ကဲ့ရဲ့ စေခြင်းအံ့၊
ရှုတ်ချပြောဆိုခြင်းအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

မွေကံ၌ မွေကံဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ကဲ့ရဲ့စေခြင်း ရှုတ်ချပြောဆိုခြင်းကြောင့်
ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

မွေကံ၌ ယုံမှား၍ ကဲ့ရဲ့စေခြင်း ရှုတ်ချပြောဆိုခြင်းကြောင့် ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

မွေကံ၌ အမွေကံဟု အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ကဲ့ရဲ့စေခြင်း ရှုတ်ချပြောဆိုခြင်းကြောင့်
ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ရဟန်းမဟုတ်သူကို ကဲ့ရဲ့စေခြင်းအံ့၊ ရှုတ်ချပြောဆိုခြင်းအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

သံဃာသည် ကျောင်းအိပ်ရာနေရာခင်းခြင်းငှါလည်းကောင်း၊ ဆွမ်းညွှန်းခြင်းငှါလည်းကောင်း၊

ယာဂ ဝေဖန်ခြင်းငှါလည်းကောင်း၊ သစ်သီးဝေဖန်ခြင်းငှါလည်းကောင်း၊

ခဲဖွယ်ဝေဖန်ခြင်းငှါလည်းကောင်း၊ အနည်း ငယ်ကို စွန့်ခြင်းငှါလည်းကောင်း မသမုတ်အပ်သော

ရဟန်းကို ကျေးဇူးမဲ့ ပြုလို၍ အကျော်အစောမဲ့ကို ပြုလို၍ မျက်နှာမသာမှုကို ပြုလို၍

ရဟန်းကိုလည်းကောင်း၊ ရဟန်းမဟုတ်သူကိုလည်းကောင်း ကဲ့ရဲ့စေ ခြင်းအံ့၊

ရှုတ်ချပြောဆိုခြင်းအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

သံဃာသည် ကျောင်းအိပ်ရာနေရာခင်းခြင်းငှါလည်းကောင်း၊ ဆွမ်းညွှန်းခြင်းငှါလည်းကောင်း၊

ယာဂ ဝေဖန်ခြင်းငှါလည်းကောင်း၊ သစ်သီးဝေဖန်ခြင်းငှါလည်းကောင်း၊

ခဲဖွယ်ဝေဖန်ခြင်းငှါလည်းကောင်း၊ အနည်း ငယ်ကို စွန့်ခြင်းငှါလည်းကောင်း၊

သမုတ်ထားသည်လည်းဖြစ်သော သမုတ်မထားသည်လည်းဖြစ်သော ရဟန်း မဟုတ်သူကို

ကျေးဇူးမဲ့ ပြုလို၍ အကျော်အစောမဲ့ကို ပြုလို၍ မျက်နှာမသာမှုကို ပြုလို၍ ရဟန်း

ကိုလည်းကောင်း၊ ရဟန်းမဟုတ်သူကိုလည်းကောင်း ကဲ့ရဲ့စေခြင်းအံ့၊ ရှုတ်ချပြောဆိုခြင်းအံ့၊

ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

အမွေကံ၌ မွေကံဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

အမွေကံ၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

အမွေကံ၌ အမွေကံဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

၁၀၇။ ပကတိသဘောအားဖြင့် ချစ်ခြင်း (ဆန္ဒာဂတိ) ကြောင့် အမျက်ထွက်ခြင်း

(ဒေါသာဂတိ) ကြောင့် တွေဝေ မိုက်မှားခြင်း (မောဟာဂတိ) ကြောင့် ကြောက်ခြင်း (ဘယာဂတိ)

ကြောင့် ပြုသော ရဟန်းကို ကဲ့ရဲ့စေခြင်းအံ့၊ ရှုတ်ချပြောဆိုခြင်းအံ့၊ အာပတ် မသင့်။ ရှူးသော

ရဟန်း၊ အစလကဦး လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။

တတိယ ဥဇ္ဈာပနကသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၁။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းခြောက်ပါးတို့တွင် အပါအဝင်ဖြစ်သော မေတ္တိယမည်သောရဟန်း

ဘုမ္မဇကမည်သော ရဟန်းနှစ်ပါးတို့တည်း။

၁၀၈။ ကဲ့ရဲ့စေခြင်း မည်သည် သံဃာသည် ကျောင်းအိပ်ရာနေရာခင်းခြင်းငှါ..သမုတ်ထားသော ရဟန်းကိုဟူသော

ဤပုဒ်တို့ကို မျက်နှာမသာမှုကို ပြုလို၍ဟူသောပုဒ်နှင့် ယှဉ်စပ်ထိုက်၏။ ကျေးဇူးမဲ့ ပြုလို၍ အကျော်အစောမဲ့ကို

ပြုလို၍ဟူသောဤပုဒ်တို့ဖြင့် ရဟန်းဖြစ်သော သူကိုစသည့်ပုဒ်တို့၌ ရဟန်းဖြစ်သောသူအားဟု ဝိဘတ်ပြန်ခြင်းကို

ပြုထိုက်၏။ ကဲ့ရဲ့ စေခြင်းအံ့၊

ရှုတ်ချပြောဆိုခြင်းအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏ဟူသည်၌ အကြင်ကြောင့် "ကဲ့ရဲ့ခြင်းမည်သည်"ဟု မာတိကာပုဒ်ကို

ထုတ်ဆောင်၍ "ရှုံ့ချခြင်းမည်သည်"ဟု ဤပုဒ်ကို သိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၌ပင် ဖွင့်ထိုက်သည်ဖြစ်၏။ (သို့သော်)

အညဝါဒကသိက္ခာပုဒ်ကဲ့သို့ အခြားသောအထူးသည် မရှိ၊ ထို့ကြောင့် ၎င်းပုဒ်ကို အသီးအခြားမထုတ်ဆောင်ဘဲ မဖွင့်တော့ဘဲ

နိဂုံး၌သာလျှင် တစ်ပေါင်းတည်းပြုထား၏ဟု သိထိုက်၏။ မွေကံ၌ မွေကံဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍စသည်တို့၌

ထိုရဟန်းအားသမ္မုကံပေးထားခြင်းသည် မွေကံဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုမွေကံ၌ မွေကံဟုအမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ကဲ့ရဲ့လည်း

ကဲ့ရဲ့၏။ ရှုတ်ချလည်း ရှုံ့ချ၏။ ထိုကဲ့ရဲ့ရှုံ့ချသောရဟန်းအား ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏ဟု အနက်ကို သိထိုက်၏။

၃၇။

ရဟန်းမဟုတ်သူကို ကဲ့ရဲ့စေခြင်းအံ့၊ ရှုတ်ချပြောဆိုခြင်းအံ့ဟူသည်၌ သံဃာက ရဟန်းအား သမ္မုတိပေးထားသည်ကို ရဟန်းမဟုတ်သူအား ကဲ့ရဲ့ရှုံ့ချ၏(ဝါ) ထိုရဟန်းမဟုတ်သူအထံ၌ ထိုသမ္မုတိရသောရဟန်းကို ကဲ့ရဲ့ရှုံ့ချ၏ဟု အနက်တည်း။

မသမုတ်အပ်သော ရဟန်းကိုဟူသည် ကမ္မဝါစာဖြင့် မသမုတ်အပ်သော သက်သက် "ထိုကိစ္စသည် သူ့တာဝန်တည်း"ဟု သံဃာသည် တာဝန်ပေးထားသူကို(ဝါ) ရဟန်းတို့ချမ်းသာရန် သူ့အလိုလို ထိုတာဝန်ကိုဆောင်နေသူကို (ဝါ) နှစ်ပါးသုံးပါးသီတင်းသုံးသောကျောင်း၌ ထိုသို့သဘောရှိသောအမှုကို ဆောင်ရွက်သောသူကို(ကဲ့ရဲ့ရှုံ့ချအံ့)ဟု အဓိပ္ပါယ်တည်း။

သမုတ်ထားသည်လည်းဖြစ်သော သမုတ်မထားသည်လည်းဖြစ်သော ရဟန်း မဟုတ်သူကိုဟူသည်၌ အကယ်၍ ရဟန်းမဟုတ်သူအား ၁၃.ပါးသောသမ္မုတိတို့ကို မပေးကောင်း၊ သို့သော် ရဟန်းဖြစ်စဉ်က သမ္မုတိရ၍ နောက် သာမဏေဝတ်၏။ ၎င်းကို ရည်၍ "သံဃာသည် သမုတ်ထားသည်လည်းဖြစ်သော"ဟု ဆိုပြီး၊ ကျွမ်းကျင်သောသာမဏေကို သက်သက် သံဃာကသမုတ်ထားသော်၎င်း သမုတ်ထားသောရဟန်းကသော်၎င်း "သင်သည် ဤအမှုကိုပြုလော့"ဟု တာဝန်ပေးထား၏။ ထိုသို့သောသူကို ရဟန်း"သမုတ်မထားသည်လည်းဖြစ်သော"ဟု ဆို၏။ အကြွင်းကား ဤ၌ ထင်ရှားပြီ။

ကိုယ်စိတ်ကြောင့်၎င်း နှုတ်စိတ်ကြောင့်၎င်း ကိုယ်နှုတ်စိတ်ကြောင့်၎င်းအားဖြင့် သုံးပါးသောအကြောင်းတို့ကြောင့် သင့်၏၊ ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏၊ သညာဖြင့်လွတ်၏၊ စိတ်ပါမှသင့်၏၊ လောက၌ အပြစ်ရှိ၏၊ ကာယကံ ဝစီကံဖြစ်၏၊ အကုသိုလ်စိတ် ဒုက္ခဝေဒနာဖြင့် သင့်၏။

တတိယမြောက် ဥဇ္ဈာပနကသိက္ခာပုဒ်(အဋ္ဌကထာ)အဖွင့်ပြီး၏။

=====

၂-ဘူတဂါမဝဂ် ၄-ပဌမသေနာသနသိက္ခာပုဒ်

၁၀၈။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ ရဟန်းတို့သည် **ဆောင်းဥတုအခါ** လွင်တီးခေါင်၌ အိပ်ရာနေရာကို ခင်း၍ **ကိုယ်ကို ပူဇွေးစေကုန်လျက်** 'နေဆာလှုံကုန်လျက်' **အချိန်ကာလကို ပြောကြားသော အခါ** ဖဲသွားကုန်သော် ထိုအိပ်ရာနေရာကို မသိမ်းဆည်းကုန်၊ မသိမ်းဆည်းစေကုန်၊ မပန်ကြားမူ၍လည်း ဖဲသွားကုန်၏၊ အိပ်ရာနေရာသည် **(မိုးနှင်း) စိုစွတ်၏။**

အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် ရဟန်းတို့သည် လွင်တီးခေါင်၌ အိပ်ရာနေရာကို ခင်း၍ ဖဲသွားသော် ထိုအိပ်ရာနေရာကို မသိမ်းဆည်းကုန်ဘိသနည်း၊ မသိမ်းဆည်းစေကုန်ဘိသနည်း၊ မပန်ကြားမူ၍လည်း ဖဲသွားကုန်ဘိသနည်း၊ အိပ်ရာနေရာသည် (မိုးနှင်း) စိုစွတ်၏"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏၊ ရှုတ်ချကုန်၏၊ အပြစ်ပြု ပြောဆိုကြကုန်၏။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့သည် ထိုရဟန်းတို့ကို များစွာသော အကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်ကြပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကြကုန်၏။ပ။

"ရဟန်းတို့ ရဟန်းတို့သည် လွင်တီးခေါင်၌ပ။ မပန်ကြားမူ၍လည်း ဖဲသွားကုန်၏ဟူသည် မှန်သလော"။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၆၃။ ၁၄-၁၀၉။ "အကြင်ရဟန်းသည် သံဃာ၏ဥစ္စာ 'သံဃိက' ဖြစ်သော ညောင်စောင်း 'ခုတင်' ကိုသော်လည်းကောင်း၊ အင်းပျဉ် 'ခုံရည်' ကိုသော် လည်းကောင်း၊ ဘုံလျှို 'ဖုံ' ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဖျာအခင်းခံကိုသော် လည်းကောင်း၊ လွင်တီးခေါင်၌ ခင်း၍လည်းကောင်း၊ ခင်းစေ၍လည်း ကောင်း ဖဲသွားသော် ထိုသံဃိကညောင်စောင်း အင်းပျဉ်စသည်ကို မသိမ်းငြားအံ့၊ မသိမ်းစေ ငြားအံ့၊ မပန်ကြားမူ၍လည်း ဖဲသွားငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏"ဤသို့ (ပြကြကုန် လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူ၏။

၁၁၀။ ထိုအခါ ရဟန်းတို့သည် လွင်တီးခေါင်၌ နေ၍ စောစောကပင်လျှင် အိပ်ရာနေရာကို တစ်ဖန်ပြန်၍ ဆောင်ကုန်၏ 'သိမ်းဆည်းကုန်၏'။ မြတ်စွာဘုရားသည် စောစောကပင် အိပ်ရာနေရာကို တစ်ဖန်ပြန်၍ ဆောင်ကုန်သော ထိုရဟန်းတို့ကို မြင်တော်မူသဖြင့် ဤအကြောင်းအရာကြောင့် တရား စကားကို ဟောကြားတော်မူ၍ ရဟန်းတို့အား "ရဟန်းတို့ **(မိုးနှင်း) မစိုစွတ်ဟု မှတ်အပ်သော မဏ္ဍပ်၌ သော်လည်းကောင်း၊ သစ်ပင်ရင်း၌သော်လည်းကောင်း၊ ကျီးငှက် သိမ်းစွန်တို့ ကျင်ကြီးမစွန့်သော အရပ်၌ သော်လည်းကောင်း** ရှစ်လတို့ပတ်လုံး အိပ်ရာနေရာကို ထားခြင်းငှါ ခွင့်ပြုတော်မူ၏"ဟု

၂-ဘူတာဂါမဝင် ၄-ပဌမသေနာသနသိက္ခာပုဒ်

၁၀၈။ စတုတ္ထသိက္ခာပုဒ်၌ ဆောင်းဥတုအခါဟူသည် ဆောင်းကာလ နှင်းကျသောအခါ၌။ ကိုယ်ကို ပူဇော်စေကုန်လျက်ဟူသည် ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်စသည်တို့၌ ထိုင်ကုန်လျက် နေပူဖြင့် ကိုယ်ကို ပူစေကုန်၏။ အချိန်ကာလကို ပြောကြားသော အခါဟူသည် ယာဂုဆွမ်းစသည်တို့တွင် တစ်ခုခုပြောကြားရာအခါ၌။ (မိုးနှင်း) စိုစွတ်၏ဟူသည် မိုးနှင်းဖြင့် စိုစွတ်သည် စိုရွှေသည်ဖြစ်၏။

၁၁၀။ (မိုးနှင်း) မစိုစွတ်ဟု မှတ်အပ်သောဟူသည် မိုးရွာသောလဟု မထင်ရှားကုန်သော၊ ဆောင်းလေးလ နွေလေးလအားဖြင့် ၈.လတို့ဟု အနက်တည်း။ မဏ္ဍပ်၌ သော်လည်းကောင်းဟူသည် သစ်ခတ်မဏ္ဍပ်၌သော်၎င်း ပျဉ်ပြားမဏ္ဍပ်၌သော်၎င်း။ သစ်ပင်ရင်း၌သော်လည်းကောင်းဟူသည်

၃၈။ တစ်ခုခုသောသစ်ပင်အောက်။ ကျီးငှက် သိမ်းစွန့်တို့ ကျင်ကြီးမစွန့်သော အရပ်၌ဟူသည် အမြဲနေသောအားဖြင့် အသိုက်တို့ကိုပြု၍ နေကုန်သောထိုကျီး သိမ်းစွန့်တို့သည်၎င်း အခြားသောငှက်တို့သည်၎င်း ထိုအိပ်ရာနေရာကို ကျင်ကြီးမစွန့်ကုန်၊ ထိုသို့သဘောရှိသော သစ်ပင်ရင်း၌ ထားခြင်းငှာ (ငါဘုရား)ခွင့်ပြုတော်မူ၏။ (အသိုက်လုပ်၍ အမြဲနေသောနေရာမဟုတ်လျှင် ထားနိုင်ပြီ)။ ထို့ကြောင့် ကျက်စားရာအရပ်သို့သွားကုန်သောငှက်တို့သည် အပန်းဖြေ၍သွားကုန်ရာသစ်ပင်တို့အောက် ထားခြင်းငှာ အပ်၏။ တစ်ခုခုသောသစ်ပင်၌ အမြဲနေသောအားဖြင့် အသိုက်တို့ကို ပြု၍ နေကုန်၏။ ထိုသစ်ပင်ရင်း၌ မထားထိုက်။ "၈.လတို့"ဟု ဟောတော်မူခြင်းကြောင့် အကြင်နေပုဒ်တို့၌ မိုးကာလဝယ် မိုးမရွာ၊ ထိုနေပုဒ်တို့၌လည်း လေးလတို့၌ ထားခြင်းငှာ မအပ်သည်သာ။ "မိုးမစွတ်ဟု မှတ်အပ်သော"ဟု ဟောတော်မူခြင်းကြောင့် ဆောင်း၌ မိုးရွာသောအရပ်ဒေသဝယ် ဆောင်း၌လည်း လွင်တည်းခေါင်၌ထားခြင်းငှာ မအပ်။ နွေ၌ အလုံးစုံသောအရပ်၌ မိုးတိမ်ကင်း၍ ကောင်းကင်စင်ကြယ်နေလျှင် လွင်တည်းခေါင်၌ တစ်စုံတစ်ခုသောကိစ္စဖြင့် ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်ကို ထားခြင်းငှာ အပ်၏။

အတ္ထောကာသိဝုတင်ဆောင်ရဟန်းသည်လည်း ဝတ်ကို သိထိုက်၏။ သူမှာ အကယ်၍ ပုဂ္ဂလိကညောင်စောင်းငယ်ရှိအံ့၊ ထို၌ပင် အိပ်ထိုက်၏။ သံဃိကကိုယူလျှင် ကြိမ်ဖြင့်သော်၎င်း လျော်ဖြင့်သော်၎င်း ယက်ထားသောညောင်စောင်းကို ယူထိုက်၏။ (အညံ့ဆုံးညောင်စောင်းကိုယူဟူလို)။ ၎င်းညောင်စောင်းမရှိသော် ညောင်စောင်းအဟောင်းကို ယူထိုက်၏။ ၎င်းမရှိသော် အသစ်ယက်အပ်သောညောင်စောင်းကိုဖြစ်စေ (သားရေဖြင့်)ယက်အပ်သောညောင်စောင်းကိုဖြစ်စေ ယူထိုက်၏။ ယူ၍လည်း "ငါသည် ဥက္ကဋ္ဌရက္ခမူဝုတင်ဆောင်ဖြစ်၏၊ ဥက္ကဋ္ဌအတ္ထောကာသိဝုတင်ဆောင်ဖြစ်၏"ဟု သင်္ကန်းကုဋီကိုသော်လည်း မပြုဘဲ အခါမဟုတ်ရာ၌ လွင်တည်းခေါင်၌သော်၎င်း သစ်ပင်ရင်း၌သော်၎င်း ခင်း၍ အိပ်ခြင်းငှာ မအပ်။ အကယ်၍ လေးထပ်ရှိသောသင်္ကန်းဖြင့် ပြုအပ်သောကျောင်းငယ်သည် (ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်ကို) မစိုအောင် စောင့်ရှောက်ခြင်းငှာ မတက်နိုင်အံ့(မိုးမစိုအောင် မကာကွယ်နိုင်အံ့)၊ ၇.ရက်လုံးမိုးစွေရာအခါသည် ရှိအံ့ ရဟန်း၏ကိုယ်သို့ အစဉ်လိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် အပ်၏(ရဟန်းနှင့်အတူရှိနေခြင်းကြောင့် အပ်၏)။

တောရှိ သစ်ရွက်မိုးကျောင်းငယ်တို့၌ နေကုန်သောရဟန်းတို့အား သီလအကျင့်၌ ကြည်ညို၍ လူတို့က "သံဃာ့ အသုံးအဆောင်အဖြစ် သုံးကြပါ"ဟု အသစ်ဖြစ်သော ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်တို့ကို လှူတက်ကုန်၏။ နေပြီး၍ (ပြန်)သွားသောရဟန်းသည် အနီးကျောင်း၌ သဘောတူရဟန်းတို့ထံ ပို့၍ (ပြန်)သွားထိုက်၏။ သဘောတူရဟန်းတို့မရှိသော် မိုးမစိုရာ၌ ချထား၍ (ပြန်)သွားထိုက်၏။ မိုးမစိုရာ မရှိသော သစ်ပင်၌ ချိတ်စွဲ၍ (ပြန်)သွားထိုက်၏။ စေတီယင်ပြင်၌(မှ) တံမြက်စည်းကိုယူ၍ ဆွမ်းစားကျောင်းကိုသော်၎င်း ဥပုသ်အိမ်ကိုသော်၎င်း ပရိဝုဏ် နေနေရာ မီးတင်းကုတ်စသည့် တစ်နေရာရာကိုသော်၎င်း တံမြက်စည်းလှည်း၍ တစ်ဖန် တံမြက်စည်းစင်၌သာ ထားထိုက်၏။ ဥပုသ်အိမ်စသည့် တစ်ခုခုမှ ယူ၍ ကြွင်းသောနေရာတို့ကို တံမြက်စည်းလှည်းရာ၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်။

၃၉။ ရဟန်းတစ်ပါးသည် ဆွမ်းခံလမ်းကို တံမြက်စည်းလှည်းလျက်ပင် သွားလို၏။ ထိုရဟန်းသည် တံမြက်စည်းလှည်း၍ အကယ်၍ လမ်းအကြား၌ ဇရပ်ရှိအံ့ ထိုဇရပ်၌ ထားထိုက်၏။ အကယ်၍ မရှိအံ့ တိမ်များ မတက်သည်ကို မှတ်သား၍ "ရွာမှ ငါမလာမချင်း မိုးမရွာလောက်ရာ"ဟု သိလျက်သာလျှင် တစ်ခုခုသောနေရာ၌ ထား၍ တစ်ဖန်ပြန်လာသော် ပင်ကိုယ်နေရာ၌ ထားထိုက်၏။ အကယ်၍ မိုးရွာလိမ့်မည်ဟု သိလျက် လွင်တည်းခေါင်၌ ထား၏။ ဒုက္ကဋ်ဟု မဟာပစ္စရိ၌ ဆိုထား၏။ အကယ်၍ ထိုထိုအရပ်၌ တံမြက်စည်းလှည်းဖို့ တံမြက်စည်းကို ချထား၏။ ထိုထိုအရပ်ကို တံမြက်လှည်းပြီး ထိုထိုအရပ်၌ပင် ချထားခြင်းငှာ အပ်၏။ ဆွမ်းစားဇရပ်ကို တံမြက်လှည်းသောရဟန်းသည် ဝတ်ကို သိထိုက်၏။ ထိုတွင် ဤကားဝတ်တရားတည်း.. အလယ်မှစ၍ ခြေ၏တည်ရာအရပ်သို့ ရှေးရှုနေကုန်သော သံတို့ကို ဖယ်ရှားထိုက်၏(ခြေသုတ်သည့်နေရာမှ စ၍ရှင်း)။ အမှိုက်ကို လက်ဖြင့် ယူ၍ အပြင်၌ စွန့်ထိုက်၏။

=====

၄-ပဌမသေနာသနသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၁၁၁။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို

"ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။

သံဃာ၏ဥစ္စာ 'သံဃိက' မည်သည် သံဃာအား ပေးလှူအပ်သော ပစ္စည်း စွန့်လှူအပ်သော

ပစ္စည်းတည်း။

ညောင်စောင်း 'ခုတင်' မည်သည် အခြေ၌ အပေါင်စွပ်သော ညောင်စောင်း၊

ထုပ်လျောက်ဖွဲ့သော 'အခြေနှင့် တစ်စပ်တည်း အပေါင်ရှိသော' ညောင်စောင်း၊ ပုစွန်ခြေသဏ္ဌာန်

ကောက်သော အခြေရှိသော ညောင်စောင်း၊ အပေါင်၌ အခြေတပ်သော ညောင်စောင်းဟူ၍

ညောင်စောင်းလေးမျိုးတို့တည်း။

အင်းပျဉ် 'ခုရှည်' မည်သည် အခြေ၌ အပေါင်စွပ်သော အင်းပျဉ်၊ ထုပ်လျောက်ဖွဲ့သော

'အခြေနှင့် တစ်စပ်တည်း အပေါင်ရှိသော' အင်းပျဉ်၊ ပုစွန်ခြေသဏ္ဌာန် ကောက်သော

အခြေရှိသော အင်းပျဉ်၊ အပေါင်၌ အခြေတပ်သော အင်းပျဉ်ဟူ၍ အင်းပျဉ်လေးမျိုးတို့တည်း။

ဘုံလျှို 'ဖုံ' မည်သည် သားမွေးအစာသွပ်သော ဘုံလျှို၊ အဝတ်အစာသွပ်သော ဘုံလျှို၊ လျှော်

အစာသွပ်သော ဘုံလျှို၊ မြက်အစာသွပ်သော ဘုံလျှို၊ သစ်ရွက်အစာသွပ်သော ဘုံလျှိုဟူ၍

ဘုံလျှိုငါးမျိုး တို့တည်း။

ဖျာအခင်း မည်သည် လျှော်ဖြင့် ပြုလုပ်သောဖျာ၊ ပန်းရင်းဖြင့် ပြုလုပ်သောဖျာ၊

ဖြူဆံမြက်ဖြင့် ပြုလုပ်သော ဖျာ၊ ပြိတ်မြက်ဖြင့် ပြုလုပ်သောဖျာတည်း၊ (ထိုဖျာအားလုံးသည်)

အတွင်း၌ ခေါက်သွင်း၍ ဖွဲ့ချုပ်သည်ချည်းတည်း။

ခင်း၍ဟူသည် ကိုယ်တိုင် ခင်း၍။

ခင်းစေ၍ဟူသည် သူတစ်ပါးကို ခင်းစေ၍။ **ရဟန်းမဟုတ်သူကို ခင်းစေအံ့၊ စေခိုင်းသော**

ရဟန်း၏တာဝန်ဖြစ်၏။ ရဟန်းကို ခင်းစေအံ့၊ ခင်းသော ရဟန်း၏ တာဝန်ဖြစ်၏။

ဖဲသွားသော် ထိုသံဃိက ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်စသည်ကို မသိမ်းငြားအံ့ဟူသည် ကိုယ်တိုင်

မသိမ်းဆည်း ငြားအံ့။

မသိမ်းစေငြားအံ့ဟူသည် သူတစ်ပါးကို မသိမ်းဆည်းစေငြားအံ့။

မပန်ကြားမှု၍လည်း ဖဲသွားငြားအံ့ဟူသည် ရဟန်းကိုသော်လည်းကောင်း၊

သာမဏေကိုသော်လည်း ကောင်း၊ အရံစောင့်ကိုသော်လည်းကောင်း မပန်ကြားဘဲ

အားအလတ်ရှိသော ယောက်ျား၏ ခဲတစ်ကျကို လွန်စေသော ရဟန်းအား ပါစိတ်အာပတ်

သင့်၏။

၁၁၁။ အခြေ၌ အပေါင်စွပ်သော ညောင်စောင်းဟူသည် ခုတင်ခြေကိုဖောက်၍ ဘောင်သွင်းထားသောခုတင်ဖြစ်၏။

ထုပ်လျောက်ဖွဲ့သော 'အခြေနှင့် တစ်စပ်တည်း အပေါင်ရှိသော' ညောင်စောင်းဟူသည်

ခြေကိုဘောင်ဖြင့်ကိုက်ထားသော(ညှပ်ထားသော) ပလ္လင်အသွင်ပြုထားသော ခုတင်ဖြစ်၏။ ပုစွန်ခြေသဏ္ဌာန်

ကောက်သော အခြေရှိသော ညောင်စောင်းဟူသည် မြင်းဆိတ်စသည်တို့၏ခြေနှင့်တူသော ခြေတို့ဖြင့် ပြုထားသောခုတင်။

ခြေကောက်သောခုတင်တိုင်းကိုဆိုလို၏။ အပေါင်၌ အခြေတပ်သော ညောင်စောင်းဟူသည် " အပေါင်တွင် အခြေတပ်သော

ညောင်စောင်း မည်သည် အပေါင်၌ ထွင်းဖောက်၍ တည်၏"ဟု ဤသို့ ပါဠိတော်၌ပင် နောက်၌ဆိုထား၏။ ထို့ကြောင့်

ဘောင်တို့ကို ဖောက်၍ ထို၌ ခုတင်ခြေအဖျားကိုသွင်း၍ အထက်၌ စိုရိုက်၍ ပြုသောခုတင်ကို အပေါင်၌ အခြေတပ်သော

ညောင်စောင်းဟု ဆိုလို၏။ အင်းပျဉ်၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်။ အတွင်း၌ ခေါက်သွင်း၍ ဖွဲ့ချုပ်သည်ချည်းတည်းဟူသည်

အောက်၌၎င်း အထက်၌၎င်း ကျယ်ပြန့်သည်ကို၎င်း အလယ်၌ ချုံးအပ်သည်ကို၎င်း ပြု၍ ရစ်ပတ်ဖွဲ့ချည်အပ်သည်

ဖြစ်၏(အပေါ်နှင့်အောက်ကြီး၍ အလယ်၌သေးသောထိုင်စရာတစ်ခု) ထက်စည်သဏ္ဌာန်ဖွဲ့ကျပ်ထားသည် ဖြစ်၏။ ၎င်းကို

အလယ်၌ ခြင်္သေ့ရေ ကျားရေဖြင့် ပတ်ထားသည် ဖြစ်၏။ ဤ၌ မအပ်သောအရေမည်သည် မရှိ။

(သံဃိက)ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်၌ ရွှေသော်လည်း အပ်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုအရာသည် တန်ဖိုးကြီး၏။ **ရဟန်းမဟုတ်သူကို**

ခင်းစေအံ့၊ စေခိုင်းသော

ရဟန်း၏တာဝန်ဖြစ်၏ဟူသည် ခိုင်းသောရဟန်း၏တာဝန်ဖြစ်၏။ ခဲတစ်ကျကို လွန်စေသော ရဟန်းအား ပါစိတ်အာပတ်

သင့်၏ဟူသည် အားအလယ်အလတ်ရှိသောယောက်ျား၏ခဲတစ်ကျကို လွန်လျှင် ပါစိတ်။

ဤကားအဆုံးအဖြတ်တည်း.. မထေရ်သည် ဆွမ်းစားကျောင်း၌ ဆွမ်းကိစ္စပြု၍ ရဟန်းငယ်ကို.. "သွားလော့.. နေ့နေရာ၌ ခုတင် ထိုင်ခုံကို ခင်လော့"ဟု ခိုင်း၏။ သူသည် ထိုအတိုင်းပြု၍ ထိုင်၏။ မထေရ်သည် စိတ်ရှိသည့်အတိုင်း လှည့်လည်၍ ထို၌ သွား၍ အိပ်ကိုသော်၎င်း အပေါ်ရုံကိုသော်၎င်း ထား၏။ ထိုအခါမှစ၍ မထေရ်၏ တာဝန်တည်း။ ထိုင်ပြီး၍

၄၀။ သွားသော် ကိုယ်တိုင်လည်းမသိမ်း သူတစ်ပါးအားလည်း အသိမ်းမခိုင်းဘဲ ခဲတစ်ကျလွန်သော် ပါစိတ်။ အကယ်၍ မထေရ်သည် ထို၌ အိပ်ကိုသော်၎င်း အပေါ်ရုံကိုသော်၎င်း မထားဘဲ စင်္ကြန်သွားလျက်ပင် ရဟန်းငယ်ကို "သင်သွားလော့"ဟု ဆို၏။ ရဟန်းငယ်က "အရှင်ဘုရား ဒါက ခုတင် ထိုင်ခုံပါဘုရား"ဟု ပြောကြားထိုက်၏။ အကယ်၍ ထိုမထေရ်သည် ဝတ်ကိုသိအံ့ "သင်သွားလော့၊ ငါသည် မူလအတိုင်း ထားအံ့"ဟု ဆိုထိုက်၏။ အကယ်၍ မိုက်သည် ဝတ်ကိုသင်မထားသည်ဖြစ်အံ့ "သွား ဤနေရာမနေနဲ့၊ ထိုင်ခွင့် အိပ်ခွင့်ကို ငါမပေး"ဟု ရဟန်းငယ်ကို ခြိမ်းခြောက်သည်သာဖြစ်အံ့ ရဟန်းငယ်သည် "အရှင်ဘုရား ချမ်းသာသလို အိပ်လော့"ဟု အပ်သောအခွင့်ကို ရ၍ ရှိခိုး၍ သွားထိုက်၏။ ထိုရဟန်းငယ်သွားသော် မထေရ်၏တာဝန်သာတည်း။ ရှေးနည်းအတိုင်းပင် မထေရ်အား အာပတ်ကိုသိထိုက်၏။

သို့မဟုတ် စေခိုင်းဆဲခဏမှာပင် ရဟန်းငယ်က "အရှင်ဘုရား တပည့်တော်မှာ ဆေးစရာစတဲ့ အလုပ်များရှိပါ၏"ဟု ဆို၏။ မထေရ်က သူ့ကို "သင်သည် ခင်း၍သွားပါ"ဟု ဆို၍ ဆွမ်းစားဇရပ်မှ ထွက်၍ (အခင်းခိုင်းထားသောအရပ်မှာ) အခြားအရပ်သို့ (မထေရ်ကြီးက) သွား၏။ ခြေမခြင်းဖြင့် (အာပတ်ကို) ပြုထိုက်၏။ အကယ်၍ ထို၌ပင် သွား၍ ထိုင်၏။ ရှေးနည်းအတိုင်း မထေရ်ခဲတစ်ကျလွန်သော် အာပတ်သင့်၏။ အကယ်၍ မထေရ်သည် သာမဏေကို စေခိုင်း၏။ သာမဏေသည် ထို၌ ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်ကို ခင်း၍ ထိုင်နေပါသော်လည်း ဆွမ်းစားကျောင်းမှ အခြားအရပ်သို့ သွားသော် ခြေမခြင်းဖြင့် (အာပတ်)ပြုထိုက်၏။ သွားထိုင်၍ တစ်ဖန် သွားသောအခါ၌ ခဲတစ်ကျဖြင့် အာပတ်ကို ပြုထိုက်၏။ အကယ်၍ စေခိုင်းသူသည် "ညောင်းစောင်းအင်းပျဉ်ကို ခင်း၍ ထို၌ပင် ထိုင်လော့"ဟု စေခိုင်းအံ့၊ အလိုရှိရာအရပ်သို့ သွား၍ ပြန်လာခြင်းငှာ ရ၏(အာပတ်မသင့်)။ ကိုယ်တိုင် ပင်ကိုယ်အတိုင်း မပြုဘဲ သွားသူအား ခဲတစ်ကျလွန်သော် ပါစိတ်။

(စည်းဝေးချိန်မဟုတ်သော) ကြားအစည်းအဝေး၌ ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်တို့ကိုခင်း၍ ထိုင်ကုန်သောသူတို့သည် ပြန်သွားသောအခါ ကျောင်းရှင်တို့အား "ဤဟာကို သိုမှီးလော့"ဟု ဆိုထိုက်၏(စည်းဝေးချိန်၌စည်းဝေးရာတွင် ထိုင်သော် ပြန်သောအခါ သိမ်းလော့ဟု မဆိုလည်း အာပတ်မသင့်ဟု ဆိုလို၏)။ မပြောဘဲ ခဲတစ်ကျလွန်သော် အာပတ်သင့်၏။

တရားပွဲကြီးမည်သည် ရှိတတ်၏။ ထို၌ ဥပုသ်အိမ်မှ၎င်း ဆွမ်းစားကျောင်းမှ၎င်း ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်တို့ကို ယူ၍ ခင်းကုန်၏(အာဂန္တုရဟန်းတို့ကထိုင်၍ ပြန်သွားကုန်၏)။ ကျောင်းနေရဟန်းတို့၏ တာဝန်ပင်တည်း(အာဂန္တုရဟန်းများက သိမ်းဖို့မလိုဟု ဆိုလိုဟန်ရှိသည်)။ အကယ်၍ အာဂန္တုတို့သည် "ဤဟာကား တို့ဥပေဇ္ဈယ်အတွက်၊ ဤဟာက တို့ဆရာအတွက်"ဟု ယူကုန်၏။ ထိုအခါမှစ၍ ထိုရဟန်းတို့၏ တာဝန်တည်း။ သွားသောအခါ ပင်ကိုယ်အတိုင်း မထားဘဲ ခဲတစ်ကျကိုလွန်သော် အာပတ်သင့်၏။ မဟာပစ္စရိ၌ ဆိုထားသည်မှာ "အခြားသူတို့ မထိုင်သေးသမျှကာလပတ်လုံး ခင်းသူတို့၏ တာဝန်ဖြစ်၏။ အခြားသူတို့လာ၍ ထိုင်ကုန်သော် ထိုင်သူတို့၏တာဝန်တည်း(ခင်းသူ၏တာဝန်မဟုတ်တော့ပြီ)။ အကယ်၍ ထိုသူတို့သည် မသိမ်းဘဲသော်၎င်း မသိမ်းစေဘဲသော်၎င်း သွားကုန်၏။ ဒုက္ကဋ်။ အဘယ်ကြောင့်နည်း ခင်းဖို့မခိုင်းဘဲ ခင်းထားခြင်းကြောင့်တည်း"ဟု ဖြစ်၏။ တရားပလ္လင်ခင်းထားရာ ပါဠိသက်သက်ရွတ်တက်သူသည်ဖြစ်စေ

၄၁။ ဓမ္မကထိကသည်ဖြစ်စေ မလာသေးသမျှ ခင်းထားသူတို့၏ တာဝန်တည်း၊ ၎င်းလာ၍ ထိုင်သော် ထိုသူတာဝန်တည်း။ တညလုံးတရားနာခြင်းသည် ဖြစ်၏။ အခြား ပါဠိသက်သက်ရွတ်တက်သူသည်၎င်း ဓမ္မကထိကသည်၎င်း ထ၏။ နောက်တစ်ပါး ထိုင်၏။ အကြင်အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် လာ၍ ထိုင်၏။ ထိုထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ တာဝန်တည်း။ ထသောရဟန်းက "ဤနေရာသည် သင်တို့၏တာဝန်တည်း"ဟု ဆို၍ သွားထိုက်၏။ အကယ်၍လည်း နောက်တစ်ပါးမလာမီပင် ထသွားအံ့၊ ထိုရဟန်းက ဥပစာအတွင်း၌ရှိစဉ်ပင် နောက်တစ်ပါးလာထိုင်အံ့ ထသွားသောရဟန်းကို အာပတ်ဖြင့် မပြုထိုက်။ အကယ်၍ နောက်တစ်ပါးမလာမီပင် ဦးစွာထိုင်နေသောဓမ္မကထိကသည် နေရာမှထ၍ ခဲတစ်ကျကိုလွန်သွား၏။ အာပတ်ဖြင့် ပြုထိုက်၏။ အလုံးစုံ၌လည်း "ခဲတစ်ကျလွန်သော် ပထမချေလှမ်း၌ ဒုက္ကဋ်၊ ဒုတိယချေလှမ်း၌ ပါစိတ်"ဟု ဤနည်းကို မဟာပစ္စရိ၌ ဆိုထား၏။

=====

၁၁၂။ သံဃိက 'သံဃာပိုင်' ပစ္စည်း၌ သံဃိက 'သံဃာပိုင်' ပစ္စည်းဟု အမှတ်ရှိ၍ လွင်တီးခေါင်၌ ခင်း၍သော်လည်းကောင်း၊ ခင်းစေ၍သော်လည်းကောင်း ဖဲသွားသော် ထိုပစ္စည်းကို မသိမ်းငြားအံ့၊ မသိမ်း စေငြားအံ့၊ မပန်ကြားမှု၍သော်လည်း သွားငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

သံဃိက 'သံဃာပိုင်' ပစ္စည်း၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍။ပ။ သံဃိက 'သံဃာပိုင်' ပစ္စည်း၌

ပုဂ္ဂလိက 'ပုဂ္ဂိုလ်ပိုင်' ပစ္စည်းဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ လွင်တီးခေါင်၌ ခင်း၍သော်လည်းကောင်း၊
ခင်းစေ၍သော် လည်းကောင်း၊ ဖဲသွားသော် ထိုပစ္စည်းကို မသိမ်းငြားအံ့၊ မသိမ်းစေငြားအံ့၊
မပန်ကြားမှု၍သော်လည်း သွားငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
ပုဆိုးအခင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ အပေါ်လွှမ်းအခင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊
မြေအခင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ကတ်ကျစ် (ဖျာ) အခင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊
သားရေပိုင်းအခင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ခြေသုတ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊
ပျဉ်ချပ်အင်းပျဉ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ လွင်တီးခေါင်၌ ခင်း၍သော်လည်းကောင်း၊
ခင်းစေ၍သော်လည်းကောင်း၊ ဖဲသွားသော် ထိုအခင်းစသည်ကို မသိမ်းငြားအံ့၊ မသိမ်းစေငြားအံ့၊
မပန်ကြားမှု၍သော်လည်း ဖဲသွားငြားအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
ပုဂ္ဂလိကပစ္စည်း၌ သံယံကပစ္စည်းဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
ပုဂ္ဂလိကပစ္စည်း၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
ပုဂ္ဂလိကပစ္စည်းကို ပုဂ္ဂလိကပစ္စည်းဟု အမှတ်ရှိရာ၌ **တစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ပစ္စည်းဖြစ်မှု**
ဒုက္ကဋ် အာပတ် သင့်၏။
မိမိကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းဖြစ်မှု အာပတ် မသင့်။

၁၁၂။ **ပုဆိုးအခင်းကိုသော်လည်းကောင်း**စသည်တို့၌ ပုဆိုးအခင်းမည်သည် အင်္ဂတေစသည်ဖြင့်
အချောကိုင်ထားသောမြေပြင်၏အဆင်းကို စောင့်ရှောက်ရခြင်းအကျိုးငှာ ပြုထားသည်ဖြစ်၏။ ၎င်းကို အောက်မှခင်း၍
အထက်၌ သင်ဖြူးကို ခင်းကုန်၏။

အပေါ်လွှမ်းအခင်းမည်သည် ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်တို့၏အထက်၌ ခင်းထိုက်သော အခင်းဖြစ်၏။ **မြေအခင်း**မည်သည်
မြေ၌ ခင်းထိုက်သော သင်ဖြူးစသော အထူးပြုထားသောအခင်းတည်း။ **ကတ်ကျစ် (ဖျာ) အခင်း**ဟူသည် ထန်းရွက်တို့ဖြင့်၎င်း
လျော်တို့ဖြင့်၎င်း ပြုထားသောအခင်း။ **သားရေပိုင်းအခင်း**မည်သည် ခြင်္သေ့ ကျား သစ် အောင်းစသည်တို့၏အရေဖြစ်၏။
အဋ္ဌကထာတို့၌ ကျောင်းအသုံးအဆောင်၌ ပယ်ထားသောအရေမည်သည် မထင်(မရှိ)၊ ထို့ကြောင့် ခြင်္သေ့ရေစသည်တို့ကို
ဆောင်ခြင်းကိုသာ ပယ်၏ဟု သိထိုက်၏။ **ခြေသုတ်**မည်သည် ကြိုးငယ်တို့ဖြင့်သော်၎င်း အဝတ်ဟောင်းတို့ဖြင့်သော်၎င်း
ခြေသုတ်ရန်ပြုထားသောအရာတည်း။ **ပျဉ်ချပ်အင်းပျဉ်**မည်သည် ပျဉ်ချပ်ငယ်ဖြင့်လုပ်သော အင်းပျဉ်(ဝါ)ပျဉ်ချပ်ငယ်၎င်း
သစ်ဖြင့်ပြီးသောအင်းပျဉ်၎င်း၊ ဤစကားဖြင့် အလုံးစုံလည်းဖြစ်သောသစ်ဘဏ္ဍာစသည်ကို သွင်းယူအပ်၏။ မဟာပစ္စရိန္ဒကား
"သပိတ်ခြေ သပိတ်ဖုံး ခြေပွတ်အိုးခြမ်း ထန်းရွက်ယပ်ဝန်း ယပ်အပြား တစ်ခုခုသောသစ်ဘဏ္ဍာ ယုတ်စွအဆုံး
သောက်ရေမှုတ် ခရုသင်းသောက်ရေခွက်တို့ကို လွင်တည်းခေါင်၌ ထား၍ သွားသူအား ဒုက္ကဋ်"ဟု ဆိုထား၏။
မဟာအဋ္ဌကထာ၌ ဤနည်းအတိုင်း ဒုတိယသိက္ခာပုဒ်၌ ပြထား၏။ လွင်တည်းခေါင်၌ ဆိုးရည်ကို ချက်၍ ဆိုးရည်ခွက်
ဆိုးရေမှုတ် ဆိုးရေကျင်းဟု အားလုံးကို မီးတင်းကုတ်၌ သိုမှီးထိုက်၏။ အကယ်၍ မီးတင်းကုတ်မရှိအံ့ မိုးမစိုသောတောင်ပုန်း၌
ချထားထိုက်၏။ ၎င်းမရှိသော် ရဟန်းတို့မြင်နိုင်သောထိုသို့သဘောရှိသောနေရာ၌ထား၍ သွားခြင်းငှာ အပ်၏။

၄၂။ **တစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ပစ္စည်း**ဟူသည် အကျွမ်းမဝင်သောသူ၏ဥစ္စာ၌ ဒုက္ကဋ်၊ အကျွမ်းဝင်သူ၏ဥစ္စာသည်
မိမိဥစ္စာကဲ့သို့ဖြစ်၏ဟု မဟာပစ္စရိန္ဒ ဆိုထား၏။

=====

၁၁၃။ သိမ်း၍ သွားအံ့၊ သိမ်းစေ၍ သွားအံ့၊ **ပန်ကြား၍ သွားအံ့၊ သွေ့ခြောက်စေလို၍**
သွားအံ့၊ တစ်စုံတစ်ခုသော ဘေးရန်နှိပ်စက်၍ မသိမ်းဘဲ သွားအံ့၊ ဘေးရန်ဥပဒ်
ဖြစ်ပေါ်လတ်သဖြင့် မသိမ်းဘဲ သွားအံ့၊ အာပတ် မသင့်။ ရူးသော ရဟန်း၊ အစလက်ဦး
လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။
စတုတ္ထ ပဌမသေနာသနသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၁။ ရှေးဆရာကြီးများသည် ကတ်ကျစ်အခင်း ခတ်အခင်းဟု မြန်မာပြန်သည်၊ နေရာထိုင်ရာ
အခင်းအထူးပင်တည်း။

၁၁၃။ **ပန်ကြား၍ သွားအံ့**ဟူသည် မိမိပစ္စည်းကဲ့သို့သဘောထားတက်သော အရှက်ရှိသောရဟန်း သာမဏေ
အရာမစောင့်ကဲ့သို့သောသူကို ပန်ပြော၍ သွားလျှင် အာပတ်မသင့်။ **သွေ့ခြောက်စေလို၍**

သွားအံ့ဟူသည် နေပုဉ် ပူစေ၍ ပြန်လာလျှင် သိမ်းအံ့ဟု သွား၏။ ဤသို့သွားသူအား အာပတ်မသင့်။ တစ်စုံတစ်ခုသော ဘေးရန်နှိပ်စက်၍ မသိမ်းဘဲ သွားအံ့ဟူသည် နေရာကို တစ်ခုခုနှိပ်စက်သည် ဖြစ်၏ဟု အနက်တည်း။ အကယ်၍လည်း အကြီးဆုံးရဟန်းသည် ထစေ၍ (အခင်းကို) ယူအံ့၊ အကယ်၍ ဘီလူးဖြစ်စေ ပြိတ္တာဖြစ်စေ လာ၍ထိုင်၏အံ့၊ ဦးဦးကသော်လည်း အစိုးတရလာ၍ယူ၏အံ့၊ ဤသို့ဖြစ်သော် နေရာကို တစ်ခုခုနှိပ်စက်သည် မည်၏။ ခြင်္သေ့ ကျားစသည်တို့သည် ထိုနေရာသို့လာ၍ တည်ရှိလျှင်လည်း နေရာကို ဘေးရန်နှိပ်စက်သည်မည်၏။ ဤသို့ တစ်ခုခုသောနှိပ်စက်သော် မသိမ်းဘဲ သွားလျှင် အာပတ်မသင့်။ **ဘေးရန်ဥပဒ်**

ဖြစ်ပေါ်လတ်သဖြင့်ဟူသည် အသက် အကျင့်မြတ်၏အန္တရာယ်တစ်ခုခုဖြစ်သဖြင့်။ အကြွင်းကား ထင်ရှားပြီ။ ကထိနသိက္ခာပုဒ်ကဲ့သို့ဖြစ်ကြောင်းရှိသဖြင့် ကိုယ်နှုတ်ကြောင့်၎င်း ကိုယ်နှုတ်စိတ်ကြောင့်၎င်း ဖြစ်၏။ ပြုခြင်းမပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏။ သညာဖြင့်မလွတ်၊ စိတ်မပါဘဲသင့်၏။ ပညတ်တော်အပြစ်ဖြစ်၏။ ကာယကံ ဝစီကံဖြစ်၏။ စိတ်သုံးပါး ဝေဒနာသုံးပါးဖြင့်သင့်၏။

စတုတ္ထမြောက် ပထမသေနာသနသိက္ခာပုဒ်၏ (အဋ္ဌကထာ)အဖွင့်ပြီး၏။

=====

၂-ဘူတဂါမဝဂ် ၅-ဒုတိယသေနာသနသိက္ခာပုဒ်

၁၁၄။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ သတ္တရသဝဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် အဆွေခင်ပွန်း ဖြစ်ကုန် ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် နေသောအခါလည်း အတူသာလျှင် နေကုန်၏။ ဖဲသွားသောအခါလည်း အတူသာလျှင် ဖဲသွားကုန်၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မထင်ရှားသော သံဃိကကျောင်းတစ်ကျောင်း၌ အိပ်ရာနေရာကို ခင်း၍ ဖဲသွားကုန်သော် ထိုအိပ်ရာနေရာကို မသိမ်းကုန်၊ မသိမ်းစေကုန်၊ မပန်ကြားမူ၍သော်လည်း ဖဲသွားကုန်၏။ အိပ်ရာနေရာကို ခြံတို့သည် ကိုက်ခဲကုန်၏။

အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "သတ္တရသဝဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် သံဃိကကျောင်း၌ အိပ်ရာနေရာကို ခင်း၍ ဖဲသွားကုန်သော် ထိုအိပ်ရာနေရာကို အဘယ့်ကြောင့် မသိမ်းကုန်ဘိသနည်း၊ မသိမ်းစေကုန်ဘိသနည်း၊ မပန်ကြားမူ၍သော်လည်း ဖဲသွားကုန်ဘိသနည်း၊ အိပ်ရာနေရာကို ခြံတို့သည် ကိုက်ခဲကုန်၏"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့သည် သတ္တရသဝဂ္ဂီရဟန်းတို့ကို များစွာသော အကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင် ကြပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကြကုန်၏။ပ။

"ရဟန်းတို့ သတ္တရသဝဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် သံဃိကကျောင်း၌ အိပ်ရာနေရာကို ခင်း၍ ဖဲသွားကုန် သော် ထိုအိပ်ရာနေရာကို မသိမ်းကုန် မသိမ်းစေကုန် မပန်ကြားမူ၍သော်လည်း ဖဲသွားကုန်၏။ အိပ်ရာ နေရာကို ခြံတို့သည် ကိုက်ခဲကုန်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။

မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ထို (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောကျ်ားတို့သည် သံဃိကကျောင်း၌ အိပ်ရာ နေရာကို ခင်း၍ ဖဲသွားကုန်သော် ထိုအိပ်ရာနေရာကို အဘယ့်ကြောင့် မသိမ်းကုန်ဘိသနည်း၊ မသိမ်းစေ ကုန်ဘိသနည်း၊ မပန်ကြားမူ၍သော်လည်း ဖဲသွားကုန်ဘိသနည်း၊ အိပ်ရာနေရာကို ခြံတို့သည် ကိုက်ခဲကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤ

(သင်တို့ပြုမိသော အမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေ ခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၆၄။ ၁၅-၁၁၅။ "အကြင်ရဟန်းသည် သံဃိကကျောင်း၌ အိပ်ရာနေရာကို ခင်း၍ သော်လည်းကောင်း၊ ခင်းစေ၍သော်လည်းကောင်း ဖဲသွားသော် ထိုအိပ်ရာနေရာကို မသိမ်းငြားအံ့၊ မသိမ်းစေ ငြားအံ့၊ မပန်ကြားမူ၍သော်လည်း ဖဲသွားငြားအံ့၊ (ထို ရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၅-ဒုတိယသေနာသနသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၁၁၆။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို
"ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။

သံဃိကကျောင်း မည်သည် သံဃာအား ပေးလှူအပ် စွန့်လှူအပ်သော ကျောင်းတည်း။
အိပ်ရာနေရာ မည်သည် ဘုံလှူ ပုဆိုးအခင်း အပေါ်လွှမ်းအခင်း မြေအခင်း ဖျာကြမ်းအခင်း
သားရေပိုင်းအခင်း နေရာထိုင် နိသီဒိုင်အခင်း အိပ်ရာအခင်း မြက်အခင်း သစ်ရွက်အခင်းတည်း။
ခင်း၍ဟူသည် ကိုယ်တိုင် ခင်း၍။

ခင်းစေ၍ဟူသည် သူတစ်ပါးကို ခင်းစေ၍။
ဖဲသွားသော် ထိုအိပ်ရာ နေရာကို မသိမ်းငြားအံ့ဟူသည် ကိုယ်တိုင် မသိမ်းငြားအံ့။
မသိမ်းစေငြားအံ့ဟူသည် သူတစ်ပါးကို မသိမ်းစေငြားအံ့။

မပန်ကြားမှု၍သော်လည်း ဖဲသွားငြားအံ့ဟူသည် ရဟန်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ သာမဏေ
ကိုသော်လည်းကောင်း၊ အရံစောင့်ကိုသော်လည်းကောင်း မပန်ကြားမှု၍ ဝင်းခြံရှိသော
ကျောင်းအရံ၌ ဝင်းခြံကို လွန်သော ရဟန်းအား ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ဝင်းခြံမရှိသော
ကျောင်းအရံ၌ ကျောင်းဥပစာကို လွန်သော ရဟန်းအား ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
သံဃိကပစ္စည်း၌ သံဃိကပစ္စည်းဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍
အိပ်ရာနေရာကိုခင်း၍သော်လည်းကောင်း၊ ခင်းစေ၍သော်လည်းကောင်း ဖဲသွားသော်
ထိုအိပ်ရာနေရာကို မသိမ်းငြားအံ့၊ မသိမ်းစေငြားအံ့၊ မပန်ကြား မှု၍သော်လည်း ဖဲသွားအံ့၊
ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

သံဃိကပစ္စည်း၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ အိပ်ရာနေရာကို ကိုယ်တိုင်ခင်း၍သော်လည်းကောင်း၊
သူတစ်ပါးကို ခင်းစေ၍သော်လည်းကောင်း ဖဲသွားသော် ထိုအိပ်ရာနေရာကို မသိမ်းငြားအံ့၊
မသိမ်းစေငြား အံ့၊ မပန်ကြားမှု၍သော်လည်း ဖဲသွားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
သံဃိကပစ္စည်း၌ ပုဂ္ဂလိကပစ္စည်းဟု အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ အိပ်ရာနေရာကို
ကိုယ်တိုင်ခင်း၍သော် လည်းကောင်း၊ သူတစ်ပါးကို ခင်းစေ၍သော်လည်းကောင်း ဖဲသွားသော်
ထိုအိပ်ရာနေရာကို မသိမ်း ငြားအံ့၊ မသိမ်းစေငြားအံ့၊ မပန်ကြားမှု၍သော်လည်း ဖဲသွားအံ့၊
ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

၁၁၇။ ကျောင်း၏ ဥပစာ၌သော်လည်းကောင်း၊ စည်းဝေးရာ ဧရပ်၌သော်လည်းကောင်း၊
မဏ္ဍပ်၌ သော်လည်းကောင်း၊ သစ်ပင်ရင်း၌သော်လည်းကောင်း၊ အိပ်ရာနေရာကို
ခင်း၍သော်လည်းကောင်း၊ ခင်းစေ၍သော်လည်းကောင်း ဖဲသွားသော် ထိုအိပ်ရာ နေရာကို
မသိမ်းငြားအံ့၊ မသိမ်းစေငြားအံ့၊ မပန်ကြားမှု၍သော်လည်း ဖဲသွားအံ့၊ ဒုက္ကဋ် အာပတ် သင့်၏။
ကျောင်း၌သော်လည်းကောင်း၊ ကျောင်း၏ ဥပစာ၌သော်လည်းကောင်း၊ စည်းဝေးရာ
ဧရပ်၌သော် လည်းကောင်း၊ မဏ္ဍပ်၌သော်လည်းကောင်း၊ သစ်ပင်ရင်း၌သော်လည်းကောင်း၊
ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်ကို ခင်း၍သော်လည်းကောင်း၊ ခင်းစေ၍သော်လည်းကောင်း ဖဲသွားသော်
ထိုညောင်စောင်း အင်းပျဉ်ကို မသိမ်း ငြားအံ့၊ မသိမ်းစေငြားအံ့၊ မပန်ကြားမှု၍သော်လည်း
ဖဲသွားအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

ပုဂ္ဂလိကပစ္စည်း၌ သံဃိကပစ္စည်းဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
ပုဂ္ဂလိကပစ္စည်း၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
ပုဂ္ဂလိကပစ္စည်းကို ပုဂ္ဂလိကပစ္စည်းဟု အမှတ်ရှိရာ၌ သူတစ်ပါး၏ ပုဂ္ဂလိက 'သူတစ်ပါးပိုင်'
ပစ္စည်း ဖြစ်မှု ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
မိမိ၏ ပုဂ္ဂလိက 'ကိုယ်ပိုင်' ပစ္စည်းဖြစ်မှု အာပတ် မသင့်။

၁၁၈။ သိမ်းဆည်း၍ ဖဲသွားအံ့၊ သိမ်းဆည်းစေ၍ ဖဲသွားအံ့၊ ပန်ကြား၍ ဖဲသွားအံ့၊
တစ်စုံတစ်ခုသော ဘေးရန်အနှောက်အယှက် ရှိအံ့၊ (ယနေ့လာပြီး သိမ်းဆည်းအံ့ဟု)
ဒွေကွက်ခြင်းဖြင့် သွား၍ ထိုရောက်ရာ အရပ်၌ (ခရီးဆက်လိုပြန်သဖြင့်) ရပ်လျက်
(တစ်စုံတစ်ယောက်ကို စေလွှတ်၍) ပန်ကြားအံ့၊ တစ်စုံ တစ်ရာသော ဘေးဥပဒ်
အနှောင့်အယှက် ရှိအံ့ 'ပြန်မလာနိုင်အံ့'၊ ဘေးရန်ဥပဒ်ဖြစ်ပေါ်လာသဖြင့် မရပ်သိမ်းဘဲ သွားအံ့၊
အာပတ် မသင့်။ ရူးသော ရဟန်း၊ အစလက်ဦး လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အား လည်း အာပတ်
မသင့်။

၂-ဘူတဂါမဝဂ် ၅-ဒုတိယသေနာသနသိက္ခာပုဒ်

၁၁၆။ ဒုတိယသေနာသနသိက္ခာပုဒ်၌ ဘုံလျှို့ဟူသည် ညောင်စောင်းဘုံလျှို့၎င်း အင်းပျဉ်ဘုံလျှို့၎င်း ၊

ပုဆိုးအခင်းစသည်တို့သည်ကား ရှေးသိက္ခာပုဒ်၌ ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်းပင်။ **နေရာထိုင် နိသိဒ္ဓိအခင်း**ဟူသည် အဆာနှင့်တကွဖြစ်သောအခင်း။ **အိပ်ရာအခင်း**ဟူသည် အပေါ်ခြံတဘက်၎င်း ကော်ဇော၎င်းဟု မျှသာ (ရှေးအဋ္ဌကထာတို့၌) ဆိုထား၏။ **မြက်အခင်း**ဟူသည် တစ်ခုခုသောမြက်တို့၏အခင်း။ **သစ်ရွက်အခင်း**၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်။ **ဝင်းခြံကို လွန်သော ရဟန်းအား**ဟူသည်၌ ပထမခြေလှမ်းကို လွန်စေသောရဟန်းအား ဒုက္ကဋ်၊ ဒုတိယခြေလှမ်းကိုလွန်စေသောရဟန်းအား ပါစိတ်။ ဝန်ခြံမရှိသော ကျောင်း၏ဥပစာမည်သည် ကျောင်းမှ ခဲနှစ်ကျ (ဖြစ်၏)။

၄၃။ **မပန်ကြားမှု၍သော်လည်း ဖဲသွားပြားအံ့**ဟူသည်၌ ရဟန်းသည်ရှိသော် ပန်ကြားထိုက်၏။ ၎င်းမရှိသော သာမဏေကို၊ ၎င်းမရှိသော် အရာမစောင့်ကို၊ ၎င်းမရှိသော် ကျောင်းအလှူရှင်ကိုသော်၎င်း ၎င်း၏ဆွေမျိုးကိုသော်၎င်း ပန်ပြောထိုက်၏။ ၎င်းမရှိသော် ကျောက်တုန်းလေးခုတို့၌ ညောင်စောင်းကိုထား၍ ညောင်စောင်းထက်၌ ကြွင်းသော ညောင်စောင်းအင်ပျဉ်တို့ကို တင်၍ အထက်၌ ဘုံလျှို့အစရှိသော ၁၀.ခုသောအိပ်ရာကို ပုံ၍ သစ်ဘဏ္ဍာ မြေဘဏ္ဍာတို့ကို သိုမှီး၍ တံခါး လေသောက်ပြတင်းတို့ကို ပိတ်၍ ခရီးသွားဝတ်ကို ဖြည့်ကျင့်၍ သွားထိုက်၏။ အကယ်၍ ကျောင်းသည် မိုးစိုအံ့ မိုးစရာကိုသော်၎င်း မြက်ကိုသော်၎င်း အုပ်ကိုသော်၎င်း ဆောင်ထားသည် ဖြစ်အံ့၊ အကယ်၍ စွမ်းနိုင်အံ့ မိုးထိုက်၏။ မစွမ်းနိုင်အံ့ မိုးမစိုရာနေရာ၌ ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်တို့ကို ချထား၍ သွားထိုက်၏။ အကယ်၍ အားလုံးမိုးစိုအံ့ စွမ်းနိုင်လျှင် ရွာတွင်း၌ ဥပါသကာတို့၏အိမ်၌ ထားထိုက်၏။ အကယ်၍ ထိုသူတို့က "အရှင်ဘုရား သံဃာဥစ္စာမည်သည် ဝန်လေး၏။ မီးဘေးစသည်မှ ကြောက်ရပါကုန်၏"ဟု(ဆို၍) လက်မခံကုန်အံ့ လွင်တည်းခေါင်၌လည်း ကျောက်တုန်းတို့အထက်၌ ညောင်စောင်းကိုထား၍ အကြွင်းကို ရှေးနည်းအတိုင်း ချထား၍ မြတ်တို့ဖြင့်သော်၎င်း သစ်ရွက်တို့ဖြင့်သော်၎င်း ဖုံးလွှမ်း၍ သွားခြင်းငှာ အပ်၏။ (ဤသို့ထားသဖြင့်) တစ်ခုခုသည် အင်္ဂါမျှ ကြွင်းကျန်သေးလျှင် ထို၌ အခြားရောက်လာကုန်သောရဟန်းတို့အား ကျေးဇူးပြုလိမ့်မည်။

၁၁၇။ **ကျောင်း၏ ဥပစာစသည်တို့၌** ကျောင်း၏ဥပစာမည်သည် ပရိဝုဏ်ဖြစ်၏။ **စည်းဝေးရာ**

ဇရပ်ဟူသည် ပရိဝုဏ်အတွင်းရှိ ဆွမ်းစားကျောင်း။ **မဏ္ဍပ်**ဟူသည် ပရိဝုဏ်အတွင်းရှိမဏ္ဍပ်။ **သစ်ပင်ရင်း**ဟူသည် ပရိဝုဏ်အတွင်းရှိသစ်ပင်။ ဤကားကုရုန္ဒအဋ္ဌကထာ၌ ဆိုထားခြင်းတည်း။ ထိုသို့ဆိုသော်လည်း စင်စစ်သော်ကား ကျောင်းဟူသည် အတွင်းအခန်းသည်၎င်း အခြားသော အလုံးစုံကာရံအပ်သော လုံခြုံသောကျောင်းကို သိထိုက်၏။ **ကျောင်း၏ ဥပစာ**ဟူသည် ထို(ကျောင်း)၏အပြင်ဘက် အနီးဖြစ်သော နေရာ။ **စည်းဝေးရာ**

ဇရပ်ဟူသည် ဆွမ်းစားကျောင်း။ **မဏ္ဍပ်**ဟူသည် ကာမထားသည်ဖြစ်စေ ကာထားသည်ဖြစ်စေ ရဟန်းများစွာစည်းဝေးရာမဏ္ဍပ်၌။ သစ်ပင်ရင်း၌ ဆိုဖွယ်မရှိ။ **ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏**ဟူသည် ဆိုခဲ့သောသဘောရှိသောနေရာ ၁၀.မျိုးကို တိုက်ခန်းအတွင်းစသည့် လုံခြုံရာ၌ထား၍ သွားသောရဟန်းအား အိပ်ရာကို၎င်း ကျောင်းကို၎င်း ချတို့ခဲစားကုန်၏။ တောင်ပို့အစုသာဖြစ်သွား၏။ ထို့ကြောင့် ပါစိတ်ဟု ဟောတော်မူ၏။ အပြင်စည်းဝေးရာဇရပ်စသည်တို့၌ ခင်း၍ သွားသောရဟန်းအား တည်ရာအရပ်၏မလုံခြုံခြင်းကြောင့် အိပ်ယာမျှသာ ပျက်စီးရာ၏။

၄၄။ကျောင်းကား မပျက်စီး၊ ထို့ကြောင့် ဤ၌ ဒုက္ကဋ်ကို ပညတ်တော်မူ၏။ **ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်**ဟူသည်၌ ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်ကို အစောတလျင် ချမစားနိုင်သဖြင့် ကျောင်း၌ ခင်း၍လည်း သွားသောရဟန်းအား ဒုက္ကဋ်။ ကျောင်းဥပစာ၌ ထို(ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်)ကို ကျောင်းလှည့်သောရဟန်းကမြင်၍လည်း သိမ်းလိမ့်မည်(ထို့ကြောင့် ဒုက္ကဋ်သင့်၏ဟုဆိုလို၏)။

သိမ်းဆည်း၍ ဖဲသွားအံ့ဟူသည်၌ သွားသောရဟန်းသည် ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်ကိုဖွဲ့ကြပ်သောကြိမ် အဝတ်ပြား အစရှိသော အလုံးစုံကို ဖယ်ရှား၍ ခေါက်လိပ်၍ သင်္ကန်းတန်းဝါး၌ချိတ်၍ သွားရမည်။ နောက်၌ လာ၍နေသောရဟန်းကလည်း တစ်ဖန် ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်ကိုခင်း၍ အိပ်၍ သွားသောအခါ ထိုအတိုင်းပင် ပြုထိုက်၏။ နံရံအတွင်းမှ အိပ်ရာကို နံရံအပြင်ဘက်ခင်း၍ နေသောရဟန်းသည် သွားသောအခါ ယူရာနေရာ၌ပင် သိုမှီးထိုက်၏။ ပြဿဒိမုအထက်မှ ချ၍ ပြဿဒိမုအောက်၌ နေသောရဟန်းအားလည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်တည်း။ ညဉ့်နေရာ နေနေရာတို့၌ ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်ကို ခင်း၍လည်း သွားသောအခါ တစ်ဖန် ယူရာနေရာ၌ပင်ထားထိုက်၏။

ပန်ကြား၍ ဖဲသွားအံ့ဟူသည်၌ ဤကား ပန်ပြောထိုက်ခြင်း မပန်ပြောထိုက်ခြင်းအဆုံးအဖြတ်တည်း။... ဦးစွာ မြေ၌ ဇရပ်ရှည်ဖြစ်စေ သစ်ရွက်ဇရပ်ဖြစ်စေ ရှိ၏။ သစ်သားတိုင်တို့၌ ဆောက်လုပ်အပ်သောကျောင်းသည် ချပေါသောအရပ်ဖြစ်အံ့၊ ထိုကျောင်းမှဖဲခွါသောရဟန်းသည် ပန်ပြော၍သာလျှင် ဖဲခွါသွားထိုက်၏။ ထို၌ နှစ်ရက်သုံးရက်မသုတ်သင်သော် တောင်ပို့တို့

ဖြစ်ကုန်၏။ ကျောက်ပြင်၌ဖြစ်စေ ကျောက်တိုင်၌ဖြစ်စေ ဆောက်လုပ်သောကျောင်း၌၎င်း တောင်၌လိုက်ဂူသည်၎င်း အင်္ဂတေတို့ဖြင့်လိမ်းကျသောကျောင်းသည်၎င်း ဖြစ်အံ့ ခြံတို့လည်း မရှိအံ့ ထိုမှဖွဲ့သောရဟန်းသည် ပန်ပြော၍သော်၎င်း မပန်ပြောဘဲသော်၎င်း သွားကောင်း၏။ ပန်ပြောခြင်းကား ဝတ်တည်း(ဝတ်တရားကျေပွန်၏။ မပန်ပြောသော်လည်း အာပတ်မသင့်)။ အကယ်၍ ထိုသို့သဘောရှိသော ကျောင်း၌ တစ်ခုသောနံပါးဖြင့် ချတို့သည် တက်ကုန်အံ့၊ ပန်ပြော၍သာ သွားထိုက်၏။ အာဂန္တရဟန်းသည် သံဃိကကျောင်းကို ယူ၍ နေသောရဟန်းကို အနလိုက်၍ မိမိအတွက်ကျောင်းကို မယူဘဲ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် မယူသမျှကာလပတ်လုံး ထိုကျောင်းသည် ရှေးရဟန်း၏တာဝန်တည်း။ ကျောင်းကိုယူ၍ မိမိအစိုးတရနေသောအခါမှစ၍ အာဂန္တရဟန်း၏တာဝန် ဖြစ်၏။ အကယ်၍ နှစ်ဦးလုံးလည်း ခွဲဝေ၍ ယူကုန်အံ့ နှစ်ဦးလုံး၏တာဝန်တည်း။ မဟာပစ္စရိ၌ ဆိုထားသည်မှာ အကယ်၍ နှစ်ပါးသုံးပါးတို့သည် တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်၍ ခင်းကုန်၏။ သွားသောအခါ အားလုံးက ပန်ပြောထိုက်၏။ ထိုသူတို့တွင် ဦးစွာသွားသောရဟန်းသည် နောက်ရဟန်းစောင့်ရှောက်လိမ့်မည်ဟု နှလုံးသွင်းခြင်းကိုပြု၍ သွားလျှင် အပ်၏။ နောက်ဆုံးရဟန်းမှာ နှလုံးသွင်းခြင်းဖြင့် မလွတ်(ပန်ပြောရမည်)။ ရဟန်းအများသည် တစ်ပါးကိုစေလွှတ်၍ ခင်းစေကုန်၏။ သွားသောအခါ အားလုံးကသော်လည်း

၄၅။ ပန်ပြောထိုက်၏။ တစ်ပါးကိုစေလွှတ်၍သော်လည်း ပန်ပြောထိုက်၏။ အခြားမှ ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်တို့ကိုဆောင်၍ တစ်ခုသောနေရာ၌ နေပြီး၍လည်း သွားသောအခါ ထိုဥပင်(ယူခဲ့သောနေရာဥပင်) ဆောင်ထိုက်ကုန်၏။ အကယ်၍ အခြားကျောင်းမှ ဆောင်၍ နေသောသူသည် အခြားသော ကြီးသောရဟန်းသည် လာ၏။ မတားမြစ်ထိုက်(သံဃာဥစ္စာဖြစ်၍ ဝါကြီးရဟန်းအစိုးရသဖြင့် မတားကောင်းဟူလို)။ "အရှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် အခြားကျောင်းမှ ဆောင်ယူထားပါ၏။ ပင်ကိုယ်အတိုင်းပြုကြပါကုန် (သူ့မူလကျောင်းသို့ ပြန်ထားခဲ့ပါ)"ဟု ဆိုထိုက်၏။ ထိုရဟန်းက "ထားပါမယ်"ဟုလက်ခံသော် မူလယူသောရဟန်းသည် သွားခြင်းငှာ အပ်၏။ ဤသို့လျှင် အခြားအရပ်မှဆောင်၍လည်း သံဃာအသုံးဖြင့် သုံးသောရဟန်းအား ပျောက်ပျက်သော်၎င်း ဆွေးသော်၎င်း သူခိုးခိုးသော်၎င်း အစားမပေးရ။ ပုဂ္ဂလိကအဖြစ်ဖြင့်သုံးသောသူသည် အစားပေးရ၏။ အခြားပုဂ္ဂိုလ်၏ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်ကို သံဃိကအဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်စေ ပုဂ္ဂလိကအဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်စေ သုံးစဉ် ပျောက်ပျက်ပါက ဘဏ္ဍာစားထိုက်၏သည်သာ။

တစ်စုံတစ်ခုသော ဘေးရန်အနှောက်အယှက် ရှိအံ့ဟူသည် ဝါပိုကြီးသောရဟန်းကသော်၎င်း အစိုးရသူ ဘီလူး ခြင်္သေ့ သားရဲ မြေမည်းစသည်ကသော်၎င်း တစ်စုံတစ်ခုဖြင့် ကျောင်းအိပ်ရာနေရာကို နှောက်ယှက်သည်ဖြစ်၏။ ငဲ့ကွက်ခြင်းဖြင့် သွား၍ ထိုရောက်ရာ အရပ်၌ (ခရီးဆက်လိုပြန်သဖြင့်) ရပ်လျက် (တစ်စုံတစ်ယောက်ကို စေလွှတ်၍) ပန်ကြားအံ့၊ တစ်စုံ တစ်ရာသော ဘေးဥပဒ် အနှောင့်အယှက် ရှိအံ့ ပြန်မလာနိုင်အံ့'ဟူသည် ယနေ့ပင်ပြန်လာ၍ သုတ်သင်အံ့ဟု ဤသို့ ငဲ့ကွက်ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍ မြစ်ဟိုဘက်ကမ်းသို့ဖြစ်စေ ရွာတစ်ပါးသို့ဖြစ်စေ သွား၍ အကြင်အရပ်၌ ဆက်လက်ခရီးသွားလိုစိတ်သည် ဖြစ်ပြီ၊ ထိုခရီးသွားလိုစိတ်ဖြစ်ရာအရပ်၌ပင် ရပ်တည်လျက် တစ်ပါးပါးကို စေလွှတ်၍ ပန်ပြော၏။ မြစ်ရေပြည့်နေခြင်း၎င်း မင်း သူခိုးစသည့်တစ်ခုခုနှိပ်စက်ခြင်းသည် ဖြစ်သဖြင့် ပြန်လာခြင်းငှာ မတက်နိုင်၊ ဤသို့ဖြစ်သောရဟန်းအား အာပတ်မသင့်။ အကြွင်းစကားရပ်နှင့် ဖြစ်ကြောင်းစသည်ကို ပထမသိက္ခာပုဒ်၌ ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်းပင် သိထိုက်၏။

ငါးခုမြောက် ဒုတိယသေနာသနသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်ပြီးပြီ။

=====

၂-ဘူတဂါမဝဂ် ၆-အနုပခဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်

၁၁၉။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် မြတ်သော အိပ်ရာနေရာတို့ကို နှောင့်ယှက်ကုန်၏။ **မထေရ်ကြီးရဟန်းတို့သည် (ထိုဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့ကို) ထစေကုန်၏။** ထိုအခါ ဆဗ္ဗဂ္ဂီ ရဟန်းတို့အား "ငါတို့သည် အဘယ်သို့သော အကြောင်းဥပါယ်ဖြင့် ဤကျောင်း၌သာလျှင် ဝါတွင်း (သုံးလ) ပတ်လုံးနေရပါကုန်အံ့နည်း"ဟု အကြံဖြစ်၏။ ထို့နောက် ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် "ကျဉ်းမြောင်း ကျပ်တည်းသော ရဟန်းသည် ဖဲသွားလတ္တံ့"ဟု (ကြံ၍) မထေရ်ကြီးရဟန်းတို့ကို **တိုးဝှေ့၍ အိပ်ကုန်၏။**

အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ်ကြောင့် ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် မထေရ်ကြီးရဟန်းတို့ကို တိုးဝှေ့၍ အိပ်ကုန်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့သည် ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့ကို များစွာသော အကြောင်းဖြင့်

ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်ကြပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကြကုန်၏။ပ။

"ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် မထေရ်ကြီးရဟန်းတို့ကို တိုးဝှေ့၍ အိပ်ကုန်၏ဟူသည်

မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။

မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ သင်တို့သည် အဘယ့်ကြောင့် မထေရ်ကြီးရဟန်း တို့ကို တိုးဝှေ့၍ အိပ်ကုန်ဘိသနည်း၊ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ ဤ (သင်တို့ ပြုမိ သော အမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား

ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၆၅။ ၁၆-၁၂၀။ "အကြင်ရဟန်းသည် သံဃိကကျောင်း၌ ရှေးဦးနေလင့်သော ရဟန်းကို

သိလျက် တိုးဝှေ့၍ 'အကြင်ရဟန်းအား ကျဉ်းမြောင်း ကျပ်တည်းလတ္တံ့၊ ထိုရဟန်းသည် ဖဲသွား

လတ္တံ့'ဟု အကြောင်းတစ်ပါးမရှိဘဲ ဖဲသွားစေလိုခြင်းကိုသာ အကြောင်းပြု၍ အိပ်ခြင်းကို

ပြုငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၂-ဘူတဂါမဝဂ် ၆-အနုပခဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်(အဋ္ဌကထာ) အဖွင့်

၁၁၉။ ခြောက်ခုမြောက်သိက္ခာပုဒ်၌ နှောင့်ယှက်ကုန်၏ဟူသည် ဦးစွာ သွား၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ရှေးရှုဆောင်ယူ၍ ပိတ်ဆို၍ တည်ရှိကုန်၏။ မထေရ်ကြီးရဟန်းတို့သည်

(ထိုဆတ္တိရဟန်းတို့ကို) ထစေကုန်၏ဟူသည် ငါ့ရှင်တို့ ငါတို့အား (ဤကျောင်းသည်) ရောက်ကုန်၏ဟု ဝါစဉ်ဖြင့် ယူ၍ ထစေကုန်၏။ တိုးဝှေ့၍

အိပ်ကုန်၏ဟူသည် အရှင်ဘုရား သင်တို့အား ညောင်စောင်းနေရာသာ ရောက်ကုန်၏။

တစ်ကျောင်းလုံးမရောက်(တစ်ကျောင်းလုံးကို ရသည်မဟုတ်)။ တပည့်တော်တို့အား ဤနေရာသည် ရောက်၏ဟု ကပ်ဝင်၍ ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်ကို ခင်း၍ ထိုင်လည်းထိုင်ကုန်၏။ အိပ်လည်း အိပ်ကုန်၏။ သရဇ္ဈာယ်လည်း သရဇ္ဈာယ်ကုန်၏။

၁၂၀။ သိလျက်ဟူသည် "ဤရဟန်းကို မထစေထိုက်"ဟု သိလျက်။ ထို့ကြောင့်ပင် သိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၌ ၎င်းကို "သိ၏ မည်သည် သီတင်းကြီး 'သိက္ခာဝါကြီးသူ'ဟူ၍ သိ၏"ဟု အစရှိသည်ကို ဆိုပြီး ချဲ့အံ့ သိက္ခာဝါကြီးသူသည် မိမိ၏ကြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်

၄၆။။ မထစေထိုက်၊ သူနာသည် နာသောကြောင့် (မထစေထိုက်)၊ သံဃာသည် ဘဏ္ဍာစိုးရဟန်းအား၎င်း ဓမ္မကထိက ဝိနည်းမိရ်စသည်တို့အား၎င်း ဂိုဏ်းကိုစာချသူဆရာအား၎င်း ကျေးဇူးများသောကြောင့် ဂုဏ်အားဖြင့် ထူးကဲကုန်သည်၏အဖြစ်ကို၎င်း မှတ်သား၍ အမြဲနေစေရန် ကျောင်းကို သမုတ်၍ ပေး၏။ ထို့ကြောင့် သံဃာကပေးထားသောသူကိုလည်း မထစေကောင်း။ အမှန်အားဖြင့် ဂိလာနကိုလည်း သံဃာကသာလျှင် လျှောက်ပတ်သောကျောင်းကို ပေး၏။ ဂိလာနကို သံဃာက (သံဃာအား) မပန်ကြားဘဲ ကျောင်းမပေးသော်လည်း မညှဉ်းဆဲအပ်၊ အစဉ်သနားထိုက်၏ဟူ(သောအနက်ကို) ပြခြင်းငှာ အသီးအခြား မိန့်တော်မူသည်(လိုရင်းမှာ ဂိလာနအတွက်ကျောင်းကို သံဃာကပေးထားသည် မဟုတ်၊ထို့ကြောင့် ကျောင်းပြောင်းစေကောင်း၏ဟု မှတ်ထင်မည်စိုး၍ ဂိလာနကို သီးခြားထုတ်၍ မိန့်ဆိုတော်မူခြင်းဖြစ်သည်။ ဂိလာနကို သံဃာက သင့်လျော်သောကျောင်းကို ပေးသည်ဖြစ်စေမပေးသည်ဖြစ်စေ မူရင်းကျောင်းထက် ယုတ်ညံ့သောကျောင်းသို့ မပြောင်းစေရ၊ သနားစောင့်ရှောက်ရမည်ဟု ဆိုလို၏)။

၆-အနုပခဇ္ဇသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၁၂၁။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို

"ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။

သံဃိကကျောင်း မည်သည် သံဃာအား ပေးလှူအပ် စွန့်လှူအပ်သော ကျောင်းတည်း။

သိ၏ မည်သည် သီတင်းကြီး 'သိက္ခာဝါကြီးသူ'ဟူ၍ သိ၏၊ သူနာဟူ၍ သိ၏၊ သံဃာသည်

ပေးအပ်သူဟူ၍ သိ၏။

တိုးဝှေ့၍ဟူသည် အနီးသို့ တိုးဝင်၍။

အိပ်ခြင်းကို ပြုငြားအံ့ဟူသည် ညောင်စောင်း၏သော်လည်းကောင်း၊ အင်းပျဉ်၏သော်လည်းကောင်း၊ ဝင်သော ရဟန်း၏သော်လည်းကောင်း၊ ထွက်သော ရဟန်း၏သော်လည်းကောင်း၊
အနီးဥပစာ၌ အိပ်ရာ နေရာကို ခင်းသော်လည်းကောင်း၊ ခင်းစေသော်လည်းကောင်း၊
ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ **ထိုင်မှုလည်း ထိုင်ငြားအံ့၊ အိပ်မှုလည်း အိပ်ငြားအံ့၊** ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
အကြောင်းတစ်ပါးမရှိဘဲ ဖဲသွားစေလိုခြင်းကိုသာ အကြောင်းပြု၍ဟူသည် တိုးဝေ့၍
အိပ်ခြင်းငှါ တစ်ပါးသော အကြောင်းတစ်စုံတစ်ရာမရှိ။

၁၂၁။ **အနီးဥပစာ၌**ဟူသည်၌ ကျောင်းကြီး၌ ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်တို့၏ထက်ဝန်းကျင် တစ်တောင်ထွာသည် ဥပစာမည်၏။ ကျောင်းငယ်၍ (ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်၏ပတ်ပတ်လည်) တစ်တောင်ထွာလောက်ရာအရပ်တိုင်းသည် (ဥပစာမည်၏)၊ ခြေတို့ကို ဆေး၍ ဝင်သောသူ၏၎င်း၊ ကျင်ငယ်အတွက် ထွက်သွားသောသူ၏၎င်း တံခါး၌ချထားသော ခြေဆေးကျောက်ပြင်မှ၎င်း၊ ကျင်ငယ်စွန့်ရာမှ၎င်း ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်အထိ တစ်တောင်ထွာခွဲလမ်းသည် ဥပစာမည်၏ (တံခါး၌ချထားသောခြေဆေးကျောက်ပြားသို့ဖို့သွားရာလမ်း၊ ကျင်ငယ်စွန့်ဖို့သွားရာလမ်း သည် တစ်တောင်ထွာခွဲရှိရမည်၊ ထိုတစ်တောင်ထွာခွဲလမ်းသည် ဥပစာမည်၏)။ ထိုညောင်စောင်းအင်းပျဉ်ဥပစာ၌၎င်း ဝင်သောရဟန်း၊ ထွက်သောရဟန်း၏ဥပစာ၌၎င်း ကပ်ဝင်အိပ်လိုသည်ဖြစ်၍ အိပ်ယာကို ခင်းသော်၎င်း၊ ခင်းစေသော်၎င်း ဒုက္ကဋ်သင့်၏။

ထိုင်မှုလည်း ထိုင်ငြားအံ့၊ အိပ်မှုလည်း အိပ်ငြားအံ့ဟူသည်၌ ထိုင်ကာမျှ အိပ်ကာမျှဖြင့် ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။ အကယ်၍ နှစ်မျိုးလုံးလုပ်အံ့ ပါစိတ်နှစ်ချက်။ ထ၍ထ၍သော်၎င်း၊ ထိုင်လိုက်ထလိုက်လုပ်လျှင်သော်၎င်း၊ အားထုတ်တိုင်း၊ အားထုတ်တိုင်း ပါစိတ်။

=====

၁၂၂။ သံဃိကကျောင်း၌ သံဃိကကျောင်းဟု အမှတ်ရှိလျက် တိုးဝေ့၍ အိပ်ငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

သံဃိကကျောင်း၌ ယုံမှားရှိ၍ တိုးဝေ့၍ အိပ်ငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

သံဃိကကျောင်း၌ ပုဂ္ဂလိကကျောင်းဟု အမှတ်ရှိလျက် တိုးဝေ့၍ အိပ်ငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ညောင်စောင်း၏သော်လည်းကောင်း၊ အင်းပျဉ်၏သော်လည်းကောင်း၊ ဝင်သော ရဟန်း၏သော်လည်းကောင်း၊ ထွက်သော ရဟန်း၏သော်လည်းကောင်း၊ အနီးဥပစာကို 'ပတ်ဝန်းကျင် တစ်တောင့်ထွာကို' ထား၍ **အိပ်ရာနေရာကို ခင်းသော်လည်းကောင်း၊ ခင်းစေသော်လည်းကောင်း** ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ **ထိုင်သော်လည်းကောင်း၊ အိပ်သော်လည်းကောင်း** ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

ကျောင်း၏ ဥပစာ၌သော်လည်းကောင်း၊ စည်းဝေးရာဇရပ်၌သော်လည်းကောင်း၊

မဏ္ဍပ်၌သော်လည်းကောင်း၊ သစ်ပင်ရင်း၌သော်လည်းကောင်း၊

လွင်တီးခေါင်၌သော်လည်းကောင်း၊ အိပ်ရာနေရာကို ခင်းသော်လည်းကောင်း၊

ခင်းစေသော်လည်းကောင်း၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ထိုင်သော်လည်းကောင်း၊ အိပ်သော်လည်းကောင်း၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

ပုဂ္ဂလိကကျောင်း၌ သံဃိကကျောင်းဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

ပုဂ္ဂလိကကျောင်း၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏။ ပုဂ္ဂလိကကျောင်းကို ပုဂ္ဂလိကကျောင်းဟု

အမှတ်ရှိရာ၌ **သူတစ်ပါး၏ ပုဂ္ဂလိကကျောင်းဖြစ်မှု** ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ မိမိ၏

ပုဂ္ဂလိကကျောင်းဖြစ်မှု အာပတ် မသင့်။

၁၂၃။ နာဖျား၍ ဝင်နေအံ့၊ အချမ်းအပူနိပ်စက်၍ ဝင်နေအံ့၊ အာပတ် မသင့်။

ဘေးရန်များကြောင့် ဝင်နေသော ရဟန်း၊ ရူးသော ရဟန်း၊ အစလက်ဦး လွန်ကျူးသော

ရဟန်း တို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။

ဆဋ္ဌ အနုပဓမ္မသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၁၂၂။ **အိပ်ရာနေရာကို ခင်းသော်လည်းကောင်း၊**

ခင်းစေသော်လည်းကောင်းဟူသော ဤနေရာ၌၎င်း ဤမှနောက် "ကျောင်း၏ဥပစာ၌.." စသော ဒုက္ကဋ်တို့၌၎င်း

ဤသို့ထိုင်ခြင်းမျှ၌၎င်း အိပ်ခြင်းမျှ၌၎င်း နှစ်ခုလုံးကိုပြုခြင်း၌၎င်း အားထုတ်တိုင်းအားထုတ်တိုင်း ပါစိတ်ကို ပညတ်သကဲ့သို့ ဤအတူ ဒုက္ခဒုဏ္ဍိအပြားကို သထိုက်၏ (ဒုက္ခဒုဏ္ဍိဟု ပညတ်တော်မူရာ၌လည်း ထိုင်ခြင်းအိပ်ခြင်းမျှ၌ ဒုက္ခဒုဏ္ဍိသင့်ပြီဟုလို၊ တစ်ချို့သောဝါကျများ၌ ဥပမာပေးခြင်းသည် ပေါ်လွင်အောင်ပေးခြင်းဖြစ်သော်လည်း စာကိုကောင်းကောင်းမဖတ်နိုင်သူအတွက် ဥပမာက နားရှုပ်စေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဥပမာကို ဖျောက်၍လည်း စဉ်းစားလျှင် အဓိပ္ပါယ်ပေါ်လွင်လာတက်ပါသည်။)။ ဤသို့သဘောရှိသော မသင့်တင့်သောပုဂ္ဂိုလ်နှင့် တစ်ကျောင်းတည်း ပရိဝုဏ်တစ်ခုတည်း နေခြင်းဖြင့် အကျိုးမရှိ၊ ထို့ကြောင့် အလုံးစုံသောအရပ်၌ပင် ထို(မသင့်တင့်သောပုဂ္ဂိုလ်)၏ နေခြင်းကို တားမြစ်တော်မူ၏။ သူတစ်ပါး၏ ပုဂ္ဂလိကကျောင်းဖြစ်မှုဟူသည် ဤ၌လည်း အကျွမ်းဝင်သောသူ၏ပုဂ္ဂလိကသည် မိမိ၏ပုဂ္ဂလိကနှင့် တူသည်သာတည်း။ ထို့ကြောင့် အာပတ်မသင့်။ ။။

၄၇။ ၁၂၃။ ဘေးရန်များကြောင့် ဝင်နေသော ရဟန်းဟူသည် အကယ်၍ အပြင်၌နေလျှင် အသက်အန္တရာယ် အကျင့်မြတ်၏အန္တရာယ်သည်ရှိအံ့ ဤသို့သော်ဘေးရန်ရှိခြင်းကြောင့်ဝင်သော် အာပတ်မသင့်။ အကြွင်းကား ထင်ရှားပြီ။ ပထမပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်သကဲ့သို့ ဖြစ်ကြောင်းရှိ၏၊ ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏၊ သညာဖြင့် မလွတ်၊ စိတ်ပါမှသင့်၏၊ လောကအပြစ်ရှိ၏၊ ကာယကံဖြင့်သင့်၏၊ အကုသိုလ်စိတ် ဒုက္ခဝေဒနာဖြင့် သင့်၏။

ခြောက်ခုမြောက် အနုပဓာသိက္ခာပုဒ်(အဋ္ဌကထာအဖွင့်)ပြီး၏။

=====

၂-ဘူတဝါမဝဂ် ၇-နိက္ခမနသိက္ခာပုဒ်

၁၂၄။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ သတ္တရသဝဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် အစွန်အဖျားကျသော ကျောင်းကြီးတစ်ကျောင်းကို "ဤကျောင်းကြီး၌ ငါတို့သည် ဝါကပ်နေကုန်အံ့"ဟု ပြုပြင်ကြကုန်၏။

ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် သတ္တရသဝဂ္ဂီရဟန်းတို့ ကျောင်းပြုပြင်သည်ကို မြင်၍ "ငါ့သူငယ်တို့ ဤ သတ္တရသဝဂ္ဂီ ရဟန်းတို့သည် ကျောင်းကို ပြုပြင်ကုန်၏။ ယခု ထိုရဟန်းတို့ကို ထွက်သွားစေကုန်အံ့"ဟု ပြောဆိုကုန်၏။ အချို့သော ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့က "ငါ့သူငယ်တို့ ပြုပြင်၍ ပြီးသည်တိုင်အောင် ဆိုင်းငံ့ကုန်ဦး လော့၊ ပြုပြင်ပြီးမှ ထွက်သွားစေကုန်အံ့"ဟု ဆိုကုန်၏။ ထိုအခါ ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် သတ္တရသဝဂ္ဂီရဟန်းတို့ကို "ငါ့သူငယ်တို့ ထွက်သွားကြလော့၊ ကျောင်းသည် ငါတို့အတွက် ဖြစ်၏"ဟု ဆိုကုန်၏။

ငါ့သူငယ်တို့ စောစောကပင် ပြောကြားသင့်သည် မဟုတ်ပါလော့၊ ငါတို့သည်လည်း တစ်ပါးသော ကျောင်းကို ပြုပြင်နိုင်ကုန်ရာ၏ဟု (ဆိုကုန်လတ်သော်) -

ငါ့သူငယ်တို့ သံဃိကကျောင်းမဟုတ်ပါလော့ဟု (မေးကုန်၏)။

ငါ့သူငယ်တို့ သံဃိကကျောင်းဟုတ်ပေ၏ဟု (ဆိုကုန်လတ်သော်) -

ငါ့သူငယ်တို့ ထွက်သွားကြလော့၊ ကျောင်းသည် ငါတို့အတွက် ဖြစ်၏ဟု (ဆိုကြကုန်၏)။

ငါ့သူငယ်တို့ ကျောင်းသည် ကြီးမား၏၊ သင်တို့လု ည်း နေကုန်လော့၊ ငါတို့လည်း နေကုန်အံ့ဟု (ဆိုကြပြန်သော်) -

"ငါ့သူငယ်တို့ ထွက်သွားကြလော့၊ ကျောင်းသည် ငါတို့အတွက် ဖြစ်၏"ဟု ဆို၍ အမျက်ထွက်ကာ နှလုံးမသာသဖြင့် လည်ပင်းကို ကိုင်ပြီးလျှင် နှင်ထုတ်ကုန်၏။

ထိုသတ္တရသဝဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် နှင်ထုတ်ခံရ သောကြောင့် ငိုယိုကုန်၏။

ရဟန်းတို့သည် "ငါ့သူငယ်တို့ သင်တို့သည် အဘယ့်ကြောင့် ငိုယိုကုန်သနည်း"ဟု မေးကုန်၏။

ငါ့သူငယ်တို့ ဤဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် အမျက်ထွက်ကာ နှလုံးမသာသဖြင့် ငါတို့ကို သံဃိကကျောင်းမှ နှင်ထုတ်ကုန်၏ဟု (ပြန်ပြောကြကုန်၏)။

အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် အမျက်ထွက်ကာ နှလုံးမသာသဖြင့် ရဟန်းတို့ကို သံဃိကကျောင်းမှ နှင်ထုတ်ကုန်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။

ရှုတ်ချကုန်၏၊ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့သည် ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့ကို များစွာသော အကြောင်းဖြင့်

ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်ကြပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကြကုန်၏။ပ။

"ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် အမျက်ထွက်ကာ နှလုံးမသာသဖြင့် ရဟန်းတို့ကို

သံဃိကကျောင်းမှ နှင်ထုတ်ကုန်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။

မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဗိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ သင်တို့သည် အဘယ့်ကြောင့် အမျက်ထွက်ကာ နှလုံးမသာသဖြင့် ရဟန်းတို့ကို သံဃိကကျောင်းမှ နှင်ထုတ်ကုန်ဘိသနည်း။ (မဂ်ဗိုလ်မှ) အချည်းနှီး ဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ ဤ (သင်တို့ပြုမိသောအမှု) သည်

မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား ကြည်ညို စေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၆၆။ ၁၇-၁၂၅။ "အကြင်ရဟန်းသည် (တစ်ပါးသော) ရဟန်းကို အမျက်ထွက်ကာ နှလုံး

မသာသဖြင့် သံဃိကကျောင်းမှ နှင်ထုတ်ငြားအံ့၊ နှင်ထုတ်စေငြားအံ့၊ (ထို ရဟန်းအား)

ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၇-နိက္ခမနုဿိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၁၂၆။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို

"ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။

ရဟန်းကိုဟူသည် (မိမိမှ) တစ်ပါးသော ရဟန်းကို။

အမျက်ထွက်ကာ နှလုံးမသာသဖြင့်ဟူသည် မဇ္ဈေလျော်သည်ဖြစ်၍ ထိပါးလိုသော

စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ငြောင့်ကဲ့သို့ဖြစ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။

သံဃိကကျောင်း မည်သည် သံဃာအား လှူအပ် စွန့်အပ်သော ကျောင်းတည်း။

နှင်ထုတ်ငြားအံ့ဟူသည် တိုက်ခန်းထဲ၌ လက်စသည်ကို ကိုင်၍ ကျောင်းဦးသို့ နှင်ထုတ်အံ့၊

ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ကျောင်းဦး၌ လက်စသည်ကို ကိုင်၍ အပသို့ နှင်ထုတ်အံ့၊

ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ တစ်ကြိမ်သော လုံ့လပယောဂဖြင့် တံခါးများစွာတို့ကိုလည်း လွန်စေအံ့၊

ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

နှင်ထုတ်စေငြားအံ့ဟူသည် သူတစ်ပါးကို စေခိုင်းအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

တစ်ကြိမ်စေခိုင်း ခြင်းဖြင့် တံခါးများစွာတို့ကိုလည်း လွန်စေအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

၁၂၇။ သံဃိကကျောင်း၌ သံဃိကကျောင်းဟု အမှတ်ရှိလျက် အမျက်ထွက်ကာ

နှလုံးမသာသဖြင့် ကိုယ်တိုင် နှင်ထုတ်သော်လည်းကောင်း၊ သူတစ်ပါးကို

နှင်ထုတ်စေသော်လည်းကောင်း ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

သံဃိကကျောင်း၌ ယုံမှားရှိလျက် အမျက်ထွက်ကာ နှလုံးမသာသဖြင့် ကိုယ်တိုင်

နှင်ထုတ်သော် လည်းကောင်း၊ သူတစ်ပါးကို နှင်ထုတ်စေသော်လည်းကောင်း ပါစိတ်အာပတ်

သင့်၏။

သံဃိကကျောင်း၌ ပုဂ္ဂလိကကျောင်းဟု အမှတ်ရှိလျက် အမျက်ထွက်ကာ နှလုံးမသာသဖြင့်

ကိုယ်တိုင် နှင်ထုတ်သော်လည်းကောင်း၊ သူတစ်ပါးကို နှင်ထုတ်စေသော်လည်းကောင်း

ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ထိုရဟန်း၏ ပရိက္ခရာကို ကိုယ်တိုင် ဆွဲထုတ်သော်လည်းကောင်း၊ သူတစ်ပါးကို

ဆွဲထုတ်စေသော် လည်းကောင်း ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

ကျောင်း၏ ဥပစာမှသော်လည်းကောင်း၊ စည်းဝေးရာဇရပ်မှသော်လည်းကောင်း၊

မဏ္ဍပ်မှသော်လည်းကောင်း၊ သစ်ပင်ရင်းမှသော်လည်းကောင်း၊

လွင်တီးခေါင်မှသော်လည်းကောင်း၊ နှင်ထုတ်သော်လည်းကောင်း၊ နှင်ထုတ်စေသော်လည်းကောင်း

ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

ထိုရဟန်း၏ ပရိက္ခရာကို ဆွဲထုတ်သော်လည်းကောင်း၊ ဆွဲထုတ်စေသော်လည်းကောင်း

ဒုက္ကဋ် အာပတ် သင့်၏။

ရဟန်းမဟုတ်သော လူသာမဏေကို ကျောင်းမှသော်လည်းကောင်း၊ ကျောင်း၏

ဥပစာမှသော် လည်းကောင်း၊ စည်းဝေးရာဇရပ်မှသော်လည်းကောင်း၊

မဏ္ဍပ်မှသော်လည်းကောင်း၊ သစ်ပင်ရင်းမှသော် လည်းကောင်း၊

လွင်တီးခေါင်မှသော်လည်းကောင်း၊ နှင်ထုတ်သော်လည်းကောင်း၊ နှင်ထုတ်စေသော်လည်း

ကောင်း ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ထိုရဟန်းမဟုတ်သူ၏ ပရိက္ခရာကို ဆွဲထုတ်သော်လည်းကောင်း၊

ဆွဲထုတ် စေသော်လည်းကောင်း ဒုက္ခဒူအာပတ် သင့်၏။
ပုဂ္ဂလိကကျောင်း၌ သံဃိကကျောင်းဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ခဒူအာပတ် သင့်၏။
ပုဂ္ဂလိကကျောင်း၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ခဒူအာပတ် သင့်၏။ ပုဂ္ဂလိကကျောင်းကို ပုဂ္ဂလိကကျောင်းဟု
အမှတ်ရှိရာ၌ တစ်ပါးသော ရဟန်း၏ ပုဂ္ဂလိကကျောင်းဖြစ်မှု ဒုက္ခဒူအာပတ် သင့်၏။ မိမိ၏
ကိုယ်ပိုင် ပုဂ္ဂလိကကျောင်းဖြစ်မှု အာပတ် မသင့်။

၂-ဘူတဝါမဝဂ် ၇-နိက္ခမနသိက္ခာပုဒ်(အဋ္ဌကထာ)အဖွင့်

၁၂၆။ သတ္တမသိက္ခာပုဒ်၌ တစ်ကြိမ်စေခိုင်းခြင်းဖြင့် တံခါးများစွာတို့ကိုလည်း လွန်စေအံ့ဟူသည်

လေးထပ်ငါးထပ်ရှိသောပြဿာဒ်ဖြစ်စေ တံခါးမုခ် ခြောက်ခု ခုနစ်ခုရှိသော ပြဿာဒ်ဖြစ်စေ ထိုသို့သဘောရှိသောကျောင်းတို့၌
လက်တို့၌သော်၎င်း လည်၌သော်၎င်း ကိုင်၍ လမ်း၌ မရပ်ဘဲ ပယောဂတစ်ချက်တည်းဖြင့် လွန်စေ၏(ဆွဲထုတ်လိုက်၏)။
ပါစိတ်တစ်ချက်သာသင့်၏။ ရပ်၍ရပ်၍ ပယောဂအသီးသီးဖြင့် လွန်စေသောသူအား တံခါးအရေအတွက်အားဖြင့်
ပါစိတ်တို့သင့်၏။ လက်ဖြင့် မသုံးသပ်ဘဲ "ထွက်လော့"ဟုဆိုပြီး စကားဖြင့်နှင်ထုတ်သူအားလည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်တည်း။

သူတစ်ပါးကို

နှင်ထုတ်စေသော်လည်းကောင်းဟူသည်၌ "ဤသူကို နှင်ထုတ်လော့"ဟု စေခိုင်းကာမျှ၌ ဒုက္ခဒူ။ အကယ်၍
တစ်ကြိမ်စေခိုင်းသော် များစွာသောတံခါးတို့ကို လွန်စေအံ့၊ ပါစိတ်တစ်ချက်သင့်၏။ အကယ်၍ "ဤမျှသောတံခါးတို့ကို
နှင်ထုတ်လော့"ဟုသော်၎င်း "တံခါးကြီးအထိ(အပြင်ဆုံးတံခါးအထိ) နှင်ထုတ်လော့"ဟု မှတ်သား၍ စေခိုင်းအံ့
တံခါးအရေအတွက်ဖြင့် ပါစိတ်တို့သင့်၏။

(၁၂၇အပိုဒ်၌ပါ၏) ထိုရဟန်း၏ ပရိက္ခရာကိုဟူသည် ထိုရဟန်း၏တစ်စုံတစ်ခုသော သပိတ်သင်္ကန်း ရေစစ်
မေကာရိုက်(ရေစစ်တစ်မျိုး) ညောင်စောင်းအင်းပျဉ် ခေါင်းအုံးစသော ယုတ်စွအဆုံး ဆိုးရေသစ်ခေါက်ကိုလည်း
နှင်ထုတ်သော်၎င်း နှင်ထုတ်စေသော်၎င်း ထိုဝတ္ထုအရေအတွက်အားဖြင့် ဒုက္ခဒူတို့သင့်၏။ မြို့စွာထုတ်ပိုး ထားရာတို့၌
အာပတ်တစ်ချက်သာဟု မဟာပစ္စရိ၌ ဆိုထား၏။

၁၂၇။ တစ်ပါးသော ရဟန်း၏ ပုဂ္ဂလိကကျောင်းဟူသော ဤပါဌ်၌လည်း (မိမိ)အကျွမ်းဝင်သောပုဂ္ဂလိကကျောင်းသည်
မိမိ၏ပုဂ္ဂလိကနှင့်တူသည်သာတည်း။ ဤဆိုသကဲ့သို့ အားလုံး၌ ဤအတူပင်တည်း။ ထူးရာ၌သာ ဆိုကုန်အံ့။

၁၂၈။ အလဇ္ဇိ 'မကောင်းမှုမှ မရှုက်သော' ပုဂ္ဂိုလ်ကို နှင်ထုတ်သော်လည်းကောင်း၊

နှင်ထုတ်စေ သော်လည်းကောင်း၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ပရိက္ခရာကို ဆွဲထုတ်သော်လည်းကောင်း၊

ဆွဲထုတ်စေသော်လည်းကောင်း အာပတ် မသင့်၊ ရူးသောသူကို နှင်ထုတ်သော်လည်းကောင်း၊

နှင်ထုတ်စေသော်လည်းကောင်း၊ ထိုရူးသူ၏ ပရိက္ခရာကို ဆွဲထုတ်သော်လည်းကောင်း၊

ဆွဲထုတ်စေသော်လည်းကောင်း အာပတ် မသင့်။

ရန်ဖြစ်တတ် ငြင်းခုံတတ် ဆန့်ကျင်ဘက်စကားကို ပြောတတ် စကားများတတ် သံဃာ၌

အဓိကရုဏ်းကို ပြုစေတတ်သော ရဟန်းကို နှင်ထုတ်သော်လည်းကောင်း၊

နှင်ထုတ်စေသော်လည်းကောင်း၊ ထိုရဟန်း၏ ပရိက္ခရာကို ဆွဲထုတ်သော်လည်းကောင်း၊

ဆွဲထုတ်စေသော်လည်းကောင်း အာပတ် မသင့်။

ဆရာဥပဇ္ဈာယ်၏ ဝတ်ကို ကောင်းစွာ မပြုကျင့်သော အနီးနေ 'အန္တောဝါသိက'

တပည့်ကိုသော် လည်းကောင်း၊ အတူနေ 'သဒ္ဓိဝိဟာရိက' တပည့်ကိုသော်လည်းကောင်း၊

နှင်ထုတ်သော်လည်းကောင်း နှင်ထုတ်စေသော်လည်းကောင်း၊ ထိုရဟန်း၏ ပရိက္ခရာကို

ဆွဲထုတ်သော်လည်းကောင်း၊ ဆွဲထုတ်စေသော် လည်းကောင်း အာပတ် မသင့်၊

ရူးသော ရဟန်း၊ အစလက်ဦးလွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။

သတ္တမ နိက္ခမနသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၁၂၈။ အလဇ္ဇိ 'မကောင်းမှုမှ မရှုက်သော' ပုဂ္ဂိုလ်ကို နှင်ထုတ်သော်လည်းကောင်း စသည်တို့၌ ခိုက်ရန်ပြုတက်သူ

ငြင်းခုံတက်သူကိုသာ သံဃာ့အာရာမ်တစ်ခုလုံးမှ နှင်ထုတ်ခွင့်ရ၏။ မှန်၏ သူသည် အသင်းအပင်းကိုရ၍

၄၈။ သံဃာကိုသော်လည်း ခွဲရာ၏။ အရှက်မရှိသူစသည်ကို မိမိ၏နေရာမှသာ နှင်ထုတ်ထိုက်၏။

သံဃာ့အာရာမ်တစ်ခုလုံးမှ နှင်ထုတ်ခြင်းငှာ မအပ်။ ရူးသော ရဟန်းဟူသည် (နှင်ထုတ်သူ)ကိုယ်တိုင်ရူးအံ့ အာပတ်မသင့်။

အကြွင်းကား ထင်ရှားပြီ။

ကိုယ်စိတ်ကြောင့်၎င်း နှုတ်စိတ်ကြောင့်၎င်း ကိုယ်နှုတ်စိတ်ကြောင့်သော်၎င်း သုံးပါးသောအကြောင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်၏။ ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏။ သညာဖြင့် မလွတ်၊ စိတ်ပါမှသင့်၏။ လောက၌အပြစ်ရှိ၏။ ကာယကံ ဝစီကံတည်း၊ အကုသိုလ်စိတ် ဒုက္ခဝေဒနာဖြင့်သင့်၏။

သတ္တမ နိက္ခမနုဿိက္ခာပုဒ်(အဋ္ဌကထာ)အဖွင့် ပြီး၏။

=====

၂-ဘူတဂါမဝဂ် ၈-ဝေဟာသကုဋိသိက္ခာပုဒ်

၁၂၉။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ ရဟန်းနှစ်ပါးတို့သည် သံဃိကကျောင်း အထက်ဆင့် တွင် ပျဉ်မခင်း၍ အထက်ဟင်းလင်းအပြင်ရှိသော ကုဋီ၌ ရဟန်းတစ်ပါးသည် အောက်၌ နေ၍ ရဟန်းတစ်ပါးသည် အထက်၌ နေ၏။ အထက်၌ နေသော ရဟန်းသည် အပေါင်၌ အခြေတပ်သော ညောင်စောင်းကို အဆောတလျင် (အဘိနိသီဒိ)ဖိ၍ ထိုင်၏။ ညောင်စောင်း၏ ခြေသည် ကျွတ်ကျ၍ အောက်၌ နေသော ရဟန်း၏ ဦးခေါင်းကို ထိခိုက်မိလေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ကျယ်လောင်စွာ ဟစ်အော်၏ 'ဖောက်ပြန်သော အသံကို ပြု၏'။

ရဟန်းတို့သည် ပြေးလာကုန်၍ "ငါ့သူျင် သင်သည် အဘယ့်ကြောင့် ကျယ်လောင်စွာ ဟစ်အော်ဘိသနည်း"ဟု မေးမြန်းကုန်၏။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် ရဟန်းတို့အား ဤအကြောင်းကို ပြောကြား၏။

အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် ရဟန်းသည် သံဃိကကျောင်း အထက်ဆင့်တွင် ပျဉ်မခင်း၍ ဟင်းလင်းအပြင်ရှိသော ကုဋီ၌ အပေါင်တွင် အခြေတပ်သော ညောင်စောင်းကို အဆောတလျင် ဖိ၍ ထိုင်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့သည် ထိုရဟန်းကို များစွာသော အကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်ကြပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကြကုန်၏။ပ။ "ရဟန်း သင်သည် သံဃိကကျောင်း အထက် ဆင့်တွင် ပျဉ်မခင်း၍ ဟင်းလင်းအပြင်ရှိသော ကုဋီ၌ အပေါင်တွင် အခြေတပ်သော ညောင်စောင်းကို အဆောတလျင် ဖိ၍ ထိုင်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။ မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား အဘယ့်ကြောင့် သင်သည် သံဃိကကျောင်း အထက်ဆင့်တွင် ပျဉ်မခင်း၍ ဟင်းလင်းအပြင် ရှိသော ကုဋီ၌ အပေါင်တွင် အခြေတပ်သော ညောင်စောင်းကို အဆောတလျင် ဖိ၍ ထိုင်ဘိသနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား ဤ

(သင်ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့ အား

ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၆၇။ ၁၈-၁၃၀။ "အကြင်ရဟန်းသည် သံဃိကကျောင်း အထက်ဆင့်တွင် ပျဉ်မ ခင်း၍ ဟင်းလင်းအပြင်ရှိသော ကုဋီ၌ အပေါင်တွင် အခြေတပ်သော ညောင်စောင်းကို သော်လည်းကောင်း၊ အင်းပျဉ်ကိုသော်လည်းကောင်း ဖိ၍မူလည်း ထိုင်ငြားအံ့၊ ဖိ၍ မူလည်း အိပ်ငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြ ကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၈-ဝေဟာသကုဋိသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၁၃၁။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။ ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤညွှတ်စတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို "ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။

သံဃိကကျောင်း မည်သည် သံဃာအား ပေးလှူအပ် စွန့်လှူအပ်သော ကျောင်းတည်း။

ဟင်းလင်းအပြင် ရှိသောကုဋီ မည်သည် အလယ်အလတ်ဖြစ်သော ယောက်ျား 'မဇ္ဈိမပုရိသ' ၏ ဦးခေါင်းမထိသော ကုဋီတည်း။

အပေါင်တွင် အခြေတပ်သော ညောင်စောင်း မည်သည် အပေါင်၌ ထွင်းဖောက်၍ တည်၏။ အပေါင်တွင် အခြေတပ်သော အင်းပျဉ် မည်သည် အပေါင်၌ ထွင်းဖောက်၍ တည်၏။

ဖိ၍ ထိုင်ငြားအံ့ဟူသည် ထိုညောင်စောင်းကို ဖိ၍ ထိုင်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ဖိ၍ အိပ်ငြားအံ့ဟူသည် ထိုညောင်စောင်းကို ဖိ၍ အိပ်ငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

၁၃၂။ သံဃိကကျောင်း၌ သံဃိကကျောင်းဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ အထက်ဆင့်တွင် ပျဉ်မခင်း၍ ဟင်းလင်းအပြင်ရှိသော ကုဋ်၌ အပေါင်တွင် အခြေတပ်သော ညောင်စောင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ အင်းပျဉ် ကိုသော်လည်းကောင်း ဖိ၍သော်လည်း ထိုင်အံ့၊ ဖိ၍သော်လည်း အိပ်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

သံဃိကကျောင်း၌ ယုံမှားရှိအံ့။ပ။ သံဃိကကျောင်း၌ ပုဂ္ဂလိကကျောင်းဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ အထက်ဆင့်တွင် ပျဉ်မခင်း၍ ဟင်းလင်းအပြင်ရှိသော ကုဋ်၌ အပေါင်တွင် အခြေတပ်သော ညောင်စောင်းကို သော်လည်းကောင်း၊ အင်းပျဉ်ကိုသော်လည်းကောင်း ဖိ၍သော်လည်း ထိုင်အံ့၊ ဖိ၍သော်လည်း အိပ်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ပုဂ္ဂလိကကျောင်း၌ သံဃိကကျောင်းဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

ပုဂ္ဂလိကကျောင်း၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

ပုဂ္ဂလိကကျောင်း၌ ပုဂ္ဂလိကကျောင်းဟု အမှတ်ရှိရာ၌ တစ်ပါးသော ရဟန်း၏

ပုဂ္ဂလိကကျောင်း ဖြစ်မှု ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ မိမိ၏ ပုဂ္ဂလိကကျောင်းဖြစ်မှု အာပတ် မသင့်။

၂-ဘူတဂါမဝဂ် ၈-ဝေဟာသကုဋိသိက္ခာပုဒ် (အဋ္ဌကထာ)အဖွင့်

၁၂၉။ အဋ္ဌမသိက္ခာပုဒ်၌ အထက်ဟင်းလင်းအပြင်ရှိသောဟူသည် အပေါ်ထပ်၌

မဝုံးလွှမ်းရသေးသော(အထပ်ကြမ်းမခင်းရသေးသော) နှစ်ထပ်(သို့) သုံးထပ်ကျောင်းငယ်၌။ ညောင်စောင်းကို

အဆောတလျင် ဖိ၍ ထိုင်၏ဟူသည် ညောင်စောင်းကို အစောတလျက် ဖိ၍ လွှမ်းမိုး၍ ထိုင်၏။ (ဝါ)

သတ္တမိဝိဘတ်အနက်၌ ဒုတိယာဝိဘတ်သက်ထားခြင်းတည်း(၌)အနက်၌ ကိုဟု ဆိုထားခြင်းတည်း၊ ၎င်းနည်းအရ)

ညောင်စောင်း၌ ထိုင်၏ဟု အနက်တည်း။ အဘိသဒ္ဓါသည် ပုဒ်ကိုတင့်တယ်စေသော ဥပသာရမူသာတည်း။

ကျွတ်ကျ၍ဟူသည် ကျ၍(ဝါ) ထွက်၍။ ထို၏အထက်၌ စို့ကိုလည်း ပေးမထား(ပင်းမထား)၊ ထို့ကြောင့် ကျွတ်ထွတ်၏။

ကျယ်လောင်စွာ ဟစ်အော်၏

'ဖောက်ပြန်သော အသံကို ပြု၏'ဟူသည် ဖောက်ပြန်သော နာကျင်သောအသံကို ပြုပြီ။

၁၃၁။ အလယ်အလတ်ဖြစ်သော ယောက်ျား 'မဇ္ဈိမပုရိသ'

၏ ဦးခေါင်းမထိသောဟူသည် အလယ်အလတ်ရှိသောယောက်ျား၏ အောက်ဆုံးဖြစ်သော ထုတ်ဖြင့်

ဦးခေါင်းမတိုက်မိသောကျောင်းကို ဤ၌အလိုရှိအပ်၏။ ဝေဟာသကုဋ်၏လက္ခဏာကို ပြသည်မဟုတ်။ အထက်၌

မဝုံးရသေးကြမ်းရှိသော နှစ်ထပ်ကုဋ်ကိုဖြစ်စေ သုံးထပ်ကုဋ်ကိုဖြစ်စေ "ဝေဟာသကုဋ်"ဟု ဆိုအပ်၏။ ဤနေရာ၌

ခေါင်းမတိုက်ခြင်းကို အလိုရှိအပ်၏။ ဖိထိုင်ခြင်းစသည်တို့၌ ရှေး၌ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ပယောဂအားဖြင့် အာပတ်အပြားကို သိအပ်၏။

၁၃၃။ အထက်ဆင့်တွင် ပျဉ်ခင်း၍ ဟင်းလင်းအပြင် မရှိသော ကုဋ်၌သော်လည်းကောင်း၊

အလယ် အလတ်ဖြစ်သော ယောက်ျား 'မဇ္ဈိမပုရိသ'၏ ဦးခေါင်းမလွတ် ထိခိုက်နိုင်သော

ကုဋ်၌သော်လည်းကောင်း အာပတ်မသင့်၊ အောက်ဆင့် 'အောက်ထပ်'၌ မသုံးဆောင်အံ့၊

ပျဉ်ချပ်စီခင်းထားအံ့၊ စို့ 'မယ်န' နက် ထားအံ့၊ ထိုညောင်စောင်း အင်းပျဉ်၌ ရပ်လျက်

(တစ်စုံတစ်ခုကို) ယူသော်လည်းကောင်း၊ ဆွဲချိတ်သော် လည်းကောင်း အာပတ် မသင့်။ ရူးသော

ရဟန်း၊ အစလက်ဦး လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။

အဋ္ဌမ ဝေဟာသကုဋိသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၁၃၃။ ဟင်းလင်းအပြင် မရှိသော ကုဋ်၌ဟူသည် မြေ၌ ပြုအပ်သော သစ်ရွက်ကျောင်းစသည်တို့၌ အာပတ်မသင့်။ မှန်၏

ထို၌ သူတစ်ပါးအား ညှဉ်းဆဲမှုပြုခြင်းငှာ မတက်နိုင်။ ဦးခေါင်းမလွတ် ထိခိုက်နိုင်သောဟူသည်

ဦးခေါင်းမလွတ်ထိခိုက်နိုင်သောကုဋ်၌လည်း အာပတ်မသင့်။ မှန်၏ ထိုကျောင်းအောက်၌ မင့်ဘဲသွားခြင်းငှာ မတက်နိုင်၊

ထို့ကြောင့် လှည့်လည်သွားရာမဟုတ်သောကြောင့် သူတစ်ပါးကို နှိပ်စက်ခြင်း မ

၄၉။ လတ္တံ့။ အောက်ဆင့် 'အောက်ထပ်'၌ မသုံးဆောင်အံ့ဟူသည် အောက်၌ သစ်စသောပစ္စည်းများကို

ချထားခြင်းကြောင့် မသုံးဆောင်သည်ဖြစ်၏။ ထို၌လည်း အာပတ်မသင့်။ ပျဉ်ချပ်စီခင်းထားအံ့ဟူသည် ကျောင်း၏

အထက်ကြမ်း၌ သစ်ပြားတို့ဖြင့် စိပ်စွာ ခင်းထားသော်၎င်း အင်းကတေဖြင့်အချောကိုင်ထားသော်၎င်း အာပတ်မသင့်။စို့ 'မယ်န'

နက် ထားအံ့ဟူသည် ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်တို့၏ခြေတို့၌ စုံမယ်န နှပ်ထားခြင်းကြောင့်လည်း အာပတ်မသင့်။
ထိုညောင်စောင်း အင်းပျဉ်၌ ရပ်လျက်ဟူသည် အပေါင်၌အခြေတပ်သော ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်၌ ရပ်လျက် အထက်
ဆင်စွယ်စသည်တို့၌(နံရံ၌ရိုက်သွင်းထားသောတုတ်ချောင်းစသည်တို့၌) ချိတ်ထားသော သင်္ကန်းကိုဖြစ်စ တစ်ခုခုကိုဖြစ်စေ
ယူ၏။ အခြားတစ်ခုခုကိုသော်လည်း ချိတ်စေ၏။ ထိုသူအားလည်း အာပတ်မသင့်။ အကြွင်းကား ထင်ရှားပြီ။
ဇေဋ္ဌကလောမသိက္ခာပုဒ်နှင့်တူသောဖြစ်ကြောင်းရှိ၍ ကိုယ်ကြောင့်၎င်း ကိုယ်စိတ်ကြောင့်၎င်း ဖြစ်၏။ ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏။
သညာဖြင့် မလွတ်၊ စိတ်မပါဘဲသင့်၏။ ပညတ်တော်ကြောင့်သင့်၏။ ကာယကံဖြစ်၏။ စိတ်သုံးပါး ဝေဒနာသုံးပါးဖြင့် သင့်၏။
အဋ္ဌမ ဝေဟာသကုဋိသိက္ခာပုဒ်(အဋ္ဌကထာ)အဖွင့် ပြီး၏။

=====

၂-ဘူတဂါမဝဂ် ၉-မဟာလ'ကဗိဟာရသိက္ခာပုဒ်
၁၃၄။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကောသမ္မိပြည် ယောသိတာရုံကျောင်း၌
သီတင်း သုံးနေတော်မူသောအခါ အသျှင်ဆန္ဒ၏ အလုပ်အကျွေးဖြစ်သော အမတ်ကြီးသည်
အသျှင်ဆန္ဒ၏ ကျောင်း ကို ဆောက်လုပ်စေ၏။ ထိုအခါ အသျှင်ဆန္ဒသည် ပြုလုပ်ပြီးဖြစ်သော
ကျောင်းကို အထပ်ထပ် မိုးစေ၍ အထပ်ထပ် လိမ်းကျံစေ၍ ကျောင်းသည်
အလွန်လေးလံသောကြောင့် ပြိုကျလေ၏။
ထိုအခါ အသျှင်ဆန္ဒသည် မြက်ကိုလည်းကောင်း၊ သစ်ကိုလည်းကောင်း စုရုံးသော် ပုဏ္ဏား
တစ်ယောက်၏ မုယောခင်းသည် ပျက်စီး၏။ ထိုအခါ ထိုပုဏ္ဏားသည် "အဘယ့်ကြောင့်
အသျှင်ကောင်း တို့သည် ငါ၏ မုယောခင်းကို ဖျက်ဆီးကုန်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့၏။ ရှုတ်ချ၏။
အပြစ်ပြ ပြောဆို၏။
ရဟန်းတို့သည် ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချ အပြစ်ပြပြောဆိုသော ထိုပုဏ္ဏား၏ စကားကို
ကြားကြသည်သာ တည်း။
အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် အသျှင်ဆန္ဒသည်
ဆောက်လုပ်ပြီးဖြစ်သော ကျောင်းကို အထပ်ထပ် မိုးစေဘိသနည်း၊ အထပ်ထပ်
လိမ်းကျံစေဘိသနည်း၊ ကျောင်းသည် အလွန် လေးလံသောကြောင့် ပြိုကျ၏"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။
ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။
ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်ဆန္ဒကို များစွာသော အကြောင်းဖြင့်
ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်ကြပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကြကုန်၏။ပ။
"ဆန္ဒ သင်သည် ဆောက်လုပ်ပြီးဖြစ်သော ကျောင်းကို အထပ်ထပ် မိုးစေ၏။
အထပ်ထပ်လိမ်း ကျံစေ၏။ ကျောင်းသည် အလွန်လေးလံသောကြောင့် ပြိုကျ၏ဟူသည်
မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်း တော်မူ၏။
မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်၏)။
ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ)
အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား အဘယ့်ကြောင့် သင်သည် ဆောက်လုပ်ပြီးဖြစ်သော ကျောင်းကို
အထပ်ထပ် မိုးစေဘိသနည်း၊ အထပ်ထပ် လိမ်းကျံစေဘိသနည်း၊ ကျောင်းသည်
လေးလံသောကြောင့် ပြိုကျ၏။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီး ဖြစ်သော ယောက်ျား ဤ
(သင်ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား ကြည်ညို စေခြင်းငှါ
လည်းကောင်း။ပ။
ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။
၆၈။ ၁၉-၁၃၅။ "ကြီးသောကျောင်းကို ဆောက်လုပ်စေလိုသော ရဟန်းသည် တံခါး
အိမ်တိုင် အောင်တံခါးရွက်ကို ထားခြင်းငှါလည်းကောင်း၊ တံခါးပေါင်နှင့် တံခါးရွက်ကို
မတုန်လှုပ်စေခြင်းငှါလည်းကောင်း၊ လေသာတံခါးရွက်ကို အပြေအပြစ်ပြုခြင်းငှါ လည်းကောင်း
အထပ်ထပ် လိမ်းကျံ အပ်၏။ အထပ်ထပ် လိမ်းကျံစေအပ်၏။ အမိုး နှစ်ထပ်သုံးထပ်
'နှစ်စဉ်သုံးစဉ်' မိုးခြင်းကို စိမ်း သော ကောက်ပဲမရှိရာ အရပ်၌ ရပ်၍ စီရင်အပ်၏။
ထိုနှစ်ထပ်သုံးထပ် မိုးခြင်းထက်အလွန် စိမ်းသော ကောက်ပဲ မရှိရာ အရပ်၌လည်း ရပ်၍
စီရင်ငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၁၃၅။ နဝမသိက္ခာပုဒ်၌ **တံခါးအိမ်တိုင် အောင်တံခါးရွက်ကို ထားခြင်းငှါ**ဟူသည်၌ တံခါးအိမ်မည်သည် တံခါးပေါက်၏(ဝါ)ကျည်းခွေ၏ ဘေးပတ်ဝန်းကျင်၌ တံခါးရွက်ပမာဏရှိသောအရပ်သည်ရှိ၏။ မဟာပစ္စရိန္ဒကား "တံခါးဘောင်မှစ၍ တစ်တောင်ထွာ"ဟု ဆိုထား၏။ ကုရုန္နိန္ဒကား "တံခါး၏ဘေးနှစ်ဘက်တို့၌ တံခါးရွက်ပမာဏ"ဟု ဆိုထား၏။ မဟာအဋ္ဌကထာ၌ "တံခါးရွက်မည်သည် တစ်တောင်ထွာလည်းရှိ၏။ နှစ်တောင်လည်းရှိ၏။ နှစ်တောင်ထွာလည်းရှိ၏"ဟု ဆိုထား၏။ ထိုအဆိုသည် ကောင်း၏။ ၎င်းကိုပင်ရည်၍ မြတ်စွာဘုရားရှင်ကလည်း "တံခါးဘောင်၏ထက်ဝန်းကျင်နှစ်တောင်ထွာ"ဟု အမြင့်ဆုံးညွှန်ပြခြင်းကို ပြုတော်မူ၏။ **မတုန်လှုပ်စေခြင်းငှါ**ဟူသည် တံခါးရွက်နှင့်တကွတံခါးကို ခိုင်စေရန်၊ တံခါးရွက်နှင့်တကွ တံခါးကို မတုန်လှုပ်စေရန်ဟု အနက်ရှိ၏။

တံခါးဖွဲ့(=တံခါးဘောင်=တံခါးရွက်၏အိမ်=ကျည်ဘောင်ခွေ)ကို ထားခြင်းငှါဟူသောပုဒ်အဖွင့်သည်လည်း ဤအနက်ကိုပင်ရည်ရွယ်၍ ဆိုတော်မူ၏။ ဤကားအဓိပ္ပါယ်တည်း.. ချဲ့အံ့ တံခါးရွက်သည် လျင်စွာလည်သော် ဖွင့်သောအခါ နံရံကို ရိုက်၏။ ပိတ်သောအခါ တံခါးဖွဲ့ကို ရိုက်၏။ ထိုသို့ရိုက်ခြင်းကြောင့် တံရံသည် တုန်လှုပ်၏။ ထို့ကြောင့် မြေညက်တုန်လှုပ်၏။ လှုပ်၍ လျော့ခြင်း ကျခြင်းဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားရှင်က **"တံခါးအိမ်တိုင် အောင်တံခါးရွက်ကို ထားခြင်းငှါ"**ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထိုတွင် အကယ်၍ကား "ဤအရာကိုပြုထိုက်၏"ဟု မာတိကာ၌သော်၎င်း သိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၌သော်၎င်း မမိန့်၊ အဋ္ဌပ္ပတ္တိ၌ကား "အဖန်ဖန်မိုးစေ၏။ အဖန်ဖန်လိမ်းကျန်စေ၏"ဟူသောစကားရပ်လိုက်လာခြင်းကြောင့် မြဲစွာထားခြင်းငှာ အဖန်ဖန်လိမ်းကျန်ထိုက်၏(ဝါ) လိမ်းကျန်းစေထိုက်၏ဟု အနက်ကို မှတ်ထိုက်၏။

၅၀။ သိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၌ **"တံခါးပေါင်၏ ထက်ဝန်းကျင်မှ နှစ်တောင်ထွာ**

ဟတ္ထပါသ်တိုင်အောင်"ဟု ဆိုထားသောစကား၌ အလယ်တံခါးသည် ရှိ၏။ အထက်နံရံသည် မြင့်၏။ ထိုတံခါး၏ သုံးခုသောအရပ်မျက်နှာ(ဘေးနှစ်ဘက်နှင့် အထက်) တို့၏ထက်ဝန်းကျင်နှစ်တောင်ထွာသည် ဥပစာဖြစ်၏။ ကျောင်းငယ်၌ အရပ်မျက်နှာနှစ်ခုသည် ဥပစာဖြစ်၏။ ထိုတွင်လည်း တံခါးရွက်ကို ဖွင့်သော် တံခါးရွက်ရိုက်သောနံရံသည် ဥပစာမပြည့်တက်သည်လည်းရှိ၏။ သို့သော် အလွန်ဆုံးအပိုင်းအခြားအားဖြင့် သုံးမျက်နှာတို့၌ ထက်ဝန်းကျင်နှစ်တောင်ထွာသည် တံခါး မလှုပ်ဖို့အတွက် လိမ်းကျန်ခြင်းကို ခွင့်ပြုထား။ အကယ်၍ အောက်၌လည်း လိမ်းကျန်ဖို့နေရာရှိအံ့ ၎င်းကိုလည်း လိမ်းကျန်ကောင်း၏။ **လေသာတံခါးရွက်ကို အပြေအပြစ်ပြုခြင်းငှါ**ဟူသည်၌ လေသောက်ပြတင်းတံခါးရွက်တို့ကို ဆိုအပ်ကုန်၏။ ၎င်းတို့သည်လည်း ဖွင့်သောအခါ တစ်ထွာမျှဖြစ်စေ ကျော်လွန်၍ဖြစ်စေ နံရံကို ရိုက်ကုန်၏။ ဥပစာကိုကား အလုံးစုံသောအရပ်တို့၌ ရနိုင်၏။ ထို့ကြောင့် အလုံးစုံသောအရပ်မျက်နှာတို့၌ တံခါးရွက်ပမာဏရှိသောအရပ်ကို **လေသာတံခါးရွက်ကို အပြေအပြစ်ပြုခြင်းငှါ** လိမ်းကျန်နိုင်၏။ လိမ်းကျန်စေနိုင်၏ဟု ဆိုလို၏။

ဖြူသောအဆင်းစသည်ကား မာတိကာ၏ပုဒ်ကို ဖွင့်ခြင်းမဟုတ်။ ဤဖြူသောအဆင်းဖြင့် ကျောင်း၏လေးခြင်းမည်သည် မရှိသောကြောင့် သိက္ခာပုဒ်ဖွင့်ရာ၌ပင် ခွင့်ပြုထား၏။ ထို့ကြောင့် အလုံးစုံသောထိုအမှုတို့ကို ချမ်းသာသလို လုပ်နိုင်။

အပြေအပြစ်ပြုခြင်းအမှု၌ ပြုထိုက်သောအရာတို့ကို ပြုပြီး၍ တစ်ဖန် မိုးခြင်း၌ ပြုထိုက်သည်အလုပ်ကို ပြုခြင်းငှာ **အမိုးနှစ်ထပ်သုံးထပ်အစရှိသည်ကို ဆိုပြီး**။ ထိုတွင် **အမိုးနှစ်ထပ်သုံးထပ်**ဟူသည် အမိုးကို နှစ်ကြိမ်သုံးကြိမ်မိုးခြင်း(ပရိယာယ)၊ ပရိယာယဟူသည် မိုးခြင်း'ပရိက္ခေပ'တည်း။ နှစ်ကြိမ်သုံးကြိမ်မိုးခြင်းကို ဆောက်တည်ထိုက်၏ဟု အနက်တည်း။ **စိမ်းသော ကောက်ပဲ မရှိရာအရပ်၌ ရပ်၍**ဟူသည် မစိမ်းရာ၌ ရပ်၍။ စိမ်းရာဟူသည် စပါးရဲ့မျိုးပြားသော ရှေ့အစာ(စပါးအမျိုးမျိုး)၊ ပဲနောက် ပဲကြီး နှမ်း ပဲပိစပ် ဗူး ဖရုံစသည့် နောက်ဖြစ်သောအစာ(ပဲမျိုးစုံ)။ ထို့ကြောင့် **စိမ်းသော ကောက်ပဲ** မည်သည် စပါးမျိုး ပဲမျိုးတည်း"ဟု ဆိုပြီး။

စိမ်းသောကောက်ပဲရှိသော အရပ်၌ ရပ်လျက် စီရင်အံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏ဟူသည်၌ အစေ့မပေါက်သေးသော်လည်း မိုးကျသော် ပြည့်စုံမည်ဖြစ်သော(စိမ်းမည်ဖြစ်သော) လယ်လည်း ပါဝင်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုသို့သဘောရှိသော လယ်၌ ရပ်၍ မဆောက်တည်ကောင်း၊ မစိမ်းရာ၌သာ ရပ်၍ ဆောက်တည်ကောင်း၏။ ထိုတွင်လည်း ဤကား အပိုင်းအခြားတည်း.. ခေါင်လျောက်ဝါး၏ (သို့) အထွဋ်၏အထက်၌ (သို့) ထုပ်က၏နံပါး၌ ထိုင်သူသည် အမိုးခြင်ပိတ်၏အစွန်းဖြင့် ကြည့်သည်ရှိသော် အကြင်မြေအရပ်၌နေသူကိုမြင်၏။ အကြင်မြေအရပ်၌နေသူကလည်း ထိုအထက်ထိုင်သူကို မြင်၏။

၅၁။ ထိုနေရာ၌ စီမံရာ၏။ ထို၏အတွင်းသည် ကောက်ပဲသီးနှံမရှိသော်လည်း ရပ်၍ စီမံခြင်းငှာ မရ။ အဘယ်ကြောင့်နည်း ၎င်းသည် ကျောင်း၏ပြိုကျသောအရပ် ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

=====

ဆိုအပ်၏။

ကျောင်း မည်သည် အတွင်း၌ လိမ်းကျံအပ်သော ကျောင်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ အပ၌ လိမ်း ကျံအပ်သော ကျောင်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ အတွင်းအပ၌ လိမ်းကျံအပ်သော ကျောင်းသည်သော်လည်း ကောင်းတည်း။

ဆောက်လုပ်စေလိုသောဟူသည် ဆောက်လုပ်သော်လည်းကောင်း၊

ဆောက်လုပ်စေသော်လည်း ကောင်း။

တံခါးအိမ်တိုင်အောင်ဟူသည် **တံခါးပေါင်၏ ထက်ဝန်းကျင်မှ နှစ်တောင့်ထွာ ဟတ္ထပါသ်တိုင်အောင်။**

တံခါးရွက်ကိုထားခြင်းငှါဟူသည် တံခါးရွက်နှင့်တကွ **တံခါးဖွဲ့ကို ထားခြင်းငှါ**

'တံခါးရွက်နှင့်တကွ တံခါးဖွဲ့၏ မတုန်မလှုပ်စေခြင်းငှါ'။

လေသာတံခါးရွက်ကို အပြေအပြစ်ပြုခြင်းဟူသည် လေသာ တံခါးရွက်ကို

အပြေအပြစ်ပြုခြင်းငှါ **ဖြူသောအဆင်း** မည်းသောအဆင်း ဝွေ့နီဖြင့် အပြေအပြစ်ပြုခြင်း ခြူးပန်း

ခြူးနွယ် မကန်းသွား လက် ငါးချောင်းရာ ပြုလုပ်ခြင်းတို့တည်း။

အမိုးနှစ်ထပ်သုံးထပ် မိုးခြင်းကို စိမ်းသော ကောက်ပဲ မရှိရာအရပ်၌ ရပ်၍

စီရင်အပ်၏ဟူရာ၌ **စိမ်းသော ကောက်ပဲ** မည်သည် စပါးမျိုး ပဲမျိုးတည်း၊ **စိမ်းသော**

ကောက်ပဲရှိသော အရပ်၌ ရပ်လျက် စီရင်အံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

ဖြောင့်သော အကြောင်းဖြင့် မိုးသော ရဟန်းအား အကြောင်းနှစ်ခုတို့ကို စီရင်၍

သုံးခုမြောက် အကြောင်းကို (ဤသို့ပြုလော့ဟု) စေခိုင်း၍ ဖဲသွားအပ်၏။ **ဝန်းဝိုင်းသော အစဉ်**

'အထပ်' ဖြင့် မိုးသော ရဟန်းအား ဝန်းဝိုင်းသော အစဉ် 'အထပ်' နှစ်ခုတို့ကို စီရင်၍

သုံးခုမြောက် ဝန်းဝိုင်းသော အစဉ် 'အထပ်' ကို (ဤသို့ပြုလော့ဟု) စေခိုင်း၍ ဖဲသွားအပ်၏။

၁၃၇။ **ထိုနှစ်ထပ်သုံးထပ် မိုးခြင်းထက်အလွန် စိမ်းသော ကောက်ပဲမ ရှိရာ အရပ်၌လည်း**

ရပ်၍ စီရင်ငြားအံ့ဟူသည် အုတ်ဖြင့် မိုးသော ရဟန်းအား အုတ်ချပ်တိုင်း အုတ်ချပ်တိုင်း

ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ကျောက်ဖြင့် မိုးသော ရဟန်းအား ကျောက်ချပ်တိုင်း ကျောက်ချပ်တိုင်း

ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ အင်္ဂတေဖြင့် မိုးသော ရဟန်းအား အင်္ဂတေ အစိုင်အခဲတိုင်း

အစိုင်အခဲတိုင်း ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ မြက်ဖြင့် မိုးသော ရဟန်းအား **မြက်ဆုပ်တိုင်း**

မြက်ဆုပ်တိုင်း ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ သစ်ရွက်ဖြင့် မိုးသော ရဟန်းအား သစ်ရွက်တိုင်း

သစ်ရွက်တိုင်း ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

နှစ်ထပ်သုံးထပ် လွန်ရာ၌ လွန်၏ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ စီရင်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

နှစ်ထပ် သုံးထပ်ထက် လွန်ရာ၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ စီရင်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ နှစ်ထပ်

သုံးထပ်ထက် လွန်ရာ၌ ယုတ်လျော့၏ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ စီရင်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

နှစ်ထပ်သုံးထပ်အောက် ယုတ်ရာ၌ လွန်၏ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ နှစ်ထပ်

သုံးထပ် အောက် ယုတ်ရာ၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ နှစ်ထပ်သုံးထပ်အောက်

ယုတ်ရာ၌ ယုတ်၏ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ အာပတ် မသင့်။

၁၃၈။ နှစ်ထပ်သုံးထပ် မိုးခြင်း၌ နှစ်ထပ်သုံးထပ်အောက် ယုတ်၍ မိုးခြင်း၌ လိုက်၌ ဂူ၌

မြက်မိုး ကျောင်း၌ အာပတ် မသင့်၊ သူတစ်ပါးအကျိုးငှါ ပြုသော ရဟန်း မိမိဥစ္စာဖြင့် ပြုသော

ရဟန်းအား အာပတ် မသင့်၊ နေရာ ကျောင်းကို ဖယ်ထား၍ အလုံးစုံသော ဥပုသ်အိမ် စသည်၌

အာပတ် မသင့်။

ရှူးသော ရဟန်း၊ အစလက်ဦး လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။

နဝမ မဟာလ'ကဝိဟာရသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၁၃၆။ **ဖြောင့်သော အကြောင်းဖြင့် မိုးသော ရဟန်းအား**ဟူသည်၌ အဖြောင့်အားဖြင့်မိုးခြင်းမည်သည် မဝန်းဝိုင်းဘဲ

ဖြောင့်စွာပင် မိုးခြင်း၊ ၎င်းကို အုတ် ကျောက် အင်္ဂတေတို့ဖြင့် ရအပ်၏။ **အကြောင်းနှစ်ခုတို့ကို စီရင်၍**ဟူသည် နှစ်ကြောင်းတို့ကို

အကယ်၍ မကောင်းသဖြင့် မိုးထားကုန်အံ့ ပယ်၍လည်း အဖန်ဖန်မိုးခြင်းငှာ ရအပ်၏။ ထို့ကြောင့် အလိုရှိသောအခြင်းရာဖြင့်

နှစ်ကြောင်းတို့ကို စီရင်၍ သုံးခုမြောက်အကြောင်း၌ "ယခုအခါ ဤသို့မိုးလော့"ဟု စေခိုင်း၏ ဖယ်ခွဲသွားထိုက်၏။ **ဝန်းဝိုင်းသော**

အစဉ်

'အထပ်' ဖြင့်ဟူသည် အဝန်းအဝိုင်းအားဖြင့်မိုးခြင်းဖြင့် ဤသို့မိုးခြင်းသည် မြက်သစ်ရွက်တို့ဖြင့် ရအပ်၏။ ထို့ကြောင့် ဤ၌လည်း အလိုရှိသည့်အတိုင်း နှစ်ထပ်မိုးပြီး တတိယအထပ်၌ "ယခုအခါ ဤသို့ မိုးလော့"ဟု စေခိုင်း၍ ဖယ်ခွဲထိုက်၏။ အကယ်၍ မဖယ်ခွဲအံ့ ဆိတ်ဆိတ်နေထိုက်၏။ အလုံးသောဤမိုးခြင်းသည် အထပ်ထပ်(ဝါ) အမိုးအဆင့်ဆင့်၌ သိထိုက်၏။ မှန်၏ အထပ်ထပ်မိုးခြင်း၌ ကျောင်းသည် ကြာမြင့်စွာ မိုးမယိုလတ္တံ့ဟု နှလုံးသွင်း၍ ဤသို့ မိုးကြ၏။ (၁၃၇) ထိုနှစ်ထပ်သုံးထပ် မိုးခြင်းထက်အလွန်ဟူသည် သုံးကြောင်းထက်သော်၎င်း အဝန်းအဝိုင်းတို့၏ လေးကြိမ်အဝန်းအဝိုင်းမိုးရာ၌၎င်း(ပါစိတ်)။

၁၃၇။ 'ကရဋ္ဌေ' မြတ်ဆုပ်တိုင်း

'ကရဋ္ဌေ' မြတ်ဆုပ်တိုင်းဟူသည် 'တိဏမုဋ္ဌိ' မြတ်ဆုပ်တိုင်း 'တိဏမုဋ္ဌိ' မြတ်ဆုပ်တိုင်း။ ဤ၌ ကြွင်းသောအရာတို့ကား ထင်ရှားပြီ။ ခြောက်ပါးသောဖြစ်ကြောင်းရှိ၏။ ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏။ သညာဖြင့် မလွတ်၊ စိတ်မပါဘဲသင့်၏။ ပညတ်တော်ကြောင့်သင့်၏။ ကာယကံ ဝစီကံတည်း၊ စိတ်သုံးပါး ဝေဒနာသုံးပါးဖြင့် သင့်၏။

နဝမြောက် မဟလ္လကဝိဟာရသိက္ခာပုဒ်(အဋ္ဌကထာ)အဖွင့် ပြီး၏။

=====

၂-ဘူတဂါမဝဂ် ၁၀-သပ္ပါဏကသိက္ခာပုဒ်

၁၃၉။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် အာဠဝီပြည် အဂ္ဂိဠဝစေတီ၌ သီတင်းသုံးနေတော် မူသောအခါ အာဠဝီပြည်သား ရဟန်းတို့သည် အမှုသစ်ကို ပြုလုပ်ကုန်သော် သိလျက် ပိုးရှိသော ရေကို မြက်၌သော်လည်းကောင်း၊ မြေ၌သော်လည်းကောင်း သွန်းလည်း သွန်းလောင်းကုန်၏။ သွန်းလောင်းမှု လည်း သွန်းလောင်းစေကုန်၏။ အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် အာဠဝီပြည်သား ရဟန်းတို့သည် သိလျက် ပိုးရှိသော ရေကို မြက်၌သော်လည်းကောင်း၊ မြေ၌သော်လည်းကောင်း သွန်းလောင်းလည်း သွန်းလောင်း ကုန်ဘိသနည်း၊ သွန်းလောင်းမှုလည်း သွန်းလောင်းစေကုန်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့သည် အာဠဝီပြည်သား ရဟန်းတို့ကို များစွာသော အကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ ပြစ်တင်ကြပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကြကုန်၏။ပ။ "ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် သိလျက် ပိုးရှိသော ရေကို မြက်၌သော်လည်းကောင်း၊ မြေ၌သော်လည်းကောင်း သွန်းလောင်းကုန်၏။ သွန်းလောင်းစေကုန်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။ မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။

(မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ သင်တို့သည် အဘယ့်ကြောင့် သိလျက် ပိုးရှိသော ရေကို မြက်၌သော်လည်းကောင်း၊ မြေ၌သော်လည်းကောင်း သွန်းလောင်းလည်း သွန်းလောင်း ကုန်ဘိသနည်း၊ သွန်းလောင်းမှုလည်း သွန်းလောင်းစေကုန်ဘိသနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ ဤ (သင်တို့ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါ လည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၆၉။ ၂၀-၁၄၀။ "အကြင်ရဟန်းသည် သိလျက် ပိုးရှိသော ရေကို မြက်၌ သော်လည်းကောင်း၊ မြေ၌သော်လည်းကောင်း သွန်းလောင်းလည်း သွန်းလောင်း ငြားအံ့၊

သွန်းလောင်းမှုလည်း သွန်းလောင်းစေငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့(ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၁၀-သပ္ပါဏကသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၁၄၁။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို "ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။

သိ၏ မည်သည် ကိုယ်တိုင်သော်လည်း သိ၏။ သူတစ်ပါးတို့သည်လည်း ထိုရဟန်းအား ပြောကြားကုန်၏။

သွန်းလောင်းငြားအံ့ဟူသည် ကိုယ်တိုင် သွန်းလောင်းအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

သွန်းလောင်းစေငြားအံ့ဟူသည် သူတစ်ပါးကို စေခိုင်းအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

တစ်ကြိမ်စေခိုင်း၍ များစွာလည်း သွန်းလောင်းအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

၁၄၂။ ပိုးရှိသော ရေကို ပိုးရှိသော ရေဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ မြက်၌သော်လည်းကောင်း၊

မြေ၌ သော်လည်းကောင်း သွန်းလောင်းလည်း သွန်းလောင်းအံ့၊ သွန်းလောင်းမူလည်း

သွန်းလောင်းစေအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ပိုးရှိသော ရေ၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ မြက်၌သော်လည်းကောင်း၊ မြေ၌သော်လည်းကောင်း

သွန်း လောင်းလည်း သွန်းလောင်းအံ့၊ သွန်းလောင်းမူလည်း သွန်းလောင်းစေအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏။

ပိုးရှိသော ရေကို ပိုးမရှိသော ရေဟု မှတ်ထင်၍ မြက်၌သော်လည်းကောင်း၊

မြေ၌သော်လည်းကောင်း သွန်းလောင်းလည်း သွန်းလောင်းအံ့၊ သွန်းလောင်းမူလည်း

သွန်းလောင်းစေအံ့၊ အာပတ် မသင့်။

ပိုးမရှိသော ရေကို ပိုးရှိသော ရေဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

ပိုးမရှိသော ရေ၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

ပိုးမရှိသော ရေကို ပိုးမရှိသော ရေဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ အာပတ် မသင့်။

၁၄၃။ သေစေလိုသော စေတနာမရှိဘဲ သွန်းလောင်းသော ရဟန်း၊ သတိမေ့လျော့၍

သွန်းလောင်း သော ရဟန်း၊ မသိသော ရဟန်း၊ ရူးသော ရဟန်း၊ အစလကဦး လွန်ကျူးသောရဟန်းတို့အားလည်း

အာပတ် မသင့်။

ဒဿမ သပ္ပါဏကသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

ဒုတိယ ဘူတဂါမဝဂ် ပြီး၏။

ထို ဘူတဂါမဝဂ်၏ အကျဉ်းချုပ်

အညဝါဒကသိက္ခာပုဒ်နှင့်တကွ ဘူတဂါမသိက္ခာပုဒ်၊ ဥဇ္ဈာပနကသိက္ခာပုဒ်၊ အခင်း တို့ကို

မသိမ်းဘဲ ဖဲသွားသော ပဌမသေနာသန ဒုတိယသေနာသနသိက္ခာပုဒ် နှစ်ပါး၊ ရှေးဦးနေ

ရဟန်းကို တိုးဝှေ့နေသော အနုပစ္စေသိက္ခာပုဒ်၊ နှင်ထုတ်သော နိက္ကမန သိက္ခာပုဒ်၊ အပေါင်တွင်

အခြေစွပ်သော ညောင်စောင်း၌ ဖိထိုင်သော ဝေဟာသကုဋ် သိက္ခာပုဒ်၊ သပ္ပါဏကသိက္ခာပုဒ်နှင့်

တကွ တံခါးခုံတိုင်အောင် လိမ်းကျံသော မဟာလ'က ဝိဟာရသိက္ခာပုဒ်၊

ဤကား အကျဉ်းချုပ်တည်း။

၂-ဘူတဂါမဝဂ် ၁၀-သပ္ပါဏကသိက္ခာပုဒ်(အဋ္ဌကထာ)အဖွင့်

၁၄၀။ ဒဿမသိက္ခာပုဒ်၌ သိလျက် ပိုးရှိသော ရေကိုဟူသည် ဤရေသည် ပိုးရှိ၏ဟု တစ်ခုခုသောအခြင်းအရာဖြင့်

သိလျက်။ သွန်းလောင်းလည်း သွန်းလောင်း ငြားအံ့၊

သွန်းလောင်းမူလည်း သွန်းလောင်းစေငြားအံ့ဟူသည် ထိုရေဖြင့် ကိုယ်တိုင်သော်လည်း သွန်းလောင်းငြားအံ့

အခြားသူအားသော်လည်း သွန်းလောင်းစေငြားအံ့။ ပါဠိ၌ကား "သွန်းလောင်းငြားအံ့ဟူသည် ကိုယ်တိုင် သွန်းလောင်းအံ့"ဟု

ဤသို့သောသဒ္ဓါတို့၏အနက်ကို ရှေး၌ ဆိုထားသောနည်းဖြင့် သိထိုက်၏။

ထိုတွင် ရေအလျင်ကို မဖြတ်ဘဲ လောင်းသောသူအား တစ်ခါလောင်းရာ၌ အာပတ်တစ်ချက်။ အလုံးစုံသောခွက်တို့၌

ဤနည်းအတိုင်းပင်။ ရေအလျင်ကို ဖြတ်သောသူအား ပယောဂတိုင်းပယောဂတိုင်း

၅၂။ အာပတ်သင့်၏။ မြောင်းကို ရှေးရှုပြုအံ့ တစ်နေ့လုံးလည်း စီးအံ့ အာပတ်တစ်ချက်သာ။ အကယ်၍ ထိုထိုအရပ်၌

ဖွဲ့၍ အခြားအခြားအရပ်သို့ ဆောင်အံ့ ပယောဂတိုင်းပယောဂတိုင်း အာပတ်သင့်၏။ လှည်းတစ်စီးမျှမြက်တို့ကို

ပယောဂတစ်ချက်တည်းဖြင့် ရေ၌ ထည့်အံ့ အာပတ်တစ်ချက်သာ။ တစ်ခုစီ မြက်ကို၎င်း အရွက်ကို၎င်း ထည့်အံ့

ပယောဂတိုင်းပယောဂတိုင်း အာပတ်သင့်၏။ မြေညက်၌၎င်း အခြားလည်းဖြစ်ကုန်သော သစ်ခွားချေစသည်တို့၌၎င်း

ဤနည်းအတိုင်းပင်။ ဤကား များစွာသောရေကို မရည်ရွယ်၊ မြက်ဖြစ်စေ မြေညက်ဖြစ်စေ ထည့်သော် ကုန်ခန်းနိုင်သော

ရေနောက်နိုင်သော ပိုးများသေကုန်နိုင်သော ရေကို ရည်ရွယ်၍ ဟောတော်မူ၏ဟု သိထိုက်၏။ ဤ၌ အကြွင်းကား ထင်ရှားပြီ။

သုံးပါးသောဖြစ်ကြောင်းရှိသဖြင့် ကိုယ်စိတ်ကြောင့်၎င်း နှုတ်စိတ်ကြောင့်၎င်း ကိုယ်နှုတ်စိတ်ကြောင့်၎င်း ဖြစ်၏။

ပြုခြင်းကြောင့် သင့်၏။ သညာဖြင့်မလွတ်၊ စိတ်ပါမှသင့်၏။ ပညတ်တော်ကြောင့်သင့်၏။ ကာယကံ ဝစီကံတည်း၊ စိတ်သုံးပါး

ဝေဒနာသုံးပါးဖြင့်သင့်၏။

၁၀-သပ္ပါဏကသိက္ခာပုဒ်(အဋ္ဌကထာ)အဖွင့် ပြီး၏။

နှစ်ခုမြောက်သေနာသနဝဂ်အဖွင့်ပြီးပြီ။

=====

၁၄၄။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ မထေရ်ကြီးဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ရဟန်း မိန်းမတို့ကို ဆုံးမကုန်သည်ရှိသော် သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်းအိပ်ရာနေရာ သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင်တို့ကို ရကုန်၏။

ထိုအခါ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့အား "ငါ့သျှင်တို့ ယခုအခါ၌ မထေရ်ကြီးဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ရဟန်းမိန်းမတို့ကို ဆုံးမကုန်သည်ရှိသော် သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်းအိပ်ရာနေရာ သူနာ၏ အထောက် အပံ့ ဆေးအသုံးအဆောင်တို့ကို ရကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ယခုအခါ ငါတို့သည်လည်း ရဟန်းမိန်းမတို့ကို ဆုံးမ ကုန်အံ့"ဟု အကြံဖြစ်၏။

ထိုအခါ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် ရဟန်းမိန်းမတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ "နမတို့ ငါတို့ထံသို့လည်း ချဉ်းကပ်ကုန်လော့၊ ငါတို့သည်လည်း ဆုံးမကုန်အံ့"ဟု ဆိုကုန်၏။ ထိုအခါ

ထိုရဟန်းမိန်းမတို့သည် ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၍ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့ကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကုန်၏။ ထိုအခါ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် ရဟန်းမိန်းမတို့အား အနည်းငယ်မျှသာဖြစ်သော တရားစကားကို ပြောကြား၍ တစ်နေ့ပတ်လုံး မဂ်ဖိုလ်မှ ဖီလာဖြစ်သော စကားတို့ဖြင့် (အချိန်ကို) ကုန်လွန်စေလျက် "နမတို့ သွားကုန်လော့"ဟု ဆို၍ လွှတ်လိုက်ကုန်၏။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းမိန်းမတို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ တည်နေကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် တစ်ခုသော နေရာ၌ တည်နေကုန်သော ထိုရဟန်းမိန်းမတို့အား "ရဟန်းမတို့ အဆုံးအမဩဝါဒသည် ပြည့်စုံပြီ မဟုတ်လော့"ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား အဘယ်မှာလျှင် အဆုံးအမဩဝါဒသည် ပြည့်စုံနိုင်ပါအံ့နည်း၊ အသျှင်ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်း တို့သည် အနည်းငယ်မျှသာလျှင်ဖြစ်သော တရားစကားကို ဟောကြား၍ တစ်နေ့ပတ်လုံး မဂ်ဖိုလ်မှ ဖီလာဖြစ်သော စကားတို့ဖြင့် (အချိန်ကို) ကုန်လွန်စေ၍ လွှတ်လိုက်ကုန်၏ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုရဟန်းမိန်းမတို့အား တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွားကို) သိမြင်စေ လျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရွှင်လန်းစေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းမိန်းမတို့သည် မြတ်စွာဘုရားက တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွားကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန်ရွှင်လန်းစေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ အရို အသေပြုကာ ဖဲခွါသွားကုန်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအကြောင်းအရာကြောင့် ရဟန်းအပေါင်းကို စည်းဝေးစေ၍ ဆဗ္ဗဂ္ဂိ ရဟန်းတို့ကို-

"ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ရဟန်းမိန်းမတို့အား အနည်းငယ်မျှသာလျှင်ဖြစ်သော တရားစကားကို ဟောကြား၍ တစ်နေ့ပတ်လုံး မဂ်ဖိုလ်မှ ဖီလာဖြစ်သော စကားဖြင့် (အချိန်ကို) ကုန်လွန်စေလျက် လွှတ်လိုက်ကုန်၏ဟူသည် မှန်သလော့"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။ မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ သင်တို့သည် အဘယ်ကြောင့် ရဟန်းမိန်းမတို့အား အနည်းငယ်မျှသာလျှင်ဖြစ်သော တရား စကားကို ဟောကြား၍ တစ်နေ့ပတ်လုံး မဂ်ဖိုလ်မှ ဖီလာဖြစ်သော စကားဖြင့် (အချိန်ကို) ကုန်လွန်စေ၍ လွှတ်လိုက်ကုန်ဘိသနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ ဤ (သင်တို့ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။ ကဲ့ရဲ့တော်မူ၍ တရား စကားကို ဟောကြားတော်မူပြီးလျှင် ရဟန်းတို့ကို-

"ရဟန်းတို့ ရဟန်းမိန်းမတို့အား ဆုံးမတတ်သော ရဟန်းကို သမုတ်ခြင်းငှါ ခွင့်ပြုတော်မူ၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သမုတ်အပ်၏။ ရှေးဦးစွာ ရဟန်းကို တောင်းပန်အပ်၏။ တောင်းပန်ပြီး နောက် ကျွမ်းကျင်လိမ္မာ၍ စွမ်းရည်ရှိသော ရဟန်းသည်

၃-ဩဝါဒဝဂ် ၁-ဩဝါဒသိက္ခာပုဒ်(အဋ္ဌကထာ)အဖွင့်

၁၄၄။ ဘိက္ခုနီဝဂ် ပထမသိက္ခာပုဒ်၌ **ရကုန်၏**ဟူသည်၌ ထိုဘိက္ခုနီတို့က လှူသည်မဟုတ်၊ လှူစေကုန်သည် မဟုတ်၊ မြတ်သောအမျိုးမှ ရှင်ရဟန်းပြုကုန်သောအမျိုးကောင်းသမီးတို့သည် မိမိထံလာကုန်သော ဆွေးမျိုးလူတို့က "အရှင်မ အဘယ်မှ ဩဝါဒ အကျဉ်းရွတ်ဆိုခြင်း မေးခြင်းကို ရကုန်သနည်း"ဟု မေးသော် "ဤမည် ဤမည်သော မထေရ်သည် ဆုံးမ၏"ဟု စေ.သောမဟာသာဝကတို့ကို ညွှန်ပြ၍ စကားကိုအစဉ်လျောက်၍ ထိုမထေရ်တို့၏ သီလ သုတ အကျင့် ဇာတ် အနွယ်စသည်ပြားသော ထင်ရှားရှိသောဂုဏ်တို့ကို ပြောကုန်၏။ မှန်၏ ဤသို့သဘောရှိသောဂုဏ်တို့ကို ပြောဆိုခြင်းငှာ အပ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ကြည်ညိုကုန်သောလူတို့သည် မထေရ်တို့အား သင်္ကန်းစသော ကြီးစွာသောလာဘ်ပူဇော်သက္ကာရကို ရှေးရှုဆောင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် "သင်္ကန်း ဆွမ်း...ပ.. **ရကုန်၏**"ဟု ဆိုပြီ။

၅၃။ **ရဟန်းမိန်းမတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍**ဟူသည် ထိုရဟန်းတို့အထံသို့ ထိုသူမတို့တွင် တစ်ပါးသောဘိက္ခုနီမသည်လည်း မလာ၊ လာဘ်တဏှာဖြင့် ဆွဲငင်ခံရသောနလုံးဖြင့် သူမတို့ကျောင်းသို့ သွားကုန်၏။ ၎င်းကိုရည်၍ "**ရဟန်းမိန်းမတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍**"ဟု ဆိုပြီ။ ထိုဘိက္ခုနီမတို့သည် လှုပ်သောစိတ်ရှိသောကြောင့် သူတို့၏စကားကို ပြုကုန်သည်သာတည်း။ ထို့ကြောင့် **ထိုအခါ**

ထိုရဟန်းမိန်းမတို့သည် ..ပ.. ထိုင်နေကုန်၏ဟု ဆိုပြီ။ **မဂ်ဖိုလ်မှ**

ဖီလာဖြစ်သော စကားတို့ဖြင့်ဟူသည် နတ်ပြည်သွားခြင်း၌သော်မှလည်း ဖီလာကန့်လန့်ဖြစ်သော မင်းစကားစသည့် အမျိုးမျိုးသော အချဉ်းနီးသောစကားကို ပြောပြီ။ **ပြည့်စုံပြီ**

မဟုတ်လောဟူသည် ပြည့်စုံသည်၊ အကျိုးစီးပွားနှင့်တကွဖြစ်သော နက်နဲသော အရသာများစွာပါသော လက္ခဏာကိုထိုးထွင်းသိခြင်းနှင့်စပ်သောဟု ဆိုလို၏။

=====

၁၄၅။ "အသျှင်ဘုရားတို့ သံဃာသည် အကျွန်ုပ်၏ (စကားကို) နာတော်မူလော့၊ သံဃာအား လျောက်ပတ်သော အခါရှိသော ကံသည် အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့၊ သံဃာသည် ဤမည်သော ရဟန်းကို ရဟန်းမိန်းမတို့အား ဆုံးမတတ်သော ရဟန်းဟု သမုတ်ရာ၏။ ဤကား သိစေခြင်း တည်း။

အသျှင်ဘုရားတို့ သံဃာသည် အကျွန်ုပ်၏ (စကားကို) နာတော်မူလော့၊ သံဃာသည် ဤ မည်သော ရဟန်းကို ရဟန်းမိန်းမတို့အား ဆုံးမတတ်သော ရဟန်းဟု သမုတ်၏။ ဤမည်သော ရဟန်းကို ရဟန်းမိန်းမတို့အား ဆုံးမတတ်သော ရဟန်းဟု သမုတ်ခြင်းကို အကြင်အသျှင်အား နှစ်သက်ခြင်း ရှိ၏။ ထိုအသျှင်သည် ဆိတ်ဆိတ် နေရာ၏။ အကြင်အသျှင်အား နှစ်သက်ခြင်း မရှိ၊ ထိုအသျှင်သည် ပြောဆိုရာ၏။

နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း ဤအကြောင်းကို ပြောဆိုပါ၏။ပ။ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း ဤအကြောင်းကို ပြောဆိုပါ၏။

အသျှင်ဘုရားတို့ သံဃာသည် အကျွန်ုပ်၏ (စကားကို) နာတော်မူလော့၊ သံဃာသည် ဤ မည်သော ရဟန်းကို ရဟန်းမိန်းမတို့အား ဆုံးမတတ်သော ရဟန်းဟု သမုတ်၏။ ဤမည်သော ရဟန်းကို ရဟန်းမိန်းမတို့အား ဆုံးမတတ်သော ရဟန်းဟု သမုတ်ခြင်းကို အကြင်အသျှင်အား နှစ်သက်ခြင်း ရှိ၏။ ထိုအသျှင်သည် ဆိတ်ဆိတ်နေရာ၏။ အကြင်အသျှင်အား နှစ်သက်ခြင်း မရှိ၊ ထိုအသျှင်သည် ပြောဆိုရာ၏။

သံဃာသည် ဤမည်သော ရဟန်းကို ရဟန်းမိန်းမတို့အား ဆုံးမတတ်သော ရဟန်းဟု သမုတ်၏။ သံဃာအား နှစ်သက်ခြင်း ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ဆိတ်ဆိတ် နေ၏။ ဤသို့ ဆိတ်ဆိတ် နေသဖြင့် ဤနှစ်သက်သည့် အဖြစ်ကို သိမှတ်ရပါသည်"ဟု (သိစေရမည်)။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့ကို များစွာသော အကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင် တော်မူပြီးလျှင် ကိုယ်တိုင် ပြုစုမွေးမြူရန် ခက်ခဲခြင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၇၀။ ၂၁-၁၄၆။ "အကြင်ရဟန်းသည် သမ္မုတိမရဘဲ ရဟန်းမိန်းမတို့ကို ဆုံးမငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူ၏။
၁၄၇။ ထိုအခါ သမ္မုတိရသော မထေရ်ကြီးဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ရဟန်းမိန်းမတို့ကို ဆုံးမ ကုန်လတ်သော် ထို့အတူပင် သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်းအိပ်ရာနေရာ သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင်တို့ကို ရကုန်၏။

ထိုအခါ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့အား-

"ငါ့သျှင်တို့ ယခုအခါ၌ သမ္မုတိရသော မထေရ်ကြီးဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ရဟန်း မိန်းမတို့ကို ဆုံးမကုန်လတ်သော် ထို့အတူပင်လျှင် သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်းအိပ်ရာနေရာ သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံးအဆောင်တို့ကို ရကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ယခုအခါ ငါတို့သည်လည်း သိမ်အပြင်သို့ သွား၍ အချင်းချင်း ရဟန်းမိန်းမတို့အား ဆုံးမတတ်သောရဟန်းဟု သမုတ်၍ ရဟန်းမိန်းမတို့ကို ဆုံးမကုန်အံ့"ဟု အကြံဖြစ်၏။

ထိုအခါ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် သိမ်အပြင်သို့ သွား၍ အချင်းချင်း ရဟန်းမိန်းမတို့အား ဆုံးမတတ် သော ရဟန်းဟု သမုတ်ကြပြီးလျှင် ရဟန်းမိန်းမတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ "နမတို့ ငါတို့သည်လည်း သမ္မုတိရကုန်ပြီ၊ ငါတို့ထံသို့လည်း ချဉ်းကပ်ကုန်လော့၊ ငါတို့သည်လည်း ဆုံးမကုန်အံ့"ဟု ဆိုကုန်၏။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းမိန်းမတို့သည် ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့ကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကုန်၏။ ထိုအခါ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် ရဟန်းမိန်းမတို့အား အနည်းငယ်မျှသာလျှင် ဖြစ်သော တရားစကားကို ဟောကြား၍

တစ်နေ့ပတ်လုံး မဂ်ဖိုလ်မှ ဖီလာဖြစ်သော စကားတို့ဖြင့် (အချိန်ကို) ကုန်လွန်စေလျက် "နမတို့သွားကုန်လော့"ဟု ဆို၍ လွှတ်လိုက်ကုန်၏။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းမိန်းမတို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ တည်နေကုန်၏။ တစ်ခုသော နေရာ၌ တည်နေကုန်သော ထိုရဟန်းမိန်းမတို့ကို မြတ်စွာဘုရားသည် "ရဟန်းမတို့ အဆုံးအမဩဝါဒသည် ပြည့်စုံပြီ မဟုတ်လော"ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား အဆုံးအမသည် အဘယ်မှာ ပြည့်စုံပါအံ့နည်း၊ အသျှင်ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် အနည်း ငယ်မျှသာလျှင်ဖြစ်သော တရားစကားကို ဟောကြား၍ တစ်နေ့ပတ်လုံး မဂ်ဖိုလ်မှ ဖီလာဖြစ်သော စကား ဖြင့် (အချိန်ကို) ကုန်လွန်စေ၍ လွှတ်လိုက်ကုန်၏ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုရဟန်းမိန်းမတို့ကို တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွားကို) ကောင်းစွာ ပြတော်မူ၏။ပ။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းမိန်းမတို့သည် မြတ်စွာဘုရားက တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွားကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရွှင်လန်းစေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ အရိုအသေပြုကာ ဖဲခွါသွားကုန်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအကြောင်းအရာကြောင့် ရဟန်းသံဃာကို စည်းဝေးစေ၍ ဆဗ္ဗဂ္ဂိ ရဟန်းတို့ကို-

"ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ရဟန်းမိန်းမတို့အား အနည်းငယ်မျှသာလျှင်ဖြစ်သော တရားစကားကို ဟောကြား၍ တစ်နေ့ပတ်လုံး မဂ်ဖိုလ်မှ ဖီလာဖြစ်သော စကားဖြင့် (အချိန်ကို) ကုန်လွန်စေလျက် လွှတ် လိုက်ကုန်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။ မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ)

အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ အဘယ့်ကြောင့် သင်တို့သည် ရဟန်းမိန်းမတို့အား အနည်းငယ်မျှသာလျှင်ဖြစ်သော တရား စကားကို ဟောကြား၍ တစ်နေ့ပတ်လုံး မဂ်ဖိုလ်မှ ဖီလာဖြစ်သော စကားဖြင့် (အချိန်ကို) ကုန်လွန်စေ၍ လွှတ်လိုက်ကုန်ဘိသနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ ဤ (သင်တို့ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။ ကဲ့ရဲ့တော်မူ၍ တရား စကားကို ဟောကြားတော်မူပြီးလျှင် ရဟန်းတို့ကိုဘိက

၁။ နောဝါဒကအင်္ဂါ (၈) ပါး

ရဟန်းတို့ အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းကို ရဟန်းမိန်းမတို့အား ဆုံးမတတ်သော

ရဟန်းဟူ၍ သမုတ်ခြင်းငှါ ခွင့်ပြုတော်မူ၏။

(၁) သီလ ရှိ၏။ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ 'ရဟန်းတို့၏ သိက္ခာပုဒ်ကို စောင့်ရှောက်သော အလေ့အကျင့်'ကို စောင့်စည်းလျက် နေ၏။ အကျင့် ကျက်စားရာအရပ်နှင့် ပြည့်စုံ၏။ အနည်းငယ်မျှသော အပြစ် တို့၌ ဘေးဟု ရှုလေ့ရှိ၏။ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။

(၂) အကြားအမြင် 'ဗဟုသုတ' များ၏။ အကြားအမြင်ကို ဆောင်၏။ အကြားအမြင်ကို ဆည်းပူး၏။ အကြင်တရားတို့သည် အစ၏ကောင်းခြင်း အလယ်၏ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ကောင်းခြင်း ရှိကုန်၏။ အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော သဒ္ဓါနှင့်ပြည့်စုံသော အလုံးစုံထက်ဝန်းကျင်ပြည့်စုံသော ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ် သော မြတ်သောအကျင့်ကို ဟောကြားကုန်၏။ ထိုသို့ သဘောရှိသော တရားတို့၌ ထိုရဟန်းသည် အကြား အမြင်များ၏ ဆောင်၏။ နှုတ်ဖြင့် လေ့ကျက်၏ 'လေ့လာ၏'၊ စိတ်ဖြင့် အဖန်တလဲလဲ ရှုမှတ်ဆင်ခြင်၏။ ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိ၏။

(၃) ထိုရဟန်းအား ပါတိမောက်နှစ်ပါးတို့သည် အကျယ်အားဖြင့် နှုတ်၌ လာကုန်၏။ ကောင်းစွာ ဝေဖန်အပ်ကုန်၏။ ကောင်းစွာ ဖြစ်ခြင်း ရှိကုန်၏။ ပါဠိတော်အဋ္ဌကထာအားဖြင့် ကောင်းစွာ ဆုံးဖြတ်နိုင်ကုန်၏။

(၄) ကောင်းသော စကား ရှိ၏။ ကောင်းသော အသံ ရှိ၏။

(၅) အများအားဖြင့် ရဟန်းမိန်းမတို့သည် ချစ်ခင်အပ် နှစ်လိုအပ်၏။

(၆) ရဟန်းမိန်းမတို့ကို ဆုံးမခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။

(၇) ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ရည်မှတ်၍ ရဟန်းပြုသော ဖန်ရည်ဆိုးအဝတ်ကို ဝတ်သော မိန်းမ၌ ကြီးလေးသော အာပတ်ကို မလွန်ကျူးဖူးချေ။

(၈) ဝါနစ်ဆယ်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါနစ်ဆယ်ထက် အလွန်သော်လည်းကောင်း ရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါရှစ်ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းကို ရဟန်းမိန်းမတို့အား ဆုံးမသော ရဟန်းဟူ၍ သမုတ်ခြင်းငှါ ခွင့်ပြုတော်မူ၏ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ။

၁၄၅-၁၄၇။ ရဟန်းတို့ ... ခွင့်ပြုတော်မူ၏ဟူသည်၌ (မြတ်စွာဘုရားရှင်က) ထိုရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ဘိက္ခုနီတို့ကို မဆုံးကြဲလင့်"ဟု မိန့်ဆိုသော် သစ္စာကို မမြင်သေးသောကြောင့် မြတ်စွာဘုရား၌ ရန်ငြိုးဖွဲ့၍ အပါယ်သို့ကပ်ရောက်ကုန်ရာ၏။ ထို့ကြောင့် သူတို့ကို အပါယ်ကျခြင်းမှ ရှောင်လွှဲလျက် အခြားသောနည်းဖြင့် ထိုရဟန်းတို့ကို ဘိက္ခုနီတို့ကိုဆုံးမခြင်းမှ အပြင်ဘက်ပြုလို၍ (ဆိုးသွမ်းသူများ ဆုံးမခွင့်မရအောင်) ဘိက္ခုနီဩဝါဒသမ္မုတိကို ခွင့်ပြုတော်မူ၏ဟု သိထိုက်၏။ ဤသို့ ဤ၌ အပပြုလိုသောကြောင့် ခွင့်ပြုတော်မူပြီး၍ နောက်(ဝတ္ထု)၌ အပပြုလိုသောကြောင့်ပင် ရဟန်းတို့ အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသောဟု စသည်ကို ဆိုပြီ။ ဤအင်္ဂါ (၈) ပါးတို့ကို ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် အိပ်မက်၌ပင် မဖြစ်စဘူးကုန်။

ထိုတွင် ထိုသူအား သီလရှိသောကြောင့် သီလ ရှိ၏ဟု ဆို၏။ ယခုအခါ၌ ထိုသီလနှင့် သီလရှိခြင်းကို ပြလိုသောကြောင့် ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ... ကို စောင့်စည်းလျက် နေ၏ဟု စသည်ကို ဆိုပြီ။ ထိုတွင် ပါတိမောက်သည်ပင် စောင့်ဆည်းကြောင်းဖြစ်၍ ပါတိမောက်ကိုစောင့်စည်း၏ဟု ဆို၏။

နေ၏ဟူသည် ကျင့်၏။ ထိုအကြောင်းကို ဝိဘင်း၌ဆိုထားသည်မှာ..

၅၄။။ အကျင့် ကျက်စားရာအရပ်နှင့် ပြည့်စုံ၏ဟူသည် မှားယွင်းသောအသက်မွေးခြင်းကိုတားမြစ်၍ ဝါးပေးခြင်းစသောအကျင့်နှင့်ပြည့်စုံ၍ ပြည့်တန်ဆာ(အိမ်၌အကျွမ်းတဝင်ဆွမ်းခံခြင်း)စသည့် မကျက်စားသင့်သည်ကို ပယ်၍ သဒ္ဓါတရားနှင့်ပြည့်စုံသောဒကာအိမ်စသည် ကျက်စားရာနှင့်ပြည့်စုံ၏။ အနည်းငယ်မျှသော အပြစ် တို့၌ ဘေးဟု ရှုလေ့ရှိ၏ဟူသည် အနည်းငယ်သောအပြစ်တို့၌ ဘေးဟုရှုလေ့ရှိ၏။ ထိုအပြစ်တို့ကို ဘေးဟု မြင်လေ့ရှိ၏ဟု ဆိုလိုသည်ဖြစ်၏။ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏ဟူသည် လွန်ကဲသောသီလသိက္ခာစသည်အဖြစ်ဖြင့် သုံးပါးသောအပြားအားဖြင့်တည်ကုန်သော သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ထိုထိုသိက္ခာပုဒ်ကိုဆောက်တည်၍ ကောင်းစွာယူ၍ မစွန့်လွှတ်ဘဲ ကျင့်၏ဟု အနက်တည်း။ ဤကားအကျဉ်းတည်း။ အကျယ်ကိုကား ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မှယူလေ။

အကြားအမြင် 'ဗဟုသုတ' များ၏ဟူသည် များသောအကြားအမြင်ရှိ၏။ အကြားအမြင်ကို ဆောင်၏ဟူသည် အကြား(အမြင်)ကို ဆောင်၏။ ကြားထားသည်ကို ကြားကာမျှမဟုတ်၊ ဆောင်လည်းထား၏ဟုဆိုလို၏။ အကြားအမြင်ကို ဆည်းပူး၏ဟူသည် သေတ္တာကဲ့သို့ အကြား(အမြင်)ရတနာကို စုစည်းထားတက်၏။ ဤစကားဖြင့် ကြား မြင် ဆောင်မှတ် ထားသော အကြားအမြင်များကို သေတ္တာ၌ရတနာများကို သိမ်းဆည်းထားသကဲ့သို့ ကာလကြာသော်လည်း

မပျောက်ပျက်သည်ကို ပြသည်။ ယခုအခါ ထိုအကြားအမြင်ကို သရုပ်အားဖြင့် ပြတော်မူလို၍
အကြင်တရားတို့သည်အစရှိသည်ကို ဆိုပြီး ၎င်းကို ဝေရုဇ္ဈာကဏ္ဍ၌ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းရှိသည်သာတည်း။ ဤကား နိဂုံးတည်း။
ထိုသို့သဘောရှိသောတရားတို့ကို များစွာကြားထား၏။ ထို့ကြောင့် 'အကြားအမြင် 'ဗဟုသုတ' များ၏'ဟု မည်၏။
(ထိုသို့သဘောရှိသောတရားများကို) ဆောင်ထား၏။ ထို့ကြောင့် 'အကြားအမြင်ကို ဆောင်၏' မည်၏။ နှုတ်ဖြင့်လေ့ကျက်၏
စိတ်ဖြင့်အဖန်ဖန်ဆင်ခြင်၏။ အမြင်ဖြင့် ကောင်းစွာထိုးထွင်းသိ၏။ ထို့ကြောင့် 'အကြားအမြင်ကို ဆည်းပူး၏' မည်၏။ ထိုတွင်
နှုတ်ဖြင့်လေ့ကျက်၏ ဟူသည် နှုတ်ဖြင့် ကျွမ်းကျင်အောင်ပြုထား၏။ **စိတ်ဖြင့်အဖန်ဖန်ဆင်ခြင်၏** ဟူသည် စိတ်ဖြင့်
အဖန်ဖန်ကြည့်၏။ ဆင်ခြင်သော ဆီမီးတစ်ထောင်၏အရောင်ကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်၏။ **အမြင်ဖြင့် ကောင်းစွာထိုးထွင်းသိ၏** ဟူသည်
အကျိုးအားဖြင့်၎င်း အကြောင်းအားဖြင့်၎င်း ပညာဖြင့် ကောင်းစွာထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်ပြီးသည်
ကောင်းစွာမျက်မှောက်ပြုအပ်ကုန်ပြီးသည် ဖြစ်ကုန်၏။

ဤ အကြားအမြင် 'ဗဟုသုတ'များသူ မည်သည် နိဿယည်းလွတ်အောင်ဗဟုသုတများသူ
ပရိသတ်ကိုပြုစုလုပ်ကျွေးစေနိုင်အောင်ဗဟုသုတများသူ ဘိက္ခုနီကိုဩဝါဒပေးနိုင်အောင်ဗဟုသုတများသူဟု သုံးမျိုးရှိ၏။
ထိုတွင် နိဿယည်းလွတ်အောင်ဗဟုသုတသူမည်သည် ရဟန်းဖြစ်ပြီး ငါးဝါရှိ၍ အယုတ်လုံး ဒွေမာတိကာကို
ကျွမ်းကျင်စွာနှုတ်တက်ရ၏။ ၁၅.ရက်တစ်ကြိမ်ဥပုသ်နေ့တို့၌ တရားနာရန်သုတ္တန်မှ လေးခါရွတ်စာ'လေးဘာဏဝါရ'၊
ရောက်လာသူတို့အား ထက်ဝန်းကျင်ဟောပြောရခြင်းအကျိုးငှာ(စပ်ရာစပ်ရာဟောပြောခြင်းအကျိုးငှာ) အန္ဓကဝိန္ဒ
မဟာရာဟုလောဝါဒ အမ္မဋ္ဌ သုတ္တန်တို့နှင့်တူသော တစ်ခုသောစကားလမ်းကြောင်း၊ သံယုတ္တဝမ်း မင်္ဂလာ အမင်္ဂလာတို့၌
အနုမောဒနာအတွက် အနုမောဒနာ သုံးခု၊ ဥပုသ် ပဝါရဏာစသည်တို့သိခြင်းအကျိုးငှာ

၅၅။ ကံကြီးကံငယ်အဆုံးအဖြတ်၊ ရဟန်းတရားအားထုတ်ရန် သမာဓိအစွမ်းအားဖြင့်သော်၎င်း
ဝိပဿနာအစွမ်းအားဖြင့်သော်၎င်း အရဟတ္တဖိုလ်အဆုံးရှိသော တစ်ခုသောကမ္မဋ္ဌာန်းအားဖြင့် ဤမျှကို သင်ယူထိုက်၏။
ဤမျှဖြင့် အကြားအမြင် 'ဗဟုသုတ'များသူ အရပ်လေးမျက်နှာရှိသူ(နိဿယည်းဆရာမပါဘဲ အရပ်လေးမျက်နှာသို့
သွားလိုရာသွားပြီး နေနိုင်သူ) ဖြစ်တော့၏။ တစ်ခုခုသောအရပ်၌ မိမိကိုအစိုးတရနေခြင်းငှာ ရ၏။

ပရိသတ်ကိုပြုစုလုပ်ကျွေးစေနိုင်အောင်ဗဟုသုတများသူဟူသည် ရဟန်းပြုပြီး ၁၀.ဝါရှိသူသည် အယုတ်အဆုံးအားဖြင့်
ပရိသတ်ကို လွန်ကဲသောဝိနည်း၌(ဖြင့်) ဆုံးမခြင်းငှာ ဝိဘင်းနှစ်ခုတို့ကို နှုတ်တက်ရ၏(စာအုပ်ကြည့်၍ နားလည်အောင်
ပို့ချနိုင်လျှင် ဤအင်္ဂါပြည့်စုံ၏-ဘာဠီ ပ .၁၆၀)။ မတက်နိုင်လျှင် သုံးပါးသောရဟန်းတို့နှင့်အတူ ရွတ်နိုင်ရမည်။ ကံကြီးကံငယ်
ခန္ဓကဝတ်တို့ကို သင်ယူရမည်။ ပရိသတ်အား အဘိဓမ္မာ၌ ဆုံးမခြင်းအကျိုးငှာ အကယ်၍ မဇ္ဈိမနိကာယ်ဆောင်သူဖြစ်မှု
မူလပဏ္ဏာသကို သင်ယူရမည်။ ဒီဃနိကာယ်ဆောင်ဖြစ်မှု မဟာဝဂ်ကို သင်ယူရမည်။ သံယုတ္တနိကာယ်ဆောင်ဖြစ်မှု
အောက်သုံးဝဂ်(သို့) မဟာဝဂ်ကို သင်ယူရမည်။ အင်္ဂုတ္တိုရ်ဆောင်သူဖြစ်မှု အောက်တစ်ဝက်ဖြစ်စေ အထက်တစ်ဝက်ဖြစ်စေ
သင်ယူရမည်။ မတက်နိုင်လျှင် တိကနိပါတ်မှစ၍ အောက်ပိုင်းကို(ဧကကနိပါတ်မှ တိကနိပါတ်အထိကို) သင်ယူခြင်းငှာ သင့်၏။
မဟာပစ္စရိန္ဒကား တစ်ခုကိုသင်ယူသောရဟန်းသည် စတုတ္ထနိပါတ်ကိုသော်၎င်း ပဉ္စကနိပါတ်ကိုသော်၎င်း သင်ယူသင့်၏ဟု
ဆိုထား၏။ ဇာတ်ကိုဆောင်သောရဟန်းသည် အဋ္ဌကထာနှင့်တကွ ဇာတ်ကို သင်ယူသင့်၏။ ထို့အောက်ယုတ်လျှင်
မသင့်(မအပ်)။ ဓမ္မပဒကိုလည်း ဝတ္ထုနှင့်တကွ သင်ခြင်းငှာ သင့်၏ဟု မဟာပစ္စရိန္ဒ ဆိုထား၏။ ထိုမှထိုမှ ပေါင်း၍
မူလပဏ္ဏာသမျှဆောင်ထားလျှင် (ဘယ်ကျမ်းရယ်လို့ တစ်ကျမ်းတည်းမဆောင်ဘဲ ဟိုဟိုဒီဒီကျမ်းများမှ
ဆောင်ထားသည်များကို ပေါင်းလိုက်လျှင် မူလပဏ္ဏာသမျှပမာဏရှိလျှင်) အပ်သလော မအပ်သလောဟု မေးသော်
ကုရုန္နိအဋ္ဌကထာ၌ မအပ်ဟု ပယ်ထား၏။ ကြွင်းသောကျမ်းတို့၌ သုံးသပ်ခြင်းပင် မရှိ(ဘာမျှမဆို)။

အဘိဓမ္မာ၌ အနည်းငယ်(တစ်စုံတစ်ခု) သင်ဖို့ ဆိုမထားပေ။ ရဟန်းတစ်ပါးသည် အဋ္ဌကထာနှင့်တကွ ဝိနည်းပိဋက
အဘိဓမ္မာပိဋကကိုလည်း ကျွမ်းကျင်၏။ သုတ္တန်၌ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားရှိသောကျမ်းသည် မရှိ၊ ပရိသတ်ကို လုပ်ကျွေးစေခွင့်
မရ။ ရဟန်းတစ်ပါးသည် သုတ္တန်မှ၎င်း ဝိနည်းမှ၎င်း ဆိုခဲ့ပြီးသောပမာဏရှိသောကျမ်းကို သင်ယူ၏။ ဤသူသည်
ပရိသတ်ကိုလုပ်ကျွေးနိုင်သောဗဟုသုတရှိသည် ဒိသာပါမောက္ခဖြစ်သည် အလိုရှိရာအရပ်သွားနိုင်သည်ဖြစ်၏။ ပရိသတ်ကို
လုပ်ကျွေးစေခြင်းငှာ ရ၏။ (ဤအဆိုများအရ အဘိဓမ္မာသည် ပရိသတ်မွေးနိုင်ဖို့ ပဓာနမဟုတ်ဟု ဆိုလို၏)

ဘိက္ခုနီတို့အားဩဝါဒပေးနိုင်အောင်ဗဟုသုတများသူကား အဋ္ဌကထာနှင့်တကွ ပိဋကသုံးပုံတို့ကို သင်ယူထိုက်၏။
မတက်နိုင်လျှင် နိကာယ်လေးပါးတို့၌ တစ်ခုကို အဋ္ဌကထာနှင့်တကွ ကျွမ်းကျင်အောင်ပြုထိုက်၏။ တစ်ခုသောနိကာယ်ဖြင့်
ကြွင်းသောနိကာယ်တို့၌လည်း အမေးကို ဖြေဆိုခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်လိမ့်မည်။ (အဘိဓမ္မာ) ၇.ကျမ်းတို့တွင်
လေးကျမ်းတို့၏အဋ္ဌကထာကို ကျွမ်းကျင်ရ၏။ ထို၌ ရသောနည်းဖြင့် ကြွင်းသောကျမ်းတို့၌လည်းအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ
စွမ်းနိုင်လိမ့်မည်။ ဝိနည်းပိဋကကား ကွဲပြားသောအနက် ကွဲပြားသောကျမ်းရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ၎င်းကို အဋ္ဌကထာနှင့်အတူ
ကျွမ်းကျင်ရမည်သာ။ ဤမျှဖြင့် ဘိက္ခုနီတို့ကို ဆုံးမနိုင်အောင် ဗဟုသုတရှိသူဖြစ်၏။

၅၆။ ထိုရဟန်းအား ပါတိမောက်နှစ်ပါးတို့သည်စသည်ကား အင်္ဂါကိုးပါး၌လည်း ဗဟုသုတရှိသော်လည်း အဋ္ဌကထာနှင့်တကွ ဝိနည်းပိဋကကိုကင်း၍ မအပ်သည်သာ၊ ထို့ကြောင့် အသီးအခြားမိန့်ပြီ။ ထိုတွင် အကျယ်အားဖြင့်ဟူသည် ဥာတောဝိဘင်းနှင့်တကွ။ လာကုန်၏ဟူသည် ကောင်းစွာလာကုန်၏။ ၎င်းကိုပြခြင်းငှာ ကောင်းစွာ ဝေဖန်အပ်ကုန်၏ဟုစသည်ကို ဆိုပြီ။ ကောင်းစွာ ဝေဖန်အပ်ကုန်၏ဟူသည် ကောင်းစွာဝေဖန်အပ်ကုန်၏။ ရှေးရှေးပုဒ်တို့ကို တစ်ဖန်ထပ်၍ရွက်ခြင်း ပုဒ်ရောယှက်ခြင်းဟူသောအပြစ်မှ ကင်းကုန်၏။ ကောင်းစွာ ဖြစ်ခြင်း ရှိကုန်၏ဟူသည် ကျွမ်းကျင်ကုန်၏ နှုတ်တက်ရကုန်၏။ ပါဠိတော်.. ကောင်းစွာ ဆုံးဖြတ်နိုင်ကုန်၏ဟူသည် ခန္ဓကပရိဝါမှ ဆောင်သောသုတ်အားဖြင့် ကောင်းစွာဆုံးဖြတ်အပ်ကုန်၏။ အဋ္ဌကထာအားဖြင့်ဟူသည် အက္ခရာပုဒ်တို့၏ပြည့်ခြင်းအားဖြင့်လည်း ကောင်းစွာဆုံးဖြတ်အပ်ကုန်ပြီ။ မကျိုးပြတ်ကုန်သည် မဖောက်ပြန်သောအက္ခရာရှိကုန်၏။ ၎င်းပါဠိဖြင့် အဋ္ဌကထာကို ပြ၏။ ထိုအဆုံးအဖြတ်သည် အဋ္ဌကထာမှဖြစ်၏။

ကောင်းသော စကား ရှိ၏ဟူသည် သိထိလ နေတစသည်တို့၏ အကြင်ကြင်အစီအရင်အတိုင်း ရွတ်ဆိုခြင်းအားဖြင့် ထက်ဝန်းကျင်ဝန်းဝိုင်းသောပုဒ်များဖြင့် မြို့ကြီးသူတို့၏စကားဖြင့် ပြည့်စုံသည် (သလိပ်သည်းခြေ) လွတ်ကင်းသော သွားရည်မယိုသော အနက်ကို သိစေနိုင်သောစကားနှင့်ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၏။ ကောင်းသော အသံ ရှိ၏ဟူသည် အသံသာယာ၏။ မှန်၏ အမျိုးသမီးသည် အသံပြည့်စုံခြင်း၌ မွေ့လျော်၏။ ထို့ကြောင့် ထက်ဝန်းကျင်ဝန်းဝိုင်းသောပုဒ်များရှိသောစကားကိုလည်း အသံသာခြင်းကင်လျှင် ရွတ်ချတက်၏။ အများအားဖြင့် ရဟန်းမိန်းမတို့သည် ချစ်ခင်အပ် နှစ်လိုအပ်၏ဟူသည် အားလုံးကချစ်ခြင်းမည်သည် ခဲယင်း၏။ များစွာသော ပညာရှိဘိက္ခုနီတို့သည် သီလအကျင့်ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် ချစ်သည် စိတ်နှလုံးတိုးပွားကြသည် (နှစ်လိုသည်) ဖြစ်၏။ ရဟန်းမိန်းမတို့ကို ဆုံးမခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်၏ဟူသည် သုတ်ကို၎င်း အကြောင်းကို၎င်း ပြ၍ ဝဋ်ဘေးဖြင့်ခြိမ်းခြောက်၍ ဘိက္ခုနီတို့ကို ဆုံးမခြင်းငှာ ထိုသို့သဘောရှိသောတရားကို ဟောခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သည်ဖြစ်၏။ ဖန်ရည်ဆိုးအဝတ်ကို ဝတ်သော မိန်းမ၌ဟူသည် ဖန်ရည်စွန်းသောအဝတ် သင်းပိုင်ကို(ဝတ်သောသူမ၌)။ ကြီးလေးသော အာပတ်ကိုဟူသည် (မိမိ)လူဖြစ်စဉ်က ဘိက္ခုနီတို့၌ ကိုယ်လက်နှီးနှောခြင်း သိက္ခမာန်သာမဏေတို့၌ မေထုန်အကျင့်ကျင့်ခြင်းကို ရှေးက မလွန်ကျူးစဖူး။ အမျိုးသမီးမည်သည် ရှေးက ပြုခဲ့သည်ကို အမှတ်ရသော် စောင့်စည်းခြင်း၌တည်နေသောသူ၏လည်း တရားဒေသနာကို အလေးမပြုတက်၊ တစ်နည်း ထိုမသူတော်အကျင့်၌ စိတ်ကို ဖြစ်စေနေတက်သေး၏။ ဝါနစ်ဆယ်သော်လည်းကောင်းဟူသည် ရဟန်းပြုသည်မှ ဝါ ၂၀.သော်၎င်း ထို့ထက်အလွန်သော်၎င်း။ ဤသို့သောသူသည် ဆန့်ကျင်ဘက်ဝတ္ထုတို့ဖြင့် အဖန်ဖန်တွေ့ဆုံသော်လည်း လူငယ်ကဲ့သို့ အဆောတလျင် သီလပျက်စီးခြင်းသို့ မရောက်၏။ မိမိ၏အရွယ်ကို ဆင်ခြင်၍ မသင့်သောဌာန၌(မသင့်သောအရာ၌) လိုချင်တပ်မက်မှုကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သည်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် "ဝါနစ်ဆယ်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါနစ်ဆယ်ထက် အလွန်သော်လည်းကောင်း ရ၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။

၅၇။ ဤ၌လည်း သီလရှိ၏စသည်ကားအင်္ဂါတစ်ခု၊ အကြားအမြင် 'ဗဟုသုတ'များ၏စသည်ကား ဒုတိယအင်္ဂါ၊ ထိုရဟန်းအား ပါတိမောက်နှစ်ပါးတို့သည်စသည်ကား တတိယအင်္ဂါ၊ ကောင်းသော စကား ရှိ၏။ ကောင်းသော အသံ ရှိ၏ကား စတုတ္ထအင်္ဂါ၊ အများအားဖြင့် ရဟန်းမိန်းမတို့သည် ချစ်ခင်အပ် နှစ်လိုအပ်၏ကား ပဉ္စမအင်္ဂါ၊ ရဟန်းမိန်းမတို့ကို ဆုံးမခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်၏ကား ဆဋ္ဌအင်္ဂါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ရည်မှတ်၍စသည်ကား သတ္တမအင်္ဂါ၊ ဝါနစ်ဆယ်သော်လည်းကောင်းစသည်ကား အဋ္ဌမအင်္ဂါဟု သိထိုက်၏။

=====

၁-ဩဝါဒသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်
၁၄၈။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။
ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို "ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။
သမ္မုတိ မရဘဲ မည်သည် ဥတ်လျှင် လေးကြိမ်မြောက်သော ကံဖြင့် မသမုတ်အပ်ဘဲ။
ရဟန်းမိန်းမတို့ မည်သည် ဘိက္ခုသံဃာ 'ရဟန်းသံဃာ' ဘိက္ခုနီသံဃာ 'ရဟန်းမိန်းမသံဃာ' နှစ်ဖက်တို့၌ ပဉ္စင်းခံသော ရဟန်းမိန်းမတို့တည်း။
ဆုံးမငြားအံ့ဟူသည် ဂရုမံ 'အလေးအမြတ်ပြုအပ်သောတရား' ရှစ်ပါးတို့ဖြင့် ဆုံးမအံ့၊ ပါမိတ်အာပတ် သင့်၏။
တစ်ပါးသော တရားဖြင့် ဆုံးမအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
တစ်ဖက်သံဃာ၌ ပဉ္စင်းဖြစ်သော ရဟန်းမိန်းမကို ဆုံးမအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
၁၄၉။ သမ္မုတိရသော ထိုရဟန်းသည် ပရိဝုဏ်ကျောင်းဝင်းကို တံမြက်လှည်း၍ သောက်ရေ

သုံးဆောင်ရေးကို တည်ထားပြီးလျှင် နေရာကို ခင်းလျက် အဖော်ကို ခေါ်၍ နေထိုင်အပ်၏။ ရဟန်းမိန်းမ တို့သည် ထိုပရိဝုဏ်သို့ သွား၍ သမ္မုတိရသော ထိုရဟန်းကို ရှိခိုးပြီးလျှင် သင့်လျော်သော အရပ်၌ နေထိုင်အပ်၏။ သမ္မုတိရသော ထိုရဟန်းသည် "နမတို့ ညီညွတ်ကုန်၏လော"ဟု မေးအပ်၏။ "အသျှင် ညီညွတ်ပါကုန်၏"ဟု အကယ်၍ ဆိုကုန်အံ့၊ နမတို့ ဂရုဓံတရားရှစ်ပါးတို့သည် နှုတ်၌ ဖြစ်ကုန်၏လော 'နှုတ်တက်ကုန်၏လော'ဟု မေးအပ်၏။ "အသျှင် နှုတ်၌လာပါကုန်၏"ဟု အကယ်၍ ဆိုကုန်အံ့၊ "နမတို့ ဤဂရုဓံသည် အဆုံးအမပင်တည်း"ဟု ဆို၍ ဆောက်နှင်းအပ်၏။ "အသျှင် နှုတ်၌ မလာပါကုန် 'နှုတ်မတက်ပါကုန်'ဟု အကယ်၍ ဆိုကုန်အံ့၊ ဂရုဓံ 'အလေးအမြတ်ပြုအပ်သောတရား' ပါဠိကို ရွတ်ဆို အပ်၏။

ဂရုဓံတရား (၈) ပါး

(၁) "ပဉ္စင်းခံ၍ ဝါတစ်ရာပြေးသော ရဟန်းမိန်းမသည် ထိုနေ့ပဉ္စင်းခံသော ရဟန်းအား ရှိခိုးခြင်း ခရီးဦးကြိုပြုခြင်း လက်အုပ်ချီခြင်း အရိုအသေပြုခြင်းကို ပြုအပ်၏။ ဤတရားကိုလည်း အရိုအသေပြု၍ အလေးအမြတ်ပြု၍ မြတ်နိုး၍ ပူဇော်၍ အသက်ထက်ဆုံး မလွန်ကျူးအပ်။

(၂) ရဟန်းမိန်းမသည် ရဟန်းယောက်ျားမရှိသော ကျောင်း၌ ဝါမကပ်အပ်၊ ဤတရားကိုလည်း အရိုအသေပြု၍ အလေးအမြတ်ပြု၍ မြတ်နိုး၍ ပူဇော်၍ အသက်ထက်ဆုံး မလွန် ကျူးအပ်။

(၃) လခွဲတစ်ကြိမ် ရဟန်းမိန်းမသည် ဘိက္ခုသံဃာမှ ဥပုသ်မေးခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ အဆုံးအမခံ ယူခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း ဤနှစ်ပါးသော တရားတို့ကို တောင့်တ အပ်ကုန်၏။ ဤတရားကိုလည်း။ပ။

(၄) ဝါမှထပြီးသော ရဟန်းမိန်းမသည် ဘိက္ခု ဘိက္ခုနီ 'ရဟန်း ရဟန်းမိန်းမ' နှစ်ဖက်သော သံဃာ၌ မြင်သဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ကြားသဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ယုံမှားသဖြင့်သော် လည်းကောင်း ဤသုံးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ဖိတ်ကြားအပ်၏။ ဤတရားကိုလည်း။ပ။

(၅) သံဃာဒိသိသိအာပတ်သို့ ရောက်သော ရဟန်းမိန်းမသည် ဘိက္ခု ဘိက္ခုနီ 'ရဟန်း ရဟန်း မိန်းမ' နှစ်ဖက်သော သံဃာ၌ ပက္ခမာနတ်ကို ကျင့်အပ်၏။ ဤတရားကိုလည်း။ပ။

(၆) ခြောက်ပါးသော တရားတို့၌ နှစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး ကျင့်ပြီးသော သိက္ခာရှိသော သိက္ခမာန်၏ ဘိက္ခု ဘိက္ခုနီ 'ရဟန်း ရဟန်းမိန်းမ' နှစ်ဖက်သော သံဃာ၌ ပဉ္စင်းအဖြစ်ကို ရှာအပ်၏။ ဤတရားကိုလည်း။ပ။

(၇) ရဟန်းမိန်းမသည် တစ်စုံတစ်ခုသော အကြောင်းနှင့်မျှ ရဟန်းယောက်ျားကို မဆဲရေး 'မမြည်တွန်' အပ်၊ မရေရွတ်အပ်၊ ဤတရားကိုလည်း။ပ။

(၈) ယနေ့မှအစပြု၍ ရဟန်းမိန်းမတို့အား ရဟန်းယောက်ျားတို့၌ ပြောဆိုခြင်း အကြောင်းကို ပိတ်ပင်တားမြစ်အပ်၏။ ရဟန်းယောက်ျားတို့အား ရဟန်းမိန်းမတို့၌ ပြောဆိုခြင်း အကြောင်းကို မပိတ်ပင် မတားမြစ်အပ်၊ ဤတရားကိုလည်း အရိုအသေပြု၍ အလေးအမြတ်ပြု၍ မြတ်နိုး၍ ပူဇော်၍ အသက်ထက်ဆုံး မလွန်ကျူးအပ်"ဟု (ရွတ်ဆိုအပ်၏)။

အသျှင် ညီညွတ်ပါကုန်၏ဟု ဆိုသော ရဟန်းမိန်းမအား (ဂရုဓံမှ) တစ်ပါးသော တရားကို အကယ်၍ ဟောအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

အသျှင် မညီညွတ်ပါကုန်ဟု ဆိုသော ရဟန်းမိန်းမအား ဂရုဓံတရားရှစ်ပါးတို့ကို အကယ်၍ ဟောအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

(အသျှင်ဂရုဓံသည် နှုတ်၌ လာပါ၏ဟု ဆိုသော ရဟန်းမိန်းမအား) အဆုံးအမကို မဆောက်နှင်းမှု၍ 'မအပ်နံမူ၍' တစ်ပါးသော တရားကို အကယ်၍ ဟောအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

၁၄၈။ ဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့်ဟူသည် ရှေးဝတ္ထု၌ ဆိုခဲ့သည်သာ။ ဂရုဓံ 'အလေးအမြတ်ပြုအပ်သောတရား' ရှစ်ပါးတို့ဖြင့်ဟူသည် အလေးပြုအပ်သော ဓမ္မတို့ဖြင့်၊ ထိုဘိက္ခုနီတို့သည် အလေးပြု၍ လက်ခံထိုက်သောကြောင့် "ဂရုဓံအလေးပြုအပ်သောတရား" ဟုဆိုအပ်၏။ တစ်ဖက်သံဃာ၌ ပဉ္စင်းဖြစ်သော ရဟန်းမိန်းမဟူသည်၌ တစ်ဘက်သော

ဘိက္ခုနီတို့၏အထံ၌ပဉ္စင်းဖြစ်သောသူမကို ဂရုမံဖြင့် ဆုံးမ၏။ ထိုသူအား ဒုက္ခဋီ၊ ရဟန်းတို့၏အထံ၌ ပဉ္စင်းပြုသူမကိုကား ဝတ္ထုရှိသည့်အတိုင်းပင်(ပါစိတ်သင့်၏)။

၁၄၉။ **ပရိဝုဏ်ကျောင်းဝင်းကို တံမြက်လှည်း၍**ဟူသည် အကယ်၍ နံနက်၌ တံမြက်စည်းမလှည်းရသေးအံ့ တံမြက်စည်းလှည်းထားသော်လည်း မြက်သစ်ရွက်စသောအမှိုက်တို့ဖြင့်၎င်း ခြေခတ်သဖြင့်သဲများကျနေသော်၎င်း တံမြက်စည်းလှည်းထိုက်၏။ မှန်၏ တံမြက်စည်းလှည်းမထားသည်ကိုမြင်သော် "အရှင်သည် မိမိကိုမိုနေသောရဟန်းငယ်တို့သော်မှ ဝတ်အကျင့်၌ မယှဉ်စေ(ဝတ်ပြည့်စုံဖို့ မတိုက်တွန်း)၊ တရားကိုသာ ဟော၏"ဟု ထိုဘိက္ခုနီတို့သည် နားမထောင်လိုသကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ ထို့ကြောင့် "ပရိဝုဏ်ကျောင်းဝင်းကို တံမြက်လှည်း၍"ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ရွာအတွင်းမှလာသောဘိက္ခုနီတို့သည် ရေဆာကြသည် ပင်ပန်းကြသည် ဖြစ်ကုန်၏။ သူမတို့သည် သောက်ရေကို၎င်း လက်ခြေမျက်နှာအေးအောင်ပြုရန် တောင့်တကုန်၏။ ၎င်းသုံးရေမရှိသော် ရှေးနည်းအတိုင်းပင် မရှိသေခြင်းဖြစ်၍ မနာလိုကုန်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် **သောက်ရေ သုံးဆောင်ရေကို တည်ထားပြီး**ဟု ဆိုပြီ။

နေရာကိုဟူသည် နိမ့်သောအင်းပျဉ် ပျဉ်ချပ် သပေါ့ဖျာ သင်ဖြူးစသည့် ယုတ်စွအဆုံး သစ်ခက်ကိုသော်လည်း "ဤဟာသည် သူမတို့၏နေရာဖြစ်လိမ့်မည်"ဟု ဤသို့နလုံးသွင်း၍ ခင်းထိုက်၏။ (တက်သိသောယောက်ျားတစ်ယောက်မပါဘဲအမျိုးသမီးတို့အား) တရားဟောခြင်းကြောင့်သင့်သောအာပတ်မှလွတ်စေရန် အဖော်ကိုအလိုရှိအပ်၏။ ထို့ကြောင့် **အဖော်ကို ခေါ်၍ နေထိုင်အပ်၏**ဟု မိန့်တော်မူ၏။ **နေထိုင်အပ်၏**ဟူသည် ကျောင်းအစွန်၌ မဟုတ်၊ စင်စစ်သော်ကား ကျောင်းအလယ်ဥပုသ်အိမ်၌သော်၎င်း ဆွမ်းစားဇရပ်၌သော်၎င်း အားလုံးသက်ရောက်ရာ တံခါး၌သော်၎င်း ထိုင်ထိုက်၏။ **ညီညွတ်ကုန်၏လော**ဟူသည် အာလုံးလာကြပြီလောဟု အနက်တည်း။ **ဖြစ်ကုန်၏လော**ဟူသည် လာကုန်၏လော၊ ကျွမ်းကျင်သည် နှုတ်တက်ကုန်သည်ဟု အနက်တည်း။ **ဆောက်နင်းအပ်၏**ဟူသည် ရောက်စေအပ်၏။ **ရွတ်ဆို အပ်၏**ဟူသည် ပါဠိကို ဆိုထိုက်၏။ **ပဉ္စင်းခံ၍ ဝါတစ်ရာရပြီးသော**စသည်ကား ရွတ်ဆိုထိုက်သောပါဠိကို ပြ၏။

၅၈။။ ထိုတွင် **အရိုအသေပြုခြင်း**ဟူသည် လမ်းရှောင်ပေးခြင်း ယပ်လေခပ်ခြင်းသောက်ရေကိုပန်လျောက်ခြင်းစသော သင့်လျော်သောဝတ်တည်း။ ဤတွင် ဘိက္ခုနီသည် ရဟန်းအား ရှိခိုးခြင်းမည်သည် ရွာတွင်း၌သော်၎င်း ရွာပြင်၌သော်၎င်း ကျောင်းတွင်း၌သော်၎င်း ကျောင်းပြင်၌သော်၎င်း အိမ်၌သော်၎င်း လမ်း၌သော်၎င်း ယုတ်စွအဆုံး မင်းလမ်းရှင်းရာ၌သော်၎င်း မိုးရွာသော်၌ ရှိသောမြေ၌ ထီး သပိတ်လက်၌ရှိသော်၎င်း ဆင်မြင်းစသည်တို့လိုက်သော်၎င်း ပြုထိုက်သည်သာ(သို့သော် ဘုရားလက်ထက်တော်က ဆင်မြင်းစသည်လိုက်စဉ် ရှိခိုးသဖြင့် ဤမည်သောဘိက္ခုနီ ပျံ့လွန်သည်ဟု စာ၌မတွေ့ရ၊ သို့ဖြစ်၍ ဖြစ်တောင့်ဖြစ်ခဲဟုလည်း ဆိုနိုင်၏။ အကယ်၍ ဖြစ်ခဲ့လျှင်လည်း ဘုရားရှင်က ခွင့်ပြုရာ၏။ တစ်ဆက်တည်းရှိသောအစဉ်ဖြင့် ဆွမ်းခံဝင်သည်ကိုမြင်သော် တစ်နေရာ၌ "ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား"ဟု ရှိခိုးခြင်းငှာ အပ်၏(ရဟန်းအပါးစေ့ ရှိခိုးဖွယ်မလို)။ အကယ်၍ အကြားအကြား၌ ၁၂.တောင်လွတ်၍ သွားကုန်အံ့ အသီးသီး ရှိခိုးပါ။ များစွာထိုင်နေစဉ် တစ်ခုသောနေရာ၌ ရှိခိုးခြင်းငှာ အပ်၏။ လက်အုပ်ချီခြင်းအမှု၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်။ ရှေးရှုထခြင်းငှာထိုက်သောနေရာ(နှင့်အချိန်)သည် အရိုအသေပြုခြင်းအားလျော်သောနေရာ အရိုအသေပြုဖို့အချိန်လည်း ဖြစ်၏။ ။။

အရိုအသေပြု၍ဟူသည် ကောင်းစွာပြုအပ်၏။ **အလေးအမြတ်ပြု၍**ဟူသည် ထို၌လေးမြတ်ခြင်းကို ဖြစ်စေ၍။ **မြတ်နိုး၍**ဟူသည် စိတ်ဖြင့် ချစ်ခြင်းကိုပြု၍။ **ပူဇော်၍**ဟူသည် ဤသုံးမျိုးကိုပြုသောအားဖြင့် ပူဇော်၍။ **အသက်ထက်ဆုံး မလွန်ကျူးအပ်**ဟူသည် လွန်ကျူးပြီးမကျင့်ထိုက်။

ရဟန်းယောက်ျားမရှိသော ကျောင်း၌ဟူသည်၌ အကယ်၍ ဘိက္ခုနီကျောင်းမှ ယူဇနာဝက်အတွင်း ဩဝါဒပေးသူရဟန်းမနေပါက ရဟန်းမရှိသောကျောင်းမည်၏။ ထိုအရပ်၌ ဝါမဆိုရ။ ထိုအကြောင်းကို " ။။ "ဟု ဟောထား၏။ ထိုမှနောက်ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီး သွား၍ တရားနာပြီးပြန်လာခြင်းငှာ မတက်နိုင်။ အကယ်၍ ထို၌ ဝါဆိုခြင်းငှာအလိုမရှိသောဘိက္ခုနီတို့သည် ဆွေမျိုးတို့ကသော်၎င်း ဒကာတို့ကသော်၎င်း "အရှင်မတို့နေကြပါ။ တပည့်တော်တို့သည် ရဟန်းတို့ကို ဆောင်ပါကုန်အံ့"ဟု လျှောက်လျှင် အပ်၏။ အကယ်၍ ဆိုအပ်ပြီးသောပမာဏရှိသောအရပ်၌ ဝါဆိုကြလိုသောရဟန်းတို့သည် လာ၍ သစ်ခတ်မဏ္ဍပ်၌သော်လည်း တစ်ည၌ သီတင်းသုံးကုန်အံ့ ပင့်ဖိတ်ခြင်းကြောင့် ပြန်သွားလိုသည်ဖြစ်ကုန်အံ့ ဤမျှဖြင့်လည်း ရဟန်းရှိသောကျောင်းဖြစ်၏။ ဤ၌ ဝါကပ်ခြင်းငှာ အပ်၏။ ဝါကပ်ကုန်သောဘိက္ခုနီတို့သည် (လဆန်း)ပက္ခ၏ ၁၃.ရက်၌ပင် ရဟန်းအတို့အား "တပည့်တော်မတို့သည် အရှင်ဘုရားတို့၏ဩဝါဒဖြင့် နေပါကုန်အံ့"ဟု တောင်ပန်ထိုက်၏။ ယူဇနာဝက်ရှိသောလမ်းဖြောင့်ဖြင့် ရဟန်းတို့၏နေရာသို့သွားရာ လမ်း၌ အသက်အန္တရာယ်သော်၎င်း အကျင့်မြတ်၏အန္တရာယ်သော်၎င်း ရှိအံ့ အခြား(ကွေ့သော) လမ်းဖြင့်

၅၉။ သွားကုန်သော ယူဇနာဝက်ကျော် ဝေးအံ့၊ ဤ(ရဟန်းတို့နှင့် ယူဇနာဝက်ကျော်ဝေးသောဘိက္ခုနီတို့၏နေရာ)သည် ရဟန်းမရှိသောကျောင်းအဖြစ်သာ တည်၏။ အကယ်၍ ထိုမှ တစ်ဂါဝတ်မျှ၌ အခြားသော ဘိက္ခုနီတို့ကျောင်းသည် ဘေးကင်းအံ့၊ ထိုဘိက္ခုနီတို့သည် ထိုဘိက္ခုနီတို့ကို တောင်းပန်၍ တစ်ဖန် ရဟန်းတို့ထံသွား၍ "အရှင်ဘုရားတပည့်တော်တို့မှာ လမ်းဖြောင့် အန္တရာယ်ရှိ၏၊ အခြားအန္တရာယ်ကင်းသောလမ်းဖြင့် ယူဇနာဝက်ကျော်၏၊ လမ်းအကြား၌ တပည့်တော်မတို့၏ကျောင်းမှ တစ်ဂါဝတ်ဝေးသောကျောင်း၌ အခြားသောဘိက္ခုနီမတို့ရှိ၏၊ အရှင်ဘုရားတို့ထံမှ ထိုလမ်းအကြားကျောင်း၌ ရောက်သောဩဝါဒဖြင့် နေပါကုန်အံ့"ဟု တောင်းပန်လိုက်၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် လက်ခံလိုက်၏။ ထို(ယူဇနာဝက်ကျော်ဝေးသော)ကျောင်းမှ ထိုဘိက္ခုနီတို့သည် ထိုဘိက္ခုနီကျောင်းသို့ သွား၍ ဥပုသ်ပြုလိုက်၏(သို့) (မိမိကျောင်းမှတစ်ဂါဝတ်ဝေးသောကျောင်းရှိ) ထိုဘိက္ခုနီတို့ကို မြင်ပြီး၍ မိမိကျောင်း၌သာလျှင် (ပြန်)သွား၍ ပြုခြင်းငှာလည်း အပ်၏။

အကယ်၍ ဝါကပ်လိုသောရဟန်းတို့သည် ၁၄.ရက်နေ့၌ ကျောင်းသို့ လာကုန်၏။ ဘိက္ခုနီတို့ကလည်း "အရှင်ဘုရားတို့ ဤ၌ ဝါဆိုကြမလားဘုရား"ဟု မေးသော် "အေး"ဟု ဆို၍ တစ်ဖန် ထိုဘိက္ခုနီတို့က "အရှင်ဘုရား သို့ဖြစ်လျှင် တပည့်တော်မတို့သည်လည်း အရှင်ဘုရားတို့၏ဩဝါဒကို မှီ၍ အသက်မွေးကြကုန်သည်ဖြစ်၍ နေပါကုန်အံ့"ဟု ဆိုသော် ဒုတိယနေ့၌ ရွာ၌ ဆွမ်းမပြည့်စုံခြင်းကိုမြင်ကုန်၍ "ဤ၌နေခြင်းငှာ မတက်နိုင်"ဟု ဖဲသွားကုန်၏။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းမတို့သည် ဥပုသ်နေ့၌ ကျောင်းသို့သွား၍ ရဟန်းတို့ကို မမြင်ကုန်၊ ဤ၌ အဘယ်ကိုပြုလိုက်သနည်း။ အကြင်အရပ်၌ ရဟန်းတို့ ဝါဆိုကုန်၏။ ထိုအရပ်သို့သွား၍ နောက်ဝါ(ပစ္ဆိမဝါ)ကို ဆိုလိုက်၏။ ပစ္ဆိမဝါသို့ကပ်ရောက်ခြင်းငှာ လာကြလိမ့်မည်ဟု နှလုံးသွင်း၍ ရောက်လာကုန်သောရဟန်းတို့၏အထံ၌ ဩဝါဒဖြင့် နေလိုက်၏။ အကယ်၍ နောက်ဝါ၌လည်း တစ်ပါးမျှကြမလောကုန်အံ့ လမ်းအကြား၌လည်း မင်းဘေး(သို့) ခိုးသူဘေး (သို့) အစာငတ်မွတ်ခြင်းဘေးရှိအံ့ ရဟန်းမရှိသောကျောင်း၌ နေကုန်သောဘိက္ခုနီတို့အား အာပတ်သင့်ကုန်၏။ ဝါဖြတ်၍ သွားသောဘိက္ခုနီတို့အားလည်း အာပတ်သင့်၏။ ထိုဝါဖြတ်ခြင်းအာပတ်ကို စောင့်ရှောက်လိုက်၏ (ရဟန်းမရှိသောထိုကျောင်း၌ပင် ဝါကပ်ပါ)။ ဘေးရန်တို့ကြောင့် ရဟန်းမရှိသောကျောင်း၌ ဝါဆိုသော် အာပတ်မသင့်ဟု ဟောထား၏။ အကယ်၍ လာ၍ ဝါကပ်ကုန်သောရဟန်းတို့သည် တစ်ဖန် တစ်ခုခုသောအကြောင်းဖြင့် ဖဲသွားကုန်အံ့ နေလိုက်သည်သာ။ ၎င်းကို "ဝါကပ်ကုန်သောရဟန်းတို့သည် ဖဲသွားကုန်သော်၎င်း လူထွက်ကုန်သော်၎င်း ပျံလွန်သော်၎င်း မိစ္ဆာအယူပြောင်းသွားသော်၎င်း၊ ဘေးရန်ရှိ၍ ရဟန်းမရှိသောကျောင်း၌ဝါကပ်သော်၎င်း၊ ရူးသောဘိက္ခုနီအား၎င်း၊ အစဆုံ လွန်ကျူးသောဘိက္ခုနီအား၎င်း အာပတ်မသင့်"ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ပဝါရကာပြုသောဘိက္ခုနီသည် ရဟန်းတို့ရှိရာသို့သွားကြ၍ ပဝါရကာပြုလိုက်၏။

လခွဲတစ်ကြိမ်ဟူသည် လခွဲတိုင်းလခွဲတိုင်း။ ဤနှစ်ပါးသော တရားတို့ကို တောင့်တ အပ်ကုန်၏ဟူသည် တရားနှစ်ပါးကိုအလိုရှိအပ်ကုန်၏။ ဥပုသ်မေးခြင်းကိုဟူသည် ဥပုသ်မေးမြန်းခြင်း။ ထိုတွင် ၁၅.ရက်ဥပုသ်၌ ၁၄.ရက်၊ ၁၄.ရက်ဥပုသ်နေ့၌ ၁၃.ရက်တွင် သွား၍

၆၀။ ဥပုသ်ကို မေးလိုက်၏။ မဟာပစ္စရိန္ဒကား "ပက္ခ၏ ၁၃.ရက်၌သာသွား၍ 'ဤလာလတ္တံ့ဥပုသ်သည် ၁၄.ရက်လော ၁၅.ရက်လော' ဟု မေးလိုက်၏"ဟု ဆိုထား၏။ ဥပုသ်နေ့၌ ဩဝါဒအတွက် ချဉ်းကပ်လိုက်၏။ ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားသည် အခြားသောအလုပ်၏အခွင့်ကို မပေးဘဲ မပြတ် ဘိက္ခုနီတို့အား ဘိက္ခုနီတို့၏အထံ၌ သွားခြင်းကိုသာ ပညတ်တော်မူ၏။ အဘယ်ကြောင့် ပညတ်တော်မူသနည်း။ အမျိုးသမီးများသည် ပညာနည်းသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ အမျိုးသမီးများ ပညာနည်းသည်မှာ မှန်၏။ ထို့ကြောင့် အမြဲတရားနာခြင်းသည် ကျေးဇူးများ၏။ ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်(ဤသို့ ရဟန်းတို့ထံ ဩဝါဒခံရန်ပညတ်သည်ရှိသော်) "ငါတို့သိသမျှကိုသာ အရှင်တို့(ရဟန်းတို့) သိကုန်၏"ဟု မာနကို မပြဘဲ ရဟန်းသံဃာကို ချဉ်းကပ်ကုန်၍ အကျိုးရှိသောရဟန်းပြုခြင်းဖြစ်ကုန်လိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ပညတ်တော်မူသတည်း။ ဘိက္ခုနီတို့သည်လည်း "ဆုံးမသည့်အတိုင်း ကျင့်ကုန်အံ့"ဟု (နှလုံးသွင်း၍) အားလုံးပင် မပြတ် ကျောင်းသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၏။ ထိုအကြောင်းကို...

“ထိုအခါ အလုံးစုံသော ဘိက္ခုနီသံဃာသည် ဆုံးမရာသို့ သွား၏။ "ဤရဟန်းမိန်းမတို့သည် ဤရဟန်းယောက်ျားတို့၏ မယားကြီးတို့တည်း၊ ဤရဟန်းမိန်းမတို့သည် ဤရဟန်းယောက်ျားတို့၏ မယား ငယ်တို့တည်း၊ ယခုအခါ ဤရဟန်းယောက်ျားတို့သည် ဤရဟန်းမိန်းမတို့နှင့်အတူ မွေ့လျော်ပျော်ပါး ကုန်လတ္တံ့"ဟု လူတို့သည် ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံသော ဘိက္ခုနီသံဃာသည် ဆုံးမရာသို့ မသွား အပ်၊ သွားကုန်မူ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်းတို့ ဘိက္ခုနီမလေးယောက် ငါးယောက်တို့သည်

ဆုံးမရာသို့ (သွားနိုင်၏) သွားခြင်းငှါ ခွင့်ပြု၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။
ထိုအခါ ဘိက္ခုနီမလေးယောက် ငါးယောက်တို့သည် ဆုံးမရာသို့ သွားကုန်၏။ "ဤရဟန်း
မိန်းမတို့သည် ဤရဟန်းယောက်ျားတို့၏ မယားကြီးတို့တည်း၊ ဤရဟန်းမိန်းမတို့သည် ဤရဟန်းယောက်ျားတို့၏
မယားငယ်တို့တည်း၊ ယခုအခါ၌ ဤရဟန်းယောက်ျားတို့သည်
ဤရဟန်းမိန်းမတို့နှင့် အတူ မွေ့လျော် ပျော်ပါးကုန်လတ္တံ့"ဟု လူတို့သည် ရှေးနည်းအတိုင်းပင်
ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရွတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြု ပြောဆိုကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကိုလျှောက်ကြကုန်၏။
ရဟန်းတို့ ဘိက္ခုနီမလေးယောက် ငါးယောက်တို့သည် ဆုံးမရာသို့ မသွားအပ်၊ သွားကုန်မှု ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်းတို့
ဘိက္ခုနီမနှစ်ယောက်

သုံးယောက်တို့သည် ဆုံးမရာသို့ (သွားနိုင်၏) သွားရန် ခွင့်ပြု၏"ဟု မိန့်တော်မူပြီ။
ထို့ကြောင့် ဘိက္ခုနီသံဃာသည် နှစ်ပါးသုံးပါးသောဘိက္ခုနီတို့ကို တောင်းပန်၍ "လာကြအရှင်မတို့.. ရဟန်းသံဃာသို့
ဩဝါဒချဉ်းကပ်ဖို့ တောင်းပန်ကြ၊ ဘိက္ခုနီသံဃာသည် ..ပ..ဟု စေလွှတ်ထိုက်၏။ ထိုဘိက္ခုနီတို့သည် အရာမသို့
သွားထိုက်၏။ ထိုမှ ဩဝါဒကိုခံယူတက်သောတစ်ပါးသောရဟန်းထံ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီး ထိုရဟန်းကို တစ်ပါးသောဘိက္ခုနီက
"အရှင်ဘုရား ဘိက္ခုနီသံဃာသည် ရဟန်းသံဃာ၏ခြေတို့ကို ရှိခိုးပါ၏။ ဩဝါဒအတွက်ချဉ်းကပ်ဖို့လည်း တောင်းပန်ပါ၏။
အရှင်ဘုရား ဘိက္ခုနီသံဃာသည် ဩဝါဒအတွက်ချဉ်းကပ်ခြင်းကို ရပါစေ"ဟု ဆိုထိုက်၏။ ထိုရဟန်းသည်
ပါတိမောက်ရွတ်ပြသောရဟန်းသို့ ချဉ်းကပ်၍ "အရှင်ဘုရား ဘိက္ခုနီသံဃာသည် ရဟန်းသံဃာ၏ခြေတို့ကို ရှိခိုးပါ၏။
ဩဝါဒအတွက်ခြင်းကပ်ခြင်းကိုလည်း တောင်းပန်ပါ၏။ အရှင်ဘုရား ဘိက္ခုနီသံဃာသည် ဩဝါဒအတွက်ချဉ်းကပ်ခြင်းကို
ရပါစေ"ဟု ပြောဆိုထိုက်၏။ ပါတိမောက်ရွတ်ပြသောရဟန်းက "ဘိက္ခုနီတို့ကိုဩဝါဒပေးဖို့ သမုတ်ထားသော ရဟန်း
တစ်ပါးရှိပါသလား"ဟု မေးထိုက်၏။ အကယ်၍ ရှိအံ့

၆၁။ ဘိက္ခုနီတို့ကိုဆုံးမဖို့သမုတ်ထားသောရဟန်းတစ်ပါးပါးရှိအံ့၊ ပါတိမောက်ရွတ်ပြသောရဟန်းက
"ဤမည်သောရဟန်းကို ဘိက္ခုနီတို့အားဩဝါဒပေးဖို့ သမုတ်ထား၏။ ထိုရဟန်းသို့ ဘိက္ခုနီသံဃာသည် ချဉ်းကပ်လော့"ဟု
ဆိုထိုက်၏။

အကယ်၍ ဘိက္ခုနီသံဃာအားဩဝါဒပေးဖို့သမုတ်ထားသောရဟန်း တစ်ပါးမျှမရှိအံ့ ပါတိမောက်ရွတ်ပြသောရဟန်းက
"အဘယ်အရှင်သည် ဘိက္ခုနီတို့ကိုဩဝါဒပေးရန်စွမ်းနိုင်သနည်း"ဟု ဆိုထိုက်၏။ အကယ်၍ တစ်ပါးသောရဟန်းသည်
ဘိက္ခုနီတို့ကိုဩဝါဒပေးရန်စွမ်းနိုင်အံ့ ထိုရဟန်းသည်လည်း အင်္ဂါ (၈) ပါးနှင့်ပြည့်စုံအံ့ သမုတ်၍ "ဤမည်သောရဟန်းကို
ဘိက္ခုနီတို့အားဩဝါဒပေးသူအဖြစ် သမုတ်၏။ ထိုရဟန်းသို့ ဘိက္ခုနီသံဃာသည် ချဉ်းကပ်လော့"ဟု ဆိုထိုက်၏။

အကယ်၍ တစ်ပါးမျှ ဘိက္ခုနီတို့ကိုဩဝါဒပေးခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်အံ့ ပါတိမောက်ရွတ်ပြသောရဟန်းက
"ဘိက္ခုနီတို့ကိုဩဝါဒပေးသောရဟန်းတစ်ပါးမျှ သမုတ်ထားခြင်းမရှိ၊ ဘိက္ခုနီသံဃာသည် ကြည်ညိုဖွယ်နှင့်ပြည့်စုံပါစေ"ဟု
ဆိုထိုက်၏။ ဤမျှဖြင့် သိက္ခာသုံးပါးဖြင့်အကျဉ်းချုံးထားသော အဆုံးမအားလုံးကို ပြောကြားပြီးသည် ဖြစ်ပြီ။ ထိုရဟန်းက
ကောင်းပါပြီဟု လက်ခံ၍ အထွက်တစ်ရက်နေ့၌ (ဥပုသ်လွန်ပြီးတစ်ရက်နေ့ရောက်မှ) ဘိက္ခုနီတို့အား ပြောကြားရမည်။
(တစ်ရက်နေ့ရောက်သောအခါ) ဘိက္ခုနီသံဃာကလည်း ထိုဘိက္ခုနီတို့ကို "အရှင်မတို့ သွားမေးကြ.. အရှင်ဘုရား
ဘိက္ခုနီသံဃာသည် ဩဝါဒအတွက်ချဉ်းကပ်ခွင့်ကို ရပါမည်လော"ဟု (မှာ၍) စေလွှတ်ထိုက်၏။ ထိုဘိက္ခုနီတို့သည် "အရှင်မ
ကောင်းပါပြီ"ဟု လက်ခံ၍ ကျောင်းသို့သွား၍ ထိုရဟန်းသို့ချဉ်းကပ်၍ "အရှင်ဘုရား ဘိက္ခုနီသံဃာသည်
ဩဝါဒအတွက်ချဉ်းကပ်ခွင့် ရပါ၏လော"ဟု ဆိုထိုက်၏။ ထိုရဟန်းက "ဘိက္ခုနီတို့ကိုဩဝါဒပေးဖို့သမုတ်ထားသောရဟန်း
တစ်ပါးမျှ မရှိ၊ ဘိက္ခုနီသံဃာသည် ကြည်ညိုဖွယ်ဆောင်၍ ပြည့်စုံစေလော့"ဟု ဆိုထိုက်၏။ ထိုဘိက္ခုနီတို့သည်
ကောင်းပါပြီအရှင်ဘုရားဟု လက်ခံထိုက်၏။ တစ်ပေါင်းတည်းလာကုန်ဘိက္ခုနီတို့ကို ရည်၍ "ထိုဘိက္ခုနီတို့သည်"ဟု ဆို၏။
ထိုဘိက္ခုနီမတို့တွင် ဘိက္ခုနီမတစ်ပါးသည် ဆိုလည်းဆိုလည်း လက်ခံလည်းလက်ခံ၏။ ကြွင်းသောဘိက္ခုနီမတို့သည်
ထိုဘိက္ခုနီမ၏ အဖော်တို့ဖြစ်ကုန်၏။

အကယ်၍ ဘိက္ခုနီသံဃာသည်သော်၎င်း ဘိက္ခုသံဃာသည်သော်၎င်း မပြည့်အံ့၊ နှစ်ဘက်လုံးသော်လည်း မပြည့်ဘဲ
ဂိုဏ်းမျှ ပုဂ္ဂိုလ်မျှဖြစ်အံ့ ဘိက္ခုနီတစ်ပါးကိုသော်၎င်း ဘိက္ခုနီအများကိုသော်၎င်း ဘိက္ခုနီကျောင်းမှ
ဩဝါဒအတွက်စေလွှတ်သည်ဖြစ်အံ့ ထိုတွင် ဤဆိုလတ္တံ့ကား စကားအစဉ်တည်း.. အရှင်ဘုရား ဘိက္ခုနီတို့သည်
သံဃာ၏ခြေတို့ကို ရှိခိုးပါကုန်၏။ ဩဝါဒအတွက်ချဉ်းကပ်ဖို့လည်း တောင်းပန်လိုက်ပါကုန်၏။ အရှင်ဘုရား တပည့်တော်မသည်
သံဃာ၏ခြေတို့ကို ရှိခိုးပါ၏။ ဩဝါဒအတွက်ချဉ်းကပ်ခွင့်ကိုလည်း တောင်းပန်ပါ၏။ အရှင်ဘုရား တပည့်တော်မသည်
ဩဝါဒအတွက်ချဉ်းကပ်ခွင့်ကို ရပါရစေ"ဟု (ဆိုထိုက်၏။ လေးပါးမပြည့်သောဘိက္ခုနီတို့က လေးပါးပြည့်သော
ရဟန်းသံဃာထံတောင်းပုံဖြစ်၏)။

၆၂။ အရှင်ဘုရား ဘိက္ခုနီသံဃာသည် အရှင်ဘုရားတို့၏ခြေတို့ကို ရှိခိုးပါ၏။ သြဝါဒအတွက်ချဉ်းကပ်ခွင့်ကိုလည်း တောင်းပန်ပါ၏။ အရှင်ဘုရား ဘိက္ခုနီသံဃာသည် သြဝါဒအတွက်ချဉ်းကပ်ခွင့်ကို ရလိုပါ၏။ (ဤကား ဘိက္ခုနီသံဃာက လေးပါးမပြည့်သောရဟန်းအပေါင်းထံလျှောက်ထားပုံတည်း)။ အရှင်ဘုရား ဘိက္ခုနီတို့သည် အရှင်ဘုရားတို့၏ခြေကို ရှိခိုးပါကုန်၏။ သြဝါဒအတွက်ချဉ်းကပ်ခွင့်ကိုလည်း တောင်းပန်ပါကုန်၏။ အရှင်ဘုရား ဘိက္ခုနီတို့သည် သြဝါဒအတွက်ချဉ်းကပ်ခွင့်ကို ရလိုပါကုန်၏။ (ဤကား လေးပါးမပြည့်သောဘိက္ခုနီတို့က လေးပါးမပြည့်သော ရဟန်းတို့ထံလျှောက်ထားပုံတည်း)။ အရှင်ဘုရား တပည့်မတော်သည် အရှင်ဘုရားတို့၏ခြေတို့ကို ရှိခိုးပါ၏။ သြဝါဒအတွက်ချဉ်းကပ်ခွင့်ကိုလည်း တောင်းပါ၏။ အရှင်ဘုရား တပည့်မတော်သည် သြဝါဒအတွက်ချဉ်းကပ်ခွင့်ကို ရလိုပါ၏။ (ဤကား ဘိက္ခုနီတစ်ပါးက လေးပါးမပြည့်သောရဟန်းတို့ထံ လျှောက်ပုံတည်း)။

အရှင်ဘုရား ဘိက္ခုနီသံဃာသည် အရှင်၏ခြေတို့ကို ရှိခိုးပါ၏။ သြဝါဒအတွက်ချဉ်းကပ်ခွင့်ကိုလည်း တောင်းပါ၏။ အရှင်ဘုရား ဘိက္ခုနီသံဃာသည် သြဝါဒအတွက်ချဉ်းကပ်ခွင့်ကို ရလိုပါ၏။ (ဤကား ဘိက္ခုနီသံဃာက ရဟန်းတစ်ပါးထံလျှောက်ပုံတည်း)။ အရှင်ဘုရား ဘိက္ခုနီတို့သည် အရှင်၏ခြေတို့ကို ရှိခိုးကုန်၏။ သြဝါဒအတွက်ချဉ်းကပ်ခွင့်ကိုလည်း တောင်းကုန်၏။ အရှင်ဘုရား ဘိက္ခုနီတို့သည် သြဝါဒအတွက်ချဉ်းကပ်ခွင့်ကို ရလိုပါကုန်၏။ အရှင်ဘုရား တပည့်မတော်သည် အရှင်ဘုရား၏ခြေတို့ကို ရှိခိုးပါ၏။ သြဝါဒအတွက်ချဉ်းကပ်ခွင့်ကိုလည်း တောင်းပန်ပါ၏။ တပည့်မတော်သည် သြဝါဒအတွက်ချဉ်းကပ်ခွင့်ကို ရလို၏အရှင်ဘုရား။

အရှင်ဘုရား ဘိက္ခုနီသံဃာသည်၎င်း ဘိက္ခုနီတို့သည်လည်း ဘိက္ခုနီသည်၎င်း ရဟန်းသံဃာအား၎င်း အရှင်တို့၏၎င်း အရှင်၏၎င်း ခြေတို့ကို ရှိခိုးပါ၏ ရှိခိုးကုန်၏ ရှိခိုးပါ၏။ သြဝါဒအတွက်ချဉ်းကပ်ခွင့်ကိုလည်း တောင်းပန်ပါ၏။ တောင်းပန်ပါကုန်၏။ တောင်းပန်ပါ၏။ အရှင်ဘုရား ဘိက္ခုနီသံဃာသည်၎င်း ဘိက္ခုနီတို့သည်၎င်း ဘိက္ခုနီသည်၎င်း သြဝါဒအတွက်ချဉ်းကပ်ခွင့်ကို ရလိုသို့ ရပါလိမ့်ကုန်၏။

ထိုရဟန်းကလည်း ဥပုသ်ပြုသောအခါ ဤသို့ဆိုထိုက်၏.. အရှင်ဘုရား(တို့) ဘိက္ခုနီတို့သည် ဘိက္ခုသံဃာတော်တို့၏ခြေတို့ကို ရှိခိုးပါကုန်၏။ သြဝါဒအတွက်ချဉ်းကပ်ခွင့်ကိုလည်း တောင်းကုန်၏။ အရှင်ဘုရား ဘိက္ခုနီတို့သည် သြဝါဒအတွက်ချဉ်းကပ်ခွင့်ကို ရလိုပါကုန်၏။ အရှင်ဘုရား ဘိက္ခုနီသည် ရဟန်းသံဃာ၏ခြေတို့ကိုရှိခိုးပါ၏။ သြဝါဒအတွက်ချဉ်းကပ်ခွင့်ကိုလည်း တောင်းပန်ပါ၏။ အရှင်ဘုရား ဘိက္ခုနီသည် သြဝါဒအတွက်ချဉ်းကပ်ခွင့်ကို ရလို၏။

အရှင်ဘုရား ဘိက္ခုနီသံဃာသည်၊ အရှင်ဘုရား ဘိက္ခုနီတို့သည်၊ အရှင်ဘုရား ဘိက္ခုနီသည် အရှင်ဘုရားတို့၏ ခြေတို့ကို ရှိခိုးပါ၏။ သြဝါဒအတွက် ချဉ်းကပ်ခွင့်ကိုလည်း တောင်းပါ၏။ အရှင်ဘုရား ဘိက္ခုနီသည် သြဝါဒအတွက်ချဉ်းကပ်ခွင့်ကို ရလို၏။

အရှင်ဘုရား ဘိက္ခုနီသံဃာသည်၎င်း ဘိက္ခုနီတို့သည်၎င်း ဘိက္ခုနီသည်၎င်း ရဟန်းသံဃာ၏၎င်း အရှင်ဘုရားတို့၏၎င်း ခြေတို့ကို ရှိခိုးပါ၏ ရှိခိုးပါကုန်၏ ရှိခိုးပါ၏။ သြဝါဒအတွက်ချဉ်းကပ်ခွင့်ကိုလည်း တောင်းပါ၏။ တောင်းပါကုန်၏။ တောင်းပါ၏။ အရှင်ဘုရား ဘိက္ခုနီသံဃာသည်၎င်း ဘိက္ခုနီတို့သည်၎င်း ဘိက္ခုနီသည်၎င်း သြဝါဒအတွက်ချဉ်းကပ်ခွင့်ကို ရလိုပါ၏။

ရလိုပါကုန်၏။ ရလိုပါ၏။

ပါတိမောက်ရွတ်ပြသောရဟန်းကလည်း အကယ်၍ သမုတ်ထားသောရဟန်းရှိအံ့၊ ရှေးနည်းအတိုင်းပင် "ထိုရဟန်းကို ဘိက္ခုနီတို့သည်၊ ထိုရဟန်းကို ဘိက္ခုနီသည်၊ ထိုရဟန်းကို ဘိက္ခုနီသံဃာသည်၎င်း ဘိက္ခုနီတို့သည်၎င်း ဘိက္ခုနီသည်၎င်း ချဉ်းကပ်ကုန်လော့ ချဉ်းကပ်လော့ ချဉ်းကပ်လော့ဟု ဆိုထိုက်၏။ အကယ်၍ မရှိအံ့

၆၃။ ဘိက္ခုနီသံဃာသည် ဘိက္ခုနီတို့သည် ဘိက္ခုနီသည် ကြည်ညိုဖွယ်ဖြင့် ပြည့်စုံစေလော့ ပြည့်စုံကုန်လော့ ပြည့်စုံစေလော့ဟု ဆိုထိုက်၏။

သြဝါဒကိုခံယူသောရဟန်းသည် အထွက်တစ်ရက်နေ့၌ တစ်ဖန်ဆောင်၍ ထိုအတိုင်း ဆိုထိုက်၏။ သြဝါဒကို ပြင်းစွာမကျန်းမာသူ ခရီးသွားသူတို့ကို ချန်ထား၍ အခြားသောသူသည် တောနေရဟန်းဖြစ်သော်မှ မခံယူခြင်းငှာ မရ(ခံယူရမည်)။ ထိုအကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားရှင်က..

“ရဟန်းတို့ စွမ်းရည်မရှိသော ရဟန်း၊ ဖျားနာသော ရဟန်း၊ ခရီးသွားအံ့သော

ရဟန်းတို့ကို ချန်ထား၍ ကြွင်းသော ရဟန်းတို့သည် သြဝါဒကို (ခံယူနိုင်ကုန်၏) ခံယူရန် ခွင့်ပြု၏”ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထိုတွင် ရဟန်းတစ်ပါးသည် ၁၄.ရက် ၁၅.ရက်ဥပုသ်နေ့တို့၌သော်၎င်း အထွက်တစ်ရက်နေ့၌သော်၎င်း သွားလို၏။ သူသည် ခရီးသွားမည်၏။ လဆန်းပကွ လဆုတ်ပကွ၏ဒုတိယနေ့၌ သွားလိုသောရဟန်းသည်လည်း မခံယူခြင်းငှာ မရ၊ "ရဟန်းတို့ သြဝါဒကို ခံယူရမည်၊ မခံယူအံ့ ဒုက္ကဋ်"ဟု ပညတ်တော်မူသောအာပတ်သင့်သည်သာတည်း။ သြဝါဒကို ခံယူ၍(=ဘိက္ခုနီတို့လျှောက်ထားသောစကားကို ခံယူ၍) ဥပုသ်အိမ်၌မပြောကြားခြင်းငှာ၎င်း အထွက်တစ်ရက်နေ့၌

ဘိက္ခုနီတို့ထံ ပြန်မဆောင်ခြင်းငှာ၎င်း မရ(ပြောရမည်၊ ဆောင်ရမည်)။ ထိုအကြောင်းကို..

“ရဟန်းတို့ ဩဝါဒကို ပြောကြားအပ်သည်သာတည်း၊ မပြောကြားသော ရဟန်းအား

ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏”ဟု မိန့်တော်မူ၏။

နောက်တစ်ခုကိုလည်း..

“ရဟန်းတို့ ဩဝါဒကို တစ်ဖန် ဆောင်အပ်သည်သာတည်း၊ မဆောင်သော ရဟန်းအား ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏”ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထိုတွင် တောနေရဟန်းသည် ပြန်ဆောင်ခြင်းငှာ အချိန်းအချက်ကို ပြုထိုက်၏။ ထိုအကြောင်းကို “ရဟန်းတို့ တောနေရဟန်းသည် ဩဝါဒကို ခံယူရန်လည်းကောင်း၊ “ဤအရပ်သို့ တစ်ဖန်ဆောင်အံ့”ဟု အချိန်းအချက် ပြုလုပ်ရန်လည်းကောင်း ခွင့်ပြု၏”ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် တောနေရဟန်းသည် အကယ်၍ ဘိက္ခုနီတို့နေသောရွာ၌ ဆွမ်းရအံ့ ထို၌ပင် လှည့်လည်၍ ဘိက္ခုနီတို့ကိုမြင်၍ ပြောကြားပြီးသွားထိုက်၏။ အကယ်၍ ထို၌ ဆွမ်းမရလွယ်အံ့ အနီးရွာ၌ လှည့်လည်၍ ဘိက္ခုနီတို့၏ရွာသို့ လာ၍ ထိုအတိုင်း ပြုထိုက်၏။ အကယ်၍ အဝေးသို့သွားထိုက်သည်ဖြစ်အံ့ “ငါသည် သင်တို့ရွာ၏ ဤမည်သောရွာတံခါး၌ (ဝါ) သဘင်/ဈေးရုံသို့ (ဝါ) မဏ္ဍပ်သို့ (ဝါ) သစ်ပင်ရင်းသို့ ချဉ်းကပ်အံ့၊ ထို၌

၆၄။။ လာကြကုန်”ဟု အချိန်းအချက်ကို ပြုထိုက်၏။ ဘိက္ခုနီတို့သည် ထို၌ သွားထိုက်၏။ မသွားခြင်းငှာ မရ။ ထိုအကြောင်းကို “ရဟန်းတို့ ဘိက္ခုနီမတို့သည် ချိန်းဆိုရာသို့ သွားအပ်သည်သာတည်း၊

မသွားသော ဘိက္ခုနီမအား ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏”ဟု မိန့်တော်မူ၏။ **နှစ်ဖက်သော**

သံဃာ၌.. သုံးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ဖိတ်ကြားအပ်၏ဟူသည်၌ ဘိက္ခုနီတို့သည် ၁၄.ရက်နေ့၌ မိမိကိုယ်တိုင် ဖိတ်ကြား၍ ဥပုသ်နေ့၌ ရဟန်းသံဃာ၌ ဖိတ်ထိုက်၏။ ထိုအကြောင်းကို..

“ရဟန်းတို့ ယနေ့ပဝါရဏာပြုပြီးလျှင် နက်ဖြန် (အထွက်တစ်ရက်နေ့) ၌ ရဟန်းယောက်ျားသံဃာကို ပဝါရဏာ ပြုခြင်းငှာ ခွင့်ပြု၏”ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ဘိက္ခုနီခန္ဓက၌ ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်းပင် ဤ၌ အဆုံးအဖြတ်ကို သိထိုက်၏။ ထိုအကြောင်းကို..

“ထိုအခါ အလုံးစုံသော ဘိက္ခုနီမသံဃာသည် ပဝါရဏာ ပြုလတ်သော် ဆူညံခြင်းကို ပြု၏။

မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာ၍

စွမ်းရည်ရှိသော ဘိက္ခုနီမတစ်ယောက်ကို ဘိက္ခုနီသံဃာအတွက် ဘိက္ခုသံဃာကို ပဝါရဏာပြုရန်

သမုတ်ခြင်းငှာ ခွင့်ပြု၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သမုတ်အပ်၏။ ရှေးဦးစွာ ဘိက္ခုနီမကို

တောင်းပန်အပ်၏။

တောင်းပန်ပြီးလျှင် ကျွမ်းကျင်လိမ္မာ၍ စွမ်းရည်ရှိသော ဘိက္ခုနီမသည် သံဃာကို

သိစေအပ်၏။

“အသျှင်မတို့ သံဃာသည် အကျွန်ုပ်၏ (စကားကို) နာတော်မူလော့၊ သံဃာအား လျှောက်

ပတ်သော အခါရှိသောကံသည် အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့၊ သံဃာသည် ဤမည်သော ဘိက္ခုနီမကို

ဘိက္ခုနီသံဃာအတွက် ဘိက္ခုသံဃာကို ပဝါရဏာပြုရန် သမုတ်ရာ၏။ ဤကား သိစေခြင်း

တည်း”။

အသျှင်မတို့ သံဃာသည် အကျွန်ုပ်၏ (စကားကို) နာတော်မူလော့၊ ဤမည်သော

ဘိက္ခုနီမကို ဘိက္ခုနီသံဃာအတွက် ဘိက္ခုသံဃာကို ပဝါရဏာပြုရန် သမုတ်၏။ ဤမည်သော

ဘိက္ခုနီမကို ဘိက္ခုနီ သံဃာအတွက် ဘိက္ခုသံဃာကို ပဝါရဏာပြုရန် သမုတ်ခြင်းကို

အကြင်အသျှင်မအား နှစ်သက်ခြင်းရှိ၏။ ထိုအသျှင်မသည် ဆိတ်ဆိတ်နေရာ၏။

အကြင်အသျှင်မအား နှစ်သက်ခြင်းမရှိ၊ ထိုအသျှင်မသည် ပြောဆိုရာ၏။

သံဃာသည် ဤမည်သော ဘိက္ခုနီမကို ဘိက္ခုနီသံဃာအတွက် ဘိက္ခုသံဃာကို

ပဝါရဏာပြုရန် သမုတ်အပ်ပြီ၊ သံဃာအား နှစ်သက်ခြင်း ရှိ၏။ ထိုကြောင့် ဆိတ်ဆိတ် နေ၏။

ဤသို့ ဆိတ်ဆိတ် နေသဖြင့် ဤနှစ်သက်သည့် အဖြစ်ကို သိမှတ်ရပါသည်”ဟု ၎င်း

၆၅။။ “သမုတ်အပ်ပြီးသော ထိုဘိက္ခုနီမသည် ဘိက္ခုနီသံဃာကို ခေါ်၍ ဘိက္ခုသံဃာသို့ ချဉ်းကပ်၍ လက်ဝဲတစ်ဖက် ပနုံးထက်၌ကိုယ်ဝတ်ကို စံပယ်တင်၍ ရဟန်းယောက်ျားတို့၏ ခြေတို့ကို ရှိခိုး၍ ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်လျက် လက်အုပ်ချီကာ-

“အသျှင်ဘုရားတို့ ဘိက္ခုနီသံဃာသည် ဘိက္ခုသံဃာကို ပဝါရဏာပြုပါ၏။ အသျှင်ဘုရားတို့ ဘိက္ခု သံဃာသည် ဘိက္ခုနီသံဃာကို မြင်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကြားခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ယုံမှားခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း အစဉ်သနားခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ ပြောဆိုပါလော့၊ (အပြစ်ကို) တွေ့မြင်ပါမူ ကုစားပါ လတ္တံ့။ အသျှင်ဘုရားတို့ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း။ပ။

အသျှင်ဘုရားတို့ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း ဘိက္ခုနီ သံဃာသည် ဘိက္ခုသံဃာကို ပဝါရဏာပြုပါ၏။ အသျှင်ဘုရားတို့ ဘိက္ခုသံဃာသည် ဘိက္ခုနီသံဃာကို မြင်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကြားခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ယုံမှားခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း အစဉ်သနားခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ ပြောဆိုပါလော့၊ (အပြစ်ကို) တွေ့မြင်ပါမူ ကုစားပါလတ္တံ့"ဟု၎င်း ဆိုထား၏။

အကယ်၍ ဘိက္ခုနီသံဃာသည် မပြည့်အံ့ "အရှင်ဘုရား ဘိက္ခုနီတို့သည် ရဟန်းသံဃာအား မြင်ခြင်းဖြင့်၎င်း ကြားခြင်းဖြင့်၎င်း ယုံမှားသံသယဖြင့်၎င်း ဖိတ်ပါ၏။ ရဟန်းသံဃာသည် ဘိက္ခုနီတို့ကို အစဉ်သနားခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ ဆိုတော်မူပါအရှင်ဘုရား၊ မြင်ကုန်သော် ကုစားပါမူ ကုစားပါကုန်လတ္တံ့"ဟု ၎င်း၊ "အရှင်ဘုရား တပည့်တော်မသည် ရဟန်းသံဃာအား မြင်ခြင်းဖြင့်၎င်း ကြားခြင်းဖြင့်၎င်း ယုံမှားသံသယဖြင့်၎င်း ဖိတ်ကြားပါ၏။ အရှင်ဘုရား ရဟန်းသံဃာသည် တပည့်တော်မကို အစဉ်သနားခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ ဆိုတော်မူပါ၊ မြင်ပါမူ ကုစားပါအံ့"ဟု ၎င်း ဤသို့ သုံးကြိမ် ဆိုထိုက်၏။

အကယ်၍ ရဟန်းသံဃာသည် မပြည့်အံ့ "အရှင်ဘုရား ဘိက္ခုနီသံဃာသည် အရှင်တို့အား မြင်ခြင်းဖြင့်၎င်း ကြားခြင်းဖြင့်၎င်း ယုံမှားခြင်းဖြင့်၎င်း ဖိတ်ကြားပါ၏။ အရှင်ဘုရားတို့သည် ဘိက္ခုနီသံဃာအား အစဉ်သနားခြင်းကိုအကြောင်းပြု၍ ဆိုတော်မူပါကုန်၊ မြင်သော် ကုစားပါလတ္တံ့"ဟု၎င်း "အရှင်ဘုရား ဘိက္ခုနီသံဃာသည် အရှင်ဘုရားအား မြင်ခြင်းဖြင့်၎င်း ကြားခြင်းဖြင့်၎င်း ယုံမှားခြင်းဖြင့်၎င်း ဖိတ်ပါ၏။ အရှင်ဘုရားသည် ဘိက္ခုနီသံဃာကို အစဉ်သနားခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ ဆိုပါလော့၊ မြင်ပါမူ ကုစားပါလတ္တံ့"ဟု ၎င်း သုံးကြိမ်ဆိုထိုက်၏။

နှစ်ဘက်လုံး မပြည့်ပါမူ "အရှင်ဘုရား ဘိက္ခုနီတို့သည် အရှင်ဘုရားတို့ကို မြင်ခြင်းဖြင့်၎င်း ကြားခြင်းဖြင့်၎င်း ယုံမှားခြင်းဖြင့်၎င်း ဖိတ်ပါကုန်၏။ ဘိက္ခုနီတို့ကို အစဉ်သနားခြင်းကိုအကြောင်းပြု၍ ဆိုကြပါကုန်၊ မြင်ကြပါမူ ကုစားပါကုန်လတ္တံ့"ဟု ၎င်း၊ "အရှင်ဘုရား ဘိက္ခုနီတို့သည် အရှင်ဘုရားကို မြင်ခြင်းဖြင့်၎င်း ကြားခြင်းဖြင့်၎င်း ယုံမှားခြင်းဖြင့်၎င်း ဖိတ်ပါကုန်၏။ အရှင်ဘုရားသည် ဘိက္ခုနီတို့ကို အစဉ်သနားခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ ဆိုပါလော့၊ မြင်ကြပါမူ ကုစားပါကုန်လတ္တံ့"ဟု၎င်း၊ "အရှင်ဘုရား တပည့်တော်မသည် အရှင်ဘုရားတို့ကို မြင်ခြင်းဖြင့်၎င်း ကြားခြင်းဖြင့်၎င်း ယုံမှားခြင်းဖြင့်၎င်း ဖိတ်ပါ၏။ အရှင်ဘုရားသည် တပည့်တော်မကို အစဉ်သနားခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ ဆိုပါကုန်လော့၊ မြင်ပါမူ ကုစားပါအံ့"ဟု၎င်း၊ "အရှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် အရှင်ဘုရားကို မြင်ခြင်းဖြင့်၎င်း ကြားခြင်းဖြင့်၎င်း ယုံမှားခြင်းဖြင့်၎င်း ဖိတ်ပါ၏။ အရှင်ဘုရားသည် တပည့်တော်မကို အစဉ်သနားခြင်းကိုအကြောင်းပြု၍ ဆိုပါလော့၊ မြင်ပါမူ ကုစားပါလတ္တံ့"ဟု၎င်း ဤသို့ သုံးကြိမ်ဆိုထိုက်၏။

မာနတ်ကျင့်ခြင်းကို၎င်း ပဉ္စင်းခံရှာခြင်းကို၎င်း ပါဠိရှိရာနေရာရောက်မှ ထင်စွာဖြစ်ပေါ်မိမည်။

၆၆။ ရဟန်းမိန်းမသည် တစ်စုံတစ်ခုသော အကြောင်းနှင့်မျှဟူသည် ၁၀.ပါးသောဆဲရေးသောဝတ္ထုတို့တွင် တစ်ခုခုသောပရိယာယ်ဖြင့် ရဟန်းကို မဆဲရ၊ မရေရွတ်ရ၊ ဘေးဖြင့် မခြိမ်းခြောက်ရ။ ပိတ်ပင်တားမြစ်အပ်၏ဟူသည် ပိတ်ထား၏၊ တားမြစ်ထား၏၊ ပယ်ထား၏။ ပြောဆိုခြင်းသည်ပင် ပြောဆိုခြင်း

အကြောင်း။ မပိတ်ပင် မတားမြစ်အပ်ဟူသည် ပိတ်မထား၊ တားမြစ်မထား၊ ပယ်မထား။ ထို့ကြောင့် ဘိက္ခုနီ၏အကြီးအကဲအရာ၌ ရပ်တည်၍ "ဤသို့ တက်လော့(ရှေ့သို့သွားလော့)၊ ဤသို့ နောက်ဆုတ်လော့၊ ဤသို့ ဝတ်လော့၊ ဤသို့ရုံလော့"ဟု တစ်ခုခုသောပရိယာယ်ဖြင့် ရဟန်းတို့ကို မဆုံးမအပ်၊ န အနုသာသနီ=အဖန်ဖန်မဆုံးမရ။ အပြစ်ကိုမြင်သော် "ရှေး၌ မထေရ်ကြီးတို့သည် ဤသို့မတက်ကုန်၊ မဆုတ်ကုန်၊ မဝတ်ကုန်၊ မရုံကုန်၊ ဤသို့သောသင်္ကန်းကို မဆောင်ကုန်၊ ဤသို့ မျက်စိတို့ကို မဆိုးကုန်"ဟု အစရှိသောနည်းဖြင့် ထင်ရှားရှိသောအပြစ်ကို ပြခြင်းငှာ အပ်၏။ ရဟန်းတို့သည်ကား "အယံ ဝုဗ္ဗသမဂီ=ဤ ကြီးမှရဟန်းမပြုသူမသည် ဤသို့ ဝတ်၏၊ ဤသို့ ရုံ၏၊ ဤသို့ ဝတ်လော့၊ ဤသို့ ရုံလော့၊ နှမ်းအလုပ် သစ်ရွက်အလုပ်စသည်တို့ကို မပြုနဲ့"ဟု ချမ်းသလို ဘိက္ခုနီကို ဆုံးမခြင်းငှာ အဖန်ဖန်ဆုံးမခြင်းငှာ အပ်၏။

အသျှင် ညီညွတ်ပါကုန်၏ဟု ဆိုသော ရဟန်းမိန်းမအားဟူသည် အရှင်ညီညွတ်ပါကုန်၏ဟုဆိုသောဘိက္ခုနီသံဃာအား။ တစ်ပါးသော တရားကို

အကယ်၍ ဟောအံ့ဟူသည် အခြားသောသုတ္တန်ကိုသော်၎င်း အဘိဓမ္မာကို၎င်း။ အသျှင် ညီညွတ်ပါကုန်၏ဟူသောစကားဖြင့် သြဝါဒကိုတောင့်တကုန်၏။ ထို့ကြောင့် သြဝါဒကိုကြည်ထား၍ အခြားတရားကို ဟောသောသူအား ဒုက္ကဋ်၊ အဆုံးအမကို

မဆောက်နင်းမှု၍ဟူသည် နှမတို့ ဤ(စကားတော်)သည် သြဝါဒတည်းဟု မဆိုဘဲ။

=====

၁၅၀။ အဓမ္မကံ၌ အဓမ္မကံဟု အမှတ်ရှိလျက် မညီညွတ်သော ရဟန်းမိန်းမသံဃာကို မညီညွတ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ဆုံးမအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

အဓမ္မကံ၌ အဓမ္မကံဟု အမှတ်ရှိလျက် မညီညွတ်သော ရဟန်းမိန်းမသံဃာကို ယုံမှားရှိသည် ဖြစ်၍ ဆုံးမအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ဓမ္မကံ၌ ဓမ္မကံဟု အမှတ်ရှိလျက် ညီညွတ်သော ရဟန်းမိန်းမသံဃာကို မညီညွတ်ဟု အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ဆုံးမအံ့၊ ဒုက္ခဋ္ဌိအာပတ် သင့်၏။

ဓမ္မကံ၌ ဓမ္မကံဟု အမှတ်ရှိလျက် ညီညွတ်သော ရဟန်းမိန်းမသံဃာကို ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ ဆုံးမအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

ဓမ္မကံ၌ ဓမ္မကံဟု အမှတ်ရှိလျက် ညီညွတ်သော ရဟန်းမိန်းမသံဃာကို ညီညွတ်၏ဟု အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ဆုံးမအံ့၊ အာပတ် မသင့်။

၁၅၂။ (ဂရုဓံ) ပါဠိကို သင်ပေးအံ့၊ (ဂရုဓံ) ပါဠိ၏ အနက် 'အဋ္ဌကထာ' ကို သင်ပေးအံ့၊ အသျှင် ရွတ်ပါလော့ဟု ဆိုသောကြောင့် ရွတ်ဆိုအံ့၊ ပြဿနာကို မေးအံ့၊ ပြဿနာကို မေးသောကြောင့် ဖြေအံ့၊ သူတစ်ပါးအကျိုးငှါ ဟောသော တရားကို ရဟန်းမိန်းမတို့သည် နာကုန်အံ့၊ အာပတ် မသင့်။ သိက္ခမာန် သာမဏေမအား ဆုံးမအံ့၊ အာပတ် မသင့်။ ရူးသော ရဟန်း၊ အစလက်ဦးလွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့ အားလည်း အာပတ် မသင့်။

ပဌမ ဩဝါဒသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၁၅၀။ အဓမ္မကံ၌ စသည်တို့၌ ဘိက္ခုနီကိုဩဝါဒပေးခွင့်ပြုသောသမ္မုတိကံကို ကံဟု သိထိုက်၏။ ထို၌ အဓမ္မမကံ၌ ၉.ခုနစ်စုအားဖြင့် ၁၈.ချက်သောပါစိတ်တို့ သင့်ကုန်၏။ အဓမ္မကံ၌ ဒုတိယ ၉.ခုတွဲ၏အဆုံးပုဒ်၌ အာပတ်မသင့်၊ ကြွင်းသောပုဒ်တို့၌ ၁၇.ချက်သောဒုက္ကဋ်တို့ သင့်ကုန်၏။

၁၅၂။ (ဂရုဓံ) ပါဠိကို သင်ပေးအံ့ဟူသည် (၈) ပါးကုန်သောဂရုဓံပါဠိကို သင်ပေးအံ့၊ (ဂရုဓံ) ပါဠိ၏ အနက် 'အဋ္ဌကထာ' ကို သင်ပေးအံ့ဟူသည် ကျွမ်းကျင်နေသောထိုဂရုဓံ (၈) ပါးပါဠိ၏အဋ္ဌကထာကို သင်ပေးအံ့ဟု အနက်တည်း။ အသျှင် ရွတ်ပါလော့ဟု ဆိုသောကြောင့် ရွတ်ဆိုအံ့ဟုဆိုသော် (၈) ပါးသောဂရုဓံပါဠိကို ရွတ်ဆိုဟု အနက်တည်း။ ဤသို့ ပါဠိအဋ္ဌကထာကို ရွတ်ဆိုစဉ် ဂရုဓံ (၈) ပါးကို ရွတ်ဆိုပါလော့ဟု ဆိုသော် ရုဓံ (၈) ပါးကို ရွတ်ဆို၏။ ထိုရဟန်းအား ပါစိတ်ဖြင့် အာပတ်မသင့်။ အခြားတရားကို ရွတ်ဆိုသောရဟန်းအား ဒုက္ကဋ်ဖြင့် အာပတ်မသင့်။ ပြဿနာကို မေးအံ့၊ ပြဿနာကို မေးသောကြောင့် ဖြေအံ့ဟူသည် ဘိက္ခုနီသည် ဂရုဓံ (၈) ပါးနှင့်စပ်သောအကြောင်းအရာကိုသော်၎င်း၊ ခန္ဓာနှင့်စပ်သောအကြောင်းအရာကို၎င်း ပုစ္ဆာမေး၏။ ထိုမေးသောအကြောင်းအရာကို ဖြေ၏။

၆၇။ ထိုရဟန်းအားလည်း အာပတ်မသင့်။ သူတစ်ပါးအကျိုးငှါ ဟောသော တရားကိုဟူသည် ပရိသတ်လေးပါးအား တရားဟောနေသောရဟန်းကို ချဉ်းကပ်၍ ဘိက္ခုနီတို့သည် နာကုန်၏။ ထို၌လည်း ရဟန်းအား အာပတ်မသင့်။ သိက္ခမာန် သာမဏေမအားဟူသည် သူမတို့အား ဟောသောရဟန်းအားလည်း အာပတ်မသင့်။ အကြွင်းစကားတော်ကား ထင်ရှားသည်သာ။

ပဒေသာဓမ္မသိက္ခာပုဒ်နှင့်ဖြစ်ကြောင်းတူ၍ နှုတ်ကြောင့်၎င်း နှုတ်စိတ်ကြောင့်၎င်း သင့်၏။ ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏။ သညာဖြင့်မလွတ်၊ စိတ်မပါဘဲသင့်၏။ ပညတ်တော်ကြောင့်သင့်၏။ ဝစီကံဖြစ်၏။ စိတ်သုံးပါး ဝေဒနာသုံးပါးဖြင့် သင့်၏။

ပဌမ ဩဝါဒသိက္ခာပုဒ် (အဋ္ဌကထာ)အဖွင့် ပြီး၏။

=====

၃-ဩဝါဒဝဂ် ၂-အတ္ထဂံတသိက္ခာပုဒ်

၁၅၃။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ မထေရ်ကြီးဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည် အလှည့် အားဖြင့် ရဟန်းမိန်းမတို့ကို ဆုံးမကုန်၏။

ထိုအခါ၌ ရဟန်းမိန်းမတို့ကို ဆုံးမခြင်းငှါ အသျှင်စူဠပန်၏ အလှည့်ဖြစ်၏။

ရဟန်းမိန်းမတို့သည် "ယခုအခါ၌ ယနေ့အဆုံးအမသည် မပြည့်စုံလတ္တံ့၊ ယခုအခါ၌ ထိုဥဒါန်းကိုသာလျှင် အသျှင်စူဠပန်သည် အဖန်တလဲလဲ ရွတ်ဆိုလတ္တံ့"ဟု ဆိုကုန်၏။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းမိန်းမတို့သည် အသျှင်စူဠပန်ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အသျှင်စူဠပန်ကို ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ကုန်၏။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်သော ထိုရဟန်းမိန်းမတို့ကို အသျှင်စူဠပန် သည်-

"နမတို့ ညီညွတ်ကုန်၏လော"ဟု မေး၏။

ညီညွတ်ပါကုန်၏ အသျှင်ဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

နမတို့ ဂရုဓမ္မရှစ်ပါးတို့သည် နှုတ်၌ လာကုန်၏လောဟု (မေးပြန်၏)။

ဂရုဓမ္မရှစ်ပါးတို့သည် နှုတ်၌ လာပါကုန်၏ အသျှင်ဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

"နမတို့ ဤသည်ကား အဆုံးအမပေတည်း"ဟု ဆောက်နှင်း၍ 'အပ်နှံ၍' ဤဥဒါန်းကို

အဖန် တလဲလဲ ရွတ်ဆို၏-

'လွန်ကဲသော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်ရှိသော မမေ့မလျော့သော (အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်) ဉာဏ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော (ဗောဓိပက္ခိယ) တရားတို့၌ ကျင့်သော တာဒိဂုဏ်
'သည်းခံခြင်းစသော မတုန်လှုပ်သော ဂုဏ်'နှင့် ပြည့်စုံသော (ရာဂ စသည်မှ) ငြိမ်းပြီးသော
အခါခပ်သိမ်း သတိရှိသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား စိုးရိမ်ခြင်း တို့သည် မဖြစ်ကုန်"ဟု (ဤဥဒါန်းကို
အဖန်တလဲလဲ ရွတ်ဆို၏။

ရဟန်းမိန်းမတို့သည် "ယခုအခါ၌ ယနေ့အဆုံးအမသည် မပြည့်စုံလတ္တံ့၊ ယခုအခါ၌ ထိုဥဒါန်းကိုသာ လျှင် အသျှင်စူဠပန်သည် အဖန်တလဲလဲ ရွတ်ဆိုလတ္တံ့ဟု ဆိုခဲ့သည် မဟုတ်ပါလော"ဟု ပြောဆိုကုန်၏။

အသျှင်စူဠပန်သည် ထိုရဟန်းမိန်းမတို့၏ ဤသို့သော စကားပြောဆိုခြင်းကို ကြားလေ၏။
ထိုအခါ အသျှင်စူဠပန်သည် ကောင်းကင်သို့ ပျံတက်၍ **ဟင်းလင်းပြင်**
ကောင်းကင်၌ စကြိုလည်း သွား၏၊ ရပ်လည်း ရပ်၏၊ ထိုင်လည်း ထိုင်၏၊ အိပ်လည်း အိပ်၏၊
အစိုးလည်း လွှတ်၏၊ အလှူလည်း လွှတ်၏၊ အကြား၌လည်း ကွယ်၏၊ **ထိုဥဒါန်းကိုလည်း**
ရွတ်ဆို၏၊ တစ်ပါးသော ဘုရား စကားတော်များစွာကိုလည်း ရွတ်ဆို၏။

ရဟန်းမိန်းမတို့သည် "အံ့ဖွယ် ရှိပေစွ အချင်းတို့၊ မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်ပေစွ အချင်းတို့၊
အသျှင်စူဠပန်၏အဆုံးအမသည် ပြည့်စုံသကဲ့သို့ ထို့အတူ ငါတို့အား ဤအခါမှ ရှေးကာလ၌ အဆုံးအမသည် မပြည့်စုံ စဖူးချေ"ဟု ဆိုကြကုန်၏။ ထိုအခါ အသျှင်စူဠပန်သည်
ရဟန်းမိန်းမတို့ကို မှောင်မိုက်သည့်တိုင်အောင် အဆုံးအမပေး၍ "နမတို့ သွားကုန်လော့"ဟု လွှတ်လိုက်၏။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းမိန်းမတို့သည် မြို့တံခါးပိတ်ထားသောကြောင့် မြို့၏အပ၌ နေ၍
နံနက်စောစော ကလျှင် မြို့တွင်းသို့ ဝင်ကုန်၏။ လူတို့သည် "မမြတ်သောအကျင့်ကို
ကျင့်ကုန်သော ဤရဟန်းမိန်းမတို့ သည် ကျောင်းအရံ၌ ရဟန်းယောက်ျားတို့နှင့်အတူ နေ၍
ယခုအခါ မြို့တွင်းသို့ ဝင်ကုန်၏"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏၊ ရွတ်ချကုန်၏၊ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။
ရဟန်းတို့သည် ကဲ့ရဲ့ ရွတ်ချ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြသော ထိုလူတို့၏ စကားကို
ကြားကြသည်သာ တည်း။ အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် အသျှင်စူဠပန်သည်
နေဝင်သည့်တိုင်အောင် ရဟန်းမိန်းမတို့ကို ဆုံးမဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏၊ ရွတ်ချကုန်၏။
အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။ "စူဠပန် သင်သည် နေဝင်သည့်တိုင်အောင် ရဟန်းမိန်းမတို့ကို
ဆုံးမ၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။

မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ စူဠပန် အဘယ့်ကြောင့်
နေဝင်သည့် တိုင်အောင် ရဟန်းမိန်းမတို့ကို အဆုံးအမပေးဘိသနည်း။ ဤ (သင်ပြုမိသောအမှု)
သည် မကြည်ညို၊ သေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။
ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၃-ဩဝါဒဝဂ် ၂-အတ္ထင်္ဂတသိက္ခာပုဒ်

၁၅၃။ ဒုတိယသိက္ခာပုဒ်၌ **အလှည့် အားဖြင့်**ဟူသည် အကြိမ်အားဖြင့်၊ အစဉ်အတိုင်းဟု အနက်တည်း။ **လွန်ကဲသော**

'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်ရှိသောဟူသည် အလုံးစုံသောစိတ်တို့ထက်လွန်ကဲသော အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်ဖြင့်ပြည့်စုံသောဟု အနက်တည်း။ **မမေ့မလျော့သော**ဟူသည် မမေ့သော၊ ကုသိုလ်တရားတို့ကို မပြတ်ပြုခြင်းနှင့်ပြည့်စုံသောဟု ဆိုလို၏။

ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အားဟူသည် "နစ်ပါးသောလောကကို သိတက်သောသူသည် မုနိဟု ဆိုအပ်၏"ဟု ဤသို့ (ဉာဏ်သည်) နစ်ပါးသောလောကကိုသိခြင်းကြောင့် မောနမည်၏။ ထိုမောနနှင့်ပြည့်စုံသူကို (ဝါ) ရဟန္တာကို 'မုနိ'ရဟန်း=ရဟန္တာဟု ဆိုအပ်၏။ ထိုရဟန္တာအား။ **ဉာဏ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော (ဗောဓိပက္ခိယ) တရားတို့၌ ကျင့်သော**ဟူသည်

အရဟတ္တဖိုလ်ဉာဏ်ဟုဆိုအပ်သော မောန၏အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော ၃၇.ပါးသောဗောဓိပက္ခိယတရားတို့၌/ သိက္ခာသုံးပါးတို့၌ ကျင့်သော။ ဤစကားကိုလည်း (မဂ်၏) ရှေးအဖို့ဖြစ်သောအကျင့်ကို ယူ၍ ဟောတော်မူခြင်းဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် ဤသို့ ရှေးအဖို့ကို ကျင့်သော ဤအကျင့်ဖြင့် မုနိ၏အဖြစ်သို့ရောက်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏(သန္တာန်၌)ဟု အနက်ကို မှတ်ထိုက်၏။ **တာဒိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော.. စိုးရိမ်ခြင်း တို့သည် မဖြစ်ကုန်**ဟူသည်

တာဒိဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံသောရဟန္တာဖြစ်သောရဟန်း၏ကိုယ်တွင်း၌ အလိုရှိသောအာရုံနှင့်ကင်းခြင်းစသောအကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သော သောကတို့သည် မရှိကုန်။ တစ်နည်း တာဒိလက္ခဏာနှင့်ပြည့်စုံသော ဤသို့သဘောရှိသောရဟန်းအား သောကတို့သည် မဖြစ်ကုန်ဟု ဤနေရာ၌ ဤကားအနက်တည်း။ ငြိမ်းပြီးသောဟူသည် ရာဂစသည်တို့ငြိမ်းသောအားဖြင့် ငြိမ်းပြီးသော။ **အခါခပ်သိမ်း သတိရှိသောဟူသည် သတိပြန့်ပြောသောကြောင့် အခါခပ်သိမ်း သတိဖြင့် မကင်းသော။**

ဟင်းလင်းပြင်

ကောင်းကင်၌ဟူသည် ဟင်းလင်းပြင်ဟုဆိုအပ်သော ကောင်းကင်၌၊ ရေးခြစ်မရသောကောင်းကင်၌၊ ရုပ်အပိုင်အခြားမရှိသောကောင်းကင်၌။ **စင်္ကြံလည်း သွား၏၊ ရပ်လည်း ရပ်၏**ဟူသည် ထိုသို့သဘောရှိသောဘိက္ခုနီတို့၏

၆၈။ စကားကို ကြား၍ "ဤဘိက္ခုနီတို့သည် ငါ့ကို 'ဤရဟန်းသည် ဤမျှသာသိ၏'ဟု မထိမဲ့မြင်ပြုကုန်၏။ ကိုင်း.. ယခုအခါ ထိုသို့သဘောရှိသော မိမိ၏အာနုဘော်ကို ပြပေအံ့"ဟု တရားကိုများစွာမြတ်နိုးမှုဖြစ်စေ၍ အဘိညာဉ်၏အခြေခံစတုတ္ထဈာန်ကိုဝင်စားပြီး ထ၍ ဤသို့သဘောရှိသောတန်ခိုးပြာဋိဟာကို ပြ၏.. **စင်္ကြံလည်း သွား၏၊ ရပ်လည်း ရပ်၏၊** ထိုင်လည်း ထိုင်၏၊ အိပ်လည်း အိပ်၏။

အစိုးလည်း လွှတ်၏၊ အလှူလည်း လွှတ်၏၊ **အကြား၌လည်း ကွယ်၏။** ထိုတွင် **အကြား၌လည်း ကွယ်၏**ဟူသည် ကွယ်၏ မမြင်ခြင်းသို့ ရောက်၏ဟု အနက်တည်း။ **ထိုညဒါန်းကိုလည်း ရွတ်ဆို၏၊ တစ်ပါးသော ဘုရား စကားတော်များစွာကိုလည်း ရွတ်ဆို၏**ဟူသည် မထေရ်သည် မိမိနောက်တော်ထံမှ..

"ကောင်း သော အနံ့ ရှိသော၊ နံနက် အခါ၌ ပွင့် သော၊ မကင်း သော အနံ့ ရှိသော၊ ကောကနဒအမည်ရှိသော ပဒုမ္မာကြာကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ကောင်းကင်၌ ထွန်း တောက်ပသော

နေမင်းကဲ့သို့လည်းကောင်း တင့်တယ်တော်မူသော ကိုယ်တော်မှ ပြီးပြီးပြတ်ပြတ် ထွက်သော အရောင်ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်လော့"ဟူသော

ဤဂါထာကို သင်ယူစေ၍ လေးလပတ်လုံး သရဇ္ဈယ်၏။ ကျမ်းကျင်အောင်ပြုခြင်းငှာ မတက်နိုင်ပြီ။ ထို့ကြောင့် သူ့ကို (နောင်တော်) မထေရ် "သင်သည် ဤသာသနာတော်၌ မထိုက်"ဟု ကျောင်းမှ နှင်ထုတ်ပြီ။ သူသည် ငိုကြွေးလျက် တံခါးမုခ်၌ ရပ်တည်နေ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဗုဒ္ဓစက္ခုဖြင့် ကျွတ်ထိုက်သောသတ္တဝါတို့ကို ကြည့်သော် သူ့ကို မြင်၍ ကျောင်းလှည့်သကဲ့သို့ ကြွသွား၍ သူ့အထံသို့ သွား၍ "ဗုဒ္ဓပန္နက အဘယ်ကြောင့် ငိုသနည်း"ဟု မိန့်ပြီ။ သူသည် ထိုအကြောင်းကို လျှောက်ထား၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားက သူ့အား အဝတ်ပိုင်းကိုပေး၍ "ဒါကို 'မြူကိုဆောင်၏ မြူကိုဆောင်၏'=အညစ်အကြေးကိုဆောင်၏ အညစ်အကြေးကိုဆောင်၏'ဟု (နှလုံးသွင်း၍) ဆုပ်နယ်လော့"ဟု မိန့်တော်မူ၏။ သူသည် ကောင်းပါပြီဘုရားဟု ဝန်ခံ၍ မိမိ၏နေရာ၌ ထိုင်၍ ထိုအဝတ်၏တစ်ခုသောအပိုင်း၌ ဆုပ်နယ်၏။ ဆုပ်နယ်ရာနေရာသည် မဲလာပြီ။ သူသည် "ဤသို့စင်ကြယ်သည်လည်းဖြစ်သောအဝတ်သော်မှ ဤခန္ဓာကိုယ်ကို အမှီပြု၍ မဲလာ၏"ဟု သံဝေဂရ၍ ဝိပဿနာကို အားထုတ်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားရှင်က သူ့စီရိယအားထုတ်သည်ကို သိ၍ ""လွန်ကဲသော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်ရှိသော မမေ့မလျော့သော"အစရှိသော ဤရောင်ခြည်တော်လွှတ်၍ဟောသောဂါထာကို ရွတ်ဆိုတော်မူ၏။ မထေရ်သည် ဂါထာအဆုံး၌ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ပြီ။ ထို့ကြောင့် မထေရ်သည် ပင်ကိုယ်အားဖြင့်ပင် (ရဟန္တာမဖြစ်မီဓာတ်ခံအားဖြင့်ပင်) ဤဂါထာကို မြတ်နိုး၏။ သူသည် ဤဂါထာကို ထိုမြတ်နိုးသည့်အဖြစ်ကို သိစေခြင်းငှာ ထိုဂါထာကို၎င်း အခြားလည်းဖြစ်သော အကြားအကြား၌ ဆောင်၍ များစွာသောဘုရားစကားတော်ကို၎င်း ရွတ်ဆို၏။

ထို့ကြောင့် **"ထိုညဒါန်းကိုလည်း**

ရွတ်ဆို၏၊ တစ်ပါးသော ဘုရား စကားတော်များစွာကိုလည်း ရွတ်ဆို၏"ဟု ဆိုပြီ။

=====

၇၁။ ၂၂-၁၅၄။ "သမ္မုတိရသော ရဟန်းသည်လည်း နေဝင်သည့်တိုင်အောင် ရဟန်း မိန်းမတို့ကို အကယ်၍ ဆုံးမငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြုကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၂-အတ္ထင်္ဂတသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၁၅၅။ သမ္မုတိရသော ရဟန်း မည်သည် ဉာတ်လျှင် လေးကြိမ်မြောက်သော ကံဖြင့် သမုတ် အပ်သော ရဟန်းတည်း။

နေဝင်သည့်တိုင်အောင်ဟူသည် နေသည် ကွယ်ပျောက်သည့်တိုင်အောင်။

ရဟန်းမိန်းမ မည်သည် ဉာတောသံဃာ 'ရဟန်းယောကျ်ားသံဃာ ရဟန်းမိန်းမသံဃာ

နှစ်ပါးစုံ' ၌ ပဉ္စင်းခံသော ရဟန်းမိန်းမတည်း။

ဆုံးမငြားအံ့ဟူသည် ဂရုဓံတရားရှစ်ပါးတို့ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ တစ်ပါးသော

တရားဖြင့်သော် လည်းကောင်း ဆုံးမငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
၁၅၆။ နေဝင်သည်၌ နေဝင်သည်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ဆုံးမငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

နေဝင်သည်၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ ဆုံးမငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
နေဝင်သည်၌ နေမဝင်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ဆုံးမငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
တစ်ဖက်သံဃာ၌သာ ပဉ္စင်းခံသော ရဟန်းမိန်းမကို ဆုံးမအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
နေမဝင်ဘဲလျက် နေဝင်သည်ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ နေမဝင်ရာ၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ နေမဝင်ရာ၌ နေမဝင်ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ အာပတ် မသင့်။
၁၅၇။ (ဂရုဓံ) ရှစ်ပါးပါဠိကို သင်ပေးအံ့၊ (ဂရုဓံ) ရှစ်ပါးပါဠိ၏အနက်ကို သင်ပေးအံ့၊ အသျှင် ဂရုဓံပါဠိကို ရွတ်ပါလော့ဟု ဆိုသောကြောင့် ရွတ်အံ့၊ ပြဿနာကို မေးအံ့၊ ပြဿနာမေးသည်ကို ဖြေအံ့၊ အာပတ် မသင့်၊ သူတစ်ပါးအကျိုးငှါ ဟောပြောစဉ် ရဟန်းမိန်းမတို့သည် နာကုန်အံ့၊ အာပတ် မသင့်၊ သိက္ခမာန် သာမဏေမအား ဆုံးမအံ့၊ အာပတ် မသင့်၊ ရူးသော ရဟန်း၊ အစလက်ဦးလွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။
ဒုတိယ အတ္ထင်္ဂတသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၆၉။ ၁၅၆။ **တစ်ဖက်သံဃာ၌သာ ပဉ္စင်းခံသော ရဟန်းမိန်းမကို**ဟူသည် ဘိက္ခုနီသံဃာ၌ပဉ္စင်းခံထားသော၊ ဘိက္ခုသံဃာ၌ ပဉ္စင်းဖြစ်သောသူကို ဩဝါဒပေးသောသူအား ပါစိတ်။ အကြွင်းစကားရပ်ကား ထင်ရှားသည်သာ။ ဤသိက္ခာပုဒ်သည်လည်း ပဒေသာဓမ္မသိက္ခာပုဒ်နှင့်ဖြစ်ကြောင်းတူသည်သာ။
ဒုတိယ အတ္ထင်္ဂတသိက္ခာပုဒ် (အဋ္ဌကထာ)အဖွင့် ပြီး၏။

=====

၃-ဩဝါဒဝဂ် ၃-ဘိက္ခုနုပဿယသိက္ခာပုဒ်
၁၅၈။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သက္ကတိုင်း ကပိလဝတ်ပြည် နိဂြောဓာရုံကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် ရဟန်းမိန်းမကျောင်းသို့ ချဉ်းကပ်၍ ဆဗ္ဗဂ္ဂီ ရဟန်းမိန်းမတို့ကို ဆုံးမကုန်၏။ ရဟန်းမိန်းမတို့သည် ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းမိန်းမတို့အား "အသျှင်မတို့ လာကြ ကုန်လော့၊ အဆုံးအမကို ခံယူခြင်းငှါ သွားကြကုန်အံ့"ဟု ဆိုကုန်၏။
အသျှင်မတို့ အကျွန်ုပ်တို့သည် အဆုံးအမခံယူခြင်း၏ အကြောင်းကြောင့် အကြင်အရပ်သို့ သွားကုန် ရာ၏။ (ထိုသွားဖွယ်ကိစ္စ မရှိတော့ပြီ)။ အသျှင်ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့သည်ကား ဤအရပ်၌ပင် အကျွန်ုပ်တို့ကို ဆုံးမကုန်၏ဟု ဆိုကြကုန်၏။
ရဟန်းမိန်းမတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် ရဟန်းမိန်းမတို့ကျောင်းသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရဟန်းမိန်းမတို့ကို ဆုံးမကုန်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရွတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆို ကြကုန်၏။
ထိုအခါ ထိုရဟန်းမိန်းမတို့သည် ရဟန်းယောက်ျားတို့အား ဤအကြောင်းကို ပြောကြားကြကုန်၏။ အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် ရဟန်းမိန်းမတို့ကျောင်းသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရဟန်းမိန်းမတို့ကို ဆုံးမကုန်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရွတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆို ကြကုန်၏။ပ။
"ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ရဟန်းမိန်းမကျောင်းသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရဟန်းမိန်းမတို့ကို ဆုံးမကုန်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။
မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။
ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ)
အချဉ်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ အဘယ့်ကြောင့် သင်တို့သည် ရဟန်းမိန်းမတို့ကျောင်းသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရဟန်းမိန်းမတို့ကို ဆုံးမကုန်ဘိသနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချဉ်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ ဤ (သင်တို့ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။
ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

(က) "အကြင်ရဟန်းသည် ရဟန်းမိန်းမကျောင်းသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရဟန်း မိန်းမတို့ကို ဆုံးမငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြုကြ ကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူ၏။

၁၅၉။ ထိုအခါ၌ မဟာပဇာပတိဂေါတမီသည် ဖျားနာ၏။ မထေရ်ကြီးဖြစ်ကုန်သော

ရဟန်းတို့သည် မဟာပဇာပတိဂေါတမီထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မဟာပဇာပတိဂေါတမီကို

"ဂေါတမီ ခွံကျန်းပါ၏လော၊ မျှတပါ၏လော"ဟု မေးမြန်းကြကုန်၏။

အသျှင်ဘုရားတို့ အကျွန်ုပ်သည် မခွံကျန်းပါ၊ မမျှတပါ၊ တောင်းပန်တိုက်တွန်းပါ၏။

အသျှင်တို့သည် တရားကို ဟောပါကုန်လော့ဟု (လျှောက်၏)။

"နမ ရဟန်းမိန်းမတို့ကျောင်းသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရဟန်းမိန်းမတို့အား တရားဟောခြင်းငှါ

မအပ်"ဟု (ပြောဆိုပြီး) တွေးတောမူ 'သံသယကုတ္တုစ္စ' ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ မဟောကုန်။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို

ယူပြီးလျှင် မဟာပဇာပတိဂေါတမီထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်တော်မူပြီးလျှင်

မဟာပဇာပတိ ဂေါတမီကို "ဂေါတမီ ခွံကျန်း၏လော၊ မျှတ၏လော"ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား ရှေးအခါက မထေရ်ကြီးဖြစ်သော ရဟန်းတို့သည်လာ၍ အကျွန်ုပ်အား

တရားကို ဟောကုန်၏။ ထိုသို့ တရားဟောခြင်းဖြင့် အကျွန်ုပ် ချမ်းသာပါ၏။ ယခုအခါ၌မူကား

"မြတ်စွာဘုရားသည် (ထိုသို့ တရားဟောခြင်းကို) ပယ်တော်မူ၏"ဟု တွေးတောမူ

'သံသယကုတ္တုစ္စ' ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ (တရားကို) မဟောကုန်၊ ထို့ကြောင့် အကျွန်ုပ်အား

မချမ်းသာ ဖြစ်ပါ၏ဟု (လျှောက်၏)။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် မဟာပဇာပတိဂေါတမီကို တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွားကို)

သိမြင် စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန်

ရွှင်လန်းစေပြီးသော်နေရာမှ ထကာ ဖဲခွါသွားတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည်

ဤအကြောင်းအရာကြောင့် တရားစကားကို ဟောကြားတော်မူ၍ ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့

ရဟန်းမိန်းမတို့ကျောင်းသို့ ချဉ်းကပ်၍ နာဖျားသော ရဟန်းမိန်းမကို ဆုံးမခြင်းငှါ

ခွင့်ပြုတော်မူ၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြုကြကုန်လော့။

၇၂-၂၃- (ခ) ၁၆၀။ "အကြင်ရဟန်းသည် အချိန်အခါကို ကြည့်၍ ရဟန်းမိန်းမတို့

ကျောင်းသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရဟန်းမိန်းမတို့ကို ဆုံးမငြားအံ့၊ ထိုရဟန်းအား ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

ထိုရဟန်းမိန်းမတို့ ကျောင်းသို့ သွား၍ ဆုံးမရာ၌ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား အချိန်အခါတည်း၊

ရဟန်းမိန်းမသည် ဖျားနာ၏။ ဤကား ထိုရဟန်း မိန်းမတို့ကျောင်းသို့ သွား၍ ဆုံးမရာ၌ အချိန်

အခါတည်း" ဤသို့ (ပြုကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၃-ဘိက္ခုနုပဿယသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၁၆၁။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤ ဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို

"ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။

ရဟန်းမိန်းမကျောင်း မည်သည် အကြင်ကျောင်း၌ ရဟန်းမိန်းမတို့သည် တစ်ည၌မျှလည်း

နေကုန်၏ (ထိုကျောင်းသည် ရဟန်းမိန်းမကျောင်း မည်၏)။

ချဉ်းကပ်၍ဟူသည် ထိုအရပ်သို့ သွား၍။

ရဟန်းမိန်းမ မည်သည် ဥဘတောသံဃာ 'ဘိက္ခု ဘိက္ခုနီသံဃာ နှစ်ပါးစုံ'၌ ပဉ္စင်းခံသော

ရဟန်း မိန်းမတည်း။

ဆုံးမငြားအံ့ဟူသည် ဂရုဓံတရားရှစ်ပါးတို့ဖြင့် ဆုံးမအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

အချိန်အခါကိုကြည့်၍ဟူသည် အချိန်အခါကို ထား၍။

ဖျားနာသော ရဟန်းမိန်းမဟူသည် အဆုံးအမယူရန်သော်လည်းကောင်း၊

ကံကြီးကံငယ်ဆောင် ရန်သော်လည်းကောင်း သွားခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်သော (ရဟန်းမိန်းမတည်း)။

၁၆၂။ ရဟန်းမိန်းမ၌ ရဟန်းမိန်းမဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ရဟန်းမိန်းမကျောင်းသို့

ချဉ်းကပ်၍ အချိန်အခါမှတစ်ပါး ဆုံးမငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
ရဟန်းမိန်းမ၌ ယုံမှားရှိသည် ဖြစ်၍ ရဟန်းမိန်းမကျောင်းသို့ ချဉ်းကပ်၍
အချိန်အခါမှတစ်ပါး ဆုံးမငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
ရဟန်းမိန်းမ၌ ရဟန်းမိန်းမ မဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ရဟန်းမိန်းမကျောင်းသို့
ချဉ်းကပ်၍ အချိန်အခါမှတစ်ပါး ဆုံးမငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
ဂရုမဲ့ရှစ်ပါးမှ တစ်ပါးသော တရားဖြင့် ဆုံးမအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
တစ်ဖက်သံယာ၌ ပဉ္စင်းခံသော မိန်းမကို ဆုံးမအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
ရဟန်းမိန်းမ မဟုတ်သောသူ၌ ရဟန်းမိန်းမဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
ရဟန်းမိန်းမ မဟုတ်သောသူ၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
ရဟန်းမိန်းမ မဟုတ်သောသူ၌ ရဟန်းမိန်းမ မဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ အာပတ် မသင့်။
၁၆၃။ အချိန်အခါ၌ (ဆုံးမအံ့)၊ ဂရုမဲ့ရှစ်ပါး ပါဠိကို သင်ပေးအံ့၊ ဂရုမဲ့ရှစ်ပါးပါဠိ၏
အနက်ကို သင်ပေးအံ့၊ အသျှင် ဂရုမဲ့ပါဠိကို ရွတ်ပါလော့ဟု ဆိုသောကြောင့် ရွတ်အံ့၊ ပြဿနာကို
မေးအံ့၊ ပြဿနာ မေးသည်ကို ဖြေဆိုအံ့၊ အာပတ် မသင့်၊ သူတစ်ပါးအကျိုးငှါ ဟောပြောစဉ်
ရဟန်းမိန်းမတို့သည် နာကုန်အံ့၊ အာပတ် မသင့်၊ သိက္ခမာန် သာမဏေမအား ဆုံးမအံ့၊ အာပတ်
မသင့်။ ရူးသော ရဟန်း၊ အစလက်ဦး လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။
တတိယ ဘိက္ခုနုပဿယသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၃-ဩဝါဒဝဂ် ၃-ဘိက္ခုနုပဿယသိက္ခာပုဒ်

၁၆၂။ တတိယသိက္ခာပုဒ်၌ **အချိန်အခါကို ကြည့်၍.. ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏**စသည်တို့၌ ဂရုမဲ့ (၈)

ပါးတို့ဖြင့်ဆုံးမသောသူအားသာ ပါစိတ်။ အခြားတရားတို့ဆုံးမသူအား ဒုက္ကဋ်ဟု သိထိုက်၏။ **တစ်ဖက်သံယာ၌ ပဉ္စင်းခံသော မိန်းမ**ကိုဟူသည် ဘိက္ခုနီသံယာ၌ ပဉ္စင်းခံသောသူမအား၊ ရဟန်းသံယာ၌ပဉ္စင်းခံသောသူမအား ဆုံးမခြင်းကြောင့် ပါစိတ်သာတည်း။ ထိုမှနောက် "တစ်ဖက်သံယာ၌ ပဉ္စင်းခံသော မိန်းမ"ဟုဆိုသော ပါဠိရပ်တိုင်း၌ ဤအနက်ကိုသာ မှတ်ထိုက်၏။ အကြွင်းကား ထင်ရှားသည်သာ။

ကထိနသိက္ခာပုဒ်နှင့်ဖြစ်ကြောင်းတူသောကြောင့် ကိုယ်နှုတ်ကြောင့်၎င်း ကိုယ်နှုတ်စိတ်ကြောင့်၎င်း ဖြစ်၏။ ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏။ သညာဖြင့်မလွတ်၊ စိတ်မပါဘဲသင့်၏။ ပညတ်တော်ကြောင့်သင့်၏။ ကာယကံ ဝစီကံဖြစ်၏။ စိတ်သုံးပါး ဝေဒနာသုံးပါးဖြင့်သင့်၏။

တတိယ ဘိက္ခုနုပဿယသိက္ခာပုဒ် (အဋ္ဌကထာ)အဖွင့် ပြီး၏။

ဤကား မဟာပစ္စရိ၌ဆိုသော ရောပြမ်းစကားတည်း..

အကယ်၍ သမ္မုတိမရသောရဟန်းတစ်ပါးသည် နေဝင်သော် ဘိက္ခုနီကျောင်းသို့ချဉ်းကပ်၍ ဂရုမဲ့ (၈) ပါးတို့ဖြင့် ဆုံးမအံ့ ပါစိတ်သုံးချက်။ အခြားတရားဖြင့်ဆုံးမသော် ဒုက္ကဋ်နှစ်ချက် ပါစိတ်တစ်ချက်။ အဘယ်သို့သင့်သနည်း.. သမ္မုတိမရခြင်းကြောင့် ဒုက္ကဋ်၊ ကျောင်းသို့ကပ်ရောက်၍ အခြားသောတရားဖြင့်ဆုံးမခြင်းကြောင့် ဒုက္ကဋ်၊ နေဝင်သော် ဆုံးမခြင်းကြောင့် ပါစိတ်။ သမ္မုတိရသောရဟန်းသည် နေဝင်သော် ထို၌သွား၍ ဂရုမဲ့ (၈) ပါးတို့ဖြင့် ဆုံးမရာ အာပတ်တစ်ချက်မသင့်၊ ပါစိတ်နှစ်ချက် သင့်၏။ အဘယ်သို့သင့်သနည်း သမ္မုတိရခြင်းကြောင့် အာပတ်မသင့်၊ နေဝင်ပြီးဆုံးမခြင်းကြောင့် တစ်ချက်၊ သွား၍ ဂရုမဲ့ (၈) ပါးတို့ဖြင့်ဆုံးမခြင်းကြောင့် တစ်ချက်ဟု ပါစိတ်နှစ်ချက်သင့်၏။ ထိုရဟန်းသည်ပင် အခြားတရားဖြင့်ဆုံးမသော် အာပတ်တစ်ချက်မသင့်၊ ဒုက္ကဋ်တစ်ချက်၊ ပါစိတ်တစ်ချက်သင့်၏။ အဘယ်သို့သင့်သနည်း.. သမ္မုတိရခြင်းကြောင့် အာပတ်မသင့်၊ သွား၍ အခြားတရားဖြင့်ဆုံးမခြင်းကြောင့် ဒုက္ကဋ်၊ နေဝင်ပြီးဆုံးမခြင်းကြောင့် ပါစိတ်။

၇၀။ သမ္မုတိရသောရဟန်းသည်၎င်း မရသောရဟန်းသည်၎င်း နေ၌သွား၍ ဆုံးမရာ၊ ည၌၌ ဆုံးမခြင်းကြောင့်သင့်သောအာပတ်တစ်ခုကိုကြဉ်ထား၍ ကြွင်းသောအာပတ်သင့်ခြင်း မသင့်ခြင်းတို့ကို သိထိုက်၏။
ရောပြမ်းဆိုသောစကားပြီး၏။

၃-ဩဝါဒဝဂ် ၄-အာမိသသိက္ခာပုဒ်

၁၆၄။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ မထေရ်ကြီးဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ရဟန်း မိန်းမတို့ကို ဆုံးမကုန်သော် သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်းအိပ်ရာနေရာ

သူနာ၏အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံး အဆောင်တို့ကို ရကုန်၏။

ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် "မထေရ်ကြီးဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည် **ရဟန်းမိန်းမတို့ကို**

ဆုံးမခြင်းငှါ များစွာ မြတ်နိုးခြင်းကို မပြုကုန်၊ (သင်္ကန်းစသော) အာမိသဟူသော

အကြောင်းကြောင့် မထေရ်ကြီး ဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ရဟန်းမိန်းမတို့ကို ဆုံးမကုန်၏"ဟု ဆိုကုန်၏။

အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည်

မထေရ်ကြီးဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ရဟန်းမိန်းမတို့ကို ဆုံးမခြင်းငှါ များစွာ မြတ်နိုးခြင်းကို

မပြုကုန်၊ (သင်္ကန်းစသော) အာမိသဟူသော အကြောင်းကြောင့် မထေရ်ကြီးဖြစ်ကုန်သော

ရဟန်းတို့သည် ရဟန်းမိန်းမတို့ကို ဆုံးမကုန်၏ဟု ဆိုကုန်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။

ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။

"ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် 'မထေရ်ကြီးဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ရဟန်းမိန်းမတို့ကို

ဆုံးမ ခြင်းငှါ များစွာ မြတ်နိုးခြင်းကို မပြုကုန်၊ (သင်္ကန်းစသော) အာမိသဟူသော

အကြောင်းကြောင့် မထေရ်ကြီးဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ရဟန်းမိန်းမတို့ကို ဆုံးမကုန်၏'ဟု

ဆိုကုန်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ်မေးမြန်းတော်မူ၏။

မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ)

အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ အဘယ့်ကြောင့် သင်တို့သည် "မထေရ်ကြီးဖြစ်ကုန်သော

ရဟန်းတို့သည် ရဟန်းမိန်းမ တို့ကို ဆုံးမခြင်းငှါ များစွာ မြတ်နိုးခြင်းကို မပြုကုန်၊

(သင်္ကန်းစသော) အာမိသဟူသော အကြောင်း ကြောင့် မထေရ်ကြီးဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည်

ရဟန်းမိန်းမတို့ကို ဆုံးမကုန်၏"ဟု ပြောဆိုကုန်ဘိသနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော

ယောက်ျားတို့ ဤ (သင်တို့ ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည် ညိုသေးသော သူတို့အား

ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၇၃။ ၂၄-၁၆၅။ "အကြင် ရဟန်းသည် (သင်္ကန်းစသော) အာမိသဟူသော

အကြောင်းကြောင့် မထေရ်ကြီးဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ရဟန်းမိန်းမတို့ကို ဆုံးမကုန်၏ဟု

ဆိုငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၄-အာမိသသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၁၆၆။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို

"ရဟန်း"ဟူ၍အလိုရှိအပ်၏။

အာမိသဟူသော အကြောင်းကြောင့်ဟူသည် သင်္ကန်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်

ဆွမ်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ကျောင်းအိပ်ရာနေရာဟူသော အကြောင်းကြောင့် သူနာ၏

အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံး အဆောင်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် အရိုအသေပြုမှုဟူသော

အကြောင်းကြောင့် အလေးအမြတ်ပြုမှုဟူသော အကြောင်းကြောင့် မြတ်နိုးမှုဟူသော

အကြောင်းကြောင့် ရှိခိုးမှုဟူသော အကြောင်းကြောင့် ပူဇော်မှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်။

ဆိုငြားအံ့ဟူသည် သံဃာသည် သမုတ်အပ်သော **ရဟန်းမိန်းမတို့ကို ဆုံးမတတ်သော**

ရဟန်းကို ကျေးဇူးကို ပြလို၍ အကျော်အစောမုကဲ့ ပြလို၍ နှလုံးမသာခြင်းကို ပြလို၍။

"သင်္ကန်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဆွမ်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်

ကျောင်းအိပ်ရာနေရာဟူသော အကြောင်းကြောင့် သူနာ၏ အထောက်အပံ့

ဆေးအသုံးအဆောင်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် အရို အသေပြုမှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်

အလေးအမြတ်ပြုမှုဟူသော အကြောင်းကြောင့် မြတ်နိုးမှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်

ရှိခိုးမှုဟူသော အကြောင်းကြောင့် ပူဇော်မှုဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဆုံးမ၏"ဟု ဆိုအံ့၊

ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

၁၆၇။ ဓမ္မကံ၌ ဓမ္မကံဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ဤသို့ ဆိုအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ဓမ္မကံ၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ ဤသို့ ဆိုအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ဓမ္မကံ၌ အဓမ္မကံဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ဤသို့ ဆိုအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
သံဃာသည် မသမုတ်အပ်သော ရဟန်းမိန်းမတို့အား ဆုံးမတတ်သော ရဟန်းကို
ကျေးဇူးမဲ့ကို ပြုလို၍ အကျော်အစောမဲ့ကို ပြုလို၍ နှလုံးမသာမှုကို ပြုလို၍ "သင်္ကန်းဟူသော
အကြောင်းကြောင့်။ပ။ ပူဇော်မှုဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဆုံးမ၏"ဟု ဆိုအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ်
သင့်၏။

သံဃာသည် သမုတ်အပ်သည်လည်းဖြစ်သော မသမုတ်အပ်သည်လည်းဖြစ်သော
ရဟန်းမိန်းမတို့အား ဆုံးမတတ်သော ရဟန်းမဟုတ်သော သူကို ကျေးဇူးမဲ့ကို ပြုလို၍
အကျော်အစောမဲ့ကို ပြုလို၍ နှလုံးမသာမှုကို ပြုလို၍ "သင်္ကန်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်
ဆွမ်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ကျောင်း အိပ်ရာနေရာဟူသော အကြောင်းကြောင့်
သူနာ၏အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံးအဆောင်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်
အရိုအသေပြုမှုဟူသော အကြောင်းကြောင့် အလေးအမြတ်ပြုမှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်
မြတ်နိုး မှုဟူသော အကြောင်းကြောင့် ရှိခိုးမှုဟူသော အကြောင်းကြောင့် ပူဇော်မှုဟူသော
အကြောင်းကြောင့် ဆုံးမ၏"ဟု ဆိုအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

အဓမ္မကံ၌ ဓမ္မကံဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

အဓမ္မကံ၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

အဓမ္မကံ၌ အဓမ္မကံဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

၁၆၈။ ပကတိသဘောအားဖြင့် သင်္ကန်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဆွမ်းဟူသော
အကြောင်းကြောင့် ကျောင်းအိပ်ရာနေရာဟူသော အကြောင်းကြောင့် သူနာ၏ အထောက်အပံ့
ဆေးအသုံးအဆောင်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် အရိုအသေပြုမှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်
အလေးအမြတ်ပြုမှုဟူသော အကြောင်းကြောင့် မြတ်နိုးမှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်
ရှိခိုးမှုဟူသော အကြောင်းကြောင့် ပူဇော်မှုဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဆုံးမသော ရဟန်းကို
ဆိုအံ့၊ အာပတ် မသင့်။ ရှေးသော ရဟန်း၊ အစလကဦး လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း
အာပတ် မသင့်။

စတုတ္ထ အာမိသသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၃-ဩဝါဒဝဂ် ၄-အာမိသသိက္ခာပုဒ်

၁၆၄။ စတုတ္ထသိက္ခာပုဒ်၌ **ရဟန်းမိန်းမတို့ကို**

ဆုံးမခြင်းငှါ များစွာ မြတ်နိုးခြင်းကို မပြုကုန်ဟူသည် များစွာမမြတ်နိုးကုန်၊ တရားကိုမြတ်နိုးစွာပြု၍ ဆုံးမကြသည်မဟုတ်ဟု
ဆိုလို၏။ **ရဟန်းမိန်းမတို့ကို ဆုံးမတတ်သော**

ရဟန်းကို ကျေးဇူးမဲ့ကို ပြုလို၍စသောစကားတော်တို့၏အနက်ကို ဥဇ္ဈာပနကသိက္ခာပုဒ်၌ ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်းပင်
သိထိုက်၏။

သံဃာသည် မသမုတ်အပ်သော ရဟန်းမိန်းမတို့အား ဆုံးမတတ်သော ရဟန်းကိုဟူသည်၌ မသမုတ်အပ်သောမည်သည်
သမုတ်ထားသောရဟန်းကသော်၎င်း သံဃာကသော်၎င်း တာဝန်ပြု၍ ထားအပ်သောရဟန်းကို သိထိုက်၏။ ။။

သမုတ်အပ်သည်လည်းဖြစ်သော မသမုတ်အပ်သည်လည်းဖြစ်သော.. ရဟန်းမဟုတ်သော သူကိုဟူသည်၌ ရဟန်းဖြစ်စဉ်က
သမ္မုတိကိုရ၍ သာမဏေဖြစ်သွားစဉ် သမုတ်အပ်သည်၌ တည်သော၊ သမုတ်ထားသောရဟန်းက၎င်း သံဃာက၎င်း
ထားအပ်သော ဗဟုသုတရှိသော သာမဏေကို မသမုတ်အပ်သူဟု သိထိုက်၏။ အကြွင်းကား
ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းရှိသောကြောင့် ထင်ရှားသည်သာ။

ကိုယ်စိတ်ကြောင့်၎င်း နှုတ်စိတ်ကြောင့်၎င်း ကိုယ်နှုတ်စိတ်ကြောင့်၎င်း သုံးပါးတို့ကြောင့် ဖြစ်၏၊ ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏။
သညာဖြင့် မလွတ်၊ စိတ်ပါမှသင့်၏၊ လောက၌အပြစ်ရှိ၏၊ ကာယကံ ဝစီကံဖြစ်၏၊ အကုသိုလ်စိတ် ဒုက္ခဝေဒနာဖြင့် သင့်၏။

အာမိသသိက္ခာပုဒ်(အဋ္ဌကထာ)အဖွင့် ပြီး၏။

=====

၃-ဩဝါဒဝဂ် ၅-စိဝရဒါနသိက္ခာပုဒ်

၁၆၉။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏
အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည်
သာဝတ္ထိပြည်တွင် **ခရီးလမ်းမ တစ်ခု၌ ဆွမ်းအလို့ငှါ လှည့်လည်၏**၊ တစ်ပါးသော

ရဟန်းမိန်းမသည်လည်း ထိုခရီးလမ်းမ၌ ဆွမ်းအလိုငှါ လှည့်လည်၏။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် ထိုရဟန်းမိန်းမအား "နမ သွားချေ၊ ဤမည်သော အရပ်၌ ဆွမ်း လောင်းလှူ၏"ဟု ဆို၏။ ထိုရဟန်းမိန်းမသည်လည်း "အသျှင်ဘုရား သွားပါချေ၊ ဤမည်သော အရပ်၌ ဆွမ်းလောင်းလှူ၏"ဟု ဆို၏။ ထိုရဟန်းယောက်ျား ရဟန်းမိန်းမတို့သည် မပြတ်တွေ့မြင်သဖြင့်

မြင်ဖူး တွေ့ဖူးသော အဆွေခင်ပွန်း ဖြစ်ကြကုန်၏။

ထိုအခါ သံဃာသည် သင်္ကန်းကို ဝေဖန်၏။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းမိန်းမသည် အဆုံးအမခံရာသို့ သွား၍ ထိုရဟန်းထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ထိုရဟန်းကို ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်၏။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်သော ထိုရဟန်းမိန်းမကို ထိုရဟန်းသည် "နမ ငါ၏ အဖို့ 'ဝေစု'

ဖြစ်သော သင်္ကန်းကို သာယာလတ္တံ့ လော"ဟု ဆို၏။ အသျှင်ဘုရား

သာယာပါအံ့၊ တပည့်တော်မသည် ညစ်နွမ်းသော သင်္ကန်း ရှိပါ၏ဟု ဆို၏။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် ထိုရဟန်းမိန်းမအား သင်္ကန်းကို ပေး၏။ ထိုရဟန်းသည်လည်း

ညစ်နွမ်း သော သင်္ကန်း ရှိ၏။ ရဟန်းတို့သည် ထိုရဟန်းကို "ငါ့သျှင် ယခုအခါ၌ သင်၏

သင်္ကန်းကို ပြုလော့"ဟု ဆိုကြကုန်၏။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် ရဟန်းတို့အား ဤအကြောင်းကို

ပြောကြား၏။ အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် ရဟန်းသည် ရဟန်းမိန်းမအား

သင်္ကန်းကို ပေးဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြုပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။ "ရဟန်း သင်သည်

ရဟန်းမိန်းမအား သင်္ကန်းကို ပေး၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ်

မေးမြန်းတော်မူ၏။

မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်း သင်နှင့် ဆွေမျိုးတော်စပ်သလော၊ ဆွေမျိုးမတော်စပ်သလောဟု (မေးတော်မူရာ) -

ဆွေမျိုးမတော်စပ်ပါ မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်၏)။

(မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား ဆွေမျိုးမတော်စပ်သော ရဟန်းသည် ဆွေမျိုး

မတော်စပ်သော ရဟန်းမိန်းမအား သင်္ကန်းကို ပေးသဖြင့် သင့်တော်သည်ကိုလည်းကောင်း၊

မသင့်တော် သည်ကိုလည်းကောင်း၊ ထင်ရှားရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊

ထင်ရှားမရှိသည်ကိုလည်းကောင်း မသိချေ၊ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား

အဘယ့်ကြောင့် သင်သည် ဆွေမျိုးမတော်စပ်သော ရဟန်း မိန်းမအား သင်္ကန်းကို

ပေးဘိသနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား ဤ (သင်ပြုမိသော အမှု) သည်

မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

(က) "အကြင်ရဟန်းသည် ဆွေမျိုးမတော်စပ်သော ရဟန်းမိန်းမအား သင်္ကန်းကို

ပေးငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူ၏။

၁၇၀။ ထိုအခါ ရဟန်းတို့သည် တွေးတောမူ 'သံသယကုက္ကစ္စ' ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍

ရဟန်းမိန်းမ တို့အား လဲလှယ်သော သင်္ကန်းကို မပေးကုန် 'သင်္ကန်းချင်း မလဲလှယ်ကုန်'။

ရဟန်းမိန်းမတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် အသျှင်ကောင်းတို့သည် ငါတို့အား လဲလှယ်သော

သင်္ကန်းကို မပေးကုန်သနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြု ပြောဆိုကြကုန်၏။

ရဟန်းတို့သည် ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချ အပြစ်ပြု ပြောဆို ကြသော ထိုရဟန်းမိန်းမတို့၏ စကားကို

ကြားကြသည်သာတည်း။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းအရာကို လျှောက်ကြကုန်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအကြောင်းအရာကြောင့် တရားစကားကို ဟောတော်မူ၍

ရဟန်းတို့ကို ရဟန်းတို့ရဟန်းယောက်ျားအားလည်းကောင်း၊ ရဟန်းမိန်းမအားလည်းကောင်း၊

သိက္ခာမာန်အားလည်းကောင်း၊ သာမဏေယောက်ျားအားလည်းကောင်း၊

သာမဏေမိန်းမအားလည်းကောင်း သီတင်းသုံးဖော်ငါးယောက် တို့အား လဲလှယ်သော

သင်္ကန်းကို ပေးခြင်းငှါ 'သင်္ကန်းချင်း လဲလှယ်ခြင်းငှါ' ခွင့်ပြုတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့

ဤသီတင်းသုံးဖော်ငါးယောက်တို့အား သင်္ကန်းချင်းလဲလှယ်ခြင်းကို ခွင့်ပြုတော်မူ၏ဟု

မိန့်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၇၄။ ၂၅- (ခ) ၁၇၁။ "အကြင်ရဟန်းသည် ဆွေမျိုးမတော်စပ်သော ရဟန်း မိန်းမအား လဲလှယ်ခြင်းကို ကြဉ်၍ သင်္ကန်းကို ပေးငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၅-စီဝရဒါနသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၁၇၂။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည် ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို "ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။

ဆွေမျိုးမတော်စပ်သော မည်သည် အဓိဘက်မှသော်လည်းကောင်း၊

အဖဘက်မှသော်လည်းကောင်း ဘိုးဘေးရန်ဆက်တိုင်အောင် ဆွေမျိုးမတော်စပ်သော။

ရဟန်းမိန်းမ မည်သည် ဥဘတောသံဃာ၌ ပဉ္စင်းဖြစ်သော ရဟန်းမိန်းမတည်း။

သင်္ကန်း မည်သည် သင်္ကန်းခြောက်ထည်တို့တွင် နောက်ဆုံး ဝိကပ္ပနာပြုလောက်သော

တစ်ထည် ထည်သော သင်္ကန်းတည်း။

လဲလှယ်ခြင်းကို ကြဉ်၍ဟူသည် လဲလှယ်ခြင်းကို ထား၍ 'လဲလှယ်သည်မှတစ်ပါး' သင်္ကန်းကို ပေးငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

၁၇၃။ ဆွေမျိုးမတော်စပ်သော ဘိက္ခုနီမ၌ ဆွေမျိုးမတော်စပ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍

လဲလှယ်ခြင်းကို ကြဉ်၍ သင်္ကန်းကို ပေးအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ဆွေမျိုးမတော်စပ်သော ဘိက္ခုနီမ၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ လဲလှယ်ခြင်းကို ကြဉ်၍ သင်္ကန်းကို ပေးအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ဆွေမျိုးမတော်စပ်သော ဘိက္ခုနီမ၌ ဆွေမျိုးတော်စပ်၏ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍

လဲလှယ်ခြင်းကို ကြဉ်၍ သင်္ကန်းကို ပေးအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

တစ်ဖက်သော သံဃာ၌ ပဉ္စင်းဖြစ်သော ရဟန်းမိန်းမအား လဲလှယ်ခြင်းကို ကြဉ်၍

သင်္ကန်းကို ပေးအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

ဆွေမျိုးတော်စပ်သော ဘိက္ခုနီမ၌ ဆွေမျိုးမတော်စပ်ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

ဆွေမျိုးတော်စပ်သော ဘိက္ခုနီမ၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

ဆွေမျိုးတော်စပ်သော ဘိက္ခုနီမ၌ ဆွေမျိုးတော်စပ်၏ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ အာပတ် မသင့်။

၁၇၄။ ဆွေမျိုးတော်စပ်သော ဘိက္ခုနီမအား (ပေးအံ့)၊ အဖိုးအနည်းငယ်ထိုက်သော ဝတ္ထုဖြင့်

အဖိုး အများထိုက်သော ဝတ္ထုကိုလည်းကောင်း၊ အဖိုးအများထိုက်သော ဝတ္ထုဖြင့်

အဖိုးအနည်းငယ် ထိုက်သော ဝတ္ထုကိုလည်းကောင်း လဲလှယ်အံ့၊ ရဟန်းမိန်းမသည်

အကျွမ်းဝင်၍ ယူအံ့၊ အခိုက်အတန့် ခေတ္တမျှယူအံ့၊ သင်္ကန်းကို ထား၍ တစ်ပါးသော ပရိက္ခရာကို

ပေးအံ့၊ သိက္ခမာန်အား ပေးအံ့၊ သာမဏေမအား ပေးအံ့၊ အာပတ် မသင့်။ ရူးသော ရဟန်း၊

အစလက်ဦးလွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ်မသင့်။

ပဉ္စ စီဝရဒါနသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၁၆၉။ ပဉ္စမသိက္ခာပုဒ်၌ ခရီးလမ်းမဟူသည် ရထားလမ်း၌။ ဆွမ်းအလိုငှါ လှည့်လည်၏ဟူသည် အမြဲလှည့်သောအားဖြင့်

မပြတ်လှည့်လည်၏။ မြင်ဖူး တွေ့ဖူးသော အဆွေခင်ပွန်းဟူသည် မြင်ဖူးသောမိတ်ဆွေတို့ဖြစ်ကုန်၏။ အကြွင်းကား

ပုဒ်အားဖြင့်(ပါဠိအရိုအတိုင်းပင်) အနက်ထင်ရှား၏။ အဆုံးအဖြတ်ကိုကား စီဝရပဋိဂ္ဂဟဏသိက္ခာပုဒ်၌

ဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်သာ ဖြစ်ကြောင်းစသည်တို့နှင့်တကွ သိထိုက်၏။ ထိုသိက္ခာပုဒ်၌ ရဟန်းသည် ခံယူသူဖြစ်၏။

ဤသိက္ခာပုဒ်၌ ရဟန်းမသည် (ခံယူသူဖြစ်၏)။ ဤကားအထူးတည်း။ အကြွင်းကား ထိုအတိုင်းပင်တည်း။

စီဝရဒါနသိက္ခာပုဒ် (အဋ္ဌကထာ)အဖွင့် ပြီး၏။

၃-ဩဝါဒဝဂ် ၆-စီဝရသိပ္ပနသိက္ခာပုဒ်

၁၇၅။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏

အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ အသျှင်ဥဒါယိသည်

သင်္ကန်းချုပ်ခြင်းအမှုကို ပြုခြင်းငှါ တတ်ကျွမ်းလိမ္မာ၏။ ရဟန်းမိန်းမတစ်ပါးသည် အသျှင် ဥဒါယိတံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အသျှင်ဥဒါယိကို "အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏။ အသျှင်သည် အကျွန်ုပ်၏ သင်္ကန်းကို ချုပ်ပေးပါလော့"ဟု လျှောက်၏။

ထိုအခါ အသျှင်ဥဒါယိသည် ထိုရဟန်းမိန်းမ၏ သင်္ကန်းကို ချုပ်၍ ကောင်းစွာဆိုး ကောင်းစွာ အပြောပြစ် ပြုပြီးလျှင် အလယ်၌ မိမိဉာဏ်အထင်ဖြင့် ပြုလုပ်သော ဆန်းကြယ်သော (မိန်းမ ယောက်ျား) အရုပ်ကို ကောင်းစွာ ထင်စေ၍ ခေါက်ထား၏။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းမိန်းမသည် အသျှင်ဥဒါယိတံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်ဥဒါယိကို "အသျှင်ဘုရား ထို သင်္ကန်းသည် အဘယ်မှာနည်း"ဟု လျှောက်၏။ "နမ ယူလော့ ဤသင်္ကန်းကို ခေါက်ထားသည့်အတိုင်း ဆောင် ယူသိမ်းထား၍ ရဟန်းမိန်းမသံဃာသည် အဆုံးအမခံရာ အရပ်သို့ လာသောအခါ ဤသင်္ကန်းကို ရံ၍ ရဟန်းမိန်းမသံဃာ၏ နောက်မှ နောက်မှ လိုက်၍ လာလော့"ဟု (ဆို၏)။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းမိန်းမသည် ထိုသင်္ကန်းကို ခေါက်ထားသည့်အတိုင်း ဆောင်ယူသိမ်းထား၍ ရဟန်း မိန်းမသံဃာသည် အဆုံးအမကို ခံယူရန် လာသောအခါ ထိုသင်္ကန်းကို ရံ၍ ရဟန်းမိန်းမသံဃာ၏ နောက်မှ နောက်မှ လိုက်လာ၏။

လူတို့သည် "ဤရဟန်းမိန်းမတို့သည် အလွန် အကြောက်အလန့် ကင်းပြတ်ကုန်၏။ အပျော် အပါးကြူးကုန်၏။ အရှက်မရှိကုန်၊ အကြင်ရဟန်းမိန်းမတို့စင်လျက် သင်္ကန်း၌ ဆန်းကြယ်သော မိန်းမရုပ် ယောက်ျားရုပ်ကို ထင်စေကုန်ဘိ၏"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။

ရဟန်းမိန်းမတို့သည် "ဤအမှုသည် အဘယ်သူ၏ အမှုနည်း"ဟု ဆိုကုန်၏။ အသျှင်ဥဒါယိ၏ အမှုတည်းဟု ဆိုလတ်သော် အကြောက်အလန့် ကင်းပြတ်ကုန် အပျော်အပါးကြူးကုန် အရှက်မရှိကုန် သော သူတို့အားသော်မှလည်း ဤသို့သော အမှုသည် မတင့်တယ်ရာ၊ အသျှင်ဥဒါယိအားမူကား အဘယ်မှာ တင့်တယ်ရာပါအံ့နည်းဟု (ဆိုကုန်၏)။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းမိန်းမတို့သည် ရဟန်းယောက်ျားတို့အား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကုန်၏။ အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် အသျှင်ဥဒါယိသည် ရဟန်းမိန်းမ၏ သင်္ကန်းကို ချုပ်လုပ်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။

"ဥဒါယိ သင်သည် ရဟန်းမိန်းမ၏ သင်္ကန်းကို ချုပ်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်း တော်မူ၏။

မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်၏)။

ဥဒါယိ သင်နှင့် ဆွေမျိုးတော်စပ်သလော၊ ဆွေမျိုးမတော်စပ်သလောဟု (မေးတော်မူရာ) - ဆွေမျိုးမတော်စပ်ပါ မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်၏)။

(မဂ်ဗိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား ဆွေမျိုးမတော်စပ်သော သူသည် ဆွေမျိုး မတော်စပ် သော ရဟန်းမိန်းမ၏ သင်္ကန်းကို ချုပ်သဖြင့် သင့်တော်သည်ကိုလည်းကောင်း၊ မသင့်တော်သည်ကိုလည်း ကောင်း၊ ကြည်ညိုဖွယ်ဖြစ်သည်ကိုလည်းကောင်း၊ ကြည်ညိုဖွယ်မဖြစ်သည်ကိုလည်းကောင်း မသိ၊ (မဂ်ဗိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား အဘယ့်ကြောင့် သင်သည် ဆွေမျိုးမတော်စပ်သော ရဟန်း မိန်းမ၏ သင်္ကန်းကို ချုပ်ဘိသနည်း။

(မဂ်ဗိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား ဤ (သင်ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၇၅။ ၂၆-၁၇၆။ "အကြင်ရဟန်းသည် ဆွေမျိုးမတော်စပ်သော ရဟန်းမိန်းမ၏ သင်္ကန်းကို ကိုယ်တိုင်မူလည်း ချုပ်ငြားအံ့၊ သူတစ်ပါးကိုမူလည်း ချုပ်စေငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၆-စီဝရသိဗ္ဗနသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၁၇၇။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို

"ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။

ဆွေမျိုးမတော်စပ်သော မည်သည် အဓိဘက်မှသော်လည်းကောင်း၊

အဖဘက်မှသော်လည်းကောင်း ဘိုးဘေးခုနစ်ဆက်တိုင်အောင် ဆွေမျိုးမတော်စပ်သော။

ရဟန်းမိန်းမ မည်သည် ဥဘတောသံဃာ၌ ပဉ္စင်းဖြစ်သော ရဟန်းမိန်းမတည်း။

သင်္ကန်း မည်သည် သင်္ကန်းခြောက်ထည်တို့တွင် တစ်ထည်ထည်သော သင်္ကန်းတည်း။

ချုပ်ငြားအံ့ဟူသည် ကိုယ်တိုင်ချုပ်အံ့၊ အပ်နုတ်တိုင်း အပ်နုတ်တိုင်း ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ချုပ်စေငြားအံ့ဟူသည် သူတစ်ပါးကို စေခိုင်းအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

တစ်ကြိမ်စေခိုင်းရာ များစွာလည်း ချုပ်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

၁၇၈။ ဆွေမျိုးမတော်စပ်သော ရဟန်းမိန်းမ၌ ဆွေမျိုးမတော်စပ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍

သင်္ကန်း ကို ချုပ်မူလည်း ချုပ်အံ့၊ ချုပ်စေမူလည်း ချုပ်စေအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ဆွေမျိုးမတော်စပ်သော ရဟန်းမိန်းမ၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ သင်္ကန်းကို ချုပ်မူလည်း ချုပ်အံ့၊

ချုပ်စေမူလည်း ချုပ်စေအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ဆွေမျိုးမတော်စပ်သော ရဟန်းမိန်းမ၌ ဆွေမျိုးတော်စပ်၏ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍

ချုပ်မူလည်း ချုပ်အံ့၊ ချုပ်စေမူလည်း ချုပ်စေအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

တစ်ဖက်သံဃာ၌ ပဉ္စင်းဖြစ်သော ရဟန်းမိန်းမ၏ သင်္ကန်းကို ချုပ်မူလည်း ချုပ်အံ့၊

ချုပ်စေမူလည်း ချုပ်စေအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

ဆွေမျိုးတော်စပ်သော ရဟန်းမိန်းမ၌ ဆွေမျိုးမတော်စပ်ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ်

သင့်၏။ ဆွေမျိုးတော်စပ်သော ရဟန်းမိန်းမ၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

ဆွေမျိုးတော်စပ်သော ရဟန်း မိန်းမ၌ ဆွေမျိုးတော်စပ်၏ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ အာပတ် မသင့်။

၁၇၉။ ဆွေမျိုးတော်စပ်သော ရဟန်းမိန်းမ၏ (သင်္ကန်းကို ချုပ်အံ့)၊ သင်္ကန်းကို ထား၍

တစ်ပါး သော ပရိက္ခရာကို ချုပ်မူလည်း ချုပ်အံ့၊ ချုပ်စေမူလည်း ချုပ်စေအံ့၊ အာပတ် မသင့်၊

သိက္ခမာန်၏ သာမဏေမ၏ (သင်္ကန်းကို ချုပ်အံ့)၊ အာပတ် မသင့်။ ရူးသော ရဟန်း၊

အစလင်္ကဉ္စီးလွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။

ဆဋ္ဌ စီဝရသိဗ္ဗနသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၇၁။

၃-ဩဝါဒဝဂ် ၆-စီဝရသိဗ္ဗနသိက္ခာပုဒ်(အဋ္ဌကထာ)အဖွင့်

၁၇၅။ ဆဋ္ဌသိက္ခာပုဒ်၌ ဥဒါယီဟူသည် လာဠုဒါယီ(လျပ်ပေါ်လော်လီသောဥဒါယီ)။ တတ်ကျွမ်းလိမ္မာ၏ဟူသည် စွမ်းနိုင်၏။

သိမ်မွေ့သောဉာဏ်ရှိသည်လည်းရှိ၏ စွမ်းလည်းစွမ်းနိုင်၏ဟု ဆိုလို၏။ ရဟန်းမိန်းမတစ်ပါးသည်ဟူသည်

သူ၏မယားဟောင်းပင်တည်း။ မိမိဉာဏ်အထင်ဖြင့် ပြုလုပ်သော ဆန်းကြယ်သောဟူသည်

မိမိဉာဏ်ဖြင့်ပြုအပ်သောဆန်းကြယ်သော၊ သူသည် သင်္ကန်းကို ဆိုး၍ ထို၏အလယ်၌ အမျိုးမျိုးသောအရောင်တို့ဖြင့်

ပြုအပ်သော မေထုန်မှီဝဲသောယောက်ျားမိန်းမပုံကို ပြုပြီ။ ထို့ကြောင့် "အလယ်၌ မိမိဉာဏ်အထင်ဖြင့် ပြုလုပ်သော

ဆန်းကြယ်သော (မိန်းမ ယောက်ျား) အရပ်ကို ကောင်းစွာ ထင်စေ၍"ဟု ဆိုပြီ။ ခေါက်ထားသည့်အတိုင်းဟူသည် ခေါက်ထားသည့်အတိုင်းသာ။

၁၇၆။ သင်္ကန်းဟူသည် ဝတ်ခြင်းလောက်ရုံလောက်သောသင်္ကန်းဟု မဟာပစ္စရိ၌ ဆိုထား၏။ ကိုယ်တိုင်မူလည်း

ချုပ်ငြားအံ့ဟူသည်၌ ချုပ်အံ့ဟု စီစဉ်သောရဟန်းအား၎င်း ဖြတ်သောရဟန်းအား၎င်း ဒုက္ကဋ်၊ ချုပ်သောရဟန်းအား ပါစိတ်။

အပ်နုတ်တိုင်း အပ်နုတ်တိုင်းဟူသည် အပ်ကိုသွင်း၍ သွင်း၍ ထုတ်သော်(ထုတ်တိုင်းထုတ်တိုင်း)။ အကယ်၍

အပ်တစ်ချောင်းလုံးကို မနှုတ်ဘဲ ရှည်သောကြိုးကို သွင်းခြင်းအကျိုးငှာ အကြိမ်တစ်ရာ ထိုး၍ နှုတ်အံ့

ပါစိတ်တစ်ချက်သာသင့်၏။ **တစ်ကြိမ်စေခိုင်းရာ**ဟူသည် "သင်္ကန်းကို ချုပ်လော့"ဟု တစ်ကြိမ်ခိုင်း၏။ **များစွာလည်း**

ချုပ်အံ့ဟူသည် အကယ်၍လည်း အလုံးစုံသောအပ်ချုပ်မှုကို ပြီးဆုံးစေ၍ သင်္ကန်းကို ပြီးစေ၏။ ပါစိတ်တစ်ချက်သာ သင့်၏။

သို့မဟုတ် "ဤသင်္ကန်း၌ ပြုထိုက်သောအမှုသည် သင့်တာဝန်တည်း"ဟု ခိုင်း၏။ အခိုင်းခံရသောရဟန်းအား

နုတ်တိုင်းနုတ်တိုင်း ပါစိတ်၊ စေခိုင်းသောရဟန်းအား စကားတစ်ခွန်းဖြင့် များစွာလည်းဖြစ်သော(ပါစိတ်တို့သင့်ကုန်၏)။

အဖန်ဖန်စေခိုင်းရာ၌ ဆိုဖွယ်ပင်မရှိ။

အကြင်ဆရာဥပဇ္ဈယ်တို့သည် မိမိ၏ဆွေမျိုး(ဘိက္ခုနီ)တို့၏သင်္ကန်းကို ချုပ်ကုန်သော်

သူတို့ကိုနိဿျည်းယူနေသူတို့သည် "ဆရာဥပဇ္ဈယ်၏ဝတ်ကို ပြုကြစို့(ဝါ) ကထိန်ဝတ်ကို ပြုကြစို့"ဟု ချုပ်ကုန်၏။

ထိုရဟန်းတို့အားလည်း အပ်နှံတိုင်းအပ်နှံတိုင်း အာပတ်တို့သင့်ကုန်၏။ဆရာဥပေဇ္ဈယ်တို့သည် မိမိ၏ဆွေမျိုးတို့၏သင်္ကန်းကို အနီးနေတပည့်တို့အား ချုပ်စေကုန်သော် ဆရာဥပေဇ္ဈယ်တို့အား ဒုက္ကဋ်၊ အနီးနေတပည့်တို့အား ပါစိတ်သင့်၏။ အနီးနေတပည့်တို့သည် မိမိဆွေမျိုးတို့၏(သင်္ကန်းကို) ဆရာဥပေဇ္ဈယ်တို့အားချုပ်စေကုန်၏။ ထို၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်တည်း။ အနီးနေတပည့်တို့၏၎င်း ဆရာဥပေဇ္ဈယ်တို့၏၎င်း ဆွေမျိုး၏သင်္ကန်းဖြစ်အံ့ ဆရာဥပေဇ္ဈယ်တို့သည် အနီးနေတပည့်တို့ကို လှည့်ပတ်၍ ချုပ်စေကုန်၏။ နှစ်ဦးလုံး ဒုက္ကဋ်။ အဘယ်ကြောင့်နည်း အနီးနေတပည့်တို့သည် ဆွေမျိုးမတော်ဟုသောသညာဖြင့် ချုပ်သောကြောင့်တည်း။ ဆရာဥပေဇ္ဈယ်တို့သည် မအပ်သည်၌ (လိမ်ပြောခြင်းကြောင့်) တိုက်တွန်းသောကြောင့်တည်း။ ။။။ ထို့ကြောင့် "ဒါက သင့်မိခင်သင်္ကန်း၊ ဒါက နမသင်္ကန်း"ဟု ပြော၍ ချုပ်စေထိုက်၏။

၇၂။ ၁၇၉။ တစ်ပါး သော ပရိက္ခရာကိုဟူသည် တစ်ခုခုသောဖိနပ်အိတ်စသည်ကို။ အကြွင်းကား ထင်ရှာသည်သာ။ ဖြစ်ကြောင်း ၆.ပါးရှိ၏။ ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏။ သညာဖြင့် မလွတ်၊ စိတ်မပါဘဲသင့်၏။ ပညတ်တော်ကြောင့်သင့်၏။ ကာယကံ ဝစီကံဖြင့်သင့်၏။ စိတ်သုံးပါး ဝေဒနာသုံးပါးဖြင့်သင့်၏။

ဆဋ္ဌမ စီဝရသိဗ္ဗနသိက္ခာပုဒ်(အဋ္ဌကထာ)အဖွင့် ပြီး၏။

=====

၃-ဩဝါဒဝဂ် ၇-သံဝိဓာနသိက္ခာပုဒ်

၁၈၀။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် ရဟန်းမိန်းမတို့နှင့် အတူ တိုင်ပင်ညီညွတ်၍ 'ချိန်းဆို၍' တစ်ကြောင်းတည်း အခွန်ရှည်သော ခရီးကို သွားကုန်၏။ လူတို့က "ငါတို့သည် မယားနှင့်တကွ လှည့်လည်သွားလာကုန်သကဲ့သို့၊ ဤအတူပင်လျှင် သာကီဝင်မင်းသား ဘုရားအနွယ်တော်ဖြစ်ကုန်သော ဤရဟန်းတို့သည် ရဟန်းမိန်းမတို့နှင့်အတူ လှည့်လည်သွားလာကုန်၏"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။

ရဟန်းတို့သည် ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချ အပြစ်ပြပြောဆိုကြသော ထိုလူတို့၏ စကားတို့ကို ကြားကြသည်သာ တည်း။ အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် ရဟန်းမိန်းမတို့နှင့်အတူ တိုင်ပင်ညီညွတ်၍ တစ်ကြောင်းတည်း အခွန်ရှည်သော ခရီးကို သွားကုန်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။

"ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ရဟန်းမိန်းမတို့နှင့်အတူ တိုင်ပင်ညီညွတ်၍ တစ်ကြောင်းတည်း အခွန် ရှည်သော ခရီးသို့ သွားကုန်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။ မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ သင်တို့သည် အဘယ့်ကြောင့် ရဟန်းမိန်းမတို့နှင့် အတူ တိုင်ပင်ညီညွတ်၍ တစ်ကြောင်း တည်း အခွန်ရှည်သော ခရီးသို့ သွားကုန်ဘိသနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ ဤ (သင်တို့ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

(က) "အကြင်ရဟန်းသည် ရဟန်းမိန်းမနှင့် အတူ တိုင်ပင်ညီညွတ်၍ တစ်ကြောင်းတည်း အခွန်ရှည်သော ခရီးသို့ သွားခြားအံ့၊ အယုတ်သဖြင့် ရွာတစ်ပါးသို့သော်လည်း သွားခြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူ၏။

၁၈၁။ တစ်ရံရောအခါ များစွာကုန်သော ရဟန်းယောက်ျား ရဟန်းမိန်းမတို့သည် သာကေတမြို့မှ သာဝတ္ထိပြည်သို့ အခွန်ရှည်သော ခရီးကို သွားကုန်၏။ ထိုအခါ ရဟန်းမိန်းမတို့သည် ထိုရဟန်း ယောက်ျားတို့ကို "အကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း အသျှင်ဘုရားတို့နှင့်အတူ သွားပါကုန်အံ့"ဟု ဆိုကုန်၏။ နှမတို့ ရဟန်းမိန်းမနှင့်အတူ တိုင်ပင်ညီညွတ်၍ တစ်ကြောင်းတည်း အခွန်ရှည်သော ခရီးသို့ သွားခြင်းငှါ မအပ်၊ သင်တို့သော်လည်း ရှေးဦးစွာ သွားကုန်လော့၊ ငါတို့သော်လည်း သွားကုန်အံ့ဟု (ဆိုကုန်၏)။

အသျှင်ဘုရားတို့ အသျှင်တို့သည် ယောက်ျားမြတ်တို့ပါတည်း အသျှင်ဘုရားတို့သာလျှင် ရှေးဦးစွာ ကြွတော်မူပါကုန်လော့ဟု (ဆိုကုန်၏)။

ထိုအခါ နောက်မှ သွားကြကုန်သော ထိုရဟန်းမိန်းမတို့အား လမ်းခရီး၌ ခိုးသူတို့သည် လုလည်း လုယက်ကုန်၏။ ဖျက်လည်း ဖျက်ဆီးကုန်၏။ ထိုအခါ ရဟန်းမိန်းမတို့သည် သာဝတ္ထိပြည်သို့ သွား၍ ရဟန်းမိန်းမတို့အား ဤအကြောင်းကို ပြောကြားကုန်၏။ ရဟန်းမိန်းမတို့သည် ရဟန်းယောက်ျားတို့အား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကုန်၏။ ရဟန်းယောက်ျားတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကြကုန်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအကြောင်းအရာကြောင့် တရားစကားကို ဟောကြားတော်မူ၍ ရဟန်းတို့ကို 'ရဟန်းတို့ အဖော်ကုန်သည်နှင့် သွားအပ်သော၊ ရွံရှာဖွယ် 'ယုံမှားတွေးတောဖွယ်' ရှိ၏ဟု သမုတ်အပ်သော၊ ဘေးဘျမ်းနှင့်တကွဖြစ်သော 'ဘေးအန္တရာယ်များသော' ခရီး၌ ရဟန်းမိန်းမနှင့်အတူ တိုင်ပင်ညီညွတ်၍ တစ်ကြောင်းတည်း အခွန်ရှည်သော ခရီးသို့ သွားခြင်းငှါ ခွင့်ပြုတော်မူ၏'ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၇၆။ ၂၇- (ခ) ၁၈၂။ "အကြင်ရဟန်းသည် ရဟန်းမိန်းမနှင့် အတူ တိုင်ပင်ညီညွတ်၍ တစ်ကြောင်းတည်း အခွန်ရှည်သော ခရီးသို့ (သွားသင့်သော) အချိန်အခါကို ကြည့်၍ သွားငြားအံ့၊ အယုတ်သဖြင့် ရွာတစ်ပါးသို့လည်း သွားငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ထိုတိုင်ပင်ညီညွတ်၍ သွားရာ၌ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား အချိန်အခါတည်း၊ လမ်းခရီးသည် အဖော်ကုန်သည်နှင့်အတူ သွားအပ်၏။ ရွံရှာဖွယ် 'ယုံမှားတွေးတောဖွယ်' ရှိ၏ဟု သမုတ်အပ်၏။ ဘေးဘျမ်းနှင့် တကွ ဖြစ်၏ 'ဘေးရန်အန္တရာယ် ရှိ၏'၊ ဤကား ထိုတိုင်ပင်ညီညွတ်၍ သွားရာ၌အချိန်အခါတည်း" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၇-သံဝိဓာနသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၁၈၃။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို 'ရဟန်း'ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။ပ။

ရဟန်းမိန်းမ မည်သည် ဥဘတောသံဃာ၌ ပဉ္စင်းဖြစ်သော ရဟန်းမိန်းမတည်း။

အတူဟူသည် တစ်ပေါင်းတည်း။

တိုင်ပင်ညီညွတ်၍ဟူသည် "နမ သွားကုန်အံ့၊ အသျှင်ဘုရား သွားပါကုန်အံ့။ အသျှင်ဘုရား သွားကြကုန်အံ့၊ နမ သွားကုန်အံ့။ ယနေ့သော်လည်းကောင်း၊ နက်ဖြန်သော်လည်းကောင်း၊ သန်ဘက်သော် လည်းကောင်း သွားကုန်အံ့"ဟု တိုင်ပင်အံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

အယုတ်သဖြင့် ရွာတစ်ပါးသို့လည်းဟူသည် ကြက်ပျံတစ်ကျဝေးသော ရွာ၌ ရွာတစ်ပါးတိုင်း ရွာတစ်ပါးတိုင်း 'တခြားရွာတိုင်း တခြားရွာတိုင်း' ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ရွာမဟုတ်သော တော၌ ယူဇနာခွဲတိုင်း ယူဇနာခွဲတိုင်း ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

အချိန်အခါကို ကြည့်၍ဟူသည် အချိန်အခါကာလကို ကြည့်၍။

အဖော်ကုန်သည်နှင့်သွားအပ်သော ခရီး မည်သည် လမ်းခရီးသည် အဖော်ကုန်သည်နှင့် ကင်း၍ သွားခြင်းငှါ မတတ်ကောင်း။

ရွံရှာဖွယ် 'ယုံမှားတွေးတောဖွယ်' ရှိ၏ မည်သည် ထိုခရီးလမ်း၌ ခိုးသူတို့၏ ဝင်ရာ အရပ်သည် ထင်၏၊ စားရာအရပ်သည် ထင်၏၊ တည်ရာအရပ်သည် ထင်၏၊ နေရာအရပ်သည် ထင်၏၊ အိပ်ရာ အရပ်သည် ထင်၏။

ဘေးဘျမ်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏ 'ဘေးရန်အန္တရာယ် ရှိ၏' မည်သည် ထိုခရီးလမ်း၌ ခိုးသူတို့သည် လူတို့ကို သတ်သည်တို့ကို မြင်ကုန်၏၊ လုယက်သည်တို့ကို မြင်ကုန်၏၊ ရိုက်ပုတ်သည်တို့ကို မြင်ကုန်၏၊ ဘေးရန်ရှိသော လမ်းခရီးကို အတူသွား၍ ဘေးရန်မရှိသော လမ်းခရီးကို ပြ၍ "နမတို့ သွားကုန် လော့"ဟု (ဆို၍) လွှတ်အပ်ကုန်၏။

၃-ဩဝါဒဝဂ် ၇-သံဝိဓာနသိက္ခာပုဒ်

၁၈၁။ သတ္တမသိက္ခာပုဒ်၌ နောက်မှ သွားကြကုန်သော ထိုရဟန်းမိန်းမတို့အား လမ်းခရီး၌ ခိုးသူတို့သည် လုလည်း

လူယက်ကုန်၏ဟူသည် ခိုးသူတို့သည် နောက်မှသွားကုန်သောသူမတို့၏ သပိတ်သင်္ကန်းကို ဆောင်ကုန်၏(လူကုန်၏)။
ဖျက်ဆီးကုန်၏ဟူသည် ခိုးသူတို့သည် သူမတို့ကို ဖျက်ဆီးကုန်၏။ သီလပျက်ဆီးခြင်းသို့ ရောက်စေကုန်၏ဟု အနက်တည်း။

၁၈၂-၃။ တိုင်ပင်ညီညွတ်၍ဟူသည် ချိန်း၍၊ သွားသောအခါ အမှတ်ကို ပြ၍ဟု အနက်တည်း။

ကြက်ပျံတစ်ကျဝေးသောဟူသည်၌ ကြက်သည် ရွာမှထွက်၍ အခြားရွာသို့ ခြေဖြင့်သာ သွား၏။ ၎င်းကို
'ကုက္ကုဋ္ဌသမ္ပဒ'ကြက်ပျံတစ်ကျဝေးသောဟု ဆိုအပ်၏။ ထိုတွင်း ဤကား စကားအနက်တည်း..
ကောင်းစွာသွားနိုင်ရာဖြစ်သောကြောင့် သမ္ပဒ။ အဘယ်သူတို့ သွားနိုင်သနည်း ကြက်တို့ သွားနိုင်ကြ၏။
'ကုက္ကုဋ္ဌ'ကြက်တို့၏သွားနိုင်ရာသည် ကုက္ကုဋ္ဌသမ္ပဒ(ကြက်တို့သွားနိုင်ရာခရီးအကွာအဝေး)။ တစ်နည်းကား သွားခြင်းကို သမ္ပဒ
ခေါ်၏။ ကြက်တို့သွားခြင်းရှိရာသည်လည်း 'ကုက္ကုဋ္ဌသမ္ပဒ'ကြက်သွားနိုင်ရာ။ ကုက္ကုဋ္ဌသမ္ပဒဟုလည်း ပါဠိရှိ၏။ ထိုတွင်
အိမ်တစ်လုံး၏ခေါင်မိုးမှ ကြက်သည် ပျံတက်၍ အခြားအိမ်တစ်လုံး၏ ခေါင်မိုးသို့ကျ၏။ ဤအကွာအဝေးကို
"ကုက္ကုဋ္ဌသမ္ပဒ"ဟု ဆို၏။ ဝိဂြိုဟ်ကိုကား ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်းပင် သိလေ။ နှစ်ပါးသောအပြားအားဖြင့်
ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားရှိသောရွာသည်လည်း အလွန်နီးသည်ဖြစ်၍ (ရွာ၏) ဥပစာကို မရနိုင်။ မိုးသောက်လင်းသောအခါ
ရွာတစ်ရာမှ တွန်သောကြက်သံသည် အခြားမဲ့ရာမှ ကြားရ၏။ ထိုသို့သဘောရှိသောရွာတို့ဖြင့်ပြည့်နေသော နိုင်ငံ၌
တစ်ရွာခြားတိုင်း တစ်ရွာခြားတိုင်း ပါစိတ်ဟု အဋ္ဌကထာ၌ ဆိုထား၏။ ထိုသို့ဆိုသော်လည်း "တစ်ရွာခြားတိုင်း တစ်ရွာခြားတိုင်း
ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏"ဟု မိန့်တော်မူခြင်းကြောင့် အကယ်၍လည်း တစ်တောင်မျှခြား သောရွာသည်ရှိအံ့
၎င်းရွာမှလူတို့ထားသောဥပစာကို ကျော်လွန်သော် အာပတ်သင့်သည်သာ။

ထိုတွင် ဤကား အာပတ်အဆုံးအဖြတ်တည်း.. တိုင်ပင်သောအခါ အကယ်၍ နှစ်ဦးလုံးသည်လည်း
ဘိက္ခုနီမကျောင်း၌ဖြစ်စေ ရွာတွင်းကျောင်း၌ဖြစ်စေ ဆွမ်းစားဇရပ်၌ဖြစ်စေ တိတ္ထိကျောင်း၌ဖြစ်စေ ရပ်၍ တိုင်ပင်ကြ၏။
အာပတ်မသင့်၊ အပ်စပ်သောမြေဖြစ်သောကြောင့်ပါတဲ့။ ထို့ကြောင့် ဤတွင်

၇၃။။ တိုင်ပင်ခြင်းကြောင့် ဒုက္ကဋ္ဌအာပတ်ကို မဆိုကုန်။ သွားသောရဟန်းအား ဝတ္ထုရှိသည့်အတိုင်းပင် (ပါစိတ်)။
အကယ်၍ ရွာတွင်ရှိဘိက္ခုနီကျောင်းတံခါး၌ဖြစ်စေ ရထားလမ်း လမ်းလေးခွ ဆင်တင်းကုတ်စသည့် တစ်နေရာရာ၌
တိုင်ပင်ကုန်၏။ ရဟန်းအား ဒုက္ကဋ္ဌအာပတ်သင့်၏။ ဤသို့တိုင်ပင်၍ ရွာမှ ထွက်ကုန်၏။ ထွက်ခြင်း၌ အာပတ်မသင့်၊
အခြားမဲ့ရွာ၏ဥပစာသို့သက်ရောက်သော် ရဟန်းအား ပါစိတ်သင့်၏။ ထိုတွင်လည်း ပထမခြေလှမ်း၌ ဒုက္ကဋ္ဌ၊ ဒုတိယခြေလှမ်း၌
ပါစိတ်ဟု မဟာပစ္စရိသို့ဆိုထား၏။ ရွာမှထွက်၍ အခြားမဲ့ရွာ၏ဥပစာသို့မသက်ရောက်သေးမီ တိုင်ပင်ပါသော်လည်း ရဟန်းအား
ဒုက္ကဋ္ဌသင့်၏။ အခြားမဲ့ရွာ၏ဥပစာသို့သက်ရောက်သော် ရှေးနည်းအတိုင်းပင် အာပတ်သင့်၏။ အကယ်၍ ဝေးစွာသွားလိုကုန်အံ့
ဥပစာသို့သက်ရောက်တိုင်း သက်ရောက်တိုင်း ဥပစာအရေအတွက်ဖြင့် အာပတ်သင့်၏။ ထိုထိုရွာကို လွန်ရာအခါ၌ကား
အာပတ်မသင့်။ အကယ်၍ ဘိက္ခုနီသည် ဤမည်သောရွာသို့ သွားအံ့ဟု ကျောင်းမှ ထွက်လာ၏။ ရဟန်းကလည်း
ထို(ဘိက္ခုနီမသွားမည့်)ရွာသို့ ရည်ရွယ်၍ ဤမည်သောရွာသို့သွားအံ့ဟု ကျောင်းမှ ထွက်၏။ ထိုနှစ်ဦးတို့သည် ရွာတံခါး၌ ဆုံ၍
အရှင်ဘုရားတို့ အဘယ်သို့ သွားကြမည်နည်း။ (ဤမည်သောရွာသို့သွားမည်)။ သင်တို့သည် အဘယ်အရပ်သို့
သွားကြမည်နည်း။ တပည့်တော်တို့သည်လည်း ထိုအရပ်သို့သာသွားကြမည်ဟု ဆို၍ လာလော့ ယခုသွားကြစို့ဟု တိုင်ပင်၍
သွားကုန်၏။ အာပတ်မသင့်။ အဘယ်ကြောင့်နည်း ရှေး၌ပင် သွားအံ့ဟု (နလုံးသွင်း၍) ထွက်လာသောကြောင့်ဟု မဟာပစ္စရိသို့
ဆိုထား၏။ ထိုစကားသည် ပါဠိနှင့်မညီ ကြွင်းသောအဋ္ဌကထာတို့နှင့်မညီမညီ။

ယူဇနာခွဲတိုင်း ယူဇနာခွဲတိုင်းဟူသည် တစ်ခုစီသော ယူဇနာဝက်ကို လွန်သောရဟန်းအား ယခုအခါ၌ လွန်အံ့ဟု
ပထမခြေ၌ ဒုက္ကဋ္ဌ၊ ဒုတိယခြေ၌ ပါစိတ်။ ဤနည်း၌ လွန်ခြင်း၌ အာပတ်၊ သက်ရောက်ခြင်း၌
အာပတ်မသင့်(ယူဇနာဝက်အတွင်း၌အာပတ်မသင့်သေး၊ ယူဇနာဝက်ကိုလွန်သော အာပတ်)။

=====

၁၈၄။ တိုင်ပင်ရာ၌ တိုင်ပင်၏ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ တစ်ကြောင်းတည်း အခွန်ရှည်သော
ခရီးကို သွားငြားအံ့၊ အယုတ်သဖြင့် အချိန်အခါကို ကြည့်၍ ရွာတစ်ပါးသို့သော်လည်း သွားငြားအံ့၊
ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

တိုင်ပင်ရာ၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ တစ်ကြောင်းတည်း အခွန်ရှည်သော ခရီးကို သွားငြားအံ့၊
အယုတ် သဖြင့် အချိန်အခါကို ကြည့်၍ ရွာတစ်ပါးသို့သော်လည်း သွားငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ်
သင့်၏။

တိုင်ပင်ရာ၌ မတိုင်ပင်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ တစ်ကြောင်းတည်း အခွန်ရှည်သော ခရီးကို
သွားငြားအံ့၊ အယုတ်သဖြင့် အချိန်အခါကို ကြည့်၍ ရွာတစ်ပါးသို့သော်လည်း သွားငြားအံ့၊
ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ရဟန်းယောက်ျားသည် တိုင်ပင်၏။ ရဟန်းမိန်းမသည် မတိုင်ပင်အံ့။ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
မတိုင်ပင်ရာ၌ တိုင်ပင်၏ဟု အမှတ်ရှိအံ့။ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ မတိုင်ပင်ရာ၌ ယုံမှားရှိအံ့။
ဒုက္ကဋ် အာပတ် သင့်၏။ မတိုင်ပင်ရာ၌ မတိုင်ပင်ဟု အမှတ်ရှိအံ့။ အာပတ် မသင့်။
၁၈၅။ အချိန်အခါ၌ (သွားအံ့)။ မတိုင်ပင်မှု၌ သွားအံ့။ ရဟန်းမိန်းမသည် တိုင်ပင်၏။
ရဟန်းယောက်ျားသည် မတိုင်ပင်အံ့။ ချိန်းဆိုမှု ချွတ်ယွင်း၍ သွားကုန်အံ့။ ဘေးရန်တို့ကြောင့်
သွားအံ့။ အာပတ် မသင့်။ ရူးသော ရဟန်း၊ အစလက်ဦးလွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း
အာပတ် မသင့်။
သတ္တမ သံဝိဇာနသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၁၈၄။ ရဟန်းယောက်ျားသည် တိုင်ပင်၏ဟူသည် မြို့တံခါး၌သော်၎င်း လမ်း၌သော်၎င်း ဘိက္ခုနီကိုမြင်၍
ဤမည်သောရွာသို့ ရောက်ဘူးကြသလောဟု မေး၏။ အရှင်ဘုရား မရောက်ဘူးပါ။ လာ သွားကြစို့ဟုဖြစ်စေ ငါသည်
မနက်ဖြန်သွားအံ့ သင်လည်းလိုက်ခဲ့ဟုဖြစ်စေ ဆို၏။ ရဟန်းမိန်းမသည် မတိုင်ပင်အံ့ဟူသည် အခြားရွာရှိစေတီကိုရှိခိုးရန်
ရွာမှထွက်လာသောရဟန်းကို မြင်၍ အရှင်ဘုရား အဘယ်သို့သွားကြမည်နည်းဟု မေး၏။ ဤမည်သောရွာသို့
စေတီရှိခိုးရန်(သွားမလို့)။ အရှင်ဘုရား တပည့်တော်လည်းလိုက်ပါမည်ဟု ဤသို့ ဘိက္ခုနီကသာ တိုင်ပင်အံ့ ရဟန်းက
မတိုင်ပင်အံ့။

၁၈၅။ မတိုင်ပင်မှု၌ သွားအံ့ဟူသည်၎ "ဆွမ်းမစားမီသွားကြအံ့"ဟု ဆို၍ ဆွမ်းစားပြီးသွားကုန်အံ့။ "ယနေ့သွားအံ့"ဟု ဆို၍
နက်ဖြန်၌ သွားကုန်အံ့။ ဤသို့

၇၄။ ကာလအချိန်းအချက်လွဲရာ၌သာ အာပတ်မသင့်။ တံခါးလွဲရာ လမ်းလွဲရာ၌ အာပတ်သင့်သည်သာ။

ဘေးရန်တို့ကြောင့်

သွားအံ့ဟူသည် ဇနပုဒ်နေသူတို့သည် တိုင်းပြည်ပျက်၍ လှည်းတည်းဟူသောစက်သို့
ရောက်ကာလှည့်လည်နေကုန်၏(လှည်းတို့ဖြင့်ထွက်ပြေးကြချိန်)။ ဤသို့သဘောရှိသောဘေးရန်တို့၌ အာပတ်မသင့်။
အကြွင်းကား ထင်ရှားပြီ။

ကိုယ်ကြောင့်၎င်း ကိုယ်နှုတ်ကြောင့်၎င်း ကိုယ်စိတ်ကြောင့်၎င်း ကိုယ်နှုတ်စိတ်ကြောင့်၎င်းအားဖြင့်
လေးပါးသောအကြောင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်၏။ ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏။ သညာဖြင့်မလွတ်၊ စိတ်မပါဘဲသင့်၏။
ပညတ်တော်ကြောင့်သင့်၏။ ကာယကံ ဝစီကံဖြစ်၏။ စိတ်သုံးပါး ဝေဒနာသုံးပါးဖြင့်သင့်၏။

၇.ခုမြောက် သံဝိဇာနသိက္ခာပုဒ်(အဋ္ဌကထာ)အဖွင့် ပြီး၏။

၃-ဩဝါဒဝဂ် ၈-နာဝါဘိရဟနသိက္ခာပုဒ်

၁၈၆။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏
အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့သည်
ရဟန်းမိန်းမတို့နှင့်အတူ တိုင်ပင်ညီညွတ်၍ လှေတစ်စင်းတည်းကို စီးကုန်၏။
လူတို့က "ငါတို့သည် မယားနှင့်အတူတကွ လှေဖြင့် ကစားကုန်ဘိသကဲ့သို့၊ ဤအတူပင်လျှင်
သာကီဝင်မင်းသား ဘုရားအနွယ်တော်ဖြစ်ကုန်သော ဤရဟန်းတို့သည် ရဟန်းမိန်းမတို့နှင့်အတူ
တိုင်ပင် ညီညွတ်၍ လှေဖြင့် ကစားကုန်၏"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ
ပြောဆိုကြကုန်၏။

ရဟန်းတို့သည် ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြသော ထိုလူတို့၏ စကားကို
ကြားကြသည်သာ တည်း။ အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့်
ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် ရဟန်းမိန်းမတို့နှင့် အတူ တိုင်ပင်ညီညွတ်၍ တစ်စင်းတည်းသော လှေကို
စီးကုန်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။

"ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ရဟန်းမိန်းမတို့နှင့် အတူ တိုင်ပင်ညီညွတ်၍ တစ်စင်းတည်းသော
လှေကို စီးကုန်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။

မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ)

အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ အဘယ့်ကြောင့် သင်တို့သည် ရဟန်းမိန်းမတို့နှင့်အတူ

တိုင်ပင်ညီညွတ်၍ တစ်စင်းတည်း သော လှေကို စီးကုန်ဘိသနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ)
အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ ဤ (သင်တို့ပြုမိသော အမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော
သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။
ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။
(က) "အကြင်ရဟန်းသည် ရဟန်းမိန်းမနှင့်အတူ တိုင်ပင်ညီညွတ်၍ အထက်သို့ ဆန်တက်
သည်လည်းဖြစ်သော အောက်သို့ စုန်ဆင်းသည်လည်းဖြစ်သော တစ်စင်း တည်းသော လှေကို
စီးငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။
ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူ၏။
၁၈၇။ တစ်ရံရောအခါ များစွာသော ရဟန်းယောက်ျား ရဟန်းမိန်းမတို့သည်
သာကေတမြို့မှ သာဝတ္ထိပြည်သို့ အခွန်ရှည်သော ခရီးသို့ သွားကုန်၏။ လမ်းခရီးအကြား၌
မြစ်ကို ကူးရ၏။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းမိန်းမတို့သည် ထိုရဟန်းယောက်ျားတို့ကို
"အကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း အသျှင်ဘုရားတို့နှင့်အတူ ကူးကုန်အံ့"ဟု ဆိုကုန်၏။ နှမတို့
ရဟန်းမိန်းမနှင့်အတူ တိုင်ပင်ညီညွတ်၍ တစ်စင်းတည်းသော လှေကို စီးခြင်းငှါ မအပ်ချေ။
သင်တို့သော်လည်း ရှေးဦးစွာ ကူးကုန်လော့၊ ငါတို့သော်လည်း ကူးကုန်အံ့ဟု (ဆိုကုန်၏)။
အသျှင်ဘုရား အသျှင်တို့သည် ယောက်ျားမြတ်တို့ပါတည်း၊ အသျှင်တို့သည်သာလျှင်
ရှေးဦးစွာ ကူးကုန်လော့ဟု (ဆိုကုန်၏)။ ထိုအခါ နောက်မှကူးကုန်သော ထိုရဟန်းမိန်းမတို့အား
ခိုးသူတို့သည် လုလည်း လုယက်ကုန်၏။ ဖျက်လည်း ဖျက်ဆီးကုန်၏။
ထိုအခါ ထိုရဟန်းမိန်းမတို့သည် သာဝတ္ထိပြည်သို့ သွား၍ ရဟန်းမိန်းမတို့အား
ဤအကြောင်းကို ပြောကြားကုန်၏။ ရဟန်းမိန်းမတို့သည် ရဟန်းယောက်ျားတို့အား
ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကုန်၏။ ရဟန်းယောက်ျားတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား
ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကြကုန်၏။
ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအကြောင်းအရာကြောင့် တရားစကားကို ဟောတော်မူ၍
ရဟန်း တို့ကို "ရဟန်းတို့ မြစ်ကို ဖီလာကန်လန်ဖြတ်၍ ကူးသည်ရှိသော် ရဟန်းမိန်းမနှင့်အတူ
တိုင်ပင် ညီညွတ်၍ တစ်စင်းတည်းသော လှေကို စီးခြင်းငှါ ခွင့်ပြုတော်မူ၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။
ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။
၇၇။ ၂၈- (ခ) ၁၈၈။ "အကြင်ရဟန်းသည် ရဟန်းမိန်းမနှင့်အတူ တိုင်ပင်ညီညွတ်၍ ဖီလာ
'ကန်လန်' ဖြတ်ကူးခြင်းကို ကြဉ်၍ အထက်သို့ ဆန်တက်သည်လည်းဖြစ်သော အောက်သို့
စုန်ဆင်းသည်လည်း ဖြစ်သော တစ်စင်းတည်းသော လှေကို စီးငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား)
ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၃-ဩဝါဒဝဂ် ၈-နာဝါဘိရဟနသိက္ခာပုဒ်

၁၈၈။ ၈.ခုမြောက်သိက္ခာပုဒ်၌ တိုင်ပင်ညီညွတ်၍ဟူသည် လောက၏သာယာအပ်သောမိတ်ဆွေဖွဲ့သာအားဖြင့်
ကစားခြင်းကိုရှေးရှုကာ တိုင်ပင်၍။ အထက်သို့ ဆန်တက်သည်လည်းဖြစ်သောဟူသည် အထက် မြစ်ရေဆန်သို့ သွားသော။
အထက်သို့ဆန်သောလှေဖြင့် ကစားသူကို "အထက်သို့ ဆန်တက်သည်.. လှေကို စီးငြားအံ့"ဟု ဆိုအပ်၏။ ထို့ကြောင့်
သိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၌ အနက်ကိုသာ ပြခြင်းငှာ "အထက်အညာသို့ ဆန်တက်သော လှေဖြင့်"ဟု ဆိုထား၏။ အောက်သို့
စုန်ဆင်းသည်ဟူသည် အောက်ရေအလျင်သို့သွားသော။ အောက်သို့သွားသောလှေကိုစီးသူကို အောက်သို့
စုန်ဆင်းသည်.. လှေကို စီးငြားအံ့ဟုဆိုပြီ။ ထိုတွင် ဆိတ်ကမ်းကို ကောင်းစွာပြည့်စုံစေခြင်းငှာ အောက်သို့၎င်း
အထက်သို့၎င်းဆောင်ရာ၌ (ဆိပ်ကမ်းကောင်းကပ်နိုင်အောင် လှေကို
မြစ်၏အထက်အောက်ရွေ့ရာ၌=ဆိပ်ကမ်းကောင်းရွေးရာ၌) အာပတ်မသင့်။ ဖီလာ
'ကန်လန်' ဖြတ်ကူးခြင်းကိုဟူသည် ဒုတိယာဝိဘတ်အနက်၌ ပဉ္စမိဝိဘတ်သက်ထားခြင်းတည်း('ကို'ဟုအနက်ပေးပါ)။

၈-နာဝါဘိရဟနသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၁၈၉။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို

"ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။

ရဟန်းမိန်းမ မည်သည် ဥဘတောသံဃာ၌ ပဉ္စင်းဖြစ်သော ရဟန်းမိန်းမတည်း။
အတူဟူသည် တစ်ပေါင်းတည်း။
တိုင်ပင်ညီညွတ်၍ဟူသည် "နမ စီးကုန်အံ့၊ အသျှင်ဘုရား စီးကုန်အံ့။ အသျှင်ဘုရား
စီးကုန်အံ့၊ နမ စီးကုန်အံ့။ ယနေ့သော်လည်းကောင်း၊ နက်ဖြန်သော်လည်းကောင်း၊
သန်ဘက်သော်လည်းကောင်း စီးကုန်အံ့"ဟု တိုင်ပင်အံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
ရဟန်းမိန်းမစီးရာ၌ ရဟန်းယောက်ျား စီးအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
ရဟန်းယောက်ျားစီးရာ၌ ရဟန်းမိန်းမ စီးအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ နှစ်ဦးလုံးသော်လည်း
စီးကုန်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
အထက်သို့ ဆန်တက်သောဟူသည် အထက်အညာသို့ ဆန်တက်သော လေ့ဖြင့်။
အောက်သို့ စုန်ဆင်းသောဟူသည် အောက်အကြေသို့ စုန်ဆင်းသော လေ့ဖြင့်။
ဖိလာကန့်လန့် ကူးခြင်းကို ကြည့်၍ဟူသည် ဖိလာ 'ကန့်လန့်' မြစ်ကို ကူးခြင်းကို ကြည့်၍။
ကြက်ပျံတစ်ကျဝေးသော ရွာ၌ ရွာတစ်ပါးတိုင်း ရွာတစ်ပါးတိုင်း ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
ရွာမဟုတ် သော တော၌ ယူဇနာခွဲတိုင်း ယူဇနာခွဲတိုင်း ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
၁၉၀။ တိုင်ပင်ရာ၌ တိုင်ပင်၏ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ဖိလာကန့်လန့် ဖြတ်ကူးခြင်းကို
ကြည့်၍ အထက်သို့ ဆန်တက်သည်လည်း ဖြစ်သော အောက်သို့ စုန်ဆင်းသည်လည်း ဖြစ်သော
တစ်စင်းတည်း သော လှေကို စီးငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
တိုင်ပင်ရာ၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ ဖိလာကန့်လန့်ဖြတ်ကူးခြင်းကို ကြည့်၍ အထက်သို့
ဆန်တက် သည်လည်း ဖြစ်သော အောက်သို့ စုန်ဆင်းသည်လည်း ဖြစ်သော တစ်စင်းတည်းသော
လှေကို စီးငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
တိုင်ပင်ရာ၌ မတိုင်ပင်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ဖိလာကန့်လန့် ဖြတ်ကူးခြင်းကို ကြည့်၍
အထက်သို့ ဆန်တက်သည်လည်းဖြစ်သော အောက်သို့ စုန်ဆင်းသည်လည်းဖြစ်သော
တစ်စင်းတည်းသော လှေကို စီးငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
ရဟန်းယောက်ျားသည် တိုင်ပင်၏၊ ရဟန်းမိန်းမသည် မတိုင်ပင်အံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
မတိုင်ပင်ရာ၌ တိုင်ပင်၏ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ မတိုင်ပင်ရာ၌ ယုံမှားရှိအံ့၊
ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ မတိုင်ပင်ရာ၌ မတိုင်ပင်ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ အာပတ် မသင့်။
၁၉၁။ မြစ်ကို ဖိလာ 'ကန့်လန့်' ဖြတ်ကူးခြင်းဖြင့် ကူးအံ့၊ မတိုင်ပင်မှု၍ စီးကုန်အံ့၊
ရဟန်းမိန်းမ သည် တိုင်ပင်၏၊ ရဟန်းယောက်ျားကား မတိုင်ပင်အံ့၊ ချိန်းဆိုခြင်း ချွတ်ယွင်းသဖြင့်
စီးကုန်အံ့၊ ဘေးရန် ရှိ၍ စီးအံ့၊ အာပတ် မသင့်။ ရူးသော ရဟန်း၊ အစလက်ဦးလွန်ကျူးသော
ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။
အဋ္ဌမ နာဝါဘိရုဟနသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၁၈၉။ ရွာတစ်ပါးတိုင်း ရွာတစ်ပါးတိုင်းဟူသည်၌ အကြင်မြစ်၏တစ်ခုသောကမ်းသည်
ကြက်တို့သွားနိုင်လောက်ရာရွာတို့ဖြင့် အကြားမရှိသည် ဖြစ်၏။ ကမ်းတစ်ဘက်သည် ရွာမရှိသောတောသည် ဖြစ်၏။
ထိုမြစ်၏ရွာရှိသောကမ်းဖြင့်သွားသောအခါ ရွားအရေအတွက်အားဖြင့် ပါစိတ်တို့သင့်၏။ ရွာမရှိသောကမ်းဖြင့် သွားသောအခါ
ယူဇနာဝက်အရေအတွက်အားဖြင့် (ပါစိတ်အာပတ်တို့သင့်၏)။ မြစ်သည် ယူဇနာဝက်ကျယ်ရာ
ထိုမြစ်၏အလယ်ဖြင့်သွားသော်လည်း ယူဇနာဝက်အရေအတွက်ဖြင့် ပါစိတ်တို့ သင့်ကုန်၏။ (၁၉၁။) မြစ်ကို ဖိလာ 'ကန့်လန့်'
ဖြတ်ကူးခြင်းဖြင့် ကူးအံ့ဟူသည်၌ သက်သက် မြစ်၌ သာမဟုတ်၊ ရဟန်းသည်
မဟာတိတ္ထဆိပ်ကမ်း(မဂဓတိုင်းရှိရွာတစ်ရွာ၏ဆိပ်ကမ်း)မှ တာမလိတ္တိဆိပ်ကမ်း (=အသောကမင်းကြီး ဗောဓိပင်ကို
သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ပို့ဆောင်သည့်ဆိပ်ကမ်း) သို့သော်၎င်း သုဝဏ္ဏဘူမိသို့သော်၎င်း သွား၏။ ထိုရဟန်းအား အာပတ်မသင့်။
အလုံးစုံသောအဋ္ဌကထာတို့၌ မြစ်၌သာ အာပတ်ကို စိစစ်ထား၏။ သမုဒ္ဒရာ၌ (စိစစ်မထား)။

၇၅။ ၁၉၁။ ချိန်းဆိုခြင်း ချွတ်ယွင်းသဖြင့် စီးကုန်အံ့ဟူသည်၌လည်း ကာလချိန်းဆိုခြင်းချွတ်ယွင်းမှသာ အာပတ်မသင့်၊
ဆိပ်ကမ်းချွတ်ယွင်းခြင်းကြောင့်သော်၎င်း လှေ၏အချိန်းအချက်လွဲခြင်းကြောင့်သော်၎င်း တိုင်ပင်၍ သွားသောရဟန်းအား
အာပတ်သင့်သည်သာ။ အကြွင်းကား ဖြစ်ကြောင်းစသည်နှင့်တကွ ပထမသိက္ခာပုဒ်နှင့်တူသည်သာတည်း။
အဋ္ဌမ နာဝါဘိရုဟနသိက္ခာပုဒ် (အဋ္ဌကထာ) အဖွင့် ပြီး၏။

=====

၃-ဩဝါဒဝဂ် ၉-ပရိပါစိတသိက္ခာပုဒ်

၁၉၂။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့အား အစာကျွေးရာ ဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ ထုလ'နန္ဒာရဟန်းမိန်းမသည် တစ်ဦးသော အမျိုး၏ အိမ်သို့ ကပ်ရောက်သော ဆရာဖြစ်၍ အမြဲဆွမ်းခံ (ဆွမ်းစား) လေ့ရှိ၏။ ထိုသူကြွယ်သည် လည်း မထေရ်ဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့ကို ပင့်ဖိတ်ထားကုန်၏။

ထိုအခါ ထုလ'နန္ဒာရဟန်းမိန်းမသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူပြီးလျှင် ထိုအမျိုးအိမ်သို့ ချဉ်းကပ်ပြီး၍ ထိုသူကြွယ်ကို- "သူကြွယ် ဤများစွာသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်တို့ကို အဘယ်အကျိုးငှါ စီရင်ထားသနည်း"ဟု မေး၏။

အသျှင်မ အကျွန်ုပ်သည် မထေရ်ကြီးတို့ကို ပင့်ဖိတ်ထားပါ၏ဟု (လျှောက်၏)။ သူကြွယ် ထိုမထေရ်ကြီးတို့ဟူသည် အဘယ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့နည်းဟု (မေးပြန်ရာ) - အသျှင်သာရိပုတြာ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန် အသျှင်မဟာကစ္ဆည်း အသျှင်မဟာကောဠိက အသျှင် မဟာကပ္ပိန အသျှင်မဟာစုန္ဒ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ အသျှင်ရေဝတ အသျှင်ဥပါလိ အသျှင်အာနန္ဒာ အသျှင် ရာဟုလာတို့တည်းဟု (လျှောက်၏)။

သူကြွယ် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတို့သည် ထင်ရှားတည်ရှိပါကုန်လျက် အဘယ့်ကြောင့် သင်သည် ရဟန်းငယ်တို့ကို ပင့်ဖိတ်ဘိသနည်းဟု (ဆိုပြန်ရာ) -

အသျှင်မ သင်၏ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတို့ဟူသည် အဘယ်တို့နည်းဟု (မေးလျှောက်၏)။

သူကြွယ် အသျှင်ဒေဝဒတ် အသျှင်ကောကာလိက အသျှင်ကဋမောဒကတိဿက အသျှင်ခဏ္ဍဒေဝိပုတ္တ အသျှင်သမုဒ္ဒဒတ္တတို့တည်းဟု (ဆို၏)။

ထုလ'နန္ဒာရဟန်းမိန်းမ၏ ဤစကားသည် မပြီးဆုံးမီ ထိုမထေရ်ကြီး ရဟန်းတို့သည် ဝင်လာကုန်၏။ သူကြွယ် သင်ပင့်ဖိတ်ထားသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ရဟန္တာကြီးတို့ မှန်ကြပါ၏ဟု (ဆိုပြန်ရာ) -

"သင်သည် ယခုပင်လျှင် အသျှင်တို့ကို ရဟန်းငယ်ပြု၍ ယခုတစ်ဖန် ရဟန္တာကြီးတို့ဟု ဆိုပြန်၏"ဟု (ပြောဆိုလျက်) ထုလ'နန္ဒာကို အိမ်မှ နှင်ထုတ်၏။ နိစ္စဘတ်ဆွမ်းဝတ်ကိုလည်း ဖြတ်၏။

အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် ဒေဝဒတ်သည် ရဟန်းမိန်းမ တိုက်တွန်း စီရင် အပ်သော ဆွမ်းကို သိလျက် သုံးဆောင်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြု ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။ "ဒေဝဒတ် သင်သည် ရဟန်းမိန်းမ တိုက်တွန်း စီရင်အပ်သော ဆွမ်းကို သိလျက် သုံးဆောင်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။ မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ)

အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား အဘယ့်ကြောင့် သင်သည် ရဟန်းမိန်းမ တိုက်တွန်း စီရင်အပ်သော ဆွမ်းကို သိလျက် သုံးဆောင်ဘိသနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား ဤ (သင်ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညို သေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

(က) "အကြင်ရဟန်းသည် ရဟန်းမိန်းမတို့ တိုက်တွန်း စီရင်အပ်သော ဆွမ်းကို သိလျက် သုံးဆောင်ငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူ၏။

၁၉၃။ တစ်ရံရောအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်မှ ရဟန်းပြု၍ အဆွေအမျိုးတို့ထံသို့ သွား၏။ လူတို့သည် "အသျှင်ကောင်းသည် ကြာမြင့်မှ <ကလာ၏"ဟု (နလုံးသွင်း၍) ရိုသေစွာ ဆွမ်းကိုစီရင်ကုန်၏။ ထိုအမျိုး၏ အိမ်သို့ ကပ်ရောက်သော

ရဟန်းမိန်းမသည် ထိုလူတို့ကို "ဒါယကာတို့ အသျှင်အား ဆွမ်းကို ပေးလှူကြကုန်လော့"ဟု ဆို၏။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် "ရဟန်းမိန်းမ တိုက်တွန်း စီရင်အပ်သော ဆွမ်းကို သိလျက် သုံးဆောင်ခြင်းကို မြတ်စွာဘုရားသည် ပယ်တော်မူ၏"ဟု တွေးတောမူ 'သံသယကုက္ကစ္စ' ရှိသည်ဖြစ်၍ မခံယူ ဆွမ်းခံသွားခြင်းငှါလည်း မတတ်နိုင်ချေ။ ဆွမ်းပြတ်လေ၏ 'ဆွမ်းမစားရ'။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် ကျောင်းအရံသို့ သွား၍ ရဟန်းတို့အား ဤအကြောင်းကို ပြောကြား၏။ ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကြကုန်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအကြောင်းအရာကြောင့် တရားစကားကို ဟောကြားတော်မူ၍ ရဟန်းတို့ကို "ရဟ

န်းတို့ ရှေး၌ လူတို့စီမံအပ်ပြီးသည် ရှိသော် ရဟန်းမိန်းမ စီရင်အပ်သော ဆွမ်းကို သိလျက် သုံးဆောင်ခြင်းငှါ ခွင့်ပြုတော်မူ၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။
ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၇၈။ ၂၉- (ခ) ၁၉၄။ "အကြင်ရဟန်းသည် (ရဟန်းမိန်းမ စီရင်သည်မှ) ရှေး၌ လူတို့ စီရင်အပ်သော ဆွမ်းကို ကြည့်၍ ရဟန်းမိန်းမ စီရင်အပ်သော ဆွမ်းကို သိလျက် သုံးဆောင်ခြင်းအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါမိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၉-ပရိပိတသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၁၉၅။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို "ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။

သိ၏ မည်သည် ကိုယ်တိုင်သော်လည်း သိ၏။ သူတစ်ပါးတို့ကသော်လည်း ထိုရဟန်းအား ပြော ကြားကုန်၏။ ထိုရဟန်းမိန်းမကသော်လည်း ပြောကြား၏။

ရဟန်းမိန်းမ မည်သည် ဥဘတောသံယာ၌ ပဉ္စင်းဖြစ်သော ရဟန်းမိန်းမတည်း။

စီရင်၏ မည်သည် ရှေး၌ မလှူလိုကုန်သော မပြုလိုကုန်သော သူတို့အား အသျှင်သည် နိကာယ် ငါးပါးကို ဆောင်၏။ အသျှင်သည် ဗဟုသုတ ရှိ၏။ အသျှင်သည် သုတ္တန်ကို ဆောင်နိုင်၏။ အသျှင်သည် ဝိနည်းကို ဆောင်၏။ အသျှင်သည် တရားဟောပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ အသျှင်အား ပေးလှူကုန်လော့၊ အသျှင်အား ပြုစုကုန်လော့ဟု (ဆို၏)။ ဤကား စီမံသည် မည်၏။

ဆွမ်း မည်သည် ဘောဇဉ်ငါးပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါးသော ဘောဇဉ်တည်း။

ရှေး၌ လူတို့စီရင်အပ်သော ဆွမ်းကို ကြည့်၍ဟူသည် လူတို့ စီရင်သော ဆွမ်းကို ထား၍။

လူတို့စီရင်သည် မည်သည် ဆွေမျိုးတို့သော်လည်းကောင်း၊

ဖိတ်မန်သောသူတို့သော်လည်းကောင်း၊ **ပကတိစီရင်သော** သူတို့သော်လည်းကောင်း ဖြစ်ကုန်၏။

၁၉၆။ ရှေး၌ လူတို့စီရင်အပ်သော ဆွမ်းကို ကြည့်၍ သုံးဆောင်အံ့ဟု အကယ်၍ ခံယူအံ့၊

ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ မျိုတိုင်း မျိုတိုင်း ပါမိတ်အာပတ် သင့်၏။

ရဟန်းမိန်းမ စီရင်သည်၌ စီရင်၏ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ရှေး၌ လူတို့စီရင်သော ဆွမ်းကို ကြည့်၍ သုံးဆောင်အံ့၊ ပါမိတ်အာပတ် သင့်၏။

ရဟန်းမိန်းမ စီရင်သည်၌ ယုံမှားရှိသည် ဖြစ်၍ ရှေး၌ လူတို့စီရင်သော ဆွမ်းကို ကြည့်၍ သုံးဆောင်အံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

ရဟန်းမိန်းမ စီရင်သည်၌ မစီရင်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ရှေး၌ လူတို့စီရင်သော ဆွမ်းကို ကြည့်၍ သုံးဆောင်အံ့၊ အာပတ် မသင့်။

ရှေး၌ လူတို့စီရင်သော ဆွမ်းကို ကြည့်၍ တစ်ဖက်သံယာ၌ ပဉ္စင်းဖြစ်သော ရဟန်းမိန်းမသည် စီရင်သော ဆွမ်းကို သုံးဆောင်အံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

မစီရင်ရာ၌ စီရင်၏ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ မစီရင်ရာ၌ ယုံမှားရှိအံ့၊

ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ မစီရင်ရာ၌ မစီရင်ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ အာပတ် မသင့်။

၁၉၇။ ရှေး၌ လူတို့စီရင်သော ဆွမ်း၌ အာပတ် မသင့်၊ သိက္ခမာန်သည် စီရင်အံ့၊

သာမဏေမသည် စီရင်အံ့၊ အာပတ် မသင့်။ **ဘောဇဉ်ငါးပါးတို့ကို ကြည့်ထား၍ အလုံးစုံသော**

ခဲဖွယ်တို့၌ အာပတ် မသင့်၊ ရူးသော ရဟန်း၊ အစလက်ဦး လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။

နဝမ ပရိပါစိတသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၃-ဩဝါဒဝဂ် ၉-ပရိပါစိတသိက္ခာပုဒ်

၁၉၂။ နဝမသိက္ခာပုဒ်၌ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတို့သည် ထင်ရှားတည်ရှိပါကုန်လျက်ဟူသည် သတ္တမီဝိဘတ်အနက်၌ ဒုတိယာဝိဘတ်သက်ထားခြင်းတည်း။ ရဟန္တာကြီးတို့သည် ထင်ရှားတည်ရှိပါကုန်လျက်ဟု အနက်တည်း။ တစ်နည်းသော်ကား ရဟန္တာကြီးတို့တည်ရှိနေသည်ကို မမြင်ဘဲ ဟု ဤ၌ ပါဠိအကြွင်းကို သိထိုက်၏။ သတ္တမီဝိဘတ်အနက်ကိုယူခြင်း မမြင်ဘဲ ဟူသောပါဠိကြွင်းကိုယူခြင်းမှ တစ်ပါးသောအခြင်းအရာအားဖြင့်ယူသော် အနက်သည် မသင့်။ မပြီးဆုံးမီဟူသည် အဆုံးသို့မရောက်သေးဘဲ အားထုတ်ခြင်း၏၎င်း အဆုံး၏၎င်း အကြား၌ရောက်သောစကား။ ။။ ပြုဆဲဖြစ်၏။ သူကြွယ် သင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ထားသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ရဟန္တာကြီးတို့ မှန်ကြပါ၏ဟူသည် တစ်ဝက်သောမျက်စိဖြင့် ကြည့်သော် မထေရ်တို့ဝင်လာသည်ကိုမြင်၍ ၎င်းတို့ ကြားသည်၏အဖြစ်ကို သိ၍ ဤသို့ဆို၏။

၁၉၄။ ရဟန်းမိန်းမ တိုက်တွန်း စီရင် အပ်သော ဆွမ်းကို သိလျက်ဟူသည် ဘိက္ခုနီစီမံသော၊ ဂုဏ်ကိုပြု၍ဖြစ်စေအပ်သော ရအောင်ပြုအပ်သော(လာဘ်)ဟု အနက်တည်း။ သိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၌ကား ဘိက္ခုနီကို၎င်း သူမစီမံပုံအခြင်းအရာကို၎င်း ပြခြင်းငှာ "ရဟန်းမိန်းမ မည်သည် ဥဘတောသံဃာ၌ ပဉ္စင်းဖြစ်သော ရဟန်းမိန်းမတည်း။ စီရင်၏ မည်သည် ရှေး၌ မလှူလိုကုန်သော မပြုလိုကုန်သော သူတို့အား"ဟု အစရှိသည်ကို ဆိုပြီးရှေး၌ လူတို့စီရင်အပ်သောဟူသည်၌ ရှေး၌ဟူသည် ပထမ။ စီရင်အပ်သောဟူသည် ကောင်းစွာအားထုတ်အပ်သည်ကို ဆို၏။ ၎င်းစကားသည် စီမံသည်ကို ဆိုသောစကားတည်း။ လူတို့သည် အားထုတ်အပ်သော = လူတို့အားထုတ်အပ်သော။ ဘိက္ခုနီစီမံသည်မှ ဦးစွာသာလျှင် လူတို့စီမံအပ်သောဆွမ်း။ ထိုဆွမ်းကိုကြည့်ထား အခြားဆွမ်းကို ဘုဉ်းပေးသောရဟန်းအား အာပတ်သင့်၏။ ထိုဆွမ်းကိုဘုဉ်းပေးသောရဟန်းအား အာပတ်မသင့်ဟု ဆိုလို၏။ သိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၌ ဆွေမျိုး ဖိတ်မံထားသူတို့သည် ရဟန်းအတွက် အာမထုတ်ရသေးသော်လည်း ဆွမ်းကို အနက်အားဖြင့် အားထုတ်ပြီးသည်သာဖြစ်၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ချမ်းသာစွာ (ဆွမ်းကို) ဆောင်စေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ထို့ကြောင့် သဒ္ဓါကို အလေးမထားဘဲ (ဂရုမထားဘဲ) အနက်ကိုသာလျှင် ပြခြင်းငှာ "လူတို့စီရင်သည် မည်သည် ဆွေမျိုးတို့သော်လည်းကောင်း၊ ဖိတ်မန်သောသူတို့သော်လည်းကောင်း"ဟု ဆိုပြီး။

၇၆။ ၁၉၅။ ပကတိစီရင်သောဟူသည် ပင်ကိုယ်အားဖြင့် "မထေရ်အား လှူအံ့"ဟု ထိုရဟန်းအတွက် စီမံထားသည်ဖြစ်၏။ မဟာပစ္စင်္ဂီ၌ "ထိုရဟန်းအား အခြားရဟန်းအား"ဟု မဆိုဘဲ "ရဟန်းတို့အား လှူအံ့"ဟု စီမံထားသည်ဖြစ်၏"ဟု အထူးမမသောအားဖြင့် ဆိုထား၏။

၁၉၇။ ဘောဇဉ်ငါးပါးတို့ကို ကြည့်ထား၍ အလုံးစုံသော ခဲဖွယ်တို့၌ဟူသည် ယာဂု ခဲဖွယ် သစ်သီးကြီးငယ်(အားဖြင့်) အားလုံး၌ ဘိက္ခုနီစီမံသော်လည်း အာပတ်မသင့်။ အကြွင်းကား ထင်ရှားသည်သာ။ ပထမပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်နှင့်ဖြစ်ကြောင်းတူ၍ ကိုယ်စိတ်ကြောင့် ဖြစ်၏၊ ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏၊ သညာဖြင့် လွတ်၏၊ စိတ်ပါမှသင့်၏၊ ပညတ်တော်ကြောင့်သင့်၏၊ ကာယကံဖြစ်၏၊ စိတ်သုံးပါး ဝေဒနာသုံးပါးဖြင့်သင့်၏။

၉.ခုမြောက် ပရိပါစိတသိက္ခာပုဒ်(အဋ္ဌကထာ)အဖွင့် ပြီး၏။

=====

၃-ဩဝါဒဝဂ် ၁၀-ရဟောနိသဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်

၁၉၈။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ အသျှင်ဥဒါယီ၏ မယားဟောင်းသည် ရဟန်းမိန်းမ တို့ထံ၌ ရဟန်းပြု၏။ ထိုရဟန်းမိန်းမသည် အသျှင်ဥဒါယီထံသို့ မပြတ်လာ၏။ အသျှင်ဥဒါယီသည်လည်း ထိုရဟန်းမိန်းမ၏ အထံသို့ မပြတ်သွား၏။ ထိုအခါ အသျှင်ဥဒါယီသည် ထိုရဟန်းမိန်းမနှင့် အတူ တစ်ယောက်ချင်းချင်း ဆိတ်ကွယ်ရာ အရပ်၌ နေထိုင်၏။ အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် အသျှင်ဥဒါယီသည် ရဟန်းမိန်းမနှင့်အတူ တစ်ယောက်ချင်းချင်း ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌ နေထိုင်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။ "ဥဒါယီ သင်သည် ရဟန်းမိန်းမနှင့်အတူ တစ်ယောက်ချင်းချင်း ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌ နေထိုင်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။ မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်၏)။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား အဘယ့်ကြောင့် သင်သည် ရဟန်းမိန်းမနှင့် အတူ တစ်ယောက်ချင်းချင်း ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌ နေထိုင်ဘိသနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား ဤ (သင်ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညို သေးသော သူတို့အား

ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၇၉။ ၃၀-၁၉၉။ "အကြင်ရဟန်းသည် ရဟန်းမိန်းမနှင့် အတူ တစ်ယောက်ချင်းချင်း ဆိတ်ကွယ်ရာ အရပ်၌ နေထိုင်ခြင်းကို ပြုငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၁၀-ရဟောနိသဇ္ဇသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၂၀၀။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို "ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။ ရဟန်းမိန်းမ မည်သည် ဥဘတောသံဃာ၌ ပဉ္စင်းဖြစ်သော ရဟန်းမိန်းမတည်း။ အတူဟူသည် တစ်ပေါင်းတည်း။ တစ်ယောက်ချင်းချင်းဟူသည် ရဟန်းယောက်ျားသည်လည်းကောင်း၊ ရဟန်းမိန်းမသည် လည်းကောင်း ဖြစ်၏။ ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ် မည်သည် မျက်စိဆိတ်ကွယ်ရာအရပ် နားဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်တည်း။

မျက်စိဆိတ်ကွယ်ရာအရပ် မည်သည် မျက်စိကို ဖွင့်သော်လည်းကောင်း၊ မျက်မှောင်ကို ချီသောလည်းကောင်း၊ ဦးခေါင်းကို မော့သော်လည်းကောင်း မြင်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်သော အရပ်တည်း။

နားဆိတ်ကွယ်ရာအရပ် မည်သည် ပကတိသော စကားပြောခြင်းကို ကြားခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်သော အရပ်တည်း။

နေထိုင်ခြင်းကို ပြုငြားအံ့ဟူသည် ရဟန်းမိန်းမသည် ထိုင်နေသော် ရဟန်းယောက်ျားသည် ကပ်၍ ထိုင်နေသော်လည်းကောင်း၊ ကပ်၍ အိပ်သော်လည်းကောင်း ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်းယောက်ျား ထိုင်နေသော် ရဟန်းမိန်းမသည် ကပ်၍ ထိုင်နေသော်လည်းကောင်း၊ ကပ်၍ အိပ်သော်လည်းကောင်း ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ နှစ်ယောက်လုံး ထိုင်နေသော်လည်းကောင်း၊ နှစ်ယောက်လုံး အိပ်နေသော်လည်းကောင်း ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

၂၀၁။ ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌ ဆိတ်ကွယ်၏ဟု အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ တစ်ယောက်ချင်းချင်း ထိုင်နေအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ တစ်ယောက်ချင်းချင်း ထိုင်နေအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌ မဆိတ်ကွယ်ဟု အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ တစ်ယောက်ချင်းချင်း ထိုင်နေအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ မဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌ ဆိတ်ကွယ်ရာဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ မဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ မဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌ မဆိတ်ကွယ်ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ အာပတ် မသင့်။

၂၀၂။ အမှတ်မရှိ သိကြားလိမ္မာသောသူ အဖော်ရှိအံ့၊ ရပ်သော်လည်း မထိုင်အံ့၊ ဆိတ်ကွယ်ခြင်းကို မငဲ့အံ့၊ တစ်ပါးကို အာရုံပြု၍ ထိုင်နေအံ့၊ အာပတ် မသင့်။ ရူးသော ရဟန်း၊ အစလက်ဦး လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။

ဒဿ ရဟောနိသဇ္ဇသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

တတိယ သြဝါဒဝဂ် ပြီး၏။

ထိုသြဝါဒဝဂ်၏ အကျဉ်းချုပ်

သမ္မုတိမရဘဲ ရဟန်းမိန်းမတို့ကို ဆုံးမသော သိက္ခာပုဒ်၊ နေဝင်မှ ဆုံးမသော သိက္ခာပုဒ်၊ ရဟန်းမိန်းမ ကျောင်းသို့သွား၍ ဆုံးမသော သိက္ခာပုဒ်၊ အာမိသကြောင့် ဆုံးမ၏ဟုဆိုသော သိက္ခာပုဒ်၊ ရဟန်းမိန်းမအား သင်္ကန်းပေးသော သိက္ခာပုဒ်၊ ရဟန်း မိန်းမ၏ သင်္ကန်းကို ချုပ်သော သိက္ခာပုဒ်၊ ရဟန်းမိန်းမနှင့် တိုင်ပင်ညီညွတ်၍ ခရီးသွားသော သိက္ခာပုဒ်၊ တိုင်ပင် ညီညွတ်၍ လှေစီးသော သိက္ခာပုဒ်၊ ရဟန်းမိန်းမ စီရင်သော ဆွမ်းကို စားသော သိက္ခာပုဒ်၊ တစ်ယောက်ချင်းချင်း နေထိုင်သော သိက္ခာပုဒ်၊ ထိုသိက္ခာပုဒ်တို့သည် ဆယ်ပါးတို့တည်း။ ဤကားအကျဉ်းချုပ်တည်း။

၃-သြဝါဒဝဂ် ၁၀-ရဟောနိသဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်

၁၉၈။ ၁၀.ခုမြောက်သိက္ခာပုဒ်၌ အလုံးစုံသော ပါဠိ အဆုံးအဖြတ်တို့သည် ဒုတိယအနိယတသိက္ခာပုဒ်၌ ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်းသာ သိထိုက်၏။ ဤသိက္ခာပုဒ်သည် ဒုတိယအနိယတသိက္ခာပုဒ်နှင့်၎င်း အထက်၌(လာလတ္တံ့၌ အစေလကဝဂ်၌) စတုတ္ထ ဥပနန္ဒသိက္ခာပုဒ်နှင့်၎င်း တူသောအပိုင်းအခြားရှိ၏။ အဋ္ဌပ္ပတ္တိအားဖြင့် သီးခြားပညတ်တော်မူ၏။

၁၀-ရဟောနိသဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်(အဋ္ဌကထာ)အဖွင့် ပြီး၏။

သုံးခုမြောက် ဘိက္ခုနီဝဂ်အဖွင့်သည် ပြီး၏။

=====

၄-ဘောဇနဝဂ် ၁-အာဝသထပိဏ္ဍသိက္ခာပုဒ်

၂၀၃။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ္ဍသူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ အသင်းတစ်ခုသည်

(ဧည့်သည်)ဆောင်ထားမင်းကို တည်ခင်းကျွေးမွေးနေ၏။

ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူပြီးလျှင် သာဝတ္ထိ ပြည်သို့ ဆွမ်းခံဝင်သည် ရှိသော် ဆွမ်းမရသောကြောင့် လာလာသမျှ ဧည့်သည်တို့တည်းခိုရန် ဧရပ်သို့သွားကုန်၏။ "အသျှင်ကောင်းတို့သည် ကြာမြင့်မှလည်း ကြွလာကုန်၏"ဟု လူတို့သည် ရိုသေစွာ လုပ်ကျွေးကုန်၏။

ထိုအခါ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် ဒုတိယနေ့၌လည်း။ပ။ တတိယနေ့၌လည်း နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူပြီးလျှင် သာဝတ္ထိပြည်သို့ ဆွမ်းခံဝင်သည် ရှိသော် ဆွမ်းမရသောကြောင့် လာလာသမျှ ဧည့်သည်တို့ တည်းခိုရန် ဧရပ်သို့ သွား၍ သုံးဆောင်ကုန်၏။ ထိုအခါ ဆဗ္ဗဂ္ဂိ ရဟန်းတို့အား "ငါတို့သည် ကျောင်းအရံသို့ ပြန်သွားသဖြင့် အဘယ်အကျိုး ရှိအံ့နည်း၊ နက်ဖြန်လည်း ဤဧရပ်သို့ပင် လာသင့်၏"ဟု အကြံ ဖြစ်၍ ထိုဧရပ်၌ပင် နေတိုင်း နေတိုင်း နေ၍ လာလာသမျှ ဧည့်သည်တို့ တည်းခိုရန် ဧရပ်၌ ဆွမ်းကို သုံးဆောင်ကုန်၏။ တိတ္ထိတို့သည် **ဆုတ်ခွါ ဖဲသွားကုန်၏။**

လူတို့သည်- "အဘယ့်ကြောင့် သာကီဝင်မင်းသား ဘုရားအနွယ်တော် ဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည် နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း နေ၍ လာလာသမျှ ဧည့်သည်တို့ တည်းခိုရန် ဧရပ်၌ ဆွမ်းကို သုံးဆောင် ကုန်ဘိသနည်း၊ ဤရဟန်းတို့ အလိုငါသာလျှင် ဧည့်သည်တို့ တည်းခိုရန် ဧရပ်၌ ဆွမ်းဝတ်တည်ထား သည် မဟုတ်၊ ခပ်သိမ်းသော သူတို့ အလိုငါသာလျှင် ဧည့်သည်တို့ တည်းခိုရန် ဧရပ်၌ ဆွမ်းဝတ် တည်ထား၏"ဟု **ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။** ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့သည် ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြသော ထိုလူတို့၏ စကားကို ကြားကြသည်သာတည်း။ အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့ သည် "အဘယ့်ကြောင့် ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း နေ၍ လာလာသမျှ ဧည့်သည်တို့ တည်းခိုရန် ဧရပ်၌ ဆွမ်းကို သုံးဆောင်ကုန်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။

"ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း နေ၍ လာလာသမျှ ဧည့်သည်တို့တည်းခိုရန် ဧရပ်၌ ဆွမ်းကို သုံးဆောင်ကုန်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။ မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ သင်တို့သည် အဘယ့်ကြောင့် နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း နေ၍ လာလာသမျှ ဧည့်သည်တို့ တည်းခိုရန် ဧရပ်၌ ဆွမ်းကို သုံးဆောင်ကုန်ဘိသနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ ဤ (သင်တို့ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

(က) "တစ်ကြိမ်သာလျှင် လာလာသမျှ ဧည့်သည်တို့တည်းခိုရန် ဧရပ်၌ ဆွမ်းကို သုံးဆောင်အပ်၏။ ထိုတစ်ကြိမ်ထက် အလွန် အကယ်၍ သုံးဆောင်ငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူ၏။

၂၀၄။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် သာဝတ္ထိပြည်သို့ သွားသော် ကောသလတိုင်း ဇနပုဒ်၌ လာလာသမျှ ဧည့်သည်တို့ တည်းခိုရန် ဧရပ်တစ်ခုသို့ ချဉ်းကပ်၏။ "မထေရ်သည် ကြာမြင့်မှလည်း လာ၏"ဟု လူတို့သည် ရိုသေစွာ လုပ်ကျွေးကုန်၏။ ထိုအခါ ဆွမ်းစားပြီးသော အသျှင်သာရိပုတြာအား ကြမ်းတမ်းသော အနာရောဂါ၌ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ လာလာသမျှ ဧည့်သည်တို့ တည်းခိုရန်ဖြစ်သော ထိုဧရပ်မှ ဖဲသွားခြင်းငှါ မတတ်နိုင်။

ထိုအခါ ထိုလူတို့သည် ဒုတိယနေ့၌လည်း အသျှင်သာရိပုတြာအား "အသျှင်ဘုရား သုံးဆောင် တော်မူပါကုန်လော့"ဟု လျှောက်ကုန်၏။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် "နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း နေ၍ လာလာသမျှ ဧည့်သည်တို့ တည်းခိုရန် ဧရပ်၌ ဆွမ်းသုံးဆောင်ခြင်းကို မြတ်စွာဘုရားသည် ပယ်တော်မူသောကြောင့် မအပ်"ဟု တွေးတောမူ **'သံသယကုက္ကုစ္စ'** ရှိသည်ဖြစ်၍ မခံယူသဖြင့်ဆွမ်းပြတ်၏ 'ဆွမ်းမစားရချေ'။

ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် သာဝတ္ထိပြည်သို့ သွား၍ ရဟန်းတို့အား ဤအကြောင်းကို ပြောကြား၏။ ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကြကုန်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့သော အကြောင်းအရာကြောင့် တရားစကားကို ဟောတော်မူ၍ ရဟန်းတို့ကို-

"ရဟန်းတို့ နာဖျားသော ရဟန်းသည် နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း နေ၍ လာလာသမျှ ဧည့်သည်တို့ တည်းခိုရန် ဇရပ်၌ ဆွမ်းကို သုံးဆောင်ခြင်းငှါ ခွင့်ပြုတော်မူ၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၈၀။ ၃၁- (ခ) ၂၀၅။ "မနာမဖျားသော ရဟန်းသည် တစ်ကြိမ်သာလျှင် လာလာသမျှ ဧည့်သည်တို့ တည်းခိုရန်ဇရပ်၌ ဆွမ်းကို သုံးဆောင်အပ်၏။ ထိုတစ်ကြိမ်ထက် အလွန် အကယ်၍ သုံးဆောင်ငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါမိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)၊

၁-အာဝသထပိဏ္ဍသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၂၀၆။ မနာမဖျားသော ရဟန်း မည်သည် ထိုလာလာသမျှ ဧည့်သည်တို့ တည်းခိုရန် **ဇရပ်မှ ဖဲသွားခြင်းငှါ စွမ်းဆောင်နိုင်သော** ရဟန်းတည်း။

နာဖျားသော ရဟန်း မည်သည် ထိုလာလာသမျှ ဧည့်သည်တို့ တည်းခိုရန် ဇရပ်မှ ဖဲသွားခြင်းငှါ **မစွမ်းနိုင်သော** ရဟန်းတည်း။

လာလာသမျှ ဧည့်သည်တို့ တည်းခိုရန် ဇရပ်၌ ဆွမ်း မည်သည် ဘောဇဉ်ငါးပါးတို့တွင် တစ်ပါး ပါးသော ဘောဇဉ်ကို ဇရပ်၌သော်လည်းကောင်း၊ မဏ္ဍပ်၌သော်လည်းကောင်း၊ သစ်ပင်ရင်း၌သော်လည်း ကောင်း၊ လွင်ပြင်၌သော်လည်းကောင်း **မရည်ညွှန်းမှု၍ အလိုရှိတိုင်း** ဝတ်တည်ထားအပ်သော ဆွမ်းတည်း။

မနာမဖျားသော ရဟန်းသည် **တစ်ကြိမ် သုံးဆောင်အပ်၏**။ ထိုတစ်ကြိမ်ထက် အလွန် သုံးဆောင်အံ့ဟု ခံယူအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ မျိုတိုင်း မျိုတိုင်း ပါမိတ်အာပတ် သင့်၏။

၂၀၇။ မနာမဖျားဘဲ မနာမဖျားဟု အမှတ်မရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုတစ်ကြိမ်ထက် အလွန် လာလာသမျှ ဧည့်သည်တို့ တည်းခိုရန် ဇရပ်၌ ဆွမ်းကို သုံးဆောင်အံ့၊ ပါမိတ်အာပတ် သင့်၏။ မနာမဖျားဘဲ ယုံမှားရှိသည် ဖြစ်၍ ထိုတစ်ကြိမ်ထက် အလွန် လာလာသမျှ ဧည့်သည်တို့ တည်းခိုရန် ဇရပ်၌ ဆွမ်းကို သုံးဆောင်အံ့၊ ပါမိတ်အာပတ် သင့်၏။

မနာမဖျားဘဲ နာဖျား၏ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုတစ်ကြိမ်ထက် အလွန် လာလာသမျှ ဧည့်သည်တို့ တည်းခိုရန် ဇရပ်၌ ဆွမ်းကို သုံးဆောင်အံ့၊ ပါမိတ်အာပတ် သင့်၏။ နာဖျားလျက် မနာမဖျားဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ နာဖျားလျက် ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ် အာပတ် သင့်၏။ နာဖျားလျက် နာဖျား၏ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ အာပတ် မသင့်။

၄-ဘောဇနဝဂ် ၁-အာဝသထပိဏ္ဍသိက္ခာပုဒ်

၂၀၃။ ဘောဇနဝဂ်၏ပထမသိက္ခာပုဒ်၌ ဟူသည် **(ဧည့်သည်)ဆောင်ထားမင်း**ဟူသည် ဧည့်သည်ဆောင်၌ ထမင်း၊ ထက်ဝန်းကျင်ကာရံထားသော ခရီးသွား မကျန်းမာသူ ကိုယ်ဝန်ဆောင် ရှင်ရဟန်းတို့အတွက် သင့်လျော်သောညောင်စောင်းအင်းပျဉ် များစွာသောမုခ်ဦး အခန်းများပိုင်းခြားလျက် (တည်းခို)ဇရပ်ကိုပြု၍ ထို၌ ကောင်းမှုကိုအလိုရှိသောကြောင့် ထမင်းကိုတည်ခင်းထားသည်ဖြစ်၏။ ယာဂု ထမင်း ဆေးစသော အလုံးစုံကို ထိုထိုဒါနအတွက် ထား၏ဟု အနက်တည်း။ **နက်ဖြန်လည်း**ဟူသည် နက်ဖြန်လည်း(နောက်တစ်ရက်)။

၇၇။။ **ဆုတ်ခွါ ဖဲသွားကုန်၏**ဟူသည် ပြန်သွားကုန်၏။ **လူတို့သည်.. ကဲ့ရဲ့ကုန်၏**ဟူသည် တိတ္ထိတို့ကို မမြင်ကုန်သော် "တိတ္ထိတို့အဘယ်သို့သွားကြသနည်း၊ ဤသူတို့ကို မြင်၍ ဖဲသွားကုန်၏"ဟု ကြား၍ ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ **'သံသယကုက္ကုဇ္ဈ'**

ရှိသည်ဖြစ်၍ဟူသည် သံသယရှိသည်ဖြစ်၍၊ မအပ်ဟူသောအမှတ်သညာရှိသည်ဖြစ်၍ဟု အနက်တည်း။

၂၀၆။ **ဇရပ်မှ ဖဲသွားခြင်းငှါ စွမ်းဆောင်နိုင်သော**ဟူသည် ယူဇနာဝက်ဖြစ်စေ တစ်ယူဇနာဖြစ်စေသွားနိုင်၏။

မစွမ်းနိုင်သောဟူသည် ဤမျှပင်မတက်နိုင်၏။ **မရည်ညွှန်းမှု၍**ဟူသည် ဤသူတို့အားသာလျှင်ဟုသော်၎င်း ဤမျှသာဟုသော်၎င်း အယူရှိသူတစ်စုကိုမရည်ညွှန်းဘဲ အားလုံးအတွက် တည်ခင်းထားသည်ဖြစ်၏။ **အလိုရှိတိုင်း**ဟူသည် စားဖွယ်ကိုလည်း ဤမျှသာဟု သတ်မှတ်မထားဘဲ အလိုရှိသလောက်(သုံးဆောင်ရန်) တည်ခင်းထား၏။ **တစ်ကြိမ်**

သုံးဆောင်အပ်၏ဟူသည် တစ်ရက်ဘုဉ်းပေးကောင်း၏။ ဒုတိယနေ့မှစ၍ ခံယူခြင်း၌ ဒုက္ခ၍၊ မျိုတိုင်းမျိုတိုင်း ပါစိတ်။

ဤကား ဤသိက္ခာပုဒ်၌ အဆုံးအဖြတ်တည်း.. တစ်အိမ်တည်းကသော်၎င်း အိမ်များစွာကသော်၎င်း တစ်ပေါင်းတည်းဖြစ်၍ တစ်နေရာတည်း၌သော်၎င်း နေရာအများ၌သော်၎င်း ယနေ့တစ်နေရာ နက်ဖြန်တစ်နေရာအားဖြင့် ဤသို့ မသတ်မှတ်သောနေရာ၌ဖြစ်စေ တည်ထားအပ်သောဆွမ်းကို တစ်ခုသောနေရာ၌ တစ်နေ့ဘုဉ်းပေး၍ ဒုတိယနေ့၌ ထိုနေရာ၌သော်၎င်း အခြားနေရာ၌သော်၎င်း ဘုဉ်းပေးခြင်းငှာ မအပ်။ အသီးသီးသောအလှူရှင်တို့သည် အသီးသီးသောနေရာတို့၌ တည်ခင်းရာ တစ်ခုသောနေရာ၌ တစ်နေ့ဘုဉ်းပေး၍ ဒုတိယနေ့၌ အခြားနေရာ၌ ဘုဉ်းပေးခြင်းငှာ အပ်၏။ (ဇရပ်များ) အစဉ်အတိုင်းကုန်စေ၍ တစ်ဖန် အစမှစ၍ ဘုဉ်းပေးခြင်းငှာ မအပ်ဟု မဟာပစ္စရိတ် ဆိုထား၏။ အသင်းတစ်တည်း အသင်းမတူရာ တရွာတည်း ရွာမတူရာတို့၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်။ ရဟန်းတစ်ပါးသည် တစ်အိမ်တည်း၏၎င်း များစွာသောအိမ်၏၎င်း တစ်ပေါင်းတည်းတည်ခင်းထားရာတွင် ဆန်စသည်တို့ မရှိခြင်းကြောင့် အကြားအကြား၌ ပြတ်လပ်၏။ ထိုဇရပ်ကိုလည်း မဘုဉ်းပေးကောင်း။ အကယ်၍ ပေးလှူခြင်းငှာ မတက်နိုင်ဟု ဖြတ်တောက်၍ တစ်ဖန် ကောင်းသောစိတ်သည် ဖြစ်သော် ပေးလှူခြင်းငှာ အားထုတ်ကုန်၏။ ၎င်းဇရပ်ကို တစ်ဖန် တစ်ရက် ဘုဉ်းပေးခြင်းငှာ အပ်၏ဟု မဟာပစ္စရိတ် ဆိုထား၏။

=====

၂၀၈။ နာဖျားသော ရဟန်းအား အာပတ် မသင့်၊ မနာမဖျားဘဲ တစ်ကြိမ်သာ သုံးဆောင်အံ့၊
သွား လျက်လည်းကောင်း၊ ပြန်လာလျက်လည်းကောင်း သုံးဆောင်အံ့၊ ဥစ္စာရှင်တို့သည် ပင့်ဖိတ်၍
ကျွေးမွေး ကုန်အံ့၊ (ရဟန်းတို့အားသာလျှင်) ရည်ညွှန်း၍ ဝတ်တည်ထားအံ့၊ အလိုရှိတိုင်း
ဝတ်တည်ထားသည် မဟုတ်အံ့၊ အာပတ် မသင့်၊ ဘောဇဉ်ငါးပါးတို့ကို ထား၍ အလုံးစုံသော
ခဲဖွယ်တို့၌ အာပတ် မသင့်။
ရှူးသော ရဟန်း။ အစလက်ဦး လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။
ပဌမ အာဝသထပိဏ္ဍသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။
၁။ အသျှင်သာရိပုတြာအား ပြင်းထန်သောလေနာရောဂါ ခဏခဏ ဖြစ်လေ့ရှိသောကြောင့်
ဤနေရာ၌လည်း လေရောဂါဟု ယူဆသင့်၏။

၂၀၈။ နာဖျားသော ရဟန်းအား အာပတ် မသင့်ဟူသည် နေ့စဉ်နေ၍ ဘုဉ်းပေးသော ဂိလာနအား အာပတ်မသင့်။ သွား
လျက်လည်းကောင်းဟူသည် ရဟန်းတစ်ပါးသည် သွားသော် လမ်းခရီး၌ တစ်နေ့၎င်း ရောက်သောနေရာ၌ တစ်နေ့၎င်း
ဘုဉ်းပေးကောင်း၏(ဤခရီးသည် တစ်နေ့သွားခရီး ဖြစ်နိုင်၏။ နှစ်ရက်သွားခရီးဖြစ်လျှင် လမ်းခရီး၌ နှစ်ခါဘုဉ်းနိုင်ရာ၏)။
ထိုရဟန်းအား အာပတ်မသင့်။ ပြန်လာရာ၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်တည်း။ သွား၍ ပြန်လာရာ၌ လမ်းခရီးအကြား၌
တစ်နေ့၎င်း ပြန်ရောက်ရာနေရာ၌ တစ်နေ့၎င်း ဘုဉ်းပေးခြင်းငှာ အပ်၏။ သွားအံ့ဟု ဘုဉ်းပေး၍ ထွက်သောအခါ
မြစ်သော်လည်း ရေပြည့်နေအံ့ ခိုးသူဘေးသော်လည်း ဖြစ်နေအံ့၊ ထိုရဟန်းသည် ပြန်လာ၍ ဘေးကင်းသည့်အဖြစ်ကိုသိ၍
(တစ်ဖန်)သွားသည်ရှိသော် တစ်ဖန် တစ်ရက်ဘုဉ်းပေးကောင်း၏ဟု ဤစကားကို မဟာပစ္စရိတ်သည်တို့၌

၇၈။ ဆိုထား၏။ ရည်ညွှန်း၍ ဝတ်တည်ထားအံ့ဟူသည် ရဟန်းတို့အတွက်သာဟု ရည်ညွှန်း၍ တည်ခင်းထားအံ့။
အလိုရှိတိုင်း

ဝတ်တည်ထားသည် မဟုတ်အံ့ဟူသည် အလိုရှိတိုင်း တည်ခင်းထားသည် မဟုတ်၊ အနည်းငယ်အနည်းငယ် ရ၏။
ထိုသို့သဘောရှိသောဇရပ်၌ အမြဲတမ်းလည်း ဘုဉ်းပေးခြင်းငှာ အပ်၏။ ဘောဇဉ်ငါးပါးတို့ကို ထား၍ အလုံးစုံသော
ခဲဖွယ်တို့၌ဟူသည် ယာဂု ခဲဖွယ် သစ်သီးကြီးငယ်စသောအလုံးစုံသော(ခဲဖွယ်)တို့၌ အာပတ်မသင့်။ မှန်၏
ယာဂုအစရှိသည်တို့ကို အမြဲတမ်းလည်း ဘုဉ်းပေးခြင်းငှာ အပ်၏။ အကြွင်းကား ထင်ရှားပြီ။
ဇဠကလောမသိက္ခာပုဒ်နှင့်ဖြစ်ကြောင်းတူ၍ ကိုယ်ကြောင့်၎င်း ကိုယ်စိတ်ကြောင့်၎င်း ဖြစ်၏။ ပြုခြင်းကြောင့် သင့်၏။
သညာဖြင့်မလွတ်၊ စိတ်မပါဘဲသင့်၏။ ပညတ်တော်ကြောင့်သင့်၏။ ကာယကံဖြစ်၏။ စိတ်သုံးပါး ဝေဒနာသုံးပါးဖြင့် သင့်၏။
ပထမ အာဝသထပိဏ္ဍသိက္ခာပုဒ်(အဋ္ဌကထာ)အဖွင့် ပြီး၏။

=====

၄-ဘောဇနဝဂ် ၂-ဂဏဘောဇနသိက္ခာပုဒ်
၂၀၉။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့အား
အစာကျွေးရာ ဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ ဒေဝဒတ်သည်
လာဘ်ပူဇော်သကာမှ ဆုတ်ယုတ်သည်ဖြစ်၍ ပရိသတ်နှင့်တကွ ဒါယကာတို့ထံ၌ တောင်း၍

တောင်း၍ သုံးဆောင်၏။

လူတို့သည် "သာကီဝင်မင်းသား ဘုရားအနွယ်တော်ဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ဒါယကာတို့ထံ၌ တောင်း၍ တောင်း၍ အဘယ့်ကြောင့် သုံးဆောင်ကုန်ဘိသနည်း၊ အဘယ်သူသည် ချိုမြိန်သော အရသာကို မကြိုက်ဘဲ ရှိအံ့နည်း၊ အဘယ်သူသည် ကောင်းသော အရသာကို မနှစ်သက်ဘဲ ရှိအံ့နည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြု ပြောဆိုကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့သည် ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချ အပြစ်ပြု ပြောဆိုကြသော ထိုလူတို့၏ စကားကို ကြားကြသည် သာတည်း။ အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် ဒေဝဒတ်သည် ပရိသတ်နှင့်တကွ ဒါယကာတို့ထံ၌ တောင်း၍ တောင်း၍ သုံးဆောင်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြု ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။

"ဒေဝဒတ် သင်သည် ပရိသတ်နှင့်တကွ ဒါယကာတို့ထံ၌ တောင်း၍ တောင်း၍ သုံးဆောင်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။

မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ)

အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား သင်သည် ပရိသတ်နှင့်တကွ ဒါယကာတို့ထံ၌ တောင်း၍ တောင်း၍ အဘယ့်ကြောင့် သုံးဆောင် ဘိသနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား ဤ (သင်ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညို သေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

(က) "ဂဏဘောဇဉ်ကို သုံးဆောင်ခြင်းကြောင့် ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့

(ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူ၏။

၄-ဘောဇနဝဂ် ၂-ဂဏဘောဇနသိက္ခာပုဒ်

၂၀၉။ ဒုတိယသိက္ခာပုဒ်၌ **လာဘ်ပူဇော်သကာမှ ဆုတ်ယုတ်သည်ဖြစ်၍**ဟူသည် သူသည် အဇာတသတ်ကို

မင်းကိုသတ်စေ၍ (ဘုရားရှင်အားသတ်ရန်)လေးသမားတို့ကို စေလွှတ်၍ သွေးကို ဖြစ်စေ၍ (ဘုရားရှင်၏ခြေမတော်၌ သွေးစိမ်းတည်းအောင် ကျောက်တုန်းကိုလိုမ့်ချပြီး၍)လည်း ဖုံးလွှမ်းသေးသည်ဖြစ်၏(ဆိုးသွမ်းကြောင်း မပေါ်လွင်သေး)။

နေပါလဆင်ကို နေ့ခင်းမှာပင် ယှဉ်စေရာအခါ(လွှတ်ရာအခါ)၌ ထင်းရှူးပြီး။ "အဘယ်ကြောင့် ဒေဝဒတ်သည် ဆင်ကို လွှတ်စေသနည်း"ဟု အဖန်ဖန်ပြောဆိုခြင်းသည်/ကဲ့ရဲ့ခြင်းသည် ဖြစ်သော် "ဆင်ကိုသာလွှတ်သည်မဟုတ်၊ မင်းအားလည်း သတ်စေ၏။ လေးသမားတို့ကိုလည်း စေလွှတ်၏။ ကျောက်တုန်းကိုလည်း လိုမ့်ချ၏။ ဒေဝဒတ်ယုတ်မာ၏"ဟု ထင်ရှားသည် ဖြစ်ပြီး။ "အဘယ်သူနှင့် ဤအမှုကို ပြသနည်း"ဟု ဆိုသော် "အဇာတသတ်မင်းနှင့်"ဟု ဆိုကြ၏။ ထို့ကြောင့် မြို့သူမြို့သားတို့သည် "အဘယ်ကြောင့် မင်းသည် ဤသို့သဘောရှိသော သာသနာ့ဆူးငြောင့်ဖြစ်သော ခိုးသူကို (ပေါင်း၍) ယူ၍ လုဉ်လည်နေသနည်း"ဟု ထကြွကုန်၏။ မင်းသည် မြို့ခြောက်ခြားသည်ကိုသိ၍ ဒေဝဒတ်ကို နှင်ထုတ်ပြီး ထိုအခါမှစ၍ ၎င်းအား ဆွမ်းအိုး ငါးရာတို့ကို ဖြတ်တောက်ပြီး၊ အလုပ်အကျွေးတို့သည်လည်း မသွားကြပြီ။ အခြားလူတို့ကလည်း ပေးထိုက် (ဝေယျာဝစ္စ)ပြုထိုက်၏ဟု မမှတ်ထင်ကုန်။ ထို့ကြောင့် "လာဘ်ပူဇော်သကာမှ ဆုတ်ယုတ်သည်ဖြစ်၍"ဟု ဆိုပြီး။

ဒါယကာတို့ထံ၌ တောင်း၍

တောင်း၍ သုံးဆောင်၏ဟူသည် "ငါ၏ဂိုဏ်းကို မကွဲပါစေနဲ့"ဟု ပရိသတ်ကို လုပ်ကျွေးလျက် သင်သည် ရဟန်းတစ်ပါးကို ဆွမ်းပေးလော့၊ သင်သည် နှစ်ပါးအား (ပေးလော့)ဟု ဤသို့တောင်း၍ ပရိသတ်နှင့်တကွ ဒကာတို့(အိမ်)၌ ဘုဉ်းပေး၏။

=====

၂၁၀။ ထိုအခါ၌ လူတို့သည် နာဖျားသော ရဟန်းတို့ကို ဆွမ်းဖြင့် ဖိတ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့သည် "ဂဏဘောဇဉ်ကို မြတ်စွာဘုရားပယ်တော်မူသောကြောင့် မအပ်"ဟု တွေးတောမူ 'သံသယကုတ္တုစ္စ' ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ မခံယူကုန်။ မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကြကုန်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအကြောင်းအရာကြောင့် တရားစကားကို ဟောတော်မူ၍

"ရဟန်းတို့ နာဖျားသော ရဟန်းအား ဂဏဘောဇဉ်ကို သုံးဆောင်ခြင်းငှါ ခွင့်ပြုတော်မူ၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

(ခ) "အချိန်အခါကို ကြည့်၍ ဂဏဘောဇဉ်ကို သုံးဆောင်ခြင်းကြောင့် ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ထိုဂဏဘောဇဉ်ကို သုံးဆောင်ရာ၌ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား အချိန်အခါတည်း၊ နာဖျားသောအခါ၊ ဤကား ထိုဂဏဘောဇဉ်ကို သုံးဆောင်ရာ၌ အချိန်အခါတည်း" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူ၏။
၂၁၁။ ထိုအခါ လူတို့သည် သင်္ကန်းလှူသော အခါ၌ သင်္ကန်းနှင့်တကွ ဆွမ်းစီရင်၍ ဆွမ်းကျွေး ပြီးလျှင် သင်္ကန်းလှူဒါန်းကုန်အံ့ဟု ရဟန်းတို့ကို ပင့်ဖိတ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့သည် "ဂဏဘောဇဉ်ကို မြတ်စွာဘုရား ပယ်တော်မူသောကြောင့် မအပ်"ဟု တွေးတောမူ 'သံသယကုက္ကစ္စ' ရှိသည်ဖြစ်၍ မခံယူကုန်။

သင်္ကန်းအရနည်း၏။ ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကြကုန်၏။ပ။

"ရဟန်းတို့ သင်္ကန်းလှူသောအခါ၌ ဂဏဘောဇဉ်ကို သုံးဆောင်ခြင်းငှါ ခွင့်ပြုတော်မူ၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

(ဂ) "အချိန်အခါကို ကြည့်၍ ဂဏဘောဇဉ်ကို သုံးဆောင်ခြင်းကြောင့် ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ထိုဂဏဘောဇဉ်ကို သုံးဆောင်ရာ၌ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား အချိန်အခါတည်း၊ နာဖျားသောအခါ၊ သင်္ကန်းလှူသောအခါ၊ ဤကား ဂဏဘောဇဉ်ကို သုံးဆောင်ရာ၌ အချိန်အခါတည်း" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူ၏။
၂၁၂။ ထိုအခါ လူတို့သည် သင်္ကန်းချုပ်ကုန်သော ရဟန်းတို့ကို ဆွမ်းဖြင့် ပင့်ဖိတ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့သည် "ဂဏဘောဇဉ်ကို မြတ်စွာဘုရား ပယ်တော်မူသောကြောင့် မအပ်"ဟု တွေးတောမူ 'သံသယကုက္ကစ္စ' ရှိသည်ဖြစ်၍ မခံယူကုန်။ မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကြကုန်၏။ပ။

"ရဟန်းတို့ သင်္ကန်းချုပ်သောအခါ၌ ဂဏဘောဇဉ်ကို သုံးဆောင်ခြင်းငှါ ခွင့်ပြုတော်မူ၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

(ဃ) "အချိန်အခါကို ကြည့်၍ ဂဏဘောဇဉ်ကို သုံးဆောင်ခြင်းကြောင့် ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ထိုဂဏဘောဇဉ်ကို သုံးဆောင်ရာ၌ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား အချိန်အခါတည်း၊ နာဖျားသော အခါ၊ သင်္ကန်းလှူသောအခါ၊ သင်္ကန်းချုပ်သောအခါ၊ ဤကား ထိုဂဏဘောဇဉ်ကို သုံးဆောင်ရာ၌ အချိန်အခါတည်း" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူ၏။
၂၁၃။ ထိုအခါ၌ ရဟန်းတို့သည် လူ 'ဒါယကာ' တို့နှင့်အတူ အခွန်ရှည်သော ခရီးသို့ သွားကုန်၏။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့သည် ထိုလူတို့ကို "ဒါယကာတို့ တစ်ဧကမျှ ဆိုင်းငံ့ကုန်ဦးလော့၊ ဆွမ်းအလို့ငှါ လှည့်လည်ကုန်အံ့"ဟု ဆိုကုန်၏။ ထိုလူတို့သည် "အသျှင်ဘုရားတို့ ဤအရပ်၌ပင် သုံးဆောင်တော်မူပါ ကုန်လော့"ဟု လျှောက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့သည် "ဂဏဘောဇဉ်ကို မြတ်စွာဘုရား ပယ်တော်မူသော ကြောင့် မအပ်"ဟု တွေးတောမူ 'သံသယကုက္ကစ္စ' ရှိသည်ဖြစ်၍ မခံယူကုန်။ မြတ်စွာဘုရားအား ဤ အကြောင်းကို လျှောက်ကြကုန်၏။ပ။

"ရဟန်းတို့ အခွန်ရှည်သော ခရီးသို့ သွားသောအခါ၌ ဂဏဘောဇဉ်ကို သုံးဆောင်ခြင်းငှါ ခွင့်ပြု တော်မူ၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

(င) "အချိန်အခါကို ကြည့်၍ ဂဏဘောဇဉ်ကို သုံးဆောင်ခြင်းကြောင့် ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ထိုဂဏဘောဇဉ်ကို သုံးဆောင်ရာ၌ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား အချိန်အခါတည်း၊ နာဖျားသောအခါ၊ သင်္ကန်းလှူသောအခါ၊ သင်္ကန်းချုပ်သောအခါ၊ အခွန်ရှည်သော ခရီးသို့

သွားသောအခါ၊ ဤကား ထိုဂဏဘောဇဉ်ကို သုံးဆောင်ရာ၌ အချိန်အခါ တည်း" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူ၏။
၂၁၄။ ထိုအခါ ရဟန်းတို့သည် လူဒါယကာတို့နှင့်အတူ လေ့ဖြင့် သွားကုန်၏။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့သည် ထိုလူတို့ကို "ဒါယကာတို့ တစ်ခဏမျှ ကမ်းသို့ ကပ်ကုန်လော့၊ ဆွမ်းအလို့ငှါ လှည့်လည်ကုန်အံ့"ဟု ဆိုကုန်၏။ ထိုလူတို့သည် "အသျှင်ဘုရားတို့ ဤ (လေ့) ၌ပင် သုံးဆောင် တော်မူပါကုန်လော့"ဟု လျှောက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့သည် "ဂဏဘောဇဉ်ကို မြတ်စွာဘုရား ပယ်တော်မူသောကြောင့် မအပ်"ဟု တွေးတောမှု 'သံသယကုက္ကစ္စ' ရှိသည်ဖြစ်၍ မခံယူကုန်။
မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကြကုန်၏။ပ။

"ရဟန်းတို့ လေ့စီးသောအခါ၌ ဂဏဘောဇဉ်ကို သုံးဆောင်ခြင်းငှါ ခွင့်ပြုတော်မူ၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

(စ) "အချိန်အခါကို ကြည့်၍ ဂဏဘောဇဉ်ကို သုံးဆောင်ခြင်းကြောင့် ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ထိုဂဏဘောဇဉ်ကို သုံးဆောင်ရာ၌ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား အချိန်အခါတည်း၊ နာဖျားသောအခါ၌ သင်္ကန်းလှူသောအခါ၌ သင်္ကန်းချုပ်သောအခါ၌ အခွန်ရှည်သော ခရီးသို့ သွားသောအခါ၌ လေ့စီးသောအခါ။ ဤကား ထိုဂဏဘောဇဉ်ကို သုံးဆောင် ရာ၌ အချိန်အခါတည်း" ဤသို့ (ပြကြကုန် လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူ၏။
၂၁၅။ ထိုအခါ အရပ်မျက်နှာတို့၌ ဝါမှထကုန်သော 'ဝါကျွတ်ကုန်သော' ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာ ဘုရားကို ဖူးမြော်ခြင်းငှါ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ လာကုန်၏။ လူတို့သည် အထူးထူးသော တိုင်းပြည်တို့၌ နေကုန်သော ရဟန်းတို့ကို တွေ့မြင်၍ ဆွမ်းဖြင့် ပင့်ဖိတ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့သည် "ဂဏဘောဇဉ်ကို မြတ်စွာဘုရား ပယ်တော်မူသောကြောင့် မအပ်"ဟု တွေးတောမှု 'သံသယကုက္ကစ္စ' ရှိသည်ဖြစ်၍ မခံယူ ကုန်။ မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကြကုန်၏။ပ။

"ရဟန်းတို့ အခါကြီး၌ ဂဏဘောဇဉ်ကို သုံးဆောင်ခြင်းငှါ ခွင့်ပြုတော်မူ၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

(ဆ) "အချိန်အခါကို ကြည့်၍ ဂဏဘောဇဉ်ကို သုံးဆောင်ခြင်းကြောင့် ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ထိုဂဏဘောဇဉ်ကို သုံးဆောင်ရာ၌ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား အချိန်အခါတည်း၊ နာဖျားသော အခါ၌ သင်္ကန်း လှူသောအခါ၌ သင်္ကန်းချုပ်သော အခါ၌ အခွန်ရှည်သောခရီးသို့ သွားသောအခါ၌ လေ့စီးသောအခါ၌ အခါကြီး၊ ဤကား ထိုဂဏဘောဇဉ်ကို သုံးဆောင်ရာ၌ အချိန်အခါတည်း" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူ၏။
၂၁၆။ ထိုအခါ မဂတိုင်းရှင် သေနိယမည်သော ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီး၏ ဆွေမျိုးတော်သူ တစ်ယောက် သည် အာဇီဝက 'တက္ကတွန်း'တို့ထံ၌ ရဟန်းပြု၏။ ထိုအခါ ထိုအာဇီဝက 'တက္ကတွန်း' သည် မဂတိုင်း ရှင် သေနိယမည်သော ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မဂတိုင်းရှင် သေနိယမည်သော ဗိမ္ဗိသာရ မင်းကြီးအား "မင်းကြီး ငါသည် ပါသဏ္ဌာအယူရှိသူ အားလုံးတို့အား ထမင်းကျွေးလို၏"ဟု ပြော၏။

အသျှင်ဘုရား အသျှင်သည် အကယ်၍ မြတ်စွာဘုရားအမှူးရှိသော ရဟန်းသံဃာကို ရှေးဦးစွာ ကျွေးမွေးပါမူကား အသျှင်ပြောသောအတိုင်း ပြုပါအံ့ဟု (ဆို၏)။
ထိုအခါ ထိုအာဇီဝက 'တက္ကတွန်း'သည် ရဟန်းတို့ထံသို့ "ရဟန်းတို့သည် နက်ဖြန်အဖို့ အကျွန်ုပ်၏ ဆွမ်းကို ခံယူပါကုန်"ဟု တမန်စေလွှတ်လိုက်၏။ ရဟန်းတို့သည် "ဂဏဘောဇဉ်ကို မြတ်စွာဘုရား ပယ်တော်မူသောကြောင့် မအပ်"ဟု တွေးတောမှု 'သံသယကုက္ကစ္စ' ရှိသည်ဖြစ်၍ မခံယူကုန်။
ထိုအခါ ထိုအာဇီဝက 'တက္ကတွန်း' သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ (နှုတ်ဆက်) ပြောဆို၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ်

အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြီးဆုံးစေ၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော ထိုအာဇီဝက 'တက္ကတွန်း' သည် မြတ်စွာဘုရားအား-
"အသျှင်ဂေါတမသည်လည်း ရဟန်းဖြစ်၏။ အကျွန်ုပ်သည်လည်း ရဟန်းဖြစ်၏။
ရဟန်းသည် ရဟန်း၏ ဆွမ်းကို ခံယူခြင်းငှါထိုက်၏။ အသျှင်ဂေါတမသည် ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ နက်ဖြန် အဖို့ အကျွန်ုပ်၏ ဆွမ်းကို လက်ခံတော်မူပါလော့"ဟု လျှောက်၏။
မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းဖြင့် လက်ခံတော်မူ၏။ ထိုအခါ ထိုအာဇီဝက 'တက္ကတွန်း' သည် မြတ်စွာဘုရား လက်ခံတော်မူသည်ကို သိ၍ ဖဲခွါသွား၏။
ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအကြောင်းအရာကြောင့် တရားစကားကို ဟောတော်မူ၍ ရဟန်း တို့ကို-
"ရဟန်းတို့ ရဟန်းက ဆွမ်းကျွေးသောအခါ ဂဏဘောဇဉ်ကို သုံးဆောင်ခြင်းငှါ ခွင့်ပြုတော်မူ၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။
ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၂၁၁။ သင်္ကန်းအရနည်း၏ဟူသည် ဆွမ်းကို အလှူမခံသောသူတို့အား သင်္ကန်းကို မလှူကုန်၊ ထို့ကြောင့် နည်းသည်ဖြစ်၏။

၇၉။ ၂၁၂။ လူတို့သည် သင်္ကန်းချုပ်ကုန်သော ရဟန်းတို့ကို ဆွမ်းဖြင့် ပင့်ဖိတ်ကုန်၏ဟူသည် ရွာ၌ ဆွမ်းအတွက်လှည့်လည်၍ ကြာမြင်မှ သင်္ကန်းပြီးသည်ကို မြင်၍ "ဤသို့ မြန်စွာပြီးစေ၍ သင်္ကန်းကို သုံးဆောင်ကြလိမ့်မည်"ဟု ကောင်းမှုကိုအလိုရှိသောကြောင့် ပင့်ဖိတ်ကုန်၏။

၂၁၅။ အထူးထူးသော

တိုင်းပြည်တို့၌ နေကုန်သောဟူသည် အမျိုးမျိုးသောအခြားတိုင်းပြည်တို့မှ လာကုန်သော။ နာနာဝိရဇ္ဈကေဟုလည်း ပါဠိရှိ၏။ ဤအနက်ပင်တည်း။

=====

၈၁။ ၃၂- (ဇ) ၂၁၇။ "အချိန်အခါကို ကြဉ်၍ ဂဏဘောဇဉ်ကို သုံးဆောင်ခြင်းကြောင့် ပါမိတ်အာပတ် သင့်၏။ ထိုဂဏဘောဇဉ်ကို သုံးဆောင်ရာ၌ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား အချိန်အခါ တည်း။ နာဖျားသောအခါ၌ သင်္ကန်းလှူသောအခါ၌ သင်္ကန်းချုပ်သောအခါ၌ အခွန်ရှည်သောခရီးသို့ သွားသောအခါ၌ လှေစီးသောအခါ၌ အခါကြီး၌ ရဟန်းကဆွမ်းလှူသောအခါ။ ဤကား ထိုဂဏဘောဇဉ်ကို သုံးဆောင်ရာ၌ အချိန်အခါတည်း" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၂-ဂဏဘောဇနသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၂၁၈။ ဂဏဘောဇဉ် မည်သည် အကြင်အရပ်၌ ရဟန်းလေးပါးတို့ကို ဘောဇဉ်ငါးပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါးသော ဘောဇဉ်ဖြင့် ပင့်ဖိတ်သောကြောင့် သုံးဆောင်ကုန်၏။ ဤသည်လျှင် ဂဏဘောဇဉ် မည်၏။

အချိန်အခါကို ကြဉ်၍ဟူသည် အချိန်အခါကို ကြဉ်ထား၍။

နာဖျားသောအခါ မည်သည် အယုတ်သဖြင့် ခြေတို့သော်လည်း ကွဲပြဲကုန်အံ့။

နာဖျားသောအခါဟူ၍ သုံးဆောင်အပ်၏။

သင်္ကန်းလှူသောအခါ မည်သည် ကထိန်မခင်းသော် မိုးဥတု၏ နောက်ဆုံးဖြစ်သော လပတ်လုံး လည်းကောင်း၊ ကထိန်မခင်းသော် ငါးလတို့ပတ်လုံးလည်းကောင်း

သင်္ကန်းလှူသောအခါဟူ၍ သုံးဆောင် အပ်၏။

သင်္ကန်းချုပ်သောအခါ မည်သည် သင်္ကန်းကိုချုပ်သော် သင်္ကန်းချုပ်သောအခါဟူ၍ သုံးဆောင် အပ်၏။

အခွန်ရှည်သောခရီးသို့ သွားသောအခါ မည်သည် ယူဇနာခွဲခရီးသို့ သွားအံ့ဟု သုံးဆောင် အပ်၏။ သွားဆဲ ရဟန်းသည် သုံးဆောင်အပ်၏။ သွားပြီးရဟန်းသည် သုံးဆောင်အပ်၏။

လှေစီးသောအခါ မည်သည် လှေကိုစီးအံ့ဟု သုံးဆောင်အပ်၏။ စီးဆဲရဟန်းသည် သုံးဆောင်အပ်၏။ လှေမှဆင်းသော ရဟန်းသည် သုံးဆောင်အပ်၏။

အခါကြီး 'မဟာသမယ' မည်သည် အကြင်အရပ်၌ ရဟန်း နှစ်ပါး သုံးပါးတို့သည် ဆွမ်းခံလှည့် လည်၍ မှုတကုန်၏။ လေးပါးမြောက် ရဟန်းလာသည် ရှိသော် မမျှတကုန်၊

(ထိုအရပ်၌) (ထိုအခါမျိုးကို) အခါကြီးဟူ၍ သုံးဆောင်အပ်၏။

ရဟန်းက ဆွမ်းလှူသောအခါ မည်သည် **တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူသည် ပရိဝိဇ္ဇာအဖြစ်သို့ ရောက်၍** ဆွမ်းကို ပြုလုပ်စီရင်၏။ (ထိုအခါမျိုးကို) ရဟန်းက ဆွမ်းလှူသောအခါဟူ၍ သုံးဆောင်အပ်၏။

အခါကာလကို ကြည့်၍ သုံးဆောင်အံ့ဟု ခံယူအံ့၊ ဒုက္ခဋ္ဌအာပတ် သင့်၏။ မျိုတိုင်း မျိုတိုင်း ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

၂၁၉။ ဂဏဘောဇဉ်ကို ဂဏဘောဇဉ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ အချိန်အခါကို ကြည့်၍ သုံးဆောင်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ဂဏဘောဇဉ်၌ ယုံမှားလျက် အချိန်အခါကို ကြည့်၍ သုံးဆောင်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ဂဏဘောဇဉ်၌ ဂဏဘောဇဉ်မဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိလျက် အချိန်အခါကို ကြည့်၍ သုံးဆောင်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ဂဏဘောဇဉ် မဟုတ်ရာ၌ ဂဏဘောဇဉ်ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ခဋ္ဌအာပတ် သင့်၏။

ဂဏဘောဇဉ် မဟုတ်ရာ၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ခဋ္ဌအာပတ် သင့်၏။

ဂဏဘောဇဉ် မဟုတ်ရာ၌ ဂဏဘောဇဉ်မဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ အာပတ် မသင့်။

၂၁၇-၈။ ဂဏဘောဇဉ်ကိုဟူသည် ဂိုဏ်း၏ဘောဇဉ်ကို။ ဤနေရာ၌ ဂိုဏ်းမည်သည် ရဟန်းလေးပါးတို့ကို အစပြု၍ ထိုထက်လွန်သောရဟန်းတို့ကို အလိုရှိအပ်၏။ ထို့ကြောင့်ပင် အယုတ်ဆုံး(အနည်းဆုံး)အားဖြင့် ပြုလိုသောကြောင့် **"အကြင်အရပ်၌ ရဟန်းလေးပါးတို့ကို ဘောဇဉ်ငါးပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါးသော ဘောဇဉ်ဖြင့် ပင့်ဖိတ်သောကြောင့် သုံးဆောင်ကုန်၏။ ဤသည်လျှင် ဂဏဘောဇဉ် မည်၏"**ဟု (သိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၌) ဆိုထား၏။ ထိုဂဏဘောဇဉ်သည် ပင့်ဖိတ်သောအားဖြင့်၎င်း တောင်းသောအားဖြင့်၎င်း နှစ်ပါးသောအကြောင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်ပွား၏။ အဘယ်သို့လျှင် ပင့်ဖိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သနည်း.. ရဟန်းလေးပါးတို့ထံ ချဉ်းကပ်၍ "အရှင်ဘုရား 'ဩဒနနေ'ထမင်းဖြင့် ဖိတ်ပါ၏။ တပည့်တော်၏ထမင်းကို အလိုရှိကြပါ၊ ကြည့်ကြပါ သည်းခံကြပါ(လက်ခံကြပါ) မြတ်နိုးကြပါ"ဟု ဤသို့ တစ်ခုခုသောစကားပရိယာယ်ဖြင့်သော်၎င်း အခြားဘာသာစကားဖြင့်သော်၎င်း ဘောဇဉ်ငါးပါးတို့၏အမည်ကို ယူ၍ ပင့်ဖိတ်၏ (ဆွမ်းဟုမသုံးဘဲ ဘောဇဉ်ငါးပါး၏အမည်ဖြင့်ဖိတ်၏)။ ဤသို့ တစ်ပေါင်းတည်း ပင့်ဖိတ်ခံရသည်ဖြစ်၍ ပိုင်းခြားထားသောကာလအားဖြင့်(ပင့်ဖိတ်ထားသည့်အချိန်အားဖြင့်) ယနေ့ဖြစ်စေ နက်ဖြန်ဖြစ်စေ တစ်ပေါင်းတည်း သွားကုန်၏။ တစ်ပေါင်းတည်းခံယူကုန်၏။ တစ်ပေါင်းတည်း ဘုဉ်းပေးကုန်၏။ (ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည်) ဂဏဘောဇဉ် ဖြစ်၏။ အားလုံး အာပတ်သင့်၏။ တစ်ပေါင်းတည်း ပင့်ဖိတ်ထားပြီး တစ်ပေါင်းတည်းသော်၎င်း အသီးသီးသော်၎င်း သွားကုန်၏။ တစ်ပေါင်းတည်း ခံယူကုန်၏။ ခွဲ၍ (တစ်နေရာစီ) ဘုဉ်းပေးကုန်၏။ အာပတ်သင့်သည်သာ။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ ခံယူခြင်းသည်သာ ပမာဏ(အဓိက)တည်း။ တစ်ပေါင်းတည်း ပင့်ဖိတ်ခံရပြီး တစ်ပေါင်းတည်းဖြစ်စေ အသီးသီးဖြစ်စေ သွားကုန်၏။ အသီးသီးခံယူကုန်၏။ တစ်ပေါင်းတည်းသော်၎င်း အသီးသီးသော်၎င်း ဘုဉ်းပေးကုန်၏။ အာပတ်မသင့်။ ပရိဝုဏ်လေးခုသို့သော်၎င်း လေးကျောင်းသို့သော်၎င်း သွား၍ အသီးသီးပင့်ဖိတ်၍ (ဝါ) တစ်ခုသောနေရာ၌တည်နေစဉ်ပင် တစ်ပါးကို သားက၊ တစ်ပါးကို ဖခင်က ပင့်ဖိတ်၍ ဤသို့ အသီးသီးပင့်ဖိတ်ထားပြီး တစ်ပေါင်းတည်းသော်၎င်း အသီးသီးသော်၎င်း သွားကုန်၏။ တစ်ပေါင်းတည်းသော်၎င်း အသီးသီးသော်၎င်း ဘုဉ်းပေးကုန်၏။ အကယ်၍ တစ်ပေါင်းတည်း ခံယူကုန်အံ့၊ ဂဏဘောဇဉ်ဖြစ်၏။ အားလုံး အာပတ်သင့်၏။ ဤသို့ ဦးစွာ ပင့်ဖိတ်ခြင်းကြောင့် (ဂဏဘောဇဉ်) ဖြစ်ပွား၏။

အဘယ်သို့လျှင် တောင်းခြင်းကြောင့် (ဂဏဘောဇဉ်ဖြစ်ပွားသနည်း).. ရဟန်းလေးပါး တစ်ပေါင်းတည်းရပ်နေစဉ်(ဝါ) ထိုင်နေစဉ် ဒကာတစ်ဦးကို မြင်၍ "ငါတို့လေးပါးအားလည်း ထမင်းလှူလော့"ဟု သော်လည်း တောင်ကုန်အံ့၊ အသီးသီးမြင်၍ "ငါ့အားလှူလော့၊ ငါ့အားလှူလော့"ဟု (တောင်း၏)။ ဤသို့ တစ်ပေါင်းတည်းဖြစ်စေ အသီးသီးဖြစ်စေ တောင်း၍ တစ်ပေါင်းတည်းသော်၎င်း အသီးသီးသော်၎င်း သွားကြ၏။ ဆွမ်းကိုယူ၍လည်း တစ်ပေါင်းတည်းသော်၎င်း အသီးသီးသော်၎င်း ဘုဉ်းပေးကုန်၏။ အကယ်၍ တစ်ပေါင်းတည်း ခံယူကုန်အံ့ ဂဏဘောဇဉ်ဖြစ်၏။ အားလုံး အာပတ်သင့်၏။ ဤသို့လျှင် တောင်းခြင်းကြောင့် (ဂဏဘောဇဉ်)ဖြစ်ပွား၏။

၈၀။ **ခြေတို့သော်လည်း ကွဲပြားကုန်အံ့**ဟူသည် အရေထူမှနောက်(=အောက်)၌ အသားကို မြင်ရ၏။ ဤသို့ ကွဲသော်၊ သဲဖြင့်သော်၎င်း ကျောက်ခဲဖြင့်သော်၎င်း ထိခိုက်ကာမျှ၌ ဒုက္ခ ဖြစ်ကုန်အံ့၊ ရွာတွင်း၌ ဆွမ်းခံလှည့်လည်ခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်အံ့၊ ဤသို့ မကျန်းမာသောအခါ၌ ဘုဉ်းပေးကောင်း၏။ အနည်းငယ်သောအကြောင်းဖြင့် အပ်သည်ကို မပြုထိုက်။

သင်္ကန်းကိုချုပ်သော်ဟူသည် အကြင်အခါ၌ ပုဆိုးကိုသော်၎င်း ချည်ကိုသော်၎င်း ရ၍ သင်္ကန်းပြုကုန်၏။ ထိုအခါ၌၊ မှန်၏

သင်္ကန်းကိုချုပ်သောကာလမည်သည် (သီးခြားအချိန်ပညတ်ထားတော်မူခြင်း) မရှိ။ ထို့ကြောင့် ရဟန်းတစ်ပါးသည် ထိုသင်္ကန်း၌ တစ်ခုခု ပြုဖွယ်ရှိ၏။ မဟာပစ္စုပ္ပန်၌ "ယုတ်စွာအဆုံး အပ်နဖားဖောက်သောရဟန်းသော်မှ (သင်္ကန်းချုပ်သည်မည်၏)"ဟု ဆိုထား၏။ ထိုရဟန်းသည် (ဤအခါသည်) သင်္ကန်းချုပ်သောအခါဟု (နုလုံးသွင်း၍) ဘုဉ်းပေးကောင်း၏။ ကုရန္တိ၌ အကျယ်အားဖြင့်ပင် ဆိုထား၏။ ရဟန်းတစ်ပါးသည် သင်္ကန်းကို စီမံ၏ ဖြတ်၏။ အပိုကြီးကို ထား၏(သင်္ကန်းချုပ်ရာ၌လွယ်ကူရန် သင်္ကန်း၌ ယာယီကြိုးတပ်ထား၏)။ အာဂန္တုအလွှာကို (သလင်းထောင်ကို) ထား၏။ တစ်ဖန်ပြန်၍ ချုပ်၏။ အာဂန္တုအလွှာကို ချုပ်၏။ အလျားအနားပတ်ကို ဖြတ်၏။ (လက်စသည်ဖြင့် ပုတ်ခတ်၏) စပ်၏။ တင်၏။ ထိုတွင် တစ်ဖန်ပြန်၍ ချုပ်၏။ (အပ်)ချည်ကို ပြု၏ ရစ်ပေး၏။ (သင်္ကန်းဖြတ်စရာ) ဓားငယ်ကို သွေး၏။ လှည့်စရာကို (ချည်ကျစ်ကြောင်းယန္တရားကို) ပြု၏။ အားလုံးသည်လည်း သင်္ကန်းကိုပြု၏ဟုသာ ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတစ်ပါးသည် အနီး၌ထိုင်လျက် ဇာတ်တော်ကို၎င်း ဓမ္မပဒကို၎င်း ဟော၏။ ဤရဟန်းသည် သင်္ကန်းပြုသူမဟုတ်။ ၎င်းရဟန်းကိုကြည့်ထား၍ ကြွင်းသောရဟန်းတို့အား ဂဏဘောဇဉ်ကိုဘုဉ်းပေးခြင်း၌ အာပတ်မသင့်။

ယူဇနာခွဲခရီးသို့ဟူသည် ဤမျှလောက်ယူဇနာဝက်ခရီးသို့ သွားလိုသည်။ (ထို့ထက်) အဝေးသို့ သွားလိုသောရဟန်း၌ကား ဆိုဖွယ်မရှိ။ **သွားဆဲ ရဟန်းသည်**ဟူသည် ခရီးရှည်သို့ သွားဆဲရဟန်းသည် ယူဇနာဝက်အတွင်း တစ်ဂါဝုတ်၌လည်း ဘုဉ်းပေးခြင်းငှာ အပ်၏(ခရီးရှည်သွားစဉ် တစ်ဂါဝုတ်အရောက်၌ ထိုသို့သောဇရပ်ရှိအံ့ ဘုဉ်းပေးနိုင်၏)။ **သွားပြီးရဟန်းသည်**ဟူသည် သွားပြီးသောရဟန်းသည် တစ်ရက် ဘုဉ်းပေးအပ်၏။ လှေစီးရာ၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်။ ဤဆိုလတ္တံ့ကား အထူးတည်း.. လှေစီးသောရဟန်းသည် အလိုရှိရာအရပ်သို့ ရောက်ပြီး၍လည်း (လှေမှ) မဆင်းသေးသမျှ ဘုဉ်းပေးကောင်း၏ဟု မဟာပစ္စုပ္ပန်၌ ဆိုထား၏။ **လေးပါးမြောက် ရဟန်းလာသည် ရှိသော်**ဟူသည် ဤကား အယုတ်ဆုံး(အနည်းဆုံး)အပိုင်းအခြားတည်း။ လေးပါးမြောက်လာသော်မှ မမျှတလျှင် အခါကြီး 'မဟာသမယ'မည်သေး၏။ တစ်ရာ (သို့) တစ်ထောင်လာရာ၌ကား ဆိုဖွယ်ရာပင်မရှိ(အခါကြီး'မဟာသမယ' မည်တော့သည်သာ)။ ထို့ကြောင့် ထိုသို့သဘောရှိသောအခါ၌ "အခါကြီး 'မဟာသမယ' "ဟု ဆောက်တည်၍ ဘုဉ်းပေးကောင်း၏။

တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူသည် ပရိဝီရိယအဖြစ်သို့

ရောက်၍ဟူသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့၌သော်၎င်း တိတ္ထိတို့၌သော်၎င်း တစ်ပါးပါးသည်။ ထိုသူတို့တွင် တစ်ပါးပါးသည် ဆွမ်းကိုပြုသော်(လှူသော်) "ရဟန်းက ဆွမ်းလှူသောအခါ"ဟု (နုလုံးသွင်း၍) ဘုဉ်းပေးကောင်း၏။

=====

၂၂၀။ **အချိန်အခါ၌ အာပတ် မသင့်၊ ရဟန်း နှစ်ပါး သုံးပါးတို့သည် တစ်ပေါင်းတည်း** အတူ သုံးဆောင်ကုန်အံ့၊ ဆွမ်းအလိုငှါ လှည့်လည်ပြီးလျှင် တစ်ပေါင်းတည်း စုဝေး၍ သုံးဆောင်ကုန်အံ့၊ အမြဲလှူသော ဆွမ်းကိုလည်းကောင်း၊ စာရေးတံချ၍ လှူသော ဆွမ်းကိုလည်းကောင်း၊ လဆန်းလဆုတ်၌ လှူသော ဆွမ်းကိုလည်းကောင်း၊ ဥပုသ်နေ့၌ လှူသော ဆွမ်းကိုလည်းကောင်း၊ အထွက်တစ်ရက်နေ့၌ လှူသော ဆွမ်းကိုလည်းကောင်း သုံးဆောင်အံ့၊ အာပတ် မသင့်။ ဘောဇဉ်ငါးပါးတို့ကို ထား၍ (ခဲဖွယ်စသည်) အလုံးစုံတို့၌ အာပတ် မသင့်။ ရူးသော ရဟန်း၊ အစ လက်ဦးလွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။

ဒုတိယ ဂဏဘောဇနသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၂၂၀။ **အချိန်အခါ၌ အာပတ် မသင့်**ဟူသည် အခါ ၇.ပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါးသောအခါ၌ အာပတ်မသင့်။ **ရဟန်း နှစ်ပါး သုံးပါးတို့သည် တစ်ပေါင်းတည်း**ဟူသည် ရဟန်းတို့သည် မအပ်သောပင့်ဖိတ်ခြင်းကို သာယာ(လက်ခံ)၍ နှစ်ပါးသုံးပါး တစ်ပေါင်းတည်း ခံယူ၍ ဘုဉ်းပေးကုန်၏။ ထိုဘုဉ်းပေးသောရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ်မသင့်။

၈၁။ ထိုတွင် မပင့်ဖိတ်ထားသူကလေးပါးမြောက်ဖြစ်ခြင်း ဆွမ်းခံစားလေ့ရှိသောရဟန်းလျှင်လေးပါးမြောက်ဖြစ်ခြင်း ရဟန်းမဟုတ်သူလျှင်လေးပါးမြောက်ဖြစ်ခြင်း သပိတ်လျှင်လေးပါးမြောက်ဖြစ်ခြင်း မကျန်းမာသူလျှင်လေးပါးမြောက်ဖြစ်ခြင်းဟု ငါးပါးသောလေးခုမြောက်တို့အားဖြင့် အဆုံးအဖြတ်ကို သိထိုက်၏။ အဘယ်သို့သိထိုက်သနည်း.. ဤသာသနာ၌ ရဟန်းလေးပါးတို့သည် " 'ဘတ္တိ'ထမင်းကို ခံယူကြပါကုန်"ဟု ပင့်ဖိတ်ခံရ၏။ ထိုရဟန်းတို့တွင် သုံးပါးသည် သွား၏။ တစ်ပါးကား မသွား။ "ဒကာက အရှင်ဘုရား မထေရ်တစ်ပါး အဘယ်မှာနည်း"ဟု မေး၏။ "ဒကာ ကြွမလာ"။ ဒကာသည် အခြားသော ထိုခဏ၌ရောက်သော ရဟန်းတစ်ပါးကို "အရှင်ဘုရား ကြွလော့"ဟု သွင်း၍ လေးပါးလုံးအားလည်း ထမင်းကို လှူ၏။ အားလုံးပင် အာပတ်မသင့်။ အဘယ်ကြောင့်နည်း ဂိုဏ်းကို ပြည့်စေသောရဟန်းကို(ထိုခဏမှရောက်လာသောရဟန်းကို) ပင့်ဖိတ်မထားသောကြောင့်တည်း။ ထိုလေးပါးတို့တွင် သုံးပါးသည်သာလျှင် ပင့်ဖိတ်ထားသည်ဖြစ်၍ ခံယူကုန်၏။ ထိုသုံးပါးတို့ဖြင့် ဂိုဏ်းမပြည့်၊ ဂိုဏ်းပြည့်စေသောရဟန်းကို ပင့်ဖိတ်ထားသည်မဟုတ်၊ ထို့ကြောင့် ဂိုဏ်းသည် ပျက်၏။ ဤကား မပင့်ဖိတ်ထားသူကလေးပါးမြောက်ဖြစ်ခြင်းတည်း။

ဆွမ်းခံစားလေ့ရှိသောရဟန်းလျှင်လေးပါးမြောက်ဖြစ်ခြင်း၌ ပင့်ဖိတ်သောကာလ၌ ဆွမ်းခံစားလေ့ရှိသောရဟန်းတစ်ပါးသည် လက်မခံ၊ (ပင့်ထားသောဒကာထံ) ကြွသောအခါ၌ကား "အရှင်ဘုရား လာလော့"ဟု ဆိုသော် လက်ခံသောကြောင့် မလိုက်လိုပါသော်လည်း "ကြွကြွပါ.. ဆွမ်းရပါလိမ့်မယ်"ဟု ပင့်၍ သွားကုန်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုဂိုဏ်းကို ဖျက်၏။ ထို့ကြောင့် အားလုံး အာပတ်မသင့်။

ရဟန်းမဟုတ်သူလျှင်လေးပါးမြောက်ဖြစ်ခြင်း၌ သာမဏေနှင့်အတူ ပင့်ဖိတ်ခံရကုန်၏။ ထိုသာမဏေသည်လည်း ဂိုဏ်းကို ဖျက်၏။

သပိတ်လျှင်လေးပါးမြောက်ဖြစ်ခြင်း၌ ရဟန်းတစ်ပါးသည် ကိုယ်တိုင်မကြွဘဲ သပိတ်ကို ပို့လိုက်၏။ ဤသို့လည်း ဂိုဏ်းပျက်၏။ ထို့ကြောင့် အားလုံး အာပတ်မသင့်။

မကျန်းမာသူလျှင်လေးပါးမြောက်ဖြစ်ခြင်း၌ မကျန်းမာသူနှင့်အတူ ပင့်ဖိတ်ခံထားကုန်၏။ ထိုတွင် မကျန်းမာသူအားသာ အာပတ်မသင့်၊ ကြွင်းသောရဟန်းတို့အား (မကျန်းမာသူအပါအဝင်လေးပါးရှိ၍) ဂိုဏ်းပြည့်သည်ဖြစ်၏။ မှန်၏။ မကျန်းမာသူကြောင့် ဂိုဏ်းမပျက်။ ထို့ကြောင့် ထိုရဟန်းတို့အား အာပတ်သင့်သည်သာ။ မဟာပစ္စနီ၌ မထူးသောအားဖြင့် ဆိုထား၏။

(ဂဏဘောဇဉ်ကိုဘုဉ်းပေးခွင့်) အခါကိုရသောရဟန်းသည် ကိုယ်တိုင်သာ လွတ်၏။ ကြွင်းသောရဟန်းတို့အား ဂိုဏ်းပြည့်ခြင်းကြောင့် အာပတ်သင့်၏။ ထို့ကြောင့် သင်္ကန်းလှူရာအခါကိုရသောရဟန်းစသည်တို့အားဖြင့်လည်း လေးပါးမြောက်တို့ကို သိထိုက်၏။(မကျန်းမာသူလျှင်လေးပါးမြောက်ဖြစ်ခြင်းကဲ့သို့ သင်္ကန်းအလှူခံသူလျှင်လေးပါးမြောက်ဖြစ်ခြင်းစသည်ကို ဖြင့်ချဲ့သိပါ)။ အကယ်၍ လက်ခံပြီး၍ ရဟန်းလေးပါးတို့သွားကုန်သော် ပညာရှိသောရဟန်းတစ်ပါးသည် "ငါသည် သင်တို့၏ဂိုဏ်းကို ဖျက်အံ့၊ ပင့်ဖိတ်ခြင်းကို သာယာကြပါကုန်"ဟု ဆို၍ ယာဂဗေဒ(ဘုဉ်းပေးပြီး)အဆုံး၌ ဆွမ်းအတွက် သပိတ်ကို ယူကုန်သောသူတို့အား မပေးဘဲ ဤရဟန်းတို့ကို ကျွေး၍ လွှတ်လိုက်ကြကုန်၊ ငါသည် နောက်၌ အနုမောဒနာကိုပြု၍ (ပြန်)သွားအံ့ဟု ထိုင်နေ၏။ ထိုရဟန်းတို့ ဘုဉ်းပေး၍ သွားကုန်သော် "အရှင်ဘုရား သပိတ်ကို ပေးကြပါ"ဟု ဒကာက သပိတ်ကို ယူ၍ ထမင်းကို လှူသော် ဘုဉ်းပေး၍

၈၂။ အနုမောဒနာပြု၍ (ပြန်)သွား၏။ အားလုံး အာပတ်မသင့်။ ငါးမျိုးကုန်သောဘောဇဉ်တို့အားဖြင့်သာ ဂဏဘောဇဉ်၌ ချွတ်ယွင်းခြင်းမရှိ။ ထမင်းဖြင့် ပင့်ဖိတ်ရာ၌ တစ်ဝက်ကျက်ဘောဇဉ်(မုယောမုန့်)ကို ခံယူသောရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ်သင့်ကုန်၏။ ထိုဘောဇဉ်တို့ကိုလည်း ထိုရဟန်းတို့နှင့် တစ်ပေါင်းတည်း မခံယူအပ်ကုန်၊ ယာဂစသည်တို့၌ ချွတ်ယွင်းခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ၎င်းတို့ကို ထိုရဟန်းတို့နှင့် တစ်ပေါင်းတည်း ခံယူအပ်ကုန်၏။ ဤသို့လျှင် ပညာရှိတစ်ပါးသည် အခြားသောရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ်မသင့်အောင် ပြု၏။

ထို့ကြောင့် အကယ်၍ ဒကာတစ်ယောက်သည် သံဃာ့ဆွမ်းပြုလျက်ပင့်ဖိတ်ရန် ကျောင်းသို့စေလွှတ်ခံရသဖြင့် ရောက်လာ၍ "အရှင်ဘုရား မနက်ဖြန် တပည့်တော်တို့(အိမ်)မှာ ဘိက္ခံ=ဆွမ်းကို ခံယူကြပါ"ဟု မလျှောက်ဘဲ "ဘတ္တံ=ထမင်းကို ခံယူကြပါ"ဟု ဖြစ်စေ "သံဃာ့ထမင်းကို ခံယူကြပါ"ဟုဖြစ်စေ "သံဃာသည် ထမင်းကို ခံယူတော်မူပါ"ဟု ဖြစ်စေ လျှောက်၏။ ဆွမ်းညွှန်သောရဟန်းသည် ပညာရှိဖြစ်ထိုက်၏။ ပင့်ဖိတ်သူသည် ဂဏဘောဇဉ်မှ၎င်း ဆွမ်းခံစားလေ့ရှိသောရဟန်းအား (ပိဏ္ဍပိတ်တင်ဆောင်ရဟန်းအား) တင်ပို့ခြင်းမှ၎င်း လွတ်စေထိုက်၏။ အဘယ်သို့လွတ်စေထိုက်သနည်း.. ဤသို့ ဦးစွာဆိုထိုက်၏.. "ဒကာ မနက်ဖြန် မတက်နိုင်ပါ(မကြွနိုင်ဘူး)" ။ "အရှင်ဘုရား နောက်တစ်နေ့ဘုရား" ။ "နောက်တစ်နေ့လည်း မတက်နိုင်ဘူး" ။ ဤသို့ လဝက်အထိလည်း ဆောင်၍ (ရက်ကိုနောက်ဆုတ်၍) တစ်ဖန် "သင်သည် အဘယ်ကို ဆိုသနည်း" မေးထိုက်၏။ အကယ်၍ တစ်ဖန် "သံဃာ့ထမင်းကို ခံယူကြပါ"ဟု ဆိုအံ့ ထို့နောက် "ဒကာ ဦးစွာ ဤပန်းကို ကပွိပါဦး(အပ်စပ်အပ်အောင်ပြုဦး)၊ ဤမြက်ကို (ကပွိဦး)"ဟု ဤသို့ ပျံ့လွှင့်ခြင်းကိုပြု၍ တစ်ဖန် "(ဒကာ) အဘယ်ကို အဘယ်ကို ဆိုလိုက်သနည်း"ဟု မေးထိုက်၏။ အကယ်၍ တစ်ဖန်လည်း ထိုအတိုင်းပင် ဆိုအံ့ "ဒကာ သင်သည် ဆွမ်းခံရဟန်းတို့ကို၎င်း မဟာထေရ်တို့ကို၎င်း မရ၊ သာမဏေတို့ကို ရမည်"ဟု ဆိုထိုက်၏။ "အရှင်ဘုရား ဤမည်ဤမည်သောရွာ အရှင်ဘုရားတို့ကို ကျွေးကြသည်မဟုတ်လော(ဆွမ်းကပ်ခွင့်ရသည်မဟုတ်လော)၊ တပည့်တော်သည် အဘယ်ကြောင့်မရသနည်း"ဟု မေးသော် သူတို့သည် ပင့်ဖိတ်ခြင်းကို သိကုန်၏ (ပင့်ဖိတ်တက်၏)။ သင်ကား မသိ။ အရှင်ဘုရား သူတို့ ဘယ်လို ပင့်ဖိတ်ကြသနည်း၊ ဤသို့ဆိုကြ၏(ပင့်ဖိတ်ကြ၏)။ "အရှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့(အိမ်)မှာ ဘိက္ခံ=ဆွမ်းကို ခံယူပါကုန်" ။ အကယ်၍ သူသည်လည်း ထိုအတိုင်းပင် လျှောက်အံ့ အပ်၏။ သို့မဟုတ် တစ်ဖန်လည်း "ထမင်းကို ခံယူကြပါကုန်"ဟု ဆိုအံ့ "ဒကာ ယခုအခါ သင်သည် များစွာသောရဟန်းတို့ကို ရမည်မဟုတ်၊ သုံးပါးသာလျှင် ရမည်"ဟု ဆိုထိုက်၏။ "အရှင်ဘုရား ဤမည်ဤမည်သောရွာ၌ ရဟန်းသံဃာအားလုံးကို ကျွေးကုန်သည်မဟုတ်လော၊ တပည့်တော်သည် အဘယ်ကြောင့် မရသနည်း"ဟု မေး၏။ "သင်သည် ပင့်ဖိတ်ခြင်းငှာ မသိ(မပင့်ဖိတ်တက်)" ။ "ထိုသူတို့သည် အဘယ်သို့ ပင့်ဖိတ်ကြသနည်း" ။

ထိုသူတို့သည် “ဆွမ်းကို ခံယူကြပါကုန်”ဟု ဆိုကြ၏(ပင့်ဖိတ်ကြ၏) ။ အကယ်၍ သူသည်လည်း(ယခုပင့်ဖိတ်လာသောဒကာသည်လည်း) “ဆွမ်းကို ခံယူကြပါကုန်”ဟု လျှောက်အံ့ အပ်စပ်၏။ သို့မဟုတ် တစ်ဖန်လည်း “ထမင်းကိုသာ”ဟု လျှောက်အံ့၊ ထို့နောင် (ဆွမ်းညွှန်ရဟန်းက) “သင်သွားတော့၊ ငါတို့သည် သင့်ထမင်းဖြင့် အလိုမရှိ၊ ဤ(ရွာ)သည် ငါတို့၏အမြဲကျက်စားရာ(ဆွမ်းခံရွာ)တည်း၊ ဤ(ရွာ)၌ ဆွမ်းအတွက် လှည့်လည်အံ့”ဟု ဆိုထိုက်၏။ “အရှင်ဘုရား ကြွကြပါ”ဟု ဆို၍ လာသောသူကို(အပင့်ဖိတ်ခိုင်းသူတို့က) “အချင်း ရဟန်းတို့ကို ရခဲကုန်၏လော့”ဟု မေးကုန်၏။ “ဤမေးခြင်းဖြင့် အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ ဤသို့မေးရာ၌ ပြောဆိုဖွယ်သည်(ဖြေကြားစရာသည်)များ၏။ မထေရ်တို့သည် ‘နက်ဖြန် ဆွမ်းအတွက် လှည့်လည်ကုန်လိမ့်မည်’ဟု ပြောလိုက်ကြပြီ၊ ယခုအခါ သင်တို့သည် မမေ့ကြလင့်”ဟု (ဖြေ၏)။ ဒုတိယနေ့၌ စေတီဝတ်ကို ပြု၍ တည်ရှိသောရဟန်းသည်

၈၃။ သံဃာ့မထေရ်က “ငါ့ရှင်တို့ ပဓာနဖြစ်သောရွာ၌ သံဃာ့ဆွမ်း(ရှိ၏)၊ (ပင့်ဖိတ်တက်သော)ပညာမရှိသောလူသည် ပင့်ဖိတ်ဖို့လာပြီ၊ ပဓာနဖြစ်သောရွာသို့ ဆွမ်းအလိုငှာ လှည့်လည်ကုန်ဖို့”ဟု ဆိုထိုက်၏။ ရဟန်းတို့သည် မထေရ်၏စကားကို ပြုလုပ်ထိုက်၏။ အပြောခက်သူ(ဆုံးမဖို့ခက်သူ) မဖြစ်ထိုက်၊ ရွာတံခါး၌ မရပ်ဘဲသာ ဆွမ်းအတွက် လှည့်လည်ထိုက်၏ (ရပ်နေလျှင် မနေ့ကဒါယကာသည် လာလျှောက်ထားနေဦးမည်စိုးသောကြောင့်တည်း)။ အကယ်၍ ဆွမ်းစားရေပ်၌ ထမင်းကို (အလှူရှင်တို့က)ထား၍ ရထားလမ်းတို့၌ လှည့်လည်ကုန်သောရဟန်းတို့ကို “အရှင်ဘုရား ဆွမ်းစားရေပ်၌ ထမင်းကို ခံယူပါကုန်”ဟု လျှောက်အံ့၊ မအပ်(မခံယူကောင်း)။

သို့မဟုတ် ထမင်းကိုယူ၍ ထိုထိုအရပ်၌ သွား၍ “ထမင်းကို အလှူခံကြပါ”ဟု ဆိုကုန်(သော်၎င်း)၊ ရှေးကတည်းကပင် ကျောင်းသို့ ဆောင်၍ သင့်လျော်သောအရပ်၌ ထား၍ ကြွလာကြွလာကုန်သောရဟန်းတို့အား လှူကုန်(သော်၎င်း) ဤဆွမ်းသည် ရှေးရှုဆောင်ယူအပ်သောဆွမ်း၍ အပ်၏။ အကယ်၍ ဆွမ်းစားရေပ်၌ ဆွမ်းကို ခံယူကြပါ”ဟု ဆိုသော် မအပ်။ လူတို့သည် ဆွမ်းခံနေသောရဟန်းတို့ကိုမြင်၍ ဆွမ်းစားရေပ်ကို တံမြတ်စည်းလှည်း၍ ထို၌ ထိုင်စေ၍ ကျွေးကြ၏။ ထိုလူတို့ကို မပယ်ထိုက်၏။ လူတို့သည် ရွာ၌ဆွမ်းမရ၍ ရွာမှထွက်ကုန်သောရဟန်းတို့ကို မြင်၍ “အရှင်ဘုရား ထမင်းကို အလှူခံပါကုန်”ဟုလျှောက်ကုန်၏။ ထိုလူတို့ကို ပယ်ထိုက်၏၊ ပြန်မနစ်ထိုက်၏။ အကယ်၍ “အရှင်ဘုရား ပြန်နစ်၍ ထမင်းကို အလှူခံပါကုန်”ဟု လျှောက်ကုန်၏။ “ပြန်နစ်ပါကုန်”ဟု ဆိုသောပုဒ်၌ ပြန်နစ်ခြင်းငှာ အပ်၏။ “အရှင်ဘုရား ပြန်နစ်ပါ အိမ်၌ ထမင်းကို ပြုထား၏(စီမံထား၏)၊ ရွာ၌ ထမင်းကို ပြုထား၏”ဟု ဆိုကုန်၏။ အိမ်၌၎င်း ရွာ၌၎င်း ထမင်းမည်သည် အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ယောက်အတွက် ရှိသည်သာတည်းဟု (နလုံးသွင်း၍) ပြန်နစ်ခြင်းငှာ အပ်၏။ “နိဝတ္ထထ ဘတ္တံ ဂဏထ=ပြန်နစ်ကြပါဘုရား ထမင်းကို ခံယူကြပါ”ဟု တစ်ဆက်တည်းဆက်စပ်အပ်သည်ကိုပြု၍ လျှောက်ကုန်အံ့၊ ပြန်နစ်ခြင်းငှာ မအပ်။ (ကျောင်းမှထွက်၍ ဆွမ်းစားရေပ်၌ခဏတည်းပြီး) ဆွမ်းစားရေပ်မှ ဆွမ်းအတွက် လှည့်လည်ခြင်းငှာ ထွက်သောရဟန်းတို့ကို မြင်၍ (ဒကာတို့က)“ထိုင်ကြပါ အရှင်ဘုရား ထမင်းကို ခံယူကြပါ”ဟု ဆိုရာ၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်တည်း။ အမြဲလှူသော ဆွမ်းဟူသည် အမြဲတမ်းလှူသောဆွမ်းကို ဆိုလို၏။ “ ‘နိစ္စဘတ္တံ’အမြဲထမင်းကို ခံယူကြပါ”ဟု ဆိုကုန်၏။ များစွာသောရဟန်းတို့သည်လည်း တစ်ပေါင်းတည်း ခံယူခြင်းငှာ အပ်၏။ စာရေးတံချ၍ လှူသော ဆွမ်းစသည်တို့၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်တည်း။ အကြွင်းကား အနက်ထင်ရှားသည်သာ။

ဇဠကလောမသိက္ခာပုဒ်နှင့်တူသောဖြစ်ကြောင်းရှိ၏၊ ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏၊ သညာဖြင့် မလွတ်၊ စိတ်မပါဘဲသင့်၏၊ ပညတ်တော်ကြောင့်သင့်၏၊ ကာယကံဖြစ်၏၊ စိတ်သုံးပါး ဝေဒနာသုံးပါးဖြင့်သင့်၏။

ဒုတိယ ဂဏဘောဇနသိက္ခာပုဒ်(အဋ္ဌကထာ)အဖွင့် ပြီး၏။

=====

=

၄-ဘောဇနဝဂ် ၃-ပရမ္မရဘောဇနသိက္ခာပုဒ်

၂၂၁။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ်ဆောင် ပေါက်သော ကျောင်းကြီး၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူသောအခါ ဝေသာလီပြည်၌ မွန်မြတ်သော ဆွမ်းအလှည့် ကို တည်ထား၏။ ထိုအခါ အလုပ်သမား ဆင်းရဲသားတစ်ယောက်အား-

“အကြင်အမှတ်ဖြင့် ဤလူအပေါင်းတို့သည် ဆွမ်းကို ရှိသေစွာ ပြုပြင်ကုန်၏။ ထိုအမှတ်ဖြင့် ဆွမ်းကို ရှိသေစွာ ပြုပြင်ခြင်းသည် မယုတ်ညံ့သည် ဖြစ်လတ္တံ့၊ ငါသည်လည်း ဆွမ်းကို ပြုပြင်ရမူ ကောင်းလေရာ၏”ဟု အကြံဖြစ်၏။

ထိုအခါ အလုပ်သမား ဆင်းရဲသားသည် ‘ကိရပတိက’ အမည်ရှိသူထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ထိုကိရပတိက အမည်ရှိသောသူအား “အရှင်သား အကျွန်ုပ်သည် ဘုရားအမှူးရှိသော

ရဟန်းသံဃာအား ဆွမ်းကျွေးလို၏။ အကျွန်ုပ်အား အခရိက္ခာကို ပေးပါလော့"ဟု ဆို၏။
ထိုကိရပတိက အမည်ရှိသော သူသည်လည်း သဒ္ဓါတရားရှိ၏။ ကြည်ညိုတတ်၏။ ထိုကိရပတိက
အမည်ရှိသောသူသည် ထိုအလုပ်သမား ဆင်းရဲသားအား ပိုလွန်သော အခရိက္ခာကို ပေး၏။
ထိုအခါ ထိုအလုပ်သမား ဆင်းရဲသားသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍
မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော
ထိုအလုပ်သမား ဆင်းရဲသားသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည်
ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ နက်ဖြန် အဖို့ အကျွန်ုပ်၏ ဆွမ်းကို လက်ခံတော်မူပါလော့"ဟု
လျှောက်၏။

"ဒါယကာ ရဟန်းသံဃာသည် များလှ၏။ စဉ်းစားဦးလော့"ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

"အသျှင်ဘုရား ရဟန်းသံဃာသည် များသည် ဖြစ်စေကာမူ အကျွန်ုပ်သည် များစွာသော
ဆီးယို တို့ကို စီရင်ထားပါကုန်၏။ ဆီးယိုနှင့်ရောသော ခဲဖွယ်နှင့်တကွ သောက်ဖွယ်တို့သည်
ပြည့်စုံပါကုန် လတ္တံ့"ဟု (လျှောက်၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းဖြင့် လက်ခံတော်မူ၏။

ထိုအခါ ထိုအလုပ်သမား ဆင်းရဲသားသည် မြတ်စွာဘုရား လက်ခံတော်မူသည်ကို သိ၍
နေရာမှ ထပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် အရိအသေပြုကာ ဖွဲ့ခွဲသွားလေ၏။

"အလုပ်သမား ဆင်းရဲသားသည် နက်ဖြန်အလို့ငှါ ဘုရားအမှူးရှိသော ရဟန်းသံဃာကို
ပင့်ဖိတ် ထားသတတ်၊ ဆီးယိုနှင့်ရောသော ခဲဖွယ်နှင့်တကွ သောက်ဖွယ်တို့သည်
ပြည့်စုံကုန်လတ္တံ့"ဟု ရဟန်းတို့သည် ကြားကြသည်သာတည်း။ ထိုရဟန်းတို့သည်
နံနက်စောစောကပင်လျှင် ဆွမ်းခံလှည့်လည်၍ ဆွမ်းကို သုံးဆောင်ကုန်၏။

"အလုပ်သမား ဆင်းရဲသားသည် မြတ်စွာဘုရားအမှူးရှိသော ရဟန်းသံဃာကို ဆွမ်းဖြင့်
ပင့်ဖိတ်၏"ဟု လူအပေါင်းတို့သည် ကြားကြသည်သာတည်း။ ထိုလူအပေါင်းတို့သည်
အလုပ်သမား ဆင်းရဲသားအထံသို့ များစွာသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို ပို့ဆောင် (ကူညီ)ကုန်၏။

ထိုအခါ ထိုအလုပ်သမား ဆင်းရဲသားသည် ထိုညဉ့်လွန်မြောက်ပြီးနောက် မွန်မြတ်သော
ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို စီရင်စေ၍ မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား အချိန်တန်ပါပြီ
ဆွမ်းပြင်ပြီးပါပြီ"ဟု (အချိန်တန်ကြောင်းကို) လျှောက်စေ၏။

ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်တော်မူ၍
သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူလျက် ထိုအလုပ်သမား ဆင်းရဲသားအိမ်သို့ ချဉ်းကပ်တော်မူပြီးလျှင်
ခင်းထားအပ်သော နေရာ၌ ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ ထိုင်နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ထိုအလုပ်သမား
ဆင်းရဲသားသည် ဆွမ်းစားရာ၌ ရဟန်းတို့ကို လုပ်ကျွေး၏။

ရဟန်းတို့သည် "ဒါယကာ အနည်းငယ်သာ လှူလော့၊ အနည်းငယ်သာ လှူလော့"ဟု
ဆိုကုန်၏။

အသျှင်ဘုရားတို့ အသျှင်တို့သည် ဤသူကား အလုပ်သမား ဆင်းရဲသားတည်းဟု
(အောက်မေ့၍) အနည်းငယ် အနည်းငယ် မခံယူပါကုန်လင့်၊ အကျွန်ုပ်သည် များစွာသော
ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို စီရင်ထားပါ၏။ အသျှင်ဘုရားတို့ အလိုရှိတိုင်း ခံယူတော်မူပါကုန်လော့ဟု
(လျှောက်၏)။

ဒါယကာ ဤအကြောင်းကြောင့် ငါတို့သည် အနည်းငယ် အနည်းငယ်သာ ခံယူကုန်သည်
မဟုတ်၊ စင်စစ်သော်ကား ငါတို့သည် နံနက်စောစောကပင်လျှင် ဆွမ်းခံလှည့်လည်၍
သုံးဆောင်ခဲ့ကုန်ပြီ၊ ထို့ကြောင့် ငါတို့သည် အနည်းငယ် အနည်းငယ်သာ ခံယူကုန်၏ဟု
(ဆိုကြကုန်၏)။

ထိုအခါ ထိုအလုပ်သမား ဆင်းရဲသားသည် "အဘယ့်ကြောင့် အသျှင်ကောင်းတို့သည်
ငါသည် ပင့်ဖိတ်ထားပါလျက် တစ်ပါးသော အရပ်၌ သုံးဆောင်ကုန်ဘိသနည်း၊ ငါသည်
အလိုရှိတိုင်း ပေးလှူခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည် မဟုတ်ပါလော့"ဟု ကဲ့ရဲ့၏။ ရှုတ်ချ၏။ အပြစ်ပြ
ပြောဆို၏။

ရဟန်းတို့သည် ထိုကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချ အပြစ်ပြ ပြောဆိုသော ထိုအလုပ်သမား ဆင်းရဲသား၏
စကားကို ကြားကြသည်သာတည်း။ အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့်

ရဟန်းတို့သည် တစ်ပါး သော အရပ်၌ ပင့်ဖိတ်ထားပါလျက် တစ်ပါးသော အရပ်၌ သုံးဆောင်ကုန်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။

"ရဟန်းတို့ ရဟန်းတို့သည် တစ်ပါးသော အရပ်၌ ပင့်ဖိတ်ထားပါလျက် တစ်ပါးသော အရပ်၌ သုံးဆောင်ကုန်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။

မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ထို (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီး ဖြစ်သော ယောက်ျားတို့သည် အဘယ့်ကြောင့် တစ်ပါးသော အရပ်၌ ပင့်ဖိတ်ထားပါလျက် တစ်ပါးသော အရပ်၌ သုံးဆောင်ကုန်ဘိသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤ (သင်တို့ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

(က) "ပရမ္မရဘောဇဉ်ကို စားခြင်းကြောင့် ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူ၏။

၄-ဘောဇနဝဂ် ၃-ပရမ္မရဘောဇနသိက္ခာပုဒ်

၂၂၁။ တတိယသိက္ခာပုဒ်၌ အကြင်အမှတ်ဖြင့် ဤလူအပေါင်းတို့သည် ဆွမ်းကို ရိုသေစွာ ပြုပြင်ကုန်၏။ ထိုအမှတ်ဖြင့်ဆွမ်းကို ရိုသေစွာ ပြုပြင်ခြင်းသည် မယုတ်ညံ့သည် ဖြစ်လတ္တံ့။ ဟူသည် အကြင်အမှတ်အသားဖြင့် ဤလူတို့သည် ရိုသေစွာ

၈၄။

ဆွမ်းကို ပြုကုန်၏။ ထိုအခြင်းအရာဖြင့် "ဤသာသနာသည် (ဝါ) ဘုရားအမှူးရှိသောသံဃာ၌ ဒါနပြုခြင်းသည် 'ဩရက'ယုတ်ညံ့သည် (အကျိုးပေး) နည်းသည် 'လာမက'ယုတ်ညံ့သည် ဖြစ်မည်မဟုတ်"ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

ကိရပတိကဟူသည်၌ ကိရဟူသည် ထိုအမျိုးအမည်တည်း။ အကြီးအကဲအဖြစ်ဟူသောအနက်ကြောင့် 'ကိရပတိက'ဟု ဆိုအပ်၏။ သူသည် အစိုးရ၏ အကြီးမူဖြစ်၏။ လ ဥတု နှစ် အမှတ်အသားဖြင့် ရိက္ခာပို ပေး၍ အမှုလုပ်(အလုပ်သမား)တို့ကို အမှုကို ပြုစေ၏။ ဆီးယို တို့ကို စီရင်ထားပါကုန်၏ဟူသည် ဥပစာအားဖြင့်ဆို၏။ ဆီးယိုနှင့်ရောသောဟူသည် ဆီးဖျော်ရည်အားဖြင့် (သောက်ဖွယ်တို့ကို ပြည့်စုံလုံလောက်ပါကုန်လတ္တံ့)။

=====

=

၂၂၂။ ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည် နာဖျား၏။ ရဟန်းတစ်ပါးသည် ဆွမ်းကို ယူဆောင်၍ ထိုရဟန်းထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ထိုရဟန်းအား "ငါ့သူငါ သုံးဆောင်လော့"ဟု ဆို၏။

ငါ့သူငါ တန်ပြီ ငါ့အား ဆွမ်းကို ရနီးခြင်း ရှိ၏ဟု ဆို၏။ ထိုရဟန်း၏ ဆွမ်းကို နေမြင့်မှယူဆောင်ခဲ့၏။ ထိုရဟန်းသည် စိတ်သဘောရှိတိုင်း မစားနိုင်။ မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကြကုန်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအကြောင်းအရာကြောင့် တရားစကားကို ဟောတော်မူ၍ ရဟန်းတို့ကို-

"ရဟန်းတို့ နာဖျားသော ရဟန်းသည် ပရမ္မရဘောဇဉ်ကို သုံးဆောင်ခြင်းငှါ ခွင့်ပြုတော်မူ၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

(ခ) "အချိန်အခါကို ကြည့်၍ ပရမ္မရဘောဇဉ်ကို စားခြင်းကြောင့် ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ထို ပရမ္မရဘောဇဉ်ကို စားရာ၌ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား အချိန်အခါတည်း။ နာဖျားသောအခါ၊ ဤကား ထိုပရမ္မရဘောဇဉ်ကို စားရာ၌ အချိန်အခါတည်း" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူ၏။

၂၂၃။ ထိုအခါ လူတို့သည် သင်္ကန်းလှူသောအခါ၌ သင်္ကန်းနှင့်တကွသော ဆွမ်းကို စီရင်စေ၍ "ဆွမ်းကျွေးပြီးလျှင် သင်္ကန်းလှူဒါန်းကုန်အံ့"ဟု ရဟန်းတို့ကို ပင့်ဖိတ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့သည် "ပရမ္မရဘောဇဉ်စားခြင်းကို မြတ်စွာဘုရား ပယ်တော်မူသောကြောင့် မအပ်"ဟု
တွေးတောမှု 'သံသယ ကုက္ကုစ္စ' ရှိသည်ဖြစ်၍ မခံယူကြကုန်။ သင်္ကန်းအရနည်းပါး၏။
မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကြကုန်၏။ပ။ "ရဟန်းတို့ သင်္ကန်းလှူသောအခါ၌
ပရမ္မရဘောဇဉ်ကို သုံးဆောင်ခြင်းငှါ ခွင့်ပြု တော်မူ၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

(ဂ) "အချိန်အခါကို ကြည့်၍ ပရမ္မရဘောဇဉ်ကို စားခြင်းကြောင့် ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ထို
ပရမ္မရဘောဇဉ်ကို စားရာ၌ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား အချိန်အခါတည်း၊ နာဖျားသောအခါ၌ သင်္ကန်း
လှူသောအခါ၊ ဤကား ထိုပရမ္မရဘောဇဉ်ကို စားရာ၌ အချိန်အခါတည်း" ဤသို့
(ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူ၏။

၂၂၄။ ထိုအခါ လူတို့သည် သင်္ကန်းချုပ်ကုန်သော ရဟန်းတို့ကို ဆွမ်းဖြင့် ဖိတ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ သည် "ပရမ္မရဘောဇဉ်ကို မြတ်စွာဘုရား ပယ်တော်မူသောကြောင့် မအပ်"ဟု

တွေးတောမှု 'သံသယ ကုက္ကုစ္စ' ရှိသည် ဖြစ်၍ မခံယူကြကုန်။ မြတ်စွာဘုရားအား

ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကြကုန်၏။ပ။ "ရဟန်းတို့ သင်္ကန်းချုပ်သော အခါ၌ ပရမ္မရဘောဇဉ်ကို
သုံးဆောင်ခြင်းငှါ ခွင့်ပြုတော်မူ၏"ဟု မိန့်တော် မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၈၂။ ၃၃- (ဃ) ၂၂၅။ "အချိန်အခါကို ကြည့်၍ ပရမ္မရဘောဇဉ်ကို စားခြင်းကြောင့်

ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ထိုပရမ္မရဘောဇဉ်ကို စားရာ၌ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား အချိန်အခါတည်း၊

နာဖျားသောအခါ၌ သင်္ကန်းလှူသောအခါ၌ သင်္ကန်းချုပ်သောအခါ၊ ဤကား ထိုပရမ္မရဘောဇဉ်ကို
စားရာ၌ အချိန်အခါ တည်း" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူ၏။

၂၂၆။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို

ယူလျက် နောက်ပါရဟန်းဖြစ်သော အသျှင်အာနန္ဒာနှင့်အတူ တစ်ဦးသော ဒါယကာအိမ်သို့

ချဉ်းကပ်၍ ခင်းထား အပ်သော နေရာ၌ ထိုင်နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ထိုလူတို့သည်

မြတ်စွာဘုရားအားလည်းကောင်း၊ အသျှင်အာနန္ဒာအားလည်းကောင်း ဘောဇဉ်ကို

လှူဒါန်းကုန်၏။

အသျှင်အာနန္ဒာသည် မအပ်ဟု တွေးတောမှု 'သံသယကုက္ကုစ္စ' ရှိသည်ဖြစ်၍ မခံယူချေ။

မြတ်စွာဘုရားသည် အာနန္ဒာ ခံယူလော့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ မြတ်စွာဘုရား တန်ပါပြီ

အကျွန်ုပ်အား ဆွမ်းကို ရနီးခြင်းသည် ရှိပါ၏ဟု (လျှောက်၏)။ အာနန္ဒာ သို့ဖြစ်လျှင်

ဝိကပ္ပနာပြု၍ ခံယူလော့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည်

ဤအကြောင်းအရာကြောင့် တရားစကားကို ဟောတော်မူ၍ ရဟန်းတို့ကို-

"ရဟန်းတို့ ဝိကပ္ပနာပြု၍ ပရမ္မရဘောဇဉ်ကို သုံးဆောင်ခြင်းငှါ ခွင့်ပြုတော်မူ၏"ဟု

မိန့်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဝိကပ္ပနာသ ပြုအပ်၏။

"ငါ၏ ရနီးသော ဆွမ်းကို ဤမည်သော ရဟန်းအား လှူဒါန်းပါ၏"ဟု (ဝိကပ္ပနာ

ပြုအပ်၏)။

၃-ပရမ္မရဘောဇဉ်သိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၂၂၇။ ပရမ္မရဘောဇဉ် မည်သည် ဘောဇဉ်ငါးပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါးသော ဘောဇဉ်တို့ဖြင့်

ပင့်ဖိတ်လတ်သော် ထိုဘောဇဉ်ကို ထား၍ အခြားသော ဘောဇဉ်ငါးပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါးသော

ဘောဇဉ် ကို စားငြားအံ့၊ ဤဘောဇဉ်သည် ပရမ္မရဘောဇဉ် မည်၏။

အချိန်အခါကို ကြည့်၍ဟူသည် အခါကာလကို ကြည့်ထား၍။

နာဖျားသောအခါ မည်သည် နေရာတစ်ခုတည်း၌ နေလျက် အလိုရှိတိုင်း သုံးဆောင်

စားသောက်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်အံ့၊ နာဖျားသောအခါဟူ၍ သုံးဆောင်အပ်၏။

သင်္ကန်းလှူသောအခါ မည်သည် ကထိန်မခင်းသော် မိုးဥတု၏

နောက်ဆုံးလပတ်လုံးလည်းကောင်း၊ ကထိန်ခင်းသော် ငါးလတို့ပတ်လုံးလည်းကောင်း

သင်္ကန်းလှူသောအခါဟူ၍ သုံးဆောင်အပ်၏။
သင်္ကန်းချုပ်သောအခါ မည်သည် သင်္ကန်းကို ချုပ်သော် သင်္ကန်းချုပ်သောအခါဟူ၍
သုံးဆောင် အပ်၏။
အချိန်အခါကို ကြည့်၍ သုံးဆောင်အံ့ဟု ခံယူအံ့၊ ဒုက္ခဒူအာပတ် သင့်၏။ မျိုတိုင်း မျိုတိုင်း
ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
၂၂၈။ အချိန်အခါကို ကြည့်၍ ပရမ္မရဘောဇဉ်၌ ပရမ္မရဘောဇဉ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍
သုံးဆောင်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
အချိန်အခါကို ကြည့်၍ ပရမ္မရဘောဇဉ်၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ သုံးဆောင်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ်
သင့်၏။
အချိန်အခါကို ကြည့်၍ ပရမ္မရဘောဇဉ်၌ ပရမ္မရဘောဇဉ်မဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍
သုံးဆောင်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
ပရမ္မရဘောဇဉ် မဟုတ်ရာ၌ ပရမ္မရဘောဇဉ်ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ခဒူအာပတ် သင့်၏။
ပရမ္မရဘောဇဉ် မဟုတ်ရာ၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ခဒူအာပတ် သင့်၏။
ပရမ္မရဘောဇဉ် မဟုတ်ရာ၌ ပရမ္မရဘောဇဉ်မဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ အာပတ် မသင့်။

--

၂၂၂။ နေမြင့်မှယူဆောင်ခဲ့၏ဟူသည် အလွန်နေမြင့်မှ ဝိဆောင်အပ်ပြီ။
၂၂၆။ ငါ၏ ရနီးသော ဆွမ်းကို ဤမည်သော ရဟန်းအား လှူဒါန်းပါ၏ဟူသည် ဤရနီးသောဆွမ်းမည်သည်
မျက်မှောက်၌သော်၎င်း မျက်ကွယ်၌သော်၎င်း အပ်၏။ မျက်မှောက်မြင်၍ "သင့်အား ဝိကပ္ပနာပြုပါ၏"ဟု ဆို၍
ဘုဉ်းပေးကောင်း၏။ မမြင်ဘဲ သတင်းသုံးဖော်ငါးဦးတို့တွင် "ဤမည်သောသူအား ဝိကပ္ပနာပြုပါ၏"ဟု ဆို၍
ဘုဉ်းပေးကောင်း၏။ (မျက်မှောက်) မမြင်မူခြင်းကြောင့် သီတင်းသုံးဖော်ငါးဦးတို့၌ "ဤမည်သောသူအား ဝိကပ္ပနာပြုပါ၏"ဟု
ဆို၍ ဘုဉ်းပေးကောင်း၏။ မဟာပစ္စရိစသည်တို့၌ကား မျက်ကွယ်ဝိကပ္ပနာကိုသာ ဆိုထား၏။ ထိုဆွမ်းဝိကပ္ပနာကို
အကြင်ကြောင့် ဝိနည်းကံဖြင့် သိမ်းယူအပ်ပြီ (ပြုအပ်၏)။ ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားအား ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းငှာ မအပ်။
မြတ်စွာဘုရားသည် ဂန္ဓကုဋီ၌ ထိုင်နေသော်၎င်း သံဃာ့အလယ်၌ထိုင်နေသော်၎င်း သံဃာသည်
ဝိုဏ်းလောက်သောရဟန်းတို့ကို ယူ၍ ထိုထိုအမှုကို ပြုခြင်းသည် ကောင်းစွာပြုခြင်းသာ ဖြစ်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ကံကို
မပျက်စေ မပြည့်စုံစေ။ တရားပိုင်ရှင်ဖြစ်သောကြောင့် (ကံကို)မပျက်စေနိုင်။ ဝိုဏ်းကိုပြည့်စေသူမဟုတ်သောကြောင့်
(ကံအတွက်လိုအပ်သောသံဃာကို) ပြည့်စေသူလည်း မဟုတ်။

=====

=

၂၂၉။ အခါကာလ၌ သုံးဆောင်အံ့၊ ဝိကပ္ပနာပြု၍ သုံးဆောင်အံ့၊ နှစ်ဦး သုံးဦး ပင့်ဖိတ်ရာ၌
တစ်ပေါင်းတည်း အတူသုံးဆောင်အံ့၊ ပင့်ဖိတ်အပ်သော အစဉ်ဖြင့် သုံးဆောင်အံ့၊
အလုံးစုံသောရွာ 'ရွာသူအားလုံး' သည် ပင့်ဖိတ်လတ်သော် ထိုရွာဝယ် အမှတ်မရှိသော အိမ်၌
သုံးဆောင်အံ့၊ အလုံးစုံသော အသင်း 'အသင်းဝင်အားလုံး' သည် ပင့်ဖိတ်လတ်သော်
ထိုအသင်းတွင် အမှတ်မရှိသော အိမ်၌ သုံးဆောင် အံ့၊ (ဆွမ်းဖြင့်) ပင့်ဖိတ်လတ်သော် ဆွမ်းကို
ခံယူအံ့ဟူ၍ ဆိုအံ့၊ အာပတ် မသင့်။
အမြဲလှူသော ဆွမ်း၌ လည်းကောင်း၊ စာရေးတံဆွမ်း၌လည်းကောင်း၊ လဆန်း
လဆုတ်ပက္ခဝယ် လှူသော ဆွမ်း၌လည်းကောင်း၊ ဥပုသ်နေ့လှူသော ဆွမ်း၌လည်းကောင်း၊
အထွက်တစ်ရက်နေ့လှူသော ဆွမ်း၌လည်းကောင်း သုံးဆောင်အံ့၊ အာပတ် မသင့်။
ဘောဇဉ်ငါးပါးတို့ကို ထား၍ (ခဲဖွယ်စသည်) အလုံးစုံ၌ အာပတ် မသင့်။ ရှေးသော ရဟန်း၊
အစလက်ဦးလွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။
တတိယ ပရမ္မရဘောဇနသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။
၁။ ဆွမ်းစားရန် ကိုယ်စားထည့်ခြင်းကို ဆိုသည်။

--

၂၂၉။ နှစ်ဦး သုံးဦး ပင့်ဖိတ်ရာ၌

တစ်ပေါင်းတည်း အတူသုံးဆောင်အံ့ဟူသည် နှစ်ဦးသုံးဦးပင့်ဖိတ်ထားသည်တို့ကို တစ်သပိတ်တည်း၌ ထည့်၍ ရော၍ တစ်ခုတည်းပြု၍ ဘုဉ်းပေး၏ဟု အနက်တည်း။ နှစ်အိမ် သုံးအိမ်ကပင့်ဖိတ်၍ တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်စေ၍ ဟိုမှဒီမှ ဆောင်၍ ဆွမ်းကို လောင်းထည့်ကုန်၏။ ဟင်းရည် ဟင်းလျာကို လောင်းထည့်ကုန်၏။ တစ်ပေါင်းတည်းရောနေ၏။ ဤ၌ အာပတ်မသင့်ဟု မဟာပစ္စရိ၌ ဆိုထား၏။ အကယ်၍ မူလပင့်ဖိတ်ထားသူ၏(ဆွမ်းသည်) အောက်၌ဖြစ်၏။ နောက်နောက်ပင့်ဖိတ်ထားသူ၏(ဆွမ်းသည်) အထက်၌ဖြစ်၏။ ထို(ဆွမ်း)ကို အထက်မှ စ၍ ဘုဉ်းပေးသောရဟန်းအား အာပတ်မသင့်၏။ လက်ကို အတွင်းသို့သွင်း၍ ပထမပင့်ဖိတ်သူ၏ဆွမ်းမှ တစ်လုပ်ကိုသော်လည်း ထုတ်ဆောင်၍ ဘုဉ်းပေးသောကာလမှစ၍ အလိုရှိရာဘုဉ်းပေးသောရဟန်းအား အာပတ်မသင့်။ အကယ်၍လည်း ထို၌ နို့ရည်ကိုသော်၎င်း (ဟင်း)အရည်ကိုသော်၎င်း လောင်းထည့်ကုန်၏။ စားမြို့သောဆွမ်းသည် အရသာတစ်ခုတည်းဖြစ်သော်၎င်း၊ အစွန်းမှ စ၍ ဘုဉ်းပေးသောရဟန်းအား၎င်း အာပတ်မသင့်ဟု မဟာပစ္စရိ၌ ဆိုထား၏။ မဟာအဋ္ဌကထာ၌ကား “နို့ရည်နှင့်ရောသောထမင်းကိုဖြစ်စေ (ဟင်း)အရည်ဖြင့်ရောသောထမင်းကိုဖြစ်စေ ရ၍ ထိုင်သောရဟန်းအား ထို၌ပင် အခြားလည်းဖြစ်သော နို့ရည်နှင့်ရောသောထမင်း (ဟင်း)အရည်ဖြင့်ရောသောထမင်းကို လောင်းထည့်ကုန်၏။ နို့ရည်ကိုသော်၎င်း (ဟင်း)အရည်ကိုသော်၎င်း သောက်သောရဟန်းအား အာပတ်မသင့်။ ဘုဉ်းပေးသောရဟန်းသည် ဦးစွာရအပ်သောအသားတုံးကိုဖြစ်စေ

၈၅။။ ထမင်းခဲကိုဖြစ်စေ ခံတွင်း၌ ထည့်၍ (ဆွမ်း၏) အစွန်းမှစ၍ ဘုဉ်းပေးခြင်းငှာ အပ်၏။ ထောပတ် ယနာထမင်း၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်တည်း”ဟု ဆိုထား၏။

ဒကာကြီးသည် ရဟန်းကို ပင့်ဖိတ်၏။ ထိုအိမ်သို့ ကပ်ရောက်သောဒကာသည်၎င်း သူ၏သားမယာအစ်ကိုညီ အမနမထသည်တို့သည်၎င်း မိမိတို့၏အဖို့အစုကို ဆောင်၍ သပိတ်၌ ထဲကုန်၏။ ပထမလှူသောဒကာ၏ဆွမ်းကို မဘုဉ်းပေးဘဲ နောက်မှရသောဆွမ်းကို ဘုဉ်းပေးသောရဟန်းအား အာပတ်မသင့်”ဟု မဟာအဋ္ဌကထာ၌ ဆိုထား၏။ ကုရုန္နိအဋ္ဌကထာ၌ အပ်၏ဟု ဆိုထား၏။ မဟာပစ္စရိ၌ “အကယ်၍ အသီးအခြား ချက်ကုန်၏။ မိမိ၏ကျက်သောထမင်းမှ ဆောင်၍ လှူကုန်၏။ ထိုတွင် နောက်ဆောင်အပ်သော(လှူသော) ဆွမ်းကို ဦးစွာ ဘုဉ်းပေးသောရဟန်းအား ပါစိတ်။ အကယ်၍ အားလုံးအတွက် တစ်ခုတည်း(တစ်ပေါင်းတည်းသာ) ချက်အံ့ ပရမ္ပရဘောဇဉ် မဖြစ်”ဟု ဆိုထား၏။ ဒကာကြီးသည် ပင့်ဖိတ်၍ ထိုင်စေ၏။ အခြားလူသည် သပိတ်ကို ယူ၏။ မပေးကောင်း။ အရှင်ဘုရား အဘယ်ကြောင့် မပေးသနည်းဟု (မေးအံ့)။ ဒကာ သင်သည် ပင့်ဖိတ်ထားသည်မဟုတ်ပါလော၊ အရှင်ဘုရား ရှိပါစေတော့၊ ရရာရရာကို ဘုဉ်းပေးကြပါဟု ဆိုအံ့ ဘုဉ်းပေးခြင်းငှာ အပ်၏။ အခြားသူသည် ဆောင်၍ ဆွမ်းလှူသော် ပန်ပြော၍လည်း ဘုဉ်းပေးခြင်းငှာ အပ်၏ဟု ကုရုန္နိ၌ ဆိုထား၏။

အနုမောဒနာကိုပြု၍ သွားသောရဟန်းကို တရားနာလိုသည်ဖြစ်၍ “အရှင်ဘုရား နက်ဖြန်လည်း လာကြပါကုန်”ဟု အားလုံးက ပင့်ကုန်၏။ နောက်တစ်နေ့လည်းလာ၍ ရတိုင်းရတိုင်းကို ဘုဉ်းပေးခြင်းငှာ အပ်၏။ အဘယ်ကြောင့်နည်း.. အားလုံးက ပင့်ဖိတ်ထားသောကြောင့်တည်း။ ရဟန်းတစ်ပါးသည် ဆွမ်းအတွက် သွားသည်ရှိသော် ဆွမ်းကို ရ၏။ ထိုရဟန်းကို အခြားဒကာက ပင့်ဖိတ်၍ အိမ်၌ ထိုင်စေ၏။ ဆွမ်းကား မပြီးစီးသေး။ အကယ်၍ ထိုရဟန်းသည် ဆွမ်းတွက် လှည့်လည်၍ ရအပ်သောဆွမ်းကို ဘုဉ်းပေး၏။ အာပတ်မသင့်၏(ဒကာမပင့်မီ ဆွမ်းခံရထားသောဆွမ်းဖြစ်နိုင်၏)။ မဘုဉ်းပေးဘဲ ထိုင်နေသော် “အရှင်ဘုရား အဘယ်ကြောင့် မဘုဉ်းပေးသနည်း”ဟု မေးသော် ဘုဉ်းပေး၏။ အပ်၏။

အလုံးစုံသောရွာ 'ရွာသူအားလုံး' သည်ဟူသည် တစ်ရွာလုံးက တစ်ပေါင်းတည်းဖြစ်၍ ပင့်ဖိတ်ထားသောရဟန်းသည် တစ်ခုခုသောနေရာ၌ ဘုဉ်းပေးခြင်းကြောင့် အာပတ်မသင့်။ အသင်း၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်တည်း။ ပင့်ဖိတ်လတ်သော် ဆွမ်းကို ခံယူအံ့ဟူ၍ ဆိုအံ့ဟူသည် “ထမင်းကို ခံယူပါ”ဟု ပင့်ဖိတ်သော် “ငါ့အား သင့်ထမင်းဖြင့် အလိုမရှိ၊ ဆွမ်းကို ခံယူအံ့”ဟု ဆို၏။ ဤ၌ မဟာပဒုမမထေရ်က “ဤသို့ဆိုသည်ရှိသော် ဤသိက္ခာပုဒ်၌ ပင့်ဖိတ်သောထမင်းမဟုတ်သည်ကို ပြုခြင်းငှာ တက်နိုင်၏။ ဘုဉ်းပေးခြင်းငှာ အခွင့်ကို ပြုအပ်သည် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဂဏဘောဇဉ်အာပတ်မှ၎င်း စာရိတ္တအာပတ်မှ၎င်း မလွတ်၏”ဟု ဆို၏။ မဟာသုမမထေရ်က “အကြင်အဖို့အစုဖြင့် မအပ်သောပင့်ဖိတ်ခြင်းမဟုတ်သည်ကို ပြုခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်၏။ ထိုအဖို့အစုဖြင့် ဂဏဘောဇဉ်သိက္ခာပုဒ်ကြောင့်သင့်သောအာပတ်လည်း မသင့်၊ စာရိတ္တသိက္ခာပုဒ်ကြောင့်သင့်သောအာပတ်လည်း မသင့်။ အကြွင်းကား ထင်ရှားပြီ။

၈၆။။ ကထိနသိက္ခာပုဒ်နှင့်ဖြစ်ကြောင်းတူရကား ကိုယ်နှုတ်ကြောင့်၎င်း ကိုယ်နှုတ်စိတ်ကြောင့်၎င်း ဖြစ်၏။ ပြုခြင်း မပြုခြင်းကြောင့် သင့်၏။ ဤတွင် စားခြင်းကို ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏။ ဝိကပ္ပနာမပြုခြင်းကား မပြုခြင်းကြောင့်သင့်။ သညာဖြင့်မလွတ်၊ စိတ်မပါဘဲသင့်၏။ ပညတ်တော်ကြောင့်သင့်၏။ ကာယကံ ဝစီကံဖြင့်သင့်၏။ စိတ်သုံးပါး ဝေဒနာသုံးပါးဖြင့်သင့်၏။

=====

=

၄-ဘောဇနဝဂ် ၄-ကာဏမာတုသိက္ခာပုဒ်

၂၃၀။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ ကာဏ၏အမိ ဥပါသိကာမသည် သဒ္ဓါတရား ရှိ၏။ ကြည်ညိုတတ်၏။ ကာဏ 'အမည်ရှိသော သူငယ်မ'ကို ရွာငယ်တစ်ခု၌ ယောက်ျားတစ်ယောက်အား ထိမ်းမြားပေးစား၏။ ထိုအခါ ကာဏသည် တစ်စုံတစ်ခုသော ပြုဖွယ်ကိစ္စဖြင့် မိခင်၏ နေအိမ်သို့ သွား၏။ ထိုအခါ ကာဏ၏ လင်ယောက်ျားသည် ကာဏ၏ထံသို့ "ကာဏ ပြန်လာခဲ့ပါလော့၊ ကာဏ ၏ ပြန်လာခြင်းကို အလိုရှိပါ၏"ဟု တမန်ကို စေလွှတ်၏။ ထိုအခါ ကာဏ၏ အမိ ဥပါသိကာမသည် "လက်ချည်း သွားခြင်းသည် အသရေပျက် ရှက်ဖွယ် ကဲ့သို့ ဖြစ်၏"ဟု မုန့်ကို ကြော်၏။ မုန့်ကျက်လတ်သော် ဆွမ်းခံသော ရဟန်းတစ်ပါးသည် ကာဏ၏ အမိ ဥပါသိကာမ၏ နေအိမ်သို့ ဝင်၏။ ထိုအခါ ကာဏ၏ အမိ ဥပါသိကာမသည် ထိုရဟန်းအား မုန့်ကို လှူစေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထွက်သွားပြီးလျှင် ရဟန်းတစ်ပါးအား ပြောကြား၏။ ထိုရဟန်းအားလည်း မုန့်ကို ပေးလှူစေ၏။ ထို (နှစ်ကြိမ်မြောက်လာသော) ရဟန်းသည် ထွက်သွား၍ ရဟန်းတစ်ပါးအား ပြောကြား၏။ (သုံးကြိမ်မြောက်လာသော) ထိုရဟန်းအားလည်း မုန့်ကို ပေးလှူစေ၏။ စီရင်တိုင်းသော မုန့်သည် ကုန်လေ၏။ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း။။။ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း ကာဏ၏ လင်ယောက်ျားသည် ကာဏ၏ အထံသို့ "ကာဏ ပြန်လာခဲ့ပါလော့၊ ကာဏ၏ ပြန်လာခြင်းကို အလိုရှိပါ၏။ အကယ်၍ ကာဏပြန် မလာခဲ့သော် အခြားသော မယားကို ယူတော့အံ့"ဟု တမန်ကို စေလွှတ်၏။ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း။။။ စီရင်တိုင်းသော မုန့်သည် ကုန်လေ၏။ ထိုအခါ ကာဏ၏ လင်ယောက်ျားသည် အခြားမယားကို ယူလေ၏။ "ထိုယောက်ျားသည် အခြားမယားကို ယူသတတ်"ဟု ကာဏသည် ကြား၏။ ထိုသူငယ်မသည် ငိုကြွေးမြည်တမ်းလျက် နေရှာ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူပြီးလျှင် ကာဏ၏ အမိ ဥပါသိကာမအိမ်သို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ခင်းထားအပ်သော နေရာ၌ ထိုင်နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ကာဏ၏ အမိ ဥပါသိကာမသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီး၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီး လျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော ကာဏ၏ အမိ ဥပါသိကာမကို မြတ်စွာဘုရားသည် "အဘယ့်ကြောင့် ဤကာဏသည် ငိုကြွေးဘိသနည်း"ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထိုအခါ ကာဏ၏ အမိ ဥပါသိကာမသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ကာဏ၏ အမိ ဥပါသိကာမကို တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွားကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန်စေ၍ ရွှင်လန်းစေပြီးလျှင် နေရာမှထ၍ ဖွဲ့ခွါကြွသွားတော်မူ၏။

--

၄-ဘောဇနဝဂ် ၄-ကာဏမာတုသိက္ခာပုဒ်

၂၃၀။ စတုတ္ထသိက္ခာပုဒ်၌ ကာဏ၏ အမိဟူသည် ကာဏ၏မိခင်။ သူမ၏သမီးသည် အလွန်အဆင်းလှသတို့၊ သူမကိုမြင်သောသူတို့သည် ရာဂဖြင့် ကန်းကုန်၊ ရာဂကန်း ဖြစ်ကုန်၏ဟု အနက်တည်း။ ထို့ကြောင့် သူတစ်ပါးတို့အား ကန်းအောင်ပြုတက်သောကြောင့် "ကန်းစေသူမ=ကာဏ"ဟု ထင်ရှားသည် ဖြစ်ပြီ။ သူမကြောင့် သူမအမိကိုလည်း "ကာဏ၏အမိ"ဟု ထင်ရှားဖြစ်လာ၏။ ပြန်လာခြင်းကိုဟူသည် ပြန်လာမှုကို။ အသရေပျက် ရှက်ဖွယ် ကဲ့သို့ဟူသည် အဘယ်ကဲ့သို့၊ ရှက်ဖွယ်ကဲ့သို့ဟု ဆိုလို၏။ လက်ချည်း သွားခြင်းသည်ဟူသည် (ဤသွားခြင်းအား) အချည်းနှီးသောလက်တို့ရှိကုန်ခြင်းကြောင့် လက်ချည်း၊ ထိုလက်ချည်း သွားခြင်းသည် ရှက်ဖွယ်ကဲ့သို့ဖြစ်၏ဟု ဆိုလိုသည်ဖြစ်၏။ မုန့်သည် ကုန်လေ၏ဟူသည် ဒကာမသည် အရိယာတပည့်ဖြစ်သောကြောင့် ရဟန်းတို့ကို မြင်သော် ထင်ရှားရှိသည်ကို မလှူခြင်းငှာ မတက်နိုင်(မလှူဘဲမနေနိုင်)၊ ထို့ကြောင့် အားလုံး ကုန်သည့်တိုင်အောင် လှူသည်သာတည်း။ တရားစကားဖြင့်ဟူသည် ကာဏသည်လည်း အမိအတွက်ဟောသောတရားကို နာသော် တရားအဆုံး၌ သောတာပန်ဖြစ်ပြီ။ နေရာမှထ၍ ဖွဲ့ခွါကြွသွားတော်မူ၏ဟူသည် နေရာမှ ထ၍ ကြွသွားတော်မူပြီ။ ထိုယောက်ျားသည်လည်း "မြတ်စွာဘုရားသည် ကာဏ၏အမိနေအိမ်သို့ ကြွတော်မူ၏"ဟု ကြား၍ ကာဏကို ဆောင်၍ (မူလ)ပင်ကိုယ်နေရာ၌ပင် ထားပြီ။

=====

=

၂၃၁။ ထိုအခါ ကုန်သည်အုပ်စုတစ်စုသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်မှ အနောက်မျက်နှာအရပ်သို့ ကုန်ရောင်း သွားလို၏။ ဆွမ်းခံရဟန်းတစ်ပါးသည် ထိုကုန်သည်အုပ်စုရှိရာသို့ ဆွမ်းအလိုငှါ ဝင်၏။ ဥပါသကာ (ကုန်သည်) တစ်ယောက်သည် ထိုရဟန်းအား မုန့်လုံးကို လှူစေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထွက်သွား၍ တစ်ပါးသော ရဟန်းအား ပြောကြား၏။ ထိုရဟန်းအားလည်း

မုန့်လုံးကို လှူစေ၏။ ထို (နှစ်ကြိမ်မြောက် ရောက်လာသော) ရဟန်းသည် ထွက်သွားပြီးလျှင် တစ်ပါးသော ရဟန်းအား ပြောကြား၏။ (သုံးကြိမ် မြောက်ရောက်လာသော) ထိုရဟန်းအားလည်း မုန့်လုံးကို လှူစေ၏။ စီရင်တိုင်းသော ရိက္ခာသည့် ကုန်လေ၏။ ထိုအခါ ထိုဥပါသကာသည် ထိုအဖော်ကုန်သည်လူအပေါင်းတို့ကို "အမောင်တို့ ယနေ့တစ်ရက်မျှ ဆိုင်းငံ့ကုန်ဦးလော့၊ စီရင်တိုင်းသော ရိက္ခာကို အသျှင်ကောင်းတို့အား လှူဒါန်းလိုက်ပြီ၊ ရိက္ခာကို စီရင်ဦးအံ့"ဟု ဆို၏။ "အရှင် ဆိုင်းငံ့ခြင်းငှါ မတတ်နိုင်၊ အဖော်ဖြစ်သော ကုန်သည်တစ်စုသည် ထွက် သွားနှင့်ပြီ"ဟု ဆို၍ သွားကြကုန်၏။ ထိုအခါ ထိုဥပါသကာသည် ရိက္ခာကို စီရင်ပြီး၍ နောက်ကျမှ ထွက်သွားလတ်သော် ခိုးသူတို့သည် လုယက်ကုန်၏။ လူတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် သာကီဝင်မင်းသား ဘုရားအနွယ်တော်ဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည် အတိုင်းအရှည်ကို မသိကုန်မူ၍ ခံယူကုန်ဘိသနည်း၊ ဤကုန်သည် ဥပါသကာသည် ဤရဟန်းတို့အား လှူပြီး၍ နောက်မှ ထွက်သွားသောကြောင့် ခိုးသူတို့သည် လုယက်၏"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့သည် ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြသော ထိုလူတို့၏ စကား တို့ကို ကြားကြသည်သာတည်း။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကြကုန်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအကြောင်းအရာကြောင့် တရားစကားကို ဟောတော်မူ၍ ရဟန်းတို့ကို- "ရဟန်းတို့ သို့ဖြစ်လျှင် သံဃာတော်၏ ကောင်းပါပြီဟု ဝန်ခံကျင့်သုံးရန် သံဃာတော်များ ချမ်းသာစေရန်။ပ။ ဝိနည်း 'စည်းမျဉ်းဥပဒေ'ကို ချီးမြှောက်ရန်ဟူသော အကျိုးထူးဆယ်ပါးတို့ကို အစွဲပြု၍ ရဟန်းတို့အား သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူမည်"ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၈၃။ ၃၄-၂၃၂။ "အမျိုးအိမ်သို့ ကပ်သော ရဟန်းကိုသာလျှင် မုန့်ကြော် မုန့်ရှက်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ မုန့်<ကက်ကျစ် 'မုန့်ဆုပ် နမ်း ဆန် စသည်' တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ရှေးရှုဆောင်၍ ပင့်ဖိတ်ငြားအံ့၊ အလိုရှိသော ရဟန်းသည် နှစ်သပိတ် သုံးသပိတ်ပြည့်အောင် မုန့်တို့ကို ခံယူအပ်ကုန်၏။ ထိုနှစ်သပိတ် သုံးသပိတ်ထက် အလွန် အကယ်၍ ခံယူငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ နှစ်သပိတ် သုံးသပိတ်ပြည့်အောင် မုန့်တို့ကို ခံယူပြီး၍ ထိုခံယူရာအရပ်မှ ဆောင်ပြီးလျှင် ရဟန်းတို့နှင့်အတူ ခွဲဝေသုံးဆောင်အပ်၏။ ဤသို့ ခွဲဝေသုံးဆောင်ခြင်းသည် ထိုနှစ်သပိတ် သုံးသပိတ် ပြည့်အောင် မုန့်ကို ခံယူရာ၌ ကျင့်ဝတ်တည်း" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၄-ကာဏမာတုသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၂၃၃။ အမျိုးအိမ်သို့ ကပ်သော ရဟန်းကိုသာလျှင်ဟူရာ၌ အမျိုးမည်သည် မင်းမျိုး ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး ကုန်သည်မျိုး သူဆင်းရဲမျိုးဟူ၍ အမျိုးလေးပါးတို့တည်း။

ကပ်သောဟူသည် ထိုအမျိုးအိမ်သို့ ရောက်သော။

မုန့်ကြော် မုန့်ရှက် မည်သည် လက်ဆောင်အကျိုးငှါ စီရင်အပ်သော အလုံးစုံသော မုန့်တည်း။

မုန့်ကြွက်ကျစ် မည်သည် ရိက္ခာအလိုငှါ စီရင်အပ်သော အလုံးစုံသော မုန့်တည်း။

ရှေးရှုဆောင်၍ ပင့်ဖိတ်ငြားအံ့ဟူသည် အလိုရှိတိုင်း ခံယူပါလော့ဟု ပင့်ဖိတ်ငြားအံ့။

အလိုရှိသော ရဟန်းဟူသည် တောင့်တလိုလားသော ရဟန်းတည်း။

နှစ်သပိတ် သုံးသပိတ်ပြည့်အောင် မုန့်တို့ကို ခံယူအပ်ကုန်၏ဟူသည် သပိတ်နှစ်လုံး

သုံးလုံးပြည့် အောင် မုန့်တို့ကို ခံယူအပ်ကုန်၏။

ထို့ထက်အလွန် ခံယူငြားအံ့ဟူသည် ထိုနှစ်သပိတ် သုံးသပိတ်ထက်အလွန် ခံယူငြားအံ့၊

ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

နှစ်သပိတ် သုံးသပိတ်ပြည့်အောင် မုန့်တို့ကို ခံယူပြီး၍ ထိုအိမ်မှထွက်သော ရဟန်းသည်

ရဟန်းကို မြင်လျှင်၊ "ငါသည် ဤအိမ်၌ နှစ်သပိတ် သုံးသပိတ်ပြည့်အောင် မုန့်တို့ကို

ခံယူအပ်ကုန်ပြီ၊ ထိုအိမ်မှမခံယူလေလင့်"ဟု ပြောကြားအပ်၏။ အကယ်၍ မြင်လျက်

မပြောကြားငြားအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ပြောကြားပါလျက် အကယ်၍ ခံယူငြားအံ့၊

ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

ထိုခံယူရာအရပ်မှ ဆောင်ပြီးလျှင် ရဟန်းတို့နှင့်အတူ ခွဲဝေသုံးဆောင်အပ်၏ဟူသည်

ဖဲခွါပြီး ထုတ်ဆောင်၍ ခွဲဝေသုံးဆောင်အပ်၏။

ဤသို့ ခွဲဝေ သုံးဆောင်ခြင်းသည် ထိုနှစ်သပိတ် သုံးသပိတ် ပြည့်သော မုန့်တို့ကို ခံယူရာ၌

ကျင့်ဝတ်တည်းဟူသည် ဤသို့ ခွဲဝေသုံးဆောင်ခြင်းသည် မုန့်တို့ကို ခံယူရာ၌

တရားနှင့်လျော်သော ကျင့်ဝတ်တည်း။

၂၃၄။ နှစ်သပိတ် သုံးသပိတ် ပြည့်သည်ထက် ပိုလွန်သော မုန့်၌ ပိုလွန်၏ဟု အမှတ်ရှိသည်

ဖြစ်၍ ခံယူအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

နှစ်သပိတ် သုံးသပိတ် ပြည့်သည်ထက် ပိုလွန်သော မုန့်၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ ခံယူအံ့၊
ပါစိတ်အာပါတ် သင့်၏။
နှစ်သပိတ် သုံးသပိတ် ပြည့်သည်ထက် ပိုလွန်သော မုန့်၌ ယုတ်လျော့၏ဟု
အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ခံယူအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
နှစ်သပိတ် သုံးသပိတ် မပြည့် ယုတ်လျော့သော မုန့်၌ ပိုလွန်၏ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊
ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
နှစ်သပိတ် သုံးသပိတ် မပြည့် ယုတ်လျော့သော မုန့်၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
နှစ်သပိတ် သုံးသပိတ် မပြည့် ယုတ်လျော့သော မုန့်၌ ယုတ်လျော့၏ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊
အာပတ် မသင့်။

၂၃၁။ ဤဝတ္ထု၌ ဖြစ်ကာမျှ၌ သိက္ခာပုဒ်မပညတ်မီပင် လမ်းစာရိက္ခာဝတ္ထုသည် ဖြစ်ပြီး၊ ထို့ကြောင့် အခြားမဲ့၌ပင် ထိုဝတ္ထုကို ပြခြင်းငှာ ထိုအခါ ကုန်သည်အုပ်စုတစ်စုသည်စသည်ကို ဆိုပြီး၊ ထိုဒကာသည်လည်း အရိယာတပည့်ဖြစ်သောကြောင့် အားလုံးကိုပင် လှူပြီး၊ ထို့ကြောင့် “ကုန်လေ၏”ဟု ဆိုပြီး။

၂၃၂။ လက်ဆောင်အကျိုးငှါ စီရင်အပ်သော အလုံးစုံသော မုန့်တည်းဟူသည် လက်ဆောင်အတွက် စီရင်အပ်သော အတိရသကမုန့် လချွေးမုန့် မုန့်ကြွက်ကျစ်အစရှိသော အားလုံးသောမုန့်တို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးသောမုန့်သည် ဤနေရာ၌ မုန့်ကြော် မုန့်ရှက်ဟု ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်သည်သာတည်း။

၈၇။ ရိက္ခာအလို့ငှါ စီရင်အပ်သော အလုံးစုံသော မုန့်တည်းဟူသည် လမ်းခရီးသို့သွားကုန်သောသူတို့အား လမ်းအကြား(စားရန်)အတွက် စီရင်ထားသော ဖွဲ့ဆုပ်ထားသောမုန့်ခဲ မဖွဲ့ဆုပ်သောမုန့် နှမ်း ဆန်အစရှိသော အလုံးစုံသောမုန့်တို့တွင် တစ်ခုခုကို ဤနေရာ၌ မုန့်ကြွက်ကျစ်ဟူသော ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ထို့ထက်အလွန်ဟူသည် အကယ်၍လည်း သုံးလုံးမြောက် သပိတ်ကို မိုးမောက်အောင် ခံယူအံ့၊ မုန့်အရေအတွက်အားဖြင့် ပါစိတ်။

နှစ်သပိတ် သုံးသပိတ်ပြည့်အောင် မုန့်တို့ကို ခံယူပြီး၍ဟူသည် (သပိတ်)နှုတ်ခမ်းရစ်၏ အောက်နှုတ်ခမ်းရစ်နှင့်အညီပြည့်သော သပိတ်တို့ကို ခံယူ၍။ ငါသည် ဤအိမ်၌ နှစ်သပိတ် သုံးသပိတ်ပြည့်အောင်ဟူသည်၌ အကယ်၍ နှစ်သပိတ်ခံယူသူသည် “ဤအိမ်၌ ငါသည် နှစ်သပိတ်အပြည့်တို့ကို ခံယူထား၏။ သင်သည် တစ်သပိတ်ကို ခံယူရာ၏”ဟု ဆိုထိုက်၏။ ထိုရဟန်းကလည်း အခြားရဟန်းကိုမြင်၍ “ပထမလာသောရဟန်းသည် နှစ်သပိတ်တို့ကို ခံယူထား၏။ ငါသည် တစ်သပိတ်ခံယူထား၏။ သင်သည် မခံယူလင့်”ဟု ဆိုရမည်။ ပထမ သပိတ်တစ်လုံးခံယူသောရဟန်း၏ အဆက်အဆက်ပြောကြားခြင်း၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်တည်း။ ကိုယ်တိုင်သုံးလုံးအလှူခံသောရဟန်းသည် အခြားရဟန်းကို မြင်၍ “ဤ၌ မခံယူလင့်”ဟုသာ ဆိုထိုက်၏။ ဖဲ့ခွါပြီး ထုတ်ဆောင်၍ဟူသည် ဆွမ်းစားဇရပ်သို့ ဆောင်၍၊ ဆွမ်းစားဇရပ်သို့သွားသောရဟန်းသည်လည်း စွန့်ထားသောဇရပ်သို့(ရဟန်းများမသုံးသောဇရပ်သို့) မသွားထိုက်။ ရဟန်းအများထိုင်ရာသို့ သွားထိုက်၏။ မဟာပစ္စရိ၌ “ရရာအရပ်မှနီသော ဇရပ်သို့သွားထိုက်၏။ မိမိ၏မြင်ဖူးသောမိတ်ဆွေအားသော်၎င်း ဆွမ်းအတူဘုဉ်းပေးသောရဟန်းတို့အားသော်၎င်း နိကာယ်တူရဟန်းတို့အားသော်၎င်း လှူအံ့”ဟု (နှလုံးသွင်း၍) အခြားအရပ်သို့ သွားခြင်းငှာ မရ(မသွားကောင်း)။ အကယ်၍ ထိုရဟန်းသည် အမြဲထိုင်ရာနေရာ ရှိအံ့၊ (ထိုနေရာဇရပ်သည် မုန့်ရသောနေရာမှ) ဝေးသော်လည်း သွားခြင်းငှာ အပ်၏”ဟု ဆိုထား၏။

ခွဲဝေသုံးဆောင်အပ်၏ ဟူသည် အကယ်၍ သုံးသပိတ်ခံယူထားအံ့ တစ်သပိတ်ကို မိမိအတွက်ထား၍ ကျန်နှစ်သပိတ်ကို ရဟန်းသံဃာအား လှူထိုက်၏။ အကယ်၍ နှစ်သပိတ်ခံယူထားအံ့ တစ်သပိတ်ကို မိမိအတွက်ထား၍ တစ်သပိတ်ကို သံဃာအား လှူထိုက်၏။ မိတ်ဆွေဖြစ်သောအားဖြင့် ပေးခြင်းငှာ မအပ်(မိတ်ဆွေဖြစ်သူကိုသာ ရွေးပြီး မဝေရ)။ တစ်သပိတ်အလှူခံယူသူသည် မပေးလှူလိုအံ့ အနည်းငယ်မျှ မလှူထိုက်(မလှူဘဲနေခွင့်ရ၏)။ အလိုရှိသလို ပြုအပ်၏။

=====

=

၂၃၅။ နှစ်သပိတ် သုံးသပိတ်ပြည့်သော မုန့်တို့ကို ခံယူအံ့၊ နှစ်သပိတ် သုံးသပိတ် မပြည့် ယုတ် လျော့သော မုန့်တို့ကို ခံယူအံ့၊ လက်ဆောင်အကျိုးငှါ မစီရင်သော မုန့် ၄ ရိက္ခာအလို့ငှါ မစီရင်သော မုန့်ကို ပေးလှူကုန်အံ့၊ လက်ဆောင်အကျိုးငှါလည်းကောင်း၊ ရိက္ခာအလို့ငှါလည်းကောင်း စီရင်အပ်သော မုန့်တို့မှ <ကင်းကျန်သောမုန့်ကို ပေးလှူကုန်အံ့၊ ခရီးသွားမှုငြိမ်းသော် လှူကုန်အံ့၊ ဆွေမျိုးတို့၏ မုန့်ကိုလည်း ကောင်း၊ ပင့်ဖိတ်သူတို့၏

မုန့်ကိုလည်းကောင်း ခံယူအံ့၊ သူတစ်ပါး၏ အကျိုးငှါ ခံယူအံ့၊ မိမိဥစ္စာဖြင့် (ပြုလုပ်သော
မုန့်အစရှိသည်တို့ကို) ခံယူအံ့၊ အာပတ် မသင့်။ ရူးသော ရဟန်း၊ အစ လက်ဦးလွန်ကျူး သော
ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။
စတုတ္ထ ကာဏမာတုသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

--

၂၃၅။ ခရီးသွားမှုငြိမ်းသော်ဟူသည် လမ်းခရီး၌ ဘေးရန်ကို မြင်၍သော်၎င်း မသွားလိုသောကြောင့်သော်၎င်း “ယခု
ငါသည် မပို့တော့အံ့ မသွားတော့အံ့”ဟု ဤသို့ ခရီးသွားမှုငြိမ်းသော် ဖြတ်လိုက်သော်။ ဆွေမျိုးတို့၏
ပင့်ဖိတ်သူတို့၏ဟူသည် ဤသူတို့က များစွာလှစဉ် ခံယူသောရဟန်းအားလည်း အာပတ်မသင့်။ အဋ္ဌကထာတို့၌
“ထိုသူတို့၏လည်း လမ်းရိက္ခာအတွက် လက်ဆောင်အတွက် စီရင်ထားသည်မှ (မုန့်ကို နှစ်သမိတ် သုံးသမိတ်)
ပမာဏသည်သာ အပ်၏”ဟု ဆိုထား၏။ အကြွင်းကား ထင်ရှားသည်သာ။ ဖြစ်ကြောင်း ၆.ပါးရှိ၏။ ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏။
သညာဖြင့်မလွတ်၊ စိတ်မပါဘဲသင့်၏။ ပညတ်တော်ကြောင့်သင့်၊ ကာယကံ ဝစီကံတည်း၊ စိတ်သုံးပါး ဝေဒနာသုံးပါးဖြင့်သင့်၏။
စတုတ္ထ ကာဏမာတုသိက္ခာပုဒ်(အဋ္ဌကထာ)အဖွင့် ပြီး၏။

=====

၄-ဘောဇနဝဂ် ၅-ပဌမပဝါရကာသိက္ခာပုဒ်

၂၃၆။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏
အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ ပုဏ္ဏားတစ်ယောက်သည်
ရဟန်းတို့ကို ပင့်ဖိတ်၍ ဆွမ်းကျွေး၏။ ရဟန်းတို့သည် ဆွမ်းစားစဉ် (တော်ပြီ ဝန်ပြီဟု)
တားမြစ်၍ အမျိုးအိမ်တို့သို့ သွားလျက် အချို့က စား၍ အချို့က ဆွမ်းကို ယူ၍ သွားကုန်၏။
ထိုအခါ ထိုပုဏ္ဏားသည် အိမ်နီးချင်းတို့ကို “အမောင်တို့ ငါသည် အချောင်ရဟန်းတို့ကို
(ဆွမ်းဖြင့်) ရောင့်ရဲစေအပ်ကုန်ပြီ၊ လာကုန်လော့၊ သင်တို့ကိုလည်း (ကျွေးမွေး) ရောင့်ရဲစေအံ့”ဟု
ဆို၏။ ထိုသူတို့ သည်-

“အချောင်ပုဏ္ဏားသည် အဘယ့်သို့လျှင် အကျွန်ုပ်တို့ကို ရောင့်ရဲစေမည်နည်း၊
သင်ပင့်ဖိတ်အပ် သော ရဟန်းတို့သည် ငါတို့၏ အိမ်သို့ လာ၍ အချို့သော ရဟန်းတို့သည်
သုံးဆောင်ကုန်၏။ အချို့သော ရဟန်းတို့သည် ဆွမ်းကို ယူ၍ သွားကုန်၏”ဟု ဆိုကုန်၏။
ထိုအခါ ထိုပုဏ္ဏားသည် “အချောင်ကောင်းတို့သည် ငါတို့၏ အိမ်၌ ဆွမ်းစားပြီး၍
တစ်ပါးသော အရပ်၌ အဘယ့်ကြောင့် စားကုန်ဘိသနည်း၊ ငါသည် အလိုရှိတိုင်း လှူဒါန်းခြင်းငှါ
စွမ်းနိုင်သည့်မဟုတ်ပါလော”ဟု ကဲ့ရဲ့၏။ ရှုတ်ချ၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆို၏။
ရဟန်းတို့သည် ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချ အပြစ်ပြ ပြောဆိုသော ထိုပုဏ္ဏား၏ စကားကို
ကြားကြသည်သာ တည်း။ အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် “အဘယ့်ကြောင့် ရဟန်းတို့သည်
ဆွမ်းစားစဉ် (တော်ပြီ ဝန်ပြီဟု) တားမြစ်၍ တစ်ပါးသော အရပ်၌ သုံးဆောင်
စားသောက်ကုန်ဘိသနည်း”ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။
“ရဟန်းတို့ ရဟန်းတို့သည် ဆွမ်းစားစဉ် (တော်ပြီ ဝန်ပြီဟု) တားမြစ်၍ တစ်ပါးသော အရပ်၌
သုံးဆောင် စားသောက်ကုန်၏ဟူသည် မှန်သလော”ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။
မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။

ရဟန်းတို့ ထို (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့သည် ဆွမ်းစားစဉ် (တော်ပြီ
ဝန်ပြီဟု) တားမြစ်၍ တစ်ပါးသော အရပ်၌ အဘယ့်ကြောင့် သုံးဆောင်ကုန်ဘိသနည်း၊
ရဟန်းတို့ ဤ (သင်တို့ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား
ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

(က) “အကြင်ရဟန်းသည် ဆွမ်းစားစဉ် (တော်ပြီ ဝန်ပြီဟု) တားမြစ်လျက်
ခဲဖွယ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဘောဇဉ်ကိုသော်လည်းကောင်း ခဲမူလည်း ခဲငြားအံ့၊ စားမူလည်း
စားငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏” ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။
ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူ၏။

၂၃၇။ ထိုအခါ ရဟန်းတို့သည် နာဖျားကုန်သော ရဟန်းတို့၏ (အလိုငှါ) မွန်မြတ်သော ဆွမ်းတို့ကို ဆောင်ယူကုန်၏။ နာဖျားသော ရဟန်းတို့သည် စိတ်သဘောရှိတိုင်း မစားနိုင်ကုန်၊ ထိုဆွမ်းတို့ကို ရဟန်းတို့သည် စွန့်ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ပြင်းပြကျယ်လောင်သောအသံ ကျီးအုပ်တို့၏ အော်သံကို ကြားတော်မူ၍ "အာနန္ဒာ ထိုပြင်းပြကျယ်လောင်သောအသံ ကျီးအုပ်တို့၏ အော်သံသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်း"ဟု အာနန္ဒာကို မေးတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်၏။ အာနန္ဒာ ရဟန်းတို့သည် သူနာ၏ ပိုလွန်<ကင်းကျန်သော ဆွမ်းကို စားကြသလောဟု (မေးတော်မူ၏)။ မြတ်စွာဘုရား မစားကြပါကုန်ဟု (လျှောက်၏)။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအကြောင်းအရာကြောင့် တရားစကားကို ဟောတော်မူ၍ ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့ နာဖျားသော ရဟန်း၏လည်းကောင်း၊ မနာမဖျားသော ရဟန်း၏လည်းကောင်း ပိုလွန်<ကင်းကျန်သော ဆွမ်းကို သုံးဆောင်ခြင်းငှါ ခွင့်ပြုတော်မူ၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် " 'အလမေတံ သဗ္ဗန္တိ' = ဤအလုံးစုံကို ငါတန်ပြီ (ဤခွက်ထဲ၌ ရှိသော အလုံးစုံကို ငါတော်ပြီ)"ဟု အတိရိက်ဝိနည်းကံ 'ပိုလွန်<ကင်းကျန်မှု' ကို ပြုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၈၈။

၄-ဘောဇနဝဂ် ၅-ပဌမပဝါရကာသိက္ခာပုဒ်

၂၃၆။ ပဉ္စမသိက္ခာပုဒ်၌ ရဟန်းတို့သည် ဆွမ်းစားစဉ် (တော်ပြီဟု တန်ပြီဟု) တားမြစ်၍ဟူသည် ပုဂ္ဂိုလ်က "အရှင်ဘုရား အလိုရှိသမျှ ခံယူပါကုန်"ဟု ဤသို့ အလိုရှိသလောက်ခံယူရန်ဖိတ်ခံခြင်းဖြင့်၎င်း ကိုယ်တိုင်လည်း "ဒကာ အနည်းငယ် အနည်းငယ် လှူလော့"ဟု ဤသို့ ပယ်ခြင်း 'ပဝါရကာ'ဖြင့်၎င်း ပယ်ထားသည် ဖြစ်၏။ အိမ်နီးချင်းတို့ကိုဟူသည် အနီးအိမ်၌နေသူတို့ကို။

၂၃၇။ ကျီးအုပ်တို့၏ အော်သံကိုဟူသည် ကျီးတို့၏စုပေါင်းအော်မြည်သံကို စုဝေး၍အော်မြည်သံကို။ အလမေတံ သဗ္ဗန္တိ ဟူသည်၌ တိအက္ခရာကို မရွတ်ဘဲသာ 'အလမေတံ သဗ္ဗ' မျှဆိုခြင်းငှာ အပ်၏။

=====

=

၈၄။ ၃၅- (ခ) ၂၃၈။ "အကြင် ရဟန်းသည် စားပြီးသည် (ဖြစ်၍ တော်ပြီဟု တန်ပြီဟု) တားမြစ်၍ အတိရိက်ဝိနည်းကံ 'ပိုလွန်<ကင်းကျန်မှု' မပြုသော ခဲဖွယ်ကိုသော် လည်းကောင်း၊ ဘောဇနကို သော်လည်းကောင်း ခဲမူလည်းခြားအံ့ စားမူလည်း စားငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၅-ပဌမပဝါရကာသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၂၃၉။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို "ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။

စားပြီးသည် မည်သည် ဘောဇနငါးပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါးသော ဘောဇနကို အယုတ်သဖြင့် သမန်းမြက်ဖျားမျှဖြင့်သော်လည်း စားပြီးဖြစ်၏။

မြစ်ခြင်း မည်သည် စားဆဲသည် ထင်ရှား၏။ ဘောဇနသည် ထင်ရှား၏။ (ရဟန်း၏ နှစ်တောင့်ထွာ) ဟတ္ထပါသ်အတွင်း၌ ရပ်တည်လျက် ရှေးရှုဆောင်၏။ မြစ်ပယ်ခြင်းသည် ထင်ရှား၏။

အတိရိက်ဝိနည်းကံ 'ပိုလွန်<ကင်းကျန်မှု'မပြုသော မည်သည် မကပ္ပိဘဲ 'မအပ်သည်ကို' ပြုအပ်၏။ အကပ်မခံဘဲ ပြုအပ်၏။ မချီမ<ကဘဲ ပြုအပ်၏။ ဟတ္ထပါသ် 'နှစ်တောင့်ထွာ' ၌ မတည်ဘဲ ပြုအပ်၏။ မစားဘဲ ပြုအပ်၏။ ဆွမ်းစားစဉ် တားမြစ်မိ၍ နေရာမှ ထသော ရဟန်းသည် ပြုအပ်၏။ "ဤအလုံးစုံကို ငါတန်ပြီ"ဟု မဆိုအပ်၊ သူနာ၏ အကြွင်းအကျန်မဟုတ်၊

ဤအလုံးစုံသည် အတိရိက်ဝိနည်းကံ မပြုသည် မည်၏။
အတိရိက်ဝိနည်းကံပြုသည် မည်သည် ကပ္ပိ၍ 'အပ်သည်ကို' ပြုအပ်၏။ အကပ်ခံ၍
ပြုအပ်၏။ ချီမ၍ ပြုအပ်၏။ ဟတ္ထပါသ်၌ ပြုအပ်၏။ ဆွမ်းစားစဉ် ပြုအပ်၏။ ဆွမ်းစားစဉ်
တားမြစ်မိသော ရဟန်းသည် နေရာမှ မထမီ ပြုအပ်၏။ "ဤအလုံးစုံကို ငါတန်ပြီ"ဟု ဆိုအပ်၏။
သူနာ၏ အ<ကင်း ဖြစ်၏။ ဤအလုံးစုံသည် အတိရိက်ဝိနည်းကံပြုသည် မည်၏။
ခဲဖွယ် မည်သည် ဘောဇဉ်ငါးပါးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ယာမကာလိကာကိုလည်းကောင်း၊
သတ္တဟ ကာလိက ၂ ကိုလည်းကောင်း၊ ယာဝဇီဝိက ၃ ကိုလည်းကောင်း ထား၍ အ<ကင်းသည်၎င်း
ခဲဖွယ် မည်၏။
ဘောဇဉ် မည်သည် ထမင်း၊ မုယောမုန့်၊ မုန့်လုံး၊ ငါး၊ စမဲဟင်းလျာဟူ၍ ဤဘောဇဉ်ငါးပါး
တို့တည်း။
"ခဲအံ့ သုံးဆောင်အံ့"ဟူ၍ ယူအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ မျိုတိုင်း မျိုတိုင်း ပါစိတ်အာပတ်
သင့်၏။

၂၃၈-၉။ စားပြီးသည်ဟူသည် စားနေခြင်းရှိသည်။ ထိုတွင် ထမင်းတစ်လုံးကိုသော်လည်း ခဲပြီး၍သော်၎င်း
မခဲရသေးသော်၎င်း မျိုးပြီးသည်ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် 'စားပြီးသည်' ဟု ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ထို့ကြောင့်
၎င်း၏သိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၌ "စားပြီးသည် မည်သည် ဘောဇဉ်ငါးပါးတို့တွင်"အစရှိသည်ကို ဆိုပြီ။ တားမြစ်၍ဟူသည်
တားမြစ်ခြင်းကို ပြုပြီး၍ ပယ်မြစ်ခြင်းကိုပြုပြီး၍။ ထိုရဟန်းသည် ပယ်မြစ်ကာမျှမဟုတ်၊ စင်စစ်သော်ကား အင်္ဂါငါးပါးအားဖြင့်
(ပယ်ထားသည်ဖြစ်၏)။ ထို့ကြောင့် ၎င်း၏သိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၌ "မြစ်ခြင်း မည်သည် စားဆဲသည် ထင်ရှား၏"အစရှိသဖြင့်
မိန့်တော်မူပြီ။ ထိုတွင် စားဆဲမည်သည် ထင်ရှား၏ဟူသော ဤပါဌ်ဖြင့် စားဆဲဘောဇဉ်ရှိသူသည် "တားမြစ်အပ်ပြီ"ဟု
မိန့်တော်မူအပ်ပြီ။ ရဟန်းတစ်ပါးသည် စားမပြီးသေး၊ ထိုရဟန်းသည် အချို့ကို ဘုဉ်းပေးပြီးပြီ အချို့ကို မဘုဉ်းရသေး၊
ဘုဉ်းပေးပြီးသောဘောဇဉ်ကို ရည်ရွယ်တော်မူ၍ "စားပြီးသည်"ဟု ဆိုပြီ။ ထို့ကြောင့် စားပြီးသောဟူသောစကားဖြင့် အသီးခြား
တစ်စုံတစ်ခုသောအနက်ပြီးစီးခြင်းကို မမြင်။ နှစ်ည၌သုံးည၌ ငါးခွန်းခြောက်ခွန်းသောစကားတို့ဖြင့် စသည်တို့၌
နှစ်ည၌အစရှိသောစကားကဲ့သို့ 'တားမြစ်၍' ဟူသောပုဒ်၏အခြေအရံအဖြစ်ဖြင့် သဒ္ဓါပြေပြစ်ရန်အတွက် မိန့်တော်မူ၏ဟု
သိထိုက်၏။

စားဆဲသည် ထင်ရှား၏အစရှိသည်တို့၌ စားဆဲဘောဇဉ်ကို တွေ့မြင်အပ်၏။ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် စားဆဲသည်ဖြစ်၏ဟု
အနက်တည်း။ ဘောဇဉ်သည် ထင်ရှား၏ဟူသည် တားမြစ်လောက်သောဘောဇဉ်ကို တွေ့မြင်အပ်၏။ ထမင်းစသည့်တို့တွင်
တစ်ခုခုသော ပယ်အပ်သောဘောဇဉ်ဟု အနက်တည်း။ ဟတ္ထပါသ်အတွင်း၌ ရပ်တည်လျက်ဟူသည် ဒကာသည်
ပယ်လောက်သောဘောဇဉ်ကိုယူ၍ နှစ်တောင်ထွာပမာဏအရပ်၌ ရှိ၏ဟု အနက်နည်း။ ရှေးရှုဆောင်၏ဟူသည်
ထိုဒကာသည် ထိုရဟန်းအား(ထိုရဟန်းထံ) ထိုထမင်းကို ကိုယ်ဖြင့် ရှေးရှုဆောင်၏။ မြစ်ပယ်ခြင်းသည်

ထင်ရှား၏ဟူသည် ပယ်ခြင်းကို တွေ့မြင်အပ်၏။ ထိုရှေးရှုဆောင်သောဘောဇဉ်ကို ထိုရဟန်းသည် ကိုယ်ဖြင့်ဖြစ်စေ
နှုတ်ဖြင့်ဖြစ်စေ ပယ်၏ဟု အနက်တည်း။ ဤသို့လျှင် အင်္ဂါငါးပါးအားဖြင့် ပယ်မြစ်သည်မည်သည် ဖြစ်၏။ ထိုအကြောင်းကို

၈၉။ "ဥပါလိ ငါးပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ပဝါရိတ်သင့်ခြင်းသည် ထင်ရှား၏။ အဘယ်ငါးပါးတို့နည်း။
စားဆဲသည် ထင်ရှား၏။ ဘောဇဉ်သည် ထင်ရှား၏။ ဟတ္ထပါသ် အတွင်း၌ တည်၏။ ရှေးရှု ဆောင်၏။ မြစ်ပယ်ခြင်းသည်
ထင်ရှား၏။"ဟု (ဘုရားရှင်)မိန့်တော်မူခဲ့၏။

ထိုတွင် ဤကားအဆုံးအဖြတ်တည်း.. စားဆဲသည်အစရှိသည်တို့၌ အကြင်ဘောဇဉ်ကိုလည်း စား၏(ဝါ)စားဆဲ၊
ရှေးရှုဆောင်လာသော အကြင်ဘောဇဉ်ကိုလည်း နှစ်တောင်ထွာအတွင်း၌တည်ရှိသောသူသည် ပယ်၏။
ထိုပယ်အပ်သောအရာသည် ထမင်း၊ မုယောမုန့်၊ မုန့်လုံး၊ ငါး၊ အသားတို့တွင် တစ်ခုခုဖြစ်၏ဟု သိထိုက်၏။ ထိုတွင်
ထမင်းမည်သည် သလေး ကောက် မုယော နတ်ကောက်(ဝါ)ဂျုံ ဆတ် ပြောင်း လူးအားဖြင့် ၇ မျိုးသောစပါးတို့၏သောဆန်တို့မှ
ဖြစ်သော(ထမင်း)။ ထိုတွင် သလေးဟူသည် ယုတ်စွအဆုံး ကျိတ်စပါးကိုအစပြု၍ အလုံးစုံသောသလေးဇာတ်တည်း။
ကောက်ဟူသည် အလုံးစုံသောကောက်ဇာတ်(ကောက်မျိုး)။ မုယော နတ်ကောက်တို့၌ အကွဲအပြားမရှိ။ ဆတ်ဟူသည်
အဖြူအနီအမည်းအားဖြင့် ကွဲပြားသောအလုံးစုံသော ဆတ်ဇာတ်(မျိုး)။ ပြောင်းဟူသည် ယုတ်စွအဆုံး
ပြောင်းသူခိုး(ပြောင်းဖူး)ကို အစပြု၍ အလုံးစုံသောဖြူသောအဆင်းရှိသောပြောင်းဇာတ်(မျိုး)။ လူးဟူသည်
မည်နက်သောလူးကို၎င်း ရွှေသောအဆင်းရှိသောလူးကို၎င်း အားလုံးသောမြက်ဇာတ်(မျိုး)ကို လူဟု ယူအပ်၏။

ကျိတ်စပါး ပြောင်းဖူးတို့ကို “စပါးအားလျော်ကုန်၏”ဟု ဆိုကုန်၏။ စပါးတို့ကိုဖြစ်စေ စပါးအားလျော်ကုန်သောစပါးတို့ကိုဖြစ်စေ ဤဆိုအပ်ပြီးသောအပြားရှိသော ၇.မျိုးသောစပါးတို့၏ဆန်တို့ကို ယူ၍ “ထမင်းကို ချက်အံ့”ဟု၎င်း “ယာဂုကို ချက်အံ့”ဟု၎င်း “ချဉ်သောနို့ယနာအစရှိသည်တို့တွင် တစ်ခုခုကိုချက်အံ့”ဟု၎င်း တစ်ခုခုကို ရည်၍ ချက်ကုန်၏။ အကယ်၍ အအေးဖြစ်စေ အပူဖြစ်စေ ဘုဉ်းပေးကုန်သောရဟန်းတို့အား ဘုဉ်းပေးသောအခါ၌ ယူရာ ယူရာ၌ အရေးအကြောင်းသည် ထင်အံ့ ထင်မင်းဟု ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ တားမြစ်ခြင်း ‘ပဝါရဏာ’ကို ဖြစ်စေ၏။ အကယ်၍ အရေးအကြောင်းသည် မထင်ရှားအံ့ ယာဂု၌သွင်းခြင်းသို့ ရောက်၏။ တားမြစ်ခြင်း ‘ပဝါရဏာ’ကို မဖြစ်စေ၏။

အကြင်နို့ထမင်းသည်သော်၎င်း အရွက်အသီးအညောင်တို့ဖြင့်ရောသော ချဉ်သောယာဂုသည်သော်၎င်း ဖိုခနောက်မှ ချကာမျှ၌ အလွန်ပူသည်ဖြစ်၏။ စောင်း၍သောက်ခြင်းငှာ တက်နိုင်၏။ လက်ဖြင့်ယူအပ်သောနေရာ၌လည်း အရေးအကြောင်းသည် မထင်သော် ပဝရဏာကိုမဖြစ်စေ။ အကယ်၍ အပူငွေ့ကင်း၍ အေးသည်ဖြစ်၍ အခဲဖြစ်အံ့၊ အရေးအကြောင်းသည် ထင်အံ့၊ တစ်ဖန်ပဝါရဏာကို ဖြစ်စေ၏။ ရှေး၌ ကျသည်၏အဖြစ်သည် (ပဝါရဏာမသင့်အောင်) မစောင့်ရှောက်။ အကယ်၍လည်း နို့မင်း ရတက်ရည်စသည်တို့ကို (မီးဖိုသို့) တင်၍ များစွာသောအရွက်အသီးအညောင်တို့ကို ထည့်၍ လက်တစ်ဆုပ်မျှသော ဆန်တို့ကို ထည့်ကုန်၏။ ဘုဉ်းပေးသောအခါ အရေးအကြောင်းသည် ထင်ရှားအံ့၊ ပဝါရဏာကို ဖြစ်စေ၏။ ပင့်ဖိတ်ထားရာ၌ ယာဂုမရှိဘဲ “ယာဂုကို လှူကုန်အံ့”ဟု ထမင်း၌ ထမင်းရည်နို့ရည်စသည်တို့ကို လောင်းထည့်၍ “ယာဂုကို အလှူခံကြပါ”ဟု လှူကုန်၏။ အကယ်၍ ကျသည်ဖြစ်သော်လည်း

၉၀။ တားမြစ်ခြင်း ‘ပဝါရဏာ’ကို ဖြစ်စေသည်သာ။ အကယ်၍ ပွက်ပွက်ဆူကုန်သောရေစသည်တို့၌ ထည့်၍ ချက်၍ လှူကုန်အံ့ ယာဂု၌သွင်းယူခြင်းသို့သာ ရောက်၏။ ယာဂု၌သွင်းယူခြင်းသို့ ရောက်သော်လည်း ထို(အရည်)၌သော်၎င်း ယာဂုမှတစ်ပါးသောဟင်းသီးဟင်းရွက်ရည်၌သော်၎င်း တစ်ခုခု၌ ငါးအသားကို ထည့်ကုန်၏။ အကယ်၍ မုန့်ညင်းစေ့မျှသော ငါးအသားခဲဖြစ်စေ အကြောဖြစ်စေ ထင်ရှားအံ့ တားမြစ်ခြင်း ‘ပဝါရဏာ’ကို ဖြစ်စေ၏။

(သားငါးမဖက်)အရည်သက်သက်သည်၎င်း အသားရည်ရှိသောယာဂုသည်၎င်း (တားမြစ်ခြင်း ‘ပဝါရဏာ’ကို) မဖြစ်စေ။ ဆိုခဲ့ပြီးသောစပါးတို့၏ ဆန်တို့ကို ကြဉ်ထား၍ အခြားသော ငါးဆန်စသည်တို့ဖြင့်သော်၎င်း အဥ အမြစ်အသီးတို့ဖြင့်သော်၎င်း တစ်ခုခုဖြင့် ပြုအပ်သောထမင်းသည်လည်း တားမြစ်ခြင်း ‘ပဝါရဏာ’ကို မဖြစ်စေ။ ခဲသောယာဂု၌ကား အဘယ်မှာ ဆိုဖွယ်ရှိအံ့နည်း။ အကယ်၍လည်း ဤ၌ ငါးအသားကို ထည့်ကုန်အံ့ (တားမြစ်ခြင်း ‘ပဝါရဏာ’ကို) ဖြစ်စေ၏။ မဟာပစ္စရိ၌ “မရွေးပေါက်ပေါက်အတွက် (ပြုအပ်သော) ထမင်းသည်လည်း ပဝါရဏာကို ဖြစ်စေ၏”ဟု ဆိုထား၏။ မရွေးပေါက်ပေါက်အတွက်ထမင်းမည်သည် မရွေးပေါက်ပေါက်ခဲဖွယ်အတွက် ပွက်ပွက်ဆူနေသောရေ၌ ထည့်၍ ပြုတ်သောဆန်တို့ကို ဆိုအပ်ကုန်၏။ အကယ်၍လည်း ထိုဆန်တို့ကို ခြောက်စေ၍ ခဲကုန်၏။ အပ်၏။ ‘သတ္တု’မုန့်ဟုရေတွက်ခြင်းသို့၎င်း ထမင်းဟုရေတွက်ခြင်းသို့၎င်း မရောက်ကုန်။ တစ်ဖန် ထိုဆန်တို့ဖြင့်ပြုအပ်သော ထမင်းသည် တားမြစ်ခြင်း ‘ပဝါရဏာ’ (ဖြစ်စေသည်သာ)။ ထိုဆန်တို့ကို ထောပတ် ဆီစသည်တို့၌သော်လည်း ချက်ကုန်အံ့၊ မုန့်ကိုသော်လည်း ပြုကုန်အံ့ တားမြစ်ခြင်း ‘ပဝါရဏာ’ မဖြစ်စေကုန်၏။ မုန့်ဆန်းသည်သော်၎င်း ထိုမုန့်ဆန်းတို့ဖြင့်ပြုအပ်သောမုန့်မို့ ထမင်းစသည်တို့သည်သော်၎င်း ပဝါရဏာကိုမဖြစ်စေကုန်။

မုယောမုန့်မည်သည် မုယောတို့ဖြင့် ပြုထားသောမုန့်။ အခြားသောပဲနောက်စသည်တို့ဖြင့် ပြုအပ်သောမုယောမုန့်သည် တားမြစ်ခြင်း ‘ပဝါရဏာ’ကို မဖြစ်စေ။ မုန့်လုံးမည်သည် သလေး ကောက် မုယောတို့ဖြင့်ပြုအပ်သော မုန့်လုံး၊ ဆတ် စပါး ပြောင်း လူးတို့၏အနံတို့ကို လှော်၍ အနည်းငယ်ထောင်း၍ ဖွဲတို့ကို လွင့်စေ၍ တစ်ဖန် မြိစွာထောင်း၍ အမှုန့်ကို ပြုကုန်၏။ အကယ်၍လည်း ထိုအမှုန့်သည် စိုသောကြောင့် တွယ်ကပ်အံ့ မုန့်လုံးအဖြစ်သွင်းယူခြင်းသို့သာ ရောက်၏။ ကြမ်းကြမ်း(အလွန်)ကျက်အောင်လှော်အပ်ကုန်သောဆန်တို့ကို ထောင်း၍ လှူကုန်၏။ ထိုအမှုန့်သည်လည်း မုန့်လုံးအဖြစ်သွင်းယူခြင်းသို့သာ ရောက်၏။ အညီအမျှလှော်အပ်ကုန်သောကောက်တို့၏ဆန်တို့သည်သော်၎င်း ကောက်အဖျင်းတို့၏ဆန်တို့သည်သော်၎င်း လှော်အပ်သောဆန်တို့သည်၎င်း တားမြစ်ခြင်း ‘ပဝါရဏာ’မဖြစ်ကုန်။ ထိုဆန်တို့၏အမှုန့်သည် တားမြစ်ခြင်း ‘ပဝါရဏာ’ ဖြစ်စေကုန်၏။ ကြမ်းကြမ်းလှော်အပ်ကုန်သောကောက်တို့၏ဆန်ကွသည်လည်း ပဝါရဏာဖြစ်၏။ အညီအမျှကျက်အောင်လှော်အပ်ကုန်သောဆန်ကွသည်၎င်း နေပူဖြင့်ခြောက်စေကုန်သောဆန်ကွသည်၎င်း ပဝါရဏာမဖြစ်၏။ ပေါက်ပေါက်သည်၎င်း ထိုပေါက်ပေါက်ဖြင့်ပြုအပ်ကုန်သောမုန့်စသည်တို့သည်၎င်း ပဝါရဏာမဖြစ်ကုန်။ လှော်ထားသောမုန့်မုန့်သည်၎င်း တစ်ခုခုသောခဲဖွယ်သက်သက်သည်၎င်း ပဝါရဏာမဖြစ်။ ငါးအသားဖြင့်ပြည့်နေသော(ဖြည့်ထားသော) ခဲဖွယ်သည်၎င်း အမှုန့်ဖြစ်သောကတွတ်မုန့်သည်၎င်း ပဝါရဏာဖြစ်၏။ ငါးအသားကား ထင်ရှားသည်သာ။ ဤကားအထူးတည်း.. အကယ်၍ ယာဂုကို သောက်သောရဟန်းအား ယာဂုထမင်းလုံးမျှသော နှစ်ခုကုန်သောငါးအခဲတို့သည်၎င်း အသားခဲတို့သည်၎င်း တစ်ခွက်တည်း၌သော်၎င်း ခွက်အများ၌သော်၎င်း လှူကုန်၏။

ထိုင်းအခဲ အသားခဲတို့ကို မစားဘဲ အခြားသောတစ်ခုခုသော ပဝါရဏာလောက်သောဘောဇဉ်ကို

၉၁။ ပယ်၏။ ပဝါရဏာ မဖြစ်။ ထိုမှ တစ်ခုကို စား၏။ တစ်ခုက လက်၌သော်၎င်း သပိတ်၌သော်၎င်း ဖြစ်၏။ သူသည် အခြားဘောဇဉ်ကို ပယ်၏။ တားမြစ်ခြင်း 'ပဝါရဏာ' ဖြစ်၏။ နှစ်ခုလုံးလည်း စားပြီးသည်ဖြစ်ကုန်၏။ ခံတွင်း၌ မုန့်ညင်းစေ့မျှမကျန်တော့အံ့၊ အကယ်၍လည်း အခြားတစ်ခုကိုပယ်၏။ ပဝါရဏာဖြစ်၏။

အပ်သောအသားကိုစားစဉ် အပ်သောအသားကို ပယ်၏။ ပဝါရဏာဖြစ်၏။ အပ်သောအသားကိုစားစဉ် မအပ်သောအသားကိုပယ်၏။ ပဝါရဏာ မဖြစ်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဝတ္ထုမဟုတ်သောကြောင့်တည်း။ ရဟန်းသည် စားခြင်းငှာအပ်သောအသားကို ပယ်ခြင်းကြောင့်သာ ပဝါရဏာ ဖြစ်၏။ ဤမအပ်သောအသားကို သိလျက် မအပ်ခြင်းကြောင့် ပယ်၏။ မသိဘဲလည်း ပယ်ထိုက်သောအရာ၌တည်သည်ကိုသာ ပယ်ခြင်းမည်၏။ ထို့ကြောင့် တားမြစ်ခြင်း 'ပဝါရဏာ'မဖြစ်။ အကယ်၍ မအပ်သောအသားကို စားလျက် အပ်သောအသားကိုပယ်၏။ ပဝါရဏာဖြစ်၏။ အဘယ်ကြောင့်နည်း.. (အပ်သော) ဝတ္ထုဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ထိုရဟန်းပယ်သောအသားသည် ပဝါရဏာ၏ဝတ္ထုဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ အကြင်အသားကို ခဲစား၏။ ထိုအသားသည် အကယ်၍ကား ပယ်ထိုက်သောအရာ၌ တည်ပေ၏။ ခဲစားသည်ရှိသော် အသား၏အဖြစ်ကို မစွန့်၊ ထို့ကြောင့် ပဝါရဏာဖြစ်၏။ မအပ်သောအသားကို စားစဉ် မအပ်သောအသားကို ပယ်၏။ ရှေးနည်းအတိုင်းပင် ပဝါရဏာမဖြစ်။ အပ်သောအသားကို၎င်း မအပ်သောအသားကို၎င်း စားစဉ် ငါးပါးသောဘောဇဉ်တို့တွင် တစ်ခုခုသော အပ်သောဘောဇဉ်ကို ပယ်၏။ ပဝါရဏာ ဖြစ်၏။ ကုလဒူသက ဆေးကုခြင်း တရားထူးကိုပြောကြားခြင်း ရွှေငွေကိုသားယာခြင်းအစရှိသည်တို့မှ ဖြစ်သော ဘုရားစပ်ဆုပ်တော်မူသော မအပ်သောရာမှီးခြင်းဖြင့်ဖြစ်သော မအပ်သောဘောဇဉ်ကို ပယ်၏။ ပဝါရဏာမဖြစ်။ အပ်သောဘောဇဉ်ကို၎င်း မအပ်သောဘောဇဉ်ကို၎င်း ဘုဉ်ပေးစဉ် အပ်သောဘောဇဉ်ကို ပယ်၏။ ပဝါရဏာဖြစ်၏။ မအပ်သောဘောဇဉ်ကို ပယ်၏။ ပဝါရဏာမဖြစ်၏။ အားလုံး၌ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့် အကြောင်းကို သိထိုက်၏။

ဤသို့ စားဆဲသည်အစရှိသည်တို့၌ အကြင်ဘောဇဉ်ကိုစား၏။ ထိုဘောဇဉ်သည်လည်း နှစ်တောင်ထွာဟတ္ထပါသ်၌တည်၍ ရှေးရှုဆောင်သည်ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် ပဝါရဏာဖြစ်၏။ ၎င်းကို သိ၍ ယခုအခါ၌ သင့်ရောက်ပုံကိုသိစေခြင်းအကျိုးငှာ ဤကားအဆုံးအဖြတ်တည်း.. ဘောဇဉ်ကို စားဆဲဟူသည်၌ ရဟန်းတစ်ပါးသည် ဆွမ်းတစ်လုံးမျှကိုလည်း မျိုပြီးသည်ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် အကယ်၍ သပိတ် ခံတွင်းလက်တို့တွင် တစ်ခုခု၌ ဘောဇဉ်ငါးပါးတို့တွင် တစ်ခုခုသည်ရှိသော် (မိမိမှရှိနေဆဲသည်မှ) အခြားသောဘောဇဉ် ငါးပါးသောဘောဇဉ်တို့တွင် တစ်ခုခုကို ပယ်၏။ ပဝါရဏာသင့်၏။ တစ်ခုသောဘောဇဉ်မျှမရှိ၊ ဘောဇဉ်အနံသာ ထင်ရှား၏(ရှိ၏။ ပယ်ခြင်းကြောင့်) ပဝါရဏာ မဖြစ်။ ခံတွင်း၌၎င်း လက်၌၎င်း ဘောဇဉ်သည်မရှိ၊ သပိတ်၌ရှိ၏။ ထိုနေရာ၌ မဘုဉ်ပေးလို၊ ကျောင်းသို့ဝင်၍ ဘုဉ်ပေးလို၏။ အခြားသူအားသော်လည်း ပေးလို၏။ ထိုအချိန်၌ ဘောဇဉ်ကို ပယ်၏။ ပဝါရဏာမဖြစ်။ အဘယ်ကြောင့်နည်း စားဆဲသောဘောဇဉ်၏အဖြစ်ကို ဖြစ်ထားခြင်းကြောင့်တည်း။ ရဟန်းတစ်ပါးသည်လည်း အခြားအရပ်သို့သွား၍ ဘုဉ်ပေးလိုလျက် ခံတွင်း၌ (ခံတွင်းရှိ)

၉၂။ ဆွမ်းကို မျို၍ အကြွင်းကို ယူ၍ သွားစဉ် လမ်းခရီးအကြား၌ အခြားဘောဇဉ်ကို ပယ်၏။ ထိုရဟန်းအား ပဝါရဏာမဖြစ်ဟု မဟာပစ္စနီ၌ ဆိုထား၏။ သပိတ်၌ကဲ့သို့ လက်၌လည်း ဤအတူ(မှတ်ထိုက်၏)။ အကယ်၍ ခံတွင်းရှိသောဘောဇဉ်ကိုလည်း စားမျိုလိုသည်ဖြစ်၏။ ထိုခဏ၌ အခြားဘောဇဉ်ကိုလည်း ပယ်၏။ ပဝါရဏာ မဖြစ်။ တစ်ခုသောပုဒ်၌ ဆိုထားသောလက္ခဏာကို အလုံးစုံ၌ သိထိုက်၏။ တစ်နည်းသော်ကား ကုရုန္တိ ဤနည်းကို ပြအပ်သည်သာတည်း။ ထို၌ဆိုထားသည်မှာ "ခံတွင်း၌ ဆွမ်းကို မျို၏။ လက်၌ဆွမ်းကို စားကြွင်းစားအား ပေးလို၏။ သပိတ်၌ဆွမ်းကို ရဟန်းအား ပေးလို၏။ အကယ်၍ ထိုခဏ၌ ပယ်၏။ ပဝါရဏာ မဖြစ်"ဟု (ဖြစ်၏)။ ဟတ္ထပါသ်အတွင်း၌ ရပ်တည်လျက်ဟူသည်၌ အကယ်၍ ရဟန်းသည် ထိုင်နေအံ့၊ နေရာ၏နောက်အဆုံးစွန်မှ စ၍(ရဟန်း၏တင်ပါး)၊ အကယ်၍ရပ်နေအံ့၊ ဖနောင့်အစွန်းမှစ၍၊ အကယ်၍ အိပ်နေအံ့ ထိုမှာဘက်အစွန်းမှ၊ ဒါယကာသည် ထိုင်နေသော်၎င်း ရပ်နေသော်၎င်း အိပ်နေသော်၎င်း ဆန့်တန်းသောလက်ကို ကြဉ်ထား၍ အနီးဆုံးအင်္ဂါသည် ရှိ၏။ ထိုဒကာ၏ ဤမှာဘက်အစွန်းဖြင့် ပိုင်းဖြတ်၍ နှစ်တောင်ခွဲသည် "နှစ်တောင်ထွာ 'ဟတ္ထပါသ်' "ဟုသိထိုက်၏။

ထို၌ ရပ်၍ ရှေးရှုဆောင်အပ်သည်ကို ပယ်သောရဟန်းအားသာ ပဝါရဏာဖြစ်၏။ ထိုမှ နောက်၌ (ထို့ထက်ဝေးရာ၌) ပဝါရဏာ မဖြစ်။

ရှေးရှုဆောင်၏ဟူသည် နှစ်တောင်ထွာအတွင်းရပ်၍ ခံယူခြင်းငှာ ညွှတ်ပေး၏။ အကယ်၍ အကြားမရှိထိုင်နေသောရဟန်းက လက်၌ဖြစ်စေ ပေါင်၌ဖြစ်စေ သပိတ်ခြေ၌ဖြစ်စေထားသောသပိတ်ကို ရှေးရှုမဆောင်ဘဲ "ဆွမ်းကိုခံယူလော့"ဟု ဆို၏။ ထိုဆွမ်းကို ပယ်ခြင်းကြောင့် ပဝါရဏာ မဖြစ်။ ဆွမ်းတောင်းကိုယူ၍ ရှေ့ မြေပေါ်၌ထားပြီး "ယူလော့"ဟု ဆိုရာ၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်တည်း။ အနည်းငယ်ထုတ်၍ဖြစ်စေ ညွှတ်၍ဖြစ်စေ "ယူလော့"ဟု ဆိုရာ၌

ပယ်လျှင် ပဝါရဏာဖြစ်၏။ မထေရ်ကြီးနေရာ၌ ထိုင်နေသောမထေရ်သည် အဝေး၌ထိုင်နေသောရဟန်းငယ်ထံ သပိတ်ကို လွှတ်၍ "ဤသပိတ်မှ ဆွမ်းကို ယူလော့"ဟု ဆို၏။ သပိတ်ယူသွားသူက (ယူလော့ဟု ရဟန်းငယ်ကိုမပြောဘဲ) ဆိတ်ဆိတ် ရပ်နေ၏။ ရဟန်းငယ်က "ငါတော်ပြီ"ဟု ပယ်၏။ ပဝါရဏာမဖြစ်။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ မထေရ်ကြီးကဝေးနေသောကြောင့်၎င်း (သပိတ်ယူသွားသော) တမန်ကလည်း မဖိတ်ခြင်းကြောင့်၎င်း (ပဝါရဏာမဖြစ်)။ အကယ်၍ (သပိတ်) ယူသွားသောရဟန်းက "ဤဆွမ်းကို ယူလော့"ဟု ဆို၏။ ၎င်းဆွမ်းကိုပယ်လျှင် ပဝါရဏာဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ကိုလုပ်ကျွေးရာ၌ လူတစ်ယောက် လက်တစ်ဘက်ဖြင့်ဆွမ်းတောင်းကို လက်တစ်ဘက်ဖြင့် ယောက်မကို ကိုင်၍ ရဟန်းကို လုပ်ကျွေး၏။ ထိုတွင် အခြားတစ်ယောက်ကလာ၍ "ငါက တောင်းကို ကိုင်ထားမယ်၊ သင်က ဆွမ်းကိုလှူလော့"ဟု ဆို၍ ကိုင်ရုံမျှသာ ကိုင်ထား၏။ လုပ်ကျွေးသူကိုယ်တိုင်ကသာ ထိုတောင်းကို မထား၏။ ထို့ကြောင့် ထိုဆောင်ထားခြင်းသည် ရှေးရှုဆောင်သည်သာတည်း။ ထိုတောင်းမှ ပေးလှူလိုသည်ဖြစ်၍ ခပ်ယူစဉ် ပယ်သောရဟန်းအား ပဝါရဏာဖြစ်၏။

၉၃။

အကယ်၍ လုပ်ကျွေးသူက ထိရုံမျှသာ ကိုင်ထား၏။ တောင်းကိုင်သူက ၎င်းတောင်းကို မထား၏။ ထိုတောင်းမှ လှူလိုသည်ဖြစ်၍ ခပ်ယူစဉ် ပယ်သောသူအား ပဝါရဏာမဖြစ်။ ယောက်မဖြင့် ထုတ်ဆောင်ပြီးလျှင်ကား ပဝါရဏာဖြစ်၏။ ယောက်မကို ရှေးရှုဆောင်ခြင်းသည်ပင် ထိုဆွမ်းကို ရှေးရှုဆောင်ခြင်းတည်း။ နှစ်ဦးအတူမထားရာ၌လည်း ပယ်သောရဟန်းအား ပဝါရဏာဖြစ်သည်သာတည်းဟု မဟာပစ္စရိ၌ ဆိုထား၏။ အခြားမဲ့ရဟန်းအား ဆွမ်းကိုပေးလှူသော် ခံယူမည့်ရဟန်းမှအခြားသောရဟန်းက သပိတ်ကို လက်ဖြင့်ပိတ်၏။ ပဝါရဏာမဖြစ်။ အဘယ်ကြောင့်နည်း အခြားသူဖို့ ရှေးရှုဆောင်သည်ကို ပယ်ခြင်းကြောင့်တည်း။

မြစ်ပယ်ခြင်းသည် ထင်ရှား၏။ ဟူသည်၌ စကားဖြင့်ရှေးရှုဆောင်သည်ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် ပဝါရဏာမရှိ။ ကိုယ်ဖြင့်ရှေးရှုဆောင်သည်ကို ကိုယ်ဖြင့်သော်၎င်း နှုတ်ဖြင့်သော်၎င်း ပယ်သူအား ပဝါရဏာဖြစ်၏ဟု သိထိုက်၏။

ထိုတွင် ကိုယ်ဖြင့် ပယ်ခြင်းမည်သည် လက်ချောင်းကိုသော်၎င်း လက်ကိုသော်၎င်း ခြင်နှင်ယပ်ကိုသော်၎င်း သင်္ကန်းစွန်းကိုသော်၎င်း လှုပ်၏။ မျက်ခုံးအမူအရာကိုသော်လည်း ပြု၏။ အမျက်ထွက်၍သော်လည်း ကြည့်၏။ စကားဖြင့် ပယ်ခြင်းမည်သည် "တော်ပြီ"ဟုသော်၎င်း "မယူတော့ပြီ"ဟု၎င်း "မထည့်နဲ့"ဟု၎င်း "ဖယ်ခွါသွားလော့"ဟု၎င်း ပြော၏။ ဤသို့ တစ်ခုခုသောအခြင်းအရာဖြင့် ကိုယ်ဖြင့်သော်၎င်း နှုတ်ဖြင့်သော်၎င်း ပယ်သော် ပဝါရဏာဖြစ်၏။

တစ်ယောက်သည် ဆွမ်းကို ရှေးရှုဆောင်သော် ပဝါရဏာမှကြောက်ခြင်းကြောင့် လက်ကို ဖယ်၍ အဖန်ဖန်သပိတ်၌ လောင်းထည့်သည်ကို "လောင်းထည့်လော့ လောင်းထည့်လော့၊ ထောင်းထု၍(သိပ်၍) ဖြည့်လော့"ဟု ဆို၏။ ဤသို့ပြောရာ၌ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း။ မဟာသုမထေရ်က "မလောင်းထည့်ရန်ဆိုသောကြောင့် ပဝါရဏာဖြစ်၏"ဟု ဆိုပြီ။ မဟာပဒုမထေရ်က "လောင်းထည့်လော့ ပြည့်စေလော့ဟု ဆိုသောသူအား တစ်စုံတစ်ခု ပဝါရဏာ မရှိ"ဟု ဆို၍ "ပဝါရဏာမဖြစ်"ဟု ဆို၏။ တစ်ယောက်သည် ဆွမ်းဆောင်လာသောရဟန်းကို မှတ်သား၍ "ငါ့ရှင် ဤမှလည်း အနည်းငယ် ယူမလား၊ သင့်အား အနည်းငယ်ပေးလို၏"ဟု ဆို၏။ ထို၌လည်း "ဤသို့ဆိုသော် မလာလတ္တံ့"ဟု(နှလုံးသွင်း၍) ဆိုခြင်းကြောင့် "ပဝါရဏာ ဖြစ်၏"ဟု မဟာသုမထေရ်က ဆိုပြီ။ မဟာပဒုမထေရ်က "ယူဦးမလားဟု ဆိုသောသူမည်သည် တစ်စုံတစ်ခုသောပဝါရဏာ ရှိရသေးသလော"ဟု ဆို၍ "ပဝါရဏာမဖြစ်"ဟု ဆိုပြီ။

ရဟန်းတစ်ပါးသည် အသားအဖက်နှင့်တကွသောအရည်ကို ဆောင်၍ "အရည်ယူဦးမလား"ဟု ဆို၏။ ထိုစကားကြား၍ ပယ်ခြင်းကြောင့် ပဝါရဏာ မဖြစ်။ "မစ္ဆရသံ=ငါး အရည် မံသရသံ=အသား အရည်"ဟုဆိုရာ ပယ်ခြင်းကြောင့် (ပဝါရဏာ)ဖြစ်၏။ "ဤဟာကို ယူကြလော့"ဟု (အမည်မတပ်ဘဲ) ဆိုရာ၌လည်း (တားမြစ်မိသော် ပဝါရဏာ) ဖြစ်သည်သာတည်း။ အသားသီးခြားပြု၍ "အသား အရည်ကို ခံယူကြပါ"ဟု ဆို၏။ ထိုတွင်လည်း မုန့်ညင်းစေ့မျှ အသားတုံးသည်

၉၄။ ရှိ၏(ပါ၏)။ ၎င်းကို ပယ်ခြင်းကြောင့် ပဝါရဏာဖြစ်၏။ အကယ်၍ စစ်ထားအံ့၊ အပ်၏ဟု အဘယမထေရ်က ဆို၏။

မံသရသံ=အသား အရည်ဖြင့်ပန်ပြောသည်ကို မထေရ်က "ခဏ ဆိုင်းငံဦးလော့"ဟု ဆို၍ "ငါ့ရှင် ခွက်ကို ယူခွဲ"ဟု ဆို၏။ ဤသို့ဆိုရာ၌ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း။ မဟာသုမထေရ်က "ရှေးရှုဆောင်သောသူ၏သွားခြင်းကို ပထမဖြတ်၏(ခဏဆိုင်းငံဦးလော့ဟု ဆိုတုန်းက သွားခြင်းကြီးယာကို ဖြတ်လိုက်ပြီ)၊ ထို့ကြောင့် ပဝါရဏာဖြစ်၏"ဟု ဆို၏။ မဟာပဒုမထေရ်က "ဤဒကာသည် အဘယ်သို့သွားသနည်း၊ ဤဒကာ၏ အဘယ်သို့ရှုအပ်သောသွားခြင်းသည် ဖြစ်သနည်း၊ ခံယူသူ၏လည်း ပဝါရဏာသည် ရှိရသေးသလော"ဟု ဆို၍ "ပဝါရဏာ မဖြစ်"ဟု ဆိုပြီ('ဒကာ ဘယ်သွားနေတာလဲ'လို့ ပြောရာ၌ ပဝါရဏာဖြစ်ရသေးသတဲ့လား၊ 'သင်ဘယ်လိုသွားနေတာလဲ'လို့ ပြောသောရဟန်းအား ပဝါရဏာသင့်ရသေးသတဲ့လား၊ ရဟန်းက(တားမြစ်ခြင်းမပြုဘဲ) ခံယူတာတောင် ပဝါရဏာသင့်နေရသေးသတဲ့လား၊ သင့်စရာအကြောင်းမရှိ၊ မသင့်ဟူလို)။ အညောက် ပိန့်သီးအစရှိသည်တို့ဖြင့် ရော၍ အသားကိုချက်ကုန်၏။ ၎င်းကိုယူ၍

"အညောက်ဟင်းကို ခံယူကြပါ၊ ပိန္နဲဟင်းကို ခံယူကြပါ"ဟု ဆိုကုန်၏။ ဤသို့လည်း ပဝါရဏာမဖြစ်၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း ပဝါရဏာမထိုက်သောအမည်ဖြင့် ဆိုသောကြောင့်တည်း။ အကယ်၍ "ငါးဟင်း အသားဟင်း"ဟု သော်၎င်း "ဤဟာကို ခံယူကြပါ"ဟုသော်၎င်း ဆိုကုန်၏။ (တားမြစ်သော်) ပဝါရဏာ သင့်၏။ အသားဖြင့်ရောပြွမ်းသောအစာမည်သည် ရှိ၏။ ၎င်းကိုလျှံလိုသည်ဖြစ်၍ "ရောပြွမ်းသောအစာကို ခံယူပါကုန်"ဟု ဆို၏။ အပ်၏။ ပဝါရဏာမဖြစ်။ "အသားရောဟင်း"ဟု ဖြစ်စေ "ဤဟင်း"ဟုဖြစ်စေ ဆိုသော် (တားမြစ်ရာ၌) ပဝါရဏာဖြစ်၏။ ဤနည်းအတိုင်း အလုံးစုံသော ငါးအသားအရောရာတို့၌ (သိထိုက်၏)။

ရဟန်းတစ်ပါးသည် ပင့်ဖိတ်ရာ၌ ဘုဉ်းပေးသော် ရှေးရှုဆောင်လာသောအသားကို ရည်ညွှန်သားဟု မှတ်ထင်သောကြောင့် ပယ်၏။ ပဝါရဏာသင့်၏ဟု မဟာပစ္စရိန္တ ဆိုထား၏။ ရောပြွမ်းသောစကားကို ကုရုန္တိ ကောင်းစွာဆိုထား၏(အကျယ်ဆိုထား၏)။ ထို၌ ဤသို့ဆိုထား၏.. ဆွမ်းခံသောရဟန်းသည် ဆွမ်းဖြင့်ရောသောယာဂကို ဆောင်၍ "ယာဂကို ခံယူကြပါ"ဟု ဆို၏။ ပဝါရဏာမဖြစ်၊ ဆွမ်းကို ခံယူကြပါ"ဟု ဆိုသော် ပဝါရဏာ ဖြစ်၏။ အဘယ်ကြောင့်နည်း အကြင်အရာဖြင့် မေး၏။ ထိုအရာက ရှိသောကြောင့်တည်း။ ဤဆိုလတ္တံ့ကား ဤ၌ ဆိုလိုရင်းတည်း.. "ယာဂအရောကို ခံယူကြပါ"ဟု ဆို၏။ ထိုတွင် အကယ်၍ ယာဂသည် များသော်၎င်း အညီသော်၎င်း (ဖြစ်အံ့) ပဝါရဏာမဖြစ်။ ယာဂကနည်း၍ ဆွမ်းကများအံ့ ပဝါရဏာဖြစ်၏။ ဤအဆိုသည် အလုံးစုံသောအဋ္ဌကထာတို့၌ ဆိုထားသောကြောင့် ပယ်ခြင်းငှာ မတက်နိုင်။ အကြောင်းကိုကား မြင်ဖို့ခဲယင်း၏။ "ဆွမ်းဖြင့်ရောသောအရာကို ခံယူကြပါ"ဟု ဆို၏။ ဆွမ်းသည် များသော်၎င်း အညီသော်၎င်း ပိုနည်းသော်၎င်း ရှိ၏။ ပဝါရဏာဖြစ်သည်သာ။ ဆွမ်းကိုသော်၎င်း ယာဂကိုသော်၎င်း မသုံးသပ်ဘဲ "အရောကို (ရောထားသောအရာကို) ခံယူကြပါ"ဟုဆို၏။ ထိုတွင် ဆွမ်းသည် ပိုများသော်၎င်း အညီအမျှသော်၎င်း ရှိ၏။ ပဝါရဏာ ဖြစ်၏။ ပိုနည်းလျှင်ကား ပဝါရဏာ မဖြစ်။ ဤစကားကို ရောပြွမ်းသောအစာ'ကရမ္မက'နှင့် တူညီစွာ မဆောင်ထိုက်(အတူမပြုထိုက်)။ ရောပြွမ်းသောအစာသည် အသားနှင့်ရောသည်လည်း ရှိ၏။ အသားမဟုတ်သောအရာများရောသည်လည်း ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် "ရောပြွမ်းသောအစာ"ဟု ဆိုသည်ရှိသော် ပဝါရဏာမရှိ။ ဤကား ဆွမ်းရောသာဖြစ်၏။ ဤ၌ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့် ပဝါရဏာဖြစ်၏။ အရည်များသောဆွမ်း၌ အရည်ကို၊ နို့ရည်များသောအရာ၌ နို့ကို၊ ထောပတ်များသော

၉၅။ ယနာ၌ ထောပတ်ကို ခံယူကြပါဟု သီးခြားပြု၍ လျှူ၏။ ၎င်းကို ပယ်ခြင်းကြောင့် ပဝါရဏာ မရှိ။

ရဟန်းတစ်ပါးသည် သွားစဉ် ပဝါရဏာသင့်၏။ ထိုရဟန်းသည် သွားစဉ် ဘုဉ်းပေးခြင်းငှာ ရ၏။ ညွှန်၌သော်၎င်း ရေ၌သော်၎င်း ရောက်၍ ရပ်သောရဟန်းသည် 'အတိရိတ်ဝိနည်းကံ'ပိုလွန်သောအစာအဖြစ် ပြုထိုက်၏။ အကယ်၍ အကြား၌ မြစ်သည်ပြည့်နေအံ့ မြစ်ကမ်း၌ ချုံကို အစဉ်လှည့်၍ ဘုဉ်းပေးထိုက်၏။ သို့မဟုတ်လှေသော်၎င်း တံတားသော်၎င်းရှိအံ့ ထိုသို့တက်၍ စကြီလျောက်၍ ဘုဉ်းပေးထိုက်၏။ သွားခြင်းကို မဖြတ်ထိုက်။ ယာဉ်၌သော်၎င်း ဆင်မြင်းကျောက်ကုန်း၌သော်၎င်း လဝန်း၌သော်၎င်း နေဝန်း၌သော်၎င်း ထိုင်၍ ပဝါရိတ်သင့်သူသည် မွန်းတည့်တိုင်အောင် သွားနေသည်လည်းဖြစ်သော ထိုယာဉ်တို့၌ ထိုင်လျက်သာ ဘုဉ်းပေးကောင်း၏။ ရပ်နေသောရဟန်းသည် ပဝါရိတ်သင့်သော ရပ်နေစဉ်သာ၊ ထိုင်နေသောရဟန်းပဝါရိတ်သင့်သော် ထိုင်နေစဉ်သာ ဘုဉ်းပေးကောင်း၏။ ထိုထိုကုရိယာပုထ်ကို ဖျက်သောရဟန်းသည် (ဘုဉ်းပေးလိုပါက) အတိရိတ်ဝိနည်းကံကို ပြုထိုက်၏။ အကြင်ရဟန်းသည် ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်စဉ်ပဝါရိတ်သင့်အံ့ ထိုရဟန်းသည် ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်လျက်သာ ဘုဉ်းပေးထိုက်၏။ ထို(ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်သော)ရဟန်း၏ ကောက်ရိုးထိုင်ခုံကိုသော်၎င်း တစ်ခုခုထိုင်စရာကိုသော်၎င်း ပေးထိုက်၏။ အင်းပျဉ်၌ထိုင်၍ ပဝါရိတ်သင့်သောသူသည် နေရာကို မလှုပ်ဘဲသာ အရပ်လေးမျက်နှာလှည့်၍ ဘုဉ်းပေးခြင်းငှာ ရ၏။ ညောင်စောင်း၌ ထိုင်၍ ပဝါရိတ်သင့်သောရဟန်းသည် ဤမှ ထိုမှ ဆောင်ခြင်းငှာ မရ။ အကယ်၍ ထိုသူကို ညောင်စောင်းနှင့်တကွ မြှောက်ချီ၍ တစ်နေရာ၌ ဆောင်ကုန်၏။ အပ်၏။ အိပ်လျက်ပဝါရိတ်သင့်သောရဟန်းသည် အိပ်လျက်သာ ဘုဉ်းပေးကောင်း၏။ လှည့်သောအခါ အကြင်နံပါးဖြင့်အိပ်၏။ ထိုနံပါး၏နေရာကို မကျော်လွန်စေထိုက်။

အတိရိတ်ဝိနည်းကံ 'ပိုလွန်ကြွင်းကျန်မှု'မပြုဟူသည် အတိရိတ်မပြု၊ အပို(ဝါ)အကြွင်းအကျန်မပြုဟု အနက်တည်း။ ထိုအတိရိတ်ဝိနည်းကံပြုခြင်းသည် အပ်အောင်ပြုခြင်းစသည်ဖြင့် ၇.မျိုးသောဝိနည်းကံတို့ဖြင့် မပြုသည်၎င်း၊ ဂိလာန၏ပိုလွန်သောအစာမဟုတ်သည်၎င်း ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် သိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၌ "မကပ္ပိဘဲ 'မအပ်သည်ကို'ပြုအပ်၏"အစရှိသည်ကို ဆိုပြီး၊ ထိုတွင်မကပ္ပိဘဲ 'မအပ်သည်ကို'ပြုအပ်၏ဟူသည် ထို၌ အသီးကိုဖြစ်စေ အဥစသည်ကိုဖြစ်စေ ရဟန်းတို့ကပ္ပိခြင်းငါးပါးတို့ဖြင့် မပြုရသေးခြင်း၎င်း၊ မအပ်သောအသား(သို့) မအပ်သောဘောဇဉ်တို့၎င်း ဤအရာတို့သည် မကပ္ပိရသေးသည်မည်၏။ ထိုမကပ္ပိရသေးသောအစာကို "ဤဟာကို ငါတော်ပြီ"ဟုဤသို့ အတိရိတ်ဝိနည်းကံပြုသော်လည်း မကပ္ပိဘဲ 'မအပ်သည်ကို'ပြုအပ်၏ဟု သိထိုက်၏။ အကပ်မခံဘဲ ပြုအပ်၏ဟူသည် ရဟန်းသည်အကပ်မခံရသေးဘဲသာ ရှေးနည်းအတိုင်း အတိရိတ်ဝိနည်းကံပြုအပ်၏။ မရီမကြွဘဲ ပြုအပ်၏ဟူသည်

ကပ္ပိရန်လာသော(အတိရိတ်ဝိနည်းကံပြုရန်လာသော)ရဟန်းသည် အနည်းငယ်မျှလည်း မမြှောက်အပ်သည်ကို၎င်း (ဝိနည်းမိုရ်ရီရာသို့) မညွတ်အပ်သည်ကို၎င်း ပြုအပ်သည်ဖြစ်၏။ ဟတ္ထပါသ် 'နှစ်တောင့်ထွာ' ၌ မတည်ဘဲ ပြုအပ်၏ဟူသည် ကပ္ပိရန်လာသောရဟန်း၏နှစ်တောင့်ထွာမှ အပြင်ဘက်၌ တည်၍ ပြု၏။ မစားဘဲ ပြုအပ်၏ဟူသည် "ဤအလုံးစုံကို ငါတန်ပြီ"ဟု အတိရိတ်ဝိနည်းကံကိုပြုသောသူသည် ပဝါရဏာလောက်သောဘောဇဉ်ကို မစားဘဲ ပြု၏။ ဆွမ်းစားစဉ် တားမြစ်မိ၍ နေရာမှ ထသော ရဟန်းသည် ပြုအပ်၏ဟူသည်ကား ထင်ရှားပြီ။ "ဤအလုံးစုံကို ငါတန်ပြီ"ဟု မဆိုအပ်ဟူသည် နှုတ်မြွတ်ခြင်းကိုပြု၍ ဤသို့ မဆိုသည်ဖြစ်၏။ ဤသို့

၉၆။ ဤ ၇-မျိုးသောဝိနည်းကံတို့ဖြင့် အကြင်ဘောဇဉ်ကို အတိရိတ်ဝိနည်းကံ မပြု၊ မကျန်းမာသူ၏အပိုလည်းမဟုတ်၊ ထိုနှစ်ပါးစုံသည် အတိရိတ်ဝိနည်းကံမပြုရသေးဟု သိထိုက်၏။

အတိရိတ်ဝိနည်းကံကိုကား ထို၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြင့် သိထိုက်၏။ ထူးခြားမှုအနည်းငယ်ကား ဆွမ်းစားစဉ် ပြုအပ်၏ဟူသည် အခြားမဲ့၌ ထိုင်နေသောသဘောတူသောရဟန်း၏သပိတ်မှ ဆွမ်းတစ်လုံးကိုသော်၎င်း အသားမျှင်ကိုသော်၎င်း ခဲစားပြီး၍ ပြုအပ်သော်လည်း ဆွမ်းစားစဉ် ပြုအပ်သည်ပင် ဖြစ်၏ဟု သိထိုက်၏။ နေရာမှ မထမီဟူသည်၌ မတွေဝေစေခြင်းငှာ ဤကား အဆုံးအဖြတ်တည်း... ရဟန်းနှစ်ပါးတို့သည် စောစောကပင် ဘုဉ်းပေး၍ ပဝါရိတ်သင့်နေကုန်၏။ တစ်ပါးသည် ထို၌ပင် ထိုင်နေထိုက်၏။ ကျန်တစ်ပါးက အမြဲတမ်းဆွမ်းကိုဖြစ်စေ စာရေးတံဆွမ်းကိုဖြစ်စေ ဆောင်၍ ထက်ဝက်ကို ထိုရဟန်း၏သပိတ်၌ လောင်းထည့်၍ လက်ကိုဆေး၍ အကြွင်းကို ထိုရဟန်းအား ကပ္ပိစေ၍(အတိရိတ်ဝိနည်းကံပြုစေ၍) ဘုဉ်းပေးထိုက်၏။ အဘယ်ကြောင့်နည်း အကြင်အရာသည် ထိုရဟန်း၏လက်၌ ငြိကပ်နေ၏။ ထိုငြိကပ်နေသောအရာသည် မကပ္ပိရသေးသည် ဖြစ်၏။ အကယ်၍ ပထမထိုင်နေသောရဟန်းသည် ကိုင်တိုင်ပင် ထိုရဟန်း၏သပိတ်မှ လက်ဖြင့်ယူ၏။ လက်ဆေးရခြင်းကိစ္စမည်သည်မရှိ။ အကယ်၍ ဤသို့ အပ်စပ်အောင်ပြုစေ၍ ဘုဉ်းပေးသောသူအား တစ်ဖန် တစ်စုံတစ်ခုသော ဟင်းကိုဖြစ်စေ ခဲဖွယ်ကိုဖြစ်စေ သပိတ်၌ လောင်းထည့်ကုန်၏။ ပထမကပ္ပိထားပေးသောဝိနည်းမိုရ်သည် တစ်ဖန်ကပ္ပိခြင်းငှာ မရ။ မကပ္ပိရသေးသောဝိနည်းမိုရ်က ကပ္ပိထိုက်၏။ မကပ္ပိရသေးသောခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို ကပ္ပိထိုက်၏။

ပထမကပ္ပိထားပေးသောဝိနည်းမိုရ်သည်ဟူသည် အခြားရဟန်းသည် ပထမ (အတိရိတ်ဝိနည်းကံကို) မပြုရသေး၊ ထိုရဟန်းသည် ပြုထိုက်၏။ မကပ္ပိရသေးသောခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကိုဟူသည် အကြင်ရဟန်းသည် ပထမအပ်အောင်ပြုထား၏။ ထိုရဟန်းသည်လည်း အကြင်ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို အတိရိတ်ဝိနည်းကံမပြုရသေး၊ ထိုအတိရိတ်ဝိနည်းကံမပြုရသေးသောခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို (အတိရိတ်ဝိနည်းကံ) ပြုထိုက်၏။ ပထမခွက်၌ကား မပြုကောင်း။ ထို၌ပြုသော်ပထမပြုထားသည်နှင့်အတူ ပြုရာရောက်၏။ ထို့ကြောင့် အခြားခွက်၌ပြုခြင်းငှာ သင့်၏ဟု အလိုတည်း။ ဤသို့ပြုထားသောခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို ထိုရဟန်းသည် ပထမပြုထားသည့်ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်နှင့်အတူ ဘုဉ်းပေးခြင်းငှာ အပ်၏။

အပ်စပ်အောင်ပြုသောရဟန်းသည် သပိတ်၌သာ မဟုတ်၊ ထမင်းအိုး၌ဖြစ်စေ ထမင်းတောင်း၌ဖြစ်စေ တစ်ခုခု၌ ရှေ့၌ထား၍ ညွတ်ထားသောခွက်၌ ပြုထိုက်၏။ ထိုဘောဇဉ်သည် ရဟန်းတစ်ရာပဝါရိတ်သင့်နေသော်လည်း အားလုံးဘုဉ်းပေးနိုင်၏။ ပဝါရိတ်မသင့်သောရဟန်းအားလည်း အပ်၏။ အတိရိတ်ဝိနည်းကံပြုပေးသောရဟန်းအား မအပ်။ အကယ်၍လည်း (ရဟန်းတစ်ပါးသည်) ပဝါရိတ်သင့်ပြီးဆွမ်းခံဝင်သော် (လူတို့သည်) သပိတ်ကို ယူ၍ မချွတ်ဘုဉ်းပေးရသော မင်္ဂလာပင့်ဖိတ်ရာ၌ ထိုင်စေကုန်၏။ (ထိုရဟန်းသည်) အတိရိတ်ဝိနည်းကံပြုပြီးမှသာ ဘုဉ်းပေးကောင်း၏။ အကယ်၍ ထိုနေရာ၌ အခြားရဟန်းသည် မရှိအံ့ ဆွမ်းစာရေပ်သို့သော်၎င်း ကျောင်းသို့သော်၎င်း သပိတ်ကို စေလွှတ်၍ ပြုစေထိုက်၏။ အပ်အောင်ပြုသောရဟန်းသည် လူသာမဏေတို့လက်၌ တည်ရှိသောခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို မပြုထိုက်။ အကယ်၍ ဆွမ်းစားရေပ်၌ မကျွမ်းကျင်သောရဟန်းသည် ရှိအံ့၊ ကိုယ်တိုင် သွား၍ အတိရိတ်ဝိနည်းကံပြုစေ၍ ဆောင်၍ ဘုဉ်းပေးကောင်း၏။

၉၇။ သူနာ၏ အကြွင်းဟူသည်၌ သက်သက် သူနာ၏စားပြီးသည်မှ ကြွင်းကျန်သောအရာသာ မဟုတ်၊ စင်စစ်သော်ကား သူနာတို့အား ရည်စူး၍ ယနေ့ဖြစ်စေ နက်ဖြန်ဖြစ်စေ အကြင်အခါ၌အလိုရှိ၏။ ထိုအခါ၌ စားလိမ့်မည်ဟု ဆောင်ထားသောအရာအားလုံးသည် "သူနာ၏ အကြွင်း"ဖြစ်၏။ ယာမကာလိကစသည်တို့တွင် အကြင်အရာကို မျှီတိုင်းမျှီတိုင်း ဒုက္ကဋ်(ဟုမိန့်တော်မူ၏)၊ ထိုအရာသည် မရောနှောသည်၏အစွမ်းဖြင့် မိန့်တော်မူခြင်းဖြစ်၏။ အကယ်၍ (ဆွမ်းစသော)အာမိသရောနေကုန်အံ့၊ အာဟာရအတွက်၎င်း အာဟာရအတွက်မဟုတ်သော်၎င်း အကပ်ခံပြီး၍ မျှီသောရဟန်းအား ပါစိတ်တို့သာသင့်ကုန်၏ ။

=====

=

ခံယူအံ့၊ သူတစ်ပါးအကျိုးငှါ ယူဆောင်၍ သွားအံ့၊ နာသော ရဟန်း၏ အ<ကင်းအကျန်ကို စားအံ့၊
ယာမကာလိက 'ဖျော်ရည်စသည်'ကိုလည်းကောင်း၊ သတ္တဟကာလိက
'စတုမရစသည်'ကိုလည်းကောင်း၊ ယာဝဇီဝိက 'ဆားစသည်'ကိုလည်းကောင်း
(ဆာလောင်မွတ်သိပ်ခြင်းငှ အနာဟူသော) **အကြောင်းရှိလတ်သော်** သုံးဆောင် အံ့၊ အာပတ်
မသင့်၊ ရူးသော ရဟန်း၊ အစလက်ဦးလွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။
ပဉ္စ ပဌမပဝါရကာသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

-
- ၁။ ယာမကာလိက = တစ်အရက် (၂၄နာရီ) အတွင်း သုံးဆောင်အပ်သော အဖျော်ရှစ်ပါး
၂။ သတ္တဟကာလိက = အကပ်ခံပြီး ခုနစ်ရက်အတွင်း သုံးဆောင်အပ်သော
ထောပတ်ပျားစသည်
၃။ ယာဝဇီဝိက = အကပ်ခံပြီးလျှင် မကုန်မချင်း သုံးဆောင်အပ်သော ဆေးများ
၄။ <ကင်းကျန်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်တို့သည် ယာဝကာလိက ဖြစ်ကုန်၏။
-

--

၂၄၁။ **အကြောင်းရှိလတ်သော်**ဟူသည် ယာမကာလိကကို မွတ်သိပ်ခြင်းရှိသော မွတ်သိပ်ခြင်းအကျိုးငှာ၊
သတ္တဟကာလိက ယာဝဇီဝိကတို့၌ ထိုထိုငြိမ်းစေထိုက်သောအနာရောဂါရှိသော် ထိုရောဂါငြိမ်းစေရန် ဘုဉ်းပေးခြင်းကြောင့်
အာပတ်မသင့်။ အကြွင်းကား ထင်ရှားပြီ။
ကထိနသိက္ခာပုဒ်နှင့်ဖြစ်ကြောင်းတူ၏။ ကိုယ်နှုတ်ကြောင့်၎င်း ကိုယ်နှုတ်စိတ်ကြောင့်၎င်း ဖြစ်၏။
(မပြုထိုက်သည်ကို)ပြုခြင်း (ပြုထိုက်သည်ကို) မပြုခြင်းကြောင့် သင့်၏။ သညာဖြင့်မလွတ်၊ စိတ်မပါဘဲသင့်၏။
ပညတ်တော်ကြောင့်သင့်၏။ ကာယကံ ဝစီကံတည်း၊ စိတ်သုံးပါး ဝေဒနာသုံးပါးဖြင့် သင့်၏။
ငါးခုမြောက် ပထမပဝါရကာသိက္ခာပုဒ်(အဋ္ဌကထာ)အဖွင့်ပြီး၏။

=====

=

၄-ဘောဇနဝဂ် ၆-ဒုတိယပဝါရကာသိက္ခာပုဒ်

၂၄၂။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏
အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ ရဟန်းနှစ်ပါးတို့သည်
ကောသလတိုင်း ဇနပုဒ်၌ သာဝတ္ထိပြည်သို့ ခရီးရည် <ကသွားကုန်၏။ ရဟန်းတစ်ပါးသည်
မကျင့်သင့်သည်ကို ကျင့်၏။ အဖော်ဖြစ် သော ရဟန်းသည် ထိုရဟန်းကို "ငါ့ချွင် ဤသို့
သဘောရှိသော အမှုကို မပြုကျင့်ပါလင့်၊ ဤအမှုသည် မအပ်"ဟု ဆို၏။ ထိုရဟန်းသည်
ထိုဆုံးမသော ရဟန်း၌ **ရန်ငြိုးဖွဲ့၏။** ထို့နောက် ထိုရဟန်းတို့သည် သာဝတ္ထိပြည်သို့ သွားကုန်၏။
ထိုအခါ သာဝတ္ထိပြည်၌ အသင်းတစ်ခုသည် သံဃာအား ဆွမ်းလှူ၏။ အဖော်ဖြစ်သော
ရဟန်းသည် ဆွမ်းစားစဉ် တန်ပြီဟု မြစ်ပယ်မိ၏။ **ရန်ငြိုးဖွဲ့သော ရဟန်းသည်** ဆွေမျိုးအိမ်သို့
သွား၍ ဆွမ်းကို ယူလျက် ထိုရဟန်းထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ထိုရဟန်းအား "ငါ့ချွင် စားလော့"ဟု
ဆို၏။
ငါ့ချွင် တန်ပြီ ပြည့်စုံပြီဟု (ဆို၏)။
ငါ့ချွင် ဆွမ်းသည် ကောင်းမွန်လှ၏။ စားပါလော့ဟု (ဆိုပြန်၏)။
ထိုအခါ ရဟန်းသည် ထိုရန်ငြိုးဖွဲ့သော ရဟန်းက အတင်းအကြပ် ခိုင်းသောကြောင့်
ထိုဆွမ်းကို စားရ၏။
ရန်ငြိုးဖွဲ့သော ရဟန်းသည် ထိုရဟန်းအား-
"ငါ့ချွင် သင်ကဲ့သို့သောသူသည် ငါ့ကို ဆိုဆုံးမအပ်၏ဟု မှတ်ထင်ဘိ၏။ သင်သည်
ဆွမ်းစားစဉ် တန်ပြီဟု မြစ်ပယ်ပြီးပါလျက် အတိရိကံဝိနည်းကံ မပြုသော ဘောဇဉ်ကို
စားဘိ၏"ဟု ဆို၏။
ငါ့ချွင် ပြောကြားသင့်သည် မဟုတ်လောဟု (ပဌမရဟန်းက ဆို၏)။
ငါ့ချွင် မေးမြန်းသင့်သေးသည် မဟုတ်လောဟု (ဒုတိယရဟန်းက ဆို၏)။
ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် ရဟန်းတို့အား ဤအကြောင်းကို ပြောကြား၏။

အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် ရဟန်းသည် ဆွမ်းစားစဉ် တန်ပြီဟု မြစ်ပယ် သော ရဟန်းကို အတိရိက်ဝိနည်းကံ မပြုသော ဘောဇဉ်ဖြင့် ရှေးရှုဆောင်၍ ဖိတ်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။
"ရဟန်း သင်သည် ဆွမ်းစားစဉ် (တန်ပြီဟု) မြစ်သော ရဟန်းကို အတိရိက်ဝိနည်းကံ မပြုသော ဘောဇဉ်ဖြင့် ရှေးရှုဆောင်၍ ဖိတ်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။

မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်၏)။
ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဇိုလ်မှ)
အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား အဘယ့်ကြောင့် သင်သည် ဆွမ်းစားစဉ် (တန်ပြီဟု) မြစ်သော ရဟန်းကို အတိရိက်ဝိနည်းကံ မပြုအပ်သော ဘောဇဉ်ဖြင့် ရှေးရှုဆောင်၍ ဖိတ်ဘိသနည်း။
(မဂ်ဇိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား ဤ (သင်ပြမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။
ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။
၈၅။ ၃၆-၂၄၃။ "အကြင်ရဟန်းသည် ဆွမ်းစားစဉ် (တန်ပြီဟု) မြစ်သော ရဟန်းကို အတိရိက်ဝိနည်းကံမပြုသော ခဲဖွယ်ဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ ဘောဇဉ်ဖြင့် သော်လည်းကောင်း ရှေးရှုဆောင်ယူ၍ 'ရဟန်း ရော့.. ခဲမူလည်း ခဲလော့ စားမူလည်း စားလော့'ဟု (ပဝါရိကသင်္ဃမုန်း) သိလျက် အရှိန်အစော်မဲ့ 'ဂုဏ်သတင်း ပျက်စေခြင်း'ကို အလိုရှိသည်ဖြစ်၍ ဖိတ်ငြားအံ့၊ စားသည်ရှိသော် ထို (ဖိတ်သော ရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၆-ဒုတိယပဝါရကာသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်
၂၄၄။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။
ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို "ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။
ရဟန်းကိုဟူသည် အခြားသော ရဟန်းကို။
ဆွမ်းစားစဉ် မည်သည် ဘောဇဉ်ငါးပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါးသော ဘောဇဉ်ကို အယုတ်သဖြင့် သမန်း မြက်ဖျားမျှဖြင့်သော်လည်း စားပြီးဖြစ်၏။
မြစ်ခြင်း မည်သည် စားခြင်းသည် ထင်ရှား၏။ ဘောဇဉ်သည် ထင်ရှား၏။ (ရဟန်း၏ နှစ်တောင့်ထွာ) ဟတ္ထပါသ်အတွင်း၌ ရပ်တည်လျက် ရှေးရှုဆောင်၏။ မြစ်ခြင်းသည် ထင်ရှား၏။
အတိရိက်ဝိနည်းကံ မပြုသော မည်သည် မကပ္ပိဘဲ 'မအပ်သည်ကို' ပြုအပ်၏။ အကပ်မခံဘဲ ပြုအပ်၏။ မချီမ<ကဘဲ ပြုအပ်၏။ ဟတ္ထပါသ် 'နှစ်တောင့်ထွာ' ၌ မတည်ဘဲ ပြုအပ်၏။ မစားဘဲ ပြုအပ်၏။ ဆွမ်းစားစဉ် တားမြစ်မိ၍ နေရာမှ ထသော ရဟန်းသည် ပြုအပ်၏။ "ဤအလုံးစုံကို ငါတန်ပြီ"ဟု မဆိုအပ်၊ သူနာ၏ အ<ကင်းအကျန်မဟုတ်၊ ဤအလုံးစုံသည် အတိရိက်ဝိနည်းကံ မပြုအပ် သည် မည်၏။
ခဲဖွယ် မည်သည် ဘောဇဉ်ငါးပါးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ယာမကာလိကကိုလည်းကောင်း၊ သတ္တာဟ ကာလိကကိုလည်းကောင်း၊ ယာဝဇီဝိကကိုလည်းကောင်း ဖယ်ထား၍ အ<ကင်းသည် ခဲဖွယ် မည်၏။

ဘောဇဉ် မည်သည် ထမင်း၊ မုယောမုန့်၊ မုန့်လုံး၊ ငါး၊ စမဲဟင်းလျာဟူသော ဘောဇဉ်ငါးပါး တို့တည်း။
ရှေးရှုဆောင်၍ ဖိတ်ငြားအံ့ဟူသည် အလိုရှိသလောက် ယူလော့ဟု ဆိုငြားအံ့။
သိ၏မည်သည် မိမိကိုယ်တိုင်မူလည်း သိ၏။ သူတစ်ပါးတို့သည်လည်း ထိုသူအား ပြောကြားကုန်၏။ ထိုသူသည်လည်း ပြောကြား၏။
အရှိန်အစော်မဲ့ 'ဂုဏ်သတင်းပျက်စေခြင်း'ကို အလိုရှိသည်ဖြစ်၍ဟူသည် ဤဝတ္ထုဖြင့် ဤရဟန်းကို "စောဒနာအံ့ အောက်မေ့စေအံ့၊ တစ်ဖန် စောဒနာအံ့ တစ်ဖန် အောက်မေ့စေအံ့၊ မျက်နှာမလှ ဖြစ်စေအံ့"ဟူ၍ ရှေးရှုဆောင်အံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ထိုရဟန်း၏ စကားဖြင့် "ခဲအံ့ စားအံ့"ဟု ခံယူအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ မျိုတိုင်း မျိုတိုင်း ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

စားပြီးသည်၏ အဆုံး၌ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

၂၄၅။ တန်ပြီဟု မြစ်ပြီးသော ရဟန်း၌ တန်ပြီဟု မြစ်ပြီးသော ရဟန်းဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ အတိရိက်ဝိနည်းကံ မပြုသော ခဲဖွယ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဘောဇဉ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း ရှေးရှု ဆောင်၍ ဖိတ်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ တန်ပြီဟု မြစ်ပြီးသော ရဟန်း၌ ယုံမှားရှိသည် ဖြစ်၍ အတိရိက်ဝိနည်းကံ မပြုသော ခဲဖွယ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဘောဇဉ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း ရှေးရှု ဆောင်၍ ဖိတ်အံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ တန်ပြီဟု မြစ်ပြီးသော ရဟန်း၌ တန်ပြီဟု မြစ်ပြီးသော ရဟန်း မဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ အတိရိက်ဝိနည်းကံ မပြုသော ခဲဖွယ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဘောဇဉ်ဖြင့် သော်လည်းကောင်း ရှေးရှုဆောင်၍ ဖိတ်အံ့ အာပတ် မသင့်။ ယာမကာလိကကိုလည်းကောင်း၊ သတ္တဟာ ကာလိကကိုလည်းကောင်း၊ ယာဝဇီဝိကကိုလည်းကောင်း အာဟာရအလိုငှါ ရှေးရှုဆောင်အံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ထိုရဟန်း၏ စကားဖြင့် "ခဲအံ့ စားအံ့"ဟု ခံယူအံ့၊ ဒုက္ကဋ် အာပတ် သင့်၏။ မျိုတိုင်း မျိုတိုင်း ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ တန်ပြီဟု မမြစ်သော ရဟန်း၌ တန်ပြီဟု မြစ်သော ရဟန်းဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

တန်ပြီဟု မမြစ်သော ရဟန်း၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ တန်ပြီဟု မမြစ်သော ရဟန်း၌ တန်ပြီဟု မမြစ်သော ရဟန်းဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ အာပတ် မသင့်။ ၂၄၆။ အတိရိက်ဝိနည်းကံ ပြုစေ၍ ပေးအံ့၊ အတိရိက်ဝိနည်းကံ ပြုစေ၍ စားလော့ဟု ပေးအံ့၊ သူတစ်ပါး၏ အကျိုးငှါ ဆောင်၍ သွားလော့ဟု ပေးအံ့၊ နာဖျားသော ရဟန်း၏ အ<ကင်း အကျန်ကို ပေးအံ့၊ ယာမကာလိကကိုလည်းကောင်း၊ သတ္တဟာကာလိကကိုလည်းကောင်း၊ ယာဝဇီဝိကကိုလည်းကောင်း (ဆာလောင်မွတ်သိပ်ခြင်းငှ အနာဟူသော) အကြောင်းရှိသော် သုံးဆောင်လော့ဟု ပေးအံ့၊ အာပတ် မသင့်၊ ရှူးသော ရဟန်း၊ အစလက်ဦး လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။ ဆဋ္ဌ ဒုတိယပဝါရကာသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၄-ဘောဇနဝဂ် ၆-ဒုတိယပဝါရကာသိက္ခာပုဒ်

၂၄၇။ ခြောက်ခုမြောက်သိက္ခာပုဒ်၌ **မကျင့်သင့်သည်ကို ကျင့်၏**ဟူသည် ပညတ်တော်လွန်းကျူးမှုကို ပြ၏။ **ရန်ပြီးဖွဲ့၏**ဟူသည် ရန်ညှိုးကိုးဖြစ်စေလျက် ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌ မိမိ၏အမျက်ကို ဖွဲ့၏။ အဖန်ဖန် အာယာတကို ဖြစ်စေ၏ဟု အနက်တည်း။ **ရန်ပြီးဖွဲ့သော ရဟန်းသည်**ဟူသည် ကောင်းစွာဖြစ်သောရန်ညှိုးဖွဲ့ခြင်းရှိသောထိုရဟန်း။

၂၄၇။ **ရှေးရှုဆောင်ယူ၍..ဖိတ်ငြားအံ့**ဟူသည် ရှေးရှုဆောင်၍ ရဟန်း ရော့.. ခဲမူလည်းခဲလော့ စားမူလည်းစားလော့ဟု ဤသို့ ဖိတ်ငြားအံ့။ သိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၌ကား **ရဟန်း ရော့..စသည်ကို မဖွင့်ဘဲ** ဆက်ဆံသည်သာဖြစ်သောရှေးရှုဆောင်၍ဖိတ်ခြင်းကို ပြခြင်းငှာ "အလိုရှိသလောက် ယူလော့ဟု ဆိုငြားအံ့"ဟု ဆိုထား၏။ **သိလျက်**ဟူသည် ပဝါရိတ်သင့်ထားသည့်အဖြစ်ကို သိလျက်။ ထိုသိခြင်းသည် အခြင်းအရာသုံးမျိုးရှိ၏။ ထို့ကြောင့် သိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၌ **"သိ၏မည်သည် မိမိကိုယ်တိုင်မူလည်း သိ၏"**စသည်ကို မိန့်တော်မူ၏။ **အရှိန်အစော်မဲ့ 'ဂုဏ်သတင်း ပျက်စေခြင်း'ကို အလိုရှိသည်ဖြစ်၍**ဟူသည် စောဒနာခြင်း မျက်နှာမသာမယဖြစ်ခြင်းကို ရှုငဲ့၍။

၉၈။။ **ခံယူအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏**ဟူသည် အကြင်ရဟန်းအား ရှေးရှုဆောင်၏။ ထိုရဟန်းက ခံယူသော် ရှေးရှုဆောင်သောရဟန်းအား ဒုက္ကဋ်။ (ခံယူသော)ကျန်တစ်ပါးအတွက် အလုံးစုံသောအာပတ်အမျိုးမျိုးကို ပထမသိက္ခာပုဒ်၌ ဆိုခဲ့ပြီ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ အလုံးစုံသောအာပတ်တို့သည် ရှေးရှုဆောင်သောရဟန်းအတွက်သာဟု သိထိုက်၏။ အကြွင်းကား ပထမသိက္ခာပုဒ်၌နည်းကိုဆိုခဲ့သောကြောင့် ထင်ရှားပြီ။

(ဤသိက္ခာပုဒ်သည်) ဖြစ်ကြောင်းသုံးပါးရှိ၏။ ကိုယ်စိတ်ကြောင့်၎င်း နှုတ်စိတ်ကြောင့်၎င်း ကိုယ်နှုတ်စိတ်ကြောင့်၎င်း ဖြစ်၏။ ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏။ သညာဖြင့်လွတ်၏။ သညာဖြင့်မလွတ်၊ စိတ်ပါမှသင့်၏။ လောက၌အပြစ်ရှိ၏။ ကာယကံ ဝစီကံဖြစ်၏။ အကုသိုလ်စိတ် ဒုက္ခဝေဒနာ(ဒေါမနဿဝေဒနာ)ဖြင့် သင့်၏။

၆-ဒုတိယပဝါရကာသိက္ခာပုဒ်(အဋ္ဌကထာ)အဖွင့် ပြီး၏။

=====

၄-ဘောဇနဝဂ် ၇-ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပုဒ်

၂၄၇။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့အား အစာကျွေးရာ ဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ တောင်ထိပ်ပွဲသဘင်သည် ဖြစ်၏။ သတ္တရသဝဂ္ဂီ 'ဆယ့်ရနပ်ပါးအဖွဲ့' ရဟန်း (ကလေး) တို့သည် တောင်ထိပ်ပွဲသဘင်ကို ကြည့်ရှုခြင်းငှါ သွားကြကုန်၏။ လူတို့သည် သတ္တရသဝဂ္ဂီရဟန်း (ကလေး) တို့ကို မြင်၍ ရေချိုးစေ (နံ့သာတို့ကို) လိမ်းကျံစေ၍ ဆွမ်းကျွေးပြီးသော် ခဲဖွယ်တို့ကို လှူဒါန်းကုန်၏။ သတ္တရသဝဂ္ဂီ ရဟန်း (ကလေး) တို့သည် ခဲဖွယ်ကို ယူ၍ (ကျောင်းတိုက်) အရံသို့ သွား၍ ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့ကို "ငါ့သူငယ်တို့ ယူကုန်လော့၊ ခဲဖွယ်ကို ခဲကုန်လော့"ဟု ဆိုကုန်၏။ ငါ့သူငယ်တို့ သင်တို့သည် ခဲဖွယ်ကို အဘယ်အရပ်မှ ရသနည်းဟု (မေးကုန်သော်) သတ္တရသဝဂ္ဂီရဟန်း (ကလေး) တို့သည် ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့အား ထိုအကြောင်းကို ပြောကြားကုန်၏။ ငါ့သူငယ်တို့ အသို့နည်း၊ သင်တို့သည် မွန်းလွဲသော အခါ၌ ဘောဇဉ်ကို စားကုန်သလောဟု (မေးကုန်၏)။ ငါ့သူငယ်တို့ စားကုန်၏ဟု (ဆိုကုန်၏)။ ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် သတ္တရသ ဝဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် မွန်းလွဲသောအခါ၌ ဘောဇဉ်ကို စားကုန်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ ထိုအခါ ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် ရဟန်းတို့အား ဤအကြောင်းကို ပြောကြားကုန်၏။ အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် သတ္တရသဝဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် မွန်းလွဲသောအခါ၌ ဘောဇဉ်ကို စားကုန် ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။

"ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် မွန်းလွဲသောအခါ၌ ဘောဇဉ်ကို စားကုန်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ်မေးမြန်းတော်မူ၏။

မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဗိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ အဘယ့်ကြောင့် သင်တို့သည် မွန်းလွဲသောအခါ၌ ဘောဇဉ်ကို စားကုန်ဘိသနည်း။ (မဂ်ဗိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ ဤ (သင်တို့ ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေး သော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၈၆။ ၃၇-၂၄၈။ "အကြင်ရဟန်းသည် မွန်းလွဲသောအခါ၌ ခဲဖွယ်ကိုသော် လည်းကောင်း၊ ဘောဇဉ်ကိုသော်လည်းကောင်း ခဲမူလည်း ခဲငြားအံ့၊ စားမူလည်း စားငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော် မူ၏)။

၇-ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၂၄၉။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို

"ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။

မွန်းလွဲသောအခါ မည်သည် နေမွန်းတည့်ချိန် လွန်သည်မှ အရှက်တက်သည့်တိုင်အောင် (အခါတည်း)။

ခဲဖွယ် မည်သည် ဘောဇဉ်ငါးပါးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ယာမကာလိကကိုလည်းကောင်း၊ သတ္တာဟ ကာလိကကိုလည်းကောင်း၊ ယာဝဇီဝိကကိုလည်းကောင်း ဖယ်ထား၍ **အကြွင်းသည် ခဲဖွယ်မည်၏။**

ဘောဇဉ် မည်သည် ထမင်း၊ မုယောမုန့်၊ မုန့်လုံး၊ ငါး၊ စမဲဟင်းလျာဟူသော ဘောဇဉ်ငါးပါး တို့တည်း။

"ခဲအံ့၊ စားအံ့"ဟူ၍ ခံယူအံ့၊ ဒုက္ခဋ္ဌိအာပတ် သင့်၏။ မျိုတိုင်း မျိုတိုင်း ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

၂၅၀။ မွန်းလွဲသောအခါ၌ မွန်းလွဲသောအခါဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ခဲဖွယ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဘောဇဉ်ကိုသော်လည်းကောင်း ခဲမူလည်း ခဲငြားအံ့ စားမူလည်း

စားငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

မွန်းလွဲသောအခါ၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ ခဲဖွယ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊

ဘောဇဉ်ကိုသော်လည်းကောင်း ခဲမူလည်း ခဲငြားအံ့ စားမူလည်း စားငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

မွန်းလွဲသောအခါ၌ မွန်းမလွဲဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ခဲဖွယ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊

ဘောဇဉ်ကိုသော် လည်းကောင်း ခဲမူလည်း ခဲငြားအံ့ စားမူလည်း စားငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ယာမကာလိကကိုလည်းကောင်း၊ သတ္တဟကာလိကကိုလည်းကောင်း၊

ယာဝဇီဝိကကိုလည်းကောင်း အာဟာရအလိုငှါ ခံယူအံ့၊ ဒုက္ခဋ္ဌိအာပတ် သင့်၏။ မျိုတိုင်း မျိုတိုင်း

ဒုက္ခဋ္ဌိအာပတ် သင့်၏။

မွန်းမလွဲသည်၌ မွန်းလွဲ၏ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ခဋ္ဌိအာပတ် သင့်၏။ မွန်းမလွဲသည်၌

ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ခဋ္ဌိအာပတ် သင့်၏။ မွန်းမလွဲသည်၌ မွန်းမလွဲဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ အာပတ် မသင့်။

၂၅၁။ ယာမကာလိကကိုလည်းကောင်း၊ သတ္တဟကာလိကကိုလည်းကောင်း၊

ယာဝဇီဝိကကိုလည်း ကောင်း (ဆာလောင်မွတ်သိပ်ခြင်းငှ အနာဟူသော) အကြောင်းရှိခဲ့သော်

စားအံ့၊ အာပတ် မသင့်၊ ရူးသော ရဟန်း၊ အစလက်ဦး လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း

အာပတ် မသင့်။

သတ္တမ ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၄-ဘောဇနဝဂ် ၇-ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပုဒ်

၂၄၇။ သတ္တမသိက္ခာပုဒ်၌ တောင်ထိပ်ပွဲသဘင်သည်ဟူသည် တောင်၌ မြတ်သောပွဲ(ဝါ) တောင်၏မြတ်သောနေရာ၌ ပွဲ။

၎င်းပွဲသည် နောက် ၇.ရက်မြောက်၌ ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု မြို့၌ ကျွေးကြော်ခြင်းကို ပြု၏။ မြို့အပြင်မြေညီရာတောင်ရိပ်၌

လူအပေါင်းစုဝေး၏။ အမျိုးမျိုးသောကခြေသည်တို့၏အကတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ၎င်းတို့ကို ကြည့်ခြင်းငှာ ကုဋင်အဆင့်ဆင့်

ဖွဲ့ချည်ကုန်၏။ သတ္တရသဝဂ္ဂီ 'ဆယ့်ခုနစ်ပါးအဖွဲ့' ရဟန်း (ကလေး) တို့သည် (အသက် ၂၀.ရှိမှ ရဟန်းပြုရသော)

သိက္ခာပုဒ်မပညတ်မီ ငယ်စဉ်ကပင် ရဟန်းပြုကုန်၏။ ၎င်းတို့သည် "ငါ့ရှင် ကခြေသည်တို့ကို ကြည့်ကြစို့"ဟု ထိုသို့ သွားကုန်၏။

ထိုအခါ သူတို့၏ဆွေမျိုးတို့က "ငါတို့၏အရှင်တို့သည် လာကြ၏"ဟု နှစ်သက်သောစိတ်ရှိလျက် ရေချိုးပြီး လိမ်းကျန်၍

ကျွေးမွေးကာ အခြားလည်းဖြစ်ကုန်သော မုန့်ခဲဖွယ်စသည်တို့ကို လက်၌ လှူကုန်၏။ ၎င်းတို့ကို ရည်၍ လူတို့သည်

သတ္တရသဝဂ္ဂီရဟန်း (ကလေး) တို့ကို မြင်၍ဟု စသည်ကို ဆိုပြီ။

၂၄၈။ မွန်းလွဲသော အခါ၌ဟူသည် ကာလကင်းသောအခါ၌။ ကာလဟူသည် ရဟန်းတို့ဆွမ်းစားသောကာလကို

အလိုရှိအပ်၏။ ၎င်းကာလသည် အဆုံးစွန်သောအပိုင်းအခြားအားဖြင့် မွန်းတည့်။ ထိုမွန်းတည့်အချိန်ကိုလွန်သည်ရှိသော် ဟု

ဆိုလို၏။ ထို့ကြောင့်ပင် သိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၌ မွန်းလွဲသောအခါ မည်သည် နေမွန်းတည့်ချိန် လွန်သည်မှ

အရုက်တက်သည့်တိုင်အောင် (အခါတည်း)"ဟု ဆိုထား၏။ တည်နေသောမွန်းတည့်အခါကိုလည်း

ကာလ(ဆွမ်းဘုဉ်းပေးနိုင်သောအခါ)၌သွင်းယူခြင်းသို့ ရောက်၏(မွန်းတည့်ဆဲအခါသည် ဆွမ်းစားကောင်းသေး၏)။

မွန်းတည့်အခါမှ စ၍ ခဲခြင်းငှာ၎င်း စားခြင်းငှာ၎င်း မတက်နိုင်၊ အစောတလျင် သောက်ခြင်းငှာတက်နိုင်အံ့

ကုက္ကုစ္စရှိသောရဟန်းသည် မပြုထိုက်(စတင်ဘုဉ်းပေးလျင် မွန်းလွဲအချိန်ရောက်သွားမည်ဖြစ်၍ မွန်းလွဲချိန်ကို

မဘုဉ်းပေးရန်ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ သောက်လျင်ကား မြန်မြန်ပြီးနိုင်သောကြောင့် သောက်နိုင်၏။ သို့သော်

ကုက္ကုစ္စရှိတက်သောရဟန်းသည် မပြုဘဲနေသင့်၏။ မွန်တည့်ဆဲကား မစားကောင်းသဖြင့် အစားမခိုင်းသည်မဟုတ်၊

စားကောင်း၏။ ကာလအပိုင်းအခြားကို သိရန် ကာလတိုင်ကို ယှဉ်စေထိုက်၏(စိုက်ထားထိုက်၏)။ ကာလအတွင်း၌သာ

ဆွမ်းကိစ္စကို ပြုထိုက်၏။

၉၉။ အကြွင်းသည် ခဲဖွယ်မည်၏ဟူသည်၌ မုန့်ကြွက်ကြွပ် လဗျူးမုန့်အစရှိသော ကောက် ပဲဖြင့်ပြုအပ်သောအရာတို့သည် ဆိုဖွယ်ပင်မရှိ(ခဲဖွယ်ဖြစ်သည်သာ)။ တောသစ်မြစ်စသည့်အခြားကို

အာမိသနင့်အလားတူ၏(ဆေးဖြစ်သောတောသစ်မြစ်တို့မပါ)။ ၎င်းတို့ကား အမြစ်ခဲဖွယ် အညခဲဖွယ် ကြာစွယ်ကြာရင်းခဲဖွယ်

အညောက်ခဲဖွယ် ပင်စည်ခဲဖွယ် အခေါက်ခဲဖွယ် အရွက်ခဲဖွယ် ပန်းခဲဖွယ် သစ်သီးခဲဖွယ် အစေ့ခဲဖွယ် အမှုန့်ခဲဖွယ်

အစေ့ခဲဖွယ်တို့သည်လည်း ခဲဖွယ်ဟုရေတွက်အပ်သည်သာ။

ထိုတွင် အာမိသနင့်အလားတူသည်၏အဖြစ်ကို မှတ်သားခြင်းငှာ ဤကား အမြွတ်မျှ ပြခြင်းတည်း.. အမြစ်ခဲဖွယ်၌

မုန်လာမြစ်၎င်း ဟင်းခါးမြစ်၎င်း ဟင်းခလာဖိုမြစ်၎င်း ဟင်းချဉ်နီမြစ်၎င်း ဟင်းဆန်ကွဲမြစ်၎င်း ကြွက်နာပေါင်းမြစ်၎င်း
ကင်ပိတ်မြစ်၎င်း ဟင်းခါးပန်းတူမြစ်၎င်း ဤသို့အစရှိသော ဟင်းချက်ရကောင်းသောအရွက်တို့၏အမြစ်တို့သည်
အာမိသသဘောရှိကုန်၏။ ဤတွင်လည်း ကင်ပိတ်မြစ်၏ရင့်သောအပိုင်းကို ဖြတ်၍ စွန့်ကုန်၏။ ၎င်းသည် ယာဝဇီဝိကတည်း။
အခြားလည်းဖြစ်သော ဤသို့သဘောရှိသောအရာတို့ကို ဤနည်းဖြင့်သာ သိထိုက်၏။ မုန်လာမြစ် ဟင်းခါးမြစ်
ဟင်းခါးပန်းတူမြစ်တို့၏ရင့်သောအပိုင်းသည်လည်း အာမိသနှင့်အလားတူကုန်၏ဟု ဆိုကြ၏။

ပါဠိတော်၌ကား

"ရဟန်းတို့ အမြစ်ဆေးဖြစ်ကုန်သော နန္ဒင်း ချင်း(ဂျင်း) လင်းနေ ဆိတ်ဖူး တိဂုတ် ကုလားဆောင်းမေးခါး ပန်းရင်း
နွားမြေရင်း တို့ကို ခွင့်ပြု၏။ အခြားလည်းဖြစ်ကုန်သော ခဲဖွယ်၏အရာ၌ ခဲဖွယ်ကိစ္စကို မပြီးစီးနိုင်ကုန်သော
ဘောဇဉ်၏အရာ၌ ဘောဇဉ်ကိစ္စကို မပြီးစီးနိုင်ကုန်သော အမြစ်တို့ကို (ခွင့်ပြုတော်မူ၏)"ဟု

ဟောတော်မူထား၏။ ၎င်းတို့သည် ယာဝဇီဝိကတို့တည်း။ ၎င်းတို့၏အမြစ်ငယ်ငါးပါး အမြစ်ကြီးငါးပါး အစရှိသဖြင့်
ရေတွက်သည်ရှိသော် ရေတွက်ခြင်းအဆုံးမရှိ။ ခဲဖွယ်အကျိုး ဘောဇဉ်အကျိုးမပြီးစီးခြင်းသည်သာ လက္ခဏာ
(ပရိနမုတ်သားကြောင်း)တည်း။ ထို့ကြောင့် အကြင်အမြစ်သည် ထိုထိုဇနပုဒ်၌ ပကတိအာဟာရအားဖြင့် လူတို့၏ ခဲဖွယ်ကိစ္စ
ဘောဇဉ်ကိစ္စ ပြီးစေ၏(ဗိုက်ပြည့်အောင်(သို့)အစာအဖြစ်သုံးဆောင်ကြ၏)။ ၎င်းသည်
ယာဝကာလိကဖြစ်၏(မွန်းမတည့်မီဘုဉ်းပေးအပ်၏)။ ကြွင်းကျန်သောအရာကား ယာဝဇီဝိကဟု သိထိုက်၏။ ထိုအရာတို့ကို
များစွာဆိုသော်လည်း ဤလက္ခဏာ၌သာ ရပ်တည်ထိုက်၏။ အမည်သညာတို့ကို ဆိုကုန်သော် ထိုထိုအမည်တို့ကို
မသိသူတို့အား တွေ့ဝေခြင်းသည် ဖြစ်ရာ၏။ ထို့ကြောင့် အမည်သညာကို အလေးမပြုဘဲ လက္ခဏာကိုသာ ပြအပ်ပြီ။

အမြစ်မှာကဲ့သို့ အဥတို့၌လည်း ပြခဲ့ပြီးသောလက္ခဏာအားဖြင့်သာ အဆုံးအဖြတ်ကို သိထိုက်၏။ ပါဠိတော်၌
၈.မျိုးဆိုထား၏။ ၎င်းတို့၏ ပင်စည် အခေါက် ပန်း အသီးတို့သည်လည်း အားလုံး ယာဝဇီဝိကဟု ဆိုအပ်ပြီ။

၁၀၀။ အဥခဲဖွယ်၌ အဥသည် အရှည်အတိုအားဖြင့် နှစ်မျိုးရှိ၏။ လုံးသော ကြာစွယ် ပေါက်ဥ အစရှိသည်၎င်း ကြာဥ
ဝက်မြေဥအစရှိသည်သည်၎င်း ရှိ၏။ 'ဂဏ္ဍီ'အဖုဟုလည်း ခေါ်ကြ၏။ ထိုတွင် ဥအားလုံးတို့၏ ရင့်သောအပိုင်းတို့၎င်း
အခေါက်၎င်း သိမ်မွေ့သောအမြစ်တို့၎င်း ယာဝဇီဝိကဖြစ်ကုန်၏။ နုသော လွယ်ကူစွာခဲအပ်သော နပပင်ငယ်၏ဥ
ပေါက်ပင်ငယ်၏ဥ ငွေပင်ငယ်၏ဥ ဆပ်သွားဥ ကညင်ဥ ကြာစွယ်ကြာရင်းဟုဆိုအပ်သော ပဒုမ္မာကြာဥ ပုဏ္ဏရိုက်ကြာဥ
သတွေးဥ မြောက်ဥစသည် ဥမွန်ဥ ပြိန်းဥ သနပ်ဥ ထန်းဥ(ဝါ)ထန်းမြစ် ကြာညိုကြာနီကြာဖြူ ကြာတံဆိပ်တို့၏ဥ ငှက်ပျောဥ
ဝါးဥ ဝက်မြေဥ အစရှိသော ထိုထိုဇနပုဒ်တို့၌ ပကတိအာဟာရအဖြစ်ဖြင့်ပြီးစေနိုင်သောဥတူသည် ယာဝကာလိကတို့ဖြစ်ကြ၏။

မဆေးရသေးသောဥမွန်ဥသည် ယာဝဇီဝိက။ ဆေးကြောပြီးလျှင် ယာဝကာလိက၊ မျောက်ငိုဥ သစ်ခွဥ ကြက်သွန်နီဥ
ကြက်သွင်ဖြူဥ အစရှိသောဥတို့သည် ယာဝဇီဝိက။ ၎င်းတို့ကို ပါဠိတော်၌
"အခြားလည်းဖြစ်သောအကြင်ဆေးဖြစ်သောဥတို့သည်ရှိကြ၏"ဟု ဤသို့(ဟောတော်မူအပ်သော)
အမြစ်ဆေး၌သွင်းယူခြင်းဖြင့်သာ သွင်းယူအပ်ကုန်၏။

အစွယ်အမြစ်ခဲဖွယ်၌ ပဒုမ္မာမြစ်ကြာစွယ်သည် ပုဏ္ဏရိုက်ကြာစွယ်နှင့်တူသည်သာတည်း။ ပြိတ်စွယ်၎င်း
ကြာဖြူစွယ်စသော ထိုထိုဇနပုဒ်တို့၌ ပကတိအာဟာရအားဖြင့် လူတို့သည် ခဲဖွယ်အတွက်ကို ဘောဇဉ်အတွက်၎င်း
ကိစ္စပြီးနိုင်သော အစွယ်သည် ယာဝကာလိကဖြစ်၏။ နန္ဒင်း ချင်း သင်ပန်း ကြားဟင်းနွယ် ဆပ်သွား ထန်း ဒနန်း မင်းဘော
အုန်း ကွမ်းသီးပင်အစရှိသည်တို့၏အစွယ်သည် ယာဝဇီဝိကတည်း။ ထိုအလုံးစုံကို ပါဠိတော်၌
"အခြားလည်းဖြစ်သောဆေးမြစ်တို့သည် ရှိကုန်၏"ဟု(ဟောတော်မူအပ်သော) အမြစ်ဆေးတို့၌သွင်းယူခြင်းဖြင့်သာ
သွင်းယူအပ်၏။

အညောက်ခဲဖွယ်၌ ထန်း ဒနန်း မင်းဘော ဆပ်သွား အုန်း ကွမ်းသီး သင်းပေါင်း ကြိမ် ပြိတ်
ငှက်ပျောတို့၏အညောက်ဟုဆိုအပ်ကုန်သောဦးထိပ်တို့၎င်း ဝါးညောက် ကျူညောက် ကြံညောက် မုန်လာညောက်
မုန့်ညင်းညောက် ကြံညွတ်ညောက် စပါးဂျ.မျိုးအညောက် ဟု ဤသို့အစရှိသော ထိုထိုဇနပုဒ်တို့၌ ပကတိအာဟာရအားဖြင့်
လူတို့သည် ခဲဖွယ် ဘောဇဉ်ကိစ္စအတွက်ပြီးစေနိုင်သော သစ်ပင်နွယ်အစရှိသည်တို့၏ အညောက်သည် ယာဝကာလိကဖြစ်၏။
နန္ဒင်း ချင်း လင်းနေ သင်ပန်း ကြက်သွန်ဖြူတို့၏အညောက် ဖြတ်၍ကျစေအပ်သော ထန်း ဒနန်း မင်းဘော အုန်းညောက်တို့၏
ရင့်သောအဖုတို့သည် ယာဝဇီဝိကတည်း။

၁၀၁။ ပင်စည်ခဲဖွယ်၌ မြေအတွင်းရောက်နေသော နပပင်စည် ကြံပင်စည် ကြာညို ကြာနီ ကုမုဒြာကြာ
ကြာတံဆိပ်စသည်တို့၏ ပင်စည်အားဖြင့် ဤသို့အစရှိသော ထိုထိုဇနပုဒ်၌ လူတို့၏ပကတိအာဟာရကိစ္စကိုပြီးစေနိုင်သော
ပင်စည်သည် ယာဝကာလိကဖြစ်၏။ ကြာညိုဇာတ်ရှိသောကြာတို့၏ အရွက်၏အရိုး ပဒုမ္မာကြာဇာတ်ရှိသောကြာတို့၏

အလုံးစုံသောအရိုး ဟင်းရဲပင်၏အရိုးတို့သည်၎င်း ကြွင်းသောအလုံးစုံသောပင်စည်သည်၎င်း ယာဝဇီဝကဖြစ်၏။

အခွံခဲဖွယ်၌ ကြံအခွံတစ်မျိုးသာ ယာဝကာလိက၊ ၎င်းသည်၎င်း အရည်နှင့်တကွသာဖြစ်၏(အရည်မပါလျှင် ယာဝဇီဝက)။ အကြွင်းအားလုံးကား ယာဝဇီဝက။ ၎င်းတို့၏ အညောက် ပင်စည် အခွံတို့ကို ပါဠိ၌ အဖန်ဆေး(ဖန်သောဆေး=ဖန်ရည်ဆေး)အဖြစ်ဖြင့် သွင်ယူအပ်၏ဟု သိထိုက်၏။ ၎င်းကို (ပါဠိတော်၌)..

“ရဟန်းတို့ ... ။။”ဟု ဆိုထား၏။

ဤစကားရပ်၌ ၎င်းတို့ကိုလည်း သိမ်းသွင်းခြင်းသည် ပြီး၏။ ဆိုအပ်ပြီးသော အဖန်တို့ကို အလုံးစုံအကုန်အစင်အားဖြင့် အပ်ကုန်၏ဟူ၍ သိထိုက်ကုန်၏။

အရွက်ခဲဖွယ်၌ မုန်လာသည်၎င်း ဟင်းကျိသည်၎င်း ဟင်းခလာသည်၎င်း ဟင်းချဉ်နီ၎င်း ဟင်းဆန်ကွဲသည်၎င်း ဒန့်ကျွဲသည်၎င်း ကြွက်နားပေါင်းသည်၎င်း ကင်းပိတ်၎င်း ဟင်းခါးပန်းတူ၎င်း သနပ်၎င်း ဒန့်သလွန်၎င်း မှိုချွန်၎င်း ကန်တောက်၎င်း ပဲနောက်၎င်း ပဲလွန်း၎င်း ပဲကြီး၎င်း ပဲတက်ကြီးကြည်ထား၍ကြွင်းသောပဲတက်၎င်း တပဆေး၎င်း တောင်ကန်စွန်း၎င်း ခတက်ဖြူ၎င်း ကန်စွန်း၎င်း မြေ၌ဖြစ်သောကျီးပေါင်း၎င်း ဤသို့လျှင် (ဆိုခဲ့ပြီးသော)ဤအပင်တို့၏အရွက်တို့သည်၎င်း အခြားသော ဤသို့သဘောရှိသောထိုထိုဇနပုဒ်တို့၌ ပကတိအာဟာရအားဖြင့် လူတို့၏ခဲဖွယ်ကိစ္စ ဘောဇဉ်ကိစ္စတို့ကို ပြီးစေနိုင်သောအရွက်တို့သည် ဇကန်အားဖြင့် ယာဝကာလိကတို့ဖြစ်ကုန်၏။ အခြားလည်းဖြစ်သော လက်မလက်သည်းခွံကျောက်ကုန်းပမာဏရှိသောအရွက်ရှိသော မြေ၌ဖြစ်သောကြီးပေါင်းသည် သစ်ပင်တို့သို့၎င်း ချုံတို့သို့၎င်း တက်တက်၏။ ထိုမြေ၌ပေါက်သောကြီးပေါင်း၏အရွက်သည် ယာဝဇီဝကတည်း။ ပြေဟွေရွက်သည် ယာဝကာလိကဟု သိဟိဋ္ဌကျွန်းသားတို့သည် ဆိုကြ၏။ သရက်ညွန့်သည် ယာဝကာလိကတည်း။ ပန်းသုံးညွန့်သည် ယာဝဇီဝကတည်း။

ပါဠိတော်၌ အခြားလည်းဖြစ်သော...

“ရဟန်းတို့ တမာရွက် လက်ထုတ်ရွက် ဗြူးတား'ပုံလုံခါး' ရွက် ရုံးရွက် ဝါးရွက် ဟူသော အရွက်ဖြစ်သော ဆေးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ထိုမှတစ်ပါး ခဲဖွယ် ဘောဇဉ် အရာမမြောက်သော အရွက်တို့ကိုလည်းကောင်း”ဟု

၁၀၂။ ဟောထား၏။ ၎င်းတို့သည် ယာဝဇီဝကတို့ဖြစ်ကုန်၏။ အရွက်တို့သည်သာလျှင် မဟုတ်၊ ၎င်းတို့၏ပန်းအသီးတို့သည်လည်း ယာဝဇီဝကပင်။ အရွက်တို့တွင် ခွေးတောက်ရွက်၎င်း ကညိုရွက်(ပင်စိမ်းဖြူရွက်)၎င်း ရုံးရွက်၎င်း ဗြူးတားရွက်၎င်း ကွမ်းရွက်၎င်း ပဒုမ္မာကြာရွက်၎င်း ဤသို့ ဂဏန်းအရေအတွက်အားဖြင့် အဆုံးမရှိ(၎င်းတို့သည် ယာဝဇီဝကတည်း)။

ပန်းခဲဖွယ်တို့၌ မုန်လာပန်း၎င်း ဟင်းကျိပွင့်၎င်း ဟင်းခလာပွင့်၎င်း ဟင်းချဉ်နီပွင့်၎င်း ကင်ပိတ်ပွင့်၎င်း ဟင်းခါးပန်းတူပွင့်၎င်းပဲပွင့်ပွင့်၎င်း ပဲတက်ကြီးပွင့်၎င်း ဝက်မြေပွင့်၎င်း အုန်း ထန်း ဆပ်သွားတို့၏ နုသောအပွင့်တို့၎င်း ခတက်ဖြူပွင့်၎င်း ဒန့်သလွင်ပွင့်၎င်း ကြာညိုဇာတ် ပဒုမ္မာဇာတ်ရှိကုန်သောကြာတို့၏အပွင့်တို့၎င်း အချပ်မျှသာရှိသောပေါက်ပွင့်၎င်း ဆင်နာမောင်းပွင့်၎င်း စမုန်နီပွင့်၎င်း ဤသို့အစရှိသော ထိုထိုဇနပုဒ်တို့၌ ပကတိအာဟာရအားဖြင့် လူတို့၏ခဲဖွယ် ဘောဇဉ် ကိစ္စအတွက် ပြီးစေနိုင်သောပန်းသည် ယာဝကာလိကဖြစ်၏။ ပန်းသုံး ချယားဆူးရစ် ပုန်းညက် စကား မြလေး စမ္မာယ နွယ်သာကီ မဟာလေကား သင်းခွေ ဆိတ်ဘီလူး ကြက်ရုံးအစရှိသည်တို့၏အပွင့်သည် ယာဝဇီဝကဖြစ်၏။ ထို(ယာဝဇီဝက) အပွင့်၏ အရေအတွက်သည် အဆုံးမရှိ။ ပါဠိ၌ကား ၎င်းကို ဖန်ရည်ဆေးဖြင့်သာ သွင်းယူထား၏ဟု သိထိုက်၏။

သစ်သီးခဲဖွယ်၌ ပိန္နဲ တောင်ပိန္နဲ ထန်း အုန်း သရက် သပြေ ငွေ(သီး) မန်ကျည်း ရှောက် သီး ဗူး ဖရုံ သခွားငပြုတ် တည် သခွားငဆစ် ခရမ်း တောငှက်ပျော အိမ်ငှက်ပျော သစ်မည်စည်အစရှိသည်တို့၏ အသီးတို့သည်၎င်း လောက၌ ထိုထိုဇနပုဒ်တို့၌ ပကတိအာဟာရအားဖြင့် လူတို့၏ခဲဖွယ်ကိစ္စ ဘောဇဉ်ကိစ္စကိုပြီးစေကုန်သောအသီးတို့သည်၎င်း အားလုံးသည် ယာဝကာလိကတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ အမည်အားဖြင့် ၎င်းတို့ကို အဆုံးရှိအောင်ပြခြင်းငှာ မတက်နိုင်။ ပါဠိတော်၌..

“ရဟန်း တို့ အိပ်မွေ့သီး ပိတ်ချင်းသီး ငရုပ်သီး ဖန်ခါးသီး သစ်ဆိမ့်သီး သျှစ်သျှားသီး သမင်စာသီးဟူသော အသီးဆေးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ထိုမှတစ်ပါး ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်အရာမမြောက်သော”ဟု စသည်ဖြင့် ဟောထား၏။ ၎င်းတို့သည် ယာဝဇီဝကတို့ဖြစ်ကုန်၏။ ၎င်းတို့၏လည်း မမှည့်သေးကုန်သော ရင်ခတ် ကျီးအာ ခတက် ဆပ်သွား ကုန်ကျည်း(ပုံညင်း) အစရှိသည်တို့၏အသီးတို့သည်၎င်း ဇာတိဖိုလ်သီး၎င်း ကုလားဆောင်းမေးခါးသီး၎င်း ဖာလာ၎င်း ကရဝေး၎င်း ဤသို့ အမည်အားဖြင့် အဆုံးကိုပြခြင်းငှာ မတတ်နိုင်ကုန်။

၁၀၃။ အညောက်ခဲဖွယ်၌ တောင်ပိန္နဲ အိမ်ပိန္နဲ ငွေ ထန်း သင်ပေါင်း ဆပ်သွား တည်တို့၏ နုသောအသီး၏အစေ့၎င်း မန်ကျည်းစေ့၎င်း ကျီးအစေ့၎င်း ကြာညို ပဒုမ္မာကြာဇာတ်ရှိသော ကြာတို့၏ ကြာစေ့၎င်း ဤသို့အစရှိသော ထိုထိုဇနပုဒ်တို့၌

လူတို့၏ ပကတိအာဟာရအားဖြင့် ခဲဖွယ်ကိစ္စကို၎င်း၊ ဘောဇဉ်ကိစ္စကို၎င်း ပြီးကုန်သော အစေ့တို့သည် ယာဝကာလိကတို့တည်း။ သစ်မည်စေ့၎င်း၊ ပုန်းညက်စေ့၎င်း၊ ဖန်ခါးသီးအစရှိသောအသီးတို့၏အစေ့၎င်း၊ မုန့်ညင်းစေ့ဖြူ၎င်း၊ မုန့်ညင်းနက်စေ့၎င်း၊ ဤသို့အစရှိသော အစေ့တို့သည် ယာဝဇီဝိကတို့တည်း။ ၎င်းတို့ကို ပါဠိ၌ အသီးဆေးအားဖြင့် သွင်းယူခြင်းကို သိထိုက်၏။

အမှုန့်ခဲဖွယ်၌ စပါး၊ ဂျမ်းတို့၏၎င်း၊ စပါးအားလျော်ကုန်သော (လမန်းဆန်စသည်တို့၏၎င်း) ပဲတို့၏၎င်း၊ အမှုန့်၊ ပိန္နဲမှုန့်၊ တောင်ပိန္နဲမှုန့်၊ ဂွေးစေ့မှုန့်၊ အင်ကြင်းစေ့မှုန့်၊ ဆေးအပ်သောထန်းစေ့မှုန့်၊ ဥမွန်းမှုန့်အားဖြင့် ထိုထိုနေပုဒ်တို့၌ ပကတိအာဟာရအားဖြင့် လူတို့၏ခဲဖွယ်ကိစ္စ ဘောဇဉ်ကိစ္စကိုပြီးစေသောအမှုန့်တို့သည် ယာဝကာလိကတို့တည်း။ မဆေးအပ်သောထန်းစေ့မှုန့်၊ ဥမွန်းမှုန့်၊ တောင်တဲစာအစရှိသောအသီးတို့၏အမှုန့်တို့သည် ယာဝဇီဝိကတို့တည်း။ ၎င်းတို့ကို ပါဠိတော်၌ အဖန်တို့ဖြင့်၎င်း၊ အမြစ်အသီးတို့ဖြင့်၎င်း သွင်းယူအပ်၏ဟု သိထိုက်၏။

အစေးခဲဖွယ်၌ ကြံအစေတစ်ခုသာ (သကာရည်သာ) သတ္တဟကာလိကတည်း။ ကြွင်းကုန်သော "။။။" ဟု ဤသို့အစရှိသော ပါဠိ၌ ဆိုအပ်သောအစေးတို့သည် ယာဝဇီဝိကတို့တည်း။ ထိုတွင် ယေဝါပနကအားဖြင့် သွင်းယူအပ်ကုန်သော သရက်စေး၊ မဟာလှေကားစေးအားဖြင့် အမည်အားဖြင့် အဆုံးကို ပြခြင်းငှာ မတတ်နိုင်။ ဤသို့လျှင် ဤအမြစ်ခဲဖွယ်စသည်တို့တွင် တစ်ခုခုသော ယာဝကာလိကသည် ဤအနက်၌ အကြွင်းသည် ခဲဖွယ်မည်၏ဟု (၌) သွင်းယူအပ်၏။

ဘောဇဉ် မည်သည်ငါးပါးတို့တည်းအစရှိသည်တို့၌ ဆိုထိုက်သည်ကို ဆိုပြီးသည်သာ။ "ခဲအံ့၊ စားအံ့"ဟူ၍ ခံယူအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏ဟူသည် အကြင်ရဟန်းသည် မွန်းလွဲအခါ၌ ထိုခဲဖွယ် ဘောဇဉ်ကို ခံယူ၏။ ထိုခံယူရာ၌ ဦးစွာ ဒုက္ကဋ်၊ အကြွင်းကား ဤ၌ ထင်ရှားပြီ။

ဇဉ္ဇကလောမသိက္ခာပုဒ်သိက္ခာပုဒ်နှင့်တူသောဖြစ်ကြောင်းရှိ၏။ ကိုယ်ကြောင့်၎င်း၊ ကိုယ်စိတ်ကြောင့်၎င်းဖြစ်၏။ ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏။ သညာဖြင့်မလွတ်၊ စိတ်မပါဘဲသင့်၏။ ပညတ်တော်ကြောင့်သင့်၏။ ကာယကံတည်း၊ စိတ်သုံးပါး ဝေဒနာသုံးပါးဖြင့် သင့်၏။

သတ္တမ ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပုဒ် (အဋ္ဌကထာ) အဖွင့် ပြီး၏။

=====

=

၄-ဘောဇနဝဂ် ၈-သန္နိမိကာရကသိက္ခာပုဒ်

၂၅၂။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ အချုပ်အာနန္ဒာ၏ ဥပဇ္ဈာယ်ဖြစ်သော အချုပ် ဗေလဋ္ဌသီသသည် တော၌နေ၏။ ထိုဗေလဋ္ဌသီသသည် ဆွမ်းအလိုငှါ လှည့်လည်ပြီး၍ (ဟင်းလွတ် ကင်းသော) ထမင်းသက်သက်ကို အရံသို့ယူဆောင်၍ ခြောက်သွေ့စေလျက် (သိုမှီးသိမ်းဆည်း) ထား၏။ အာဟာရအလိုရှိသော အခါ၌ ရေဖြင့် ဆွတ်၍ ဆွတ်၍ သုံးဆောင်၏။ ကြာမြင့်မှ ရွာသို့ ဆွမ်းအလိုငှါ ဝင်၏။

ရဟန်းတို့သည် အချုပ်ဗေလဋ္ဌသီသကို "ငါ့ချုပ် အဘယ့်ကြောင့် သင်သည် ကြာမြင့်မှ ရွာသို့ ဆွမ်းအလိုငှါ ဝင်ဘိသနည်း"ဟု ဆိုကုန်၏။ ထိုအခါ အချုပ်ဗေလဋ္ဌသီသသည် ရဟန်းတို့အား ဤ အကြောင်းကို ပြောကြား၏။ ငါ့ချုပ် အသို့နည်း သင်သည် သိုမှီးသိမ်းဆည်းခြင်းကို ပြု၍ ဘောဇဉ်ကို စားသလောဟု (မေးကြကုန် ၏)။ မှန်ပေသည် ငါ့ချုပ်တို့ဟု (ဆို၏)။

အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် အချုပ်ဗေလဋ္ဌသီသသည် သိုမှီးသိမ်းဆည်းခြင်းကို ပြု၍ ဘောဇဉ်ကို စားဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။

"ဗေလဋ္ဌသီသ သင်သည် သိုမှီးသိမ်းဆည်းခြင်းကို ပြု၍ ဘောဇဉ်ကို စား၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။

မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ ဗေလဋ္ဌသီသ အဘယ့်ကြောင့် သင်သည် သိုမှီးသိမ်းဆည်းခြင်းကို ပြု၍ ဆွမ်းကို စားဘိသနည်း။ ဗေလဋ္ဌသီသ ဤ (သင်ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပြကြကုန်လော့။

၈၇။ ၃၈-၂၅၃။ "အကြင်ရဟန်းသည် သိုမှီးသိမ်းဆည်းခြင်းကို ပြု၍ ခဲဖွယ်ကို
သော်လည်းကောင်း၊ ဘောဇဉ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ခဲမူလည်း၊ ခဲငြားအံ့၊ စားမူလည်း၊ စားငြားအံ့၊
(ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန် လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၈-သန္နိမိကာရကသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၂၅၄။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို

"ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။

**သိုမှီးသိမ်းဆည်းခြင်းကိုပြုခြင်း မည်သည် ယနေ့အကပ်ခံထားသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို
တစ်ပါးသော နေ၌ ခဲ၏။**

ခဲဖွယ် မည်သည် ဘောဇဉ်ငါးပါးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ယာမကာလိကကိုလည်းကောင်း၊

သတ္တာဟ ကာလိကကိုလည်းကောင်း၊ ယာဝဇီဝိကကိုလည်းကောင်း ဖယ်ထား၍ အ<ကင်းသည်

ခဲဖွယ်မည်၏။

ဘောဇဉ် မည်သည် ထမင်း၊ မုယောမုန့်၊ မုန့်လုံး၊ ငါး၊ စမဲဟင်းလျာဟူသော ဘောဇဉ်ငါးပါး

တို့တည်း။

"ခဲအံ့၊ စားအံ့"ဟူ၍ ခံယူငြားအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ မျိုတိုင်း မျိုတိုင်း ပါစိတ်အာပတ်

သင့်၏။

၂၅၅။ သိုမှီးသိမ်းဆည်းထားသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်၌ သိုမှီးသိမ်းဆည်းထားသော

ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ခဲဖွယ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊

ဘောဇဉ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ခဲမူလည်း၊ ခဲငြားအံ့၊ စားမူလည်း၊ စားငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ်

သင့်၏။

သိုမှီးသိမ်းဆည်းထားသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍

ခဲဖွယ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဘောဇဉ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ခဲမူလည်း၊ ခဲငြားအံ့၊ စားမူလည်း၊

စားငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

သိုမှီးသိမ်းဆည်းထားသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်၌ သိုမှီးသိမ်းဆည်းထားသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်

မဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ခဲဖွယ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဘောဇဉ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊

ခဲမူလည်း၊ ခဲငြားအံ့၊ စားမူလည်း၊ စားငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ယာမကာလိကကိုလည်းကောင်း၊ သတ္တာဟကာလိကကိုလည်းကောင်း၊

ယာဝဇီဝိကကိုလည်းကောင်း အာဟာရအလိုငှါ ခံယူအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ မျိုတိုင်း မျိုတိုင်း

ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

သိုမှီးသိမ်းဆည်းထားသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ် မဟုတ်သည်၌ သိုမှီးသိမ်းဆည်းထားသော

ခဲဖွယ် ဘောဇဉ်ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

သိုမှီးသိမ်းဆည်းထားသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ် မဟုတ်သည်၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ်

သင့်၏။

သိုမှီးသိမ်းဆည်းထားသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ် မဟုတ်သည်၌ သိုမှီးသိမ်းဆည်းထားသော

ခဲဖွယ် ဘောဇဉ်မဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ အာပတ် မသင့်။

၂၅၆။ ယာဝဇီဝိကကို မွန်းမလွဲမီအခါ၌ သိုမှီးသိမ်းဆည်း၍ စားငြားအံ့ (အာပတ်မသင့်)၊

ယာမကာလိကကို ယာမ်၌ သိုမှီးသိမ်းဆည်း၍ စားငြားအံ့၊ သတ္တာဟကာလိကကို

ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး သိုမှီးသိမ်းဆည်း၍ စားငြားအံ့၊ ယာဝဇီဝိကကို (အနာဟူသော)

အကြောင်းရှိခဲ့သော် စားငြားအံ့၊ အာပတ် မသင့်။ ရူးသော ရဟန်း၊ အစလက်ဦး လွန်ကျူးသော

ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။

အဋ္ဌမ သန္နိမိကာရကသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၂၅၂။ အဋ္ဌမသိက္ခာပုဒ်၌ ဗေလဋ္ဌသီသမည်သည် ရသေ့တစ်ထောင်အတွင်းဝင် မဟာထေရ်တည်း။ တော၌နေ၏ဟူသည် ဇေတဝန်ကျောင်း၏မနီးမဝေး ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းဖြစ်သော တစ်ခုသောကျောင်း၌ နေ၏။ ထမင်းသက်သက်ကိုဟူသည် ဟင်းမပါသောထမင်း။ သူသည် ရွာတွင်း၌ ဘုဉ်းပေး၍ နောက်၌ ဆွမ်းအတွက်လှည့်လည်၍ ထိုသို့သောဆွမ်းကို ဆောင်၏သတို့။ ၎င်းသည်လည်း အလိုနည်းခြင်းကြောင့်တည်း။ ပစ္စည်းကိုတပ်မက်သောကြောင့်မဟုတ်။ မထေရ်သည် ၇.ရက်ပတ်လုံး နီရောသေမာပတ်ဖြင့်လွန်စေ၍ သမာပတ်မှထ၍ ထိုဆွမ်းကို ရေဖြင့် စွတ်၍ ဘုဉ်းပေးသတို့။ ထို့နောင် တစ်ဖန် ၇.ရက်ပတ်လုံး သမာပတ်ဖြင့် ထိုင်၏။ ဤသို့ နှစ်ခုလည်းဖြစ်ကုန်သော သုံးခုလည်းဖြစ်ကုန်သော လေးခုလည်းဖြစ်ကုန်သော ၇.ရက်တို့ကို လွန်စေ၍ ရွာသို့ ဆွမ်းအလိုငှာ ဝင်၏။ ထို့ကြောင့် ကြာမြင့်မှ ရွာသို့ ဆွမ်းအလိုငှာ ဝင်၏ဟု ဆို၏။

၂၅၃။ ကာရော ကရကံ ကိရိယာ တို့သည် အနက်အားဖြင့် တူ၏။ ထိုခဲဖွယ်ဘောဇဉ်အား သိုမှီးမှုပြုခြင်းသည်(ရှိသောကြောင့်) သိုမှီးသိမ်းဆည်းခြင်းကို ပြုခြင်း (ဟုခေါ်၏)။ အကပ်ခံပြီး တစ်ညလွန်ပြီးသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်၏အမည်တည်း။ ထို့ကြောင့် သိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၌ "သိုမှီးသိမ်းဆည်းခြင်းကိုပြုခြင်း မည်သည် ယနေ့အကပ်ခံထားသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို တစ်ပါးသော နေ့၌"ဟု ဆိုထား၏။

ခံယူခြင်းအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏ဟူသည် ဤသို့ သိုမှီးထားသောတစ်ခုခုသောယာဝကာလိကကိုဖြစ်စေ ယာမကာလိကကိုဖြစ်စေ စားမျိုလိုသည်ဖြစ်၍ ယူသောသူအား ခံယူခြင်း(အကပ်ခံခြင်း)၌ ဦးစွာ ဒုက္ကဋ်သင့်၏။ စားမျိုခြင်းကြောင့် တစ်ခုကြိမ်တစ်ကြိမ်စားမျိုခြင်းကြောင့် ပါစိတ်။ အကယ်၍လည်း သပိတ်ကို မကောင်းသဖြင့် ဆေးထားအံ့ လက်ချောင်းဖြင့် ပွတ်သော် အရေးအကြောင်းထင်သော်၎င်း အဖွဲ့အတုပ်ရှိသောသပိတ်၌ အဖွဲ့အတုပ်၏အကြား၌ အဆီအစေးဝင်နေရာ ၎င်းအဆီအစေးသည် အပူ၌ ပူစေသော် ယိုကျအံ့ ပူသောယာဂုကိုခံယူသော် ထင်ရှားလာအံ့ ထိုသို့သဘောရှိသောသပိတ်ကိုလည်း နောက်တစ်နေ့၌ ဘုဉ်းပေးသောရဟန်းအား ပါစိတ်။ ထို့ကြောင့် သပိတ်ကို ဆေး၍ တစ်ဖန် ထို၌ ရေကြည်ကိုသော်လည်း သွင်းလောင်း၍ဖြစ်စေ လက်ချောင်းဖြင့် ပွတ်၍ဖြစ်စေ အဆီအစေးရှိသည့်အဖြစ်ကို သိထိုက်၏(သိနိုင်၏)။ အကယ်၍ ရေ၌သော်လည်း အဆီအစေး(ထင်အံ့) သပိတ်၌သော်လည်း လက်ချောင်းရာထင်အံ့ မကောင်းသောဆေးခြင်းဖြစ်၏။ ဆီရောင်ရှိသောသပိတ်၌ လက်ချောင်းရာသည် ထင်၏။ ၎င်းအရာသည် အာပတ်အင်္ဂါမလောက်။ သပိတ်ကို သာမဏေတို့အား မငဲ့ကွက်ဘဲစွန့်ကုန်၏။ ၎င်းသပိတ်ကို သာမဏေတို့သည် သိုမှီး၍ ပေးကုန်၏။ အားလုံးအပ်၏။ ကိုယ်တိုင် အကပ်ခံ၍ မစွန့်သောခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည်သာ ဒုတိယနေ့၌ မအပ်။ ထိုခဲဖွယ်ဘောဇဉ်မှ ဆွမ်းတစ်လုံးမျှလည်း စားမျိုခြင်းကြောင့် ပါစိတ်သာတည်း။

၁၀၅။ မအပ်သောအသားတို့တွင် လူသား၌ ထုလွှစဉ်းနှင့်အတူ ပါစိတ်သင့်၏။ ကြွင်းသောအသားတို့၌ ဒုက္ကဋ်နှင့်(ပါစိတ်)။ ယာမကာလိကကို (ဆာလောင်ခြင်း) အကြောင်းရှိသော မျိုခြင်းကြောင့် ပါစိတ်။ အာဟာရအတွက် မျိုခြင်းကြောင့် ဒုက္ကဋ်နှင့် ပါစိတ်။ အကယ်၍ ပဝါရိတ်သင့်ပြီး၍ အတိရိတ်ဝိနည်းကံမပြုဘဲ မျို၏။ ပကတိအာမိသ၌ ပါစိတ်နှစ်ချက်တို့သင့်၏။ လူသား၌ ထုလွှစဉ်းနှင့်အတူ (ပါစိတ်)နှစ်ချက်။ ကြွင်းသော မအပ်သောအသား၌ ဒုက္ကဋ်နှင့်အတူ (ပါစိတ်နှစ်ချက်)။ ယာမကာလိကကို အကြောင်းရှိသော် အာမိသနှင့်အတူ ခံတွင်းဖြင့် မျိုခြင်းကြောင့် (ပါစိတ်)နှစ်ချက်(မနေ့ကအကပ်ခံထားသောဖျော်ရည်ကို ယနေ့မွန်းမလွဲမီ ဆွမ်းနှင့်ဘုဉ်ပေးရာ ဖျော်ရည်ကို သိုမှီးခြင်းကပါစိတ်တစ်ချက်၊ သိုမှီးထားသောဖျော်ရည်နှင့်အာမိသရာဘုဉ်းပေးခြင်းက ပါစိတ်တစ်ချက်)။ အာမိသမပါသော် တစ်ချက်သာ။ အာဟာရအတွက်မျိုခြင်းကြောင့် အာမိသပါမပါအားဖြင့် ဒုက္ကဋ်တိုး၏။ အကယ်၍ မွန်းလွဲအခါ၌ မျိုအံ့ ပကတိဘောဇဉ်၌ သိုမှီးခြင်းကြောင့်၎င်း ဝိကာလ၌ဘုဉ်းပေးခြင်းကြောင့်၎င်း ပါစိတ်နှစ်ချက်။ မအပ်သောအသားတို့၌ (လူသားအတွက်) ထုလွှစဉ်းသည်၎င်း (ကြွင်းအသားအတွက်) ဒုက္ကဋ်သည်၎င်း တိုး၏။ ယာမကာလိကတို့၌ နေလွဲခြင်းကြောင့် အာပတ်မသင့်၊ အတိရိတ်ဝိနည်းကံမပြုခြင်းကြောင့် မွန်းလွဲအခါ၌ အလုံးစုံသောဝိကပ်တို့၌ အာပတ်မသင့်(မအပ်သောအာဟာရကို အတိရိတ်ဝိနည်းကံမပြုမိခြင်းကြောင့်ကား အာပတ်တိုး၍မသင့်၊ အခြားအကြောင်းများဖြင့်သာ အာပတ်သင့်၏)။

၂၅၅။ သတ္တာဟကာလိကကိုလည်းကောင်း၊ ယာဝဇီဝိကကိုလည်းကောင်း အာဟာရအလိုငှာဟူသည်၌ အာဟာရအတွက် ခံယူခြင်းကြောင့် ခံယူခြင်းအကြောင်းကြောင့် ဦးစွာ ဒုက္ကဋ်၊ မျိုခြင်းကြောင့်ကား အကယ်၍ (ဆွမ်းစသည့်)အာမိသမပါသော မျိုတိုင်းမျိုတိုင်း ဒုက္ကဋ်။ သို့မဟုတ် အာမိသနှင့် ရော၍ ခံယူ၍ထားအံ့ ဝတ္ထုအတိုင်း ပါစိတ်သာတည်း။

၂၅၆။ ယာဝကာလိကကို.. (အာပတ်မသင့်)စသည်၌ ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပုဒ်၌ပြထားသောခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည် မွန်းတည့်ဟုဆိုအပ်သော ကာလသည် (ရှိ၏)။ ထိုကာလတိုင်အောင် ဘုဉ်းပေးကောင်းသောကြောင့် ယာဝကာလိက (မွန်းမလွဲမီတိုင်အောင်ဘုဉ်းပေးကောင်းသောအစာ)။ ဖျော်ရည် ၈.မျိုးနှင့် အနုလောမဖျော်ရည်သည် ညဉ့်၏နောက်ဆုံးယာမ်ဟုဆိုအပ်သော ယာမသည် (ရှိ၏)။ ထိုဖျော်ရည်အား ထိုညဉ့်၏နောက်ဆုံးယာမ်အထိ ဘုဉ်းပေးကောင်းသောကြောင့် ယာမကာလိက(ဟုခေါ်၏) = ညဉ့်၏နောက်ဆုံးယာမ်အထိ ဘုဉ်းပေးကောင်းသောအရာ။

ထောပတ်အစရှိသော ငါးပါးသောဆေးသည် ၇.ရက်ပတ်လုံး သိုမှီးကောင်းသောကြောင့် ၇.ရက်ကာလရှိခြင်းကြောင့် သတ္တဟကာလိက(ဟုခေါ်၏)=၇.ရက်ကာလအတွင်းဘုဉ်းပေးကောင်းသောအရာ။ ရေကိုကြည့်ထား၍ ကြွင်းသောအလုံးစုံသောအရာသည် တစ်သက်လုံး ဆောင်၍ အကြောင်းရှိသော် ဘုဉ်းပေးကောင်းသောကြောင့် ယာဝဇီဝိက(ဟုခေါ်၏)=တစ်သက်လုံးဘုဉ်းပေးကောင်းသောအရာ။

ထိုတွင် အရုဏ်အတွင်းအကပ်ခံထား၍ (မွန်မတည့်မီ)ကာလအတွင်း အကြိမ်တစ်ရာသိုမှီး၍ (ကာလကိုမကျော်လွန်မီ) ဘုဉ်းပေးသောသူအား အာပတ်မသင့်၊ ယာမကာလိကကို တစ်ညလုံး (သိုမှီး၍ အကြောင်းရှိသော် ဘုဉ်းပေးသောရဟန်းအား အာပတ်မသင့်)၊ သတ္တဟကာလိကကို ၇.ရက်ပတ်လုံး (သိုမှီး၍ အကြောင်းရှိသော် ဘုဉ်းပေးသောရဟန်းအား အာပတ်မသင့်)၊ ကြွင်းသောအရာကို တစ်သက်လုံးလည်း (သိုမှီး၍) အကြောင်းရှိသော် (ဘုဉ်းပေးသောရဟန်းအား အာပတ်မသင့်)။ အကြွင်းကား ထင်ရှားပြီ။ အဋ္ဌကထာတို့၌ကား ဤနေရာ၌ ပါနကထာ၊ ကပ္ပိယာနုလောမကထာ၊ ယာဝကာလိကနှင့် ယာမကာလိကတို့အတူဘုဉ်းပေးခြင်းသည်အပ်သလောစသောကထာ၊ ကပ္ပိယဘူမိကထာတို့ကို ချဲ့ကြ၏။ ၎င်းကို ငါတို့သည် ရောက်ရာနေရာ၌သာ (ထိုနေရာရောက်မှသာ) ဖွင့်ကုန်အံ့။

၁၀၆။ ဇဠကလောမသိက္ခာပုဒ်နှင့်ဖြစ်ကြောင်းတူ၏။ ကိုယ်ကြောင့်၎င်း ကိုယ်စိတ်ကြောင့်၎င်း ဖြစ်၏။ ပြုခြင်းကြောင့် သင့်၏။ သညာဖြင့်မလွတ်၊ စိတ်မပါဘဲသင့်၏။ ပညတ်တော်ကြောင့်သင့်၏။ ကာယကံဖြင့်သင့်၏။ စိတ်သုံးပါး ဝေဒနာသုံးပါးဖြင့် သင့်၏။

အဋ္ဌမ သန္နိမိကာရကသိက္ခာပုဒ် (အဋ္ဌကထာအဖွင့်) ပြီး၏။

=====

=

၄-ဘောဇနဝဂ် ၉-ပဏီတဘောဇနသိက္ခာပုဒ်

၂၅၇။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် မွန်မြတ်သော ဘောဇဉ်တို့ကို မိမိ၏အကျိုးငှါ တောင်း၍ စားသောက်ကုန်၏။ လူတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် သာကီဝင်မင်းသား ဘုရားအနွယ်တော်ဖြစ်သော ရဟန်းတို့သည် မွန်မြတ်သော ဘောဇဉ်တို့ကို မိမိ၏အကျိုးငှါ တောင်း၍ စားသောက်ကုန်ဘိသနည်း၊ အဘယ်သူသည် ချိုမြိန်သော အရသာကို မကြိုက်ဘဲ ရှိအံ့နည်း၊ အဘယ်သူသည် ကောင်းမြတ်သော အရသာကို မနှစ် သက်ဘဲ ရှိအံ့နည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့သည် ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြသော ထိုလူတို့၏ စကားကို ကြားကြသည်သာတည်း။ အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် မွန်မြတ်သော ဘောဇဉ် တို့ကို မိမိအကျိုးငှါ တောင်း၍ စားကုန်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆို ကြကုန်၏။ပ။

"ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် မွန်မြတ်သော ဘောဇဉ်တို့ကို မိမိအကျိုးငှါ တောင်း၍ စားကြကုန်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။ မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ အဘယ့်ကြောင့် သင်တို့သည် မွန်မြတ်သော ဘောဇဉ်တို့ကို မိမိအကျိုးငှါ တောင်း၍ စားကုန်ဘိသနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ ဤ (သင်တို့ ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

(က) "အကြင်မွန်မြတ်သော ဘောဇဉ်တို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုဘောဇဉ်တို့ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း၊ ထောပတ် ဆီဦး 'ထောပေး' ဆီ ပျားရည် တင်လဲ ငါး စမဲ ဟင်းလျာ နို့ရည် နို့မေး (ဤသည်တို့ပင်တည်း)၊ အကြင်ရဟန်းသည် ဤသို့ သဘောရှိသော မွန်မြတ်သော ဘောဇဉ်တို့ကို မိမိ၏ အကျိုးငှါ တောင်း၍ စားငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော် မူ၏)။

ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူ၏။
၂၅၈။ ထိုအခါ ရဟန်းတို့သည် နာဖျားကြကုန်၏။ သူနာမေးကုန်သော ရဟန်းတို့သည် နာဖျား သော ရဟန်းတို့ကို "ငါ့သူငယ်တို့ ခန့်ကျန်း၏လော မျှတ၏လော"ဟု မေးကုန်၏။ ငါ့သူငယ်တို့ ငါတို့သည် ရှေးအခါ၌ မွန်မြတ်သော ဘောဇဉ်တို့ကို မိမိအကျိုးငှါ တောင်း၍ စားကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ငါတို့အား ကျန်းမာခြင်းဖြစ်၏။ ယခုအခါ၌ကား "မြတ်စွာဘုရားသည် မြစ်တော်မူသောကြောင့် မအပ်"ဟု တွေးတောမှု 'သံသယကုက္ကုစ္စ'ရှိသည် ဖြစ်၍ မတောင်းယူကြကုန်၊ ထို့ကြောင့် ငါတို့အား ကျန်းမာခြင်း မဖြစ်ဟု (ပြောဆိုကုန်၏)။ မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကြကုန်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာ ဘုရားသည် ဤအကြောင်းအရာကြောင့် တရားစကားကို ဟောကြားတော်မူ၍ ရဟန်းတို့အား "ရဟန်းတို့ နာဖျားသော ရဟန်းသည် မွန်မြတ်သော ဘောဇဉ်တို့ကို မိမိအကျိုးငှါ တောင်း၍ စားခြင်းငှါ ခွင့်ပြုတော်မူ၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၈၈။ ၃၉- (ခ) ၂၅၉။ "အကြင် မွန်မြတ်သော ဘောဇဉ်တို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုဘောဇဉ်တို့ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း၊ ထောပတ် ဆီဦး 'ထောပေး' ဆီ ပျားရည် တင်လဲ ငါး စမဲဟင်းလျာ နို့ရည် နို့ဓိမ်း (ဤသည်တို့ပင်တည်း)၊ အကြင်ရဟန်း သည် ဤသို့သဘောရှိသော မွန်မြတ်သော ဘောဇဉ်တို့ကို မနာဖျားဘဲ မိမိ၏ အကျိုးငှါ တောင်း၍ စားငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၉-ပဏီတဘောဇနသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၂၆၀။ အကြင်မွန်မြတ်သော ဘောဇဉ်တို့ဟူရာ၌ ထောပတ် မည်သည် နွားထောပတ် ဆိတ် ထောပတ် ကျွဲထောပတ် အသားအပ်သော သတ္တဝါတို့မှ ဖြစ်သော ထောပတ်တည်း။

ဆီဦး 'ထောပေး' မည်သည် ထိုအသားအပ်သော သတ္တဝါတို့မှသာလျှင် ဖြစ်သော ဆီဦးတည်း။

ဆီ မည်သည် နှမ်းဆီ မုန့်ညင်းဆီ မယ်ဇယ်ဆီ ကြက်ဆူဆီ အသားဆီတည်း။

ပျားရည် မည်သည် ပျားငယ်သည် ပြုအပ်သော ပျားရည်တည်း။

တင်လဲ မည်သည် ကြံမှ ဖြစ်သော တင်လဲတည်း။

ငါး မည်သည် ရေ၌ ကျက်စားသော သတ္တဝါကို ဆို၏။

စမဲဟင်းလျာ မည်သည် အသားအပ်သော သတ္တဝါတို့၏ အသားတည်း။

နို့ရည် မည်သည် နွားနို့ရည် ဆိတ်နို့ရည် ကျွဲနို့ရည် အသားအပ်သော သတ္တဝါတို့မှ ဖြစ်သော နို့ရည်တည်း။

နို့ဓိမ်း မည်သည် ထိုအသားအပ်သော သတ္တဝါတို့မှသာလျှင် ဖြစ်သော နို့ဓိမ်းတည်း။

အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို

"ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။

ဤသို့သဘောရှိသော မွန်မြတ်သော ဘောဇဉ်ဟူသည် ထိုသို့သဘောရှိသော မွန်မြတ်သော ဘောဇဉ်တို့တည်း။

မနာဖျားသော ရဟန်း မည်သည် မွန်မြတ်သော ဘောဇဉ်တို့နှင့် ကင်း၍ ကျန်းမာသော ရဟန်း တည်း။

နာဖျားသော ရဟန်း မည်သည် မွန်မြတ်သော ဘောဇဉ်တို့နှင့် ကင်း၍ မကျန်းမာသော ရဟန်း တည်း။

မနာဖျားဘဲ မိမိအကျိုးငှါ တောင်းငြားအံ့၊ အားထုတ်တိုင်း အားထုတ်တိုင်း ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ "ရသည်ရှိသော် စားအံ့"ဟူ၍ ခံယူအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ မျိုတိုင်း မျိုတိုင်း ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

၂၆၁။ မနာဖျားဘဲ မနာဖျားဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ မွန်မြတ်သော ဘောဇဉ်တို့ကို

မိမိအကျိုးငှါ တောင်း၍ စားငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

မနာဖျားဘဲ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ မွန်မြတ်သော ဘောဇဉ်တို့ကို မိမိအကျိုးငှါ တောင်း၍

စားငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

မနာဖျားဘဲ နာဖျား၏ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ မွန်မြတ်သော ဘောဇဉ်တို့ကို မိမိအကျိုးငှါ

တောင်း၍ စားငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

နာဖျားလျက် မနာဖျားဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ခဋ္ဌအာပတ် သင့်၏။

နာဖျားလျက် ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ခဋ္ဌအာပတ် သင့်၏။

နာဖျားလျက် နာဖျား၏ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ အာပတ် မသင့်။

၂၆၂။ နာဖျားသော ရဟန်းအား အာပတ် မသင့်၊ နာဖျား၍ တောင်းပြီးလျှင် မနာဖျားဘဲ စားအံ့၊ နာဖျားသော ရဟန်း၏ အကင်းအကျန်ကို စားအံ့၊ ဆွေမျိုးတော်စပ်သူ ပင့်ဖိတ်ထားသူတို့၏ (အထံမှ တောင်းစားအံ့)၊ သူတစ်ပါးအကျိုးငှါ (တောင်းစားအံ့)၊ မိမိ၏ ဥစ္စာဖြင့် (ဝယ်စားအံ့)၊ အာပတ် မသင့်။ ရူးသော ရဟန်း၊ အစလက်ဦး လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။

နဝမ ပဏီတဘောဇနသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

--

၄-ဘောဇနဝဂ် ၉-ပဏီတဘောဇနသိက္ခာပုဒ်(အဋ္ဌကထာအဖွင့်)

၂၅၇။ နဝမသိက္ခာပုဒ်၌ **မွန်မြတ်သော ဘောဇဉ်တို့ကို**ဟူသည် မြတ်သောဘောဇဉ်တို့။ **အဘယ်သူသည် ချိုမြိန်သော အရသာကို မကြိုက်ဘဲ ရှိအံ့နည်း**ဟူသည် ပြည့်စုံခြင်းနှင့်ယှဉ်သောအရာကို အဘယ်သူသည် မကြိုက်ဘဲရှိမည်နည်း။ **ချိုမြိန်သော အရသာကို**ဟူသည် ကောင်းသောအရသာကို။

၂၅၉။ **အကြင်ရဟန်းသည် ဤသို့ သဘောရှိသော မွန်မြတ်သော ဘောဇဉ်တို့ကို မိမိ၏ အကျိုးငှါ တောင်း၍ စားငြားအံ့**ဟူသည်၌ သက်သက်သော ထောပတ်အစရှိသည်တို့ကို တောင်း၍ ဘုဉ်းပေးခြင်းကြောင့် ပါစိတ်မသင့်၊ သေခံယတို၌(ပါသော) သူပေါဒနဝိညာဉ်(အရ) ဒုက္ခဋ္ဌ သင့်၏။ ဆွမ်းဖြင့်ရောကုန်သောအရာတို့ကို တောင်း၍ ဘုဉ်းပေးခြင်းကြောင့် ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏ဟု သိထိုက်၊ ဤဆိုခဲ့သည်ကား ဆိုလိုရင်းတည်း။ ထို့ကြောင့်ပင် မွန်မြတ်ကုန်သောဟု မဆိုဘဲ **မွန်မြတ်သောဘောဇဉ်တို့ကို**ဟု ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူအပ်၏။ မွန်မြတ်ကုန်သောဟု ဆိုသော် ထောပတ်စသည်တို့ကိုသာ ယူရ၏။ မွန်မြတ်ကုန်သောဘောဇဉ်တို့ကိုဟု ဆိုသော် မွန်မြတ်သည်တို့နှင့်ရောကုန်သော စပါးဂုဏ်မျိုးမှဖြစ်ကုန်သော ဘောဇဉ်တို့ကို မွန်မြတ်ကုန်သောဘောဇဉ်တို့ဟု ဤအနက်သည် ထင်ရှား၏။

ယခုအခါ **တောင်းငြားအံ့၊ အားထုတ်တိုင်း အားထုတ်တိုင်း ဒုက္ခဋ္ဌအာပတ် သင့်၏**အစရှိသည်တို့၌ ဤကား အဆုံးအဖြတ်တည်း။ ထောပတ်ဖြင့် ဆွမ်းကိုပေးလော့၊ ထောပတ်ကို လောင်း၍ ပေးလော့၊ ထောပတ်နှင့်ရောသည်ကို ပြု၍ ပေးလော့၊ ထောပတ်နှင့်ပေးလော့၊ ထောပတ်ကို၎င်း ဆွမ်းကို၎င်း ပေးလော့ဟု တောင်းသောရဟန်းအား တောင်းခြင်းကြောင့် ဒုက္ခဋ္ဌ၊ ခံယူခြင်း၌ ဒုက္ခဋ္ဌ၊ ချိုခြင်းကြောင့် ပါစိတ်။ ထောပတ်ထမင်းကို ပေးလော့ဟု ဆိုသော် သလေးထမင်းကဲ့သို့ ထောပတ်ထမင်းမည်သည် မရှိ၊ ထို့ကြောင့် သူပေါဒနဝိညာဉ်ဒုက္ခဋ္ဌကိုသာ သိထိုက်၏ (သူပေါဒနဝိညာဉ်ဒုက္ခဋ္ဌသာသင့်၏)။

အကယ်၍ ထောပတ်နှင့် ထမင်းကို ပေးလော့ဟု ဆိုသော် ထမင်းကိုပေး၍ ထောပတ်ကို ပြု၍ ဘုဉ်းပေးလော့ဟု ဆီဦးကိုသော်၎င်း နို့ရည်ကိုသော်၎င်း နို့ဒမ်းကိုသော်၎င်း ပေး၏။ "ဤဟာဖြင့် ထောပတ်ကို ယူ၍ စားလော့"ဟု အစိုးကို(ဆန်စသောအပ်စပ်သောအရာကို)သော်လည်း ပေး၏။ ဝတ္ထုအတိုင်းသာတည်း။ နွားထောပတ်ဖြင့် ထမင်းကိုပေးလော့ဟု ဆိုသော်၎င်း နွားထောပတ်နှင့်သော်လည်း ပေးအံ့ နွားထောပတ်မရှိသော် ရှေးနည်းအတိုင်း "ဤမှ(ဖြစ်သော) ထောပတ်နှင့် ဘုဉ်းပေးလော့"ဟု နွားဆီဦးအစရှိသည်တို့ကိုသော်၎င်း နွားကိုသော်၎င်း ပေးအံ့ ဝတ္ထုအတိုင်းသာတည်း။

၁၀၇။ အကယ်၍ နွားထောပတ်ကိုတောင်းသော် ဆိတ်ထောပတ်စသည်တို့နှင့် ပေး၏၊ ချွတ်ယွင်း၏။ ဤသို့ဖြစ်သော် အခြားတစ်ခုကိုတောင်သည်ကို အခြားတစ်ခုကိုပေးသည်မည်၏(တောင်းတာတစ်ခြား ပေးတာတစ်ခြားဖြစ်၏)၊ ထို့ကြောင့် အာပတ်မသင့်။ ဆိတ်ထောပတ်ဖြင့်ပေးလော့ဟု စသည်တို့၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်။

အပ်သောထောပတ်နှင့် ပေးလော့ဟု ဆိုသော် မအပ်သောထောပတ်နှင့် ပေး၏၊ ချွတ်ယွင်းခြင်းသာတည်း။ မအပ်သောထောပတ်နှင့်ဟု ဆိုသော် မအပ်သောထောပတ်နှင့် ပေး၏၊ ခံယူရာ၌၎င်း သုံးဆောင်ရာ၌၎င်း ဒုက္ခဋ္ဌသာတည်း။ မအပ်သောထောပတ်သည်မရှိသော် ရှေးနည်းအတိုင်းပင် မအပ်သောဆီဦးအစရှိသည်တို့ကို "ထောပတ်ပြု၍ ဘုဉ်းပေးလော့"ဟု ပေး၏။ မအပ်သောထောပတ်နှင့်သာ ပေးသည်ဖြစ်၏။ မအပ်သောထောပတ်နှင့်ဟု ဆိုသော် အပ်သောထောပတ်ဖြင့်ပေး၏၊ ချွတ်ယွင်းခြင်းဖြစ်၏။ ထောပတ်နှင့်ဟု ဆိုသော် ကြွင်းသောဆီဦးစသည်တို့တွင်း တစ်ခုခုဖြင့် ပေး၏၊ ချွတ်ယွင်းခြင်းပင်တည်း။ ဆီဦးဖြင့်ပေးလော့ဟုစသည်ဖြင့်ဆိုရာ၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်တည်း။

အကြင်အကြင်(ထောပတ်အစရှိသော မွန်မြတ်သောအာဟာရ)ဖြင့် တောင်းသည်ဖြစ်၏။
ထိုတောင်းသော(ထောပတ်အစရှိသောမွန်မြတ်သောအာဟာရ)ကိုသော်၎င်း ၎င်း၏အဖိုးကိုသော်၎င်း ရသော်
ထိုထိုတောင်းသောအရာကို ရသည်သာ ဖြစ်၏။

အကယ်၍ အခြားသော ပါဠိ၌ပါသောအရာကိုသော်၎င်း မပါသောအရာကိုသော်၎င်း လှူကုန်၏။ ချွတ်ယွင်းခြင်းသည်
ဖြစ်၏။ ပါဠိ၌ ပါသောဆီဦးအစရှိသည်တို့ကို ကြဉ်ထား၍ အခြားကုန်သော ဆီဦးအစရှိသည်တို့ဖြင့် တောင်းသောသူအား
ဒုက္ခဋ္ဌ။ "ထောပတ်ဆွမ်းကို ပေးလော့ဟု ဆိုသော် သလေးဆွမ်းကဲ့သို့ ထောပတ်ဆွမ်း၏မရှိခြင်းကြောင့်
သူပေါဒနဝိညတ္တိဒုက္ခဋ္ဌာဖြစ်၏"ဟု ဆိုထားသကဲ့သို့ ဆီဦးဆွမ်းကို ပေးလော့ဟု အစရှိသည်တို့၌လည်း ဤအတူပင်တည်း။
အစဉ်းအတိုင်း တစ်ခုစီကိုချဲ့၍ ဆိုသော်လည်း ဤအနက်ကိုသာ ဆိုထိုက်သည် ဖြစ်ရာ၏။ ထိုအနက်ကိုလည်း
အကျဉ်းအားဖြင့်ပင် သိခြင်းငှာ တက်နိုင်၏။ ထို၌ အကျယ်ဖြင့် အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ ထို့ကြောင့် "ဆီးဦးနှင့် ပေးလော့ဟု
စသည်တို့၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်တည်း"ဟု (ငါ) ဆိုခဲ့၏။

အကယ်၍ ထောပတ်အစရှိသော အလုံးစုံသောအရာတို့ကို တစ်နေရာတည်း၌သော်၎င်း နေရာအသီးသီး၌သော်၎င်း
တောင်း၍ ရသည်ကို တစ်ခွက်တည်း၌ လောင်း၍ အရသာတစ်ခုတည်း ပြု၍ ထိုမှ သမန်းမြက်ဖြင့်လည်း လျာဖျား၌
အပေါက်(အစက်)ကိုထား၍ မျို၏။ ပါစိတ် ၉.ချက်တို့ သင့်၏။ ထိုအကြောင်းကို ပရိဝါဉ်..

"။။။"ဟုလည်း ဆိုထား၏။

၂၆၁။ မနာဖျားဘဲ နာဖျား၏ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ဟူသည်၌ အကယ်၍ မကျန်းမာသူဟုအမှတ်သညာဖြစ်၍လည်း
ဆေးအတွက် ငါးပါးသောဘောဇဉ်တို့ကို တောင်း၏။ မဟာနာမသိက္ခာပုဒ်ဖြင့်

၁၀၈။ ပြုထိုက်၏(ဆုံးဖြတ်ထိုက်၏)။ ၉.ပါးသောမွန်မြတ်သောဘောဇဉ်တို့ကိုတောင်းခြင်းကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ဖြင့်
ပြုထိုက်၏။ ဤအရာတို့သည် ဘိက္ခုနီတို့၏ ပါဠိဒေသနီဝတ္ထုတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ သူပေါဒနဝိညတ္တိ၌ (ရဟန်း ရဟန်းမ)
နှစ်ပါးလုံးအားလည်း သေခံယပညတ်တော်ဒုက္ခဋ္ဌာသတည်း။ အကြွင်းကား ထင်ရှားပြီ။

ကိုယ်ကြောင့်၎င်း ကိုယ်နှုတ်ကြောင့်၎င်း ကိုယ်စိတ်ကြောင့်၎င်း ကိုယ်နှုတ်စိတ်ကြောင့်၎င်း
လေးပါးသောအကြောင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်၏။ ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏။ သညာဖြင့်လွတ်၏။ စိတ်မပါဘဲသင့်၏။
ပညတ်တော်ကြောင့်သင့်၏။ ကာယကံ ဝစီကံတည်း။ စိတ်သုံးပါး ဝေဒနာသုံးပါးဖြင့် သင့်၏။

နဝမ ပကီတဘောဇနသိက္ခာပုဒ် (အဋ္ဌကထာအဖွင့်) ပြီး၏။

=====

=

၄-ဘောဇနဝဂ် ၁၀-ဒန္တပေါနသိက္ခာပုဒ်

၂၆၃။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တောတွင်

ပြာသာဒ် ဆောင်ပေါက်သော ကျောင်းကြီး၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ

ရဟန်းတစ်ပါးသည် (ပစ္စည်း) အလုံးစုံ ပုံသကူတင်ကို ဆောင်၍ သုသာန်၌ နေ၏။

ထိုရဟန်းသည် လူတို့ပေးလှူသည်ကို ခံယူခြင်းငှါ အလိုမရှိ၊ သုသာန်၌လည်းကောင်း၊

သစ်ပင်ရင်း၌လည်းကောင်း၊ တံခါးရံ၌လည်းကောင်း သေလွန်သော မိဘဘိုးဘွား စသည်တို့၏

အကျိုးငှါ စွန့်ထားသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်တို့ကို ကိုယ်တိုင်ယူ၍ စား၏။

လူတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် ဤရဟန်းသည် ငါတို့၏ သေလွန်သော

မိဘဘိုးဘွားစသည်တို့၏ အကျိုးငှါ စွန့်ထားသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်တို့ကို ကိုယ်တိုင် ယူ၍

စားဘိသနည်း၊ ဤရဟန်းသည် တုပ်နိုင် ဆူဖြူး၏။ လူသားကို စားလေယောင်တကား"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။

ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ ရဟန်း တို့သည် ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချ အပြစ်ပြ

ပြောဆိုကြသော ထိုလူတို့၏ စကားကို ကြားကြသည်သာတည်း။

အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် ရဟန်းသည် မပေးအပ်သော

'အကပ်မခံရ သေးသော' အာဟာရကို ခံတွင်းဝသို့ ဆောင်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။

ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။

"ရဟန်း သင်သည် မပေးအပ်သော 'အကပ်မခံရသေးသော' အာဟာရကို ခံတွင်းဝသို့

ဆောင်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။

မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ)

အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား အဘယ့်ကြောင့် သင်သည် မပေးအပ်သော
'အကပ်မခံရသေးသော' အာဟာရကို ခံတွင်းဝသို့ ဆောင်ဘိသနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ)
အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား ဤ (သင်ပြမိသော အမှု) သည် မကြည်ညို သေးသော
သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။
ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။ (က) "အကြင်ရဟန်းသည်
မပေးအပ်သော 'အကပ်မခံရသေးသော' အာဟာရကို ခံတွင်းဝသို့ ဆောင်ငြားအံ့၊
(ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။
ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူ၏။
၂၆၄။ ထိုအခါ ရဟန်းတို့သည် **ရေ ၄ ဒန့်ပူတို့ကို မအပ်ဟု တွေးတောမှု "သံသယကုတ္တုစွ"**
ရှိကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကြကုန်၏။ "ရဟန်းတို့ ရေ ၄ ဒန့်ပူကို
ကိုယ်တိုင် ယူ၍ သုံးဆောင်ခြင်းငှါ ခွင့်ပြုတော်မူ၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။
ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။
၈၉။ ၄၀- (ခ) ၂၆၅။ "အကြင်ရဟန်းသည် ရေ ၄ ဒန့်ပူကို ကြည့်၍ **မပေးအပ်သော**
'အကပ်မခံရသေးသော' အာဟာရကို ခံတွင်းဝသို့ ဆောင်ငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား)
ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။
၁၀-ဒန္တပေါနသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်
၂၆၆။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။
ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို
"ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။
မပေးအပ် မည်သည် အကပ်မခံအပ်သော ခဲဖွယ် ဘောဇဉ်ကို ဆို၏။
ပေးအပ် မည်သည် ကိုယ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ကိုယ်နှင့်စပ်သော
ဝတ္ထုဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပစ်လွှင့်သောအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပေးသည်ရှိသော်
ဟတ္ထပါသ် 'နှစ်တောင့်ထွာ' အတွင်း၌ ရပ်တည် လျက် ကိုယ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊
ကိုယ်နှင့်စပ်သော ဝတ္ထုဖြင့်သော်လည်းကောင်း ခံယူ အံ့၊ ဤကား ပေးအပ်သည် မည်၏။
အာဟာရ မည်သည် ရေ ၄ ဒန့်ပူကို ဖယ်ထား၍ အလုံးစုံသော မျိုအပ်သောဝတ္ထုသည်
အာဟာရ မည်၏။
ရေ ဒန့်ပူကို ကြည့်၍ဟူသည် ရေ ၄ ဒန့်ပူကို ကြည့်ထား၍။
"ခဲအံ့ စားအံ့"ဟူ၍ ခံယူအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ မျိုတိုင်း မျိုတိုင်း ပါစိတ်အာပတ်
သင့်၏။
၂၆၇။ အကပ်မခံအပ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်၌ အကပ်မခံအပ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ဟု
အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ရေ ၄ ဒန့်ပူကို ကြည့်၍ မပေးအပ်သော 'အကပ်မခံအပ်သော' အာဟာရကို
ခံတွင်းဝသို့ဆောင်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
အကပ်မခံအပ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ ရေ ၄ ဒန့်ပူကိုကြည့်၍
မပေးအပ်သော အာဟာရကို ခံတွင်းဝသို့ ဆောင်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
အကပ်မခံအပ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်၌ အကပ်မခံအပ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ဟု
အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ရေ ၄ ဒန့်ပူကို ကြည့်၍ မပေးအပ်သော အာဟာရကို ခံတွင်းဝသို့ ဆောင်အံ့၊
ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
အကပ်မခံအပ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်၌ အကပ်မခံအပ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊
ဒုက္ကဋ် အာပတ် သင့်၏။
အကပ်မခံအပ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
အကပ်မခံအပ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်၌ အကပ်မခံအပ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊
အာပတ် မသင့်။
၂၆၈။ ရေ ၄ ဒန့်ပူတို့ကိုလည်းကောင်း၊ (ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ်၊ ပြာ၊ မြေညက်ဟု ဆိုအပ်သော)
ဆေးကြီး လေးပါးတို့ကိုလည်းကောင်း (>မခဲခြင်းဟူသော) အကြောင်းရှိခဲ့သော် ကပ္ပိယကာရက
'အပ်အောင်ပြုသူ' မရှိခဲ့လျှင် ကိုယ်တိုင်ယူ၍ သုံးဆောင်ငြားအံ့၊ အာပတ်မသင့်။ ရူးသောရဟန်း၊

အစလက်ဦး လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။

ဒသမ ဒန္တပေါနသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

စတုတ္ထ ဘောဇနဝဂ် ပြီး၏။

ထိုဘောဇနဝဂ်၏ အကျဉ်းချုပ်

အာဝသထပိဏ္ဍသိက္ခာပုဒ်၊ ဂဏဘောဇနသိက္ခာပုဒ်၊ ပရမ္မရဘောဇနသိက္ခာပုဒ်၊

ကာဏမာတုသိက္ခာပုဒ်၊ စားစဉ် မြစ်မိသော ပဝါရဏာသိက္ခာပုဒ်နှစ်ပါး၊ ဝိကာလ

ဘောဇနသိက္ခာပုဒ်၊ သန္တိမိကာရကသိက္ခာပုဒ်၊ နို့ရည်ရောသော ပဏီတဘောဇန သိက္ခာပုဒ်၊

ဒန္တပေါနသိက္ခာပုဒ်နှင့် တကွ ထိုသိက္ခာပုဒ်တို့သည် ဆယ်ပါးတို့တည်း။ ဤကား

အကျဉ်းချုပ်တည်း။

၄-ဘောဇနဝဂ် ၁၀-ဒန္တပေါနသိက္ခာပုဒ်(အဋ္ဌကထာအဖွင့်)

၂၆၃။ ဒသမသိက္ခာပုဒ်၌ ပစ္စည်းလေးပါးတို့၌ ယုတ်စွအဆုံး ဒန်ပူလည်းဖြစ်သော အလုံးစုံသည်

ပံ့သုကူချည်းသာဖြစ်သောကြောင့် အလုံးစုံ ပံ့သုကူတင်ကို ဆောင်သူ ဖြစ်၏။ သူသည် သုဿန်၌ စွန့်ထားသောခွက်ကိုသာ

သပိတ်ပြု၍ ထိုသုဿန်၌စွန့်သောအဝတ်ဖြင့်သာ သင်္ကန်းချုပ်၍ ထို၌စွန့်ပစ်ထားသောညောင်စောင်းအင်းပျဉ်တို့ကိုသာ ယူ၍

သုံးဆောင်၏။ မိဘဘိုးဘွား စသည်တို့၏ အကျိုးငှါ စွန့်ထားသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်တို့ကို 'အယျာဝေါသာဋီကာ'ဟူသည့်၌

ကွယ်လွန်ကုန်သောအဖ အဖိုးတို့ကို အယျာဟု ဆိုကုန်၏။ ဝေါသာဋီကာဟူသည် ထိုသူတို့အတွက် သုဿန်အစရှိသည်တို့၌

စွန့်ထားကုန်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်တို့တည်း။ လူတို့သည် ကွယ်လွန်ကုန်သော ဆွေမျိုးတို့ကိုရည်ညွှန်း၍

သူတို့အသက်ရှင်စဉ်က ကြိုက်နှစ်သက်သောအရာတို့ကို ထိုသူတို့၏သုဿန်စသည်တို့၌ အခဲအခဲ (အတုံးအတုံး) ပြု၍

ငါတို့ဆွေမျိုးတို့သည် စားကြစေဟု ထားကုန်၏။ ထိုရဟန်းသည် ၎င်းကိုယူ၍ ဘုဉ်းပေး၏။ အခြားမွန်မြတ်သည်ကို

လှူသော်လည်း အလိုမရှိ။ ထို့ကြောင့် "သုဿန်၌လည်းကောင်း၊ သစ်ပင်ရင်း၌လည်းကောင်း၊ တံခါးခုံ၌လည်းကောင်း..

ကိုယ်တိုင်ယူ၍ စား၏"ဟု ဆိုပြီ။ တုပခိုင်ဟူသည် တစ်ခဲနက်ဖွဲ့၏(ကျစ်လစ်၏တုပခိုင်၏)။ ဆူဖြိုး၏ဟူသည် ဝ၏။

ဤရဟန်းသည် ဝလည်းဝ တစ်ခဲနက်သောကိုယ်လည်းရှိ၏ဟု ဆိုလိုသည် ဖြစ်၏။ လူသားကို စားလေယောင်တကားဟူသည်

လူသားကို စား၏ဟု သူ့ကို မှတ်ထင်ကုန်၏။ မှန်၏ လူသားကို စားသူတို့သည် ဤသို့သဘော ဖြစ်ကုန်၏ဟု ဤကား

သူတို့၏ဆိုလိုရင်းတည်း။

၂၆၄။ ရေ ၄ ဒန်ပူတို့ကို မအပ်ဟု တွေးတောမှု "သံသယကုတ္တုစွရိကြကုန်၏"ဟူသည့်၌ ထိုရဟန်းတို့သည်

"မပေးသောအာဟာရကို ခံတွင်းသို့ ဆောင်ငြားအံ့"ဟူသော ပုဒ်ကို ကောင်းစွာ အနက်ကို မမှတ်သားနိုင်၍ ကုတ္တုစွဖြစ်ကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရားရှင်သည်ကား ဖြစ်ပေါ်သောဝတ္ထုအားဖြင့် ဖခင်သည် ကလေးတို့ကို (သိစေ) သကဲ့သို့ ထိုရဟန်းတို့ကို

သိစေလျက် ထပ်မံပညတ်ချက်ကို ထားတော်မူ၏။

၁၀၉။

၂၆၅။ မပေးအပ်သောဟူသည် ကိုယ်ဖြင့်သော်၎င်း ကိုယ်နှင့်စပ်သောအရာဖြင့်၎င်း ယူအပ်သောရဟန်းအား ကိုယ်

ကိုယ်နှင့်စပ်သောဝတ္ထု လွှင့်ပစ်ခြင်းတို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးဖြင့် မပေးအပ်သော။ ၎င်းကိုပင်ရည်ရွယ်၍ သိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၌ "မပေးအပ်

မည်သည် အကပ်မခံအပ်သော ခဲဖွယ် ဘောဇဉ်ကို ဆို၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ဒုတိယပါရာဇိက၌

"မပေးအပ်သောအရာမည်သည် သူတစ်ပါးသိမ်းဆည်းထားသောအရာကို ဆိုလို၏"ဟု ဟောတော်မူ၏။

ပေးအပ်ဟူသောဤပုဒ်သည် ထိုမပေးခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်အားဖြင့် လက္ခဏာကိုပြခြင်းငှာ

ထုတ်ဆောင်အပ်၏(ထုတ်၍ဖွင့်တော်မူ၏)။ ၎င်းပုဒ်၏ နိဒ္ဒေသ၌(သိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၌) ကိုယ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊

ကိုယ်နှင့်စပ်သော ဝတ္ထုဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပစ်လွှင့်သောအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပေးသည်ရှိသော်ဟူသည်ကား ဤသို့

တစ်ခုခုဖြင့် ပေးသည်ရှိသော်။ ဟတ္ထပါသ် 'နှစ်တောင့်ထွာ' အတွင်း၌ ရပ်တည် လျက် ကိုယ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊

ကိုယ်နှင့်စပ်သော ဝတ္ထုဖြင့်သော်လည်းကောင်း ခံယူအံ့ဟူသည် ဤသို့ပေးသောထိုအာဟာရကို ယုတ်စွအဆုံး

ရထရေအကျမြူ(ရထားသွားသော်ထသောမြူ)မျှလည်း အကယ်၍ ထို၌ဆိုခဲ့ပြီးသောလက္ခဏာရှိသော နှစ်တောင့်ထွာ၌

ရပ်တည်၍ ကိုယ်ဖြင့်သော်၎င်း ကိုယ်နှင့်စပ်သောအရာဖြင့်သော်၎င်း ခံယူ၏။ ဤသို့ခံယူအပ်သော ထိုအာဟာရသည်

ပေးအပ်သည်(ကပ်သည်)မည်၏ဟု ဆိုအပ်၏။ "ဤဟာကို ယူလော့၊ ဤအရာသည် သင့်အား ဖြစ်စေ"ဟု

အစရှိသောစကားဖြင့် စွန့်သည်မဟုတ်။

ထိုတွင် ကိုယ်ဖြင့်ဟူသည် လက်အစရှိသည်တို့တွင် တစ်ခုခုသောခန္ဓာကိုယ်အစိတ်အပိုင်းဖြင့် ယုတ်စွာအဆုံး ခြေမဖြင့်သော်လည်းပေးသည်ကို ကိုယ်ဖြင့်ပေးသည်မည်သည် ဖြစ်၏။ ခံယူရာ၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်တည်း။ ခန္ဓာကိုယ်အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုခုဖြင့် ခံယူခြင်းသည် ကိုယ်ဖြင့်ခံယူအပ်သည်သာ ဖြစ်၏။ အကယ်၍လည်း နာနပ်တံဖြင့် လှူသည်ကို နာခေါင်းဗုဒ္ဓသော်၎င်း မကျန်းမာသည်ဖြစ်၍ ခံတွင်းဖြင့်သော်လည်း ခံယူအံ့ (ကိုယ်ဖြင့်ခံယူသည်သာဖြစ်၏)။ မှန်၏ ဤနေရာ၌ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်သာ ပမာဏ(ပရိန)တည်းဟူသော ဤနည်းကို မဟာပစ္စရိ၌ ဆိုထား၏။

ကိုယ်နှင့်စပ်သော ဝတ္ထုဖြင့်သော်လည်းကောင်း ဟူသည် ယောက်မအစရှိသော တစ်ခုခုသောအရာဝတ္ထုဖြင့် ပေးခြင်းသည် ကိုယ်နှင့်စပ်သော ဝတ္ထုဖြင့် ပေးခြင်းမည်သည် ဖြစ်၏။ ခံယူရာ၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်တည်း။ ကိုယ်နှင့်စပ်သော သပိတ်ခွက်စသည့်တစ်ခုခုဖြင့် ခံယူခြင်းသည် **ကိုယ်နှင့်စပ်သော ဝတ္ထုဖြင့်သော်လည်းကောင်း ခံယူ** ခြင်းမည်သည် ဖြစ်၏။

ပစ်လွှင့်သောအားဖြင့်ဟူသည် ကိုယ်မှသော်၎င်း ကိုယ်နှင့်စပ်သောအရာမှသော်၎င်းလွတ်စေ၍ နှစ်တောင်ထွာ၌တည်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ကိုယ်ဖြင့်သော်၎င်း ကိုယ်နှင့်စပ်သောအရာဖြင့်သော်၎င်း ကျစေအပ်သောခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည်လည်း ပစ်လွှင့်သောအားဖြင့် ပေးခြင်းမည်သည် ဖြစ်၏။ ဤကား ပါဠိအဖွင့်တည်း။

ဤဆိုလတ္တံ့ကား ပါဠိမှလွတ်သောအဆုံးအဖြတ်တည်း.. ငါးပါးသောအင်္ဂါတို့ဖြင့် အကပ်မြောက်၏.. အားအလယ်အလတ်ရှိသောယောက်ျားမြောက်နိုင်လောက်သည် ဖြစ်၏။ နှစ်တောင်ထွာ ထင်ရှား၏(အတွင်းဝင်၏)၊ ရှေးရှုဆောင်ခြင်းသည် ထင်ရှား၏။ နတ်သည်သော်၎င်း လူသည်သော်၎င်း တိရစ္ဆာန်သည်သော်၎င်း ကိုယ်ဖြင့်သော်၎င်း ကိုယ်နှင့်စပ်သောအရာဖြင့်သော်၎င်း ပစ်လွှတ်၍သော်၎င်း ပေး၏။ ထိုအရာကို ရဟန်းသည် ကိုယ်ဖြင့်သော်၎င်း ကိုယ်နှင့်စပ်သောအရာဖြင့်သော်၎င်း ခံယူ၏။ ဤသို့ ငါးပါးသောအင်္ဂါတို့ဖြင့် ခံယူခြင်းသည် သက်ရောက်၏။

ထိုတွင် ရပ်နေသော ထိုင်နေသော အိပ်နေသော လျောင်းနေသောသူတို့၏ နှစ်တောင်ထွာကို ပဝါရကာသိက္ခာပုဒ်၌ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့် သိထိုက်၏။ အကယ်၍ လှူသူ ခံယူသူတို့တွင် တစ်ဦးသည် ကောင်းကင်၌ဖြစ်၍

၁၁၀။ တစ်ဦးသည် မြေ၌ဖြစ်အံ့၊ မြေ၌နေသူ၏ခေါင်းနှင့်၎င်း ကောင်းကင်၌နေသူ၏ ပေးခြင်းငှာသော်၎င်း ခံယူခြင်းငှာသော်၎င်း ဆန့်တန်းသောလက်ကို ကြဉ်ထား၍ အနီးဆုံးအင်္ဂါ၏ ဤမှာဘက်အစွန်းဖြင့်၎င်း နှစ်တောင်ထွာပမာဏကို ပိုင်းဖြတ်ထိုက်၏ (တိုင်းတာထိုက်၏)။ အကယ်၍လည်း တစ်ဦးကတွင်း၌ဖြစ်၍ တစ်ဦးက တွင်းနှုတ်ခမ်း၌ ရှိအံ့၊ (သို့) တစ်ဦးက သစ်ပင်၌ တစ်ဦးက မြေ၌ရှိနေအံ့ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့် နှစ်တောင်ထွာကို ပိုင်းဖြတ်ထိုက်၏ (တိုင်းအပ်၏)။ ဤသို့သဘောရှိသော နှစ်တောင်ထွာ၌ ရပ်၍ အကယ်၍လည်း ငှက်သည် နှုတ်သီးဖြင့်သော်၎င်း ဆင်သည် နာမောင်းဖြင့်သော်၎င်း ယူ၍ ပန်းကိုဖြစ်စေ သစ်သီးကိုဖြစ်စေ လှူ၏။ အကပ်ခံခြင်းမြောက်၏။ အကယ်၍ ၇.တောင်ခွဲရှိသောဆင်၏ ပခုံး၌ ထိုင်နေ၏။ ထိုဆင်သည် နာမောင်းဖြင့် လှူသော် ခံယူခြင်းငှာ အပ်သည်သာတည်း။

တစ်ယောက်သည် များစွာသော ထမင်းဟင်း ဘောဇဉ်တို့ကို ဦးခေါင်း၌ ပြု၍ ရဟန်းအထံသို့လာ၍ ရပ်လျက်ပင် ယူကြလော့ဟု ဆို၏။ ရှေးရှုဆောင်ခြင်းသည် မထင်ရှား၊ ထို့ကြောင့် မယူထိုက်။ အကယ်၍ အနည်းငယ်ညွတ်၏။ ရဟန်းသည် လက်ကိုဆန့်တန်း၍ အောက်ခွက်၏တစ်ခုသောအစိတ်အပိုင်းဖြင့်လည်း လက်ခံထိုက်၏ (အကပ်ခံထိုက်၏)။ ဤမျှဖြင့် အလုံးစုံသောခွက်တို့သည် အကပ်ခံပြီးကုန်သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုအခါမှစ၍ ချ၍သော်၎င်း လှပ်၍သော်၎င်း အလိုရှိရာကို ယူ၍ ဘုဉ်းပေးခြင်းငှာ အပ်၏။ ဆွမ်းနှင့်တကွသောတောင်းအစရှိသည်၌ တစ်ခွက်တည်း၌ ဆိုဖွယ်ပင်မရှိ၊ ထမ်းပိုးဖြင့် ဆောင်သူသည်လည်း အကယ်၍ ထမ်းပိုးကို ညွတ်၍ ပေးအံ့ အပ်၏။ အတောင် ၃၀.ရှိသောဝါးသည် ရှိ၏။ အစွန်းတစ်ဘက်၌ တင်လဲအိုးကို အစွန်းတစ်ဘက်၌ ထောပတ်အိုးကို ချထား၏။ ၎င်းကို အကပ်ခံ၏။ အားလုံးအကပ်မြောက်သည်သာဖြစ်၏။ ကြံရည်စက်လေးမှ ယိုကျနေသည်သာဖြစ်သောအရည်ကို ယူကြပါဟု ဆို၏။ ရှေးရှုဆောင်ခြင်းသည် မထင်ရှားသဖြင့် မခံယူကောင်း။ အကယ်၍ အဖက်ကိုစွန့်၍ လက်ဖြင့် ခပ်၍ ခပ်၍ ပေး၏။ အပ်၏။

များစွာသောသပိတ်တို့ကို ညောင်စောင်း၌သော်၎င်း အင်းပျဉ်၌သော်၎င်း သင်ဖြူးပေါ်၌သော်၎င်း လေး၌သော်၎င်း ပျဉ်ချပ်၌သော်၎င်း ထားကုန်သည် ဖြစ်ကုန်၏။ အကြင်အရပ်၌ရပ်နေသော ဒကာသည် နှစ်တောင်ထွာ၌ ဖြစ်၏။ ထို၌ ရပ်၍ (ရဟန်းသည်) အကပ်ခံသောသညာဖြင့် ညောင်စောင်းစသည်တို့ကို လက်ချောင်းဖြင့်သော်လည်း ထိ၍ ရပ်သော်၎င်း ထိုင်သော်၎င်း အိပ်သော်၎င်း ထိုသပိတ်တို့၌ အကြင်အရာကို လှူ၏(ထည့်၏)။ ထိုလှူသောအရာအလုံးစုံသည် အကပ်ခံပြီးသည်ဖြစ်၏။ အကယ်၍ အကပ်ခံအံ့ဟု ညောင်စောင်းစသည်တို့ကို(၌) တက်၍ ထိုင်၏။ အပ်သည်သာတည်း။ အကယ်၍ ညောင်စောင်းစသည်ကိုလက်ဖြင့်ကိုင်၍ ထိုင်ညောင်း၌ ထိုင်၏။ ဆိုဖွယ်ပင်မရှိ (အပ်သည်သာ)။

အကယ်၍ မြေ၌ (သပိတ်၏) ဝမ်းဖြင့် (သပိတ်၏)ဝမ်းကို ထိ၍တည်ရှိကုန်အံ့၊ အကြင်အကြင်အရာကို လက်ချောင်းဖြင့်သော်၎င်း အပ်ဖြင့်သော်၎င်း ထိ၍ ထိုင်နေ၏။ ထိုသို့ ပေးလှူသည်ရှိသော် အကပ်မြောက်၏။ " ကြီးစွာသောသင်ဖြူး ဆင်ကျောက်ကုန်၏အခင်းကြီးအစရှိသဖြင့် တစ်ခုခုသော၌ ထားသောသပိတ်တို့သည် အကပ်မမြောက်"ဟု ဆိုထား၏။ ၎င်းသည် နှစ်တောင်ထွာကျော်လွန်သည်ကို

၁၁၁။ ရည်၍ ဆို၏ဟု သိထိုက်၏။ နှစ်တောင်ထွာ၌ ရှိသော် ထို၌ဖြစ်သောသစ်ရွက်ကို ကြည်ထား၍ တစ်ခုခု၌ အပ်သည်သာ။

ထိုသစ်ပင်၌ဖြစ်သော ပဒုမ္မာရွက်၌သော်၎င်း ပေါက်ရွက်အစရှိသည်၌သော်၎င်း (ခံယူခြင်းငှာ) မအပ်။ မှန်၏ ၎င်းသည် ကိုယ်နှင့်စပ်သောအရာမဟုတ်။ ထို၌ဖြစ်သောသစ်ရွက်၌ကဲ့သို့ပင် ဤအတူ ၎တ်၌ ဖွဲ့၍ ထားသော ညောင်စောင်းစသည့် မရွေ့နိုင်သောနေရာ၌သော်၎င်း ပျဉ်ချပ်၌သော်၎င်း ကျောက်ဖျာ၌သော်၎င်း အကပ်မမြောက်သည်သာ။ ၎င်းတို့သည် ထို၌ဖြစ်သည့်သစ်ရွက်နှင့်အလားတူကုန်၏။ မြေ၌ခင်းကုန်သော ဖြန့်ခင်းထားကုန်သော သိမ်မွေ့သော (သေးငယ်သော)မန်ကျည်းရွက်စသောအရွက်တို့၌ အကပ်မမြောက်၊ မှန်၏ ၎င်းအရွက်တို့သည် ဆောင်ထားခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်ကုန်။ ကြီးကုန်သော ကြာရွက်စသည်တို့၌ အကပ်မြောက်၏။ အကယ်၍ နှစ်တောင်ထွာကိုကျော်လွန်၍ရပ်လျက် အရိုးရှည်မှုတ်ဖြင့် လှူ၏။ လာ၍လှူလော့ဟု ဆိုထိုက်၏။ စကားကိုမကြား၍ဖြစ်စေ မရှိသေ၍ဖြစ်စေ သပိတ်၌လောင်းလိုက်သည်သာ၊ (၎င်းကို) တစ်ဖန်ကပ်ထိုက်၏။ အဝေး၌ရပ်၍ ဆွမ်းခံကို ပစ်ရာ၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်။

အကယ်၍ သပိတ်အိတ်မှ သပိတ်ကို ထုတ်ဆောင်သည်ရှိသော် မြူမှုန်တို့သည် ရှိကုန်အံ့၊ အကယ်၍ ရေရှိသော် ဆေးထိုက်၏။ မရှိသော် မြူမှုန်ကို သုတ်၍သော်၎င်း အကပ်ခံ၍သော်၎င်း ဆွမ်းခံ လှည့်ထိုက်၏။ အကယ်၍ ဆွမ်းခံစဉ် မြူသည် ကျ၏။ အကပ်ခံ၍ ဆွမ်းကို ခံယူထိုက်၏။ (သပိတ်ကို) အကပ်မခံဘဲ (ဆွမ်းကို) ခံယူခြင်းကြောင့် ဝိနည်းဒုက္ကဋ်သင့်၏။ ၎င်းကို တစ်ဖန် အကပ်ခံ၍ ဘုဉ်းပေးသောရဟန်းအား အာပတ်မသင့် (ဝိနည်းဒုက္ကဋ်သင့်ခြင်းကြောင့် ထိုဆွမ်းကိုမစွန့်ပါနဲ့၊ တစ်ဖန်အကပ်ခံပြီးဘုဉ်းပေးပါ၊ အာပတ်မသင့်ဟူလို)။ အကယ်၍လည်း "(သပိတ်ကို) ကပ်၍ လှူလော့"ဟု ဆိုသော် စကားကို မကြား၍သော်၎င်း မလေးစား၍သော်၎င်း ဆွမ်းကို လှူသည်သာတည်း၊ ဝိနည်းဒုက္ကဋ်မရှိ၊ တစ်ဖန်အကပ်ခံ၍ အခြားဆွမ်းကို ခံယူထိုက်၏။

အကယ်၍ လေပွေသည် ထိုမှထိုမှ မြူကို (သပိတ်၌) ကျစေ၏။ ဆွမ်းကို ခံယူခြင်းငှာ မတက်ကောင်း၊ "ရဟန်းမဟုတ်သူအား ပေးမည်"ဟု စင်ကြယ်သောစိတ်ဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကိုပြု၍ ခံယူခြင်းငှာ အပ်၏။ ဤသို့ ဆွမ်းခံလှည့်လည်၍ ကျောင်းသို့သော်၎င်း ဆွမ်းစားဇရပ်သို့သော်၎င်း သွား၍ ၎င်းကို သာမဏေအားပေး၍ တစ်ဖန် ၎င်းကပြန်ပေးသောဆွမ်းကိုသော်၎င်း ၎င်းနှင့်အကျွမ်းဝင်သဖြင့် အကပ်ခံ၍သော်၎င်း ဘုဉ်းပေးခြင်းငှာ အပ်၏(ပထမသာမဏေ၏မူရင်းဆွမ်း၊ ဒုတိယမိမိကသာမဏေအားပေးလိုက်သောဆွမ်း)။

အကယ်၍ ဆွမ်းခံရွာ၌ မြူနှင့်တကွသောသပိတ်ကို (ရဟန်းတစ်ပါးက) ရဟန်းအား ပေး၏။ သူ့ကို "ဤဟာကို အကပ်ခံ၍ ဆွမ်းကို ခံယူသော်လည်း ခံယူရာ၏။ ဘုဉ်းပေးသော်လည်း ဘုဉ်းပေးရာ၏"ဟု ဆိုထိုက်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအတိုင်းပြုထိုက်၏။ အကယ်၍ မြူသည် (ဆွမ်း)အပေါ်၌ ပေါ်နေအံ့ ပအုန်းရည်ကို မျှောပစ်၍ (ငဲ့ပစ်၍) အကြွင်းကို ဘုဉ်းပေးရာ၏(ဆွမ်းပေါ်၌ ပအုန်းရည်ကတက်နေဟန်ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် မြူသည် ပအုန်းရည်အပေါ်၌ ပေါ်နေ၏။ ပအုန်းရည်ကို ငဲ့ပစ်သော် မြူမရှိတော့ဟူလို)။ အကယ်၍ အတွင်း၌ဝင်နေအံ့ အကပ်ခံထိုက်၏။ လူသာမဏေမရှိသော် လက်မှ မလွတ်စေဘဲ လူသာမဏေရှိရာသို့ဆောင်၍

၁၁၂။ အကပ်ခံထိုက်၏။ ခြောက်သွေ့သောဆွမ်း၌ ကျသောမြူကို ဖယ်၍ ဘုဉ်းပေးကောင်း၏။ အကယ်၍ အလွန်သေးငယ်အံ့ အထက်ဆွမ်းနှင့်အတူ ဖယ်ရှားထိုက်၏။ အကပ်ခံ၍သော်၎င်း ဘုဉ်းပေးထိုက်၏။ (လူသာမဏေတို့၏) ယာဂုကိုသော်၎င်း ဟင်းကိုသော်၎င်း ရှေ့၌ ထား၍ လှုပ်မွေ့သည်ရှိသော် ခွက်မှ ယာဂုပေါက်(အစက်) ဟင်းပေါက်တို့သည် တက်၍ သပိတ်၌ ကျကုန်၏။ သပိတ်ကို အကပ်ခံထိုက်၏။

မူတ်ဖြင့် ဆောင်၍ လှူရာတွင် ပထမ မူတ်မှ ဟင်းရည်ပေါက်တို့သည် သပိတ်၌ အကယ်၍ ကျကုန်အံ့ ကောင်းသောကျခြင်းဖြစ်၏။ ရှေးရှုဆောင်ခြင်းရှိ၍ အပြစ်မရှိ။ အကယ်၍လည်း အိုးငယ်မှ မင်းသည်၎င်း ပြာသည်၎င်း ကျ၏။ ရှေးရှုဆောင်ခြင်းကြောင့် အပြစ်မရှိ။ (လူသာမဏေက) အခြားမဲ့ရဟန်းအား လှူစဉ်သပိတ်မှ ခုန်ထွက်၍ အခြားရဟန်းတစ်ပါး၏သပိတ်၌ ကျ၏။ ကောင်းသောကျခြင်းတည်း။ ၎င်းသည် ကပ်ရာရောက်သည်သာ ဖြစ်၏။

အကယ်၍ ဟင်းခါးပန်းတူအစရှိသည်တို့ကို ခွဲ၍ တစ်ပါးသောရဟန်းအား ပေးစဉ်အခက်မှ အပေါက်တို့သည် အခြားရဟန်း၏သပိတ်၌ ကျကုန်၏။ သပိတ်ကို အကပ်ခံထိုက်၏။ အကြင်ရဟန်း၏သပိတ်အထက်၌ ခွဲကုန်၏။ ထိုရဟန်း၏သပိတ်၌ကျကုန်သော် ပေးလို၍ရှေးရှုဆောင်ခြင်းကြောင့် အပြစ်မရှိ။ နို့ဃနာကို ဖြည့်၍ သပိတ်ကို ပေးကုန်၏။ ပူသောကြောင့် အောက်မှ မကိုင်နိုင်၊ နှုတ်ခမ်းရစ်၌ ကိုင်ခြင်းငှာ အပ်၏။ အကယ်၍လည်း ထိုသို့လည်း မတက်နိုင်အံ့ သပိတ်ခြေဖြင့် ခံယူထိုက်၏။

ဆွမ်းစားဇရပ်၌ သပိတ်ကို ယူ၍ ထိုင်နေသောရဟန်းသည် အိပ်ငိုက်နေ၏။ ရှေးရှုဆောင်လာသည်ကို၎င်း လှူသည်ကို၎င်း မသိ၊ အကပ်မမြောက်။ အကယ်၍ နှလုံးသွင်းထိုင်နေ၏ (ထို့နောက် အိပ်ငိုက်နေ၏)၊ အပ်၏(အကပ်မြောက်၏)။

အကယ်၍လည်း ထိုရဟန်းသည် လက်ဖြင့် သပိတ်ခြေကို လွှတ်၍ ခြေဖြင့် နှိပ်ထားပြီး ငိုက်နေအံ့၊
(အကပ်ခံမည်ဟုနလုံးသွင်းရှိခြင်းကြောင့်) အပ်သည်သာ။ ခြေဖြင့် သပိတ်ခြေကိုနင်း၍ အကပ်ခံသောရဟန်းသည်
နိုးနေသော်မှ မရှိသေးသောအကပ်ခံခြင်းဖြစ်၏ (အိပ်ငိုက်နေလျှင်လည်း မရှိသေးသောအကပ်ခံခြင်းပင်တည်း)၊ ထို့ကြောင့်
မပြုလိုက်။ အချို့က ဤသို့ သပိတ်ခြေဖြင့်အကပ်ခံခြင်းသည် ကိုယ်နှင့်စပ်သောအရာနှင့်စပ်သောဝတ္ထုဖြင့် အကပ်ခံခြင်းမည်၏။
ထို့ကြောင့် မအပ်ဟု ဆိုကုန်၏(ကိုယ်နှင့်စပ်သောအရာဝတ္ထုနှင့်သာ အကပ်ခံကောင်း၏။ ကိုယ်နှင့်စပ်သောအရာနှင့်
တစ်ဖန်စပ်နေသောအရာဝတ္ထုဖြင့် အကပ်ခံခြင်းသည် မအပ်ဟူလို)။ ၎င်းအဆိုသည် သူတို့၏ စကားမျှသာတည်း။
အနက်အားဖြင့်ကား ဤအလုံးစုံသောသပိတ် သပိတ်ခြေသည်လည်း ကိုယ်နှင့်စပ်သောအရာသာဖြစ်၏။
ကိုယ်လက်နှီးနှောရာ၌လည်း ဤနည်းကိုပြထား၏။ အကြင်အာဟာရကို ရဟန်းအား ပေးစဉ် ကျ၏။ ၎င်းအာဟာရကို
ကိုယ်တိုင်ယူ၍ ဘုဉ်ပေးခြင်းငှာ အပ်၏။ ထိုတွင် ဤကား ပါဠိတော်တည်း..

“ရဟန်းတို့ လှူအပ်သော ခဲဖွယ် စားဖွယ် ကျွဲလျှင် ကိုယ်တိုင်ကောက်ယူ၍ စားခြင်းငှာ ခွင့်ပြု၏။ ရဟန်းတို့ ထိုခဲဖွယ်
စားဖွယ်ကို ဒါယကာတို့သည် စွန့်အပ်ပြီးပြီတည်း”ဟု ဖြစ်၏။

၁၁၃။

ဤပါဠိတော်သည် ဆောင်၍သိထိုက်သောအနက်ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ဤ၌ (ဘုရားရှင်၏) အလိုတော်ကို သိထိုက်၏။
အာဟာရကို လှူစဉ် ဒကာ၏လက်မှ လျော့ကျ၍ မြေသက်သက်၌သော်၎င်း ကြာရွက် အဝတ်
သင်ဖြူးအစရှိသည်တို့၌သော်၎င်း ကျ၏။ ထိုအာဟာရကို ကိုယ်တိုင်ယူ၍ ဘုဉ်ပေးခြင်းငှာ အပ်၏။ မြူနှင့်တကွသောမြေ၌
ကျသော် ထိုမြူကို သုတ်၍သော်၎င်း ဆေး၍သော်၎င်း ခံယူ၍သော်၎င်း ဘုဉ်ပေးကောင်း၏။ အကယ်၍ လိမ့်ပြီး
အခြားရဟန်း၏အထံသို့ သွား၏။ ထိုရဟန်းသည် (ပိုင်ရှင်ရဟန်းသည်) ဆောင်ယူစေခြင်းငှာလည်း အပ်၏။ အကယ်၍
ထိုရဟန်းကို "သင်သည်ပင် ခဲလော့"ဟု ဆိုလိုက်၏။ ထိုရဟန်းသည်လည်း ခဲစားခြင်းငှာ အပ်၏။ မစေခိုင်ဘဲ ထိုရဟန်းသည်
မယူလိုက်။ မစေခိုင်းသော်လည်း "ကျန်ရဟန်းအား(ပိုင်ရှင်ရဟန်းအား) ပေးမည်"ဟု (နလုံးသွင်း၍) ယူခြင်းငှာ အပ်၏ဟု
ကုရုဏ္ဏိ၌ ဆိုထား၏။ အဘယ်ကြောင့်နည်း.. ကျန်တစ်ပါးက ထိုအာဟာရကို ယူခြင်းငှာ မအပ်သနည်း၊ မြတ်စွာဘုရား
ခွင့်ပြုတော်မမူခြင်းကြောင့်တည်း။ မြတ်စွာဘုရားက "ကိုယ်တိုင် ယူ၍ ဘုဉ်ပေးခြင်းငှာ (အပ်၏)"ဟု ဟောတော်မူရာ၌
အကြင်သူအားသာ ထိုအာဟာရကို ပေးလှူစဉ် ကျ၏။ ထိုရဟန်း၏ (လက်ထဲရောက်သည်အထိ)
အကပ်မခံရသေးသောထိုအာဟာရကို ယူ၍ ဘုဉ်ပေးခြင်းကို ခွင့်ပြုတော်မူအပ်၏။ "ရဟန်းတို့ ထိုအာဟာရကို
ဒါယကာတို့သည် စွန့်အပ်ပြီ"ဟူသောစကားတော်ဖြင့် ဤ၌ သူတစ်ပါးဥစ္စာမဟုတ်သည့်အဖြစ်ကို
ပြတော်မူ၏(ဒကာ၏ဥစ္စာမဟုတ်တော့ကြောင်းပြ၏)။ ထို့ကြောင့် အခြားသောရဟန်းအား ကိုယ်တိုင်ယူ၍ ဘုဉ်ပေးခြင်းငှာ
မအပ်။ ထိုရဟန်းက စေခိုင်းခြင်းကြောင့်ကား အပ်၏ဟု ဤ၌ ဤဆိုခဲ့သည်ကား အဓိပ္ပါယ်တည်း။

အကြင်ကြောင့် ထိုအာဟာရသည် အကပ်မခံရသေးသောကြောင့် (တမင်လာ) ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပြီ၊ ထို့ကြောင့်
တည်မြဲတိုင်းပင် (ကျထာသည့်အတိုင်ပင်) မသုံးသပ်(မကိုင်တွယ်)ဘဲ တစ်ခုခုဖြင့် ဖုံး၍ ထားပြီး ဒုတိယနေ့၌လည်း
ဘုဉ်ပေးခြင်းငှာ အပ်၏။ သိုမှီးခြင်းကြောင့် အာပတ်မသင့်(အကပ်ခံပြီးမှ သိုမှီးရာရောက်၏)။ အကပ်ခံ၍ ဘုဉ်ပေးလိုက်၏။
ထိုကျရာနေ့၌သာ ထိုရဟန်းကိုယ်တိုင်ယူ၍ ဘုဉ်ပေးခြင်းကို ခွင့်ပြုတော်မူ၏။ ထိုမှနောက်ကို (ခွင့်ပြုသည်မဟုတ်)၊
ဤဆိုခဲ့သည့်ကား ဤနေရာ၌ အဓိပ္ပါယ်တည်း။

ယခုအခါ အာပတ်အင်္ဂါမလောက်သည်ကို ဆိုအံ့.. ဘုဉ်ပေးကုန်သောရဟန်းတို့၏သွားတို့သည်
ကုန်ကြ၏(တဖြည်းဖြည်းပါးလျှာ၏)။ လက်သည်တို့ ကုန်ကြ၏။ သပိတ်၏အရောင်သည် ကုန်၏။ အားလုံးသည်
အာပတ်အင်္ဂါမလောက်။ ဓားငယ်ဖြင့် ကြံစသည်တို့ကို ခွဲကုန်သော် အညစ်အကြေးသည် ထင်၏(ကြံစသည်၌
မည်းမည်းသံချေရောင်များ ကပ်ကျန်ခဲ့၏)။ ဤအညစ်အကြေးသည်လည်း (ကြံ၌မူရင်းပါသောအရာမဟုတ်ဘဲ)
အသစ်ဖြစ်လာသောအညစ်အကြေး ဖြစ်၏။ အကပ်ခံ၍ ဘုဉ်ပေးလိုက်၏။ ဓားငယ်ကို ဆေးကြော၍ ခွဲရာ
အညစ်အကြေးသည်မထင်၊ သံနံ့မျှသာ ဖြစ်၏။ ၎င်းသည် အာပတ်အင်္ဂါမလောက်။ အကြင်ဓားငယ်ကို (အကပ်မခံဘဲ) ယူ၍
ဆောင်ထားကုန်၏။ ထိုဓားဖြင့် ခွဲရာ၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်။ မှန်၏ ၎င်းဓားကို သုံးဆောင်ခြင်းငှာ
ဆောင်ထားသည်မဟုတ်ကုန်။ အမြစ်ဆေးစသည်တို့ကို ကြိတ်ကုန်သော်၎င်း ထောင်းကုန်သော်၎င်း ကျောက်ပြင် ကျောက်တုံး
ဆုံ ကျည်ပွေ့အစရှိသည်တို့သည် ကုန်ကြ၏။ ဆောင်ထားသောပစ္စည်းကို ပူစေ၍ ဆေးအတွက် ရတက်ရည်၌သော်၎င်း
နို့ရည်၌သော်၎င်း ထည့်ကုန်၏။ ထို၌ အညိုရောင်သည် ထင်၏။ ဓားငယ်၌ ဆိုခဲ့သည်နှင့်တူစွာ ဆုံးဖြတ်ထိုက်၏။
ရတက်ရည်အစိမ်းစသည်တို့၌ ကိုယ်တိုင် မထည့်ထိုက်။ ထည့်အံ့ ကိုယ်တိုင်ချက်ခြင်းမှ မလွတ်။

၁၁၄။ မိုးရွာတုန်း ဆွမ်းခံလှည့်စဉ် ကိုယ်မှဖြစ်စေ သင်္ကန်းမှဖြစ်စေ ညစ်နွမ်းသောရေသည် (သပိတ်၌အဖုံးမပါ၍)

သပိတ်၌ ကျ၏။ ၎င်းကို အကပ်ခံထိုက်၏။ သစ်ပင်ရင်းစသည်တို့၌ ဘုဉ်ပေးစဉ် ကျရာ၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်တည်း။ အကယ်၍ ၇.ရက်လုံးမိုးရွာသော် စင်ကြယ်သောရေသည်ဖြစ်၏ (၇.ရက်မိုးရွာထားသောကြောင့် သစ်ပင်မှကျသောရေသည် အမှန်မပါသန့်ရှင်း၏)။ လွင်ပြင်မှသော်လည်း ကျ၏။ အပ်၏။ သာမဏေအား ဆွမ်းကို ပေးစဉ် သူ၏သပိတ်၌ရှိသောအရာကို မထိဘဲသာ ပေးထိုက်၏။ သာမဏေ၏ သပိတ်ကိုသော်လည်း အကပ်ခံထိုက်၏။ အကပ်မခံဘဲ (သာမဏေ၏)ဆွမ်းကိုထိ၍ တစ်ဖန် မိမိသပိတ်၌ ဆွမ်းကို ယူသော် ဥဂ္ဂဟိတကဖြစ်၏ (မကပ်ဘဲကိုင်ရာရောက်)။

အကယ်၍ ပေးလိုသည်ဖြစ်၍ "သာမဏေ သပိတ်ကို ယူခဲ့လော့၊ ထမင်းကိုယူလော့"ဟု ဆို၏။ သာမဏေကလည်း "တပည့်တော် တော်ပြီ"ဟု ပယ်၏။ တစ်ဖန် "သင့်ကိုသာလျှင် ဤဆွမ်းကို ငါစွန့်အပ်ပြီ"ဟု ဆိုသော်လည်း "ဤဆွမ်းဖြင့် တပည့်တော်အား အကျိုးမရှိ"ဟု ဆို၏။ အကြိမ်တစ်ရာ စွန့်ပါသော်လည်း မိမိလက်၌ရောက်နေသောဆွမ်းသည် အကပ်ခံပြီးသားသာ ဖြစ်၏။

အကယ်၍ သပိတ်ခြေ၌ ထားသည်ကို မဇ္ဇိက "ယူလော့"ဟု ဆို၏။ တစ်ဖန်ပြန်ကပ်ထိုက်၏။ ငွေကြေးငါးရိလျက် သပိတ်ခြေ၌ သပိတ်ကိုထား၍ "ဤသပိတ်မှ မုန့်ကို၎င်း ဆွမ်းကို၎င်း ယူလော့"ဟု သာမဏေအားဆို၏။ သာမဏေသည် လက်ဆေးပြီး အကယ်၍ အကြိမ်တစ်ရာယူပြီး မိမိသပိတ်၌ရှိသောဆွမ်းကို မထိဘဲသာ မိမိသပိတ်၌ထည့်အံ့ တစ်ဖန် အကပ်ခံဖွယ်မလို။ အကယ်၍ မိမိသပိတ်၌ရှိသည်ကို ထိ၍ ထိုမှ ယူ၏။ သာမဏေ၏ဥစ္စာနှင့်ရောသည် ဖြစ်၏။ တစ်ဖန်အကပ်ခံထိုက်၏။ အချို့က "ယူစဉ် အကယ်၍ ပြတ်၍ (တစ်ချို့တစ်ဝက် ပြန်)ကျအံ့ တစ်ဖန်အကပ်ခံထိုက်၏"ဟု ဆိုကြ၏။ ထိုအဆိုကို "တစ်ခုသောဆွမ်းခဲကို ယူလော့၊ မုန့်တစ်ခုကို ယူလော့၊ ဤတင်လဲခဲကို ဤအပိုင်းထိ ယူလော့"ဟု ဤသို့ ပိုင်းဖြတ်၍ ဆိုရာ၌ သိထိုက်၏(ကျင့်သုံးထိုက်၏)။ ဤနေရာ၌ကား အပိုင်းအခြားမရှိ။ ထို့ကြောင့် အကြင်အာဟာရသည် သာမဏေ၏သပိတ်၌ ကျ၏။ ထိုအာဟာရသည်သာ အကပ်ခံခြင်းကို စွန့်၏။ လက်ထဲရှိသောအာဟာရကား သာမဏေက "တော်ပြီ"ဟုသော်လည်း မရှောင်ကြဉ်သေး၊ ရဟန်းကလည်း မတားမြစ်သေး ထိုမျှကာလအထိရဟန်း၏ဥစ္စာသာတည်း၊ ထို့ကြောင့် အကပ်မပျက်။

(ရဟန်းဖြစ်သော)မိမိ၏နှင့် ရဟန်းတို့၏ ယာဂုချက်သောအိုး၌ အချို့ရဟန်းသာမဏေအတွက် ထမင်းကို အကယ်၍ထည့်အံ့၊ "သာမဏေ အိုး၏အထက်၌ လက်ကို ပြုလော့"ဟု ဆို၍ သာမဏေ၏လက်၌ ထည့်ထိုက်၏။ ထိုလက်မှ အိုး၌ကျသော် ဒုတိယနေ့၌ အိုးသည် မအပ်သည်အဖြစ်ကို မပြု။ (အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်) စွန့်ထားခြင်းကြောင့်တည်း။ အကယ်၍ ဤသို့မပြုဘဲ ထည့်အံ့ သပိတ်ကဲ့သို့ အိုးကို ယာဂုမရှိအောင် ပြု၍ သုံးစွဲရာ၏။ ဒကာတို့သည် ယာဂုအိုးကို ထား၍ သွားကုန်၏။ ၎င်းကို သာမဏေငယ်သည် ကပ်ပေးခြင်းငှာ မတက်နိုင်အံ့၊ ရဟန်းသည် သပိတ်ကို ညွှတ်ပေး၏။ သာမဏေသည် အိုး၏လည်ပင်ကို သပိတ်၏

၁၁၅။ နှုတ်ခမ်းရစ်၌ထား၍ စောင်းငဲ့၏။ သပိတ်၌ရောက်သော ယာဂုသည် အကပ်ခံပြီးသာဖြစ်၏။ သို့မဟုတ် ရဟန်းက မြေ၌ လက်ကိုထား၏။ သာမဏေသည် လှိမ့်၍ ထိုင်တင်း၏။ အပ်၏။ မုန့်တောင်းဆွမ်းတောင်း ကြံထုပ်စသည်တို့၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်။

အကယ်၍ အကပ်မြောက်လောက်သောဝန်ကို သာမဏေနှစ်ပါးသုံးပါက ကပ်ကုန်၏။ အားရှိသောလူတစ်ယောက်က မြောက်၍ ရဟန်းနှစ်ပါးသုံးပါးတို့က ခံယူကုန်၏။ အပ်၏။ ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်တို့၏ ခြေ၌ ဆီအိုး တင်လဲအိုး ဆီဦးအိုးတို့ကို ချိတ်ကုန်၏။ ရဟန်းသည် ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်၌ ထိုင်ခြင်းငှာ အပ်၏။ ဥဂ္ဂဟိတကဖြစ်။

ဆင်စွယ်၌ဖြစ်စေ ချွန်း၌ဖြစ်စေ ဆီးအိုးနှစ်အိုးတို့ကို ချိတ်ထားကုန်၏။ အထက်အိုးကိုအကပ်ခံထားပြီး အောက်အိုးကား အကပ်မခံရသေး၊ အထက်အိုးကို ကိုင်ခြင်းငှာ အပ်၏။ အောက်အိုးသည်အကပ်ခံပြီးဖြစ်၍ အထက်အိုးသည် အကပ်မခံရသေးအံ့၊ အထက်အိုးကိုကိုင်၍ ကျန်အိုးကိုယူခြင်းကြောင့် အထက်အိုးသည် ဥဂ္ဂဟိတကဖြစ်၏။ ညောင်စောင်းအောက်၌မကပ်ရသေးသော ဆီးအိုးသည် ရှိ၏။ ၎င်းကို တံမြတ်စည်းလှည်းသော တံမြတ်စည်းဖြင့် ထိခိုက်၏။ ဥဂ္ဂဟိတက မဖြစ်။ အကပ်ခံထားသည်ကို ယူအံ့ဟု အကပ်ခံမထားသည်ကိုယူ၍ သိ၍ တစ်ဖန်ထား၏။ ဥဂ္ဂဟိတကမဖြစ်။ အပြင်ထုတ်၍ သိ၏။ အပြင်၌မထားဘဲ ဆောင်၍ ထို(မူရင်းနေရာ)၌ပင် ထားထိုက်၏။ အပြစ်မရှိ။ အကယ်၍ ရှေးကဖွင့်ထား၏။ မပိတ်ထိုက်။ ရှေး၌တည်ရှိသည့်အတိုင်းသာ ထားထိုက်၏။ အကယ်၍ အပြင်၌ထားအံ့ တစ်ဖန်မထိထိုက်။

ပြဿာဒိအောက်သို့ (ဆီအိုးကိုယူ၍) ဆင်းသော် လှေကားအလယ်၌ (မကပ်ရသေးဟု) သိ၏။ (လှေကားအလယ်သည် ဆီအိုးထားရာ) နေရာမဟုတ်သောကြောင့် အထက်သို့၎င်း အောက်သို့၎င်း ဆောင်၍ ထားထိုက်၏။ အကပ်ခံထားသောဆီစသည်၌ မှီထ၏။ ချင်းစသည်၌ တစ်ခဲနက်သောအမှုန့်သည် (ထအံ့) ၎င်းမှီတို့သည် ထို(ဆီစသည်)မှဖြစ်သော အရာတို့ပင်တည်း။ တစ်ဖန်အကပ်ခံဖို့မလို။

ထန်းပင် အုန်းပင်တို့သို့ တက်သောသူသည်(လူသာမဏေသည်) ကြိုးဖြင့် အသီးခိုင်ကို ချ၍ အထက်၌ တည်လျက်ပင် ယူကြဟု ဆို၏။ မယူထိုက်။ အကယ်၍ မြေ၌ တည်ရှိသူက ကြိုးကွင်းကို ယူ၍ မြောက်၍ ပေး၏။ အပ်၏။ အသီးနှင့်တကွ

သစ်ခက်ကြီးကို ကပွဲစေ၍ အကပ်ခံ၏။ အသီးတို့သည် အကပ်ခံပြီးသာ ဖြစ်ကုန်၏။ ချမ်းသာသလို ဘုဉ်းပေးနိုင်၏။

စည်းအတွင်း၌ ရပ်တည်၍ စည်းကို ဖြတ်၍ ကြံကိုဖြစ်စေ တည်သီးကိုဖြစ်စေ ပေးကုန်၏။ နှစ်တောင်ထွာဝေးသော် အပ်၏။ (စည်းရိုးအပြင်ရှိလူသာမဏေနှင့် အတွင်းရှိအကပ်ခံသောရဟန်းသည် မြင့်မားသောစည်းရိုးခြားနေရာ မြောက်ပစ်၍ လူသာမဏေကကပ်လိုက်သည်တွင်) စည်းရိုးဒုတ်တို့၌ မပုတ်ခတ်ဘဲ ထွက်လာသည်ကို ယူထိုက်၏။ (စည်းရိုး၌တင်နေသဖြင့်) ပုတ်ခတ်၍ ထွက်လာကုန်သည်ကို (ရဟန်းကယူရာ) အဋ္ဌကထာတို့၌ အပြစ်ကို မပြ။ ငါတို့ကား

၁၁၆။ အကြင်နေရာကို ပုတ်ခတ်၏။ ထိုနေရာမှ အလိုလိုကျလာသည်သာ ဖြစ်၏ဟု ကြံကုန်၏။ (အလိုလိုကျလာသောကြောင့် ကပ်သူမရှိရကား အကပ်မခံကောင်း(ရဟန်းကမယူကောင်း)ဟုဆိုလို၏။) ထို၌လည်း မရပ်ဘဲ သွားသော သင့်၏။ ကင်းခွန်မှလိမ့်၍ အပြင်ဘက်ကျသော ဘဏ္ဍာကဲ့သို့တည်း။ စည်း စောင်ရန်း တံတိုင်းတို့ကို ကျော်၍ ပေးကုန်၏။ အကယ်၍ ထူသောတံတိုင်းဖြစ်အံ့ အတွင်း၌ရှိသောရဟန်းနှင့် အပြင်၌ရှိလူသည် နှစ်တောင်ထွာကွာအံ့ အထက်အတောင်တစ်ရာသို့ သွား၍ (မြောက်၍) သွားပြီး ရောက်သည်ကို ခံယူခြင်းငှာ အပ်၏။

ရဟန်းသည် မကျန်းမာသောသာမဏေကို ပခုံးဖြင့်ဆောင်၏။ သူသည် သစ်သီးကြီးငယ်ကို မြင်၍ ယူ၍ ပခုံး၌ ထိုင်လျက်ပင် (ရဟန်းအား) ပေး၏။ အပ်၏။ သာမဏေသည် (မကျန်းမာသော)ရဟန်းကို ဆောင်သော် ပခုံး၌ထိုင်နေသောရဟန်းအား ပေး၏။ အပ်သည်သာ။

ရဟန်းသည် အသီးရှိသောအခက်ကို အရိပ်အတွက် ယူ၍ သွား၏။ အသီးတို့၌ ခဲခြင်းငှာ စိတ်သည်ဖြစ်သော် အကပ်ခံ၍ ခဲခြင်းငှာ အပ်၏။ ယင်ခြောက်ရန် (သစ်ခက်ကို) ကပွဲစေ၍ အကပ်ခံ၏။ ခဲစားလိုအံ့ မူလအကပ်ခံထားခြင်းသည်ပင် အပ်၏။ ခဲစားသူအား အပြစ်မရှိ။

ရဟန်းသည် အကပ်ခံခြင်းငှာ ထိုက်သောဘဏ္ဍာကို လူတို့၏ယာဉ်၌ ထား၍ ခရီးသွား၏။ ယာသည် ညွန့်၌ ကပ်ငြိ၏။ ရဟန်းငယ်သည် ဘီးကိုယူ၍ မြှောက်၏။ အပ်၏။ ဥဂ္ဂဟိတကမည်သည် မဖြစ်။ လှေ၌ထား၍ လှေကိုထိုးဝါးဖြင့်သော်လည်း ရွေ့စေ၏။ လက်ဖြင့်သော်လည်း ဆွဲ၏။ အပ်၏။ ဖောင်၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်။ အိုးစရည်၌ဖြစ်စေ ထမင်းအိုး၌ဖြစ်စေ (အာဟာရကို) ထား၍လည်း ထိုအရာကို သာမဏေကို ယူစေ၍ သာမဏေကို လက်မောင်း၌ ကိုင်၍ ကူးခြင်းငှာ အပ်၏။ ထိုအိုးစရည် ထမင်းအိုးသည်လည်း မရှိသော် သာမဏေကို ယူစေ၍ သာမဏေ၏လက်မောင်းကိုကိုင်၍ ကူးခြင်းငှာ အပ်၏။

အကာတို့သည် ခရီးသွားကုန်သောရဟန်းတို့အား လမ်းရှိကွာဆန်ကို လှူကုန်၏။ သာမဏေတို့သည် ရဟန်းတို့၏ဆန်တို့ကို ယူ၍ မိမိဆန်ကို ယူခြင်းငှာမတက်နိုင်ကုန်အံ့။ ရဟန်းတို့သည် သာမဏေတို့၏ဆန်တို့ကို ယူကုန်၏။ သာမဏေတို့သည် မိမိတို့ယူသောဆန်တို့ကုန်သော် ရဟန်းတို့ယူလာသောဆန်တို့ဖြင့် ယာဂုကိုချက်၍ အားလုံးသော ရဟန်းသာမဏေတို့၏ သပိတ်တို့ကို အစဉ်အတိုင်းထား၍ ယာဂုကို လောင်းထည့်ကုန်၏။ ပညာရှိသောသာမဏေသည် မိမိ သပိတ်ကို ယူ၍ မထေရ်အား ပေး၏။ မထေရ်သည် သပိတ်ကို မိမိအောက်ငယ်သောမထေရ်ကို ပေး၏။ ဤသို့လျှင် အားလုံးလည်စေ၏။ အားလုံးသည် သာမဏေ၏ ဥစ္စာကို ဘုဉ်းပေးခြင်း ဖြစ်၏။ အပ်၏။

အကယ်၍လည်း သာမဏေသည် ပညာမရှိအံ့ မိမိသပိတ်၌ ယာဂုကို ကိုယ်တိုင်သာ သောက်ခြင်းငှာ အားထုတ်၏။ (မထေရ်) ငါ့ရှင်သာမဏေ သင့်ယာဂုကို ငါ့အားပေးလော့ဟု ဤသို့ မထေရ်တို့သည် အစဉ်အတိုင်း တောင်း၍လည်း သောက်ခြင်းငှာ အပ်၏။ အားလုံးသည် သာမဏေ၏

၁၁၇။ ဥစ္စာကိုသာ ဘုဉ်းပေးခြင်းဖြစ်၏။ ဥဂ္ဂဟိတအကြောင်းကြောင့်၎င်း သိုမှီးခြင်းအကြောင်းကြောင့်၎င်း အပြစ်မဖြစ်ကုန်။ ဤ၌ မိဘတို့၏ဆီစသည်တို့ကို၎င်း အရိပ်အတွက် သစ်ခက်အစရှိသည်တို့ကို၎င်း ယူသွားယူသွားကုန်သောရဟန်းတို့နှင့် ဤသာမဏေတို့နှင့်အတူဆန်သယ်သောရဟန်းတို့သည် အထူးမရှိ၊ ထို့ကြောင့် (အပ်ခြင်း၏) အကြောင်းကို စူးစမ်းထိုက်၏။

သာမဏေသည် ဆွမ်းကို ချက်လိုသည်ဖြစ်၍ ဆန်တို့ကို ဆေး၍ အကြွင်းမရှိလှုပ်စေခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်၊ ရဟန်းသည် ဆန်တို့ကို၎င်း ခွက်ကို၎င်း အကပ်ခံ၍ ဆန်တို့ကို ဆေး၍ အကြွင်းမရှိလှုပ်၍ ခွက်ကို (မီးမရှိသေးသော) ခုံလောက်၌ တင်ထိုက်၏။ မီးကို မပြုထိုက်၊ ကျက်သောအခါ ဖွင့်၍ ကျက်သည်အဖြစ်ကို သိထိုက်၏။ အကယ်၍ မကျက်သေးအံ့ ကျက်စေခြင်းငှာ မပိတ်ကောင်း။ မြူ ပြာတို့မကျရန် (ပိတ်ခြင်းငှာ) အပ်၏။ ကျက်သောအခါ ချခြင်းငှာ၎င်း ဘုဉ်းပေးခြင်းငှာ၎င်း အပ်၏။ တစ်ဖန်အကပ်ခံဖို့မလို။

သာမဏေသည် ချက်နိုင်သော်လည်း အချိန်သည်မရှိအံ့၊ တစ်နေရာသို့ သွားလို၏။ ဆန် ရေရှိသောခွက်(ထမင်းအိုး)ကို အကပ်ခံ၍ ခုံလောက်၌တင်၍ မီးကို တောက်စေ၍ သွားလော့ဟု ဆိုထိုက်၏။ ထို့နောင် ရှေးနည်းအတိုင်း အားလုံးပြုခြင်းငှာ အပ်၏။

ရဟန်းသည် ယာဂုအတွက် သက်သက်သောအိုးကို တင်၍ ရေကို ပူစေ၏။ အပ်၏။ ရေပူသော် သာမဏေသည်

ဆန်တို့ကို ထည့်၏ထိုအခါမှစ၍ ရဟန်းသည် မီးကို မပြုထိုက်။ ကျက်သောယာဂကို အကပ်ခံ၍ သောက်ခြင်းငှာ အပ်၏။

သာမဏေသည် ယာဂကို ချက်၏။ လက်ဆော့သောရဟန်းသည် ကစားလျက် အိုးကိုသုံးသပ်၏။ အဖုံးကိုသုံးသပ်၏။ တက်လာသော (ဆန်)အမြှုပ်ကို ဖြတ်၍ ဆောင်၏(ခပ်ပစ်၏)။ ထိုသူအားသာ မသောက်ကောင်း၊

'ဒုရုပစိဏ္ဏ'မကောင်းသဖြင့်ပြုကျင့်ခြင်း မည်သည် ဖြစ်၏။ အကယ်၍ ယောက်မကိုသော်၎င်း မှုတ်ကိုသော်၎င်းယူ၍ မမြှောက်ဘဲ မွေ၏။ အားလုံးအား မအပ်၊ ကိုယ်တိုင်ချက်ခြင်းလည်းဖြစ်၏။ ဒုရုပစိဏ္ဏလည်းဖြစ်၏။ အကယ်၍မြှောက်အံ့ ဥဂ္ဂဟိတကလည်း ဖြစ်၏။

ရဟန်းသည် ဆွမ်းခံပြီး သပိတ်ခြေ၌ သပိတ်ကို ထား၏(နေက်ထပ်အကပ်ခံဖို့ရန် အကပ်ဖျက်သောအားဖြင့် ချထား၏(အချို့သောကျောင်း၌ ရဟန်းသာမဏေတို့ဆွမ်းခံ၍ ရသောဆွမ်းအားလုံးကို အိုးတစ်လုံး၌ ပေါင်းပြီး ထည့်ထားကုန်၏။ ထိုတွင် နောက်မှ အကပ်ခံပြီးဘုဉ်းပေးမည်ဟုနလုံးသွင်းလျှင် အကပ်ပျက်တော့၏)။ ထိုတွင် အခြားသော လျပ်ပေါ်သောရဟန်းသည် ကစားလျက် သပိတ်ကို သုံးသပ်၏။ သပိတ်ဖုံးကို သုံးသပ်၏။ ထိုရဟန်းအားသာ ထိုမှရသောဆွမ်းသည် မအပ်။ အကယ်၍ သပိတ်ကို မြှောက်၍ (ပြန်)ထား၏။ ရဟန်းအားလုံးပင် မအပ်။ ထို၌ဖြစ်သောအသီးတို့ကို အခတ်၌သော်၎င်း နွယ်၌သော်၎င်းကိုင်၍ လှူစေ၏။ ထိုရဟန်းအားသာ ထိုမှရသော အသီးသည် မအပ်၊ ဒုရုပစိဏ္ဏဒုက္ကဋ်လည်းသင့်၏။ အသီးရှိသောသစ်ပင်ကို မှီခြင်းငှာ၎င်း ထို၌ ဆူးတို့ကို ဖွဲ့ခြင်းငှာ၎င်း အပ်၏။ ဒုရုပစိဏ္ဏမဖြစ်ဟု မဟာပစ္စရိ၌ ဆိုထား၏။

၁၁၈။။ တော၌ ကျသော သစ်သီးစသည်ကို မြင်၍ သာမဏေအား ပေးမည်ဟု (နလုံးသွင်း၍) ဆောင်၍ ပေးခြင်းငှာ အပ်၏။ ခြင်္သေ့စားကြွင်းစသည်ကိုမြင်၍လည်း သာမဏေအားပေးမည်ဟု အကပ်ခံ၍သော်၎င်း အကပ်မခံဘဲသော်၎င်း ယူပေးခြင်းငှာ အပ်၏။ အကယ်၍ အတွေးကို ရှင်းခြင်းငှာ တက်နိုင်အံ့၊ ထိုသာမဏေမှရသည်ကို စားခြင်းငှာပင် အပ်၏။ အသားစိမ်းကို ခံယူခြင်းအကြောင်းကြောင့်၎င်း မကပ်ဘဲကိုင်ခြင်းကြောင့်၎င်း အပြစ်မရှိ။

မိဘတို့အတွက် ဆီစသည်တို့ကိုယူ၍ သွားသောသူသည် လမ်းခရီး၌ အနာရောဂါသည် ဖြစ်၏။ ထိုမှ အကြင်အရာကိုအလိုရှိ၏။ ထိုအရာကို အကပ်ခံ၍ ဘုဉ်းပေးခြင်းငှာ အပ်၏။ အကယ်၍ အစကတည်းက ကပ်ထားအံ့ တစ်ဖန် ကပ်ခြင်းကိစ္စမရှိ။ မိဘတို့အား ဆန်ကိုယူ၍ ပေး၏။ သူတို့သည် ထိုမှပင် ယာဂစသည်တို့ကို ပြည့်စုံစေ၍ ထိုရဟန်းအား လှူ၏။ အပ်၏။ သိုမှီးခြင်းအကြောင်းကြောင့်၎င်း မကပ်ဘဲကိုင်ခြင်းကြောင့်၎င်း အပြစ်မရှိ။

ရဟန်းသည် (ပြာမကျအောင်) ပိတ်၍ ရေကို (ခုံလောက်၌) ပူစေ၏။ ကုန်သည့်တိုင်အောင် ဘုဉ်းပေးခြင်းငှာ အပ်၏။ အကယ်၍ ဤ၌ ပြာတို့သည် ကျအံ့ အကပ်ခံထိုက်၏။ ရှည်သောညှပ်ဖြင့် ခွက်ကို ယူ၍ ဆီကိုချက်သောသူအား ပြာသည် ကျ၏။ လက်ဖြင့် မလွှတ်ဘဲသာ ချက်၍ ချ၍ အကပ်ခံထိုက်၏။ အကယ်၍ မီးကျိုး(မီးသွေး)တို့ကိုသော်၎င်း သစ်တို့ကို၎င်း အကပ်ခံထားအံ့ မူလကပ်ခြင်းသည်ပင် အပ်၏(ထပ်မံကပ်ဖွယ်မလို)။

ရဟန်းသည် ကြံကို ခဲ၏။ သာမဏေက တပည့်တော်အားလည်းပေးကြပါဟု ဆို၏။ ဤမှ ဖြတ်၍ ယူလော့ဟု ဆို၍ ယူ၏။ အကြွင်းအကျန်တို့သည် တစ်ဖန်ကပ်ခြင်းကိစ္စမရှိ။ တင်လဲခဲကို ခဲသောရဟန်းအားလည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်တည်း။ ဆိုအပ်ပြီးသောနေရာမှ ဖြတ်၍ ယူပြီးသည်မှကြွင်းသောအရာသည် အကပ်ခံခြင်းကို မစွန့်သည်သာဖြစ်၏။

ရဟန်းသည် တင်လဲခဲကို ခွဲသော် အကပ်ခံ၍ အစုတို့ကို ပြု၏။ ရဟန်းတို့သည်၎င်း သာမဏေတို့သည်၎င်း လာ၍ တစ်ခါတည်းကိုင်ခြင်းဖြင့် တစ်စုစီကို ယူကုန်၏။ ယူသည်မှ ကြွင်းသောအရာတို့သည် အကပ်ခံပြီးသာတည်း။ အကယ်၍ လျပ်ပေါ်သောသာမဏေသည် ယူ၍ ယူ၍ တစ်ဖန်ထား၏။ သူယူသည်မှကြွင်းသောအရာတို့သည် အကပ်ပျက်၏(တစ်ချို့သောအရာများသည် ကြံဆ၍ ဆိုခြင်းသာဖြစ်၏။ တကယ်တမ်းမှာမူ သာမဏေရှိလျှင် ထပ်အကပ်ခိုင်းပါက အလွယ်ပင်ပြီးပါ၏။ ဤနေရာ၌ ရဟန်းတို့အားအရင်ယူစေပြီး ကျန်သောအပုံများကို သာမဏေတစ်ပါးချင်းစီအယူခိုင်းလိုက်ပါက ကိစ္စပြီးတော့၏။ သို့မဟုတ်အချို့ရဟန်းများမရှိသေးပါက ရဟန်းတို့အပုံများနှင့် သာမဏေတို့အပုံများကို ခွဲ၍ ဝေလျှင်လည်း အလွယ်တကူ ပြီးကောင်း၏)။

ရဟန်းသည် အခိုးလိပ်ကိုအကပ်ခံ၍ အခိုးကို သောက်၏(ရှူ၏။ မကျန်မာသူများ ကျန်းမာရန် ဆေးပစ္စည်းတို့ကို ထည့်၍ အခိုးကို ရှူခြင်းတည်း။ ယခုခေတ်ပေါ်ဆေးလိပ်မဟုတ်ပါ)။ ခံတွင်း၌၎င်း လည်ချောင်း၌၎င်း ဆေးဒန်းမြင်းသီလာဖြင့်လိမ်းကျန်သကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ (ဤသို့ဖြစ်ပါသော်လည်း) ယာဝကာလိကကို ဘုဉ်းပေးခြင်းငှာ အပ်၏။ ယာဝကာလိကနှင့် ယာဝဇီဝိက(ဆေးညှိတို့)ရောရာ၌ အပြစ်မရှိ။

၁၁၉။။ သပိတ် ဆိုးရည်တို့ကို ဖုတ်သော ကျိုသောသူအား လည်ချောင်း နှာခေါင်းပေါက်တို့ဖြင့် မီးခိုးသည် ဝင်၏။ အနာရောဂါအကြောင်းကြောင့် ပန်းကိုသော်၎င်း သစ်သီးကိုသော်၎င်း နမ်းရှူ၏။ အာပတ်အင်္ဂါမလောက်သောကြောင့် အပ်၏။ (ကြို့ထိုးခြင်းကြောင့်)အန်ထွက်လာသောအစာသည် အာစောက်ကိုထိ၍ အတွင်း၌ပင် ဝင်၏။ အရာမဟုတ်သောကြောင့်

အပ်၏။ ခံတွင်းသို့ ဝင်ပြီးသောပြီးသည်ကို (ကြိုထိုးဖက်ကို) မျိုခြင်းကြောင့် နေလွဲသောအခါ၌ အာပတ်သင့်၏။ သွားအကြား၌ ကပ်ငြိသောအာမိသ၏အရည်သည် (နေလွဲသောအခါ) ဝင်၏။ အာပတ်ပင်။ အကယ်၍ သိမ်မွေ့သောအာမိသ ရှိအံ့၊ အရည်သည် (အရသာသည်) မထင်ရှား၊ အာပတ်အင်္ဂါမလောက်။

နေလွဲခါနီးကာလ၌ ရေမရှိရာတွင် ဆွမ်းကို ဘုဉ်ပေး၍ ကက်ဟုအသံပြု၍ (ဟက်၍) နှစ်ခုသုံးခုသော တံတွေးတို့ကို ကျစေ၍ ရေရှိရာသို့ သွား၍ ပါးလုပ်ကျင်းထိုက်၏။ အကပ်ခံထားသော ချင်းစသည်တို့၏အညွန့်တို့သည် ထွက်ကုန်၏။ တစ်ဖန်အကပ်ခံဖွယ်မလို။ ဆားမရှိသော် သမုဒ္ဒရာရေဖြင့် ဆားကိစ္စကို ပြုခြင်းငှာ အပ်၏။ အကပ်ခံထားသောဆားရေသည် ဆားဖြစ်လာ၏။ ဆားကသော်လည်း (ဆား)ရေဖြစ်လာ၏။ အရည်ကလည်း တင်လဲခဲဖြစ်လာ၏။ တင်လဲခဲကလည်း အရည်ဖြစ်လာ၏။ မူလအကပ်ခံခြင်းသည်ပင် အပ်၏။ ဆီးနှင်းတို့သည် ရေနင့်အလားတူသည်သာ။ ဆောင်းထားသောခပေါင်းရည်ရေကြည်စေ့ဖြင့် ရေကို ကြည်စေကုန်၏။ ၎င်းသည် အာပတ်အင်္ဂါမလောက်၊ အာမိသနှင့်အတူ အပ်၏။ အာမိသနှင့်အလားတူသော သီးသီးစသည်တို့ဖြင့် ကြည်စေသောရေသည် နေမလွဲမီသာ အပ်၏။

ရေကန်စသည်တို့၌ ရေသည် ပြစ်နေ၏။ အပ်၏။ အကယ်၍ ခံတွင်းလက်တို့၌ ငြိကပ်အံ့ မအပ်၊ အကပ်ခံ၍ ဘုဉ်ပေးအပ်၏။ လယ်ထွန်ရာတို့၌ ပျစ်သောရေသည် ရှိ၏။ (သုံးလိုလျင်) အကပ်ခံထိုက်၏။ အကယ်၍ စီးဆင်းပြီး ချောက်စသည်တို့၌ ဝင်၍ မြစ်ကို ပြည့်စေ၏။ အပ်၏။ (မြစ်ထဲရောက်လျင်အပ်၏။ သို့မဟုတ် ပြန်ကြည်လျင်အပ်၏။) ရေတက်ပင်ရှိသောထူးအိုင်အစရှိသည်တို့သည် ရှိကုန်၏။ သစ်ပင်မှကျသောပန်းတို့ဖြင့် ဖုံးနေသောရေရှိ၏။ အကယ်၍ ပန်းအရသာ မထင်ရှားအံ့၊ အကပ်ခံဖွယ်မလို။ ရေနည်း၏။ အရသာထင်ရှားလာ၏။ အကပ်ခံထိုက်၏။ တောင် ချောက်အစရှိသည်တို့၌ အမဲရောင်သစ်ရွက်တို့ဖုံးနေသော ရေ၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်။

သောက်ရေအိုး၌ ဝတ်မှုန် အညှာ၏အစေးရှိသောပန်းတို့ကို ထည့်ကုန်အံ့ အကပ်ခံထိုက်၏။ ပန်းတို့ကို အကပ်ခံ၍သော်လည်း ထည့်ထိုက်၏။ သစ္စတ်ပန်း စကားဝါပန်း စပယ်ပန်းတို့ကိုထည့်ကုန်၏။ အနံ့မျှတည်၏။ ၎င်းသည် အာပတ်အင်္ဂါမလောက်၊ ဒုတိယနေ့၌လည်း အာမိသနှင့် အတူ အပ်၏။ ရဟန်းသည် အကပ်ခံ၍ထားအပ်သောပန်းဖြင့်ထုံအပ်သောသောက်ရေမှ သာမဏေသည် သောက်ရေကိုယူ၍ (သောက်ကာ) ကြွင်းသောသောက်ရေကို ထိုအိုး၌ပင် လောင်း၏။ အကပ်ခံထိုက်၏။ ပဒုမ္မာအိုင်စသည်တို့၌ ရေ၌ ဖြန့်၍ တည်သော ဝတ်မှုန်ကို

၁၂၀။ အိုးဖြင့် ဖယ်ရှား၍ ရေကို ယူခြင်းငှာအပ်၏။ ကပ္ပိ၍ အကပ်ခံပြီးထားသော ဒန်ပူသည် ရှိ၏။ အကယ်၍ ထိုမှ အရည်ကို သောက်လိုအံ့ မူလအကပ်ခံခြင်းသည်ပင် အပ်၏။ (ထပ်ကပ်ဖွယ်မလို)။ အကပ်မခံဘဲ ထားသည်ကို အကပ်ခံထိုက်၏။ မသိဘဲ အရည်ဝင်သော်လည်း အာပတ်ပင်၊ မှန်၏။ ဤသိက္ခာပုဒ်သည် (လွန်ကျူးလိုသော) စိတ်မပါဘဲသင့်၏။

မဟာဘုတ်တို့တွင် အဘယ်မဟာဘုတ်သည် အပ်သနည်း။ အဘယ်မဟာဘုတ်သည် မအပ်သနည်း။ နို့ရည်သည် အပ်၏။ အပ်သောနို့ရည်ဖြစ်စေ မအပ်သောနို့ရည်ဖြစ်စေ (မစားကောင်းသောအသား ၁၀.မျိုးတို့ရှိသည့် လူနို့ရည်စတို့သည်ဖြစ်စေ) သောက်သောရဟန်းအား အာပတ်မသင့်။ မျက်ရည် တံတွေး နှပ် ကျင်ငယ် ကျင်ကြီး ချွေး သွားချေး မျက်ချေး နားချေး ကိုယ်၌ပေါက်သောဆားဟု ဤအားလုံးသည် အပ်၏။ ဤတွင် နေရာမှ ရွေ့လျော့၍(လွတ်၍) သပိတ်၌ဖြစ်စေ လက်၌ဖြစ်စေ ကျ၏။ ၎င်းကို (စားသုံးလိုလျင်) အကပ်ခံထိုက်၏။ (ကိုယ်)အင်္ဂါကြီး၌ကပ်ငြိသောအရာသည် ကပ်ပြီးသည်သာတည်း။ ပူသောနို့ယနာကို ဘုဉ်ပေးသောရဟန်း၏ချွေးသည် လက်ချောင်းကို အစဉ်လိုက်၍ တစ်ဆက်တည်း ဖြစ်၍ နို့ယနာ၌ တည်ကုန်၏။ (စီး၏)။ ဆွမ်းခံရာ လက်မှဖြစ်စေ သပိတ်၏နှုတ်ခမ်းရစ်မှ ဖြစ်စေ သပိတ်ထဲသို့ (ချွေးသည်) သက်ဆင်း၏။ (စီး၏)။ ဤ၌ အကပ်ခံဖွယ်မလို။ မီးရှို့လောင်းထားသောမဟာဘုတ်တို့တွင် ဤမည်သောမဟာဘုတ်သည် မအပ်ဟု မည်သည် မရှိ၏။ ကောင်းကောင်းမလောင်လျင်ကား မအပ်။ ကောင်းစွာလောင်ထားသော လူရိုးကိုလည်း အမှုန်ပြု၍ လျက်ဖွယ်၌ ကပ်ဆောင်ခြင်းငှာ အပ်၏။ (လျက်ဆားစသည့်ဆေးအတွက် အပ်၏)။

လေးပါးကုန်သောမဟာဝိကဋ္ဌဆေးတို့ကို ကပ္ပိယမရှိသော် ကိုယ်တိုင်လည်းယူ၍ ဘုဉ်ပေးကောင်း၏။ ဤ၌ ဆုံးမဖို့ခက်သောကပ္ပိယ မစွမ်းနိုင်သောကပ္ပိယသည်လည်း (ကပ္ပိယ) မရှိဟူသောဘက်၌သာ တည်၏။ (ကပ္ပိယမရှိဟုဆိုနိုင်၏။ ထို့ကြောင့်ကိုယ်တိုင် အကပ်မခံဘဲဘုဉ်ပေးနိုင်၏)။ ပြာမရှိသော် ခြောက်သောသစ်ကို မီးရှို့၍ ပြာကိုယူထိုက်၏။ သစ်သားအခြောက်မရှိသော် စိုသောသစ်ကို သစ်ပင်မှ ဖြတ်၍လည်း ပြုခြင်းငှာ အပ်၏။ ဤလေးပါးသောမဟာဝိကဋ္ဌကား ကာလကို ရည်ညွှန်း၍ ခွင့်ပြုခြင်းတည်း။ မြွေကိုက်ရာခဏ၌သာ အပ်၏။ အကြွင်းကား ထင်ရှားပြီ။

ဇဠကလောမသိက္ခာပုဒ်နှင့်ဖြစ်ကြောင်းတူ၏။ ကိုယ်ကြောင့်၎င်း ကိုယ်စိတ်ကြောင့်၎င်း ဖြစ်၏။ ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏။ သညာဖြင့်မလွတ်၊ (လွန်ကျူးလို)စိတ်မပါဘဲသင့်၏။ ပညတ်တော်ကြောင့်သင့်၏။ ကာယကံဖြစ်၏။ စိတ်သုံးပါး ဝေဒနာသုံးပါးဖြင့် သင့်၏။

၁၀-ဒန္တပေါနသိက္ခာပုဒ်(အဋ္ဌကထာအဖွင့်)ပြီး၏။

=====

၉၀။ ၄၁-၂၇၀။ "အကြင်ရဟန်းသည် တက္ကတွန်းအားလည်းကောင်း၊ ပရိဝိုဏ်
ယောက်ျားအားလည်းကောင်း၊ ပရိဝိုဏ်မအားလည်းကောင်း၊ **မိမိလက်ဖြင့်** (ကိုယ်တိုင်)

ခဲဖွယ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဘောဇဉ်ကိုသော်လည်းကောင်း ပေးငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်း အား)
ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၁-အစေလကသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၂၇၁။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤညွှတ်စတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို
"ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။

တက္ကတွန်း မည်သည် အမှတ်မရှိသော ပရိပိုဇ်အဖြစ်သို့ ရောက်သော (အဝတ်မဆီး)
အချည်းနှီး သော သူတည်း။

ပရိပိုဇ် မည်သည် ရဟန်းသာမဏေကို ဖယ်ထား၍ အမှတ်မရှိ **ပရိပိုဇ်အဖြစ်သို့**
ရောက်သော ယောက်ျားတည်း။

ပရိပိုဇ်မ မည်သည် ရဟန်းမိန်းမ သိက္ခမာန် သာမဏေမကို ဖယ်ထား၍ အမှတ်မရှိ ပရိပိုဇ်မ
အဖြစ်သို့ ရောက်သော မိန်းမတည်း။

ခဲဖွယ် မည်သည် ဘောဇဉ်ငါးပါးနှင့် ရေ ၄ ဒန့်ပူကို ဖယ်ထား၍ အ<ကင်းသည် ခဲဖွယ်
မည်၏။

ဘောဇဉ် မည်သည် ထမင်း၊ မုယောမုန့်၊ မုန့်လုံး၊ ငါး၊ စမဲဟင်းလျာဟူသော ဘောဇဉ်ငါးပါး
တို့တည်း။

ပေးငြားအံ့ဟူသည် ကိုယ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကိုယ်နှင့်စပ်သော ဝတ္ထုဖြင့်လည်းကောင်း၊

စွန့်လွှတ် လိုက်သဖြင့်လည်းကောင်း **ပေးငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။**

၂၇၂။ တိတ္ထိ၌ တိတ္ထိဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ မိမိလက်ဖြင့် ခဲဖွယ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊

ဘောဇဉ်ကို သော်လည်းကောင်း ပေးအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

တိတ္ထိ၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ မိမိလက်ဖြင့် ခဲဖွယ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊

ဘောဇဉ်ကိုသော်လည်းကောင်း ပေးအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

တိတ္ထိ၌ တိတ္ထိမဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ မိမိလက်ဖြင့် ခဲဖွယ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊

ဘောဇဉ်ကို သော်လည်းကောင်း ပေးအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ရေ ၄ ဒန့်ပူကို ပေးအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

တိတ္ထိမဟုတ်သည့် တိတ္ထိဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

တိတ္ထိမဟုတ်သည့် ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

တိတ္ထိမဟုတ်သည့် တိတ္ထိမဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ အာပတ် မသင့်။

၂၇၃။ သူတစ်ပါးကို **ပေးစေ၏**၊ (ကိုယ်တိုင်) မပေးအံ့၊ **အနီး၌ ချထား၍ ပေးအံ့**၊ (ဝမ်းစာမှ)

အပ ကိုယ်၌ လိမ်းကျံစရာကို ပေးအံ့၊ အာပတ် မသင့်၊ ရူးသော ရဟန်း၊

အစလက်ဦးလွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။

ပဌမ အစေလကသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၁၂၁။

၅-အစေလကဝဂ် ၁-အစေလကသိက္ခာပုဒ်(အဋ္ဌကထာ)အဖွင့်

၂၆၉။ အစေလကဝဂ်၏ပထမသိက္ခာပုဒ်၌ **ကျောင်းအရံသို့**ဟူသည် ဆွမ်းလုပ်ကျွေးရာအရပ်သို့၊ **ပရိပိုဇ်အဖြစ်သို့**

ရောက်သော ယောက်ျားတည်းဟူသည် (ပရိပိုဇ်)ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်သောသူ၊ **ပေးငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ်**

သင့်၏ဟူသည် ပြည့်နေသောယာဇာသပိတ်ကို ပယောဂတစ်ချက်တည်းဖြင့် ပေး၏၊ ပါစိတ်တစ်ချက်၊ ဖြတ်၍ ဖြတ်၍ ပေး၏၊

ပယောဂတိုင်း ပယောဂတိုင်း ပါစိတ်၊ မုန့် ဆွမ်းစသည်တို့၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်။ **တိတ္ထိ၌ တိတ္ထိမဟုတ်ဟု**

အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ဟူသည် အမိအဖတို့သည် တိတ္ထိတို့၌ ရဟန်းပြု၏၊ ၎င်းတို့အား အမိအဖသညာဖြင့် ပေးသောသူအား

ပါစိတ်သာတည်း။ **ပေးစေ၏**ဟူသည် လူသာမဏေကို ပေးစေ၏(လူသာမဏေမှတစ်ဆင့် အပေးခိုင်း၏)။

၂၇၃။ **အနီး၌ ချထား၍ ပေးအံ့**ဟူသည် ထိုသို့သဘောရှိသောခွက်(သူတို့အားပေးခြင်းငှာ လျှောက်ပတ်သောခွက်)၌

ထား၍ ထိုခွက်ကို ထိုသူတို့၏အထံ၌ မြေ၌ချ၍ ပေး၏၊ (သို့) ထိုသူတို့၏ခွက်ကို ချစေ၍ ထိုခွက်၌ ပေး၏၊ သပိတ်ကို

သပိတ်ခြေ၌သော်၎င်း၊ မြေ၌သော်၎င်း ထား၍လည်း "ဤမှ ယူလော့"ဟု ဆိုခြင်းငှာ အပ်၏။ အကယ်၍ တိတ္ထိက "ဤဥစ္စာသည် တပည့်တော်၏ဥစ္စာမည်ပါ၏။ ဤခွက်၌ ထိုအာဟာရကို လောင်းထည့်ပါ"ဟု ဆို၏။ လောင်းထွဲထိုက်၏။ သူ၏ ဥစ္စာဖြစ်ခြင်းကြောင့် မိမိလက်ဖြင့် ပေးခြင်းမည်သည် မဖြစ်။ ဤ၌ အကြွင်းကား ထင်ရှားပြီ။

ဇဠကလောမသိက္ခာပုဒ်နှင့်ဖြစ်ကြောင်းတူ၏။ ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏။ သညာဖြင့်မလွတ်၊ (လွန်ကျူးလို့)စိတ်မရှိဘဲ သင့်၏။ ပညတ်တော်ကြောင့်သင့်၏။ ကာယကံဖြင့်သင့်၏။ စိတ်သုံးပါး ဝေဒနာသုံးပါးဖြင့်သင့်၏။

၁-အစေလကသိက္ခာပုဒ်(အဋ္ဌကထာ)အဖွင့်ပြီး၏။

=====

=

၅-အစေလကဝဂ် ၂-ဥယျောဇနသိက္ခာပုဒ်

၂၇၄။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ သာကီဝင်မင်းသားဖြစ်သော အသျှင်ဥပနန္ဒသည် အစ်ကို၏ အတူနေတပည့်ဖြစ်သော ရဟန်းအား "ငါ့သျှင် လာလော့၊ ရွာသို့ ဆွမ်းအလို့ငှါ ဝင်ကုန်အံ့"ဟု ဆို၍ ထိုရဟန်းအား အာမိသ (တစ်စုံတစ်ရာ) ကို မပေးဘဲ "ငါ့သျှင် သွားပေတော့၊ ငါ့အား သင်နှင့်အတူ စကားပြောရခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ နေထိုင်ရခြင်းသည်လည်းကောင်း မချမ်းသာ၊ တစ်ယောက်ထီးတည်း သော ငါ့အား စကားပြောရခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ နေထိုင်ရခြင်းသည်လည်းကောင်း ချမ်းသာ၏"ဟု (ဆို၍) လွှတ်လိုက်၏။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် မွန်းလွဲခါနီးကပ်လတ်သော် ဆွမ်းခံခြင်းငှါလည်း မတတ်နိုင်၊
ဆွမ်းစားရပ်၌လည်း ဆွမ်းစား မရှိ၊ ဆွမ်းပြတ်၏ 'ဆွမ်းမစားရတော့ချေ'။
ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် အရံသို့ သွား၍ ရဟန်းတို့အား ဤအကြောင်းကို ပြောကြား၏။
အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် သာကီဝင်မင်းသားဖြစ်သော အသျှင်ဥပနန္ဒသည် ရဟန်းကို 'ငါ့သျှင်လာလော့၊ ရွာသို့ ဆွမ်းအလို့ငှါ ဝင်ကုန်အံ့'ဟု ဆို၍ ထိုရဟန်းအား အာမိသကို မပေးဘဲ လွှတ်လိုက်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။

"ဥပနန္ဒ သင်သည် ရဟန်းကို 'ငါ့သျှင်လာလော့၊ ရွာသို့ ဆွမ်းအလို့ငှါ ဝင်ကုန်အံ့'ဟု ဆို၍ ထိုရဟန်းအား အာမိသကို မပေးဘဲ လွှတ်လိုက်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။

မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ)
အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား အဘယ့်ကြောင့် သင်သည် ရဟန်းကို "ငါ့သျှင် လာလော့၊ ရွာတွင်းသို့ ဆွမ်းအလို့ငှါ ဝင်ကုန် အံ့"ဟု ဆို၍ ထိုရဟန်းအား အာမိသကို မပေးဘဲ လွှတ်လိုက်ဘိသနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ် သော ယောက်ျား ဤ (သင်ပြုမိသော အမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်း ငှါလည်းကောင်း။ပ။
ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၉၁။ ၄၂-၂၇၅။ "အကြင်ရဟန်းသည် ရဟန်းအား 'ငါ့သျှင် လာလော့၊ ရွာသို့သော် လည်းကောင်း၊ နိဂုံးသို့သော်လည်းကောင်း ဆွမ်းအလို့ငှါ ဝင်ကုန်အံ့'ဟု (ဆို၍) ထိုရဟန်းအား အာမိသကို ပေးစေ၍သော်လည်းကောင်း၊ မပေးစေမူ၍သော် လည်းကောင်း၊ "ငါ့သျှင် သွားပေတော့၊ ငါ့အား သင်နှင့်အတူ စကားပြောရခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ နေထိုင်ရခြင်းသည်လည်းကောင်း မချမ်းသာ၊ တစ်ယောက်ထီး တည်းသော ငါ့အား စကားပြောရခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ နေထိုင် ရခြင်းသည် လည်းကောင်း ချမ်းသာ၏"ဟု ထိုအကြောင်းကိုသာလျှင် အကြောင်းပြ၍ အကြောင်း တစ်ပါးမရှိဘဲ လွှတ်လိုက်ငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၂-ဥယျောဇနသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၂၇၆။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို

"ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။

ရဟန်းကိုဟူသည် မိမိမှ တစ်ပါးသော ရဟန်းကို။

ငါ့သျှင် လာလော့၊ ရွာသို့သော်လည်းကောင်း၊ နိဂုံးသို့သော်လည်းကောင်းဟူသည် ရွာသည် လည်းကောင်း၊ နိဂုံးသည်လည်းကောင်း၊ မြို့သည်လည်းကောင်း ရွာလည်း မည်၏ နိဂုံးလည်း မည်၏။

ထိုရဟန်းအား အာမိသကိုပေးစေ၍ဟူသည် ယာဂုကိုသော်လည်းကောင်း၊

ခဲဖွယ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဘောဇဉ်ကိုသော်လည်းကောင်း ပေးစေ၍။

မပေးစေမူ၍ဟူသည် တစ်စုံတစ်ရာကိုမျှ မပေးစေမူ၍။

လွှတ်လိုက်ငြားအံ့ဟူသည် မာတုဂါမနှင့်အတူ ရယ်ရွှင်လို၍ မြူးထူးလို၍ ဆိတ်ကွယ်ရာ၌ နေလို၍ **မကျင့်အပ်သော အကျင့်ကို** ကျင့်လို၍ "ငါ့သျှင် သွားပေတော့၊ ငါ့အား သင်နှင့်အတူ စကားပြောရခြင်း သည်လည်းကောင်း၊ နေထိုင်ရခြင်းသည်လည်းကောင်း မချမ်းသာ၊

တစ်ယောက်ထီးတည်းသော ငါ့အား စကားပြောရခြင်းသည်လည်းကောင်း၊

နေထိုင်ရခြင်းသည်လည်းကောင်း ချမ်းသာ၏"ဟု ဆို၍ လွှတ်လိုက် ငြားအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ **မြင်လောက်သော ဥပစာကိုလည်းကောင်း၊ ကြားလောက်သော ဥပစာကို လည်းကောင်း**

စွန့်စဉ် ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ စွန့်ပြီးသော် ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ထိုအကြောင်းကိုသာလျှင် အကြောင်းပြု၍ အကြောင်းတစ်ပါးမရှိဘဲဟူသည် စေလွှတ်ခြင်းငှါ **အခြားသော အကြောင်း တစ်စုံတစ်ရာမရှိ။**

၂၇၇။ ရဟန်း၌ ရဟန်းဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ လွှတ်လိုက်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ရဟန်း၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ လွှတ်လိုက်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်း၌ ရဟန်းမဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ လွှတ်လိုက်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ **အမျက်ထွက်၍ ဆုံးမအံ့၊**

ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

ရဟန်းမဟုတ်သော သူကို လွှတ်လိုက်အံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ အမျက်ထွက်၍ ဆုံးမအံ့၊

ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်းမဟုတ်သော သူကို ရဟန်းဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ်

သင့်၏။ ရဟန်း မဟုတ်သော သူ၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်းမဟုတ်သော

သူကို ရဟန်းမဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

၂၇၈။ "ရဟန်းနှစ်ပါးတို့သည် တစ်ပေါင်းတည်းဖြစ်မူ မမျှတကုန်လတ္တံ့"ဟု လွှတ်လိုက်အံ့၊

အာပတ် မသင့်၊ "အဖိုးထိုက်တန်သော ဘဏ္ဍာကို တွေ့မြင်၍ လောဘတရား ဖြစ်လိမ့်မည်"ဟု

လွှတ်လိုက်အံ့၊ "မာတုဂါမကို တွေ့မြင်၍ (သာသနာတော်၌) မမွေ့လျော်ခြင်းဖြစ်လိမ့်မည်"ဟု

လွှတ်လိုက်အံ့၊ အာပတ် မသင့်၊ "နာဖျားလာသောရဟန်း ကျန်ရစ်သောရဟန်း

ကျောင်းစောင့်ရဟန်းအား ယာဂု ထမင်း ခဲဖွယ် ဘောဇဉ်ကို ပို့ဆောင်လော့"ဟု စေလွှတ်အံ့၊

မကျင့်အပ်သော အကျင့်ကို မကျင့်လိုဘဲ အကြောင်းရှိ၍ လွှတ်လိုက်အံ့၊ အာပတ် မသင့်၊

ရှူးသောရဟန်း အစလက်ဦး လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။

ဒုတိယ ဥပယျာဇနသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

--

၅-အစေလကဝဂ် ၂-ဥပယျာဇနသိက္ခာပုဒ်(အဋ္ဌကထာ)အဖွင့်

၂၇၄။ ဒုတိယသိက္ခာပုဒ်၌ 'ပဋိက္ကမနေပိ'**ဆွမ်းစားရပ်၌လည်း**ဟူသည် 'အာသနသာလာယမ္ပိ'**ဆွမ်းစားရပ်၌လည်း။**
ဆွမ်းစားဟူသည် ဆွမ်းကိစ္စ။ **မမှီ**ဟူသည် မရောက်ပြီ။

၂၇၆။ **မကျင့်အပ်သော အကျင့်ကို**ဟူသည် ဆိုအပ်သည်မှ ကြွင်းကျန်သော ကာယဒွါရ ဝစီဒွါရလွန်ကျူးမှုကို။
မြင်လောက်သော ဥပစာကိုလည်းကောင်း၊ ကြားလောက်သော ဥပစာကို လည်းကောင်း စွန့်စဉ်ဟူသည်၌ အကယ်၍ ရပ်လျက်သော်၎င်း ထိုင်လျက်သော်၎င်း လွှတ်လိုက်၏၊ အကြင်သူသည် လွှတ်အပ်၏(အလွတ်ခံရ၏)။ ထိုသူသည် မြင်လောက်သော ဥပစာ ကြားလောက်သော ဥပစာကို စွန့်၏။ ထိုစွန့်သွားသောရဟန်းအား အာပတ်မသင့်။ ထိုသူသည် စွန့်သော် လွှတ်လိုက်သောသူသည် အနက်အားဖြင့် စွန့်အပ်သည်သာဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် အကြင်သူသည် လွှတ်၏၊ ထိုလွှတ်သောသူအားသာ အာပတ်။ ထိုတွင်

၁၂၂။ အကယ်၍ ဥပစာအတွင်း၌ ခြေတစ်ဘက်သည် ရှိ၏၊ ဒုက္ကဋ်၊ အပိုင်းအခြားကိုလွန်သော်(ဥပစာကိုလွန်သော်) ပါစိတ်။ ဤ၌ မြင်လောက်သောဥပစာမည်သည် လွင်တည်းခေါင်၌ ၁၂.တောင်ပမာဏတည်း၊ ကြားလောက်သောဥပစာသည်လည်း ထိုအတူပင်။ အကယ်၍ နံရံ တံခါး တံတိုင်းစသည်တို့သည် ရှိကုန်အံ့၊ ၎င်းတို့ခြားသည်၏အဖြစ်သည် မြင်လောက်သောဥပစာကိုလွန်ခြင်းဖြစ်၏။ ထိုမြင်လောက်သောဥပစာအားဖြင့် အာပတ်ကိုသိထိုက်၏။ **အခြားသော အကြောင်း တစ်စုံတစ်ရာမရှိဟူသည်** ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားရှိသောမကျင့်သင့်သောအကျင့်ကို ကြဉ်ထား၍ အခြားတစ်စုံတစ်ခုသောအကြောင်းမရှိ။

၂၇၇။ **အမျက်ထွက်၍ ဆုံးမအံ့ဟူသည် အမျက်ထွက်၍ဟူသည်** ဒေါသထွက်၍၊ ထိုဒေါသ၏ အမိန့်အာဏာကို တင်အံ့၊ အမျက်ဒေါသ၏ အာဏာကို တင်အံ့၊ အမျက်ထွက်သောအားဖြင့် ရပ်ခြင်းထိုင်ခြင်းစသည်တို့၌ ဒေါသကို ပြ၍ "အချင်း ဤရဟန်း၏ ရပ်ခြင်း ထိုင်ခြင်း ရှေးရှုကြည့်ခြင်း စောင်းကြည့်ခြင်းသည် (ရှိ၏)၊ သစ်ငုတ်ကဲ့သို့ရပ်၏၊ ခွေးကဲ့သို့ ထိုင်၏၊ မျောက်ကဲ့သို့ ဟိုမှဒီမှ ကြည့်၏"ဟု ဤသို့ မနှစ်သက်ဖွယ်စကားကို ဆို၏ (အဘယ်သို့ကြံ၍ပြောသနည်း) "(ဤရဟန်းသည်) ဤစကားဖြင့်နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍ ထွက်သွားရာ၏" ။ အကြွင်းကား ထင်ရှားပြီ။

ဖြစ်ကြောင်းသုံးပါးရှိ၏။ ကိုယ်စိတ်ကြောင့်၎င်း နှုတ်စိတ်ကြောင့်၎င်း ကိုယ်နှုတ်စိတ်ကြောင့်၎င်း ဖြစ်၏။ ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏၊ သညာဖြင့်လွတ်၏၊ လွန်ကျူးလိုသောစိတ်ပါမှသင့်၏၊ လောက၌ အပြစ်ရှိ၏၊ ကာယကံ ဝစီကံဖြစ်၏၊ အကုသိုလ်စိတ် ဝေဒနာသုံးပါးဖြင့် သင့်၏။

နှစ်ခုမြောက် ဥပယျောဇနသိက္ခာပုဒ် (အဋ္ဌကထာ)အဖွင့် ပြီး၏။

=====

=

၅-အစေလကဝဂ် ၃-သဘောဇနသိက္ခာပုဒ်

၂၇၉။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ သာကီဝင်မင်းသားဖြစ်သော အသျှင်ဥပနန္ဒသည် မိတ်ဆွေ၏ အိမ်သို့ သွား၍ ထိုမိတ်ဆွေ၏ မယားနှင့်အတူ **အိပ်ခန်း၌** ထိုင်နေ၏။

ထိုအခါ ထိုယောက်ျားသည် သာကီဝင်မင်းသား အသျှင်ဥပနန္ဒထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ သာကီဝင်မင်းသား အသျှင် ဥပနန္ဒကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော ထိုယောက်ျားသည် "အသျှင်အား ဆွမ်းကို ပေးလှူလော့"ဟု မယားကို ပြောဆို၏။

ထိုအခါ ထိုမိန်းမသည် သာကီဝင်မင်းသား အသျှင်ဥပနန္ဒအား ဆွမ်းကို ပေးလှူ၏။ ထိုအခါ ထိုယောက်ျားသည် သာကီဝင်မင်းသား အသျှင်ဥပနန္ဒအား "အသျှင်ဘုရား ကြွတော်မူပါလော့၊

အသျှင်အား ဆွမ်းလှူပြီးပါပြီ"ဟု ဆို၏။ ထိုအခါ ထိုမိန်းမသည် 'ဤယောက်ျားကား

ထကြွ၏ဟု အမှတ်ပြု မိ၍ သာကီဝင်မင်းသား အသျှင်ဥပနန္ဒအား "အသျှင်ဘုရား

မကြွပါနှင့်ဦး၊ ထိုင်နေတော်မူပါဦး"ဟု ပြောဆို၏။

နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း ထိုယောက်ျားသည်။ပ။ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း ထိုယောက်ျားသည်

သာကီဝင် မင်းသား အသျှင်ဥပနန္ဒအား "အသျှင်ဘုရား ကြွတော်မူပါလော့၊ အသျှင်အား ဆွမ်းကို

ပေးလှူပြီးပါပြီ"ဟု ဆို၏။ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း ထိုမိန်းမသည် သာကီဝင်မင်းသား

အသျှင်ဥပနန္ဒအား "အသျှင်ဘုရား မကြွပါနှင့်ဦး၊ ထိုင်နေတော်မူပါဦး"ဟု ပြောဆို၏။

ထိုအခါ ထိုယောက်ျားသည် ထွက်သွား၍ ရဟန်းတို့ကို- "အသျှင်ဘုရားတို့

ဤအသျှင်ဥပနန္ဒသည် အကျွန်ုပ်၏ မယားနှင့်အတူ အိပ်ခန်း၌ နေပါ၏၊ ထိုရဟန်းသည်

အကျွန်ုပ်က နှင်ထုတ်အပ်ပါသော်လည်း သွားခြင်းငှါ အလိုမရှိ၊ အကျွန်ုပ်တို့သည်

များသောကိစ္စရှိပါကုန်၏၊ များသောပြုဖွယ်ရှိပါကုန်၏"ဟု စောင်း မြောင်းစေ၏ 'ကဲ့ရဲ့

ရှုတ်ချစေ၏'။

အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် သာကီဝင်မင်းသား

အသျှင်ဥပနန္ဒသည့်လင်မယားနှစ်ယောက်သာရှိသော အိမ်၌ ဝင်၍ ထိုင်နေဘိသနည်း"ဟု

ကဲ့ရဲ့ကုန်၏၊ ရှုတ်ချကုန်၏၊ အပြစ် ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။

"ဥပနန္ဒ သင်သည် လင်မယားနှစ်ယောက်သာရှိသော အိမ်၌ ဝင်၍ ထိုင်နေ၏ဟူသည်

မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။

မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ)

အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား သင်သည် အဘယ့်ကြောင့် လင်မယားနှစ်ယောက်သာရှိသော

အိမ်၌ ဝင်၍ ထိုင်နေဘိသနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား ဤ

(သင်ပြမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၉၂။ ၄၃-၂၈၀။ "အကြင်ရဟန်းသည် လင်မယားနှစ်ယောက်သာရှိသော အိမ်၌ ဝင်၍

ထိုင်နေခြင်းအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု

မိန့်တော်မူ၏)။

၃-သဘောဇနသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၂၈၁။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤညွှတ်စတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို

"ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။

လင်မယား နှစ်ယောက်သာရှိသောအိမ် မည်သည် မိန်းမသည်လည်းကောင်း၊

ယောက်ျားသည် လည်းကောင်း ရှိ၏။ မိန်းမသည်လည်းကောင်း၊ ယောက်ျားသည်လည်းကောင်း

နှစ်ယောက်လုံး (အပြင်သို့) မထွက်ကုန်၊ နှစ်ဦးသော သူတို့သည် တပ်မက်ခြင်း မကင်းကုန်။

ဝင်၍ဟူသည် အတွင်းသို့ ဝင်၍။

ထိုင်နေခြင်းအံ့ဟူသည် ကြီးသော အိမ်၌ တံခါးပေါင်၏ နှစ်တောင့်ထွာ 'ဟတ္ထပါသ်' ကို

စွန့်၍ နေ ငြားအံ့ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ငယ်သော အိမ်၌ ခေါင်လျောက်ကို လွန်၍

ထိုင်နေခြင်းအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

၂၈၂။ အိပ်ခန်း၌ အိပ်ခန်းဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ လင်မယား နှစ်ယောက်သာရှိသော

အိမ်၌ ဝင်၍ နေခြင်းအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

အိပ်ခန်း၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ လင်မယားနှစ်ယောက်သာ ရှိသော အိမ်၌ ဝင်၍ နေခြင်းအံ့၊

ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

အိပ်ခန်း၌ အိပ်ခန်းမဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ လင်မယားနှစ်ယောက်သာ ရှိသော

အိမ်၌ ဝင်၍ နေခြင်းအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

အိပ်ခန်းမဟုတ်သည်၌ အိပ်ခန်းဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

အိပ်ခန်းမဟုတ်သည်၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ အိပ်ခန်းမဟုတ်သည်၌

အိပ်ခန်းမဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ အာပတ်မသင့်။

၂၈၃။ ကြီးသော အိမ်၌ တံခါးပေါင်၏ နှစ်တောင့်ထွာ 'ဟတ္ထပါသ်' ကို မစွန့်မူ၍ နေအံ့၊

ငယ်သော အိမ်၌ ခေါင်လျောက်ကို မလွန်မူ၍ နေအံ့၊ အဖော်ရဟန်း ရှိအံ့၊

မိန်းမယောက်ျားနှစ်ယောက်လုံး အပြင်သို့ ထွက်ကုန်အံ့၊ နှစ်ယောက်လုံး ရာဂကင်းကုန်အံ့၊

အိပ်ခန်းမဟုတ်အံ့၊ အာပတ် မသင့်။ ရူးသော ရဟန်း၊ အစလက်ဦး လွန်ကျူးသော

ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ်မသင့်။

တတိယ သဘောဇနသိက္ခာပုဒ်ပြီး၏။

၅-အစေလကဝဂ် ၃-သဘောဇနသိက္ခာပုဒ်

၂၇၉။ တတိယသိက္ခာပုဒ်၌ အိပ်ခန်း၌ဟူသည် အိပ်သည့်အခန်း၌။ အသူဉ်အား ဆွမ်းလှူပြီးပါပြီဟူသည်

လာသောရဟန်းသည် ရထိုက်သောအရာကို သင်တို့ရပါပြီ၊ ကြွတော်မူကြပါဟု ဆိုလို၏။ ထကြွ၏ဟူသည် ရာဂထကြွသည်၊

မေထုန်ဖြင့်အလိုရှိ၏ဟု အနက်တည်း။ (ယောက်ျားမိန်းမ) နှစ်ယောက်တို့နှင့် တကွဖြစ်သောကြောင့်

'သဘောဇန'လင်မယားနှစ်ယောက်သာရှိသောဟုခေါ်၏။ တစ်နည်းသော်ကား လင်မယားနှစ်ယောက်သာရှိသောဟူသည်

သုံးဆောင်ခံစားဖွယ်နှင့်တကွဖြစ်သော။ မှန်၏ ရာဂထကြွသောယောက်ျားအတွက် မိန်းမသည် သုံးဆောင်ခံစားဖွယ်တည်း၊

မိန်းမအတွက်လည်း ယောက်ျားသည် သုံးဆောင်ခံစားဖွယ်တည်း။ ထို့ကြောင့်ပင် သိက္ခာပုဒ် အဖွင့်၌

"မိန်းမသည်လည်းကောင်း၊ယောက်ျားသည် လည်းကောင်း ရှိ၏"ဟု အစရှိသည်ကို ဆိုပြီ။ ကြီးသော အိမ်၌ဟူသည်

ကြီးသောအိပ်ခန်း၌။ တံခါးပေါင်၏ နှစ်တောင့်ထွာ 'ဟတ္ထပါသ်' ကို စွန့်၍ဟူသည် ထိုအိပ်ခန်း၌ အိပ်ခန်းတံခါးဘောင်သည် ရှိ၏။
ထို၏နှစ်တောင်ထွာကို စွန့်၍၊ အတွင်းအိပ်ယာ၏

၁၂၃။ အနီးနေရာ၌ ထိုင်၏ဟု အနက်တည်း။ ဤသို့သဘောရှိသောအိပ်ခန်းသည်
ကြီးသောလေးဘက်တန်းလျားရှိသောအိမ်တို့၌ ရှိ၏။ ခေါင်လျောက်ကို လွန်၍ဟူသည်စကားဖြင့် အလယ်ကိုလွန်းသည်ကို
ပြ၏။ ထို့ကြောင့် တစ်ခုခုသောအခြင်းအရာဖြင့် ငယ်သောအိပ်ခန်း၏အလယ်ကို လွန်သော်အာပတ်သင့်၏ဟု သိထိုက်၏။
အကြွင်းကား ဤ၌ ထင်ရှားပြီ။

ပထမပါရာဇိကသိက္ခပုဒ်ကဲ့သို့ ဖြစ်ကြောင်းရှိ၏၊ ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏၊ သညာဖြင့်လွတ်၏၊ စိတ်မပါဘဲသင့်၏၊
လောက၌အပြစ်ရှိ၏၊ ကာယကံဖြင့်သင့်၏၊ အကုသိုလ်စိတ် ဝေဒနာနှစ်ပါးဖြင့်သင့်၏။

သုံးခုမြောက် သဘောဇနသိက္ခာပုဒ်(အဋ္ဌကထာ)အဖွင့်ပြီး၏။

=====

=

၅-အစေလကဝဂ် ၄-ရဟောပဋိစ္စနန္ဒသိက္ခာပုဒ်

၂၈၄။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏
အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ သာကီဝင်မင်းသား
အသျှင်ဥပနန္ဒသည် မိတ်ဆွေ၏ အိမ်သို့ သွား၍ ထိုမိတ်ဆွေ၏ မယားနှင့်အတူ
ဆိတ်ကွယ်ဖုံးလွှမ်းသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏။

ထိုအခါ ထိုယောက်ျားသည် "အဘယ့်ကြောင့် အသျှင်ဥပနန္ဒသည် ငါ၏ မယားနှင့်အတူ
ဆိတ်ကွယ် ဖုံးလွှမ်းသော နေရာ၌ ထိုင်နေဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့၏၊ ရှုတ်ချ၏၊ အပြစ်ပြ
ပြောဆို၏။

ရဟန်းတို့သည် ကဲ့ရဲ့၊ ရှုတ်ချ အပြစ်ပြ ပြောဆိုသော ထိုယောက်ျား၏ စကားကို
ကြားကြသည် သာတည်း။ အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် သာကီဝင်မင်းသား
အသျှင်ဥပနန္ဒသည် မာတုဂါမနှင့် အတူ ဆိတ်ကွယ်ဖုံးလွှမ်းသော နေရာ၌ ထိုင်နေဘိသနည်း"ဟု
ကဲ့ရဲ့ကုန်၏၊ ရှုတ်ချကုန်၏၊ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။

"ဥပနန္ဒ သင်သည် မာတုဂါမနှင့်အတူ ဆိတ်ကွယ်ဖုံးလွှမ်းသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏ဟူသည်
မှန်သ လော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။

မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ)
အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား သင်သည် အဘယ့်ကြောင့် မာတုဂါမနှင့်အတူ
ဆိတ်ကွယ်ဖုံးလွှမ်းသော နေရာ၌ ထိုင်နေဘိသ နည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော
ယောက်ျား ဤ (သင်ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေး သော သူတို့အား
ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၉၃။ ၄၄-၂၈၅။ "အကြင်ရဟန်းသည် မာတုဂါမနှင့်အတူ ဆိတ်ကွယ်ဖုံးလွှမ်းသော နေရာ၌
ထိုင်နေခြင်းအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်
မူ၏)။

၄-ရဟောပဋိစ္စနန္ဒသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၂၈၆။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို
"ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။

မာတုဂါမ မည်သည် လူမိန်းမတည်း၊ ဘီလူး (နတ်) မ မဟုတ်၊ ပြိတ္တာမ မဟုတ်၊ တိရစ္ဆာန်မ
မဟုတ်၊ အယုတ်သဖြင့် ထိုနေ့မွေးဖွားသော သူငယ်မသည်လည်း (မာတုဂါမ မည်၏)။

ကြီးသောမိန်းမမူကား အဘယ်ဆို ဖွယ်ရာရှိအံ့နည်း။

အတူဟူသည် အတူတကွတည်း။

ဆိတ်ကွယ်ရာ မည်သည် မျက်စိ၏ ဆိတ်ကွယ်ရာ၊ နား၏ ဆိတ်ကွယ်ရာတည်း။

မျက်စိဆိတ်ကွယ်ရာ မည်သည် မျက်စိကို ဖိုတ်သော်လည်းကောင်း၊ မျက်မှောင်ကို ချိသော်လည်း ကောင်း၊ ဦးခေါင်းကို မော့သော်လည်းကောင်း မြင်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်သော နေရာတည်း။

နား၏ ဆိတ်ကွယ်ရာ မည်သည် ပကတိပြောသော စကားကို ကြားခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်သော နေရာ တည်း။

ဖုံးလွှမ်းသောနေရာ မည်သည် နေရာကို နံရံဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ တံခါးရွက်ဖြင့်သော်လည်း ကောင်း၊ ဖျာဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ တင်းတိမ် ကန့်လန့်ကာဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ သစ်ပင်ဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ တိုင်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ရိုင်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း အမှတ်မရှိ တစ်ခုခုသော အရာ ဝတ္ထုဖြင့် ဖုံးကွယ်သော နေရာတည်း။

ထိုင်နေငြားအံ့ဟူသည် မာတုဂါမသည် ထိုင်နေစဉ် ရဟန်းသည် အနီး၌ ထိုင်နေသော် လည်းကောင်း၊ အနီး၌ အိပ်နေသော်လည်းကောင်း ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ရဟန်းသည် ထိုင်နေစဉ် မာတုဂါမသည် အနီး၌ ထိုင်နေသော်လည်းကောင်း၊ အနီး၌ အိပ်နေသော်လည်းကောင်း ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ နှစ်ယောက်လုံး ထိုင်နေသော်လည်းကောင်း၊ နှစ်ယောက်လုံး အိပ်နေသော်လည်းကောင်း ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

၂၈၇။ မာတုဂါမ၌ မာတုဂါမဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ဆိတ်ကွယ်ဖုံးလွှမ်းသော နေရာ၌ ထိုင်နေ ငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ မာတုဂါမ၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ ဆိတ်ကွယ်ဖုံးလွှမ်းသော နေရာ၌ ထိုင်နေ ငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ မာတုဂါမ၌ မာတုဂါမမဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ဆိတ်ကွယ်ဖုံးလွှမ်း သော နေရာ၌ ထိုင်နေငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ဘီလူးမနှင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပြိတ္တာမနှင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပဏ္ဍုက်နှင့်သော်လည်းကောင်း၊ တိရစ္ဆာန်မနှင့်သော်လည်းကောင်း၊ လူယောင်ဖန်ဆင်းသော တိရစ္ဆာန်မနှင့်သော်လည်းကောင်း အတူ ဆိတ် ကွယ်ဖုံးလွှမ်းသော နေရာ၌ ထိုင်နေငြားအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

မာတုဂါမ မဟုတ်သည့် မာတုဂါမဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ မာတုဂါမ မဟုတ်သည့် ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ မာတုဂါမ မဟုတ်သည့် မာတုဂါမ မဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ အာပတ် မသင့်။

၂၈၈။ အမှတ်မရှိ သိကြားလိမ္မာသော အဖော်ယောက်ျား ရှိအံ့၊ ရပ်သာရပ်၍ မထိုင်အံ့၊ ဆိတ်ကွယ် သည်ကို မငဲ့အံ့၊ အခြားအာရုံကို နှလုံးသွင်းလျက် ထိုင်နေအံ့၊ အာပတ် မသင့်။ ရူးသော ရဟန်း၊ အစလကဦး လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။ စတုတ္ထ ရဟောပဋိစ္ဆန္တသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၅- အစေလကဝဂ် ၅-ရဟောနိသဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်

၂၈၉။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ သာကီဝင်မင်းသား အသျှင်ဥပနန္ဒသည် မိတ်ဆွေ၏ အိမ်သို့ သွား၍ ထိုမိတ်ဆွေ၏ မယားနှင့်အတူ တစ်ယောက်အချင်းချင်း ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌ ထိုင်နေ၏။

ထိုအခါ ထိုယောက်ျားက "အဘယ့်ကြောင့် အသျှင်ဥပနန္ဒသည် မာတုဂါမနှင့် အတူ တစ်ယောက် ချင်းချင်း ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌ ထိုင်နေဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့၏။ ရှုတ်ချ၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆို၏။

ရဟန်းတို့သည် ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချ အပြစ်ပြ ပြောဆိုသော ထိုယောက်ျား၏ စကားကို ကြားကြသည် သာတည်း။ အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် သာကီဝင်မင်းသား အသျှင်ဥပနန္ဒသည် မာတုဂါမနှင့်အတူ တစ်ယောက်ချင်းချင်း ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌ ထိုင်နေဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။

"ဥပနန္ဒ သင်သည် မာတုဂါမနှင့်အတူ တစ်ယောက်ချင်းချင်း ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌

ထိုင်နေ၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။

မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ)

အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား သင်သည် အဘယ့်ကြောင့် မာတုဂါမနှင့်အတူ

တစ်ယောက်ချင်းချင်း ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌ ထိုင်နေဘိသနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော

ယောက်ျား ဤ (သင်ပြမိသောအမှု) သည် မကြည်ညို သေးသော သူတို့အား

ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၉၄။ ၄၅-၂၉၀။ "အကြင်ရဟန်းသည် မာတုဂါမနှင့်အတူ တစ်ယောက်ချင်းချင်း

ဆိတ်ကွယ်ရာ အရပ်၌ ထိုင်နေငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့

(ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၅-ရဟောနိသဇ္ဇသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၂၉၁။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤညွှတ်စတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို

"ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။

မာတုဂါမ မည်သည် ကောင်းစွာ ဆိုသောစကား မကောင်းသဖြင့် ဆိုသောစကား၊

ရုန့်ရင်းသော စကား မရုန့်ရင်းသော စကားကို သိခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော သိကြားလိမ္မာသော

လူမိန်းမတည်း၊ ဘီလူး (နတ်) မ မဟုတ်၊ ပြိတ္တာမ မဟုတ်၊ တိရစ္ဆာန်မ မဟုတ်။

အတူဟူသည် အတူတကွတည်း။

တစ်ယောက်ချင်းချင်းဟူသည် ရဟန်းတစ်ပါးနှင့် မာတုဂါမတစ်ယောက်ပင် ဖြစ်၏။

ဆိတ်ကွယ်ရာ မည်သည် မျက်စိ၏ ဆိတ်ကွယ်ရာ၊ နား၏ ဆိတ်ကွယ်ရာတည်း။

မျက်စိ၏ ဆိတ်ကွယ်ရာ မည်သည် မျက်စိကို မှိတ်သော်လည်းကောင်း၊ မျက်မှောင်ကို

ချီသော်လည်း ကောင်း၊ ဦးခေါင်းကို မော့သော်လည်းကောင်း မြင်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်သော

နေရာတည်း။

နား၏ ဆိတ်ကွယ်ရာ မည်သည် ပကတိပြောသော စကားကို ကြားခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်သော

နေရာ တည်း။

ထိုင်နေငြားအံ့ဟူသည် မာတုဂါမသည် ထိုင်နေစဉ် ရဟန်းသည် အနီး၌ ထိုင်နေသော်

လည်းကောင်း၊ အနီး၌ အိပ်နေသော်လည်းကောင်း ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ရဟန်းသည် ထိုင်နေစဉ် မာတုဂါမသည် အနီး၌ ထိုင်နေသော်လည်းကောင်း၊ အနီး၌

အိပ်နေသော် လည်းကောင်း ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ နှစ်ယောက်လုံး

ထိုင်နေသော်လည်းကောင်း၊ နှစ်ယောက်လုံး အိပ်နေသော်လည်းကောင်း ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

၂၉၂။ မာတုဂါမ၌ မာတုဂါမဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ တစ်ယောက်ချင်းချင်း

ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌ ထိုင်နေငြားအံ့ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ မာတုဂါမ၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍

တစ်ယောက်ချင်းချင်း ဆိတ်ကွယ် ရာ အရပ်၌ ထိုင်နေငြားအံ့ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

မာတုဂါမ၌ မာတုဂါမ မဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ တစ်ယောက်ချင်းချင်း

ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌ ထိုင်နေငြားအံ့ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ဘီလူးမနှင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပြိတ္တာမနှင့်သော်လည်းကောင်း၊

ပဏ္ဍုက်နှင့်သော်လည်းကောင်း၊ တိရစ္ဆာန်မနှင့်သော်လည်းကောင်း၊ လူယောင်ဖန်ဆင်းသော

တိရစ္ဆာန်မနှင့်သော်လည်းကောင်း အတူ တစ်ယောက်ချင်းချင်း ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌

ထိုင်နေငြားအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

မာတုဂါမ မဟုတ်သူ၌ မာတုဂါမဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ မာတုဂါမ

မဟုတ်သူ၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ မာတုဂါမ မဟုတ်သူ၌ မာတုဂါမ မဟုတ်ဟု

အမှတ်ရှိအံ့၊ အာပတ် မသင့်။

၂၉၃။ အမှတ်မရှိ သိကြားလိမ္မာသော အဖော်ယောက်ျား ရှိအံ့၊ ရပ်သာရပ်၍ မထိုင်အံ့၊

ဆိတ်ကွယ် သည်ကို မငဲ့အံ့၊ အခြားအာရုံကို နှလုံးသွင်းလျက် ထိုင်နေအံ့၊ အာပတ် မသင့်။

ရှေးသော ရဟန်း၊ အစလကဦး လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။
ပဉ္စ ရဟောနိသဇ္ဇသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

--

၃၈၄။ စတုတ္ထ ပဉ္စမသိက္ခာပုဒ်တို့၌ဆိုထိုက်သည့်စကားအားလုံးကို အနိယတနစ်သိက္ခာပုဒ်နှစ်ပုဒ်တို့၌ ဆိုခဲ့သည့်နည်းအတိုင်းပင်တည်း။ သဘောဇနသိက္ခာပုဒ်ကဲ့သို့ ဤအတူ စတုတ္ထပဉ္စမသိက္ခာပုဒ်တို့သည်လည်း ပထမပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်နှင့်ဖြစ်ကြောင်းတူ၏။

လေးခုမြောက် ရဟောပဋိစ္ဆန္တသိက္ခာပုဒ်၊ ငါးခုမြောက် ရဟောနိသဇ္ဇသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

=====

=

၅-အစေလကဝဂ် ၆-စာရိတ္တသိက္ခာပုဒ်

၂၉၄။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့အား အစာကျွေးရာ ဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ သာကီဝင်မင်းသား အသျှင်ဥပနန္ဒ၏ အလုပ် အကျွေး ဒါယကာသည် သာကီဝင်မင်းသား အသျှင်ဥပနန္ဒကို ဆွမ်းစားပင့်၏။ တစ်ပါးသော ရဟန်းတို့ကို လည်း ဆွမ်းစားပင့်၏။ ထိုအခါ သာကီဝင်မင်းသား အသျှင်ဥပနန္ဒသည် ဆွမ်းမစားမီ ရှေးအဖို့၌ (အခြား) ဒါယကာအိမ်တို့သို့ ချဉ်းကပ်၏။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့သည် ထိုလူတို့ကို "ဒါယကာတို့ ဆွမ်းကို လှူကုန်လော့"ဟု ဆိုကုန်၏။

အသျှင်ဘုရားတို့ အသျှင်ဥပနန္ဒ ကြွလာသည့်တိုင်အောင် ဆိုင်းငံ့တော်မူကုန်လော့ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။

နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း ထိုရဟန်းတို့သည်။ပ။ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း ထိုရဟန်းတို့သည် ထိုလူတို့ကို "ဒါယကာတို့ ဆွမ်းလှူကုန်လော့ နံနက်ဆွမ်းစားချိန် ကုန်လွန်ပြီ"ဟု ဆိုကုန်၏။ အသျှင်ဘုရားတို့ အသျှင်ဥပနန္ဒ၏ အကြောင်းကြောင့် အကျွန်ုပ်တို့သည် ဆွမ်းကို ပြုစီရင်ကုန်၏။ အသျှင်ဘုရားတို့ အသျှင် ဥပနန္ဒ <ကလာသည့်တိုင်အောင် ဆိုင်းငံ့တော်မူပါကုန်လော့ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။

ထိုအခါ သာကီဝင်မင်းသား အသျှင်ဥပနန္ဒသည် ဆွမ်းမစားမီ နံနက်အချိန်တွင် (အခြားသော) ဒါယကာအိမ်တို့သို့ ချဉ်းကပ်၍ နေမြင့်မှ <ကလာ၏။ ရဟန်းတို့သည် စိတ်သဘောရှိတိုင်း မသုံးဆောင် ရကုန်။

အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် သာကီဝင်မင်းသား အသျှင်ဥပနန္ဒသည် ဆွမ်းစား ပင့်ထားပြီးဖြစ်လျက် ဆွမ်းမစားမီ ရှေးအဖို့၌ (အခြား) ဒါယကာအိမ်တို့သို့ လှည့်လည်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။ "ဥပနန္ဒ သင်သည် ဆွမ်းစားပင့်ထားပြီးဖြစ်လျက် ဆွမ်းမစားမီ ရှေးအဖို့၌ (အခြား) ဒါယကာအိမ် တို့သို့ လှည့်လည်သွားလာ၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။ မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား သင်သည် အဘယ့်ကြောင့် ဆွမ်းစားပင့်ထားပြီးဖြစ်လျက် ဆွမ်းမစားမီ ရှေးအဖို့၌ (အခြား) ဒါယကာအိမ်တို့သို့ လှည့်လည်ဘိသနည်း" (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား ဤ (သင်ပြု မိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

(က) "အကြင်ရဟန်းသည် ဆွမ်းစားပင့်ထား၍ ဆွမ်းထင်ရှား ရှိလျက် ဆွမ်း မစားမီ ရှေးအဖို့၌ (အခြား) ဒါယကာအိမ်တို့သို့ လှည့်လည်ငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်း အား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူ၏။

၂၉၅။ ထိုအခါ သာကီဝင်မင်းသား အသျှင်ဥပနန္ဒ၏ အလုပ်အကျွေး ဒါယကာသည် သံဃာ၏ အလို့ငှါ ခဲဖွယ်ကို "အသျှင်ဥပနန္ဒအား ပြ၍ သံဃာအား ပေးလှူလော့"ဟု ပို့စေ၏။ ထိုအခါ သာကီဝင်မင်းသား အသျှင်ဥပနန္ဒသည် ရွာသို့ ဆွမ်းခံဝင်နေခိုက် ဖြစ်၏။ ထိုအခါ

လူတို့သည် အရံသို့ သွား၍ ရဟန်းတို့ကို "အသျှင်ဘုရားတို့ အသျှင်ဥပနန္ဒသည် အဘယ်မှာနည်း"ဟု မေးကုန်၏။ ဒါယကာတို့ သာကီဝင်မင်းသား ထိုအသျှင်ဥပနန္ဒသည် ရွာသို့ ဆွမ်းခံဝင်နေ၏ဟု ဆိုကုန်၏။ အသျှင်ဘုရားတို့ ဤခဲဗွယ်ကို အသျှင် ဥပနန္ဒအား ပြ၍ သံဃာအား လှူလိုက်ပါဟု (လျှောက်ကုန်၏)။

မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကြကုန်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအကြောင်း အရာကြောင့် တရားစကားကို ဟောတော်မူ၍ ရဟန်းတို့ကို-

"ရဟန်းတို့ သို့ဖြစ်လျှင် အကပ်ခံ၍ ဥပနန္ဒလာသည့်တိုင်အောင် ထားကုန်လော့"ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထိုအခါ သာကီဝင်မင်းသား အသျှင်ဥပနန္ဒသည် "ဆွမ်းမစားမီ ရှေးအဖို့၌ (အခြား) ဒါယကာ အိမ်တို့သို့ လှည့်လည်ခြင်းကို မြတ်စွာဘုရားသည် ပယ်တော်မူ၏"ဟု (နှလုံးသွင်း၍) ဆွမ်းစားပြီးနောက်မှ (အခြား) ဒါယကာအိမ်တို့သို့ သွား၍ နေမြင့်မှ ပြန်လာ၏။ ခဲဗွယ်ကို (အိမ်သို့) တစ်ဖန် ပြန်၍ ဆောင်ယူရကုန်၏။

အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် သာကီဝင်မင်းသား အသျှင်ဥပနန္ဒသည် ဆွမ်းစားပြီးနောက်မှ (အခြား) ဒါယကာအိမ်တို့သို့ လှည့်လည်နေဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။

"ဥပနန္ဒ သင်သည် ဆွမ်းစားပြီးနောက်မှ (အခြား) ဒါယကာအိမ်တို့သို့ လှည့်လည်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။

မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ)

အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား အဘယ့်ကြောင့် သင်သည် ဆွမ်းစားပြီးနောက်မှ (အခြား) ဒါယကာအိမ်တို့သို့ လှည့်လည်ဘိသနည်း" (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား ဤ (သင်ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညို သေးသော သူတို့အား

ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

(ခ) "အကြင်ရဟန်းသည် ဆွမ်းစားပင့်ထား၍ ဆွမ်းထင်ရှားရှိလျက် ဆွမ်းမစားမီ ရှေးအဖို့၌ သော်လည်းကောင်း၊ ဆွမ်းစားပြီးသည့်နောက်၌သော်လည်းကောင်း (အခြား) ဒါယကာအိမ်တို့သို့ လှည့်လည်ငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူ၏။

၂၉၆။ ထိုအခါ ရဟန်းတို့သည် သင်္ကန်းလှူသောအခါ၌ မအပ်ဟု တွေးတောမှု 'သံသယကုက္ကုစ္စ' ရှိသည်ဖြစ်၍ (အခြား) ဒါယကာအိမ်တို့သို့ မချဉ်းကပ်ကုန်၊ သင်္ကန်းအရ နည်းပါး၏။ မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကြကုန်၏။ပ။ "ရဟန်းတို့ သင်္ကန်းလှူသောအခါ၌ (အခြား) ဒါယကာအိမ်တို့သို့ ချဉ်းကပ်ခြင်းငှါ ခွင့်ပြုတော်မူ၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

(ဂ) "အကြင်ရဟန်းသည် ဆွမ်းစားပင့်ထား၍ ဆွမ်းထင်ရှားရှိလျက် ဆွမ်းမစားမီ ရှေးအဖို့၌သော်လည်းကောင်း၊ ဆွမ်းစားပြီးသည့်နောက်၌သော်လည်းကောင်း (အခြား) ဒါယကာအိမ်တို့သို့ အချိန်အခါကို ကြဉ်၍ လှည့်လည်ငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။ ထိုအိမ်တစ်ပါးသို့ သွားရာ၌ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား အချိန်အခါတည်း၊ သင်္ကန်းလှူသောအခါ၊ ဤကား ထိုအိမ်တစ်ပါးသို့ သွားရာ၌ အချိန်အခါတည်း" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူ၏။

၂၉၇။ ထိုအခါ ရဟန်းတို့သည် သင်္ကန်းချုပ်ကြသောကြောင့် အပ်ချည် ဓားငယ်တို့ကို အလိုရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့သည် မအပ်ဟု တွေးတောမှု 'သံသယကုက္ကုစ္စ' ရှိသည်ဖြစ်၍ (အခြား) ဒါယကာ အိမ်တို့သို့ မချဉ်းကပ်ကုန်၊ မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကြကုန်၏။ပ။

"ရဟန်းတို့ သင်္ကန်းချုပ်သော အခါ၌ (အခြား) ဒါယကာအိမ်တို့သို့ ချဉ်းကပ်ခြင်းငှါ
ခွင့်ပြုတော်မူ၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။
ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။
(ဃ) "အကြင်ရဟန်းသည် ဆွမ်းစားပင့်ထား၍ ဆွမ်းထင်ရှားရှိလျက် ဆွမ်းမစားမီ
ရှေးအဖို့၌သော်လည်းကောင်း၊ ဆွမ်းစားပြီးသည့်နောက်၌သော်လည်းကောင်း (အခြား)
ဒါယကာအိမ်တို့သို့ အချိန်အခါကို ကြည့်၍ လှည့်လည်ငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား)
ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။ ထိုအိမ်တစ်ပါးသို့ သွားရာ၌ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား အချိန် အခါတည်း၊
သင်္ကန်းလှူသောအခါ၌ သင်္ကန်းချုပ်သောအခါ ဤကား ထိုအိမ်တစ်ပါးသို့ သွားရာ၌
အချိန်အခါတည်း" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။
ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူ၏။

၅-အစေလကဝဂ် ၆-စာရိတ္တသိက္ခာပုဒ်

၂၉၄။ ဆဋ္ဌမသိက္ခာပုဒ်၌ ဒါယကာတို့ ဆွမ်းကို လှူကုန်လော့ဟူသည်၌ ထိုဆွမ်းသည် ရှေးရှုဆောင်ထားသည်ဖြစ်၏။
ထို့ကြောင့် ဤသို့ဆိုကုန်၏။ ရှေးရှုဆောင်ရသေးလျှင်ကား ဤသို့ ဆိုခြင်းငှာ မရ၊
(ပစ္စည်းနှင့်)စပ်ယှဉ်သောစကားဖြစ်၏(တောင်းရာရောက်၏)။

၂၉၅။ ရဟန်းတို့ သို့ဖြစ်လျှင် အကပ်ခံ၍ ဥပနန္ဒလာသည်တိုင်အောင် ထားကုန်လော့ဟူသောဤစကားသည်
မြတ်စွာဘုရားသည် ဒကာတို့၏သဒ္ဓါတရားကို စောင့်ရှောက်ရန် မိန့်တော်မူ၏။ အကယ်၍ "အကယ်၍ ခွဲ၍ ခဲကြလော့"ဟု ဆိုအံ့
လူတို့သည် ကြည်ညိုသည်မှ တစ်ပါးသောအပြား၏အဖြစ်သည် ဖြစ်ရာ၏။ 'ဥဿာရိယိတ္ထ'တစ်ဖန် ပြန်၍
ဆောင်ယူရကုန်၏ဟူသည် တစ်ဖန်ဆောင်ရကုန်၏။ ၎င်းကို အိမ်သို့သာလျှင် ယူ၍ သွားကုန်၏ဟု ဆိုလိုသည်ဖြစ်၏။

=====

=

၂၉၈။ ထိုအခါ ရဟန်းတို့သည် နာဖျားကြသောကြောင့် ဆေးတို့ကို အလိုရှိကုန်၏။
ရဟန်းတို့သည် မအပ်ဟု တွေးတောမှု 'သံသယကုတ္တုစ္စ' ရှိသည်ဖြစ်၍ (အခြား)
ဒါယကာအိမ်တို့သို့ မချဉ်းကပ်ကုန်၊ မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကြကုန်၏။ပ။
"ရဟန်းတို့ ထင်ရှားရှိသော ရဟန်းကို ပန်ကြား၍ (အခြား) ဒါယကာအိမ်တို့သို့ ချဉ်းကပ်ခြင်းငှါ
ခွင့်ပြုတော်မူ၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။
ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။
၂၉၅။ ၄၆- (င) ၂၉၉။ "အကြင်ရဟန်းသည် ဆွမ်းစားပင့်ထား၍ ဆွမ်းထင်ရှား ရှိလျက်
ထင်ရှားရှိသော ရဟန်းကို မပန်ကြားမှု၍ ဆွမ်းမစားမီ ရှေးအဖို့၌ သော်လည်းကောင်း၊
ဆွမ်းစားပြီးသည့် နောက်၌သော်လည်းကောင်း (အခြား) ဒါယကာအိမ်တို့သို့ အချိန်အခါကို
ကြည့်၍ လှည့်လည်ငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။ ထိုအိမ်တစ်ပါးသို့ သွားရာ၌
ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား အချိန် အခါတည်း၊ သင်္ကန်းလှူသောအခါ၌ သင်္ကန်းချုပ်သောအခါ၌
နာဖျားသောအခါ၊ ဤကား ထိုအိမ်တစ်ပါးသို့ သွားရာ၌ အချိန်အခါတည်း" ဤသို့
(ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၆-စာရိတ္တသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၃၀၀။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို
"ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။

ဆွမ်းစားပင့်ထား၍ မည်သည် ဘောဇဉ်ငါးပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါးသော ဘောဇဉ်ဖြင့်
ဆွမ်းစားပင့် ထားပြီးဖြစ်၏။

ဆွမ်းထင်ရှားရှိ မည်သည် ပင့်ဖိတ်ထားအပ်သော ဆွမ်းဖြင့် ဆွမ်းထင်ရှားရှိ၏။

ထင်ရှားရှိသော မည်သည် ရဟန်းကို ပန်ကြား၍ ဝင်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။

ထင်ရှားမရှိ မည်သည် ရဟန်းကို ပန်ကြား၍ ဝင်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်။

ဆွမ်းမစားမီ ရှေးအဖို့ မည်သည် ပင့်ဖိတ်ထားသော ဆွမ်းကို မစားရသေးမီ။

ဆွမ်းစားပြီးသည့်နောက် မည်သည် ပင့်ဖိတ်ထားသော ဆွမ်းကို အယုတ်သဖြင့်
သမန်းမြက်ဖျား မှုဖြင့်သော်လည်း စားပြီးဖြစ်၏။
ဒါယကာအိမ် မည်သည် မင်းမျိုးအိမ်၊ ပုဏ္ဏားမျိုးအိမ်၊ ကုန်သည်မျိုးအိမ်၊
သူဆင်းရဲမျိုးအိမ်ဟူ၍ ဒါယကာအိမ်တို့သည် လေးမျိုးတို့တည်း။
(အခြား) ဒါယကာအိမ်တို့သို့ လှည့်လည်ငြားအံ့ဟူသည် သူတစ်ပါး၏ အိမ်ဥပစာသို့
သက်သော ရဟန်းအား ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ပဌမခြေလှမ်းသည် တံခါးခုံကို လွန်ငြားအံ့၊
ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ဒုတိယခြေလှမ်းသည် လွန်ငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
အချိန်အခါကို ကြဉ်၍ဟူသည် အခါကာလကို ဖယ်ထား၍။
သင်္ကန်းလှူသောအခါ မည်သည် ကထိန်မခင်းသည် ရှိသော် မိုးလတို့၏ အဆုံးဖြစ်သော
လတို့ ပတ်လုံးလည်းကောင်း၊ ကထိန်ခင်းသည် ရှိသော် ငါးလတို့ပတ်လုံးလည်းကောင်းတည်း။
သင်္ကန်းချုပ်သောအခါ မည်သည် သင်္ကန်းကို ချုပ်သည် ရှိသော်။
၃၀၁။ ပင့်ဖိတ်ထားသည်၌ ပင့်ဖိတ်ထားသည်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ထင်ရှားရှိသော
ရဟန်းကို မပန်ကြားဘဲ ဆွမ်းမစားမီ ရှေးအဖို့၌သော်လည်းကောင်း၊ ဆွမ်းစားပြီးသည့်
နောက်၌သော်လည်းကောင်း အချိန်အခါကို ကြဉ်၍ (အခြား) ဒါယကာအိမ်တို့သို့
လှည့်လည်ငြားအံ့ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
ပင့်ဖိတ်ထားသည်၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ ထင်ရှားရှိသော ရဟန်းကို မပန်ကြားဘဲ
ဆွမ်းမစားမီ ရှေးအဖို့၌သော်လည်းကောင်း၊ ဆွမ်းစားပြီးသည့်နောက်၌သော်လည်းကောင်း
အချိန်အခါကို ကြဉ်၍ (အခြား) ဒါယကာအိမ်တို့သို့ လှည့်လည်ငြားအံ့ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
ပင့်ဖိတ်ထားသည်၌ မပင့်ဖိတ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ထင်ရှားရှိသော ရဟန်းကို
မပန်ကြားဘဲ ဆွမ်းမစားမီ ရှေးအဖို့၌သော်လည်းကောင်း၊ ဆွမ်းစားပြီးသည့်
နောက်၌သော်လည်းကောင်း အချိန်အခါကို ကြဉ်၍ (အခြား) ဒါယကာအိမ်တို့သို့
လှည့်လည်ငြားအံ့ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
မပင့်ဖိတ်သည်၌ ပင့်ဖိတ်၏ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ မပင့်ဖိတ်သည်၌
ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ မပင့်ဖိတ်သည်၌ မပင့်ဖိတ်ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ အာပတ် မသင့်။

--
၂၉၈။ ထင်ရှားရှိသော ရဟန်းကိုဟူသည်၌ အဘယ်မျှဖြင့် ထင်ရှားရှိသနည်း၊ အဘယ်မျှဖြင့် ထင်ရှားမရှိသနည်း၊
ကျောင်းအတွင်း၌ အကြင်အရပ်၌တည်သောရဟန်းအား ဒကာတို့အိမ်သို့ ချဉ်းကပ်လိုသောစိတ်ဖြစ်၏။ ထိုအခါမှစ၍ ရဟန်းကို
ဘေး၌သော်၎င်း ရှေ့၌သော်၎င်း မြင်၏။ (ထိုရဟန်းကို) ပကတိစကားဖြင့် ပြောခြင်းငှာ တက်နိုင်အံ့၊ ဤရဟန်းကို
ထင်ရှားရှိသည်မည်။ ဟိုမှဒီမှ ရှာမှီး၍ ပြောကြားခြင်းကိစ္စ မည်သည် မရှိ။ ဤသို့ရှာအပ်သောရဟန်းသည် ထင်ရှားမရှိသည်
ဖြစ်၏။တစ်နည်းသော်ကား ဥပစာသိမ်အတွင်း၌ ရဟန်းကို မြင်၍ ပန်ပြောအံ့ဟု သွား၍ ထိုဥပစာသိမ်၌ မြင်သောရဟန်းကို

၁၂၄။
ပန်ပြောထိုက်၏။ အကယ်၍ မမြင်အံ့ ထင်ရှားမရှိသောရဟန်းကို မပန်ပြောဘဲဝင်ခြင်းမည်သည် ဖြစ်၏။
=====

=
၃၀၂။ အချိန်အခါ၌ အာပတ် မသင့်၊ ထင်ရှားရှိသော ရဟန်းကို ပန်ကြား၍ ဝင်အံ့၊
ထင်ရှားမရှိသော ရဟန်းကို မပန်ကြားဘဲ ဝင်အံ့၊ သူတစ်ပါး၏ ဖြတ်သန်းသွားရသော
လမ်းဖြစ်အံ့၊ အိမ်ဥပစာဖြင့် ဖြတ်သန်းသွားရသော လမ်းဖြစ်အံ့၊ ရွာတွင်းကျောင်းသို့ သွားအံ့၊
ရဟန်းမိန်းမကျောင်းသို့ သွားအံ့၊ တိတ္ထိတို့ (နေရာ) ကျောင်းသို့ သွားအံ့၊ ဆွမ်းစားဇရပ်သို့
သွားအံ့၊ ဆွမ်းချက်ရာ စဇာတိသို့ သွားအံ့၊ ဘေးရန်ရှိသောကြောင့် သွားအံ့၊ အာပတ် မသင့်။
ရှူးသော ရဟန်း၊ အစလကဉ္စီး လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။
ဆဋ္ဌ စာရိတ္တသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၃၀၂။ ရွာတွင်းကျောင်းသို့ သွားအံ့ဟူသည် ရွာတွင်း၌ ကျောင်းသည် ရှိ၏။ ထိုကျောင်းသို့ သွား၏။ ဆွမ်းချက်ရာ စဉ်အိမ်သို့ ဟူသည် ပင့်ဖိတ်ထားသောအိမ်သို့သော်၎င်း စာရေးတံဆွမ်းကိုလှူမည်ဒကာတို့အိမ်သို့သော်၎င်း။ ဘေးရန်ရှိသောကြောင့် သွားအံ့ဟူသည် အသက် မြတ်သောအကျင့်တို့၏အန္တရာယ်တို့ရှိသော် သွားခြင်းငှာ အပ်၏။ ဤ၌ အကြွင်းကား ထင်ရှားသည်သာ။

ကထိနသိက္ခာပုဒ်နှင့်တူသောဖြစ်ကြောင်းရှိ၏။ ကိုယ်နှုတ်ကြောင့်၎င်း ကိုယ်နှုတ်စိတ်ကြောင့်၎င်း ဖြစ်၏။ (သွားမှုကိုပြုခြင်း)ပြုခြင်း (ပန်ပြောမှုကို) မပြုခြင်းကြောင့် သင့်၏။ သညာဖြင့်မလွတ်၊ စိတ်မပါဘဲသင့်၏။ ပညတ်တော်အပြစ်ဖြစ်၏။ ကာယကံ ဝစီကံဖြင့်သင့်၏။ စိတ်သုံးပါး ဝေဒနာသုံးပါးဖြင့် သင့်၏။ ခြောက်ခုမြောက် စာရိတ္တသိက္ခာပုဒ် (အဋ္ဌကထာ) အဖွင့် ပြီး၏။

=====

=

၅-အစေလကဝဂ် ၇-မဟာနာမသိက္ခာပုဒ်

၃၀၃။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သက္ကတိုင်း ကပိလဝတ်ပြည် နိဂြောဓရုံကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ မဟာနာမ်မည်သော သာကီဝင်မင်းအား ဆေးပေါများ၏။ ထိုအခါ မဟာနာမ်မည်သော သာကီဝင်မင်းသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ကာ မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် သံဃာကို လေးလတို့ပတ်လုံး ဆေး ဖြင့် ဖိတ်ကြားလိုပါ၏။"ဟု လျှောက်၏။ မဟာနာမ် ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ မဟာနာမ် သို့ဖြစ်လျှင် သင်သည် သံဃာကို လေးလတို့ပတ်လုံး ဆေးဖြင့် ဖိတ်ကြားလော့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ ရဟန်းတို့သည် မအပ်ဟု တွေးတောမှု 'သံသယကုက္ကုစ္စ' ရှိသည်ဖြစ်၍ လက်မခံကုန်။ မြတ်စွာ ဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကြကုန်၏။ပ။ "ရဟန်းတို့ လေးလတို့ပတ်လုံး ဆေးဖြင့် ဖိတ်ကြားခြင်းကို သာယာ (လက်ခံ) ခြင်းငှါ ခွင့်ပြုတော် မူ၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။

၃၀၄။ ထိုအခါ ရဟန်းတို့သည် မဟာနာမ်မည်သော သာကီဝင်မင်းအား အနည်းငယ်သော ဆေးကိုသာ တောင်းကုန်၏။ မဟာနာမ်မည်သော သာကီဝင်မင်းအား ဆေးပေါများမြဲ ပေါများ၏။ နှစ်ကြိမ် မြောက်လည်း မဟာနာမ်မည်သော သာကီဝင်မင်းသည် မြတ်စွာဘုရားထံ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခု သော နေရာ၌ ထိုင်ကာ မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် သံဃာကို နောက်ထပ် လေးလတို့ပတ်လုံး ဆေးဖြင့် ဖိတ်ကြားလိုပါ၏"ဟု လျှောက်ပြန်၏။ မဟာနာမ် ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ မဟာနာမ် သို့ဖြစ်လျှင် သင်သည် သံဃာကို နောက်ထပ် လေးလတို့ပတ်လုံး ဆေးဖြင့် ဖိတ်ကြားဦးလော့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ ရဟန်းတို့သည် မအပ်ဟု တွေးတောမှု 'သံသယကုက္ကုစ္စ' ရှိသည် ဖြစ်၍ လက်မခံကုန်။ မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကြကုန်၏။ပ။ "ရဟန်းတို့ နောက်ထပ် ဖိတ်ကြားခြင်းကို သာယာ (လက်ခံ) ခြင်းငှါ ခွင့်ပြုတော်မူ၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။

၃၀၅။ ထိုအခါ ရဟန်းတို့သည် မဟာနာမ်မည်သော သာကီဝင်မင်းအား အနည်းငယ်မျှသော ဆေး ကိုသာ တောင်းကုန်၏။ မဟာနာမ်မည်သော သာကီဝင်မင်းအား ရှေးအတူပင် ဆေးသည် ပေါများမြဲ ပေါများနေပြန်၏။ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း မဟာနာမ်မည်သော သာကီဝင်မင်းသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်ကာ မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် သံဃာကို အသက်ထက်ဆုံးဆေးဖြင့် ဖိတ်ကြားလိုပါ၏"ဟု လျှောက်၏။ မဟာနာမ် ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ မဟာနာမ် သို့ဖြစ်လျှင် သင်သည် သံဃာကို အသက်ထက်ဆုံးပင် ဆေးဖြင့် ဖိတ်ကြား လော့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ ရဟန်းတို့သည် မအပ်ဟု တွေးတောမှု 'သံသယကုက္ကုစ္စ' ရှိသည်ဖြစ်၍ လက်မခံကုန်။ မြတ်စွာ ဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကြကုန်၏။ပ။ "ရဟန်းတို့ အမြဲဖိတ်ကြားခြင်းကို လက်ခံ (သာယာ) ခြင်းငှါ ခွင့်ပြုတော်မူ၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထိုအခါ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် မကောင်းသဖြင့် ဝတ်ဆင်ကုန်၏။ မကောင်းသဖြင့်

ဝတ်ရုံကုန်၏။ (ရဟန်း၏) အသွင်နှင့် မပြည့်စုံကုန်။ မဟာနာမ်မည်သော သာကီဝင်မင်းသည်
"အသျှင်ဘုရားတို့ အသျှင် တို့သည် အဘယ့်ကြောင့် မကောင်းသဖြင့် ဝတ်ဆင်ကုန်ဘိသနည်း၊
မကောင်းသဖြင့် ဝတ်ရုံကုန်ဘိသနည်း၊ (ရဟန်း၏) အသွင်နှင့် မပြည့်စုံကုန်ဘိသနည်း၊
ရဟန်းဖြစ်သော သူသည် ကောင်းစွာ ဝတ်ဆင် သင့်သည် ကောင်းစွာ ဝတ်ရုံသင့်သည်
(ရဟန်း၏) အသွင်နှင့် ပြည့်စုံသင့်သည် မဟုတ်ပါလော"ဟု ပြောဆိုလေ့ ရှိ၏။
ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် မဟာနာမ်မည်သော သာကီဝင်မင်း၌ ရန်ငြိုးဖွဲ့ကုန်၏။
ထိုအခါ ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့အား "ငါတို့သည် အဘယ်သို့သော အကြောင်းဥပါယ်ဖြင့်
မဟာနာမ် မည်သော သာကီဝင်မင်းကို မျက်နှာမလှအောင် ပြုရပါကုန်အံ့နည်း"ဟု အကြံဖြစ်၏။
ထိုအခါ ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့အား "ငါ့သျှင်တို့ မဟာနာမ်မည်သော သာကီဝင်မင်းသည်
သံဃာကို ဆေးဖြင့် ဖိတ်ကြား၏။ ငါ့သျှင်တို့ ယခုပင်လျှင် ငါတို့သည် မဟာနာမ်မည်သော
သာကီဝင်မင်းအား ထောပတ်ကို တောင်းကြကုန်အံ့"ဟု အကြံဖြစ်၏။
ထို့နောက် ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် မဟာနာမ်မည်သော သာကီဝင်မင်းထံသို့ ချဉ်းကပ်၍
"ဒါယကာ တစ်စိတ် (လေးပြည်ဝင်) ထောပတ် အလိုရှိ၏"ဟု မဟာနာမ်မည်သော
သာကီဝင်မင်းအား ပြောဆိုကုန်၏။ အသျှင်ဘုရားတို့ ယနေ့တစ်ရက်မျှ ဆိုင်းငံ့ပါကုန်ဦးလော့၊
လူတို့သည် ထောပတ်ဆောင်ယူရန် နွားခြံသို့ သွားပါကုန်၏ အချိန်တန်လျှင်
ဆောင်ယူလာပါကုန်လတ္တံ့ဟု (ဆို၏)။
နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်းပ။ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် "ဒါယကာ တစ်စိတ်
(လေးပြည်ဝင်) ထောပတ် အလိုရှိ၏"ဟု မဟာနာမ်မည်သော သာကီဝင်မင်းအား
ပြောဆိုကုန်၏။ အသျှင် ဘုရားတို့ ယနေ့ တစ်ရက်မျှ ဆိုင်းငံ့ပါကုန်ဦးလော့၊ လူတို့သည်
ထောပတ်ဆောင်ယူရန် နွားခြံသို့ သွားပါကုန်၏။ အချိန်တန်လျှင် ဆောင်ယူလာပါကုန်လတ္တံ့ဟု
(ဆို၏)။ ဒါယကာ သင်သည် မပေးလှူလိုဘဲ ဖိတ်ကြားခြင်းဖြင့် အဘယ်အကျိုး ရှိအံ့နည်း၊
သင်သည် (ဟုတ်လေယောင်ယောင်) ဖိတ်ကြား၍ မပေး လှူဘဲ နေဘိ၏ဟု (ဆိုကြကုန်၏)။
ထိုအခါ မဟာနာမ်မည်သော သာကီဝင်မင်းသည် "အဘယ့်ကြောင့် အသျှင်ကောင်းတို့သည်
'ယနေ့ တစ်ရက်မျှ ဆိုင်းငံ့ကုန်ဦးလော့'ဟု ဆိုအပ်ပါလျက် မဆိုင်းငံ့ကုန်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့၏။
ရှုတ်ချ၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆို၏။
ရဟန်းတို့သည် ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချ အပြစ်ပြ ပြောဆိုသော မဟာနာမ်မည်သော သာကီဝင်မင်း၏
စကားကို ကြားကြသည်သာတည်း။
အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့သည်
မဟာနာမ်မည်သော သာကီဝင်မင်းက 'အသျှင်ဘုရားတို့ ယနေ့တစ်ရက်မျှ
ဆိုင်းငံ့ပါကုန်ဦးလော့'ဟု ဆိုပါလျက် မဆိုင်းငံ့ ကုန်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။
အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။
"ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် မဟာနာမ်မည်သော သာကီဝင်မင်းက 'အသျှင်ဘုရားတို့ ယနေ့
တစ်ရက်မျှ ဆိုင်းငံ့ပါကုန်ဦးလော့'ဟု ဆိုပါလျက် မဆိုင်းငံ့ကြကုန်ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ်
မေးမြန်းတော်မူ၏။
မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။
ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ)
အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ သင်တို့သည် အဘယ့်ကြောင့် မဟာနာမ်မည်သော
သာကီဝင်မင်းက 'အသျှင်ဘုရားတို့ ယနေ့တစ်ရက်မျှ ဆိုင်းငံ့ကုန်ဦးလော့'ဟု ဆိုပါလျက်
မဆိုင်းငံ့ကုန်ဘိသနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ ဤ
(သင်တို့ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား ကြည်ညို
စေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။
ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။
၉၆။ ၄၇-၃၀၆။ "မနာမဗျားသော ရဟန်းသည် နောက်ထပ်ဖိတ်ကြားခြင်းနှင့်
အမြဲဖိတ်ကြားခြင်းကို ကြည်၍ လေးလတို့ပတ်လုံး ဆေးဖြင့် ဖိတ်ကြားခြင်းကို သာယာ (လက်ခံ)
အပ်၏။ ထိုလေးလထက် အလွန် သာယာငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏"

ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏။)

၇-မဟာနာမသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၃၀၇။ မနာမဗျားသော ရဟန်းသည် လေးလတို့ပတ်လုံး ဆေးဖြင့် ဖိတ်ကြားခြင်းကို သာယာအပ်၏ဟူသည် သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးဖြင့် ဖိတ်ကြားသည်ကို သာယာအပ်၏။ နောက်ထပ်ဖိတ်ကြားခြင်းကို သာယာအပ်၏ဟူသည် အကြင်အခါ နာဖျားအံ့၊ ထိုအခါ တောင်းအံ့ဟု သာယာအပ်၏။

အမြဲဖိတ်ကြားခြင်းကို သာယာအပ်၏ဟူသည် အကြင်အခါ နာဖျားအံ့၊ ထိုအခါ တောင်းအံ့ဟု သာယာအပ်၏။

ထိုလေးလထက်အလွန် သာယာငြားအံ့ဟူသည် ဆေးအပိုင်းအခြားသာ ရှိ၍ ညဉ့်အပိုင်းအခြားမ ရှိသော ဖိတ်ကြားခြင်းသည် ရှိ၏။ ညဉ့်အပိုင်းအခြားသာ ရှိ၍ ဆေးအပိုင်းအခြား မရှိသော ဖိတ်ကြားခြင်း သည် ရှိ၏။ ဆေးအပိုင်းအခြားလည်းရှိ ညဉ့်အပိုင်းအခြားလည်း ရှိသော ဖိတ်ကြားခြင်းသည် ရှိ၏။ ဆေးအပိုင်းအခြားလည်း မရှိ ညဉ့်အပိုင်းအခြားလည်း မရှိသော ဖိတ်ကြားခြင်းသည် ရှိ၏။

ဆေးအပိုင်းအခြား ရှိသော မည်သည် "ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ဆေးတို့ဖြင့် ဖိတ်ကြား၏"ဟု ဆေးတို့ကို သိမ်းဆည်း (သတ်မှတ်) အပ်ကုန်၏။

ညဉ့်အပိုင်းအခြား ရှိသော မည်သည် "ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ညဉ့်တို့၌ ဖိတ်ကြား၏"ဟု ညဉ့်တို့ကို သိမ်းဆည်း (သတ်မှတ်) အပ်ကုန်၏။

ဆေးအပိုင်းအခြားလည်းရှိ ညဉ့်အပိုင်းအခြားလည်းရှိ မည်သည်

"ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ဆေးတို့ဖြင့် ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ညဉ့်တို့၌ ဖိတ်ကြား၏"ဟု ဆေးတို့ကိုလည်း သိမ်းဆည်း (သတ်မှတ်) အပ်ကုန်၏။ ညဉ့်တို့ကိုလည်း သိမ်းဆည်း (သတ်မှတ်) အပ်ကုန်၏။

ဆေးအပိုင်းအခြားလည်းမရှိ ညဉ့်အပိုင်းအခြားလည်းမရှိ မည်သည် ဆေးတို့ကိုလည်း မသိမ်းဆည်း (မသတ်မှတ်) အပ်ကုန်၊ ညဉ့်တို့ကိုလည်း မသိမ်းဆည်း (မသတ်မှတ်) အပ်ကုန်။

၃၀၈။ ဆေးအပိုင်းအခြား ရှိရာ၌ ဖိတ်ကြားထားသော ဆေးတို့ကို ဖယ်ထား၍ တစ်ပါးသော ဆေး တို့ကို တောင်းအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ညဉ့်အပိုင်းအခြား ရှိရာ၌ ဖိတ်ကြားထားသော ညဉ့်တို့ကို ဖယ်ထား၍ တစ်ပါးသော ညဉ့်တို့၌ တောင်းအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ဆေးအပိုင်းအခြားလည်း ရှိ၍ ညဉ့်အပိုင်းအခြားလည်း ရှိရာ၌ ဖိတ်ကြားထားသော ဆေးဖိတ်ကြား ထားသော ညဉ့်တို့ကို ဖယ်ထား၍ တစ်ပါးသော ဆေးတို့ကို တစ်ပါးသော ညဉ့်တို့၌ တောင်းအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ဆေးအပိုင်းအခြား မရှိ ညဉ့်အပိုင်းအခြား မရှိရာ၌ အာပတ် မသင့်။

၃၀၉။ ဆေးဖြင့် ပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိဘဲ ဆေးကို တောင်းအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

တစ်ပါးသော ဆေးဖြင့် ပြုဖွယ်ကိစ္စရှိလျက် ထိုမှတစ်ပါးသော ဆေးကို တောင်းအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ထိုဆေး ထိုညဉ့်ထက် လွန်သည်၌ ထိုဆေး ထိုညဉ့်ထက် လွန်၏ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ဆေးကို တောင်းအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ထိုဆေး ထိုညဉ့်ထက် လွန်သည်၌ ယုံမှားရှိ၍

ဆေးကို တောင်းအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ထိုဆေး ထိုညဉ့်ထက် လွန်ရာ၌ ထိုဆေး ထိုညဉ့်ထက် မလွန်ဟု အမှတ်ရှိ သည်ဖြစ်၍ ဆေးကို တောင်းအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ထိုဆေး ထိုညဉ့်ထက် မလွန်ရာ၌ ထိုဆေး ထိုညဉ့်ထက် လွန်၏ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊

ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ထိုဆေး ထိုညဉ့်ထက် မလွန်ရာ၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

ထိုဆေး ထိုညဉ့်ထက် မလွန်ရာ၌ ထိုဆေး ထိုညဉ့်ထက် မလွန်ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ အာပတ် မသင့်။

၅-အဓေလကဝဂ် ၇-မဟာနာမသိက္ခာပုဒ်

၃၀၃။ သတ္တမသိက္ခာပုဒ်၌ မဟာနာမ်မည်သည် မြတ်စွာဘုရား ဘထွေးတော်၏သားဖြစ်၍ တစ်လမျှ ပိုကြီး၏။

ဖိုလ်နှစ်ပါးတို့၌ တည်သော အရိယသာဝကတည်း။ ဆေးပေါများ၏ဟူသည် နွားခြံမှ ဆောင်ယူထားသောထောပတ်သည် များသည်ဖြစ်၏။

၃၀၆။ သာယာ (လက်ခံ) အပ်၏ဟူသည် ထိုအခါ၌ ရောဂါမရှိဟု မပယ်လိုက်၊ ရောဂါဖြစ်သော် တောင်းအံ့ဟု သည်းခံထိုက်၏(လက်ခံထိုက်၏)။ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ဆေးတို့ဖြင့်.. ဖိတ်ကြား၏ဟူသည် အမည်အားဖြင့် ထောပတ်ဆီးဦးစသည်တို့တွင် နှစ်ခု သုံးခုကုန်သော(ဆေးတို့ဖြင့်)၊ ပမာဏအားဖြင့် စလယ်ဖြင့် ကွမ်းစားဖြင့် ပြည်ဖြင့်(ဖိတ်၏)။ ထိုမှတစ်ပါးသော ဆေးကို တောင်းအံ့ဟူသည် ထောပတ်ဖြင့်ဖိတ်ထားသည်တွင် ဆီကိုတောင်း၏၊ (တစ်)ပြည်ဖြင့် ဖိတ်ထားသည်ကို (တစ်)ဖိတ်(တောင်း၏)။ ဆေးဖြင့် ပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိဟူသည် ရောဂါမှင်းသောဆွမ်းဖြင့်လည်း အကယ်၍ မျှတခြင်းငှာ တတ်နိုင်အံ့ ဆေးဖြင့် ပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိသည်မည်၏။

=====

=

၃၁၀။ ဖိတ်ကြားထားသော ဆေးတို့ကို တောင်းအံ့၊ ဖိတ်ကြားထားသော ညဉ့်တို့၌ တောင်းအံ့၊ "သင်သည် ဤဆေးတို့ဖြင့် ဖိတ်ကြားထား၏၊ ငါတို့သည်ကား ဤမည် ဤမည်သော ဆေးကို အလိုရှိ၏"ဟု ပြောကြား၍ တောင်းအံ့၊ "သင်ဖိတ်ကြားထားသော ညဉ့်တို့သည် လွန်ကုန်ပြီ၊ ငါတို့သည်လည်း ဆေးကို အလိုရှိ၏"ဟု ပြောကြား၍ တောင်းအံ့၊ ဆွေမျိုးတော်စပ်သူတို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဖိတ်ကြား သော သူတို့ကိုသော်လည်းကောင်း တောင်းအံ့၊ သူတစ်ပါးအကျိုးငှါ တောင်းအံ့၊ မိမိဥစ္စာဖြင့် တောင်းအံ့၊ အာပတ် မသင့်၊ ရူးသော ရဟန်း၊ အစလက်ဦး လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။

--

၃၁၀။ ဖိတ်ကြားထားသောဟူသည် အကြင်သူတို့သည် မိမိ၏ပုဂ္ဂလိကဖိတ်ခြင်းဖြင့် ဖိတ်ထား၏၊ ထိုသူတို့၏ ဖိတ်ထားသည်အားလျော်စွာ တောင်းခြင်းကြောင့် အာပတ်မသင့်၊ သံယုဒအားဖိတ်ထားရာတို့၌ ပမာဏကို မှတ်သားထိုက်သည်သာတည်း။ အကြွင်းကား ထင်ရှားပြီ။

၁၂၅။ ဖြစ်ကြောင်း ၆.ပါးရှိ၏၊ ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏၊ သညာဖြင့်မလွတ်၊ (လွန်ကျူးလို့) စိတ်မပါဘဲသင့်၏၊ ပညတ်တော်အပြစ်တည်း၊ ကာယကံ ဝစီကံဖြင့်သင့်၏၊ စိတ်သုံးပါး ဝေဒနာသုံးပါးဖြင့်သင့်၏၊
၇-မဟာနာမသိက္ခာပုဒ်(အဋ္ဌကထာအဖွင့်ပြီး၏)။

=====

=

၅-အစေလကဝဂ် ၈- ဥယျုတ္တသေနာသိက္ခာပုဒ်
၃၁၁။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသော အခါ ပသေနဒီကောသလမင်းကြီးသည် စစ်တပ်ဖြင့် ချီတက်၏။ ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် ချီတက်သော စစ်တပ်ကို ကြည့်ရှုရန် သွားကုန်၏။ ပသေနဒီကောသလ မင်းကြီးသည် အဝေးမှ လာကုန်သော ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့ကို မြင်၍ ပင့်ခေါ်စေပြီးလျှင် "အသျှင်ဘုရားတို့ အသျှင်တို့သည် အဘယ့်ကြောင့် လာကုန်သနည်း"ဟု လျှောက်၏။ မင်းကြီး ငါတို့သည် မင်းကြီးကို တွေ့မြင်လိုကုန်၏ဟု (ဆိုကုန်၏)။ အသျှင်ဘုရားတို့ စစ်ထိုးခြင်းကို နှစ်သက်သော အကျွန်ုပ်ကို တွေ့မြင်သဖြင့် အဘယ်အကျိုးရှိပါ အံ့နည်း။ မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်သင့်သည် မဟုတ်ပါလောဟု (လျှောက်၏)။ လူတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် သာကီဝင်မင်းသား ဘုရားအနွယ်တော်ဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ချီတက်သော စစ်တပ်ကို ကြည့်ရှုခြင်းငှါ လာကုန်ဘိသနည်း၊ အကြင် ငါတို့သည် အသက်မွေးမှုဟူသော အကြောင်းကြောင့် သားမယား (မွေးမှု)ဟူသော အကြောင်းကြောင့် စစ်ထိုးခြင်းငှါ လာရကုန်၏၊ ထိုငါတို့ အားလည်း လူအဖြစ်ကို အရတော်သည်မဟုတ်၊ ထိုငါတို့သည် ဤလူ့အဖြစ်ကို မကောင်းသဖြင့် ရအပ်၏"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏၊ ရှုတ်ချကုန်၏၊ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။

ရဟန်းတို့သည် ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြသော ထိုလူတို့၏ စကားကို ကြားကြသည်သာ တည်း။ အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် ဆဗ္ဗဂိုရဟန်းတို့သည် ချီတက်သော စစ်တပ်ကို ကြည့်ရှုခြင်းငှါ သွားကုန်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။

"ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ချီတက်သော စစ်တပ်ကို ကြည့်ရှုခြင်းငှါ သွားကုန်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ်မေးမြန်းတော်မူ၏။

မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဗိုလ်မှ)

အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ အဘယ့်ကြောင့် သင်တို့သည် ချီတက်သော စစ်တပ်ကို ကြည့်ရှုခြင်းငှါ သွားကုန်ဘိသနည်း။ (မဂ်ဗိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ ဤ (သင်တို့ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညို သေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

(က) "အကြင်ရဟန်းသည် ချီတက်သော စစ်တပ်ကို ကြည့်ရှုခြင်းငှါ သွားငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူ၏။

၃၁၂။ ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါး၏ ဦးရီးသည် စစ်တပ်ထဲ၌ နာဖျားနေ၏။ ထိုသူက "အကျွန်ုပ်သည် စစ်တပ်ထဲ၌ နာဖျားနေပါ၍ <ကခွဲပါလော့၊ အသျှင်၏ <ကလာခြင်းကို အလိုရှိပါ၏"ဟု ထိုရဟန်းထံသို့ တမန်ကို စေလွှတ်၏။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းအား "မြတ်စွာဘုရားသည် 'ချီတက်သော စစ်တပ်ကို ကြည့် ရှုခြင်းငှါ မသွားအပ်'ဟု သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူ၏။ ဤငါ၏ ဦးရီးသည်လည်း စစ်တပ်ထဲ၌ နာဖျား နေ၏။ ငါသည် အဘယ်သို့ ပြုကျင့်ရပါမည်နည်း"ဟု အကြံဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအကြောင်းအရာကြောင့် တရားစကားကို ဟောကြားတော်မူ၍ ရဟန်းတို့ကို -

"ရဟန်းတို့ ထိုသို့သဘော ရှိသော (သွားသင့်သော) အကြောင်း ရှိခဲ့သော် စစ်တပ်သို့ သွားခြင်းငှါ ခွင့်ပြုတော်မူ၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၉၇။ ၄၈- (ခ) ၃၁၃။ "အကြင်ရဟန်းသည် ထိုသို့သဘောရှိသော (သွားသင့်သော) အကြောင်းကို ကြည့်၍ ချီတက်သော စစ်တပ်ကို ကြည့်ရှုခြင်းငှါ သွားငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

--

၅-အစေလကဝဂ် ၈- ဥယျုတ္တသေနာသိက္ခာပုဒ်(အဋ္ဌကထာ)အဖွင့်

၃၁၁။ အဋ္ဌမသိက္ခာပုဒ်၌ **ချီတက်၏**ဟူသည် ရှေးရှုထွက်၏။ တစ်ဘက်စစ်တပ်သို့ ရှေးရှုသွားအံ့ဟု မြို့မှ ထွက်၏ဟု အနက်တည်း။ **ချီတက်သော**ဟူသည် ပြသောထွက်ခြင်းရှိသော၊ မြို့မှထွက်သောဟု အနက်တည်း။

၃၁၄။ **ယောက်ျားတစ်ချုပ်နှစ်ယောက် ရှိသော ဆင်သည် ဆင်မည်၏**ဟူသည် တက်စီးသူလေးယောက်၊ ခြေတစ်ချောင်းစီ၌ နှစ်ယောက် နှစ်ယောက်အားဖြင့် ယောက်ျား ၁၂ ယောက်ဖြစ်၏။ **ယောက်ျားသုံးယောက်ရှိသော မြင်းသည် မြင်းမည်၏**ဟူသည် တက်စီးသူတစ်ဦး ခြေစောင့်နှစ်ဦးအားဖြင့် သုံးဦး။ **ယောက်ျား လေးယောက်ရှိသော ရထားသည် ရထားမည်၏**ဟူသည် ရထားထိန်းတစ်ယောက်၊ စစ်သည်တစ်ယောက် နပန်းစောင့် နှစ်ယောက်အားဖြင့် လေးယောက်ဖြစ်၏။ **မြားလက်၌ စွဲသော ယောက်ျားလေးယောက်**ဟူသည် လက်နက်ကိုင်သူ ယောက်ျားလေးယောက်အားဖြင့် ဤသို့ခွဲပြီးသည်ကား အနည်းဆုံးသော အင်္ဂါလေးပါးရှိသောစစ်တပ်တည်း။ ဤသို့သဘောရှိသောစစ်တပ်ကို ကြည့်ခြင်းငှာ သွားခြင်းကြောင့် ခြေလှမ်းတိုင်း ခြေလှမ်းတိုင်း ဒုက္ကဋ်။ **မြင်လောက်သော ဥပစာကို စွန့်၍**ဟူသည် တစ်စုံတစ်ခုသည် ခြားကွယ်သောကြောင့်ဖြစ်စေ နိမ့်ရာ၌သက်ဆင်းသောကြောင့်ဖြစ်စေ မမြင်၊ ဤ၌ ရပ်၍ မြင်ခြင်းငှာ မတက်နိုင်ဟု အခြားသောနေရာသို့သွား၍ ကြည့်ခြင်းကြောင့် ပယောဂတိုင်း ပယောဂတိုင်း ပါစိတ်ဟု အနက်တည်း။

=====

၈-ဥယျုတ္တသေနာသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၃၁၄။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို "ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။

ချီတက် မည်သည် စစ်တပ်သည် မြို့ပြပြည်ရွာမှ ထွက်၍ ဝင်လည်း ဝင်၏။ သွားလည်း သွား၏။

စစ်တပ် မည်သည် ဆင် မြင်း ရထား ခြေသည်သူရဲတို့တည်း။

ယောက်ျားတစ်ကျိပ်နှစ်ယောက် ရှိသော ဆင်သည် ဆင်မည်၏။ ယောက်ျားသုံးယောက်ရှိသော မြင်းသည် မြင်းမည်၏။ ယောက်ျား လေးယောက်ရှိသော ရထားသည် ရထားမည်၏။ မြားလက်၌ စွဲသော ယောက်ျားလေးယောက်တို့သည် ခြေသည်သူရဲ မည်၏။

ကြည့်ရှုခြင်းငှါ သွားအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ အကြင် မြင်လောက်သော အရပ်၌

ရပ်လျက် ကြည့်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ **မြင်လောက်သော ဥပစာကို စွန့်၍**

အဖန်တလဲလဲကြည့်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ထိုသို့ သဘောရှိသော (သွားသင့်သော) အကြောင်းကို ကြည့်၍ဟူသည် ထိုသို့

သဘောရှိသော (သွားသင့်သော) အကြောင်းကို ကြည့်ထား၍။

၃၁၅။ ချီတက်ရာ၌ ချီတက်၏ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုသို့သဘော ရှိသော အကြောင်းကို

ကြည့်၍ ကြည့်ခြင်းငှါ သွားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ချီတက်ရာ၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုသို့

သဘောရှိသော အကြောင်းကို ကြည့်၍ ကြည့်ခြင်းငှါ သွားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ချီတက်ရာ၌ မချီတက်ဟု အမှတ်ရှိ သည်ဖြစ်၍ ထိုသို့ သဘောရှိသော အကြောင်းကို ကြည့်၍

ကြည့်ခြင်းငှါ သွားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

တစ်ခုသော စစ်အင်္ဂါကို ကြည့်ခြင်းငှါ သွားအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ အကြင် မြင်လောက်သော အရပ်၌ ရပ်လျက်

ကြည့်အံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ မြင်လောက်သော

ဥပစာကို စွန့်၍ အဖန်တလဲလဲ ကြည့်အံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ **မချီတက်ရာ၌** ချီတက်၏ဟု

အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ မချီတက်ရာ၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

မချီတက်ရာ၌ မချီတက်ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ အာပတ် မသင့်။

၃၁၆။ အရံ၌ ရပ်တည်လျက် ကြည့်အံ့၊ ရဟန်း၏ ရပ်သော နေရာသို့သော်လည်းကောင်း၊

ထိုင် သောနေရာသို့သော်လည်းကောင်း၊ အိပ်သောနေရာသို့သော်လည်းကောင်း လာအံ့၊

ခရီးရင်ဆိုင်သွားစဉ် မြင်အံ့၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော (သွားသင့်သော) အကြောင်းကြောင့် သွားအံ့၊

ဘေးရန်တို့ကြောင့် သွားအံ့။ အာပတ် မသင့်၊ ရူးသော ရဟန်း၊ အစလက်ဦး လွန်ကျူးသော

ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။

အဋ္ဌမ ဥယျုတ္တသေနာသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၃၁၅။ **တစ်ခုသော စစ်အင်္ဂါကို**ဟူသည် ဆင်အစရှိသောအင်္ဂါလေးပါးတို့တွင် တစ်ခုစီကို၊ ယုတ်စွအဆုံး

ယောက်ျားတစ်ယောက်တစ်စီးသောဆင်ကိုသော်၎င်း မြားလက်၌စွဲသောယောက်ျားတစ်ယောက်ကို။ **မချီတက်ရာ၌**မည်သည်

မင်းသည် မင်းဥယျာဉ်သို့သော်၎င်း မြစ်သို့သော်၎င်း သွား၏။ ဤသို့မချီတက်သည် ဖြစ်၏။

၃၁၆။ **ဘေးရန်တို့ကြောင့် သွားအံ့**ဟူသည် အသက် မြတ်သောအကျင့်တို့၏အန္တရာယ်တို့ရှိသော် ဤသို့သွားခြင်းကြောင့်

လွတ်လတ္တံ့ဟု သွားခြင်းကြောင့် အာပတ်မသင့်။ ဤ၌ အကြွင်းကား ထင်ရှားပြီ။ ဇဠကလောမသိက္ခာပုဒ်နှင့်ဖြစ်ကြောင်းတူ၏။

ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏။ သညာဖြင့် မလွတ်၊ (လွန်ကျူးလို)စိတ်မပါဘဲသင့်၏။ လောက၌အပြစ်ရှိ၏။ ကာယကံဖြစ်၏။

အကုသိုလ်စိတ် ဝေဒနာသုံးပါးဖြင့်သင့်၏။

ရှစ်ခုမြောက် ဥယျုတ္တသေနာသိက္ခာပုဒ် (အဋ္ဌကထာ)အဖွင့်ပြီး၏

=====

၃၁၇။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် ပြုဖွယ်ကိစ္စရှိ၍ စစ်တပ်ထဲသို့ သွားပြီးလျှင် သုံးညဉ့်ထက်အလွန် စစ်တပ်ထဲ၌ နေကုန်၏။ လူတို့သည် အဘယ့်ကြောင့် သာကီဝင်မင်းသား ဘုရားအနွယ်တော်ဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည် စစ်တပ်ထဲ၌ နေကုန်ဘိသနည်း၊ အကြင် ငါတို့သည် အသက်မွေးမှုဟူသော အကြောင်းကြောင့် သားမယား (မွေးမှု)ဟူသော အကြောင်းကြောင့် စစ်တပ်ထဲ၌ နေရကုန်၏။ ထိုငါတို့အားလည်း လူ့အဖြစ်ကို အရ တော်သည် မဟုတ်၊ ထိုငါတို့သည် လူ့အဖြစ်ကို မကောင်းသဖြင့် ရအပ်၏"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့သည် ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြသော ထိုလူတို့၏ စကားကို ကြားကြသည်သာ တည်း။ အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် သုံးညဉ့်ထက် အလွန် စစ်တပ်ထဲ၌ နေကုန်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။

"ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် သုံးညဉ့်ထက်အလွန် စစ်တပ်ထဲ၌ နေကုန်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။

မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဇိလ်မှ)

အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ အဘယ့်ကြောင့် သင်တို့သည် သုံးညဉ့်ထက်အလွန် စစ်တပ်ထဲ၌ နေကုန်ဘိသနည်း။ (မဂ်ဇိလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ ဤ (သင်တို့ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၉၈။ ၄၉-၃၁၈။ "ထိုရဟန်းအား စစ်တပ်သို့ သွားခြင်းငှါ အကြောင်းတစ်စုံတစ်ရာ ရှိငြားအံ့၊ ထိုရဟန်းသည် နှစ်ညဉ့်သုံးညဉ့်တို့ပတ်လုံး စစ်တပ်၌ နေအပ်၏။ ထိုနှစ်ညဉ့် သုံးညဉ့်ထက် အလွန်နေငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" (ဤသို့ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၉-သေနာဝါသ သိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

၃၁၉။ ထိုရဟန်းအား စစ်တပ်သို့သွားခြင်းငှါ အကြောင်းတစ်စုံတစ်ရာ ရှိငြားအံ့ဟူသည် အကြောင်းသည် ရှိငြားအံ့၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စသည် ရှိငြားအံ့။

ထိုရဟန်းသည် နှစ်ညဉ့် သုံးညဉ့်တို့ပတ်လုံး စစ်တပ်၌ နေအပ်၏ဟူသည် နှစ်ညဉ့် သုံးညဉ့်တို့ ပတ်လုံး နေနိုင်၏။

ထိုနှစ်ညဉ့် သုံးညဉ့်ထက်အလွန် နေငြားအံ့ဟူသည် လေးရက်မြောက်သော နေ့၌ **နေဝင်သည့် တိုင်အောင်** စစ်တပ်၌ နေအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

၃၂၀။ သုံးညဉ့်လွန်ရာ၌ သုံးညဉ့်လွန်၏ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ စစ်တပ်၌ နေအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

သုံးညဉ့်လွန်ရာ၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ စစ်တပ်၌ နေအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

သုံးညဉ့်လွန်ရာ၌ ယုတ်လျော့၏ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ စစ်တပ်၌ နေအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

သုံးညဉ့်အောက် ယုတ်ရာ၌ လွန်၏ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ သုံးညဉ့်အောက် ယုတ်ရာ၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ သုံးညဉ့်အောက် ယုတ်ရာ၌ ယုတ်၏ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ အာပတ် မသင့်။

၃၂၁။ နှစ်ညဉ့် သုံးညဉ့်တို့ပတ်လုံး နေအံ့၊ နှစ်ညဉ့် သုံးညဉ့်အောက်ယုတ်လျော့၍ နေအံ့၊ နှစ်ညဉ့် နေပြီး၍ တတိယညဉ့်၌ အရုဏ်မတက်မီ ထွက်၍ တစ်ဖန် နေအံ့၊ နာဖျား၍ နေအံ့၊ သူနာ၏ ပြုဖွယ် ကိစ္စကြောင့် နေအံ့၊ **မိမိနေသော စစ်တပ်ကိုမူလည်း အခြားသော စစ်တပ်က ပိုင်းထားအံ့၊** တစ်စုံ တစ်ရာသော ဘေးရန်သည် **နှောင့်ယှက်အံ့၊** ဘေးရန်ရှိသောကြောင့် နေအံ့၊ အာပတ် မသင့်၊ ရူးသော ရဟန်း၊ အစလက်ဦး လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ်

မသင့်။

နဝမ သေနာဝါသသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၁၂၆။

၅-အစေလကဝဂ် ၉- သေနာဝါသသိက္ခာပုဒ်

၃၁၉။ နဝမသိက္ခာပုဒ်၌ **နေဝင်သည့် တိုင်အောင်**ဟူသည် ရပ်သော်လည်း ရပ်စေ ထိုင်မူလည်း ထိုင်စေ အိပ်မူလည်း အိပ်စေ အကယ်၍ ကောင်းကင်၌ တန်ခိုးဖြင့် တစ်စုံတစ်ခုသောကုရိယာပုထ်ကို ပြု၏(တစ်ခုခုသောကုရိယာပုထ်ဖြင့်နေ၏)၊ ပါမိတ်သာတည်း။ **မိမိနေသော စစ်တပ်ကိုမူလည်း အခြားသော စစ်တပ်က ဝိုင်းထားအံ့**ဟူသည် အသွားအလာပြတ်အောင် ပိတ်ဆို့ထား၏။ **နောင့်ယှက်အံ့**ဟူသည် ရန်သူသည်၎င်း အစိုးရသူသည်၎င်း ပိတ်ဆို့ထား၏ (မိမိတဲသောစစ်တပ်အကြီးအကဲကသော်လည်း သတင်းပေါက်ကြားမည်စိုး၍ တားထားအံ့)။ အကြွင်းကား ထင်ရှားသည်သာ။ ဇဠကလောမသိက္ခာပုဒ်နှင့်တူသောဖြစ်ကြောင်းရှိ၏။ ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏။ သညာဖြင့်မလွတ်၊ စိတ်မပါဘဲသင့်၏။ ပညတ်တော်အပြစ်တည်း၊ ကာယကံဖြင့်သင့်၏။ စိတ်သုံးပါး ဝေဒနာသုံးပါးဖြင့်သင့်၏။ ကိုးခုမြောက် သေနာဝါသသိက္ခာပုဒ် (အဋ္ဌကထာ)အဖွင့် ပြီး၏။

=====

၅-အစေလကဝဂ် ၁၀-ဥယျောဓိကသိက္ခာပုဒ်

၃၂၂။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် နှစ်ည၌ သုံးညဉ့်ပတ်လုံး စစ်တပ်၌ နေကုန်လျက် **စစ်ထိုးပွဲ**သို့လည်းကောင်း၊ **စစ်သည်စစ်ဆေးရာ**သို့လည်းကောင်း၊ **စစ်ဆင်ပွဲ**သို့ လည်းကောင်း၊ စစ်အင်ကျင်းပွဲသို့လည်းကောင်း သွားကုန်၏။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတစ်ပါးသည်လည်း စစ်ထိုးပွဲ သို့ သွားသောကြောင့် မြားမှန်၏။ လူတို့သည် ထိုရဟန်းကို "အသျှင်ဘုရား အဘယ်သို့ပါနည်း ကောင်းစွာ စစ်ထိုးရပါ၏လော၊ အသျှင်သည် အဘယ်မျှသော အစိုးအခတို့ကို ရပါသနည်း"ဟု ပြက်ရယ်ပြုကုန်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလူတို့က ပြက်ရယ်ပြုသောကြောင့် နှလုံးမသာ ဖြစ်၏။ လူတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် သာကီဝင် မင်းသား ဘုရားအနွယ်တော်ဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည် စစ်ထိုးပွဲကို ကြည့်ရှုခြင်းငှါ လာကုန်ဘိသ နည်း၊ အကြင်ငါတို့သည် အသက်မွေးမှုဟူသော အကြောင်းကြောင့် သားမယား (မွေးမှု)ဟူသော အကြောင်း ကြောင့် စစ်ထိုးပွဲသို့ လာရကုန်၏။ ထိုငါတို့အားလည်း လူ့အဖြစ်ကို အရတော်သည်မဟုတ်၊ ထိုငါတို့သည် ဤလူ့အဖြစ်ကို မကောင်းသဖြင့် ရအပ်၏"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့သည် ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြသော ထိုလူတို့၏ စကားကို ကြားကြသည် သာတည်း။ အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် စစ်ထိုးပွဲကို ကြည့် ရှုခြင်းငှါ သွားကုန်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။

"ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် စစ်ထိုးပွဲကို ကြည့်ရှုခြင်းငှါ သွားကုန်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။

မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကုန်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ)

အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ သင်တို့သည် အဘယ်ကြောင့် စစ်ထိုးပွဲကို ကြည့်ရှုခြင်းငှါ သွားကုန်ဘိသနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ ဤ (သင်တို့ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၉၉။ ၅၀-၃၂၃။ "နှစ်ည၌ သုံးညဉ့်ပတ်လုံး စစ်တပ်၌ နေသော ရဟန်းသည် စစ်ထိုးပွဲသို့လည်းကောင်း၊ စစ်သည်စစ်ဆေးပွဲသို့လည်းကောင်း၊ စစ်ဆင်ပွဲသို့ လည်းကောင်း၊ စစ်အင်ကျင်းပွဲသို့ လည်းကောင်း သွားငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါမိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့

(ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏။)

၁၀-ဥယျောဓိကသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၃၂၄။ နှစ်ညဉ့်သုံး ညဉ့်ပတ်လုံး စစ်တပ်၌ နေသော ရဟန်းဟူသည် နှစ်ညဉ့် သုံးညဉ့်တို့ ပတ်လုံး နေသော ရဟန်းတည်း။

စစ်ထိုးပွဲ မည်သည် ထိုးပစ် တိုက်ခိုက်ရာ အရပ်တည်း။

စစ်သည်စစ်ဆေးပွဲ မည်သည် ဆင်တို့သည် ဤမျှ ရှိကုန်၏၊ မြင်းတို့သည် ဤမျှ ရှိကုန်၏၊

ရထားတို့သည် ဤမျှ ရှိကုန်၏၊ ခြေသည်သူရဲတို့သည် ဤမျှ ရှိကုန်၏ဟု ရေတွက်ခြင်းတည်း။

စစ်ဆင်ပွဲ မည်သည် ဤအရပ်မှ ဆင်တို့နေစေကုန်၊ ဤအရပ်မှ မြင်းတို့နေစေကုန်၊

ဤအရပ်မှ ရထားတို့ နေစေကုန်၊ ဤအရပ်မှ ခြေသည်သူရဲတို့ နေစေကုန်ဟု

ခင်းကျင်းစီစဉ်ခြင်းတည်း။

စစ်အင်္ဂါ မည်သည် ဆင်အပေါင်း မြင်းအပေါင်း ရထားအပေါင်း

ခြေသည်သူရဲအပေါင်းတည်း။

သုံးစီးသော ဆင်တို့သည် အယုတ်ဆုံး ဆင်တပ် မည်၏။ သုံးစီးသော မြင်းတို့သည်

အယုတ်ဆုံး မြင်းတပ် မည်၏။ သုံးစီးသော ရထားတို့သည် အယုတ်ဆုံး ရထားတပ် မည်၏။

မြားလက်စွဲသော ယောက်ျားလေးယောက်တို့သည် အယုတ်ဆုံး ခြေလျင်တပ် မည်၏။

ကြည့်ရှုခြင်းငှါ သွားအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ အကြင်မြင်လောက်သော အရပ်၌ ရပ်၍

ကြည့်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ မြင်လောက်သော ဥပစာကို စွန့်၍ အဖန်တလဲလဲကြည့်အံ့၊

ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

တစ်ခုတစ်ခုသော စစ်အင်္ဂါကို ကြည့်ခြင်းငှါ သွားအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

အကြင်မြင်လောက်သော အရပ်၌ ရပ်၍ ကြည့်အံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ မြင်လောက်သော

ဥပစာကို စွန့်၍ အဖန်တလဲလဲကြည့်အံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

၃၂၅။ အရံ၌ ရပ်တည်လျက် ကြည့်အံ့၊ ရဟန်း၏ ရပ်သော နေရာသို့သော်လည်းကောင်း၊

ထိုင်သောနေရာသို့သော်လည်းကောင်း၊ အိပ်သောနေရာသို့လည်းကောင်း လာရောက်၍

စစ်ထိုးသည်ကို ကြည့်အံ့၊ ခရီးရင်ဆိုင်သွားစဉ် တွေ့မြင်အံ့၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စ ရှိ၍ သွားရာ တွေ့မြင်အံ့၊

ဘေးရန်ရှိသောအခါ တို့၌ တွေ့မြင်အံ့၊ အာပတ် မသင့်။ ရူးသောရဟန်း၊ အစလက်ဦး

လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။

ဒသမ ဥယျောဓိကသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

ပဉ္စ အစေလကဝဂ် ပြီး၏။

ထိုအစေလကဝဂ်၏ အကျဉ်းချုပ်

မုန့်ပေးသောသိက္ခာပုဒ်၊ ဥပနန္ဒ၏စကားနှင့်စပ်ဆိုင်သော သိက္ခာပုဒ်၊ သုံးပါးသော သိက္ခာပုဒ်၊

အလုပ်အကျွေးနှင့်စပ်သော သိက္ခာပုဒ်၊ မဟာနာမသိက္ခာပုဒ်၊ ပသေနဒီ သိက္ခာပုဒ်၊ စစ်တပ်၌

နေသော သိက္ခာပုဒ်၊ မြားမှန်သော သိက္ခာပုဒ်၊ ဤဆယ်ပါးတို့ တည်း။ ဤကား

အကျဉ်းချုပ်တည်း။

--

၁၀- ဥယျောဓိကသိက္ခာပုဒ် (အဋ္ဌကထာ)အဖွင့်

၃၂၂။ ဒသမသိက္ခာပုဒ်၌ တက်၍တက်၍ ဤ၌ စစ်ထိုးကုန်သောကြောင့် စစ်ထိုးပွဲမည်၏။ ကောင်းစွာ

ပုတ်ခတ်သောနေရာ၏အမည်တည်း(ကောင်းကောင်းပစ်ခတ်သော ပုတ်ခတ်သောနေရာတည်း။) စစ်သည်၏

အစု(အရေအတွက်)ကို ဤနေရာ၌ သိကြသောကြောင့် ထိုနေရာသည် စစ်သည်စစ်ဆေးရာဟုခေါ်၏။ စစ်သည်ရေတွက်ရာဟု

အနက်တည်း။ စစ်တပ်ကိုဝေဖန်ထားခြင်း (ပေါင်းစုထားခြင်း စီစဉ်ခင်းကျင်းစစ်ရေးပြခြင်း)သည် စစ်ဆင်ပွဲ။

စစ်သည်တို့နေရာကို ခေါ်၏။ **သုံးစီးသော ဆင်တို့သည် အယုတ်ဆုံး ဆင်တပ် မည်၏**ဟူသည် ရှေး၌ဆိုခဲ့သော စစ်သည်

၁၂.ယောက်ရှိသောဆင်သည် ဆင်မည်၏ဟူသော စကားတော်အတိုင်း ဆင်သုံးစီးတို့တည်း(လူ ၃၆.ယောက်နှင့် ဆင်သုံးစီး)၊

အကြွင်းတို့၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်တည်း။ ဖြစ်ကြောင်းနှင့်တကွ အကြွင်းစကားရပ်ကို ဥယျုတ္တသေနာသိက္ခာပုဒ်၌

ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်းပင် သိထိုက်၏။

၁၀.ခုမြောက် ဥယျောဓိကသိက္ခာပုဒ်(အဋ္ဌကထာ)အဖွင့် ပြီး၏။

၅-ခုမြောက် အစေလကဝဂ်အဖွင့်အစဉ်သည် ပြီးပြီ။

=====

=

၆-သုရာပါနဝဂ် ၁-သုရာပါနသိက္ခာပုဒ်

၃၂၆။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် စေတီယတိုင်း၌ ဒေသစာရီ လှည့်လည်သည် ရှိသော် ဘဒ္ဒဝတိကာသို့ ရောက်တော်မူ၏။ နွားကျောင်းသား ဆိတ်ကျောင်းသား လယ်ထွန်သမား ခရီးသွားသော သူတို့သည် အဝေးကပင်လျှင် မြတ်စွာဘုရား <ကလာတော်မူသည်ကို မြင်၍ "အသျှင်ဘုရား သရက်ပင်ဆိပ်သို့ ကြွတော်မမူပါလင့်၊ သရက်ပင်ဆိပ်ရသေ့၏ ကျောင်းသစ်ခင်း၌ လျင်သော ကြမ်းသော အဆိပ်ရှိသည့် တန်ခိုးနှင့် ပြည့်စုံသော နဂါးသည် နေပါ၏ဘုရား၊ ထိုနဂါးသည် မြတ်စွာဘုရားကို မညှဉ်း ဆဲပါစေလင့်"ဟု လျှောက်ကုန်၏။ ဤသို့ လျှောက်သည် ရှိသော် မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ဆိတ် နေတော် မူ၏။ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း။။ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း နွားကျောင်းသား ဆိတ်ကျောင်းသား လယ်ထွန် သမား ခရီးသွားသော သူတို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို "အသျှင်ဘုရား သရက်ပင်ဆိပ်သို့ ကြွတော်မမူ ပါလင့်၊ အသျှင်ဘုရား သရက်ပင်ဆိပ် ရသေ့၏ ကျောင်းသစ်ခင်း၌ လျင်သော ကြမ်းသော အဆိပ်ရှိသည့် တန်ခိုးနှင့် ပြည့်စုံသော နဂါးသည် နေပါ၏ဘုရား၊ ထိုနဂါးသည် မြတ်စွာဘုရားကို မညှဉ်းဆဲပါစေလင့်"ဟု လျှောက်ကုန်၏။ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ဆိတ်နေတော်မူ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အစဉ်အတိုင်း ဒေသစာရီ လှည့်လည်သည်ရှိသော် ဘဒ္ဒဝတိကာရွာသို့ ဆိုက်ရောက်တော်မူ၍ ထိုဘဒ္ဒဝတိကာရွာ၌ပင် သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။

ထိုအခါ အသျှင်သာဂတသည် သရက်ပင်ဆိပ်ရသေ့ ကျောင်းသစ်ခင်းသို့ ချဉ်းကပ်လျက် မီးတင်း ကုတ်သို့ ဝင်၍ မြက်ဖျာကို ခင်းပြီးလျှင် ထက်ဝယ်ဖွဲ့ ခွေနေကာ ကိုယ်ကို ဖြောင့်မတ်စွာ ထားလျက် ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ရှေးရှုသတိကို ဖြစ်စေ၍ ထိုင်၏။

ထိုအခါ နဂါးသည် အသျှင်သာဂတ ဝင်လာသည်ကို မြင်၍ နှလုံးမသာယာသဖြင့် အစိုးလွှတ်၏။ အသျှင်သာဂတသည်လည်း အစိုးလွှတ်၏။ ထိုအခါ နဂါးသည် အမျက်ဒေါသကို သည်းမခံနိုင်၍ အလျှံ လွှတ်၏။ အသျှင်သာဂတသည်လည်း တေဇောကသိုဏ်းကို ဝင်စား၍ အလျှံလွှတ်၏။ ထိုအခါ အသျှင် သာဂတသည် နဂါး၏ တန်ခိုးကို (မိမိ၏) တန်ခိုးဖြင့် ကုန်စေ၍ ဘဒ္ဒဝတိကာရွာသို့ ချဉ်းကပ်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဘဒ္ဒဝတိကာရွာ၌ မွေ့လျော်တော်မူသရွေ့ သီတင်းသုံးနေတော်မူပြီးလျှင် ကောသမ္မိပြည်သို့ ဒေသစာရီ လှည့်လည်<ကသွားတော်မူ၏။ ကောသမ္မိပြည်သား ဥပါသကာတို့သည် "သရက်ပင်ဆိပ်၌ နေသော နဂါးနှင့်အတူ အသျှင်သာဂတသည် စစ်ထိုးသတက်"ဟု ကြားကုန်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အစဉ်အတိုင်း ဒေသစာရီ လှည့်လည်တော်မူသည် ရှိသော် ကောသမ္မိ ပြည်သို့ ရောက်တော်မူ၏။ ထိုအခါ ကောသမ္မိပြည်သား ဥပါသကာတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ခရီးဦးကြိုဆို၍ အသျှင်သာဂတထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် အသျှင်သာဂတကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်ကုန်လျက် "အသျှင်ဘုရား အသျှင်ဘုရားတို့အား အဘယ်ဝတ္ထုပစ္စည်းသည် ရခဲပါသနည်း၊ နှစ်ခြိုက်ဖွယ်လည်း ဖြစ်ပါသနည်း၊ အဘယ်ဝတ္ထုပစ္စည်းကို စီရင်ရပါကုန်အံ့နည်း"ဟု လျှောက်ကုန်၏။

ဤသို့ လျှောက်သည် ရှိသော် ဆဗ္ဗဒ္ဓိရဟန်းတို့သည် ကောသမ္မိပြည်သား ဥပါသကာတို့ကို "ဒါယကာတို့ ကာပေါတိက အမည်ရှိသော 'ခိုခြေအဆင်းနှင့်တူသည့် နီသော အဆင်းရှိသော' ကြည်လင် သော သေအရက်သည် ရဟန်းတို့အား ရလည်း ရခဲ၏။ နှစ်ခြိုက်ဖွယ်လည်း ဖြစ်၏။ ထိုသေအရက်ကို စီရင်ကုန်လော့"ဟု ပြောဆိုကုန်၏။

ထိုအခါ ကောသမ္မိပြည်သား ဥပါသကာတို့သည် အိမ်တိုင်း အိမ်တိုင်း၌ ကာပေါတိကမည်သော ကြည်လင်သော သေအရက်ကို စီရင်ပြီးလျှင် ဆွမ်းခံဝင်လာသော အသျှင်သာဂတကို မြင်၍ "အသျှင်ဘုရား အသျှင်သာဂတသည် ကာပေါတိကမည်သော

ကြည်လင်သော သေအရက်ကို သောက်တော်မူပါလော့၊ အသျှင်ဘုရား အသျှင်သာဂတသည် ကာပေါတိကမည်သော ကြည်လင်သော သေအရက်ကို သောက်တော် မူပါလော့"ဟု အသျှင်သာဂတကို လျှောက်ကုန်၏။ ထိုအခါ အသျှင်သာဂတသည် အိမ်တိုင်း အိမ်တိုင်း၌ ကာပေါတိကမည်သော ကြည်လင်သော သေအရက်ကို သောက်၍ မြို့မှ ထွက်လာသည် ရှိသော် မြို့တံခါး ဝဉ်း လဲကျ 'တိမ်းလဲ' လေ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် များစွာသော ရဟန်းတို့နှင့်အတူ မြို့မှ ထွက်<ကလာသည် ရှိသော် မြို့တံခါးဝဉ်း လဲနေသော အသျှင်သာဂတကို မြင်၍ ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့ သာဂတကို ယူဆောင်ခဲ့ကုန်လော့"ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် "ကောင်းပါပြီ အသျှင်ဘုရား"ဟု မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံပြီးကြလျှင် အသျှင်သာဂတကို ကျောင်းအရံသို့ ဆောင်ယူခဲ့၍ မြတ်စွာဘုရား ရှိတော်မူရာ အရပ်သို့ ခေါင်းပြုလျက် အိပ်စေကုန်၏။ ထိုအခါ အသျှင်သာဂတသည် ပြန်လှန်၍ မြတ်စွာဘုရား ရှိတော်မူရာ အရပ်ကို ခြေရင်းပြုလျက် အိပ်လေ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့ ရှေးအခါ၌ သာဂတသည် ငါဘုရား၌ ရှိသေခြင်း တုံ့ဝပ်ခြင်းရှိသည် မဟုတ်ပါလော့"ဟု မေးတော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား ရှိသေခြင်း တုံ့ဝပ်ခြင်း ရှိသည် မှန်ပါ၏ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ သာဂတသည် ယခုအခါ ငါဘုရား၌ ရှိသေခြင်း တုံ့ဝပ်ခြင်း ရှိသေး၏လော့ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ရှိသေခြင်း တုံ့ဝပ်ခြင်း မရှိတော့ပါဟု (လျှောက်ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ သာဂတသည် သရက်ပင်ဆိပ်၌ နေသော နဂါးနှင့်အတူ စစ်ထိုးသည် မဟုတ်ပါလော့ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဤသို့ စစ်ထိုးသည် မှန်ပါ၏ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ ယခုအခါ သာဂတ သည် နဂါးနှင့်အတူ စစ်ထိုးခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်ပါဦးမည်လော့ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မစွမ်းနိုင်တော့ပါဟု (လျှောက်ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ အကြင်သေအရက်ကို သောက်၍ (မူးယစ်သောကြောင့်) အမှတ်သညာ ကင်းရာ၏ 'မိန်းမော တွေဝေရာ၏'၊ ထိုသေအရက်ကို သောက်သင့်ပါ၏လော့ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မသောက်သင့်ပါဟု (လျှောက်ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ သာဂတအား မလျှောက်ပတ်၊ မလျှော်ကန်၊ မသင့်တင့်၊ ရဟန်းတို့၏ အပြုအမူမဟုတ်၊ မအပ်၊ မပြုသင့်။ ရဟန်းတို့ အဘယ်ကြောင့် သာဂတသည် သေအရက်ကို သောက်ဘိသနည်း။ ရဟန်း တို့ ဤ (သာဂတပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၁၀၀။ ၅၁-၃၂၇။ "သေအရက်ကို သောက်ခြင်းကြောင့် ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၆-သုရာပါနဝဂ် ၁-သုရာပါနသိက္ခာပုဒ်

၃၂၆။ သုရာပါနဝဂ်၏ပထမသိက္ခာပုဒ်၌ **ဘဒ္ဒဝတိကာ**ဟူသည် တစ်ခုသောရွာတည်း။ ၎င်းရွာသည်

ကောင်းသောစည်းရိုးနှင့်ပြည့်စုံသောကြောင့် ၎င်းအမည်ကိုရ၏[ဘဒ္ဒ=ကောင်းသော၊ ဝတိကာ=စည်းရိုးရှိသော(ရွာ)] **ခရီးသွားသော သူတို့**ဟူသည် ခရီးသည်တို့။ **တန်ခိုးကို (မိမိ၏) တန်ခိုးဖြင့်**ဟူသည် မိမိတန်ခိုးဖြင့် အာနုဘော်ဖြင့် နဂါး၏တန်ခိုးကို။ **ကာပေါတိက**ဟူသည် ခိုခြေအဆင်းနှင့်တူသောနီသောအရောင်တည်း။ **ကြည်လင်** သောဟူသည်

၁၂၇။။ ကြည်လင်သောအရက်၏အမည်တည်း။ **ရဟန်းတို့ သာဂတအား မလျှောက်ပတ်**ဟူသည် အဘိညာဉ်ငါးပါးရှိသော(သာဂတ၏)သေရည်သောက်ခြင်းမည်သည် မလျှောက်ပတ်ဟု ဆိုလိုသည်ဖြစ်၏။

=====

၁-သုရာပါနသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၃၂၈။ သေ မည်သည် မုန့်ညက်ဖြင့်ပြုသောသေ မုန့်ဖြင့်ပြုသောသေ ထမင်းဖြင့်ပြုသောသေ တဆေး ခပ်၍ ပြုသောသေ အထူးထူးသော အရာဝတ္ထုတို့နှင့်ယှဉ်စေ၍ ပြုသော သေတည်း။
အရက် မည်သည် အပွင့်ဖြင့်ပြုသောအရက် အသီးဖြင့်ပြုသောအရက်
ပျားရည်ဖြင့်ပြုသောအရက် ထန်းလျက် တင်လဲဖြင့်ပြုသောအရက် အထူးထူးသော
အရာဝတ္ထုတို့နှင့်ယှဉ်စေ၍ ပြုသော အရက်တည်း။
သောက်ငြားအံ့ဟူသည် အယုတ်သဖြင့် သမန်းမြက်ဖျားဖြင့်သော်လည်း သောက်အံ့၊
ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
သေအရက်၌ သေအရက်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သောက်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။
သေအရက်၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ သောက်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ သေအရက်၌ သေအရက်
မဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိ သည် ဖြစ်၍ သောက်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
သေအရက်မဟုတ်သည်၌ သေအရက်ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ခဋ္ဌအာပတ် သင့်၏။ သေအရက်
မဟုတ် သည်၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ခဋ္ဌအာပတ် သင့်၏။ သေအရက်မဟုတ်သည်၌
သေအရက်မဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ အာပတ် မသင့်။

--

၃၂၉။ အပွင့်ဖြင့်ပြုသောအရက်မည်သည် သည်မည်စည်ပွင့်စသည်တို့၏အရည်ဖြင့် ပြုအပ်သော။
အသီးဖြင့်ပြုသောအရက်မည်သည် မုဒရက်သီးအစရှိသည်တို့ကို နယ်၍ ထိုအသီးတို့၏အရည်ဖြင့် ပြုအပ်သော။
ပျားရည်ဖြင့်ပြုသောအရက်မည်သည် မုဒရက်သီးတို့၏ဖြစ်မြဲအရည်ဖြင့်ပြုအပ်သော၊ ယင်ငယ်ပျားဖြင့်လည်း ပြုအပ်၏ဟု
ဆိုကြကုန်၏။ ထန်းလျက် တင်လဲဖြင့်ပြုသောအရက်မည်သည် ကြံရည်စသည်ဖြင့်ပြုအပ်၏။ သေမည်သည်
ထည့်အပ်သောမုန့်မှုန့် တဆေးရှိသောအရည်တည်း၊ အုန်းသီးစသည်တို့၏အရည်ဖြင့်လည်း ပြုအပ်သောအရက်သည်လည်း
သေဟုသာရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ထိုသေရည်သည်ပင် အရည်ကြည်ဖြစ်သော် မေရယဟူ၍ ခေါ်၏။ အယုတ်သဖြင့်
သမန်းမြက်ဖျားဖြင့်သော်လည်း သောက်အံ့ဟူသည် ထိုသေအရက်ကို မျိုးစေ့မှ(သေဖြစ်ခါစမှ) စ၍
သမန်းမြက်ဖြင့်သောက်ခြင်းကြောင့်လည်း ပါစိတ်ဟု အနက်တည်း။ ပယောဂတစ်ချက်တည်းဖြင့် များစွာလည်း
သောက်သူအား အာပတ်တစ်ချက်။ ဖြတ်၍ ဖြတ်၍ သောက်ခြင်းကြောင့် ပယောဂအရေအတွက်အားဖြင့် အာပတ်တို့သင့်၏။

=

၃၂၉။ သေအရက်မဟုတ်ဘဲ သေအရက်၏ အဆင်း သေအရက်၏ အနံ့ သေအရက်၏
အရသာ ရှိသော အဖျော်ကို သောက်အံ့၊ ဟင်းချက်ရာ၌လည်းကောင်း၊
အသားဟင်းချက်ရာ၌လည်းကောင်း၊ ဆီချက်ရာ၌လည်းကောင်း၊ သျှိုသျှား (ဖန်ခါး)
တင်လဲ၌လည်းကောင်း (အနံ့ ကောင်းစိမ့်သောငါ သေအရက် အနည်းငယ် ထည့်ချက်၍ စားအံ့)၊
သေအရက်မဟုတ်သော အရိဋ္ဌမည်သော (ဆေးနက်ရေ) အဖျော်ကို သောက်အံ့၊ အာပတ်
မသင့်။ ရူးသော ရဟန်း၊ အစလကဉ္စီး လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။
ပဌမ သုရာပါနသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

--

၃၂၉။ သေအရက်မဟုတ်ဘဲ သေအရက်၏ အဆင်း သေအရက်၏ အနံ့ သေအရက်၏
အရသာ ရှိသောဟူသည် လောကသောဝီရကသော်၎င်း သုတ္တမည်သောဖျော်ရည်သော်၎င်း ဖြစ်၏။
ဟင်းချက်ရာ၌လည်းကောင်းဟူသည် အနံ့ထုံစေရန် အနည်းငယ်ထည့်၍ ဟင်းကိုချက်ကုန်၏။ ၎င်း၌ အာပတ်မသင့်။
အသားဟင်းချက်ရာ၌လည်းကောင်းဟူသည်၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်။ လေဆေးအတွက် ဆီချက်ရာ၌
အရက်နှင့်အတူချက်ကုန်၏။ ထို၌လည်း အရက်ကို အလွန်မထည့်မှ အာပတ်မသင့်။ အရက်အလွန်ထည့်၍ အရက်၏ အဆင်း
အနံ့ အရသာတို့သည် ထင်ရှားကုန်၏။ ထို၌ အာပတ်သင့်သည်သာတည်း။ သေအရက်မဟုတ်သော အရိဋ္ဌမည်သောဟူသည်
အရိဋ္ဌသည် အရက်မဟုတ်၊ ၎င်းသည် အရက်၏အရောင် အနံ့ အရသာသာရှိ၏။ အရက်မဟုတ်၊ ၎င်းကိုရည်၍
သေအရက်မဟုတ်သော အရိဋ္ဌမည်သောဟု (ဘုရားရှင်) မိန့်တော်မူ၏။ (သေရည်အရက်ဖြစ်ကြောင်း) အရာဝတ္ထုတို့ကို
ထည့်သော အရိဋ္ဌဆေးရည်သည် အရက်ဖြစ်၏။ (ထို့ကြောင့်) မျိုးစေ့မှစ၍ မအပ်။ အကြွင်းကား ဤ၌ ထင်ရှားပြီ။

ဧဠကလောမသိက္ခာပုဒ်နှင့်ဖြစ်ကြောင်းတူ၏။ ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏။ သညာဖြင့်မလွတ်၊ (လွန်ကျူးလို့) စိတ်မပါဘဲသင့်၏။ လောက၌ဖြစ် ဖြစ်၏။ ကာယကံဖြင့်သင့်၏။ အကုသိုလ်စိတ် ဝေဒနာသုံးပါးဖြင့်သင့်၏။ ဝတ္ထုကို(စားသောက်မည့် အာဟာရ၌ အရက်ပါမှန်း၊ အရက်ဖြစ်မှန်း) မသိခြင်းကြောင့် စိတ်မပါသည်၏အဖြစ်ကိုသိထိုက်၏။ အကုသိုလ်ဖြင့်သာ သောက်အပ်သောကြောင့် လောကပြစ်ဖြစ်၏။ ။။

ပထမ သာရာပါနသိက္ခာပုဒ်။

=====

=

၆-သုရာပါနဝဂ် ၂-အင်္ဂုလိပတောဒကသိက္ခာပုဒ်

၃၃၀။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် သတ္တရသဝဂ္ဂိဂိုဏ်းသား ရဟန်းကို လက်ချောင်းထိုးသဖြင့် 'ကလိထိုးသဖြင့်' ရယ်ရွှင်စေကုန်၏။ ထိုရဟန်းသည် ပင်ပန်းသည်ဖြစ်၍ ထွက်သက် ဝင်သက် ပြတ်သောကြောင့် သေလေ၏။ အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် ရဟန်းကို လက်ချောင်းထိုးသဖြင့် 'ကလိထိုးသဖြင့်' ရယ်ရွှင်စေကုန်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။

"ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ရဟန်းကို လက်ချောင်းထိုးသဖြင့် 'ကလိထိုးသဖြင့်' ရယ်ရွှင်စေကုန်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။

မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ)

အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ သင်တို့သည် အဘယ့်ကြောင့် ရဟန်းကို လက်ချောင်းထိုးသဖြင့် 'ကလိထိုးသဖြင့်' ရယ်ရွှင် စေကုန်ဘိသနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ)

အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ ဤ (သင်တို့ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၁၀၁။ ၅၂-၃၃၁။ "လက်ချောင်းထိုး 'ကလိထိုး' ခြင်းကြောင့် ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၂-အင်္ဂုလိပတောဒကသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၃၃၂။ လက်ချောင်းထိုး မည်သည် ရဟန်းသည် ရဟန်းကို ရယ်ရွှင်စေလိုသည် ဖြစ်၍ မိမိကိုယ်ဖြင့် သူတစ်ပါးကိုယ်ကို သုံးသပ်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်း၌ ရဟန်းဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ လက် ချောင်းထိုးသဖြင့် ရွှင်စေအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်း၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ လက်ချောင်းထိုးသဖြင့် ရွှင်စေအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်း၌ ရဟန်း မဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ လက်ချောင်းထိုး သဖြင့် ရွှင်စေအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ကိုယ်ဖြင့် ကိုယ်နှင့်စပ်သော ဝတ္ထုကို သုံးသပ်အံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ကိုယ်နှင့်စပ်သော ဝတ္ထုဖြင့် ကိုယ်ကို သုံးသပ်အံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ကိုယ်နှင့်စပ်သော ဝတ္ထုဖြင့် ကိုယ်နှင့်စပ်သော ဝတ္ထုကို သုံးသပ်အံ့၊ ဒုက္ကဋ် အာပတ်သင့်၏။

စွန့်လွှတ်အပ်သော ဝတ္ထုဖြင့် ကိုယ်ကို သုံးသပ်အံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

စွန့်လွှတ်အပ်သော ဝတ္ထု ဖြင့် ကိုယ်နှင့်စပ်သော ဝတ္ထုကို သုံးသပ်အံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

စွန့်လွှတ်အပ်သော ဝတ္ထုဖြင့် စွန့်လွှတ် အပ်သော ဝတ္ထုကို သုံးသပ်အံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

၃၃၃။ ရဟန်းမဟုတ်သူကို ကိုယ်ဖြင့် ကိုယ်ကို သုံးသပ်အံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ကိုယ်ဖြင့် ကိုယ်နှင့် စပ်သော ဝတ္ထုကို သုံးသပ်အံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ကိုယ်နှင့်စပ်သော ဝတ္ထုဖြင့် ကိုယ်ကို သုံးသပ်အံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ကိုယ်နှင့်စပ်သော ဝတ္ထုဖြင့် ကိုယ်နှင့်စပ်သော ဝတ္ထုကို သုံးသပ်အံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

စွန့်လွှတ်အပ်သော ဝတ္ထုဖြင့် ကိုယ်ကို သုံးသပ်အံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏။ စွန့်လွှတ်အပ်သော ဝတ္ထုဖြင့် ကိုယ်နှင့်စပ်သော ဝတ္ထုကို သုံးသပ်အံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ စွန့်လွှတ်အပ်သော ဝတ္ထုဖြင့် စွန့်လွှတ်အပ်သော ဝတ္ထုကို သုံးသပ်အံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

ရဟန်းမဟုတ်သည့် ရဟန်းဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ခဒူအာပတ်သင့်၏၊ ရဟန်းမဟုတ်သည့်
ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ခဒူအာပတ် သင့်၏၊ ရဟန်းမဟုတ်သည့် ရဟန်းမဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊
ဒုက္ခဒူအာပတ်သင့်၏။
၃၃၄။ ရယ်ရွှင်စေလိုသော သဘောမရှိဘဲ သုံးသပ်အံ့၊ အကြောင်း ရှိ၍ သုံးသပ်အံ့၊
အာပတ်မသင့်။
ရှေးသော ရဟန်း၊ အစလက်ဦး လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ်မသင့်။
ဒုတိယ အင်္ဂုလိပတောဒကသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၁၂၈။

၂-အင်္ဂုလိပတောဒကသိက္ခာပုဒ် (အဋ္ဌကထာ)အဖွင့်

၃၃၀။ ဒုတိယသိက္ခာပုဒ်၌ လက်ချောင်းထိုးသဖြင့်ဟူသည် လက်ချောင်းတို့ဖြင့် ချိုင်းအစရှိသည်ကိုထိခိုက်ခြင်း(ထိုးခြင်း)ကို ဆိုအပ်၏။ ပင်ပန်းသည်ဖြစ်၍ဟူသည် အလွန်ရယ်ခြင်းကြောင့် ပင်ပန်းသည်ဖြစ်၍။ ထွက်သက် ဝင်သက် ပြတ်သောကြောင့်ဟူသည် ဝင်လေထွက်လေလှည့်လည်မှုပြတ်သည် ဖြစ်၍။ ရဟန်းမဟုတ်သူကို ကိုယ်ဖြင့် ကိုယ်ကိုဟူသည်၌ ဘိက္ခုနီသည်လည်း ရဟန်းမဟုတ်သူအရာ၌ တည်၏။ သူမကိုလည်း ရယ်မြူလို၍ ထိသောရဟန်းအား ဒုက္ခဒူ။ အကြွင်းကား ထင်ရှားပြီ။

ပထမပါရာဇကသိက္ခာပုဒ်နှင့် ဖြစ်ကြောင်းတူ၏၊ ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏၊ သညာဖြင့် မလွတ်၊ စိတ်ပါမှသင့်၏၊ လောကဖြစ်ဖြစ်၏၊ ကာယကံတည်း၊ အကုသိုလ်စိတ် ဝေဒနာနှစ်ပါးဖြင့် သင့်၏။

ဒုတိယ အင်္ဂုလိပတောဒကသိက္ခာပုဒ်ပြီး၏။

=====

=

၆-သုရာပါနဝဂ် ၃-ဟသဓမ္မသိက္ခာပုဒ်

၃၃၅။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ သတ္တရသဝဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် အစီရဝတီမြစ်ရေ၌ (မြူးထူးပျော်ပါး) ကစားကုန်၏။

ထိုအခါ ပသေနဒီကောသလမင်းကြီးသည် မလိကာမိဖုရားနှင့် အတူ မြတ်သော ပြာသာဒ်ထက်၌ စံနေ၏။ ပသေနဒီကောသလမင်းကြီးသည် အစီရဝတီမြစ်ရေ၌ (မြူးထူးပျော်ပါး) ကစားနေကုန်သော သတ္တရသဝဂ္ဂီရဟန်းတို့ကို မြင်၍ မလိကာမိဖုရားကို "မလိကာ သင်၏ ဤရဟန္တာတို့သည် ရေ၌ (မြူးထူးပျော်ပါး) ကစား၍ နေကုန်၏"ဟု ပြောဆို၏။ မင်းကြီး စင်စစ် မြတ်စွာဘုရားသည် သိက္ခာပုဒ်တော်ကို မပညတ်ရသေး၍သော်လည်း ဖြစ်ရာ၏။ ထိုရဟန်းတို့က (သိက္ခာပုဒ်တော်ကို) မသိသေး၍သော်လည်း ဖြစ်ကုန်ရာ၏ဟု (ပြောဆို၏)။

ထိုအခါ ပသေနဒီကောသလမင်းကြီးအား "ငါကလည်း မြတ်စွာဘုရားအား (တိုက်ရိုက်) မလျှောက် ထားဘဲ မြတ်စွာဘုရားကလည်း ဤရဟန်းတို့သည် ရေ၌ (မြူးထူးပျော်ပါး) ကစားကုန်၏ဟု အဘယ် နည်းဖြင့် သိတော်မူရာအံ့နည်း"ဟူ၍ အကြံဖြစ်၏။

ထိုအခါ ပသေနဒီကောသလမင်းကြီးသည် သတ္တရသဝဂ္ဂီရဟန်းတို့ကို ပင့်စေပြီးလျှင် ကြီးစွာသော တင်လဲခဲကို လှူ၍ "အသျှင်ဘုရားတို့ ဤတင်လဲခဲကို မြတ်စွာဘုရားအား လှူပါကုန်လော့"ဟု (လျှောက်၏)။

သတ္တရသဝဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် တင်လဲခဲကို ယူ၍ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် "အသျှင် ဘုရား ပသေနဒီကောသလမင်းကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤတင်လဲခဲကို လှူလိုက်ပါ၏"ဟု လျှောက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ပသေနဒီကောသလမင်းကြီးသည် အဘယ်အရပ်မှာ သင်တို့ကို မြင်သနည်းဟု (မေးတော်မူရာ)

အသျှင်ဘုရား အစီရဝတီမြစ်ရေ၌ (မြူးထူးပျော်ပါး) ကစားနေကြစဉ် မြင်ပါ၏ဟု

(လျှောက်ကြကုန်၏။)

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဗိုလ်မှ)

အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ သင်တို့သည် အဘယ့်ကြောင့် ရေ၌ (မြူးထူးပျော်ပါး)

ကစားကုန်ဘိသနည်း။ (မဂ်ဗိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ ဤ

(သင်တို့ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား

ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၁၀၂။ ၅၃-၃၃၆။ "ရေ၌ မြူးထူးပျော်ပါး ကစားခြင်းကြောင့် ပါဗိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့

(ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏။)

၃-ဟသဓမ္မသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၃၃၇။ ရေ၌ မြူးထူးပျော်ပါးကစားခြင်း မည်သည် ဖျောက်၏ အထက် (နက်သော) ရေ၌

မြူးထူးပျော်ပါးကစားလိုသည် ဖြစ်၍ ငုပ်မှုလည်း ငုပ်အံ့၊ ပေါ်မှုလည်း ပေါ်အံ့၊ ကူးသွားမှုလည်း

ကူးသွားအံ့၊ ပါဗိတ်အာပတ် သင့်၏။

၃၃၈။ ရေ၌ မြူးထူးပျော်ပါး ကစားခြင်း၌ မြူးထူးပျော်ပါး ကစား၏ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊

ပါဗိတ်အာပတ် သင့်၏။ ရေ၌ မြူးထူးပျော်ပါး ကစားခြင်း၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ပါဗိတ်အာပတ် သင့်၏။

ရေ၌ မြူးထူးပျော်ပါး ကစားခြင်း၌ မြူးထူးပျော်ပါး မကစားဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ပါဗိတ်အာပတ်

သင့်၏။

ဖျောက်အောက် (တိမ်သော) ရေ၌ မြူးထူးပျော်ပါး ကစားအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ရေ၌

လှေဖြင့် ကစားအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ လက်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊

ခြေဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ သစ်သားဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ အိုးခြမ်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း

ရေကို ပုတ်ခတ်အံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

အိုးခွက်၌ ရှိသော ရေကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဆန်ပုံးရည်ကိုသော်လည်းကောင်း၊

နို့ရည်ကိုသော် လည်းကောင်း၊ ရက်တက်ရည်ကိုသော်လည်းကောင်း၊

ဆိုးရည်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ကျင်ငယ်ကိုသော် လည်းကောင်း၊ ရွှံ့ရည်ကိုသော်လည်းကောင်း

မြူးထူးပျော်ပါးကစားအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

ရေ၌ မြူးထူးပျော်ပါး မကစားသည်၌ မြူးထူးပျော်ပါး ကစား၏ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊

ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ရေ၌ မြူးထူးပျော်ပါး မကစားသည်၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

ရေ၌ မြူးထူးပျော်ပါး မကစားသည်၌ မြူးထူးပျော်ပါး မကစားဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ အာပတ် မသင့်။

၃၃၉။ မြူးထူးပျော်ပါး မကစားလိုသော သဘောဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ အကြောင်းကိစ္စ

ရှိခဲ့သော် လည်းကောင်း ရေသို့သက်ဆင်း၍ ငုပ်မှုလည်း ငုပ်အံ့၊ ပေါ်မှုလည်း ပေါ်အံ့၊

ကူးသွားမှုလည်း ကူးသွားအံ့၊ အာပတ် မသင့်။ တစ်ဖက်ကမ်းသို့ သွားလိုသောကြောင့်

ငုပ်သော်လည်းကောင်း၊ ပေါ်သော်လည်းကောင်း၊ ကူးသွားသော်လည်းကောင်း အာပတ်မသင့်၊

ဘေးရန်တို့ကြောင့် အာပတ်မသင့်။ ရူးသော ရဟန်း၊ အစလက်ဦး လွန်ကျူးသော

ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ်မသင့်။

တတိယ ဟသဓမ္မသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၆-သုရာပါနဝဂ် ၃-ဟသဓမ္မသိက္ခာပုဒ်

၃၃၅။ တတိယသိက္ခာပုဒ်၌ မသိသေး၍သော်လည်းဟူသည် မြတ်စွာဘုရား၏ပညတ်တော်ကို မသိကုန်ဟု အနက်တည်း။

၃၃၆။ ရေ၌ မြူးထူးပျော်ပါး ကစားခြင်းကြောင့်ဟူသည် ရေကစားသည်ကို ဆိုအပ်၏။ ဖျောက်၏ အထက်

(နက်သော)ဟူသည် ဖျောက်တို့၏အထက်ပမာဏရှိသော။ မြူးထူးပျော်ပါးကစားလိုသည်ဟူသည် ကစားလိုသည်။ ငုပ်မှုလည်း

ငုပ်အံ့အစရှိသည်တို့၌ ငုပ်ရန် သက်ဆင်းသောသူအား ခြေလှမ်းတိုင်းခြေလှမ်းတိုင်း ဒုက္ကဋ်၊ ငုပ်ခြင်း ပေါ်ခြင်းတို့၌

ပယောဂတိုင်းပယောဂတိုင်း ပါဗိတ်။ ငုပ်၍ ရေအတွင်း၌သာသွားသောသူအား လက်အကြိမ်ခြေအကြိမ် အားလုံးတို့၌ ပါဗိတ်။

ပေါ်အံ့ဟူသည် ကူးအံ့။ လက်တို့ဖြင့် ကူးသောသူအား လက်အကြိမ်တိုင်း လက်အကြိမ်တိုင်း ပါဗိတ်။ ခြေတို့၌လည်း

ဤနည်းအတိုင်းပင်တည်း။ အကြင်အကြင်အင်္ဂါဖြင့် ကူး၏။ ထိုထိုအင်္ဂါ၏အားထုတ်တိုင်းအားထုတ်တိုင်း ပါဗိတ်။

ကမ်းမှသော်၎င်း သစ်ပင်မှသော်၎င်း ရေ၌ကျ၏။ (ထိုအခါ မြူးတူလို၍ ကူးခပ်အံ့) ပါစိတ်ပင်တည်း (မြူးတူလိုမှုမရှိဘဲကူးရမည်၊ မြူးတူးလိုသောစိတ်ရှိသည်ပင်ထားဦး ကမ်းသို့သာ ပုံမှန်အားဖြင့်ကူးလျှင် ပါစိတ်မသင့်နိုင်၊ အကယ်၍သာ ပါစိတ်သင့်ခဲ့သော် မြူးတူးလိုသောစိတ်ကိုလည်းမဖျောက်နိုင်ခဲ့သော ရေ၌သောရာ၏)။ **လှေဖြင့် ကစားအံ့**ဟူသည် လှော်တက်ဖြင့်သော်၎င်း ထိုးဝါးဖြင့်သော်၎င်း လှေကို ရွေ့စေသော်၎င်း ကမ်း၌ ဆယ်သော်၎င်း ရွေ့စေလျက်သော်၎င်း လှေဖြင့် ကစား၏။ ဒုက္ကဋ်။

လက်ဖြင့်သော်လည်းကောင်းအစရှိသည်တို့၌လည်း ပယောဂတိုင်း ပယောဂတိုင်း ဒုက္ကဋ်။ အချို့သူတို့သည် လက်ဖြင့် ရေ၌ ပစ်သောအိုးခြမ်းခွဲ၏ တက်ခြင်းကျခြင်းတို့၌ ဒုက္ကဋ်ကို ဆိုကုန်၏။ ထိုစကားကို မယူထိုက်။ မှန် ထိုတွင် ပယောဂတစ်ချက်ဖြစ်သောကြောင့် ဒုက္ကဋ် တစ်ချက်သာ၊ တစ်နည်းသော်ကား ဖျက်အထက်၌ ဆိုပြီးကုန်သောပုဒ်ခြင်းအစရှိသည်တို့ကို ကြည်ထား၍ အခြားသော တစ်ခုခုသောအခြင်းအရာဖြင့် ရေသို့ သက်ဆင်း၍သော်၎င်း မသက်ဆင်းဘဲသော်၎င်း တစ်ခုခုသောအရပ်၌ တည်သော

၁၂၉။။ ရေကို ယုတ်စွာအဆုံး အပေါက်ကို ယူ၍ ပစ်ကစားခြင်းဖြင့် ကစားသူအား ဒုက္ကဋ်သာတည်း။ အနက်ကိုထွန်းပြသောအက္ခရာကို လေးခြင်းငှာ အပ်၏။ ဤကားအဆုံးအဖြတ်တည်း။ ဤ၌ အကြွင်းကား ထင်ရှားပြီ။ ပထမပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်နှင့် ဖြစ်ကြောင်းတူ၏။ ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏။ သညာဖြင့် လွတ်၏။ စိတ်ပါမှ သင့်၏။ လောကအပြစ်ဖြစ်၏။ ကာယကံဖြင့်သင့်၏။ အကုသိုလ်စိတ် ဝေဒနာသုံးပါးဖြင့် သင့်၏။ တတိယ ဟာသဓမ္မသိက္ခာပုဒ်(အဋ္ဌကထာ)အဖွင့် ပြီး၏။

=====

=

၆-သုရာပါနဝဂ် ၄-အနာဒရိယသိက္ခာပုဒ်

၃၄၀။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကောသမ္မိပြည် ယောသိတာရုံကျောင်း၌ သီတင်း သုံးနေတော်မူသောအခါ အသျှင်ဆန္ဒသည် မကျင့်အပ်သော အကျင့်ကို ပြုကျင့်၏။ ရဟန်းတို့သည် "ငါ့သျှင်ဆန္ဒ ဤသို့သဘောရှိသော အမှုကို မပြုပါလင့်၊ ဤအမှုသည် ရဟန်းတို့အား မအပ်"ဟု ပြောဆိုကုန်၏။ ထိုအသျှင်ဆန္ဒသည် မရိသေခြင်းကို စွဲ၍ ပြုကျင့်မြဲ ပြုကျင့်သည်သာလျှင်တည်း။

အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် အသျှင်ဆန္ဒသည် မရိသေခြင်းကို ပြုဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။

"ဆန္ဒ သင်သည် မရိသေခြင်းကို ပြု၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။ မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ)

အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား သင်သည် အဘယ့်ကြောင့် မရိသေခြင်းကို ပြုဘိသနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား ဤ (သင်ပြုမိသော အမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်း ကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၁၀၃။ ၅၄-၃၄၁။ "မရိသေခြင်းကြောင့် ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြ ကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၄-အနာဒရိယသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၃၄၂။ မရိသေခြင်း မည်သည် ပုဂ္ဂိုလ်၌ မရိသေခြင်း၊ တရားတော်၌ မရိသေခြင်းဟူ၍ မရိသေခြင်း နှစ်မျိုး ရှိ၏။

ပုဂ္ဂိုလ်၌ မရိသေခြင်း မည်သည် ရဟန်းတစ်ပါးက ပညတ်တော်ဖြင့် ပြောဆိုလာသည် ရှိသော် (အပြောခံရသော ရဟန်းက) "ဤ (ပြောဆိုလာသူ) ရဟန်းသည် နှင်ထုတ်အပ်သူတည်း၊ ရှုတ်ချအပ်သူ တည်း၊ ကဲ့ရဲ့အပ်သူတည်း၊ ဤ (ပြောဆိုလာသူ) ရဟန်း၏ စကားကို လိုက်နာသင့်သည် မဟုတ်"ဟု မရိသေခြင်းကို ပြအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

တရားတော်၌ မရိသေခြင်း မည်သည် ရဟန်းတစ်ပါးက ပညတ်တော်ဖြင့် ပြောဆိုလာသည် ရှိသော် ဤတရားသည် အဘယ်သို့လျှင် ပျောက်မှုလည်း ပျောက်ရာအံ့နည်း ပျက်စီးမှုလည်း ပျက်စီးရာအံ့နည်း ကွယ်မှုလည်း ကွယ်ရာအံ့နည်းဟုသော်လည်းကောင်း၊ ထိုပညတ်တော်ကို မကျင့်လို၍ သော်လည်းကောင်း မရိသေခြင်းကို ပြအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

၃၄၃။ ရဟန်း၌ ရဟန်းဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ မရှိသေခြင်းကို ပြုအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်း၌ ယုံမှားရှိသည် ဖြစ်၍ မရှိသေခြင်းကို ပြုအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်း၌ ရဟန်းမဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ မရှိသေခြင်းကို ပြုအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ပညတ်တော် မဟုတ်သော စကားဖြင့် ပြောဆိုလာသည် ရှိသော် "ဤစကားသည် ခေါင်းပါးခြင်းငှါ မဖြစ်၊ ကိလေသာကို ခါထုတ်ခြင်းငှါ မဖြစ်၊ ကြည်ညိုဖွယ်ကို ဆောင်ခြင်းငှါ မဖြစ်၊ ကိလေသာကို ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ မဖြစ်၊ လုံ့လကို အားထုတ်ခြင်းငှါ မဖြစ်"ဟု မရှိသေခြင်းကို ပြုအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

ရဟန်းမဟုတ်သောသူသည် ပညတ်တော်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပညတ်တော်မဟုတ်သော စကား ဖြင့်သော်လည်းကောင်း ပြောဆိုလာသည် ရှိသော် "ဤစကားသည် ခေါင်းပါးခြင်းငှါ မဖြစ်၊ ကိလေသာကို ခါထုတ်ခြင်းငှါ မဖြစ်၊ ကြည်ညိုဖွယ်ကို ဆောင်ခြင်းငှါ မဖြစ်၊ ကိလေသာကို ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ မဖြစ်၊ လုံ့လကို အားထုတ်ခြင်းငှါ မဖြစ်"ဟု မရှိသေခြင်းကို ပြုအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

ရဟန်းမဟုတ်သောသူ၌ ရဟန်းဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်းမဟုတ်သူ၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်းမဟုတ်သောသူ၌ ရဟန်း မဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

၃၄၄။ "ငါတို့ ဆရာများ၏ ပါဠိသင်ခြင်းသည် ဤသို့ ဖြစ်၏။ အဋ္ဌကထာသင်ခြင်းသည် ဤသို့ ဖြစ်၏"ဟု ဆိုအံ့၊ အာပတ် မသင့်၊ ရူးသော ရဟန်း၊ အစလကဉ္စိး လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။

စတုတ္ထ အနာဒရိယသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၆-သုရာပါနဝဂ် ၄-အနာဒရိယသိက္ခာပုဒ်

၃၂၄။ စတုတ္ထသိက္ခာပုဒ်၌ ဤတရားသည် အဘယ်သို့လျှင် ပျောက်မှုလည်း ပျောက်ရာအံ့နည်းဟူသည် အဘယ်သို့လျှင် ဤတရားသည် ပါဠိသည် အစဉ်အဆက်သည် ပျောက်ရာအံ့နည်း။ ထိုပညတ်တော်ကို

မကျင့်လို၍ သော်လည်းကောင်းဟူသည် အကြင်ပညတ်တော် ဖြင့်ဆို၏ (ဆုံးမ၏)၊ ၎င်းပညတ်တော်ကို မကျင့်လိုသည်။

ပညတ်တော် မဟုတ်သော စကားဖြင့်ဟူသည် သုတ်၌သော်၎င်း အဘိဓမ္မာ၌သော်၎င်း လာသော(ပါသော)။

၃၄၄။ ငါတို့ ဆရာများ၏ ပါဠိသင်ခြင်းသည် ဤသို့ ဖြစ်၏ဟူသည်၌ ကဲ့ရဲ့အပ်သောဆရာ၏ပါဠိသင်ခြင်းကို မယူအပ်၊ အစဉ်အဆက်လာသော ဆရာများ၏ ပါဠိသင်ခြင်းကိုသာ ယူအပ်၏။ ကုရုန္တိ၌ "လောကပြစ်၌(လောကပြစ်ရှိသောသိက္ခာပုဒ်၌) ဆရာများ၏ ပါဠိသင်ခြင်းသည် မအပ်၊ ပညတ်တော်အပြစ်၌ကား အပ်၏"ဟု ဆိုထား၏။ မဟာပစ္စရိ၌ "ပါဠိတော်ကို၎င်း အဋ္ဌကထာကို၎င်း သင်ယူဖူးကုန်သော ဆရာတို့၏ပါဠိသင်ခြင်းသည် ပမာဏ(ပမာန)တည်း၊ မသိကုန်သောဆရာတို့၏စကားသည် ပမာဏ(ပမာန)မဟုတ်"ဟု ဆိုထား၏။ ထို(ကုရုန္တိ မဟာပစ္စရိ၌လာသော) အလုံးစုံသောစကားသည် အစဉ်အဆက်အားဖြင့် လာသောစကား၌ ပေါင်းဆိုခြင်းသို့ ရောက်၏။ အကြွင်းကား ထင်ရှားပြီ။

ကိုယ်စိတ်ကြောင့်၎င်း နှုတ်စိတ်ကြောင့်၎င်း ကိုယ်နှုတ်စိတ်ကြောင့်၎င်း သုံးပါသောအကြောင်းကြောင့်ဖြစ်၏။ ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏၊ သညာဖြင့်မလွတ်၊ (လွန်ကျူးလို)စိတ်ပါမှသင့်၏၊ လောကပြစ်ဖြစ်၏၊ ကာယကံ ဝစီကံဖြင့်သင့်၏၊ အကုသိုလ်စိတ် ဒုက္ခဝေဒနာဖြင့်သင့်၏။

လေးခုမြောက် အနာဒရိယသိက္ခာပုဒ် (အဋ္ဌကထာ)အဖွင့်ပြီး၏။

၆-သုရာပါနဝဂ် ၅-ဘိဿပနသိက္ခာပုဒ်

၃၄၅။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏

အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့သည်

သတ္တရသဝဂ္ဂီရဟန်းတို့ကို ခြောက်လှန့်ကုန်၏၊ ခြောက်လှန့်ခံရသော

ထိုသတ္တရသဝဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် ငိုကုန်၏။

ရဟန်းတို့သည် "ငါ့သူငယ်တို့ သင်တို့သည် အဘယ့်ကြောင့် ငိုကုန်သနည်း"ဟု မေးကုန်၏။

ငါ့သူငယ်တို့ ဤဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် ငါတို့ကို ခြောက်လှန့်ကုန်၏ဟု (ဆိုကုန်၏)။ အလိုနည်းသော

ရဟန်းတို့ သည် "အဘယ့်ကြောင့် ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် ရဟန်းကို
ခြောက်လှန့်ကုန်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။
"ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ရဟန်းကို ခြောက်လှန့်ကုန်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု
စိစစ်မေးမြန်း တော်မူ၏။

မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။
ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ)
အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ သင်တို့သည် အဘယ့်ကြောင့် ရဟန်းကို
ခြောက်လှန့်ကုန်ဘိသနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ ဤ
(သင်တို့ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား
ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။
၁၀၄။ ၅၅-၃၄၆။ "အကြင်ရဟန်းသည် ရဟန်းကို ခြောက်လှန့်ငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား)၊
ပိစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၅-ဘိသာပနသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်
၃၄၇။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။
ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို
"ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။
ရဟန်းကိုဟူသည် အခြားသော ရဟန်းကို။
ခြောက်လှန့်ငြားအံ့ဟူသည် ရဟန်းသည် အခြားရဟန်းကို ခြောက်လှန့်လိုသည်ဖြစ်၍
အဆင်းကို သော်လည်းကောင်း၊ အသံကိုသော်လည်းကောင်း၊ အနံ့ကိုသော်လည်းကောင်း၊
အရသာကိုသော်လည်းကောင်း၊ အတွေ့ကိုသော်လည်းကောင်း **အနီးသို့ ဆောင်အံ့**၊
ထိုရဟန်းသည် ကြောက်သည်မူလည်းဖြစ်စေ မကြောက်သည်မူလည်း ဖြစ်စေ၊ ပိစိတ်အာပတ်
သင့်၏။

ခိုးသူရှိသော ခရီးခဲကိုသော်လည်းကောင်း၊ သားရဲရှိသော ခရီးခဲကိုသော်လည်းကောင်း၊
မြေဖုတ် ဘီလူးရှိသော ခရီးခဲကိုသော်လည်းကောင်း ပြောကြားအံ့၊ ထိုရဟန်းသည်
ကြောက်သည်မူလည်း ဖြစ်စေ မကြောက်သည်မူလည်း ဖြစ်စေ၊ ပိစိတ်အာပတ် သင့်၏။
၃၄၈။ ရဟန်း၌ ရဟန်းဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ခြောက်လှန့်အံ့၊ ပိစိတ်အာပတ် သင့်၏။
ရဟန်း၌ ယုံမှားရှိသည် ဖြစ်၍ ခြောက်လှန့်အံ့၊ ပိစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်း၌
ရဟန်းမဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိ သည်ဖြစ်၍ ခြောက်လှန့်အံ့၊ ပိစိတ်အာပတ် သင့်၏။
ရဟန်းမဟုတ်သူကို ခြောက်လှန့်လိုသည်ဖြစ်၍ အဆင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊
အသံကိုသော်လည်းကောင်း၊ အနံ့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ အရသာကိုသော်လည်းကောင်း၊
အတွေ့ကိုသော်လည်းကောင်း အနီးသို့ ဆောင်အံ့၊ ထိုသူသည် ကြောက်သည်မူလည်း ဖြစ်စေ
မကြောက်သည်မူလည်း ဖြစ်စေ၊ ဒုက္ကဋ် အာပတ် သင့်၏။

ခိုးသူရှိသော ခရီးခဲကိုသော်လည်းကောင်း၊ သားရဲရှိသော ခရီးခဲကိုသော်လည်းကောင်း၊
မြေဖုတ် ဘီလူးရှိသော ခရီးခဲကိုသော်လည်းကောင်း ပြောကြားအံ့၊ ထိုသူသည်
ကြောက်သည်မူလည်း ဖြစ်စေ မကြောက်သည်မူလည်း ဖြစ်စေ၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
ရဟန်းမဟုတ်သူကို ရဟန်းဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်းမဟုတ်သူ၌
ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်းမဟုတ်သူကို ရဟန်း မဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊
ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

၃၄၉။ ခြောက်လှန့်လိုသော သဘောမရှိဘဲ အဆင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊
အသံကိုသော်လည်းကောင်း၊ အနံ့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ အရသာကိုသော်လည်းကောင်း၊
အတွေ့ကိုသော်လည်းကောင်း အနီး သို့ ဆောင်အံ့၊ အာပတ် မသင့်၊ ခိုးသူရှိသော
ခရီးခဲကိုသော်လည်းကောင်း၊ သားရဲရှိသော ခရီးခဲကိုသော် လည်းကောင်း၊ မြေဖုတ်ဘီလူးရှိသော
ခရီးခဲကိုသော်လည်းကောင်း ပြောကြားအံ့၊ အာပတ် မသင့်။
ရှူးသော ရဟန်း၊ အစလကင်ဦးလွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။

--

၆-သုရာပါနဝဂ် ၅-ဘိသာပနသိက္ခာပုဒ်

၃၄၅။ ပဉ္စမသိက္ခာပုဒ်၌ အဆင်းကို အနီးသို့ ဆောင်ခြင်းစသည်ကား မနုဿဝိဂ္ဂဟသိက္ခာပုဒ်၌ ဆိုခဲ့သောနည်းဖြင့်သာ သိထိုက်၏။ အကြွင်းကား ထင်ရှားပြီ။ ဖြစ်ကြောင်းစသည်မှာ အနာဒရိယသိက္ခာပုဒ်နှင့်တူသည်သာတည်း။

၅-ဘိသာပနသိက္ခာပုဒ် (အဋ္ဌကထာ)အဖွင့်ပြီး၏။

=====

=

၆-သုရာပါနဝဂ် ၆-ဇောတိကသိက္ခာပုဒ်

၃၅၀။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဘဂ္ဂ (တိုင်း) သံသုမာရဂီရိ (မြို့) သမင်စသော

သားကောင်တို့ကို ဘေးမဲ့ပေးရာ ပဲစင်းငုံတော၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ ရဟန်းတို့သည်

ဆောင်းတွင်း ၌ ကြီးမားသော အခေါင်းရှိသော သစ်တုံးတစ်ခုကို မီးမွှေး၍ လှုံကုန်၏။

ထိုသစ်ခေါင်း၌ မြွေဟောက်သည် မီးပူသောကြောင့် အပြင်သို့ ထွက်၍ ရဟန်းတို့ကို လိုက်၏။

ရဟန်းတို့သည် ထိုထိုအရပ်တို့သို့ ပြေးကြကုန်၏။

အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် ရဟန်းတို့သည် မီးမွှေး၍

လှုံကုန်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။

"ရဟန်းတို့ ရဟန်းတို့သည် မီးမွှေး၍ လှုံကုန်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု

စိစစ်မေးမြန်းတော်မူ၏။

မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ ရဟန်းတို့ (မဂ်ဇိလ်မှ)

အချည်းနှီး ဖြစ်သော ထိုယောက်ျားတို့သည် အဘယ့်ကြောင့် မီးမွှေး၍ လှုံကုန်ဘိသနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤ (ထိုရဟန်းတို့ ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား

ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

(က) "အကြင်ရဟန်းသည် မီးလှုံလို၍ မီးကို မွှေးမူလည်း မွှေးငြားအံ့၊ မွှေးစေမူ လည်း

မွှေးစေငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြ ကုန်လော့)ဟု

မိန့်တော်မူ၏။

ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူ၏။

၃၅၁။ ထိုအခါ ရဟန်းတို့သည် နာဖျားကုန်၏။ သူနာမေးသော ရဟန်းတို့သည် နာဖျားသော

ရဟန်းတို့ကို "ငါ့သူငယ်တို့ ခံကျန်းပါ၏လော၊ မျှတပါ၏လော"ဟု မေးကုန်၏။

ငါ့သူငယ်တို့ ငါတို့သည် ရှေးက မီးမွှေး၍ လှုံကုန်၏။ ထိုမီးလှုံခြင်းဖြင့် ငါတို့အား

ချမ်းသာကုန်၏။ ယခုမူကား "မြတ်စွာဘုရားသည် ပယ်တော်မူသောကြောင့် မအပ်"ဟု

တွေးတောမူ 'သံသယကုက္ကုစ္စ' ရှိသည်ဖြစ်၍ မီးမလှုံရကုန်၊ ထို့ကြောင့် ငါတို့အား ချမ်းသာမူ

မဖြစ်ဟု ဆိုကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကြကုန်၏။ပ။

"ရဟန်းတို့ နာဖျားသော ရဟန်းသည် မီးကို မွှေး၍သော်လည်းကောင်း၊

မွှေးစေ၍သော်လည်း ကောင်း လှုံစိမ့်သောငှါ ခွင့်ပြုတော်မူ၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

(ခ) "အကြင်ရဟန်းသည် မနာမဖျားဘဲ မီးလှုံလို၍ မီးကို မွှေးမူလည်း မွှေးငြားအံ့၊

မွှေးစေမူလည်း မွှေးစေငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့

(ပြကြကုန်လော့)ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူ၏။

၃၅၂။ ထိုအခါ ရဟန်းတို့သည် ဆီမီးထွန်းရာ၌လည်းကောင်း၊

(သပိတ်ဖုတ်ရန်စသည်အလို့ငှါ) မီးမွှေးရာ၌လည်းကောင်း၊ မီးဖုတ်အိမ်၌လည်းကောင်း မအပ်ဟု

တွေးတောမူ 'သံသယကုက္ကုစ္စ' ရှိကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို

လျှောက်ကြကုန်၏။

"ရဟန်းတို့ ထိုသို့ သဘောရှိသော အကြောင်းကြောင့် မီးကို
မွှေးခြင်းငှါ လည်းကောင်း၊ မွှေးစေခြင်းငှါလည်းကောင်း ခွင့်ပြုတော်မူ၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။
ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၁၀၅။ ၅၆- (ဂ) ၃၅၃။ "အကြင်ရဟန်းသည် မနာမဖျားဘဲ မီးလုံလို၍ ထိုသို့
သဘောရှိသော (ဆီမီးထွန်းခြင်းစသော) အကြောင်းကို ကြည့်၍ မီးကို မွှေးမူလည်း မွှေးငြားအံ့၊
မွှေးစေမူလည်း မွှေးစေငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့
(ပြကြကုန်လော့)ဟု မိန့်တော်မူ၏။

၁၃၀။

၆-သုရာပါနဝဂ် ၆-ဇောတိကသိက္ခာပုဒ်

၃၅၀။ ခြောက်ခုမြောက်သိက္ခာပုဒ်၌ ဘက္ကတိုင်းဟူသည် ဇနပုဒ်၏အမည်တည်း။ သံသုမာရဂီရိဟူသည် မြို့၏အမည်တည်း။
ပဲစင်းငုံတောဟူသည် မှီ၍နေရာတော၏အမည်တည်း။ ၎င်းသည် သားသမင်တို့အား ချမ်းသာစွာနေရန် ပေးထားခြင်းကြောင့်
သားကောင်တို့ကို ဘေးမဲ့ပေးရာဟု ဆိုအပ်၏။ မီးမွှေး၍ဟူသည် မီးတောက်စေ၍၊ လိုက်၏ဟူသည် အစဉ်လိုက်ပြီ။
ဆီမီးထွန်းရာ၌လည်းကောင်းဟူသည် ဆီမီးထွန်းညှိရာ၌၎င်း။

၃၅၂။ မီးမွှေးရာ၌လည်းကောင်းဟူသည် သပိတ်ဖုတ်ခြင်း ချွေးထွက်အောင်ပြုခြင်းအမှုစသည်တို့၌ မီးမွှေးခြင်း၌၊ ထိုသို့
သဘောရှိသော အကြောင်းကြောင့်ဟူသည် ဆီမီးထွန်းခြင်းစသောအကြောင်းကြောင့်။

=====

၆-ဇောတိကသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၃၅၄။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို
"ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။

မနာမဖျားသူ မည်သည် မီးနှင့်ကင်း၍ ချမ်းသာသော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။

နာဖျားသူ မည်သည် မီးနှင့်ကင်း၍ မချမ်းသာသော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။

လုံလို၍ဟူသည် ပူဇွန်းစေလို၍။

မီး မည်သည် မီးကိုပင် ဆိုအပ်၏။

မွှေးငြားအံ့ဟူသည် ကိုယ်တိုင်မွှေးအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

မွှေးစေငြားအံ့ဟူသည် အခြားသူကို စေခိုင်းအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ တစ်ကြိမ်သာ

စေခိုင်းပါ လျက် အကြိမ်များစွာ မွှေးအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ထိုသို့သဘောရှိသော အကြောင်းကို ကြည့်၍ဟူသည် ထိုသို့သဘောရှိသော

(ဆီမီးညှိထွန်းခြင်း စသော) အကြောင်းကို ဖယ်ထား၍။

၃၅၅။ မနာမဖျားဘဲ မနာမဖျားဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ လုံလိုသောကြောင့်

ထိုသို့သဘောရှိသော (ဆီမီးထွန်းခြင်းစသော) အကြောင်းကို ဖယ်ထား၍ မီးကို မွှေးမူလည်း

မွှေးငြားအံ့၊ မွှေးစေမူလည်း မွှေးစေငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

မနာမဖျားဘဲ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ လုံလိုသောကြောင့် ထိုသို့သဘောရှိသော အကြောင်းကို

ဖယ် ထား၍ မီးကို မွှေးမူလည်း မွှေးငြားအံ့၊ မွှေးစေမူလည်း မွှေးစေငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ်

သင့်၏။

မနာမဖျားဘဲ နာဖျား၏ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ လုံလိုသောကြောင့် ထိုသို့သဘောရှိသော

အကြောင်းကို ဖယ်ထား၍ မီးကို မွှေးမူလည်း မွှေးငြားအံ့၊ မွှေးစေမူလည်း မွှေးစေငြားအံ့၊

ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

မီးစကို ချီမအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

နာဖျားသည်ကို မနာမဖျားဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ နာဖျားသည်ကို

ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ခဒုဏ္ဍိကအာပတ် သင့်၏။ နာဖျားသည်ကို နာဖျား၏ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ အာပတ် မသင့်။
၃၅၆။ နာဖျားသော ရဟန်းအား အာပတ် မသင့်၊ သူတစ်ပါး ပြုလုပ်ပေးအပ်သော မီးကို
လှုံအံ့၊ အလှုံကင်းသော မီးကျိုးခဲကို လှုံအံ့၊ အာပတ်မသင့်။ ဆီမီးထွန်းရာ၌လည်းကောင်း၊
(သပိတ်ဖုတ်ရန် စသည်အလို့ငှါ) မီးမွှေးရာ၌လည်းကောင်း၊ မီးရုံးအိမ်၌လည်းကောင်း
ထိုသို့သဘောရှိသော အကြောင်း ကြောင့်လည်းကောင်း၊ **ဘေးရန်တို့ကြောင့်**လည်းကောင်း
မီးမွှေးအံ့ မီးမွှေးစေအံ့၊ အာပတ် မသင့်။
ရှေးသော ရဟန်း၊ အစလကဉ္စဦး လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ်မသင့်။
ဆဋ္ဌ ဇောတိကသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

--
၃၅၄-၅။ **ကိုယ်တိုင်မွှေးအံ့**ဟူသည်၌ မီးကို မွှေးလိုသောကြောင့် ပွတ်ကျည်ကို ကောင်းစွာထားခြင်းမှစ၍ မီးမတောက်မချင်း
အလုံးစုံသောပယောဂတို့၌ ဒုက္ခဋ္ဌ။ **မီးစကို ချီမအံ့**ဟူသည် (မီးဖိုမှ) ကျသောတောက်လောင်ဆဲမီးစကို မြှောက်၏။ တစ်ဖန်
မူလနေရာ၌ ထား၏ဟု အနက်တည်း။ ဤသို့ မတောက်လောင်သည်ကို မြှောက်၍ ထည့်သောရဟန်းအားလည်း ဒုက္ခဋ္ဌ၊
တောင်လောင်ဆဲမဟုတ်သောမီးစကို တောက်စေသောရဟန်းအား ပါစိတ်ပင်တည်း။
၃၅၆။ **ထိုသို့သဘောရှိသော အကြောင်း**ဟူသည် ဆီမီးထွန်းခြင်းစသည်တို့ကို၎င်း အခြားလည်းဖြစ်သော
ထိုသို့သဘောရှိသောအကြောင်းဖြင့်မီးမွှေးသောရဟန်းအား အာပတ်မသင့်။ **ဘေးရန်တို့ကြောင့်**ဟူသည် ကြမ်းသောသားရဲ
သာကောင် ဘီလူဟူသောဘေးရှိ၏။ ထို၌ မီးမွှေးသောရဟန်းအားလည်း အာပတ်မသင့်။ အကြွင်းကား ထင်ရှားပြီ။ ဖြစ်ကြောင်း
၆.ပါးရှိ၏။ ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏။ သညာဖြင့်မလွတ်၊ (လွန်ကျူးလို့)စိတ်မပါဘဲ သင့်၏။ ပညတ်တော်အပြစ်တည်း၊ ကာယကံ
ဝစီကံတည်း၊ စိတ်သုံးပါး ဝေဒနာသုံးပါးဖြင့်သင့်၏။
ခြောက်ခုမြောက် ဇောတိသိက္ခာပုဒ် (အဋ္ဌကထာ)အဖွင့် ပြီး၏။

=====

=
၆-သုရာပါနဝဂ် ၇-နာနသိက္ခာပုဒ်
၃၅၇။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့အား
အစာကျွေးရာ ဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ ရဟန်းတို့သည်
တပေါဒါမြစ်၌ ရေချိုးကြကုန်၏။ ထိုအခါ မဂဓတိုင်းရှင် သေနိယမည်သော ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည်
"ဦးခေါင်းနှင့်တကွ ရေချိုးအံ့ 'ခေါင်းဆေးမင်္ဂလာပြုအံ့'"ဟု တပေါဒါမြစ်သို့ သွား၍
"အသျှင်တို့သည် ရေချိုး၍ မပြီးကုန်သေး"ဟု တစ်ခုသော အရပ်၌ ငဲ့လင့်၍ နေ၏။
ရဟန်းတို့သည် မိုးချုပ်သည်တိုင်အောင် ရေချိုးနေကုန်၏။
ထိုအခါ မဂဓတိုင်းရှင် သေနိယမည်သော ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည် အခါမဲ့ 'မိုးချုပ်မှ'
ဦးခေါင်းနှင့်တကွ ရေချိုး 'ခေါင်းဆေးမင်္ဂလာ' ပြုပြီးလျှင် မြို့တံခါး ပိတ်ထားနှင့်သောကြောင့်
မြို့၏ အပ၌ နေ၍ လိမ်းကျံထားသော နံ့သာပျောင်း မပျက်သေးဘဲ နံနက်စောစော၌ပင်
မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေစဉ် မြတ်စွာဘုရားသည်-
"မင်းကြီး သင်သည် အဘယ့်ကြောင့် လိမ်းကျံထားသော နံ့သာပျောင်း
မပျက်သေးဘဲလျက် နံနက် စောစော၌ပင် လာသနည်း"ဟု မိန့်တော်မူ၏။
ထိုအခါ မဂဓတိုင်းရှင် သေနိယမည်သော ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားအား
ဤအကြောင်းကို လျှောက်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် မဂဓတိုင်းရှင် သေနိယမည်သော
ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးအား (အကျိုးစီးပွားကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ
(တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရွှင်လန်းစေပြီးသော် မဂဓတိုင်းရှင် သေနိယမည်သော
ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးသည် နေရာမှ ထ၍ မြတ်စွာ ဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် အရိအသေပြုကာ
ဖွဲ့ခွဲသွားလေ၏။
ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအကြောင်းအရာကြောင့် ရဟန်းအပေါင်းကို စည်းဝေးစေ၍
ရဟန်းတို့ကို- "ရဟန်းတို့ မင်းကို မြင်လျက်လည်း အတိုင်းအရှည်ကို မသိဘဲ ရဟန်းများ
ရေချိုးကုန်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။
မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ ရဟန်းတို့ (မဂ်ဗိုလ်မှ) အချည်းနှီး ဖြစ်သော ထိုယောကျ်ားတို့သည် အဘယ့်ကြောင့် မင်းကို မြင်လျက်လည်း အတိုင်းအရှည်ကို မသိဘဲ ရေချိုးကုန်ဘိသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤ (ထိုရဟန်းတို့ ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

(က) "အကြင်ရဟန်းသည် လခွဲ 'တစ်ဆယ့်ငါးရက်'အတွင်း၌ ရေချိုးငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့)ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူ၏။

၃၅၈။ ထိုအခါ ရဟန်းတို့သည် ပူသောအခါ အိုက်သောအခါ၌ မအပ်ဟု တွေးတောမူ 'သံသယ ကုက္ကုစ္စ' ရှိသည်ဖြစ်၍ ရေမချိုးကုန်၊ ချွေးယိုစီးသော ကိုယ်ဖြင့် အိပ်သောကြောင့် သင်္ကန်းနှင့် အိပ်ရာ နေရာတို့သည် ပျက်စီးကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကြကုန်၏။ပ။ "ရဟန်းတို့ ပူသောအခါ အိုက်သော အခါဝယ် လခွဲ 'တစ်ဆယ့်ငါးရက်' အတွင်း၌ ရေချိုးစိမ့်သောငှါ ခွင့်ပြုတော်မူ၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

(ခ) "အကြင်ရဟန်းသည် အချိန်အခါကို ကြည့်၍ လခွဲ 'တစ်ဆယ့်ငါးရက်' အတွင်း၌ ရေချိုးငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ထိုရေချိုးရာ၌ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား အချိန်အခါတည်း၊ နွေလတို့၏ ကြွင်းသော တစ်လခွဲ၊ မိုးဥတု၏ ရှေးဦးစွာ သော တစ်လ၊ ၊ ထိုနှစ်လခွဲတည်းဟူသော ပူသောအခါ၌ အိုက်သောအခါ၊ ဤကား ထိုရေချိုးရာ၌ အချိန်အခါတည်း" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့)ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူ၏။

၃၅၉။ ထိုအခါ ရဟန်းတို့သည် နာဖျားကုန်၏။ သူနာမေးသော ရဟန်းတို့သည် နာဖျားသော ရဟန်းတို့ကို 'ငါ့သျှင်တို့ ခွံကျန်းပါ၏လော၊ မျှတပါ၏လော'ဟု မေးကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ငါတို့သည် ရှေးအခါက လခွဲအတွင်း၌ ရေချိုးရကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ငါတို့အား ချမ်းသာ၏။ ယခုအခါ၌ကား "မြတ်စွာဘုရားသည် ရေချိုးခြင်းကို တားမြစ်တော်မူသောကြောင့် မအပ်"ဟု တွေးတောမူ 'သံသယကုက္ကုစ္စ' ရှိသည်ဖြစ်၍ ရေမချိုးကြကုန်၊ ထို့ကြောင့် ငါတို့အား မချမ်းသာပါဟု ပြောဆိုကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကြကုန်၏။ပ။ "ရဟန်းတို့ နာဖျားသော ရဟန်းအား လခွဲ 'တစ်ဆယ့်ငါးရက်' အတွင်း၌ ရေချိုးခြင်းငှါ ခွင့်ပြုတော်မူ၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

(ဂ) "အကြင်ရဟန်းသည် အချိန်အခါကို ကြည့်၍ လခွဲ 'တစ်ဆယ့်ငါးရက်' အတွင်း၌ ရေချိုးငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ထိုရေချိုးရာ၌ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား အချိန်အခါတည်း၊ နွေလတို့၏ ကြွင်းသော တစ်လခွဲ၊ မိုးဥတု၏ ရှေးဦးစွာ သော တစ်လ၊ ထိုနှစ်လခွဲတည်းဟူသော ပူသော အခါ၌ အိုက်သောအခါ၌ နာဖျားသော အခါ၊ ဤကား ထိုရေချိုးရာ၌ အချိန်အခါတည်း" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့)ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူ၏။

၃၆၀။ ထိုအခါ ရဟန်းတို့သည် အလုပ်သစ်ကို ပြုလုပ်ပြီးနောက် မအပ်ဟု တွေးတောမူ 'သံသယ ကုက္ကုစ္စ' ရှိသည်ဖြစ်၍ ရေမချိုးကြကုန်။ ထိုရဟန်းတို့သည် ချွေးယိုစီးသော ကိုယ်ဖြင့် အိပ်ကြသောကြောင့် သင်္ကန်းနှင့် ကျောင်းအိပ်ရာနေရာတို့သည် ပျက်စီးကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက် ကြကုန်၏။ပ။ "ရဟန်းတို့ အလုပ်လုပ်သောအခါ လခွဲ 'တစ်ဆယ့်ငါးရက်' အတွင်း၌ ရေချိုးခြင်းငှါ ခွင့်ပြု တော်မူ၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

(ဃ) "အကြင်ရဟန်းသည် လခွဲ 'တစ်ဆယ့်ငါးရက်' အတွင်း၌ အချိန်အခါကို ကြည့်၍ ရေချိုးငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ထိုရေချိုးရာ၌ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား အချိန်အခါတည်း၊ နွေလတို့၏ ကြွင်းသော တစ်လခွဲ၊ မိုးဥတု၏ ရှေးဦးစွာ သော တစ်လ၊

ထိုနှစ်လခွဲတည်းဟူသော ပူသောအခါ၌ အိုက်သောအခါ၌ နာဖျားသော အခါ၌ အလုပ်လုပ်သောအခါ၊ ဤကား ထိုရေချိုးရာ၌ အချိန်အခါတည်း" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူ၏။
၃၆၁။ ထိုအခါ ရဟန်းတို့သည် ခရီးရှည်သွားပြီးနောက် မအပ်ဟု တွေးတောမှု 'သံဃသကုတ္တုစ္စ' ရှိသည်ဖြစ်၍ ရေမချိုးကြကုန်။ ထိုရဟန်းတို့သည် ချွေးယိုစီးသော ကိုယ်ဖြင့် အိပ်ကြသောကြောင့် သင်္ကန်းနှင့် ကျောင်းအိပ်ရာနေရာတို့သည် ပျက်စီးကုန်၏။
မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက် ကြကုန်၏။ပ။ "ရဟန်းတို့ ခရီးရှည်သွားသော အခါဝယ် လခွဲ 'တစ်ဆယ့်ငါးရက်' အတွင်း၌ ရေချိုးခြင်းငှါ ခွင့်ပြုတော်မူ၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။
ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

(င) "အကြင်ရဟန်းသည် အချိန်အခါကို ကြည့်၍ လခွဲ 'တစ်ဆယ့်ငါးရက်' အတွင်း၌ ရေချိုးငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ထိုရေချိုးရာ၌ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား အချိန်အခါတည်း၊ နွေလတို့၏ ကြွင်းသော တစ်လခွဲ မိုးဥတု၏ ရှေးဦးစွာ သော တစ်လ ထိုနှစ်လခွဲ တည်းဟူသော ပူသောအခါ၌ အိုက်သောအခါ၌ နာဖျားသော အခါ၌ အလုပ်လုပ်သောအခါ၌ ခရီးရှည် သွားသောအခါ၊ ဤကား ထိုရေချိုးရာ၌ အချိန်အခါတည်း" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူ၏။
၃၆၂။ ထိုအခါ များစွာသော ရဟန်းတို့သည် လွင်ပြင်၌ သင်္ကန်းချုပ်ကုန်သည် ရှိသော် မြူနှင့်တကွ သော လေဖြင့် >ပမ်းကုန်၏။ မိုးသည်လည်း အနည်းငယ် အနည်းငယ် စွတ်၏။
ရဟန်းတို့သည် မအပ်ဟု တွေးတောမှု သံဃသကုတ္တုစ္စ' ရှိသည်ဖြစ်၍ ရေမချိုးကြကုန်။
စွတ်စိုသော ကိုယ်ဖြင့် အိပ်ကြသောကြောင့် သင်္ကန်းနှင့် ကျောင်းအိပ်ရာနေရာတို့သည် ပျက်စီးကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက် ကြကုန်၏။ပ။ "ရဟန်းတို့ လေပြင်းထ၍ မိုးကျသော အခါဝယ် လခွဲ 'တစ်ဆယ့်ငါးရက်' အတွင်း၌ရေချိုး ခြင်းငှါ ခွင့်ပြုတော်မူ၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။
၁၀၆။ ၅၇- (စ) ၃၆၃။ "အကြင်ရဟန်းသည် အချိန်အခါကို ကြည့်၍ လခွဲ 'တစ်ဆယ့်ငါးရက်' အတွင်း၌ ရေချိုးငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ထိုရေချိုးရာ၌ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား အချိန်အခါတည်း၊ နွေလတို့၏ ကြွင်းသော တစ်လခွဲ၊ မိုးဥတု၏ ရှေးဦးစွာသော တစ်လ၊ ထိုနှစ်လခွဲတည်းဟူသော ပူသောအခါ၌ အိုက်သောအခါ၌ နာဖျားသောအခါ၌ အလုပ်လုပ်သော အခါ၌ ခရီးရှည်သွားသောအခါ၌ လေပြင်းထ၍ မိုးကျသောအခါ၊ ဤကား ထိုရေချိုးရာ၌ အချိန် အခါတည်း" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၇-နာနသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၃၆၄။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို "ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။

လခွဲအတွင်း၌ဟူသည် လဝက်အောက် ယုတ်လျော့သည်၌။

ရေချိုးငြားအံ့ဟူသည် ကသယ်မှုန်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ မြေညက်ဖြင့်လည်းကောင်း ရေချိုးအံ့၊

လုံ့လ ပြုတိုင်း လုံ့လပြုတိုင်း ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ရေချိုးပြီးသည်၏ အဆုံး၌ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

အချိန်အခါကို ကြည့်၍ဟူသည် အချိန်အခါကို ဖယ်ထား၍။

ပူသောအခါ မည်သည် နွေလတို့၏ ကြွင်းသော တစ်လခွဲတည်း။

အိုက်သောအခါ မည်သည် မိုးဥတု၏ ရှေးဦးစွာ တစ်လတည်း၊ ထိုနှစ်လခွဲတို့သည်

"ပူသောအခါ၌ အိုက်သောအခါ မည်၏"ဟု (နလုံးသွင်း၍) ရေချိုးအပ်၏။

နာဖျားသောအခါ မည်သည် အကြင်ရဟန်းအား ရေချိုးခြင်းနှင့် ကင်း၍ ချမ်းသာမှု မဖြစ်အံ့၊

"နာဖျားသောအခါ"ဟု (နှလုံးသွင်း၍) ရေချိုးအပ်၏။
အလုပ်လုပ်သောအခါ မည်သည် အယုတ်သဖြင့် ပရိဝုဏ်ကိုသော်လည်း တံမြက်လှည်းအံ့၊
"အလုပ် လုပ်သောအခါ"ဟု (နှလုံးသွင်း၍) ရေချိုးအပ်၏။
ခရီးရှည်သွားသောအခါ မည်သည် ယူဇနာဝက် ခရီးသွားအံ့ဟု (နှလုံးသွင်း၍)
ရေချိုးအပ်၏။ သွားဆဲ သွားပြီးသော ရဟန်းသည် ရေချိုးအပ်၏။
လေပြင်းထ၍ မိုးကျသောအခါ မည်သည် ရဟန်းတို့သည် မြူနှင့်တကွသော လေဖြင့်
>ပမ်းကုန်အံ့ နှစ်ခုသုံးခုသော မိုးရေပေါက်တို့သည် ကိုယ်၌ ကျကုန်အံ့၊ "လေပြင်းထ၍
မိုးကျသောအခါ"ဟု (နှလုံးသွင်း၍) ရေချိုးအပ်၏။
၃၆၅။ လဝက်အောက် ယုတ်လျော့သည်၌ လဝက်အောက် ယုတ်လျော့၏ဟု အမှတ်ရှိသည်
ဖြစ်၍ အခါကို ဖယ်ထားလျက် ရေချိုးအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ လဝက်အောက်
ယုတ်လျော့သည်၌ ယုံမှား ရှိသည် ဖြစ်၍ အခါကို ဖယ်ထားလျက် ရေချိုးအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ်
သင့်၏။ လဝက်အောက် ယုတ်လျော့ သည်၌ လွန်၏ဟု အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ အခါကို
ဖယ်ထားလျက် ရေချိုးအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
လဝက်ထက် ပိုလွန်သည်၌ ယုတ်လျော့၏ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
လဝက်ထက် ပိုလွန်သည်၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ လဝက်ထက် ပိုလွန်သည်၌
ပိုလွန်၏ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ အာပတ် မသင့်။
၃၆၆။ အချိန်အခါ၌ ရေချိုးအံ့၊ လဝက်၌ ရေချိုးအံ့၊ လဝက်လွန်မှ ရေချိုးအံ့၊
မြစ်ကမ်းတစ်ဖက်သို့ သွားသောကြောင့် ရေချိုးအံ့၊ အလုံးစုံသော ပစ္စန္တရစ် ဇနပုဒ်တို့၌ ရေချိုးအံ့၊
အာပတ် မသင့်၊ **ဘေးရန်တို့ ကြောင့်** ရေချိုးအံ့၊ အာပတ် မသင့်။ ရူးသော ရဟန်း၊ အစလက်ဦး
လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်းအာပတ် မသင့်။
သတ္တမ နာနသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၁။ တစ်လခွဲ = ကဆုန်လကွယ်နေ့မှ ဝါဆိုလပြည့်နေ့အထိ။
၂။ တစ်လ = ဝါဆိုလပြည့်ကျော်တစ်ရက်မှ ဝါခေါင်လပြည့်နေ့အထိ။

၆-သုရာပါနဝဂ် ၇-နာနသိက္ခာပုဒ်

၃၆၄။ သတ္တမသိက္ခာပုဒ်၌ **ကသယ်မှုန်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ မြေညက်ဖြင့်လည်းကောင်း**ဟူသည်၌
ကသယ်မှုန်မြေညက်တို့ကိုစီရင်သောကာလမှစ၍ အလုံးစုံသောပယောဂတို့၌ ဒုက္ကဋ်။
၃၆၆။ **မြစ်ကမ်းတစ်ဖက်သို့ သွားသောကြောင့် ရေချိုးအံ့**ဟူသည်၌ ခြောက်သောမြစ်၌ သဲကို ယက်ကော်၍
ပြုအပ်သောတွင်းစသည်တို့၌လည်း ရေချိုးခြင်းငှာ အပ်၏။ **ဘေးရန်တို့ ကြောင့်**ဟူသည် ပိတုန်းအစရှိသည်တို့
လိုက်သောကြောင့် ရေဉ္စုပျံခြင်းငှာ အပ်၏။ အကြွင်းကား ဤ၌ ထင်ရှားပြီ။ ဇဠကလောမသိက္ခာပုဒ်နှင့်ဖြစ်ကြောင်းတူ၏။
ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏။ သညာဖြင့်မလွတ်၊ (လွန်ကျူးလို့) စိတ်မပါဘဲ သင့်၏။ ပညတ်တော်အပြစ်ဖြစ်၏။ ကာယကံ ဖြစ်၏။
စိတ်သုံးပါး ဝေဒနာသုံးပါးဖြင့်သင့်၏။

၇.ခုမြောက် နာနသိက္ခာပုဒ် (အဋ္ဌကထာ)အဖွင့် ပြီး၏။

၆-သုရာပါနဝဂ် ၈-ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏသိက္ခာပုဒ်

၃၆၇။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏
အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသော အခါ များစွာကုန်သော
ရဟန်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ ပရိပိုဇ်တို့သည်လည်းကောင်း သာကေတမြို့မှ သာဝတ္ထိပြည်သို့
ခရီးရှည် သွားကြကုန်၏။ ခရီးအကြား၌ ခိုးသူတို့သည် ထွက်၍ ထိုရဟန်းနှင့် ပရိပိုဇ်တို့ကို
လုယက်ကုန်၏။ သာဝတ္ထိပြည်မှ မင်းမှုထမ်းတို့သည် ထွက်လာ၍ ထိုခိုးသူတို့ကို ပစ္စည်းနှင့်တကွ
ဖမ်းယူပြီးလျှင် ရဟန်းတို့အထံသို့ "အသျှင်တို့သည် <ကလာ ကုန်လော့၊ မိမိ မိမိတို့၏ သင်္ကန်းကို
မှတ်သား၍ (မမှားအောင် ရွေးချယ်၍) ယူကြကုန်လော့"ဟု တမန် ကို စေလွှတ်လိုက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့သည်ကား (ရွေးချယ်ဖို့ရန်) ကောင်းစွာ မမှတ်မိကုန်။
ထိုသူတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် အသျှင်တို့သည် မိမိ မိမိတို့၏ သင်္ကန်းတို့ကို မသိကုန်ကြ
ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြောဆိုကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့သည်
ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချ အပြစ်ပြောဆိုကြသော ထိုလူတို့၏ စကားကို ကြားကြသည်သာတည်း။ ထိုအခါ
ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကြကုန်၏။
ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအကြောင်းအရာကြောင့် ရဟန်းအပေါင်းကို စည်းဝေးစေ၍
ရဟန်းတို့အား ထိုအမှုနှင့် လျှောက်ပတ်သော ထိုအမှုနှင့်လျော်သော တရားစကားကို
ဟောတော်မူ၍ ရဟန်းတို့ကို -

"ရဟန်းတို့ သို့ဖြစ်လျှင် သံဃာတော်၏ ကောင်းပါပြီဟု ဝန်ခံကျင့်သုံးရန် သံဃာတော်များ
ချမ်းသာစေရန်။ပ။ သူတော်ကောင်းတရား 'သာသနာသုံးရပ်' တည်တံ့ရန် ဝိနည်း
'စည်းမျဉ်းဥပဒေ' ကို ချီးမြှောက်ရန်ဟူသော အကျိုးထူးဆယ်ပါးတို့ကို အစွဲပြု၍ ရဟန်းတို့အား
သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော် မူမည်"ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၁၀၇။ ၅၈-၃၆၈။ "သင်္ကန်းအသစ်ကို ရသော ရဟန်းသည် ညှိသော အဆင်းကို
သော်လည်းကောင်း၊ ညွှန်အဆင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ မည်းနက်သော အဆင်းကို
သော်လည်းကောင်း၊ (ဤ) အဆင်းပျက်အောင် ပြုခြင်းသုံးမျိုးတို့တွင် တစ်ခုခုသော
အဆင်းပျက်အောင် ပြုခြင်းကို ယူအပ်၏။ အကယ်၍ ရဟန်းသည် အဆင်းပျက်အောင်
ပြုခြင်းသုံးမျိုးတို့တွင် တစ်ခုခုသော အဆင်းပျက်အောင် ပြုခြင်းကို မယူမူ၍ သင်္ကန်းအသစ်ကို
ဝတ်ရုံသုံးဆောင်ငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု
မိန့်တော်မူ၏)။

၈-ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၃၆၉။ အသစ်ဟူသည် ကပ္ပဝိနွှု မထိုးရသေးသော သင်္ကန်းကို ဆို၏။

သင်္ကန်း မည်သည် သင်္ကန်းခြောက်ထည်တို့တွင် တစ်ထည်ထည်သော သင်္ကန်းတည်း။
အဆင်းပျက်အောင် ပြုခြင်း သုံးမျိုးတို့တွင် တစ်ခုခုသော **အဆင်းပျက်အောင် ပြုခြင်းကို**
ယူအပ်၏ဟူသည် အယုတ်သဖြင့် သမန်းမြက်ဖျားမျှဖြင့်သော်လည်း (အဆင်းပျက်အောင်
ပြုခြင်းကို) ယူအပ်၏။

ညှိသောအဆင်း မည်သည် **ကြေးညှိအဆင်း သစ်ရွက်ညှိအဆင်း**ဟူ၍ ညှိသော အဆင်း
နှစ်မျိုး ရှိ၏။

ညွှန်အဆင်း မည်သည် ရေနင့်ရောသော ညွှန်ကို ဆို၏။

မည်းနက်သော အဆင်း မည်သည် အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ခု အမည်းအရွှေရောသော
အဆင်းတည်း။

အကယ်၍ ရဟန်းသည် အဆင်းပျက်အောင် ပြုခြင်းသုံးမျိုးတို့တွင် တစ်ခုခုသော
အဆင်းပျက်အောင် ပြုခြင်းကို မယူမူ၍ဟူသည် အဆင်းပျက်အောင် ပြုခြင်းသုံးမျိုးတို့တွင်
တစ်ခုခုသော အဆင်းပျက် အောင်ပြုခြင်းကို အယုတ်သဖြင့် သမန်းမြက်ဖျားမျှဖြင့်သော်လည်း
(အဆင်းပျက်အောင်ပြုခြင်းကို) မယူမူ၍ သင်္ကန်းအသစ်ကို ဝတ်ရုံသုံးဆောင်ငြားအံ့၊
ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

၃၇၀။ မယူအပ်သေးသည်၌ မယူအပ်သေး 'ကပ္ပဝိနွှု၁ မထိုးအပ်သေးသည်၌
မထိုးအပ်သေး'ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သုံးဆောင်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
မယူအပ်သေးသည်၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ သုံးဆောင်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
မယူအပ်သေးသည်၌ ယူအပ်ပြီးဟု အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ သုံးဆောင် အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
ယူအပ်ပြီးသည်၌ မယူအပ်သေး 'ကပ္ပဝိနွှု ထိုးအပ်ပြီးသည်၌ မထိုးအပ်သေး'ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊
ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ယူအပ်ပြီးသည်၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ယူအပ်ပြီးသည်၌
ယူအပ်ပြီးဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ အာပတ် မသင့်။

၃၇၁။ ယူပြီး၍ 'ကပ္ပဝိနွှုထိုး၍' သုံးဆောင်အံ့၊ ကပ္ပဝိနွှုသည် ပျက်အံ့၊ ကပ္ပဝိနွှုထိုးရာ
အရပ်သည် ဆွေးမြေ့အံ့၊ ကပ္ပဝိနွှုထိုးပြီးသော သင်္ကန်းနှင့် ကပ္ပဝိနွှုမထိုးသေးသော သင်္ကန်းကို

စပ်၍ ချုပ်အံ့၊ အပေါ်လွှာ၌လည်းကောင်း၊ အလျားအနားပတ်၌လည်းကောင်း၊
အနံအနားပတ်၌လည်းကောင်း ကပ္ပမိန္ဒူ ထိုးအံ့၊ အာပတ် မသင့်၊ ရူးသော ရဟန်း၊ အစလက်ဦး
လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။
အဋ္ဌမ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၁။ အပ်စပ်အောင်ပြုသော အမှတ်အသား အပြောက်။

--
၁၃၁။

၆-သုရာပါနဝဂ် ၈-ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏသိက္ခာပုဒ်

၃၆၈-၉။ အဋ္ဌမသိက္ခာပုဒ်၌ သင်္ကန်းအသစ်ကို ရသော ရဟန်းသည်ဟူသည်၌ ရခြင်းကို လဘ(ခေါ်၏)၊ လဘကိုပင်
'လဘာ'ရ၏ဟု (ခေါ်၏)။ အဘယ်ကိုရသနည်း သင်္ကန်းကို ရ၏။ အဘယ်သို့သောအရာကို ရသနည်း၊ အသစ်ကိုရ၏။ ဤသို့
'နဝစီဝရလာဘောန'သင်္ကန်းသစ်ရသောသည်ဟု ဆိုထိုက်သည်၌ နိဂ္ဂဟိတံကို မချေဘဲ 'နဝံ ပန ဘိက္ခုနာ
စီဝရလာဘောန'သင်္ကန်းသစ်ရသောရဟန်းသည်ဟု ဆိုထား၏။ သင်္ကန်းရသောသူသည်ဟု အနက်တည်း။
နှစ်ပုဒ်အလယ်၌ရှိသော 'ပန'ကား နိပါတ်တည်း။ ဘိက္ခုနာ'ရဟန်းသည်ဟူသည် သင်္ကန်းရသောသူကို ညွှန်ပြခြင်းတည်း။
သိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၌ကား သဒ္ဓါကို အလေးမထားမူ၍ ရသောအရာကို ပြလိုသောကြောင့် "သင်္ကန်း မည်သည်
သင်္ကန်းခြောက်သည်တို့တွင်"စသည်ဖြင့် မိန့်၏။ သင်္ကန်းဟူသည်၌ ဝတ်လောက်ရုံလောက်သောသင်္ကန်းတည်း။ ထို့ကြောင့်ပင်
"ဝိကပ္ပနာလောက်သော"ဟု မမိန့်ခြင်းဖြစ်သည် (အလျားတစ်တောင် အနံတစ်ထွာရှိသောအဝတ်စသည် ဝိကပ္ပနာလောက်၏။
ဤ၌ ဝိပုနာလောက်သောသင်္ကန်းကိုမဆိုလို ဝတ်လောက်ရုံလောက်သောသင်္ကန်းကိုသာဆိုလို၏)။ ကြေးညိုအဆင်းဟူသည်
သားရေနယ်သမားတို့၏အညိုရောင်။ မဟာပစ္စရိ၌ "သံချေး ကြေးချေးတို့သည် ကြေးညိုအဆင်းမည်၏"ဟု ဆိုထား၏။
သစ်ရွက်ညိုအဆင်းဟူသည် အညိုရောင်ရှိသောသစ်ရွက်တစ်မျိုးမျိုး၏ သစ်ရွက်အရည်။ အဆင်းပျက်အောင် ပြုခြင်းကို
ယူအပ်၏ဟူသည် တစ်ခုသောအစက်အပျောက်ကို ရည်၍ မိန့်ဆိုခြင်းတည်း။ အညိုရောင်စသည်ဖြင့် သင်္ကန်းတစ်ခုလုံး
အဆင်းပျက်အောင်ပြုခြင်းကို မဆို။ ထို အပ်အောင်ပြုခြင်းကို ယူသော(ပြုသော)ရဟန်းသည် သင်္ကန်းကိုဆိုး၍
လေးထောင့်တို့၌သော်၎င်း သုံးထောင့်တို့၌သော်၎င်း နှစ်ထောင့်တို့၌သော်၎င်း တစ်ထောင့်တို့၌သော်၎င်း
ဥဒေါင်း၏မျက်ဝန်းမျှဖြစ်စေ ကြမ်းပိုးကျောက်ကုန်မျှဖြစ်စေ ယူထိုက်(ပြုထိုက်၏)။ မဟာပစ္စရိ၌ "အနား၌သော်၎င်း
ကမ္မတ်သီးအိမ်၌သော်၎င်း မအပ်"ဟု ဆိုထား၏။ မဟာအဋ္ဌကထာ၌ကား "အပ်သည်သာ"ဟု ဆိုထား၏။ ထိုကပ္ပပန္နုလှီးရာ၌
အစဉ်အတန်းထိုးခြင်း ကြာချက်သဏ္ဌာန်ထိုးခြင်းစသည်ကို အလုံးစုံသောအဋ္ဌကထာတို့၌ ပယ်ထား၏။ ထို့ကြောင့်
လုံးသောကပ္ပမိန္ဒူကိုကြည့်ထား၍ အခြား တစ်စုံတစ်ခုသောအခြင်းအရာဖြင့်ထိုးခြင်းကို မပြုထိုက်။

၃၇၁။ အပေါ်လွှာအစရှိသည်တို့၌ ဤအပေါ်လွှာစသည်တို့ကို ဗိန္ဒူထိုးပြီးသင်္ကန်း၌ နောက်မှ တင်၍ ပန္နုထိုးခြင်းကိစ္စမရှိ။
အကြွင်းကား ထင်ရှားပြီ။ ဧဋ္ဌကလောမသိက္ခာပုဒ်နှင့်ဖြစ်ကြောင်းတူ၏။ (မထိုးသင့်သောသဏ္ဌာန်ကို) ပြုခြင်း (ထိုးသင့်သည်ကို)
မပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏။ (လွန်ကျူးလို)စိတ်မပါဘဲသင့်၏။ ပညတ်တော်အပြစ်တည်း။ ကာယကံ စိတ်သုံးပါး ဝေဒနာသုံးပါးတို့ဖြင့်
သင့်၏။

ရှစ်ခုမြောက် ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏသိက္ခာပုဒ် (အဋ္ဌကထာ)အဖွင့် ပြီး၏။
=====

=၆-သုရာပါနဝဂ် ၉-ဝိကပ္ပနသိက္ခာပုဒ်

၃၇၂။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏
အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ သာကီဝင်မင်းသား
အသျှင်ဥပနန္ဒသည် အစ်ကို၏ အတူနေတပည့်ဖြစ်သော ရဟန်းအား သင်္ကန်းကို ကိုယ်တိုင်
ဝိကပ္ပနာပြုပြီး၍ 'မိမိဥစ္စာအဖြစ်မှ ကင်းအောင် ပြုလုပ်ပြီး၍'ပစ္စုဒ္ဓါရ် 'တစ်ဖန်ဆောက်နှင်းခြင်း'
မပြုဘဲ သုံးဆောင်၏။
ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် ရဟန်းတို့အား- "ငါ့သျှင်တို့ ဤသာကီဝင်မင်းသား
အသျှင်ဥပနန္ဒသည် အကျွန်ုပ်အား သင်္ကန်းကို ကိုယ်တိုင် ဝိကပ္ပနာပြုပြီး၍ ပစ္စုဒ္ဓါရ်မပြုဘဲ
သုံးဆောင်၏"ဟု ပြောကြား၏။
အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် သာကီဝင်မင်းသား အသျှင်ဥပနန္ဒသည်
ရဟန်း အား သင်္ကန်းကို ကိုယ်တိုင် ဝိကပ္ပနာပြုပြီး၍ ပစ္စုဒ္ဓါရ်မပြုဘဲ သုံးဆောင်ဘိသနည်း"ဟု

ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။

"ဥပနန္ဒ သင်သည် ရဟန်းအား သင်္ကန်းကို ကိုယ်တိုင် ဝိကပ္ပနာပြု၍ ပစ္စုဒ္ဓါရမပြုဘဲ

သုံးဆောင်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။

မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ)

အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားသင်သည် အဘယ့်ကြောင့် ရဟန်းအား သင်္ကန်းကို ကိုယ်တိုင်

ဝိကပ္ပနာပြုပြီး၍ ပစ္စုဒ္ဓါရ မပြုဘဲ သုံးဆောင်ဘိသနည်း၊ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော

ယောက်ျား ဤ (သင်ပြမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား

ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၁၀၈။ ၅၉-၃၇၃။ "အကြင်ရဟန်းသည် ရဟန်းအားလည်းကောင်း၊ ရဟန်း

မိန်းမအားလည်းကောင်း၊ သိက္ခမာန်အားလည်းကောင်း၊ သာမဏေအား လည်းကောင်း၊

သာမဏေမအားလည်းကောင်း သင်္ကန်းကို ကိုယ်တိုင် ဝိကပ္ပနာပြုပြီး၍ 'မိမိဥစ္စာ အဖြစ်မှ

ကင်းအောင် ပြုလုပ်ပြီး၍' ပစ္စုဒ္ဓါရမပြုဘဲ 'တစ်ဖန် ဆောက်နှင်းခြင်း' မပြုဘဲ သုံးဆောင်အံ့၊

(ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြ ကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၉- ဝိကပ္ပနသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၃၇၄။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို

"ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။

ရဟန်းအားဟူသည် တစ်ပါးသော ရဟန်းအား။

ရဟန်းမိန်းမ မည်သည် (ရဟန်းယောက်ျား ရဟန်းမိန်းမဟူသော) နှစ်ဖက်သံယာ၌

ပဉ္စင်းဖြစ်သော မိန်းမတည်း။

သိက္ခမာန် မည်သည် နှစ်နှစ်ပတ်လုံး သိက္ခာပုဒ်ခြောက်ပါးကို ကျင့်ပြီးသော မိန်းမတည်း။

သာမဏေ မည်သည် သိက္ခာပုဒ်ဆယ်ပါး၁ ရှိသောသူတည်း။

သာမဏေမ မည်သည် သိက္ခာပုဒ်ဆယ်ပါးရှိသော သူမတည်း။

ကိုယ်တိုင်ဟူသည် ကိုယ်တိုင် ဝိကပ္ပနာပြုပြီး၍။

သင်္ကန်း မည်သည် သင်္ကန်းခြောက်ထည်တို့တွင် အယုတ်ဆုံး ဝိကပ္ပနာလောက်သော

တစ်ထည် ထည်သော သင်္ကန်းတည်း။

ဝိကပ္ပနာ မည်သည် မျက်မှောက် ဝိကပ္ပနာ၊ မျက်ကွယ် ဝိကပ္ပနာ ပြုခြင်းဟူ၍

ဝိကပ္ပနာနှစ်မျိုး ရှိ၏။

မျက်မှောက် ဝိကပ္ပနာပြုခြင်း မည်သည် ဤသင်္ကန်းကို သင့်အား ဝိကပ္ပနာပြု၏။ သို့မဟုတ်

ဤမည်သော ရဟန်းအား ဝိကပ္ပနာပြု၏ဟု ပြုခြင်းတည်း။

မျက်ကွယ် ဝိကပ္ပနာပြုခြင်း မည်သည် ဤသင်္ကန်းကို ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းငှါ သင့်အား

ပေးပါ၏ဟု ဆိုရမည်။

ထို (သင်္ကန်းလက်ခံသူ) ရဟန်းက "သင်၏ အကျွမ်းဝင်သော မိတ်ဆွေ၊ သို့မဟုတ်

မြင်ဖူးကာ မျှသော မိတ်ဆွေသည် အဘယ်သူနည်း"ဟု မေးရမည်။

ဤမည် ဤမည်သော ရဟန်းသည် (အကျွန်ုပ်၏) အကျွမ်းဝင်သော မိတ်ဆွေ၊ သို့မဟုတ်

မြင်ဖူး ကာမျှသော မိတ်ဆွေတည်းဟု ဆိုရမည်။

ထို (သင်္ကန်းလက်ခံသူ) ရဟန်းက "အကျွန်ုပ်သည် ထို (သင်ပြောသော) ရဟန်းတို့အား

ပေးပါ၏ဟု (ဆို၍ တစ်ဖန်) ထိုသူတို့၏ ဥစ္စာကို သုံးဆောင်မှုလည်း သုံးဆောင်လော့၊

စွန့်မှုလည်း စွန့်လော့၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ ပြုမှုလည်း ပြုလော့"ဟု ဆိုရမည်။

ပစ္စုဒ္ဓါရမပြုခြင်း မည်သည် ထိုရဟန်းအားလည်း မပေး၊ ထိုရဟန်းနှင့်လည်း အကျွမ်းမဝင်ဘဲ

သုံးဆောင်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

၃၇၅။ ပစ္စုဒ္ဓါရမပြုရာ၌ ပစ္စုဒ္ဓါရမပြုဟု အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ သုံးဆောင်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ်

သင့်၏။ ပစ္စုဒ္ဓါရမပြုရာ၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ သုံးဆောင်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ပစ္စုပ္ပန်ပြုရာ၌ ပစ္စုပ္ပန်ပြု၏ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သုံးဆောင်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
အဓိဋ္ဌာန်တင်သော်လည်းကောင်း၊ စွန့်သော်လည်းကောင်း ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
ပစ္စုပ္ပန်ပြုပြီး သည်၌ ပစ္စုပ္ပန်ပြုမပြုဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ပစ္စုပ္ပန်ပြုပြီးသည်၌
ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ပစ္စုပ္ပန်ပြုပြီးသည်၌ ပစ္စုပ္ပန်ပြု၏ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ အာပတ်
မသင့်။

၃၇၆။ ထို (သင်္ကန်းလက်ခံသော ဝိနည်းမိုရ်) ရဟန်းကသော်လည်း ပေးအံ့၊
ထိုရဟန်းနှင့်သော်လည်း အကျွမ်းဝင်၍ သုံးဆောင်အံ့၊ အာပတ် မသင့်။ ရှေးသော ရဟန်း၊
အစလကဦး လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။
နဝမ ဝိကပ္ပနသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၁။ ဆယ်ပါးဆိုသော်လည်း လိင် ဒဏ် သေခံယစသည်လာသော ကျင့်ဝတ်များစွာ ရှိသေး၏။

--

၆-သုရာပါနဝဂ် ၉-ဝိကပ္ပနသိက္ခာပုဒ်

ထိုရဟန်းအားလည်း မပေးဟူသည် သင်္ကန်းပိုင်ရှင်အား "သုံးလိုက သုံးလော့၊ စွန့်လိုက စွန့်လော့၊
အကြောင်းရှိသလိုပြုလော့"ဟု ဤသို့ ဆို၍ မပေးအပ်။ **ထိုရဟန်းနှင့်လည်း အကျွမ်းမဝင်ဘဲဟူသည်**
ဝိနည်းကံကိုပြုသောရဟန်းနှင့် အကျွမ်းမဝင်ဘဲ။

၁၃၂။ ထိုရဟန်းသည်ပေးအပ်သောငှား ထိုရဟန်းနှင့် အကျွမ်းဝင်သဖြင့် သုံးစွဲသော်ငှား အာပတ်မသင့်။ အကြွင်းကား
နိဿဂ္ဂအဖွင့်၌ ဆိုခဲ့သောကြောင့် ထင်ရှားပြီ။ ကထိနသိက္ခာပုဒ်နှင့်ဖြစ်ကြောင်းတူ၏။ ကိုယ်နှုတ်ကြောင့်ငှား
ကိုယ်နှုတ်စိတ်ကြောင့်ငှား ဖြစ်၏။ ပြုခြင်း မပြုခြင်းကြောင့် သင့်၏။ သညာဖြင့်မလွတ်၊ စိတ်မပါဘဲသင့်၏။
ပညတ်တောအပြစ်တည်း၊ ကာယကံ ဝစီကံတည်း၊ စိတ်သုံးပါး ဝေဒနာသုံးပါးဖြင့်သင့်၏။

၉-ခုမြောက် ဝိကပ္ပနသိက္ခာပုဒ်(အဋ္ဌကထာ)အဖွင့် ပြီး၏။

=====

=

၆-သုရာပါနဝဂ် ၁၀-စိဝရအပနိဓာနသိက္ခာပုဒ်

၃၇၇။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏
အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ သတ္တရသဝဂ္ဂီရဟန်းတို့သည်
သင်္ကန်းစသော ပရိက္ခရာ 'အသုံးအဆောင်' တို့ကို မသိမ်းဆည်းကုန်။ ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့သည်
သတ္တရသဝဂ္ဂီရဟန်းတို့၏ သပိတ် သင်္ကန်းတို့ကို **ဂုဏ်ထားကုန်၏။**
သတ္တရသဝဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့ကို "ငါ့သူလို့ အကျွန်ုပ်တို့၏
သပိတ်သင်္ကန်းတို့ကို ပေးကုန်လော့"ဟု ဆိုကုန်၏။ ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် ရယ်ကုန်၏။
ထိုသတ္တရသဝဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် ငိုကုန်၏။ ရဟန်းတို့သည် "ငါ့သူလို့ သင်တို့သည်
အဘယ့်ကြောင့် ငိုကုန်ဘိသနည်း"ဟု မေးကုန်၏။ ငါ့သူလို့ ဤဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့သည်
အကျွန်ုပ်တို့၏ သပိတ်သင်္ကန်းတို့ကို ဂုဏ်ထားကုန်၏ဟု ဖြေဆိုကုန်၏။
အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် ရဟန်းတို့၏
သပိတ် သင်္ကန်းတို့ကို ဂုဏ်ထားကုန်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ
ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။

"ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ရဟန်းတို့၏ သပိတ်သင်္ကန်းကို ဂုဏ်ထားကုန်၏ဟူသည်
မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။

မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ)

အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ သင်တို့သည် အဘယ့်ကြောင့် ရဟန်းတို့၏

သပိတ်သင်္ကန်းတို့ကို ဂုဏ်ထားကုန်ဘိသနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့

ဤ (သင်တို့ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား

ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။"ပ။ တရားစကားကို ဟောကြားပြီးလျှင် ရဟန်းတို့ကို ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။
၁၀၉။ ၆၀-၃၇၈။ "အကြင်ရဟန်းသည် ရဟန်း၏ သပိတ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ သင်္ကန်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ နိဿိဒ်အခင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ အပ်ကျည် 'အပ်ဘူး'ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ခါးပန်းကြိုးကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝှက်မူလည်း ဝှက်ထားငြားအံ့၊ ဝှက်ထားစေ မူလည်း ဝှက်ထားစေငြားအံ့၊ အယုတ်သဖြင့် ရယ်မြူး လိုသည်ဖြစ်၍လည်း ဝှက်ထားငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၁၀-စီဝရအပနိဓာနသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်
၃၇၉။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။
ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို "ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်သည်။
ရဟန်း၏ဟူသည် တစ်ပါးသော ရဟန်း၏။
သပိတ် မည်သည် သံသပိတ်၊ မြေသပိတ်ဟူ၍ သပိတ်နှစ်မျိုးရှိ၏။
သင်္ကန်း မည်သည် သင်္ကန်းခြောက်ထည်တို့တွင် အယုတ်ဆုံး ဝိကပ္ပနာလောက်သော တစ်ထည် ထည်သော သင်္ကန်းတည်း။
နိဿိဒ်အခင်း မည်သည် အမြိတ်အဆာရှိသော အခင်းကို ဆို၏။
အပ်ကျည် မည်သည် အပ်ရှိသော အပ်ကျည်၊ အပ် မရှိသော အပ်ကျည်တည်း။
ခါးပန်းကြိုး မည်သည် ပုဆိုးဖြင့် ပြအပ်သော ခါးပန်းကြိုးပြား၊ ဝက်အူခါးပန်းကြိုးလုံးဟူ၍ ခါးပန်းကြိုး နှစ်မျိုးရှိ၏။
ဝှက်ထားငြားအံ့ဟူသည် ကိုယ်တိုင် ဝှက်ထားငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
ဝှက်ထားစေငြားအံ့ဟူသည် သူတစ်ပါးကို စေခိုင်းအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ တစ်ကြိမ်သာ စေခိုင်းပါလျက် အကြိမ်များစွာ ဝှက်ထားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
အယုတ်သဖြင့် ရယ်မြူးလိုသည် ဖြစ်၍လည်းဟူသည် မြူးတူးပျော်ပါး ကစားလို၍။
၃၈၀။ ရဟန်း၌ ရဟန်းဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သပိတ်သင်္ကန်း နိဿိဒ်အခင်း အပ်ကျည် ခါးပန်းကြိုး (တစ်ခုခု) ကို အယုတ်သဖြင့် ရယ်မြူးလိုသည်ဖြစ်၍သော်လည်း ဝှက်ထားမူလည်း ဝှက်ထားအံ့၊ ဝှက်ထားစေမူလည်း ဝှက်ထားစေငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
ရဟန်း၌ ယုံမှားသည် ဖြစ်၍။ပ။ ရဟန်း၌ ရဟန်းမဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သပိတ်သင်္ကန်း နိဿိဒ်အခင်း အပ်ကျည် ခါးပန်းကြိုး (တစ်ခုခု) ကို ရယ်မြူးလိုသည်ဖြစ်၍သော်လည်း ဝှက်ထားမူလည်း ဝှက်ထားအံ့၊ ဝှက်ထားစေမူလည်း ဝှက်ထားစေငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

အခြားသော ပရိက္ခရာ 'အသုံးအဆောင်'ကို အယုတ်သဖြင့်
ရယ်မြူးလိုသည်ဖြစ်၍သော်လည်း ဝှက် ထားမူလည်း ဝှက်ထားအံ့၊ ဝှက်ထားစေမူလည်း ဝှက်ထားစေငြားအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
ရဟန်းမဟုတ်သူ၏ သပိတ်ကိုဖြစ်စေ၊ သင်္ကန်းကိုဖြစ်စေ၊ အခြားပရိက္ခရာကိုဖြစ်စေ အယုတ်သဖြင့် ရယ်မြူးလိုသည်ဖြစ်၍သော်လည်း ဝှက်ထားမူလည်း ဝှက်ထားအံ့၊ ဝှက်ထားစေမူလည်း ဝှက်ထားစေငြားအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
ရဟန်းမဟုတ်သူ၌ ရဟန်းဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်းမဟုတ်သူ၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်းမဟုတ်သူ၌ ရဟန်းမဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
၃၈၁။ ရယ်မြူးလိုသော သဘောမရှိဘဲ သိမ်းဆည်းထားအံ့၊ မကောင်းသဖြင့် ထားသည်ကို သိမ်းဆည်းထားအံ့၊ "တရားဟောပြီးမှ ပေးအံ့"ဟု နှလုံးပိုက်၍ သိမ်းဆည်းထားအံ့၊ အာပတ် မသင့်၊ ရူးသော ရဟန်း၊ အစလက်ဦး လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။
ဒဿမ စီဝရအပနိဓာနသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။
ဆဋ္ဌ သုရာပါနဝဂ် ပြီး၏။

ထိုသုရာပါနဝဂ်၏ အကျဉ်းချုပ်

သုရာပါနသိက္ခာပုဒ်၊ အင်္ဂုလိပတောဒကသိက္ခာပုဒ်၊ ဥဒကဟသဓမ္မသိက္ခာပုဒ်၊ အနာ ဒရိယသိက္ခာပုဒ်၊
ဘိသာပနသိက္ခာပုဒ်၊ ဇောတိသမာဒဟနသိက္ခာပုဒ်၊ နာနသိက္ခာပုဒ်၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဍကရဏ သိက္ခာပုဒ်၊ အပနိဓာနသိက္ခာပုဒ်နှင့်
ကိုယ်တိုင်ဝိကပ္ပနာပြု၍ ပစ္စုဒ္ဓါရ် မပြုဘဲ သုံးဆောင်သော သိက္ခာပုဒ်။ ဤကား အကျဉ်းချုပ်တည်း။

--
၁၀-စီဝရအပနိဓာနသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၃၇၇-၈၁ ဆယ်ခုမြောက်သိက္ခာပုဒ်၌ **ဝှက်ထားကုန်၏**ဟူသည် ပယ်ရှား၍ သိုမှီးထားကုန်၏။ **ရယ်မြူး**
လိုသည်ဖြစ်၍ဟူသည် ရယ်မြူးခြင်းငှာ အလိုရှိသည်ဖြစ်၍။ **အခြားသော ပရိက္ခရာ 'အသုံးအဆောင်'**ကိုဟူသည် ပါဠိ၌မပါသော
သပိတ်အိတ်စသည်ကို။ **တရားစကားကို ဟောကြားပြီးလျှင်**ဟူသည် ရဟန်းမည်သည် ပရိက္ခရာတို့ကို
မသိုမှီးမသိမ်းဆည်းခြင်းငှာ မသင့်ဟု ဤသို့တရားစကားကို ဟော၍ ပေးအံ့ဟု ချထားသော(သိမ်းဆည်းထားသော)
ရဟန်းအား အာပတ်မသင့်၊ ဤ၌ အကြွင်းကား ထင်ရှားပြီ။ ဖြစ်ကြောင်းသုံးပါးရှိ၏။ ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏။ သညာဖြင့်မလွတ်၊
စိတ်ပါမှသင့်၏။ လောက၌ အပြစ်ရှိ၏။ ကာယကံ ဝစီကံတည်း။ အကုသိုလ်စိတ်ဖြင့်သင့်၏။ ဝေဒနာသုံးပါးဖြင့်သင့်၏။

စီဝရအပနိဓာနသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့် ပြီး၏။

၆.ခုမြောက် သုရာပါနဝဂ်သည် ပြီးပြီ။

=====

=

၇-သပ္ပါဏကဝဂ် ၁-သဗ္ဗိစ္စသိက္ခာပုဒ်

၃၈၂။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏
အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ လေးသမားဖြစ်ခဲ့ဖူးသော
အသျှင်ဥဒါယိသည် ကျီးတို့ကို မနှစ်သက်သောကြောင့် ပစ်၍ ပစ်၍ ခေါင်းကို ဖြတ်ပြီးလျှင်
တံစို၌ အစဉ်အတိုင်း ထိုးသိ၍ ထား၏။
ရဟန်းတို့သည် "ငါ့သျှင် ဤကျီးတို့ကို အဘယ်သူသည် သတ်ဖြတ်သနည်း(အသက်ကို ချသနည်း)"ဟု မေးကုန်၏။
ငါ့သျှင်တို့ ငါသတ်သည်၊ ဤကျီးတို့ကို ငါမနှစ်သက်ဟု ဆို၏။ အလိုနည်းသော
ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် အသျှင်ဥဒါယိသည် သေစေလိုသော စေတနာရှိသည်ဖြစ်၍
သတ္တဝါကို သတ်ဖြတ်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။
"ဥဒါယိ သင်သည် သေစေလိုသော စေတနာရှိသည်ဖြစ်၍ သတ္တဝါကို
သတ်ဖြတ်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ်မေးမြန်းတော်မူ၏။
မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်၏)။
ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ)
အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား သင်သည် အဘယ့်ကြောင့် သေစေလိုသော
စေတနာရှိသည်ဖြစ်၍ သတ္တဝါကို သတ်ဖြတ်ဘိသနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော
ယောက်ျား ဤ (သင်ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေး သော သူတို့အား
ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။
ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။
၁၁၀။ ၆၁-၃၈၃။ "အကြင်ရဟန်းသည် သေစေလိုသော စေတနာရှိသည်ဖြစ်၍ သတ္တဝါကို
သတ်ဖြတ်ငြားအံ့(အသက်ကို ချငြားအံ့)၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု
မိန့်တော်မူ၏)။

၁-သဗ္ဗိစ္စသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၃၈၄။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို

"ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။

သေစေလိုသော စေတနာရှိသည်ဖြစ်၍ဟူသည် သိလျက် ကောင်းစွာ သိလျက် စေ့ဆော်၍

လွမ်းမိုး၍ လွန်ကျူးခြင်းတည်း။

သတ္တဝါ မည်သည် တိရစ္ဆာန်ဖြစ်သော သတ္တဝါကို ဆို၏။

သတ်ဖြတ်ငြားအံ့ဟူသည် ဇီဝိတိန္ဒြေ 'အသက်'ကို ဖြတ်အံ့၊ ကင်းစေအံ့၊ အစဉ်ကို ပျက်စေအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

၃၈၅။ သတ္တဝါ၌ သတ္တဝါဟု အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ သတ်ဖြတ်ငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ်

သင့်၏။ သတ္တဝါ၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ သတ်အံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ သတ္တဝါ၌

သတ္တဝါမဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ အာပတ် မသင့်။

သတ္တဝါမဟုတ်သည်၌ သတ္တဝါဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

သတ္တဝါမဟုတ်သည်၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ သတ္တဝါမဟုတ်သည်၌ သတ္တဝါ

မဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ အာပတ်မသင့်။

၃၈၆။ သေစေလိုသော စေတနာမရှိသော ရဟန်း၊ သတိမထားမိသော ရဟန်း၊ မသိသော

ရဟန်း၊ သေစေလိုသော သဘောမရှိသော ရဟန်း၊ ရူးသော ရဟန်း၊ အလက်ဦး လွန်ကျူးသော

ရဟန်းတို့ အားလည်း အာပတ် မသင့်။

ပဌမ သဗ္ဗိစ္စသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

--

၇-သပ္ပါဏကဝဂ် ၁-သဗ္ဗိစ္စသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့်

၃၈၂-၅။ သပ္ပါဏကဝဂ် ပထမသိက္ခာပုဒ် လေးသမားဖြစ်ခဲ့ဖူးသောဟူသည် လူဘဝက လေးဆရာဖြစ်ခဲ့ဖူး၏။ အသက်ကို ချသနည်းဟူသည် အသက်ကို ကင်းစေသနည်း(အသက်ထွက်စေသနည်း)။

သိက္ခာပုဒ်၌လည်း အသက်ကို ချငြားအံ့ဟူသည် ကင်းစေငြားအံ့၊ ၎င်းစကားသည် အခေါ်အဝေါ်မျှသာတည်း၊

ဦးခေါင်းတန်ဆာကို ကင်းစေသည်ရှိသော် ဦးခေါင်းသည် သီးခြားရှိနေသကဲ့သို့ သတ္တဝါကို အသက်ကိုချသည်ရှိသော် အသက်ကသီးခြားတည်ရှိသည် (သီးခြားတစ်နေရာသို့ရောက်သွားသည်) မဟုတ်၊ စင်စစ်သော်ကား

၁၃၃။ ကွယ်ပျောက်တော့သည်သာ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုသဘောကို သိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၌ "ဇီဝိတိန္ဒြေ 'အသက်'ကို ဖြတ်အံ့"ဟု အစရှိသည်ကို ဆိုပြီး၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ တိရစ္ဆာန်သတ္တဝါကိုသာ သတ္တဝါဟု သိထိုက်၏။ ၎င်း(တိရစ္ဆာန်)သတ္တဝါကို ကြီးကြီးငယ်ငယ် သတ်သောသူအား အာပတ်အမျိုးမျိုးကွဲခြင်းမည်သည် မရှိ။ ကြီးသောသတ္တဝါ၌ကား (သတ်ရာ၌) လုံ့လအားကြီးသဖြင့် အကုသိုလ်ကြီးသည်ဖြစ်၏။ သတ္တဝါ၌ သတ္တဝါဟု အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ဟူသည် ယုတ်စွအဆုံး ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်ကို(ကုဋ် ထိုင်ခုံကို) သုတ်သင်သောသူသည် ကြမ်းပိုးညှဉ်သော်လည်း သတ္တဝါဟု အမှတ်ရှိပြီး ကရုဏာကင်းခြင်းကြောင့် ၎င်းဥကို ခွဲ၍ ဖယ်ရှားအံ့၊ ပါစိတ်။ ထို့ကြောင့် ဤသို့သော်အရာတို့၌ ကရုဏာကို ရှေးရှုဖြစ်စေ၍ မမေ့မလျော့ဘဲ(=သတိရှိရှိဖြင့်) (ကျောင်းအိပ်ရာနေရာသန့်ရှင်းခြင်း-) ဝတ်ကို ပြုထိုက်၏။ အကြွင်းကား လူသတ်သောသိက္ခာပုဒ်၌ ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်းသာ ဖြစ်ကြောင်းနှင့်တကွ သိထိုက်၏။

၁-သဗ္ဗိစ္စသိက္ခာပုဒ် အဋ္ဌကထာအဋ္ဌကထာအဖွင့် ပြီး၏။

=====

=

၇-သပ္ပါဏကဝဂ် ၂-သပ္ပါဏကသိက္ခာပုဒ်

၃၈၇။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် သိလျက် ပိုးရှိသော ရေကို သုံးဆောင်ကုန်၏။ အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် သိလျက် ပိုးရှိသော ရေကို သုံးဆောင်ကုန်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။

"ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် သိလျက် ပိုးရှိသော ရေကို သုံးဆောင်ကုန်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။ မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ သင်တို့သည် သိလျက် ပိုးရှိသော ရေကို အဘယ့်ကြောင့် သုံးဆောင်ကုန်ဘိသနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ ဤ(သင်တို့ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၁၁၁။ ၆၂-၃၈၈။ "အကြင်ရဟန်းသည် သိလျက် ပိုးရှိသော ရေကို သုံးဆောင်ငြား အံ့၊

(ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။ ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၂-သပ္ပါဏကသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၃၈၉။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို

"ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။

သိ၏ မည်သည် ကိုယ်တိုင်သော်လည်း သိ၏။ အခြားသော သူတို့သော်လည်း ထိုရဟန်းအား

ပြော ကြားကုန်၏။

ပိုးရှိ၏ဟု သိလျက် သုံးဆောင်ခြင်းကြောင့် သေကုန်လတ္တံ့ဟု သိလျက် သုံးဆောင်ငြားအံ့၊

ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

၃၉၀။ ပိုးရှိသော ရေကို ပိုးရှိ၏ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သုံးဆောင်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ်

သင့်၏။

ပိုးရှိသော ရေ၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ သုံးဆောင်အံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ပိုးရှိသော ရေ၌

ပိုးမရှိဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သုံးဆောင်အံ့၊ အာပတ် မသင့်။

ပိုးမရှိသော ရေ၌ ပိုးရှိ၏ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ပိုးမရှိသော ရေ၌

ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ပိုးမရှိသော ရေ၌ ပိုးမရှိဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ အာပတ် မသင့်။

၃၉၁။ ပိုးရှိ၏ဟု မသိ၍သော်လည်းကောင်း၊ ပိုးမရှိဟု သိ၍သော်လည်းကောင်း၊

သုံးဆောင်ခြင်း ကြောင့် သေလိမ့်မည်မဟုတ်ဟု သိ၍သော်လည်းကောင်း သုံးဆောင်အံ့၊

အာပတ် မသင့်၊ ရူးသော ရဟန်း၊ အစလကဦး လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ်

မသင့်။

ဒုတိယ သပ္ပါဏကသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

--

၂-သပ္ပါဏကသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့်

၃၈၇။ ဒုတိယသိက္ခာပုဒ်၌ ပိုးရှိသောဟူသည် (ရေကို) သုံးဆောင်လိုက်သော်သေမည့်သတ္တဝါနှင့်ရှိသော(ပါနေသော)။

ထိုသို့သော(ရေကို ပိုးပါသည်ဟု) သိလျက် သုံးဆောင်ခြင်းကြောင့် ပယောဂတိုင်း ပယောဂတိုင်း ပါစိတ်။

သပိတ်အပြည့်ကိုလည်း မဖြတ်ဘဲ ပယောဂတစ်ချက်တည်းဖြင့် သောက်ခြင်းကြောင့် အာပတ်တစ်ချက်သင့်၏။

ထိုသို့သောရေဖြင့် အာမိသနှင့်တကွသော(ပေနေသော) သပိတ်ကို လှုပ်ခြောက်၍ ဆေးအံ့၊ ထိုသို့သော ရေ၌

ပူသောယာဂုသပိတ်ကို အေးစေအံ့၊ ထိုရေကို လက်ဖြင့်သော်၎င်း မှုတ်ဖြင့်သော်၎င်း ယူ၍ ရေချိုးအံ့ ပယောဂတိုင်း

ပယောဂတိုင်း ပါစိတ်အာပတ်၊ ရေအိုင်သို့သော်၎င်း ရေကန်သို့သော်၎င်း ဆင်း၍ (ရေကို)အပြင်ထွက်စေခြင်းငှာ လှိုင်းကို

ထစေ၏။ ရေအိုင်ကိုသော်၎င်း ရေကန်ကိုသော်၎င်း သန့်ရှင်းသောသူတို့သည် ထိုမှယူအပ်သော ရေကို (အခြားနေရာရှိ)

ရေ၌သာ သွင်းလောင်းထိုက်၏။ (၎င်းအိုင် ကန်)အနီး ရေမရှိသော် အပ်သောရေကို အိုး ၈.လုံး ၉.လုံးမျှသောစာ (ယူ၍)

ရေကောင်းစွာတည်နိုင်လောက်သောနေရာ၌ လောင်း၍ ထို(ရေ)၌ (ပိုးရှိသောရေကို) လောင်းထိုက်၏။

"(လောင်းလိုက်သောပိုးရှိသောရေသည်) လိမ့်၍ ရေ၌ ဝင်လိမ့်မည်"ဟု (နှလုံးသွင်း၍) ပူသောကျောက်ဖျာ၌ ရေကို

မလောင်းကောင်း။ အပ်သောရေဖြင့် ကျောက်ဖျာကို ငြိမ်းအေးစေ၍ သွင်းလောင်းခြင်းငှာ အပ်၏။ အကြွင်းကား ထင်ရှားပြီ။

ဖြစ်ကြောင်းသုံးပါးရှိ၏။ ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏။ သညာဖြင့်လွတ်၏။ စိတ်ပါမှသင့်၏။ ပညတ်တော်အပြစ်တည်း၊ ကာယကံ

ဝစီကံတည်း၊ စိတ်သုံးပါး ဝေဒနာသုံးပါးဖြင့်သင့်၏။ ဤ၌ ပိုးပရန်တို့ကျသည်ကိုသိပါလျက် စင်ကြယ်သောစိတ်ဖြင့်

မီးထွန်းညှိသကဲ့သို့ ပိုးရှိမှန်းသိပါလျက် ရေဟူသောအမှတ်ဖြင့် သုံးဆောင်သောသူအား ပညတ်တော်အပြစ်ရှိသည်အဖြစ်ကို

သိထိုက်၏။ (ရေထဲ၌သတ္တဝါရှိ၏ဟုသိလျက် ရေကိုသောက်သောအားဖြင့်သေစေရာ အဘယ်ကြောင့်

လောကအပြစ်ဟုခေါ်သော အကုသိုလ်မဖြစ်ဘဲ ပညတ်တော်အပြစ်သင့်သနည်းဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်

"ရေဟူသောအမှတ်ဖြင့်"ဟူသောစကားလုံးကို ထည့်ရှင်းသတည်း။ စိတ်စင်ကြယ်စွာဖြင့်

ရေဟူသောအမှတ်ဖြင့်သောက်သူသည် အကုသိုလ်မဖြစ်။

၂-သပ္ပါဏကသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့် ပြီး၏။

=====

=

၇-သပ္ပါဏကဝဂ် ၃-ဥက္ကောဋ်သိက္ခာပုဒ်

၃၉၂။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် သိလျက် တရားအားလျော်စွာ ငြိမ်းလေပြီးသော အဓိကရုဏ်းကို တစ်ဖန် ကံဖြစ်စေခြင်းငှါ "ကံကို မပြုရသေး၊ မကောင်းသဖြင့် ပြုထားသော ကံတည်း၊ တစ်ဖန်ပြန်၍ ပြုထိုက်၏၊ မငြိမ်းစေရသေး၊ မကောင်းသဖြင့် ငြိမ်းထားသော ကံတည်း၊ တစ်ဖန်ပြန်၍ ငြိမ်းစေထိုက်၏"ဟု လှုံ့ဆော်ကုန်၏။ အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် သိလျက် တရားအား လျော်စွာ ငြိမ်းလေပြီးသော အဓိကရုဏ်းကို တစ်ဖန် ကံဖြစ်စေခြင်းငှါ လှုံ့ဆော်ကုန်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြု ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။ "ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် သိလျက် တရားအားလျော်စွာ ငြိမ်းလေပြီးသော အဓိကရုဏ်းကို တစ်ဖန် ကံဖြစ်စေခြင်းငှါ လှုံ့ဆော်ကုန်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။ မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ)
အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ အဘယ့်ကြောင့် သင်တို့သည် သိလျက် တရားအားလျော်စွာ ငြိမ်းလေပြီးသော အဓိကရုဏ်းကို တစ်ဖန် ကံဖြစ်စေခြင်းငှါ လှုံ့ဆော်ကုန်ဘိသနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ)
အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ ဤ (သင်တို့ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါ လည်းကောင်း။ပ။
ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။
၁၁၂။ ၆၂-၃၉၃။ "အကြင်ရဟန်းသည် သိလျက် တရားအားလျော်စွာ ငြိမ်းလေပြီးသော အဓိကရုဏ်းကို တစ်ဖန် ကံဖြစ်စေခြင်းငှါ လှုံ့ဆော်ငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်း အား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၂-ဥက္ကောဋ္ဌနသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်
၃၉၄။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။
ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို "ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။
သိ၏ မည်သည် ကိုယ်တိုင်သော်လည်း သိ၏။ သူတစ်ပါးတို့သော်လည်း ထိုရဟန်းအား ပြောကြားကုန်၏။ ထိုရဟန်းကမူလည်း ပြောကြား၏။
တရားအားလျော်စွာ မည်သည်ဟုတ်မှန်သော တရားသဘောဖြင့် ဝိနည်းဖြင့် မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော် (ဥတ်ကမ္မဝါစာ) ဖြင့် ပြုလုပ်ထား၏။ ဤသို့ ပြုလုပ်ခြင်းသည် တရားအားလျော်သည် မည်၏။
အဓိကရုဏ်း မည်သည် ငြင်းခုံမှု 'ဝိဝါဒ'အဓိကရုဏ်း၊ စွပ်စွဲမှု 'အနဝါဒ'အဓိကရုဏ်း၊ အာပတ် ခုနစ်ဖုံဟူသော 'အာပတ္တိ'အဓိကရုဏ်း၊ ကံပြုမှု 'ကိစ္စ'အဓိကရုဏ်းဟူ၍ အဓိကရုဏ်းလေးမျိုး ရှိ၏။
တစ်ဖန် ကံဖြစ်စေခြင်းငှါ လှုံ့ဆော်ငြားအံ့ဟူသည် "ကံကို မပြုရသေး၊ မကောင်းသဖြင့် ပြုထား သော ကံတည်း၊ ကံကို တစ်ဖန် ပြန်၍ ပြုထိုက်၏၊ မငြိမ်းစေရသေး၊ မကောင်းသဖြင့် ငြိမ်းစေထားသော ကံတည်း၊ တစ်ဖန် ပြန်၍ ငြိမ်းစေထိုက်၏"ဟု လှုံ့ဆော်ငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

၃၉၅။ ဓမ္မကံ၌ ဓမ္မကံဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ လှုံ့ဆော်ငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ဓမ္မကံ၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ လှုံ့ဆော်ငြားအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ဓမ္မကံ၌ အဓမ္မကံဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ လှုံ့ဆော်ငြားအံ့၊ အာပတ် မသင့်။
အဓမ္မကံ၌ ဓမ္မကံဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ အဓမ္မကံ၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ အဓမ္မကံ၌ အဓမ္မကံဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ အာပတ် မသင့်။
၃၉၆။ "မဟုတ်မမှန်သော သဘောဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဝဂ် 'တစ်သိမ်တည်း၌ တစ်စုစီ' ဖြစ်သဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ကံမထိုက်သော ရဟန်းအားသော်လည်းကောင်း ကံပြု၏"ဟု သိ၍ လှုံ့ဆော်ငြားအံ့၊ အာပတ် မသင့်၊ ရူးသော ရဟန်း၊ အစလက်ဦး လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။

၁၃၄။

၃-ဥက္ကဋ္ဌသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့်

၃၉၂။ တတိယသိက္ခာပုဒ်၌ **လုံ့ဆော်ကုန်၏**ဟူသည် ထိုထိုရဟန်းတို့၏အထံသို့သွား၍ ကံကို မပြုအပ်ဟု အစရှိသည်တို့ကို ဆို၍ လှုပ်ခြောက်ခြားစေကုန်၏။ တည်ရှိနေသည့်အတိုင်း တည်ရှိခွင့်မပေးကုန်။

၃၉၃။ **တရားအားလျော်စွာ**ဟူသည် အကြင်အဓိကရိုဏ်းကို ငြိမ်းစေဖို့ အကြင်တရားကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုအဓိကရိုဏ်းငြိမ်းစေသောတရားဖြင့်ဟု အနက်တည်း။ **ငြိမ်းလေပြီးသော အဓိကရိုဏ်းကို**ဟူသည် ငြိမ်းသတ်ပြီးသောအဓိကရိုဏ်းကို၊ မြတ်စွာဘုရားဟောထားသောတရားဖြင့်သာ ငြိမ်းအေးပြီးသောအဓိကရိုဏ်းကိုဟု အနက်တည်း။

၃၉၅။ **မွေကံ၌ မွေကံဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍**ဟူသည် အကြင်ကံဖြင့် ထိုအဓိကရိုဏ်းကို ငြိမ်းထား၏။ ထိုကံသည် မွေကံဖြစ်၏။ ထိုမွေကံ၌ ဤ(လှုပ်ခြောက်မည့်)ရဟန်းက မွေကံဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ အကယ်၍ လှုပ်ခြောက်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏ဟု အနက်တည်း။ ဤနည်းအတိုင်း ကြွင်းသောပုဒ်တို့ကိုလည်း သိထိုက်၏။ ဤကား ဤ၌ အကျဉ်းတည်း၊ အကျယ်ကိုကား ဤလေးပါးသောအဓိကရိုဏ်းတို့ကို "လှုပ်ခြောက်သောရဟန်းသည် အဘယ်မျှဖြင့်"အစရှိသဖြင့် ပရိဝါသ်ဆိုထား၏။ အဋ္ဌကထာတို့၌ ထိုအလုံးစုံကို ဆောင်၍ ထိုအဓိကရဟန်း၏အနက်ကိုပင် ဖွင့်ထား၏။ ငါတို့သည်ကား ထိုအဓိကရဟန်း၏အနက်ကို ထိုပရိဝါကျမှ ဖွင့်ကုန်တော့အံ့။ ဤ၌ ဆောင်၍ ဖွင့်နေသော် အလွန်အလွန်တွေဝေစရာဖြစ်လိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် ဖွင့်မနေတော့ပေ။ အကြွင်းကား ဤ၌ ထင်ရှားပြီ။ ဖြစ်ကြောင်းသုံးပါးရှိ၏။ ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏၊ သညာဖြင့်လွတ်၏၊ စိတ်ပါမှသင့်၏၊ လောကပြစ်ရှိ၏၊ ကာယကံ ဝစီကံတည်း၊ အကုသိုလ်စိတ်ဖြင့်သင့်၏၊ ဒုက္ခဝေဒနာဖြင့်သင့်၏(ဒေါမနဿဝေဒနာကို ဒုက္ခဝေဒနာ၌သွင်း၏)။

၃-ဥက္ကဋ္ဌသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာဖွင့်ပြီး၏။

=====

=

၇-သပ္ပါဏကဝဂ် ၄-ဒုဗ္ဗလ'သိက္ခာပုဒ်

၃၉၇။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ သာကီဝင်မင်းသား အသျှင်ဥပနန္ဒသည် စေတနာ ထင်ရှားရှိသော သုက်လွှတ်ခြင်း သံဃာဒိသိသ်အာပတ် သင့်သောကြောင့် အစ်ကို၏ အတူနေတပည့်ဖြစ် သော ရဟန်းအား "ငါ့သျှင် ငါသည် စေတနာထင်ရှားရှိသော သုက်လွှတ်ခြင်း သံဃာဒိသိသ်အာပတ် သင့်၏။ တစ်စုံတစ်ယောက်သော ရဟန်းအား မပြောပါလင့်"ဟု ပြောကြား၏။

ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည် စေတနာထင်ရှားရှိသော သုက်လွှတ်ခြင်း သံဃာဒိသိသ်အာပတ် သင့်သောကြောင့် သံဃာတော်အား ထိုအာပတ်နှင့် သက်ဆိုင်သော ပရိဝါသ်ကို တောင်း၏။ သံဃာတော် သည် ထိုရဟန်းအား ထိုအာပတ်နှင့် သက်ဆိုင်သော ပရိဝါသ်ကို ပေး၏။ ထိုရဟန်းသည် ပရိဝါသ်နေသည် ရှိသော် ထိုရဟန်းကို တွေ့မြင်၍ "ငါ့သျှင် အကျွန်ုပ်သည် စေတနာထင်ရှားရှိသော သုက်လွှတ်ခြင်း သံဃာ ဒိသိသ်အာပတ် သင့်သောကြောင့် သံဃာတော်အား ထိုအာပတ်နှင့် သက်ဆိုင်သော ပရိဝါသ်ကို တောင်း၏။ သံဃာတော်သည် ထိုအကျွန်ုပ်အား ထိုအာပတ်နှင့် သက်ဆိုင်သော ပရိဝါသ်ကို ပေး၏။ ထိုငါသည်လည်း ပရိဝါသ်နေ၏။ ငါ့သျှင် အကျွန်ုပ်သည် ပရိဝါသ်ကို ကြားပါ၏။ အကျွန်ုပ်ကို

ပရိဝါသ်ကြားသောသူဟူ၍ အသျှင်သည် မှတ်တော်မူပါလော့"ဟု ဆို၏။ ငါ့သျှင် အသို့ပါနည်း အကြင် အခြားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း ဤသံဃာဒိသိသ်အာပတ် သင့်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း ဤသို့ပင် ပြုရသလောဟု မေး၏။ "ငါ့သျှင် ဤသို့ပင် ပြုရ၏"ဟု ပြောဆို၏။ ငါ့သျှင် သာကီဝင်မင်းသား ဤအသျှင်ဥပနန္ဒသည် စေတနာထင်ရှားရှိသော သုက်လွှတ်ခြင်း သံဃာဒိသိသ် အာပတ်သင့်သောကြောင့် ထိုအသျှင်ဥပနန္ဒသည် အကျွန်ုပ်အား "တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူကိုမျှ မပြောပါလင့်"ဟု ပြောကြား၏ဟူ၍ ဆို၏။

"ငါ့သျှင် အသို့နည်း၊ သင်သည် ဖုံးလွှမ်းထားလေသလော"ဟု မေး၏။ ငါ့သျှင် ဖုံးလွှမ်းထားသည် မှန်၏ဟု ဆို၏။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် ရဟန်းတို့အား ဤအကြောင်းကို ပြောကြား၏။ အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် ရဟန်းသည် ရဟန်း၏ ရုန့်ရင်းသော အာပတ်ကို သိလျက် ဖုံးလွှမ်းဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြု ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။

"ရဟန်း သင်သည် ရဟန်း၏ ရုန့်ရင်းသော အာပတ်ကို သိလျက် ဖုံးလွှမ်းထား၏ဟူသည်

မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။
မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်၏)။
ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ)
အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား သင်သည် သိလျက် ရဟန်း၏ ရန်ရင်းသော အာပတ်ကို
အဘယ့်ကြောင့် ဖုံးလွှမ်းဘိသနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား ဤ
(သင်ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့ အား
ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။
ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။
၁၁၁။ ၆၄-၃၉၈။ "အကြင်ရဟန်းသည် သိလျက် ရဟန်း၏ ရန်ရင်းသော သံဃာဒိသိသ်
အာပတ်ကို ဖုံးလွှမ်းငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု
မိန့်တော်မူ၏)။
၄-ဒုဠ္လလ'သိက္ခာပုဒ် အဖွင့်
၃၉၉။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။
ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို
"ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။
ရဟန်း၏ဟူသည် တစ်ပါးသော ရဟန်း၏။
သိ၏ မည်သည် ကိုယ်တိုင်သော်လည်း သိ၏။ သူတစ်ပါးတို့သော်လည်း ထိုရဟန်းအား
ပြောကြားကုန်၏။ ထိုရဟန်းကမူလည်း ပြောကြား၏။
ရန်ရင်းသော အာပတ် မည်သည် ပါရာဇိကအာပတ် လေးပါး၊ သံဃာဒိသိသ်အာပတ်
တစ်ဆယ့် သုံးပါးတို့တည်း။
ဖုံးလွှမ်းငြားအံ့ဟူသည် "ဤရဟန်းကို (သူတစ်ပါးတို့က) သိလျှင် စောဒနာကုန်လတ္တံ့၊
အောက်မေ့စေ ကုန်လတ္တံ့၊ ဆဲရေးကုန်လတ္တံ့၊ ရှုတ်ချကုန်လတ္တံ့၊ မျက်နှာမလှ ဖြစ်စေကုန်လတ္တံ့၊
(ငါ) မပြောကြားတော့အံ့"ဟု **ဝန်ချကာမျှနှင့်** ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
၄၀၀။ ရန်ရင်းသော အာပတ်၌ ရန်ရင်းသော အာပတ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ဖုံးလွှမ်းအံ့၊
ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ရန်ရင်းသော အာပတ်၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ ဖုံးလွှမ်းအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ်
သင့်၏။ ရန်ရင်းသော အာပတ်၌ မရန်ရင်းသော အာပတ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ဖုံးလွှမ်းအံ့၊
ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
မရန်ရင်းသော အာပတ်ကို ဖုံးလွှမ်းအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ **ရဟန်းမဟုတ်သူ၏ ရန်ရင်း**
သည်လည်း ဖြစ်သော မရန်ရင်းသည်လည်းဖြစ်သော လွန်ကျူး၍ ကျင့်ခြင်းကို ဖုံးလွှမ်းအံ့၊
ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
မရန်ရင်းသော အာပတ်၌ ရန်ရင်းသော အာပတ်ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
မရန်ရင်း သော အာပတ်၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ မရန်ရင်းသော အာပတ်၌
မရန်ရင်းသော အာပတ်ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
၄၀၁။ "သံဃာတော်၏ ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်း ငြင်းခုံခြင်း ဆန့်ကျင်သော စကားကို ယူခြင်း
ဆန့်ကျင် သော စကားကို ဆိုခြင်းသည် ဖြစ်လတ္တံ့"ဟု အောက်မေ့၍ မပြောကြားအံ့၊ အာပတ်
မသင့်။
"သံဃာ၏ ကွဲပြားခြင်းသော်လည်းကောင်း၊ သံဃာ၏ အရေး 'အက်ကြောင်း'
သော်လည်းကောင်း ဖြစ်လတ္တံ့"ဟု နှလုံးပိုက်၍ မပြောကြားအံ့၊ "ဤရဟန်းသည် ခက်ထန်၏။
ကြမ်းတမ်း၏။ အသက်၏ အန္တရာယ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ သာသနာတော်၏
အန္တရာယ်ကိုသော်လည်းကောင်း ပြုလတ္တံ့ဟု" (နှလုံးသွင်း၍) မပြောကြားအံ့၊ လျှောက်ပတ်သော
အခြားရဟန်းတို့ကို မမြင်သောကြောင့် မပြောကြားအံ့၊ ဖုံးလွှမ်းရန် အလိုမရှိဘဲ မပြောကြားအံ့၊
"မိမိအမှုဖြင့် ထင်ရှားလတ္တံ့"ဟု (အောက်မေ့၍) မပြောကြားအံ့။ အာပတ် မသင့်၊ ရှူးသော
ရဟန်း၊ အစလကဦး လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။
စတုတ္ထ ဒုဠ္လလ'သိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၄-ဒုဋ္ဌလ္လသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့်

၃၉၉။ စတုတ္ထသိက္ခာပုဒ်၌ ရန်ရင်းသော အာပတ် မည်သည်ဟူသည်၌ ပါရာဇိကအာပတ် လေးပါးကို အနက်ကိုထုတ်ပြသောအားဖြင့် ဖော်ပြထားကုန်၏။ ထိုသို့ပြထားသော်လည်း သံဃာဒီသိသ်အာပတ်ကို အလိုရှိအပ်၏။ ထိုသံဃာဒီသေသ်အာပတ်ကို ဖုံးသောရဟန်းအား ပါစိတ်။ **ဝန်ချကာမျှနှင့်**ဟူသည် (မပြောတော့ဟု) ဝန်ကိုချကာမျှ၌။ အကယ်၍လည်း ဝန်ကိုချပြီး၍ နောက်၌ ပြောကြားအံ့၊ မစောင့်ရှောက်(အာပတ်သင့်ပြီးပြီဟုလို)၊ ဝန်ကိုချကာမျှ၌ပင် ပါစိတ်အာပတ်ဟု ဟောတော်မူသည်ဖြစ်၏။ အကယ်၍ ဤသို့ဝန်ကိုချ၍ ဖုံးထားသည်သာဖြစ်၍ (နှုတ်မလှံသောကြောင့်) အခြားသူအားပြောအံ့၊ ထိုစကားကို ကြားသောရဟန်းကလည်း အခြားသူအား ပြောအံ့၊ ဤနည်းအတိုင်း အစွန်းမပြတ်သဖြင့် (အမျှင်မပြတ်သမျှ) ရဟန်းတစ်ရာ ရဟန်းတစ်ထောင်အားလည်း အာပတ်သင့်သည်သာတည်း။ အဘယ်အခါ၌ အစွန်းပြတ်သနည်း၊ မဟာသုမမထေရ်မိန့်သည်မှာ "အာပတ်သင့်သောရဟန်းသည်

၁၃၅။

တစ်ပါးအားပြောကြား၏။ ထိုကြားသောရဟန်းက ပြန်၍ ထိုရဟန်းအားပင် ပြော၏။ ဤသို့ပြောလျှင် အစွန်းပြတ်၏"ဟု ဆို၏။ မဟာပဒုမမထေရ်မိန့်သည်မှာ "ဤပြန်ပြောရာရဟန်းသည်(ပြန်အပြောခံရသောရဟန်းသည်) ဝတ္ထုရှင်ဖြစ်သည်သာတည်း(သံဃာဒီသေသ်သင့်သူပင်တည်း)၊ အာပတ်သင့်သောရဟန်းသည် ရဟန်းတစ်ပါးအား ပြော၏။ ထိုစကားကြားသောရဟန်းက အခြားသူအားပြော၏။ ထိုရဟန်းက ပြောသောရဟန်းကို ပြန်၍ ပြော၏။ ဤသို့ တတိယပုဂ္ဂိုလ်က ဒုတိယပုဂ္ဂိုလ်အား ပြောကြားသော် အစွန်းပြတ်သည်ဖြစ်၏"ဟု မိန့်၏။

၄၀၀။ **မရန်ရင်းသော အာပတ်ကို**ဟူသည် ကြွင်းကုန်သော ငါးပါးသောအာပတ်အပေါင်းတို့ကို။ **ရဟန်းမဟုတ်သူ၏ ရန်ရင်းသည်လည်း ဖြစ်သော မရန်ရင်းသည်လည်းဖြစ်သော လွန်ကျူး၍ ကျင့်ခြင်းကို**ဟူသည်၌ ရဟန်းမဟုတ်သူ၏ သုက်လွှတ်ခြင်းကိုယ်လက်နှီးနှောခြင်း စသည်သည် ရန်ရင်းသောလွန်ကျူး၍ကျင့်ခြင်း မည်၏။ အကြွင်းကား ဤ၌ ထင်ရှားပြီ။ ဝန်ချခြင်းဟူသောဖြစ်ကြောင်းရှိ၏(ဝန်ချခြင်းကြောင့်သင့်၏)၊ ကိုယ်နှုတ်စိတ်ကြောင့် ဖြစ်၏၊ မပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏၊ သညာဖြင့်လွတ်၏၊ စိတ်ပါမှသင့်၏၊ လောက၌အပြစ်ရှိ၏၊ ကာယကံ ဝစီကံတည်း၊ အကုသိုလ်စိတ်ဖြင့်သင့်၏၊ ဒုက္ခဝေဒနာဖြင့်သင့်၏။

၄-ဒုဋ္ဌလ္လသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့် ပြီး၏။

=====

=

၇-သပ္ပါဏကဝဂ် ၅-ဦးနဝိသတိဝဿသိက္ခာပုဒ်

၄၀၂။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့အား အစာကျွေးရာ ဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ (ဆယ့်ခုနစ်ယောက်အစု ရှိသောကြောင့်) သတ္တရသဝဂ္ဂီအမည်ရှိသော သူငယ်တို့သည် အပေါင်းအသင်း မိတ်ဆွေ ဖြစ်ကုန်၏။ ထို သူငယ်တို့တွင် ဥပါလိအမည်ရှိသော သူငယ်သည် အကြီးအမှူးဖြစ်၏။

ထိုအခါ ဥပါလိသူငယ်၏ အမိအဖတို့အား--

"ဥပါလိသည် ငါတို့ သေလွန်သောအခါ၌ အဘယ်သို့သော အကြောင်းဖြင့် ချမ်းသာစွာ အသက်ရှည်၍မပင်မပန်းဘဲလည်း ရှိရာအံ့နည်း"ဟု အကြံဖြစ်၏။ ထို့နောက် ဥပါလိ၏ အမိအဖတို့အား--

"ဥပါလိသည် စာရေးအတတ်ကို သင်သည် ရှိသော် ငါတို့သေလွန်သောအခါ ချမ်းသာစွာ အသက်ရှည်ရာ၏။ ပင်လည်း မပင်ပန်းရာ"ဟု အကြံဖြစ်၏။ ထို့နောက် ဥပါလိ၏ အမိအဖတို့အား--

"ဥပါလိသည် စာရေးအတတ်ကို သင်ငြားအံ့ လက်ချောင်းတို့သည် နာကျင်ကုန်လတ္တံ့၊ ဥပါလိသည် ဂဏန်းအတတ်ကို သင်မှသာလျှင် ငါတို့သေလွန်သောအခါ ချမ်းသာစွာ အသက်ရှည် ရာ၏။ ပင်လည်း မပင်ပန်းရာ"ဟု အကြံဖြစ်ပြန်၏။ ထို့နောက် ဥပါလိ၏ အမိအဖတို့အား--

"ဥပါလိသည် ဂဏန်းအတတ်ကို သင်ငြားအံ့ ရင်ပတ်အောင့် (ဆင်းရဲ) ရာ၏။ ဥပါလိသည် ငွေစာရင်းအတတ်ကို သင်မှသာလျှင် ငါတို့သေလွန်သောအခါ ချမ်းသာစွာ အသက်ရှည်ရာ၏။

ပင်လည်း မပင်ပန်းရာ"ဟု အကြံဖြစ်ပြန်၏။ ထို့နောက် ဥပါလိ၏ အမိအဖတို့အား--
"ဥပါလိသည် ငွေစာရင်းအတတ်ကို သင်သည် ရှိသော် မျက်စိကိုန်းစပ်ရာ၏။ ဤသာကီဝင်
မင်းသား ဘုရားအနွယ်တော်ဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ချမ်းသာသော အလေ့ရှိကုန်၏။
ချမ်းသာ သော အကျင့်ရှိကုန်၏။ ကောင်းသော စားဖွယ်တို့ကို စား၍ လေမိုးလုံသော
အိပ်ရာနေရာတို့၌ သာလျှင် အိပ်ရကုန်၏။ ဥပါလိသည် သာကီဝင်မင်းသား
ဘုရားအနွယ်တော်ဖြစ်ကုန်သော ရဟန်း တို့၏ အထံ၌ ရဟန်းပြုမှသာလျှင် ငါတို့
သေလွန်သောအခါ ချမ်းသာစွာ အသက်ရှည်ရာ၏။ ပင်လည်း မပင်ပန်းရာ"ဟု အကြံဖြစ်ပြန်၏။
ဥပါလိသူငယ်သည် အမိအဖတို့၏ ကြံစည် ပြောဆိုခြင်းကို ကြားလေ၏။ ထိုအခါ
ဥပါလိသူငယ်သည် အပေါင်းအဖော်သူငယ်တို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ထိုသူငယ်တို့ကို "အချင်းတို့
လာကုန်လော့ ငါတို့သည် သာကီဝင်မင်းသား ဘုရားအနွယ်တော်ဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့၏
အထံ၌ ရဟန်းပြုကြကုန်အံ့"ဟု ဆို၏။ အမောင် သင်ရဟန်းပြုလျှင် အကျွန်ုပ်တို့လည်း
ရဟန်းပြုပါကုန်အံ့ဟု ပြောဆိုကုန်၏။
ထိုအခါ ထိုသူငယ်တို့သည် အမိအဖအသီးသီးတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ "လူ့ဘောင်မှ
ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ခြင်းငှါ အကျွန်ုပ်တို့ကို ခွင့်လွှတ်ပါကုန်လော့"ဟု ပြောဆိုကုန်၏။
ထိုအခါ ထိုသူငယ်တို့၏ အမိအဖတို့သည် "ဤသူငယ်အားလုံးတို့သည် တူမျှသော
ဆန္ဒရှိကုန်၏။ ကောင်းသော အလိုရှိကုန်၏"ဟု ခွင့်ပြုကုန်၏။ ထိုသူငယ်တို့သည် ရဟန်းတို့ထံသို့
ချဉ်းကပ်၍ ရှင်အဖြစ်ကို တောင်းကုန်၏။ ရဟန်းတို့သည် ထိုသူငယ်တို့ကို ရှင်လည်း
ပြုပေးကုန်၏။ ရဟန်းလည်း ခံပေးကုန်၏။
ထိုသူငယ်တို့သည် ညဉ့်၏ မိုးသောက်ယံအခါ၌ စောစောထ၍ "ယာဂကို ပေးကုန်လော့၊
ထမင်းကို ပေးကုန်လော့၊ ခဲဖွယ်ကို ပေးကုန်လော့"ဟု ငိုကုန်၏။ ရဟန်းတို့သည် "ငါ့သူငယ်တို့
မိုးလင်းရုံမျှ ငုံလင့်ကုန်ဦးလော့၊ အကယ်၍ ယာဂရှိပါမူ သောက်ရကုန်လတ္တံ့၊ အကယ်၍
ဆွမ်းရှိပါမူ စားရကုန်လတ္တံ့၊ အကယ်၍ ခဲဖွယ်ရှိပါမူ ခဲရကုန်လတ္တံ့၊ အကယ်၍ ယာဂ ထမင်း
ခဲဖွယ်မရှိမူ ဆွမ်းခံ၍ စားရကုန် လတ္တံ့"ဟု ပြောဆိုကုန်၏။
ထိုသူငယ်ရဟန်းတို့သည် ရဟန်းတို့က ဤသို့ ပြောဆိုသော်လည်း "ယာဂကို ပေးကုန်လော့၊
ထမင်းကို ပေးကုန်လော့၊ ခဲဖွယ်ကို ပေးကုန်လော့"ဟု ဆို၍ ငိုကြွေးမြဲ
ငိုကြွေးကြကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ အိပ်ရာနေရာတို့သည် ကျင်ကြီးလည်း လူးကုန်၏။
ကျင်ငယ်လည်း လူးကုန်၏။
မြတ်စွာဘုရားသည် ညဉ့်၏ မိုးသောက်ယံအခါ၌ စောစောထတော်မူသော် သူငယ်တို့၏
ငိုကြွေးသံကို ကြားတော်မူ၍ "အာနန္ဒာ ထိုသူငယ်တို့ ငိုသံသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း"ဟု
အသျှင်အာနန္ဒာကို မေး တော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား
ဤအကြောင်းကို လျှောက်၏။
ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအကြောင်းအရာကြောင့် ရဟန်းအပေါင်းကို
စည်းဝေးစေပြီးလျှင် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့ ရဟန်းတို့သည် သိလျက် အသက်နှစ်ဆယ်
မပြည့်သေးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရဟန်းခံပေးကုန်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ်မေးမြန်းတော်မူ၏။
မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။
ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ ရဟန်းတို့ (မဂ်ဖိုလ်မှ)
အချည်းနှီး ဖြစ်သော ထိုယောက်ျားတို့သည် အဘယ့်ကြောင့် သိလျက် အသက်နှစ်ဆယ်
မပြည့်သေးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပစ္စင်းခံပေးကုန်ဘိသနည်း။ ရဟန်းတို့
အသက်နှစ်ဆယ်မပြည့်သေးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အချမ်း အပူ ဆာလောင်ခြင်း မွတ်သိပ်ခြင်း မှက်
ခြင် လေ နေပူ မြွေ ကင်း သန်းတို့၏ အတွေ့တို့ကို သည်းမခံနိုင်၊ မကောင်းသဖြင့် ဆိုအပ်
မကောင်းသဖြင့် ရောက်လာသော စကားတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ကိုယ်၌ ဖြစ်ဆဲဖြစ်သော ပြင်းထန်
ကြမ်းကြုတ် ခါးစပ် ကျင်နာ မသာယာဖွယ် မနှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်သော သေလောက်သော
ဆင်းရဲဝေဒနာတို့ကိုလည်းကောင်း သည်းခံနိုင်ခြင်းသဘော မရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ရဟန်းတို့
အသက်နှစ်ဆယ်ပြည့်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သာလျှင် အချမ်းအပူစသော ဆင်းရဲဝေဒနာတို့ကို
သည်းခံနိုင်ခြင်းသဘော ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤ (သင်တို့ ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား
ကြည်ညိုစေခြင်းငှါ လည်းကောင်း။ပ။
ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။
၁၁၄။ ၆၅-၄၀၃။ အကြင်ရဟန်းသည် သိလျက်နှင့် အသက်နှစ်ဆယ်မပြည့်သေးသော
ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပဉ္စင်းခံပေးခြင်းအံ့၊ ထို (အသက်နှစ်ဆယ်မပြည့်သေးသော) ပုဂ္ဂိုလ်သည် လည်း
ရဟန်းမဖြစ်၊ ထိုပဉ္စင်းခံပေးသော ရဟန်းတို့သည်လည်း ကဲ့ရဲ့ထိုက်ကုန်၏
(ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်ကုန်၏)၊ ထိုဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ပဉ္စင်းခံပေးသော ရဟန်းအား ဤပါစိတ်အာပတ်
သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန် လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၅-ဦးနဝိသတိဝဿသိက္ခာပုဒ် အဋ္ဌကထာအဖွင့်

၄၀၂။ ပဉ္စမသိက္ခာပုဒ်၌ လက်ချောင်းတို့သည် နာကျင်ကုန်လတ္တံ့။ဟူသည် အက္ခရာတို့ကို ရေးသောသူအား
လက်ချောင်းတို့သည် နာကျင်ကုန်လတ္တံ့ဟု ကြံစည်မိကုန်၏။ ရင်ပတ်အောင့် (ဆင်းရဲ) ရာ၏ဟူသည် ဂဏန်းအတတ်ကို
သင်သောသူသည် များစွာ စဉ်းစားရသည်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ရင်ပတ်အောင့် (ဆင်းရဲ) ခြင်း ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု စဉ်းစားမိကုန်၏။
မျက်စိကျိန်းစပ်ရာ၏ဟူသည် ငွေစာရင်းအတတ်ကိုသင်သောသည် အပြာတို့ကို(ငွေတို့ကို) လှည့်၍လှည့်၍
ကြည့်ရသည်ဖြစ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် မျက်စိကျိန်းစပ်ရာ၏ဟု မှတ်ထင်ကုန်၏။ မှက်စသည်တို့၌ မှက်ဟူသည်
ကြောင်ကျားသောအဆင်းရှိသောမှတ်တို့တည်း။ ဆင်းရဲဝေဒနာဟူသည် သီးခံနိုင်ခဲကုန်သော(ဝေဒနာ)။ ပြင်းထန်ဟူသည်
အလွန်ပြင်းကုန်သော။ ကြမ်းကြုတ်ဟူသည် ထက်သန်ကုန်သော။ ခါးစပ် ကျင်နာဟူသည် ကြမ်းကုန်သော၊ ဝါ-
မနှစ်သက်ဖွယ်ရှိသောကြောင့် ခါးသောအရသာနှင့်တူကုန်သော။ မသာယာဖွယ်ဟူသည် မချိုမြိန်ကုန်သော။
သေလောက်သောဟူသည် အသက်ကိုသေစေနိုင်လောက်ကုန်သော။

=====

=

၅-ဦးနဝိသတိဝဿသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၄၀၄။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။ ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့်
ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို "ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။

သိ၏ မည်သည် ကိုယ်တိုင်သော်လည်း သိ၏။ သူတစ်ပါးတို့သော်လည်း ထိုရဟန်းအား
ပြောကြားကုန်၏။ ထိုရဟန်း (လောင်း) ကမူလည်း ပြောကြား၏။
အသက်နှစ်ဆယ် မပြည့်သေး မည်သည် အသက်နှစ်ဆယ်သို့ မရောက်သေးသော သူတည်း။
ပဉ္စင်းခံအံ့ဟူ၍ ဂိုဏ်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ကမ္မဝါစာဆရာကိုသော်လည်းကောင်း၊
သပိတ်ကိုသော် လည်းကောင်း၊ သင်္ကန်းကိုသော်လည်းကောင်း ရှာအံ့၊ သိမ်ကိုလည်း သမုတ်အံ့၊
ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ညတ်ဖြင့် ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ကမ္မဝါစာနှစ်ကြိမ်တို့ဖြင့်
ဒုက္ကဋ်အာပတ်တို့ သင့်ကုန်၏။ ကမ္မဝါစာအဆုံး၌ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာအား ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
ဂိုဏ်းအားလည်းကောင်း၊ ကမ္မဝါစာဆရာအားလည်းကောင်း ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
၄၀၅။ အသက်နှစ်ဆယ်မပြည့်သေးသည်၌ အသက်နှစ်ဆယ်မပြည့်သေးဟု
အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ပဉ္စင်းခံအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ အသက်နှစ်ဆယ်မပြည့်သေးသည်၌
ယုံမှားရှိသည် ဖြစ်၍ ပဉ္စင်းခံအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

အသက်နှစ်ဆယ်မပြည့်သေးသည်၌ အသက်နှစ်ဆယ်ပြည့်၏ဟု အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍

ပဉ္စင်းခံအံ့၊ အာပတ်မသင့်။

အသက်နှစ်ဆယ်ပြည့်သည်၌ အသက်နှစ်ဆယ်မပြည့်သေးဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ်
သင့်၏။ အသက်နှစ်ဆယ်ပြည့်သည်၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

အသက်နှစ်ဆယ်ပြည့်သည်၌ အသက် နှစ်ဆယ်ပြည့်၏ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ အာပတ် မသင့်။

၄၀၆။ အသက်နှစ်ဆယ် မပြည့်သော သူကို အသက်နှစ်ဆယ်ပြည့်၏ဟု အမှတ်ရှိသည်
ဖြစ်၍ ပဉ္စင်းခံအံ့၊ အသက်နှစ်ဆယ်ပြည့်သော သူကို အသက်နှစ်ဆယ်ပြည့်သော သူဟု
အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ပဉ္စင်း ခံအံ့၊ အာပတ် မသင့်။ ရူးသော ရဟန်း၊ အစလက်ဦး လွန်ကျူးသော
ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။

၄၀၄။ သိမ်ကိုလည်း သမုတ်အံ့ဟူသည် သိမ်သစ်ကို သမုတ်အံ့။ ကုရုန္တိဉ္စကား (ရေသိမ်၌) ရေကိုပစ်၍ပိုင်ခြားခြင်း၌လည်း ခုတ္တဋ်အာပတ်ကို မိန့်၏။ အသက်နှစ်ဆယ်ပြည့်သောဟူသည် ပဋိသန္ဓေယူသည်မှစ၍ အသက်နှစ်ဆယ်ပြည့်သော၊ ကိုယ်ဝန်အပါအဝင်အသက်နှစ်ဆယ်ရှိသူသည်လည်း အသက်နှစ်ဆယ်ပြည့်သူဟူ၍သာ ရေတွက်ခြင်းသို့ရောက်၏။ သာဓကကား...

၁၃၆။ ၁၂၄။ တစ်ရံရောအခါ အသျှင်ကုမာရကဿပသည် ပဋိသန္ဓေရက်နှင့်တကွ သက်နှစ်ဆယ် ရှိသည် ဖြစ်၍ ပဉ္စင်းခံ၏။ ထိုအခါ အသျှင်ကုမာရကဿပအား "မြတ်စွာဘုရားသည် 'အသက်နှစ်ဆယ်မပြည့် သေးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပဉ္စင်းမခံအပ်'ဟု ပညတ်တော်မူ၏။ ပဉ္စင်းခံပြီးသော ငါသည်ကား ပဋိသန္ဓေရက်နှင့် ရေတွက်မှသာ အသက်နှစ်ဆယ်ပြည့်၏။ ပဉ္စင်းဖြစ်လေသလော၊ မဖြစ်လေသလော"ဟု အကြံဖြစ်၏။ မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကြကုန်၏။ "ရဟန်းတို့ အမိဝမ်း၌ ရှေးဦးစွာ ဥပါဒ်သော စိတ် ရှေးဦးစွာ ထင်ရှားဖြစ်သော ဝိညာဏ်မှ အစပြု၍ ထိုသူ၏ လူဖြစ်ခြင်း ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ပဋိသန္ဓေ ရက်နှင့်တကွ အသက်နှစ်ဆယ်ပြည့်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပဉ္စင်းခံပေးခြင်းငှါ ခွင့်ပြု၏"ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုတွင် ရဟန်းလောင်းသည် ၁၂.လတို့ပတ်လုံး အမိဝမ်း၌ နေ၍ မဟာပဝါရဏာနေ့၌ မွေးအံ့၊ ထိုသူသည် ထိုအခါမှစ၍ ၁၉.ခုမြောက်မဟာပဝါရဏာနေ့ကို လွန်၍ အထွက်တစ်ရက်နေ့၌ ရဟန်းခံထိုက်၏။ ဤနည်းဖြင့် အတိုးအဆုတ်ကို သိထိုက်၏။

ရှေးမထေရ်တို့ကား (မဟာပဝါရဏာနေ့မွေးသော) ၁၉.နှစ်ပြည့်သောသာမဏေကို ဝါခေါင်လပြည့်နေ့ကိုလွန်၍ အထွက်တစ်ရက်နေ့၌ ရဟန်းခံပေးကုန်၏။ ထိုသို့ခံပေးခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်းဟုမေးသော် တစ်နှစ်၌ ခြောက်ခုသော ၁၄.ရက်ဥပုသ်နေ့တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ဤသို့လျှင် အနှစ် ၂၀.၌ လေးလတို့ယုတ်လျော့ကုန်၏။ မင်းတို့သည် သုံးနှစ်တစ်ကြိမ် သုံးနှစ်တစ်ကြိမ် နှစ်ကို ဆွဲကုန်၏။ (ဝါထပ်ကုန်၏။ ဝါ-တစ်လတိုး၍ယူကုန်၏)။ ဤသို့လျှင် ၁၈.နှစ်တို့၌ ၆.လတိုးကုန်၏။ ထို့ကြောင့် (၁၄.ရက်) ဥပုသ်နေ့အားဖြင့်ယုတ်လျော့သော လေးလတို့ကို ဖယ်နှုတ်၍ နှစ်လကြွင်းကုန်၏။ ထိုနှစ်လတို့ကို ယူ၍ အသက်နှစ်ဆယ်တို့သည် ပြည့်ကုန်၏ဟု သံသယမရှိသည်ဖြစ်၍ ဝါခေါင်လပြည့်နေ့ကိုလွန် အထွက်တစ်ရက်နေ့၌ ရဟန်းခံကုန်၏။ ဤ၌ ပဝါရဏာပြုချိန်၌ (ရဟန်းလောင်းသည်) အသက်နှစ်ဆယ်ပြည့်သည် ဖြစ်လိမ့်မည်၊ ၎င်းကိုရည်ရွယ်၍ "၁၉.နှစ်"ဟု ဆိုခဲ့ကြ၏။ ထို့ကြောင့် ရဟန်းလောင်းသည် အမိဝမ်း၌ ၁၂.နေ့ခွဲ၏။ ၎င်းသည် ၂၁.နှစ်ရှိ၏။ ရဟန်းလောင်းသည် ၇.လနေ့ခွဲအံ့၊ ၎င်းသည် အနှစ် ၂၀.နှင့် ၇.လရှိ၏။ ၆.လနှင့်မွေးသူကား အသက်မရင်။

၄၀၆။ အသက်နှစ်ဆယ်မပြည့်သေးသည်၌ အသက်နှစ်ဆယ်ပြည့်၏ဟု အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ဟူသည်၌ ပဉ္စင်းခံပေးရာ၌ အာပတ်မသင့်သော်လည်း ပုဂ္ဂလိကား(ရဟန်းလောင်းကား) ရဟန်းမဖြစ်သည်သာ။ အကယ်၍ သူသည် ၁၀.ဝါပြည့်၍ အခြားသူအား ရဟန်းခံပေးအံ့ ထိုရဟန်းကိုဖယ်ထား၍ ဂိုဏ်းပြည့်အံ့ ကောင်းသောရဟန်းခံပေးခြင်းတည်း။ ထိုသူသည် မသိသေးသမျှ

(ပဋိသန္ဓေရက်နှင့်တကွ အသက်နှစ်ဆယ် ရှိသည်ကို ဟူသောစကားတော်အရ များသောအားဖြင့် ၉.လကျော်မှဖွားသောကြောင့် အမိဝမ်းရှိအချိန်ကို ၉.လယူ၊ မင်းတို့ကသုံးနှစ်တစ်ကြိမ်ဝါထပ်သဖြင့် ၁၈.နှစ်ကြာသော် ၆.လပိုလာ၏။ တစ်နှစ်လျှင် ၁၄.ရက်ဥပုသ် ၆.ကြိမ်ရှိ၍ အနှစ် ၂၀.၌လေးလရသဖြင့် ၆.လထဲမှ လေးလနှုတ်သော် ၂.ပို၏။ ၎င်းနှစ်လနှင့် အမိဝမ်းမှ ၉.လကိုပေါင်းသော် ၁၁.လဖြစ်၏။ ထိုသူသည် မွေးသောအချိန်မှစရေ၍ ၁၉.နှစ်ပြည့်လျှင် အမိဝမ်းအပါအဝင် ၁၉.နှစ် ၁၁.လရှိပြီ၊ ၎င်းကို ၁.လတိုး၍ အသက်နှစ်ဆယ်ပြည့်သဖြင့် ၉.လအမိဝမ်း၌နေခဲ့သူသည် ၁၉.နှစ် ၁.လရှိသော် အသက်နှစ်ဆယ်ပြည့်သည်ဟု မှတ်ထိုက်၏)

၁၃၇။ နတ်ပြည် နိဗ္ဗာန်၏အန္တရာယ်မရှိ၊ သိသောအခါ တစ်ဖန် ရဟန်းခံထိုက်၏။ အကြွင်းကား ထင်ရှားသည်သာ။ ဖြစ်ကြောင်းသုံးရှိ၏။ ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏။ သညာဖြင့်လွတ်၏။ စိတ်ပါမှသင့်၏။ ပညတ်တော်အပြစ်တည်း၊ ကာယကံ ဝစီကံတည်း၊ စိတ်သုံးပါး ဝေဒနာသုံးပါးဖြင့်သင့်၏။

ပဉ္စ ဦးနီသတိဝဿသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့် ပြီး၏။

=====

၇-သပ္ပါဏကဝဂ် ၆-ထေယျသတ္တသိက္ခာပုဒ်
၄၀၇။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ လှည်းကုန်သည် တစ်ဦးသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်မှ (အရောင်၏ရှေးရှုရာအရပ်) အနောက်မျက်နှာ အရပ်သို့ (ကုန်ရောင်း) သွားလို၏။ ရဟန်းတစ်ပါးသည် ထိုလူတို့ကို "ငါသည်လည်း ဒါယကာတို့နှင့်အတူ သွားလို၏"ဟု ဆို၏။ အသျှင်ဘုရား

အကျွန်ုပ်တို့သည်ကား ကင်းကို ရှောင်လွှဲ ကုန်အံ့ဟု ဆိုသောအခါ ဒါယကာတို့ သိကုန်လော့ (နားလည်ကြပါကုန်လော့)ဟု (ပြောဆို၏)။

ကင်းစောင့်တို့သည် "ကုန်သည်သည် ကင်းခွန်ကို ရှောင်လွှဲလတ္တံ့"ဟု ကြားကုန်၏။ ထိုကင်း စောင့်တို့သည် ခရီး၌ အစောင့်အရှောက် ထားကုန်၏။ ထိုအခါ ထိုကင်းစောင့်တို့သည် ကုန်သည်ကို ဖမ်းယူ လုယက်၍ ထိုရဟန်းအား--

"အချုပ်ဘုရား အချုပ်ဘုရားသည် သိလျက် အဘယ့်ကြောင့် ထိုခိုးသူကုန်သည်နှင့်အတူ သွားသ နည်း"ဟု နှောင့်ယှက်၍ လွှတ်လိုက်ကုန်၏။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် သာဝတ္ထိပြည်သို့ သွား၍ ရဟန်းတို့အား ဤအကြောင်းကို ပြောကြား၏။ အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် ရဟန်းသည် သိလျက် ခိုးသူကုန်သည်နှင့် အတူ တိုင်ပင်၍ တစ်ကြောင်းတည်း အခွန်ရှည်သော ခရီးသို့ သွားဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။

"ရဟန်း သင်သည် သိလျက် ခိုးသူကုန်သည်နှင့်အတူ တိုင်ပင်၍ တစ်ကြောင်းတည်း အခွန်ရှည်သော ခရီးသို့ သွား၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။ မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဗိုလ်မှ)

အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား သင်သည် အဘယ့်ကြောင့် သိလျက် ခိုးသူကုန်သည်နှင့်အတူ တိုင်ပင်၍ တစ်ကြောင်းတည်း အခွန်ရှည်သော ခရီးသို့ သွားဘိသနည်း။ (မဂ်ဗိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား ဤ (သင်ပြုမိ သော အမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၁၁၅။ ၆၆-၄၀၈။ အကြင်ရဟန်းသည် သိလျက် ခိုးသူကုန်သည်နှင့်အတူ တိုင်ပင်၍ တစ်ကြောင်းတည်း အခွန်ရှည်သော ခရီးသို့ သွားငြားအံ့၊ အယုတ်သဖြင့် ရွာတစ်ပါး သို့သော်လည်း သွားငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၆-ထေယျသတ္တသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၄၀၉။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို "ရဟန်း"ဟူ၍အလိုရှိအပ်၏။

သိ၏ မည်သည် ကိုယ်တိုင်သော်လည်း သိ၏၊ အခြားသော သူတို့သော်လည်း ထိုရဟန်းအား ပြောကြားကုန်၏။ ထိုကုန်သည်ကမူလည်း ပြောကြား၏။

ခိုးသူကုန်သည် မည်သည် ခိုးမှုကို ပြုပြီးမှ မပြုရသေးသော ခိုးသူတို့သည် **မင်းကို (မင်း၏ ဥစ္စာကို) သော်လည်း ခိုး၍ သွားကုန်၏။** ကင်းခွန်ကိုသော်လည်း ရှောင်လွှဲကုန်၏။

အတူဟူသည် အတူတကွတည်း။

တိုင်ပင်၍ဟူသည် "ဒါယကာ သွားကုန်အံ့၊ အချုပ်ဘုရား သွားပါကုန်အံ့။ အချုပ်ဘုရား သွားကုန်အံ့၊ ဒါယကာ သွားကုန်အံ့။ ယနေ့သော်လည်းကောင်း၊ နက်ဖြန်သော်လည်းကောင်း၊ သန်ဘက်ခါသော် လည်းကောင်း သွားကုန်အံ့"ဟု တိုင်ပင်အံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

အယုတ်သဖြင့် ရွာတစ်ပါးသို့သော်လည်းဟူသည် ကြက်ပျံတစ်ကျဖြစ်သော ရွာ၌ ရွာအကြား တိုင်း ရွာအကြားတိုင်း ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ရွာမရှိသော တောခရီးဖြစ်မှုကား ယူဇနာခွဲတိုင်း ယူဇနာခွဲတိုင်း ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

၄၁၀။ ခိုးသူကုန်သည်ကို ခိုးသူကုန်သည်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ တိုင်ပင်လျက် တစ်ကြောင်းတည်း အခွန်ရှည်သော ခရီးသို့ သွားအံ့၊ အယုတ်သဖြင့် ရွာတစ်ပါးသို့သော်လည်း သွားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ခိုးသူကုန်သည်၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ တိုင်ပင်လျက် တစ်ကြောင်းတည်း အခွန်ရှည်သော ခရီးသို့ သွားအံ့၊ အယုတ်သဖြင့် ရွာတစ်ပါးသို့သော်လည်း သွားအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

ခိုးသူကုန်သည်ကို ခိုးသူကုန်သည်မဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ တိုင်ပင်လျက်

တစ်ကြောင်းတည်း အခွန်ရှည်သော ခရီးသို့ သွားအံ့၊ အယုတ်သဖြင့် ရွာတစ်ပါးသို့သော်လည်း သွားအံ့၊ အာပတ် မသင့်။
ရဟန်းသည် တိုင်ပင်၏ လူတို့သည် မတိုင်ပင်ကုန်အံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
ခိုးသူကုန်သည် မဟုတ်သော သူ၌ ခိုးသူကုန်သည်ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
ခိုးသူကုန်သည် မဟုတ်သော သူ၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ခိုးသူကုန်သည် မဟုတ်သော သူ၌ ခိုးသူကုန်သည်မဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ အာပတ် မသင့်။
၄၁၁။ မတိုင်ပင်မှု၍ သွားကုန်အံ့၊ လူတို့သည် တိုင်ပင်၍ ရဟန်းတို့သည် မတိုင်ပင်အံ့၊
အချိန်း အချက် လွှဲ၍ သွားကုန်အံ့၊ အာပတ် မသင့်။ ဘေးရန်တို့ကြောင့် အာပတ် မသင့်။
ရှူးသော ရဟန်း၊ အစ လက်ဦး လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။
ဆဋ္ဌ ထေယျသတ္တသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၆-ထေယျသတ္တသိက္ခာပုဒ်

၄၀၇။ ခြောက်ခုမြောက်၌ **အရောင်၏ရှေးရှုရာအရပ်**ဟူသည် နေရောင်၏ရှေးရှုယာအရပ်၊ အနောက်အရပ်ဟု အနက်တည်း။ **ကင်းစောင့်တို့**ဟူသည် ကင်းခွန်ကောက်ရာ၌ အလုပ်လုပ်သူတို့။

၄၀၉။ **မင်းကို (မင်း၏ ဥစ္စာကို) သော်လည်း ခိုး၍ သွားကုန်၏**ဟူသည် မင်းကိုသော်လည်း ခိုး၍ လှည့်ပတ်၍ မင်း၏ဥစ္စာတစ်ခုခုကို ယူ၍ ယခုအခါ မပေးတော့အံ့ဟု သွားကုန်၏။

၄၁၁။ **အချိန်း အချက် လွှဲ၍ သွားကုန်အံ့**ဟူသည် ကာလလွဲ၍သော်၎င်း နေ့လွဲ၍သော်၎င်း သွားခြင်းကြောင့် အာပတ်မသင့်။ လမ်းလွဲ၍သော်၎င်း တောအုပ်လွဲ၍သော်၎င်း (သွားအံ့) အာပတ်သင့်သည်သာ။ အကြွင်းကား ဘိက္ခုနီဝဂ်၌ ဆိုခဲ့သည်သောကြောင့် အနက်ထင်ရှားသည်သာ။ ထေယျသတ္တသိက္ခာပုဒ်ဟူသောဖြစ်ကြောင်းရှိ၏။ ကိုယ်စိတ်ကြောင့်၎င်း ကိုယ်နှုတ်စိတ်ကြောင့်၎င်း ဖြစ်၏၊ ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏၊ သညာဖြင့်လွတ်၏၊ စိတ်ပါမှသင့်၏၊ ပညတ်တော်အပြစ်တည်း၊ ကာယကံ ဝစီကံတည်း၊ စိတ်သုံးပါး ဝေဒနာသုံးပါးဖြင့်သင့်၏။

၆-ထေယျသတ္တသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာဖွင့်ပြီး၏။

=====

၇-သပ္ပါဏကဝဂ် ၇-သံဝိဓာနသိက္ခာပုဒ်

၄၁၂။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည် ကောသလတိုင်း ဇနပုဒ်တို့၌ သာဝတ္ထိပြည်သို့ သွားသည်ရှိသော် မထင်ရှားသော ရွာတံခါးကို လွန်သွားလေ၏။

မိန်းမတစ်ယောက်သည်လည်း လင်နှင့် ခိုက်ရန်ဖြစ်၍ ရွာမှ ထွက်လာရာ ထိုရဟန်းကို မြင်၍ "အသျှင်ဘုရား အသျှင်သည် အဘယ်အရပ်သို့ သွားမည်နည်း"ဟု လျှောက်၏။

"နမ ငါသည် သာဝတ္ထိပြည်သို့ သွားအံ့"ဟု ဆိုသည် ရှိသော် အကျွန်ုပ်သည် အသျှင်နှင့်အတူ လိုက်လိုပါ၏ဟု (လျှောက်၏)။

"နမ (လိုက်ခဲ့) သွားမည်"ဟု (ပြောဆို၍ သွားလေ၏)။

ထိုအခါ ထိုမိန်းမ၏ လင်သည် ရွာမှ ထွက်၍ လူတို့ကို "အမောင်တို့ ဤသို့သဘောရှိသော မိန်းမကိုမြင်ကြပါသလော"ဟု မေး၏။

အမောင် ဤမိန်းမသည် ရဟန်းနှင့်အတူ သွား၏ဟု (ဆိုကုန်၏)။

ထိုယောက်ျားသည် အစဉ်လိုက်၍ ထိုရဟန်းကို ဖမ်းပြီးလျှင် ထောင်းထု၍ လွှတ်လိုက်၏။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် တစ်ခုသော သစ်ပင်ရင်း၌ **ကြံ့မှိုင်လျက် ထိုင်နေ၏။** ထိုအခါ

ထိုမိန်းမသည် ထိုယောက်ျား ကို "အမောင် ထိုရဟန်းသည် အကျွန်ုပ်ကို ခေါ်၍ မသွားပေ၊

စင်စစ်မူကား ငါသာလျှင် ထိုရဟန်းနှင့်အတူ သွား၏၊ ထိုရဟန်းအား အပြစ်မရှိပေ၊ သွားချေ၊

ထိုရဟန်းကို ဝန်ချတောင်းပန်ချေလော့"ဟု ပြောဆို လေ၏။ ထိုအခါ ထိုယောက်ျားသည်

ထိုရဟန်းကို ဝန်ချတောင်းပန်၏ 'သည်းခံစေ၏'။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် သာဝတ္ထိပြည်သို့ သွား၍ ရဟန်းတို့အား ဤအကြောင်းကို

ပြောကြား၏။ အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် ရဟန်းသည် မာတုဂါမနှင့်အတူ တိုင်ပင်၍ တစ်ကြောင်း တည်း အခွန်ရှည်သော ခရီးသို့ သွားဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။

"ရဟန်း သင်သည် မာတုဂါမနှင့်အတူ တိုင်ပင်၍ တစ်ကြောင်းတည်း အခွန်ရှည်သော ခရီးသို့ သွား၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။

မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ)

အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား သင်သည် အဘယ့်ကြောင့် မာတုဂါမနှင့်အတူ တိုင်ပင်၍ တစ်ကြောင်းတည်း အခွန်ရှည်သော ခရီးသို့ သွားဘိသနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား ဤ (သင်မြဲသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤ သိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၁၁၆။ ၆၇-၄၁၃။ "အကြင်ရဟန်းသည် မာတုဂါမနှင့်အတူ တိုင်ပင်၍ တစ်ကြောင်း တည်း အခွန်ရှည်သော ခရီးသို့ သွားငြားအံ့ အယုတ်သဖြင့် ရွာတစ်ပါးသို့ သော်လည်း သွားငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၇-သံဝိဇာနသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၄၁၄။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို "ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။

မာတုဂါမ မည်သည် ဘီလူးမ မဟုတ်၊ ပြိတ္တာမ မဟုတ်၊ တိရစ္ဆာန်မ မဟုတ်၊ ကောင်းစွာ ဆိုသောစကား မကောင်းသဖြင့် ဆိုသောစကားကိုလည်းကောင်း၊ ရုန့်ရင်းသောစကား မရုန့်ရင်းသော စကားကိုလည်းကောင်း သိခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော လူမိန်းမတည်း။

အတူဟူသည် အတူတကွတည်း။

တိုင်ပင်၍ဟူသည် "နမ သွားကုန်အံ့၊ အသျှင်ဘုရား သွားပါကုန်အံ့။ အသျှင်ဘုရား သွားကုန်အံ့၊ နမ သွားကုန်အံ့။ ယနေ့သော်လည်းကောင်း၊ နက်ဖြန်သော်လည်းကောင်း၊ သန်ဘက်ခါသော်လည်းကောင်း သွားကုန်အံ့"ဟု တိုင်ပင်အံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ အယုတ်သဖြင့် ရွာတစ်ပါးသို့သော်လည်းဟူသည် ကြက်ပျံတစ်ကျဖြစ်သော ရွာ၌ ရွာအကြား တိုင်း ရွာအကြားတိုင်း ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ရွာမရှိသော တောလမ်းခရီးဖြစ်မှုကား ယူဇနာခွဲတိုင်း ယူဇနာ ခွဲတိုင်း ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

၄၁၅။ မာတုဂါမ၌ မာတုဂါမဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ တိုင်ပင်လျက် တစ်ကြောင်းတည်း အခွန်ရှည် သော ခရီးသို့ သွားအံ့၊ အယုတ်သဖြင့် ရွာတစ်ပါးသို့သော်လည်း သွားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

မာတုဂါမ၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ တိုင်ပင်လျက် တစ်ကြောင်းတည်း အခွန်ရှည်သော ခရီးသို့ သွားအံ့၊ အယုတ်သဖြင့် ရွာတစ်ပါးသို့သော်လည်း သွားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ မာတုဂါမ၌ မာတုဂါမ မဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ တိုင်ပင်လျက် တစ်ကြောင်းတည်း အခွန်ရှည် သော ခရီးသို့ သွားအံ့၊ အယုတ်သဖြင့် ရွာတစ်ပါးသို့သော်လည်း သွားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ရဟန်းသည် တိုင်ပင်၏။ မာတုဂါမသည် မတိုင်ပင်အံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ဘီလူးမနှင့်သော် လည်းကောင်း၊ ပြိတ္တာမနှင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပဏ္ဍုက်နှင့်သော်လည်းကောင်း၊ လူယောင်ဆောင်သော တိရစ္ဆာန်မနှင့်သော်လည်းကောင်း အတူတိုင်ပင်၍ တစ်ကြောင်းတည်း အခွန်ရှည်သော ခရီးသို့ သွားအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

မာတုဂါမ မဟုတ်သည်၌ မာတုဂါမဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ မာတုဂါမ မဟုတ်သည်၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ မာတုဂါမ မဟုတ်သည်၌ မာတုဂါမ မဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ အာပတ် မသင့်။

၄၁၆။ မတိုင်ပင်ဘဲ သွားအံ့၊ မာတုဂါမသည် တိုင်ပင်၍ ရဟန်းက မတိုင်ပင်အံ့၊

အချိန်အချက် လွဲသဖြင့် သွားအံ့၊ ဘေးရန်တို့ကြောင့် သွားအံ့၊ အာပတ် မသင့်။ ရူးသော ရဟန်း၊
အလက်ဦး လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။
သတ္တမ သံဝိဇာနသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

--

၇-သံဝိဇာနသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့်

၄၁၂။ သတ္တမသိက္ခာပုဒ်၌ ကြံ့ခိုင်လျက် ထိုင်နေ၏ဟူသည် ကြံ့စည်ပြီးမှိုင်လျက် မိမိကိုယ်ကိုသာ ရေရွတ်လျက် ထိုင်နေ၏။
အမောင် ထိုရဟန်းသည် အကျွန်ုပ်ကို ခေါ်၍ မသွားပေဟူသည် အရှင် ဤရဟန်းသည် ငါ့ကို မထွက်စေပါ၊ ငါ့ကို ခေါ်မသွားပါဟု
အနက်တည်း။ ဤ၌ အကြွင်းကား ဘိက္ခုနီနှင့်အတူ တိုင်ပင်သွားသောသိက္ခာပုဒ်၌ ဆိုခဲ့သောနည်းဖြင့်ပင် ဖြစ်ကြောင်းနှင့်တကွ
သိထိုက်၏။

၇-သံဝိဇာနသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့်။

=====

=

၇-သပ္ပါဏကဝဂ် ၈-အရိဋ္ဌသိက္ခာပုဒ်

၄၁၇။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌
သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ လင်းတသတ်အမျိုး၌ ဖြစ်ဖူးသော အရိဋ္ဌမည်သော ရဟန်းအား "(ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏)
အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသော တရား တို့ကို ဟောထားတော်မူသည့်အတိုင်း ငါသိ၏။
ထိုတရားတို့သည် မှီဝဲသော သူအား (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်"ဟု ယုတ်မာသော မိစ္ဆာအယူ ရှိ၏။
များစွာသော ရဟန်းတို့သည် လင်းတသတ်အမျိုး၌ ဖြစ်ဖူးသော အရိဋ္ဌမည်သော ရဟန်းအား (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို
ပြုတတ်ကုန်၏ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသော တရားတို့ကိုဟော ထားတော်မူသည့်အတိုင်း ငါ သိ၏။ ထိုတရားတို့သည်
မှီဝဲသော သူအား (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏)

အန္တရာယ်ကို ပြုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်"ဟု ယုတ်မာသော မိစ္ဆာအယူ ရှိ၏ဟူ၍ ကြားကုန်၏။
ထိုအခါ၌ ထိုရဟန်းတို့သည် လင်းတသတ်အမျိုး၌ ဖြစ်ဖူးသော အရိဋ္ဌမည်သော
ရဟန်းထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် လင်းတသတ်အမျိုး၌ ဖြစ်ဖူးသော အရိဋ္ဌမည်သော ရဟန်းအား-
"ငါ့သျှင်အရိဋ္ဌ သင့်အား (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ဟု မြတ်စွာဘုရား
ဟောထားသော တရားတို့ကို ဟောထားတော်မူသည့်အတိုင်း ငါ သိပါ၏။ ထိုတရားတို့သည်
မှီဝဲသောသူအား (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ဟု ယုတ်မာသော
အယူရှိ၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု မေးကြကုန်၏။
ငါ့သျှင်တို့ ကြားသည့်အတိုင်း မှန်ပေ၏။ (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ဟု
မြတ်စွာ ဘုရားဟောထားသော တရားတို့ကို ဟောထားတော်မူသည့်အတိုင်း ငါ သိပါ၏။
ထိုတရားတို့သည် မှီဝဲသော သူအား (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ပါဟု
(ဆို၏)။

ငါ့သျှင်အရိဋ္ဌ ဤသို့ မဆိုပါလင့်၊ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားကို မစွပ်စွဲပါလင့်၊
မြတ်စွာ ဘုရားအား စွပ်စွဲခြင်းသည် မကောင်းချေ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဟောတော်မမူရာ။
ငါ့သျှင်အရိဋ္ဌ များစွာသော အကြောင်းဖြင့် မြတ်စွာဘုရားသည် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏)
အန္တရာယ်ကိုပြုတတ်ကုန်သော တရားတို့ကို (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ဟု
ဟောတော်မူ၏။ ထိုတရားတို့သည် မှီဝဲသော သူအား အန္တရာယ်ကို ပြုခြင်းငှါ
စွမ်းနိုင်သည်သာလျှင်တည်း။
မြတ်စွာဘုရားသည် ကာမဂုဏ်တို့ကို သာယာဖွယ်နည်းကုန်၏။ ဆင်းရဲများကုန်၏။
ပူဆွေးခြင်း များကုန်၏။ ဤကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ်များလှ၏ဟူ၍ ဟောတော်မူ၏။
မြတ်စွာဘုရားသည် ကာမဂုဏ် တို့ကို အသားမကပ်သော အရိုးနှင့် တူကုန်၏။ ဆင်းရဲများကုန်၏။
ပူဆွေးခြင်း များကုန်၏။ ဤကာမ ဂုဏ်တို့၌ အပြစ်များ၏ဟူ၍ ဟောတော်မူ၏။ သားတစ်နှင့်
တူကုန်၏ဟူ၍လည်းကောင်း၊ မြက်မီးရှူးနှင့် တူကုန်၏ဟူ၍လည်းကောင်း၊ မီးကျိုးတွင်းနှင့်
တူကုန်၏ဟူ၍လည်းကောင်း၊ အိပ်မက်နှင့် တူကုန်၏ဟူ၍လည်းကောင်း၊ အငါးပစ္စည်းနှင့်
တူကုန်၏ဟူ၍လည်းကောင်း၊ အသီးရှိသော အပင်နှင့် တူကုန်၏ဟူ၍လည်းကောင်း၊

စဉ်းတိတုံးနှင့် တူကုန်၏ဟူ၍လည်းကောင်း၊ လုံတံကျင်နှင့် တူကုန်၏ဟူ၍လည်း ကောင်း၊

မြေဦးခေါင်းနှင့် တူကုန်၏ဟူ၍လည်းကောင်း ဟောတော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ကာမဂုဏ်တို့ကို ဆင်းရဲများကုန်၏။ ပူဆွေးခြင်းများကုန်၏။ ဤကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ်များလှ၏ဟူ၍ ဟောတော် မူ၏ဟု (ပြောဆိုကုန်၏)။

လင်းတသတ်အမျိုး၌ ဖြစ်ဖူးသော အရိဋ္ဌရဟန်းသည် ဤသို့ ထိုရဟန်းတို့က ပြောဆိုပါသော်လည်း "ငါ့သျှင်တို့ ကြားသည်အတိုင်း မှန်ပေ၏။ (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ဟု မြတ်စွာ ဘုရား ဟောထားသော တရားတို့ကို ဟောထားတော်မူသည့်အတိုင်း ငါ သိပါ၏။ ထိုတရားတို့သည် မှီဝဲသော သူအား (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ပါ"ဟု ထိုရေးအတူသာလျှင် ထိုယုတ်မာသော မိစ္ဆာအယူကို အစွမ်းကုန် မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်ကာ စွဲစွဲမြဲမြဲ ပြောဆို၏။

ထိုရဟန်းတို့သည် လင်းတသတ်အမျိုး၌ ဖြစ်ဖူးသော အရိဋ္ဌရဟန်းအား ယုတ်မာသော ထိုမိစ္ဆာ အယူမှ လွတ်စေခြင်းငှါ မတတ်နိုင်ကြသောအခါ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကြကုန်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအကြောင်းအရာကြောင့် ရဟန်းအပေါင်းကို စည်းဝေးစေ၍ လင်းတသတ်အမျိုး၌ ဖြစ်ဖူးသော အရိဋ္ဌရဟန်းအား-

"အရိဋ္ဌ သင့်အား (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသော တရားတို့ကို ဟောထားတော်မူသည့်အတိုင်း ငါ သိ၏။ ထိုတရားတို့သည် မှီဝဲသော သူအား (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ဟု ယုတ်မာသော မိစ္ဆာအယူ ရှိ၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား ကြားတော်မူသည့်အတိုင်း မှန်ပါ၏။ (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသော တရားတို့ကို ဟောထားတော်မူသည့်အတိုင်း သိပါ၏။ ထိုတရားတို့သည် မှီဝဲသော သူအား (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ပါဟု (လျှောက်၏)။

(မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား ငါသည် အဘယ်သူအား ဤသို့ တရားဟောတော်မူ သည်ကို သင်သိသနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား ငါသည် များစွာသောအကြောင်းဖြင့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော တရားတို့ကို (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ဟူ၍ ဟောတော်မူသည် မဟုတ်ပါလော။ ထိုတရားတို့သည် မှီဝဲသော ရဟန်းအား အန္တရာယ်ကို ပြုခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်သာလျှင်တည်း။

ငါဘုရားသည် ကာမဂုဏ်တို့ကို သာယာဖွယ်နည်းကုန်၏။ ဆင်းရဲများကုန်၏။ ပူဆွေးခြင်းများကုန်၏။ ဤကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ်များလှ၏ဟူ၍ ဟောတော်မူ၏။ ငါဘုရားသည် ကာမဂုဏ်တို့ကို အသားမကပ် သော အရိုးနှင့် တူကုန်၏ဟူ၍လည်းကောင်း။ ပ။ သားတစ်နှင့် တူကုန်၏ဟူ၍လည်းကောင်း၊ မြက်မီးရှူးနှင့် တူကုန်၏ဟူ၍လည်းကောင်း၊ မီးကျိုးတွင်းနှင့် တူကုန်၏ဟူ၍လည်းကောင်း၊ အိပ်မက်နှင့် တူကုန်၏ဟူ၍လည်းကောင်း၊ အငါးပစ္စည်းနှင့် တူကုန်၏ဟူ၍လည်းကောင်း၊ အသီးရှိသော အပင်နှင့် တူကုန်၏ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ စဉ်းတိတုံးနှင့် တူကုန်၏ဟူ၍လည်းကောင်း၊ လုံတံကျင်နှင့် တူကုန်၏ဟူ၍လည်းကောင်း၊ >မဦးခေါင်းနှင့် တူကုန်၏ဟူ၍လည်းကောင်း ဟောတော်မူ၏။ ငါဘုရားသည် ကာမဂုဏ်တို့ကို သာယာဖွယ် နည်းကုန်၏။ ဆင်းရဲများကုန်၏။ ပူဆွေးခြင်းများကုန်၏။ ဤကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ်များလှ၏ဟူ၍ ဟော တော်မူသည် မဟုတ်ပါလော။

(မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား ထိုသို့ ငါဟောထားပါလျက် သင်သည် မိမိ၏ မကောင်းသော စွဲယူခြင်းဖြင့် ငါတို့ကိုလည်း စွပ်စွဲဘိ၏။ မိမိကိုယ်ကိုလည်း တူးဖြိုဖျက်ဆီးဘိ၏။ အကုသိုလ်တရားကိုလည်း များစွာ ပွားစေဘိ၏။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား သင့်အား ထိုယုတ်မာသော မိစ္ဆာအယူသည် ကာလရှည်မြင့်စွာ အစီးအပွားမဲ့ခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား ဤ (သင်ပြုမိသော အမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၁၁၇။ ၆၈-၄၁၈။ "အကြင်ရဟန်းသည် '(ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသော တရားတို့ကို မှီဝဲသောသူအား (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်'ဟု ပြောဆိုခြင်းအံ့။ ထိုရဟန်းကို အခြားသော ရဟန်းတို့က 'အသျှင်သည် ဤသို့ မဆိုပါလင့်၊ မြတ်စွာဘုရားကို ဤသို့ မစွပ်စွဲပါလင့်၊ မြတ်စွာဘုရားအား စွပ်စွဲခြင်းသည် မကောင်းချေ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်ကား ဤသို့ ဟောတော်မူရာ၊ ငါ့သျှင် များစွာသော အကြောင်းဖြင့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်သော တရားတို့ကို (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်သော တရားတို့ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ထိုတရားတို့ကို မှီဝဲသော ရဟန်းအား အန္တရာယ်ကို ပြခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်သာလျှင်တည်း'ဟု ဆိုဆုံးမရာ၏။ ဤသို့လျှင် ထိုရဟန်းကို ရဟန်းတို့က ဆိုဆုံးမပါလျက် ထိုရှေးအတူသာလျှင် ဆက်လက် ယူငြားအံ့။ ထိုရဟန်းကို ရဟန်းတို့သည် သုံးကြိမ်မြောက်အောင် ထိုအယူကို စွန့်စီမံသောငှါ ဥတ်ကမ္မဝါစာဖြင့် ဆိုဆုံးမရမည်။ သုံးကြိမ်မြောက်အောင် ဥတ် ကမ္မဝါဖြင့် ဆိုဆုံးမသဖြင့် ထိုမိစ္ဆာအယူကို အကယ်၍ စွန့်ငြားအံ့။ ဤသို့ စွန့်ခြင်းသည် ကောင်း၏။ အကယ်၍ မစွန့်ငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၈-အရိဋ္ဌသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၄၁၉။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို

"ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။

ဟု ပြောဆိုခြင်းအံ့ဟူသည် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ဟု မြတ်စွာဘုရား

ဟောထားသော တရားတို့ကို မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူသည့်အတိုင်း ငါ သိ၏။

ထိုတရားတို့သည် မှီဝဲသော သူအား (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ဟု

(ပြောဆိုခြင်းအံ့)။

ထိုရဟန်းကိုဟူသည် ဤသို့ ပြောဆိုလေ့ရှိသော ရဟန်းကို။

ရဟန်းတို့သည်ဟူသည် အခြားသော ရဟန်းတို့တည်း။ မြင်ကုန် ကြားကုန်သော

ရဟန်းတို့သည် "အသျှင်သည် ဤသို့ မဆိုပါလင့်၊ မြတ်စွာဘုရားကို ဤသို့ မစွပ်စွဲပါလင့်၊

မြတ်စွာဘုရားကို စွပ်စွဲခြင်း သည် မကောင်းချေ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်ကား ဤသို့

ဟောတော်မူရာ၊ ငါ့သျှင် များစွာသော အကြောင်း ဖြင့် အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော

တရားတို့ကို အန္တရာယ်ပြုတတ်သော တရားတို့ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား သည် ဟောတော်မူ၏။

ထိုတရားတို့သည် မှီဝဲသော ရဟန်းအား အန္တရာယ်ကို ပြခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည် သာလျှင်တည်း"ဟု

ပြောဆို ဆုံးမရမည်။

နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း ပြောဆို ဆုံးမရမည်။ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း ပြောဆို ဆုံးမရမည်။

အကယ်၍ အယူကို စွန့်အံ့၊ ဤသို့ စွန့်ခြင်းသည် ကောင်း၏။ အကယ်၍ မစွန့်အံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ်

သင့်၏။ ကြားပါလျက် မပြောဆိုကုန်ငြားအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

ထိုရဟန်းကို သံဃာ၏အလယ်သို့လည်း ဆွဲငင်၍ "အသျှင်သည် ဤသို့မဆိုပါလင့်၊

မြတ်စွာဘုရားကို ဤသို့ မစွပ်စွဲပါလင့်၊ မြတ်စွာဘုရားအား စွပ်စွဲခြင်းသည် မကောင်းချေ၊

မြတ်စွာဘုရားသည်ကား ဤသို့ ဟောတော်မူရာ၊ ငါ့သျှင် များစွာသော အကြောင်းဖြင့်

အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်သော တရားတို့ကို အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်သော တရားတို့ဟူ၍

မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ထိုတရား တို့သည် မှီဝဲသော ရဟန်းအား အန္တရာယ်ကို

ပြခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်သာလျှင်တည်း"ဟု ပြောဆို ဆုံးမ ရမည်။

နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း ပြောဆိုဆုံးမရမည်။ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း ပြောဆိုဆုံးမရမည်။

အကယ်၍ အယူကို စွန့်အံ့၊ ဤသို့ အယူကို စွန့်ခြင်းသည် ကောင်း၏။ အကယ်၍ မစွန့်အံ့၊

ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

ထိုရဟန်းကို ဥတ်ကမ္မဝါစာဖြင့် ဆိုဆုံးမရမည်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဥတ်ကမ္မဝါစာဖြင့်

ဆိုဆုံးမ ရမည်။ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာ၍ စွမ်းရည်ရှိသော ရဟန်းသည် သံဃာတော်ကို သိစေရမည်။

၄၂၀။ "အသျှင်ဘုရားတို့ သံဃာသည် အကျွန်ုပ်၏ (စကားကို) နာတော်မူလော့။ ဤမည်

သော ရဟန်းအား '(ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသော တရားတို့ကို ဟောထားတော်မူသည့်အတိုင်း ငါသိ၏။ ထိုတရားတို့သည် မှီဝဲသော သူအား (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်'ဟု ယုတ်မာသော မိစ္ဆာအယူ ရှိ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအယူကို မစွန့်၊ သံဃာအား လျှောက်ပတ်သော အခါရှိသော ကံသည် အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့၊ သံဃာသည် ဤမည်သော ရဟန်းအား ထိုမိစ္ဆာအယူကို စွန့်စေခြင်းငှါ ဥတ်ကမ္မဝါစာဖြင့် ဆိုဆုံးမရာ၏။ ဤကား သိစေခြင်းတည်း။

အသျှင်ဘုရားတို့ သံဃာသည် အကျွန်ုပ်၏ (စကားကို) နာတော်မူလော့၊ ဤမည်သော ရဟန်းအား '(ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသော တရားတို့ကို ဟောထားတော်မူသည့်အတိုင်း ငါ သိ၏။ ထိုတရားတို့သည် မှီဝဲသော သူအား (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်'ဟု ယုတ်မာသော မိစ္ဆာအယူ ရှိ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအယူကို မစွန့်၊ သံဃာသည် ဤမည်သော ရဟန်းအား ထိုအယူကို စွန့်စေခြင်းငှါ ဥတ်ကမ္မဝါစာဖြင့် ကောင်းစွာ ဆိုဆုံးမ၏။ ဤမည်သော ရဟန်းအား ထိုအယူကို စွန့်စေခြင်းငှါ ဥတ်ကမ္မဝါစာဖြင့် ဆိုဆုံးမခြင်းကို အကြင်အသျှင်အား နှစ်သက်ခြင်းရှိ၏။ ထိုအသျှင် သည် ဆိတ်ဆိတ် နေရာ၏။ အကြင်အသျှင်အား နှစ်သက်ခြင်း မရှိ၊ ထိုအသျှင်သည် ပြောဆိုရာ၏။

နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း ဤအကြောင်းကို ပြောဆိုပါ၏။ပ။ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း ဤအကြောင်းကို ပြောဆိုပါ၏။

အသျှင်ဘုရားတို့ သံဃာသည် အကျွန်ုပ်၏ (စကားကို) နာတော်မူလော့၊ ဤမည်သော ရဟန်းအား '(ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသော တရားတို့ကို ဟောထားတော်မူသည့်အတိုင်း ငါ သိ၏။ ထိုတရားတို့သည် မှီဝဲသော သူအား (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်'ဟု ယုတ်မာသော မိစ္ဆာအယူ ရှိ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအယူကို မစွန့်၊ သံဃာသည် ဤမည်သော ရဟန်းအား ထိုမိစ္ဆာအယူကို စွန့်စေခြင်းငှါ ဥတ်ကမ္မဝါစာဖြင့် ကောင်းစွာ ဆိုဆုံးမ၏။ ဤမည်သော ရဟန်းအား ထိုအယူကို စွန့်စေခြင်းငှါ ဥတ်ကမ္မဝါစာဖြင့် ဆိုဆုံးမခြင်းကို အကြင်အသျှင်အား နှစ်သက်ခြင်း ရှိ၏။ ထိုအသျှင်သည် ဆိတ်ဆိတ် နေရာ၏။ အကြင်အသျှင်အား နှစ်သက်ခြင်း မရှိအံ့၊ ထိုအသျှင်သည် ပြောဆိုရာ၏။

သံဃာသည် ဤမည်သော ရဟန်းအား ထိုမိစ္ဆာအယူကို စွန့်စေခြင်းငှါ ဥတ်ကမ္မဝါစာဖြင့် ကောင်းစွာဆိုဆုံးမအပ်ပြီ၊ သံဃာအား နှစ်သက်ခြင်း ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ဆိတ်ဆိတ်နေ၏။ ဤသို့ ဆိတ်ဆိတ် နေသဖြင့် ဤနှစ်သက်သည့် အဖြစ်ကို သိမှတ်ရပါသည်"ဟု (သိစေရမည်)။

ဥတ်ဖြင့် ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ကမ္မဝါစာနှစ်ကြိမ်တို့ဖြင့် ဒုက္ကဋ်အာပတ် နှစ်ချက် သင့်၏။ ကမ္မဝါစာအဆုံး၌ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

၄၂၁။ ဓမ္မကံ၌ ဓမ္မကံဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ (မိစ္ဆာအယူကို) မစွန့်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ဓမ္မကံ၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ (မိစ္ဆာအယူကို) မစွန့်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ဓမ္မကံ၌ အဓမ္မကံဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ (မိစ္ဆာအယူကို) မစွန့်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

အဓမ္မကံ၌ ဓမ္မကံဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ အဓမ္မကံ၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ အဓမ္မကံ၌ အဓမ္မကံဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

၄၂၂။ ဥတ်ကမ္မဝါစာဖြင့် မဆို မဆုံးမအပ်သော ရဟန်း၊ အယူကို စွန့်သော ရဟန်း၊ ရူးသော ရဟန်း၊ (အစလက်ဦး လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့) အားလည်း အာပတ် မသင့်။

အဋ္ဌမ အရိဋ္ဌသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၁၃၈။

၈-အရိဋ္ဌသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့်

၄၁၇။ ရှစ်ခုမြောက်သိက္ခာပုဒ်၌ လင်းတသတ်အမျိုး၌ ဖြစ်ဖူးသောဟူသည် လင်းတတို့ကိုသတ်သောအမျိုး၌ ဖြစ်ဖူးသောဟု အနက်တည်း။

(ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ဟူသည် နတ်ပြည်နိဗ္ဗာန်၏အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏။

ထိုပြုတတ်သောအရာတို့သည် ကမ္မ ကိလေသ ဝိပါက ဥပါဒက အာဏာဝိတိက္ကမ အားဖြင့် ငါးပါးရှိ၏။ ထိုတွင် ပဉ္စာနန္တရိယကံတို့သည် ကမ္မမည်၏။ ထို့အတူ ဘိက္ခုနီကိုဖျက်ဆီးသောအမှုသည် ကမ္မမည်၏။ ၎င်းကား နိဗ္ဗာန်၏အန္တရာယ်သာဖြစ်၏။ နတ်ပြည်၏အန္တရာယ်မဟုတ်။ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတရားသည် ကိလေသအန္တရာယ်မည်၏။ ပဏှာပိတိရစ္ဆာန ဥဘတောဗျည်းတို့၏ ပဋိသန္ဓေတရားတို့သည် ဝိပါက အန္တရာယ်မည်၏။ အရိယာကို စွပ်စွဲခြင်းသည် ဥပါဒ အန္တရာယ်မည်၏။ စွပ်စွဲသူတို့သည် အရိယာကို မတောင်းပန်သမျှ သာအန္တရာယ်ဖြစ်၏။ တောင်ပန်သည်မှနောက် အန္တရာယ်မဖြစ်။ သိလျက်သင့်သောအာပတ်တို့သည် အာဏာဝိတိက္ကမ အန္တရာယ်မည်၏။ ၎င်းသည်လည်း ရဟန်းအဖြစ်ဝန်ခံထားသမျှ (ရဟန်းဝတ်နေသမျှ) (သံဃာဒီသိသ်အာပတ်ကုစားသောအားဖြင့်) မထစေသမျှ ဒေသနာမပြောကြားသမျှသာ အန္တရာယ်ဖြစ်၏။ ၎င်းနောက်မဖြစ်။

ထိုတွင် ဗဟုသုတရှိသော ဓမ္မကထိကဖြစ်သော ဤရဟန်းကား ကြွင်းသောအန္တရာယ်တို့ကို သိ၏။ ဝိနည်း၌ မကျမ်းကျင်သောကြောင့် ပညတ်တော်ကိုလွန်ကျူးသောအန္တရာယ်ကို မသိ၊ ထို့ကြောင့် ဆိတ်ကွယ်ရာ၌ရောက်၍ ဤသို့ကြံ၏.. "ဤအိမ်၌နေသူတို့သည် ကာမဂုဏ်တို့ကို သုံးဆောင်လျက် သောတာပန်လည်း(ဖြစ်ကုန်၏) သကဒါဂါမ် အနာဂါမ်တို့လည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့သည်လည်း နှစ်သက်ဖွယ်အဆင်းတို့ကို မြင်ကုန်၏။ ပ ။ အတွေ့အထိတို့ကို ထိကုန်၏။ နည့်ကုန်သော အခင်းအရံစသည်တို့ကို သုံးဆောင်ကုန်၏။ ဤအလုံးစုံသည် အပ်၏။ အဘယ်ကြောင့် မိန်းမ အဆင်း။ ပ ။ မိန်းမအထိအတွေ့တို့သာ (မိန်းမအတွေ့ကျမှ) မအပ်ကုန်သနည်း။ ထိုအရာတို့သည်လည်း အပ်ကုန်၏"ဟု ကြံစည်မိ၏။ ဤသို့ အရသာတစ်ခုဖြင့် အရသာတစ်ခုကို နှီးနှော၍ ဆန္ဒရာဂနှင့်တကွသုံးဆောင်ခြင်းနှင့် ဆန္ဒရာဂကင်း၍သုံးဆောင်ခြင်းကို အတူပြု၍ ကြမ်းတမ်းသောလျော်မျှင်တို့ဖြင့် အလွန်သိမ်မွေ့သောကြီးကို ဆက်သကဲ့သို့ မုန်ညင်းစေနှင့် မြင့်မိုရ်တောင်ကို တိုင်းကြည့်သကဲ့သို့ ယုတ်မာသောအမြင်ဒိဋ္ဌိကိုဖြစ်စေ၍ "မြတ်စွာဘုရားသည် မဟာသမုဒ္ဒရာကို (ကန်သင်း) ဖွဲ့သကဲ့သို့ ကြီးစွာသောလုံ့လဖြင့် (မေထုန်မှီဝဲမှုမပြုရသော) ပထမပါရာဇိကကို အဘယ်ကြောင့် ပညတ်တော်မူသနည်း၊ ဤ(မေထုန်မှီဝဲခြင်း)၌ အပြစ်မရှိ"ဟု (ကြံစည်မိပြီး) သဗ္ဗညုတဉာဏ်နှင့် (သဗ္ဗညုတဉာဏ်ပိုင်ရှင်နှင့်) ဆန့်ကျင်လျက် ကျွတ်ထိုက်သောသတ္တဝါတို့၏ (ကျင့်လိုသော) အာသာဆန္ဒကိုဖြတ်လျက် မြတ်စွာဘုရား၏အာဏာစက်ကို ပုတ်ခတ်မှုပြုလေ၏။ ထို့ကြောင့် "(ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏"ဟုစသည်ကို ပြောပြီ။

၁၃၉။ အသားမကပ်သော အရိုးနှင့် တူကုန်၏စသည်၌ သာယာဖွယ်နည်းသောကြောင့် အရိုးနှင့်တူ၏။ အများနှင့်ဆက်ဆံသောကြောင့် သားတစ်နှင့် တူကုန်၏။ အစဉ်လိုက်၍ပူလောင်တတ်သောကြောင့် မြက်မီးရှူးနှင့် တူကုန်၏။ ကြီးစွာအလွန်ပူလောင်တတ်သောကြောင့် မီးကျိုးတွင်းနှင့်တူကုန်၏။ ခဏသာထင်လာကုန်သောကြောင့် အိပ်မက်နှင့် တူကုန်၏။ ခဏသာသုံးစွဲရသောကြောင့် အငိုးပစ္စည်းနှင့်တူကုန်၏။ အလုံးစုံသောအင်္ဂါကြီးငယ်ကို ချိုးဖျက်တတ်သောကြောင့် (ပျက်စီးစေသောကြောင့်) အသီးရှိသော အပင်နှင့် တူကုန်၏။

ဖြတ်တောက်ခုတ်စဉ်းသည့်နေရာဟူသောသဘောရှိသောကြောင့် စဉ်းတီတုံးနှင့် တူကုန်၏။ ထိုးဖောက်တတ်သော လျှိုတတ်သောသဘောရှိသောကြောင့် လှံတံကျင်နှင့် တူကုန်၏။ ရွံ့ရှာဖွယ် ဘေးရန်နှင့်တကွဟူသောသဘောကြောင့် မြွေဦးခေါင်းနှင့် တူကုန်၏။ ဤကား ဤနေရာ၌ အကျဉ်းတည်း။ အကျယ်ကိုကား ပပဉ္စသူဒနိယ မဇ္ဈိမနိကယ်အဋ္ဌကထာမှ ယူလေ။ ငါ့သျှင်တို့ ကြားသည်အတိုင်း မှန်ပေ၏ (ဧဝံ ဗျာခေါ ကို ဧဝံ ဝိယ ခေါဟု ပုဒ်ဖြတ်)။ အကြွင်းကား ရှေး၌ နည်းကိုဆိုခဲ့သောကြောင့် ထင်ရှားပြီ။

သမနဘာသနဖြစ်ကြောင်းရှိ၏ (သုံးကြိမ်တိုင်အောင် ဆိုဆုံးမခြင်းဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိ၏)။ ကိုယ်နှုတ်စိတ်ကြောင့် ဖြစ်၏။ မပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏။ သညာဖြင့်လွတ်၏။ စိတ်ပါမှသင့်၏။ လောက၌အပြစ်ရှိ၏။ ကာယကံ ဝစီကံတည်း။ အကုသိုလ်စိတ် ဒုက္ခဝေဒနာဖြင့် သင့်၏။

၈-အရိဋ္ဌသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့်ပြီး၏။

=====

=

၇-သပ္ပါဏကဝဂ် ၉-ဥက္ခိတ္တသမ္ဘောဂသိက္ခာပုဒ်

၄၂၃။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် သိလျက် ထိုသို့ မိစ္ဆာအယူ ရှိခြင်း ဝိနည်းတရားနှင့်အညီ မပြုရသေးခြင်း ထိုမိစ္ဆာအယူကို စွန့်ခြင်းမရှိသေးသော အရိဋ္ဌရဟန်းနှင့် အတူလည်း သုံးဆောင်ကုန်၏။ အတူလည်း နေကုန်၏။ အတူလည်း အိပ်ကုန်၏။ အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် သိလျက် ထိုသို့ မိစ္ဆာ အယူရှိခြင်း ဝိနည်းတရားနှင့်အညီ မပြုရသေးခြင်း ထိုမိစ္ဆာအယူကို စွန့်ခြင်းမရှိသော အရိဋ္ဌရဟန်းနှင့် အတူလည်း သုံးဆောင်ကုန်ဘိသနည်း၊ အတူလည်း နေကုန်ဘိသနည်း၊ အတူလည်း အိပ်ကုန်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရွတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။ "ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် သိလျက် ထိုသို့ မိစ္ဆာအယူ ရှိခြင်း ဝိနည်းတရားနှင့်အညီ

မပြုရသေးခြင်း ထိုမိစ္ဆာအယူကို စွန့်ခြင်းမရှိသော အရိဋ္ဌရဟန်းနှင့် အတူလည်း သုံးဆောင်ကုန်၏။ အတူလည်း နေကုန်၏။ အတူလည်း အိပ်ကုန်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။ မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဇိလ်မှ)

အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ သင်တို့သည် သိလျက် အဘယ့်ကြောင့် ထိုသို့ မိစ္ဆာအယူရှိခြင်း ဝိနည်းတရားနှင့်အညီ မပြုရသေးခြင်း ထိုမိစ္ဆာအယူကို စွန့်ခြင်းမရှိသော အရိဋ္ဌရဟန်းနှင့် အတူလည်း သုံးဆောင်ကုန်ဘိသနည်း၊ အတူလည်း နေကုန်ဘိသနည်း၊ အတူလည်း အိပ်ကုန်ဘိသနည်း။ (မဂ်ဇိလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ ဤ (သင်တို့ပြုမိသော အမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါ လည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၁၁၈။ ၆၉-၄၂၄။ "အကြင်ရဟန်းသည် သိလျက် ထိုသို့ မိစ္ဆာအယူရှိခြင်း

ဝိနည်းတရားနှင့်အညီ မပြုရသေးခြင်း ထိုမိစ္ဆာအယူကို စွန့်ခြင်းမရှိသော ရဟန်းနှင့် အတူလည်း သုံးဆောင်ငြားအံ့၊ အတူလည်း နေငြားအံ့၊ အတူလည်း အိပ်ငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၉-ဥက္ခိတ္တသမ္ဘောဂသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၄၂၅။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို

"ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။

သိ၏ မည်သည် ကိုယ်တိုင်သော်လည်း သိ၏။ သူတစ်ပါးတို့သော်လည်း ထိုရဟန်းအား

ပြောကြားကုန်၏။ ထိုရဟန်းကမူလည်း ပြောကြား၏။

ထိုသို့ မိစ္ဆာအယူရှိခြင်းဟူသည် "(ဈာန်မဂ်ဇိလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ဟု

မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသော တရားတို့ကို မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူသည့်အတိုင်း

ငါသိပါ၏။ ထိုတရား တို့သည် မှီဝဲသောသူအား (ဈာန်မဂ်ဇိလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြခြင်းငှါ

မစွမ်းနိုင်"ဟု မိစ္ဆာအယူရှိခြင်း တည်း။

ဝိနည်းတရားနှင့်အညီ မပြုရသေးခြင်း မည်သည် ထုတ်ပယ် နှင်ထုတ်ထားခြင်းငှ မထည့်သွင်း ခြင်းတည်း။

ထိုမိစ္ဆာအယူကို စွန့်ခြင်းမရှိသော ရဟန်းနှင့်အတူဟူသည် ဤမှားသောအယူကို မစွန့်သော ရဟန်းနှင့်အတူ။

အတူသုံးဆောင်ငြားအံ့ဟူရာ၌ အတူသုံးဆောင်ခြင်း မည်သည် ပစ္စည်းအတူ သုံးဆောင်ခြင်း

'အာမိသသမ္ဘောဂ'၊ တရားအတူ သုံးဆောင်ခြင်း 'ဓမ္မသမ္ဘောဂ'ဟူ၍ သုံးဆောင်ခြင်း နှစ်မျိုးရှိ၏။

ပစ္စည်းသုံးအတူဆောင်ခြင်း 'အာမိသသမ္ဘောဂ' မည်သည် ဆွမ်းစသော အာမိသကို

ပေးမှုလည်း ပေးအံ့၊ ယူမှုလည်း ယူအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

တရားအတူသုံးဆောင်ခြင်း 'ဓမ္မသမ္ဘောဂ' မည်သည် သင်မှုလည်း သင်အံ့ သင်စေမှုလည်း

သင်စေအံ့၊ ပုဒ်ဖြင့် သင်မှုလည်း သင်အံ့ သင်စေမှုလည်း သင်စေအံ့၊ ပုဒ်တိုင်း ပုဒ်တိုင်း

ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ အက္ခရာဖြင့် သင်မှုလည်း သင်အံ့ သင်စေမှုလည်း သင်စေအံ့၊

အက္ခရာတိုင်း အက္ခရာတိုင်း ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

အတူလည်း နေငြားအံ့ဟူသည် နှင်ထုတ်ထားသော ရဟန်းနှင့်အတူ

ဥပုသ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပဝါရဏာကိုသော်လည်းကောင်း၊ သံဃကံကိုသော်လည်းကောင်း

ပြုအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

အတူလည်း အိပ်ငြားအံ့ဟူသည် အမိုးတစ်ခုတည်းရှိသော ကျောင်း၌ နှင်ထုတ်ထားသော

ရဟန်း အိပ်သည် ရှိသော် (အခြား) ရဟန်းသည် အိပ်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

(အခြား) ရဟန်း အိပ်သည် ရှိသော် နှင်ထုတ်ထားသော ရဟန်း အိပ်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ်

သင့်၏။ နှစ်ယောက်လုံးပင် အိပ်ကုန်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ထ၍ အဖန်ဖန် အိပ်ကုန်အံ့၊

ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

၄၂၆။ နှင်ထုတ်ထားသော ရဟန်း၌ နှင်ထုတ်ထားသော ရဟန်းဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍

အတူလည်း သုံးဆောင်အံ့၊ အတူလည်း နေအံ့၊ အတူလည်း အိပ်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
နှင်ထုတ်ထားသော ရဟန်း၌ ယုံမှားသည် ရှိသည်ဖြစ်၍ အတူလည်း သုံးဆောင်အံ့၊
အတူလည်း နေအံ့၊ အတူလည်း အိပ်အံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
နှင်ထုတ်ထားသော ရဟန်း၌ နှင်ထုတ်ထားသော ရဟန်းမဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍
အတူလည်း သုံးဆောင်အံ့၊ အတူလည်း နေအံ့၊ အတူလည်း အိပ်အံ့၊ အာပတ် မသင့်။
နှင်ထုတ်ထားသော ရဟန်း မဟုတ်ရာ၌ နှင်ထုတ်ထားသော ရဟန်းဟု အမှတ်ရှိအံ့၊
ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ နှင်ထုတ်ထားသော ရဟန်း မဟုတ်ရာ၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ်
သင့်၏။ နှင်ထုတ်ထားသော ရဟန်းမဟုတ်ရာ၌ နှင်ထုတ်ထားသော ရဟန်း မဟုတ်ဟု
အမှတ်ရှိအံ့၊ အာပတ် မသင့်။
၄၂၇။ နှင်ထုတ်ထားသော ရဟန်း မဟုတ်ဟု သိအံ့၊ နှင်ထုတ်ထားသော ရဟန်းကို
သံဃာဘောင် သို့ သွင်းပြီဟု သိအံ့၊ ထိုအယူကို စွန့်ပြီဟု သိအံ့၊ အာပတ် မသင့်။ ရူးသော
ရဟန်း၊ အစလက်ဦးလွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။
နဝမ ဥက္ကိတ္တသမ္ဘောဂသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

.....

..

၉-ဥက္ကိတ္တသမ္ဘောဂသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့်

၄၂၄-၅။ နဝမသိက္ခာပုဒ်၌ **ဝိနည်းတရားနှင့်အညီ မပြုရသေးခြင်း**ဟူသည်၌ အာပတ်ကို မရှုခြင်းကြောင့်၎င်း
မကုစားခြင်းကြောင့်၎င်း ယုတ်မာသောအယူကို မစွန့်ခြင်းကြောင့်၎င်း မြတ်စွာဘုရား၏တရားသောအဆုံးအမဖြစ်သော
ကမ္မဝါစာဖြင့် နှင်ထုတ်ထားသောသူကို (တရားနှင့်) လျော်သောဝတ်ကို(ကျင့်သည်ကို) မြင်၍ သွင်းခြင်းကို ပြုထိုက်၏။
ထိုသွင်းခြင်းဟုဆိုအပ်သော တရားနှင့်လျော်သောသဘောကို မပြုရသေး(တရားနှင့်လျော်စွာ မသွင်းရသေး)၊
ထိုမသွင်းရသေးသူသည် **ဝိနည်းတရားနှင့်အညီ မပြုရသေးသူ** မည်၏။ ထို ဝိနည်းတရားနှင့်အညီ မပြုရသေးသူနှင့်အတူဟု
အနက်တည်း။ ထို့ကြောင့်ပင် ၎င်းပုဒ်၏အဖွင့်၌ "ဝိနည်းတရားနှင့်အညီ မပြုရသေးခြင်း မည်သည် ထုတ်ပယ်
နှင်ထုတ်ထားခြင်း၊ မထည့်သွင်းခြင်းတည်း"ဟု ဆိုထား၏။

ပေးမှုလည်း ပေးအံ့၊ ယူမှုလည်း ယူအံ့ဟူသည်၌ တစ်ခုသောပယောဂဖြင့် များစွာလည်း ပေးခြင်းကြောင့်၎င်း
ယူခြင်းကြောင့်၎င်း ပါစိတ်တစ်ချက်သင့်၏။ ဖြတ်၍ဖြတ်၍ ပေးသောသူအား၎င်း ယူသောသူအား၎င်း
ပယောဂအရေအတွက်အားဖြင့် ပါစိတ်တို့သင့်ကုန်၏။ ဤ၌အကြွင်းကား ထင်ရှားပြီ။ ဖြစ်ကြောင်းသုံးပါးရှိ၏။
ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏၊ သညာဖြင့်လွတ်၏၊ စိတ်ပါမှသင့်၏၊ ပညတ်တော်အပြစ်တည်း၊ ကာယကံ ဝစီကံတည်း၊ စိတ်သုံးပါး
ဝေဒနာသုံးပါးဖြင့်သင့်၏။

၉-ဥက္ကိတ္တသမ္ဘောဂသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့်ပြီး၏။

=====

=

၇-သပ္ပိဏကဝဂ် ၁၀-ကဏ္ဍကသိက္ခာပုဒ်

၄၂၈။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌
သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ ကဏ္ဍကမည်သော သာမဏေအား "ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ဟု
မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသော တရားတို့ကို ဟောထားတော်မူသည့် အတိုင်း ငါ သိ၏။ ထိုတရားတို့သည် မှီဝဲသော သူအား
(ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်"ဟု ယုတ်မာသော **မိစ္ဆာအယူ ရှိ၏။** များစွာသော ရဟန်းတို့သည်
"ကဏ္ဍကမည်သော သာမဏေအား (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသော
တရားတို့ကို ဟောထားတော်မူသည့်အတိုင်း ငါသိ၏။ ထိုတရားတို့သည် မှီဝဲသော သူအား (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို
ပြုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ဟု ယုတ်မာသော မိစ္ဆာအယူ ရှိ၏"ဟူ၍ ကြားကြသည်သာတည်း။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့သည်
ကဏ္ဍကမည်သော သာမဏေထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ကဏ္ဍကမည်သော သာမဏေကို "ငါ့သျှင်ကဏ္ဍက သင့်အား (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏)
အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသော တရားတို့ကို ဟောထားတော်မူသည့်အတိုင်း ငါသိ၏။
ထိုတရားတို့သည် မှီဝဲသော သူအား (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုစေခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ဟု ယုတ်မာသော မိစ္ဆာအယူ
ရှိ၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု မေးကြကုန်၏။ အသျှင်ဘုရားတို့ကြားသည့်အတိုင်း မှန်ပေ၏။ (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို
ပြုတတ်ကုန်၏ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသော တရားတို့ကို ဟောထားတော်မူသည့်အတိုင်း
အကျွန်ုပ် သိပါ၏။ ထိုတရား တို့သည် မှီဝဲသော သူအား (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို

ပြုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ပါဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင်ကဏ္ဍက ဤသို့ မဆိုလင့်၊ မြတ်စွာဘုရားကို ဤသို့ မစွပ်စွဲလင့်၊ မြတ်စွာဘုရားအား စွပ်စွဲခြင်းသည် မကောင်းချေ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဟောတော်မူရာ။

ငါ့သျှင်ကဏ္ဍက များစွာသော အကြောင်းဖြင့် အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်သော တရားတို့ကို အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်သော တရားတို့ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုတရားတို့သည် မှီဝဲသော သူအား အန္တရာယ်ကို ပြုခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်သာတည်း၊ ကာမဂုဏ်တို့ကို သာယာဖွယ်နည်းကုန်၏၊ ဆင်းရဲများကုန်၏၊ ပူဆွေးခြင်းများကုန်၏၊ ဤကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ်များလှ၏ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ပ။

ဤသို့လျှင် ကဏ္ဍကသာမဏေသည် ထိုရဟန်းတို့က ပြောဆို ဆုံးမပါလျက်-

"အသျှင်ဘုရားတို့ကြားသည့်အတိုင်း မှန်ပါသည်။ (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏)

အန္တရာယ်ကိုပြုတတ်ကုန်၏ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသော တရားတို့ကို ဟောထားတော်မူသည့်အတိုင်း အကျွန်ုပ် သိပါ၏။ ထိုတရား တို့သည် မှီဝဲသောသူအား (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ပါဟု ထိုရှေးအတူသာလျှင် ထိုယုတ်မာသော မိစ္ဆာအယူကို အစွမ်းကုန် မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်ကာ စွဲစွဲမြဲမြဲ ပြောဆို၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် ကဏ္ဍကသာမဏေကို ထိုယုတ်မာသော မိစ္ဆာအယူမှ လွတ်စေခြင်းငှါ မတတ်နိုင် ကြသောအခါ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကြကုန်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာ ဘုရားသည် ဤအကြောင်းအရာကြောင့် ရဟန်းအပေါင်းကို စည်းဝေးစေ၍ ကဏ္ဍကသာမဏေကို-

"ကဏ္ဍက သင့်အား (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောထား သော တရားတို့ကို ဟောထားတော်မူသည့်အတိုင်း ငါ သိပါ၏။ ထိုတရားတို့သည် မှီဝဲသော သူအား (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ပါဟု ယုတ်မာသော မိစ္ဆာအယူ ရှိ၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။

ကြားတော်မူသည့်အတိုင်း မှန်ပါသည် အသျှင်ဘုရား၊ (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသော တရားတို့ကို ဟောထားတော်မူသည့်အတိုင်း တပည့်တော် သိပါ၏။ ထိုတရားတို့သည် မှီဝဲသော သူအား (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏)

အန္တရာယ်ကိုပြုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ပါဟု (လျှောက်၏)။

(မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား ငါသည် အဘယ်သူအား ဤသို့ တရားဟောတော် မူသည်ကို သင် သိသနည်း၊ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား ငါသည် များစွာသော အကြောင်းဖြင့် အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော တရားတို့ကို အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ဟူ၍ ဟော တော်မူသည် မဟုတ်ပါလော၊ ထိုတရားတို့သည် မှီဝဲသောသူအား အန္တရာယ်ပြုခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည် သာတည်းဟု (ဟောတော်မူသည် မဟုတ်လော)။

ငါသည် ကာမဂုဏ်တို့ကို သာယာဖွယ်နည်းကုန်၏၊ ဆင်းရဲများကုန်၏။

ပူဆွေးခြင်းများကုန်၏၊ ဤကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ်များလှ၏ဟူ၍ ဟောတော်မူ၏။ ငါသည်

ကာမဂုဏ်တို့ကို အသားမကပ်သော အရိုးနှင့် တူကုန်၏။ပ။ >မဦးခေါင်းနှင့်

တူကုန်၏ဟူ၍လည်းကောင်း ဟောတော်မူ၏။ ငါသည် ကာမဂုဏ် တို့ကို သာယာဖွယ် နည်းကုန်၏၊ ဆင်းရဲများကုန်၏၊ ပူဆွေးခြင်းများကုန်၏၊ ဤကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ်များလှ၏ဟူ၍ ဟောထားသည် မဟုတ်လော။

(မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား ထိုသို့ ဟောထားပါလျက် သင်သည် မိမိ၏ မကောင်း သော စွဲယူခြင်းဖြင့် ငါတို့ကိုလည်း စွပ်စွဲဘိ၏၊ မိမိကိုယ်ကိုလည်း တူးဖြိုဖျက်ဆီးဘိ၏၊ အကုသိုလ် တရားတို့ကိုလည်း များစွာ ပွားများစေဘိ၏၊ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား သင့်အား ထိုယုတ်မာသော မိစ္ဆာအယူသည် ကာလရှည်မြင့်စွာ အစီးအပွားမဲ့ခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား ဤ (သင်ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့ အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။ ကြည်ညိုပြီးသော အချို့သူတို့အားလည်း အကြည်အညို ပျက်စေခြင်းငှါလည်းကောင်း ဖြစ်၏ဟု ကဲ့ရဲ့တော်မူ၍ တရားစကားကို ဟောကြားပြီးလျှင် ရဟန်းတို့ကို-

"ရဟန်းတို့ သို့ဖြစ်လျှင် သံဃာတော်သည် ကဏ္ဍကမည်သော သာမဏေကို

ဖျက်ဆီးလော့"ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဖျက်ဆီးရမည်။

"ငါ့သျှင်ကဏ္ဍက သင်သည် ယနေ့မှ စ၍ ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ဆရာဟူ၍လည်း

မညွှန်ကြားနှင့် တော့၊ သင်မှ တစ်ပါးသော သာမဏေတို့သည် ရဟန်းတို့နှင့် အတူ နှစ်ည၌ သုံးည၌ပတ်လုံး အတူ အိပ်ခြင်းကိုလည်း ရကုန်၏။ ထိုအတူအိပ်ခြင်းသည်လည်း သင့်အား မရှိတော့ပြီ၊ မမြတ်နိုးအပ်သော သာမဏေ သွားလေတော့၊ ပျောက်ပျက်လေတော့"ဟု (ဆို၍ ဖျက်ဆီးရမည်)။

ထိုအခါ၌ သံဃာသည် ကဏ္ဍကသာမဏေကို ဖျက်ဆီး၏။

ထိုအခါ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် သိလျက် ထိုသို့ဖျက်ဆီးထားပြီးသော ကဏ္ဍကသာမဏေကို ဖြားယောင်းလည်း ဖြားယောင်းကုန်၏။ လုပ်ကျွေးလည်း လုပ်ကျွေးစေကုန်၏။ အတူလည်း သုံးဆောင်ကုန်၏။ အတူလည်း အိပ်ကုန်၏။

အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် သိလျက် ထိုသို့ ဖျက်ဆီးထားပြီးသော ကဏ္ဍကသာမဏေကို ဖြားယောင်းလည်း ဖြားယောင်းကုန်ဘိသနည်း လုပ်ကျွေး လည်း လုပ်ကျွေးစေကုန်ဘိသနည်း အတူလည်း သုံးဆောင်ကြကုန်ဘိသနည်း အတူလည်း အိပ်ကြကုန်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။

"ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် သိလျက် ထိုသို့ ဖျက်ဆီးထားပြီးသော

ကဏ္ဍကသာမဏေကိုဖြားယောင်းလည်း ဖြားယောင်းကုန်၏။ လုပ်ကျွေးလည်း

လုပ်ကျွေးစေကုန်၏။ အတူလည်း သုံးဆောင်ကုန်၏။ အတူလည်း အိပ်ကုန်၏ဟူသည်

မှန်သလော့"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။

မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။

(မဂ်ဗိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ သင်တို့သည် အဘယ့်ကြောင့် သိလျက်

ထိုသို့ ဖျက်ဆီးထားပြီးသော ကဏ္ဍကသာမဏေကို ဖြားယောင်းလည်း

ဖြားယောင်းကုန်ဘိသနည်း၊ လုပ်ကျွေး လည်း လုပ်ကျွေးစေကုန်ဘိသနည်း၊ အတူလည်း

သုံးဆောင်ကုန်ဘိသနည်း၊ အတူလည်း အိပ်ကုန်ဘိသနည်း။ (မဂ်ဗိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော

ယောက်ျားတို့ ဤ (သင်တို့ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညို သေးသော သူတို့အား

ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၁၁၉။ ၇၀-၄၂၉။ "သာမဏေသည်လည်း အကယ်၍ '(ဈာန်မဂ်ဗိုလ်၏) အန္တရာယ် ကို

ပြုတတ်ကုန်၏ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသော တရားတို့ကို မြတ်စွာဘုရား

ဟောထားတော်မူသည့်အတိုင်း ငါသိပါ၏။ ထိုတရားတို့သည် မှီဝဲသောသူအား (ဈာန် မဂ်ဗိုလ်၏)

အန္တရာယ်ကို ပြခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်'ဟု ဆိုငြားအံ့။

ထိုသာမဏေကို ရဟန်းတို့သည် 'ငါ့သျှင်သာမဏေ ဤသို့ မဆိုလင့်၊ မြတ်စွာဘုရားကို ဤသို့

မစွပ်စွဲလင့်၊ မြတ်စွာဘုရားအား စွပ်စွဲခြင်းသည် မကောင်း ချေ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့

ဟောတော် မမူရာ၊ ငါ့သျှင်သာမဏေ များစွာသော အကြောင်းဖြင့် (ဈာန်မဂ်ဗိုလ်၏)

အန္တရာယ်ကို ပြတတ်သော တရားတို့ကို (ဈာန်မဂ်ဗိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြတတ်သော

တရားတို့ဟူ၍ မြတ်စွာ ဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ထိုတရားတို့သည် မှီဝဲသော ရဟန်းအား

အန္တရာယ်ကို ပြခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်သာလျှင်တည်း'ဟူ၍ ပြောဆို ဆုံးမရာ၏။ ဤသို့လျှင်

ထိုသာမဏေ သည် ရဟန်းတို့က ဆုံးမပါလျက် ရှေးအတူသာလျှင် ဆက်လက်ယူငြားအံ့၊

ထိုသာမဏေကို ရဟန်းတို့သည် 'ငါ့သျှင် သာမဏေ ယနေ့မှ အစပြု၍ သင်သည်

မြတ်စွာဘုရားကို ဆရာဟူ၍ မညွှန်းနှင့်တော့၊ သင်မှ တစ်ပါးသော သာမဏေတို့သည်

ရဟန်းနှင့်အတူ နှစ်ည၌ သုံးည၌ပတ်လုံး အတူ အိပ်ခြင်းကို ရကြကုန်၏။ ထိုအတူ

အိပ်ခြင်းသည်လည်း သင့်အား မရှိတော့ချေ၊ မမြတ်နိုးအပ်သော သာမဏေ သွားလေတော့၊

ပျောက်ပျက်လေတော့'ဟု ပြောဆိုရာ၏။

အကြင် ရဟန်းသည် သိလျက် ထိုသို့ ဖျက်ဆီးထားပြီးသော သာမဏေကို

ဖြားယောင်းမှုလည်း ဖြားယောင်းငြားအံ့၊ လုပ်ကျွေးမှုလည်း လုပ်ကျွေးစေငြားအံ့၊ အတူမူလည်း သုံးဆောင်ငြားအံ့၊ အတူမူလည်း အိပ်ငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြုကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၁၀-ကဏ္ဍကသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၄၃၀။ သာမဏေ မည်သည် ရှင်သာမဏေကိုပင် ဆို၏။

ဟု ဆိုငြားအံ့ဟူသည် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောထား သော တရားတို့ကို ဟောထားတော်မူသည့်အတိုင်း ငါသိပါ၏။ ထိုတရားတို့သည် မှီဝဲသော သူအား (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ဟု ဆိုငြားအံ့။ ထိုသာမဏေသည်ဟူသည် ဤသို့ ပြောဆိုလေ့ရှိသော သာမဏေတည်း။

ရဟန်းတို့သည်ဟူသည် အခြားသော ရဟန်းတို့သည်။

မြင်ကုန်ကြားကုန်သော ရဟန်းတို့သည် "ငါ့သျှင်သာမဏေ ဤသို့ မဆိုပါလင့်၊

မြတ်စွာဘုရားကို ဤသို့ မစွပ်စွဲပါလင့်၊ မြတ်စွာဘုရားအား စွပ်စွဲခြင်းသည် မကောင်းချေ။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ဟောတော်မူရာ၊ ငါ့သျှင်သာမဏေ မြတ်စွာဘုရားသည် များစွာသော

အကြောင်းဖြင့် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်သော တရားတို့ကို (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏)

အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်သော တရားတို့ဟူ၍ ဟောထားတော်မူ၏။ ထိုတရားတို့ကို မှီဝဲသော

ရဟန်းအား (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်သာလျှင်တည်း"ဟု

ဆုံးမရာ၏။

နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း ပြောဆို ဆုံးမရာ၏။ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း ပြောဆို ဆုံးမရာ၏။ပ။

အကယ်၍ အယူကို စွန့်အံ့၊ ဤသို့ စွန့်ခြင်းသည် ကောင်း၏။ အကယ်၍ အယူကို မစွန့်အံ့၊

ထိုသာမဏေကို ရဟန်းတို့သည် "ငါ့သျှင်သာမဏေ သင့်အား ယနေ့မှ အစပြု၍

မြတ်စွာဘုရားကို ဆရာဟူ၍ မညွှန်း နှင့်တော့၊ သင်မှ တစ်ပါးသော သာမဏေတို့သည်

ရဟန်းတို့နှင့် အတူ နှစ်ည၌ သုံးည၌ပတ်လုံး အတူတကွ အိပ်ခြင်းကို ရကုန်၏။ ထို့အတူ

အိပ်ခြင်းသည်လည်း သင့်၌ မရှိတော့ပြီ၊ မမြတ်နိုးအပ်သော သာမဏေ သွားလေတော့၊

ပျောက်ပျက်လေတော့"ဟု ပြောဆိုရာ၏။

အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို

"ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။

သိ၏ မည်သည် ကိုယ်တိုင်သော်လည်း သိ၏။ သူတစ်ပါးတို့သော်လည်း ထိုရဟန်းအား

ပြောကြားကုန်၏။ ထိုသူ (သာမဏေ) ကသော်လည်း ပြောကြား၏။

ထိုသို့ ဖျက်ဆီးထားပြီးသော သာမဏေဟူသည် ဤသို့ ဖျက်ဆီးထားပြီးသော

သာမဏေတည်း။

သာမဏေ မည်သည် ရှင်သာမဏေ (ကိုရင်) ကိုပင် ဆို၏။

ဖြားယောင်းမှုလည်း ဖြားယောင်းငြားအံ့ဟူသည် ထိုသာမဏေအား သပိတ်ကိုသော်

လည်းကောင်း၊ သင်္ကန်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပါဠိသင်ခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊

အဋ္ဌကထာသင်ခြင်းကို သော်လည်းကောင်း ပေးမည်ဟု ဖြားယောင်းအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

လုပ်ကျွေးမှုလည်း လုပ်ကျွေးစေငြားအံ့ဟူသည် ထိုသာမဏေ၏ ကသယ်မှုန့်ကိုသော်

လည်းကောင်း၊ မြေညက်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဇန်ပူကိုသော်လည်းကောင်း၊

မျက်နှာသစ်ရေကိုသော် လည်းကောင်း သာယာအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

အတူမူလည်း သုံးဆောင်ငြားအံ့ဟူရာ၌ အတူသုံးဆောင်ခြင်း မည်သည် ပစ္စည်းအတူ

သုံးဆောင် ခြင်း 'အာမိသသဇ္ဈာဂ'၊ တရားအတူ သုံးဆောင်ခြင်း 'ဓမ္မသဇ္ဈာဂ'ဟူ၍ နှစ်ပါး

ရှိ၏။

ပစ္စည်းအတူ သုံးဆောင်ခြင်း 'အာမိသသဇ္ဈာဂ' မည်သည် ဆွမ်းစသော အာမိသကို

ပေးမှုလည်း ပေးအံ့ ယူမှုလည်း ယူအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

တရားအတူ သုံးဆောင်ခြင်း 'ဓမ္မသမ္ဘောဂ' မည်သည် သင်မူလည်း သင်အံ့၊ သင်စေမူလည်း သင်စေအံ့၊ ပုဒ်အားဖြင့် သင်မူလည်း သင်အံ့၊ သင်စေမူလည်း သင်စေအံ့၊ ပုဒ်တိုင်း ပုဒ်တိုင်း ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ အက္ခရာအားဖြင့် သင်မူလည်း သင်အံ့၊ သင်စေမူလည်း သင်စေအံ့၊ အက္ခရာတိုင်း အက္ခရာတိုင်း ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

အတူမူလည်း အိပ်ငြားအံ့ဟူသည် တစ်မိုးတစ်ရံတည်းသော ကျောင်း၌ ဖျက်ဆီးထားပြီးသော သာမဏေအိပ်သည် ရှိသော် ရဟန်းသည် အိပ်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်းအိပ်သည် ရှိသော် ဖျက်ဆီးထားပြီးသော သာမဏေသည် အိပ်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ နှစ်ယောက်လုံး အိပ်ကုန်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ထပြီး၍ အဖန်ဖန် အိပ်ကုန်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

၄၃၁။ ဖျက်ဆီးထားပြီးသော သာမဏေ၌ ဖျက်ဆီးထားပြီးသော သာမဏေဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ဖြားယောင်းမူလည်း ဖြားယောင်းအံ့၊ လုပ်ကျွေးမူလည်း လုပ်ကျွေးစေအံ့၊ အတူမူလည်း သုံးဆောင်အံ့၊ အတူမူလည်း အိပ်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ဖျက်ဆီးထားပြီးသော သာမဏေ၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ ဖြားယောင်းမူလည်း ဖြားယောင်းအံ့၊ လုပ်ကျွေးမူလည်း လုပ်ကျွေးစေအံ့၊ အတူမူလည်း သုံးဆောင်အံ့၊ အတူမူလည်း အိပ်အံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

ဖျက်ဆီးထားပြီးသော သာမဏေ၌ ဖျက်ဆီးထားပြီးသော သာမဏေမဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ဖြားယောင်းမူလည်း ဖြားယောင်းအံ့၊ လုပ်ကျွေးမူလည်း လုပ်ကျွေးစေအံ့၊ အတူမူလည်း သုံးဆောင်အံ့၊ အတူမူလည်း အိပ်အံ့၊ အာပတ် မသင့်။

ဖျက်ဆီးမထားသော သာမဏေ၌ ဖျက်ဆီးထားသော သာမဏေဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ဖျက်ဆီးမထားသော သာမဏေ၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ဖျက်ဆီးမထားသော သာမဏေ၌ ဖျက်ဆီးမထားသော သာမဏေဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ အာပတ် မသင့်။

၄၃၂။ ဖျက်ဆီးမထားသော သာမဏေဟု သိအံ့၊ ထိုမိစ္ဆာအယူကို စွန့်ပြီဟု သိအံ့၊ အာပတ် မသင့်။

ရှေးသော ရဟန်း၊ အစလကဦး လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။

ဒသမ ကဏ္ဍကသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

သတ္တမ သပ္ပါဏကဝဂ် ပြီး၏။

ထိုသပ္ပါဏကဝဂ်၏ အကျဉ်းချုပ်

စေတနာရှိသည်ဖြစ်၍ တိရစ္ဆာန်သတ္တဝါကို သတ်သော သိက္ခာပုဒ်၊ သပ္ပါဏက သိက္ခာပုဒ်၊ ဥက္ကောဋ်သိက္ခာပုဒ်၊ ရန်ရင်းသော အာပတ်ကို ဖုံးလွှမ်းသော သိက္ခာပုဒ်၊ အသက်နှစ်ဆယ်မပြည့်မီ ရဟန်းခံသော သိက္ခာပုဒ်၊ ထေယျသတ္တသိက္ခာပုဒ်၊ မာတုဂါမ သံဝိဓာနသိက္ခာပုဒ်၊ အရိဋ္ဌသိက္ခာပုဒ်၊ ဥက္ခိတ္တသိက္ခာပုဒ်၊ ကဏ္ဍကသိက္ခာပုဒ်၊ ဤဆယ်ပါး တို့တည်း။ ဤကား အကျဉ်းချုပ်တည်း။

.....

..

၁၄၀။

၁၀-ကဏ္ဍကသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့်

၄၂၈။ ဆယ်ခုမြောက်သိက္ခာပုဒ်၌ မိစ္ဆာအယူ ရှိ၏ဟူသည် အရိဋ္ဌကဲ့သို့ ဤသူအားလည်း

နှလုံးသွင်းမကောင်းမှုနှစ်မြတ်သူအား (မိစ္ဆာအယူ) ဖြစ်နေ၏။ ဖျက်ဆီးလော့ဟူသည်၌ ပေါင်းဖော်မှုကိုဖျက်ဆီးခြင်း အသွင်ကိုဖျက်ဆီးခြင်း ဒဏ်ပေး၍ဖျက်ဆီးခြင်း ဟု သုံးမျိုးရှိ၏။ ထိုတွင် အပြစ်ကိုမရှုခြင်းစသည်ရှိသူတို့ကို နှင်ထုတ်ခြင်းသည် ပေါင်းဖော်မှုကိုဖျက်ဆီးခြင်း မည်၏။ "ဖျက်ဆီးသူကို ဖျက်ဆီးထိုက်၏။ မေတ္တိယဘိက္ခုနီကို ဖျက်ဆီးကြ"ဟူသည်၌ ဖျက်ဆီးခြင်းသည် အသွင်ကိုဖျက်ဆီးခြင်း မည်၏။ "ငါ့ချွန်ကဏ္ဍက သင်သည် ယနေ့မှ စ၍ ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ဆရာဟူ၍လည်း မညွှန်ကြားနှင့်တော့"ဟူသည်၌ ဖျက်ဆီးခြင်းသည် ဒဏ်ပေး၍ဖျက်ဆီးခြင်း မည်၏။ ဤနေရာ ဤဖျက်ဆီးခြင်းကို အလိုရှိအပ်၏။ ထို့ကြောင့်ပင် "ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဖျက်ဆီးရမည်။ ပ ။ ပျောက်ပျက်လေတော့"ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထိုတွင် (စရ-သွားလေတော့)ဟူသည် ဝစ္ဆ-သွားပေတော့။ ပျောက်ပျက်လေတော့ဟူသည် ပျောက်လော့၊

မမြင်ရာသို့ သွားတော့။

၄၂၉။ **ခြားယောင်းမူလည်း ခြားယောင်းငြားအံ့**ဟူသည် သိမ်းသွင်းငြားအံ့။ **လုပ်ကျွေးမူလည်း လုပ်ကျွေးစေငြားအံ့**ဟူသည် ထိုသူသည် မိမိ၏အလုပ်အကျွေးကို ပြုငြားအံ့။ အကြွင်းကား အရိဋ္ဌသိက္ခာပုဒ်၌ ဆိုခဲ့သည့်နည်းအတိုင်း ဖြစ်ကြောင်းနှင့်တကွ သိထိုက်၏။

၁၀-ကဏ္ဍကသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့်ပြီး၏။

သတ္တမသပ္ပါကကဝဂ်အဖွင့်အစဉ်သည် ပြီး၏။

=====

=

၈-သဟဓမ္မိကဝဂ် ၁-သဟဓမ္မိကသိက္ခာပုဒ်

၄၃၃။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကောသမ္ဘိပြည် ယောသိတာရုံကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ အသျှင်ဆန္ဒသည် မကျင့်ထိုက်သော အကျင့်ကို ကျင့်၏။ ရဟန်းတို့သည် "ငါ့သျှင်ဆန္ဒ ဤသို့သဘော ရှိသော အမှုကို မပြုပါလင့် ဤအမှုသည် မအပ်"ဟု ပြောဆိုကုန်၏။ ထိုဆန္ဒသည် "ငါ့သျှင်တို့ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသော အခြား ဝိနည်းဓိုရ် ရဟန်းကို မမေးရသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး ငါသည် ဤသိက္ခာပုဒ်၌ ကျင့်လိမ့်မည် မဟုတ်"ဟု ပြောဆို၏။ အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် အသျှင်ဆန္ဒသည် ရဟန်းတို့က သိက္ခာပုဒ် တော်နှင့် လျော်ညီစွာ ဆိုဆုံးမသည်ရှိသော် ငါ့သျှင်တို့ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသော အခြားဝိနည်းဓိုရ် ရဟန်းကို မမေးရသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး ငါသည် ဤသိက္ခာပုဒ်၌ ကျင့်လိမ့်မည် မဟုတ်ဟူ၍ ဆိုဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။ "ဆန္ဒ သင်သည် ရဟန်းတို့က သိက္ခာပုဒ်တော်နှင့် လျော်ညီစွာ ဆုံးမသည် ရှိသော် 'ငါ့သျှင်တို့ ကျွမ်းကျင် လိမ္မာသော အခြား ဝိနည်းဓိုရ် ရဟန်းကို မမေးရသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး ငါသည် ဤ သိက္ခာပုဒ်၌ ကျင့်လိမ့်မည် မဟုတ်'ဟု ပြောဆို၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။

မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဗိုလ်မှ)

အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားသင်သည် အဘယ့်ကြောင့် ရဟန်းတို့က သိက္ခာပုဒ်တော်နှင့် လျော်ညီစွာ ဆိုဆုံးမသည် ရှိသော် "ငါ့သျှင်တို့ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသော အခြား ဝိနည်းဓိုရ် ရဟန်းကို မမေးရသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး ငါသည် ဤသိက္ခာပုဒ်၌ ကျင့်လိမ့်မည် မဟုတ်"ဟု ပြောဆိုဘိသနည်း။ (မဂ်ဗိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား ဤ (သင်ပြမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်း ကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၁၂၀။ ၇၁-၄၃၄။ "အကြင်ရဟန်းသည် ရဟန်းတို့က တရားနှင့်လျော်ညီစွာ

ပြောဆိုဆုံးမသည် ရှိသော် 'ငါ့သျှင်တို့ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသော အခြား ဝိနည်းဓိုရ် ရဟန်းကို မမေးရသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး ငါသည် ဤသိက္ခာပုဒ်၌ ကျင့်လိမ့်မည် မဟုတ်'ဟု ပြောဆိုငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) **ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်းတို့ ကျင့်လိုသော ရဟန်းသည်** သိအောင် ပြရမည်၊ အဖန်တလဲလဲ မေးမြန်းရမည်၊ အဖန်တလဲလဲ စုံစမ်းဆင်ခြင်ရမည်၊ ဤသို့ ပြခြင်းသည် ထိုသိက္ခာပုဒ်ကို ကျင့်လိုရာ၌ ကျင့်ဝတ်တည်း" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၁-သဟဓမ္မိကသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၄၃၅။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို "ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။

ရဟန်းတို့ကဟူသည် အခြားသော ရဟန်းတို့သည်။

တရားနှင့်လျော်ညီစွာ မည်သည် မြတ်စွာဘုရားပညတ်တော်မူသော သိက္ခာပုဒ်တော်သည် တရားနှင့် လျော်သည် မည်၏။

ထိုသိက္ခာပုဒ်တော်ဖြင့် ဆိုဆုံးမသည်ရှိသော် ငါ့သျှင်တို့ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသော အခြား ဝိနည်းဓိုရ် ရဟန်းကို မမေးရသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး ငါသည် ဤသိက္ခာပုဒ်၌ ကျင့်လိမ့်မည် မဟုတ်ဟူသည် ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်၌ ကျွမ်းကျင်ထက်မြက်သော၊ အကြားအမြင်များသော၊

တရားစကားကို ပြောဆိုတတ် သော ပညာရှိရဟန်းကို မေးဦးအံ့ဟု ပြောဆိုအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

၄၃၆။ ရဟန်း၌ ရဟန်းဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ဤသို့ ပြောဆိုအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ရဟန်း၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ ဤသို့ ပြောဆိုအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်း၌

ရဟန်းမဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ဤသို့ ပြောဆိုအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ပညတ်တော်မဟုတ်သော သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ဆိုဆုံးမသည်ရှိသော် "ဤသိက္ခာပုဒ်သည် ကိလေသာကို မခေါင်းပါးစေနိုင်၊ ကိလေသာကို မခါတွက်စေနိုင်၊ ကြည်ညိုဖွယ်ကို မဆောင်စေနိုင်၊ ကိလေသာကို မပယ် စေနိုင်၊ လုံ့လထုတ်ခြင်းငှါ မဖြစ်နိုင်"ဟု ပြောဆို၏။

"ငါ့သျှင်တို့ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသော အခြား ဝိနည်းမရှိ ရဟန်းကို မမေးရသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး ငါသည် ဤသိက္ခာပုဒ်၌ ကျင့်လိမ့်မည် မဟုတ်၊ ကျွမ်းကျင် ထက်မြက်သော အကြားအမြင်များသော တရားစကားကို ပြောဆိုတတ်သော ပညာရှိရဟန်းကို မေးဦးအံ့"ဟု ပြောဆိုအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

ရဟန်းမဟုတ်သော သူသည် ပညတ်တော်မဟုတ်၍ မဟုတ်သော သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ဆိုဆုံးမသည်ရှိသော် "ဤသိက္ခာပုဒ်သည် ကိလေသာကို မခေါင်းပါးစေနိုင်၊ ကိလေသာကို မခါတွက်စေနိုင်၊ ကြည်ညိုဖွယ်ကို မဆောင်စေနိုင်၊ ကိလေသာကို မပယ်စေနိုင်၊ လုံ့လထုတ်ခြင်းငှါ မဖြစ်နိုင်"ဟု ပြောဆို၏။

"ငါ့သျှင်တို့ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသော အခြား ဝိနည်းမရှိ ရဟန်းကို မမေးရသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး ငါသည် ဤ သိက္ခာပုဒ်၌ ကျင့်လိမ့်မည် မဟုတ်၊

ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်၌ ကျွမ်းကျင်ထက်မြက်သော အကြားအမြင်များသော တရားစကားကို ပြောဆိုတတ်သော ပညာရှိရဟန်းကို မေးဦးအံ့"ဟု ပြောဆိုအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

ရဟန်းမဟုတ်သော သူ၌ ရဟန်းဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

ရဟန်းမဟုတ်သော သူ၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်းမဟုတ်သော သူ၌ ရဟန်းမဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

ကျင့်လိုသောဟူသည် ကျင့်ခြင်းငှါ အလိုရှိသော သူတည်း။

သိအောင် ပြုရမည်ဟူသည် သိရမည်။

အဖန်တလဲလဲ မေးမြန်းရမည်ဟူသည် အသျှင်ဘုရား ဤသိက္ခာပုဒ်သည်

အဘယ်အခြင်းအရာဖြင့် ပြီးသနည်း၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၏ အနက်ကား အဘယ်ပါနည်းဟု မေးမြန်းရမည်။

အဖန်တလဲလဲ စုံစမ်း ဆင်ခြင်ရမည်ဟူသည် ကြံစည်ရမည် နှိုင်းချိန်ရမည်။

ဤသို့ ပြုခြင်းသည် ထိုသိက္ခာပုဒ်ကို ကျင့်လိုရာ၌ ကျင့်ဝတ်တည်းဟူသည် ဤသို့

ပြုခြင်းသည် ထိုသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ကျင့်လိုရာ၌ တရားနှင့်လျော်သော အကျင့်တည်း။

၄၃၇။ "သိအံ့ ကျင့်အံ့"ဟု ပြောဆိုအံ့၊ အာပတ် မသင့်၊ ရူးသော ရဟန်း၊ အစလက်ဦး

လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။

ပဌမ သဟဓမ္မိကသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၁-သဟဓမ္မိကသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့်

၄၃၈။ ၈-သဟဓမ္မိကဝဂ် ပထမသိက္ခာပုဒ်၌ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ဟူသည် ဤသိက္ခာပုဒ်၌ ဆိုထားသောအရာကို

ကျင့်လိမ့်မည်မဟုတ်။ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏ဟူသည်၌ စကားခွန်းတိုင်း စကားခွန်းတိုင်း အာပတ်သင့်၏။ ရဟန်းတို့

ကျင့်လိုသော ရဟန်းသည်ဟူသည် ဩဝါဒကို ဦးခေါင်းဖြင့်လက်ခံ၍ ကျင့်ခြင်းငှါအလိုရှိသည်ဖြစ်၍ သိလည်းသိထိုက်၏၊ ဝါ-

မသိသိအောင်လည်း ပြုထိုက်၏၊ မေးလည်းမေးထိုက်၏၊ စူးစမ်းလည်း စူးစမ်းထိုက်၏။ ဤနေရာ၌ ကြွင်းသောစကားတို့ကား

ဒုဗ္ဗသသိက္ခာပုဒ်၌ ဆိုခဲ့သည့်နည်းအတိုင်း ပုဒ်အနက်အားဖြင့်(ကို) သိထိုက်၏။ အဆုံးအဖြတ်ကား ထင်ရှားသည်သာ။

ဖြစ်ကြောင်းသုံးပါးရှိ၏၊ ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏၊ သညာဖြင့်လွတ်၏၊ စိတ်ပါမှသင့်၏၊ လောက၌အပြစ်ရှိ၏၊ ကာယကံ

ဝစီကံတည်း၊ အကုသိုလ်စိတ် ဒုက္ခဝေဒနာဖြင့် သင့်၏။

၁-သဟဓမ္မိကသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့်ပြီး၏။

=====

၈-သဟဓမ္မိကဝဂ် ၂-ဝိလေခနသိက္ခာပုဒ်

၄၃၈။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ ရဟန်းတို့အား များစွာသော အကြောင်းဖြင့် ဝိနည်း နှင့်စပ်သော စကားကို ဟောတော်မူ၏။ ဝိနည်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ဟောတော်မူ၏။ ဝိနည်းသင်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ဟောတော်မူ၏။ ရည်ညွှန်း၍ ရည်ညွှန်း၍ အသျှင်ဥပါလိ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ပြောဆို တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့သည် "မြတ်စွာဘုရားကား များစွာသော အကြောင်းဖြင့် ဝိနည်းနှင့်စပ်သော စကားကို ဟောတော်မူ၏။ ဝိနည်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ဟောတော်မူ၏။ ဝိနည်းသင်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ဟော တော်မူ၏။ ရည်ညွှန်း၍ ရည်ညွှန်း၍ အသျှင်ဥပါလိ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ပြောဆိုတော်မူ၏။

"ငါ့သျှင်တို့ ယခုအခါ အကျွန်ုပ်တို့သည် အသျှင်ဥပါလိ၏ အထံ၌ ဝိနည်းတရားတော်ကို သင်ကြ ကုန်အံ့"ဟု ပြောဆို၍ မထေရ်ကြီး မထေရ်လတ် မထေရ်ငယ်ဖြစ်ကြသော (တေ ဓ= တေ ဣဓ=) ထို

များစွာသော

ရဟန်းတို့သည် အသျှင်ဥပါလိ၏ အထံ၌ ဝိနည်းတရားတော်ကို သင်ကုန်၏။

ထိုအခါ ဆဗ္ဗဒ္ဓိရဟန်းတို့အား-

"ငါ့သျှင်တို့ ယခုအခါ မထေရ်ကြီး မထေရ်လတ် မထေရ်ငယ် ဖြစ်ကြသော များစွာသော ရဟန်းတို့သည် အသျှင်ဥပါလိ၏ အထံ၌ ဝိနည်းကို သင်ကုန်၏။ ဤရဟန်းတို့သည် ဝိနည်း၌ လိမ္မာသည် ရှိသော် ငါတို့ကို သူတို့အလိုကျ သူတို့အလိုရှိသောအခါ သူတို့အလိုရှိတိုင်း တိုက်ရိုက် ဆွဲဆောင်ကုန်လတ္တံ့၊ သွယ်ဝိုက်၍ ဆွဲဆောင်ကုန်လတ္တံ့၊ ငါ့သျှင်တို့ ငါတို့သည် ယခုအခါ၌ ဝိနည်းကို ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချကုန်အံ့"ဟု အကြံ ဖြစ်၏။

ထိုအခါ ဆဗ္ဗဒ္ဓိရဟန်းတို့သည် ရဟန်းတို့အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ "ငယ်ကုန်

အလွန်ငယ်ကုန်သော ဤ သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပြဆိုခြင်းဖြင့် အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း၊

အတိုင်းထက်အလွန် တွေးတောမှု 'သံသယ ကုက္ကုစ္စ' ဖြစ်ရုံမျှသာ စိတ်နှလုံး ပင်ပန်းရုံမျှသာ စိတ်နှလုံးကို ရေးခြစ် ရှုပ်ထွေးစေရုံမျှသာ ဖြစ်ကုန်၏"ဟု ဆိုကုန်၏။

အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် ဆဗ္ဗဒ္ဓိရဟန်းတို့သည် ဝိနည်းကို ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချ ကုန်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။

"ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ဝိနည်းကို ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချကုန်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်း တော်မူ၏။

မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ)

အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ သင်တို့သည် အဘယ့်ကြောင့် ဝိနည်းကို ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချကုန်ဘိသနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ ဤ (သင်တို့ ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၁၂၁။ ၇၂-၄၃၉။ "အကြင်ရဟန်းသည် ပါတိမောက် 'ရဟန်းတို့၏ သိက္ခာပုဒ်' ကို ပြဆိုသည်ရှိသော် 'ငယ်ကုန် အလွန်ငယ်ကုန်သော ဤသိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပြဆိုခြင်း ကြောင့် အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ အတိုင်းထက်အလွန် တွေးတောမှု 'သံသယကုက္ကုစ္စ' ဖြစ်ရုံမျှသာ စိတ်နှလုံး ပင်ပန်းရုံမျှသာ စိတ်နှလုံးကို ရေးခြစ် ရှုပ်ထွေးစေရုံမျှသာ ဖြစ်ကုန်၏"ဟု ပြောဆိုငြားအံ့၊ သိက္ခာ ပုဒ်တော်ကို ကဲ့ရဲ့ခြင်းကြောင့် (ထိုရဟန်း အား) ပါတိမောပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၂-ဝိလေခနသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၄၄၀။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို

"ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။

ပါတိမောက်ကို ပြဆိုသည်ရှိသော်ဟူသည် ပြသော်လည်းကောင်း၊ ပြစေသော်လည်းကောင်း၊ သရဇ္ဈာယ်သော်လည်းကောင်းတည်း။

ဟု ပြောဆိုငြားအံ့ဟူသည် ငယ်ကုန် အလွန်ငယ်ကုန်သော ဤသိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပြဆိုခြင်းဖြင့် အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ အတိုင်းထက်အလွန် တွေးတောမှု 'သံသယကုက္ကုစ္စ' ဖြစ်ရုံမျှသာ စိတ်နှလုံး ပင်ပန်းရုံမျှသာ စိတ်နှလုံးကို ရေးခြစ် ရှုပ်ထွေးစေရုံမျှသာ ဖြစ်ကုန်၏ဟု (ပြောဆိုငြားအံ့)။

"ပါတိမောက်ကို သင်ကုန်သော ရဟန်းတို့အား တွေးတောမှု 'သံသယကုက္ကုစ္စ' ဖြစ်၏၊ စိတ်နှလုံး ပင်ပန်းခြင်း ဖြစ်၏၊ စိတ်နှလုံးကို ရေးခြစ် ရှုပ်ထွေးစေခြင်း ဖြစ်၏၊ ပါတိမောက်ကို မသင်ကုန်သော ရဟန်းတို့အား တွေးတောမှု 'သံသယကုက္ကုစ္စ' မဖြစ်၊ စိတ်နှလုံးပင်ပန်းခြင်း မဖြစ်၊ စိတ်နှလုံးကို ရေးခြစ် ရှုပ်ထွေးစေခြင်း မဖြစ်။ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို မပြခြင်းသည် မြတ်၏၊ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို မယူခြင်းသည် မြတ်၏၊ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို မသင်ခြင်းသည် မြတ်၏၊ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို မဆောင်ခြင်းသည် မြတ်၏၊ ဝိနည်းတရားသည် လည်း ကွယ်ပျောက်စေသတည်း။ ဤ ရဟန်းတို့သည် ဝိနည်း၌ မလိမ္မာစေကုန်သတည်း"ဟု **ရဟန်း၏ (အထံ၌) ဝိနည်းကို ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချအံ့၊** ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

၄၄၁။ ရဟန်း၌ ရဟန်းဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ဝိနည်းကို ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်း၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ ဝိနည်းကို ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်း၌ ရဟန်းမဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ဝိနည်းကို ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

(ဝိနည်းမှ) တစ်ပါးသော တရားကို ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်းမဟုတ်သူ၏ (အထံ၌) ဝိနည်းကိုလည်းကောင်း၊ အခြားသော တရားကိုလည်းကောင်း ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

ရဟန်းမဟုတ်သူ၌ ရဟန်းဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်းမဟုတ်သူ၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်းမဟုတ်သူ၌ ရဟန်းမဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

၄၄၂။ "တိုက်တွန်းပါ၏၊ သင်သည် သုတ္တန်တို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဂါထာတို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ အဘိဓမ္မာကိုသော်လည်းကောင်း သင်ဦးလော့၊ နောက်မှ ဝိနည်းတရားကို သင်ရအံ့"ဟု မကဲ့ရဲ့လိုဘဲ ပြောဆိုအံ့၊ အာပတ် မသင့်၊ ရှူးသော ရဟန်း၊ အစလင်္ကဦး လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။ ဒုတိယ ဝိလေခနသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

.....

..

၁၄၁။။

၂- ဒုတိယ ဝိလေခနသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့်

၄၃၈။ ဒုတိယ၌ **ဝိနည်း နှင့်စပ်သော စကားကို ဟောတော်မူ၏**ဟူသည်၌ ဝိနည်းစကားမည်သည် အပ်သောအရာ မအပ်သောအရာ အာပတ်သင့်သောအရာ မသင့်သောအရာ စောင့်စည်းခြင်းဖြင့်ပယ်အပ်သောအရာတို့နှင့်စပ်သော စကားတည်း။ ထိုစကားကို ဟောတော်မူ၏။ **ဝိနည်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို**

ဟောတော်မူ၏ဟူသည်၌ ဝိနည်း၏ဂုဏ်ကျေးဇူးမည်သည် အာပတ်ငါးမျိုး အာပတ်ခုနစ်မျိုးအားဖြင့် မာတိကာကို ထားပြီး ပုဒ်ကို ဝေဖန်ခြင်းဖြင့် ဖွင့်ခြင်းတည်း။ ထိုအဖွင့်စကားကို ဟောတော်မူ၏။ **ဝိနည်းသင်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ဟောတော်မူ၏**ဟူသည် ဝိနည်းသင်ကုန်သောသူတို့၏ ဝိနည်းသင်ခြင်းအကြောင်းကြောင့်ရသော ဂုဏ်ကျေးဇူးကို အာနိသင်ကို ဟောတော်မူ၏။ ဝိနည်းဆောင်သူသည် ဝိနည်းသင်ယူခြင်းကြောင့် အာနိသင် ၅.ပါး၊ ၆.ပါး၊ ၇.ပါး၊ ၈.ပါး၊ ၉.ပါး၊ ၁၀.ပါး၊ ၁၁.ပါးတို့ကို ရ၏။ ထိုစကားအားလုံးကို ဟောတော်မူ၏ဟု အနက်တည်း။ အဘယ် အာနိသင်ငါးပါးရသနည်း၊ မိမိသီလအစုကို ကောင်းစွာလုံခြုံစေ၏စသည်တည်း။ ထိုအကြောင်းကို..

"ဝိနည်းမိမိပုဂ္ဂိုလ်၌ အကျိုး 'အာနိသင်' တို့သည် ငါးပါးတို့တည်း။ မိမိ၏ သီလဂုဏ်သည် ကောင်းစွာလုံခြုံစေအပ်သည် ကောင်းစွာ စောင့်ရှောက်အပ်သည် ဖြစ်၏၊ ကုက္ကုစ္စနိဝရသောရဟန်းတို့၏ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်၏၊ ရဲရင့်သည် ဖြစ်၍ သံယုဒအလယ်၌ ပြောဆို ဆုံးဖြတ်နိုင်၏၊ ရန်သူတို့ကိုအကြောင်းနှင့်တကွ ကောင်းစွာ နှိမ်နင်းနိုင်၏၊ သူတော်ကောင်းတရား၏

တည်တံ့ခြင်းငှါ ကျင့်၏။ "ဟု (ပရိဝါဠိ) ဆိုထား၏။

အဘယ်သို့လျှင် မိမိ၏ သီလဂုဏ်သည် ကောင်းစွာလုံခြုံစေအပ်သည် ကောင်းစွာ စောင့်ရှောက်အပ်သည် ဖြစ်သနည်း၊
ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အာပတ်ကိုသင့်သည်ရှိသော် ၊ အရှက်မရှိခြင်း ၊ မသိခြင်း ၊ ကုက္ကုစ္စနိပ်စက်ခြင်း
မအပ်သည်၌ အပ်သည်ဟုထင်ခြင်း ၊ အပ်သည်၌ မအပ်ဟုထင်ခြင်း ၊ သတိတွေဝေခြင်း အားဖြင့်
ခြောက်ပါးသောအကြောင်းတို့ကြောင့် သင့်၏။

အဘယ်သို့လျှင် အရှက်မရှိခြင်းကြောင့် အာပတ်သင့်သနည်း။ မအပ်သည့်အဖြစ်ကို သိလျက်ပင် နင်း၍ လွန်ကျူး၍ ပြု၏၊
ထိုအကြောင်းကို ...

" *သိလျက်အာပတ်သို့ ရောက်၏(သိလျက်လွန်ကျူး၏)၊ အာပတ်ကို ဖုံးထား၏၊ အဂတိလည်းလိုက်၏၊ ဤသို့သောသူကို
အရှက်မရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ဟု ဆိုအပ်၏" ဟု (ပရိဝါပုဂ္ဂလိ) ဆိုထား၏။

အဘယ်သို့လျှင် မသိခြင်းကြောင့် သင့်သနည်း။ မှန်၏ နန်းသော(နန်သော) တွေဝေသော မသိသောသူသည်
ပြုထိုက်မပြုထိုက်ကို မသိခြင်းကြောင့် မပြုထိုက်သည်ကို ပြု၏၊ ပြုထိုက်သည်ကို ချွတ်ယွင်းစေ၏(လုပ်ရမည့်အလုပ်၌
ပျက်ကွက်နေ၏)။ ဤသို့လျှင် မသိခြင်းကြောင့် သင့်၏။

၁၄၂။ အဘယ်သို့လျှင် ကုက္ကုစ္စနိပ်စက်ခြင်းကြောင့်သင့်သနည်း။ အပ်မအပ်ကို အကြောင်းပြု၍ ကုက္ကုစ္စဖြစ်သော်
ဝိနည်းမရှိကိုမေး၍ အပ်သောအရာ၌ ပြုထိုက်၏၊ မအပ်သောအရာ၌ မပြုထိုက်၊ ဤကုက္ကုစ္စနိပ်စက်သောရဟန်းကား
"အပ်၏"ဟု နင်း၍ လွန်ကျူးသည်သာတည်း။ ဤသို့လျှင် ကုက္ကုစ္စနိပ်စက်ခြင်းကြောင့် သင့်၏။

အဘယ်သို့လျှင် မအပ်သည်၌ အပ်၏ဟုထင်ခြင်းကြောင့် သင့်သနည်း။ အောင်းသားကို ဝက်သားဟု (ထင်ပြီး) စား၏။
သမင်သားကို သစ်(ကျား)သားဟု (ထင်လျက်) စား၏၊ အပ်သောဘောဇဉ်၌ မအပ်သောဘောဇဉ်ဟု (ထင်လျက်) စား၏၊
နေမလွဲသောအချိန်၌ နေလွဲချိန်ဟုထင်လျက် စား၏၊ အပ်သောဖျော်ရည်ကို မအပ်သောဖျော်ရည်ဟု(ထင်လျက်) သောက်၏။
ဤသို့လျှင် အပ်သည်၌ မအပ်ဟုထင်ခြင်းကြောင့် အာပတ်သင့်၏။

အဘယ်သို့လျှင် သတိလွတ်ခြင်းကြောင့် သင့်သနည်း။ အတူအိပ်ခြင်း သင်္ကန်းကင်းခြင်း ဆေး(ကာလကိုလွန်ခြင်း)
သင်္ကန်းကာလကိုလွန်ခြင်းကြောင့် သင့်ခြင်းသည် သတိတွေဝေခြင်းကြောင့် သင့်၏။ ဤသို့လျှင် ဤသာသနာတော်၌
အချို့သောရဟန်းသည် ဤခြောက်ပါးသောအကြောင်းတို့ဖြင့် အာပတ်သင့်၏။

ဝိနည်းမရှိသည် ဤခြောက်ပါးသောအကြောင်းတို့ဖြင့် အာပတ်မသင့်။ အဘယ်သို့လျှင် အရှက်ရှိသောကြောင့်
အာပတ်မသင့်သနည်း။ သူသည် "အချင်းတို့ ကြည့်ကြ၊ ဤသူသည် အပ်သည်မအပ်သည်ကိုသိလျက်ပင်
အာဇာနည်လွန်ကျူးခြင်းကို ပြု၏"ဟု ဤသို့ သူတစ်ပါးတို့ စွပ်စွဲခြင်းကို စောင့်ရှောက်ခြင်းကြောင့်လည်း မသင့်။ ဤသို့လျှင်
အရှက်ရှိသောကြောင့် အာပတ်မသင့်။ အစောတလျှင် သင့်သော်လည်း ဒေသနာကြားထိုက်သည်ကို ဒေသနာကြား၍
ဝတ်ဆောက်တည်ထိုက်သည်ကို ဝတ်ဆောက်တည်၍ (သီလ) စင်ကြယ်သည်၌ တည်စေ၏၊ ထို့ကြောင့် ...

*သိလျက် အာပတ်မသင့်(မလွန်ကျူး)၊ အာပတ်ကို ဖုံးမထား၊ အဂတိမလိုက်၊ ဤသို့သောသူကို အရှက်ရှိသူဟု ဆိုအပ်၏
(မဟာဝါ-၂၇)ဟူသော ဤအရှက်ရှိသူအဖြစ်၌ တည်တော့သည်သာ ဖြစ်၏။

အဘယ်သို့လျှင် သိခြင်းကြောင့် အာပတ်မသင့်သနည်း။ ထိုရဟန်းသည် အပ်မအပ်ကို သိ၏၊ ထို့ကြောင့် အပ်သည်ကိုသာ
ပြု၏၊ မအပ်သည်ကို မပြု။ ဤသို့လျှင် သိခြင်းကြောင့် မသင့်။

အဘယ်သို့လျှင် ကုက္ကုစ္စမရှိခြင်းကြောင့် မသင့်သနည်း။ ထိုရဟန်းသည် အပ်မအပ်ကို အကြောင်းပြုပြီး ကုက္ကုစ္စဖြစ်သော်
ဝတ္ထုကိုကြည့်၍ မာတိကာကို အဖွင့်ကို

၁၄၃။ အကြား၌သင့်သောအာပတ်ကို အာပတ်ကို အာပတ်မသင့်သည်ကို ကြည့်၍ အပ်လျှင်ပြု၏၊ မအပ်လျှင် မပြု။
ဤသို့လျှင် ကုက္ကုစ္စမရှိခြင်းကြောင့် အာပတ်မသင့်။

အဘယ်သို့လျှင် မအပ်သည်ကို (အပ်၏ဟု) စသည်အမှတ်ရှိ၍ အာပတ်မသင့်သနည်း။ ထိုရဟန်းသည် အပ်မအပ်ကို
သိ၏၊ ထို့ကြောင့် မအပ်သည်၌ အပ်၏ဟု အမှတ်မရှိ၊ အပ်သည်၌ မအပ်ဟု အမှတ်မရှိ၊ သူ့မှာ သတိလည်း ကောင်းစွာတည်၏၊
အဓိဋ္ဌာန်ထိုက်သည်ကို အဓိဋ္ဌာန်၏၊ ဝိကပ္ပနာပြုထိုက်သည်ကို ဝိကပ္ပနာပြု၏။ ဤသို့လျှင်
ဤခြောက်ပါးကုန်သောအကြောင်းတို့ဖြင့် အာပတ်မသင့်။ အာပတ်မသင့်သည်ရှိသော် မကျိုးပြတ်သောသီလရှိ၏၊
သီလစင်ကြယ်၏။ ဤသို့လျှင် သူသည် မိမိသီလကိုစောင့်ရှောက်အပ်သည် ဖြစ်၏၊ လုံခြုံစေ၏။

အဘယ်သို့လျှင် ကုက္ကုစ္စနိပ်စက်သောရဟန်းတို့၏ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်သနည်း။ တိုင်းနိုင်ငံခြား ဇနပုဒ်ခြားမှ
ကုက္ကုစ္စဖြစ်ကုန်သောရဟန်းတို့သည် "ဤမည်သောကျောင်း၌ ဝိနည်းမရှိပုဂ္ဂိုလ်သည် နေ၏"ဟု အဝေးမှလည်း ထိုရဟန်းထံ
လာ၍ ကုက္ကုစ္စကို မေးကုန်၏၊ သူသည် ထိုရဟန်းတို့ပြုသော အမှု ဝတ္ထုကို ကြည့်၍ အာပတ်သင့်သည် မသင့်သည်

လေးသောအာပတ် ပေါ့သောအာပတ်စသည့်များကို မှတ်သား၍ ဒေသနာကြားထိုက်သည်ကို ဒေသနာကြားစေ၍
ဝတ်ဆောက်တည်ထိုက်သည်ကို ဝတ်ဆောက်တည်စေ၍ စင်ကြယ်သည်၌ တည်စေ၏။ ဤသို့လျှင်
ကုတ္တုစွန့်ပစ်သောရဟန်းတို့၏ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်၏။

ရဲရင့်သည် ဖြစ်၍ သံဃာ့အလယ်၌ ပြောဆို ဆုံးဖြတ်နိုင်၏ ဟူသည် ဝိနည်းဗိမ္ဗိမဟုတ်သောသူသည် သံဃာ့အလယ်၌
ပြောဆိုသော် ကြောက်ခြင်းသည် ရွံ့ရှာခြင်းသည် သက်ရောက်၏(ကြောက်ရွံ့တုန်လှုပ်တတ်၏)၊ ဝိနည်းဗိမ္ဗိအား
၎င်းသည်မဖြစ်။ အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ "ဤသို့ပြောလျှင် အပြစ်ရှိ၏၊ ဤသို့ပြောလျှင် အပြစ်မရှိ"ဟု သိ၍
ပြောဆိုခြင်းကြောင့်တည်း။

ရန်သူတို့ကိုအကြောင်းနှင့်တကွ ကောင်းစွာ နှိမ်နင်းနိုင်၏ ဟူသည်၌ မိမိရန်သူ သာသနာ့ရန်သူဟု ရန်သူနှစ်မျိုးရှိ၏။
ထိုတွင် မေတ္တိယဘူမ္မဇကရဟန်းများ ဝဗ္ဗလိစ္ဆဝီတို့သည် အခြေအမြစ်မရှိသော ပါရာဇိကဝတ္ထုဖြင့် စောဒနာကုန်၏(စွပ်စွဲကုန်၏)၊
၎င်းတို့သည် မိမိရန်သူမည်၏ (စွပ်စွဲခံရသူရဟန်းနှင့်သာသနာဆိုင်သောကြောင့် မိမိရန်သူမည်၏)။
အခြားလည်းဖြစ်သောသီလမရှိသောယုတ်မာသောသူအားလုံးတို့သည် မိမိရန်သူမည်၏။ ပြောင်းပြန်မြင်သော
(အမြင်ဖောက်ပြန်သော) အရိဋ္ဌရဟန်း ကဏ္ဍကသာမဏေ ဝေသာလီပြည်ဝဇ္ဇီမင်း၏သားများ ပရူပဟာရဝါဒ အညာဏဝါဒ
ကခါဝါဒ ပရဝိတာရကဝါဒ စသည့် ဝါဒရှိကုန်သော မဟာသံဃိကဂိုဏ်းသာအစရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်
ဘုရားအဆုံးမမဟုတ်သည်ကို "ဘုရားအဆုံးအမ"ဟု ဆို၍ ချီမြောက်ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍ (ထွန်းပြခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍)
သာသနာ့ရန်သူ မည်၏။ ထိုအလုံးစုံကိုလည်း တရားဖြင့် အကြောင်းဖြင့် ဘုရားစကားတော်ဖြင့်
ထိုမသူတော်တရားမတည်နိုင်အောင် ကောင်းစွာနှိပ်ကွပ်ခြင်းကိုပြု၍ နှိပ်ကွပ်၏ (ဘုရားဝိနည်းတော်အခိုင်အမာဖြင့်
အဓမ္မအသင်းအပင်းကို နှိပ်ကွပ်နိုင်၏)။

၁၄၄။ **သူတော်ကောင်းတရား၏တည်တံ့ခြင်းငှါ ကျင့်၏** ဟူသည်၌ သူတော်ကောင်းတရားသည်
ပရိယတ္တိသူတော်ကောင်းတရား ပဋိပတ္တိသူတော်ကောင်းတရား အဓိဂမ(ပဋိဝေဓ)သူတော်ကောင်းတရား ဟု သုံးမျိုးရှိ၏။
ထိုတွင် ပိဋကသုံးပုံဘုရားစကားတော်သည် ပရိယတ္တိသူတော်ကောင်းတရား မည်၏။ ဓုတင် ၁၃.ပါး၊ ခန္ဓကဝတ် ၁၄.ပါး၊
ဝတ်ကြီး ၈၂.ပါးတို့သည် ပဋိပတ္တိသူတော်ကောင်းတရား မည်၏။ လေးပါးဖြစ်သော မင်သည်၎င်း ဖိုလ်သည်၎င်း
အဓိဂမ(ပဋိဝေဓ)သူတော်ကောင်းတရား မည်၏။

ထိုတွင် အချို့မထေရ်တို့က "အာနန္ဒာ ငါ ဟောကြားပညတ်ထားသော တရားတော်နှင့်ဝိနည်းတော်သည်
ငါ့ကွယ်လွန်သောအခါ၌ သင်တို့၏ ဆရာ (ဘုရား) ပင် ဖြစ်ပေ၏"(ဒီ၂.၁၂၆)ဟူသော ဤသုတ်တော်ဖြင့် "ပရိယတ္တိသည်
သာသနာ၏အမြစ်"ဟု ဆိုကုန်၏။ အချို့မထေရ်တို့က "သုဘဒ္ဒ ဤရဟန်းမြတ် (တစ်ကျိပ်နှစ်ယောက်) တို့သည် မှန်စွာ
(အဆင့်ဆင့်ဟောပြော(ကျင့်ကြံသုံး)လျက်) နေကုန်ငြားအံ့၊ လောကသည် ရဟန္တာတို့မှ မဆိတ်မသုဉ်းသည်သာ
ဖြစ်လေရာ၏ဟု (ဟောတော် မူ၏)"ဟူသော ဤသုတ်တော်ဖြင့် "ပဋိပတ်သည် သာသနာ့ အမြစ်"ဟု ဆို၍
"ရဟန်းငါးပါးတို့သည် ကောင်းစွာကျင့်နေသေးသမျှ သာသနာတည်၏"ဟု (ထပ်မံ) ဆိုကုန်၏။ အခြားမထေရ်တို့က
"ပရိယတ္တိကွယ်သည်ရှိသော် ကောင်းစွာကျင့်သောသူအားလည်း တရားကိုထိုးထွင်းသိခြင်းသည် မရှိ"ဟု ဆိုကုန်၏။ အကယ်၍
ငါးပါးသောရဟန်းတို့သည် လေးပါးသောပါရာဇိကတို့ကို စောင့်ကုန်အံ့၊ သူတို့သည် သဒ္ဓါတရားရှိသောအမျိုးကောင်းသားတို့ကို
ရှင်ပြု၍ ပစ္စန္နရစ်၌ ရဟန်းခံ၍ ၁၀.ပါးရှိသောဝင်ကို ဂိုဏ်းပြည့်စေ၍ မဇ္ဈိမဒေသ၌လည်း ရဟန်းခံခြင်းကို ပြုကုန်လိမ့်မည်၊
ဤနည်းဖြင့် ၂၀.အစုရှိသောဂိုဏ်းသံဃာကို ပြည့်စေ၍ မိမိ၏အဗ္ဘာန်ကံကို ပြု၍ သာသနာစည်ပင်ပြန့်ပွားခြင်းသို့
ရောက်စေကုန်လိမ့်မည်။ ဤသို့လျှင် ဤဝိနည်းဗိမ္ဗိသည် သုံးပါးသောသူတော်ကောင်းတရား(သာသနာ)၏
ကြာမြင့်စွာတည်ခြင်းငှာ ကျင့်သည်ဖြစ်၏။ ဤသို့လျှင် ဤဝိနည်းဗိမ္ဗိရဟန်းသည် ဤငါးပါးသောအာနိသင်တို့ကို ရ၏ဟု
သိထိုက်၏။

အဘယ် အာနိသင်ခြောက်ပါးတို့ကို ရသနည်း။ ဥပုသ်သည်၎င်း ပဝါရကာသည်၎င်း သံဃာ့ကံသည်၎င်း
ရှင်ပြုခြင်းသည်၎င်း ရဟန်းခံခြင်းသည်၎င်း နိဿျည်းပေးခြင်းသည်၎င်း သာမဏေကိုလုပ်ကျွေးစေခြင်းသည်၎င်း
ထိုဝိနည်းဗိမ္ဗိနှင့်ဆက်စပ်ကုန်၏ (ဝိနည်းဗိမ္ဗိကသာ ဆောင်ထားနိုင်၏)။

၁၄.ရက် ၁၅.ရက် သာမဏီဥပုသ်၊ သံဃ ၈၈ ပုဂ္ဂလဥပုသ်၊ သုတ္တုဒ္ဓေသ ပါရိသုဒ္ဓိ အဓိဋ္ဌာန်ဥပုသ်ဟူသော ဤဥပုသ်
၉.ပါးလုံးသည် ဝိနည်းဗိမ္ဗိနှင့်သာဆက်စပ်ကုန်၏။

၁၄.ရက် ၁၅.ရက် သာမဏီပဝါရကာ၊ သံဃ ၈၈ ပုဂ္ဂလပဝါရကာ၊ တေဝါစိက ဒွေဝါစိက သမာနဝသိကာ
ပဝါရကာဟူသော ဤပဝါရကာ ၉.ပါးတို့သည်လည်း ဝိနည်းဗိမ္ဗိနှင့်သာဆက်စပ်ကုန်၏။ သူ၏ဥစ္စာဖြစ်၏။ သူသည်
၎င်းတို့၏ပိုင်ရှင်တည်း။

၁၄၅။ အပလောကနကံ ဥတ္တိကံ ဥတ္တိဒုတိယကံ ဥတ္တိစတုတ္ထကံ ဟူသော ဤသံဃာကံလေးပါးသည်လည်း
ဝိနည်းမိန့်နှင့်သာ ဆက်စပ်ကုန်၏။

ဤဝိနည်းမိန့်သည် ဥပဇ္ဈာယ်ဖြစ်၍ အမျိုးကောင်းသားတို့၏ရှင်ပြုပေးခြင်း ရဟန်းပြုပေးခြင်းသည်လည်း ဝိနည်းမိန့်နှင့်သာ
ဆက်စပ်သည်သာတည်း။ အခြားသောပိဋကနစ်ပုံဆောင်သော်မှ ဤအမှုကို ပြုခြင်းငှာမရ(ရှင်ရဟန်းပြုပေးခွင့်မရှိ)။
ထိုဝိနည်းမိန့်သာ နိဿျည်းကို ပေး၏။ သာမဏေကိုလုပ်ကျွေးစေ၏။ အခြားသူသည် နိဿျည်းကို ပေးခြင်းငှာ မရ၊
သာမဏေကိုလုပ်ကျွေးစေခြင်းငှာ မရ။ သာမဏေ၏လုပ်ကျွေးခြင်းကို တောင့်တသော်ဝိနည်းမိန့်၏အထံ၌ ဥပဇ္ဈာယ်ကိုယူစေ၍
ဝတ်အကျင့်ကို (လုပ်ကျွေးခြင်းကို) သာယာခြင်းငှာ ရ၏။ ဤအာနိသင်ခြောက်ပါး၌လည်း နိဿျည်းပေးခြင်းသည်၎င်း
သာမဏေကိုလုပ်ကျွေးစေခြင်းသည်၎င်း အင်္ဂါတစ်ခုတည်း။

ဤခြောက်ပါးကုန်သောအာနိသင်တို့တွင် အာနိသင်တစ်ခုနှင့်အတူ ရှေးငါးခုအားဖြင့် အာနိသင်ခြောက်ပါးဖြစ်ကုန်၏။
အာနိသင်နှစ်ပါးတို့နှင့်အတူ ၇.ပါးဖြစ်ကုန်၏။ အာနိသင်သုံးပါးတို့နှင့်အတူ ၈.ပါးဖြစ်ကုန်၏။ အာနိသင်လေးပါးတို့နှင့်အတူ
၉.ပါးဖြစ်ကုန်၏။ အာနိသင်ငါးပါးတို့နှင့်အတူ ၁၀.ပါးဖြစ်ကုန်၏။ အလုံးစုံသောအာနိသင်တို့နှင့်အတူ ၁၁.ပါးဖြစ်ကုန်၏။
ဤသို့လျှင် ဝိနည်းမိန့်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ၅.၆.၇.၈.၉.၁၀.၁၁.ပါးသောအာနိသင်တို့ကို ရ၏ဟု သိထိုက်၏။ ဤသို့လျှင်
မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအာနိသင်တို့ကို ပြတော်မူလျက် ဝိနည်းပရိယတ္တိ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ဟောတော်မူ၏ဟု သိထိုက်၏။

ရည်ညွှန်း၍ ရည်ညွှန်း၍ဟူသည် အဖန်ဖန်ပိုင်းခြား၍ အသီးအသီးပြု၍၊ **အသျှင်ဥပါလိ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ပြောဆို**
တော်မူ၏ဟူသည် ဝိနည်းပရိယတ္တိကို အကြောင်းပြု၍ ဥပါလိမထေရ်၏ ဂုဏ်ကို ဟောတော်မူ၏ ထောပနာပြု၏ ချီးမွမ်း၏။
အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ငါဘုရား၏ ချီးမွမ်းခြင်းကို ကြား၍ ရဟန်းတို့သည် ဥပါလိ၏အထံ၌ ဝိနည်းကို အကျဉ်းသင်ယူထိုက်၏။
သင်ယူထိုက်၏ဟု မှတ်ထင်ကုန်ရာ၏။ ဤသို့မှတ်ထင်ကုန်သော် ဤသာသနာတော်သည် ရှည်မြင့်ရာ၏
(ကြာကြာတည်ရှိရာ၏)။ နှစ်ငါးထောင် ဖြစ်ပေလိမ့်မည် (တည်ပေလိမ့်မည်)။

(တေ ဝေ = တေ ဣဝေ) ထို များစွာသော ရဟန်းတို့သည်ဟူသည် ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ဤချီးမွမ်းခြင်းကို
ကြား၍ "ဤအာနိသင်တို့ကို သုတ္တန္တဆောင်(ရဟန်း)တို့ အဘိဓမ္မာဆောင်(ရဟန်း)တို့ မရကုန်"ဟု
ချီးမွမ်းထားသောအာနိသင်တို့ကို ရလိုသည်အားလျော်စွာ အားတက်သရောဖြစ်ကုန်သောများစွာကုန်သော မထေရ်
ရဟန်းငယ် ရဟန်းလတ်တို့သည် အရှင်ဥပါလိ၏အထံ၌ ဝိနည်းကို သင်ကုန်၏ဟူသောအနက်တည်း။ **ဣကေား**
နိပါတ်မျှသာ(အနက်မရှိ)။

၄၃၉-၄၀။ **ပြဆိုသည်ရှိသော်**ဟူသည် ဆရာသည် အတွင်းနေတပည့်အား (စာသင်ယူသောတပည့်ရဟန်းအား)
ရွတ်ပြသည်ရှိသော်၊ ထိုပါတိမောက်သည် ဆရာက မိမိအလိုဖြင့်ရွတ်ပြသော်၎င်း ဆရာကို (တပည့်က)

၁၄၆။ တောင်းပန်၍ တပည့်က ရွတ်ပြစေသော်၎င်း ၎င်းပါတိမောက်ကို ဆောင်ထားသူက (ဆရာက)
သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကိုပြသော်၎င်း ပြဆိုသည် မည်၏။ ထို့ကြောင့် သိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၌ "ပြသော်လည်းကောင်း၊
ပြစေသော်လည်းကောင်း၊ သရဇ္ဈာယ်သော်လည်းကောင်းတည်း"ဟု ဖွင့်ဆိုထားတော်မူ၏။ **ငယ်ကုန်**
အလွန်ငယ်ကုန်သောဟူသည် ငယ်ကုန်သော အလွန်ငယ်ကုန်သော။ **အတိုင်းထက်အလွန်**ဟူသည်
ထိုကုက္ကုစ္စအစရှိသည်တို့၏ဖြစ်ခြင်းကို ပိုင်ခြားပြသောစကားတည်း (ကုက္ကုစ္စဤမျှလောက်ဖြစ်ပေလိမ့်မည်ဟု
ပိုင်းခြားပြသောစကားဖြစ်၏)။ ဤသဘောကိုဆိုလို၏.. ထိုသိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပြသော် ပြစေသော် သရဇ္ဈာယ်သော်
"အပ်လေသလား၊ မအပ်လေသလား"အားဖြင့် ကုက္ကုစ္စဟုဆိုအပ်သော နှလုံးမသာယာခြင်းသည် ပင်ပန်းခြင်းသည်
ယုံမှားခြင်းဝိစိကိစ္ဆာဟုဆိုအပ်သော စိတ်အရေးအကြောင်းသည် ဖြစ်သည်သာတည်း။ ထိုကုက္ကုစ္စတို့သည် ထိုမျှလောက်
ဖြစ်ကုန်၏။ တစ်နည်းသော်ကား **အတိုင်းထက်အလွန်**ဟူသည် အလွန်အကဲအားဖြင့်ပိုင်းခြားပြသောစကားတည်း၊ ၎င်းပုဒ်ကို
ဖြစ်ကုန်၏ ဟူသောပုဒ်နှင့်စပ်ပါ။ **ရဟန်း၏ (အထံ၌) ဝိနည်းကို ကဲ့ရဲ့ ရွတ်ချအံ့**ဟူသည် ရဟန်း၏အထံ၌ ထိုရဟန်းအား
တွေ့တော့ခြင်းဖြစ်စေလိုသောကြောင့် ဝိနည်းကို ရွတ်ချ၏။ ကဲ့ရဲ့၏။ ဤ၌ အကြွင်းကား ထင်ရှားပြီ။

ဖြစ်ကြောင်းသုံးပါးရှိ၏။ ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏။ သညာဖြင့်လွတ်၏။ စိတ်ပါမှသင့်၏။ လောက၌အပြစ်ရှိ၏။ ကာယကံ
ဝစီကံတည်း၊ အကုသိုလ်စိတ် ဒုက္ခဝေဒနာဖြင့်သင့်၏။

ဒုတိယ ဝိလေခနသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့်

=====

=

၈-သဟမ္မေကဝဂ် ၃-မောဟနသိက္ခာပုဒ်

၄၄၃။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌
သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ ဆဗ္ဗဒ္ဓိရဟန်းတို့သည် မကျင့်ထိုက်သော အကျင့်ကို ကျင့်ပြီးလျှင် "မသိခြင်းကြောင့် အာပတ်

သင့်ကုန်၏"ဟု သိစေလို၍ ပါတိမောက်ပြသည်ရှိသော် "ငါတို့ သည် ယခုမှသာလျှင် သိကုန်၏။ ဤတရားသည်လည်း ပါတိမောက်၌ လာသတတ်၊ ပါတိမောက်၌ အကျုံးဝင်သတတ်၊ လခွဲတိုင်း လခွဲတိုင်း အကျဉ်းပြခြင်းသို့ ရောက်သတတ်"ဟု ဆိုကုန်၏။ အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် ပါတိမောက်ကို ပြသည် ရှိသော် ငါတို့သည် ယခုမှသာလျှင် သိကုန်၏။ ဤတရားသည်လည်း ပါတိမောက်၌ လာသတတ်၊ ပါတိမောက်၌ အကျုံးဝင်သတတ်၊ လခွဲတိုင်း လခွဲတိုင်း အကျဉ်းပြခြင်းသို့ ရောက်သတတ်ဟူ၍ ဆိုကြကုန်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ ပ။ ။ "ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ပါတိမောက်ကို ပြသည်ရှိသော် 'ငါတို့သည် ယခုမှသာလျှင် သိကုန်၏။ ဤတရားသည်လည်း ပါတိမောက်၌ လာသတတ်၊ ပါတိမောက်၌ အကျုံးဝင်သတတ်၊

လခွဲတိုင်း လခွဲတိုင်း အကျဉ်းပြခြင်းသို့ ရောက်သတတ်'ဟူ၍ ဆိုကြကုန်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ်မေးမြန်းတော်မူ၏။

မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ)

အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ အဘယ့်ကြောင့် သင်တို့သည် ပါတိမောက်ကို ပြသည်ရှိသော် ငါတို့သည် ယခုမှသာလျှင် သိကုန်၏။ ဤတရားသည်လည်း ပါတိမောက်၌ လာသတတ်၊ ပါတိမောက်၌ အကျုံးဝင်သတတ်၊ လခွဲတိုင်း လခွဲတိုင်း အကျဉ်းပြခြင်းသို့ ရောက်သတတ်ဟူ၍ ဆိုကုန်ဘိသနည်း"။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ ဤ (သင်တို့ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါ လည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၁၂၂။ ၇၃-၄၄၄။ "အကြင်ရဟန်းသည် **လခွဲတိုင်း လခွဲတိုင်း** ပါတိမောက် ပြသည်ရှိသော်

'ငါသည် ယခုမှသာလျှင် သိ၏။ ဤတရားသည်လည်း ပါတိမောက်၌ လာသတတ်၊ ပါတိမောက်၌ အကျုံးဝင်သတတ်၊ လခွဲတိုင်း လခွဲတိုင်း အကျဉ်းပြခြင်း သို့ ရောက်သတတ်'ဟု ဆိုငြားအံ့၊

ဤရဟန်းသည် နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ် ပါတိမောက် ပြရာ၌ နေဖူး၏ဟူ၍ ထိုရဟန်းကို တစ်ပါးသော

ရဟန်းတို့က သိငြားအံ့၊ ထို့ထက်အလွန် နေဖူးသည်ကိုကား ဆိုဖွယ်ရာမရှိ၊ ထိုရဟန်းအား

မသိယောင်ဆောင် သဖြင့် အာပတ်မှ မလွတ်နိုင်၊ **ထိုမသိယောင်ဆောင်ခြင်းကြောင့် သင့်သော**

အာပတ် ကိုလည်း တရားအားလျော်စွာ ဆုံးဖြတ်ရမည်၊ ထို့ထက် အလွန်လည်း ထိုရဟန်းအား

မိုက်မဲတွေဝေသော အဖြစ်သို့ (ဥတ္တိဒုတိယကံဖြင့်) တင်ရမည်၊ 'ငါ့ချွင် အကြင် သင်သည်

ပါတိမောက်ကို ပြသည်ရှိသော် **ကောင်းကောင်းမွန်မွန် (အကျိုးရှိရှိ)** ရှိရှိသေသေ နှလုံးမသွင်း၊ ထိုသင့်အား

ရဟန်း၏အဖြစ်ကို အရမတော်၊ ထိုသင်သည် ရဟန်းဘဝကို မကောင်းသဖြင့် ရအပ်၏"ဟု

(ကဲ့ရဲ့၍ မိုက်မဲတွေဝေသော အဖြစ်သို့ တင်ရမည်)၊ မိုက်မဲတွေဝေသော အဖြစ်သို့ တင်ပြီးသည်

ရှိသော် ထိုမသိယောင်ဆောင်သော ရဟန်း၌ ဤပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့

(ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော် မူ၏)။

၃-မောဟနသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၄၄၅။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို

"ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။

လခွဲတိုင်း လခွဲတိုင်းဟူသည် (လပြည့် လကွယ်) **ဥပုသ်နေ့တိုင်း ဥပုသ်နေ့တိုင်း။**

ပါတိမောက်ကို ပြသည်ရှိသော်ဟူသည် **ပြနေစဉ်။**

ဟု ဆိုငြားအံ့ဟူသည် မကျင့်ထိုက်သော အကျင့်ကို ကျင့်ပြီးလျှင် "မသိခြင်းကြောင့် အာပတ် သင့်၏"ဟု သိစေလို၍ ပါတိမောက်ပြရာ၌ "ငါသည် ယခုမှသာလျှင် သိ၏။ ဤတရားသည်လည်း

ပါတိမောက်၌ လာသတတ်၊ ပါတိမောက်၌ အကျုံးဝင်သတတ်၊ လခွဲတိုင်း လခွဲတိုင်း

အကျဉ်းပြခြင်းသို့ ရောက်သတတ်"ဟု ဆိုအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

ဤရဟန်းကား နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ် ပါတိမောက်ပြရာ၌ နေဖူး၏ဟု ထိုရဟန်းကို တစ်ပါးသော

ရဟန်းတို့က သိငြားအံ့၊ ထို့ထက်အလွန် နေဖူးရာ၌ကား ဆိုဖွယ်ရာမရှိ၊ ထိုရဟန်းအား

မသိယောင် ဆောင်ခြင်းဖြင့် အာပတ်မှ မလွတ်နိုင်၊ ထိုမသိယောင်ဆောင်ခြင်းကြောင့် သင့်သော

အာပတ်ကိုလည်း တရားအားလျော်စွာ ဆုံးဖြတ်ရမည်၊ ထို့ထက်အလွန်လည်း ထိုရဟန်းအား

မိုက်မဲတွေဝေသော အဖြစ်သို့ တင်ရမည်၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် (မိုက်မဲတွေဝေသော အဖြစ်သို့)

တင်ရမည်။ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာ၍ စွမ်းရည်ရှိသော ရဟန်းသည် သံဃာကို သိစေရမည်။
၄၄၆။ "အသျှင်ဘုရားတို့ သံဃာသည် အကျွန်ုပ်၏ (စကားကို) နာတော်မူလော့၊
ဤမည်သော ရဟန်းသည် ပါတိမောက်ကို ပြသည်ရှိသော် ကောင်းကောင်းမွန်မွန် ရှိရှိသေသေ
နှလုံးမသွင်း၊ သံဃာအား လျှောက်ပတ်သော အခါရှိသော ကံသည် အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့၊
သံဃာသည် ဤမည်သော ရဟန်းအား မိုက်မဲတွေဝေသော အဖြစ်သို့ တင်ရာ၏။ ဤကား
သိစေခြင်းတည်း။

အသျှင်ဘုရားတို့ သံဃာသည် အကျွန်ုပ်၏ (စကားကို) နာတော်မူလော့၊ ဤမည်သော
ရဟန်းသည် ပါတိမောက်ကို ပြသည်ရှိသော် ကောင်းကောင်းမွန်မွန် ရှိရှိသေသေ နှလုံးမသွင်း၊
သံဃာသည် ဤမည်သော ရဟန်းအား မိုက်မဲတွေဝေသော အဖြစ်သို့ တင်၏။ ဤမည်သော
ရဟန်းအား မိုက်မဲတွေဝေသော အဖြစ်သို့ တင်ခြင်းကို အကြင်အသျှင်အား နှစ်သက်ခြင်း ရှိ၏။
ထိုအသျှင်သည် ဆိတ်ဆိတ် နေရာ၏။ အကြင်အသျှင်အား နှစ်သက်ခြင်း မရှိ၊ ထိုအသျှင်သည်
ပြောဆိုရာ၏။

သံဃာသည် ဤမည်သော ရဟန်းအား မိုက်မဲတွေဝေသော အဖြစ်သို့ တင်အပ်ပြီ၊
သံဃာအား နှစ်သက်ခြင်း ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ဆိတ်ဆိတ် နေ၏။ ဤသို့ ဆိတ်ဆိတ်နေသဖြင့် ဤ
နှစ်သက်သည့် အဖြစ်ကို သိမှတ်ရပါသည်"ဟု (သိစေရမည်)။

မိုက်မဲတွေဝေခြင်းသို့ မတင်မီ မိုက်ယောင်မှုအံ့ 'မသိယောင်ဆောင်အံ့'၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ်
သင့်၏။ မိုက်မဲတွေဝေခြင်းသို့ တင်ပြီးမှ မိုက်ယောင်မှုအံ့ 'မသိယောင်ဆောင်အံ့'၊ ပါစိတ်အာပတ်
သင့်၏။

၄၄၇။ ဓမ္မကံ၌ ဓမ္မကံဟု အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ မိုက်ယောင်မှုအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
ဓမ္မကံ၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ မိုက်ယောင်မှုအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ဓမ္မကံ၌ အဓမ္မကံဟု
အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ မိုက်ယောင်မှုအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

အဓမ္မကံ၌ ဓမ္မကံဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ မိုက်ယောင်မှုအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
အဓမ္မကံ၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ မိုက်ယောင်မှုအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ အဓမ္မကံ၌ အဓမ္မကံဟု
အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ် အာပတ် သင့်၏။

၄၄၈။ အကျယ်အားဖြင့် မကြားနာဖူးမှု အာပတ် မသင့်၊ နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ်အောက်
ယုတ်လျော့၍ အကျယ်အားဖြင့် ကြားနာဖူးမှု အာပတ် မသင့်။ မိုက်ယောင်မှုခြင်းကို
အလိုမရှိသော ရဟန်း၊ ရူးသော ရဟန်း၊ အစလက်ဦး လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း
အာပတ် မသင့်။

တတိယ မောဟနသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

.....

..

၃-မောဟနသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့်

၄၄၄။ တတိယ၌ လခွဲတိုင်း လခွဲတိုင်းဟူသည် အစဉ်အတိုင်း လခွဲတိုင်း လခွဲတိုင်း၌၊ ၎င်းလခွဲတိုင်းသည် ဥပုသ်နေ့ကို
ရည်ညွှန်းသောကြောင့် "ဥပုသ်နေ့တိုင်း ဥပုသ်နေ့တိုင်း"ဟု သိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၌ ဆိုထား၏။ ပြသည်ရှိသော်ဟူသည်
ပြနေသည်ရှိသော်။ ပါတိမောက်အကျဉ်းချုပ်သည် ရွတ်ပြနေသည်ရှိသော် ပြသည် မည်၏။ ထို့ကြောင့် "ပြနေစဉ်"ဟု
သိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၌ ဆိုထား၏။ ထိုမသိယောင်ဆောင်ခြင်းကြောင့် သင့်သော

အာပတ် ကိုလည်းဟူသည် ထိုရဟန်းသည် မကျင့်ထိုက်သောအကျင့်ကို ကျင့်၍ သင့်ရောက်သောအာပတ်။
တရားအားလျော်စွာ ဆုံးဖြတ်ရမည်ဟူသည် မသိခြင်းကြောင့်သင့်ရောက်သောသူအားထိုအာပတ်မှလွတ်ခြင်းသည်မရှိ၊
တရားဝိနည်းတည်ရှိသည်အတိုင်း ပြုထိုက်၏။ ဒေသနာကြားရသောအာပတ်သင့်လျှင် ဒေသနာကြားစေ၊
ဝတ်ဆောက်တည်ထိုက်သောအာပတ်သင့်လျှင် ဝတ်ဆောက်တည်စေဟု အနက်တည်း။ ကောင်းကောင်းမွန်မွန်ဟူသည်
ကောင်းမွန်စွာ။ (အကျိုးရှိရှိ)ဟူသည် အကျိုးရှိသည်ကိုပြ၍၊ အကျိုးရှိသူဖြစ်၍ဟု ဆိုလို၏။ (ပါတိမောက်နာရတာ
အကျိုးရှိလိုက်တာ၊ သိသဖြင့်ကျင့်ခွင့်ရပေတယ်လို ပြောဆိုရလောက်အောင် သေသေခြာခြာနာပါဟူလို)။

၁၄၇။

၄၄၇။ ဓမ္မကံ၌စသည်တို့တွင် မိုက်မဲတွေဝေသူအဖြစ်သို့တင်သောကံ(မောဟနကံ)ကို အလိုရှိအပ်၏(ဆိုလို၏)။ ဤ၌
အကြွင်းကား ထင်ရှားပြီ။ ဖြစ်ကြောင်းသုံးပါးရှိ၊ ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၊ သညာဖြင့်လွတ်၏၊ စိတ်ပါမှသင့်၏၊ လောက၌အပြစ်ရှိ၏။

ကာယကံ ဝစီကံဖြစ်၏။ အကုသိုလ်စိတ် ဒုက္ခဝေဒနာဖြင့်သင့်၏။

၃-မောဟနသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့်ပြီး၏

=====

=

၈-သဟဓမ္မိကဝဂ် ၄-ပဟာရသိက္ခာပုဒ်

၄၄၉။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် အမျက်ထွက်သည်ဖြစ်၍ နှလုံး မသာသည်ဖြစ်၍ သတ္တရသဝဂ္ဂိရဟန်းတို့အား ပုတ်ခတ်ကုန်၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် ငိုကြွေးကုန်၏။

ရဟန်းတို့သည် "ဗျူဟာတို့ အဘယ့်ကြောင့် သင်တို့သည် ငိုကြွေးကြကုန်သနည်း"ဟု မေးကုန်၏။ ဗျူဟာတို့ ဤဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် အမျက်ထွက်သည်ဖြစ်၍ နှလုံးမသာသည်ဖြစ်၍ ငါတို့အား ပုတ်ခတ်ကုန်၏ဟု (ပြောဆိုကုန်၏)။

အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် အမျက်ထွက်သည်ဖြစ်၍ နှလုံးမသာသည်ဖြစ်၍ ရဟန်းတို့အား ပုတ်ခတ်ကုန်သနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။

"ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် အမျက်ထွက်သည်ဖြစ်၍ နှလုံးမသာသည်ဖြစ်၍ ရဟန်းတို့အား ပုတ်ခတ်ကုန်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။

မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ)

အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ သင်တို့သည် အဘယ့်ကြောင့် အမျက်ထွက်သည်ဖြစ်၍ နှလုံးမသာသည်ဖြစ်၍ ရဟန်းတို့ အား ပုတ်ခတ်ကုန်သနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ ဤ (သင်တို့ပြုမိသော အမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၁၂၃။ ၇၄-၄၅၀။ "အကြင်ရဟန်းသည် ရဟန်းအား အမျက်ထွက်သည် ဖြစ်၍ နှလုံး မသာသည် ဖြစ်၍ ပုတ်ခတ်ငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၄-ပဟာရသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၄၅၁။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို "ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။

ရဟန်းအားဟူသည် အခြားသော ရဟန်းအား။

အမျက်ထွက်သည်ဖြစ်၍ နှလုံးမသာသည်ဖြစ်၍ဟူသည် မမွေ့လျော်သည်ဖြစ်၍

ထိခိုက်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ငြောင့်ကဲ့သို့ ဖြစ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။

ပုတ်ခတ်ငြားအံ့ဟူသည် ကိုယ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ကိုယ်နှင့်စပ်သော

ဝတ္ထုဖြင့်သော်လည်း ကောင်း၊ လွှတ်အပ်သော ဝတ္ထုဖြင့်သော်လည်းကောင်း အယုတ်သဖြင့်

ကြာရွက်ဖြင့်လည်း ပုတ်ခတ်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

၄၅၂။ ရဟန်း၌ ရဟန်းဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ အမျက်ထွက်သည်ဖြစ်၍

နှလုံးမသာသည်ဖြစ်၍ ပုတ်ခတ်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်း၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍

အမျက်ထွက်သည်ဖြစ်၍ နှလုံးမသာ သည်ဖြစ်၍ ပုတ်ခတ်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်း၌

ရဟန်းမဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ အမျက် ထွက်သည်ဖြစ်၍ နှလုံးမသာသည်ဖြစ်၍

ပုတ်ခတ်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ရဟန်းမဟုတ်သော သူအား အမျက်ထွက်သည်ဖြစ်၍ နှလုံးမသာသည်ဖြစ်၍ ပုတ်ခတ်အံ့၊

ဒုက္ခဋ္ဌိ အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်းမဟုတ်သော သူ၌ ရဟန်းဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ခဋ္ဌိအာပတ်

သင့်၏။ ရဟန်း မဟုတ်သော သူ၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ခဋ္ဌိအာပတ် သင့်၏။ ရဟန်းမဟုတ်သော သူ၌

ရဟန်းမဟုတ်ဟု အမှတ် ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
၄၅၃။ တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူက ညည်းဆဲသောကြောင့် လွတ်စေလိုသော
သဘောရှိသည်ဖြစ်၍ ပုတ်ခတ်ငြားအံ့၊ အာပတ် မသင့်။ ရှုံးသော ရဟန်း၊ အစလက်ဦး
လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။
စတုတ္ထ ပဟာရသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

.....

..

၄-ပဟာရသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့်

စတုတ္ထ၌ ပုတ်ခတ်ကုန်၏ဟူသည် ငါ့ရှင်တို့ အင်းပျဉ်ကိုခင်းကြ၊ ချေဆေးရေးကိုဆောင်ထားကြဟု အစရှိသည်တို့ကို ဆို၍
ထိုအတိုင်းမပြုကုန်သောသူတို့အား ပုတ်ခတ်ကုန်၏ (ဤစကားအရ ဝိနည်းအတိုင်းခိုင်းသည်ကို မလုပ်သူအားသော်မှ
မိမိကဝိနည်းကိုလွန်ကျူးပြီး မပုတ်ခတ်ကောင်းဟု သိပါ။ မှန်ပေသည် ထိုရဟန်းက ဝိနည်းကို အရှက်မရှိ၍ မလိုက်နာသော်မှ
မိမိက အရှက်ရှိသောအားဖြင့် လိုက်နာကာ ထိုသူကိုမပုတ်ခတ်ထိုက်)။ ပုတ်ခတ်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏ဟူသည်၌
ပုတ်ခတ်လိုသောကြောင့် ပုတ်ခတ်မှုကိုပေးသော်အကယ်၍ သေအံ့၊ ပါစိတ်သာတည်း။ ပုတ်ခတ်ခြင်းကြောင့် လက်ဖြစ်စေ
ခြေဖြစ်စေ ကျိုး၏။ ခေါင်းသော်လည်းကွဲ၏။ ပါစိတ်သာတည်း။ သံဃာ့အလယ်၌ မတင့်တယ်အောင်
သူ့ကိုပြုပေအံ့ဟူသောအလိုဖြင့် နားကိုသော်၎င်း နှာခေါင်းကိုသော်၎င်း ဖြတ်၏။ ဒုက္ကဋ်။

၄၅၂။ ရဟန်းမဟုတ်သောသူအားဟူသည် လူကို၎င်း သာမဏေကို၎င်း မိန်းမကို၎င်း ယောက်ျားကို၎င်း ယုတ်စွာအဆုံး
တိရစ္ဆာန်ကိုဖြစ်စေ ပုတ်ခတ်အံ့၊ ဒုက္ကဋ်။ အကယ်၍ တပ်မက်သောစိတ်ဖြင့် မိန်းမကို ပုတ်ခတ်အံ့ သံဃာဒိသေသ်။

၄၅၃။ တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူက ညည်းဆဲသောကြောင့်ဟူသည် လူကဖြစ်စေ တိရစ္ဆာန်ကဖြစ်စေ
ညည်းဆဲသည်ရှိသော်။ လွတ်စေလိုသော သဘောရှိသည်ဖြစ်၍ဟူသည် ထိုမှ မိမိလွတ်ခြင်းကို တောင့်တ၍ (လွတ်ချင်၍)။
ပုတ်ခတ်ငြားအံ့ဟူသည် (မိမိကိုနှိပ်စက်သောသူမှလွတ်လို၍) ကိုယ် ကိုယ်နှင့်စပ်သောအရာ ပစ်လွှတ်အပ်သောအရာတို့တွင်
တစ်ခုခုဖြင့် ပုတ်ခတ်၏။ အာပတ်မသင့်။ အကယ်၍လည်း လမ်းခရီး၌ သူခိုးကဖြစ်စေ ရန်သူကဖြစ်စေ
ပုတ်ခတ်လိုသည်ကိုမြင်၍ "ဒကာ အဲဒီမှာပဲ ရပ်၊ မလာနဲ့ (ရှေ့မတိုးနဲ့)"ဟု ဆို၍ စကားကို နားမထောင်ဘဲ လာလျှင် "ဟယ်
သွားပေတော့" ဆောက်ပုတ်ဖြင့်ဖြစ်စေ ဓားငယ်ဖြင့်ဖြစ်စေ ပုတ်ခတ်၍ သွား၏။ သူသည် ထိုပုတ်ခတ်ဒဏ်ကြောင့်
သေသော်လည်း အာပတ်မသင့်သည်သာ (ရဟန်းတို့သည်
ဓားကြီးကိုဆောင်လေ့မရှိသောကြောင့်ဓားငယ်ဟုဆိုလိုဟန်ရှိသည်၊ အငယ်၍ ဓားကြီးပါလျှင်လည်း ဓားငယ်ဓားကြီးရွေးမနေဘဲ
လွတ်လိုစိတ်ဖြင့် ပစ်ကောင်းသည်ဟုထင်၏)။ သားရဲတို့၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်တည်း။ ဤ၌ အကြွင်းကား ထင်ရှားပြီ။
ဤသိက္ခာပုဒ်၏ ဖြစ်ကြောင်းစသည်တို့သည် ပထမပါရာဇိကနှင့်တူကုန်၏။ ဤသိက္ခာပုဒ်ကား ဒုက္ခဝေဒနာဖြစ်၏။

၄-ပဟာရသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့်ပြီး၏။

=====

၈-သဟဓမ္မိကဝဂ် ၅-တလသတ္တိက သိက္ခာပုဒ်

၄၅၄။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏
အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည်
အမျက်ထွက်သည်ဖြစ်၍ နှလုံး မသာသည်ဖြစ်၍ သတ္တရသဝဂ္ဂိရဟန်းတို့အား လက်ဝါးဖြင့်
(ပုတ်ခတ်ရန်) ရွယ်ကုန်၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် ပုတ်ခတ်ခြင်း ခံရန်များသောကြောင့်
ငိုကြွေးကုန်၏။

ရဟန်းတို့သည် "ငါ့သျှင်တို့ သင်တို့သည် အဘယ့်ကြောင့် ငိုကြွေးကုန်သနည်း"ဟု
မေးကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် အမျက်ထွက်သည်ဖြစ်၍ နှလုံးမသာသည်ဖြစ်၍
ငါတို့အား လက်ဝါး ဖြင့် (ပုတ်ခတ်ရန်) ရွယ်ကုန်၏ဟု (ပြောဆိုကုန်၏)။
အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည်
အမျက်ထွက်သည်ဖြစ်၍ နှလုံးမသာသည်ဖြစ်၍ သတ္တရသဝဂ္ဂိရဟန်းတို့အား လက်ဝါးဖြင့်
(ပုတ်ခတ်ရန်) ရွယ်ကုန်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြု ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။
ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် အမျက်ထွက်သည်ဖြစ်၍ နှလုံးမသာသည်ဖြစ်၍

သတ္တရသဝဂ္ဂီရဟန်းတို့အား လက်ဝါးဖြင့် (ပုတ်ခတ်ရန်) ရွယ်ကုန်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု
စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။

မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ)

အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ သင်တို့သည် အဘယ့်ကြောင့် အမျက်ထွက်သည်ဖြစ်၍

နှလုံးမသာသည်ဖြစ်၍ သတ္တရသဝဂ္ဂီ ရဟန်းတို့အား လက်ဝါးဖြင့် (ပုတ်ခတ်ရန်)

ရွယ်ကုန်ဘိသနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ ဤ (သင်တို့ပြုမိသောအမှု)

သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါ လည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၁၂၄။ ၇၅-၄၅၅။ "အကြင်ရဟန်းသည် ရဟန်းအား အမျက်ထွက်သည် ဖြစ်၍ နှလုံး

မသာသည် ဖြစ်၍ လက်ဝါးဖြင့် (ပုတ်ခတ်ရန်) ရွယ်အံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏"

ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၅-တလသတ္တိကသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၄၅၆။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤညွှတ်စတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို

"ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။

ရဟန်းအားဟူသည် အခြားသော ရဟန်းအား။

အမျက်ထွက်သည်ဖြစ်၍ နှလုံးမသာသည်ဖြစ်၍ဟူသည် မမွေ့လျော်သည်ဖြစ်၍

ထိခိုက်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ငြောင့်ကဲ့သို့ ဖြစ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။

လက်ဝါးဖြင့် (ပုတ်ခတ်ရန်) ရွယ်အံ့ဟူသည် ကိုယ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ကိုယ်နှင့်စပ်သော

ဝတ္ထုကိုသော်လည်းကောင်း အယုတ်အားဖြင့် ကြာရွက်ကိုသော်လည်း မြှောက်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ်

သင့်၏။

၄၅၇။ ရဟန်း၌ ရဟန်းဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ အမျက်ထွက်သည်ဖြစ်၍

နှလုံးမသာသည်ဖြစ်၍ လက်ဝါးဖြင့် (ပုတ်ခတ်ရန်) ရွယ်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ရဟန်း၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ အမျက်ထွက်သည်ဖြစ်၍ နှလုံးမသာသည်ဖြစ်၍ လက်ဝါးဖြင့်

(ပုတ်ခတ်ရန်) ရွယ်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ရဟန်း၌ ရဟန်းမဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ အမျက်ထွက်သည်ဖြစ်၍

နှလုံးမသာသည်ဖြစ်၍ လက်ဝါးဖြင့် (ပုတ်ခတ်ရန်) ရွယ်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ရဟန်းမဟုတ်သော သူအား အမျက်ထွက်သည်ဖြစ်၍ နှလုံးမသာသည်ဖြစ်၍ လက်ဝါးဖြင့်

(ပုတ်ခတ်ရန်) ရွယ်အံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

ရဟန်းမဟုတ်သော သူ၌ ရဟန်းဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

ရဟန်းမဟုတ်သော သူ၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်းမဟုတ်သော သူ၌

ရဟန်းမဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

၄၅၈။ တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူသည် ညဉ့်ဆဲသောကြောင့် လွတ်စေလိုသော

သဘောရှိသည် ဖြစ်၍ လက်ဝါးဖြင့် (ပုတ်ခတ်ရန်) ရွယ်အံ့၊ အာပတ် မသင့်။ ရှူးသော ရဟန်း၊ အစလက်ဦး လွန်ကျူးသော

ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။

ပဉ္စ တလသတ္တိကသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၅-တလသတ္တိကသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာ အဖွင့်

၄၅၄။ ပဉ္စမသိက္ခာပုဒ်၌ လက်ဝါးဖြင့် (ပုတ်ခတ်ရန်) ရွယ်ကုန်၏ဟူသည် ပုတ်ခတ်ခြင်းကိုပေးမည့်အခြင်းအရာကို ပြ၍ ကိုယ်ကိုသော်၎င်း ကိုယ်နှင့်စပ်သောအရာကို၎င်း မြှောက်ချီကုန်၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် ပုတ်ခတ်ခြင်း ခံရဖန်များသောကြောင့်ဟူသည် ထိုရဟန်းတို့သည် ပုတ်လေ့ရှိကုန်သောကြောင့် ရှေး၌လည်း ပုတ်ခတ်ခံရသောကြောင့် ယခုအခါ၌ ပုတ်ခတ်ခြင်းကို ပေးပြီဟု မှတ်ထင်သဖြင့် ငိုကုန်၏ဟု အနက်တည်း။ ပုတ်ခတ်ခြင်းမှ လွတ်လိုသောကြောင့်လည်း သရဇ္ဈယ်ကုန်၏။ ထိုတွင် ပုတ်ခတ်ခြင်းကို ကြောက်ကုန်၏ဟု အနက်တည်း။

၄၅၅။ ရွယ်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏ဟူသည်၌ အကယ်၍ ရွယ်ပြီး ချွတ်ချော်၍ ပုတ်ခတ်ခြင်းကိုပေးအံ့ (ပုတ်ခတ်မိအံ့)၊ မချွတ်ယွင်းသောသူသည် ထိန်းထားခြင်းငှာ မတက်နိုင်သောကြောင့် ပုတ်ခတ်ခြင်းသည် အစောတလျင်ကျအံ့ ပုတ်ခတ်ခြင်းငှာအလိုမရှိသောကြောင့် ဒုက္ကဋ်။ ထိုပုတ်ခတ်ခြင်းကြောင့် လက်စသည်တစ်ခုခု ကျိုး၏၊ ဒုက္ကဋ်သာတည်း။

၄၅၆။ လွတ်စေလိုသော သဘောရှိသည် ဖြစ်၍ လက်ဝါးဖြင့် (ပုတ်ခတ်ရန်) ရွယ်အံ့ဟူသည်၌ ရှေး၌ဆိုအပ်ပြီးသောဝတ္ထုတို့၌ ရှေးနည်းဖြင့်ပင် ရွယ်သောရဟန်းအား အာပတ်မသင့်။ အကယ်၍လည်း ချွတ်ချော်၍ ပုတ်ခတ်မိအံ့ အာပတ်မသင့်သည်သာတည်း။ အကြွင်းကား ဖြစ်ကြောင်းနှင့်တကွ ရှေးနှင့်တူသည်သာတည်း။

၅-တလသတ္တိကသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာ အဖွင့်

=====

၈-သဟမ္ပေကဝဂ် ၆-အမူလကသိက္ခာပုဒ်

၄၅၉။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် (အခြားသော) ရဟန်းကို (မြင်ခြင်း ကြားခြင်း ရွံရှာခြင်း) အကြောင်းရင်းမရှိဘဲ သံဃာဒိသိသံအာပတ်ဖြင့် စွပ်စွဲကုန်၏။

အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် ရဟန်းကို (မြင်ခြင်း ကြားခြင်း ရွံရှာခြင်း) အကြောင်းရင်းမရှိဘဲ သံဃာဒိသိသံအာပတ်ဖြင့် စွပ်စွဲကုန်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏၊ ရှုတ်ချကုန်၏၊ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။

"ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ရဟန်းကို (မြင်ခြင်း ကြားခြင်း ရွံရှာခြင်း) အကြောင်းရင်းမရှိဘဲ သံဃာဒိသိသံအာပတ်ဖြင့် စွပ်စွဲကုန်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။ မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ သင်တို့သည် အဘယ့်ကြောင့် ရဟန်းကို (မြင်ခြင်း ကြားခြင်း ရွံရှာခြင်း) အကြောင်းရင်း မရှိဘဲ သံဃာဒိသိသံအာပတ်ဖြင့် စွပ်စွဲကုန်ဘိသနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ ဤ (သင်တို့ ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသောသူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၁၂၅။ ၇၆-၄၆၀။ "အကြင်ရဟန်းသည် ရဟန်းကို (မြင်ခြင်း ကြားခြင်း ရွံရှာခြင်း) အကြောင်းရင်းမရှိဘဲ သံဃာဒိသိသံအာပတ်ဖြင့် စွပ်စွဲငြားအံ့ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၆-အမူလကသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၄၆၁။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။၂။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို
"ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။

ရဟန်းကိုဟူသည် အခြားသော ရဟန်းကို။

အကြောင်းရင်းမရှိဘဲ မည်သည် မြင်လည်း မမြင်၊ ကြားလည်း မကြား၊ ရွံရှာလည်း မရွံရှာ။
သံဃာဒိသိသံအာပတ်ဖြင့်ဟူသည် သံဃာဒိသိသံအာပတ် တစ်ဆယ့်သုံးပါးတို့တွင်
တစ်ပါးပါးသော အာပတ်ဖြင့်။

စွပ်စွဲငြားအံ့ဟူသည် စောဒနာမူလည်း စောဒနာအံ့ စောဒနာစေမူလည်း စောဒနာစေအံ့၊
ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

၄၆၂။ ရဟန်း၌ ရဟန်းဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ အကြောင်းရင်းမရှိဘဲ
သံဃာဒိသိသံအာပတ်ဖြင့် စွပ်စွဲအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်း၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍
အကြောင်းရင်းမရှိဘဲ သံဃာဒိသိသံ အာပတ်ဖြင့် စွပ်စွဲအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်း၌
ရဟန်းမဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ အကြောင်း ရင်း မရှိဘဲ သံဃာဒိသိသံအာပတ်ဖြင့်
စွပ်စွဲအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

အကျင့်၏ ပျက်စီးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အယူ၏ ပျက်စီးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း စွပ်စွဲအံ့၊
ဒုက္ကဋ် အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်းမဟုတ်သော သူကို စွပ်စွဲအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
ရဟန်းမဟုတ်သော သူ၌ ရဟန်းဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်းမဟုတ်သော
သူ၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်းမဟုတ်သော သူ၌ ရဟန်းမဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိအံ့၊
ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

၄၆၃။ ထိုသို့ သံဃာဒိသိသံအာပတ် သင့်၏ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ စောဒနာမူလည်း
စောဒနာအံ့၊ စောဒနာစေမူလည်း စောဒနာစေအံ့၊ အာပတ် မသင့်။ ရူးသော ရဟန်း၊
အစလက်ဦး လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။

ဆဋ္ဌ အမူလကသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၆-အမူလကသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့်

ဆဋ္ဌမ၌ စွပ်စွဲကုန်၏။ဟူသည် သူတို့သည် ကိုယ်တိုင်က ရောပြွမ်းသောအပြစ်ရှိသောကြောင့် "ဤသို့စွပ်စွဲလသော်
ရဟန်းတို့သည် ငါတို့အား စောဒနာကြမည်မဟုတ် အမှတ်ရစေကြမည်မဟုတ်"ဟု မိမိကိုယ်ကို လဲလျောင်းခြင်းပြုလျက်
ရှေးဦးစွာကပင် ရဟန်းတို့ကို အခြေအမြစ်မရှိသော သံဃာဒိသေသ်ဖြင့် စောဒနာကြ၏။ ဤနေရာ၌ အကြွင်းကား တေရသက
(သံဃာဒိသေသ်ခန်း) အမူလကသိက္ခာပုဒ်၌ ဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းရှိသောကြောင့် ထင်ရှားသည်သာတည်း။

ဖြစ်ကြောင်းသုံးပါးရှိ၏၊ ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏၊ သညာဖြင့်လွတ်၏၊ စိတ်ပါမှသင့်၏၊ လောကပြစ်ရှိ၏၊ ကာယကံ
ဝစီကံတည်း၊ အကုသိုလ်စိတ် ဒုက္ခဝေဒနာဖြင့် သင့်၏။

၆-အမူလကသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့်ပြီး၏။

=====

၈-သဟဓမ္မိကဝဂ် ၇-သညိစ္စသိက္ခာပုဒ်

၄၆၄။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏
အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည်
သတ္တရသဝဂ္ဂီရဟန်းတို့အား -

"ငါ့သူတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် 'အသက်နှစ်ဆယ်မပြည့်သော သူကို ပဉ္စင်းမခံရ'ဟု

သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်ထားတော်မူ၏။ သင်တို့သည်လည်း အသက်နှစ်ဆယ် မပြည့်ဘဲ
ပဉ္စင်းခံကုန်၏။ သင်တို့သည် သာမဏေတို့လော"ဟု တွေးတောမှု 'သံသယကုက္ကုစ္စ' ကို
ဖြစ်စေကုန်၏။ ထိုသတ္တရသဝဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် ငိုကြွေးကုန်၏။
ရဟန်းတို့သည် 'ငါ့သူငယ်တို့ သင်တို့သည် အဘယ့်ကြောင့် ငိုကြွေးကုန်ဘိသနည်း"ဟု
မေးကုန်၏ ငါ့သူငယ်တို့ ဤဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် ငါတို့အား စေတနာရှိသည်ဖြစ်၍ တွေးတောမှု
'သံသယကုက္ကုစ္စ' ကို ဖြစ်စေကုန်၏ဟု (ပြောဆိုကုန်၏)။
အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် ရဟန်းတို့အား
စေတနာ ရှိသည် ဖြစ်၍ တွေးတောမှု 'သံသယကုက္ကုစ္စ' ကို ဖြစ်စေကုန်ကုန်ဘိသနည်း"ဟု
ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။
"ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ရဟန်းတို့အား စေတနာရှိသည်ဖြစ်၍ တွေးတောမှု
'သံသယကုက္ကုစ္စ' ကို ဖြစ်စေကုန်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။
မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။
ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ)
အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ သင်တို့သည် အဘယ့်ကြောင့် ရဟန်းတို့အား
စေတနာရှိသည်ဖြစ်၍ တွေးတောမှု 'သံသယကုက္ကုစ္စ' ကို ဖြစ်စေကုန်ဘိသနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ)
အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ ဤ (သင်တို့ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော
သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။
ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။
၁၂၆။ ၇၇-၄၆၅။ "အကြင်ရဟန်းသည် ရဟန်းအား 'ဤသို့ ပြောဆိုလျှင် တစ်ခဏမျှလည်း
မချမ်းသာခြင်းဖြစ်လတ္တံ့' ဟု ထိုမချမ်းသာခြင်းတည်းဟူသော အကြောင်းကိုသာလျှင်
အကြောင်းပြ၍ အကြောင်းတစ်ပါးမရှိဘဲ စေတနာရှိသည်ဖြစ်၍ တွေးတောမှု 'သံသယကုက္ကုစ္စ'
ကို ဖြစ်စေခြင်းအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု
မိန့်တော်မူ၏)။

၇-သမ္ဘိစ္စသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၄၆၆။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။
ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို
"ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။
ရဟန်းအားဟူသည် အခြားသော ရဟန်းအား။
စေတနာရှိသည်ဖြစ်၍ဟူသည် သိလျက် အသေအချာသိလျက် စေ့ဆော်လျက် လွှမ်းမိုး၍
လွန်ကျူး ခြင်းတည်း။
တွေးတောမှု 'သံသယကုက္ကုစ္စ' ကို ဖြစ်စေခြင်းအံ့ဟူသည် "သင်သည် အသက်နှစ်ဆယ်
မပြည့်ဘဲ ပဉ္စင်းခံလေယောင်တကား၊ သင်သည် နေလွဲသောအခါ၌ စားလေယောင်တကား၊
သင်သည် သေအရက်ကို သောက်လေယောင်တကား၊ သင်သည် မိန်းမနှင့်အတူ
ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌ ထိုင်နေယောင် တကား"ဟု တွေးတောမှု 'သံသယကုက္ကုစ္စ' ကို ဖြစ်စေအံ့၊
ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
ထိုမချမ်းသာခြင်းတည်းဟူသော အကြောင်းကိုသာလျှင် အကြောင်းပြ၍ အကြောင်း တစ်ပါး
မရှိဘဲဟူသည် တွေးတောမှု 'သံသယကုက္ကုစ္စ' ဖြစ်စေခြင်းငှါ တစ်စုံတစ်ခုသော အခြား

အကြောင်းသည် မရှိ။

၄၆၇။ ရဟန်း၌ ရဟန်းဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ စေတနာရှိသည်ဖြစ်၍ တွေးတောမှု
'သံသယ ကုက္ကုစ္စ'ကို ဖြစ်စေအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်း၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍
စေတနာရှိသည်ဖြစ်၍ တွေးတောမှု 'သံသယကုက္ကုစ္စ' ကို ဖြစ်စေအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
ရဟန်း၌ ရဟန်းမဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ စေတနာရှိသည်ဖြစ်၍ တွေးတောမှု
'သံသယကုက္ကုစ္စ' ကို ဖြစ်စေအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ရဟန်းမဟုတ်သော သူအား စေတနာရှိသည်ဖြစ်၍ တွေးတောမှု 'သံသယကုက္ကုစ္စ' ကို
ဖြစ်စေအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်းမဟုတ်သော သူ၌ ရဟန်းဟု အမှတ်ရှိအံ့။
ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်း မဟုတ်သော သူ၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
ရဟန်းမဟုတ်သော သူ၌ ရဟန်းမဟုတ်ဟု အမှတ် ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
၄၆၈။ တွေးတောမှု 'သံသယကုက္ကုစ္စ' ကို ဖြစ်စေခြင်းငှါ အလိုမရှိမှု၍ "သင်သည်
အသက်နှစ်ဆယ် မပြည့်ဘဲ ပဉ္စင်းခံလေယောင်တကား၊ သင်သည် နေလွဲသောအခါ၌
စားလေယောင်တကား၊ သင်သည် သေအရက်ကို သောက်လေယောင်တကား၊ သင်သည်
မိန်းမနှင့်အတူ ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌ ထိုင်နေယောင် တကား၊ တိုက်တွန်း၏ သိလော့၊ သင့်အား
နောက်မှ တွေးတောမှု 'သံသယကုက္ကုစ္စ' သည် မဖြစ်ပါ စေလင့်"ဟု ပြောဆိုအံ့၊ အာပတ် မသင့်။
ရှေးသော ရဟန်း၊ အစလက်ဦး လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အား လည်း အာပတ် မသင့်။

သတ္တမ သိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

.....
၇-သိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာ အဖွင့်

၄၆၄။ သတ္တမသိက္ခာပုဒ်၌ **ဖြစ်စေကုန်၏**ဟူသည် ဖြစ်စေကြ၏။ **'သံသယကုက္ကုစ္စ'**

ကို ဖြစ်စေခြင်းအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏ဟူသည် စကားတိုင်းစကားတိုင်း အာပတ်သင့်၏။

ရဟန်းမဟုတ်သော သူအားဟူသည် သာမဏေအား၊ အမျိုးသမီးနှင့်အတူ ဆိတ်ကွယ်ရာ၌ ထိုင်၏ အိပ်၏ စား၏ သောက်၏ဟု
ငါထင်၏၊ သံဃာ့အလယ်၌ ဤအမှု ဤအမှုကို ပြု၏ဟု ငါထင်၏စသည်ဖြင့် ကုက္ကုစ္စကို ဖြစ်စေ၏။ စကားတိုင်း စကားတိုင်း
ဒုက္ကဋ်၊ အကြွင်းကား ထင်ရှားသည်သာတည်း။ ဖြစ်ကြောင်းစသည်တို့သည် အမူလကသိက္ခာပုဒ်နှင့်တူသည်သာတည်း။

၇-သိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာ အဖွင့်

=====

၈-သဟဓမ္မိကဝဂ် ၈-ဥပသုတိသိက္ခာပုဒ်

၄၆၉။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏
အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့သည်
သီလကို ချစ်မြတ်နိုးကုန်သော ရဟန်းတို့နှင့်အတူ ခိုက်ရန်ဖြစ်ကုန်၏။ သီလကို
ချစ်မြတ်နိုးကုန်သော ရဟန်းတို့သည် "ငါ့သျှင်တို့ ဤဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် အရှက်မရှိကုန်၊
ဤရဟန်းတို့နှင့် အတူ ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်းငှါ မသင့်"ဟု ပြောဆိုကုန်၏။
ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် "ငါ့သျှင်တို့ သင်တို့သည် အဘယ့်ကြောင့် ငါတို့ကို အရှက်မရှိ"ဟု
ဆိုကုန်ဘိသနည်းဟူ၍ ပြောဆိုကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ သင်တို့သည် အဘယ်သို့သော
အခြင်းအရာဖြင့် ကြားကုန်သနည်းဟု (ဆိုသည်ရှိသော်) ငါတို့သည် အသျှင်တို့၏ စကားသံကို
ကြားလောက်ရာ အနီးအရပ်၌ တည်နေကုန်၏ဟု (ပြောဆိုကုန်၏)။
အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့သည်

ခိုက်ရန်ဖြစ်ကုန်သော ငြင်းခုံကုန်သော ဆန့်ကျင်သော စကားကို ပြောဆိုကုန်သော ရဟန်းတို့၏ စကားသံကို ကြားလောက်ရာ အနီးအရပ်၌ တည်နေကုန်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။

"ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ခိုက်ရန်ဖြစ်ကုန်သော ငြင်းခုံကုန်သော ဆန့်ကျင်သော စကားကို ပြောဆိုကုန်သော ရဟန်းတို့၏ စကားသံကို ကြားလောက်ရာ အနီးအရပ်၌ တည်နေကုန်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။ပ။

မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ)

အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ သင်တို့သည် အဘယ့်ကြောင့် ခိုက်ရန်ဖြစ်ကုန်သော ငြင်းခုံကုန်သော ဆန့်ကျင်သော စကားကို ပြောဆိုကုန်သော ရဟန်းတို့၏ စကားသံကို ကြားလောက်ရာ အနီးအရပ်၌ တည်နေကုန်ဘိသနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီး ဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ ဤ (သင်တို့ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညို သေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၁၂၇။ ၇၈-၄၇၀။ "အကြင်ရဟန်းသည် ခိုက်ရန်ဖြစ်ကုန်သော ငြင်းခုံကုန်သော ဆန့်ကျင်သော စကားကို ဆိုကုန်သော ရဟန်းတို့၏ စကားသံကို ကြားလောက်ရာ အနီးအရပ်၌ 'ဤရဟန်းတို့ ပြောဆိုလတ္တံ့သော စကားကို နားထောင်အံ့'ဟု ထိုအကြောင်းကိုသာလျှင် အကြောင်းပြု၍ အခြားအကြောင်း မရှိဘဲ ရပ်တည်ငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၈-ဥပသုတိသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၄၇၁။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို

"ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။

ရဟန်းတို့၏ဟူသည် အခြားသော ရဟန်းတို့၏။

ခိုက်ရန်ဖြစ်ကုန်သော ငြင်းခုံကုန်သော ဆန့်ကျင်သော စကားကို ပြောဆိုကုန်သောဟူသည် **အဓိကရုဏ်း ဖြစ်ကုန်သော။**

စကားသံကို ကြားလောက်ရာအနီးအရပ်၌ ရပ်တည်ငြားအံ့ဟူသည် "ဤရဟန်းတို့၏ (စကားကို) ကြား၍ စောဒနာအံ့ အောက်မေ့စေအံ့ တစ်ဖန် ပြန်၍ စောဒနာအံ့ တစ်ဖန်ပြန်၍ အောက်မေ့စေအံ့ မျက်နှာမလှအောင် ပြုအံ့"ဟု သွားအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ အကြင်အရပ်၌ ရပ်တည်လျက်နာကြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ နောက်မှ သွားသော ရဟန်းသည် နာကြားအံ့ဟု နှလုံးပိုက်၍ လျင်လျင်မြန်မြန် သွားအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ အကြင်အရပ်၌ ရပ်လျက် နားထောင်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ရှေ့မှ သွားသော ရဟန်းသည် နာကြားအံ့ဟု နှလုံးပိုက်၍ ချန်နေရစ်အံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ အကြင်အရပ်၌ ရပ်တည်၍ နာကြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်း၏ တည်ရာအရပ်သို့လည်းကောင်း၊ နေရာ အရပ်သို့လည်းကောင်း၊ အိပ်ရာအရပ်သို့လည်းကောင်း လာ၍ **တိုင်ပင်သည်ရှိသော်** ချောင်းဟန့်ရမည်၊ သိစေရမည်၊ အကယ်၍မူလည်း ချောင်းမဟန့်ငြားအံ့ အကယ်၍မူလည်း မသိစေငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ထိုအကြောင်းကိုသာလျှင် အကြောင်းပြု၍ အခြားအကြောင်း မရှိဘဲဟူသည် စကားသံကို ကြားလောက်ရာ အနီးအရပ်၌ တည်နေခြင်းငှါ တစ်စုံတစ်ခုသော အခြားအကြောင်းသည် မရှိ။
၄၇၂။ ရဟန်း၌ ရဟန်းဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ကြားလောက်ရာ အနီးအရပ်၌ တည်အံ့၊
ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်း၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ ကြားလောက်ရာ အနီးအရပ်၌ တည်အံ့၊
ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်း၌ ရဟန်းမဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ကြားလောက်ရာ
အနီးအရပ်၌ တည်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ရဟန်းမဟုတ်သော သူ၏ ကြားလောက်ရာ အနီးအရပ်၌ တည်အံ့ ဒုက္ခဋ္ဌအာပတ် သင့်၏။
ရဟန်း မဟုတ်သော သူ၌ ရဟန်းဟု အမှတ်ရှိအံ့။ ဒုက္ခဋ္ဌအာပတ် သင့်၏။ ရဟန်းမဟုတ်သော
သူ၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ခဋ္ဌအာပတ် သင့်၏။ ရဟန်းမဟုတ်သော သူ၌ ရဟန်းဟု အမှတ်ရှိအံ့၊
ဒုက္ခဋ္ဌအာပတ် သင့်၏။

၄၇၃။ "ဤရဟန်းတို့၏ စကားကို ကြား၍ ရှောင်ကြဉ်အံ့ အထူးရှောင်ကြဉ်အံ့ **ငြိမ်းစေအံ့**
မိမိကိုယ် ကို လွတ်စေအံ့"ဟု နှလုံးသွင်း၍ သွားအံ့၊ အာပတ် မသင့်။ ရှေးသော ရဟန်း၊
အစလက်ဦး လွန်ကျူး သော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။

အဋ္ဌမ ဥပဿုတိသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၁၄၉။

၈-ဥပဿုတိသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့်

၄၇၁။ **အဓိကရုဏ်း ဖြစ်ကုန်သော**ဟူသည် ဤခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်းစသည်တို့ဖြင့် ဖြစ်သောအဓိကရုဏ်းရှိကုန်သော။
စကားသံကို ကြားလောက်ရာအနီးအရပ်၌ဟူသည် ကြားနိုင်လောက်ရာအရပ်၌၊ အကြင်အရပ်၌ရပ်၍ ကြားနိုင်၏။
ထိုကြားနိုင်လောက်သောအရပ်၌ဟု အနက်တည်း။ **သွားအံ့၊ ဒုက္ခဋ္ဌအာပတ် သင့်၏။**ဟူသည်၌ ခြေလှမ်းတိုင်း ခြေလှမ်းတိုင်း
ဒုက္ခဋ္ဌ။ **တိုင်ပင်သည်ရှိသော်**ဟူသည် အခြားသူသည် အခြားသူနှင့်အတူ တိုင်ပင်သော်။ မန္တေတိဟု ပါဌ်လည်းရှိ၏။
ဤအနက်ပင်တည်း။

၄၇၃။ **ငြိမ်းစေအံ့**ဟူသည် ငြိမ်းခြင်းသို့ရောက်စေအံ့၊ ခိုက်ရန်ကိုမပြုအံ့။ **မိမိကိုယ်ကို လွတ်စေအံ့**ဟူသည်
မိမိမပြုလုပ်ကြောင်းကို ပြော၍ မိမိကိုယ်ကို လွတ်စေအံ့၊ အကြွင်းကားထင်ရှားပြီ။

ထေယျသတ္တသိက္ခာပုဒ်နှင့်ဖြစ်ကြောင်းတူ၏။ ကိုယ်စိတ်ကြောင့်၎င်း ကိုယ်နှုတ်စိတ်ကြောင့်၎င်း ဖြစ်၏။ ကြားလို၍
သွားသဖြင့် ရံခါ ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏။ (မိမိအနား) လာ၍တိုင်ပင်သည်ကို (တိုင်ပင်သူတို့) မသိစေဘဲ နားထောင်ခြင်းကြောင့်
ရံခါ မပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏။ ရူပိယသိက္ခာပုဒ် အညာဝါဒကသိက္ခာပုဒ် ဥပဿုတိသိက္ခာပုဒ်ဟူသော ဤသိက္ခာပုဒ်သုံးခုသည်
အပိုင်းအခြားတူ၏။ သညာဖြင့်လွတ်၏။ စိတ်ပါမှသင့်၏။ လောက၌အပြစ်ရှိ၏။ ကာယကံ ဝစီကံတည်း၊ အကုသိုလ်စိတ်
ဒုက္ခဝေဒနာဖြင့်သင့်၏။

၈-ဥပဿုတိသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့်ပြီး၏။

=====

၈-သဟဓမ္မိကဝဂ် ၉-ကမ္မပဋိဟဟနသိက္ခာပုဒ်

၄၇၄။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏
အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည်
မကျင့်ထိုက်သော အကျင့်ကို ကျင့်၍ ကံပြုခံရသည်ရှိသော် အချင်းချင်းအတွက်
တားမြစ်ကြကုန်၏။

ထိုအခါ သံဃာသည် တစ်စုံတစ်ခုသော ပြုဖွယ်ကိစ္စဖြင့် စည်းဝေး၏။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် သင်္ကန်းချုပ်နေဆဲ ဖြစ်၍
ရဟန်းတစ်ပါးအား ဆန္ဒ 'အလိုတူမှု' ပေးလိုက်ကြကုန်၏။

ထိုအခါ သံဃာသည် "ငါ့သူငယ်တို့ ဤဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းသည် တစ်ပါးတည်းလာ၏။ ယခုအခါ ငါတို့သည် ထိုရဟန်းအား ကံကို ပြုကြကုန်အံ့"ဟု ဆို၍ ထိုရဟန်းအား ကံပြု၏။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၏။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် ထိုရဟန်းကို "ငါ့သူငယ် သံဃာသည် အဘယ်ကို ပြုလုပ်သနည်း"ဟု မေးကုန်၏။ ငါ့သူငယ်တို့ သံဃာသည် အကျွန်ုပ်အား ကံပြု၏ဟု (ပြောဆို၏)။ ငါ့သူငယ် ငါတို့သည် "သင့်အား ကံပြုလတ္တံ့"ဟု (နလုံးသွင်း၍) ထိုကံပြုခြင်း အကျိုးငှါ ဆန္ဒပေးသည် မဟုတ်ကုန်၊ ငါတို့သည် "သင့်အား ကံပြုလတ္တံ့"ဟု အကယ်၍ သိကုန်အံ့၊ ဆန္ဒ မပေးကုန်ရာဟု ပြောဆိုကုန်၏။

အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် တရားနှင့်လျော်သော ကံတို့အား ဆန္ဒပေးပြီးနောက် ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချခြင်းသဘောသို့ ရောက်ကုန်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။ "ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် တရားနှင့်လျော်သော ကံတို့အား ဆန္ဒပေးပြီးနောက် ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချခြင်းသဘောသို့ ရောက်ကုန်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။ မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ သင်တို့သည် အဘယ့်ကြောင့် တရားနှင့်လျော်သော ကံကို ဆန္ဒပေးပြီးနောက် ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချ ခြင်းသဘောသို့ ရောက်ကုန်ဘိသနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ ဤ (သင်တို့ ပြုမိသော အမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြုကြကုန်လော့။ ၁၂၈။ ၇၉-၄၇၅။ "အကြင်ရဟန်းသည် တရားနှင့်လျော်သော ကံတို့အား ဆန္ဒ ပေးပြီးနောက် ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချခြင်းသဘောသို့ ရောက်ငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြုကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၉-ကမ္မပဋိဗာဟနသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၄၇၆။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။ ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို "ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။ တရားနှင့်လျော်သော ကံ မည်သည်ဟုတ်မှန်သောသဘောဖြင့်၊ ဝိနည်းဖြင့်၊ မြတ်စွာဘုရား အဆုံး အမဖြင့် ပြုအပ်သော အပလောကနကံ၊ ဥတ္တိကံ၊ ဥတ္တိဒုတိယကံ၊ ဥတ္တိစတုတ္ထကံသည် တရားနှင့် လျော်သော ကံ မည်၏။ ဆန္ဒပေးပြီးမှ ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ၄၇၇။ ဓမ္မကံ၌ ဓမ္မကံဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ဆန္ဒပေးပြီးမှ ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ဓမ္မကံ၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ ဆန္ဒပေးပြီးမှ ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ဓမ္မကံ၌ အဓမ္မကံဟု အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ဆန္ဒပေးပြီးမှ ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချအံ့၊ အာပတ် မသင့်။ အဓမ္မကံ၌ ဓမ္မကံဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ အဓမ္မကံ၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ အဓမ္မကံ၌ အဓမ္မကံဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ အာပတ် မသင့်။ ၄၇၈။ "မဟုတ်မမှန်သဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝဂ် 'တစ်သိမ်တည်း၌ တစ်စုစီ' ဖြစ်သဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကံမထိုက်သော ရဟန်းအားလည်းကောင်း ကံပြုသည်"ဟု သိသောကြောင့် ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချအံ့၊ အာပတ် မသင့်။ ရူးသော ရဟန်း အစလက်ဦး လွန်ကျူးသော

ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။
နဝမ ကမ္မပဋိဗ္ဗာဟနသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၉-ကမ္မပဋိဗ္ဗာဟနသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၄၇၄။ ကိုးခုမြောက်သိက္ခာပုဒ်၌ အကယ်၍ သိက္ခာအံ့၊ ဆန္ဒ မပေးကုန်ရာဟူသည်။ စအက္ခရာကား နိပါတ်မျှသာတည်း။ တရားနှင့်လျော်သောဟူသည် တရား ဝိနည်း မြတ်စွာဘုရားအဆုံးအမဖြင့် ပြုသောကြောင့် တရားနှင့်လျော်သော။ ထို တရားနှင့်လျော်သောသံဃာ့ကံလေးပါးတို့အတွက် (ဆန္ဒပေးပြီး..)။ ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချခြင်းသဘောသို့ ရောက်ငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါမိတ်အာပတ် သင့်၏ဟူသည်၌ စကားတိုင်းစကားတိုင်း

၁၅၀။ ပါမိတ်။ အကြွင်းကား ထင်ရှားသည်သာတည်း။ ဖြစ်ကြောင်းသုံးပါးရှိ၏။ ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏။ သညာဖြင့်လွတ်၏။ စိတ်ပါမှသင့်၏။ လောကပြစ်ရှိ၏။ ကာယကံ ဝစီကံတည်း။ အကုသိုလ်စိတ် ဒုက္ခဝေဒနာဖြင့်သင့်၏။

၉-ကမ္မပဋိဗ္ဗာဟနသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

=====

၈-သဟဓမ္မိကဝဂ် ၁၀-ဆန္ဒအဒတ္တာဂမနသိက္ခာပုဒ်

၄၇၅။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ သံဃာသည် ကိစ္စတစ်စုံတစ်ခုဖြင့် စည်းဝေး၏။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် သင်္ကန်းချုပ်နေဆဲဖြစ်၍ ရဟန်းတစ်ပါးအား ဆန္ဒ 'အလိုတူမှု' ပေးလိုက်ကုန်၏။ ထိုအခါ သံဃာသည် "အကြင်ကံ၏ အကျိုးငှါ စည်းဝေး၏။ ထိုကံကို ပြုအံ့"ဟု ဉတ်ကို ထား၏။ ထိုအခါ ထိုဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းသည် "ဤသို့လျှင် ဤရဟန်းတို့သည် တစ်ပါးတစ်ပါးသော ရဟန်းအား ကံကို ပြုကုန်၏။ သင်တို့သည် အဘယ်ရဟန်းအား ကံကို ပြုကုန်ဘိသနည်း"ဟု ဆို၍ ဆန္ဒကို မပေးဘဲ နေရာမှ ထ၍ ဖဲသွား၏။ အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် ရဟန်းသည် သံဃာ၌ အဆုံးအဖြတ်စကား ဖြစ်နေစဉ် ဆန္ဒကို မပေးမှု၍ နေရာမှ ထ၍ ဖဲသွားဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။ "ရဟန်း သင်သည် သံဃာ၌ အဆုံးအဖြတ်စကား ဖြစ်နေစဉ် ဆန္ဒကို မပေးမှု၍ နေရာမှ ထ၍ ဖဲသွား၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။ မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်၏)။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား သင်သည် အဘယ့်ကြောင့် သံဃာ၌ အဆုံးအဖြတ်စကား ဖြစ်နေစဉ် ဆန္ဒကို မပေးဘဲ နေရာမှ ထ၍ ဖဲသွားဘိသနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား ဤ (သင်ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။ ၁၂၉။ ၈၀-၄၈၀။ "အကြင်ရဟန်းသည် သံဃာ၌ အဆုံးအဖြတ်စကားသည် ဖြစ်လတ်သော် ဆန္ဒ မပေးမှု၍ နေရာမှ ထကာ ဖဲသွားငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါမိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၁၀-ဆန္ဒ အဒတ္တာ ဂမနသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၄၈၁။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို "ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။

သံဃာ၌ အဆုံးအဖြတ်စကား မည်သည် ဝတ္ထုကိုလည်း ပြောကြား၏။ မဆုံးဖြတ်သေး။

ဉာဏ်ကိုလည်း ထား၏။ ကမ္မဝါစာသည်လည်း မပြီးဆုံးသေး။

ဆန္ဒမပေးမှု၍ နေရာမှ ထကာ ဖဲသွားငြားအံ့ဟူသည် "အဘယ်သို့လျှင် ဤကံသည် ပျက်ရာသနည်း၊ အစုကွဲဖြစ်ရာသနည်း၊ မပြုပါအံ့နည်း"ဟု (နှလုံးသွင်း၍) သွားအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ပရိသတ်၏ ဟတ္ထပါသ်ကို စွန့်စဉ် ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ စွန့်ပြီးသော် ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

၄၈၂။ ဓမ္မကံ၌ ဓမ္မကံဟု အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ဆန္ဒကို မပေးဘဲ နေရာမှ ထ၍ ဖဲသွားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ဓမ္မကံ၌ ယုံမှားရှိသည် ဖြစ်၍ ဆန္ဒကို မပေးဘဲ နေရာမှ ထ၍ ဖဲသွားအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ဓမ္မကံ၌ အဓမ္မကံဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ဆန္ဒကို မပေးဘဲ နေရာမှ ထ၍ ဖဲသွားအံ့၊ အာပတ် မသင့်။

အဓမ္မကံ၌ ဓမ္မကံဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ အဓမ္မကံ၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ အဓမ္မကံ၌ အဓမ္မကံဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ အာပတ် မသင့်။

၄၈၃။ "သံဃာအား ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်းသော်လည်းကောင်း၊ ငြင်းခုံခြင်းသော်လည်းကောင်း၊ ဆန့်ကျင် သော အယူကို ယူခြင်းသော်လည်းကောင်း၊ ဆန့်ကျင်သော စကားကို ဆိုခြင်းသော်လည်းကောင်း ဖြစ်လတ္တံ့"ဟု (နှလုံးသွင်း၍) သွားအံ့၊ "သံဃာ၏ ကွဲပြားခြင်းသော်လည်းကောင်း၊ သံဃာ၏ အရေးသော် လည်းကောင်း ဖြစ်လတ္တံ့"ဟု (နှလုံးသွင်း၍) ဖဲသွားအံ့၊ "မတရားသဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ အစုကွဲ၍ သော်လည်းကောင်း ကံပြုလတ္တံ့"ဟု (နှလုံးသွင်း၍) သွားအံ့၊ ဖျားနာ၍ သွားအံ့၊ ဖျားနာသော ရဟန်း၏ ပြုဖွယ်ကိစ္စကြောင့် သွားအံ့၊ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ် နှိပ်စက်သောကြောင့် သွားအံ့၊ "ကံမပျက်စေလိုဘဲ တစ်ဖန် ပြန်လာအံ့"ဟု (နှလုံးသွင်း၍) သွားအံ့၊ အာပတ် မသင့်။ ရူးသော ရဟန်း၊ အစလက်ဦး လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။
ဒဿမ ဆန္ဒအဒတ္တာဂမနသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၁၀-ဆန္ဒ အဒတ္တာ ဂမနသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့်

၄၈၁။ ကိုးခုမြောက်သိက္ခာပုဒ်၌ ဝတ္ထုကိုလည်း ပြောကြား၏ဟူသည် စောဒကကဌင်း စုဒ္ဓိတကကသော်ဌင်း မိမိစကားဖြင့် ပြောနေသည် ဖြစ်၏။ မေးစစ်တတ်သောဝိနည်းခိုရ်ကို သမုတ်နေ၏။ ဤမျှဖြင့်လည်း ဝတ္ထုကိုသာ ပြောကြားအပ်သည်ဖြစ်၏။ အကြွင်းကား ထင်ရှားသည်သာတည်း။

ဝန်ချခြင်းလျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိ၏။ ကိုယ်နှုတ်စိတ်ကြောင့် ဖြစ်၏။ ပြုခြင်းမပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏(ထသွားခြင်းသည်ပြုခြင်း ဆန္ဒမပေးခြင်းသည်မပြုခြင်း၊ ထို့ကြောင့်သင့်၏)၊ သညာဖြင့်လွတ်၏။ စိတ်ပါမှသင့်၏။ လောကပြစ်ရှိ၏။ ကာယကံ ဝစီကတည်း၊ အကုသိုလ်စိတ် ဒုက္ခဝေဒနာဖြင့်သင့်၏။

၁၀-ဆန္ဒ အဒတ္တာ ဂမနသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့်ပြီး၏။

=====၈-သဟမေဓိကဝဂ် ၁၁-

ဒုပ္ပလသိက္ခာပုဒ်

၄၈၄။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့အား

အစာကျွေးရာဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ မလ'မင်း၏သား အသျှင်ဒဗ္ဗသည် သံဃာအား ကျောင်းအိပ်ရာနေရာကို ခင်း၏။ ဆွမ်းတို့ကိုလည်း ညွှန်း၏။ ထိုအသျှင်ဒဗ္ဗသည်ကား ညစ်နွမ်းသော သင်္ကန်းရှိ၏။ ထိုအခါ သံဃာအား သင်္ကန်းတစ်ထည် ဖြစ်ပေါ်၏။ ထိုအခါ သံဃာသည် ထိုသင်္ကန်းကို မလ'မင်း၏သား အသျှင်ဒဗ္ဗအား ပေးလှူ၏။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် "အကြင် အကြင် ချစ်ကျွမ်းဝင်သူအား ရဟန်းတို့သည် သံဃိကဖြစ်သော လာဘ်ကို ညွတ်စေကုန်ဘိ၏"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။

အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် ညီညွတ်သော သံဃာက သင်္ကန်းကို ပေးပြီးနောက် ရှုတ်ချခြင်းသဘောသို့ ရောက်ကုန်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။

"ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ညီညွတ်သော သံဃာက သင်္ကန်းကို ပေးပြီးနောက် ရှုတ်ချခြင်း သဘောသို့ ရောက်ကုန်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။ မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ)

အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ သင်တို့သည် အဘယ့်ကြောင့် ညီညွတ်သော သံဃာက သင်္ကန်းကို ပေးပြီးနောက် ရှုတ်ချ ခြင်းသဘောသို့ ရောက်ကုန်ဘိသနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ ဤ (သင်တို့ ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၁၃၀။ ၈၁-၄၈၅။ "အကြင်ရဟန်းသည် ညီညွတ်သော သံဃာက သင်္ကန်းကို ပေးပြီးနောက် 'ရဟန်းတို့သည် ချစ်ကျွမ်းဝင်သည်အားလျော်စွာ သံဃိကဖြစ်သော လာဘ်ကို ညွတ်စေကုန်၏'ဟု နောက်မှ ရှုတ်ချခြင်းသဘောသို့ ရောက်ငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၁၁-ဒုဗ္ဗလသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၄၈၆။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို

"ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။

ညီညွတ်သောသံဃာ မည်သည် တူသော ပေါင်းဖော်ခြင်းရှိသောငှာ သိမ်တစ်ခုတည်း၌ တည်သော သံဃာတည်း။

သင်္ကန်း မည်သည် သင်္ကန်းခြောက်ထည်တို့တွင် အယုတ်ဆုံးအားဖြင့်

ဝိကပ္ပနာလောက်သော တစ်ထည်ထည်သော သင်္ကန်းတည်း။

ပေးပြီးနောက်ဟူသည် ကိုယ်တိုင် ပေးပြီး၍။

ချစ်ကျွမ်းဝင်သည်အားလျော်စွာ မည်သည် **အဆွေခင်ပွန်း၏အဖြစ်**၊ မြင်ဖူးကာမျှသော

အဆွေ ခင်ပွန်း၏အဖြစ်၊ သုံးဆောင်စားသောက်ဖက်ဖြစ်သော အဆွေခင်ပွန်း၏အဖြစ်နှင့်တကွ

ဥပဇ္ဈာယ်တူသော သူ၏အဖြစ်၊ ဆရာတူသော သူ၏ အဖြစ်တည်း။

သံဃိကဖြစ်သော မည်သည် သံဃာအား လှူအပ် စွန့်အပ်သော ဝတ္ထုတည်း။

လာဘ် မည်သည် သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်းအိပ်ရာနေရာ သူနာ၏ အထောက်အပံ့

ဆေးအသုံး အဆောင်တို့တည်း၊ အယုတ်အားဖြင့် အမှုန့်ခဲ 'ဆပ်ပြာခဲ' သည်လည်းကောင်း၊

ဒန်ပူသည်လည်းကောင်း၊ မြိတ်ဆာချည်မျှင်သည်လည်းကောင်း (လာဘ် မည်၏)။

နောက်မှ ရှုတ်ချခြင်းသဘောသို့ ရောက်ငြားအံ့ဟူသည် သံဃာသည် သမုတ်အပ်သော

နေရာခင်းသော ရဟန်းအားသော်လည်းကောင်း၊ ဆွမ်းညွှန်းသော

ရဟန်းအားသော်လည်းကောင်း၊ ယာဂု ဝေဌသော ရဟန်းအားသော်လည်းကောင်း၊

သစ်သီးဝေဌသော ရဟန်းအားသော်လည်းကောင်း၊ ခဲဖွယ် ဝေဌသော

ရဟန်းအားသော်လည်းကောင်း၊ အနည်းငယ်မျှကို စွန့် 'ဝေဌ'သော

ရဟန်းအားသော်လည်းကောင်း သင်္ကန်း ကို ပေးလှူသည် ရှိသော် ရှုတ်ချအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ်

သင့်၏။

၄၈၇။ ဓမ္မကံ၌ ဓမ္မကံဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သင်္ကန်းပေးလှူသည် ရှိသော် ရှုတ်ချအံ့၊

ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ဓမ္မကံ၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ သင်္ကန်းပေးလှူသည် ရှိသော် ရှုတ်ချအံ့၊

ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ဓမ္မကံ၌ အဓမ္မကံဟု အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ သင်္ကန်းပေးလှူသည် ရှိသော်

ရှုတ်ချအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

တစ်ပါးသော ပရိက္ခရာကို ပေးလှူသည် ရှိသော် ရှုတ်ချအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

နေရာခင်း ဆွမ်းညွှန်း ယာဂုဝေ သစ်သီးဝေ ခဲဖွယ်ဝေ အနည်းငယ်မျှကို စွန့်သော၊

သံဃာသည် မသမုတ်အပ်သော ရဟန်းအား သင်္ကန်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ အခြားသော

ပရိက္ခရာကိုသော်လည်း ကောင်း ပေးလှူသည် ရှိသော် ရှုတ်ချအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

နေရာခင်း ဆွမ်းညွှန်း ယာဂုဝေ သစ်သီးဝေ ခဲဖွယ်ဝေ အနည်းငယ်မျှကို စွန့်သော၊

သံဃာသည် သမုတ်အပ်သော ရဟန်းမဟုတ်သူအားသော်လည်းကောင်း၊ မသမုတ်အပ်သော

ရဟန်းမဟုတ်သူအားသော် လည်းကောင်း၊ သင်္ကန်းကိုသော်လည်းကောင်း၊

အခြားပရိက္ခရာကိုသော်လည်းကောင်း ပေးလှူသည် ရှိသော် ရှုတ်ချအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

အဓမ္မကံ၌ ဓမ္မကံဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ အဓမ္မကံ၌ ယုံမှားရှိအံ့၊

ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ အဓမ္မကံ၌ အဓမ္မကံဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ အာပတ် မသင့်။

၄၈၈။ ပကတိသဘောအားဖြင့် ချစ်ခြင်းကြောင့် မုန်းခြင်းကြောင့် တွေဝေခြင်းကြောင့်

ကြောက်ခြင်း ကြောင့် ပြုသည်ကို "ထိုရဟန်းအား ပေးလှူသဖြင့် အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း၊

ရသော်လည်း ဖျက်ဆီး လတ္တံ့၊ ကောင်းစွာ မဆောင်လတ္တံ့"ဟု ရှုတ်ချအံ့၊ အာပတ် မသင့်၊

ရှူးသော ရဟန်း၊ အစလင်္ကဉ္စိ လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။

ဧကာဒသမ ဒုဗ္ဗလသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၁၁-ဒုဗ္ဗလသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့်

၄၈၆။ ၁၁.ခုမြောက်၌ အဆွေခင်ပွန်း၏အဖြစ်ဟူသည် အဆွေခင်ပွန်းဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ အကြင်သူသည် မိတ်ဆွေဖြစ်၏၊ ထိုမိတ်ဆွေဖြစ်သူအား ပေး၏ဟု ဆိုလို၏။ အလုံးစုံသောပုဒ်တို့၌ ဤနည်းအတိုင်းပင်တည်း။ အကြွင်းကား ဥဇ္ဈာပနက(ကဲ့ရဲ့သောသိက္ခာပုဒ်) စသည်တို့၌ နည်းကိုဆိုခဲ့သောကြောင့် အနက်ထင်ရှားတော့သည်သာတည်း။

ဖြစ်ကြောင်းသုံးပါးရှိ၏၊ ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏၊ သညာဖြင့်လွတ်၏၊ စိတ်ပါမှသင့်၏၊ လောကပြစ်ရှိ၏၊ ကာယကံ ဝစီကံတည်း၊ အကုသိုလ်စိတ် ဒုက္ခဝေဒနာဖြင့်သင့်၏။

၁၁-ဒုဗ္ဗလသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့်

=====

၄၈၉။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ သာဝတ္ထိပြည်၌ မထင်ရှားသော အသင်းတစ်ခုသည် သံဃာအား - "ဆွမ်းကျွေးပြီးလျှင် သင်္ကန်းကို လှူအံ့"ဟု သင်္ကန်းနှင့်တကွ ဆွမ်းကို စီရင်ထား၏။

ထိုအခါ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် ထိုအသင်းသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ထိုအသင်းကို "ဒါယကာတို့ ဤသင်္ကန်းတို့ကို ဤရဟန်းတို့အား ပေးလှူကုန်လော့"ဟု ဆိုကုန်၏။ အသျှင်ဘုရားတို့ အကျွန်ုပ်တို့သည် မပေးမလှူနိုင်ကြပါ။ အကျွန်ုပ်တို့သည် သံဃာအား နှစ်စဉ် နှစ်တိုင်း သင်္ကန်းနှင့်တကွ ဆွမ်းကို ဝတ်တည်ကြပါသည်ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ ဒါယကာတို့ သံဃာအား အလှူရှင်တို့သည် ပေါများပါကုန်၏။ သံဃာအား လှူအပ်သော ဆွမ်းတို့ သည် ပေါများပါကုန်၏။ ဤရဟန်းတို့သည်ကား သင်တို့ကိုသာ အမှီပြု၍ သင်တို့ကို မျှော်မြင်ကုန်၍ ဤအရပ်၌ နေကြပါသည်။ ဤရဟန်းတို့အား သင်တို့သည် အကယ်၍ မလှူကုန်အံ့၊ ထိုသို့မလှူကုန်သည် ရှိသော် ဤရဟန်းတို့အား အဘယ်သူသည် လှူတော့အံ့နည်း၊ ဒါယကာတို့ ဤရဟန်းတို့အား ဤသင်္ကန်း တို့ကို ပေးလှူကုန်လော့ဟု (ပြောဆိုကုန်၏)။ ထိုအခါ ထိုအသင်းသည် ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့က အတင်းအကြပ်ပြောဆိုအပ်သဖြင့် စီရင်တိုင်းသော သင်္ကန်းကို ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့အား ပေးလှူပြီးနောက် သံဃာတော်ကို ဆွမ်းဖြင့် လုပ်ကျွေး၏။

အကြင်ရဟန်းတို့သည် "သံဃာအား သင်္ကန်းနှင့်တကွ ဆွမ်းကို စီရင်သည်ဟု သိကုန်၏။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိ ရဟန်းတို့အား လှူအပ်ပြီ"ဟုကား မသိကုန်၊ ထိုရဟန်းတို့သည် "ဒါယကာတို့ သံဃာအား သင်္ကန်းကို လှူကုန်လော့"ဟု ဆိုကုန်၏။

"အသျှင်ဘုရားတို့ မရှိတော့ပါ။ စီရင်တိုင်းသော သင်္ကန်းကို အသျှင်ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် အသျှင် ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့အား ညွတ်စေကြပါသည်"ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် သိလျက် သံဃာသို့ ညွတ်ပြီးသော သံဃိကလာဘ်ကို ပုဂ္ဂိုလ်အား ညွတ်စေကုန်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။

"ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် သိလျက် သံဃာသို့ ညွတ်ပြီးသော သံဃိကလာဘ်ကို ပုဂ္ဂိုလ်အား ညွတ်စေကြကုန်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။ မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ သင်တို့သည် အဘယ့်ကြောင့် သိလျက် သံဃာသို့ ညွတ်ပြီးသော သံဃိကလာဘ်ကို ပုဂ္ဂိုလ်အား ညွတ်စေကုန်ဘိသနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ ဤ (သင်တို့ ပြုမိသော အမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၁၃၁။ ၈၂-၄၉၀။ "အကြင်ရဟန်းသည် သိလျက် သံဃာသို့ ညွတ်ပြီးသော သံဃိက လာဘ်ကို ပုဂ္ဂိုလ်အား ညွတ်စေခြင်းအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၁၂-ပရိကာမနသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၄၉၁။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို "ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။

သိ၏ မည်သည် ကိုယ်တိုင်သော်လည်း သိ၏၊ အခြားသူတို့ကသော်လည်း ထိုရဟန်းအား ပြောကြားကုန်၏၊ ထိုအသင်းကသော်လည်း ပြောကြား၏။

သံဃိက မည်သည် သံဃာအား လှူအပ် စွန့်အပ်သော ဝတ္ထုတည်း။

လာဘ် မည်သည် သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်းအိပ်ရာနေရာ သူနာ၏ အထောက်အပံ့

ဆေးပစ္စည်း တို့တည်း၊ အယုတ်သဖြင့် အမှုန့်ခဲ 'ဆပ်ပြာခဲ' သည်လည်းကောင်း၊

ဒန်ပူသည်လည်းကောင်း၊ မြိတ်ဆာ ချည်မျှင်သည်လည်းကောင်း (လာဘ် မည်၏)။

ညွတ်ပြီး မည်သည် "ပေးလှူကုန်အံ့၊ ပြုကုန်အံ့"ဟု နှုတ်>မက်၏၊ ထိုအလှူဝတ္ထုကို ပုဂ္ဂိုလ်အား ညွတ်စေအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

၄၉၂။ ညွတ်ပြီးသော အလှူဝတ္ထု၌ ညွတ်ပြီးဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ပုဂ္ဂိုလ်အား ညွတ်စေအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ညွတ်ပြီးသော အလှူဝတ္ထု၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ ပုဂ္ဂိုလ်အား ညွတ်စေအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

ညွတ်ပြီးသော အလှူဝတ္ထု၌ မညွတ်သေးဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ပုဂ္ဂိုလ်အား ညွတ်စေအံ့၊ အာပတ် မသင့်။

သံဃာသို့ ညွတ်ပြီးသော အလှူဝတ္ထုကို အခြားသံဃာအားလည်းကောင်း၊

စေတီအားလည်းကောင်းညွတ်စေအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

စေတီသို့ ညွတ်ပြီးသော အလှူဝတ္ထုကို အခြားစေတီအားလည်းကောင်း၊

သံဃာအားလည်းကောင်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်အားလည်းကောင်း ညွတ်စေအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

ပုဂ္ဂိုလ်သို့ ညွတ်ပြီးသော အလှူဝတ္ထုကို အခြားပုဂ္ဂိုလ်အားလည်းကောင်း၊

သံဃာအားလည်းကောင်း၊ စေတီအားလည်းကောင်း ညွတ်စေအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

မညွတ်သေးသည်၌ ညွတ်ပြီးဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏၊ မညွတ်သေးသည်၌

ယုံမှား ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ မညွတ်သေးသည်၌ မညွတ်သေးဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ အာပတ် မသင့်။

၄၉၃။ "အဘယ်အရပ်၌ လှူရပါကုန်အံ့နည်း"ဟု မေးသည် ရှိသော် "အကြင်အရပ်၌ သင်တို့

လှူသော ဝတ္ထုသည် သုံးဆောင်ခြင်းကိုလည်း ရရာ၏၊ ပြုပြင်စီရင်ခြင်းကိုလည်း ရရာ၏၊

ကြာမြင့်စွာ လည်း တည်တံ့ရာ၏၊ သို့မဟုတ် အကြင်အရပ်၌ သင်တို့၏ စိတ်သည်

ကြည်လင်ကုန်၏၊ ထိုအရပ်၌ လှူကုန်လော့"ဟု ပြောဆိုအံ့၊ အာပတ် မသင့်၊ ရူးသော ရဟန်း၊

အစလက်ဦး လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့ အားလည်း အာပတ် မသင့်။

ဒွါဒသမ ပရိကာမနသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

အဋ္ဌမ သဟဓမ္မိကဝဂ် ပြီး၏။

ထိုသဟဓမ္မိကဝဂ်၏ အကျဉ်းချုပ်

သဟဓမ္မိကသိက္ခာပုဒ်၊ ဝိနယဝိဇ္ဇာနသိက္ခာပုဒ်၊ မောဟာရောပနသိက္ခာပုဒ်၊ ပဟာရ

ဒိန္နသိက္ခာပုဒ်၊ တလသတ္တိ (ဥဂ္ဂိရဏ) သိက္ခာပုဒ်၊ အမူလကသံဃာဒိသေသသိက္ခာပုဒ်၊

သို့စွဥပဒဟနသိက္ခာပုဒ်၊ ဥပသုတိတိဋ္ဌနသိက္ခာပုဒ်၊ ပဋိဗဟနကမ္မသိက္ခာပုဒ်၊ ဆန္ဒ
အဒါနသိက္ခာပုဒ်၊ ဒဗ္ဗသိက္ခာပုဒ်၊ သံယိကလာဘပရိကာမနသိက္ခာပုဒ်။
ဤကားအကျဉ်းချုပ်တည်း။

ဒွါဒသမ ပရိကာမနသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့်

၄၈၉။ ဒွါဒသမသိက္ခာပုဒ်၌ ဆိုထိုက်သည့်စကားအားလုံးကို နိဿဂ္ဂိသိက္ခာပုဒ် ၃၀.ရှိ ပရိကာမနသိက္ခာပုဒ်၌
ဆိုခဲ့သောနည်းရှိသည်သာတည်း။ ဤကား အထူးတည်း... ထို၌ မိမိအားညွတ်သောကြောင့် နိဿဂ္ဂိပါစိတ်သင့်၏။ ဤ၌
(တစ်ပါးသော) ပုဂ္ဂိုလ်အား ညွတ်သောကြောင့် သုဒ္ဓပါစိတ်သင့်၏။

၁၅၁။ ဖြစ်ကြောင်းသုံးပါးရှိ၏။ ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏။ သညာဖြင့်လွတ်၏။ စိတ်ပါမှသင့်၏။ လောကပြစ်ရှိ၏။ ကာယကံ
ဝစီကံဖြင့်သင့်၏။ အကုသိုလ်စိတ် ဒုက္ခဝေဒနာဖြင့်သင့်၏။

ဒွါဒသမ ပရိကာမနသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့် ပြီး၏။

ရုပ်ခုမြောက်သဟဓမ္မိကဝဂ်အဖွင့်အစဉ်သည် ပြီး၏။

=====

၉-ရတနဝဂ် ၁-အန္တေပုရသိက္ခာပုဒ်

၄၉၄။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏
အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ
ပသေနဒီကောသလမင်းကြီးသည် "အချင်း သွားချေ၊ ဥယျာဉ်ကို သုတ်သင် ရှင်းလင်းလေလော့၊
ဥယျာဉ်သို့ သွားကြအံ့"ဟု ဥယျာဉ်စောင့်ကို စေခိုင်း၏။
"ကောင်းပါပြီ အသျှင်မင်းကြီး"ဟု ထိုဥယျာဉ်စောင့်သည် ပသေနဒီကောသလမင်းကြီးအား
ဝန်ခံပြီး လျှင် ဥယျာဉ်ကို သုတ်သင်သည်ရှိသော် တစ်ခုသော သစ်ပင်ရင်း၌
သီတင်းသုံးနေတော်မူသော မြတ်စွာ ဘုရားကို တွေ့မြင်သောကြောင့်
ပသေနဒီကောသလမင်းကြီးထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် "အသျှင်မင်းကြီး ဥယျာဉ်သည်ကား
သန့်ရှင်းစင်ကြယ်ပါပြီ၊ သို့ရာတွင် မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုဥယျာဉ်၌ နေတော်မူပါ၏"ဟု
လျှောက်၏။ အချင်း ရှိပါစေ၊ ငါတို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ဆည်းကပ်ကုန်အံ့ဟု (ပြောဆို၏)။
ထိုအခါ ပသေနဒီကောသလမင်းကြီးသည် ဥယျာဉ်သို့ သွား၍ မြတ်စွာဘုရားထံသို့
ချဉ်းကပ်၏။ ထိုစဉ်အခါ ဥပါသကာတစ်ယောက်သည် မြတ်စွာဘုရားကို ဆည်းကပ်၍ နေ၏။
ပသေနဒီကောသလ မင်းကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားကို ဆည်းကပ်၍နေသော ထိုဥပါသကာကို
မြင်၍ ကြောက်ရွံ့သဖြင့် ရပ်နေ၏။ ထို့နောက် ပသေနဒီကောသလမင်းကြီးအား
"ဤယောက်ျားသည် မြတ်စွာဘုရားကို ဆည်းကပ်၍ နေသူတစ်ယောက်ဖြစ်ရကား ယုတ်ညံ့သူ
မဖြစ်တန်ရာ"ဟု အကြံဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီး လျှင် ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော
နေရာ၌ ထိုင်နေ၏။

ထိုအခါ ထိုဥပါသကာသည် မြတ်စွာဘုရားကို ရိုသေသောအားဖြင့်
ပသေနဒီကောသလမင်းကြီးကို ရှိလည်း မခိုး၊ ခရီးဦးလည်း မကြိုဆိုဘဲ ရှိရကား
ပသေနဒီကောသလမင်းကြီးအား "ဤယောက်ျားသည် ငါလာသောအခါ၌ အဘယ့်ကြောင့်
ရှိမခိုးလေဘိသနည်း၊ ခရီးဦးလည်း မကြိုဆိုဘိသနည်း"ဟု နှလုံးမသာ ဖြစ်၏။ ထိုအခါ

မြတ်စွာဘုရားသည် ပသေနဒီကောသလမင်းကြီး နှလုံးမသာသည်ကို သိတော်မူ၍ "မင်းကြီး ဤဥပါသကာသည်
အကြားအမြင်လည်း များ၏။ အာဂုံ (ပါဠိ) နှုတ်၌ လာပြီးသူလည်း ဖြစ်၏။

ကာမဂုဏ်တို့၌ တပ်နှစ်သက်ခြင်းလည်း ကင်း၏"ဟု ပသေနဒီကောသလမင်းကြီးအား မိန့်တော်မူ၏။

ထိုအခါ ပသေနဒီကောသလမင်းကြီးအား "ဤဥပါသကာသည် ယုတ်ညံ့သူ မဖြစ်တန်ရာ မြတ်စွာ ဘုရားသည်လည်း ဤဥပါသကာ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချီးမွမ်းတော်မူ၏"ဟု အကြံဖြစ်၍ ထိုဥပါသကာကို "ဥပါသကာ သင် အလိုရှိရာကို ပြောကြားလော့"ဟု ဆို၏။

ကောင်းလှပါပြီ အသျှင်မင်းကြီး၏ဟု (လျှောက်၏)။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ပသေနဒီကောသလမင်းကြီးကို တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွားကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန်ရွှင်လန်းစေပြီးသော် ပသေနဒီကောသလမင်းကြီးသည် နေရာမှ ထ၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် အရိုအသေပြုကာ ဖဲခွါ သွားလေ၏။

၄၉၅။ ထိုအခါ ပသေနဒီကောသလမင်းကြီးသည် **မြတ်သော ပြာသာဒ်ထက်၌ စံနေစဉ်** လမ်းခရီး၌ ထီးကိုင်စွဲလျက် သွားနေသော ထိုဥပါသကာကို မြင်၍ ခေါ်စေပြီးလျှင် "ဥပါသကာ သင်သည် အကြား အမြင်များစွာ ရှိသတတ်၊ အာဂုံ (ပါဠိ) နှုတ်၌ လာပြီးသူ ဖြစ်သတတ်၊ ဥပါသကာ တောင်းပန်ပါ၏။ ငါတို့၏ မောင်းမအပေါင်းအား တရားတော်ကို ပို့ချ သင်ပြပါလော့"ဟု ဆို၏။ အသျှင်မင်းကြီး အကျွန်ုပ် သည် **အသျှင်ကောင်းတို့၏ အကြောင်းကြောင့်** တရားတော်ကို သိပါ၏။ ထိုတရားတော်ကို အသျှင်ကောင်း တို့သည်သာလျှင် အသျှင်မင်းကြီး၏ မောင်းမအပေါင်းကို သင်ပြ ပို့ချစေကုန်လတ္တံ့ဟု (ပြောဆို၏)။ ထိုအခါ ပသေနဒီကောသလမင်းကြီးသည် "ဥပါသကာသည်ကား အမှန်ကို ပြောဆိုပေ၏"ဟု (နလုံးသွင်း၍) မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ရိုသေစွာ ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကာ "အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်တို့၏ မောင်းမအပေါင်းတို့အား တရား တော်ကို သင်ပြပို့ချနိုင်မည့် ရဟန်းတစ်ပါးကို စေလွှတ်တော်မူပါ"ဟု မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ပသေနဒီကောသလမင်းကြီးကို တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွား) ကို သိမြင်စေ၏။ပ။ ပသေနဒီကောသလမင်းကြီးသည်။ပ။ အရိုအသေပြုကာ ဖဲခွါသွား၏။

ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်အာနန္ဒာကို "အာနန္ဒာ တိုက်တွန်း၏။ မင်းကြီး၏ မောင်းမ မိသံအပေါင်းအား တရားတော်ကို သင်ပြပို့ချချေလော့"ဟု မိန့်တော်မူ၏။

"ကောင်းပါပြီ အသျှင်ဘုရား"ဟု အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံလျက် အခါကာလအားလျော်စွာ နန်းတော်တွင်းသို့ ဝင်၍ မင်းကြီး၏ မောင်းမမိသံအပေါင်းအား တရားတော်ကို သင်ပြပို့ချလေ၏။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူပြီးလျှင် ပသေနဒီကောသလမင်းကြီး၏ နန်းတော်သို့ ချဉ်းကပ်၏။

၄၉၆။ ထိုအခါ ပသေနဒီကောသလမင်းကြီးသည် မလ္လိကာမိဖုရားကြီးနှင့်အတူ အိပ်ရာတိုက်ခန်း၌ စံနေ၏။ မလ္လိကာမိဖုရားကြီးသည် အဝေးကပင်လျှင် အသျှင်အာနန္ဒာ လာနေသည်ကို မြင်၍ အဆော တလျှင် ထ၏။ ဝါဝင်းချောမွေ့သော အဝတ်သည် လျှောက်ကျ၏။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ထိုအရပ်မှ သာလျှင် ပြန်လှည့်ကာ အရံသို့ သွား၍ ရဟန်းတို့အား ဤအကြောင်းကို ပြောကြား၏။

အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် အသျှင်အာနန္ဒာသည် လာသော အကြောင်းကို ရှေးဦးစွာ မသိစေဘဲ မင်း၏ နန်းတော်တွင်းသို့ ဝင်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။

"အာနန္ဒာ သင်သည် လာသော အကြောင်းကို ရှေးဦးစွာ မသိစေဘဲ မင်း၏ နန်းတော်တွင်းသို့ ဝင်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။ မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ အာနန္ဒာ သင်သည် အဘယ့်ကြောင့် လာသော အကြောင်းကို ရှေးဦးစွာ မသိစေဘဲ နန်းတော်တွင်းသို့ ဝင်ဘိသနည်း။ အာနန္ဒာ ဤ (သင်ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။ ကဲ့ရဲ့တော်မူ၍ တရားစကားကို ဟောကြားတော်မူပြီးလျှင် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏။

နန်းတော်ဝင်ခြင်း အပြစ် ၁၀-ပါး

၄၉၇။ ရဟန်းတို့ နန်းတော်သို့ ဝင်ခြင်း၌ အပြစ်တို့သည် ဤဆယ်ပါးတို့တည်း။ အဘယ် ဆယ်ပါး တို့နည်းဟူမူ-

(၁) ရဟန်းတို့ မင်းနှင့်မိဖုရား အတူနေရာသို့ ရဟန်းဝင်သောအခါ မိဖုရားကသော်လည်း ရဟန်းကို မြင်၍ ပြုံးရယ်မိတတ်၏။ ရဟန်းကသော်လည်း မိဖုရားကို မြင်၍ ပြုံးရယ်မိတတ်၏။ ထိုသို့ ပြုံးရယ်မိရာ၌ မင်းကြီးအား "ဤရဟန်းနှင့် မိဖုရားတို့သည် လွန်ကျူးပြီးသော် လည်းကောင်း၊ လွန်ကျူးလတ္တံ့သော်လည်းကောင်း မချွတ်ဖြစ်ရာ၏"ဟု အထင်မှားခြင်း ဖြစ်တတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား နန်းတော်သို့ ဝင်ခြင်း၌ ပဌမအပြစ်တည်း။

(၂) ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း မင်းမည်သည်ကား များသော ကိစ္စ ရှိ၏။ များသော ပြုဖွယ် ရှိ၏။ မိန်းမ 'မိဖုရားငယ်' တစ်ယောက်ကို သွားလာပြီးနောက် အမှတ်မရ၊ ထိုမိန်းမသည် ထိုမင်းသွားလာခြင်းကြောင့် ကိုယ်ဝန်စွဲယူရာ၌ "ဤအရပ်၌ ရဟန်းမှတစ်ပါး အခြားသူ တစ်စုံ တစ်ယောက်မျှ မဝင်၊ ရဟန်း၏ အမှုပင် ဖြစ်လေသလော"ဟု မင်းအား အထင်မှားခြင်း ဖြစ်တတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား နန်းတော်သို့ ဝင်ခြင်း၌ ဒုတိယအပြစ်တည်း။

(၃) ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း နန်းတော်တွင်း၌ တစ်စုံတစ်ရာသော ရတနာပျောက် သောအခါ "ဤအရပ်၌ ရဟန်းမှတစ်ပါး အခြားသူ တစ်စုံတစ်ယောက်မျှ မဝင်၊ ရဟန်း၏ အမှုပင် ဖြစ်လေ သလော"ဟု မင်းအား အထင်မှားခြင်း ဖြစ်တတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား နန်းတော်သို့ ဝင်ခြင်း၌ တတိယအပြစ်တည်း။

(၄) ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း နန်းတော်တွင်း၌ လျှို့ဝှက်ထားသော တိုင်ပင်ချက် နန်းတွင်းရေးသည် အပြင်ဘက်တွင် ပျံ့နှံ့သောအခါ "ဤအရပ်၌ ရဟန်းမှတစ်ပါး အခြားသူ တစ်စုံ တစ်ယောက်မျှ မဝင်၊ ရဟန်း၏ အမှုပင် ဖြစ်လေသလော"ဟု မင်းအား အထင်မှားခြင်း ဖြစ်တတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား နန်းတော်သို့ ဝင်ခြင်း၌ စတုတ္ထအပြစ်တည်း။

(၅) ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း နန်းတော်တွင်း၌ သားကသော်လည်း **အဖကို (သတ်ခြင်းငှါ) အလိုရှိတတ်၏။** အဖကသော်လည်း သားကို (သတ်ခြင်းငှါ) အလိုရှိတတ်၏။ "ဤအရပ်၌ ရဟန်းမှတစ်ပါး အခြားသူ တစ်စုံတစ်ယောက်မျှ မဝင်၊ ရဟန်း၏ အမှုပင် ဖြစ်လေသလော"ဟု ထိုသူတို့အား အထင်မှားခြင်း ဖြစ်တတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား နန်းတော်သို့ ဝင်ခြင်း၌ ပဉ္စမအပြစ်တည်း။

(၆) ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း မင်းသည် နိမ့်သော ရာထူး ရှိသူကို မြင့်သော ရာထူး၌ ထားသောအခါ "မင်းသည် ရဟန်းနှင့် ရောနှော၏။ ရဟန်း၏ အမှုပင် ဖြစ်လေသလော"ဟု ထို (ရာထူး ပြောင်းလွှဲခြင်းကို မနှစ်သက်) သူတို့အား အထင်မှားခြင်း ဖြစ်တတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား နန်းတော်သို့ ဝင်ခြင်း၌ ဆဋ္ဌအပြစ်တည်း။

(၇) ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း မင်းသည် မြင့်သော ရာထူး ရှိသူ 'ရာထူးကြီးသူ' ကို နိမ့်သော ရာထူး၌ ထားသောအခါ "မင်းသည် ရဟန်းနှင့် ရောနှော၏။ ရဟန်း၏ အမှုပင် ဖြစ်လေ သလော"ဟု ထို (ရာထူးပြောင်းလွှဲခြင်းကို မနှစ်သက်) သူတို့အား အထင်မှားခြင်း ဖြစ်တတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား နန်းတော်သို့ ဝင်ခြင်း၌ သတ္တမအပြစ်တည်း။

(၈) ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း မင်းသည် အခါမဟုတ်သည်၌ စစ်တပ်ကို လွှတ်လိုက် သောအခါ "မင်းသည် ရဟန်းနှင့် ရောနှော၏။ ရဟန်း၏ အမှုပင် ဖြစ်လေသလော"ဟု ထို (အခါမဲ့ စစ်တပ်လွှတ်ခြင်းကို မနှစ်သက်) သူတို့အား အထင်မှားခြင်း ဖြစ်တတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား နန်းတော်သို့ ဝင်ခြင်း၌ အဋ္ဌမအပြစ်တည်း။

(၉) ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း မင်းသည် လွှတ်သင့်သောအခါ၌ စစ်တပ်ကို လွှတ်လိုက် ပြီးနောက် ခရီးအကြားမှ တစ်ဖန် ပြန်လာစေသောအခါ "မင်းသည် ရဟန်းနှင့် ရောနှော၏။ ရဟန်း၏ အမှုပင် ဖြစ်လေသလော"ဟု ထို (စစ်ပြန်ခြင်းကို မနှစ်သက်) သူတို့အား အထင်မှားခြင်း ဖြစ်တတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား နန်းတော်သို့ ဝင်ခြင်း၌ နဝမအပြစ်တည်း။

(၁၀) ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း မင်း၏ နန်းတော်သည် ဆင် မြင်း ရထားတို့ဖြင့်

ကျဉ်းမြောင်း ကြပ်တည်း၏။ တပ်နှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်သော ရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံ၊ ဂန္ဓာရုံ၊ ရသာရုံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့ လည်း ရှိကုန်၏။ ယင်းအာရုံတို့သည် ရဟန်းအား မလျောက်ပတ်ကုန်၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား နန်းတော်သို့ ဝင်ခြင်း၌ ဒသမအပြစ်တည်း။ ရဟန်းတို့ နန်းတော်သို့ ဝင်ခြင်း၌

အပြစ်တို့သည် ဤဆယ်ပါးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်အာနန္ဒာကို များစွာသော အကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်

တော်မူပြီးလျှင် ကိုယ်တိုင် ပြုစုမွေးမြူရန် ခက်ခဲခြင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

.....

၁-အန္တေပုရသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့်

၄၉၄။ ရာဇဝင်၏ပထမသိက္ခာပုဒ်၌ **ယုတ်ညံ့သူဟူသည်** အနည်းငယ်ဖြစ်သူ (သေးသေးသိမ်သိမ်လူ)။ **မြတ်သော ပြာသာဒ်ထက်၌ စံနေစဉ်**ဟူသည် ပြာသာဒ်မြတ်၏အထက်သို့ရောက်နေစဉ်။ **အသျှင်ကောင်းတို့၏**

အကြောင်းကြောင့်ဟူသည် အရှင်ကောင်းတို့၏အကြောင်းကြောင့်၊ ထိုသူတို့သိစေအပ်သောကြောင့် (အရှင်ကောင်းတို့ကြောင့်) သိရပါ၏ဟု ဆိုလို၏။

၄၉၅။ **အဖကို (သတ်ခြင်းငှါ) အလိုရှိတတ်၏**ဟူသည် အတွင်းသို့ဝင်၍ သတ်ခြင်းငှာ အလိုရှိတတ်၏။ **ဆင်.. ကျဉ်းမြောင်း ကြပ်တည်း၏**စသည်တို့၌ ဤနန်းတော်၌ ဆင်တို့ဖြင့် ကျဉ်းမြောင်းကျပ်တည်း၏။ ဆင်တို့ဖြင့် ကျဉ်းမြောင်း၏ဟု အနက်တည်း။ မြင်း ရထားစသည်တို့၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်တည်း။ သမ္မတ္တဟုလည်း အချို့ကရွတ်ဆိုကုန်၏။ ၎င်းကို မယူထိုက်။ ရသော အန္တေပုရ ဟတ္ထိသမ္မဒ္ဓိဟုလည်း ပါဠိရှိ၏။ ထို၌ ဆင်တို့၏(ဖြင့်) ကျဉ်းမြောင်းခြင်း (နှိပ်စက်ခြင်း)ခြင်းသည် ရှိ၏ဟု အနက်တည်း။ မင်းနန်းတော်၌ ဆင်တို့နှိပ်စက်ခြင်းရှိ၏ဟု ဆိုလို၏။ ကြွင်းသောပုဒ်တို့၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်တည်း။ **တပ်နှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်သော**ဟူသည် ထိုနန်းတွင်း၌ ထိုသို့သဘောရှိသော အဆင်းစသည့်တို့(ရှိကုန်၏)။

=====

မင်းမျိုးဖြစ်သော မင်း၏ မင်းနှင့်မိဖုရားရတနာ မထွက်သေးသော အိပ်ရာ တိုက်ခန်း၌
(မိမိလာကြောင်းကို) ရှေးက တင်ကြို၍ အသိမပေးဘဲ တံခါးခုံကို လွန်စေခြင်းအံ့၊
(ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၁-အန္တေပုရသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၄၉၉။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို
"ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။

မင်းမျိုး မည်သည် အမိဘကံ အဖဘကံ နှစ်ဖက်လုံးတို့မှ ကောင်းသော ဇာတ် ရှိ၏။
ဘိုးဘေး ခုနစ်ဆက် တိုင်အောင် မျိုးရိုးသန့်သော အမိဝမ်း ရှိ၏။ ဇာတ်နှင့်စပ်သော စကားဖြင့်
အပယ်မခံခဲ့ရ ၄ အကဲ့ရဲ့မခံခဲ့ရသောသူတည်း။

ဦးထိပ်၌ အဘိသိက်သွန်းအပ်ပြီးသော မည်သည် မင်း၏ အဘိသိက်ဖြင့် ဦးထိပ်၌
သွန်းအပ်ပြီး ဖြစ်၏။

မင်းမထွက်သေးဟူသည် မင်းသည် အိပ်ရာ တိုက်ခန်းမှ မထွက်သေးသည်ပင် ဖြစ်၏။
မိဖုရားရတနာ မထွက်သေးဟူသည် မိဖုရားသည် အိပ်ရာ တိုက်ခန်းမှ မထွက်သေးသည်ပင်
ဖြစ်၏။ နှစ်ယောက်လုံးတို့သော်လည်း မထွက်ကြသေးကုန်။

(မိမိလာကြောင်းကို) ရှေးက တင်ကြို၍ အသိမပေးဘဲဟူသည် ရှေးဦးစွာ မပန်ကြားမှု၍
'အကြောင်းမကြားမှု၍'။

တံခါးခုံ မည်သည် အိပ်ရာ တိုက်ခန်း၏ တံခါးခုံကို ဆို၏။
အိပ်ရာတိုက်ခန်း မည်သည် တစ်စုံတစ်ခုသော နေရာ၌ မင်း၏ အိပ်ရာကို ခင်းထား၏။
အယုတ် သဖြင့် တင်းတိမ် 'ကန့်လန့်ကာ' ကို ကာရံထားသော နေရာသည်လည်း
အိပ်ရာတိုက်ခန်း မည်၏။

တံခါးခုံကို လွန်စေခြင်းအံ့ဟူသည် ပဌမခြေလှမ်းကို တံခါးခုံကို လွန်စေအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ်
သင့်၏။ ဒုတိယခြေလှမ်းကို လွန်စေအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

၅၀၀။ (မိမိလာကြောင်းကို) အသိမပေးသည်၌ အသိမပေးဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍
တံခါးခုံကို လွန်စေအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ အသိမပေးသည်၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ တံခါးခုံကို
လွန်စေအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ အသိမပေးသည်၌ အသိပေးပြီးဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍
တံခါးခုံကို လွန်စေအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

အသိပေးပြီးသည်၌ အသိမပေးသေးဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
အသိပေးပြီးသည်၌ ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ အသိပေးပြီးသည်၌ အသိပေးပြီးပြီဟု
အမှတ်ရှိအံ့၊ အာပတ် မသင့်။

၅၀၁။ အသိပေးပြီးသည် ရှိသော် အာပတ် မသင့်၊ မင်းမျိုး မဟုတ်အံ့၊ မင်း၏ အဘိသိက်ဖြင့်
မသွန်းလောင်းအပ်သေးသူ ဖြစ်အံ့၊ မင်းသည် အိပ်ရာတိုက်ခန်းမှ ထွက်အံ့၊ မိဖုရားသည် အိပ်ရာ
တိုက်ခန်းမှ ထွက်အံ့၊ မင်းမိဖုရား နှစ်ပါးလုံးတို့သော်လည်း အိပ်ရာတိုက်ခန်းမှ ထွက်ကုန်အံ့၊
အိပ်ရာ တိုက်ခန်း၌ မဟုတ်အံ့၊ အာပတ် မသင့်၊ ရှူးသော ရဟန်း၊ အစလက်ဦး လွန်ကျူးသော
ရဟန်းတို့အား လည်း အာပတ် မသင့်။

ပဌမ အန္တေပုရသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

.....

ပဌမ အန္တေပုရသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့်

၄၉၈။ ဦးထိပ်၌ အဘိသိက်သွန်းအပ်ပြီးသော(မုဒ္ဒါဝသိတ္တဿ)ဟူသည် မုဒ္ဒနိ အဝသိတ္တဿ ဟုပုဒ်ဖြတ်။

မင်းမထွက်သေးဟူသည် မင်းသည် ဤမှမထွက်သေးသောကြောင့် မင်းမထွက်သေး။ ထိုမင်းမထွက်သေးသည်၌ (မင်းမထွက်သေးသောအိပ်ယာ၌)၊ အိပ်ယာအခန်းဟု အနက်တည်း။ ရတနာဟူသည် မိဖုရားကို ဆိုလို၏။ ဤမှ (မိဖုရားတည်းဟူသော)ရတနာသည် မထွက်သေး၊ ထိုမထွက်သေးသောရတနာရှိရာ၌၊ အိပ်ခန်းကိုဆိုလို၏။ အကြွင်းကား အနက်ထင်ရှားပြီ။

ကထိနသိက္ခာပုဒ်နှင့်ဖြစ်ကြောင်းတူ၏။ ကိုယ်နှုတ်ကြောင့်၎င်း ကိုယ်နှုတ်စိတ်ကြောင့်၎င်း ဖြစ်၏။ ပြုခြင်း မပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏။ သညာဖြင့်မလွတ်၊ စိတ်မပါဘဲသင့်၏။ ပညတ်တော်အပြစ်တည်း၊ ကာယကံ ဝစီကံတည်း၊ စိတ်သုံးပါး ဝေဒနာသုံးပါးဖြင့် သင့်၏။

ပဌမ အန္တေပုရသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့်ပြီး၏။

=====

၉-ရတနဝဂ် ၂-ရတနသိက္ခာပုဒ်

၅၀၂။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည် အစီရဝတီမြစ်၌ ရေချိုး၏။ ပုဏ္ဏားတစ်ယောက်သည်လည်း (အသပြာ) ငါးရာအိတ်ကို ကုန်းပေါ်၌ ချထား၍ အစီရဝတီမြစ်၌ ရေချိုးပြီး သော် မေ့လျော့ကာ ဖဲသွား၏။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် "ဤပုဏ္ဏား၏ ဥစ္စာအိတ်သည် ဤနေရာ၌ မပျောက်ပါစေလင့်"ဟု နှလုံး သွင်း၍ ယူထားလေ၏။ ထိုအခါ ထိုပုဏ္ဏားသည် သတိရ၍ အဆောတလျင် ပြေးလာပြီးလျှင် ထိုရဟန်းကို "ရဟန်း အကျွန်ုပ်၏ အိတ်ကို မြင်ပါသလော"ဟု မေး၏။ "ပုဏ္ဏား ယူလော့"ဟု ဆို၍ ပေးလိုက်၏။ ထိုအခါ ထိုပုဏ္ဏားသည် "ငါသည် အဘယ်သို့သော အကြောင်းဖြင့် ဤရဟန်းအား ဆုလာဘ်မပေးဘဲ နေရအံ့နည်း"ဟု ကြံ၍ "ရဟန်း အကျွန်ုပ်၏ ဥစ္စာသည် ငါးရာမဟုတ်၊ အကျွန်ုပ်၏ ဥစ္စာသည် တစ်ထောင်ပါတည်း"ဟု ဆိုကာ နှောင့်ယှက်၍ လွှတ်လိုက်၏။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် ကျောင်းအရံသို့ သွား၍ ရဟန်းတို့အား ဤအကြောင်းကို ပြောကြား၏။ အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် ရဟန်းသည် ရတနာကို ကောက်ယူထားဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။ "ရဟန်း သင်သည် ရတနာကို ကောက်ယူထား၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်း တော်မူ၏။

မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား သင်သည် အဘယ့်ကြောင့် ရတနာကို ကောက်ယူထားဘိသနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီး ဖြစ်သော ယောက်ျား ဤ (သင်ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်း ဂိုလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

(က) "အကြင်ရဟန်းသည် ရတနာကိုလည်းကောင်း၊ ရတနာဟု သမုတ်အပ်သော ဝတ္ထုကို လည်းကောင်း ကောက်ယူမှုလည်း ကောက်ယူငြားအံ့၊ ကောက်ယူစေမှုလည်း ကောက်ယူစေငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူ၏။
၅၀၃။ ထိုအခါ သာဝတ္ထိပြည်၌ ပွဲသဘင် ဖြစ်၏။ လူတို့သည် တန်ဆာဆင်ကုန်လျက်
ဥယျာဉ်သို့ သွားကုန်၏။ မိဂါရမာတာမည်သော ဝိသာခါသည်လည်း တန်ဆာဆင်၍ "ဥယျာဉ်သို့
သွားအံ့"ဟု ရွာမှ ထွက်သည် ရှိသော် "ငါသည် ဥယျာဉ်သို့ သွား၍ အသိပြုရအံ့နည်း။ ငါသည်
မြတ်စွာဘုရားကို ဆည်းကပ်ရပါမူကား ကောင်းလိမ့်မည်"ဟု ကြံ၍ (မဟလတာ) တန်ဆာကို
ရွတ်၍ အပေါ်ရုံဖြင့် အထုပ် ထုပ်၍ ကျွန်မအား "ဟယ် ကျွန်မ ဤတန်ဆာထုပ်ကို ယခု
ယူခဲ့လော့"ဟု ဆို၍ ပေးလိုက်၏။

ထိုအခါ မိဂါရမာတာမည်သော ဝိသာခါသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင်
မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီး၍ တစ်ခုသော အရပ်၌ ထိုင်၏။ တစ်ခုသော အရပ်၌ ထိုင်ပြီးသော
မိဂါရမာတာ မည်သော ဝိသာခါကို မြတ်စွာဘုရားသည် တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွားကို)
သိမြင်စေ၍ (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန်ရွှင်လန်းစေပြီးသော်
မိဂါရမာတာမည်သော ဝိသာခါ သည် နေရာမှ ထ၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက်
အရိအသေပြုကာ ဖဲခွါသွား၏။

ထိုအခါ ကျွန်မသည် ဥစ္စာထုပ်ကို သတိမေ့လျော့၍ ဖဲသွား၏။ ရဟန်းတို့ မြင်၍
မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကြကုန်၏။ "ရဟန်းတို့ သို့ဖြစ်လျှင် ကောက်ယူ၍
သိမ်းထားကုန်လော့"ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည်
ဤအကြောင်းအရာကြောင့် တရားစကားကို ဟောတော်မူ၍ ရဟန်းတို့ကို-
"ရဟန်းတို့ ရတနာကိုသော်လည်းကောင်း၊ ရတနာဟု သမုတ်အပ်သော
ဝတ္ထုကိုသော်လည်းကောင်း၊ ကျောင်းအရံတွင်း၌ ကောက်ယူ၍သော်လည်းကောင်း၊
ကောက်ယူစေ၍သော်လည်းကောင်း 'ဥစ္စာရှင်သည် ယူလတ္တံ့'ဟု နှလုံးပိုက်၍ သိမ်းထားခြင်းငှါ
ခွင့်ပြုတော်မူ၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

(ခ) "အကြင်ရဟန်းသည် ရတနာကိုသော်လည်းကောင်း၊ ရတနာဟု သမုတ်အပ်သော
ဝတ္ထုကို သော်လည်းကောင်း ကျောင်းအရံတွင်းကို ဖယ်ထား၍ ကောက်ယူမှုလည်း
ကောက်ယူငြားအံ့၊ ကောက်ယူစေမှုလည်း ကောက်ယူစေငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ်
သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူ၏။

၅၀၄။ ထိုအခါ ကာသိတိုင်း ဇနပုဒ်တို့၌ အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အလုပ်သမားရွာ ရှိ၏။

ထိုသူဌေးသည် "အကယ်၍ အချွင်ကောင်းတို့ လာကုန်အံ့၊ ဆွမ်းလုပ်ကျွေးလော့"ဟု တပည့်ကို စေခိုင်း၏။ ထိုအခါ
များစွာသော ရဟန်းတို့သည် ကာသိတိုင်း ဇနပုဒ်တို့၌

ဒေသစာရီလှည့်လည်သောအခါ အနာထပိဏ် သူဌေး၏ အလုပ်သမားရွာသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၏။
ထိုယောက်ျားသည် အဝေးမှ <ကလာကုန်သော ထိုရဟန်း တို့ကို မြင်၍ ထိုရဟန်းတို့အထံသို့
ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ရှိခိုးလျက် "အချွင်ဘုရားတို့ အချွင်တို့သည် နက်ဖြန်အလိုငှါ သူဌေး၏
ဆွမ်းကို ခံယူတော်မူပါကုန်လော့"ဟု လျှောက်၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းဖြင့်
လက်ခံကုန်၏။ ထိုအခါ ထိုယောက်ျားသည် ထိုညဉ့်လွန်သောအခါ၌ မွန်မြတ်သော
ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်တို့ကို စီရင်စေပြီးနောက် အချိန်ကာလကို ကြားလျှောက်စေ၍ လက်စွပ်ကို
ရွတ်ကာ ထိုရဟန်းတို့အား ဆွမ်းလုပ်ကျွေးပြီးလျှင် "အချွင်ကောင်းတို့သည် ဆွမ်းစားပြီးသော်

ကြွတော်မူပါကုန်၊ အကျွန်ုပ်သည်လည်း အလုပ်ခွင်သို့ သွားပါအံ့"ဟု လျှောက်ကာ လက်စွပ်ကို မေ့လျော့၍ ဖဲ့ခွါသွား၏။

ရဟန်းတို့ မြင်လေလျှင် "ဤလက်စွပ်သည် ငါတို့သွားလျှင် ပျောက်လတ္တံ့"ဟု နှလုံးသွင်း၍ ထိုအရပ်၌သာလျှင် နေကုန်၏။ ထိုအခါ ထိုယောက်ျားသည် အလုပ်ခွင်မှ ပြန်လာသောအခါ ထိုရဟန်း တို့ကို မြင်၍ "အသျှင်ဘုရားတို့ အသျှင်တို့သည် အဘယ့်ကြောင့် ဤအရပ်၌ နေကုန်ဘိသနည်း"ဟု လျှောက်လေသော် ရဟန်းတို့သည် ထိုယောက်ျားအား ဤအကြောင်းကို ပြောကြားပြီးနောက် သာဝတ္ထိပြည် သို့ သွား၍ ရဟန်းတို့အားလည်း ဤအကြောင်းကိုပင် ပြောကြားကုန်၏။ ရဟန်းတို့သည်လည်း မြတ်စွာ ဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကြကုန်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအကြောင်းအရာကြောင့် တရားစကားကို ဟောကြားတော်မူ၍ ရဟန်းတို့ ကို"ရဟ

န်းတို့ ရတနာကိုသော်လည်းကောင်း၊ ရတနာဟု သမုတ်အပ်သော ဝတ္ထုကိုသော်လည်းကောင်း၊ အရံတွင်း၌ဖြစ်စေ တည်းခိုရာ အိမ်တွင်း၌ဖြစ်စေ ကောက်ယူ၍သော်လည်းကောင်း၊ ကောက်ယူစေ၍သော် လည်းကောင်း 'ဥစ္စာရှင်သည် ဆောင်ယူလတ္တံ့'ဟု နှလုံးသွင်း၍ သိမ်းထားခြင်းငှါ ခွင့်ပြုတော်မူ၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၁၃၃။ ၈၄ (ဂ) ၅၀၅။ "အကြင်ရဟန်းသည် ရတနာကိုသော်လည်းကောင်း၊ ရတနာဟု သမုတ်အပ်သော ဝတ္ထုကိုသော်လည်းကောင်း၊ အရံအတွင်းနှင့် တည်းခိုရာ ဌာနအတွင်းမှတစ်ပါး (အခြားနေရာတို့၌) ကောက်ယူမှုလည်း ကောက်ယူငြားအံ့၊ ကောက်ယူစေမှုလည်း ကောက်ယူစေ ငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏၊ ရဟန်းသည် ရတနာကိုသော်လည်းကောင်း၊ ရတနာဟု သမုတ်အပ်သော ဝတ္ထုကိုသော် လည်းကောင်း၊ အရံအတွင်းနှင့် တည်းခိုရာဌာနအတွင်း၌ ကောက်ယူ၍သော် လည်းကောင်း၊ ကောက်ယူစေ၍သော်လည်းကောင်း 'ဥစ္စာရှင်သည် ဆောင်ယူ လတ္တံ့'ဟု နှလုံးသွင်း၍ သိမ်းထားရမည်၊ ဤကား ထိုဥစ္စာကို မေ့ကျန်ရာ၌ ပြုရာသော ဝတ်တည်း" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၂-ရတနသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၅၀၆။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို "ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။

ရတနာ မည်သည် ပုလဲ မြ ကျောက်မျက်ရွှံ့ ခရသင်း ကျောက်သလင်း သန္တာ ငွေ ရွှေ ပတ္တမြားနီ ပတ္တမြားပြောက်တည်း။

ရတနာဟု သမုတ်အပ်သောဝတ္ထု မည်သည် လူတို့၏ အတွင်းအသုံးအဆောင် အပအသုံးအဆောင် တည်း၊ ဤကား ရတနာဟု သမုတ်အပ်သော ဝတ္ထုမည်၏။ အရံအတွင်းနှင့် တည်းခိုရာဌာနအတွင်းမှ တစ်ပါးဟူသည် အရံတွင်းကို တည်းခိုရာ အိမ်တွင်းကို ချန်ထား၍။

အရံတွင်း မည်သည် အရံအတားရှိလျှင် ကျောင်း၏ အရံတွင်းတည်း၊ **အရံမရှိလျှင် (ကျောင်း၏) ဥပစာတည်း။**

တည်းခိုရာဌာနအတွင်း မည်သည် အရံရှိလျှင် တည်းခိုရာအိမ်၏ အရံတွင်းတည်း၊

အရံအတားမ ရှိလျှင် (တည်းခိုရာအိမ်၏) ဥပစာတည်း။

ကောက်ယူငြားအံ့ဟူသည် ကိုယ်တိုင် ကောက်ယူငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ကောက်ယူစေငြားအံ့ဟူသည် အခြားသူကို ကောက်ယူစေငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ရဟန်းသည် ရတနာကိုသော်လည်းကောင်း၊ ရတနာဟု သမုတ်အပ်သော

ဝတ္ထုကိုသော်လည်းကောင်း၊ အရံအတွင်းနှင့် တည်းခိုရာဌာနအတွင်း၌ ကောက်ယူ၍သော်

လည်းကောင်း၊ ကောက်ယူစေ၍သော်လည်းကောင်း သိမ်းထားရမည်ဟူသည် အဆင်းဖြင့်သော်

လည်းကောင်း၊ အမှတ်အသားဖြင့်သော်လည်းကောင်း အမှတ်ပြု၍ သိမ်းထားပြီးလျှင်

"ဥစ္စာပျောက်သော သူသည် လာစေသတည်း"ဟု ပြောကြားရ မည်။ ထိုအရပ်သို့ အကယ်၍

လာအံ့၊ ထိုသူကို "ဒါယကာ သင်၏ ဥစ္စာသည် အဘယ်သို့ သဘော ရှိသနည်း"ဟု

မေးမြန်းရမည်။ အဆင်းနှင့်သော်လည်းကောင်း၊ အမှတ်အသားနှင့်သော်လည်းကောင်း အကယ်၍

ညီညွတ်ပြည့်စုံအံ့၊ ပေးရမည်။ အကယ်၍ မညီညွတ် မပြည့်စုံအံ့၊ "ဒါယကာ ရှာပါဦးလော့"ဟု

ပြောဆိုရမည်။

ထိုကျောင်းမှ ဖဲသွားလိုသော ရဟန်းသည် ထိုကျောင်း၌ သင့်လျော်သော ရဟန်းတို့၏

လက်၌ ထား၍ ဖဲသွားရမည်။ သင့်လျော်သော ရဟန်းတို့ အကယ်၍ မရှိမူ ထိုကျောင်း၌

သင့်လျော်သော လူတို့၏ လက်၌ ထား၍ ဖဲသွားရမည်။

ဤကား ထိုဥစ္စာကို မေ့ကျန်ရစ်ရာ၌ ပြုရာသော ဝတ်တည်းဟူသည် ဤသို့

သိမ်းထားခြင်းသည် ထိုဥစ္စာကို မေ့ကျန်ရစ်ရာ၌ တရားနှင့်လျော်သော အကျင့်တည်း။

၅၀၇။ ရတနာ (ဆယ်ပါး) ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ရတနာဟု သမုတ်အပ်သော ဝတ္ထုကိုသော်လည်းကောင်း၊

အရံတွင်းနှင့်တည်းခိုရာဌာနအတွင်း၌ ကောက်ယူ၍သော်လည်းကောင်း၊ ကောက်ယူစေ၍သော်လည်းကောင်း "ဥစ္စာရှင်သည်

လာ၍ ဆောင်ယူလတ္တံ့"ဟု (နှလုံးသွင်း၍) သိမ်းထားအံ့၊ အာပတ် မသင့်။ ရတနာဟု သမုတ်အပ်သော အသုံးအဆောင်ကို

အကျွမ်းဝင်၍ ကောက်ယူထားအံ့၊ အာပတ်မသင့်၊ ခေတ္တခဏယူထားအံ့၊ အာပတ် မသင့်။ ပုံသဏ္ဌာန်ဟု အမှတ်ရှိသော ရဟန်း၊

ရူးသောရဟန်း၊ အစလက်ဦး လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။

ဒုတိယ ရတနသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၁၅၂။

၂- ဒုတိယ ရတနသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့်

၅၀၂-၃။ ဒုတိယသိက္ခာပုဒ်၌ မေ့လျော့ကာဟူသည် မေ့လျော့ပြီး။ ဆုလာဘ်မပေးဘဲမည်သည် တစ်ရာမှ

ငါးအသပြာ(အတွင်းဆုလာဘ်ပေးရတတ်၏)။ ငါသည်.. အသိုပြုရအံ့နည်း(ကျာဟံ ကရိဿာမိ)ကို ကံ အဟံ ကရိဿာမိဟု

ပုဒ်ဖြတ်။ တန်ဆာကို ချွတ်၍ဟူသည် မဟာလတမည်သောကိုးကုဋေထိုက်တန်သောတန်ဆာကို ပယ်၍။

၅၀၄။ တပည့်ကိုဟူသည် အလုပ်အကျွေးအား။

၅၀၆။ အရံမရှိလျှင် (ကျောင်း၏) ဥပစာတည်းဟူသည်၌ ဥပစာမည်သည် အရံမည်သည် ခဲနှစ်ကျ၊ မဟာပစ္စရိ၌

(ခဲဟုမဆိုဘဲ) ကျောင်း၏ ဗန်း စကောဖြစ်စေ ကျည်ပွေ့ဖြစ်စေဟု ဆိုထား၏။ ကောက်ယူငြားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ်

သင့်၏ဟူသည်၌ ရွှေငွေကို မိမိအတွက် ကောက်ယူသောသူအား၎င်း ကောက်ယူစေသောသူအား၎င်း နိဿိပိတိ၊ သံဃ

ဂဏ ပုဂ္ဂလ စေတီ အမှုသစ်အတွက် ကောက်ယူလျှင် ဒုက္ကဋ်၊ ကြွင်းသော ပုလဲစသောရတနာကို မိမိအတွက်ဖြစ်စေ

သံဃာစသည့်အတွက်ဖြစ်စေ ယူသောသူအား၎င်း ယူစေသောသူအား၎င်း ဒုက္ကဋ်၊ အပ်သောဝတ္ထုသော်၎င်း

မအပ်သောဝတ္ထုသော်၎င်း ဖြစ်စေတော့၊ ယုတ်စွအဆုံး အမိ၏နားတန်ဆာထန်းရွက်သော်လည်းဖြစ်သော လူ့ဥစ္စာကို

ဘဏ္ဍာစိုးအဖြစ်ကို အဦးမူပြီး သိုမှီးသောသူအား ပါစိတ်ပင်တည်း။

အကယ်၍ မချွတ်သိမ်းဆည်းထိုက်သော အပ်သော မိဘတို့၏ဥစ္စာရှိနေအံ့၊ မိမိအတွက် ယူ၍ သိမ်းဆည်းထိုက်၏။

ဤဟာကို သိမ်းပေးပါဟု ပေးသော် မအပ်ဟု ပယ်ထိုက်၏။ အကယ်၍ သိုမှီးလော့ဟု ဆို၍ ချသွားကုန်အံ့

ကြောင့်ကြွယ်သည် ဖြစ်၍ သိမ်းဆည်းထိုက်၏။ ကျောင်း၌ အမှုကိုပြုကုန်သောသူတို့သည်၎င်း၊ လက်သမားစသည်တို့သည်၎င်း၊ မင်းကျွမ်းဝင်သူတို့သည်၎င်း၊ မိမိတို့၏ အဆောက်အဦးဘဏ္ဍာကိုဖြစ်စေ၊ အိပ်ယာနေရာကိုဖြစ်စေ သိမ်းပေးလော့ဟု ဆိုကုန်အံ့။ ချစ်သဖြင့်၎င်း၊ ကြောက်သဖြင့်၎င်း၊ မသိမ်းထိုက်၊ လုံခြုံရာကိုကား ပြခြင်းငှာ အပ်၏။ အတင်းအဓမ္မ ချ၍ သွားကုန်သော် သိမ်းဆည်းခြင်းငှာ အပ်၏။

အရံအတွင်းနှင့် တည်းခိုရာဌာနအတွင်း၌ ဟူသည်၌ အကယ်၍ မဟာဝိဟာရကျောင်းတိုက်နှင့်တူသော ကျောင်းသည်ဖြစ်အံ့။ ထို၌ ပရိဝုဏ်ကို တံတိုင်းကာရံထားသဖြင့် ရဟန်းသာမဏေတို့ ယူထားသည်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ယုံမှားခြင်းသည် ဖြစ်လောက်ရာ၏။ ထိုသို့သောနေရာမျိုး၌ ယူ၍သော်၎င်း၊ ယူစေ၍သော်၎င်း ထားထိုက်၏။ မဟာဗောဓိတံခါးမုခ် အမွှာဏအရပ်နှင့်တူကုန်သော လူများစွာလှည့်လည်ရာနေရာတို့၌ မယူထိုက်။ ပလိဗောဓေဖြစ်။ ကုရုန္တိ၌ကား “ရဟန်းတစ်ပါးသည် ခရီးသွားသော် လူမရှိရာ၌ တစ်ခုသောဘဏ္ဍာကို မြင်၏။ လူပြွမ်းသောနေရာဖြစ်ရာ၌လည်း လူတို့သည်

၁၅၃။။ ထိုရဟန်းကိုသာလျှင် ယုံမှားကုန်၏။ ထို့ကြောင့် လမ်းမှ သက်ဆင်း၍ ထိုင်ထိုက်၏။ ပိုင်ရှင်တို့လာသော် ၎င်းကို ပြောကြားထိုက်၏။ အကယ်၍ ပိုင်ရှင်တို့ကို မမြင်အံ့၊ သင့်သလို ပြုလိမ့်မည်”ဟု ဆိုထား၏။

အဆင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ အမှတ်အသားဖြင့်သော်လည်း ကောင်း အမှတ်ပြု၍ ဟူသည်၌ အဆင်းမည်သည် အထုပ်အတွင်းက ဘဏ္ဍာတည်း။ ထို့ကြောင့် အထုပ်ကို ဖြေ၍ ယူ၍ ဤမျှသောအသပြာဟုသော်၎င်း၊ ရွှေငွေဟုသော်၎င်း မှတ်သားထိုက်၏။ **အမှတ်အသား** ဟူသည် တံဆိတ်စသည်တည်း။ ထို့ကြောင့် တံဆိတ်ပါသောအထုပ်၌ မြေညက်တံဆိတ်ဟုသော်၎င်း၊ ချိတ်ရည်တံဆိတ်ဟုသော်၎င်း၊ ညိုသော အဝတ်ဖြင့်ထုတ်ထားသည်ဟုသော်၎င်း၊ ဖြူသောအဝတ်ဖြင့်ထုတ်ထားသည်ဟု၎င်း၊ ဤသို့အစရှိသောအားလုံးကို မှတ်သားထိုက်၏။

သင့်လျော်သော ရဟန်းတို့၏ ဟူသည် အရှက်ရှိသော ကုတ္တုစွရှိသောရဟန်းတို့၏။ မှန်၏၊ လျပ်ပေါ်လော်လီသော ရဟန်းတို့၏လက်၌ ထားခြင်းငှာ မရ။ ထိုကျောင်းတိုက်မှ ဖဲသွားသောသူသည် ပိုင်ရှင်တို့ကို မမြင်အံ့။ ထိုသို့မမြင်ငြားသော်လည်း သင်္ကန်းဖိုးစသည်ကို မပြုထိုက်၊ ကျောင်းဖြစ်စေ၊ စေတီဖြစ်စေ၊ ရေကန်ဖြစ်စေ ထာဝရ(အဆောက်အဦ)ကို ပြုထိုက်၏။ အကယ်၍ ကာလကြာလွန်မှ ပိုင်ရှင်တို့လာအံ့။ “ဒကာ သင့်ဥစ္စာဖြင့် ဤအမှုကို ပြုထား၏။ ဝမ်းမြောက်လော့”ဟု ဆိုထိုက်၏။ အကယ်၍ ဝမ်းမြောက်အံ့ ဤသို့ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည် ကောင်း၏။ အကယ်၍ ဝမ်းမမြောက်ဘဲ “ဥဉ္စာကို ပေးလော့”ဟု စောဒနာ၍သာနေအံ့၊ အခြားသူကို ဆောက်တည်စေ၍ ပေးရာ၏ (ဒကာတစ်ယောက်ကိုပေးစေထိုက်၏)။

၅၀၇။ **ရတနာဟု သမုတ်အပ်သော အသုံးအဆောင်ကို အကျွမ်းဝင်၍ ကောက်ယူထားအံ့** စသည်တို့၌ သုံးသပ်ကောင်းသည်ကိုသာ ရည်၍ ဆိုအပ်ပြီ။ မသုံးသပ်ကောင်းသောအရာသည် မအပ်သည်သာတည်း။ ဤ၌ အကြွင်းကား ထင်ရှားသည်သာတည်း။ ဖြစ်ကြောင်းခြောက်ပါးတို့ကြောင့်ဖြစ်၏။ ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏၊ သညာဖြင့်မလွတ်၊ စိတ်မပါဘဲသင့်၏၊ ပညတ်တော်ကြောင့်သင့်၏၊ ကာယကံ ဝစီကံတည်း၊ စိတ်သုံးပါး ဝေဒနာသုံးပါးတို့ဖြင့်သင့်၏။

ဒုတိယ ရတနသိက္ခာပုဒ်အဖွင့် ပြီး၏။

=====

၉-ရတနဝဂ် ၃-ဝိကာလဂါမပ္ပဝိသနသိက္ခာပုဒ်

၅၀၈။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ ဆဗ္ဗဂိုရဟန်းတို့သည် နေလွဲသောအခါ ရွာသို့ဝင်၍ ပွဲသဘင်၌ ထိုင်နေပြီးလျှင် **မဂ်ဖိုလ်နှင့် ဖီလာဖြစ်သော စကားအမျိုးမျိုးကို ပြောဆိုကုန်၏။**

ဤသည်ကား အဘယ်နည်း-

မင်းနှင့် စပ်သောစကား၊ ခိုးသူနှင့် စပ်သောစကား၊ မှူးမတ်နှင့် စပ်သောစကား၊ စစ်သည်နှင့်

စပ်သောစကား၊ ကြောက်ဖွယ်ဘေးနှင့် စပ်သောစကား၊ စစ်နှင့် စပ်သောစကား၊ အစားနှင့်

စပ်သောစကား၊ အသောက်နှင့် စပ်သောစကား၊ အဝတ်နှင့် စပ်သောစကား၊ နေရာနှင့်

စပ်သောစကား၊ ပန်းနှင့် စပ်သော စကား၊ နံ့သာနှင့် စပ်သောစကား၊ ဆွေမျိုးနှင့် စပ်သောစကား၊

ယာဉ်နှင့် စပ်သောစကား၊ ရွာနှင့် စပ်သောစကား၊ နိဂုံးနှင့် စပ်သောစကား၊ မြို့နှင့် စပ်သောစကား၊ နယ်နှင့် စပ်သောစကား၊ မိန်းမနှင့် စပ်သောစကား၊ ယောက်ျားနှင့် စပ်သောစကား၊ သူရဲကောင်းနှင့် စပ်သောစကား၊ ခရီးဆုံနှင့် စပ်သော စကား၊ ရေခပ်ဆိပ်နှင့် စပ်သောစကား၊ သေလွန်သူနှင့် စပ်သောစကား၊ အထွေထွေနှင့် စပ်သောစကား၊ လောက (အကြောင်း) နှင့် စပ်သောစကား၊ သမုဒ္ဒရာ (အကြောင်း) နှင့် စပ်သောစကား၊ ကြီးပွားခြင်း ဆုတ်ယုတ်ခြင်းနှင့် စပ်သောစကားတို့တည်း။

လူတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် သာကီဝင်မင်းသား ဘုရားအနွယ်တော်ဖြစ်သော ရဟန်းတို့သည် နေလွဲသောအခါ ရွာသို့ဝင်၍ ပွဲသဘင်၌ ထိုင်နေပြီးလျှင် ကာမဂုဏ်ခံစားသော လူတို့ကဲ့သို့ မဂ်ဖိုလ်နှင့် ဖီလာဖြစ်သော ထွေရာလေးပါး စကားအမျိုးမျိုးကို ပြောဆိုကုန်ဘိသနည်း၊ ဤသည်ကား အဘယ်နည်းဟူမူ မင်းနှင့် စပ်သောစကား၊ ခိုးသူနှင့် စပ်သောစကား။ပ။ ကြီးပွားခြင်း ဆုတ်ယုတ်ခြင်းနှင့် စပ်သော စကားတို့တည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့သည့်ထိုလူတို့၏ ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြသော စကားတို့ကို ကြားကြသည်သာတည်း။

အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် နေလွဲသောအခါ ရွာသို့ ဝင်၍ ပွဲသဘင်၌ ထိုင်ပြီးလျှင် မဂ်ဖိုလ်နှင့် ဖီလာဖြစ်သော ထွေရာလေးပါး စကားအမျိုးမျိုးကို ပြောဆိုကုန် ဘိသနည်း၊ ဤသည်ကား အဘယ်နည်းဟူမူ မင်းနှင့် စပ်သောစကား၊ ခိုးသူနှင့် စပ်သောစကား။ပ။ ကြီးပွားခြင်း ဆုတ်ယုတ်ခြင်းနှင့် စပ်သောစကားတို့တည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။ "ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် နေလွဲသောအခါ၌ ရွာသို့ ဝင်၍ ပွဲသဘင်၌ ထိုင်ပြီးလျှင် မဂ်ဖိုလ်နှင့် ဖီလာဖြစ်သော ထွေရာလေးပါး စကားအမျိုးမျိုးကို ပြောဆိုကုန်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။

မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ)

အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ သင်တို့သည် အဘယ့်ကြောင့် နေလွဲသောအခါ ရွာသို့ ဝင်၍ ပွဲသဘင်၌ ထိုင်နေပြီးလျှင် မဂ်ဖိုလ်နှင့် ဖီလာဖြစ်သော ထွေရာလေးပါး စကားအမျိုးမျိုးကို ပြောဆိုကုန်ဘိသနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ ဤ (သင်တို့ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

(က) "အကြင်ရဟန်းသည် နေလွဲသောအခါ၌ ရွာသို့ ဝင်ငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား)

ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူ၏။

၅၀၉။ ထိုအခါ များစွာသော ရဟန်းတို့သည် ကောသလတိုင်း ဇနပုဒ်တို့၌ သာဝတ္ထိပြည်သို့

သွားသည် ရှိသော် ညချမ်းအခါ ရွာတစ်ရွာသို့ ရောက်ကုန်၏။ လူတို့သည် ထိုရဟန်းတို့ကို မြင်၍

"အသျှင်ဘုရားတို့ ရွာသို့ ဝင်တော်မူကုန်လော့"ဟု လျှောက်ကုန်၏။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့သည်

"မြတ်စွာ ဘုရားသည် နေလွဲသောအခါ ရွာသို့ ဝင်ခြင်းကို တားမြစ်တော်မူသောကြောင့်

မအပ်"ဟု တွေးတောမူ 'သံသယကုက္ကုစ္စ' ရှိသည်ဖြစ်၍ မဝင်ကုန်၊ ခိုးသူတို့သည် ထိုရဟန်းတို့ကို

လုယက်ကုန်၏။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့သည် သာဝတ္ထိပြည်သို့ သွား၍ ရဟန်းတို့အား ဤအကြောင်းကို ပြောကြားကုန်၏။ ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကြကုန်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအကြောင်းအရာကြောင့် တရားစကားကို ဟောကြားတော်မူ၍ ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့ နေလွဲသော အခါ ပန်ကြား၍ ရွာတွင်းသို့ ဝင်ခြင်းငှါ ခွင့်ပြုတော်မူ၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

(ခ) "အကြင်ရဟန်းသည် နေလွဲသောအခါ မပန်ကြားမူ၍ ရွာတွင်းသို့ ဝင်ငြားအံ့၊

(ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူ၏။

၅၁၀။ ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည် ကောသလတိုင်း ဇနပုဒ်တို့၌ သာဝတ္ထိပြည်သို့ သွားသည်ရှိသော် ညချမ်းအခါ ရွာတစ်ရွာသို့ ရောက်လေ၏။ လူတို့သည် ထိုရဟန်းကို မြင်၍ "အသျှင်ဘုရား ရွာတွင်းသို့ ဝင်တော်မူပါလော့"ဟု လျှောက်ကုန်၏။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် "မြတ်စွာဘုရားသည် နေလွဲသောအခါ မပန်ကြားဘဲ ရွာတွင်းသို့ ဝင်ခြင်းကို

တားမြစ်တော်မူသောကြောင့် မအပ်"ဟု တွေးတောမူ 'သံသယ ကုက္ကုစ္စ' ရှိသည် ဖြစ်၍ မဝင်ဘဲနေ၏။ ခိုးသူတို့သည် ထိုရဟန်းကို လုယက် ယူကုန်၏။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် သာဝတ္ထိပြည်သို့ သွား၍ ရဟန်းတို့အား ဤအကြောင်းကို ပြောကြား၏။

ရဟန်းတို့သည်မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကြကုန်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအကြောင်း အရာကြောင့် တရားစကားကို ဟောကြားတော်မူ၍ ရဟန်းတို့ကို-

"ရဟန်းတို့ နေလွဲသောအခါ၌ ထင်ရှားရှိသော ရဟန်းကို ပန်ကြား၍ ရွာတွင်းသို့ ဝင်ခြင်းငှါ ခွင့်ပြုတော်မူ၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

(ဂ) "အကြင်ရဟန်းသည် နေလွဲသောအခါ၌ ထင်ရှားရှိသော ရဟန်းကို မပန်ကြားမူ၍ ရွာတွင်းသို့ ဝင်ငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူ၏။

၅၁၁။ ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးကို >မကိုက်၏။ အခြားရဟန်းတစ်ပါးသည် "မီးကို ဆောင်ယူအံ့"ဟု ရွာသို့ သွား၏။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် "မြတ်စွာဘုရားသည် နေလွဲသောအခါ ထင်ရှားရှိသော ရဟန်းကို မပန်ကြားဘဲ ရွာတွင်းသို့ ဝင်ခြင်းကို ပယ်တော်မူသောကြောင့် မအပ်"ဟု တွေးတောမူ 'သံသယကုက္ကုစ္စ' ရှိသည်ဖြစ်၍ မဝင်ဘဲ နေ၏။ မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကြကုန်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအကြောင်းအရာကြောင့် တရားစကားကို ဟောကြားတော်မူ၍ ရဟန်းတို့ကို-

"ရဟန်းတို့ ထိုသို့သဘောရှိသော အဆောတလျင် ပြုဖွယ်ကိစ္စ ရှိမူ နေလွဲသောအခါ၌ ထင်ရှား ရှိသော ရဟန်းကို မပန်ကြားဘဲ ရွာတွင်းသို့ဝင်ခြင်းငှါ ခွင့်ပြုတော်မူ၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၁၃၄။ ၈၅- (ဃ) ၅၁၂။ "အကြင် ရဟန်းသည် ထိုသို့သဘောရှိသော အဆောတလျင် ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ကြည့်၍ နေလွဲသောအခါ၌ ထင်ရှားရှိသော ရဟန်းကို မပန်ကြားဘဲ ရွာတွင်းသို့

ဝင်ငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၃-ဝိကာလဂါမပ္ပဝိသနသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာ အဖွင့်

၅၀၈။ တတိယသိက္ခာပုဒ်၌ **မဂ်ဖိုလ်နှင့် ဖိလာဖြစ်သော စကား**ဟူသည် အရိယာမဂ်၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော စကား။
မင်းနှင့် စပ်သောစကားဟူသည် မင်းနှင့်ဆက်စပ်သောစကား။ **ရိုးသူနှင့် စပ်သောစကား**စသည်တို့၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်တည်း။

၅၁၂။ **ထင်ရှားရှိသော ရဟန်းကို**ဟူသည်၌ ဆိုထိုက်သောစကားကို စာရိတ္တသိက္ခာပုဒ်၌ ဆိုပြီးသည်သာတည်း။ အကယ်၍ များစွာသောရဟန်းတို့သည် တစ်ခုသောအမှုဖြင့် ရွာသို့ဝင်ကုန်အံ့၊ “နေလွဲသောအခါ၌ ရွာသို့ဝင်ခြင်းကို

၁၅၄။ ပန်ပြောပါ၏”ဟု အားလုံးက အချင်းချင်း ပန်ပြောထိုက်၏။ ထိုရွာ၌ ထိုအမှုသည် မပြီးအံ့ အခြားရွာသို့ သွားကုန်၏။ ရွာတစ်ရာပင်ဖြစ်စေ တစ်ဖန်ပန်ပြောဖွယ်မလို။ အကယ်၍ အားထုတ်ခြင်းငြိမ်း၍ ကျောင်းသို့ပြန်လာရာ အကြား၌ အခြားရွာသို့ ဝင်လိုသည်ဖြစ်ကုန်အံ့ တစ်ဖန်ပန်ပြောထိုက်သည်သာတည်း။

အမျိုးအိမ်၌ဖြစ်စေ ဆွမ်းစားရပ်၌ဖြစ်စေ ဆွမ်းကိစ္စကိုပြု၍ ဆီဆွမ်းအတွက်ဖြစ်စေ ထောပတ်ဆွမ်းအတွက်ဖြစ်စေ လှည့်လည်လိုအံ့၊ အကယ်၍ အပါး၌ ရဟန်းရှိအံ့၊ ပန်ပြော၍ သွားထိုက်၏။ မရှိသော မရှိဟု(နှလုံးသွင်း၍) သွားထိုက်၏။ လမ်းသို့သက်ဆင်း၍ ရဟန်းကိုမြင်အံ့ ပန်ပြောဖွယ်ကိစ္စမရှိ၊ မပန်ပြောဘဲလည်း လှည့်လည်ထိုက်သည်သာတည်း။ ရွာလယ်ဖြင့် လမ်းရှိအံ့၊ ထိုလမ်းဖြင့် သွားသောသူအား ဆီဆွမ်းစသည့်အတွက် လှည့်လည်အံ့ဟု စိတ်ဖြစ်သော် အကယ်၍ အပါး၌ ရဟန်းရှိအံ့၊ ပန်ပြောထိုက်သည်သာတည်း။ သွားမြဲလမ်းမှ မဖဲ့မူ၍ (ဆီစသည့်) ဆွမ်းအတွက် လှည့်လည်သောရဟန်းအား ပန်ပြောဖွယ်ကိစ္စမရှိ၊ အကာမရှိသောရွာ၏ဥပစာကို အဓိန္ဒဒါနသိက္ခာပုဒ်၌ ဆိုခဲ့သည့်နည်းအတိုင်းသာ သိထိုက်၏။

=====

၃-ဝိကာလဂါမပ္ပဝိသနသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၅၁၃။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို

"ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။

ထင်ရှားရှိသော ရဟန်း မည်သည် ဝင်ခြင်းငှါ ပန်ကြားထိုက်သော ရဟန်းတည်း။

ထင်ရှားမရှိသော ရဟန်း မည်သည် ဝင်ခြင်းငှါ မပန်ကြားထိုက်သော ရဟန်းတည်း။

နေလွဲသောအခါ မည်သည် မွန်းလွဲပြီးသည်မှ နံနက်အရက်တက်တိုင်အောင် အခါတည်း။

ရွာတွင်းသို့ ဝင်ငြားအံ့ဟူသည် အရံအတားရှိသော ရွာ၏ အရံအတားကိုလွန်သော

ရဟန်းအား ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ အရံအတားမရှိသော ရွာ၏ ဥပစာသို့ သက်ရောက်သော

ရဟန်းအား ပါစိတ်အာပတ် သင့် ၏။

ထိုသို့သဘော ရှိသော အဆောတလျင် ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ကြည်၍ဟူသည် ထိုသို့သဘော

ရှိသော အဆောတလျင် ပြုခြင်းကိစ္စကို ဖယ်ထား၍။

၅၁၄။ နေလွဲသောအခါ၌ နေလွဲသောအခါဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုသို့သဘောရှိသော

အဆော တလျင် ပြုအပ်သော ကိစ္စကို ဖယ်ထား၍ ထင်ရှားရှိသော ရဟန်းကို မပန်ကြားဘဲ

ရွာတွင်းသို့ ဝင်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

နေလွဲသောအခါ၌ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ အဆောတလျင် ပြုအပ်သော ကိစ္စကို ဖယ်ထား၍

ထင်ရှား ရှိသော ရဟန်းကို မပန်ကြားဘဲ ရွာတွင်းသို့ ဝင်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ နေလွဲသော

အခါ၌ နံနက် အခါဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုသို့သဘောရှိသော အဆောတလျင်ပြုအပ်သော

ကိစ္စကို ဖယ်ထား၍ ထင်ရှားရှိသော ရဟန်းကို မပန်ကြားဘဲ ရွာတွင်းသို့ ဝင်အံ့၊ ပါစိတ်အာပတ်

သင့်၏။

နံနက်အခါ၌ နေလွဲသောအခါဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ ဒုက္ခဋ္ဌိအာပတ် သင့်၏။ နံနက်အခါ၌
ယုံမှားရှိအံ့၊ ဒုက္ခဋ္ဌိအာပတ် သင့်၏။ နံနက်အခါ၌ နံနက်အခါဟု အမှတ်ရှိအံ့၊ အာပတ် မသင့်။
၅၁၅။ ထိုသို့သဘောရှိသော အဆောတလျင် ပြုအပ်သော အကြောင်းကိစ္စ ရှိခဲ့သော်
ရွာတွင်းသို့ ဝင်အံ့၊ အာပတ် မသင့်၊ ထင်ရှားရှိသော ရဟန်းကို ပန်ကြား၍ ဝင်အံ့၊ ထင်ရှားမရှိ၍
ရဟန်းကို မပန်ကြားဘဲ ဝင်အံ့၊ ရွာအကြားသို့ သွားအံ့၊ ရဟန်းမိန်းမ ကျောင်းသို့ သွားအံ့၊
တိတ္ထိတို့နေရာသို့ သွားအံ့၊ တစ်ဖန် ပြန်လာအံ့၊ ရွာ လယ် (ဖြင့်သွားရသော) လမ်းခရီးဖြစ်အံ့၊
ဘေးရန်တို့ကြောင့် (ရွာသို့ ဝင်အံ့)၊ အာပတ် မသင့်၊ ရူးသော ရဟန်း၊ အစလက်ဦး လွန်ကျူးသော
ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။
တတိယ ဝိကာလဂါမပ္ပဝိသနသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၅၁၅။ ရွာအကြားသို့ သွားအံ့စသည်တို့၌ မပန်ကြားဘဲသွား၍ အာပတ်မသင့်သည်သာမက၊ ခါးပန်းကြိုး မစည်းဘဲ
သင်္ကန်းမရှိဘဲသွားသောသူအားလည်း အာပတ်မသင့်။ ဘေးရန်တို့ကြောင့်ဟူသည် ခြင်္သေ့ဖြစ်စေ ကျားဖြစ်စေ လိုက်အံ့၊
မိုးသော်လည်း ရွာအံ့၊ အခြားအန္တရာယ်တစ်ခုခုသော်လည်း ဖြစ်အံ့၊ အာပတ်မသင့်။
ဤသို့သဘောရှိသောဘေးရန်တို့ဖြစ်ကုန်သော် ရွာပြင်မှ ရွာတွင်းသို့ ဝင်ခြင်းငှာ အပ်၏။ ဤ၌ အကြွင်းကား
ထင်ရှားသည်သာတည်း။

ကထိန်သိက္ခာပုဒ်နှင့်ဖြစ်ကြောင်းတူ၏။ ကိုယ်နှုတ်ကြောင့်၎င်း ကိုယ်နှုတ်စိတ်ကြောင့်၎င်း ဖြစ်၏။
ပြုခြင်းမပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏။ သညာဖြင့်မလွတ်၊ စိတ်မပါဘဲသင့်၏။ ပညတ်တော်ကြောင့်သင့်၏။ ကာယကံ ဝစီကံတည်း၊
စိတ်သုံးပါး ဝေဒနာသုံးပါးဖြင့်သင့်၏။

တတိယ ဝိကာလဂါမပ္ပဝိသနသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့် ပြီး၏။

၉-ရတနဝဂ် ၄-သူစိယရသိက္ခာပုဒ်

၅၁၆။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သက္ကတိုင်း ကပိလဝတ်ပြည်
နိဂြောဓာရုံကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ ဆင်စွယ်ပန်းပုသမားတစ်ယောက်သည်
'အပ်ကျည် 'အပ်ဘူး' ကို အလိုရှိ သော အသျှင်တို့အား အကျွန်ုပ်သည် အပ်ကျည် 'အပ်ဘူး' ဖြင့်
ဖိတ်ကြားပါ၏"ဟု ရဟန်းတို့ကို ဖိတ်ကြား ထား၏။

ထိုအခါ ရဟန်းတို့သည် များစွာသော အပ်ကျည်တို့ကို တောင်းကုန်၏။
အပ်ကျည်အငယ်ရှိသော ရဟန်းတို့သည် အပ်ကျည်အကြီးတို့ကို တောင်းကုန်၏။
အပ်ကျည်အကြီးရှိသော ရဟန်းတို့သည် အပ်ကျည်အငယ်တို့ကို တောင်းကုန်၏။ ထိုအခါ
ထိုဆင်စွယ်ပန်းပုသမားသည် ရဟန်းတို့၏ အကျိုးငှါ အပ်ကျည်များစွာတို့ကို
ပြုလုပ်နေရသောကြောင့် အခြားအရောင်းအဝယ်ဆိုင်ရာ ဘဏ္ဍာကို ပြုလုပ်ခြင်းငှါ
မတတ်နိုင်လေ၊ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မမျှတ၊ ထိုသူ၏ သားမယားတို့သည်လည်း
ပင်ပန်းကြကုန်၏။

လူတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် သာကီဝင်မင်းသား ဘုရားအနွယ်တော်ဖြစ်သော
ရဟန်းတို့သည် အတိုင်းအရှည်ကို မသိကြဘဲ များစွာသော အပ်ကျည်တို့ကို
တောင်းကုန်ဘိသနည်း၊ ဤဆင်စွယ်ပန်းပု သမားသည် ဤရဟန်းတို့၏ အကျိုးငှါ များစွာသော
အပ်ကျည်တို့ကို ပြုလုပ်နေရ၍ အခြားအရောင်း အဝယ်ဆိုင်ရာ ဘဏ္ဍာကို ပြုလုပ်ခြင်းငှါ
မတတ်နိုင်လေ၊ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မမျှတ၊ ထိုသူ၏ သားမယား တို့သည်လည်း
ပင်ပန်းကြကုန်၏"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏၊ ရှုတ်ချကုန်၏၊ အပြစ်ပြု ပြောဆိုကြကုန်၏။

ရဟန်းတို့သည် လူတို့၏ ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြသော စကားကို ကြားကြသည်သာ တည်း။ အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် ရဟန်းတို့သည် အတိုင်းအရှည်ကို မသိဘဲ များစွာသော အပ်ကျည်တို့ကို တောင်းကုန်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြောဆို ကြကုန်၏။ပ။

"ရဟန်းတို့ ရဟန်းတို့သည် အတိုင်းအရှည်ကို မသိဘဲ များစွာသော အပ်ကျည်တို့ကို တောင်းကြကုန်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။

မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ထို (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီး ဖြစ်သော ယောက်ျားတို့သည် အဘယ့်ကြောင့် အတိုင်းအရှည်ကိုမသိဘဲ များစွာသော အပ်ကျည်တို့ကို တောင်းကုန်ဘိသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤ (ရဟန်းတို့ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၁၃၅။ ၈၆-၅၁၇။ "အကြင်ရဟန်းသည် အရိုး အစွယ် ဦးချိုတို့ဖြင့်ပြီးသော အပ်ကျည်ကို ပြုလုပ်စေခြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) **ခွဲပစ်ခြင်း ရှေးရှိသော** ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၄-သူစိယရသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၅၁၈။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို

"ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။

အရိုး မည်သည် အမှတ်မရှိ တစုံတစ်ခုသော အရိုးတည်း။

အစွယ် မည်သည် ဆင်၏ အစွယ်ကို ဆိုအပ်၏။

ဦးချို မည်သည် အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ခုသော ဦးချိုတည်း။

ပြုလုပ်စေခြားအံ့ဟူသည် ပြုလုပ်မှုလည်း ပြုလုပ်အံ့၊ ပြုလုပ်စေမှုလည်း ပြုလုပ်စေအံ့၊ ပယောဂ တိုင်း ပယောဂတိုင်း ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ရခြင်းကြောင့် (အပ်ကျည်ကို) ခွဲဖျက်၍ ပါစိတ်အာပတ်ကို ဒေသနာ ကြားအပ်၏။

၅၁၉။ မိမိကိုယ်တိုင် ပြုလုပ်၍ မပြီးသေးသော အပ်ကျည်ကို မိမိကိုယ်တိုင်ပင် ပြုလုပ်၍ ပြီးဆုံး စေအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ မိမိကိုယ်တိုင် ပြုလုပ်၍ မပြီးသေးသော အပ်ကျည်ကို သူတစ်ပါးတို့ကို ပြုလုပ်၍ ပြီးဆုံးစေအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ သူတစ်ပါးတို့ ပြုလုပ်၍ မပြီးသေးသော အပ်ကျည်ကို မိမိကိုယ်တိုင် ပြုလုပ်၍ ပြီးဆုံးစေအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ သူတစ်ပါးတို့ ပြုလုပ်၍ မပြီးသေးသော အပ်ကျည်ကို သူတစ်ပါးတို့ကိုပင် ပြုလုပ်၍ ပြီးဆုံးစေအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

သူတစ်ပါး၏ အကျိုးငှါ ပြုလုပ်မှုလည်း ပြုလုပ်အံ့၊ ပြုလုပ်စေမှုလည်း ပြုလုပ်စေအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ သူတစ်ပါး ပြုလုပ်သော အပ်ကျည်ကို ရ၍ သုံးဆောင်အံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

၅၂၀။ အနားပတ်သီး **မီးပွတ်လေး ခါးပန်းသီး** မျက်စဉ်းကျည် မျက်စဉ်းတံ ပဲခွပ်ရိုး ရေသုတ်တို့၌ အာပတ် မသင့်။ ရူးသော ရဟန်း၊ အလက်ဦး လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။

စတုတ္ထ သူစိယရသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၄-သူစီယာရသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့်

၅၁၇-၂၀။ စတုတ္ထသိက္ခာပုဒ်၌ ဘောဒနသည်ပင် ဘောဒနကဖြစ်၏ (ကအနက်မရှိ)။ ထိုဘောဒနကသည် ထိုခွဲခြင်းအားရှိသောကြောင့် ဘောဒနက(ခွဲပစ်ခြင်း ရှေးရှိသော)။ မီးပွတ်လေးဟူသည် ပွတ်နိုင်လေး၌ (မီးထွက်အောင်ပွတ်ရာ၌နိုင်သောလေး၌ အာပတ်မသင့်)၊ ခါးပန်းသီးဟူသည် ခါးပန်းဘိ၌။ အကြွင်းကား ထင်ရှားသည်သာတည်း။ ဖြစ်ကြောင်းခြောက်ပါးရှိ၏။ ပြုခြင်းကြောင့်သင့်၏။ သညာဖြင့်မလွတ်၊ စိတ်မပါဘဲသင့်၏။ ပတ်တော်အပြစ်တည်း၊ ကာယကံ ဝစီကံတည်း၊ စိတ်သုံးပါး ဝေဒနာသုံးပါးဖြင့်သင့်၏။

၄-သူစီယာရသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့်

=====

၉-ရတနဝဂ် ၅-မဇ္ဈပိဋသိက္ခာပုဒ်

၅၂၁။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ သာကီဝင်မင်းသား အသျှင်ဥပနန္ဒသည် မြင့်သော ညောင်စောင်း၌ အိပ်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းအပေါင်းများစွာတို့နှင့်အတူ ကျောင်းစဉ် ဒေသစာရီ လှည့်လည်သည် ရှိသော် သာကီဝင်မင်းသား အသျှင်ဥပနန္ဒ၏ ကျောင်းသို့ ချဉ်းကပ်တော်မူ၏။ သာကီဝင်မင်းသား အသျှင်ဥပနန္ဒသည် မြတ်စွာဘုရား <ကလာတော်မူသည်ကို အဝေးကပင်လျှင် မြင်၍ "အသျှင်ဘုရား <ကလာတော်မူပါ၊ အကျွန်ုပ်၏ အိပ်ရာကို ကြည့်တော်မူပါ"ဟု လျှောက်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုအရပ်ကပင်လျှင် ပြန်လှည့်တော်မူ၍ "ရဟန်းတို့ နေထိုင်ပုံ (အမူအရာ) အားဖြင့် (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချဉ်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားဟု သိထိုက်၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာ ဘုရားသည် သာကီဝင်မင်းသား အသျှင်ဥပနန္ဒကို များစွာသော အကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ ပြစ်တင်တော်မူ ပြီးလျှင် ကိုယ်တိုင် ပြုစုမွေးမြူရန် ခက်ခဲခြင်း။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၁၃၆။ ၈၇-၅၂၂။ "ညောင်စောင်းသစ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ အင်းပျဉ်သစ်ကိုသော် လည်းကောင်း ပြုလုပ်လိုသော ရဟန်းသည် အပေါင် 'ဘောင်' အောက်စွန်းကို ကြည့်၍ မြတ်စွာဘုရား လက်သစ်တော်ဖြင့် ရှစ်သစ်အခြေရှိသော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်ကို ပြုလုပ်စေရမည်၊ ထိုလက် ရှစ်သစ်အခြေထက် လွန်စေသော ရဟန်းအား ဖြတ်ခြင်း ရှေးရှိသော ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၅-မဇ္ဈပိဋသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၅၂၃။ အသစ် မည်သည် ပြုလုပ်ခြင်းကို စွဲ၍ ဆို၏။

ညောင်စောင်း မည်သည် အခြေ၌ အပေါင်စွပ်သော ညောင်စောင်း၊ ထုပ်လျောက်ဖွဲ့သော ညောင် စောင်း၊ ကောက်သော အခြေရှိသော ညောင်စောင်း၊ အပေါင်၌ အခြေစွပ်သော ညောင်စောင်းဟူ၍ ညောင် စောင်း လေးမျိုးရှိ၏။

အင်းပျဉ် 'ခုံရှည်' မည်သည် အခြေ၌ အပေါင်စွပ်သော အင်းပျဉ်၊ ထုပ်လျောက်ဖွဲ့သော အင်းပျဉ်၊ ကောက်သော အခြေရှိသော အင်းပျဉ်၊ အပေါင်၌ အခြေစွပ်သော အင်းပျဉ်ဟူ၍ အင်းပျဉ် လေးမျိုးရှိ၏။

ပြုလုပ်လိုသောရဟန်းဟူသည် ပြုသောရဟန်းသော်လည်းကောင်း၊

ပြုစေသောရဟန်းသော်လည်း ကောင်း။

အပေါင် 'ဘောင်' အောက်စွန်းကို ကြည့်၍ မြတ်စွာဘုရား လက်သစ်တော်ဖြင့် ရှစ်သစ် အရှည် ရှိသော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်ကို ပြုလုပ်စေရမည်ဟူသည် အပေါင်အောက်ဆုံးစွန်းကို ဖယ်ထား၍။

ထိုလက် ရှစ်သစ်အခြေထက် လွန်စေ၍ ပြုလုပ်မူလည်း ပြုလုပ်ငြားအံ့၊ ပြုလုပ်စေမူလည်း ပြုလုပ်စေ ငြားအံ့၊ ပယောဂတိုင်း ပယောဂတိုင်း ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ရခြင်းကြောင့် (ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်ကို) ဖြတ်တောက်၍ ပါစိတ်အာပတ်ကို ဒေသနာ ကြားအပ်၏။ ၅၂၄။ ကိုယ်တိုင်ပြုလုပ်၍ မပြီးသေးသော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်ကို ကိုယ်တိုင်ပင် ပြုလုပ် ပြီးဆုံး စေအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ကိုယ်တိုင်ပြုလုပ်၍ မပြီးသေးသော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်ကို သူတစ်ပါး တို့ကို ပြုလုပ် ပြီးဆုံးစေအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ သူတစ်ပါးတို့ ပြုလုပ်၍ မပြီးသေးသော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်ကို ကိုယ်တိုင် ပြုလုပ်ပြီးဆုံးစေအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ သူတစ်ပါးတို့ ပြုလုပ်၍ မပြီးသေးသော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်ကို သူတစ်ပါးတို့ကိုပင် ပြုလုပ်ပြီးဆုံးစေအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ သူတစ်ပါး၏ အကျိုးငှါ ပြုလုပ်မူလည်း ပြုလုပ်အံ့၊ ပြုလုပ်စေမူလည်း ပြုလုပ်စေအံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ သူတစ်ပါး ပြုလုပ်ထားသော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်ကို ရ၍ သုံးဆောင်အံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

၅၂၅။ အတိုင်းအရှည်ပမာဏနှင့်ယှဉ်သော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်ကို ပြုလုပ်အံ့၊ အတိုင်းအရှည် အောက် ယုတ်လျော့သော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်ကို ပြုလုပ်အံ့၊ သူတစ်ပါးပြုလုပ်သော အတိုင်းအရှည် ထက် ပိုလွန်သော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်ကို ရသောအခါ ဖြတ်၍ သုံးဆောင်အံ့၊ အာပတ် မသင့်။ ရှူးသော ရဟန်း၊ အစလကဉ္စီး လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။ ပစ္ဆ မဇ္ဇပိဋသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၁၅၅။

ပစ္ဆ မဇ္ဇပိဋသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့်

၅၂၂။ ပစ္ဆမသိက္ခာမြောက်ပုဒ်၌ ဖြတ်ခြင်း ရှေးရှိသောကား ဆိုခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်းပင်တည်း။

၅၂၅။ ဖြတ်၍ သုံးဆောင်အံ့ဟူသည်၌ အကယ်၍ မဖြတ်လိုသည်ဖြစ်အံ့၊ မြေ၌ တူး၍ ပမာဏကို (မြေ၏) အထက်၌ ပြ၏ (ရှိနေစေ၏)၊ ပက်လက်ကိုပြု၍သော်လည်း သုံးစွဲ၏၊ မြောက်၍သော်လည်း ထုတ်လျောက်ပေါ်၌ထား၍ လင့်စင်ကိုပြု၍ သုံးစွဲ၏၊ အားလုံးအပ်၏။ ဤနေရာ၌ အကြွင်းကား ထင်ရှားပြီ။ ဖြစ်ကြောင်းခြောက်ပါးရှိ၏။

ပစ္ဆ မဇ္ဇပိဋသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့်ပြီး၏။

=====

၉-ရတနဝဂ် ၆-တူလောနဒ္ဓသိက္ခာပုဒ်

၅၂၆။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် ညောင်စောင်းကိုလည်းကောင်း၊ အင်းပျဉ်ကိုလည်းကောင်း လဲဖြင့် ဖွဲ့ရှက်ကာ ပြုလုပ်စေကုန်၏။ ကျောင်းစဉ် လှည့်လည်သော လူတို့သည် မြင်သဖြင့် "သာကီဝင်မင်းသား ဘုရားအနွယ်တော်ဖြစ်သော ရဟန်းတို့သည် ကာမဂုဏ်ခံစားသော လူတို့ကဲ့သို့ အဘယ့်ကြောင့် ညောင်စောင်းကိုလည်းကောင်း၊ အင်းပျဉ်ကိုလည်းကောင်း လဲဖြင့် ဖွဲ့ရှက်၍

ပြုလုပ်ကုန်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။

ရဟန်းတို့သည် ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြသော ထိုလူတို့၏ စကားကို ကြားကြသည့်သာတည်း။ အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် ညောင်စောင်းကို လည်းကောင်း၊ အင်းပျဉ်ကိုလည်းကောင်း လဲဖြင့် ဖွဲ့ရှက်၍ ပြုလုပ်စေကုန်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။

"ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ညောင်စောင်းကိုလည်းကောင်း၊ အင်းပျဉ်ကိုလည်းကောင်း လဲဖြင့် ဖွဲ့ယှက်၍ ပြုလုပ်စေကုန်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။ မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ)
အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ သင်တို့သည် အဘယ့်ကြောင့် ညောင်စောင်းကိုလည်းကောင်း၊ အင်းပျဉ်ကိုလည်းကောင်း လဲဖြင့် ဖွဲ့ရှက်၍ ပြုလုပ်စေကုန်ဘိသနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ)
အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ ဤ (သင်တို့ ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၁၃၇။ ၈၈-၅၂၇။ "အကြင်ရဟန်းသည် ညောင်စောင်းကိုလည်းကောင်း၊ အင်းပျဉ်ကို လည်းကောင်း လဲဖြင့် ဖွဲ့ရှက်၍ ပြုလုပ်စေခြင်းအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) လဲကိုထုတ်ခြင်း ရှေးရှိသော ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၆-တူလောနဒ္ဒသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၅၂၈။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။

ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို "ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။

ညောင်းစောင်း မည်သည် အခြေ၌ အပေါင်စွပ်သော ညောင်စောင်း၊ ထုပ်လျောက်ဖွဲ့သော ညောင်စောင်း၊ ကောက်သော အခြေရှိသော ညောင်စောင်း၊ အပေါင်၌ အခြေစွပ်သော ညောင်စောင်းဟူ၍ ညောင်စောင်း လေးမျိုး ရှိ၏။

အင်းပျဉ် မည်သည် အခြေ၌ အပေါင်စွပ်သော အင်းပျဉ်၊ ထုပ်လျောက်ဖွဲ့သော အင်းပျဉ်၊ ကောက်သော အခြေရှိသော အင်းပျဉ်၊ အပေါင်၌ အခြေစွပ်သော အင်းပျဉ်ဟူ၍ အင်းပျဉ်လေးမျိုး ရှိ၏။

လဲ မည်သည် သစ်ပင်လဲ၊ နွယ်လဲ၊ ဖောင်းခါးမြက်လဲဟူ၍ လဲသုံးမျိုး ရှိ၏။

ပြုလုပ်စေခြင်းအံ့ဟူသည် ပြုလုပ်မှုလည်း ပြုလုပ်အံ့၊ ပြုလုပ်စေမှုလည်း ပြုလုပ်စေအံ့၊ ပယောဂ တိုင်း ပယောဂတိုင်း ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ရခြင်းကြောင့် (လဲကို) ထုတ်၍ ပါစိတ်အာပတ်ကို ဒေသနာ ကြားအပ်၏။

၅၂၉။ မိမိပြုလုပ်၍ မပြီးသေးသော ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်ကို မိမိသည်ပင် ပြီးဆုံးစေအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ မိမိပြုလုပ်၍ မပြီးသေးသော ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်ကို သူတစ်ပါးတို့ကို ပြီးဆုံးစေအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ သူတစ်ပါးတို့ ပြုလုပ်၍ မပြီးသေးသော ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်ကို မိမိသည် ပြီးဆုံးစေအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ သူတစ်ပါးတို့ ပြုလုပ်၍ မပြီးသေးသော ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်ကို သူတစ်ပါးတို့ကိုပင် ပြီးဆုံးစေအံ့၊

ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

သူတစ်ပါးအကျိုးငှါ ပြုလုပ်မှုလည်း ပြုလုပ်အံ့၊ ပြုလုပ်စေမှုလည်း ပြုလုပ်စေအံ့၊

ဒုက္ခဒူအာပတ် သင့်၏။ သူတစ်ပါးတို့ ပြုလုပ်သော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်ကို ရ၍

သုံးဆောင်အံ့၊ ဒုက္ခဒူအာပတ် သင့်၏။

၅၃၀။ အာယောဂပတ်၌လည်းကောင်း၊ ခါးပန်း၌လည်းကောင်း၊ အံသကိုဋ်၌လည်းကောင်း၊

သပိတ်အိတ်၌လည်းကောင်း၊ ရေစစ်၌လည်းကောင်း အာပတ် မသင့်၊ ခေါင်းအုံးကို ပြုလုပ်အံ့၊

သူတစ်ပါးတို့ ပြုလုပ်သော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်ကို ရသဖြင့် လဲကို ထုတ်၍ သုံးဆောင်အံ့၊

အာပတ် မသင့်၊ ရူးသော ရဟန်း၊ အစလက်ဦး လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ်

မသင့်။

ဆဋ္ဌ တူလောနဒ္ဒသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

.....
ဆဋ္ဌ တူလောနဒ္ဒသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့်

ခြောက်ခုမြောက်သိက္ခာပုဒ်၌ လဲကို မြှေးယှက်ထားသောကြောင့် (အဝတ်ဖြင့် အပေါ်မှစုံ့၍ချုပ်ထားသောကြောင့်) လဲဖြင့် ဖွဲ့ရှက်ကာဟု ခေါ်၏။ လဲကို ထည့်၍ အထက်၌ အဝတ်ဖြင့် မြှေးယှက်ထား၏(ချုပ်ထား၏)ဟု ဆိုလိုသည်ဖြစ်၏။ အကြွင်းကား ထင်ရှားသောအနက်ရှိသည်သာတည်း။

ဆဋ္ဌ တူလောနဒ္ဒသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့်ပြီး၏။

=====

၉-ရတနဝဂ် ၇-နိသီဒနသိက္ခာပုဒ်

၅၃၁။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏

အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ မြတ်စွာဘုရားသည်

ရဟန်းတို့အား နိသီဒိုင်ကို ခွင့်ပြု တော်မူ၏။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် "နိသီဒိုင်ကို မြတ်စွာဘုရား

ခွင့်ပြုအပ်ပြီ"ဟု အတိုင်းအရှည်ပမာဏ မရှိသော နိသီဒိုင်တို့ကို ဆောင်ကြကုန်၏။ ညောင်စောင်း

အင်းပျဉ်တို့၏ရှေ့မှသော်လည်းကောင်း၊ နောက်မှ သော်လည်းကောင်း တွဲရ၍ ဆွဲကုန်၏။

အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည်

အတိုင်းအရှည်ပမာဏ မရှိဘဲ နိသီဒိုင်ကို ဆောင်ကုန်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။

အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။

"ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် အတိုင်းအရှည်ပမာဏ မရှိကုန်သော နိသီဒိုင်တို့ကို

ဆောင်ကုန်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။

မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ)

အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ သင်တို့သည် အဘယ့်ကြောင့် အတိုင်းအရှည်ပမာဏ

မရှိသော နိသီဒိုင်တို့ကို ဆောင်ကုန်ဘိသနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့

ဤ (သင်တို့ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညို သေးသော သူတို့အား

ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

(က) "နိသီဒိုင်ကို ပြုလုပ်လိုသော ရဟန်းသည် အတိုင်းအရှည်ပမာဏနှင့်ယှဉ်သော

နိသီဒိုင်ကို ပြုလုပ်ရမည်၊ ထိုနိသီဒိုင်၌ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား ပမာဏတည်း၊ မြတ်စွာဘုရား

အထွာတော်ဖြင့် အလျားနှစ်ထွာ၊ အနံ တစ်ထွာခွဲတွဲ ညှင်း။ ထိုပမာဏကို လွန်စေသော ရဟန်းအား ဖြတ်ခြင်း ရှေးရှိသော ပါမိတ်အာပတ် သင့်၏။ ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူ၏။

၅၃၂။ ထိုအခါ၌ အသျှင်ဥဒါယိသည် ကြီးသော ကိုယ်ကာယ ရှိ၏။ ထိုဥဒါယိသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ရှေ့မှ နိဿိဒ်ကို ခင်း၍ ထက်ဝန်းကျင်မှ ဆွဲဖြန့်လျက် ထိုင်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင် ဥဒါယိကို "ဥဒါယိ သင်သည် အဘယ့်ကြောင့် နိဿိဒ်ကို ထက်ဝန်းကျင်မှ ဆွဲဖြန့်ဘိသနည်း၊ **ရှေးဟောင်း သားရေသမားကဲ့သို့တည်း**"ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အလွန်ငယ်သော နိဿိဒ်ကို ခွင့်ပြုထားတော်မူသောကြောင့် ပါတည်းဟု (လျှောက်၏)။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအကြောင်းအရာကြောင့် တရားစကားကို ဟောကြားတော်မူ၍ ရဟန်းတို့ကို- "ရဟန်းတို့ နိဿိဒ်၌ တစ်ထွာရှိသော အဆာအမြိတ်ကို ခွင့်ပြုတော် မူ၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၁၃၈။ ၈၉- (ခ) ၅၃၃။ "နိဿိဒ်ကို ပြုလုပ်လိုသော ရဟန်းသည် အတိုင်းအရှည် ပမာဏ နှင့်ယှဉ်သော နိဿိဒ်ကို ပြုလုပ်ရမည်၊ ထိုနိဿိဒ်၌ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား ပမာဏတည်း၊ မြတ်စွာ ဘုရားအထွာတော်ဖြင့် အလျား နှစ်ထွာ၊ အနံ တစ်ထွာခွဲ၊ အဆာအမြိတ်ကား တစ်ထွာတည်း။ ထိုပမာဏကို လွန်စေသော ရဟန်းအား ဖြတ်ခြင်း ရှေးရှိသော ပါမိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၇-နိဿိဒ်သိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၅၃၄။ **နိဿိဒ် မည်သည် အဆာအမြိတ်ရှိသော နိဿိဒ်အခင်းကို ဆိုအပ်၏။**

ပြုလုပ်လိုသော ရဟန်းဟူသည် ပြုသော်လည်းကောင်း၊ ပြုစေသော်လည်းကောင်း

အတိုင်းအရှည် ပမာဏနှင့်ယှဉ်သော နိဿိဒ်ကို ပြုလုပ်အပ်၏။

ထိုနိဿိဒ်၌ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား အတိုင်းအရှည်ပမာဏတည်း။

မြတ်စွာဘုရားအထွာတော်ဖြင့် အလျားမှ နှစ်ထွာတို့တည်း၊ အနံကား တစ်ထွာခွဲတည်း၊

အဆာအမြိတ်ကား တစ်ထွာတည်း၊ ထိုအတိုင်း အရှည် ပမာဏကို လွန်စေ၍ ပြုလုပ်မှုလည်း

ပြုလုပ်အံ့၊ ပြုလုပ်စေမှုလည်း ပြုလုပ်စေအံ့၊ ပယောဂတိုင်း ပယောဂတိုင်း ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

ရခြင်းကြောင့် (ပမာဏထက်လွန်သည်ကို) ဖြတ်၍ ပါမိတ်အာပတ်ကို ဒေသနာကြားအပ်၏။

၅၃၅။ မိမိပြုလုပ်၍ မပြီးသေးသော နိဿိဒ်ကို မိမိသည်ပင် ပြီးဆုံးစေအံ့၊ ပါမိတ်အာပတ်

သင့်၏။ မိမိ ပြုလုပ်၍ မပြီးသေးသော နိဿိဒ်ကို သူတစ်ပါးတို့ကို ပြီးဆုံးစေအံ့၊ ပါမိတ်အာပတ်

သင့်၏။ သူတစ်ပါးတို့ ပြုလုပ်၍ မပြီးသေးသော နိဿိဒ်ကို မိမိသည် ပြီးဆုံးစေအံ့၊

ပါမိတ်အာပတ် သင့်၏။ သူတစ်ပါးတို့ ပြုလုပ်၍ မပြီးသေးသော နိဿိဒ်ကို သူတစ်ပါးတို့ကိုပင်

ပြီးဆုံးစေအံ့၊ ပါမိတ်အာပတ် သင့်၏။

သူတစ်ပါး၏ အကျိုးငှါ ပြုလုပ်မှုလည်း ပြုလုပ်အံ့၊ ပြုလုပ်စေမှုလည်း ပြုလုပ်စေအံ့၊

ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ သူတစ်ပါး ပြုလုပ်သော နိဿိဒ်ကို ရ၍ သုံးဆောင်အံ့၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ်

သင့်၏။

၅၃၆။ အတိုင်းအရှည်ပမာဏနှင့် ယှဉ်သော နိဿိဒ်ကို ပြုလုပ်အံ့၊

အတိုင်းအရှည်ပမာဏအောက် ယုတ်လျော့သော နိဿိဒ်ကို ပြုလုပ်အံ့၊

သူတစ်ပါးပြုလုပ်ထားသော ပမာဏထက် ပိုလွန်သော နိဿိဒ်ကို ရသော် ဖြတ်၍ သုံးဆောင်အံ့၊

ဗိတာန်မျက်နှာကြက်ကိုလည်းကောင်း၊ မြေအခင်းကိုလည်းကောင်း၊ တင်း
တိမ်အကာကိုလည်းကောင်း၊ ဘုံလျှို 'ဖုံ'ကိုလည်းကောင်း၊ ခေါင်းအုံးကိုလည်းကောင်း ပြုလုပ်အံ့၊
အာပတ် မသင့်၊ ရူးသော ရဟန်း၊ အစလက်ဦး လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ်
မသင့်။
သတ္တမ နိဿိဒနသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၇-နိဿိဒနသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့်

၇.ခုမြောက်သိက္ခာပုဒ်၌ **နိဿိဒ်ကို ခွင့်ပြု တော်မူ၏**ဟူသည် အဘယ်အရပ်၌ ခွင့်ပြုတော်အပ်သနည်း၊ စီဝရက္ခန္ဓက၌
ပဏီတဘောဇနဝတ္ထု၌ (ခွင့်ပြုတော်မူ၏)၊ မှန်၏ ထို၌ "ရဟန်းတို့ ကိုယ်လုံခြုံစေခြင်းငှာ သင်္ကန်းလုံခြုံစေခြင်းငှာ
ကျောင်းအိပ်ယာနေရာလုံခြုံစေခြင်းငှာ နိဿိဒ်ကို ခွင့်ပြု၏"ဟု မိန့်တော်မူထား၏။ **ရှေးဟောင်း**
သားရေသမားကဲ့သို့တည်းဟူသည် ရှေးတုန်းက သားရေနယ်သမားကဲ့သို့တည်းဟု အနက်တည်း။ သားရေနယ်သမားသည်
သားရေကို ပြန့်အောင်ပြုမည်ဟု ဟိုမှဒီမှ ဆွဲငင်သကဲ့သို့ ဤအတူ သူလည်း ထိုနိဿိဒ်ကို ပြု၏။ ထို့ကြောင့်မြတ်စွာဘုရားက
သူ့ကို ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ **နိဿိဒ် မည်သည် အဆာအမြိတ်ရှိသော နိဿိဒ်အခင်းကို ဆိုအပ်၏**ဟူသည် အခင်းနှင့်တူစွာခင်း၍
တစ်ခုသောအစွန်း၌ မြတ်စွာဘုရားအထွာတော်ဖြင့် တစ်ထွာမျှအရပ်၌ နှစ်နေရာ၌ ဖောက်၍ အဆာသုံးခုတို့ကို ပြုအပ်ကုန်၏။
ထိုအဆာတို့ဖြင့် အဆာနှင့်တကွမည်၏ဟု ဆိုအပ်၏။ အကြွင်းကား ထင်ရှားပြီး၊ ဖြစ်ကြောင်းခြောက်ပါးရှိ၏။

၇-နိဿိဒနသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့်ပြီး၏။

၉-ရတနဝဂ် ၈-ကဏ္ဍုပ္ပန္နိစ္ဆာဒိ သိက္ခာပုဒ်

၅၃၇။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏
အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ မြတ်စွာဘုရားသည်
ရဟန်းတို့အား **အမာလွမ်း 'အနာဖုံးလွမ်းသော' သင်္ကန်းကို ခွင့်ပြုတော်မူ၏။**
ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် "အမာလွမ်း သင်္ကန်းကို မြတ်စွာ ဘုရား ခွင့်ပြုအပ်ပြီ"ဟု
အတိုင်းအရှည်ပမာဏ မရှိသော အမာလွမ်း သင်္ကန်းတို့ကို ဆောင်ကုန်၏။ ရှေ့မှလည်းကောင်း၊
နောက်မှလည်းကောင်း (တရွတ်တိုက်) ဆွဲငင်ကုန်လျက် လှည့်လည်ကုန်၏။
အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည်
အတိုင်းအရှည်ပမာဏမ ရှိသော အမာလွမ်း သင်္ကန်းတို့ကို ဆောင်ကုန်ဘိသနည်း"ဟု
ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။
"ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် အတိုင်းအရှည်ပမာဏ မရှိသော အမာလွမ်း သင်္ကန်းတို့ကို
ဆောင်ကုန်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။
မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။
ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ)
အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ သင်တို့သည် အဘယ့်ကြောင့် အတိုင်းအရှည်ပမာဏမ
ရှိသော အမာလွမ်း သင်္ကန်းတို့ကို ဆောင်ကုန်ဘိသနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော
ယောက်ျားတို့ ဤ (သင်တို့ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား
ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။
ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။
၁၃၉။ ၉၀-၅၃၈။ "အမာလွမ်းသင်္ကန်းကို ပြုလုပ်လိုသော ရဟန်းသည် အတိုင်းအရှည်
ပမာဏနှင့် ယှဉ်သော အမာလွမ်းသင်္ကန်းကို ပြုလုပ်ရမည်၊ ထိုအမာလွမ်းသင်္ကန်း၌

ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား ပမာဏတည်း၊ မြတ်စွာဘုရား အထွာတော်ဖြင့် အလျား လေးထွာ၊ အနံ နှစ်ထွာတို့တည်း။ ထိုပမာဏကို လွန်စေသော ရဟန်းအား ဖြတ်ခြင်း ရှေးရှိသော ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၈-ကဏ္ဍပုဋိစ္ဆာဒိသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၅၃၉။ အမာလ္လမ်းသင်္ကန်း မည်သည် အကြင်ရဟန်း၏ ချက်မှအောက် ပုဆစ်ဒူးဝန်းမှ

အထက်၌ ရှိသော ဝဲနာ အိုင်းအနာ အရိယိုသောအနာ ဝဲကြီးနာတို့ကို ဖုံးလွှမ်းခြင်းငှါ

ပြုလုပ်ထားသော သင်္ကန်း တည်း။

ပြုလုပ်လိုသောရဟန်းဟူသည် ပြုသော်လည်းကောင်း၊ ပြုစေသော်လည်းကောင်း

အတိုင်းအရှည် ပမာဏနှင့်ယှဉ်သော အမာလ္လမ်းသင်္ကန်းကို ပြုလုပ်ရမည်။

ထိုအမာလ္လမ်းသင်္ကန်း၌ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား အတိုင်းအရှည် ပမာဏတည်း၊ မြတ်စွာဘုရား၏

အထွာတော်ဖြင့် အလျားလေးထွာ၊ အနံနှစ်ထွာတို့ တည်း။ ထိုအတိုင်းအရှည်ကို လွန်စေ၍

ပြုလုပ်မူလည်း ပြုလုပ်အံ့၊ ပြုလုပ်စေမူလည်း ပြုလုပ်စေအံ့၊ ပယောဂတိုင်း ပယောဂတိုင်း

ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ရခြင်းကြောင့် (ပမာဏထက် လွန်သည်ကို) ဖြတ်၍ ပါစိတ်အာပတ်ကို

ဒေသနာကြားအပ်၏။

၅၄၀။ မိမိပြုလုပ်၍ မပြီးသေးသော အမာလ္လမ်းသင်္ကန်းကို မိမိသည်ပင် ပြီးဆုံးစေအံ့၊

ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ မိမိပြုလုပ်၍ မပြီးသေးသော အမာလ္လမ်းသင်္ကန်းကို သူတစ်ပါးတို့ကို

ပြီးဆုံးစေအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ သူတစ်ပါးတို့ ပြုလုပ်၍ မပြီးသေးသော

အမာလ္လမ်းသင်္ကန်းကို မိမိသည် ပြီးဆုံးစေအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ သူတစ်ပါးတို့ ပြုလုပ်၍

မပြီးသေးသော အမာလ္လမ်းသင်္ကန်းကို သူတစ်ပါး တို့ကိုပင် ပြီးဆုံးစေအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

သူတစ်ပါးအကျိုးငှါ ပြုလုပ်သော်လည်းကောင်း၊ ပြုလုပ်စေသော်လည်းကောင်း

ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ သူတစ်ပါးပြုလုပ်ပြီးသော အမာလ္လမ်းသင်္ကန်းကို ရ၍ သုံးဆောင်အံ့၊

ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။

၅၄၁။ အတိုင်းအရှည်ပမာဏနှင့် ယှဉ်သော အမာလ္လမ်းသင်္ကန်းကို ပြုလုပ်အံ့၊

အတိုင်းအရှည် ပမာဏအောက် ယုတ်လျော့သော အမာလ္လမ်းသင်္ကန်းကို ပြုလုပ်အံ့၊

သူတစ်ပါးပြုလုပ်သော ပမာဏထက် ပိုလွန်သော အမာလ္လမ်း သင်္ကန်းကို ရသော် ဖြတ်၍

သုံးဆောင်အံ့၊ ဗိတာန်မျက်နှာကြက်ကိုလည်းကောင်း၊ မြေအခင်းကိုလည်းကောင်း၊

တင်းတိမ်အကာအရံကိုလည်းကောင်း၊ ဘုံလျှိုကလို ညှင်းကောင်း၊ ခေါင်းအုံး ကိုလည်းကောင်း

ပြုလုပ်အံ့၊ အာပတ် မသင့်။ ရူးသော ရဟန်း၊ အစလက်ဦး လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့ အားလည်း

အာပတ် မသင့်။

အဋ္ဌမ ကဏ္ဍပုဋိစ္ဆာဒိသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၁၅၆။

၈-ကဏ္ဍပုဋိစ္ဆာဒိသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့်

၅၃၇။ အဋ္ဌမသိက္ခာပုဒ်၌ အမာလ္လမ်း 'အနာဖုံးလွှမ်းသော' သင်္ကန်းကို ခွင့်ပြုတော်မူ၏ဟူသည်၌ အဘယ်၌ ခွင့်ပြုတော်မူသနည်း၊ စီဝရက္ခန္ဓက ဗေဟဋ္ဌသီသဝတ္ထ၌ (ခွင့်ပြုတော်မူ၏)။ မှန်၏ ထို၌ "ရဟန်းတို့ အကြင်ရဟန်းအား 'လည်ပင်းကြီးနာသော်လည်းကောင်း၊ ထွတ်မြင်းနာသော်လည်းကောင်း၊ အရည်တရွဲယိုသော အနာသော်လည်းကောင်း၊ ဝဲကြီးနာသော်လည်းကောင်း' ရှိငြားအံ့၊ (ထိုရဟန်းအား) အမာလ္လမ်း သင်္ကန်းကို ခွင့်ပြု၏"ဟု မိန့်တော်မူ၏။

၅၃၉။ အကြင်ရဟန်း၏ ချက်မှအောက် ပုဆစ်ဒူးဝန်းမှ အထက်၌ဟူသည် အကြင်ရဟန်း၏ချက်မှအောက်
ဒူးဝန်းနှစ်ခု၏အထက်။ ဝဲနာ(ကဏ္ဍ= ကဿ)။ အိုင်းအနာဟူသည် အဖျား၌သွေးဖုရှိသော သေးငယ်သောအိုင်းအနာ။
အရိယိုသောအနာဟူသည် ဒူလာ မြင်းသရိုက်နာ(လိပ်ခေါင်းထွက်နာ) ဂရင်ဂျီနာ ဆီးချိုနာတို့ကြောင့်
မစင်ကြယ်သောအရည်များယိုစီးကျသောအနာ။ ဝဲကြီးနာဟူသည် ကြီးသောအဖုကြီးနာကို ဆိုလို၏။ အကြွင်းကား
ထင်ရှားသည်သာတည်း။ ဖြစ်ကြောင်းခြောက်ပါးရှိ၏။

၈-ကဏ္ဍပုဋိစ္ဆာဒိသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့်

၉-ရတနဝဂ် ၉-ဝဿိကသာဠိကသိက္ခာပုဒ်

၅၄၂။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏
အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ မြတ်စွာဘုရားသည်
ရဟန်းတို့အား မိုးရေခံသင်္ကန်းကို ခွင့်ပြုတော်မူ၏။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် "မိုးရေခံသင်္ကန်းကို
မြတ်စွာဘုရား ခွင့်ပြုအပ်ပြီ"ဟု အတိုင်း အရှည်ပမာဏ မရှိသော မိုးရေခံသင်္ကန်းတို့ကို
ဆောင်ကုန်၏။ ရှေ့မှလည်းကောင်း၊ နောက်မှလည်း ကောင်း (တရွတ်တိုက်) ဆွဲငင်ကုန်လျက်
လှည့်လည်ကုန်၏။

အလိုနည်းသော ရဟန်းတို့သည် "အဘယ့်ကြောင့် ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည်
အတိုင်းအရှည်ပမာဏ မရှိသော မိုးရေခံသင်္ကန်းတို့ကို ဆောင်ကုန်ဘိသနည်း"ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။
ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆို ကြကုန်၏။ပ။

"ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် အတိုင်းအရှည်ပမာဏ မရှိသော မိုးရေခံသင်္ကန်းတို့ကို
ဆောင်ကုန်၏ဟူသည် မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။

မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ (မဂ်ဖိုလ်မှ)

အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ သင်တို့သည် အဘယ့်ကြောင့် အတိုင်းအရှည်ပမာဏ
မရှိသော မိုးရေခံသင်္ကန်းတို့ကို ဆောင်ကုန်ဘိသနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော
ယောက်ျားတို့ ဤ (သင်တို့ပြုမိသောအမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား
ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။

၁၄၀။ ၉၁-၅၄၇။ "မိုးရေခံသင်္ကန်းကို ပြုလုပ်လိုသော ရဟန်းသည် အတိုင်းအရှည်
ပမာဏနှင့် ယှဉ်သော မိုးရေခံသင်္ကန်းကို ပြုလုပ်ရမည်၊ ထိုမိုးရေခံ သင်္ကန်း၌
ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား အတိုင်းအရှည် ပမာဏတည်း၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အထွာတော်ဖြင့် အလျား
ခြောက်ထွာ၊ အနံ နှစ်ထွာခွဲတို့တည်း။ ထိုအတိုင်းအရှည် ပမာဏကို လွန်စေသော ရဟန်းအား
ဖြတ်ခြင်း ရှေးရှိသော ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၉-ဝဿိကသာဠိကသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

၅၄၄။ မိုးရေခံသင်္ကန်း မည်သည် မိုးလေးလအကျိုးငှါ ပြုလုပ်ထားသော သင်္ကန်းတည်း။
ပြုလုပ်လိုသောရဟန်းဟူသည် ပြုသော်လည်းကောင်း၊ ပြုစေသော်လည်းကောင်း
အတိုင်းအရှည် ပမာဏနှင့်ယှဉ်သော မိုးရေခံသင်္ကန်းကို ပြုလုပ်ရမည်၊ ထိုမိုးရေခံသင်္ကန်း၌
ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား အတိုင်း အရှည် ပမာဏတည်း၊ မြတ်စွာဘုရား၏အထွာတော်အားဖြင့်
အလျား ခြောက်ထွာ၊ အနံ နှစ်ထွာခွဲတို့ တည်း။ ထိုအတိုင်းအရှည်ပမာဏကို လွန်စေ၍
ပြုလုပ်မှုလည်း ပြုလုပ်အံ့၊ ပြုလုပ်စေမှုလည်း ပြုလုပ် စေအံ့၊ ပယောဂတိုင်း ပယောဂတိုင်း

ဒုက္ခဒူအာပတ် သင့်၏။ ရခြင်းကြောင့် (ပမာဏထက် ပိုလွန်သည်ကို) ဖြတ်၍ ပါစိတ်အာပတ်ကို ဒေသနာကြားအပ်၏။

၅၄၅။ မိမိပြုလုပ်၍ မပြီးသေးသော မိုးရေခံသင်္ကန်းကို မိမိသည်ပင်လျှင် ပြီးဆုံးစေအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ မိမိပြုလုပ်၍ မပြီးသေးသော မိုးရေခံသင်္ကန်းကို သူတစ်ပါးတို့ကို ပြီးဆုံးစေအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ သူတစ်ပါးတို့ ပြုလုပ်၍ မပြီးသေးသော မိုးရေခံသင်္ကန်းကို မိမိသည် ပြီးဆုံးစေအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ သူတစ်ပါးတို့ ပြုလုပ်၍ မပြီးသေးသော မိုးရေခံသင်္ကန်းကို သူတစ်ပါးတို့ကိုပင် ပြီးဆုံးစေအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ သူတစ်ပါး၏ အကျိုးငှါ ပြုလုပ်မှုလည်း ပြုလုပ်အံ့၊ ပြုလုပ်စေမှုလည်း ပြုလုပ်စေအံ့၊ ဒုက္ခဒူအာပတ် သင့်၏။ သူတစ်ပါးပြုလုပ်သော မိုးရေခံသင်္ကန်းကို ရ၍ သုံးဆောင်အံ့၊ ဒုက္ခဒူအာပတ် သင့်၏။

၅၄၆။ အတိုင်းအရှည်ပမာဏနှင့် ယှဉ်သော မိုးရေခံသင်္ကန်းကို ပြုလုပ်အံ့၊ အတိုင်းအရှည် ပမာဏ အောက် ယုတ်လျော့သော မိုးရေခံသင်္ကန်းကို ပြုလုပ်အံ့၊ သူတစ်ပါးပြုလုပ်ထားသော အတိုင်းအရှည် ပမာဏထက် ပိုလွန်သော မိုးရေခံသင်္ကန်းက ရသော် ဖြတ်၍ သုံးဆောင်အံ့၊ ဗိတာန်မျက်နှာကြက်ကို လည်းကောင်း၊ မြေအခင်းကိုလည်းကောင်း၊ တင်းတိမ်အကာအရံကိုလည်းကောင်း၊ ဘုံလျှိုကိုလည်းကောင်း၊ ခေါင်းအုံးကိုလည်းကောင်း ပြုလုပ်အံ့၊ အာပတ် မသင့်၊ ရူးသော ရဟန်း၊ အစလက်ဦး လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ် မသင့်။

နဝမ ဝဿိကသာဠိကသိက္ခာပုဒ် ပြီး၏။

၉-ဝဿိကသာဠိကသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့်

၅၄၂။ နဝမသိက္ခာပုဒ်၌ **မိုးရေခံသင်္ကန်းကို ခွင့်ပြုတော်မူ၏**ဟူသည် အဘယ်အရပ်၌ ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သနည်း၊ စီဝရက္ခန္ဓက ဝသာခါဝတ္ထု၌ (ခွင့်ပြုတော်မူ၏)။ မှန်၏ ထို၌ “ရဟန်းတို့ မိုးရေခံသင်္ကန်းကို ခွင့်ပြုတော်မူ၏”ဟု မိန့်ထား၏။ အကြွင်းကား ထင်ရှားသည်သာတည်း။ ဖြစ်ကြောင်းခြောက်ပါးရှိ၏။

၉-ဝဿိကသာဠိကသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့်

=====

၉-ရတနဝဂ် ၁၀-နန္ဒသိက္ခာပုဒ်

၅၄၇။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ မြတ်စွာဘုရား၏ မိထွေးတော်၏ သားဖြစ်သော အသျှင်နန္ဒသည် သာလွန်သော အဆင်း ရှိ၏၊ ရှုချင်ဖွယ် ရှိ၏၊ ကြည်ညိုဖွယ် ရှိ၏၊ မြတ်စွာဘုရားအောက် **လက်လေးသစ် ယုတ်လျော့၏**၊ ထိုအသျှင်နန္ဒသည် မြတ်စွာဘုရား သင်္ကန်းတော် ပမာဏရှိသော သင်္ကန်းကို ဆောင်၏။ မထေရ်ကြီးဖြစ်သော ရဟန်းတို့သည် အသျှင်နန္ဒ လာနေသည်ကို အဝေးကပင် မြင်၍ “မြတ်စွာဘုရားသည် <ကလာတော်မူ၏”ဟု နေရာမှ ထကုန်၏။ ထိုမထေရ်ကြီးတို့သည် အနီးသို့ ရောက်လာသည် ရှိသော် သိကုန်၍ “အဘယ့်ကြောင့် အသျှင်နန္ဒသည် မြတ်စွာဘုရား၏ သင်္ကန်းတော် ပမာဏရှိသော သင်္ကန်းကို ဆောင်ဘိနည်း”ဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏၊ ရှုတ်ချကုန်၏။ အပြစ်ပြ ပြောဆိုကြကုန်၏။ပ။

“နန္ဒ သင်သည် မြတ်စွာဘုရား သင်္ကန်းတော်ပမာဏရှိသော သင်္ကန်းကို ဆောင်၏ဟူသည်

မှန်သလော"ဟု စိစစ် မေးမြန်းတော်မူ၏။
မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရားဟု (လျှောက်၏)။
ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ပ။ နန္ဒ သင်သည် အဘယ့်ကြောင့်
မြတ်စွာဘုရား သင်္ကန်းတော် ပမာဏရှိသော သင်္ကန်းကို ဆောင်ဘိသနည်း။ နန္ဒ ဤ
(သင်ပြမိသော အမှု) သည် မကြည်ညိုသေးသော သူတို့အား
ကြည်ညိုစေခြင်းငှါလည်းကောင်း။ပ။
ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပြကြကုန်လော့။
၁၄၁။ ၉၂-၅၄၈။ "အကြင်ရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရား၏ သင်္ကန်းတော်ပမာဏ ရှိသော
သင်္ကန်းကိုလည်းကောင်း၊ ထိုထက်လွန်သော သင်္ကန်းကိုလည်းကောင်း ပြုလုပ်စေခြင်းအံ့၊
(ထိုရဟန်းအား) ဖြတ်ခြင်း ရှေးရှိသော ပါဏိတ်အာပတ် သင့်၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရား သင်္ကန်းတော်
ပမာဏရှိသော သင်္ကန်းဟူရာ၌ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား မြတ်စွာဘုရား သင်္ကန်းတော်
ပမာဏတည်း၊ မြတ်စွာဘုရား၏အထွာတော်ဖြင့် အလျားမှ ကိုးထွာ၊ အနံမှ ခြောက်ထွာတို့တည်း။
ဤကား မြတ်စွာဘုရား သင်္ကန်းတော် ပမာဏတည်း" ဤသို့ (ပြကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏)။
၁၀-နန္ဒသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်
၅၄၉။ အကြင်ဟူသည် အကြင်သို့သဘောရှိသော။ပ။
ရဟန်းဟူသည်။ပ။ ဤအရာ၌ ဤဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူကို
"ရဟန်း"ဟူ၍ အလိုရှိအပ်၏။
မြတ်စွာဘုရား၏ သင်္ကန်းတော် ပမာဏ မည်သည် မြတ်စွာဘုရားအထွာတော်ဖြင့် အလျား
ကိုးထွာ၊ အနံ ခြောက်ထွာတို့တည်း။
ပြုလုပ်စေခြင်းအံ့ဟူသည် ပြုလုပ်မှုလည်း ပြုလုပ်အံ့၊ ပြုလုပ်စေမှုလည်း ပြုလုပ်စေအံ့၊
ပယောဂ တိုင်း ပယောဂတိုင်း ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ ရခြင်းကြောင့် (ပမာဏထက်လွန်သည်ကို)
ဖြတ်၍ ပါဏိတ်အာပတ်ကို ဒေသနာကြားအပ်၏။
၅၅၀။ မိမိပြုလုပ်၍ မပြီးသေးသော သင်္ကန်းကို မိမိသည်ပင် ပြီးဆုံးစေအံ့၊ ပါဏိတ်အာပတ်
သင့်၏။ မိမိပြုလုပ်၍ မပြီးသေးသော သင်္ကန်းကို သူတစ်ပါးတို့ကို ပြီးဆုံးစေအံ့၊ ပါဏိတ်အာပတ်
သင့်၏။ သူတစ်ပါးတို့ ပြုလုပ်၍ မပြီးသေးသော သင်္ကန်းကို မိမိသည် ပြီးဆုံးစေအံ့၊
ပါဏိတ်အာပတ် သင့်၏။ သူတစ်ပါးတို့ ပြုလုပ်၍ မပြီးသေးသော သင်္ကန်းကို သူတစ်ပါးတို့ကိုပင်
ပြီးဆုံးစေအံ့၊ ပါဏိတ်အာပတ် သင့်၏။
သူတစ်ပါးအကျိုးငှါ ပြုလုပ်မှုလည်း ပြုလုပ်အံ့၊ ပြုလုပ်စေမှုလည်း ပြုလုပ်စေအံ့၊
ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ သူတစ်ပါးပြုလုပ်ထားသော သင်္ကန်းကို ရ၍ သုံးဆောင်အံ့၊
ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။
၅၅၁။ မြတ်စွာဘုရား၏ သင်္ကန်းတော်အောက် ယုတ်လျော့သော သင်္ကန်းကို ပြုလုပ်အံ့၊
သူတစ်ပါး ပြုလုပ်ထားသော သင်္ကန်းကို ရသော် ဖြတ်၍ သုံးဆောင်အံ့၊
ဗိတာန်မျက်နှာကြက်ကိုလည်းကောင်း၊ မြေ အခင်းကိုလည်းကောင်း၊ တင်းတိမ်
အကာအရံကိုလည်းကောင်း၊ ဘုံလျှို 'ဖုံ'ကိုလည်းကောင်း၊ ခေါင်းအုံး ကိုလည်းကောင်း ပြုလုပ်အံ့၊
အာပတ် မသင့်၊ ရူးသော ရဟန်း၊ အစလက်ဦး လွန်ကျူးသော ရဟန်း တို့အားလည်း အာပတ်
မသင့်။

ရတနဝဂ် ပြီး၏။

ထိုရတနဝဂ်၏ အကျဉ်းချုပ်

မင်းနှင့်စပ်သောသိက္ခာပုဒ်၊ ရတနာကို ကောက်ယူသောသိက္ခာပုဒ်၊ ထင်ရှားရှိသော ရဟန်းကို ပန်ကြား၍
ဝင်သောသိက္ခာပုဒ်၊ အပ်ကျည် 'အပ်ပူး'သိက္ခာပုဒ်၊ ပမာဏ လွန်သော ညောင်စောင်းသိက္ခာပုဒ်၊ လဲသွတ်သောသိက္ခာပုဒ်၊
နီသီဒိုင်သိက္ခာပုဒ်၊ အမာလွမ်းသိက္ခာပုဒ်၊ မိုးရေခံသင်္ကန်း သိက္ခာပုဒ်၊ မြတ်စွာဘုရား သင်္ကန်းတော် ပမာဏသိက္ခာပုဒ်၊ ဤကား
အကျဉ်းချုပ်တည်း။

အသျှင်ဘုရားတို့ ကိုးဆယ့်နှစ်ပါးကုန်သော ပါစိတ်အာပတ်တို့ကို သရုပ်အားဖြင့် ပြအပ်ပြီးပါကုန်ပြီ၊ ထိုပါစိတ်အာပတ်တို့၌
အသျှင်တို့ကို မေးပါ၏။ အာပတ်မှ စင်ကြယ်ကြပါကုန်၏လော၊ နှစ်ကြိမ်မြောက် လည်း မေးပါ၏။ အာပတ်မှ
စင်ကြယ်ကြပါကုန်၏လော၊ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း မေးပါ၏။ အာပတ်မှ စင်ကြယ်ကြပါကုန်၏လော၊ အသျှင်တို့သည်
ဤကိုးဆယ့်နှစ်ပါးသော ပါစိတ်အာပတ်တို့၌ အာပတ်မှ စင်ကြယ်ကြပါကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ဆိတ်ဆိတ်နေ၏။ ဤသို့
ဆိတ်ဆိတ်နေသဖြင့် ဤပါစိတ်အာပတ်မှ စင်ကြယ်သည့် အဖြစ်ကို သိမှတ်ရပါသည်။

ဘိက္ခုပါစိတ်အခန်း ပြီး၏။

၁၀-နန္ဒသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့်

၅၄၇။ ဒဿမသိက္ခာပုဒ်၌ လက်လေးသစ် ယုတ်လျော့၏ဟူသည် လက်လေးသစ်ပမာဏယုတ်လျော့၏။ အကြွင်းကား
ထင်ရှားသည်သာတည်း။ ဖြစ်ကြောင်းခြောက်ပါးရှိ၏။

၁၀-နန္ဒသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာအဖွင့်ပြီး၏။

၉.ခုမြောက် ရတနဝဂ်၏အဖွင့်အစဉ်သည် ပြီးပြီ။

အသျှင်ဘုရားတို့ ကိုးဆယ့်နှစ်ပါးကုန်သောစသည်ကား ဆိုခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်းပင်တည်း။

သမန္တပါသာဒိကာမည်သောဝိနည်းအဖွင့်ကျမ်း၌ ခုဒ္ဒကအဖွင့်သည် ပြီး၏။

ပါစိတ်ကဏ္ဍအဖွင့်ပြီးပြီ။

ကျမ်းကိုး

၁။ ပါစိတ်ပါဠိတော်

၂။ ပါစိတ်ပါဠိတော်မြန်မာပြန်

၃။ ပါစိတ်ကျမ်းအဋ္ဌကထာပါဠိ

၄။ ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ ပထမတွဲ

၅။ ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ ဒုတိယတွဲ